Almansoris liber Nonus cum expositione Sillani.

Registrum

a	acerbe
vacat	g
¶ Incipit	mirobalanorum
gi fructus	iiij.succi
lio quoque)	aeris accidentis
b	sirupo acetoso
approximati	h
quando actu	a frigiditate
Conueniunt	calidam.et
aliqua remedia	cum rob de
c	fieri sedendo
consolidatiuum	i
sus.¶ At peonia	sed diuersitatem
patet.¶ Notandum	xirbi camelini
herbis vero	gat anum
d	cum ex retentione
lapidis	k
da ibi	¶ Cum autem
(Et cum super)	dis facienda
¶ Ponit curam	iacuerit
e	l
¶ De grauedine	interioris
saliat eger	centauree
¶ De apostematibus	lisi sed semper
gere res	m
f	tusi calida
infert	zuc.ro.
donec	leuis.et quocunque
detur decoctio	

FINIS

Incipit nonus liber Almansoris: cum expositione eiusdem clarissimi doctoris Sillani de nigris de papia.

Motus timor dei preueniat ⁊ principiet opa mea felicitabitqz ea. Quia omne qd mouetur ab alio mouetur: vt Aristoteles quinto physicorum. Ideo causa mouēs me Syllanum de nigris de papia ad scribendum super nono libro Almansoris tractatu de omnibus egritudinib⁹ a capite vsqz ad pedes contingentibus est: vt complacerem Illustri principi ac etiam magnifico domino domino Galeatio vicecomiti virtutum: imperiali vicario comiti generali virtutibus preclarissimo: ⁊ ideo virtutum comes merito noiatur: ⁊ precordialiter mihi dilectissimo: Quia in libro Almāsoris ponitur modus salutis satis breuis in omnibus egritudinibus. Ideo hunc librum salutis volo nūcupari. In quo ordo talis seruabitur. Primo quid sit dispositio explicabitur: Secundo que ⁊ quot sunt cause. Tertio que ⁊ quot sūt signa manifestabitur: ⁊ de pronostico aliquid addet. Quarto modus salutis in omnibus egritudinibus applicabitur: quibus omnibus deus felicem terminum imponat.

De cephalea ⁊ emigranea. Capitulū. I.

In principio huius libri quattuor ingrantur. Primum que ⁊ quot sunt eius cause. Secundū quis sit libri titulus. Tertiuz cui parti philosophie supponatur. Quartū quis sit ordo huius libri ad alios libros. Ad primū dicendū ꝙ cause huius libri sunt quattuor. s. efficiēs materialis formalis ⁊ finalis. Causa efficiens fuit Ras. zacharie filius precepto regis almansoris fily ysaias vel ysias: ⁊ sic patet qd sit nomē auctoris. Causa materialis est subiectū huius libri: s. corpus humanū sanabile ab oibus egritudinibus a capite vsqz ad pedes ⁊ egrotabile: ⁊ sic patet que sit intētio libri: qz est determinare de oibus egritudinibus a capite vsqz ad pedes. Causa finalis ē duplex. s. opis ⁊ operatoris: Operis ē perfecta cognitio eoꝝ que tradunt i hoc libro. Sed operatoris cā est duplex. s. mediata ⁊ imediata. Causa imediata est per cognitionē eoꝝ que tradunt in hoc libro scire curare oēs egritudines contingētes a capite vsqz ad pedes. Causa mediata ē multiplex. s. exercity propry itellectus. Remanētia eius post mortē i fama viuētiū propter obliuionē ꝯtingētē i senectute. Acquisitio honoris. Copia amicoꝝ. ⁊ sic patet q̄ sit vtilitas libri. Causa formalis est duplex. s. forma tractatus ⁊ forma tractandi. Forma tractatus est modus quez tenet auctor in libro: s. diffinitiuus diuisiuus ⁊c. Forma tractandi est diuisio libri in tot capitula: quot sunt passiones de quib⁹ determinant: Ad secūduz dicendum ꝙ titulus libri est. Incipit nona pars libri almansoris. qz fuit ille cui⁹ precepto fuit factus. ⁊ sic patet quid sit nomen libri: Ad tertium dicendum ꝙ supponitur phie naturali. Ad quartū dicēdū ꝙ iste liber ē nonus i ordine: Hic ēniz totus liber habet decē partes. In pma determinat de anathomia corpis humani ⁊ mēbroꝝ: In scda parte determinat de signis corpis humani ⁊ physonomie: In tertia de virtutibus medicinarū simpliciū: In quarta de ꝯseruatione sanitatis. In quinta de decoratione. In sexta de preseruatiōe iter agentiū a nocumētis extrinsecis: In septima de chyrurgia. In octaua de cura venenoꝝ: In nona de omnib⁹ egritudinibus a capite vsqz ad pedes potentibus accidere. In decima de febribus.

Circa rubricaz est notanduz primo ꝙ egritudo est duplex: s. generalis vel vniuersalis: ⁊ particularis. Uniuersalis dicit̄ q̄ttuor modis: vno mō via predicationis. ⁊ sic mala cōplexio est egritudo vniuersalis. Similiter dicit̄ vniuersalis solutio ꝯtinuitatis. pdicat̄ eniz de morbo ⁊ de figura. Secūdo dicit̄ egritudo vniuersalis via occupatiōis vel continentie: ⁊ sic febris dicit̄ egritudo vniuersal̄. Tertio dicit̄ egritudo vl̄is via idifferētie: ⁊ sic apostema dicit̄ egritudo vl̄is: qz lz apostema sit in vno mēbro pōt tamē fieri in alys. Quarto dicit̄ egritudo vl̄is via virtutis ⁊ inferens nocumētuz toti corpori: ⁊ sic sincopis tremor cordis ⁊ appoplexia dicunt̄ egritudines vl̄es: qz omnes virtutes cadunt sub eis. Sed egritudo particularis dicit̄ per oppositum quatuor modis. Uno modo ratione predicationis qz non predicatur nisi de vno: ⁊ sic mala complexio simplex inducta dicitur egritudo particularis. Secūdo egritudo dicitur particularis via occupationis qz solū vnā partem corporis occupat: ⁊ sic appoplexia dicit̄ particularis capitis egritudo. Tertio dicitur egritudo particularis via indifferentie. qz sic fit in vno membro ꝙ non in alio: ⁊ sic appoplexia est egritudo capitis ꝙ non alteri⁹ mēbri: ⁊ istis tribus modis capitur ab Auicēna: tertio tamē modo a Rasi in isto nono almansoris. Quarto dicitur egritudo particularis via virtutis: qz non infert nocumētū toti corpori: ⁊ sic paruus morbus qui non ledit omnē virtutem dicitur egritudo particularis. Secundo notandū circa rubricā capituli cū dicit de cephalea ⁊ emigranea: qz sex sūt nomina quorum quodlibet importat dolorem capitis. s. Cephalea: Emigranea: Ouuum: Clauus: Monopagia: ⁊ passio galeata. Differūt aūt qz Cephalea est dolor comprehendens totuz caput siue magnus siue paruus siue breuis siue long⁹: Emigranea est dolor capitis existens in media parte. s. dextera vel sinistra vsqz ad radicem oculorum. Ouuz est dolor cōprehēdens totum caput quando est multū fortis ⁊ cronic⁹ ⁊ videtur ꝙ quis percutiat caput cum bacculo. Clauus est dolor existens in altera parte determinata capitis vt supcilio: ⁊ apparet ꝙ caput pungatur cum clauo vel acu: vt aliqui vulgares dicunt ꝙ sunt fascinati aut incantati. Passio galeata ē dolor capitis vbicūqz fuerit quando est in vltimitate sue malicie. Et monopagia est dolor existens in quarta parte capitis: Sed vltra reperitur soda: qd idem est qd dolor capitis: ⁊ est nomen generale ad predicta: Ad propositū Ras. per cephaleam ⁊ emigraneam intelligit omnes dolores alios: ⁊ non curauit de noibus: qz medicina est scientia rerum ⁊ non nominum seu vocum. tertio de accidēti. Tertio notandum ꝙ dolor capitis proueniens ex sanguine vt plurimum in parte anteriori qz in anteriori parte est rethe mirabile cōtextū ex venis ⁊ arterys in quo sanguis retinet̄. Sed pueniens ex colera est in parte dextera. nam qz i parte dextera est kistis. fell' que est cōtentiua colere a qua cōicatur versus partez dextrā colera vel vapor colericus. Sz pueniēs a ml'ia est in parte sinistra. Rō qz ibi est splen cōtentiu⁹ ml'ie a quo ml'ia cōicat̄ vel vapor melācolicus versus partē sinistrā. Sed pueniēs a flegmate est in parte posteriori. Rō qz pars posterior est frigidior plus aggregans flegma ⁊ dr̄ scdz plurimū: qz nō semp ita est. Dubitatur vtrū dolēte vno vētriculo cerebri oēs aly doleāt. Arguit

ꝙ sic. dolente stomacho vesica vel matrice aliqñ dolet cere
brum: vt per experientiam patet. ergo ⁊c. ↄ̃sequẽtia tenet
qꝛ maiorẽ vicinitatẽ hꝫ vnꝰ vẽtriculꝰ cũ alio q̃ȝ cerebꝝ cũ
alijs mẽbris. ¶ In oppositũ arguit̃. vna v̓tute cerebri lesa
alie nõ neĉario sũt lese: vt dic̃ Gal. tertio de accidẽti. ⁊ Aui.
ꝑma terty. ḡ ⁊c. tenet ↄ̃ñtia qꝛ v̓tutes nõ leduntur̃ nisi ledãt̃
vẽtriculi. ¶ Dicẽdũ ꝙ nõ: qꝛ mala ↄplexio põt eẽ i vno vẽ
triculo faciens dolorẽ ⁊ non in alio. Itẽ qꝛ vnꝰ vẽtriculus
potest esse fortior alio expellens superfluitates debiliori.
Ad rõnem negat̃ ↄ̃ñtia. Ad ꝓbationẽ dicendũ ꝙ licet ex
parte vicinitatis illud deberet eẽ: tamẽ ꝓpter colligentiã
maiorẽ ratione ortus neruoꝝ iter cerebꝝ ⁊ alia mẽbra fit
plus iste dolor. ¶ Scd̃o dubitat̃ quis dolor debet esse pe
riculosior an partis dextre an sinistre. Probat̃ ꝙ partis
dextre sic paralis̃ partis dextre est periculosior sicut dicit
Auicẽ. scd̃a terty cañ. c. de paralisi: igit̃ ⁊c. ↄ̃sequẽtia tenet
a sili. ¶ In oppositũ arguit̃. pars dextra est fortioris vir
tutis. ergo partis dextre est minꝰ periculosus. consequẽtia
tenet: qꝛ virtus est que curat morbos. añcedens patet: qꝛ
in parte dextra est epar qđ est ꝑncipiũ sanguinis ⁊ humoꝝ
ergo signũ ẽ ꝙ pars dextra est nobilior. Pro solutõe no
tanduȝ ꝙ morbꝰ potest dici periculosus quatuor modis:
Uno modo rõne acuitatis materie ⁊ malicie accidentiuȝ
⁊ sic dolor auris est periculosior in iuuene q̃ȝ i sene. ⁊ sic do
lor dextre partis est periculosior. Scd̃o mõ qꝛ diuturnior:
⁊ sic dolor sinistre partis est periculosior. Tertio mõ quia
fit a fortiori cã. ⁊ sic si dolor dextre partis fiat in disconue
nientia particularũ est deterior. Quarto modo rõne de
bilitatis virtutis ⁊ sic dolor sinistre partis est deterior siue
periculosior. Ad rationẽ nõ valet consequẽtia nec simili
tudo: qꝛ paralisis fit a materia frigida ⁊ cũ fit in parte dex
tra fit cum disconuenientia particulariuȝ: sed nõ sic est de
dolore capitis: qꝛ potest fieri dolor a mala cõplexione cum
materia vel sine materia. s. sili vel dissili illi parti. ¶ Al.

Quando rubedo ⁊ tensio ⁊ grauedo in facie ⁊ oculis cũ istis affuerit ⁊ tactus calidus sẽtitur ⁊ pulsus fuerit magnus ex cephalica minutio facienda est in parte i qua est dolor vl̓ in qua dolor magis infestat. Silla.

Ista est nona pars libri Almansoris in qua deter
minatur de oibus egritudinibus contingentibus
a capite vsq̃ȝ ad pedes que diuiduntur in nonagin
taquinq̃ȝ capitula generalia secundũ ꝙ de nonagintaqn
qꝫ dispositionibus determinat: partes patebũt per capitu
la. Primuȝ capitulũ quod est de cephalea ⁊ emigranea di
uidit̃ in duas partes. Primo determinat de eis ꝓut proue
niunt a causa intrinseca: Secundo ꝓut ꝓueniunt a causa
extrinseca: s. ꝓpter multã morã in sole: ibi secunda. (Si au
tẽ cephalea). Prima diuiditur in duas. ꝑmo determinat đ
eis secundũ ꝙ ꝓueniunt a causa calida: Scd̃o quãdo a cau
sa vel materia frigida. secunda ibi. (Or si cum soda). Pri
ma i duas: Primo quãdo a sanguine. Secũdo quãdo a co
lera. secũda ibi. (Si autem): Prima in quinq̃ȝ: quia ꝑmo
ꝑmittit signa qñ fit a sanguine: ⁊ ponit curã per flebotomi
am. Secũdo per vnũ locale remeduȝ. Tertio per dietam
Quarto per medicinã solutiuã. Et qnto iterato ponit curã
per quedã alia localia. secũda ibi. (Deinde aqua). Tertia
ibi. (Egervero). Quarta ibi. (Uenter autẽ soluat̃). Quita
ibi. (Quod si non). De prima dicit ꝙ quãdo apparerent
ista signa. ꝑmũ rubedo in facie ⁊ in oculis. secũduȝ tensio.
tertiũ grauedo. quartũ ꝙ sentit̃ caliditas ad tactũ. quintũ
quia pulsus fit magnus. His signis apparẽtibus pro cura
oportet facere flebotomiã de cephalica illius partis in qua
est dolor. ¶ Notandũ de ratione signoꝝ. Rõ primi est ru
bedo. qꝛ in tali mlt̓us sanguis est in cerebro cuius pars cõ
municat̃ ad faciẽ ⁊ ad oculũ. ideo ⁊c. Uerificat̃ secundũ
quia est tensio ratione multitudinis sanguinis extendẽtis
Ratio terty est. qꝛ sanguis est multus ⁊ grauis. Ratio q̃r
ti est. quia sanguis est calide cõplexionis. ideo caliditatem
tactui representat. Ratio qnti est. quia ꝓpter multitudi
nẽ ⁊ ꝑsentiam sanguinis insurgit necessitas euentandi ma
ior caliduȝ cordis. ¶ Dubitat̃ vtꝝ sit fiẽda flebotomia in
cephalea in parte in qua est dolor. Arguit̃ ꝙ non per gal.
tertio regiminis auctoꝝ in cõmento illius partis. Quãdo
dolor ad spatulas. Ubi vult ꝙ fiat flebotomia de parte
opposita. Probatur rõne. quia per illam fit diuersio mate
rie fluentis ad locum doloris. ergo ⁊c. Tertio in corpore
põt esse multa repletio. sed illa stante non debemꝰ incipe
re a flebotomia cephalice: quia plus attraheret̃: ergo ⁊c.
Preterea apparentibus signis predictis posset coniungi
aliqua causa ꝓhibens flebotomiam. sicut ĩpregnatio. etas.
debilitas virtutis. cõstipatio ventris. ¶ In oppositum est
Raf. ¶ Pro solutione rationis est notandum ꝙ dictum
raf̃ verificat̃. ꝑmo ꝑsupposito ꝙ nõ sit aliq̃ causa ꝓhibẽs
flebotomiã: secũdo verificat̃ supposito ꝙ in corpore nõ sit
repletio magna. quia stante illa ordo flebotomie ꝑmo de
bet esse de saphena illiꝰ partis. secundo de basilica. tertio
de cõi. quarto de cephalica. Ratio quia ꝑus debet fieri fle
botomia de illa vena que trahit materiã plus ad partẽ di
stãtẽ ⁊ cum hoc euacuet. Itẽ verificat̃ dictũ raf̃. supposito
ꝙ materia sit pauca fluxa. vl̓ pauca sit i fluxu. ita ꝙ plus
sit intẽtio ad euacuãdũ q̃ȝ ad diuertẽdũ. Et s̃m hoc patet
solutio ad rationes. Ad ꝑmam ꝓbat tertiuȝ dictũ. Ad aliũ
ꝓbat ꝑmũ dictũ. ¶ Secũdo dubitat̃ vtꝝ dolore exñte in
posteriori pte capitis debeat fieri flebotomia de vena frõ
tis. Or sic arguit̃ per ypo. quinta particula afforismorum.
Posteriora capitis dolentia ⁊c. ¶ In oppositũ arguit̃ per
raf̃. qui vult ꝙ flebotomia debeat fieri de parte in qua est
dolor. ¶ Huic respõdetur ꝙ vel sanguis faciens dolorem
capitis est in fluxu ad caput seu ad partem posteriorem:
⁊ sic debꝫ fieri euacuatio in frõte. qꝛ ĩtẽtio est diuertere ꝑ
missa tñ vl̓i. s. de vena brachy dextri. vel posito ꝙ materia
sit modice quãtitatis. vel sanguis est fluxus ad partem po
steriorẽ. ⁊ sic nõ ↄuenit. sȝ debet fieri vẽtosatio cũ scarifica
tione. quia in parte posteriori non reperitur vena que fle
botomari possit. Secundo principaliter est notandum
ꝙ dolor capitis est accidens sequẽs malã complexionem
vel solutionẽ ↄtinui: vel vtrũq̃ȝ. ⁊ sic patet ꝙ cause doloris
sunt tres. s. solutio continui. mala complexio: vel vtraq̃ȝ.
¶ Tertio notãdũ ꝙ diuisiones particulares doloris capi
tis sunt tredeciȝ. Prima ẽ doloꝝ capitis. qđã est a cã extri
seca ⁊ qđã ĩtrĩseca. Cause extrinsece possũt reduci ad vnũ
⁊ sunt. iȝ. Prima est casus vel ꝑcussio vel obuiatio. Secun
da ẽ caliditas aeris vel ignis. aut dieꝝ canicularĩũ vel vn
guentoꝝ calidoꝝ. ⁊ silia his. Tertia est frigiditas niuis vel
aeris vel aquaꝝ. Quarta est nimia siccitas aeris vel vnguẽ
toꝝ. Quinta nimia humiditas aquaꝝ aut pluuiaꝝ aut la
cuũ aut vnguẽtoꝝ. Sexta ẽ flatꝰ ventorũ: ⁊ maxime meri
dionalium aut borealium post australes. Septima sunt
vapores extrinseci eleuati a rebus fetidis sicut sunt cada
uera assa fetida aut ex aromatibꝰ sicut sunt liliũ rose. mu
scus. aut cuȝ aliqs respicit puteos antiquos. aut cauernas
ꝓfundas. Octaua est sup̄fluꝰ motꝰ siue aialis vt ĩpetꝰ ire
aut furoris. aut corporalis sicut cursus: labor: coitus sup̄
fluꝰ. Nona cã est sicut sõnus nimiꝰ aut ꝓfundus ⁊ iordina
tus ⁊ in tẽpore nõ suo ⁊ vigilie sup̄flue. Decima cã balnea
sup̄flua ⁊ inordinata ⁊ sulphurea ⁊ silia. Undecima cã ẽ
inanitio nimia aut comestio superflua ⁊ crapula. aut rece
ptio ciboꝝ fumosoꝝ. sicut sunt alleũ. Uinũ forte. cepe. fũ

gi fructus. ¶ Duodecima cã est terribilis son⁹ sicut tonitruũ. ¶ Decimatertia causa ẽ nimia capitis cooptura. Sed cãe intrinsece doloris capitis sunt aut sanguis aut colera aut fl'a aut melĩa. aut aquositas vel ventositas. vel simplices vel composite vel vermes q possunt in capite generari. vt dicit Auicen. auctoritate indoꝝ lz sit de raro contingentib⁹. ¶ Secũda diuisio principalis doloꝝ capitis. qdã fit a mala ꝯplexione siue materia: s. calida vel frigida. sicca vł' humida: simplici vel composita. qdam fit cum materia q̃ est aut sanguis aut flegma aut colera aut mł'ia vel aquositas vel ventositas: simplices vel composite. ¶ Tertia diuisio doloꝝ capitis qdam est morbus per se ⁊ appellatur qñ gs nominatus morb⁹ non precessit. lz ꝭm veritatem p̃cesserit mala cõplexio vel solutio continuitatis. ⁊ ideo ista diuisio non est realis sed vulgaris. Quidã est morb⁹ per accidens ⁊ appellatur qñ talis dolor sequit̃ apa aut febrez aut alios morbos. ¶ Quarta diuisio p̃ncipalis doloꝝ capitis quidã fit per causam ppriaz in cerebro: vt quãdo causa coniũcta ⁊ añs est in cerebro non aliunde pueniens. Quidam est dolor per cõitatem ad aliud membꝝ vt quãdo vapores ascẽdunt a stomacho vel matrice epate ⁊ splene. ¶ Quinta diuisio p̃ncipalis doloꝝ capitis quidã ẽ ab intus. ⁊ appellat̃ qñ morb⁹ est subtus craneũ. s: in substãtia vel in panniculis vel ventriculis. ⁊ est qdam ab extra. ⁊ est qñ est in partibus cooperientibus craneũ ⁊ in locis vicinis exterioribus. ¶ Sexta diuisio p̃ncipalis doloꝝ capitis. qdam continet totũ caput: ⁊ vocatur cephalea: aut ouũ aut passio galleata. Et qdam cõtinet partẽ capitis. ⁊ si vnã medietatẽ dicit̃ emigranea. si quartam partẽ dicit̃ monopagia. si minorez partẽ dicit̃ clau⁹. ¶ Septima diuisio doloꝝ capitis: qdaz puenit subito in tempore sanitatis nullo morbo p̃cedẽte. ⁊ hoc est ppter multitudinẽ materie aut ppter ventositatem: Quidã paulatim accidit ⁊ hoc est ppter paucitatem discrasie. ¶ Octaua diuisio p̃ncipalis doloꝝ capitis. qdaz est debilis sicut est in letargia. qdam fortis in tantũ ꝙ aliquãdo frangit craneũ. ⁊ aliquãdo ĩducit spasmũ. aliqñ accidit pueris aliqñ iuuenibus. ¶ Nona diuisio principalis doloꝝ capitis. qdam est qui signat crisim. qdam non: Exẽplum primi vt si in die cretico aduenerit dolor capitis cuz rubedine faciei cum apparitionib⁹ lampadum significat crisim per fluxum sanguinis nariuz: ⁊ si veniat cum titulatione laby inferioris cum dolore ipocũdrioꝝ significat crisim p vomitum. ¶ Decima diuisio doloꝝ capitis. quidam est fortis ad quẽ consequitur alius morb⁹ sicut alienatio spasmus vigilie apostemata. Quidam est ad quem sequit̃ nullum predictoꝝ. quia debilis ⁊ corpus nõ est p̃paratum. ¶ Undecima diuisio doloꝝ capitis. quidam est cum reumate: ⁊ est qñ aliquid distillat a capite ad partes determinatas: sicut ad aures oculos nares pallatum et pectus aut stomachum: Et qdã est sine reumate ⁊ est qñ nullum p̃dictoꝝ apparet. ¶ Ad ppositũ rat̃: solum de oĩbus his facit tres diuisiones. quaꝝ p̃ma est doloꝝ capitis. quidam ẽ recens quidam antiqu⁹. Secunda doloꝝ capitis qdam fit a causa extrinseca: qdam a causa intrinseca. Tertia doloruz capitis. qdam fit per cõitatem. qdam per cãm propriam.

¶ Quarto est notandũ p̃ncipaliter de signis doloꝝ capitis. si cause doloꝝ capitis sint extrinsece distingui possunt per iudicia patientis ⁊ astantium ⁊ per visum ⁊ per tactuz ⁊ per iuuantia ⁊ per nocentia. Sed si cause sint intrinsece statim debemus considerare si dolor est cum materia. aut sine materia. ⁊ distinguitur sic. Si dolor est cum materia habet signa. Primum grauitas in capite. ⁊ rõ patet. Secũdum si inclinet caput velut si oret ⁊ subito eleuet si tunc sẽtit se grauem ⁊ turbatum ⁊ magis dolorosum. tunc est cuz materia. Tertium signum est quãdo sup̃fluitates plures vadũt ad pallatũ vel ad nares vel ad oculos. sz si dolor sit sine materia accidunt signa ꝯtraria predictis. Signa ergo caliditatis sine materia sunt. caliditas ⁊ ĩflãmatio iuuamẽtuz ab infrigidantib⁹ ⁊ p̃uatio capitis grauitatis. ¶ Signa frigiditatis sine materia sunt paruitas coloꝝ ⁊ ĩflãmationis paucitas extenuatõis faciei p̃uatio rubedinis ⁊ malicia cogitationis. ¶ Signa siccitatis sine materia sunt p̃cessio euacuationum. aut exercitioꝝ sup̃fluoꝝ vigiliaꝝ superfluaruz coitus ⁊ angustia. ¶ Signa humiditatis sine materia sunt stupor: lz tamẽ dolor nõ fiat ex humiditate sine materia. ¶ Sed signa doloꝝ ex sanguine sunt calor ⁊ rubor apparitio venaꝝ iuisibiliũ in albedine oculoꝝ. ¶ Signa doloꝝ ex colera sunt punctura. mordicatio: sitis. inflamatio. citrinitas coloris. ¶ Signa doloꝝ a flegmate sunt color vergens ad albedinem. somnus grauis. multitudo superfluitatuz: dolor plixus. ¶ Signa doloꝝ a melancolia sũt paruitas coloris. liuor: somnia terribilia. grauitas ⁊ põdus ⁊ similia. sicut etas consuetudo tempus ꝯplexio. ¶ Signa a ventositate sunt tinitus motus de loco ad locum. ¶ Signa vermiũ sunt pruritus in naribus anhelitus fetens cõmotio iuolũtaria: sentitur i ventre corrosio. dolor pũgitiu⁹ timor. dolor cũ quiescit corpus. ¶ Signa ppter sensibilitaẽ sunt quia ppter q̃cũq3 cãm dolet facile ⁊ frequenter. ¶ Signa doloꝝ cũ reumate cognoscunt̃ p distillationem per nares aut oculos aut pallatum ⁊ per tussim ⁊ silĩa istis. ¶ Signa doloris puenientis ppter cãm ppriaz in cerebro sunt: qr dolor ẽ ꝯtinu⁹ sine interpellatõe. nocumentũ in reliqs opatõibus cerebri sicut tenebrositas in oculo: grauis sõnus: grauitas capitis cũ bonitate dispositõis alioꝝ mẽbroꝝ. ¶ Signa doloꝝ p cõitatez sunt: qr dolor intendit̃ ⁊ remittit̃ ꝭm ꝙ accidit mẽbro cõicanti ⁊ sic accidit dolor cũ interpellatione. Et si a stomacho cognoscit̃ p grauitatẽ stõachi p nauseã p vomitũ fastidiũ ⁊ maliciã digestiõis. sz si ex colera molestat̃ plus añ cibũ. si ex fl'ate ⁊ mł'ia generat̃ plus post cibũ. ¶ Intelligẽdũ tñ ꝙ oĩs dolor capitis pueniẽs a stomacho a q̃cũq3 cã fuerit ẽ minor imediate post cibũ qr cib⁹ statim ĩpedit eleuationẽ vapoꝝ. sz si fiat a fl'ate vel mł'ia post breue tẽp⁹ magis molestat. ⁊ si ex ianitiõe lõgo tp̃e durauit ieiuniũ: ⁊ si ex colera mediocriter. ⁊ iõ apparet multos decrepitos: ⁊ quasi de dolore capitis ꝯtinue ꝯq̃ri hñtes: repletionis habitudine post comestionẽ alleuiari. ⁊ ex hoc credẽtes dolorẽ capitis ex ianitõe esse cũ tñ illa alleuiatio sit mẽdosa: qr post dolor maior ĩsurgit. Si vᵒ fuerit dolor p cõitatez ad epar: discernit̃ ppter grauitatẽ i dextro ipocũdrio et qr dolor erit i p̃te capitis dextra: qr illa ps sibi magis pportionat̃. Sz si dolor fuerit p cõitatem ad splenẽ discernitur ppter grauitatẽ ipocũdry sinistri: ⁊ qr dolor ẽ in sinistra p̃te capitis. Sz si ex vẽtre fuerit discernit̃ ppter dolorẽ i anteriori p̃te capitis. Et si ex matrice fuerit tũc discernit̃ ppter grauitatẽ i margine sincipitis. ⁊ qr plĩmũ ẽ post partuz. aut aborsũ: aut mẽstruoꝝ retẽtionẽ vel paucitatẽ. sz si ex renib⁹ ⁊ dorso declinat ad p̃tẽ posteriorẽ. Sed sciẽdũ vbi materia teneat̃ i mirĩgis ⁊ cerebro dolor sentit̃ p̃ticl'ariter i radicib⁹ oculoꝝ ⁊ tẽslo: si aũt fuerit i pãniculo tegẽte craneuz sẽtit grauedinẽ ⁊ pũcturã ⁊ cõmotionem sub cute i capite.

¶ Quinto p̃ncipal'r notãdũ de pnostico ꝙ vrina velut subiugaliũ dolorẽ capitis p̃ñtẽ aut futuꝝ significat. Rõ qr significat talis vrina ebullitionẽ i materia ex q̃ eleuãt̃ vapores ad caput. ¶ Scõm pnosticũ vrina q̃ i febrib⁹ acutis cũ crisi subito efficit̃ alba ⁊ tenuis dolorẽ capitis ⁊ alienatõez significat. rõ qr p tale signũ significat̃ ꝙ materia diuertit̃ ad sup̃iora. ¶ Tertiũ pnosticũ vrina cũ circl'o grosso apparẽte dolorẽ capitis significat. Rõ qr significat ꝙ i corp̃e est multa mã ⁊ vẽtosa ⁊ viscosa q̃ eleuat̃ ad sup̃iora. ¶ Quartũ pnosticũ: vrina granulosa vt plĩmũ reuma ⁊ capitis dolorẽ

significat. Rõ qꝛ significat motũ i materia ꝛ pmixtionem materie cũ vrina. ❡ Quintũ pnosticũ ois doloꝛ capitis potissime cibũ auferẽs ꝛ sõnuꝫ ẽ mortalis: pbat qꝛ significat nocumẽtũ maximũ i ṽtute aiali rõnali. ❡ Sextũ pnosticũ doloꝛ capitis i febꝛe frequẽter crisim significat. ❡ Rõ qꝛ significat motũ meri ad supioꝛa, vñ fit aliqñ cris p fluxũ sanguinis nariũ. ❡ Septimũ pnosticũ ois doloꝛ foꝛtis ꝛ acut⁹ potissime capitis oẽm opationẽ medicinalẽ impedit donec sit curat⁹ vel mitigat⁹. rõ qꝛ doloꝛ psternit ṽtutẽ ꝛ iõ moꝛb⁹ obliuioni ẽ tradẽdus. ❡ Octauũ pnosticũ doloꝛ antiquus galeat⁹ iter oẽs ẽ pessim⁹ ꝛ difficilioꝛis curatõis. rõ qꝛ talis ledit totũ ꝛ alterauit totũ caput ꝛ cerebꝝ tempoꝛe longo. ❡ Nonũ pnosticũ doloꝛ acutissim⁹ repẽtin⁹ cũ amissione vocis est pessim⁹. Rõ qꝛ significat appoplexiã. ❡ Decimũ pnosticũ doloꝛ capitis cum reumate ẽ deterioꝛ. rõ qꝛ significat ꝛ ĩpedit ei⁹ rectã curationẽ. ❡ Undecimũ pnosticuꝫ ois doloꝛ capitis ad quẽ sequiẽ spasm⁹ ꝛ apostema fe. oculoꝝ eductio aut nimia subuersio pessim⁹ ẽ ꝛ moꝛtalis. rõ qꝛ significat nocumẽtũ vltimatũ i cerebꝛo. ❡ Duodecimũ pnosticũ puatio sẽsatõis i fe. acutis pessimũ est. rõ qꝛ significat stupoꝛẽ ꝛ lesionẽ mẽtis. iuxta affoꝛismũ scõe pticule.

❡ Quicũqꝫ dolẽtes aliqd coꝛpis: Al.

❡ Deinde aq̃ roꝝ: ꝛ oleũ roꝝ: ꝛ acetũ sumant ꝛ sĩl mixta agitentẽ donec vnũ fiãt: ꝛ sup niuẽ ĩfrigidata sup caput fundant. Sillanus.

❡ Hic ponit vnũ remediũ locale dicẽs ꝙ pmissa flebotomia dꝫ fũdi sup caput oleũ roꝝ. aq̃ roꝝ. ꝛ acetũ sĩl agitãdo ꝛ ĩfrigidãdo i niue. ❡ Notãdũ ꝙ cã partis ẽ triplex. Prima qꝛ ista phibẽt ascẽsuꝫ sanguinis ꝛ vapoꝝ ad caput cum sint repercussiua. Secũda cã qꝛ ↄfoꝛtãt caput: cũ sint stiptica. mẽbꝝ aũt confoꝛtatũ põt meli⁹ expellere nocumẽtũ. Tertia cã qꝛ alterãt cerebꝝ a mala ↄplexione causata a sanguine i vtraqꝫ qualitate ꝛ ista sunt frigida sicca ꝛ stiptica ꝛ debent misceri: vt vna opatio pueniat ab eis. ꝛ ẽm ioꝛdanum debꝫ eẽ tm̃ de aceto quãtũ de alys: ſꝫ ẽm raẽ. debet q̃rta ps aceti ↄmisceri: ꝛ ego ẞ idẽ credo: ſꝫ q̃re debẽt ĩfrigidari cã ẽ vt pp frigiditatẽ quã hñt i se ꝛ p acq̃sitã cerebꝝ altereẽ a mala cõplexiõe calida: ꝛ si nõ habem⁹ niuẽ tepefiãt illa ꝛ ponãtur in puteo: qꝛ tunc frigiditas aque penetrabit p partes rarefactas. ❡ Scõo notãdũ ꝙ si illa nõ valerẽt possent poni aly succi frigidi ꝛ sicci: vt plãtaginis: virge pastoꝛis: solatri ꝛ semperuiue: ꝛ generatoꝝ: ꝛ si foꝛtius ĩfrigidare velim⁹ addim⁹ aliqñ opiũ iusqamũ mandragoꝛam papauer ꝛ similia Sed intelligenduꝫ p cautela ꝙ narcotica debent phiberi nisi ĩstãte magna necessitate ꝛ quasi desperata ꝛc. ❡ Tertio notãdũ ꝙ ad idẽ valet cerotũ hoc. ℞. ceroti al. gal. ʒ. y. lana lauatõib⁹ pluib⁹ cũ aceto vel succo plãtaginis vl' solatri. lini caput: ꝛ suppone capiti folia salicis vel vitis ꝛ miraberis effectũ ei⁹. Ad idẽ valet vnguentũ populeon. Ad idẽ valet embꝛocatio hec. ℞. roꝝ. violaꝝ foliozũ salicis nenufaris et maluaruꝫ ꝛ coquãtur in aq̃ ꝛ ex alto fundant super caput. Ad idem. ℞. violaruꝫ siccarũ oꝛdei excoꝛticati seminis cucurbite aut coꝛticũ ei⁹ aut coꝛticũ papaueris seminis altee lactuce poꝛtulace ꝛ roꝝ. coquantẽ in aq̃ ꝛ fiat vt supra. Et si ṽtutẽ resolutinã q̃ras tũc mellilotũ vel camomillã ad oĩuꝫ põdus addas. Ad idem valet suffumigiuꝫ ẞ. ℞. sandal. citrinoꝝ ꝫ roꝝ. ru. nenufar. añ. ʒ. y. cãphoꝛe. ℈. i. spice. ℈. ſ. ponantẽ i vase eneo stricti oꝛificy cũ aq̃ roꝝ. q̃tuꝫ sufficit. obturetẽ oꝛificiũ ꝛ bulliat sup cinerẽ. deinde apiatẽ os ꝛ accipiatẽ ei⁹ fum⁹ ꝛ est expertuꝫ. Et si resoluere volum⁹. ℞. sandaloꝝ ligni aloes roꝝ. añ. ʒ. y. floꝝ camomille. ʒ. iiy. aque roꝝ. q̃tũ sufficit vt fiat vt supra. Ad ideꝫ valet caputpurgiũ hoc ℞. olei violati. roꝝ. nenufarini cuꝫ modico cãphoꝛe ꝛ narib⁹ iponatẽ. vel sic. ℞. opy cãphoꝛe añ. ptes eq̃les. dissoluant in oleo viol'. ꝛ distilletẽ in nasuꝫ. vel sic. ℞. olei de semine cucurbite: olei de salice ꝛ narib⁹ imponatẽ. Ad idem valet odoramẽtũ hoc. ℞. olei roꝝ: cuꝫ aceto ↄquassat: ꝛ istis in vase positis fiat odoꝛamẽtuꝫ. ❡ Quarto notãdũ ꝙ ista ↄpetunt actu frigida maxime i coꝛpe multũ raro ꝛ calido ṽtute exñte foꝛti ꝛ materia mltũ calida: rõ pꝫ. Et notãdum ꝙ quidam sunt quoꝛuꝫ capitib⁹ modica ĩfrigidatio sufficit sicut capita senuꝫ ꝛ pueroꝝ mulieꝝ ꝛ eunuchoꝝ ꝛ alboꝝ ꝛ humidoruꝫ ꝛ alioꝝ oium hñtium caput debile ꝙ de facili incurrũt letargiã ꝛ doloꝛẽ capitis. ❡ Quinto notãduꝫ ꝙ illa ĩfrigidantia non debent poni super parteꝫ posterioꝛeꝫ: quia ibi ẽ nucha a qua oꝛiunẽ nerui vñ timetẽ ne nimis ledant. vnde frigiduꝫ inimicũ est neruis q̃nto affoꝛismoꝝ. Itẽm qꝛ pars posterioꝛ est nimis dura q̃tum ad os. vnde non penetrant: sed poni debent super anterioꝛeꝫ partem. ſ. supra frontem vel commissuram: quia ibi possunt penetrare ꝛ non timetẽ de neruis. Almansoꝛ.

❡ Eger vero a carnibus ꝛ vino abstineat ꝛ comedat adesciam citrinã ꝛ tapsil ꝛ herbas frigidas ꝛ fructus frigidos. ❡ Sillanus.

❡ Ponit curã p dietaꝫ ꝛ dicit ꝙ eger debet se abstinere a carne ꝛ vino ꝛc. qꝛ multiplicat sãguinẽ. ❡ Secũdo dicit ꝙ debet comedere adesciã citrinã ꝛ tapsil. rõ qꝛ contrariantẽ male cõplexioni sanguinis cũ sint frigide ꝛ sicce ↄplexiõis. ❡ Tertio dicit ꝙ debet comedere olera frigida. ſ. lactucas poꝛtulacas cucurbitas cõditas cũ aceto vel agresta vl' vino granatoꝝ. rõ qꝛ paꝝ generant de sanguine. ꝛ cũ hoc cõtrariantẽ sibi saltẽ in vna qualitate. valet etiaꝫ mica panis lota in aqua frigida cũ supponitẽ vinũ de granatis. sĩlr lentes. ❡ Quarto dic ꝙ ẽt dꝫ comedere fruct⁹ frigidos. ſ. pruna pira psica poma cytõia cocta i prunis. rõ qꝛ tales fruct⁹ ↄriãtẽ sãguini sola in vna q̃litatuꝫ. ❡ Notãdũ ꝙ adhescia citrina est cib⁹ factus ex lentib⁹ coctis cuꝫ aqua q̃b⁹ additẽ acetuꝫ ꝛ paꝝ croci: sed tapsil est cib⁹ coctus ex lentib⁹ coctis sine alia cõmixtione. ❡ Secũdo notandum circa pmum dictuꝫ ꝙ si patiẽs esset debilis posset comedere carnes edi vl' pulloꝝ cõditas cũ aceto vel agresta vel vino granatoꝝ. ❡ Tertio notandũ ꝙ pot⁹ cõueniẽs esset aq̃ decoctionis berberis vel prunoꝝ. vel aqua cocta simplex vel vinũ de granatis cum aq̃ frigida vel vinũ debile cũ q̃druplo aq̃ frigide. Al.

❡ Uenter aũt soluatẽ ex mirobalanis citrinis ꝛ prunis ꝛ tamarindis ꝛ zuccaro albissimo: ꝙ si ista nõ sufficiunt semina maluauisci i aceto posita agitentur quousqꝫ ad spissedinem perueniant de q̃b⁹ emplastꝝ capiti supponatẽ ex psilio quoqꝫ ꝛ aceto emplastꝝ fieri vtile est. ❡ Silla.

❡ Ponit curã p medicinã solutiuã ꝛ dicit ꝙ euacuatio per secessum debet fieri ex mirobolanis citrinis tamarindis ꝛ prunis cuꝫ zuccaro albissimo. ❡ Notãdũ ꝙ in doloꝛe capitis a sãguine medicina laxatiua ponitẽ i hac foꝛma. ℞. prunoꝝ damascenoꝝ. ʒ. x. tamarindoꝝ. ʒ. i. coꝛticũ mirobalanorũ ĩfusoꝝ i decoctõe pdictoꝝ p noctẽ. ʒ. i. ſ. fricentẽ de mane foꝛtiẽ ꝛ colentẽ ꝛ colature addatẽ zuccari al. ʒ. i. ꝛ misceatẽ in auroꝛa. ❡ Dubitatẽ q̃r raẽ. nõ docet p digerere mãm. iuxta affoꝛismũ pme pticle. Digesta medicari ꝛc. Rñdetẽ ꝙ sãguini nõ debetẽ digestio. p Aui. q̃rto cañ. fen. pmo tra. y. c. õ cura putridaꝝ i generali. ❡ Sꝫ stati diceret aliqs videtẽ ꝙ nõ ↄueniat medicina tal. qꝛ p ipsã nõ euapoꝛatẽ nec euacuatẽ sãguis peccãs faciẽs doloꝛẽ capitis. igẽ ꝛc. Rñdetẽ ꝙ illa valet i euacuãdo colerã mõ i doloꝛe ex sãguine aliqua eius ps colerica⁹. Itẽ qꝛ mollificatẽ coꝛp⁹a supfluitatib⁹ cõib⁹ i stomacho ꝛ i testinis ↄtẽtis. (Et si ista) Ponit iterato curam per alia localia ꝛ diuiditẽ i duas ſꝫ ꝙ duo põti. scda ibi. (Ex psi

lio qq3). De pͥma diċ ꝙ ſi ꝓdicta ñ ſuffecerit. ↄueīt vt capiti
ſupponaṫ emplaſtꝝ fcm̄ ex ſemie maluauiſci i aceto poſito
agitādo quouſqꝫ veniat ad ſpiſſitudinē. R̄ō qꝛ ħ emplaſtꝝ
ſua frigiditate remouet malā diſcraſiā calidā. ⁊ qꝛ linitiuū
ē mitigat dolorē qḋ nō faciebāt alia q̄ erāt ſicca. ¶ Notan-
dū ꝙ recepta hui⁹ emplaſtri pōt ſic formari. ℞. aceti. q̄rtā.
.i. ſ. ſeīs alteeqḋ ſufficit ad icorporādū fortiſſime ↄquaſſa
ti: oīa miſce ⁊ fiat emplꝫ liqdū mediocriter. (Ex pſilio qq3)
Ponit ſcḋum locale ⁊ dicit ꝙ vtile ē ſi fiat empl̄m ex pſilio
⁊ aceto q̄m remouet malā diſcraſiā calidā ꝓueniētē ex ſan
guie. ¶ Notādū ꝙ pſiliū dꝫ eē itegꝝ ⁊ ñ ↄquaſſatū ſiċ dice
baṫ de altea. R̄ō qꝛ i cētro ē calidū imo cauterizatiuū: vt
Aui. z. cañ. c. de pſilio. ⁊ mucilago ei⁹ tollaṫ ⁊ fiat emplaſtꝝ.
Valet ħ empl̄m. ℞. ſuccū extremitatū vitis cū naſcūtur ⁊
diſponaṫ cū farina ordei ⁊ oleo roſ. ponaṫ ſupra frōtē ⁊ lo-
co extremitatū vitis pōt poni ſucc⁹ ſempuiue ſolatri vl' vge
paſtoris vel lactuce ⁊ ſilib⁹ ⁊c. ¶ Almanſor.

¶ Si āt cū iſtis fuerit i pulſu velocitas ⁊ i tactu
ſentitur caliditas: ſꝫ nec in facie neqꝫ in oculis fu
erit rubedo nec tēſio. In pͥcipio ſoluatur vēter
deide fiāt ea q̄ diximꝰ. naribꝰ aūt oleū iniiciatur
violatū: vl' oleū cucurbite dulcis: aut nenufaris
oleū: aut oleū de floribꝰ ſalicis: quoꝝ qḋlibꝫ ſu
per niuē ifrigidatū ſuperfūdatur ⁊ nutriatur vt
ꝓdiximꝰ. Eger quoqꝫ odoret cāphorā ⁊ aquam
roſ. ⁊ ſalices ⁊ viol. ⁊ his ſilia. Qꝫ ſi egritudo
multū iualeſcat ſumaṫ opii ⁊ cāphore vniuſcu
iuſqꝫ q̄ztū pōderāt duo grana ordei q̄ diſſoluta
i oleo d̄ ſalicibꝰ mittāṫ i nares ⁊ aures ¶ Sil.

¶ Ponit curā q̄n cephalea ⁊ emigranea ꝓuenerit a mā co
lerica. ⁊ diuidiṫ i q̄tuor. Pͥo ponit curā ꝑ medicinā laxati
uam. Scḋo ꝑ vnctionez: Tertio ꝑ dictam. Quarto per odo
ramēta. Scḋa ibi. (Naribꝰ āt). Tertia ibi. (Et nutriatur vt
ꝓdixi): Quarta ibi. (Eger v̄o odoret). In pͥma dicit ꝙ i bū
tibꝰ emigraneā ⁊ cephaleā vbi apparēt iſta ſigna. Pͥmuꝫ
velocitas i pulſu. Scḋm qꝛ ad tactū ꝑcipiṫ caliditas. Ter-
tiū qꝛ i facie ⁊ ocl'is ñ ſētiṫ rubedo nec tēſio: arguēdū ē ꝙ do
lor ſit a colera. Scḋo dicit ꝙ iſtis ſignis appentibꝰ dꝫ fieri
euacuatio ꝑ medicinā laxatiuā deide debēt fieri ea q̄ dicēṫ
¶ Notādū ꝙ r̄ō dcōꝝ ſic v̄ificaṫ. pͥmū qꝛ colera peccās cū
ſit multū calida inducit magnā neceſſitatē euētandi cali-
dū cordis. ergo ⁊c. Secūdū v̄ificaṫ qꝛ colera cū ſit calida val
de taliter ſe repn̄tat tactui. Verificatur tertiū qꝛ colera ñ ē
rubei coloris. iō nō cauſat rubedinē. Itē qꝛ ē pauce q̄ztitatꝭ
nō cauſat extēſionē. Scḋm dictū v̄ificaṫ qꝛ ꝑ medicinā la-
xatiuā euacuaṫ colera. iō ⁊c. Verificaṫ q̄rtum qḋ ſubdit. qꝛ
remedia localia debēt ſeq euacuatōꝫ regl'ariter. ⁊ iō dꝫ ex-
pōi. i pͥmis ſoluaṫ vēter. i. i pͥmis ſoluaṫ vl' ꝑus ſoluaṫ. deide
⁊c. nō vt ſonat vocabulū. ¶ Scḋo notādū ꝙ digeſtiuū dꝫ ꝓ
cedere. qꝛ colera ñ dꝫ euacuari ſaltē eradicatiue niſi ipa di
geſta ⁊ dꝫ digeſtiuū eē tale. ℞. endiuie ſcariole lactuce dul
cis nouelle añ. M. i. ſūmitatū papaueris al. ʒ. ij. quatuor ſe.
froꝝ. M. ij. vuaꝝ paſſaꝝ mundataꝝ. ʒ. ſ. floꝝ viol. ſādaloꝝ
rubeoꝝ oiuꝫ añ. ʒ. i. ʒuccari al. lb. i. fiat ſirupꝰ clarificatꝰ vſqꝫ
ad q̄rt. v. deṫ. ʒ. i. ſ. cū duplo aq̄ tepide ⁊ ħ q̄n colera ē ſbtil'.
⁊ ſi colera eēt groſſa addaṫ radicū accori ⁊ cipi añ. q̄rt. ſ. ani
ſi feniculi ſeīs baſilicōis oiuꝫ añ. ʒ. ſ. ⁊ ñ pōaṫ papauer nec q̄
tuor ſeīa fr̄a: qꝛ nimis igroſſāt. Aliḋ digeſtiuū ſi colera ſit ſb
til'. ℞. ſirupi endiuie ſirupi viol. ſirupi nenufarꝭ oiuꝫ. añ q̄rt.
ꝑtē. ʒ. i. ſ. miſce. ⁊ ſi colera eēt groſſa adde oxizacare tātūdē
ↄ poſite. Notādū ꝙ lauatiuū ꝑt eē tale. ℞. floꝝ viol. nenu-
faꝝ añ. ʒ. i. floꝝ ſticadoſ arabici. ʒ. ij. qꝛ dirigūt r̄ſpiciēdo ad

caput: prunoꝝ damaſcēoꝝ nūero. x. tamaridoꝝ. ʒ. ſ. vuaꝝ
paſſaꝝ mūdataꝝ ab arill'. ʒ. i. cōticū mirobalāoꝝ citrinoꝝ
bū gūoſoꝝ iſuſoꝝ ꝑ noctē i d̄coctōe ꝓdcōꝝ. ʒ. i. vl'. ſ. friceṫ
d̄ māe fortiṫ ⁊ coleṫ. ⁊ colaturꝭ addaṫ caſſie mūde bū piguis
ʒ. i. fiat colatura vſqꝫ ad q̄rt. i. ſ. ⁊ miſtreṫ i aurora. ⁊ ſi paſſio
ē fortis addāṫ diagridij. g. iij. aut ponaṫ diaprunis. ʒ. iij. vel
electuarij de ſucco roſ. ʒ. iij. Ad idē i forma ↄfectōis. ℞. ele
ctuarij d̄ ſucco roſ. vl' diaprunis. ʒ. ſ. malaxeṫ cū ſirupo ne-
nufario vt dirigat ad caput. vel addaṫ aliqd ducēs ad caput
vt peonia ⁊ cōficiaṫ cū ʒuccaro i forma dactili. Ad idē i for
ma pillulaꝝ. ℞. reubarbari. ʒ. ij. maſticꝭ. ℈. i. ſcamonee. ʒ. i.
fiāt pill'e cū ſucco rute vel apij vel vino doſ ē. ʒ. i. ſ. cū teore
v̄tutis. vl'. ʒ. i. ⁊ meliꝰ. (Naribꝰ āt). Hic pōit curā ꝑ iiectōeꝫ
⁊ diċ pͦ ꝙ dꝫ imitti naribꝰ oleū viol. aut d̄ cucurbitis dulci
bꝰ. aut de nenufare: aut oleū de floribꝰ ſalicis. Scḋo diċ ꝙ
ſi ēt appliceṫ ab ex̄ fūdēdo ſuꝑ caput ifratū ſuꝑ niue iuuat.
¶ Notandū ꝙ r̄ō dictoꝝ ē: qꝛ olea ꝓdicta ſūt fr̄a ⁊ hūida
iō remouēt malā diſcraſiā cauſatā a calore ſiue applicēt na
ribꝰ ſiue ab ex̄ approximēṫ. ¶ zͦ. notādū ꝙ loco iſtoꝝ po-
tes ponere ſuccos ifrigidātes vt ē ſucc⁹ ſolatri ſēꝑuiue lactu
ce dulcis i qbꝰ ifūdaṫ pānꝰ duplicatꝰ vl' ſtupa canapia vt ma
gis ifrigidēt. Ad idē vꝫ ħ. ℞. lactꝭ mlierꝭ cū albumie ouoꝝ
bū agiteṫ ⁊ ifūdāṫ ſtupe canapie ⁊ ponāṫ ſupra frōtē ⁊ tpa.
Ad idē vꝫ ēbrocatio decoctōis floꝝ violaꝝ. nenufaris ⁊ foli
oꝝ ſalicis. Ad idē valet lotio extremitatū ⁊ tibiaꝝ fcā ex d̄
coctōe vitis ſalicis nenufaris viol. ⁊ q̄tuor ſeminū frigidoꝝ
(Et nutriaṫ). Hic ponit curā ꝑ odoramēta ⁊ diuidiṫ in du-
as. Pͥo faċ ħ q̄n ē debil'. Scḋo q̄n eſt fortis dolor. ſcḋa ibi
(Qꝫ ſi frigido.) De pͥma diċ ꝙ patiēs dꝫ odorare cāforā flo
res ſalicis. violas. aquā roſ. ⁊ ſilia. r̄ō qꝛ talia cū ſint frigida
remouēt malā diſcraſiā a colera. ¶ Notādū ꝙ r̄cepta raſ.
pōt ſic formari. ℞. floꝝ vol'. nenufaꝝ. floꝝ ſalicis añ. ʒ. i. roſ
ru. ʒ. i. cāphore g̃. ij. cere q̄ztū ſufficit ad icorꝑandū. vel pul-
uerizēṫ ſubtl'r. miſce oīa malaxādo cū aq̄ roſ. ⁊ fiat pomū i
medio ꝑforatū. vel ſine cera ponaṫ puluis i panno lineo ad
modū pomi. (Qꝫ ſi egritudo). Ponit curā q̄n dolor ē fortis
⁊ dicit q̄n dolor ē fortis ſumāṫ opij ⁊ cāphore añ. g̃. ij. diſſol
uāṫ i oleo de ſalicibꝰ ⁊ mittāṫ i aures ⁊ nares: qꝛ forti egri-
tudini fortiſ ↄueīt medicia. ¶ Notādū ꝙ ſi ex iſtis ſtupefa
ctiuis ꝓcederet nocum̄tū aliqḋ dꝫ ponii ꝑua q̄ztitate aliqd
eis ↄ̄riū vt caſtoreū crocꝰ caſſia lignea diſſolutis i aliq̄ oleo
calido vt camomille vl' tyriaca. ¶ Scḋo notādū ꝙ illa olea
q̄n ponūṫ i aure debēt pōi i ꝑua q̄ztitate vt due gutte ⁊ actu
tepida ⁊ paꝝ debēt ſtare ne putrefiant. ¶ Almanſor.

¶ Qꝫ ſi cū ꝓdictis egritudibꝰ nihil eoꝝ q̄ diximꝰ
affuerit: fueritqꝫ egritudo āti q̄: i pͥcipio venter
cū pill'is cochijs ſoluaṫ: q̄s ego feci. ↄfectio pill'a
rū cochiaꝝ. ℞. pl'ueris pigre. ʒ. x. cologntide. ʒ.
iij. ⁊ tertiā ſcamonee. ʒ. ij. ⁊. ſ. turbit ſticados añ
. ʒ. v. fiāt pill'e ex iſtis: ⁊ ſūt doſes. x. ¶ Silla.

¶ Hic pōit curā cephalee ⁊ emigranee q̄n fuerit a mā fr̄a.
.ſ. fl'atica. ⁊ diuidiṫ i duas. Pͥo pōit curā ꝑ medicinā laxati
uā. Scḋo ꝑ localia. zͣ ibi. (Poſtq̄ v̄o). De pͥma diċ ꝙ cū ſo-
da nō fuerit aliqḋ eoꝝ q̄ dcā ſūt de rubedine. ⁊ egritudo ſit
cronica ſupple arguēdū ē ꝙ mā ſit fr̄a: Scḋo diċ ꝙ i tali ca
ſu ꝑus dꝫ fieri euacuatio cū pill'is cochijs q̄ꝝ deſcriptio eſt
hec. ℞. yerepigre. ʒ. x. cologntide. ʒ. iij. ⁊ tertiā. ſcamonee. ʒ.
ij. ſ. turbit ſticados añ. ʒ. v. fiāt pill'e ex iſtis. ¶ Notandū ꝓ
r̄ōe dictoꝝ v̄ificaṫ pͥmū. qꝛ mā fr̄a nō pōt iducere rubedinē
Silr mā fr̄a cū ſit difficil' reſolutōis faċ egritudinē cronicā
Scḋoꝫ v̄ificaṫ qꝛ pill'e cochie euacuāt mām fl'aticā a capite.
¶ Scḋo notādū ꝙ mā fr̄a faciēs dolorē capitis ē duplex.
q̄daꝫ flegmatica ⁊ q̄daꝫ melanconica. flegmatica ē duplex

q̄dā cū rheumate ⁊ q̄dā sine rheumate. ¶ Tertio notādū
ꝙ mā̄ ventosa sine rheumate añ euacuatōeꝫ ꝑus dꝫ digeri.
rōꝑꝫ. Digestiuū ē h̄. ℞. radicū acori ciperi añ. q̄r. ß. aristol.
rotūde. ʒ. ij. iterioꝝ sqlle. ℥. ij. vtriusqꝫ saluie. cētaurce mioꝝ
maiorane folioꝝ lauri bethonice rute añ. M. i. anisi mara-
tri seīs siseleos semis basilicōis añ. ʒ. ß. ligricie vuaꝝ passaꝝ
mūdataꝝ ab arill. ℥. i. vtriusqꝫ sticados floꝝ anthos añ. ℥. i.
aceti. ℥. i. mell' elci zuccari añ. lb. ß. fiat sirup⁹ clarificat⁹ vsqꝫ
ad q̄r. v. cui adde si materia ē fra mltū gariofil. cubebaruꝫ
spice pipis añ. ʒ. ij. Ad idē ꝑ paupib⁹. ℞. oximell' ꝯpositi sql
litici. ℥. i. aq̄ decoctōis saluie vel rosmarini. Ad idē solutiuū
ī forma pillulaꝝ. ℞. pillulaꝝ cochiaꝝ. ʒ. ij. pulpe collognti-
de bdelli subtil'r pulueriżati añ. ʒ. ß. misce oīa malaxādo cū
sirupo de sticados. fiāt pill'e dēt in itroitu lecti. Ad idē sub
forma decoctōis liqde. ℞. floꝝ sticados arabici floꝝ bora-
gis buglose añ. ℥. ß. vuaꝝ passaꝝ mūdataꝝ ab arill. ℥. i. zin-
zibe. al. seīs basiliconis añ. ʒ. i. turbit mūdi bn̄ gūosi iterius
agarici an. ʒ. ß. corticū mirobalanoꝝ kebuloꝝ īfusoꝝ ꝑ no-
ctē i decoctōe ꝑdictoꝝ. ℥. i. ß. fricent de mane fortiter ⁊ colē-
tur ⁊ dulcorent cū. ℥. i. ß. zuccari. administret colatura i au-
rora. Ad idē i forma ꝯfectōis. ℞. zinzib. ʒ. i. ß. pipis lōgi galā-
ge añ. ʒ. ß. croci masticis añ. g̃. vij. turbit g̃. vi. diagridij. g̃. ij.
polipodij. ʒ. i. cubebaꝝ peonie nucis muscate. ℈. ß. sticados
ʒ. i. cū. ℥. vi. zuccari: fiat cōfectio cū vino citonioꝝ ⁊ dos e. ʒ.
i. vel. ʒ. ij. Sꝫ i materia ventosa reumatica digestiuū dꝫ eē ta-
le. ℞. saluie folioꝝ cipssi añ. M. ij. masticis olibani añ. ℥. ß.
ligni aloes. ʒ. ij. mell' zuccari al. añ. lb. ß. fiat sirup⁹ clarifica-
t⁹ vsqꝫ ad ptes. v. qꝛ i materia reumatica fra ventosa ꝯpetūt
calida stiptica q̄lia sūt ꝑdicta. ⁊ ꝑ ista iuētū ē dyaolibanuꝫ.
¶ Quarto notādū ꝙ raꝫ nō pōit curā doloꝝ capitis a ma-
teria mlīca. i q̄ digestiuū dꝫ eē tale. ℞. boragis buglose ra-
dicū accori radicū cypi corticuꝫ fenicl'i petrosilini añ. ʒ. i. i-
terioꝝ sqlle q̄r. ß. vtriusqꝫ saluie maiorane folioꝝ lauri be-
thonice mellisse. fumiterre añ. M. . i vtriusqꝫ sticados floꝝ
āthos añ. ℥. ß. floꝝ boragis buglose añ. ℥. i. aceti al. ℥. i. mell.
elci zuccari albi añ. lb. ß fiat sirup⁹ vsqꝫ ad. v. Ad idē. ℞. pil-
lulaꝝ de lapide lazuli vl' de lapide armēo. vl' pill'aꝝ indaꝝ
ʒ. i. peonie. ℈. ß. ꝯficiant cū sirupo de sticados. Ad idē aliō i
forma cōfectōis. ℞. yere ruffini vel yerelogodiō: lapidis la-
zuli abluti añ. ʒ. ij. seīs basilicōis. ʒ. ß. pulueriżent pulueriżā-
da malaxēt cū sirupo de sticados ⁊ ministrēt i itroitu lecti.
Aliud ad idē i forma ꝯfectōis. ℞. diasene. ℥. i. vl' cōfectōis.
hamech. ʒ. ij. Aliud ad idē i forma liqda. ℞. floꝝ boraginis
buglose sticados arabici añ. ℥. iij. ligricie rase vuarū passaꝝ
añ. ℥. i. thymi epithi follicl'oꝝ sene polipodij mōtani añ. ℥. ß
seīs basilicōis. ʒ. ij. fiat decoctio i sero caprio ⁊ i decoctione
tēperent cortices mirobalanoꝝ iżidoꝝ bn̄ gūosoꝝ ꝑ noctē
℥. i. fricent de mane fortiter dulcoret. cū. ℥. ß. zuccari ⁊ mini-
stret i aurora. Ad idē. ℞. pulueris sene. ℥. ß. cuꝫ brodio pulli
det. ¶ Quīto notādū ꝙ vbi nō posset patiēs sumere medi-
cinā laxatiuā ꝑ os cōuenit approximatio clisteris vl' suppo-
sitorij ⁊ materia ventosa. ℞. decoctōis malue mercurial' ane-
ti rute furfuris. lb. i. yerepigre pulueris zuccari añ. ℥. ß. salis
ʒ. ij. olei aneti vel rute. ℥. iij. Suppositoriū ad idē. ℞. cologn-
tide. ʒ. i. fell' thauri. ʒ. ij. salis baurach añ. ʒ. i. cōficiāt cū mel-
le. Clistere i materia mlīca. ℞. decoctōis malue violaꝝ bu-
glose fūiterre furfuris. lb. ß. cassie. ℥. i. sene polipodij epithi
añ. ʒ. olei oliuaruꝫ. ℥. iij. salis cōmunis. ʒ. i. Al.
¶ Postq̄ꝫ vero vēter solut⁹ fuerit īfūdat caput
ex oleo sābacio ⁊ oleo de ben. mittantur i nares.
Eger quoqꝫ odoret algaliā ⁊ isufflet musc⁹ na-
rib⁹. ꝙ si egritudo mltū ifestauerit sumat eufor-
bij ⁊ castorei āboꝝ añ. vi. ps. ʒ. vnius ⁊ dissolu-
ta i pauco oleo sābacio mittat i nares ⁊ aures.

In cephalea vero calida ēpl'ꝫ hoc frōti ⁊ tpib⁹ ē
iponēdū c⁹ hec ē ꝯfectio. ℞. se. lactucaꝝ sief me-
mithe sādaloꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ fafel rosaꝝ opii
fiat ex eis ēpl'ꝫ postq̄ꝫ aceto ⁊ aq̄ rosata ꝯspsa fu-
erit: frōti iponant sup qō mittat pān⁹ aceto ⁊ aq̄
ro. īfusus q cū calefact⁹ fuerit iteꝝ īfūdat ⁊ dsup
ponat. ¶ Linimētū vero cephalee fre. ℞. casto-
reū euforbiū pip sinapi storacē rutā marubiū: q
siccata ⁊ pulueriżata ⁊ etiā triconiżata misceāt
⁊ ꝯspgāt vino veteri ex qb⁹ fiāt trocis. ⁊ desiccēt
cūqꝫ nccē fuerit ex vno i vino veteri: aut oleo co-
stino vel cāemillio dissoluto: fiat frōti ēplastruꝫ
multotiēs. h. n. emplastꝝ oī ātiq̄ cephalee ꝯfert
nō solū suppositū sꝫ ēt auri iiectū q seqt illō tps
postq̄ꝫ i aliquo de ꝑdcis oleis resolutum fuerit.
Egro vero vinū vet⁹ ⁊ forte dādū ē. Cū autē ce-
phalea ꝑ hebdomadā vnā ꝑseuerauerit eger in
balneū mittēd⁹ ē: ⁊ sup caput aqua iq camōilla ⁊
amaracus ⁊ neme ⁊ sticados arabicuꝫ cocta fu-
erit sil' aut sigillati ifūdēda est. ¶ Sillan⁹.
¶ Hic ponit curaꝫ per remedia localia. ⁊ diuiditur in sex.
Primo ponit curam per inunctionem ⁊ caputpurgium.
Secundo per odoramentum. Tertio per linimentum.
Quarto per balneum. Quinto per potum. Sexto per em-
brocationem. Secunda ibi. (Eger quoqꝫ). Tertia ibi. (Li-
nimentum vero). Quarta ibi. (Eger vero). Quinta ibi.
(Dum autem cephalea). Sexta ibi. (Et supra caput.) De
prima dicit primo. postq̄ꝫ fuerit facta euacuatio per medi-
cinam supra caput debet fundi oleum sambacinum ⁊ ole-
um de been. ¶ Notandum ꝙ tale locale debet approxi-
mari premissa euacuatione. Ratio qꝛ tale cum sit calidū
attrahit materiam. sed post conuenit ꝙ remoueat malam
cōplexionē frigidā ⁊ resoluit si paruꝫ de materia remanse-
rit: ⁊ h̄ vel approximādo ab extra supra frōtē vel ponendo
in narib⁹. ¶ Scdo notādū ꝙ oleū sābacinū ē oleū basilici
minoris vel olei floꝝ sābaci. ¶ Tertio notandū ꝙ ad ideꝫ
valet hoc cerotū. ℞. olei laurini vel nardini. ℥. ij. addat ca-
storei euforbij pipis añ. paꝝ cū cera fiat vnguētum. vel. ℞.
olei de balsamo vel de castoreo. Ad idē valet hoc. ℞. triace
vel mitridati cū succo mēte misce ⁊ suppone. expertuꝫ est.
(Eger quoqꝫ). Hic ponit curā ꝑ odoramēta. ⁊ diuidit i tres
Primo pōit curā quādo dolor est debilis. Secūdo quādo
est fortis. Tertio ponit iterato curā sode qn̄ fit a materia ca-
lida ꝑ empl'ꝫ. Scda ibi. (Qꝫ si egritudo). Tertia ibi. (In ce-
phalea). De ꝑma dicit ꝙ patiēs dꝫ odorare galliā muscatā.
Scdo dicit ꝙ narib⁹ dꝫ īsufflari musc⁹. Rō amboꝝ. qꝛ illa
calefaciunt cerebrum. ¶ Notandum ꝙ ad ideꝫ valet hoc
pomū. ℞. laudani puri. ℥. ß. ligni aloes storacis calamite añ
ʒ. i. gariofilorum nucis muscate basilice añ. ʒ. ß. pulueriżen-
tur pulueriżanda cum pistello calido misce omnia cum aq̄
rosata. ⁊ fiat pomū per foratū in medio: ⁊ hoc pro pauperib⁹.
Ad idē nigella ifusa i aceto deinde exiccata in panno lineo
odorata. (Qꝫ si egritudo). Ponit curam quādo dolor ē for-
tior ⁊ est. ℞. euforbij castorei añ. q̄ꝫtū est sexta pars. ʒ. i. dis-
soluatur in oleo sambacino ⁊ mittatur in aures et nares.
Ratio quia fortiter calefaciunt et forti egritudini fortis.
conuenit medicina. (In cephalea). Hic iterato ponit cu-
ram cephalee a materia calida et dicit ꝙ in cephalea a ma-
teria caalista cōuenit hoc emplastrum. ℞. seīs lactucaꝝ si-
ef. mēithe sādaloꝝ al. ⁊ ru. sāufel. roꝫ opii aꝯspgant aceto ⁊

aq̄ roſ. Rō pꝫ. (Linimentū vo.) Hic pōit curā ſod e a mā frigida ꝑ linimentū. ⁊ dicit ꝙ ſi vnꝰ trociſcus q ponit̄ i littera diſſoluat̄ i vino veteri vł i oleo coſtino vel camomillino ⁊ fronti applicet̄. iuuat. Scōo dic̄ ꝙ ſi mittat̄ de eodē i aure iuuat. Ratio vtriuſqꝫ ē: q2 tale remediū calefac̄ cerebrū ¶ Primo notādū ꝙ dſcriptio trociſcoꝝ ē hec. ℞. caſtoreū euforbiū pipꝑ ſinapi ſtoracē rutā marubiū ſiccent̄ ⁊ pulůerizent̄ aſꝑgāt̄ vīo veteri: ⁊ fiāt trociſci ⁊ exiccēt̄. ¶ Secūdo notādū ꝙ ad idē valet hoc emplꝫ. ℞. laudāi puri. ℥. iiii. macis. ℥. v. milii paꝝ torrefacti. ℥. i. ſ. terbētie. ʒ. i. puluerizent̄ ⁊ miſce cū oleo camōellio fiat emplꝫ ⁊ applicet̄ ſuꝑ cōmiſſurā capite raſo. ℞. radicis cucumeris aſinini abſinthy conquaſſati aň. M. ij. aq̄ dulcis olī cōis aň. q̄rtū. i. buliāt ſuꝑ cineres calidos vſqꝫ ad cōſūptionē debitā fiat emplꝫ ⁊ cū decoctiōe fiat ēbrocatio ſuꝑ ꝑtē dolentē. Ad idē. ℞. emplī apoſtolicō. ℥. iiii. malaxet̄ cū oleo camōillio ⁊ extendat̄ ſupra cōmiſſurā ad q̄ntitatē dolētis. Ad idē valet ſacculus talis. ℞. bethōice ſicce. M. i. floꝝ mellilotī milii paꝝ torrefacti aň. ℥. i. floꝝ ſticados arabici floꝝ āthos aň. ℥. ii. ꝯquaſſēt̄ excepto milio fiat ſacculus ad q̄ntitatē partis dolētis. Ad idē. ℞. bethōice ſicce rute ſicce aň M. ſ. floꝝ anthos florū ſticados arabici aň. ℥. ſ. cōquaſſent̄ ⁊ fiat pileꝰ ad formā capitis. (Eger vero.) Pōit curā ꝑ potū ⁊ dicit ꝙ egro dꝫ dari vinū potēs ⁊ ātiquū. Rō q2 tale ē calidū ideo remouet malā cōplexionē frigidā. Itē qa ex ipo reſtaurant̄ ſpūs aīales ¶ Notādū ꝙ vinū debet dari i pauca q̄ntitate ne vinū repleat nimis caput neqꝫ cerebꝝ. (Cū āt) Pōit curā ꝑ balneum ⁊ dicit ꝙ cū cephalea ſteterit per vnā hebdomadā eger dbet itrare balneū. ¶ Notādū ꝙ balneū ē duplex. q̄ddaꝫ ē vniuerſale quoddā ꝑticulare. Uniuerſale ē triplex. quoddā aereū ſic̄ ſtuphe ⁊ calefacit ⁊ exiccat. quoddā ē balneuꝫ ignis. vt ponere patientē i furno calido pꝰ remotionē pāis vel ponēdo i ſtufa ſicca. quoddaꝫ ē balneuꝫ aque calide vt ſulphureū. vel partē decoquēdo herbas calidas. Sꝫ balneum ꝑticulare eēt ſuffumigatio fcā cū herbis calidis poſitis i ſiruppo ſupra vel ablutio facta cū decoctiōe herbaꝝ ꝑdictarū ſupra caput. (Et ſupra.) Pōit curā ꝑ ēbrocaꝫ: ⁊ dic̄ ꝙ ſupra caput dꝫ fūdi ꝯcoctio cāmomille ſāſuci ſticados arabici. ratio pꝫ. ¶ Notandū ꝙ ad idē valet hec ablutio capitis. ℞. vtriuſqꝫ calamēti origani ſanſuci iſopi folioꝝ lauri aň. M. ii. florū anthos vel ameos vtriuſqꝫ ſticados aň. ℥. i. buliāt i lb vi. aque vſquequo redeāt ad lb. iiii. ⁊ fortiꝰ erit ſi bulierit i lixiuio facto ex cinere ficuū vel vitis vel cauliū. Ad idē. ℞. maiorāe ſaluie florū camōille foliorū lauri ſticados aň. M. i. buliāt i aq̄ vt dictū ē v ł lixiuio ⁊ abluat̄ caput ⁊ fricet̄. Ad idē valꝫ ſuffumigatio hec. ℞. thuris ſādarace ligni aloes aň. ʒ. ii. ponant̄ ſupra carbōes ⁊ recipiat̄ fumus cū panno ⁊ fricet̄: caput āte cibū cū pānis calidis ⁊ pectiet̄. Ad idē valet maſticatio hec. ℞. maſticis vel pipis vł piretri vel cubebarū vel ziżib. ⁊ fiat maſticatio ⁊ ſaliua expuatur. Ad idē valet gargariſma hoc. ℞. oximell̄ cū ſinapi vel pipe. vel. ℞. yerepigre cū oximelle ſqllitico ⁊ diſtēperetur cū aq̄ decoctiōis origani iſopi ſicce vł piretri. vł. ℞. yerepigre diſtēꝑate cū decoctiōe ſaluie: vł oximelle ſquillitico. Ad idē valet ſternutatio tal̄. ℞. ellebori al. ſubtiliter puluerizati. ʒ. i. ⁊ naribꝰ attrahat̄. Itē. ℞. caſtorei vł euforbii vel piretri. Ad idē valet caputpurgiū hoc. ℞. aq̄ maiorane. ℥. ij. ⁊ naribꝰ attrahat̄. deiň lauet̄ aq̄ calida. Ad idē valet ſuccꝰ cucūeris aſinini ⁊ fortiter appit. Ad idē valꝫ ꝯfectio dicta aurea alexādrīa vł pliriſarcoticō vł diāthos vł tyriaca vł mytridatū vł diacaſtoreū vł diacori vł kebuliꝯditi. Al.

¶ Nō ſi cephalia quotidie aň comeſtionē iuadat ⁊ pꝰ comeſtionē recedat ſuccurrēdū ē ifirmo ante horā qua venire cōſueuit dādo eis bucellas panis i ſucco granati: aut vue acerbe aut horum ſimilium infuſas. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā ſode ꝑueniētis ꝑ cōitatē ad ſtomachū: ⁊ dicit ꝙ ſi dolor capitis accidit aň comeſtionē ⁊ recedit pꝰ comeſtionē ꝓ cura dꝫ exhiberi bucella pāis īfuſa i vino granatoꝝ: cuꝫ agreſta ⁊ ſil̄iuꝫ. Rō q2 talis dolor ꝑueīt ꝑꝑ fluxuꝫ colere ad os ſtōachi. ſꝫ ſi ꝑueīat exhibēdo bucellas panis īfuſas i ſucco granatoꝝ aň horā corrugādo ⁊ ſtiptigādo os ſtōachi ꝓhibꝫ fluxuꝫ colere. q̄re ⁊c̄. ¶ Notādū ꝙ dolor capitis qdā ꝑueīt ꝑꝑ cāꝫ ꝓpꝛaꝫ exñteꝫ i cerebro: ⁊ d hoc ſupra dixi. qdā ꝑ cōitatē ab alio mēbro ⁊ d iſto hic. Sꝫ talis ꝑ cōitatē pōt ꝑuenire a ſtōaco vł ab āpate vł a ſplene. Ad ꝓpoſitū itelligere de eo q ꝑueīt ꝑ cōitatē a ſtōacho: q2 ſepius accidit ꝑꝑ maiorē colligātiaꝫ. Itē tal̄ dolor pōt ꝑueīr a mā cal̄a vł frigida. Ad ꝓpoſitū rat̄ h pōit curā ꝑmi. ¶ Scōo nota ꝙ i cura doloris capitis ꝑueīentis ab alio mēbro duo regrūt̄. Unū ex ꝑte mēbri mādātis. Scōꝫ ex ꝑte mēbri mābri recipiētis: Ex ꝑte mēbri mādātis regrūt̄ tria. ſ. euacuatio ꝑ flebotōiaꝫ vł ꝑ medicinaꝫ vł ꝑ cliſtere vł ꝑ cauteriuꝫ Scōo alteratio male ꝯplōnis. Tertio ꝓhibitio aſcēſꝰ vaporū ad caput. Ex ꝑte mēbri recipiētis vnū regrit̄. ſ. ꝯfortatio capitis ⁊ h vbi dolor ñ eēt creticꝰ q2 ipediet̄ criſ ⁊c̄. ¶ Al.

¶ Si āt cephalea ꝯtigat ꝑꝑ multā i ſole moraꝫ ſufficiēter ex oleo ro. ⁊ aceto ifrigidatis curari poterit q̄ tñ ſi ex hoc nō geuerit ex alijs ifrigidātibꝰ curāda erit. Si āt ſoda adhuc ꝑſeuerauerit ⁊ fortior fiat neqꝫ vllo mō remoueat̄ ⁊ timeat̄ ne eger viſuꝫ amittat ⁊ aq̄ ad oculos deſcendat tēpoꝝ arterie ſūt icidēde ⁊ extrahēde. hoc tñ qđ nūc loqmur ē ꝑter nr̄aꝫ itētiōeꝫ i hoc libro: Sil.

¶ Pōit curā ſod ꝑueīētis ꝑꝑ cāꝫ extrinſecā. ſ. ꝓpter multaꝫ moraꝫ i ſole. Et diuidit̄ i tres ꝑꝫ ꝙ tria pōit remedia. ſecūda ibi. (Que tñ.) tertia ibi. (Si aut). De ꝑma dicit ꝙ ſi dolor capitis ꝑuenerit ꝓpter multā morā i ſole tunc cura pōt fieri ex oleo roſ. ⁊ aceto ifrigidatis. Ratio q2 ꝑ hoc remouet̄ mala diſcraſia calida iducta a ſole: ⁊ hoc ſi ſit ſine materia. De ſecūda dicit ꝙ ſi dolor nō ceſſat ex alys ifrigidantibꝰ fortioribꝰ curari dꝫ. Rō q2 fortiter alterabūt. De tertia dicit ꝙ ſi ſoda ꝑſeuerauerit ⁊ fortificet̄ ⁊ ſit timor de ꝑditiōe viſus. vel ꝙ aq̄ fluat ad oculos. tūc arterie tēporū ſūt icidēde q2 talis fit ex aſcēſu vaporū. Et ſubdit ꝙ hoc ñ ꝑtinet ad hāc partē ſꝫ ſupra vbi determinat de chirurgia.

¶ Notādū ꝙ ex dictis pōt haberi diſtictio dolorū capitis ⁊ cura i generali. Dolor capitis ē duplex. Quidaꝫ ē cauſatꝰ ex cā extrīſeca ⁊ ille ē duplex. Quidaꝫ cauſat̄ ex rebꝰ iducētibꝰ malaꝫ cōplexiōeꝫ frigidaꝫ ⁊ curat̄ ꝑ calida. qdaꝫ cauſat̄ a ſolutiōe cōtinui ⁊ curat̄ ꝑ chirurgiaꝫ. Aliꝰ ē dolor cauſatꝰ a cā itrīſeca. ⁊ talis ē duplex. qdaꝫ ē cauſatꝰ ꝑ cāꝫ ꝓpꝛā exiſtētē i cerebro. qdā ꝑ cōitatē ab alio mēbro: ⁊ talis ē duplex. ſ. cū mā ⁊ ſine mā. Dolor ꝑueniens a materia i cerebro exiſtēte ⁊ ñ ꝑ cōitatē curat̄ ꝑ euacuātia ⁊ alterātia. Sꝫ ꝑueīēs ꝑ cōitatē ab alys mēbris ꝓhibet̄ ꝑ ꝓhibitionē aſcēſus vapoꝝ ⁊ euacuādo hūorē ⁊ alterādo malā ꝯplexioneꝫ. Sꝫ dolor ꝑueniēs a cōplexiōe mala ſine mā ſeu ꝑ cāꝫ ꝓpꝛiam ſeu per cōitateꝫ curat̄ per alterantia ſolum ⁊c̄.

¶ De ſcothomia ⁊ vertigine. Ca. ij. ¶ Sillanus.

Circa rubꝛicā ē notādū. pꝛimo ꝙ iter ſcothomiā ⁊ ꝟtiginē ē ꝯueniētia ⁊ differētia. ꝯueniūt. Pꝛio quia vtraqꝫ cauſat̄ ex vaporibꝰ exiſtētibꝰ i ſpiritibꝰ viſibilibꝰ ⁊ i neruis obticis ex ꝑte āteriori cerebri. Scōo cōueniūt q2 vtraqꝫ ifert nocumētū viſui ſēſui cōi ⁊ ꝟtuti ymaginatiue. Sꝫ dr̄nt: q2 ſcothomia ex vapore groſſo fumoſo generat̄: exiſtēte in vys ſpūs viſibil̄ ipꝛimēte ſimilitudie

i virtute seu potẽtia visiua: ⁊ ꝓpter hoc videt̃ res extra que
nõ sũt ad similitudinẽ illiꝰ rei ſm colorẽ ⁊ similitudinẽ il-
liꝰ vaporis: ⁊ illa species ĩpressa in illo humore cristalino in
primit ĩ sensu cõi ⁊ ĩ imaginatiua. q̃r videt̃ ꝙ apparent res
extra que nõ sũt. Et dicitur scothomia a scothos qđ ẽ vi-
dere. ⁊ mia qđ ẽ musca q̃si visio muscaꝝ. Sed vertigo est
a vapore spumoso existente ĩ vijs spũs visibil' ⁊ veis ⁊ arte
rijs ꝑtis anterioris q cũ mouet̃ inducit motũ in spiritibus
ꝓpter subtilitatẽ vaporis ĩprimẽtis suã similitudinem sui
motꝰ ĩ potẽtia visiua. deide in sensu cõi ⁊ ymaginatiua: ⁊ iđ
videt̃ ei ꝙ res extra que nõ mouent̃ moueant̃. Ex his patꝫ
ꝙ homo ĩ scothomia nõ cadit in terrã vl' raro: ⁊ in vertigi-
gie sic. vl' vt ĩ pluribꝰ. ¶ Scđo notãdũ qd sit vertigo. ẽ eni
vertigo q̃n homo imaginat̃ ꝙ res moueat̃ supra ipm ⁊ ꝙ
eiꝰ cerebrũ ⁊ eiꝰ corpꝰ ĩuoluant̃. quare accidit aliquãdo vt
ꝙ nõ regat se imo ꝙ cadat. ¶ Tertio notandũ ꝙ vertigo
⁊ scothomia possũt capi dupliciter: primo q̃tũ ad originẽ
suã. ⁊ sic sũt actio lesa corrupti visus. quia primo visus cor
rũpit̃ ex illis vaporibꝰ: q̃r visui apparẽt res q̃ nõ sũt vel ex
tra moueri q̃ nõ mouentur. Scđo possunt sumi quantũ ad
eaꝝ ꝯplementũ: ⁊ sic sũt actio corrupta virtutis ymagina
tiue. quia virtus visiua ĩprimit in imaginatiuã. ¶ Quarto
notanduꝫ ꝙ scothomia ⁊ vertigo magis nocẽt visui q̃ꝫ alijs
sensibꝰ extrioribꝰ: Prima cã quia nerui visiui sũt ꝓpiquio
res ymaginatiue q̃ꝫ organa alioꝝ sensuũ. Secũda cã quia
in scothomia ⁊ vertigine est corruptio spũum ⁊ virtus visi
ua magis habũdat in spiritibꝰ: ꝓpter hoc eni nerui obtici
sũt cõcaui: vt patꝫ quarto de accidenti ⁊ morbo. Tertia cã
ẽ: vertigo est respiciẽs motũ. quia credit ꝙ oĩa moueant̃ in
gyrũ. sed ꝑ visũ magis motꝰ ꝑcipit̃ q̃ꝫ per aliuꝫ sensuꝫ. ideo
magis appropriat̃ visui. ¶ Quinto notãdũ quãuis scotho
mia ⁊ vertigo noĩetur noĩe accidẽtiuꝫ q̃r sũt actio corru-
pti visus: quia scothomia dicit̃ q̃si visio muscaꝝ: ⁊ vertigo
dicit̃ a verto vertis: possũt tñ dici duplices morbi: vnꝰ con
similis. quia in cõplexiõe fit ratiõe male cõplexiõis causa-
te a vaporibꝰ in cerebro: Alius ẽ morbꝰ officialis. quia fit
oppilatio in neruis ⁊ vijs spũum in anteriori parte cerebri
¶ Sexto notandũ ꝙ apud medicuꝫ tres sũt cãe vertiginis
.s. primitiua ⁊ añs ⁊ ꝯiuncta. Cã primitiua sũt res ñ natura-
les m'tiplicantes vapores ĩ cerebro sicut cibi vaporosi: vt
allea cepe ⁊ silia: ⁊ fumosa vt legũia oua frixa vinuꝫ nouũ
moueri circulariter. aspectꝰ ad res luminosas ⁊ hõi. Cã añs
sunt q̃tuor hũores. q̃a ex quolꝫ hũore pñt eleuari vapores
Cãe ꝯiũcte sũt vapores eleuati ab alijs humoribꝰ: ⁊ si sint
grossi fit scothoĩa. si vero sint subtiles fit vertigo: ¶ Se-
ptimo nota de signis scothomie ⁊ vertigĩs. Signa q̃n fue-
rit ex reuolutiõe supra ipm: vl' ex rouolutiõe reꝝ sẽsataꝝ
vl' ex ꝑcussiõe manifesta sunt ex re ipa ĩducente. Signa q̃n
fuerit ex vapore generato vl' retẽto in ipo cerebro sunt añ-
cessio doloꝝ capitis tynnitꝰ ⁊ tenebrositas lõga vl' fixa añ
oc'los: ⁊ in gustu ⁊ odoratu abbreuiatio ⁊ pulsatio ĩ arterijs
añriorib' ⁊ spatul'. Signa q̃n fiũt a sanguine sũt vene infla
te ⁊ facies ⁊ oculi ⁊ caput rubea ⁊ calida ⁊ sõnꝰ grauis. et la
xitudo. ⁊ pulsatio ĩ tꝑoribꝰ: ⁊ vrina spissa ⁊ subrussa. Signa
ex colera sũt vigilie inflammatio absq3 multitudie graui
tatis: ymaginatiões citrie vl' auree: vrina aurea clara vl' ci
tria. Signa ex flegmate sũt grauitas. timor. pigritia. m'ti
tudo sõni. albedo oculoꝝ ⁊ corporis hũiditatũ m'tiplicatio
in toto corpore. vrina indigesta alba spissa. gulositas ⁊ ĩdi-
gestio: Signa ex m'lia sũt grauitas nõ multũ intẽsa. vigilie
cogitatiões ⁊ imaginatiões corrupte: vrĩa clara s'btil' indi-
gesta. capilli nigri. Signa q̃n veniũt a cerebro. passio ꝯtiua
nõ sẽtit̃ nocumẽtuꝫ in alijs mẽbris. Signa q̃n ꝑ cõitatem
passio nõ ẽ ꝯtinua nisi q̃n ascẽdunt vapores ⁊ sentit̃ in alio
mẽbro nocumẽtuꝫ. Signum ꝓnosticũ isti sũt ꝯsanguinei ⁊
amici epilepticoꝝ nec nõ appopleticoruꝫ quare si multipli-
cant malũ regimẽ cadũt in illas passiones ⁊c̃. ¶ Almansor

Cum aliquis illud qđ añ eũ ẽ circulariter
moueri viderit: ⁊ oculi tenebrescunt ⁊
cadere voluerit: ⁊ facies ⁊ oculi in ea-
dem hora rubuerint: vene quoq3 q̃ sũt pꝰ aures
grosse apparuerint: ex ipis venis minutio faciẽ-
da est. Et ventose in collo ⁊ tibijs sunt ponen-
de. Qz si predicte vene non apparuerint ⁊ faci-
es fuerit rubea: sanguis ex basilica erit minuen-
dus: ⁊ ventose ĩ tibijs sunt ponende. In hac pre
terea scothomie spẽ ⁊ in ea quã añ diximꝰ caput
ex oleo ro. ⁊ aceto est infondendũ. Eger quoq3
calida cibaria vitare dꝫ. Venter quoq3 ex apozi
mate mirobal. citrinorum quod in. c. de cepha-
lea diximus est soluendus. ¶ Sillanus.

¶ Hic Ras. ponit curam scothomie ⁊ vertiginis. Et diui
dit̃ in duas. Primo q̃n fuerint a sanguine. Scđo q̃n a flate
scđa ibi. (Cum ãt nec in facie). Prima in duas. Primo po-
nit curam q̃n fiunt a materia sanguinea ꝯtenta in cerebro
Scđo q̃n a sãguine ꝯtẽto in alio mẽbro scđa ibi. (Qz si pre-
dicte.) De prima dicit ꝙ cũ apparuerint hec signa. Primũ
signũ q̃n vr̃ circulariter moueri qđ ẽ corã se. Scđo q̃a ocul'
obscurant̃. Tertiuꝫ ꝙ voluerit cadere. Quartum facies ⁊
oculi appẽt rubei. Quintũ vene q̃ pꝰ aures sũt apparẽt gros
se supple ex istis signis arguẽdũ ẽ ꝙ scothomia ⁊ v̾tigo fiũt
a sanguine ꝯtẽto in cerebro. Scđo dicit ꝙ flebotomia dꝫ
fieri ex illis venis. ¶ Notandũ pro rõne dictoꝝ ꝙ rõ pri
mi ẽ q̃a ꝓpter pñtiaꝫ sanguis in cerebro eleuant̃ vapores
mouẽtes spũs visibiles circulariter: iđ apparet illđ. scđꝫ ve
rificat̃ q̃a multi vapores cõicant̃ ad oculos iđ obscurant̃
Verificat̃ tertiuꝫ q̃a ꝓpter motũ ſcm̃ in spiritibꝰ cerebri
corpꝰ non põt sustẽtari: q̃a nõ ẽ instr̃m vel organũ ꝓportio
natũ: Verificat̃ q̃rtũ q̃a aliq̃ ꝑs sãguis cõicat̃ ad alias par
tes iđ rubificãt̃. Verificat̃ q̃ntũ q̃a ꝑ fleboromiã illaꝝ ve
naꝝ euacuat̃ sanguis peccans ⁊ diuertit̃ lꝫ tñ diuersio fit
pauca ex quo sãguie replẽt̃ vene vt dr̃ in q̃nto signo. Sciẽ-
dũ tñ hic ꝙ Ras. hic intelligit p̃missa ⁊ p̃supposita flebo-
thomia de cephalica brachij vbi non sit aliud probibens
¶ Notãdũ ꝙ dic̃ Ras ĩ tertio signo. Et cader̃ voluerit q̃r
aliq̃n ẽ ĩ v̾tigine casus ⁊ aliq̃n nõ: q̃r quando passio ẽ nimis
fortis ⁊ ẽ inferens nocumentũ in ꝑte posteriori q̃ est princi
piũ v̾tutis memoratiue. sic ẽ casus q̃re tunc assimilat̃ epi-
lepsie: lꝫ sit dr̃ia q̃r ĩ epilepsia fit ꝯtractio ĩ casu. Sꝫ in ver-
tigine nõ ẽ cõtractio lꝫ casus. Sꝫ q̃n est passio debil': q̃r pau-
cus dolor ⁊ paucus vapor nõ inferens nocumẽtũ in parte
posteriori sic nõ ẽ casus. (Et ventose quidẽ). Ponit curam
ꝑ ventosas ⁊ dicit ꝙ in cura huiꝰ debent poni ventose ĩ col-
lo ⁊ ĩ tibijs. Rõ q̃r ꝑ has diuertit̃ sanguis ⁊ euacuat̃. (Qđ
si predicte.) Hic põit curã q̃n scothomia ⁊ v̾tigo ꝓueniunt
a sanguine cõicato ab alijs mẽbris. ⁊ diuidit̃ ĩ q̃tuor: In pri
ma ponit curam ꝑ flebotomiã ⁊ ventosas. Scđo ꝑ iunctio-
nem capitis. Tertio ꝑ dietã. Quarto per medicinã laxati
uã. Scđa ĩcipit ibi. (In hac p̃terea.) Tertia ibi (Eger q̃ꝫ)
Quarta ibi. (Venter vero.) De prima dicit ꝙ si non appa-
ruerint predicta ⁊ facies fuerit rubea debet fieri fleboto-
mia de basilica. Ratio q̃r signum est ꝙ sanguis comunica
tur ab alio mẽbro ⁊ plus ab ẽpe. iđ ⁊c̃. Secundo dicit ꝙ vẽ-
tose sunt ponende in tibijs. Ratio q̃r diuertunt sangui-
nem ad loca distantia a cerebro: ¶ Notandũ ꝙ sicut ven-
tose valent in tibijs diuertendo. ita positio pedum in aqua

calida valet diuertendo vapores ad inferiora ꝛ sic remouet dolorē. dubitaꝛ vtrum alio humore a sāguine peccante cōpetat flebotomia. ratio pꝫ. qꝛ si humor eēt admixtus sanguini cōpetit. si nō tūc cōpetit euacuatō cū farmaco ꝛc̄. (In hac preterea) Hic ponit curam scothomie ꝛ vtigis aliunde causate per communitatē ꝛ per iunctionē ꝛ dicit ꝙ in hac passione ꝛ in alia que fit a materia existente in cerebro: conuenit vt fundatur sup caput oleum ros. ꝛ acetum. Ratio qꝛ ista prohibent ascēsum vaporum ad caput repercutiēdo ꝛ cōfortando. Secūdo qꝛ alterāt malā cōplonē in cerebro. ¶ Notandū ꝙ dictū Ras. est verū quādo passio est in principio vel augmēto ꝛ quādo materia est in fluxu. sed in statu ꝛ declinatiōe quando materia est fluxa nō verificaꝛ dictum Ras. qꝛ tunc competit resolutiuū sic embrocatio facta ex decoctione camomille. foliorū lauri ꝛ miliū. ¶ Dubitaꝛ vtrū medicamē dictū repercussiuū ꝛ resolutiuū cōpetat. Arguiꝛ ꝙ nō qꝛ supra membrū pricipale non cōpetit ponere repercussiua. Secūdo pbaꝛ ꝙ non sit fiēdū qꝛ tunc fieret inflammatio. Ad primum dicendum ꝙ super emūctorium cerebri vel alterius principalis mēbri non cōueniūt repercussiua. hoc volunt auctores. sed supra cerebrū sic. Ad secundum dicendū ꝙ tale valet in ratiōe cōiuncte cause. ꝛ maius sequiꝛ iuuamētū ꝙ̄ nocumētū. (Eger quoqꝫ) Ponit curam per dietam ꝛ dicit ꝙ eger non debet assumere cibaria calida. Ratio qꝛ illa ebullitionem inducunt in sanguine ex qua ascendunt vapores ad caput qui sunt causa istarū passionū. Secunda causa qꝛ talia nutrientia multiplicant sanguinē ꝛ colerā a quibus isti vapores eleuanꝛ. ¶ Notandū ꝙ sicut oportet cauere a cibis predictis: ita oportet cauere ab alys reb⁹ non naturalibus multiplicantib⁹ sanguinē ꝛ coleram ꝛ ebullitionem ꝛ motum inducentib⁹: sicut a superfluo somno superflua vigilia ꝛ respicere in fundum a loco alto ꝛ sic de alys. ¶ Secundo notandū ꝙ dieta cōueniēs ē. s. ꝙ debent vti lentib⁹ coctis cum agresta conditis cū vino granatorū pānico milio ꝛ similib⁹: aliquando debet comedere carnes hedi pullorū cōditas cū agresta vel aceto ꝛ post carnes comedāt pirum vel pomū coctū. vel comedāt lactucas vel portulacas cū aceto conditas. De potu bibāt aquam decoctionis berberis vel granorū granatorū. vel bibāt aquā zuccari cum psillio. vel bibāt vinū debile bene liphatū. (Uetervo) Ponit curā p medicinā laxatiuā ꝛ dicit ꝙ euacuatio fiat cum decoctione mirobola. citrinorū de qua dictū ē in ca. de cephalea. Rō qꝛ pillā euacuat colera. ¶ Notādū ꝙ si vertigo ꝛ scothomia fiant a colera. cura ē vt, puoceꝛ vomit⁹ cū sirupo acetoso ꝛ aqua calida vel aq̄ decoctionis aneti ꝛ semis atriplicis ꝛ si vomere nō posset bibat decoctionē hāc. ℞. mirobo. citrinoꝝ. ʒ. i. ʒ. pistent ꝛ bulliant in. lb. ß. aq̄. cuꝫ ʒ. i. prunorū ꝛ accipianꝛ. ʒ. iij. illi⁹ aque. ꝛ in illa aqua addātur. ʒ. iij. sirupi ros. vel viol. deꝛ ante diē. Ad idē valet. ℞ aq̄ casei. lb. ß. reubarbari. ʒ. i. ß. dimittanꝛ in lb. ß. aq̄ casei ante diē coleꝛ ꝛ deꝛ ifirmo. Ad idē. ℞. ʒ. vi. decoctionis prunorū. x. tamarindorum. ʒ. i. ell. de succo ros. ʒ. y. ß. Ad idem ℞. tamarindoꝝ. māne. aū. ʒ. i. dissoluaꝛ cū. ʒ. vi. aque decoctionis prunorum. ¶ Almansor

¶ Cū āt neqꝫ i facie rubedo neqꝫ fe. cū scothomia fuerit: attendēdus est an sit stomachi subuersio ꝛ nausea: que si affuerint prius vomere cogendus est: deinde de pillulis cochijs dosim vnā sumat: ꝛ a frigidis abstīeat cibis ¶ Sil.

¶ Hic ponit curā scothomie ꝛ vertigis a materia flegmatica: ꝛ diuiditur i duas ptes. Primo qñ est p cōitatē ad stomachū. Scd̄o qñ est p ppriam cām in cerebro. scd̄a ibi. (Si autē) Prima in duas. Primo ponit curā p euacuationem Scd̄o p dietā. Scd̄a ibi. (Et a frigidis) De pria dicit ꝙ vbi tam i vtigie q̄ꝫ i scothōia n̄ fuerit i facie rubedo nec fe. oꝫ cōsideraꝛ an sit stōi subuersio ꝛ nausea: qꝛ tūc arguēdū ē ꝙ fit a materia frigida p cōitatē a stomacho. Scd̄o dicit ꝙ i tali cā debꝫ pri⁹, puocari vomit⁹: deide dꝫ fieri euacuatio cum pillis co hys. ¶ Notādū ꝙ nausea ē volūtas vomēdi sine effectu. Subuersio ē frequēs volūtas vomēdi. iō addit frequētiā sup nauseā. ¶ Scd̄o notādū ꝙ si i scothōia nō ē rubedo in facie nec fe. ē signū ꝙ pueit a frigida materia. Sꝫ qñ accidit subersio ꝛ nausea stōi: signū ē ꝙ fit per comunitatē ad stomachū. Sed rō remedy ē qꝛ per vomitū euacuaꝛ materia cōtenta in stomacho: ꝛ qꝛ pille cochie euacuāt materiā flegmaticā a cerebro: iō ꝛc̄. Ad idē valēt pille auree imo plus euacuāt a stomacho ꝛ capite. Ad idem valet hoc ℞. yerepigre. ʒ. ß. oximellis cōpositi. ʒ. i. aque decoctōis ysopi vel zedoarie. ʒ. iiy. vl. vi. Ad idem. ℞. pillarum fetidaꝝ ʒ. y. vel. ʒ. i. ß. syrupi ros. ʒ. y. aq̄ mellis. ʒ. iiii. ꝛ deꝛ in matutinis. (Et a frigidis). Hic ponit curā p dietā ꝛ dicit ꝙ dꝫ abstinere a frigidis. Rō quia frigida angēt materiā flegmaticam. ¶ Notandū ꝙ dieta cōueniēs ē primo qꝛ dꝫ comedere carnes edi vel castrati paruaꝝ gallinarū ꝛ pdicū fasianorum ꝛ oīuꝫ auiū viuētiū in arborib⁹ ꝛ in pratis ꝛ nō i aquis ꝛ vtplꝫ comedat carnes assatas ꝛ nō elixas ꝛ vitellos ouoꝝ cicera fracta farrū ꝛ risū. De potib⁹ vinū debile ꝛ stipticuꝫ qꝛ ppter debilitatē nō fumat ad caput ꝛ ppter stipticitatē. cōfortat stomachū. Bonū autē essꝫ vt biberet aquaꝫ mell. loco vini ꝛ hec dieta ēt eēt cōueniens qñ proueniet a mlia ¶ Notādū ꝙ ꝛ si vertigo ꝛ scotomia possūt eē ꝛ fieri a materia existēte i alys mēbris vt epate vel matrice: tñ vtplm pueniūt a materia existēte i stomacho: qꝛ hic sūt latiores vie qꝛ materie trāseūt p meri ꝛ ysophagū. ¶ Notādū ꝙ medicina vomitiua i tali casu ē talis. ℞. radicum raphani siluestris. ʒ. i. semis atriplicis assarl aū. ʒ. ß. fiat decoctio i lb. i. aq̄ quousqꝫ veniat vsqꝫ ad. ʒ. iiii. coleꝛ ꝛ colature addaꝛ olei cōis. ʒ. ß. croci fortiter conquassati. ʒ. i. quia fit fortior. aceti ʒ. i. deꝛ in hora calidiori diei post assūptiōeꝫ cibi vnctuosi. doꝝ. ʒ. y. ¶ Notādū ꝙ vbi pilla nō sequiꝛ curatio tunc fit cauteriū ꝛ ē tale. ℞. cātaridaꝝ remotis capitib⁹ ꝛ alis pulueriꝫatarꝫ. ʒ. y. fermēti. ʒ. ß. misce malaxādo cū aqua ardēti fiat massa. pōaꝛ sup mēbꝝ ad q̄ꝫtitatē vnius auelane. Al.

¶ Si autē neqꝫ aic subuersio neqꝫ nausea fuerint neqꝫ caliditatis signa apparuerit: venter ex pillis cochijs multotiēs soluaꝛ. Cibaria quoqꝫ frigida oīno viteꝛ. Et gargarism⁹ fiat quo flegma depōaꝛ. In narib⁹ quoqꝫ pōatur aliquid de his q̄ narrauimus quo caput calefiat. Silla.

¶ Hic pōit curā scothomie ꝛ vertiginis qñ fit a materia frigida, ppter cām, ppriā i cerebro: ꝛ diuidiꝛ in quatuor ptes qñ pmo pōit curā p euacuatiōeꝫ. Scd̄o per dietā. Tertio p gargarisma. Quarto p effusiōeꝫ in narib⁹. ibi scd̄a. (Cibaria quoqꝫ) ibi tertia. (Et gāgarism⁹). ibi quarta (In naribus). De prima dicit ꝙ si subuersio aie ꝛ nausea nō fuerint nec apparuerint signa caliditatis debꝫ fieri sepe euacuatio cū pillis cochys. ¶ Notādū p ratiōe dictoꝝ ꝙ qñ nō apparuerūt signa pdicta. signū est ꝙ fit a materia frigida patꝫ ꝛ ꝙ materia ē in cerebro ꝛ nō cōicaꝛ ab alio mēbro. Ratio quare debꝫ fieri euacuatio cū pillis cochys ē quia euacuāt materiaꝫ flegmaticam a cerebro. ꝛ quare debet fieri sepe euacuatio est: quia morbus factus a tali materia est cronicus. ideo debet fieri sepe euacuatio supposita indigestione in materia. (Cibaria quoqꝫ). Hic ponit curam per dietam ꝛ dicit ꝙ eger debet vitare cibaria frigida. Ratio quia multiplicant materiaꝫ flegmaticam. ¶ Notandum ꝙ nō solum patiens dꝫ vitare cibaria frigida: sꝫ vlr oīa saltem

ꝑ aliqꝺ tp̃s vt per duos dies aut ꝑ tres. Rõ qꝛ calor natu-ralis nõ repiens materiã cibalez in quã agit: agit flegma ⁊ ſic reſoluit vel digerit vl' ꝯuertit in ſanguinẽ. (Et gargariſma.) Hic põit curã ꝑ gargariſma ⁊ dicit ꝙ dꝫ fieri per qꝺ at trahatur flegma. Rõ qꝛ tũc euacuat̃ flegmatica materia a q̃ eleuãtur vapores facientes ſcothomiam ⁊ vertiginem ¶ Notãdũ ꝙ dictũ Raſ. verificat̃ i corpe ñ diſpoſito ad egritudĩes pulmõis vel ad ptiſiꝫ ⁊ hoc voluit auicẽ. tertio cañ. fen. p̃ma trac. p̃mo. c. generali de cura egritudinũ capitis. Rõ qꝛ ꝑ ip̃m materia trahitur ad pectꝰ ⁊ ad pulmonẽ iõ ⁊c̃. ¶ Scꝺo notãdũ ꝙ gargariſma trahẽs flegma a capite ſic fit. ℞. bethonice yſopi. añ. M. i. ligritie rute yuarũ paſſaꝝ mõdataꝝ ab arill'. añ ℥. i. piretri radicis yreos recẽtiũ añ quart. i. ʒ. ſeminis ſinapis. ſeis ſtafiſagrie ziꝫib. al. añ ℥. ʒ. maſticis. ℥. i. mellis electi quar. i. fiat. apozima purum ⁊ clariſſimum vſqꝫ ad quartas. iij. capiant̃ duo cocliaria ſingula vice ⁊ patiẽs teneat in ore diu ⁊ ꝓiciat extra ⁊ fiat ante pr̃adiũ vl' ante cenã. Ad idẽ valet maſticatio piretri vel maſticis. ſed qꝛ piretrũ habet mordicare liguã. igit̃ ponitur in pãno lineo albo ⁊ ponit̃ poſtea ſupra dẽtes. ⁊ ſic nõ ſẽtit̃ tantꝰ dolor ⁊c̃. (In naribꝰ.) Ponit curã ꝑ imiſſiõem in naribus ⁊ dicit ꝙ in naribus debet poni aliqꝺ ꝺ eis que dicta ſũt q̃ calefaciũt caput pꝫ. ¶ Notãdũ ꝙ i naribꝰ põt poni illud qꝺ ꝓuocat ſternutatiõeꝫ vt eleborus albus vel piretrum ve euforbiũ vel piper ⁊ tale valet attrahẽdo flegma a cerebro ⁊ euacuando ſil'r valet. qꝛ cõmouet cerebrũ ⁊ ſic calefacit. Et ſil'r in naribꝰ põt poni aliqꝺ oleũ reſoluẽs ⁊ calefaciẽs ſic̃ oleũ de euforbio ⁊ cucumere aſinino ⁊ ſimile. Simil'r põt poni puluis talis ⁊ inſufflari nucis muſcate vel nigelle. ⁊ ꝑ hec intelligẽda ſũt oĩa iſtis ſimilia que debẽt approxiari p̃miſſa euacuatiõe. ¶ Scꝺo notãdũ ꝙ ſi ſcothomia ⁊ vertigo fiãt a mã m'lica cura dꝫ eſſe talis: ga Raſ. nõ ponit. dꝫ eẽ digeſtiuũ tale. ℞. ſyrupi de epithimo ℥. ij. ſyrupi de fumo terre. ℥. i. aque boraginis ẽdiuie bugloſe añ. ℥. ii. vel ſic. ℞. ſyrupi acetoſi ſimplicis. ℥. iii. decoctionis thimi epithimi boraginis. bugloſe. ℥. vi. clarificet̃ optime ꝑ duabꝰ vicibꝰ. Solutiuũ in forma pill'ari. ℞ pill'aꝝ ꝺ lapide lazuli vel armeno. ʒ. i. vel. i. ʒ. Ad idem i forma decoctiõis. ℞. dyaſene. ℥. ʒ. polipody. ℥. i. mirabol'. indoꝝ. ℥. i. piſtẽtur oĩa ⁊ bulliãt in. ℥. vi. aque donec remaneãt. ℥. iii. doſ. ℥. ii. detur in mane añ diẽ. ¶ Tertio notãdum ꝙ cura ſcothomie ⁊ vertiginis q̃ fit ex vapore generato ⁊ retẽto i ipo cerebro. ẽ cerebrũ ꝯfortare ⁊ facere euaporationem cũ aq̃ decoctiõis abſynthii ⁊ floꝝ camamille vel mellilotĩ maiorane roſ. ru. ⁊ facere ip̃m abſtinere ab omnibꝰ leguminibꝰ ⁊ acutis vt cepis ⁊ alleis ⁊ ſpecial'r nucibꝰ ⁊ vino potẽti. comedat carnes. Comedat poſt cibũ pira cocta vel meſpilas vel coriãdrũ p̃paratũ vel coriãdros ꝯfectos. ¶ Quarto notandũ ꝙ cura eiꝰ q̃ fit ꝑꝑ reuolutiõem eiꝰ ſupra ſeip̃m: vel ex aſpectu eoꝝ q̃ reuoluũtur ẽ quieſcere ⁊ abſtinere a talibus rebus nocentibus. Uti etiam debet ſomnõ ⁊ tranqllitate: ⁊ abſtinere a motu forti ⁊ intenſo.

¶ De freneſi. — Sillanus.

Circa rubricã notãduꝫ ꝙ hec paſſio põt q̃druplici̇ter noĩari. Primo freneſis. Secundo carabitus. Tertio ſirſen. Quarto apoſtema calidum cerebri. Dicitur freneſis a frenis vel pãniculis refrenãtibꝰ vl' reſtrigẽtibꝰ ſubſtam cerebri ne ſoluat̃ ga vt plurimũ hꝫ fieri in ipis pãniculis cerebri. Dicit̃ karabitꝰ a ſuo accñte qꝺ ẽ alienatio: vñ karabitꝰ ẽ nomẽ accidẽtis arabicũ qꝺ interpretatur alienatio mẽtis. Dicit̃ ſirſen qꝺ ẽ apa cerebri vel capitis ga ſir i arabico idẽ ẽ qꝺ caput in latino. ⁊ ſen. i. apa. Sicut birſen ẽ apa pectoris ⁊ dicitur a bir qꝺ ẽ pectꝰ ⁊ ſen qꝺ ẽ apa. ¶ Secũdo notãdũ ꝙ freneſis ẽ duplex. ſ. vera ⁊ ñ vera. Uera ẽ apa calidũ cerebri ad qꝺ ſeqtur mẽtis aliẽatio. Nõ vera eſt mala ꝯplo calida cerebri ad quã ſeqt̃ mẽtis aliẽatio cauſata a vapore eleuato ab alijs mẽbris vl' a toto corpore ſic̃ pꝫ i fe. cõtinua. Et dicit̃ parafreneſis a para qꝺ ẽ iuxta ⁊ freneſ quaſi ꝓpiqua freneſi qꝛ ſi ñ remoueret̃ ille vapor fieret va: ⁊ h' ſepe accidit. ¶ Tertio notanduꝫ ꝙ ſi freneſis vera dicat̃ apa calidum cerebri nõ ẽ itelligẽdũ ꝙ ſit qꝺcũqꝫ calidũ: ſꝫ ſolũ illꝺ qꝺ ẽ ꝑ eſſẽtiã cal'm. ſic̃ illꝺ qꝺ ẽ de ſãguie vl' de colera licet i fl'a te ⁊ melãconia ꝑ putredinẽ agratur cal'itas ñ tñ ẽ freneſis ſed letargia. ¶ Quarto notãdũ ꝙ tres ſũt cãe freneſis ſm medicos. ſ. p̃mitiua añcedẽs ⁊ ꝯiũcta. Primitiua ſũt res ñ naturales multiplicãtes ſãguinẽ ⁊ colerã ⁊ maxie i cerebro vt cibꝰ calidus. aer calidus magna inãitio: vigilie ſuperflue motꝰ ſupfluꝰ ꝙuiſ ſint alie coadiuuantes. vt etas iuuẽtutis ꝯplo calida. ſtatio ad ſolẽ capite diſcopto: Cauſa añcedens ẽ ſãguis vel colera vel vtrũqꝫ ſim'l ñ faciẽs apa. Cauſa cõiuncta ſũt illimet hũores actu faciẽtes apoſtema i cerebro ¶ Quito notãdũ ꝙ col'a faciẽs freneſiꝫ ẽ triplex. ſ. aduſta ⁊ ex tali fiũt maniaci. Colera ru. ⁊ nõ aduſta ⁊ colera citria Ordo in malitia ẽ: qꝛ pria ẽ deterior ſcꝺa: ⁊ ſcꝺa tertia. Rõ pꝫ. ¶ Sexto notandũ ꝙ materia faciẽs freneſim. ſ. ſãguis vl' colera põt ꝯtineri in pãniculis. ſ. i dura mr̃e. vel pia mr̃e ⁊ in ſba cerebri. Ordo in malitia deterior ẽ illa. ſ. q̃ fit i ſba cerebri. Scꝺo illa q̃ fit i pia mr̃e. Tertõ illa q̃ fit i dura mr̃e Ratio pꝫ bene ſpeculãti. Septio notãdũ ꝙ lꝫ freneſis poſſet generari i quolibꝫ vẽtriculo cerebri magis tñ generat̃ in ãteriori qm̃ ãterior vẽtriculus ẽ calidior alijs ⁊ i illo magis agregatur ſãguis ꝑꝑ rethe mirabile ibi exñs qꝺ ẽ ꝯpoſitũ ex venis ⁊ artarijs: ⁊ ideo i freneſi plus ledit̃ virtꝰ imaginatiua ĩmo põt eſſe leſa ⁊ alie ñ. Ut dicit Gal'. tertio de accidẽti: ⁊ iõ hꝫ peſſimã imagiatiõeꝫ. ¶ Notãdum tertio ꝙ i freneſi ẽ fortis motꝰ ⁊ ſenſus debil'. Rõ p̃mi qꝛ in freneſi cerebrũ decliat ad cal'm ⁊ ſiccũ ꝓpter mãm freneſis. ⁊ ſic nerui motiui fiũt ſicciores ad tactũ ⁊ ad motũ fiũt velociores ⁊ magis obediẽtes niſi deuẽiant ad tãtã ſiccitatẽ ꝙ corrũpant̃ ⁊ cã ẽ ex ꝑte organi. Alia cã qꝛ virtus imaginatiua iperat motiue ⁊ caliditas excedit multũ iõ fortiter mouet Ratio ſecũdi qꝛ nerui ſẽſitiui ſũt hũidi plus. vt Auicẽ. pria primi illo ca. Dico ꝙ deus. Ideo in freneſi nimis recedũt a tẽperamẽto iõ debilitãtur ſenſus: qꝛ membrum nõ exercet ſuas oꝑationes niſi cum temperamento. ¶ Almanſor

Quando aliquẽ febris cõcluſa inuaſerit cũ forti capitis ⁊ oculoꝝ grauedine: ⁊ in facie atqꝫ in oculis vehemẽs fuerit rubedo ⁊ capitis dolor ⁊ horror luminis affuerit ⁊ in pulſu velocitas ⁊ frequẽtie ſupfluitas inueniũtur: ſigna freneſis certiſſima iudicabũtur. Qꝛ ſi lingua nigra aut citria fiat: ⁊ ꝑmiſceatur itellectꝰ: ⁊ multum fuerit alienatus: ⁊ vigilauerit multum: iam freneſis perfecta erit.

Sillanus.

¶ Hic Raſis determiãt de freneſi ⁊ diuidit̃ i quas. Prio põit ſigna. Scꝺo curã. Scꝺa ibi. Ergo gº. Pria i duaſ. Prio põit ſigna ꝓnoſtica freneſis ſeu minꝰ certa. Scꝺo ponit ſigna demõſtratiua ſeu magis certa. Scꝺa ibi. (Qꝛ ſi ligua.) De pria dicit ꝙ inueniũt̃ iſta ſigna. Primũ fe. cõtinua concluſa: Secũdũ fortis grauedo capitis ⁊ oculorũ. Tertiũ vehemẽs rubedo faciei ⁊ oculorũ. Quartũ dolor capitis. Quitũ horror lumis. Sextũ velocitaſ ⁊ freq̃ntia pulſus talia dicũt̃ ſigna freneſis certiſſima. ¶ Notãdũ ꝺ rõe ſignoꝝ vificat̃. Primũ. ſ. febris quãdo ẽ cõtinua cõcluſa: ſcilicꝫ. ratione ſanguinis aſcendentis caput ⁊ apoſtematis: Uerificauit ſecundum per idẽm. Uerificatur tertium quia pars

sanguinis ascendẽtis ad caput cõmunicat̃ ad oculos ⁊ par
tes faciei ideo rubificant̃. Uerificatur quartuꝫ.s. dolor ca
pitis rõe male complexionis causate a sãguine ⁊ rõe soluti
onis continui que est in apostemate. Uerificat̃ quintũ qḋ
ẽ horror luminis. Ratio q ex lumine magis inflammatur
⁊ agitatur. Ideo apparet contrarietas ⁊ displicentia. Ue
rificat̃ sextum qꝛ propter pñtiam sanguinis auget̃ necessi
tas magna cordis euitandi. (Et lingua) Hic ponit signa
demonstratiua frenesis vel magis certa ⁊ dicit ꝙ si appa
ruerint ista signa. Primũ ꝙ lingua fuerit nigra. aut citria.
Secũdum permixtio intellectus. aut alienatio. Tertium
vigilie superflue: tũc frenesis est perfecta. Uerificat̃ ꝓmũ
propter adustionẽ ⁊ caliditatem multã. Uerificat̃ secũdũ
ꝑꝑ inflãmationẽ multam factam in ventriculo medio vñ
fit permutatio specierum. Uerificat̃ tertiũ propter calidi
tatem que est causa vigiliarum. Notandũ ꝙ illa signa sũt
quando frenesis est a materia sãguinea. ⁊ ꝑter illa.s. sunt
alia. Repletio venarum habitudo corporis grossa in qua
sãguis est multiplicat⁹: vsus reruꝫ.s. generantiũ sanguinẽ
abbominatio.s. loquelle ⁊ pigricia in ea clamor post suum
dormire. extremoꝝ frigiditas ⁊ agitatio ⁊ anhelit⁹.s. inor
dinatus vrina rubea ⁊ spissa a principio. Ratio patet. Se
cundo notandũ ꝙ si frenesis fiat a colera. Signa sũt vehe
mens caliditas ⁊ acuitas febris continua alienatio mẽtis
vehemẽs. Tertiũ vsus ante eam reruꝫ acutarũ. vt sinapis
albi piperis mell'. vini acuti. rei salse ⁊ similiũ. Quartuꝫ ve
locitas pulsus ⁊ spissitudo. Quintuꝫ desiderium attrahen
di aerẽ vltra solitum continue. Sextum citrinitas faciei ⁊
oculorum. Septimum inquietudo. Octauuꝫ clamor ⁊ vo
ciferatio. Nonũ vrina albificatur. Decimuꝫ sitis vehemẽs
Ratio omnium patet intelligenti. Sciendũ est hic ꝙ si co
lera aduratur. signa hec omnia intenduntur in suo eẽ ⁊ cũ
hoc dispositio demonũ ⁊ rixa ⁊ inquisitio reruꝫ cum extre
mis ⁊ oculi conturbantur valde. Tertio notandum ꝙ si
gnorum frenesis. quedam significant frenesim futuram ⁊
sunt illa que dicta sunt in prima parte. Et quedam presen
tem ⁊ sunt illa que dicta sunt in parte secũda. Quarto no
tandum ꝙ signorum frenesis quedaꝫ significant freneśiꝫ
salubrem vt est diminutio malarum imaginationum ⁊ ac
cidentium ⁊ materie euacuatio.s. per fluxuꝫ sanguinis na
rium vel per secessum. Unde sequitur alienatio. Quedã
significant frenesim mortalem. vt sunt vrina aquosa ꝑse
uerans egestionis retentio ⁊ intensio malorum accidenti
um. Quinto notãdum ꝙ hic est sermo de frenesi in qua ẽ
permixtio rationis qꝛ differentia est inter stoliditatem ⁊
amentiam ⁊ permixtionem rationis vel alienationẽ men
tis. qꝛ stoliditas est actio diminuta virtutis cogitatiue ⁊ fit
a frigido. Amentia est ablutio virtutis cogitatiue ⁊ simil'r
fit a frigido vt plurimum. licet eñi fieri posset a calido cuꝫ
supfluit ⁊ deycit actu ꝓprie virtutis. Sꝫ alienatio mentis
ẽ actio corrupta: vt qñ imaginat̃ videre muscas ⁊ alia extra
que nõ sũt ⁊ fit a calido excedẽte qñ nõ deycit actum pro
prie virtutis. ¶ Almansor.

¶ Ergo igitur anteq̃ꝫ ꝑdicta cõpleantur accidẽ
tia ẽ subueniẽdum ex sanguinis detractione ⁊ vẽ
tris solõne cũ succo fructuũ. Nutrimentũ vero
ei⁹ sit aqua ordei semel aut bis in die sumpta ꝫm
cõsuetudinẽ quã in tꝑe sanitatis habuerit. Caput
autem ex oxirodino infũdenduꝫ erit. Et si multe
affuerint vigilie sumat̃ violaꝝ siccaꝝ. corticũ pa
paueris al. ordei excorticati. se. lactucaꝝ. radicis
mandragore oiuꝫ añ. M.i. que oia in cucuma
plena aqua tã diu coquantur donec aqua rube
fiat. deinde aqua illa duꝫ est tepida ab alto super
caput fundat̃. ⁊ sit caput super ciminile in quo
aqua colligatur: que in cucuma posita iterũ sup
caput fundatur. hoc autem omni die multotiẽs
fieri cõuenit. Caput preterea muliebri lacte ad
mixto inungendũ erit quod etiã in coto positum
capiti est superponẽdum. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã frenesis ⁊ diuidit̃ in quatuor. Prĩo põit
curã per euacuationem. Scḋo per dietã. Tertio per loca
lia. Quarto iterato ꝑ euacuationẽ. Secũda ibi (Nutrimẽ
tum vero) Tertia ibi (Caput aũt) Quarta ibi (Cum autẽ
eger). De prima dicit ꝙ ergo est succurẽdũ ãteq̃ꝫ predicta
accidentia confirmẽtur per subtractionẽ sanguinis ⁊ per
euacuationẽ per secessũ factã cuꝫ succo fructuũ. ¶ Notã
dum ꝙ si a sãguie fiat frenesis. tunc fiat subtractio sãguis
flebotomando cephalicã ext rahẽdo vsq̃ꝫ ad sincopi exclu
siue. vt euacuet̃ materia peccans si virt⁹ constiterit. ⁊ hoc
debet fieri anteq̃ꝫ confirmetur quod est ad tres vel quatu
or dies. Si tamẽ confirmat̃. hoc ẽ post quatuor dies cõue
niens est vt fiat flebotomia de vena frontis vel nasi. qꝛ ꝑ
hanc magis euacuatur materia peccans i capite. fit ẽt sub
tractio sanguis prouocando fluxũ sanguinis nariũ. fit etiã
subtractio per ventosas positas in spatulis. ⁊ hoc debet fie
ri qñ non põt fieri flebotõia. ¶ Notandũ ꝙ si frenesis fit
a colera euacuatio dꝫ fieri vel per assumpta ꝑ os vel ꝑ cli
stere. Clistere erit tale. ℞. lactucaꝝ dulcium. M.ij. ordei
mundi. M.ß. folioꝝ malue: mercurialis: violarie añ. M.
ij. folioꝝ neufarum. ʒ.i. furfurum pugillũ.i. olei viol'. q̃rtã
.ß. casie fistule. ʒ.i. diaprunis. ʒ.v. fiat clistere vsq̃ꝫ ad quar
tas. v. stomaco vacuo ministretur. ¶ Ad idem. ℞. viol'. ʒ.ij.
maluaꝝ. M.i. prunoꝝ. lb.ß. bulliant ⁊ i aqua accipiatur ex
aqua illa. lb.i. ⁊ dissoluantur in ea. ʒ.i. tamarindoꝝ. mãne
.ʒ.ij. zuccari viol'. ʒ.ij. olei viol'. ʒ.iij. salis. ʒ.ß. facta mixtura
omnium coletur ⁊ tepidum impõatur. Sed euacuatio sũ
pta per os est. ℞. tamarindorum. lb.i. bulliantur in. lb.ij. aq̃
vsq̃ꝫ quo veniat ad lb.i.ß coletur ⁊ administrẽtur. ʒ.v. pro
vice. prima valet non solũ euacuando sed etiaꝫ alterando
¶ Ad idem. ℞. mãne. ʒ.i.ß. dissoluatur illa cum. ʒ.iij. aque
decoctõis prunoꝝ colet̃ illa aqua ⁊ det̃ ante diem. Sed si
materia fuerit adusta addatur cum prunis in decoctione
aq̃ sene fumiterre epithi. añ. ʒ.ij. polipody. ʒ.ß. ⁊ cum illa
dissoluantur manna ⁊ tamarĩdi. ¶ Ad idem. ℞. mirobola
norum citrinorum. ʒ.i.ß. prunorum. ʒ.ij. pistentur ⁊ bulli
liãt i aq̃ donec medietas sit cõsũpta. colet̃ ⁊ colature addã
tur. ʒ.ii. sirupi rof. det̃ ante diem. Si ãt materia fuerit adu
sta: loco mirobolanoꝝ citrinoꝝ ponãt̃ cum prunis in deco
ctione. ʒ.ii. mirobolanoꝝ indorũ: ⁊ superaddant̃ cum hoc
sene ⁊ epithi. añ. ʒ.ij. ⁊ cũ sirupo dicto det̃ vt pri⁹. ¶ Ad idẽ
℞. reubarbari. ʒ.ij. aque decoctiõis prunorũ. ʒ.iij. pulueri
za reubarbarũ. ⁊ pone i illa aq̃. tũc addãt̃ cũ illis sirupi vio.
ʒ.ii. dimittat̃ totũ sic ꝑ. xij. horas colet̃ ⁊ det̃ ãte diẽ. Si ãt
materia fuerit adusta põat̃ in decoctione cũ prunis sene
epithi. polipody. añ. ʒ.ii. ¶ Tertio nota ꝙ post talẽ euacu
ationẽ secure põt fieri flobotomia de cephalica que est in
manu i curuatura brachy vel vẽtosatio in crurib⁹ vl' i spa
tul' vl' aptio saphãe: ꝓuocatõ hemoroidaꝝ. qꝛ lꝫ materia
sit colera tñ ꝑ illã iflãmat̃ sãguis. io. ⁊c. (Nutrimẽtũ vero
⁊c.) Hic ponit curã per dietã. ⁊ dic̃ ꝙ dieta debet eẽ talis
qꝛ debet sumere aquã ordei semel vl' bis in die cũ cõsuetu
die q̃ erat tꝑe sãitatis. Notãdũ ꝙ rõ ꝑdictoꝝ ẽ qꝛ frenesis
ẽ egritudo valde acuata rõe materie. ⁊ accidẽtiuꝫ vnde nõ

debet distrahi natura a cibo. imo debet eē intēta circa dige
stionē materie. ideo cōpetit dieta subtilis: sicut aqua ordei.
Similiter valet qz infrigidat ꝛ humectat. laxat ventrē ꝛ opi
lationē aperit ꝛ multa iuuamēta facit. Similr valet succus
granatoꝝ vel panis ter in aqua lotus. Notādum scđo ꝙ pa
tiens frenesim potest etiā cibari lactucis ꝛ portulacis condi
tis cum aceto vel agresta vel cū cucurbi. coctis conditis cū
agresta. ꝛ si esset debilis cum carnibus pulloꝝ vel edi elixa
tis cum predictis herbis: vel cum papauere ꝛ berberis ꝛ gra
nis granatoꝝ ꝛ agresta. (Caput autē). Hic ponit curā p lo
calia ꝛ diuidit in tres ꝭm ꝙ trina ponit remedia. Secunda
ibi. (Qđ si multe.) Tertia ibi. (Caput preterea) De prima
dicit ꝙ caput debet embrocari cum oxirodino ꝛ medica
mine infrigidatiuo in quo ponitur acetum ꝛ oleum rosatuz
Notādum ꝙ ratio dicti est qz tale medicamē est infrigida
tiuū ꝛ remotiuum male compl'onis calide inducte a mala
materia. qz a colera peccante. Scđo competit qz prohibet
ascensuz vapoꝝ ad caput: ꝛ ideo tale solū competit materia
existente in fluxu. Scđo notādum ꝙ in materia sanguinea
medicamē ponit᷑ infrigidatiuū tale. ℞. succi plātaginis lb. i.
aque rosa. quartā. i. aceti ʒ. i. misce ꝛ capiat᷑ stupe canabine
infuse in istis ꝛ compresse ponant᷑ in anteriori parte capitis
Ad idem. ℞. succū virge pastoris: vl' succū barbe hircine: vl'
ipogsticados: vel succū acetose. Sed in frenesi a materia
colerica infrigidatiuū debet esse humectatiuum. s. ℞. succi
lactuce dulcis quartl. v. aque. ro. quartl. v. aceti. ʒ. i. misce.
(Qđ si multe). Hic ponit secūdū locale cōueniēs in cura fre
nesis maxime intendendo ad vigilias ꝛ dicit ꝙ si vigilie fue
rint multe sumant᷑ viol. siccaꝝ: corticorū papaueris al. or
dei excorticati lactuce dulcis seminis eius corticū mandra
gore aā. M. i. buliant in aqua deinde embrocet᷑ caput. mul
tum valet hoc quia ꝓuocat somnum. fiat multotiēs vt for
tior fiat impressio. Notandū ꝙ somnus potest ꝓuocari cū
ab extra applicatis ꝛ ab itra. Sz applicatoꝝ ab extra. que
dam applicantur capiti ꝛ quedam collo. quedam testiculis
ꝛ quedam pedibus ꝛ brachiis. Applicata capiti hec. ℞. la
ctis mulieris puellam lactantis quart. i. s. vitella quatuor
ouoꝝ fortiter agitatoꝝ farine papaueris al. quod suffic᷑ mi
sce ad modum vnguēti fluxibilis. Ad idē. ℞. cassie lignee. ʒ.
i. opy tebaici. ʒ. z. croci. ʒ. i. fiat puluis ꝛ incorporet᷑ cum mo
dico aque ros. ꝛ aceti ꝛ liniant᷑ tēpora ꝛ est forte ꝛ expertū
Et applicat᷑ collo. ℞. aque frigide. aque ros. ana. ʒ. iij. aceti
ʒ. i. s. infundat᷑ pannus lineus duplicatus hoc facit infrigi
dando cerebrum applicatū testiculis. ℞. aque ros. ʒ. v. a
ceti ʒ. i. s. infundatur pān⁹ lineus ꝛ applicet᷑ testiculis ꝛ mu
lieribus sub māmillis. ꝛ valet qz illa membra sunt neruosa
ꝛ infrigidata infrigidant cerebrum ꝛ sic prouocant somnuz
Applicantia pedibus brachijs ꝛ cruribus. ℞. decoctionis
herbarū frigidarum sicut foliorum salicis nenufa. viol. vi
tis lactucarū abluant᷑ tibie ꝛ brachia. Ad idem. ℞. terre si
gilla. quar. i. s. malaxetur cum aqua ros. ꝛ parum aceti ad
modum vnguēti vngatur planū pedum ꝛ manuuz ad intra
In forma confectionis applicate. ℞. ꝯserue viol. conserue
nenufarū. ana. ʒ. s. seminis papaueris albi. iusquiami. ana. ʒ.
i. zuccari al. quātū sufficit. conficiātur ꝛ detur cum aqua or
dei vel aqua cocti. ꝛ est experimētum alexandri. Ad idem.
℞. seminis lactuce. seminis papaueris al. ana. ʒ. s. zuccari al
bi. ʒ. 4. fiat targea grossa. vel puluis addat᷑ seminis endiuie
seminis portulace seminis zinzib. semis iusquiami. ana. ʒ. i.
sz additur zinziber. vt virt⁹ medicine meli⁹ penetret ꝛ citi⁹
Ad idem. ℞. diapapaueris. ʒ. s. Ad idem. loc de papauere i
forma potabili. ℞. sirupi de papauere vel nenufaruz. ʒ. i. s.
cum aqua ros. vel aqua ordei. Ad idem. ℞. lactuc. papaue
ris al. ʒ. z. aque ros. vel aque ordei. ʒ. s. (Caput preterea).
Ponit tertium locale ꝛ dicit ꝙ caput debet inungi oleo vio
lato admixto lacte mulieris puellam lactātis infundēdo
cottuz in illis ꝛ supponendo. Ratio qz alterant malam cō
plexionez. Et si hoc ꝓyciat᷑ in nares est mirabile. Ad idem
inunctio facta cum oleo rosa. vel de salice vel de nenufare
vel de papauere vel de populeon in quo sit aliquid aceti vel
de mandragora vel de iusquiamo. Ad idem. ℞. olei man
dragore. ʒ. i. s. opy thebaici. ʒ. s. misce ꝛ ponat᷑ itra nares.
Scđo notādū ꝙ ꝑdicta maxīe valēt mā existente in fluxu
sed materia existente fluxa cōuenit resolutiuū. Et vnum ē
scindatur catulus lactās ꝛ euisceret᷑ ꝛ ponatur actu calidus
supra anteriorem partem capitis. Ad idem. ℞. pulmonem
arietis calidum ꝛ applicet᷑ parti anteriori ꝛ si infrigidat᷑ po
natur in aqua calida ꝛ intra manus comprimat᷑ ꝛ iterū ap
plicetur ꝛ hoc fit multis vicibus. Aliud ad idez in forma cō
fectionis. ℞. floꝝ camomille aneti maiorane rosa. aā. M.
i. bulliāt in aqua ꝛ fiat embrocatio. Ad idem. ℞. viola.
anthos melliloti folioꝝ lauri aā. M. i. bulliant ꝛ fiat vt pre
diximus. Almansor.

**Cum autem eger in principio huius egritudi
nis in virium fortitudinem permanere inuent⁹
fuerit: minuendus erit nisi super infirmuz timu
eris: Postq̄z eius egritudo minui ceperit ne
quaquaz minuatur. Qđ si eius virtus iam disso
luta fuerit ex alio regimine preseruetur donec
euadat: Sillanus.**

Hic reuertit᷑ ad ponendum curā frenesis per flobotomi
am ꝛ diuidit᷑ in duas. Primo quando est egritudo in princi
pio. Secundo quando est in declinatione. Secunda ibi.
(Postq̄z vero. De prima dicit ꝙ vbi eger reperiatur cū for
titudine virtutis in principio debet flobotomari nisi sit ti
mor de infirmo. Dubitatur vtrū in principio frenesis cō
petat flobotomia. Uidetur ꝙ non per Auic. quarta primi
ca. de flobotomia circa principium. dicit enim ꝙ in princi
pio flobotomia penitus dimittatur: qz humores subtiliat ꝛ
fluere facit: ꝛ sanguis admiscetur eis. ꝛ est cuz nihil euacua
tur ex eo qđ euacuari oportet. In oppositum est ras. Di
cendum ꝙ in aliquibus casibus potest in principio compe
tere flobotomia. Primus casus est quādo humores peccāt
sua quantitate: propter hoc verificatur afforism⁹ ille secūde
ꝑticule. inchoantibus morbis ꝛc. Secūdus casus est magni
tudo morbi vt in apostemate sicut in squinantia freneli ple
uresi ꝛ huiusmodi vt prohibeat᷑ fluxus ad locum apostema
tum ꝛ per consequens augmentatio apostematis: Tertius
casus est quando materia est furiosa tunc enim non expe
ctat᷑ digestio. Ad auic. dicendū ꝙ intelligit vbi materia
peccat non sua quātitate: vel vbi non est furiosa vel non sit
magnitudo morbi ꝛ apostema. vel aliter. ꝙ auic. loquit᷑ ibi
de eradicatiua. hic vero est sermo de minoratiua. (Postq̄z
vero.) Hic ponit curam frenesis in declinatione ꝛ dicit ꝙ si
egritudo fuerit in declinatione nō cōpetit flobothōia. Ra
tio qz signum est ꝙ natura habet dominiū supra materiā in
resoluēdo vel in euacuādo. Sed natura nō indiget auxilio
nisi cum nō pōt dn̄ari morbo. Secūdo principaľr dicit ꝙ si
virtus sit debilitata nō cōuenit flobotomia: sed cōuenit ꝑ
seruatio cum alio regimine. Ratio qz debilitas virtutis ꝓ
hibet ab euacuatione. Notandū ꝙ dictū Ras. debet itel
ligi de vera frenesi absolute. qz si in frenesi in declinatiōe
essent signa dn̄y sanguinis vt repletio venarum: posset con
cedi flobotomia. Secūdo notādum ꝙ debilitas virtutis ē
duplex. quedā ꝓuenit ex repletione ꝛ dicit᷑ debilitas virtu
tis accidentalis: ꝛ hec non prohibet ab euacuatione. Et alia
est debilitas que prouenit ab euacuatione ꝛ dicitur essenti
alis ꝛ talis prohibet ab euacuatione. Ad propositū est ser

mo de secunda debilitate ⁊ virtutis.

¶ De appoplexia. ¶ Sillanus.

Notandū circa rubricā. Primo. Appoplexia sic diffi-
nitur ab auic. p̄ma terty. Appoplexia ē ociositas mē-
broꝝ cū priuatiōe sensus ⁊ motus pp oppilationē
cōtingentē in oībus vētriculis cerebri ⁊ i cursib⁹ spūs sensiti
ui ⁊ motiui. ¶ Secūdo notandū ꝙ appoplexia duo iportat
.s. accidēs qḋ ē nocumētū i sensu ⁊ motu qḋ est priuatio sen-
sus ⁊ motus: ⁊ quātū ad hoc dicit̄ ociositas .i. p̄uatio sensus
⁊ motus. Scḋo appoplexia iportat egritudinis essentiā q̄ est
cā huius accidētis ⁊ ē oppilatio: ⁊ quātū ad hoc dixit ꝓpter
oppilationē contingentem. Ratio patet qꝛ appoplexia est
morbus officialis quia oppilatio potest dici morbus con-
simil': qꝛ cōplexio mala frigida vel cal'a scḋm ꝙ cā faciēs op
pilatōez causat malā cōplexionē cal'az vel friaz ⁊c. ¶ Ter-
tio notādū ꝙ cause applie sunt tres .s. p̄mitiue ancedētes ⁊
cōiūcte. Primitiue sunt res nō naturales materiā multipli
cātes i cerebro .s. sanguineā vel flegmaticā vt magna crapu
la. pot⁹ nimius vini. supflue vigilie. debilitas cerebri. potus
aque. aer frigidus ⁊ humidus pluuie ⁊ venti. Causa antece-
dens est flegma vel sanguis non oppilans ventriculos cere-
bri actu aptus tamē oppilare. Causa coniuncta sunt illi met
humores qn̄ actu oppilant ⁊ tūc est deterius. aliqn̄ nō ⁊ tūc
est minus malum. Almansor.

Cum aliquis quasi dormiens iacet ⁊ sine somno stertit ⁊ cū pungitur non sentit tūc iam patit̄ appoplexiā. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de appl'ia. ⁊ diuidit in quatuor. Primo
ponit signa appl'ie. Scḋo distinguit appl'iam quātū ad suas
spēs. Tertio determinat de appl'ia quātū ad terminatōem
Quarto ꝓsegtur ponēdo curā. Scḋa ibi. (Est autē.) Tertia
ibi. (Hec qdem passio.) Quarta ibi. (Cū ergo ista.) De p̄ma
dicit ꝙ qn̄ illa signa apparēt. Primū ꝙ q̄si dormiens iacet
aliqs. Scḋm ꝙ sine somno stertit. Tertiū ꝙ qn̄ pūgit̄ non
sentit. arguēdū ē ꝙ talis patit̄ appl'iam. ¶ Notādum ꝙ rō
ne dictoꝝ verificatur: p̄mū3. qꝛ sicut in dormiēte fit oppila-
tio p̄mi ventriculi vnde cessat sensus ⁊ mot⁹. sic in appl'ia pp
oppilatōez ꝓhibet̄ ne aer libere attrahat̄ vel expellatur iḋ
facit illū sonū stertorē. Verifica t̄ tertiū pp oppilatōez ꝑfe-
ctā ꝓhibetur ne spirit⁹ aīalis sensibilis trāseat ad mēbra.
¶ Scḋo notādū ꝙ signoꝝ appl'ie. quedā sunt ꝓnostica. Et
q̄dam demōstratiua. Pronostica sunt. stupor. vertigo ⁊ do-
lor capitis. tenebrositas visus. inflatio venaꝝ gule ⁊ colli. gra
uitas ⁊ pigritia. Urina plena resolutōib⁹ multis ⁊ varys cu
ius in substātia ē color pallidus. Demōstratiua sunt q̄ posi-
ta sunt. ¶ Tertio notādū ꝙ signoꝝ appoplexie. quedā sunt
mortalia ⁊ q̄dā sunt salubria. Salubria sūt aduētus paralis
post appoplesiā. Mortalia sunt augumētatio maloꝝ acci-
dētiū specialiter qn̄ cū sternutatorio forti patiens nō sentit
nec mouet̄. ¶ Notādū q̄rto ꝙ differētia ē inter appoplexi-
am. epilepsiā. sincopin subeth ⁊ letargiā cū quibus vr̄ habe-
re magnam conuenientiam. Differunt enim appoplexia ⁊
epilepsia: quia epilepsia est egritudo partis anterioris. appo
plexia non. Secundo appopleticus dum cadit clamat. epi-
lepticus vero non. Tertio quia in epilepsia est motus quia
nerui contrahuntur versus cerebrum in appoplexia vero
non immo fit relaxatio. Quarto differunt quia in appople
xia apparet plus priuatio anhelitus. q̄3 in epilepsia. Quinto
quia appoplexia tarde terminatur. Epilepsia vero cito.
Sed conuenientia est. prima ex parte subiecti quia vtraq3
fit in cerebro. Secundo ex parte materie quia vtplurimu3
fiunt ex flegmate. Tertio ex parte aduentus quia vtraq3
aduenit subito. Sed appoplexia ⁊ sincopis differunt. primo
quia in appoplexia facies assimilatur faciei hominis viui.
In sincopi vero facies assimilatur faciei hominis mortui
ratione reuocationis spiritus ⁊ sanguinis ad cor. ⁊ ideo est
magnum dubium vtrum sint viui vel mortui quia si pun-
gantur non sentiunt. ⁊ quasi omnes dicunt ꝙ non debent
sepeliri nisi post. lxxy. horas ⁊ sunt tres dies naturales. Se-
cundo differunt quia in sincopi deficiunt simul pulsus ⁊
anhelitus. in appoplexia vero vtplurimu3 reperitur pulsus
⁊ etiam anhelitus. Tertio differunt quia ante aduentum
appoplexie caput erit graue. sed non sic erit ante sincopim.
Sed in hoc conueniunt quia in vtraque passione stant si-
cut corpora mortuoru3. Sed appoplexia ⁊ prefocatio diffe
runt in hoc quia in prefocatione matricis cum aduenit ap-
paret contorsio fortis supra genua. sed in appoplexia non.
Secundo differunt quia licet habentes prefocationem ma
tricis non possunt respondere. intelligunt tamen ⁊ audiunt
ea que dicuntur ⁊ post ablationem illius accidentis recor-
dantur. sed appopletici non. Sed conueniunt in hoc quia in
vtraque passione corpus stat sic priuatu3 operationibus na
turalibus sicut corpus mortuū. Sed appoplexia subeth le
targia ⁊ ꝯgelatio differunt. qꝛ in subeth letargia ⁊ ꝯgelatio
ne nō est priuatio anhelitus sicut in appoplexia est saltē ap-
parenter. Secundo differūt. quia habentes letargiā subeth
⁊ congelationem sentire possunt sensibilia excellentia. sed
appopletici nō pp maiorē oppilationē. Tertio differūt qꝛ su-
beth letargia ⁊ cōgelatio proueniūt paulatim. s3 appl'ia su-
bito. Sed ꝯueniunt in hoc qꝛ in oībus apparet corpus insen
satū ⁊ quasi mortuū. S3 subeth seu stupor differt a letargia
⁊ cōgelatiōe qꝛ in letargia ē febris. ⁊ in subeth nō. Secundo
letargia ē passio posterioris cerebri. Subeth vero anterio-
ris. Tertio qꝛ i letargia ē apostema. ⁊ subeth nō. ¶ Quarto
notandū ꝙ ad cognoscēdū vtrū appopleticus sit viuus vel
mortuus signa sunt duo. Primū vt sumat̄ cotū carminatū
vel lana bene carpinata ⁊ naribus ⁊ ori apponat̄ oībus fene
stris clausis si mouet cotū vel lanā adhuc viuit. si nō signū ē
ꝙ ē mortuus. Secundū signū sumat̄ ciatus plenus aqua. ⁊
oībus in domo qescētibus ponat̄ supra pectus vel cor si ali-
qualiter mouet̄ est viuus si nō est mortuus. qꝛ si nō tūc ē si-
gnū ꝙ cessat mot⁹ cordis. ¶ Dubitat̄ q̄re appopleticus de-
beat teneri. lxxy. horas anteq̄3 sepeliat̄. Dicendū ꝙ passio ē
ꝑperacuta ideo si fuerit viuus apparebit quarto die aliqḋ
signū. si nō apparebit facies hoīs mortui cū egritudo perꝑa
cuta terminat̄ i q̄rto die. Secūda ratio qꝛ in tali tp̄e cōplen
tur motus spiritus ⁊ humorū i corpore. Tertia rō qꝛ luna in
tribus diebus transit vnū signū de signis zodiaci. ⁊ ſm ꝙ ē
in diuersis signis diuersimode influit: ⁊ ideo in tali permu
tatione apparebit si sit viuus. Quarta ratio est quia sic ex-
pertū per experientia3. ¶ Secundo dubitatur. Utru3 ma
gis vel cui magis accidit appoplexia. an pueris vel senibus
Et ꝓbat̄ ꝙ pueris qꝛ pueri magis accidit epilepsia ergo ⁊ ap
pl'ia. ꝯseq̄ntia tenet a sili. qꝛ vtpl'm fiūt a sili mā. Antecedēs
ē Auic. p̄ma terty tractat⁹ q̄nto ca. de appl'ia. In oppositū ē
Auicenna in dicto loco. Ad rationem negatur consequen-
tia. ⁊ non tenet similitudo. ⁊ causa est quia epilepsia fit a va
poribus eleuatis a materia flegmatica ad caput ⁊ ad hec re
quiritur caliditas eleuans ⁊ hoc est in pueris. sed appople-
xia fit a materia flegmatica vtplurimum. Et ad hoc non re
quiritur caliditas eleuās. ⁊ hoc plus fit in senibus. quia sūt
frigidi naturaliter ⁊c. ¶ Almansor

**¶ Est autem huius egritudinis quantitas secū-
dum ꝙ fortiter aut debiliter stertit. si autem spu
ma ab ore exierit non est ei medicandum. Cum
aute3 paru3 stertit egritudo est leuior. Hec qui-
de3 passio aut interficit cito aut in paralisim tran**

fit. ¶ Sillanus.

¶ Hic Rasis ponit species appoplexie. ⁊ diuidit in duas. Primo facit hoc. Secundo ostendit per signa cognoscendi q̄ appoplexia sit curabilis ⁊ q̄ nõ. Secũda ibi. (Si tamẽ spuma.) De p̄ma dicit ꝙ quãtitas huius egritudinis ē secundũ ꝙ fortiter vl' debiliter stertit. ¶ Dubitat̃ quot sũt spẽs appoplexie: ⁊ videt̃ ꝙ sint quattuoꝛ ꝑ gal'. i cõmẽto secũde pticule. s. soluere appoplexiã fortẽ ⁊c. Prima in qua anhelitus est priuatus. Secũda est in qua est angustiosus ⁊ cũ stertoꝛe Tertia in qua anhelitus est sine oꝛdine. Quarta in qua ē cũ oꝛdine. Secundo probatur ꝙ sunt due spẽs ꝑ ypo. in affoꝛismo. soluere appoplexiã ⁊c. s. fort' ⁊ debil'. Tertio ꝓbatur ꝙ sint tres ꝑ Auic. p̄ma terty. c. de appoplexia. Dicẽdũ ꝙ spẽs appoplexie possunt distingui multipliciter. Primo ex loco cause: qꝛ causa appoplexie faciẽs oppilationẽ vl' est in vys q̄ sunt a coꝛde ad cerebꝛũ ⁊ in arterys appopleticis. Uel i vys q̄ sunt in cerebꝛo ad alia mẽbꝛa: ⁊ sic sunt due spẽs. Secũdo possunt distingui ex cã: ⁊ tunc distinguẽdo generaliter causa appoplexie vel ē materialis vel imaterialis. s. mala cõplõ sine mã ⁊ sic sunt due spẽs. Sz specialiter cã appoplexie põt esse quilibet humoꝛ licet sepius sit sanguis vel flegma: ⁊ sic eẽnt q̄ttuoꝛ spẽs. Tertio pñt distingui ex manerie. qꝛ appoplexia vl' ē curabilis vel icurabilis. ⁊ sic sũt due spẽs. Quarto pñt distingui ex qualitate. qꝛ vl' foꝛtis vel debilis. ⁊ sic sũt due spẽs. ⁊ sic distinguit Ras. Quinto possũt distingui ex accidẽtibus circa anhelitũ ⁊ tũc ꝺm Auic. sunt tres spẽs. Prima in q̄ sit anhelitus valde ꝑuus cũ stertoꝛe iterceptus. secũda in qua est omnino p̄uatio anhelitus. Tertia in qua seruatur anhelitus sine magno nocumẽto. sz scꝺm Gal'. eẽnt quattuoꝛ vt dictũ ē in p̄mo argumẽto. sz possunt reduci ponẽdo tres scꝺm Auic. Aut quattuoꝛ ꝺm Gal. Aut duas secunduz ypo. qꝛ appl'ia vl' ē foꝛtis ⁊ nõ curat̃. Ul' ē debilis ⁊ curat̃ nõ tñ de facili. sz si foꝛtis. vel talis ē i vltimo' i qua non apparet anhelitus. Sed secundũ liliũ ex pte accidẽtiũ ē q̄druplex ⁊ distinguit̃ sic. Prima spẽs ē sine omni anhelitu ⁊ voce ⁊ spuma ⁊ cũ sensu ⁊ motu. secunda species ē qñ suspirat cuz magna difficultate ⁊ est spuma in oꝛe ⁊ vox ē sicut strangulatoꝝ. Uel inoꝛdinatio anhelitus est magna valde ⁊ difficilis. Tertia spẽs est in qua est suspirandi difficultas ⁊ inoꝛdinatio ⁊ aliquãdo quiescit. Quarta spẽs in qua ē suspiriũ: sz nõ ē inoꝛdinatio ipsoꝝ nec spuma neq̧ vox strangulatoꝝ. Quinto possunt distingui ex pte repletionis. qꝛ si oẽs ventriculi ⁊ meatus sunt repleti vl' ⁊ oĩno tunc est maioꝛ species. Sz qñ replent̃ cũ quadã varietate tunc est media species. Sz quãdo repletio ē vsq̧ ad mediũ est minoꝛ spẽs ⁊ sic sunt tres species. ⁊ sic patet ad dubiũ. (Si aũt spuma.) Hic ras ostendit qñ appoplexie non ē medicandũ ⁊ sic est in curabilis. Scꝺo dicit ꝙ habẽs appoplexiã si parũ stertit tunc talis appl'ia ē leuioꝛ ⁊ sic potest curari. ¶ Notandũ ꝙ spuma causat̃ i appoplexia qñ oppilatio ē magna in vys anhelitus. Unde caloꝛ coꝛdis ebulit ⁊ facit ebullire humiditatem pulmonis a qua eleuat̃ materia viscosa ad ptes oꝛis ⁊ cũ aere cõmiscet̃ ⁊ fit spuma. ¶ Secundo notandum pro ratione dictoꝝum Ras. Uerificatur pꝛimum. quia tunc significatur maxima oppilatio que nõ potest remoueri. Uerificat̃ secundum qꝛ tunc significatur ꝙ oppilatio non est tanta. (Hec quidẽ passio.) Hic Rasis ponit modos terminatiõis appl'ie ⁊ dicit ꝙ appl'ia aut cito terminat̃ ad moꝛtẽ. aut ad palisiz. ¶ Notãdum ꝙ appoplexia cito interficit. qꝛ in ea fit oppilatio magna q̄ ē cã suffocandi calidũ coꝛdis cito vt patet in illis q suspenduntur per gulam. Sed aliqñ terminatur appl'ia ad paralisim: qꝛ mã nõ ē tãta ideo natura põt expellere ad mẽbꝛa vicina. s. ad neruos inbibẽdo i illis ⁊ sic fit paralis. ¶ Scꝺo notãdũ ꝙ paralisis ad quã terminat̃ appl'ia fit vtplurimũ i pte dextra. Rõ qꝛ ps dextra ē calidioꝛ ⁊ rarioꝛ i poꝛis vnde est magis apta fluere mã lz pars sinistra sit debilioꝛ ⁊ etiaz est deterioꝛ ⁊ cetera.

¶ Almansoꝛ.

¶ Cum ergo ista accidentia visa fuerint attẽdẽdũ erit an paciẽtis facies multũ rubere: aut denigrari: aut viridis fieri videat̃: queãdmodũ cõtingit cũ sanguis in aliquo mẽbꝛo ex coartatiõe retinet̃: tũc. n. sanguis ex duab⁹ gidegui illico extrahendus erit: aut ex duabus cephalicis: Qꝛ si ita nõ fuerit imo cũ aerẽ attrahit auditur in pectoꝛe oꝛegmõ ex hoc clisteri erit clisterizãdus. Cuius hec ē cõfectio. ℞. collogntide. buchoꝛmariẽ. cẽtauree minoꝛis. archanite. ell'. albi: oĩuz añ. ℳ. i. coquant̃ oĩa i tribus libꝛis aque: donec ad vnã redeãt. deinde colent̃ ⁊ ex media libꝛa huius apozimatis fiat enema: qꝺ si cito exierit fiat iterũ donec humoꝛũ multitudo cum eo exeat. Naribus quoq̧ cõdisi ⁊ elleboꝛus albus suauiter insufflentur ⁊ est ingeniandũ: vt anacardinũ cũ idromelle ꝑ os ad stomachum multotiens descendere cogatur quaq̧ die semel: ex quo vnius aurei pondus in potu sumendũ est: cuius descriptio est in. c. de paralisi. Sartago preterea ferrea calefaciẽda est: ⁊ capiti multotiens adeo vicinãda: vt patientis capilli adurantur. Qꝛ si hoc modo non sanatur in medicando plus laboꝛabitur. Caput nãq̧ rademus: ⁊ ex sinapi trito ⁊ castoꝛeo ⁊ foꝛtissimo aceto liniemus.

¶ Sillanus

¶ Hic Rasis ponit curã appoplexie. Primo quãdo fit a sãguie. Scꝺo quãdo fit a flegmate. Tertio iterato quãdo fit a sanguine. Scꝺa ibi. (Qꝛ si ita non fuerit). Tertia ibi. (In p̄ncipio aũt huius). De p̄ma dicit ꝙ quãdo apparuerint signa dicta appoplexie debemus ꝯsiderare an facies patiẽtis videat̃ rubere. aut denigrari: aut viridis fieri sicut cõtingit ex coartatõe sanguinis qꝛ suple. arguẽdũ est ꝙ fit a sanguine. Scꝺo dicit ꝙ tunc debet fieri flebotomia duaꝝ venaꝝ guidet vel duaꝝ cephalicaꝝ. ¶ Notãdũ ꝙ ratio dictoꝝ est verificãs p̄mũ qꝛ sanguine retento causat̃ coloꝛ rubeus vel viridis vel niger. ¶ Uerificat̃ ꝺm qꝛ ꝑ flebotomiaz dictaꝝ venaꝝ euacuat̃ mã faciẽs appoplexiã. Si etiã post flebotomiã dictaꝝ venaꝝ fiat flebotomia vene nasi vl' frõt' adhuc magis euacuaret̃ materia appoplexie. ¶ Scꝺo notãdum ꝙ sanguis fit niger vel viridis in coꝛpoꝛe humano quadrupliciter. Primo ꝑ adustionẽ qꝛ calidũ agẽs in humidũ denigrat vt p̄ma p̄mi doctrina quarta. c. de humoꝛibus. Et patz ad sensũ. qꝛ ignis agens in ligna facit carbones q sunt nigri. Scꝺo ꝑ viã moꝛtificatõis sicut patet de frigiditate extrinseca denigrãte manus. Tertio qñ expellit̃ extra loca ꝓpꝛia sicut pz qñ expellit̃ ꝑ itestina vel ꝑ vesicã. ⁊ qꝛ spũs sunt expulsi a sanguine q sunt causa illustratõis. Quarto rõne ꝯstrictionis. qꝛ spũs suffocant̃. ¶ Ad ꝓpositũ in appoplexia est sanguis viridis vel niger trib⁹ vltimis modis. (Qꝛ si ita nõ fuerit). Hic ponit curã appoplexie qñ fit a flegmate ⁊ diuidit in duas. Primo ponit curã per clistere. Secundo per localia. Secunda ibi. (Naribus quoq̧). De pꝛima dicit ꝙ dũ modo nõ apparuerint signa sanguinis sed cũ attrahit aerẽ. auditur in pectoꝛe oꝛegmon. i. sonus factus ex humiditate flegmatica oppilante viam anhelitus. suple arguendum est ꝙ appoplexia fit a flegmate. Secundo dicit ꝙ tunc debet

aproximari clistere tale. ℞. colloqntide bochormarie centauree minoris arthanite ell'. al. an̄. ʒ. i. coquatur oia i tribus lb. aque donec reducatur ad vnā. colet ⁊ ex media libra fiat clistere. Subdit q si cito exeat clistere fiat iterum donec euacuetur multitudo humor. ¶ Notādū q rasis nō ponit curā per digestiuū q egritudo nō dat morā ad digerēdū cū sit pperacuta. Scōm q per os nō pōt assumi ppter ablationē sensus ⁊ motus ⁊ ppter hāc causā non posuit curā per euacuātia sūpta per os. ¶ Tertio notādū q tale clistere ɔuenit q per ipsum mā flatica euacuatur faciēs appliam. Loco illi valet hoc. ℞. centauree minoris vtriusq saluie rute abrotāi origani calamēti. an̄. ʒ. i. anisi maratri seminis siseleos seminis basilici an̄. ʒ. s. flor sticados arabici cimi an̄. ʒ. i. pulpe colloqntide. ʒ. ii. furfuris pugillū. i. mell' anacardi olei costini an̄. quartā. s. salisgēme. ʒ. i. ierepigre gal. vi. fiat clistere vsq ad quart. v. Est. n. valde appropriatū i applia. (Maribus quoq). Hic ponit curā p remedia localia ⁊ diuiditur i q̄ttuor ſm q q̄ttuor remedia ponit. Scda ibi. (Et est ingeniādū). tertia ibi. (Sartago ꝑterea.) quarta ibi. (Q si hoc modo.) De pma dicit q sternutatio debet fieri in sufflando suauiter in narib' ellebor albū. ¶ Notandu q valet istud sternutatoriū q icitat virtutē cerebri ad expellendū mām flegmaticā ⁊ mordicat miringas cerebri rōne sue acuitatis ¶ Notādū q loco hui' valet puluis euforby piretri pipis vel sinapis vel succus radicis ireos: vel puluis seminis nasturcy. ¶ Tertio notādū q p illa sternutatoria debēt itelligi alia pticularia que possunt excitare virtutē animalē: vt ligature in pedibus coxis ⁊ brachys: fortis fricatio extremorū: duplicatio digitor: cōpressio nasi: clamor fortis. exstirpatio pillor: suffumigatio cum galbano ⁊ euforbio (Est ingeniādū.) Hic ponit curā p aliud locale. s. p sumptionē vnius ɔfectionis ⁊ dicit q igeniādū est vt patiēti faciāt descēdere ad stomachū sepe anacardinū cu idromelle. Scdo vult q debeat sumi semel in die pōdus vnius aurei ɔfectōis cuius descriptio ponit in. c. de paralisi. ¶ Notādū q rō dictor ē q hec ɔfectio est magne caliditatis ⁊ ex illa puenit febris ⁊ illa ɔsumit mām applie. ¶ Dubitatur vtr talis sit ɔueniēs ⁊ arguit q nō. q nulla fortis medicina ɔuenit i applia ſz Auicen. in prima terty ⁊ in. c. de paralisi q materia est idigesta In oppositū est Rasis. Ideo dicendū q medicina pōt dici tripl'r. Primo rōne q̄titatis. s. q̄n dat in magna quātitate ⁊ sic cassia pōt dici medicina fortis. Scdo rōne q̄litatis vt diagridiū. Tertio rōne vtriusq. Ad ppositū in applia ɔuenit medicina fortis in q̄litate debilis in q̄titate. ⁊ sic tollit ɔtrarietas. ¶ Scdo dubitatur vtr febris ɔtigēs in applia sit bonū signū. Q nō arguit per Auic. prima terty. c. de appoplexia vbi dicit q est signū mortale. In oppositū arguit febris supueniēs spasmo est bonū signū. ergo ⁊c. Cōsequentia tenet a simili. Antecedēs est ypo. scdo affor. Febrē in spasmo ⁊c. Dicēdū q febris in applia pōt duob' modis ɔtingere. Primo rōne apostematis: q fit apostema cerebri. Et sic est mortale signū. Scdo pōt esse febris in applia sine apostemate vt ex puocātibus febrē vt ponit Rasis hic. ⁊ sic est bonū q curat meli' applia q fe. ɔsumit illā mā ⁊c. ¶ Tertio dubitatur vtr in applia pōt ɔiūgi fe. Uidetur q nō quia applia est morbus pperacutus sine fe. vt in ɔtento scde particule affor. Acutor morbor ⁊c. Scdo i appoplexia cor ifrigidat aliq̄n in tantum q seqtur insensatus pulsus ⁊ anhelitus vt dictū fuit ergo ⁊c. Cōsequētia tenet q in fe. est cordis iflāmatio. In oppositū est Rasis iplicite. ⁊ Auicen. prima terty. ¶ Dicēdū q applia vt pl'm nō est fe. Ratio q vt plurimū fit ex materia flatica grossa viscosa nō putrida oppilāte vētriculos cerebri. Scdo dicendum q in appoplexia aliq̄n pōt esse fe. rō q pōt eē fe. ex mā apostemante vn̄ accidit putredo vel ex materia calida vel ex forti agitatiōe facta in humoribus potest superuenire fe. Ad primā ratiōnem dicendū q Hal. intelligit de appoplexia que vt plurimum fit a materia flatica non apostemante. Ad secundum dicendū q cum infrigidatione caloris cordis per viā resolutionis potest stare calor fe. ¶ Quarto dubitatur vtr appoplexie forti sit aliquid agendū. Uidetur q non quia morituri solis pronosticis sunt dimittendi. vt in comento illius afforismi. incboantibus morbis. In oppositū est rasis ⁊ omnes auctores medicine. Dicendū q in applia maiori nihil mouere audemus: quia mortale. Sed propter cōplacere amicis ⁊ cum protestatione siue pnostico potest aliquid medicus operari. In minori vero curationis gratia potest medicus aliquid operari. ratio quia talis est possibilis curatiōis ſm q ponit Rasis. ⁊ sic patet ad rationes. (Sartago preterea ⁊c.) Hic ponit curā per vnū locale exterius approximatu ⁊ dicit q sartago ferrea debet igniri ⁊ capiti vicinari sic q capilli vrantur. ratio quia ratione magne caliditatis acq̄site ab igne ɔsumitur materia appoplexie. ¶ Notandū q talis sartago si sit ad formā capitis est melior. quia melius attingit. Itē n̄ mltū oz approximari ad caput q resolueret cerebr. Itē si abraderetur caput esset melius. quia virtus magis penetraret. (Quod si hoc modo.) Hic ponit curā per aliud locale ⁊ dicit q si nō curatur appoplexia ex predictis modis adhuc est laborandū ⁊ linimentū debet approximari ex sinapi. castoreo ⁊ aceto fortissimo. ¶ Notandū q ratio est quia tale linimentū est fortissime caliditatis quasi in quarto ideo ɔsumit materiā. sed ponitur acetum vt virtus magis penetret. ¶ Notandū secundo q loco illius valet hoc. ℞. galbani serapini oppoponaci an̄. ʒ. ii. sulphuris viui. ʒ. i. s. terbentine. ʒ. i. puluerizentur puluerizanda ⁊ liquefiant liquefienda. misce omnia ⁊ fiat massa ⁊ extēdatur supra coriū vel fustaneū ad formā capitis. ¶ Ad idem valet hoc vnguentū ⁊ est artificialius. ℞. radicis accori costi amari an̄. ʒ. s. siseleos semen basilici an̄. ʒ. i. olei nardini. olei camomillini olei de lilio an̄. ʒ. ii. vini al. ʒ. iii. misceātur omnia puluerizentur puluerizanda ⁊ liquefiant liquefiēda buliāt. super carbones. vsq ad ɔsumptionem vini colet ⁊ colature addatur cere quātū sufficit ⁊ fiat vnguentū ⁊ vngatur totu caput ⁊ tota spina dorsi vsq ad anum. Al.

¶ In prima autem huius passionis specie: post flobotomiam stringendum fortiter adiutoria ligādo superius parti sub coniunctione ipsorum cum spatulis ⁊ stringas tibias similiter. Capiti quoq superfundendum est oleum rosa. ⁊ acetum vini ⁊ flobotomia facienda est prius in pedibus ⁊ postea in nasi extremitate. ¶ Sillanus.

¶ Hic reuertitur ad ponendum curam applie facte a sanguine: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam per localia. Secundo per flobotomiam. Secūda ibi. (Et flobotomia.) Prima in duas. Primo ponit curam per vnum locale. scilicet per ligaturam. Secundo per inunctionē. Secunda ibi. (Capiti quoq.) De prima dicit q in applia facta a sāguine primo flobotomiā conuenit ⁊ fortiter stringere adiutoria superius ligando sub coniunctione. conuenit etiam ligare coxas. ¶ Notādū q causa dictor est quia per tales ligaturas attrahitur fortiter sanguis a cerebro ad inferiora propter dolorem quia natura currit cum sanguine ⁊ spiritu ad locum doloris. Sciendum tamen q nō debent longo tempore stare immo vna vice fortiter stringere ⁊ statim remouere vt non fatigetur. ¶ Scdo notandum q ligaturas debemus intelligere fricationes compressiones digitorum genuum nisi aurium: suppositoria clisteria acuta attrahentia materiam ad inferiora: vel ventosas cum scarificatione po

fitas in coxis ⁊ plus valent qꝛ ĩducũt solutionẽ ꝯtinuitatis
⁊ aliqd euacuant de materia. (Capiti quoqꝫ.) Hic ponit cu/
ram per aliud locale: s. per vnctionẽ ⁊ dicit ꝙ sup caput de/
bet approximari oleũ roſ: ⁊ acetũ vini. Ratio qꝛ tale medi/
camen est repercussiuũ ꝓhibens ascensum sanguinis ad ce
rebrũ ⁊ valet in ṗncipio: qꝛ quãdo materia est fluxa nõ ꝯue
nit qꝛ retinet materiã in cerebro: sed tũc cõpetũt resolutiua
(Et flobotomia:) Hic ponit curã per flobotomiã ⁊ dicit ꝙ
flobotomia ṗmo debet fieri in pedibus. s. in saphena. deĩde
in venis existẽtibꝰ in extrẽitate nasi. ¶ Dubitatur qꝛ videt̃
ꝙ rasis ꝯtradicat sibi ipsi qꝛ supra in appoplexia de sangui/
ne dixit ꝙ debet fieri flobotomia guides vel in cephalicis.
hic dicit ꝙ in saphenis vel extremitate nasi: Dicendũ ꝙ in
appoplexia vltimata debet ṗmo fieri flobotomia ex saphe/
nis deĩde in extremitate nasi: Ratio primi est qꝛ fit maior
diuersio in illis: Vel nõ est plectoria. ⁊ tunc ṗmo debet fieri
flobotomia ex cephalica vel ex venis guides: ratio qꝛ plus
euacuãt a loco passionis. ⁊ vltimo ad euacuandũ materiã a
loco ꝑfecte est fienda flobotomia de venis nasi et sic tollit̃
ꝯtradictio: De dieta notandũ ꝙ rasis non ponit ꝙ talis de/
bet esse ꝯtentus aqua oꝛ. vel auene vel spelte: vel aqua cice/
rũ vľ brodio pulli ⁊ carniũ hedi ⁊ gallinaꝝ: ⁊ nullo modo bi
bat vinum. Sed sit ꝯtẽtus aqua mellis que sic fit. ℞: aque
lb. iii. mellis ℥ iii. bulliant aliquantulum simul ⁊ colentur.

¶ De subeth. Sillanus.

Notandũ circa rubricã ⁊ litterã qꝛ in rubrica ponit̃
subeth ⁊ de litargia seqtur in littera ⁊ causa fuit: qꝛ
proueniunt ex simili materia: s. frigida ⁊ humida ⁊
eadẽ est cura vtriusqꝫ: Est tamen differentia qꝛ subeth siue
somnꝰ ꝓfundus: qđ idẽ est: ẽ passio anterioris cerebri: s. sen/
sus cõmunis: sed letargia est apostema posterioris partis.
Secundo in letargia est febris rõne apostematis. in subeth
vero nõ qꝛ nõ est apa. ¶ Notãdũ qđ subeth differt a stupo/
re: quia in stupore leditur virtus tactiua neruoꝝ. in subeth
vero leditur sensus cõmunis: Secũdo in stupore est dimi/
nutio sensus ⁊ motus: ⁊ fit in vigilijs. in subeth aũt est abla
tio sed non fit in vigilijs. ¶ Secũdo notãdũ qd sit sõnus ⁊
diffinitur ab Auicen: sic: prima tertij. trac. q̃rto. c. ṗmo. som
nus est reditus animalis spiritus ab instrumentis sensuuꝫ
ad suũ ṗncipiũ. s. ad cor alias ad cerebrum ꝓpter qđ priuã/
tur organa sensuũ a suis operationibus: ¶ Tertio notãdũ
ꝙ somnus est q̃druplex ṗmus est totaliter nãlis vt ille q ve
nit in tẽpore sanitatis tẽpore digestionis cibi ⁊ talis est tri/
plex. scꝫ fortis mediocris ⁊ debilis et suauis: Primus fit ex
vaporibus ṗme digestionis: Secũdus fit ex vaporibus se/
cũde digestionis q sunt medij: Tertius fit ex vaporibus ter
tie digestionis. vt in aurora. ⁊ ideo dicũt cõmuniter vulga/
res ꝙ suaue est dormire in aurora: Aliter est somnus totali/
ter ṗter naturã ⁊ est ille q fit a morbo ⁊ a mala cõplexione
frigida vel humida cũ mã vľ sine mã: ⁊ iste fit a mala cõple
xione frigida ⁊ humida cũ mã vocat̃ subeth ⁊ fortiter op/
pilat partẽ anteriorẽ cerebri vnde non põt dissolui nisi cuꝫ
difficultate: Alius est somnus q magis appropinquat som/
no naturali sicut somnus q venit post euacuationẽ vel labo
rem vel exercitiũ nimiũ: Alius est somnus q magis somno
ṗter naturã appropinquat qualis est ille q ꝓuenit ex ebrie
tate. ¶ Quarto notãduꝫ ꝙ causa subeth est triplex: s. ṗmi/
tiua antecedens ⁊ coniuncta: Primitiua sunt res non na/
turales multiplicantes humorem fľaticum frigidum vel
humidum in corpore vel vaporem vt cibi ⁊ potus aduen/
tus paroxismi frigiditas nimia exterior ĩducta ex aere seu
vento ex narcoticis interius vel exteriꝰ applicatis vt opiuꝫ
mandragora iusquiamus ⁊ papauer. Causa antecedens
sunt humores frigidi in cerebro abundantes vel vapores
existentes in cerebro per se vel per communitatem ante/
qꝫ inducant dispositionem: Causa coniuncta sunt illimet
humores vel vapores qui actu causant dispositionem.
¶ Quinto notandum ꝙ signa subeth sunt somnus grauis
cum oculis clausis: Ratio est propter oppilationem conti
gentem in primo ventriculo. quare prohibetur ne spũs aĩa
lis transeat ad instrumenta sensuum. ⁊ ideo est cum oculis
clausis: ⁊ si est ex humiditate flegmatica color faciei tunc
declinat ad albedinem ⁊ si ex sanguinea tunc declinat ad
rubedinem. ⁊ si est ab alijs membris tunc cognoscitur ex
dolore loci. qꝛ vbi est dolor ibi est egritudo ¶ Dubitatur ĩ
qua etate maxime accidit subeth: Videtur primo ꝙ in pu
ericia. quia in puericia maior est humiditas. ergo ⁊c. Secũ
do spasmus de repletione magis fit in pueris. ergo ⁊c. Cõse/
quentia tenet qꝛ fiũt a simili causa: Antecedẽs pꝫ. ¶ In op
positũ est ratio hec letargia magis fit in senibus. ergo ⁊c. Cõ
sequentia tenet qꝛ non differunt nisi ex parte loci. Antece/
dens patet per experiẽtiã. ¶ Dicẽdũ ꝙ subeth magis fit in
senibus: Ratio qꝛ in eis aggregatur flegma grossum ⁊ inna
turale. Ad rationes. Ad primum dicendum ꝙ humiditas
ĩ pueris est magis naturalis vaporosa ⁊ resolubilis. ergo ⁊c.
Ad secundum respondetur negando consequentiã. ⁊ ad ꝓ/
bationẽ dicitur ꝙ licet fit a simili materia tamen nerui sũt
debilioris virtutis in pueris ideo põt fieri spasmus talis et
nõ subeth. ¶ Hic possent plurime q̃stiones applicari: Sed
qꝛ presens liber est plus practicus ideo relinquã ⁊ tẽdã ad
questiones practicales ⁊ ad practicalia. ¶ Almansor.

Cum aliquis quasi dormiens iacet ⁊ ta/
men sentit ⁊ mouetur sed oculos secun
dũ plurimũ habet clausos quos tñ duꝫ
vocatur cũ clamore aperit: lꝫ iteꝝ statim claudat
iam patitur subeth. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinatur de letargia ponendo curam ⁊ diui
ditur in duas: Primo ponit signa. Secundo curam: Se/
cũda ibi. (Qui cũ clisteribus). De prima dicit ꝙ quãdo
apparuerint ista signa: Primum cum dormiens iacet Se/
cundũ ꝙ cũ homo sẽtit: Tertiũ ꝙ secũdum plurimũ tenet
oculos clausos: Quarto ꝙ cum vocatur fortiter aperit ocu
los. verum post statim claudit eos. ex istis signis arguẽdũ
est ꝙ talis patitur subeth. ¶ Notandum ꝙ letargia ẽ du/
plex: s. vera ⁊ non vera: Vera est apostema flegmaticũ. in
parte posteriori cerebri: Non vera est apostema cõpositũꝫ
ex flegmate ⁊ colera. ⁊ secũdũ ꝙ predñatur vnꝰ humor vel
alter vel equaliter apparent diuersa signa in facie. de hac
non loquitur hic. sed dat intelligere ꝙ morbus simplex in
diget medicaminibus simplicibus. ⁊ compositus composi
tis. ¶ Secundo notandum ꝙ species letargie possunt di/
stingui ex parte materie. ⁊ sic sunt due species: s. flegmati/
ca ⁊ hoc est proprie letargia: ⁊ melica: ¶ Secundo possunt
distingui ex parte partis in qua fiunt ⁊ tũc sunt tres species
quia aut fit in meatibus substantie cerebri: ⁊ hoc est vt plu/
rimum: Vel in panniculis. Vel in substantia: sed hoc est ra
ro: qꝛ fľa vel meľia non possunt bene penetrare in pannicu
lis ꝓpter duriciem nec in substantia cerebri ꝓpter viscosi/
tatem: In ventriculis autem non fit quia tunc esset appľia
vel epilepsia: Tertio vero possunt distingui ex parte loci et
tunc vel fiunt in parte posteriori cerebri ⁊ hoc est vt pluri/
mum: Vel fiunt in medio vel anteriori ⁊ hoc est raro: Ter/
tio notandum ꝙ apud medicum cause letargie sunt tres: s.
primitiua antecedens ⁊ coniuncta. primitiua sunt quecun/
qꝫ res non naturales multiplicantes humorem flegmaticũ
vt cibi potus: coadiuuant etiam complexio frigida ⁊ humĩ
da ⁊ etas senectutis ⁊ regio frigida ⁊ humida: Causa antece
dens sunt humores frigidi abundantes in cerebro anteqꝫ
faciant letargiam: Causa coniuncta sunt illimet humores

quando actu causant letargiā. ¶ Quarto notandū q̄ ratio signoꝝ est q2 verificatur p̄mum q̄ in letargia spiritus animales non possunt discurrere ad organa sensuū exterioꝝ. Ideo quasi dormiēdo iacet: Secundū signū verificatur q2 non est tanta oppilatio quin possint causari sensus et motus ideo sentit et mouetur: Uerificatur tertium q2 non possunt spūs libere discurrere ad oculos clausos: Uerificatur quartum quia non est tanta oppilatio vt phibeatur impressio in organo auditiuo si sensibile sit excellens. Ideo cū fortiter vocatur aperit oculos et statim post claudit. q2 statim post fit oppilatio phibens transitū spirituū ad oculos. ¶ Ulterius notandum q̄ p̄ter illa signa sunt alia signa: Primū signū est obliuio. Secundū signū est somnus pfundus. Ratio p̄mi est. q2 memoria est mediāte sicco. Sed in letargia materia flegmatica frigida et humida continetur in parte posteriori cerebri in qua fit retentio et memoria. ideo 2c. Ratio secundi est quia in letargia tale nocumentum est magnum in ventriculo posteriori et tale communicatur anteriori. ideo 2c. ¶ Item notādum q̄ signoꝝ letargie quedā sunt pronostica: Ut sūt grauitas capitis. vertigio. scotbomia et somn⁹ profundus et similia abundantiā flegmatis significantia. Quedam sunt signa demonstratiua vt sunt illa que hic sunt posita: Quedam salubria vt sunt diminutio accidentium euacuatio materie per nasū et per fluxum ventris: Quedam vero sunt signa mortalia vt sunt augmētatio et continuatio accidentium vt sudor frigidus retētio egestionis et vrine propter obliuionem et si applicetur sanguisuga super frontem et non adheret quia significat q̄ est paucus sanguis et si applicetur naribus forte sternutatorium et sternutet. ¶ Almansor

¶ Qui cū clisteribus acutis q̄ pauloante nominauim⁹ curādus est: In os quoq2 ipsius mittemus idromel et laborabim⁹ vt dscēdat: ip̄z. n. nutrimētū existit ei⁹. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā et diuiditur in tres partes. Primo ponit curā p euacuationē factā p clisteria. Secundo p potū. Tertio p localia. Secūda ibi. (In os quoq2.) Tertia ibi. (Caput p̄terea.) De p̄ma dicit q̄ patiens curandus est cum clisteribus acutis de quibus ante dictum est supra. c. de appoplexia. ¶ Notādū q̄ ratio dicti est quia dicta clisteria incitāt naturam ad expellendum materiam: et attrahūt et euacuāt materiā a cerebro. ¶ Secundo notandum q̄ loco clisteris ꝯuenit tale suppositoriū forte: ℞. salis gēme castorei puluerizati añ. ℥. i. conficiantur cum melle et fiat suppositorium. ¶ Tertio notandum q̄ si venter esset valde stipticus ꝯuenit clistere lenitiuū: de q̄ clistere rafi: Ratō patz. ¶ Quarto notandum q̄ si potest fieri purgatio debet fieri cū isto solutiuo: ℞. ierepigre. ℨ. ß. aque mell. ℥. iii. Ad idē. ℞. pulueris pilulaꝝ cochiaꝝ. ℨ. i. ß. sirupi roß. ℥. ii. aque mellis. ℥. iiii. misce. (In os quoq2.) Hic ponit curam p potū et dicit q̄ debet exhiberi idromel faciendo q̄ deglutiat ipsū: quia est nutrimentum. ¶ Notandū q̄ idromel est duplex quodā est pauce cōmistionis in quo ponūtur octo partes aque et vna mellis. Sed tale non ꝯuenit hic. sed in pleuresi cōuenit secūdū Gal. et ypo. in p̄mo regiminis acutoꝝ: Quoddā est multe cōmistionis in quo ponuntur quattuoꝛ partes aque et vna mellis et de tali est hic sermo: Ratio quia habet digerere materiā rōne clitatis mellis et abstergere. sil'r valet via nutrimēti q2 cū letargia sit morbus acutus et breuis valde cōuenit cibus modici nutrimenti. ¶ Secūdo notandum q̄ p idromel debet intelligere alios potus digerentes et euacuantes materiam capitis de quibus dictum est supra de cephalea. Ideo recurras illic. ¶ Almansor.

¶ Caput preterea vsq2 ad diatritum primum oxirodino infundendus: Post tertium autē diē sternutationē vocabimus ex hijs que nominabimus: Et rademus caput et liniemus ex sinapi et castoreo et aceto: ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā p localia et diuidit̄ in tres: Primo ponit curā p locale repcussiuum: Scdo p sternutatoriū. Tertio p locale resolutiuum: Scda ibi. (Post tres vero.) Tertia ibi. (Et rademus:) De p̄ma dicit q̄ vsq2 ad tres dies debet fundi medicamē repcussiuū in quo ponit̄ acetū. ¶ Notādū q̄ si intētio sit ad repcuciendū acetū sit pap. et si ad euigilādū acetū sit multū et sic tollit̄ ꝯtrarietas in ter Auicen. et serap. ¶ Notādū q̄ tale repcussiuū est illud in quo ponit̄ succus plātaginis aqua roß. et acetū. et ratio partis est: q2 tale phibet augmētū apostematis et ascēsū vapoꝝ ad caput: et hoc vsq2 ad tres dies q2 vsq2 ad tres dies materia est in fluxu. sed post tres dies materia est fluxa: ideo non cōpetit repcussiuū sed resolutiuū. ¶ Notādū q̄ ad idē valet fricatōes pedū et crurium fortes cum sale et aceto vel sine hys et ligature. Ratio q2 diuertūt. (Post tres vero.) Hic ponit curā p sternutationem et dicit q̄ post tertiū diē debet puocari sternutatio cū his que dicta sunt in. c. de appoplexia qualia sunt elleborus albus castoreū piper. ¶ Notādū q̄ rō dicti est ista q2 hec incitāt nāz ad expellēdū māz flegmaticā ꝯtentā in cerebro et dissoluūt et euacuāt dictā māz: sed nota q̄ nō competūt nisi post tres dies q2 ante timēdū est q̄ causarēt maiorē dissolationē: q2 nihil de mā est digestū nec euacuatum. sed postea nō sic timet̄. ¶ Scdo notandū q̄ si loco illius pulueris dicti sumat̄ succus auricule muꝛ: vel succus sicle et naribus imittat̄ solus vel mixtus cū illis pulueribus mirabile est in extrahēdo materiā flegmaticā. ¶ Tertio notādū q̄ p illa sternutatoria ītelligūtur omnia que possūt excitare naturā ad expellēdū materiā flegmaticā ꝯtentā scd̄z caput. vt ligature fortes in brachys et cruribus et fricationes fortes et extirpatōes pilloꝝ et barbe et pectinis et auriū ventose dolorose q2 sunt in somno graui ideo opoꝛtet vt excitentur. et habeātur tubicine et soni fortes ne moꝛiātur doꝛmiēdo. ¶ Ad idē valet gargarisma factū cū oximelle cōposito cum aqua decoctiōis feniculi vel isopi vel oximelle squillitico et aqua calida. (Et rademus.) Hic ponit curā p locale resolutiuū. Et dicit q̄ raso capite debet fieri linimētū ex castoreo sinapi et aceto: Ratio q2 ista sunt calida in quarto gradu. ideo resoluūt māz flegmaticā in posteriori parte capitis ꝯtentam. ¶ Notādū q̄ loco huius valet emplastrū vel vnguētū dictū in. c. de appoplexia. Ad idē valet rubificantia locū si fuerint ex sinapi vel aceto vel ex alleis pistatis mixtis cū aceto Ad idē valet si vngat̄ locus ex oleo de costo vel de lilio vel de castoreo: Uel si epithimetur cum aqua ardenti vel vite 2c. ¶ De congellatione. ¶ Sillanus

Notandum circa rubricam. ¶ Primo quid sit congellatio: Nam congellatio est passio posterioris p̄tis capitis vel cerebri propter quā homo perdit sēsum et motum in corpore. ¶ Secundo notandum q̄ apd medicos tres sunt cause congellationis: s. primitiua antecedens et coniuncta: Primitiua sunt res non naturales inducentes fortem frigiditatem et siccitatem in parte posteriori cerebri sicut pot⁹ aque frigide. multa comestio fructuum frigidorum vel infrigidatorum in aqua frigida. vinum multum frigidum. vel cibus multum frigidus transiens per loca multum frigida: Causa antecedens sunt humores frigidi et sicci anteq2 inducant dispositionem: Causa cōiuncta est mala complexio frigida et sicca cum materia vel sine materia immobilitans vel ingrossans spiritus ita q̄ non descendunt ad organa sensuum exteriorum vnde causarent senum et motum. ¶ Almansor

Cum aliquis quasi dormiens iacet ⁊ nõ mouetur: ⁊ licet sint oculi aperti: palpebras tamen nõ mouet: stupidus est siue rigidus. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de ꝯgelatione ⁊ diuidit̃ in duas partes. Primo ponit signa: Scđo ponit curaꝫ: Scđa ibi: (Curãdus vero est:) De ṗma dicit ꝙ quãdo apparẽt illa signa. Primũ ꝙ aliquis iacet quasi dormiẽs: Scđm ꝙ nõ mouet̃: Tertiũ ꝙ tenet oculos aptos: Quartũ ꝙ non mouet palpebras. arguẽdũ est ꝙ talis est ꝯgelatus. ¶ Notãdũ ꝙ de rõne dictorũ signoꝝ: Verificat̃ ṗmũ. patiens stat quasi dormiẽs: qꝛ in ꝯgelatõe frigiditas est maxime in parte posteriori vnde spiritus redduntur immobiles ⁊ sic non possunt ire ad organa ideo ⁊c̃. Verificat̃ scđm ꝑ verificationẽ ṗmi: Verificat̃ tertium si oculi stãt apti rõne siccitatis: qꝛ sicut humiditas est causa clausionis: ita siccitas est causa aptionis. Verificatur quartũ qꝛ nõ mouẽtur palpebre rõne siccitatis qꝛ est causa fixionis. ⁊ ideo tales stãt in eadẽ dispositõe in qua erãt quãdo aduenit eis ꝯgelatio ⁊ si recti erãt stant recti: ⁊ si scribebãt stant sicut scribẽtes: si respiciebãt celũ stãt in illa dispositione: ⁊ sic de alijs figurationibus. ⁊ ideo vulgares credũt ꝙ sint rapti ⁊ loquũtur cũ deo ⁊ angelis. ¶ Scđo notandũ ꝙ reperitur ꝯgelatio letargia subeth ⁊ stupor que videntur multũ ꝯuenire lꝫ differãt: Cõgelatio ⁊ letargia conueniunt. Primo qꝛ vtraqꝫ est passio posterioris partis cerebri vel capitis: Scđo in vtraqꝫ est ablatio sensus et motus: Tertio in vtraqꝫ est obliuio: Sed differunt qꝛ in letargia oculi sunt clausi. In congelatione vero aperti. ¶ Secundo letargia fit a materia flegmatica faciente apostema in parte posteriori capitis vel cerebri. Sed congelatio fit a mala complexione frigida et sicca cũ materia vel sine materia: ¶ Stupor ⁊ subeth differũt quia in subeth magis patitur sensus cõmunis cum somnus sit passio primi sensitiui: In stupore magis languet virtus tactiua que est in neruis: Secundo quia stupor est diminutio sensus et motus. ideo potest esse ĩ vigilijs: Sꝫ subeth est ablatio sensus ⁊ motus. ⁊ nullo modo potest esse in vigilijs. ¶ Stupor ⁊ ꝯgelatio differunt qꝛ stupor est in virtute tactiua magis: Congelatio vero in motiua: Secundo in congelatione oculi sunt aperti: In stupore vero non sic. ¶ Subeth ⁊ letargia differunt. quia in letargia est fe. ⁊ apostema. in subeth non. secundo letargia est passio posterioris partis capitis. Subeth vero anterioris. ¶ Cõgelatio ⁊ subeth differũt qꝛ congellatio est passio posterioris partis. Subeth vero anterioris: Secundo in congelatione patiens est cum oculis apertis. i subeth vero oculis clausis. Tertio congelatio fit a mala complexione frigida vel sicca cum materia vel sine materia. sed subeth fit a mala cõplexione frigida ⁊ humida. ¶ Almansor

¶ Curãdꝰ vo ẽ ex medicis subeth. ¶ Sil.

¶ Hic ponit curã ⁊ diuiditur in duas partes. ¶ Prio ponit conuenientiam inter letargiã ⁊ congelationem quo ad curam ex parte medicinarũ. ¶ Secũdo ponit curã quo ad duo localia. Secunda ibi. (Hoc tamẽ addito) De prima dicit ꝙ habẽs congelationẽ debet curari cũ medicinis. cum quibus curatur habẽs subeth: ¶ Notandũ ꝙ cura congelationis ⁊ letargie cõueniũt ⁊ differunt. Conueniẽtia pria ẽ in qualitate qꝛ vtraqꝫ est frigida. ⁊ cũ cura debet fieri ꝑ cõtrariũ: Secũdo in fortitudine quia vtraqꝫ materia est grossa difficilis eradicationis: Tertio in applicatione medicinarum qꝛ supra partẽ posteriorẽ applicari debẽt in vtraqꝫ medicine qꝛ quelibꝫ est passio posterioris partis capitis: Sed differunt qꝛ medicine que conueniũt in letargia debẽt eẽ appropriate humori flegmatico. sed in cõgelatione humori melãcolico. ¶ Secundo nota ꝙ medicine cõuenientes huic sunt medicine ille de quibus dictũ est in ṗmo capitulo in cura cephalee ⁊ emigranee a mã melãcolica: Ideo recurras illuc qꝛ ibi explicãtur sirupi ꝯueniẽtes ⁊ medicine euacuãtes: ¶ Tertio notãdũ ꝙ differẽtia est iter sternutatões que fiunt in letargia ⁊ ꝯgelatõe: Nã sternutatio in letargia fit cũ ell'o al. ⁊ in ꝯgelatõe fit cũ nigro qꝛ euacuat meľiam. ¶ Quarto notandũ ꝙ in hac cura valet hoc clistere. ℞. boraginis cũ tota substãtia buglose cũ tota substãtia mercurialis fumiterre añ: M. i. maratri cuscute añ. ʒ. i. thimi epithi vtriusqꝫ sticados añ: ʒ. i. furfuris pugillũ. i. olei de lilio mellis q̃rt: 5: salisgẽme. ʒ. i. yereruffini vel ieregolodion. ʒ. vi. clistere fiat vsqꝫ ad. ʒ. v. plus vel minus ꝭꝫ diuersitates corporũ ⁊ virtutis ⁊ in hoc medici errãt q tantũ dãt paruo corpori q̃tuꝫ magno ⁊ ita de sirupo qꝛ plus dat̃ de sirupo vni homini magno q̃ paruo. ¶ Almansor.

¶ Hoc tamen addito vt oleum sambucinũ sup caput fundat̃ ⁊ in omni libra eius sit: ʒ: i. euforbij. Ipsi quoqꝫ caput ex castoreo ⁊ euforbio ⁊ oleo sambucino liniat̃: ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam ꝑ duo localia: ⁊ diuidit̃ in duas partes scđꝫ ꝙ duo sunt localia: Scđa ibi: (Ipsi quoqꝫ): De ṗma dicit ꝙ in cura ꝯgelatõis ꝯuenit fundi sup caput oleũ sambucinũ sic ꝙ in eo sit euforbium ponẽdo lb. i. olei. ʒ. i. euforbij. Ratio qꝛ resoluit mãꝫ. ¶ Notãdum ꝙ medicina ab extra que resoluit mãꝫ flegmaticã resoluit ⁊ melãcolicã. ideo põt esse eadẽ: Sed ab intra approximata alia est medicina que euacuat flegma ⁊ alia que euacuat meľiam vt patet (Ipsi quoqꝫ): Hic ponit curã ꝑ aliud locale ⁊ dicit ꝙ caput debet liniri ex euforbio castoreo ⁊ oleo sambucino: Ratio qꝛ dissoluit mãꝫ. ¶ Notãdũ ꝙ ad idẽ valet embrocatio facta cũ decoctõe boraginis buglosse fumiterre sticados thimi epithimi qꝛ talia habẽt ꝓprietatẽ resoluẽdi mãꝫ melãcolicaꝫ:

¶ De paralisi graui. ¶ Sillanus.

Notãdũ circa rubricã quid sit paralisis. ¶ Dicẽduꝫ ꝙ paralisis est mollificatio neruoꝝ cum ablatione sensus ⁊ motus. ¶ Per hoc ꝙ dicitur mollificatio differt a spasmo: quia in paralisi est prolongatio neruorum: in spasmo vero est abbreuiatio secundum longum q̃uis nõ ꝭm latum: Per hoc ꝙ dicitur cuꝫ ablatione sensus ⁊ motus differt a stupore ⁊ tremore qui dicuntur minor paralisis vt videbitur in ꝓcessu. ⁊ ideo dicitur in rubrica de paralisi graui. ¶ Notanduꝫ ꝙ paralisis est duplex. s. vniuersalis ⁊ particularis: Uniuersalis est que medietateꝫ corporis tenet secundum longuꝫ ⁊ aliquando ambo latera excepto capite qꝛ si esset in capite tunc esset appoplexia: Particularis est illa que in vno membro tantum est vt in manu vel pede ⁊ sic de alijs. ¶ Tertio notandum ꝙ cause paralisis secundum medicos sunt tres. scilicet: Primitiua: Antecedens: ⁊ Coniũcta. Primitiua est omne illud qđ auget humorem flegmaticuꝫ in cerebro: vt sunt res non natutales vt sunt cibi flegmatici pisces carnes porcine ⁊ similes eis: magna comestio fructuuꝫ: crapula: somnus superfluus: ⁊ etiam coadiuuant cõplexio frigida ⁊ humida: etas frigida. scilicet senectutis: regio frigida ⁊ humida: Similiter sunt alie tres extrinsece vt casus percussio neruoꝝ attractio ruptura ⁊ scissio per transuersum: dislocatio ira timor. nimia frigiditas exterior claudens ⁊ comprimens vias: caliditas exalans. constrictio. ligatura ⁊ sic de alijs: Causa antecedens vtplurimum est materia flegmatica imbibita in neruis anteq̃ auferatur sensus et motus: Cum hoc etiam potest esse sanguis vel melancolia: Causa coniuncta est materialis: flegmatica actu imbibita existens in porositatibus neruorum: ratione cuius aufertur sensus ⁊ motus. ⁊ hoc vtplurimum: ¶ Quarto notãdum ꝙ inter paralasim ⁊ spasmũ est ꝯueniẽtia ⁊ differẽtia

Conueniunt primo quia in vtraq; passione est ablatio sensus ⁊ motus: et loquor de spasmo in facto esse. q̄r in fieri est motus vt patet. Differūt pmo. q̄r in paralisi ꝓlongatur ꝑm longum ⁊ minuitur scđm latū. q̄r materia paralisis est fluida aquosa q̄r fluit per porositates vt patet de corrigia made facta. sed in spasmo diminuitur mēbrum scđm longū vt patet ⁊ augetur ꝑm latū q̄r materia est grossa viscosa. ideo nō fuit per porositates membri: Scđo differūt q̄r pars mollificata in paralisi sequitur partem sanam ratione ꝓlongatōis. in spasmo vero pars spasmata trahit ad se partē sanaz rōne cōtractionis. ¶ Dubitatur vtrum paralisis sit morbus vel accidens. Dicendū qđ paralisis potest dupl'r cōsiderari vel q̄ntū ad causam que potest esse mala cōplexio vel cōpositio vel solutio ꝯtinētis. vel apostema ⁊ sic est morbus: Uel pōt ꝯsiderari rōne eius qđ seqtur. ⁊ sic est lesio virtutis motiue vel extēsio mēbri que ꝯseqtur ⁊ est accidens. ¶ Sed dubitatur statim qualis morbus est pmo modo vel ꝯsimilis vel officialis. Dicendū ꝙ est morbus officialis semꝑ. licet etiā posset esse consimilis.

¶ Almansor.

Cum aliqs se mouere non valet aut vnū vel plura ex mēbris mouere non potest atq; eorum sensum amisit ipsum paralisim ipsius membri aut ipsoruz membroꝝ incurrisse pronunciamus.

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat paralisim ⁊ diuidit in duas. primo ponit signa: Scđo curā: Scđa ibi: (Cuius curā). De pma dicit ꝙ cū aliquis non potest se mouere ⁊ hoc q̄tum ad vl'e corpus. vl' vnuz vl' plura mēbra mouere non potest ⁊ hoc q̄ntū ad particulare. simil'r perdit sensum eoꝝ: arguendū est illū habere paralisim illius membri vl' illoꝝ mēbroꝝ: ¶ Notandū ꝙ vltra signa predicta sunt alia signa paralisis. pulsus est occultus debilis frequens inordinatus. vrina est alba ⁊ tenuis. aliquādo tamē est multū colorata ꝓpter renes non potētes segregare. vl' rōne doloris vl' febris cōmunicātis. latus infirmū est frigidū sicut si esset in glatie: ⁊ sanum sentitur calidum valde. oculus aliquando minoratur: Hec sunt signa paralisis absolute: ¶ Signa humoꝝ peccātiū. si est ex flegmate color est albus in mēbro. et signa flegmatis in toto corpore: Si ex sanguine pulsus est plenus color corporis est rubeus: vene replete. totū corp⁹ plenū. ⁊ signa sanguinis p̄cesserunt: Si ex melācolia erit membrum liuidū. ⁊ signa melācolie precesserunt: Ratio signorum paralisis est. q̄r in paralisi fit oppilatio neruoꝝ in originibus ⁊ porositatibus eoꝝ: vnde ꝓhibetur trāsitus spiritus animalis sensibilis ⁊ motiui vnde ꝑditur sensus ⁊ motus in mēbro vno vel plibus ꝑm ꝙ paralisis est vl'is vel particularis. ¶ Tertio notādū ꝙ rōne alioꝝ signoꝝ. pulsus est occultus ꝓpter frigiditatē: debilis ꝓpter idē: frequens ꝓpter prauitatē. inordinatus ꝓpter debilitatem virtutis: Urina tenuis alba q̄r mā trāsit ad cerebꝝ ⁊ ad neruos. qđ subdit patet: Latus infirmum est frigidū. ratio q̄r nō transit spūs cuius p̄sentia membrū reddat calidū. iteꝫ q̄r est p̄sentia materie frigide. Latus sanū est calidū valde q̄r spūs q̄ solebāt ire ad membrū paraliticatū transeunt ad membrū sanū: Oculus aliquādo minorat. Ratio q̄r in parte paraliticata deficit nutrimentū ideo ⁊c. licet tamen ꝓpter paralisim siue relaxationē apparet magis preeminens sicut manus paraliticata apparet longior sed tamē est plus macra. Sed ratio signoꝝ scđm diuersitatē apparet intuentibus. ¶ Quarto notandū ꝙ signoꝝ paralisis: quedā sunt ꝓnostica ⁊ quedā demōstratiua. Pronostica sunt stupor mēbri ⁊ tremor: Demonstratiua sunt signa posita a Rasi ⁊ alia posita supra. ¶ Quito notandū ꝙ signoꝝ paralasis. quedā sunt salutifera sicut recuperatio sensus ⁊ motus. Scđo quādo mouetur neq; mutat membrū a colore: quem habebat in sanitate. Signa mortalia sunt ꝯtinua ablatio sensus ⁊ motus. ꝯtinua macrefactio membroꝝ mutatio coloꝝ ad viriditatē vel macredinē vel nigredinē. ¶ Sexto notandū ꝙ in mēbro corporis humani aliquādo aufertur motus ⁊ remanet sensus aliquando aufertur sensus ⁊ non motus: aliquando vtrunq; aufertur. Causa primi q̄r spūs motiuus est grossior sensitiuo ⁊ maior q̄ntitas reqritur ad motū q̄z ad sensum. vnde ꝓpter oppilationē aliquādo pōt transire spūs sensitiuus ⁊ non motiuus. Causa secundi est q̄r spiritus sensitiuus aliquando impellitur ꝑ vnū neruū ⁊ motiuus per aliū. vnde pōt fieri oppilatio in sensitiuo ⁊ nō motiuo: Causa tertij: q̄r pōt fieri oppilatio in neruis sensus ⁊ motus si differātur ꝑ diuersos neruos vel in vno si differātur ꝑ vnum neruū. vnde ꝓhibetur transitus spūs sensitiui ⁊ non motiui. ¶ Notandū septimo de q̄busdaz signis ꝓnosticis paralisis. vel ad bonum vel ad malū. In sensibus paralisis nunq̄ vel de difficili curat. ratio ꝓpter debilitatē virtutis ⁊c. Scđm paralisis ꝓueniens ex dislocatione aut nimia neruoꝝ cōtractione: aut ruptura aut incisione ꝑ transuersum non recipit curaz. Ratio patet Tertium si membrum paraliticatum minuetur. aut mutetur color valde malum est. ratio patet ⁊ sic non est spes curationis. Quartum tremor superueniens paralisi bonum. ratio quia per illum motum calefit ⁊ resoluitur materia paralisis.

¶ Almansor.

¶ Cuius curā icipiemus: pillulas fetidas quas composui dando: que ℞: pulueris pigre: ℥. x. colloquintide interioris: ℥. v. euforbij: ℥. ij. ⁊. ʒ. castorei: piperis ase fetide serapini oppoponaci. sandaragi indi. sinap. omniū: vij. añ. ℥. i cētauree minoris elacterij amboꝝ añ: ℥. v. gūme in succo rute: dissoluātur: ⁊ alia ex eis ꝯficiātur: ⁊ fiāt pillule ⁊ fiant ex eis. x. potiones quarum vnā postq̄ eger sumpserit per tres dies quiescat ⁊ nutriatur tunc cum aqua ciceris ⁊ oleo ⁊ sinapi: deinde bibat aliaz potionē: qđ postq̄ ter fecerit ꝑ aliquos dies quiescat.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā ⁊ diuiditur in duas partes. Primo ponit curā quādo ꝓuenit a causa itrīseca. Scđa quādo fit a causa extrinseca Scđa ibi: (Qđ si paralisis): Prima in tres. Primo ponit curā ꝑ medicinā laxatiuā. Scđo ꝑ dietaz: Tertio ꝑ localia. Scđa ibi. (Et nutriat:) Tertia ibi. (Mēbra quoq;): Primo dicit ꝙ curā debemus icipere exhibendo pillulas fetidas ꝑm descriptionē que est: ℞: pulueris iere. ℥. x. colloqntide iterioꝝ. ℥. v. euforbij. ℥. ij. ʒ. castorei piperis assefetide serapini oppoponaci sectaragi indi sinapis añ. ℥. i: centauree minoris elacterij. i. succi cucumeris asinini amboruz añ. ℥. v. gūmi dissoluant in succo rute ⁊ alia ex eis ꝯficiātur ⁊ fiāt pillule: Scđo dicit ꝙ fiāt de istis. x: potiones ⁊ postq̄ vnā sumpserit qescat ꝑ tres dies ⁊ nutriat aqua ciceꝝ oleo ⁊ sinapi deīde debet sumere aliaz: Tertio dicit ꝙ cū fecerit tribus vicibus. debet qescere ꝑ aliquos dies. ¶ Notandū ꝙ ratio pmi dicti est. q̄r tales pillule euacuāt materiā faciētem paralisim. Ratio secūdi q̄r virtus est debilis ideo debet sumere paꝝ ꝑ vice ⁊ simil'r debet quiescere post vt virtus subleuet. Ratio tertij patet. ¶ Scđo notādū ꝙ anteq̄ dētur iste pillule debet p̄cedere sirupus digestiuus materie flegmatice in paralisi ⁊ est talis. ℞. radicū acori q̄rt. i. ʒ. paralisis: M. ij: herbe ipiconis vtriusq; saluie bethonice mellisse vtriusq; rute folioꝝ lauri añ: M. i. seminis xiseloes xilobalsami carpobalsami seminis basilici añ. ℥. ij. ligricie rase vuaꝝ passaꝝ mundataꝝ ab arill'. añ: ℥. ii. floꝝ anthos vel

ameos vtriusq; sticados añ. ʒ. i. mell'. electi lb. ß. fiat sirup° cũ aqua pluuiali diligẽter clarificatus vsq; ad lb. i. Ad idez ℞. radicuz acori lb. ß. saluie. M. iij. florum sticados arabici q̃rtl. i. mell'. electi lb. ß. zuccari albi q̃rtl. iij. fiat sirupus clarificatus vsq; ad lb. i. ß. ꝛ est valde appropriatus et est melior q̃ pōt fieri in hoc casu. Ad idẽ. ℞. sirupi de sticados arabici. ʒ. iij. ¶ Tertio est notãdũ q̃d solutiuũ quo est vtẽdum in forma pillularum a p̃ncipio q̃d nõ est sic forte est. ℞. ierepigre gal'. ʒ. ij. turbith. bene gũmosi agarici añ. ℈. i. pulpe collogntide bdelij añ. ℈. ß. zinziberis al. castorei añ. gra. v. pulueri- zanda puluerizentur misce omnia cũ idromelle facto cũ aq̃ saluie. fiãt pillule ꝛ administrẽtur in itroitu lecti. Ad idẽ valent pillule fetide Rañs. scd̃z descriptionẽ positã ꝛ debent dari in corpore fortis virtutis. Ad idẽ valẽt pillule de euforbio descriptõe mesue. Ad idẽ valẽt pillule de sarapino descriptione mesue. Ad idez valẽt pillule de oppoponaco descriptõe mesue. Ad idẽ valet clisterc hoc. ℞. decoctiõis saluie rute sticados cẽtauree mercurialis malue furfuris. lb. ß. addat' ierepigre ierelogodion. añ. ʒ. ß. salis. ʒ. ij. olei communis. ʒ. iij. ¶ Quarto notandum q̃ turbith. s. solum euacuat flegma subtile: sed cum. ʒʒ. euacuat flegma grossum: ꝛ ideo in paralisi debet poni parum de. ʒʒ. ꝛ in spasmo multum de zinzibere. ¶ Almansor.

¶ Et nutriatur carne frustatim incisa ꝛ in sartagine frixa: ꝛ mutagemath in quibus sũt species calide: vt piper ꝛ his similia. In potu vo sumat idromel. ¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curã p dietã. Et p̃mo p cibuz. Scd̃o p potum. Scd̃a ibi. (In potu vero). De p̃ma dicit q̃ eger debet nutriri carne frustatim incisa in sartagine frixa cuz qua sunt species calide vt piper. Ratio q: p hãc generat' nutrimẽtũ magis siccũ vnde magis ↄsumat' materia paralisis. ¶ Notandũ q̃ p istam assaturã intelligit al'os modos sibi pportionales vt in veru supra cratbiculã ꝛ siles. simil'r itelligit declinantes ad calidũ ꝛ siccũ. ¶ Scd̃o notãdũ q̃ carnes ↄuenientes in cura paralisis sunt carnes castrati pnicis fasiani turturis colũbini ꝛ maxime antique passeres turdi. ratio q: ex his generat' nutrimentuz siccũ. ¶ Tertio notãdũ q̃ in cura paralisis nihil magis ↄuenit q̃z fames ꝛ ieiuniũ vigilie labor cũ sudore vel motus fortis: ratio q: illa desiccãt mãz flegmaticã in paralisi. ideo ꝛc̃. ¶ Quarto notãdũ q̃ q̃uis sint multe species que ↄueniũt in paralisi tam simplices q̃z cõposite vt piper ꝛc̃. tamen iste puluis est appropriatus. ℞. iterior cinamomi elci q̃rtl. ß. coriãdri ppãrati. ʒ. i. gariof. galange piperis cubebe domestice macis nucis mus. añ. ʒ. i. radicum acori. ʒ. ij. ligni aloes calami aromatici. añ. ʒ. ß. grane tinctor. ʒ. iiij. saluie sicce flor sticados ara. añ. ʒ. croci. ʒ. ij. seminis anisi feniculi añ. ʒ. iij. zuccari albi lb. ß. fiat puluis subtilis ponat' in parapside vl' alio mõ quo placet. Ad idẽ. ℞. piperis. ʒ. ij. ß. gariofi. ʒ. i. cardamomi piperis longi zedoarie añ. ʒ. i. specie macis croci añ. ℈. i. fiat puluis ꝛ vtat'. Ad idez valet diaccorus vl' accor° ↄditus vl' diacastoreũ vl' potio sci pauli. (In potu vero). Hic ponit curã p potũ dicẽs q̃ patiẽs paralisim dz sumere in potu idromel. i. aquã mell'. rõ q: digerit mãz ꝛ est pauci nutrimẽti ꝛ p idromel possum° intelligere quẽcũq; sirupũ digestiuũ materie ꝛ debet administrari loco vini q: vinũ nõ cõpetit in p̃ncipio maxime in passionibus neruorum vt dicunt auctores quia est maxime penetratiuum et facit penetrare cibum crudum ad neruos et in neruis conuertitur in acetum quod maxime est inimicum neruorum. ¶ Almansor.

¶ Membra quoq; eius ex oleo costino inungãtur. Q̃d recipit. ʒ. i. pipis. piretri. euforbij oĩum trium añ. tertiam. ʒ. i. castorei. ʒ. ß. dissoluantur omnia in media libra olei de keirim aut de narciso ꝛ vtatur eo. ¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curã p localia ꝛ diuidit' in duas. P̃mo p inunctionẽ. Scd̃o p ↄfectionẽ. Scd̃a ibi. (Diebus vero quibus). De p̃ma dicit q̃ mẽbra paralitica debẽt inungi oleo costino q̃d sic fit. ℞. costi. ʒ. i. piperis piretri euforbij añ. tertiã. ʒ. i. castorei. ʒ. ß. oĩa dissoluãtur in lb. ß. olei de keiri aut de narciso aut oleo laurino q̃d melius est. ¶ Notãdũ q̃ rõ dicti est: q: illud oleũ calefacit ꝛ exiccat mẽbra ꝛ ↄfortat neruos ꝛ cõsumit mãz flegmaticã ĩbibitã in porositatib° neruoꝝ ꝛ remouet malã cõplexionẽ frigidã ꝛ humidã que est in paralisi et quotidie vtor illo oleo. ¶ Scd̃o notãdũ q̃ ad idẽ valet vnguẽtũ hoc. ℞. radicũ accori lilij. costi. añ. ʒ. ß. piperis piretri euforbij castorei añ. ʒ. ij. saluie sicce. ʒ. iij. floꝝ sticados arabici. ʒ. i. ß. spice nardi squinãti añ. ʒ. ij. succi herbe paralisis facta residẽtia. ʒ. i. olei de nuce idica olei nasturcij añ. q̃rtl. i. vini. ʒ. iij. puluerizãda puluerizẽtur ꝛ ↄquassanda ↄquassẽt bulliãt simul sup cineres vsq; ad ↄsumptionẽ vini colet' et colature addat' cere q̃tũ sufficit ꝛ fiat vnguẽtũ. Ad idẽ. ℞. bdelij. ʒ. x. euforbij. ʒ. iiij. castorei. ʒ. iiij. serapini. ʒ. iiij. cere. ʒ. xv. olei sambucini vel olei de kerua. ʒ. x. bdeliũ ꝛ serapinuz dissoluãtur in aqua rute agrestis fumãtur cũ aqua calida ꝛ fiat vnguẽtũ. Ad idẽ valet vnguẽtũ arogon nicolai. Ad idẽ valet vnguẽtũ marciaton nicolai magnũ. Ad idẽ valet vnguẽtũ dictũ in. c. de appoplexia. Ad idem. ℞. cere. ʒ. iij. isopi humide succi rute añ. ʒ. ij. euforbij piperis armoniaci croci olei balsami castorei glutinis albotin oppoponacis añ. ʒ. ij. sigie. ʒ. ij. ß. olei q̃d sufficit. Ad idẽ olei bñdicti olei terbẽtine añ. q̃rtl. i. cere q̃tũ sufficit fiat vnguẽtũ. Ad idẽ valet inunctio cũ oleo de maiorana vl' iuniperis vl' cũ oleo de croco vl' de piperib° vl' cũ oleo de gagate vl' cũ oleo pbõꝝ. ¶ Tertio notãdũ q̃ loco olei vl' vnguenti ↄuenit talis ablutio. ℞. saluie sicce. M. ij. ↄquassa ꝛ bulliãt in tribus lb. aque pluuialis vsquequo redeat ad lb. ij. ꝛ in fine decoctõis bulliat duabus bullitõibus floꝝ sticados arabici q̃rtl. ß. colet' ꝛ collature addat' aque marine lb. i. vini al. lb. ß. mell'. electi quartl. i. ꝛ ista est bona ablutio in paralisi. Uel loco decoctõis saluie ꝛ sticados capiãtur aque distillate eaꝝ. Ad idẽ valet ablutio mẽbri cũ aqua ardẽti de aqua vite solũ vel mixta cũ medietate vini albi ꝛ exptus sum frequenter in dolorib° neruoꝝ ꝛ spãl'r in vxore dñi de beccharia. ¶ Quarto notãdũ q̃ loco illius valet hoc emplastrũ. ℞. succi rute facta residentia. lb. ß. pulueris stercoris colũbini q̃d sufficit ad icorporãdum misce ꝛ fiat emplastrũ ligdũ ꝛ extendat' supra pãnũ ꝛ ponat' supra membrum paraliticatum ꝛ supra neruorum originez. Ad idem valet emplastruz competens in appoplexia. Sed addatur gũmi rute agres. ʒ. ij. ¶ Quinto notandum q̃ mẽbra que debent inungi vel emplastrari sunt duo in paralisi. s. membrum paraliticum ꝛ membrum a quo oriuntur nerui ꝛ vl' ad illud intendimus. verbigratia si in pede sit paralisis debet inungi pes ꝛ cum hoc spina dorsi quãtum ad partem inferiorem iuxta alkatin quia ab illa oriũtur nerui ad pedes. Similiter si manus sit paralitica debet inungi manus ꝛ tota spina colli quia ab illa oriuntur nerui ad manus. Ut vult Auic. secunda tertij. ꝛ Gal'. primo de interioribus. vbi recitat de illo qui cecidit de mula. ꝛ medici applicabãt medicinam supra partem paraliticam ꝛ non proficiebat. et ipse posuit medicinam super originibus neruoꝝ ꝛ curatus fuit. ¶ Sexto notandum q̃ talia vnguenta ꝛ inunctiones possunt applicari dupliciter. Primo cum balneo. Secundo sine balneo. Si sine balneo debẽt approximari prius facta euacuatione vniuersali. ꝛ ideo errant vulgares cõmuniter ꝛ vetule que statim cum veniunt ad infirmũ ponũt aliqua

aliqua remedia particularia supra mēbrū non pcedēte eua
cuatōe. Scđo possunt approximari post balneū ⁊ est meli⁹
pmissa tamē euacuatōe vl̄ q2 melius penetrāt. ¶ Notādū
septimo φ balneū cōpetēs in paralisi est duplex. s. nāle ⁊ ar/
tificiale. Nāle est balneū aque marine vl̄ sulphuree. Artifi
ciale est duplex. vnū qđ fit ex herbis superius positis in situ
po cooperiēdo balneū ⁊ recipiēdo solū fumū. Aliud est bal/
neū spāle cōpetēs solū i paralisi. s. ℞. aquā decoctionis vul/
pis īegre extractis visceribus cū pelle tota. fiat balneū duz
vēter patiētis sit bene pparatus: q2 alr̄ posset esse causa dis/
solutiōis materie. ¶ Octauo notādū φ vētose sine scarifi/
catiōe cū stricto orificio apposite supra capita neruoꝝ mul/
tum iuuant. Ratio quia calefaciunt et exiccant. Similiter
fricationes facte in eisdem locis cum sale vel semine vrti/
ce vel sinapi. ratio pz per idē ⁊ totuz post euacuationez fiat
diebus aliquot. ¶ Almansor.

¶ Diebus vero qbus quiescit dāde sunt quaqz
die. ʒ. ij. d anacardio qđ. ℞. ʒʒ. piretri nigelle co
sti melanopiperis macropiperis oggij omnium
an̄. ʒ. i. myrrhe rute sicce fetide aristol. baccaruz
lauri castorei setaragi indi sinapis gētiane oīuz
an̄. ʒ. v. mellis anacardi. ʒ. v. vngant̄ cū oleo nu/
cum: ⁊ cū melle cocto ɔficiātur. hoc. n. medica/
mē valde ɔfert paralisi: appoplexie torture ⁊ tre
mori morsce morsibus scorpionis ⁊ oībus pas/
sionibus frigidis: ⁊ spasmo humido. Que cum
sumitur illico prouocat sudorem ⁊ ifert febrē. φ
si sumptū nō affert sanitatē eger ab oī medicami
ne per. x. dies abstineat excepta dieta. deinde ad
ipsius curam redeundum. Sillanus.

¶ Hic ponit curā p aliud locale. s. p ɔfectionē sumptā p os
⁊ diuidit in duas. pmo facit hoc ostēdēdo effectus q sequū
tur ex assumptione. Scđo ostēdit qđ sit fiēdū cū ex assum/
ptione huius medicine nō sequat sanitas. Scđa ibi. (Q2 si
sumptum). De pma dicit φ in diebus qetis qualibet die de/
bēt sumi. ʒ. ij. de anacardio qđ sic fit. ℞. piretri. ʒʒ. nigelle co
sti melanopiperis macropiperis oggi. i. acori oīum an̄. ʒ. x.
myrrhe rute siccasce aristologie baccaꝝ lauri sectaregi indi
castorei sinapis gentiane oīum an̄. ʒ. v. mellis anacardi. ʒ. v.
vngant̄ cum oleo nucū ⁊ cū melle cocto ɔficiant̄. hoc enim
medicamē ɔfert multū paralisi appoplexie tremori tortu/
re albaras morsibus scorpionis spasmo humido. Et oibus
passionibus frigidis. Scđo dicit φ cū sumit̄ tale medicamē
puocat statim sudorē ⁊ febrē. ratio est. ppter magnā calidi/
tatē. ¶ Notādū φ ratio est duplex quare valet hoc medi/
camen: quia iducēdo febrē ⁊ puocādo sudorē ɔsumit mām
flegmaticā ⁊ remouet malā cōplexionē frigidā inductā in
paralisi. Similiter q2 cōfortat neruos quia ponunt̄ multa
cōfortātia neruoꝝ. vt costoreū anacardū ⁊ ita vtimur ana/
cardis. quia ɔfortāt memoriā ɔfortādo neruos. ¶ Tertio
notādum φ cū medicamē istud sit fortis virtutis nō debet
approximari in paralisi si pcedāt alia electuaria magis do/
mestica: ⁊ de illis est illud quo cōmuniter vtebat̄ gerardus
℞. pulueres pliris sine musco. ʒ. ß. iterioꝝ cinamomi electi.
ʒ. i. ligni aloes storacis calamite nucis musca. cubebe dome
stice an̄. gra. v. macis grane tinctoꝝ an̄. ℈. i. seminis anisi se
minis feniculi coriādri pparati an̄. ʒ. ß. ɔserue accori. ʒ. ß. cor
ticū citri. ɔditi ʒʒ. ɔserue anthos vel adianthos ɔserue stica
dos arabici an̄. ʒ. ij. aque saluie. ʒ. v. aque rosacee. domestice
q̄rt. i. zuccari albi lb. i. fiat electuarium in bolis diligenter.
¶ Quarto notādū φ ista electuaria ⁊ vnguenta que dicta
sunt in paralisi cōpetūt quādo tam causa antecedēs φ ɔiūc/
ta sunt frigide: q2 si essent calide nullo modo conuenirent.
¶ Dubitat vtrū illa die qua dātur medicine competat ele/
ctuariū illud. Dicēduz φ nō q2 medicina solutiua trahit ad
interiora. sed hoc electuarium trahit ad exteriora. Scđo q2
medicina solutiua euacuādo debilitat: sed hoc electuarium
q2 fortis est virtutis causando febrē debilitat ⁊ sic adderet̄
debilitas debilitati qđ nō est faciendū. (Q2 si sumptū). Hic
ondit qđ sit fiedū. quādo ex assumptōe huius medicine nō
sequit̄ sanitas: ⁊ dicit φ debet abstinere ab omnibus medi/
cinis p. x. dies excepta dieta. ratio vt virtus subleuet̄. Scđo
dicit φ post redeūdū est ad eius curā. Ratio q2 virtus iam
subleuata erit potens ad sustinendum fortitudinem huius
medicaminis. ¶ Almansor.

¶ Q2 si paralisis ex percussione aut casu euene
rit ⁊ acciderit subito: taliter permanebit: nunqz
eni sanabit̄. φ si nō repente ex predictis sed pau/
latim ⁊ molliter inuaserit: loco percussiōis em/
plastrū hoc est apponēdū. Q3 ē. ℞. farinaz fenu/
greci semē been semen mabalep. semē resin bde
lium armōiacū adipē anatis cerā oleum yrinuz.
ex his fiat empl̄m ⁊ supponat̄. Silla.

¶ Hic ponit curā paralisis facte a causa extriseca. s. casu vl̄
pcussione: ⁊ diuidit̄ in duas. primo ponit seu ostēdit quō se
hz ad curā qn̄ talis puenit subito. Scđo qn̄ paulatiue. Se/
cūda ibi. (Q2 si nō). De pma dicit φ si paralisis ex casu vel
pcussione pueniat subito talis est icurabilis cū sic pmaneat
¶ Notādū φ dictū rasis hz ver nisi ex tali casu vl̄ pcussio
ne iducēte subito paralisis carēt̄ dislocatio: q2 tunc sufficit
reducere mēbrū ad locū: q2 ppter illud fit ablatio sensus ⁊
motus. ¶ Scđo notādū p rōne dicti φ signū est φ puenit
a cā multū forti cāte apa vel oppilatiōem in neruis. (Q2 si
nō). Hic ponit curā qn̄ paralisis venit paulatiue ⁊ dicit φ si
illa paralisis est ex casu vl̄ ex pcussione ⁊ fiat paulatim in lo
co pcussionis dz poni h emplastr̄. ℞. farine fenugreci semē
been semē mabalep semē resin. i. semē pentadactali bdeli
um armoniacū adipē anatis ceram oleū de lilio ex his fiat
emplastrū. ¶ Notandū φ ratio dicti est q2 hoc est mitigati
uum dolorum confortat neruos ⁊ resoluit. ¶ Secundo no
tādū φ empl̄m ponitur i forma sic. ℞. farine fenugreci bde
lij armoniaci an̄. ʒ. i. pipis al. seis resin. an̄. ʒ. ij. adipis ana/
tis. ʒ. ß. oli de lilio vel irini. ʒ. ii. puluerizentur puluerizāda
liquefiant liquefiēda misce oīa ⁊ fiat emplastrū extēdatur
supra pannum ⁊ ponatur supra locum percussum. Ad idez
℞. myrre oppopoāci an̄. ʒ. v. castorei. ʒ. iii. euforbij. ʒ. ij. olei
de lilio olei de narcisco an̄. ʒ. i. cere. ʒ. v. puluerizentur pul/
uerizāda ⁊ liquefiāt liquefiēda: misce ⁊ extēdatur supra pā
nū ⁊ ponatur supra locū. ¶ Tertio notandum φ in parali
si ex casu vel percussione aliud est ponēdum supra locū per
cussum ⁊ aliud in parte superiori iuxta neruuz percussuz po
nēdū est qđ est dictū: sed in parte superiori debēt poni reper
cussiua. ⁊ si materia fluēs sit calida ponēda sūt frigida stipti
ca qualia sunt mūmia bolū ar. sumac. an̄. ʒ. ii. cū oleo mirtio
fiat empl̄m ⁊ suppone. si vero materia sit fr̄a ponātur cali/
da stiptica: qualia sunt nux cipressi olibanū ⁊ incorporētur
in vino stiptico. ¶ Quarto notandum q2 in quassatione q̄
apparet in toto corpore valet induere pellem ouis calidaz
recenter excoriatam. Dicit gerardus. recolo φ habebam
quendā vicinum cōquassatum totum ⁊ debilem ⁊ non po/
tuit flebotomari φ senex. lxx. ānorum feci φ haberet pellē
multonis ⁊ inuolutus in eam: erat liberatus in crastinum.
¶ Dubitatur vtrum in paralisi sit incipiendum cum forti
bus. φ sic pz per Rasim qui incipit curam cū fortibus. sicut

cū pillulis fetidis. Scđo sic. In apate dū timemus suffoca-
tionē icipim⁹ a p̄n: cū fortib⁹: ergo in paralisi: tꝫ ꝯña: qꝛ para
lisis aliq̄ pōt suffocare ꝑ ꝓuationē mot⁹ lacertoꝝ pectoris ⁊
diafragmatis. ¶ In oppositū est mesue auctē gal. ca. de pa
ralisi. Dicēdū ꝙ regulariter in paralisi ⁊ in passionib⁹ ner-
uoꝝ nō est festinandū cū fortibus a p̄ncipio. Ratio qꝛ talia
agitāt māš ⁊ deyciūt virtutes si sunt euacuātia nō iuenien
tia māꝫ aptā. Scđo dicēduꝫ ꝙ coacte vbi mā paralisis vel
spasmi minaret̄ mortē subito ꝓpter mēbroꝝ anhelitus no
cumētū possumus icipere a fortibus. Ad rōnes. Ad p̄mā di
cēdū ꝙ rasis itelligit p̄missis leuibus medicinis: vl' ꝙ illud
qđ dicit rasis nō est p̄ncipiū cure nisi coacte. Ad scđaꝫ ꝓbat
scđoꝫ dictū. ¶ Dubitat̄ secūdo cuius lateris paralisis sit dif
ficilioris cure an dextri vel sinistri: ꝓbat̄ ꝙ sinistri: qꝛ vir-
tus in eo est debilior: ꝯña tenet: qꝛ curās p̄ncipal'r est virtus.
Secūdo tremor lateris sinistri est difficilioris cure. ergo ⁊c̄.
añs pꝫ ꝑ Auicē. scđa terty. ca. de tremore. ⁊ ꝯña tenet a sili.
¶ In oppositū arguit̄. paralisis dextri lateris fit a fortiori
cā. ergo ⁊c̄. ꝯña tꝫ ꝑ afforismū scđe particule: In morb: mi-
nus piclitātur egrotātes: añs pꝫ: qꝛ latus dextrū est calidi⁹
sinistro. sed paralisis fit a frigida mā. Dicēdū ꝙ paralisis to
tius lateris dextri cuius p̄ncipiū icipit a cerebro ⁊ nuca est
difficilioris cure. Prima rō qꝛ fit cū discōueniētia particu-
lariū. Scđa rō qꝛ ꝑ illā debilitat̄ fons caloris ⁊ nutrimenti
.s. epar qđ situat̄ in latere dextro. Tertia ratio qꝛ paralisis
dextri lateris colligit maiorē partē materie qꝛ dextra pars
est rarior ⁊ magis suscipiēs māꝫ. Scđo dicēdū ꝙ paralisis
particularis vnius mēbri tantū vt manus vel pedis dextri
lateris in qua seruātur illesa epar cor cerebruꝫ ⁊ nucha pōt
esse facilioris cure. Ad rationes. Ad p̄mā dicendum ꝙ alys
paribus paralisis dextri lateris est difficilioris cure. Ad se-
cundam et tertiam patet solutio per secundum dictum.

¶ De stupore ⁊ tremore. ¶ Sillanus.

Notādū circa rubricā: Primo ꝙ stupor est diminu-
tio sensus tātū si differat̄ sensus ꝑ vnū mēbrū ⁊ mo
tus ꝑ aliū: sed si ambo ꝑ vnū neruū: stupor est dimi
nutio sensus ⁊ motus. ¶ Scđo notādū ꝙ stupor ē duplex.
gdā est stupor mētis: ⁊ sic est actio diminuta virtutis imagi
natiue: qꝛ iperfecte imaginat̄. nō aūt logtur ⁊ videt̄ ꝙ ima-
ginet̄: ⁊ talis vtplurimū fit a frigiditate. Et gdaꝫ est stupor
corporis vel mēbri: ⁊ talis est actio diuina sensus tactus ad
quē vtplurimū segtur diminutio motus. Ad ꝓpositum de
scđo est sermo. ¶ Tertio notādū ꝙ stupor differt a somno
inaturali dolore ⁊ paralisi. Differt p̄mo a somno inaturali.
qꝛ stupor fit in vigilia. sed somnus inaturalis nō. Dicēdum
etiā ꝙ differt stupor a dolore: qꝛ stupor est actio lesa dimi-
nuta sensus tactus: ⁊ dolor nō: itē stupor est nocumētum in
tactu. somnus aūt inaturalis nō: ⁊ in stupore non est dolor:
sed differt stupor a paralisi qꝛ in paralisi est ablatio sensus ⁊
motus. in stupore v̄o est diminutio sensus ⁊ mot⁹. ¶ Quar
to notādū ꝙ causa stuporis est triplex. s. p̄mitiua añs ⁊ ꝯiun
cta: vel aliter causa in generali est omne illud qđ ipedit trā
sitū spūs ad neruos. Sed in spāli est duplex causa. vna pau
citas sanguinis ⁊ spūs: vt in senibus. Alia pōt esse superflua
frigiditas exterior seu iterior ꝯdēsās spūs ⁊ oppilās neruos
Alia cā pōt esse pūctura alicuius aīalis venenosi: vel tactus
cuiusdā piscis q̄ vocat̄ narchon. Alia causa pōt esse sup̄flua
caliditas resoluēs spūs. sicut est febris ardēs. aut mora sup-
flua in sole aut in balneo aut sup̄flua siccitas corrugās ner-
uos. Pōt sil'r esse strictura ligatura vel cōpressio sicut acci-
dit qñ vnū mēbrū stat supra aliud. Alia causa pōt esse oppi
latio facta in neruo a quolibet humore siue sit sanguis oppi
lans sua multitudine siue fl'a rōne viscositatis. vel melan-
colia ratōe grossitiei seu colera admixtione alioꝝ. vtpluri-
mum tamē est fl'a: ⁊ de hoc ꝓsegtur rasis. ¶ Circa tremorē
notādū ꝙ tremor est duplex. gdā tremor est passio neruoꝝ
⁊ est particularis. s. factus in manu tm̄ vel in pede vel in ca
pite. Alius est q̄ nō est passio neruoꝝ: ⁊ iste qñq; accidit in fe
bribus ex mā mala sparsa sup̄ musculos: ⁊ tūc virtus expul
siua vult expellere ⁊ fit tremor ⁊ sic est operatio virtutis ex
pulsiue. qñq; accidit ille a causa extrinseca vt ab aqua frigi
da sparsa super membro subito: ⁊ dicit̄ vl'is tremor: ⁊ de isto
vtroq; nō loquit̄ rasis hic: sed in .x. almāsoris vbi tractat de
febribus. Sed tremor q̄ est passio neruoꝝ de quo loquit̄ ra
sis hic. diffinit̄ sic. Tremor est motus p̄ter nāꝫ cōpositus ex
motu virtutis ⁊ motu morbi: vñ q̄ꝫtū virtus eleuat tm̄ mor
bus dep̄mit. Al'r diffinit̄ sic. Tremor est dispositio in qua ē
bellum ꝯtētiue virtutis volūtarie ad superiora mouētis ⁊
morbi iuolūtarie ad iferiora dep̄mētis. Al'r. tremor est di-
minutio motus sicut stupor est diminutio sensus. ¶ Scđo
notādū ꝙ causa tremoris est omne illud qđ debilitat virtu
tem aut istrumētū aut vtrūq;. Sed in speciali vna causa est
debilitas sanguinis ⁊ spūs. sicut accidit in ꝯualescētibus et
in patiētibus ethicā. vnde virtus non pōt regere membrū.
Alia causa est accidētia anime. sicut cū aligs est in alto ⁊ ꝑ-
spicit in fundū: ⁊ cū aligs est corā p̄ncipe terribili sicut fuit
nero. vel cū est in aspectu leonis vel ira vel gaudiū sup̄fluū
Aliter causa est triplex. p̄mitiua. añs ⁊ ꝯiuncta. Primitiua
sicut ligatura frigiditas extrīseca: accidētia anime: ira. gau-
diū sup̄fluū. vel cū gs est in p̄ñtia dñi terribilis vel fere vel
aspectus ad locum profundum: potus vini vel aque frigide
paucitas spūs vel sanguinis. Alie cause patēt. Causa antece
dēs est humor flegmaticus paratus imbibi in porositatib⁹
mēbroꝝ. Alia cā. s. ꝯiūcta pōt esse mā flegmatica ībibita in
porositatibus mēbri. ⁊ de tali logtur rasis. Et qꝛ stupor hꝫ
eādē causam quā hꝫ tremor. Ideo simul determinat de cu
ra stuporis ⁊ tremoris. Alia cā pōt eē oppilatio ī mēbro sine
vicio humoꝝ. vt ex frigiditate ꝯdensata vel forti ligatura.
¶ Dubitat̄ q̄re tremor magis accidat capiti q̄ꝫ alys mem-
bris. ⁊ post caput manib⁹ vt pꝫ ad experiētiā. Dicēdū ꝙ cā
est: qꝛ cerebrū est mēbrū flegmaticū in quo abūdat multū
fl'a: ⁊ qꝛ multe sup̄fluitates cōmunicātur capiti ab alys mē-
bris. Ad scđaꝫ dicēdū ꝙ man⁹ sūt ꝓpique capiti ⁊ sunt mē-
bra rara satis apta vt ibibatur in eis materia. alia causa qꝛ
sunt membra multum distantia a fonte caloris. Item quia
sunt plus occurrentia extrinsecis alterantibus quia sunt
discooperta.

¶ Almansor.

Cum aliquis sētit aliquod suoꝝ mēbroꝝ
sicut est dispositio pedis cū fit stupid⁹:
dicemus in illo membro stuporem esse:
quapropter eius cura non est differēda: quādo
enim prolongatur tempus huius egritudinis ꝑ
ducit ad paralisim.

¶ Sillanus.

Hic determinat de stupore ⁊ tremore et diuiditur in duas.
Primo determinat de stupore: scđo de tremore. Scđa ibi:
(Tremor aūt). Prima i duas. p̄mo facit hoc. Scđo ifert ꝙ
cura nō ē differēda assignādo cāꝫ. Scđa ibi. (Quapropter).
De p̄ma dicit ꝙ cū in aliquo mēbroꝝ est diminutio sensus
sicut suplet: cū pes est stupidus signum est ꝙ illic est stupor.
¶ Notādū ꝙ cū in mēbro aligs sentit sic̄ pūctuaꝝ acus vl'
formicaꝝ vl' qđ mēbrū sit obdormitatū tūc est signū stupo
ris. Rō pꝫ ex dcis. ¶ Notādū ꝙ ras. nō ponit signa tremo
ris qꝛ patent ad visum. ¶ Dubitat̄ q̄re in pedib⁹ sit maior
stupor q̄ꝫ in alys mēbris. Dicēdū ꝙ cā est qꝛ sunt magis re-
moti a fonte caloris ⁊ a mēbro a quo ꝓueniūt nerui sensiti-
ui: ideo min⁹ habere debēt sensationē. Et hec est causa q̄re
leprosi reperiūtur magis iflati in pedib⁹ ⁊c̄. Secūda causa
est quia pedes magis sunt ordinati ad motū q̄ꝫ ad sensum.

(Quapropter): Hic ifert ꝙ cura stuporis nõ est differenda. Et dicit ꝙ causa est: qꝛ cũ prolongat̃ stupor ad paralisiꝫ trãsit qꝛ paralisis fit ex eadẽ materia cũ stupore: ſꝫ est maioris quantitatis: ex hoc patet ratio. ¶ Notandũ ꝙ stupor pueniens a cerebro si continuauerit pronosticat̃ appoplexiam vel epilepsiã: Si stupor ĩ nucha ꝓnosticat̃ paralisiꝫ vel spasmũ: ⁊ ita in alijs mẽbris: ⁊ aliquãdo tremor in alijs mẽbris: ſꝫ stupor ĩ facie ꝓnosticat̃ torturã ĩ facie. ¶ Almansor.

¶ Curatur aũt hec passio ex aliqua parte medicinarũ paralisis ⁊ cũ dieta: ⁊ vnctiõe ex oleo costino. ꝙ si inueterauerit passio: eger ex pillulis fetidis purgandus est. ⁊ cõplexio equãda ex nacardino ⁊ dieta. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã stuporis ⁊ diuidit̃ in duas: Primo ponit curã in generali remittendo nos ad curaꝫ paralisis. Secũdo in speciali. secunda ibi (Quod si inueterauerit) De prima dicit ꝙ curat̃ stupor sicut ⁊ paralisis ex aliqua pte medicinarũ ⁊ cũ dieta ⁊ cũ inunctione ex oleo de costo. ¶ Notãdũ ꝙ stupor curat̃ ex aliqua parte medicinaꝝ sicut paralisis: rõ qa fiunt ex simili materia: iõ ⁊c. Sed nõ curat̃ ex toto cũ eisdẽ qa fortiores medicine reqrunt̃ ĩ paralisi ꝙ̃ ĩ stupore: nam forti egritudini fortis debet̃ medicina ꝯm gal. in cõmento illius affotismi. Elleborus periculosus est carnes sanas habẽtibus: Similiter in stupore cõuenit fortis dieta sicut in paralisi. s. declinãs ad calidum ⁊ siccũ. rõ quia talis dieta cõtrariat̃ materie stuporis q̃ est frigida ⁊ humida. Similiter cõpetit inunctio ex oleo costino quia calefacit ⁊ consumit materiaꝫ stuporis (. Quod si inueterauerit.) Hic ponit curam stuporis in speciali. Et dicit primo ꝙ si passio inueterauerit cũ pillulis fetidis eger est curãdus. rõ qa ex his euacuat̃ materia flegmatica a corpore que facit stuporẽ. Secũdo dicit ꝙ complexio est rectificanda cum anacardina confectione. ¶ Almansor.

¶ Tremor autem ex eisdem curatur ex quibus sanatur stupor. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã tremoris ⁊ diuidit̃ ĩ duas: Prĩo ponit curaꝫ in generali: remittẽdo nos ad curã stuporis. Secundo ponit curã in speciali. secunda ibi: (Sed si ex): Aliter potest diuidi in tres. Primo ponit curaꝫ tremoris facti a materia frigida ⁊ remittit nos ad curaꝫ stuporis. Secundo ponit curaꝫ qñ fit ex potu aque frigide ⁊c. partes patebunt. De prima dicit ꝙ tremor curat̃ ex eisdeꝫ ex qbus curat̃ stupor. rõ qa habẽt similes causas. lꝫ fortiores sint in stupore. ¶ Notãdũ ꝙ licet ex eisdẽ medicinis possunt curari tremor ⁊ stupor. tñ aliqua sunt appropriata in stupore: ⁊ similiter in tremore ⁊ paralisi: de numero quoꝝ aliqua sunt herbe: aliqua sũt olea: aliq̃ sũt cibaria aliq̃ sũt gũme. Herbe appropriate sũt: sicut trifoliũ eupatoriũ ⁊ sticados arabicũ: ⁊ iõ ꝺ istis dꝫ fieri bas̃ in oĩbus receptis clisterioꝝ ⁊ alioꝝ. Olea sunt sicut oleuꝫ cucumeris asinini: oleũ de aneto: oleũ de andacocha alio noĩe de sulphure herba mirabilẽ habẽs ꝓprietatẽ ĩ tremore. Cibaria sunt cerebrum leporis assatuꝫ inter oĩa. secũda tertij: c. de tremore. Gume sunt castoreũ: licet valeat cuꝫ hoc in oĩbus passiõibus neruoꝝ. ¶ Secũdo notandũ ꝙ ĩ tremore clistere cõpetens est tale. ℞. cẽtauree minoris vtriusqꝫ saluie rute ꝑmule veris. ipericõis. mercurialis añ. M. i. cartami mũdati. ʒ. i. seĩs rute seminis xileos seminis basilici añ. ℥. ſ. agarici electi. ʒ. v. vtriusqꝫ sticados añ. ℥. ſ. furfuris pugillũ vnũ mell'electi olei de lilio añ. quantũ sufficit. salis geme pilulaꝝ cochiarũ añ. ʒ. ſ. fiat clistere vsqꝫ ad quar. v. ⁊ similiter valet in paralisi ⁊ stupore. ¶ Notandum tertio ꝙ signa tremoris facti a casu virtutis sunt: quia patiens deficit in quocũqꝫ labore ⁊ motu ⁊ releuat̃ ex omni re nutribili: ⁊ ꝙ nullo mõ famẽ pati põt qm̃ sincopizat ⁊ tũc tremor auget̃. Signa tremoris ꝓpter vsuꝫ vini sunt: qa potus aque cõfert ⁊ abstinere a vino ⁊ potus vini de granatis vel de agresta multũ cõfert. Signa tremoris facti ꝓpter dominiũ humorũ frigidi sup mẽbrũ sparsi sunt albedo ⁊ mollities corpis: pigrities ⁊ ebetudo sensuũ: rõ patet. Signa tremoris facti ab alijs causis vt ex frigiditate extrinseca ⁊c. habentur ex relatu infirmi. ¶ Almansor.

¶ Sed si ex superflui vini potu euenerit eger ab ipso erit abstinendus. Similiter si aquaꝫ que ex niue dissoluitur bibendo hanc incurrerit passionẽ ab ipsa abstineat: ⁊ balneũ calidissimũ ingrediatur in qua tam diu moraꝫ faciat donec sudet. a quo cum egressus fuerit in sole assidue moretur. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam tremoris in speciali: ⁊ diuidit̃ in duas. Primo ponit curã quãdo fit ex sup̃fluo potu vini. secundo quãdo ex potu aque. secunda ibi. (Similiter si) De prima dicit ꝙ si tremor contingat ex superfluo vino sumpto eger debet se abstinere ab illo: ratio quia remota causa: remouetur ⁊ effectus. ¶ Notandum ꝙ vinũ facit tremorem: quia ẽ maxie penetratiõis ⁊ ꝑcutit neruos ⁊ ꝯuertit̃ ĩ acetũ ĩ eis. (Silr̃ si ⁊c). Hic ponit curã tremoris facti ex potu aque: ⁊ diuidit̃ ĩ duas. Prĩo põit curã ꝑ abstinẽtiã aque. Secundo ꝑ balneũ: scd̃a ibi. (Et balneũ): De ꝑma dicit ꝙ si qs incurreret tremorẽ ex potu aq̃ ꝓ cura dꝫ abstinere ab ipsa. rõ qa remota causa remouet̃ effectus: (Et balneũ): Hic ponit curã ꝑ balneũ ⁊ dicit ꝑmo ꝙ patiẽs tremorẽ dꝫ ĩgredi balneũ calidissimũ: ⁊ dꝫ ĩ eo tm̃ ꝯtrahere morã ꝙ sudet: rõ qꝛ tunc aquositas ꝑ porositates neruoꝝ expellit̃ ꝑ sudorẽ. Scd̃o dicit ꝙ talis dꝫ assidue morari in sole. rõ qa ꝯsumit̃ ⁊ exiccat̃ hũiditas mẽbroꝝ q̃ erat cã tremoris. ¶ Notandũ ꝙ trocisci ꝺ sticados valẽt ꝯtra oẽꝫ tremorẽ a ꝓpetate ⁊ ꝯtra paralisiꝫ ⁊ torturã: ℞. sticados. ℥. i. isopi. ʒ. ij. peonie. ʒ. iij. fiãt trocisci cũ mucillagine dragaganti ⁊ melle ros. ⁊ sit vnusqsqꝫ aurei vni⁹ ⁊ det̃ ĩ aurora cũ aq̃ decoctiõis sticados ⁊ mellis. ¶ Notãdũ ꝙ rasis nõ ponit curã si tremor fiat a debilitate virtutis regentis mẽbra: Pro cura nutriat̃ carnib⁹ assatis nutribilib⁹ ⁊ aliqñ elixatis vt carnib⁹ pulloꝝ hedi arietis ãnualis caponũ ꝑdicũ fasianoꝝ oĩuꝫ auiũ viuẽtiũ ĩ arborib⁹ ⁊ pratis ⁊ nõ ĩ aqs: ⁊ vitellis ouoꝝ: de herbis posset cõedere feniculũ boraginẽ ⁊c. Confortet̃ cerebruꝫ ⁊ cor cũ electuarijs dictis ĩ. c. de mlĩa. De potibus potet̃ ex aq̃ mellis ⁊ aliqñ põt bibere vinũ optimũ oderiferuꝫ ĩ q̃ sit tm̃ de aqua quãtũ de vino vel plus ꝺ aq̃. ¶ Tertio notãdũ ꝙ cura tremoris facti a letargia fit letargiã remouẽdo ſꝫ facti a frigiditate sine materia fit ꝑ calefacientia: ſꝫ facti ab accidẽtib⁹ anime fit remouendo illa accidentia.

¶ De tortura oris. ¶ Sillanus.

Notãdũ circa rubricã ꝙ tortura oris ẽ morb⁹ officialis figurã ⁊ formã naturalẽ faciei corrũpẽs. Aliter tortura oris ẽ ĩclinatio oris ⁊ labioꝝ ad ptẽ dextrã vl' sinistrã cũ ĩpotẽtia claudẽdi alteꝝ ocloꝝ: ⁊ cũ exufflatiõe ex latere vno cũ ꝑcipit̃ vt exufflet aerẽ vehemẽter. ¶ Scd̃o notãdũ ꝙ cã torture oris ẽ duplex. vna ẽ palisis ꝑtis faciei. alia ẽ spasmus ex repletiõe vel inanitiõe. vtplurimũ tñ est spasmus de repletione. ¶ Almansor.

Cum hominis os ꝯtorquet̃ ⁊ vnum de oculis suis claudere nõ valet ⁊ si precipitur ei vt sufflet flatus ab vna tantum parte exire videtur: ipsum tunc contorsionẽ pati dicimus. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de tortura oris ⁊ faciei: ⁊ diuidit̃ ĩ duas:
pͥmo ponit signa: secundo ponit curam: secunda ibi: (Cuius
curam). De prima dicit ꝙ cum in aliquo apparẽt ista signa:
Primũ ꝙ os hoĩs cõtorquet̃: Secundũ ꝙ nõ põt claudere
vnum oculum: Tertiũ si precipiat̃ vt sufflet flatus videtur
exire ex vna parte: tũc dicimus ꝙ talis patitur torturã oris:
¶ Notãdũ de ratione signoꝝ: verificatur pͥmum ꝙ ibi est
paralisis vnius ꝑtis faciei vel spasmus. Sꝫ in paralisi ꝑs in-
firma cadit supra sanam: ĩ spasmo vero pars infirma trahit
ad se sanã: verificat̃ secũdũ: quia ĩ altera parte faciei est spas
mus vel paralisis ĩ qbus est ablatio sensus ⁊ motus: ideo nõ
põt claudere oculum illius ꝑtis. verificat̃ tertiũ quia pars
infirma est debilis: ideo nõ põt claudere bene labia: ¶ Se
cundo notãdũ ꝙ signũ torture ꝓpter paralisim ꝓueniẽtis
sunt debilis motus propter materiaꝫ fluidã relaxantẽ: tur
batio sensus ꝓpter materiã aquosam fluentem ad viscera
sensuũ: multiplicatio saliue ⁊ sputi ꝓpter multitudinẽ ma-
terie aquose: in paralisi sentitur in cute ex vtraqꝫ parte leui
tas: ratio ꝓpter materiã aquosaꝫ que causat mollitieꝫ: nõ
sentitur extensio: patet per idẽ. palpebra inferior oculi q̃ ẽ
in parte gibbosa est diuersa: ratio quia ꝓpter relaxationem
cadit ĩferius pellis frontis ex parte gibbosa: s. per quã spuit
⁊ sufflat: ⁊ extensa absqꝫ rugis: quia ibi est relaxatio q̃ remo
uet rugas: Caret motu visuali: qa in paralisi aufert̃ motus:
apparet ꝙ meditet̃ homo ⁊ aspiciat ad inferiora. causa qa
ꝑ similia relaxat̃ ad ĩferiora: Sed signa torture ꝓpter spas-
mũ sũt sensus turbati quodãmõ: qꝛ ĩ cerebro ẽ materia fleg
matica grossa q̃ lꝫ ꝑturbet nõ tñ sicut fluida: Extẽsio cutis
qꝛ destruuntur ruge: Sed cõtra qꝛ ĩ spasmo fit corrugatio:
Dicit̃ ꝙ destruũt̃ merito numeri qꝛ alias fuerũt plures: vl'
destruunt̃ qꝛ eaꝝ fundamentum nõ apparet sꝫ latet occul-
tuꝫ sub crispatura lacerti faciei duri: rõ ꝓpter spasmũ q̃ est
causa cõtractionis: Minorat̃ saliua: rõ qꝛ in spasmo facto a
materia est maxilla ingrossata: sed in spasmo facto ex inani
tione patet declinatio cutis ad ꝑtem colli: rõ qa ibi sunt pͥn
cipia multoꝝ neruoꝝ faciei: si in spasmo mouent̃ nerui ⁊ cõ
trahunt̃ versus pͥncipia: ¶ Almansor:

¶ Cuius curam incipiemus cũ solutiõe ventris
ex pillulis fetidis: Nutrimẽtũ vero eius atqꝫ ip-
sius potum ordinabimus vt in ca. de paralisi di-
ximus: ¶ Sillanus:

¶ Hic põit curã: ⁊ diuidit̃ ĩ duas. Prĩo põit curã torture ꝓ-
ueniẽtis ex repletiõe: secundo ponit curã ꝓuenientis ex ina
nitione ⁊ excusat se: secunda ibi (: De tortura vero): Prima
in duas: Primo ponit curã ꝑ euacuationẽ ⁊ remedia ꝑ loca
lia: Secũdo ostẽdit qd faciẽdũ qñ predicta facta nõ ꝯferũt
secũda ibi: (Qδ si passio): Prima ĩ tres: Primo ponit curaꝫ
per euacuationẽ: Secũdo ꝑ dietam: Tertio ꝑ localia: secun
da ibi (: Nutrimẽtũ vero): Tertia ibi (: Egritudini ꝑterea):
De prima dicit ꝙ in cura torture debemus incipere facien
do euacuationẽ cũ pillulis fetidis: ¶ Notãdũ ꝙ prius inci
piẽdũ est ab euacuatiõe: quia raro medicamina localia de-
bent approximari: nisi premissa euacuatiõe vt dictũ fuit su-
pra: sꝫ ratio dicti est quia predicte pillule euacuãt materiã
flegmaticã facientem spasmũ vel paralisim que sunt cause
torture ideo ⁊c. ¶ Scđo notandũ ꝙ anteqꝫ det̃ medicina
laxatiua vel euacuatiua debet ꝑcedere sirupus digestiuus
appropriatus ĩ tortura ⁊ est: ℞. radicũ accori: lb. ß. zinzib. al.
nu. mus. añ. ℥. i. mell'. elci quart. ij. fiat sirupus clarificatus
vsqꝫ ad: lb. i. ⁊ det̃ cũ aqua decoctiõis saluie: Ad idẽ valet
sirupus cõpetens in paralisi ⁊ in spasmo: ¶ Tertio notan-
dũ ꝙ medicina laxatiua debet esse talis: ℞. pillulaꝝ cochia
rũ: ʒ. ij. pulpe: collogntide bdelij puluerizati añ: ʒ. i. si patiẽs
est fortis misce malaxando cum idromelle facto cum aqua
accori: fiãt pilule ad quãtitatẽ ciceruꝫ: ¶ Ad idẽ valẽt me-
dicine solutiue ĩ cura paralisis ⁊ spasmi (: Nutrimẽtũ vero:)
Hic ponit curã ꝑ dietã dicẽs ꝙ nutrimentũ: i. cibus ⁊ potus
debẽt esse sicut dictũ ẽ in cura paralisis: verbi gratia come-
dat carnes ouiuꝫ bonaꝝ: auiuꝫ degẽtiũ ĩ arboribus ⁊ pratis
⁊ non in aquis gallinas gallos annuales: pullos gallinaruꝫ
assatos: carnes hedorum ⁊ castratorum assatas: comedat
cibaria ordei auene spelte ⁊ farris ⁊ condiantur cũ puluere
qui sic fit: ℞. nucis musca: ℥. i. piperis longi castorei galange
añ: ℈. i. zedoarie: ℈. i. ß. terrant̃ ⁊ cribellẽtur. de potibus su-
mat aquã mell'. rõ patet: ¶ Almansor:

¶ Egro preterea quotidie ĩ mane anteqꝫ come
dat sinapi cũ sirupo aquoso gargarizare faciemꝰ
⁊ mittemus eũ in domũ obscurã ⁊ precipiemus
vt vnam nuceꝫ muscatam in parte oris que tor-
ta est teneat: naribus quoqꝫ tũc insufflabimus
condisi vt sternutatio prouocetur: Spondiles
quoqꝫ colli eius ⁊ faciẽ eius ⁊ frontẽ ex oleo co-
stino inungere conuenit: est quotidie de anacar
dino vnius aurei pondus sumenduꝫ: ⁊ si passio
hoc modo soluta nõ fuerit ad ventris solutionẽ
⁊ egri preseruationẽ redeundum est: De tortu-
ra vero que non repente: sed paulatim accidit
non loquimur: ipsa nanqꝫ non contingit nisi in
frenesi pernitiosa morte iam imminente ⁊ est ex
siccitate: ¶ Sillanus:

¶ Hic ponit curã ꝑ localia: ⁊ diuidit̃ ĩ sex: Primo ponit cu-
rã ꝑ gargarisma: Secũdo ꝑ mãsiões oñdẽdo ĩ q̃ domo de-
bet stare: Tertio ꝑ vnũ qδ dꝫ tenere in ore: Quarto ꝑ ster-
nutatoriũ: Quinto ꝑ iunctionẽ: Sexto ꝑ ꝯfectionẽ: ꝑtes pa
tebũt. ¶ De pͥma dicit ꝙ debemꝰ facere gargarizare egruꝫ
ante comestionẽ cũ sinapi ⁊ sirupo acetoso: ¶ Notandũ ꝙ
anteqꝫ competat istud gargarisma due cõditiões requirun
tur: Prima ꝙ corpꝰ sit euacuatũ: euacuatiõe vl'i qꝛ corpe exi
stente pleno fieret attractio maior materie peccãtis ad fa-
ciẽ: Scđa cõditio ẽ ꝙ materia sit fluxa ⁊ hoc post tres vl' q̃t-
tuor dies: qꝛ anteqꝫ materia eẽt fluxa fieret maior attractio
materie ⁊ fluxꝰ materie maior: ⁊ rõ q̃re valet tunc ẽ: qꝛ tale
gargarisma subtiliat materiã torture cum hoc eã euacuat:
¶ Scđo notãdũ ꝙ gargarisma raꝭ põt sic formari: ℞. seis
sinapis q̃rtã: i. ß. aceti al. q̃rtã: ß. mell'. elci q̃rtã: i. fiat ꝺcoctio
clarificata vsqꝫ ad: lb. i. Ad idẽ vꝫ hoc: ℞. radicũ accori q̃r-
tam: i. aceti: ß. i. fiat decoctio paꝝ clarificata vsqꝫ ad: lb. i. Ad
idẽ valet gargarisma factũ ex oximelle sqllitico ⁊ aq̃ deco-
ctionis nucis musca: sticados ⁊ piretri (. Et mittemus euꝫ:)
Hic põit curã ꝑ mãsionẽ oñdẽdo ĩ q̃ domo dꝫ stare: ⁊ dicit
ꝙ dꝫ eẽ domꝰ obscura: qꝛ virtꝰ visiua ẽ ꝺbilitata: qꝛ nõ hꝫ ni
si vnũ oculũ: sꝫ ꝑ domũ luminosaꝫ ãpliꝰ ꝺbilitaret̃ ⁊ ꝑ obscu
rã iuuaret̃ qꝛ aggregãt̃ spũs: rõ qꝛ ĩ domo luminosa aspicit
ad diuersas ꝑtes: ⁊ ĩ obscuro nõ. iõ ⁊c. ¶ Notãdũ ꝙ ꝓ cura
torture dꝫ iuberi vt patiẽs aspiciat in speculo de calibe vt ꝑ
aspectũ ad ꝑtẽ ꝯtrariã rectificet̃ eiꝰ facies ⁊ ñ solũ valet spe-
culũ de calibe: veꝝ ẽt qδlibet aliud (: Et ꝑcipimus): Hic po
nit curã ꝑ vnũ qδ dꝫ tenere in ore: ⁊ dicit ꝙ multũ valet te-
nere in parte oris que est torta vnã nucem mus: ¶ Notan
dum ꝙ ratio dicti est quia subtiliat sua caliditate materi-
am ⁊ quia confortat neruos ⁊ ratione stipticitatis confortat
membrum: ¶ Notandum ꝙ ad idem valent tales troci-
sci: ℞. radicuꝫ accori quartã: i. ß. zinzib. al. ℥. i. nucis mus. ʒ. v.
puluerizãda puluerizentur ⁊ quassanda cõquassentur ⁊ in-
fundantur in aqua saluie per duos dies ⁊ condiantur cum

melle elcõ quod ſufficit pro formatiõe trociſci ponderis.ʒ.i.ʒ.⁊ teneatur in ore:⁊ ſi vnus eorum tranſglutiatur non eſt vis:immo eſt melius. (Naribus quoq;). Hic ponit curã ꝑ ſternutationem dicens ꝙ conueniens eſt vt naribus inſufſletur condiſi vt prouocetur ſternutatio: Condiſi eſt herba ſimilis ſpatule fetide. ¶ Notandum primo ꝙ ratio partis eſt:quia per ſternutationem expellitur materia coniuncta torture.ideo ⁊c. ¶ Secundo nota ꝙ loco huius valent ſternutatoria dicta ſcilicet elleborus albus piretrum euforbiũ caſtoreum ⁊ ſimilia. ¶ Ad idem. ℞.ſucci auricule muris facta reſidentia.℥.i.oppoponacis caſtorei pulueriʒati añ.ʒ.ʒ. miſce ⁊ adminiſtretur cuʒ raſcali. (Spondiles). Hic ponit curam per inunctionem dicens ꝙ eſt ꝯueniens vngere ſpõdiles faciem ⁊ collum cum oleo coſtino. ¶ Notandum ꝙ debemus vngere ſpondiles colli:qꝛ origo neruoruʒ ad faciem venientium eſt in parte ſuperiori nuche in qua eſt nocumentum principaliter in tortura:ſed valet hec vnctio qꝛ confortat neruos ⁊ conſumit materiam. ¶ Secundo notãdum ꝙ loco huius valet tale vnguentum. ℞.radicis accori quarta.i.ʒ.zinzib.al.nucis muſ.añ.ʒ.iij.olei coſtini.℥.iij. vini al.ʒ.ij.ʒ.pulueriʒanda pulueriʒentur ⁊ conquaſſanda conquaſſentur ⁊ buliant ſuper cineres calidos vſq; ad conſumptionem vini.coletur ⁊ colature addatur cere quantuʒ ſufficit ⁊ fiat vnguentũ ⁊ eſt ſpeciale in tortura. ¶ Ad ideʒ valet hoc. ℞.oppoponacis quarta.i.radicũ accori.ʒ.iij.zinzib.al.nucis muſ.añ.ʒ.i.terbentine.ʒ.ij.pulueriʒent̃ pulueriʒanda liquefiant liquefiẽda miſce omnia ſimul fiat maſſa.poſtea extendatur ſupra alucam vel ſupra pannuʒ de bũbice ⁊ applicetur partibus ſuperioribus colli.ſ.ſpõdilibus. ¶ Notandũ tertio ꝙ in tortura cauſata a paraliſi poſſunt applicari olea reſolutiua dicta vnguenta reſolutiua ablutiones reſolutiue ⁊ ſimilia:dato ꝙ non precedant mollificatiua:ratio quia materia eſt ſatis fluida ſubtilis ⁊ non timetur ꝙ reſoluatur ſubtile ⁊ remoueat groſſum. Sed in tortura facta a ſpaſmo de repletione anteq; applicentur reſolutiua dicta mollificatiua conueniunt.ratio quia materia in ſpaſmo eſt groſſa:ideo ⁊c. Et in hoc cõmuniter eſt magnus error medicorum. ¶ Quarto notanduʒ ꝙ vnguentũ mollificatiuum competens in tortura cauſata a ſpaſmo eſt. ℞. mucilaginis ſeminis lini fenugreci añ.ʒ.ij.butiri ſine ſale.℥.ʒ.pinguedinis anatis.℥.i.olei amigdalarum dulciuʒ.℥.ij. olei de lilio.quarta.ʒ.cere modicuʒ. liquefiant liquefiẽda. miſce omnia ⁊ fiat vnguentũ ⁊ eſt valde bonũ (.Et eſt quotidie). ¶ Hic ponit curam per confectionẽ dicens ꝙ eadẽ die eſt ſumendum pondus aurei vnius de cõfectiõe anacardina:⁊ debet dari cuʒ decoctione accori.ratio remedij ẽ ꝗa tale electuarium prouocat ſudorem ⁊ febrem:⁊ ideo conſumit materiaʒ torture ⁊ eſt vltime virtutis ⁊ non competit niſi quãdo non valent remedia. ¶ Notandum ꝙ ad idem valet hoc. ℞.nucis muſ.zinʒi.al.añ.ʒ.ij.ꝯſerue accori quarta.i.zuccari al. quãtũ ſufficit ⁊ fiat electuarium facta prius vniuerſali euacuatione.detur.ʒ.i.quolibet mane. Ad idem valet iera hermetis. (Et ſi paſſio). Hic oſtẽdit ꝗd ſit faciendũ qñ predicta remedia non cõferunt qꝛ non remouẽt torturã:dicens ꝙ redeundũ eſt ad euacuationẽ ⁊ preſeruationem egri. Ratio qꝛ ſignũ eſt ꝙ remãſit de materia antecedente:ideo preſeruandus eſt ne cadat in peius. ¶ Ultimo notandũ ꝙ vltimũ remediũ eſt cauteriũ vnũ i occipitio.aliud in venis poſt aures vel ĩ radice mãdibule i parte torta. (De tortura vero. Hic ponit curam torture facte a ſpaſmo de inanitione excuſans ſe ⁊ dicit ꝙ non vult dicere hic de tortura que aduenit paulatiue ⁊ non ſubito ⁊ cãm adiungit qꝛ talis non fit niſi in freneſi mortali.rõ quia mors iã eſt proxima cum talis tortura fiat a ſiccitate humidi radicalis ⁊ reſolutione caloris naturalis ⁊ ſpirituum:ſed morituri ſolis ſignis pronoſticis ſunt dimittendi. ¶ Notandũ ꝙ ſignũ diſtinctiuũ quãdo tortura fit a ſpaſmo de repletione vel de inanitiõe ẽ:quia a ſpaſmo de repletiõe fit ſubito:⁊ a ſpaſmo de inanitiõe fit paulatiue:⁊ preceſſerunt ſigna aliqua vt febres vigilie inanitio:⁊ cũ hoc facies eſt corrugata. ¶ Dubitatur q̃ pars faciei in tortura ſit permutata a figura:an pars egra que habet ſpaſmum vel paraliſim:an pars ſana:⁊ ꝑ cõſequẽs cui parti debẽt approximari remedia:an parti q̃ apparet male figurata an parti que non apparet male figurata. Dicendum primo ꝙ ſi tortura fiat a paraliſi pars ſana apparet male figurata:ratio qꝛ pars egra paralitica cadit ſupra partem ſanam:ideo facit in parte ſana malam figuram ⁊ in tali remedia debent approximari ſuper parte que apparet bene figurata. Secundo dicendum ꝙ ſi tortura fiat a ſpaſmo pars egra apparet male figurata. Ratio qꝛ illa contrahitur ⁊ contrahit ad ſe partem ſanam ideo facit in parte egra malam figuram:⁊ in tali remedia debent approximari ſuper partem que eſt male figurata ⁊c.

De ſpaſmo — Gillanus.

Notandũ primo circa rubricaʒ quid ſit ſpaſmus ſecunduʒ auic.ſecunda tertij:c.proprio:ſpaſmus eſt egritudo neruoſa qua mouẽtur lacerti ad ſua principia:⁊ inobedientes ſunt in dilatatione. ¶ Secũdo notandum ꝙ ſpaſmus eſt duplex: Quidam ꝓportionatus ad materiã:⁊ talis eſt duplex.ſ.de repletione ⁊ inanitione:⁊ ꝗdam eſt non proportionatus ad materiã. Appellatur enim ſpaſmus proportionatus ad materiã quãdo fit ꝓpter preſentiã materie:vel ꝓpter abſentiã materie naturalis.ſ.humidi radicalis; Sed appellatur ſpaſmus nõ ꝓportionatus ad materiã qñ fit ꝓpter ſpẽm nocumẽti cerebro cõicatã: vnde fit cõtractio dato ꝙ nõ fit ꝓpter neruoꝝ repletionẽ vel eoruʒ inanitionẽ. ¶ Notandũ tertio ꝙ cauſa ſpaſmi de repletione ẽ triplex.ſ.primitiua antecedẽs ⁊ coniuncta. Primitiua ſunt res non naturales cõicantes vel multiplicantes humiditatẽ i cerebro humano.ſ.flegma vel melãcoliã vel ſanguinẽ lʒ vtplurimũ flegma: vt cibi flegmatici potus ſupfluus crapula ſomn⁹ ſupfluus ꝗes:⁊ ſic de alijs rebus nõ naturalibus. Coadiuuãtes ſunt ꝯplexio frigida etas ⁊ regio frigida. Antecedens eſt humor imbibitus in neruis anteq; faciat contractionem ⁊ vtplurimum eſt flegma lʒ etiã poſſet eſſe melãcolia vel ſanguis vel colera lʒ raro. Cã ꝯiuncta ſunt illi met hũores ĩbibiti i poroſitatibus neruoꝝ ꝗ actu faciunt ſpaſmũ. ¶ Quarto notãdũ ꝙ cã ſpaſmi de inanitiõe ſimiliter ẽ triplex.ſ.primitiua antecedẽs ⁊ ꝯiũcta. Primitiua ſũt res nõ naturales extrĩſece inaniẽtes ⁊ ꝯſumẽtes humiditatẽ noſtri corpis ſicut cibi aſſi anguſtia ira ⁊ triſticia. Cã antecedẽs eſt mala cõplexio ſicca cõſumẽs hũiditatẽ vel calida ⁊ ſicca vt febres ardẽtes ſicut cauſon:vel melancolia vl' cõplexio frigida fundata i neruis. Cauſa ꝯiũcta ẽ ipa mala cõplexio ſicca actu inducens contractioneʒ in neruis vt patet in corrigia poſita iuxta ignem vel ſolẽ. ¶ Quinto notandũ ꝙ cauſa ſpaſmi non ꝓportionati ad materiã ẽ dolor cauſatus in neruo vel ꝓpter pũcturã cũ ſtilo vel acu vel ſimilib⁹. vel ꝓpter puncturã ſcorpionis vel ſimilibus: vel ꝓpter frigiditatẽ ꝯgelãtẽ neruũ vel lacertũ ex ꝗbus ꝯtrahit̃ neruus verſus cerebrũ. ¶ Sexto notãdũ ꝙ differẽtia eſt iter ſpaſmũ epilepſiã ⁊ ſingultũ paraliſim thethanũ ⁊ cuʒeʒ. Et differunt ſpaſmus ⁊ epilepſia:qꝛ i epilepſia ẽ ꝯtractio oĩuʒ neruorũ i ſpaſmo vero vnius mẽbri:⁊ ꝗa nõ ꝯtingit ex nocumẽto cerebri:ſed ex nucha ⁊ ſm ꝙ fit ĩ alia ⁊ alia pte ita fit cõtractio ĩ alio ⁊ alio membro. Scđo differũt qꝛ lʒ ĩ epilepſia ſit ꝯtractio ſicut ĩ ſpaſmo:poſtea tñ fit dilatatio.materia cõſumpta:ſed in ſpaſmo non fit dilatatio niſi fiat euacuatio. Tertio differunt quia epilepſia eſt egritudo paroxiſmalis; ſpaſmus vero non; Differunt ſpaſmus ⁊ ſingultus

q² in singultu qui est passio stomachi quanuis prius fiat cõ-
tractio stomachi: post remouetur per expulsionem ma-
terie siue sit flegma siue ventositatis vl' vapor eleuatus ad
os stomachi: sed in spasmo non nisi veniat ad curam. Secũ-
do differunt quia singultus nõ est passio neruorum sed la-
certoꝝ ipsius stomachi sed spasmus est passio neruoꝝ. Diffe-
runt spasmus ⁊ paralisis quia in paralisi ẽ mẽbri elongatio
in spasmo ẜm longũ abbreuiatio: ratio q̃a materia spasmi ẽ
grossa dilatãs neruos ⁊ ꝑ cõsequens abbreuians ẜ3 longuz
sed in paralisi est materia fluida aquosa subtilis relaxans.
Differunt spasmus ⁊ thethanus quia thethanus est egritu-
do officialis ꝓhibẽs virtutẽ motiuã a contractione neruoꝝ
de quoꝝ aptitudine est vt contrahant̃ ꝓpter nocumentum
in neruis ⁊ lacertis: ⁊ spasmus est egritudo qua mouent̃ la-
certi ad sua principia ⁊ inobediẽtes sunt in dilatatione. Se-
cundo differunt q² thethanus est ꝓprie quãdo lacerti inte-
riores ⁊ exteriores equaliter tẽdunt̃ ⁊ sic mẽbrũ est tensuz:
sed spasmus dicit̃ fieri qñ nerui vel lacerti cõtrahunt̃ soluz
ad vnã ꝑtem tãtũ ⁊ sic mẽbrũ stat ꝯtractũ. Conueniunt ta-
men quia fiunt ex eisdem causis. Differunt spasmus thetha-
nus ⁊ cuzez fit a vẽtositate grossa dilatãte neruos ⁊ lacer-
tos: sed thethanus ⁊ spasmus fiũt a materia humorali: ⁊ cu-
zez nõ est nisi spasmus particularis: s. in oculo vel palpebra
⁊ talis appellat̃ grãphus: tñ solet cuzez seu alcuzez sumi ꝓ-
ut est idẽ qð spasmus vel thetanus. Septimo notãdũ ꝙ in
spasmo possumus cõsiderare vl' motũ malũ ꝯtractiuũ ⁊ sic
est accidens vel malam figuram que cõseq̃tur ex tali motu
vel oppilatiõe ⁊ sic est egritudo. Et ideo aliq̃ auctores dicũt
ꝙ est accidẽs: aliq̃ ꝙ est egritudo: nõ est cura de hoc. ¶ Du-
bitat̃ ĩ qua etate magis accidit spasmus. Dicendum primo
ꝙ in puericia. Prima causa est multitudo humiditatis exi-
stentis in pueris vnde põt libere fluere ad neruos. Secun-
da causa est raritas neruorũ ⁊ mollicies vnde facilius reci-
piunt materiam. Tertia causa est malicia regiminis vnde
generat̃ humiditas flegmatica ⁊ imbibit̃ in neruis. ¶ Du-
bitat̃ vtrũ sicut in spasmo aufertur motus ita auferat sen-
sus. Dicendum ꝙ non quia maior quãtitas spirituũ requiri-
tur ad sensum q̃3 ad motũ: ideo ⁊c̃.

¶ Almansor.

Cum aliquod mẽbrũ alicuius ꝯtrahitur ⁊ ad suã redit originẽ aut plura ex mẽbris sic disponunt̃ ipsa spasmata eẽ ꝓnunciabimus: spasmus autem subito aut paulatim inuadit.

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de spasmo ⁊ diuiditur ĩ tres. Primo po-
nit signa. Secundo notificat spẽs spasmi. Tertio ponit cu-
rã. Secũda ibi: (Spasmus aũt). Tertia ibi: (Sed spasmo).
De prima dicit ꝙ qñ aliquod mẽbrũ ꝯtrahit̃ ⁊ redit versus
suum principiũ: s. versus cerebrum: vel si plura mẽbra sic di-
sponãt̃ dicẽdũ ẽ ꝙ sit spasmus. ¶ Notãdũ causa quare fit
cõtractio in spasmo est propter materiam grossam contẽtã
in neruo que dilatat neruũ ⁊ abbreuiat ẜm longum. ¶ Se-
cundo notãdũ ꝙ signa spasmi de repletiõe sunt: quia talis
aduenit subito ⁊ apparẽt signa repletionis. Sed signa spas-
mi de inanitiõe sunt: quia fit paulatiꝫ ⁊ ex successiõe egritu-
dinũ euacuantiũ: ⁊ successiõe euacuationis facte ꝑ medici-
nã vel ꝑ se: ⁊ sic de alijs causis. ¶ Tertio notandũ ꝙ signo-
rũ spasmi: quedã sunt ꝓnostica ⁊ quedã demõstratiua. Pro-
nostica sũt vt tremor ⁊ stupor mẽbri. diminutio motus ꝑ lõ-
gum tẽpus. Demõstratiua sunt vt actualis cõtractio neruo-
rũ versus suã originẽ cũ ineptitudine dilatationis. Quedã
sunt signa salutis vt receptio motus mẽbri ⁊ dilatatio eius.
(Spasmus autem): Hic ponit spẽs spasmi dicẽs ꝙ spasm⁹
q̃dã fit subito quidã paulatiꝫ. ¶ Notãdũ ꝙ spasmus diui-
ditur dupliciter. Primo penes figurã ⁊ sic est triplex. Pri-
mus in quo nerui cõtrahunt̃ versus partẽ domesticã vel a-
teriorẽ: ⁊ est quando nocumẽtũ est in partibus anteriorib⁹
⁊ vocatur antistonus. Secundus est in quo cõtrahunt̃ ner-
ui versus partem posteriorem vel siluestrem ⁊ est quando
nocumẽtũ est ĩ neruis partis posterioris ⁊ vocatur prosto-
nus. Tertius est in quo cõtrariant̃ ex vtraq̃ ꝑte ⁊ tunc mẽ-
brũ stat erectũ: ⁊ est deterior ⁊ difficilioris cure ⁊ vocat̃ the-
thanus: ⁊ ꝓ tanto auctores faciunt capl'a distincta. Secun-
do mõ diuidit̃ spasmus ẜm cãm: ⁊ sic sunt tres spẽs spasmi.
Una est ex repletiõe: s. ex humore imbibito ĩ porositatibus
neruorum vt plurimũ flegmatico ⁊ aliquãdo est dispersus
⁊ aliquãdo aggregat̃ in vna parte ⁊ fit apostema. Secunda
species est ex inanitione ⁊ fit ex transumptione humidita-
tum substantialium membrorum paulatiꝫ. Tertia species
est a rebus inducentibus nocumentum in membris subito
⁊ dicitur non proportionatus ad materiam ⁊ tunc in gene-
rali sunt quattuor. Prima est fortis frigiditas ĩtroducta in
neruis ⁊ reducitur ad spasmum de inanitione. Ratio quia
illa frigiditas condensat humiditatem neruorum ⁊ sic ea
minoratur: ⁊ similiter etiam in illa condensatione aliquid
de humiditate exprimitur ⁊ fluit ad extra ⁊ sic minoratur.
Aliqui tamen reducunt ad spasmum de repletione. Secun-
da causa illius spasmi sunt vermes mordicantes os stoma-
chi inducendo nocumentum vnde virtus sentiens contra-
hitur ⁊ ille reducitur ad spasmum de inanitione quia ratio-
ne contractiõis aliquid effluit. Tertia causa est morsus ani-
malis venenosi ⁊ reducitur ad spasmum de repletiõe: quia
humiditas mala causata ab illo animali imbibit̃ in neruis.
Quarta võ causa est dolor: quia virtus sentiens nocumen-
tum contrahit neruos ⁊ talis reducitur de per se ad spasmũ
de inanitione: quia cum nerui contrahuntur: tunc propter
dolorem aliquid effluit de humiditate neruoruꝫ sed per ac-
cidens reducitur ad spasmum de repletiõe: ratio quia ad lo-
cũ doloris hũores ĩbibunt̃ ĩ neruis.

¶ Almansor.

¶ Spasmo autẽ subito euenienti eadẽ ꝓparãda est cura quã ĩ paralisi cõferre diximus. In eo tamen fricatiõe manuũ ⁊ inunctione ex oleo costino plus vtimur.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam spasmi. Primo de repletione. Secũdo
de inanitione. Secunda ibi. (Spasmus vero): De prima
dicit ꝙ in spasmo de repletione: primo conuenit cura ta-
lis qualis conuenit in paralisi. Secundo dicit ꝙ in cura
spasmi dicti debemus vti plus fricatione manuuꝫ ⁊ vnctio-
ne ex oleo costino. ¶ Notandum ꝙ ratio primi dicti est: q̃a
eadem est quasi materia vtriusq̃ scilicet flegma imbibituꝫ
in porositatibus. Ratio secundi dicti est: quia materia spas-
mi est grossior: ideo tarde resoluitur ideo ĩdiget medicinis
fortibus ¶ Secundo notandum ꝙ spasmus de repletione
⁊ paralisis conueniunt in cura: quantum ad ea que approxi-
mantur ad intra: quia eadem sunt medicine digestiue ⁊ solu-
tiue. Sed differunt quantum ad ea que applicantur ad ex-
tra: quia in paralisi solum conueniunt resolutiua: quia ma-
teria est fluida subtilis: ⁊ non timetur ꝙ remaneat grossuꝫ
⁊ remoueat subtile. Sed in spasmo de repletione: quia ma-
teria est grossa ⁊ viscosa: primo vtendum est mollificati-
uis: deinde resolutiuis: quia si econtra fieret: resolueret̃ sub-
tile ⁊ remaneret grossum ⁊ putresceret. ¶ Tertio notan-
dum ꝙ vnguentum mollificatiuuꝫ competens in cura spas-
mi ẽ: ℞. mucillaginis: fenugreci: seminis lini: añ. ʒ. ij: butiri si-
ne sale: axungie anatis añ. ℥. i: cere modicum: liquefiant li-
quefienda. Et misce ⁊ fiat vnguentum resolutiuum dictuꝫ
in capitulo de paralisi ita ꝙ vtatur per duos dies vnguẽto
mollificatiuo deĩde vnguento resolutiuo per duos dies: ⁊
sic vadat continuando donec materia sit resolutiua. Ad

idem valet cerotum isopi: ¶ Ad idem cerotum diateseren:
¶ Notandum quarto ꝙ vnguentum resolutiuuȝ compe/
tens est vnum mesue quod incipit Cerotũ aliud fortissimũ
eiusdem virtutis ad dissoluendum articulorum duricies:
¶ Ad ideȝ vnguentuȝ aragon descriptione nicolai: ¶ Ad
idem vnguentũ marciaton descriptione nicolai: ¶ Ad idẽ
vnguentum de bdellio mesue: ¶ Ad idẽ vnguentũ filagry
mesue: ¶ Quinto notandũ ꝙ emplastrũ mollificatiuũ cõ/
petens in cura spasmi est: ℞: emplastrũ ceroneũ descriptio
ne nicolai qđ sufficit ad quantitatẽ membri: mollificat eni
multũ duriciem splenis: malaxetur cum oleo sisamino: sed
apparet mihi ꝙ hoc emplastruȝ sit resolutiuũ vt vult nico/
laus: ¶ Ad idẽ ad mollificandum valet emplastrũ de mel
liloto: ¶ Ad idẽ valet diaquilon: ¶ Ad idẽ valet ablutio
hec: ℞: seminis fenugreci seminis lini seminis aneti añ. q̄r/
tã. i. sumitatum malue bismalue barbe ircine añ: M. i. con
quassentur. fortiter buliant in lb. iiii. aque donec redeãt ad
lb. ij. colet ⁊ de colatura fiat ablutio membri: ⁊ postea fiat
ablutio resolutiua dicta in. c. de paralisi vel vno die mollifi
catiua alio die resolutiua. ¶ Sexto notandum ꝙ eodẽ mo
do potest fieri de balneo quia cõuenit primo mollificatiuũ
factum de herbis ꝑdictis: sed in pluri q̄ntitate: deinde reso/
lutiuum dictum in. c. de paralisi. ¶ Ad idem valet hoc qđ
est secretum resolutiuum: ℞: seminis aneti conquassati lb.
iiii. caniculum vulpis euisceratum vnum: buliat in sufficiẽ
ti q̄ntitate aque vsq̧ ad ossium separationem: fiat balneuȝ
in illa aqua vel abluatur mẽbrum: ¶ Septimo notanduȝ
ꝙ pinguedines maxime appropriate i cura spasmi sũt axun
gia vulpis leonis: ¶ Octauo notandũ ꝙ in cura spasmi de
repletiõe valet pellis vulpis portata: ¶ Almansor:

¶ **Spasmus vero qui non repente sed suauiter**
accidit post febrem aut post multam ventris so
lutionẽ: aut multũ vomitũ: aut sanguinis fluxuȝ
malus est ⁊ vix curabilis: ¶ Sillanus:

¶ Hic ponit curaȝ spasmi de inanitione: ⁊ diuidit̄ in duas.
Primo ostendit quõ se habet ad curandũ spasmum de ina
nitione: Secundo prosequitur ponendo curaȝ. secunda ibi:
(Quicquid tamen): De prima dicit ꝙ spasmus: qui non fit
subito sed paulatim succedens ad febres vel ad euacuatio
nes per secessum vel per vomitum vel per fluxum sangui/
nis talis est malus ⁊ vix curabilis: ¶ Notandũ ꝙ spasmus
de inanitione potest considerari dupliciter: Uno modo in
suo principio: ⁊ sic ẽ curabilis cũ remedys applicatis: Rõ
quia virtus in neruis adhuc non est debilis sicut ⁊ ethica in
principio est facilis curationis vt auic. prima quarti: Secũ/
do potest considerari spasmus de inanitione quãtũ ad pro/
cessum: ⁊ sic non est curabilis: ratio q: consumpta est humi
ditas naturalis ⁊ facta est etiam resolutio caloris natura/
lis ⁊ spiritus: vnde virtus est nimis debilitata: Ad proposi/
tum hic intelligitur secundo modo: ¶ Secundo est notan
dum ꝙ spasmus sequens ad febrem est duplex: Quidaȝ est
de inanitione vt quãdo febris cõsumpsit humiditates sub/
stantiales membroꝝ: Quidã est spasmus de repletione vt
quando febris est solũ potens ad dissoluendũ humiditates
⁊ nõ ad resoluendũ: sicut sol agẽs in glatiẽ dissoluit ipaȝ: Ad
ꝓpositũ hic itelligit̄ ꝑmo mõ: ¶ Almansor:

¶ **Quicquid tamẽ accidit ei mederi icipiemus:**
Egro nãq̧ ordei aquam ⁊ iura vnctuosa ⁊ mol/
lia ministrabimus: ⁊ in aquam dulcem tepidaȝ
ipsuȝ mittemus: ⁊ inungemus ex oleo viol: tepi
do ⁊ oleo de seminibus cucurbite: ⁊ ꝑcipue ner
uorum radices in quibus spasmus existit: In ti/
na quoq̧ diu moretur ⁊ ex oleo viol: inungant̄:
De vino bibat patiens paruȝ: quod tamen mul/
tum habeat aque admixtionem ⁊ cibis nutriatur
humidis: ¶ Sillanus:

¶ Hic ponit curam spasmi de inanitione quãdo est curabi
lis. ⁊ diuiditur in quinq̧ partes: Primo ponit curam ꝑ po/
tũ aque ordei ⁊ per iura vnctuosa: Secundo per balneum:
Tertio per vnctionem: Quarto ꝑ balneũ ⁊ vnctionẽ itera/
to: Quinto ꝑ dietã partes patebũt: ¶ De prima dicit ꝙ in
cura debemus incipere dare aquam ordei ⁊ iura vnctuosa
⁊ liquida: ¶ Notandũ ꝙ ad nutrimẽtũ cõpetẽs spasmo de
inanitiõe q̄nq̧ cõditiões reqrunt̄: Prima ꝙ sit facilis dige
stionis: q: virtus est multũ debilis: Secũda ꝙ sit facilis pe
netratiõis q: vie sunt multũ stricte ꝓpter defectum humo
rum ⁊ spirituuȝ: quia ibi est oppilatio attenuatoria: Tertia
ꝙ sit multi nutrimenti: quia facta est deperditio humidita
tis substãtialis: Quarta ꝙ tale nutrimẽtum sit alteratiuuȝ:
quia in mẽbris est maxima siccitas ⁊ vtplurimũ caliditas:
⁊ ideo dȝ esse vtplurimũ infrigidatiuũ ⁊ hũectatiuũ: Quin
ta ꝙ sit ꝯsolidatiuũ vt fiat melior adherẽtia i partibus mẽ
bri ⁊ si non habeat has totaliter saltem habeat aliquas vel
plures: ¶ Scđo notandũ ꝙ ex isto patet quare aqua ordei
cõpetat: ratio q: est subtilis penetrationis ⁊ facilis digestio
nis: similiter ẽ alteratiua q: ẽ frigida ⁊ humida: ⁊ si coquan
tur i ea cancri fluuiales vel testudines nemorales vt docẽt
auctores bene abluti erit boni nutrimẽti ⁊ sic erit nutrimẽ/
tũ mirabile ⁊ perfectum quia hic sunt quinq̧ conditiões di
cte: Sed quare competũt iura vnctuosa: q: sunt facilis dige
stiõis cito penetrãtia ⁊ boni nutrimẽti ⁊ multi vt aq̄ carniũ
⁊ similia: ¶ Tertio notandũ ꝙ quãuis sint multi liquores
humidi q cõueniũt i spasmo de inanitiõe tñ iter cetera sũt
q̄ttuor q̄ spãliter ꝯpetũt: ꝑma oua sorbilia: q̄a sunt facilis di
gestiõis ⁊ facilis penetratiõis subtilis substãtie ⁊ multi nu/
trimẽti: ideo quasi totũ ꝯuertit̄ i nutrimẽtũ: Scđȝ ꝯueniẽs
ẽ vinũ multũ limphatũ: q: facilis digestiõis facilis penetra
tiõis multi nutrimẽti ⁊ alteratiuũ: ⁊ ideo valet i sincopi: q:
cito regenerat spũs ⁊ releuat̄ virtus: Tertiũ ꝯueniens ẽ aq̄
carnis q̄ sic fit: ℞: gallinã minutiȝ incisam: põe i vase vitreo
⁊ duo coclearia aque ros: ⁊ vini: ⁊ claudat̄ illđ vas ne possit
exire fumus nec aliq̄s vapor: ⁊ ponat̄ in cacabo in quo bulit
aq̄ ⁊ õpelli dȝ gallina vt tota vnctuositas remoueat̄: Aliter
põt fieri i debilitate valde magna: Habeat̄ capo ⁊ asset̄ ad
ꝑtẽ: ⁊ cũ carnibus porcinis lardet̄ ⁊ ꝯtũdat̄ multũ cũ torcu
lari apothece ⁊ exꝑmat̄: illud qđ exhibit aq̄ carnis dicit̄ ⁊ si
misceat̄ cuȝ aq̄ carnis ⁊ det̄ cũ illa aq̄ ẽ magis ꝯfortatiua:
Similiter ⁊ meliꝰ: Ponat̄ capo i vino ꝑ diẽ ⁊ ꝯterat̄ vt dcm̃
ẽ ⁊ ponat̄ i alẽbico ⁊ distillet̄ ⁊ illa aq̄ ẽ multũ ꝯfortatiua: ⁊
q̄ñ patiẽs ẽ debilis addat̄ vnꝰ vitellus oui ⁊ ẽ res mirabilis:
Aliter cũ filo suspẽdant̄ mẽbra pulli nõ multũ piguis i va/
se vitreo lato ⁊ claudat̄ optime orificiũ vasis vt aq̄ buliẽs
nõ possit itrare ⁊ tũc dimittat̄ ꝑ tres horas vel circa: deinde
apiat̄ ⁊ succus q egressus ẽ colet̄ ꝓpter vnctuositatẽ: ⁊ tale
dr̄ distillatũ ⁊ si ponãt̄ florẽi aurei. x. vł plres erit meliꝰ ad/
huc q: ẽ magis cordialis aq̄ illa: Quartũ ꝯueniẽs ẽ lac ⁊ iter
alia ẽ lac muliebre: deĩde asininũ: deĩde caprinũ: cã q: ẽ faci
lis digestiõis facilis penetratiõis ⁊ subtilis nutrimẽti ꝯsoli
datiuũ rõe caseitatis: ⁊ si ẽ possibile sumat̄ ex vbere ⁊ vas i
q̊ põit̄ lac põat̄ i aq̄ cal'a ne corrũpat̄ ꝑ aerẽ: ⁊ si eẽt fluxus
vẽtris lapides igniti vł calibs extinguant̄ i ipo: ¶ Quarto
notãdũ ꝙ ad idẽ valet restauratiuũ de carnibꝰ cũ spẽbꝰ qđ
cõiter fit ꝑ medicos: ℞: carniũ pulli vł edi elixataꝝ vsq̧ ad
q̄ntitatẽ sufficiẽtẽ: pistet̄ optĩe cũ brodio ⁊ zuccharo qbꝰ ad/
dãt̄ species infrascripte: ℞: cardamõi gariofiloruȝ cubeba
rum galange zinzib: nucis mus: dragaganti gummi arabici

añ.ʒ.i.macis croci añ.℈.ii.⁊ addantur cum istis speciebus:
videlicet.℞.amidi liquiricie vuarum passarum pinearum
amigdolarum dulcium ⁊ mundatarum sebesten fisticoꝝ
seminis cucurbitarũ melonum cucumerum papauer al. se-
minis lactuce portulace añ.ʒ.ii.pẽdiaꝝ.ʒ.iiii.aque buglos-
se que sufficit ad ĩfundendũ zuccaꝝ.addaꞇ mellisse buglos
se spody sumach corticũ citri dactiloꝝ añ musci parũ.confi
ciãtur optime ⁊ ponanꞇ in scatula ⁊ deaurenꞇ. ¶ Aliud re-
stauratiuũ nicolai.℞.liquiricie roꝫ zuccari añ.ʒ.ii. dragãti
gũmi arabici.añ.ʒ.ii.sandaloꝝ alboꝝ ⁊ ru.añ.ʒ.i.ß.seminis
papaueris al.ʒ.iiii.succi liquiricie amidi seminis lactuce sca
riole spody añ.ʒ.i gariofil.ʒ.ß.seminis cinami zizib.storã-
cis añ.ʒ.ß.croci.ʒ.ii.penidy.ʒ.iiii.seminis citrulloꝝ cucume
ris melonis cucurbite añ.ʒ.ß. seminis citonioꝝũ.ʒ.vi.peni-
diaꝝ amigdalaꝝ sebestẽ añ.ʒ.i.ↄficiantur cũ sirupo quãtũ
sufficit zuccari.lb.xy.(Et ĩ aqua.) Hic ponit curã ꝑ balneũ
⁊ dicit ꝙ ↄueniẽs ẽ vt balneeꞇ ĩ aqua tepida dulci. ¶ No-
tãdũ ꝙ rõ dicti est ꝙ tale balneũ hũectat ꝑ viã irroratiõis
vnde ꝓhibeꞇ resolutio humidi radical. Secundo quia di-
latat porros.vnde nutrimẽtũ põt melius venire ad mẽbra.
¶ Secundo notãdũ ꝙ mora ĩ balneo dꝫ esse quousqꝫ ve-
ne incipiunt tumefieri ⁊ nõ vltra.qꝛ tunc fieret resolutio ⁊
ideo medicus tũc debet esse presens. ¶ Secũdo notãduꝫ
ꝙ loco balnei dulcis aque tepide cõpetũt alia balnea.Pri-
mũ est aque dulcis balneũ in quo buliant res frigide ⁊ hu-
mide vt flores nenufaris violaꝝ ⁊ salicũ.⁊ si est nobilis po-
nanꞇ res in sacculo ad decoquendũ ne deturpeꞇ. Secũdũ
balneuꝫ appropriatũ ẽ balneũ lactis ⁊ est mirabile.qa sicut
valet ab intra valet ab extra. Tertiũ balneuꝫ ẽ olei cõis ⁊
ꝑualet duobus balneis ꝑcedẽtibus.cauendũ est tñ a calidi-
tate ipsius.(Et inungemus.) Hic ponit curã ꝑ vnctionẽ di-
cens ꝙ debemus vngere radices neruoꝝ ex oleo violato
tepido vel ex oleo de seminibus cucurbite ⁊ ꝑ illud ĩtellexit
sibi similia.vt oleũ de seminibus ⁊ oleũ de salicibus.rõ qa
tal' iunctio ꝓhibet exiccationẽ. ¶ Notãdũ ꝙ ad idẽ valet
hoc vnguentũ.℞.axungie gallinea xungie anatis medulle
vituli añ.ʒ.ß.mucilaginis psily mucilaginis dragagãti gum
mi arabici añ.ʒ.iii.olei violaꝝ olei nenufaruꝫ olei de salici-
bus añ.quartã.ß.cere q̃tũ sufficit.liquefiãt liquefiẽda.mi-
sce oĩa.fiat vnguẽtũ quo vngaꞇ tota spĩa dorsi lꝫ possint vn-
gi alia mẽbra.(In tina).Ponit iterato curã ꝑ balneũ ⁊ vn-
guẽta vt dictũ fuit supra.(De vino). Hic ponit curã ꝑ dietã
dicẽs ꝙ paꝝ debet bibere de vino.qd tamẽ sit mixtũ mul-
ta aqua.rõ patuit supra. Secũdo dicit ꝙ dꝫ nutriri ex cibis
humectãtibus.rõ patet. ¶ Notãdũ ꝙ aqua debet misceri
vino anteqꝫ patiẽs bibat per longũ tẽpus vt fiat bona ↄmix
tio.⁊ illa aqua debet esse bulita.deide ĩfrigidata.qa erit me
lior. ¶ Scdo notandũ ꝙ vinũ põt fieri debile duobus mo-
dis.vno modo ꝑ admixtionẽ aque. Secũdo infundẽdo pa
nẽ calidũ in vino.⁊ pro tanto ꝑ expientiã repiꞇ aliqs q non
vellet bibere vinũ in quo infundiꞇ panis assatus. ¶ Tertio
Notandũ ꝙ raꝫ nõ ponit curã si sit spasmus ꝓportionatus
factus ex punctura nerui. ¶ Curaꞇ sic.ponaꞇ desuꝑ quasi
feruens oleũ de euforbio.⁊ fiat emplastruꝫ de euforbio op-
ponaco piretro ⁊ castoreo ⁊ aperiaꞇ locus ⁊ cauterizeꞇ eua-
cuatiõe vniuersali ꝑcedẽte. Si vero spasmus ẽ ꝓportiona-
tus ad materiã fiat ex scorpionibus.aut aĩalibus venenosis.
deꞇ tiriaca aut mitridatuꝫ aut alia medicina q̃ valeat ↄtra
venenuꝫ.vt saluia aristologia rotũda zizania bacce lauri ⁊
similia. Si spasmus nõ ꝓportionatus sit ex vulnere ⁊ dolo-
re curari põt ponẽdo suꝑ locũ ea q̃ mitigãt dolorẽ vt oleum
ð camomilla calidũ oleũ aneti ⁊ oleũ de semine lini. ¶ Ad
idẽ valet empl'm de semine lini farina fenugreci florꝫ ca-
momille semine aneti ⁊ radice maluauisci ⁊ debet condiri
cum oleis predictis ⁊ farina ordei.⁊ debet poni actu calidũ
super locum ⁊c.

De epilepsia.

¶ Sillanus.
In Otãdũ primo circa rubricã ꝙ hec passio diuersis
nominibus appellaꞇ.aliqñ.n.dicitur epilepsia ab
epi quod est supra.⁊ lesis lesio.quasi lesio ꝑtis suꝑioris.s.ca
pitis. Aliquando diciꞇ morbus caducus qꝛ facit cadere ad
terrã. Aliqñ diciꞇ morbus lunaticus.qꝛ qdã paroxismãt se-
cundũ motũ lune. Aliqñ diciꞇ passio vel morbus infantilis
qa cõicaꞇ multũ infantibus ⁊ pueris. Aliquãdo diciꞇ mor-
bus herculeus ꝓpter sui fortitudinẽ ad similitudinẽ illius
hominis q hercules appellabaꞇ. Aliquando diciꞇ morbus
diuinus.vel quia a deo crediꞇ fieri.vel quia locũ diuinũ pos
sidet.s.caput. Aliquãdo diciꞇ morbus pedicon ab impedi-
ta pedũ operatiõe.qꝛ ĩ epilepsia pedes inordinate moueñꞇ.
Aliquãdo diciꞇ ieranothon a iera qd est sensitiuũ.⁊ nothos
qd est nocẽs quasi nocẽs sensitiuis ꝑtibus.s.cerebro quod ẽ
membrũ sensitiuũ ꝓpter virtutes aĩales. Aliquãdo dicitur
morbus ↄmensalis.quia frequẽter venit in ↄuiuys plus ex
inordinatiõe in cibis diuersis ⁊ vinis.vnde eleuanꞇ vapo-
res ad caput facientes paroxismũ epilepsie. ¶ Secũdo no
tandũ ꝙ epilepsia est egritudo ꝓhibẽs mẽbra aĩata a sensu
⁊ motu ⁊ erectione nõ integre ꝓpter oppilationẽ contingẽ-
tem in ventriculis cerebri ⁊ in meatibus spiritus animalis.
ita auicẽ.ait prima terty. Aliter epilepsia est morbus offici
alis cerebri offendẽs sensuꝫ ⁊ erectionẽ toti corpori cũ per-
turbatiõe motus maxima ꝓpter oppilationẽ in vẽtriculis
cerebri.nõ ꝑncipalibus. ¶ Tertio notãdũ ꝙ epilepsia du-
pliciter fit. Quedã est ꝑ causaꝫ ꝓpriã ĩ cerebro ⁊ diciꞇ ꝓpe
epilepsia. Quedã ꝑ cõitatẽ ad stomachuꝫ ⁊ diciꞇ analensia.
vel ꝑ cõitatem ad aliquod aliud extremoꝝ ⁊ diciꞇ cathalẽ-
sia. ¶ Quarto notandum ꝙ epilepsie tres sunt cause scili-
cet primitiua antecedens ⁊ coniuncta. Primitiua sunt res
non naturales multiplicantes materiam malam in corpo-
re vel in cerebro.vel excitantes materiam malam vt cibi ⁊
potus.vel multitudo ciborum ⁊ potuum vt crapula ⁊ ebrie
tas.multitudo ciborum fumosorum vt cepe ⁊ allea ⁊ fru-
ctus.⁊ dieta declinans ad frigidum ⁊ humidum.superflua
quies.multus somnus.⁊ alie res flegmaticuꝫ humoreꝫ mul
tiplicantes.quia vt plurimum causa est flegma.sed etiam
causa primitiua potest esse mala qualitas horribilis ⁊ feti-
da ventus australis dissoluendo ⁊ borealis comprimendo.
similiter suffumigatio galbani vel apy vel cornu caprini ⁊
sic de alys rebus excitantibus.coadiuuant etiam regio fri-
gida ⁊ humida ⁊ etas scilicet infantie ⁊ complexio similis.
Causa antecedẽs ẽ flegma vtplurimũ.deinde melancolia.
deinde sanguis.deide colera lꝫ raro. Cã ↄiũcta ẽ malus va-
por eleuatus ab illis materia inducens nocumentum in ca
pite.ratione cuius virtus sentiens nocumentum contrahi-
tur ⁊ contrahuntur nerui. Et signum ꝙ causa coniuncta sit
vapor est.quia paroxismus ẽ breuis.quia si causa coniun-
cta esset materia humoralis paroxismus duraret longo tẽ-
pore.quia humor non posset resolui nisi tempore longiori ⁊
hoc vtplurimum. ¶ Dubitatur vtrum epilepsia sit mor-
bus vel accidens. Dicenduꝫ ꝙ si in epilepsia consideramus
malum motum spasmosum sic est accidens.sed si conside-
ramus causam illius motus que est oppilatio ventriculoꝝ
vel viaruꝫ sic est egritudo. ¶ Et si queraꞇ que egritudo di
catur.respondetur ꝙ est egritudo viarum ⁊ receptaculorũ.
⁊ sic est morbus compositionalis licet posset dici commori-
bus similis considerando malam complexionem quam in-
ducit materia faciens epilepsiã. ¶ Dubitatur secũdo vtrũ
in epilepsia ex toto auferatur sensus ⁊ motus. Arguitur ꝙ
sic per gal'.tertio de interioribus.vy.c.sic dicentem.⁊ alia
huius passiõis.s.signa ⁊ accidentia.qꝛ compatiuntur nec vi
dent nec audiunt nec aliquo sensu sentiunt neqꝫ memoran
tur neqꝫ intelligunt. Cõfirmatur per experientiam.quia

videmus epilepticos esse sine sensu ꝛ motu: ¶ In opposi-
tũ est Auic. p̄ma tertij: ꝛ gal. in cõmẽto afforismoꝝ secũde
particule: epilepticoꝝ iuuenibus. Probat̃ p rationẽ: in epi
lepsia nõ est pfecta oppilatio nec cõpleta ergo non ex toto
aufert̃ sensus ꝛ motus: ꝯña ẽ euidẽs in diffinitiõe: nõ inte-
gra oppilatio. ¶ Dicẽdũ ꝙ phibitio sensus ꝛ motus ꝯside
rat̃ dupliciter: Uno mõ ĩ se: ꝛ sic qbusdã accidit ablatio sen
sus ꝛ motus: quibusdam est diminutio: ratio qꝛ videm⁹ ali
quos epilepticos ex prauitate paroxismi iacere sine omni
motu ꝛ sensu: vnde videm⁹ aliquos nõ recordari habuisse
nocumẽtũ: sed aliquos videm⁹ habere leuẽ paroxismũ vn
de intelligunt ꝛ recordãtur. ¶ Secũdo modo prohibitio
sensus ꝛ mot⁹ epilepticorũ consideratur in compatione ad
suam causam cõparãdo ad appoplexiam: ꝛ sic sẽsus ꝛ mo-
tus in omni epileptico curabili a paroxismo est non inte-
gre prohibitus: ratio qꝛ in epileptico non est perfecta oppi
latio. ¶ Sꝫ diceret aliqs: quõ ergo ĩ aliquo epileptico sen
sus ꝛ mot⁹ esset ex toto ablatus. Dicendũ ꝙ si oppilatio nõ
sit integra: tamen illud parum quod est de spũ sensitiuo ꝛ
motiuo vadit ad mẽbra: ꝛ illud quod est in ventriculis pro
pter malitiam paroxismi non potest exercere operationes
suas sensus ꝛ motus vt patet. ¶ Sed statim diceret aliqs
de quodam paroxismo appoplexie similiter dicet̃. ¶ Di-
cendum ꝙ non: qꝛ adhuc minus transit de spiritu in appo-
plexia q̃ȝ in epilepsia ꝛ difficilius remouet̃ in appoplexia
oppilatio q̃ȝ in epilepsia: ideo sensus ꝛ motus sub hac con-
sideratione dicuntur magis lesi. ¶ Ad argumentum patꝫ
solutio. ¶ Dubitatur tertio vtrum humor anteq̃ȝ cõuerta-
tur in ventositatem vel vaporem posset facere epilepsiaȝ
Arguit̃ ꝙ non per aueroim tertio quoli. vlti. ca. ¶ Et pro
batur per rationẽ suã qꝛ si sic tunc epilensia nõ cito accide-
ret ꝛ cito dissolueret̃: ꝯñs est falsuȝ p experiẽtiã. pbat̃ rõne
qꝛ humor saltẽ flegmaticus nõ sic cito dissoluit̃. Secunda
ratio sternutatio nõ fit ex materia flegmatica nisi cõuertat̃
in ventũ: ergo nec epilepsia: ꝯñs est gal. in ꝯmẽto afforismo
rũ septime particule: sternutatio fit: ꝯña patet: qa sternuta
tio ẽ epilepsia parua. ¶ In oppositũ ẽ gal. tertio d' iteriori
bus. c. vij. de epilepsia: ꝛ illud qd dictũ fuit assignando cau
sas epilensie. ¶ Dicẽdũ ꝙ ꝭm plurimũ humor nõ facit epi-
lepsiã nisi ꝯuertat̃ in vaporeȝ vt pbat auerois: ꝛ alij docto
res idem volẽtes. ¶ Secũdo notãdũ ꝙ humor põt aliquã
do facere epilepsiã dato ꝙ nõ cõuertat̃ in vaporẽ. ratio qa
humor põt stimulare virtutẽ cerebri ad expellenduȝ: vel p
qualitatẽ vel per quãtitatẽ: ergo põt esse cã vt cerebrũ cõ-
tractiue moueat̃: ꝛ sic erit causa epilensie. Ad auctoritateȝ
auerois patet ꝙ vult ꝭm dictũ. Ad rõnes: ad primaȝ negat̃
ꝯña. ¶ Ad argumẽtũ dicẽdũ ꝙ humor viscosus ꝛ grossus
in mẽbro lataꝝ viarum põt cito colligi ꝛ cito dissolui p viã
eliquationis: casus eni flegmatis põt cito fieri ad ventricu-
los. similiter eius expulsio per palatum ꝛ nares põt cito fie
ri ꝛ cõicari neruis ꝛ terminari ad paralisim licet hoc sit ra-
ro: Ad secundã negat̃ antecedẽs: Ad pbationẽ dicendũ ꝙ
gal. ibi errauit vel ꝙ intellexit ꝭm plurimũ. ¶ Dubitatur
quarto. vtrũ epilepsia fiat in senibus. pbat̃ primo ꝙ sic per
aueroiȝ tertio quolibet. c. vlti. dicit eni ꝙ q patiunt̃ hãc egri
tudinẽ sunt calidi ꝛ humidi: sicut pueri: aut frigidi ꝛ humi
di sicut senes. Secundo: in senibus ꝯtingit frequẽter appo
plesia: ergo ꝛc̃. ꝯña tenet per sil'e antecedẽs ẽ ypo. v. afforis.
sexte particule. appoplexia maxime fit ꝛc̃. Tertio in senib⁹
est materia grossa potẽs facere oppilationẽ: ergo ꝛc̃. ¶ In
oppositũ est auic. prima tertij: c. de epilepsia: ꝛ haliab: nono
theorice. c. ppo. ¶ Dicẽdũ ꝙ epilepsia raro fit ĩ eis: s. senib⁹
rõ qa in eis est paruus calor incitans ad expellendũ mate-
riam: vel ad colliquandũ quod requirit̃ in epilensia. ¶ Ad
rationes: ad primã negat̃ auerois: vel dicendum ꝙ loqt̃ de
m'l'ia ꝛ nõ facta oppilatione a materia flegmatica. Aliter ꝙ
loqtur de epilepsia cõtractiua facta a vaporibus malignis
que sepe fit in senibus ꝛ nõ de epilepsia facta ab humorib⁹.
Ad secundam rationẽ negatur consequentia: ratio quia ad
appoplexiã nõ requirit̃ calor motiuus: sed ad epilensiã sic
Ad tertiaȝ dicendum ꝙ nõ fit a materia grossa tãtũ: sed re
grit̃ motor illi⁹ materie. s. calor ꝛ ille nõ ẽ ĩ senib⁹. ¶ Almã.

**Cum aliquis cadit in terrã ꝛ torquet̃ ꝛ
ꝯmouet̃ ꝛ itellectũ amittit: dicimus ip
suȝ epilepticũ fore. Qꝫ si spuma exit p
os aut se cõmingit aut spma egredit̃ aut egestio:
passio tũc ẽ grauior ꝛ vehemẽtior.** ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de epilepsia: ꝛ diuiditur in tres. Primo
ponit signa. Secundo ostendit p signa quando epilepsia est
difficilis. Tertio ponit curam. secunda ibi. (Qꝫ si spasm⁹.)
Tertia ibi. (Si aũt) De prima dicit ꝙ cũ apparẽt ista signa.
Primũ ꝙ qs cadit ĩ terrã. Secũdũ ꝙ cõtorquet̃ ꝛ mouet̃.
Tertium ꝙ perdit intellectuȝ arguimus ibi esse epilepsiã.
¶ Notandum ꝙ signorum epilepsie: quedam sunt prono-
stica: ꝛ quedam demonstratiua: pronostica sunt vertigo sco
thomia incubus. Demõstratiua sũt illa que ponit raſ. Ue-
rificatur primum quia in epilepsia prohibetur spiritus ne
descendat ꝛ transeat ad mẽbra vnde spiritus non potest re-
gere corpus. Secunda causa est nocumentum subito eue-
niens in cerebro: quare virtus sentiens nocumentuȝ fugit.
ideo cadit in terrã. Uerificatur secundum: in epilepsia cor
pus contorquetur propter nocumentum adueniens subito
cerebro: ꝛ quia non est facta oppilatio totalis. Uerificatur
tertium: quia illa passio infert magnum nocumentum cere
bro propter malos vapores: vnde virtus animalis interior
non potest suas operationes exercere. ¶ Secundo notan-
dum ꝙ vltra signa dicta sunt alia signa: Primum est citri-
nitas lingue ꝛ viriditas venarum sub lingua: sub lingua fit
viriditas propter infrigidationem vel mortificationeȝ san
guinis partium capitis: ꝛ quia pars grossior sanguinis conti
netur sub lingua apparet ibi magna viriditas que dicitur
citrinitas: ꝛ potest tamen verificari de citrinitate. Aliter qa
in epilepsia propter nocumentum in anhelitu fit aliqualis
inflammatio in spiritibus ꝛ sic colericatur ibi: vnde lingua
sic tingitur. Secundum signum quia antecedit eum vt plu
rimum mutatio corporis a cõplexione sua: ideo quia ex hoc
ipsa fit. Tertium est grauitas in capite scilicet cum est ma-
terialis ꝛ proprie cum irascitur. ratio quia ira cõmouet ma
terias ꝛ facit eas magis ledere. Quartum est coartatio in
motu lingue idest impedimentum in loquela: ratio propter
nocumentum cerebri. Quintum somnia mala propter idẽ.
Sextum obliuio propter frigiditatem complexionis cere-
bri vel propter humiditatem. Septimum pauor de prete
ritis ꝛ timor de futuris propter paucitatem caloris ꝛ spiri-
tus: vnde non sunt audaces. Octauuȝ est constrictio pecto-
ris propter nocumentum cerebri. Nonum est ira ꝛ acuitas
ire: ꝛ ita non propter feruorem sanguinis: sed quia est pauci
tas sanguinis ꝛ caloris ꝛ si fiat a flegmate ratione humidi-
tis faciliter fit impressio: quia quadam vilitate animi pro-
pter paucitatem caloris existimant se paruipẽdi: ideo appe
tũt vindictã ꝛ ista cũ signis raſ dicantur. ¶ Tertio notan-
dũ ꝙ signa epilepsie sũt ꝭꝫ diuersitatẽ cãrũ. Signa qñ fit a
sanguie sũt: Primũ iflatio venaꝝ q̃ sũt ĩ collo ꝛ gula. Scꝫ
dispõ q̃si pfocatiõis añcedit. Tertiũ signũ grauitas ꝛ laxi-
tas. Quartũ m'ltiplicatio saliue dulcis. Quintũ signũ rube-
do cũ fuscedie q̃dã ĩ ocl'is ꝛ facie. Sextũ vapor cal'us sentit̃
ĩ facie ꝛ capite. Septimũ vrina vr̃ spissa ꝛ rubea: aliqñ sub-
ruffa. Nõ pꝫ ĩtelligẽti⁹. ¶ Signa qñ fit a fl'ate sũt vrina ĩ q̃
apparet freq̃nt̃ aliqd simile vitro liq̃fcõ. Scꝫ saliua spũo-

sa multa ⁊ grossa. Tertiũ est pauoꝛ ⁊ timoꝛ: Quartũ albedo oculoꝝ ⁊ coꝛpoꝛis. Quintũ pi ritia ⁊ grauitas: Sextũ obliuio: sed somnus quies etas cõplexio regio vsus reꝝ in preterito sũt notãda: qꝛ iuuãt ad significãdũ sup materiã egritudinis. rõ patet. ¶ Signa q̃do a mł'ia fẽvꝛina pallida subtilis: turbatio sensus: furia desipiẽtia coloꝛ faciei ⁊ oculoꝝ fuscus: siccitas lingue: paucitas humiditatũ regimẽ sine dieta multiplicatiua mł'ie: tẽpus autũnale: Signa qñ fit a colera sunt coloꝛ citrinus i facie ⁊ i oculis: saliua citrina: stoliditas cũ furia ⁊ motu: vꝛina rubea subtilis ⁊ acuta: siccitas lingue ⁊ foꝛtis agitatio ꝑ lectum: paroxismus breuioꝛ. ¶ Signa qñ fit a vapoꝛe: sunt ꝙa infirmus sentit tinitũ ⁊ motũ eleuationis vapoꝝ ex aliquo mẽbꝛo ⁊ in mulieribus maxime imũdis i matrice ꝓpter mẽstruũ retẽtũ ꝑsertim i monialibus viduis ⁊ virgibus ⁊ habilibus ad coitũ. ¶ Signa qñ sũt a vermibus sunt signa vermiũ. s. cõcauitas oculoꝝ odoꝛ q̃ sentit̃ ex eis. fricatio nariũ. obtenebꝛatio faciei ⁊ oculoꝝ palpitatio eoꝛuꝫ. ¶ Notãdũ quarto ꝙ epilepsia quãdo venit ꝓpter causaꝫ ꝓpꝛiã: signa sunt ꝙa ꝑoxismus adueniẽs nõ presentitur: cõtinuus doloꝛ capitis: grauitas ⁊ perturbatio sensuuꝫ. rõ patet. ¶ Signa quãdo ꝑ cõitatẽ sunt. ꝙa ꝑsentit̃ ꝑoxismꝰ doloꝛ sentit̃ in loco in quo ẽ materia passiõis: Et si ẽ ꝓpter cõitatem ad mirach cũ vẽtositate: si ab epate cũ grauedine ꝑtis dextre: si a splene cũ grauedine partis sinistre: si a renibus polluit se i paroxismo: si a vesica secuꝫ mingit. si ab intestis emittit egões: si a matrice mẽstrua sunt retẽta: ⁊ ita de alys ꝓpoꝛtionabil'r. ¶ Quinto notãdũ ꝙ signoꝛũ epilepsie quedã sunt signa salutis: quedaꝫ sunt signa incurabilitatis: ¶ Signa salutis sũt ꝑoxismi ꝑsensatio. Si ꝑoxismatus recoꝛdat̃ ⁊ verecũdat̃ post ꝑoxismũ: sed raro aduenit peroxismus: si epilẽsia ꝓueniat ante iuuẽtutẽ: si ꝓueniat ex malo regimie. ¶ Signa icurabilitatis sũt qñ nõ ꝑsentit̃ ꝑoxismus: ⁊ qñ multuꝫ durat paroxismus: qñ nõ verecũdat̃ nec recoꝛdat̃ post paroxismũ. qñ ꝓuenit post etatẽ iuuẽtutis: quando sepe aduenit qñ parẽtes sũt epileptici. (Qꝺ si spuma). Hic ꝑ signa ostẽdit quãdo epilepsia est difficilis: ⁊ dicit ꝙ si spuma exit ꝑ os ⁊ secũ migit. i. emittit vꝛinã i actu ꝑoxismi vel spma vel egõestũc signũ ẽ ꝙ passio ẽ prauioꝛ ⁊ difficilioꝛ. rõ ꝙa tũc cogit̃ virtus expellere violenter tales sup̲fluitates ⁊ sic euacuat eas irregulariter: iõ ⁊c. ¶ Notandũ ꝙ in epilepsia fit spuma ꝙa ibi fit difficultas in anhelitu: vñ dissoluuntur alique humiditates ꝓpter iflãmationẽ q̃ fit i membꝛis spũalibus ꝗbus admiscet̃ aer ⁊ sic expellit̃ ad os. ¶ Al.

¶ Si aũt eger ante accessionẽ sentit quasi aliqꝺ ex aliquo suoꝝ membꝛoꝝ eleuari ⁊ ascẽdẽdo caput petere: ⁊ deinde sincopiꝫat̃ ⁊ cadit: tũc opoꝛtet in hoꝛa qua sentit illud anteq̃ꝫ illud accidat mẽbꝛũ qꝺ predixĩmus a quo ꝓcedit foꝛtiter ligare: ꝓhibebit nãq̃ꝫ hoc accessionẽ venire. In tẽpoꝛe vero quietis coꝛpus multotiens erit euacuandum cum pillulis cochijs. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam ⁊ diuidit̃ in duas. Primo ponit curaꝫ quãdo fit ꝑ cõitatẽ. Secundo quãdo fit ꝓpter cãm ꝓpꝛiaꝫ. secunda ibi. (Qꝺ cum epilepsia). Prima in duas. primo ponit curã quãdo est ꝑ cõitatẽ nõ determinãdo ad aliqꝺ membꝛũ. Secũdo quãdo est ꝑ cõitatẽ ad stomachũ. secunda ibi: (Eger vero). Prima in duas. primo ponit curã quãdo est in tẽpoꝛe ꝑoxismi. Secũdo qñ in tempoꝛe quietis. secũda ibi: (Tempoꝛe vero quietis). De prima dicit ꝙ si eger ante accessionẽ sentit aliquod ex aliquo suoꝝ membꝛoꝝ eleuari ⁊ ascẽdere ad caput ⁊ cadit ⁊ sincopiꝫat̃: tunc opoꝛtet anteq̃ꝫ accidat illud mẽbꝛũ a quo fit illa cõicatio foꝛtiter ligare. rõ ꝙa hoc ꝓhibet ascẽsionẽ. Secũdo ꝙa ꝑ ligaturã fit diuersione va oꝛes ascẽdant inducẽdo doloꝛẽ cũ sanguine ⁊ spiritu currẽte ad locũ doloꝛis: ⁊ per ligaturã intelligit sibi silia: vt ꝯpꝛessionẽ digitoꝝ manuũ vel pedũ: fricatiões vẽtosas super collũ sine scarificatiõe. (In tꝑe v̊o q̇etis). Hic ponit curã quãdo ẽ in tꝑe quietis ⁊ diuidit i duas. Pꝛio ponit curã ꝑ euacuationẽ. secũdo ꝑ localia. secũda ibi. (Et locꝰ a quo). ¶ De prima dicit ꝙ tẽpoꝛe q̇etis coꝛpus est sepe euacuãdũ cũ pill'is cochys. Rõ qꝛ tales euacuãt materiã flegmaticã a cerebꝛo faciẽtẽ epilepsiã sꝫ debet fieri sepe: qꝛ est egritudo cronica: ideo debet fieri paulatiꝫ ⁊ sepe. ¶ Notãdũ ꝙ i epilepsia ꝑ cõitatẽ ad aliqꝺ mẽbꝛũ nõ solũ ẽ euacuãdũ cũ pillulis cochys imo debet admisceri cũ eis medicina appꝛopꝛiata illi mẽbꝛo a quo cõicat̃ illa materia: Uerbi gratia si ꝓueniat a renibus vel vesica cũ pillulis cochys debet admisceri benedicta vt euacuet̃ materia nõ solũ a mẽbꝛo recipiẽte sꝫ etiã a mãdante: ⁊ si ꝓueniat ab epate apponat̃ reubarbarum. si a splene lapis laꝫuli epithimũ ⁊ sic de alys. ¶ Secũdo notandũ ꝙ ante illas medicinas debent ꝑcedere sirupi digestiui cõpositi ex medicinis respiciẽtibus mẽbꝛũ cui cõicat̃. verbi gratia si ꝓueniat a matrice ex retẽtiõe mẽstruoꝝ debẽt apponi appꝛopꝛiata ꝯtra retẽtionẽ mẽstruoꝛũ: vt rubea tinctoꝝ ⁊ silia: ⁊ appꝛopꝛiata cerebꝛo vt poliũ montanũ isopus: Si a renibꝰ ꝯpetit saxifragia pimpinella millefoliũ pentafilon ⁊ simila: ⁊ sic de alys membꝛis. ¶ Alman.

¶ Et locus a quo exoꝛit̃ passio ex sinapi ⁊ pipere ⁊ eufoꝛbio ac melle anacardi erit epithimandꝰ: ⁊ epithima dimittẽdũ erit donec vesicet̃ ⁊ vesice rumpantur: ⁊ aqua que in eis est collecta effluat: ipse quoq̃ꝫ nõ cito sunt consolidãde quinimo dimittẽde: vt qꝺ i eis colligitur emanet: deinde cõsolident̃: hoc eni huius egritudinis omnino existit salus: Ad vltimũ vero ventosas cuꝫ ꝑua scarificatõe supponere vtile ẽ. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã ꝑ localia: ⁊ diuidit̃ in duas. Primo ponit curã per vnũ. s. epithima: Secũdo per aliud locale. s. ꝑ ventosas. secunda ibi. (Ad vltimum vero). De prima dicit ꝙ locus a quo oꝛit̃ passio dꝫ epithimari ex sinapi pipere eufoꝛbio melle anacardo. Secũdo dicit ꝙ tale epithima debet dimitti sup locũ quousq̃ꝫ vesicet̃ ⁊ vesice rumpant̃ ⁊ aqua egrediat̃. Tertio dicit ꝙ tales vesice nõ sunt cito cõsilidande vsquequo aqua egrediat̃ ⁊ vltimo debent cõsolidari: ꝙa est certa cura egritudinis. ¶ Notandũ ꝙ in foꝛma ponitur empl'm sic. ℞. seis sinapis piperis eufoꝛbij subtiliter pulueriꝫatoꝝ ãñ. ʒ. i. mellis anacardi quantũ sufficit ad incoꝛporandũ. misce oĩa ⁊ fiat empl'm liquidũ vel massa. ¶ Secundo notãdũ ꝙ debet poni supꝛa mẽbꝛũ ad quantitatẽ oꝛobi vel fabe: Causa partis ẽ cã coꝛꝛodẽdi vel cauteriꝫandi locũ ex quo seq̇t̃ euacuatio male materie q̃ erat causa huius passionis. ¶ Tertio notanduꝫ ꝙ ꝑ illud cauteriũ raſ: itelligit alia cauteria siue actualia siue potentialia: ⁊ vnũ in foꝛma põt sic poni: ⁊ hoc ponunt ⁊ cõiter vtuntur practicantes. ℞. cãtaridaꝝ remotis capitibus ⁊ alis. ʒ. ii. mell' anacardi fermenti ãñ. ʒ. i. aceti foꝛtissimi qꝺ sufficit ad incoꝛporanduꝫ: pulueriꝫãda pulueriꝫentur: pone modicũ supꝛa membꝛuꝫ in mane donec fiat ampulla ⁊ postea perfoꝛentur cuꝫ acu ⁊ filo: ⁊ filum remaneat vt aqua possit exire ad placitum. ¶ Ad idẽ. ℞. sapõis nigri liq̇di calcis viue pulueriꝫate ãñ. ʒ. ii. misce. ¶ Ad idem ⁊ foꝛtius. ℞. cãtaridaꝝ veterũ calcis pulueriꝫataꝝ ãñ. ʒ. i. succi affodilloꝝ. q. sufficit ad icoꝛporandũ. misce oĩa ⁊ fiat massa. Cauteriũ actuale fit cũ ferro vel auro exterius ignito: ⁊ per decẽ dies teneat̃ locus aptus vt materia expellatur ꝑfecte sic ꝙ ponat̃ circuitus. ¶ Quarto notandũ ꝙ cã quare dꝫ dimitti sup locuꝫ donec vesicet̃ est: quia agens nõ inducit actionẽ in quocũq̃ꝫ spacio tꝑis: iõ debet stare loco ⁊ tẽpoꝛe sufficienti. ¶ Notandum q̇nto ꝙ

consolidatiuum cōmune est tale. ℞. aristologie rotunde ra
dicū ireos sicce myrrhe olibani sarcocolle añ. ʒ. i. ceruse lo-
te litargary. ꝑ noctē infusi ī aceto añ. ʒ. ß. olei ros. ℥. iiij. cere.
q̄d sufficit. pulverizāda pulverizent. misce oīa ⁊ fiat vnguē
tū (Ad vltimū). Hic ponit curā ꝑ aliud locale. s. ꝑ vētosas
⁊ dicit ꝙ etiā vtile ē sup locū ponere vētosas cū leui scarifi-
catiōe. Ratio q̄r euacuat sanguis a mēbro ne fiat cōicatio
ad cerebruz: sȝ debēt poni vētose cum scarificatione pauca:
quia multum debilitaret membruz ⁊ post ventosas debet
confortari.
¶ Almansor.

¶ Eger vero si ante accessionē nauseā aut tristi
ciaȝ aut cordis tremorē sentit. ⁊ deinde egritudi
nis accessio sequitur: cogendus est multotiēs vo
mere ex aliquo vomitu. Deinde pigram in potu
sepe accipere conuenit. Stomacho quoq̄ȝ em-
plastrum ex spica ⁊ ros. ⁊ mastice ⁊ cortice thu-
ris cum vino odorifico ponenduȝ est. Nutrimē
tuȝ vero eius totuȝ taliter statuenduȝ est vt pau
carū sit supfluitatū: sicut caro frixa in sartagine:
⁊ caro cocta ī gazol. ⁊ cibus q̄ fit de aue quadaȝ
que hȝ ī palato dentes ⁊ vocat taguid ⁊ caro de
volatilibus ⁊ edina.
¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā epilepsie per cōitatē ad stomachū: ⁊ diui
ditur ī duas. Primo ponit curā ꝑ medicinas. Secūdo ꝑ die
taȝ. secūda ibi. (Nutrimētū). Pria in duas. pmo ponit curā
per euacuationeȝ. secūdo ꝑ locale. secunda ibi. (Stomacho
quoq̄ȝ). Pria ī duas. pmo ponit curaȝ ꝑ. euacuationē ꝑ vo-
mitū. deinde ꝑ secessuȝ. secūda ibi. (Deinde). De pma dicit
ꝙ si eger sentiat nauseaȝ ante accessionē seu tristiciam aut
tremorē cordis: deinde sequit accessio egritudinis dȝ cogi
vt sepe faciat vomitū. ¶ Notādū ꝙ vbi eger ante accessio
nē sentiat nauseam: arguit ꝙ epilepsia ē ꝑ cōitatē ad stoma
chū ⁊ tūc rō partis est: quia ꝑ vomituȝ euacuat stomachus
a mala materia a qua vapores mali ad cerebrū eleuantur.
¶ Secundo notandū ꝙ medicina vomitiua pōt esse talis.
℞. radicuȝ raphani siluestris in qua sit virtus ell'i. ʒ. ij. ⁊ sic
sit. perforet radix raphani ⁊ postea ponat vnū frustū ell'i al.
⁊ stet ꝑ duos dies aut ꝑ tres: ⁊ deinde remoueat eleborus:
quia tūc radix raphani retinet virtutē ell'i. ℞. g̊ radicis ra-
phani sic pparati. ʒ. ij. seis atriplicis seis rape añ. ʒ. i. assari.
℥. ß. cōquassent ⁊ buliāt in. lb. ß. aque redeat ad quartā. ⁊ co-
letur ⁊ addat colatura zucchari. ℥. ß. corticū sanbuci rasi ver
sus ꝑteȝ superiorem. ℥. i. q̄a quando radit versus partē infe-
rioreȝ ꝓuocat fluxū ventris olei sisami. ℥. ß. vel olei cōis lo-
co ei⁹ aceti. ℥. i. accori. ʒ. i. misce ⁊ administrat in calidiori ho
ra diei ⁊ fit tepidū ⁊ si ponat ī eo casu ell'i gra. v. erit fortior
¶ Tertio notandū ꝙ si vomitus nō posset ꝓuocari q̄r ma-
teria declinat ad partē inferiorem stomachi. vel quia etiaȝ
os stomachi sit forte. cōpetit tale clistere. ℞. radicis yreos
℥. ij. arist. rotūde. ℥. ß. centauree minoris mēte absinthy sal-
uie rute isopi polipody mōtani malue mercurialis añ. M.
i. seis siseleos ameos seminis aneti dauci carui seis basilici
añ. ℥. i. seminis peonie. ℥. i. furfuris pugillū. i. mel' ell'i quar.
ß. salis cōis. ʒ. ij. yerepigre. ʒ. vi. sicle. ℥. i. fiat clistere vsq̄ȝ ad
quar. v. (Deinde). Hic ponit curā ꝑ secessuȝ ⁊ dicit ꝙ cōue-
niens est in potu sumere pigrā. Rō q̄a euacuat hūores ma-
los existētes in stomacho sine lesiōe vt auic. xiiij. tertij trac.
v. de cura idropis: quod non inuenit in alia medicina ideo
est vtilis idropicis. ¶ Notandū ꝙ anteq̄ȝ det illa medici-
na laxatiua debet pcedere sirupus digestiuus materie. ℞.
radicis ireos radicis peonie corticuȝ radicum feniculi añ.
quar. ß. aristologie rotūde. ℥. i. ß. interioꝝ sq̄lle. ℥. i. mēte ab-
sinthy añ. M. i. ß. poly mōtani isopi visci quercini vtriusq̄ȝ
saluie vtriusq̄ȝ rute añ. M. i. anisi maratri seminis peo-
nie mūde añ. ℥. i. seminis siseleos sei basiliconis añ. ℥. ß. liqui
ricie rase vuaꝝ passaꝝ mūdataꝝ ab arill' añ. ℥. i. floruȝ stica-
dos arabici. ℥. i. succi fumittere vel aq̄. ℥. ij. mellis electi lb. ß.
zuccari al. quar. iij. fiat sirupus sufficienter clarificatus vsq̄ȝ
ad. lb. i. ß. ¶ Secūdo notādū ꝙ pigra. gal'. ē valde debilis in
euacuatiōe sua: iō pōt dari talis medicina post sirupum. ℞.
yerepigre gal'. ʒ. ij. ß. pulpe colognthide bdelij añ. ℈. ß. ⁊ si pa-
tiēs sit fortis. ℈. i. masticis. gra. iiij. pulverizāda pulverizen-
tur misceant oīa malaxando cū succo absinthy ad quātita
teȝ cicerū detur in ītroitu lecti vel iaȝ cena pcedēte. ¶ No
tandū tertio ꝙ post medicinā cōpetit tale electuarium. ℞.
margaritharū electaꝝ. ʒ. ß. galāge īteriorū cinamomi añ. ℈.
ij. zedoarie. ℈. ß. coriandri preparati coralli ru. añ. ʒ. i. nucis
musca. gariofi. cucube domestice grane tinctorum seis ani-
si seminis feniculi añ. gra. xv. sandali aromatici masticis añ.
gra. v. diptami visci quercini seminis peonie munde añ. ℈.
ij. corticū citrini cōditi. ℥. ß. candi. ʒ. v. carniū vuaꝝ passaruȝ
bene pinguium. ℥. ß. ꝯserue ros. ru. conserue sticados arabi
ci añ. ʒ. iij. aque ros. ð damasco. q. ß. zuccari albi. lb. ß. fiat ele
ctuariū ꝑ morsellos. Ad idem. ℞. pulueris diamēte pulue
ris diagalange pulueris rosate nouello añ. ʒ. i. ß. pulueris pli
ris sine musco: pulueris diamargariton coriandri preparati
coralli ru. añ. ʒ. ß. corticū citri cōditi. ℥. ß. candi. ʒ. v. carnium
vuaꝝ passarū bene pinguium. ʒ. i. cōserue ros. ru. ꝯserue sti-
cados arabici añ. ʒ. ij. aq̄ ros. ð damasco quar. i. zucca. al. lb.
i. ⁊ fiat electuariū. Ad idē ⁊ est secretū Gerardi q̄d facit ieiu
no stomacho ⁊ precedente purgatōe. In aqua calida dissol
uantur. ʒ. ij. masticis electi ministret absq̄ȝ eo q̄d colet totū
tepidū: q̄r inter oīa stomachū cōfortantia mastix est elegan
tius: (Stomacho quoq̄ȝ). Hic ponit curā ꝑ vnuȝ locale ap-
proximatū stomacho. s. ꝑ emplastrū: ⁊ dicit ꝙ stomacho dȝ
approximari emplastrū factuȝ ex spica ros. mastice cortice
thuris cū vino odorifero. ratio q̄r confortat stomachū rōne
sue stipticitatis ⁊ ꝓhibet ascēsuȝ vapoꝝ ad caput: similiter
remouet malā ꝯplexionē frigidā siccā ⁊ hūidā. ¶ Notādū
ꝙ emplastruȝ ī forma pōt sic poni. ℞. masticis quar. i. spice
nardi ros. ru. olibani añ. ʒ. i. conquassent cōquassanda. mi
sce oīa malaxando cū modico vini odoriferi fiat emplastrū
tenue ad modū scuti extēdat supra coriū ⁊ ponat supra sto-
machū. Ad idē quo Jordanus cōmuniter vtitur. ℞. lauda-
ni purissimi masticis añ. quar. ß. olibani. ʒ. ij. galāge zedoa-
rie ameos añ. ʒ. i. ß. ros. ru. sandal'. al. ⁊ ru. añ. ʒ. i. mente sicce
emathitis añ. ʒ. ij. terbentine. ℥. i. pulverizanda pulverizen-
tur cōquassanda conquassentur cum pistello calido omnia
malaxando cum succo absinthy fiat emplastrum ad modū
scuti ⁊ dictum est. (Nutrimentum vero). Hic ponit curam
per dietam: ⁊ dicit ꝙ nutrimentum debet esse paucarū sup-
fluitatum sicut est caro assata in sartagine vel in cassula vel
in veru. ¶ Notandū ꝙ carnes cōuenientes sunt sicut caro
castrati perdicū fasianoꝝ ⁊ omnium auium viuentium in
arboribus ⁊ pratis ⁊ non in aquis condite cum pipere lon-
go galanga zeodaria ⁊ croco. ratio q̄r per has non augmen-
tatur materia morbi. s. flegma cnm detur nutrimentuȝ sic-
cum. De potibus notandum ꝙ debet esse aqua decoctiōis
peonie. s. radicis peonie in qua ponitur mel. ¶ Secūdo no-
tandum ꝙ idem quod dicitur de uutrimēto. s. ꝙ debet esse
calidum ⁊ siccum debet intelligi de alijs rebus non natura
libus quia debent tendere ad calidum: ⁊ siccum: mutando
de somno ad vigiliam. ⁊ mutatio ð quiete ad motū. ¶ Du
bitatur. quia videtur ꝙ carnes assate non conueniant: quia
sunt difficilis digestiōis: ergo ⁊c. ꝯña tenet: q̄r virtus ī epile-
psia est debilis propter malitiam materie: Dicenduȝ ꝙ de-
bet dari in modica quantitate quia tūc est facilis digestio-

nis. ¶ Almansor.

¶ Et si cum epilepsia sensuuȝ affuerit ⁊ debili-
tas nec aliqua de ꝑdictis significatiõibus iuenia
tur ergo pillule cochie multotiẽs sunt tribuẽde.
Et eius cõseruatio subtiliãda ⁊ cibaria que dixi-
mus danda. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã epilepsie quãdo fit ꝓpter causaȝ ꝓpriã i ce-
rebro: ⁊ diuidit̃ i duas: Primo põit curã qñ fit a flegmate.
Secundo quando fit a sanguine. Scḋa ibi: (Si quis aũt.)
Prima i tres: Primo ponit curã ꝑ euacuationẽ. Secundo
ꝑ dietã. Tertio ꝑ localia. Secũda ibi: (Et eius): Tertia ibi.
(Et gargarismus): De ꝑ̃ma dicit ꝙ si cum epilepsia fuerit
debilitas sensuuȝ ⁊ nõ inueniat̃ aliqḋ de signis predictis su
pra: tunc arguenduȝ est ꝙ fit ꝓpter causam propriã in cere-
bro. Secundo vult ꝙ egro dãde sunt pillule cochie: ¶ No
tandum ꝙ ad cognoscendum ꝙ epilepsia fit propter causaȝ
ꝓpriam i cerebro sunt illa signa que ponit Rasis: ⁊ que po-
sita sunt in notabilibus ⁊ patet: Sed ratio remedij ẽ qꝛ pil
lule cochie euacuãt materiã flegmaticã a cerebro: Sȝ qua-
re sepe ratio est: qꝛ egritudo est longa ⁊ vna vice non potest
euacuari materia: qa virtus nõ tolerat: ¶ Secundo notã
duȝ ꝙ ante exhibitionẽ istaꝝ pillularũ debet exhiberi talis
sirupus. ℞. ireos radicuȝ accori radicũ peonie radicũ ciperi
interiorũ sqlle añ. quar. ß. aristologie rotunde. ℨ. ß. isopi vtri-
usqȝ saluie rute maiorane polij montani tormentille visci
quercini añ. ℳ. i. anisi maratri seminis siseleos seminis ba
silici añ. ℨ. i. seminis peonie munde. ℨ. ij. liquiritie rase vuaruȝ
passaꝝ mũdataꝝ ab aril̃. añ. ℨ. i. floꝝ anthos floꝝ vtriusqȝ
sticados añ. ℨ. i. succi fumiterre vel aque eius. ℨ. ij. zuccari al.
quar. iij. mell̃ rel̃ci. lb. ß. fiat sirupus diligẽter clarificatus vs
qȝ ad. lb. ß. ¶ Notãdũ tertio ꝙ pillule cochie quas põit ra-
sis possunt vigorari sic. ℞. pillulaꝝ cochiaꝝ. ℥. ij. pulpe collo
quintide bdelij añ. ℈. ß. vel. ℈. i. si patiẽs sit fortis. seminis
peonie munde. ℥. ß. pulueriẓanda puluerizent̃ subtiliter: mi
sce oĩa cũ succo rute ⁊ fiant pillule multũ enĩ est appropria-
tus ille succus. Ad idẽ valent iste pillule. ℞. pulpe collogn
tide sticados castorei oĩuȝ añ. ℥. i. iere. ℥. iij. agarici. ℥. ij. tur-
bith. ℥. i. terãt̃ ⁊ cõficiant̃. dos̃ est a. ℥. ß. vsqȝ ad. ℥. i. ¶ Quar
to notandũ ꝙ cũ ꝑdictis eger dȝ ꝓseruari ante tp̃s i q̃ dȝ ve
nire paroxismus ⁊ vtplurimũ i ṽe ⁊ autũno ⁊ semel i hieme
⁊ sel̃ i estate: (Et eius ꝯseruatio): Hic ponit curaȝ ꝑ dietã: ⁊
dicit ꝙ dieta ẽ subtiliãda ⁊ cibaria de qbus dictũ est: supra
sũt dãda: Ratio qꝛ ꝑ dietã subtilẽ natura reddit̃ magis in-
tenta circa materiã flegmaticã ad resoluẽdũ eã: Ratio se-
cundi est dicta supra: qꝛ dȝ dieta declinare ad calidũ ⁊ siccũ
ita ẽt ĩtelligẽdũ ẽ de aere ⁊ alijs sil̃ibus. ¶ Notãdũ ꝙ si tẽ
pus eẽt pluuiosuȝ dȝ patiẽs stare in domo facta sicca ꝑ arti-
ficiũ: qꝛ i domo ponant̃ herbe appropriate epilepsie: vt ruta
poliũ montanũ isopus peonia ⁊ si ex his cõponat̃ puluinar
⁊ ponat̃ ad caput valet. ⁊ format̃ sic: ℞. isopi vtriusqȝ stica
dos rute peonie polij mõtani floꝝ anthos añ. ℳ. i. vl̃ añ. ℨ.
i. ꝯquassent̃ ⁊ fiat puluinar ad q̃ntitatẽ vni⁹ palme ⁊ medie
ex vtraqȝ ꝑte ⁊ teneat sub capite de nocte. ¶ Almansor.

¶ Gargarismus quoqȝ fieri dȝ: Et sternutatio
ex his q̃ diximus ꝓuocãda: ac narib⁹ peonie pul-
uis subtilisimus q sit similis alcophol insufflan-
dus. Si qs aũt cũ epilepsia in facie ⁊ oculis rube
dinẽ habuerit: ⁊ venaꝝ grossitiẽ: flobotomãdus
erit a saphena. Sanguis ãt ex carnositate tibiaꝝ
cũ ventosis erit extrahẽdus: Capiti ꝑterea oleũ
ro. ⁊ acetũ soperfundat̃: Et abstineat a vino ⁊ a
cepis ⁊ allcis ac sinapi ⁊ porris ⁊ apio ⁊ fabis: ⁊
cauebit postremo ab oĩbus fumũ caput ascẽdẽ-
tem ⁊ repletõeȝ generantibus: Cõfectio electua-
rij qḋ omni sp̃ei epilepsie remediũ affert: ℞. pire
tri siseleos sticados oĩuȝ añ. ℥. x. agarici. ℥. v. cor-
dumeni recentis ⁊ acuti assefende optime aristo
logie rotunde oĩum añ. ℥. i. ß. deinde extrahatur
succus ex squilla mixtus cũ pari quãtitate mell̃:
coquat̃ ⁊ cõficiat̃ ex eo sp̃ẽs ⁊ fiat electuarium ex
quo patiens quotidie sumet ⁊ caueat sibi a cibis
grossis: Electuariũ hoc oĩbus epilepsie sp̃ẽbus
excepta vna sanguinea quaȝ Gal̃. noiauit ⁊ nos
ẽt iã fecimus mentionẽ: opitulat̃: cui dixit ꝯferre
flobotomiã ex saphena prius ⁊ postea ex basilica
deinde eius regimẽ fit ex his q̃ sanguinẽ i corpo-
re minuũt ⁊ ip̃m infrigidant. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã ꝑ localia ⁊ diuidit̃ i tres ſm ꝙ ponit tria
localia: Secunda ibi: (Et sternutatio). Tertia ibi. (Et nari-
bus): De prima dicit ꝙ i cura epilepsie ꝯpetit gargarismus.
¶ Notandũ ꝙ gargarisma ꝯpetẽs ẽ: ℞. radicis ireos radi-
cis peonie sqlle añ. quar. ß. isopi polij mõtani añ. ℳ. i. pire-
tri. ℨ. ij. seminis staphisagrie masticis añ. ℨ. i. ell̃i al. ℨ. ij. semi-
nis peonie munde. ℨℨ. al. añ. ℨ. v. vuaꝝ passaꝝ sine arill̃. ℨ. ij.
aceti. ℨ. ß. mel. electi q̃r. i. fiat ꝯcoctio clarificata vsqȝ ad. lb.
i. ¶ Notãdũ ꝙ rõ remedij ẽ. qꝛ euacuat materiã flegmati
cã existẽtẽ i cerebro causãtẽ epilepsiã: ⁊ dȝ fieri ꝓcedẽte eua
cuatõe vl̃i. sicut ⁊ alia remedia ꝑticularia ne agitet̃ plus ma
teria ⁊ attrahat̃. (Et sternutatio): Ponit curã ꝑ aliud loca-
le. s. ꝑ sternutationẽ: ⁊ dicit qḋ dȝ fieri sternutatio cuȝ his q̃
diximus. s. i cura letargie ⁊ appl̃ie. rõ qꝛ ꝑ hoc icitat̃ ṽtus ad
expellẽdã materiã flegmaticã i cerebro cõtẽtã. ¶ Notan-
duȝ ꝙ hoc sternutatoriũ põt eẽ tale: ℞. corticis mediani san
buci succi sicle succi maiorane facta residẽtia añ. ℨ. ß. ellebo-
ri al. euforbij castorei seĩs peonie puluerizatorum añ. gra. v.
misce oĩa ⁊ cũ nassali inijciat̃ in nares ieiuno stomacho. (Ac
naribus): Hic ponit curã ꝑ aliud locale: s. ꝑ isufflationeȝ in
narib⁹: ⁊ dicit̃ caputpurgiũ: dicẽs ꝙ puluis peonie subtilissi
m⁹ vt alcophol dȝ isufflari i nares: ¶ Notãdũ ꝙ alcophol
est puluis q ponit̃ i oculis. ¶ Notãdũ ꝙ rõ dicti est: qꝛ pul-
uis peonie valet rõne q̃litatis ꝑ̃me: ⁊ est calidus: sil̃r ratione
q̃litatis secunde: qꝛ subtiliat: ⁊ rõne q̃litatis tertie q̃ ẽ a for-
ma specifica: ¶ Scḋo notãdũ ꝙ si iste puluis dissoluat̃ cũ
succo rute ⁊ naribus inijciat̃ erit meli⁹: qꝛ ruta hȝ ꝓprieta
tẽ mirabilẽ i epilepsia: ¶ Tertio notãdũ ꝙ ꝑ illas iniectio-
nes itelligit similia habẽtia ꝓprietatẽ circa epilepsiam q̃lia
sunt balnea odoramẽta fomentationes capitis suffumigia.
collo suspẽsa q̃dã orationes ⁊ similia. Odoramẽtũ: ℞. rute
puluerizate subtiliter. ℨ. i. ponatur i panno lineo forme ro-
tunde ⁊ odoret: Ad idem valet hoc. ℞. pulueris peonie. ℨ. i.
ponatur in panno vt supra: Ad idem: ℞. succi gũmi rute ag-
grestis. ℨ. i. farine ordei. ℨ. ß. aceti. q. sufficit ad icorporãdum
fiat vt supra: Fomentatio capitis debet fieri cum decocti-
one omniũ herbarũ positaruȝ in puluinari in magna quã-
titate: Balneum de his etiam potest fieri in magna quanti
tate corpore prius mundificato: ⁊ post exitũ debet dari mi-
tridati. ℥. ß. cuȝ aqua peonie: vel tiriace alexandrine: vel ye
re hermetis i aurora vel alia hora: s. in sero vel in mane ad
quantitatem duarum auellanarum: Suffumigium ex ra-
radice peonie vel semine valet. Ad collũ suspensa: ℞. lignũ
crucis: qꝛ tale non permittit cadere ⁊ expertus sum in filio
bassani de laqua: Ad idem corallus vel smaragdus collo su
spẽsus: At peonia scilicet semẽ vel radix iuuat collo suspẽ-

sus: ¶ At peonia: s. semen vel radix iuuat collo suspensa. Orationes sicut cum aliqs ē in paroxismo: si aliqs ponit os sup aurē patientis ⁊ dicat ter istos versus: Gaspar fert myrrhā: thus Melchior: Baldasar aurū: Hec tria q secū portauerit noīa regū: Soluit a morbo xpi pietate caduco: Statī surget ⁊ ꝓbatū ē. ⁊ dicit si scribant ⁊ portant ad collū qꝫ perfecte curat: ad idē alia oratio ⁊ dicit qꝫ si pater ⁊ mater vel patiēs vl' amicus ieiunat trib⁹ diebus ⁊ postea vadāt ad ecclesiam ⁊ audiant missam ⁊ postea sacerdos fidelis dicat sibi supra caput illud euangeliū qđ dicit ī ieiunijs quattuor tēpoꝝ: ⁊ in vigilijs post festuꝫ sancte crucis: Ubi dicit. erat spumans ⁊ ardēs: ⁊ hoc genus demonij nō eycit nisi cū oratione vel ieiunio: ⁊ postqꝫ ille sacerdos deuote legerit supra caput qđ scribat ⁊ portet ad colluꝫ curat ꝑfecte. zona facta ex corio lupi a capite vsqꝫ ad caudā valet: Ad idē si fit de corio asini: Masticatio. ℞: piretri. ʒ. i. ß. staphisagrie. ʒ. ij. salis aromatici: ʒ. ß: cuꝫ mastice ⁊ cera partibus equalibus misce ⁊ fac formulas sicut auellanas: ⁊ masticet ī ieiunio: Ad idē. ℞: piretrū cū mastice ⁊ cera in ꝯuenienti quātitate ꝯmixtū ⁊ masticatū valet: Ad idem valet vnctio cū oleo de mastice vl' spica supra caput. Ad idē pectinatio: (Si qs): Hic ponit curā epilepsie facte a sanguine: ⁊ diuidit in duas. Primo ꝑ euacuationē. Secūdo per dietā: Secūda ibi: (A carne preterea): Prima in tres. Primo ponit. curā ꝑ euacuatiōeꝫ: Secundo ostēdit a qbus debet abstinere: Tertio iterato ponit curā epilepsie facte a materia frigida ⁊: hoc ꝑ vnā cōfectionē. Secunda ibi: (Et abstineat): Tertia ibi. (Electuariū). Prima in duas. quoniaꝫ primo ponit curā ꝑ euacuationeꝫ. Secūdo per vnū locale: Secūda ibi: (Capiti): pͥma ī duas. quoniaꝫ primo ponit curā per euacuationē factā ꝑ flebotomiā: Secundo ꝑ vētosas. Secunda ibi (Sanguis): De prima dicit qꝫ si qs habuerit ista signa: s. rubedinem in oculis ⁊ facie ⁊ grossitiem venaꝝ dꝫ fieri flobotomia de saphena: ¶ Notandū qꝫ vbi ī corpore fit plectoria. primo dꝫ fieri flobotomia de saphena. ita ītelligit Ras. q diuertit ad partem magis distantē: deinde de cephalica. deinde de vena frontis vl' nasi. deinde de venis que sunt sub lingua. qꝛ euacuāt īmediatius materiā ꝯtētā ī cerebro: (Sāguis): Hic pōit curaꝫ ꝑ vētosas ponēdo eas ī tibijs ⁊ coxis. Ratio qꝛ ꝑ eas fit euacuatio sanguinis ⁊ diuersio. iđ ⁊c. ¶ Notandū qꝫ ꝑ istas ītelligit vētosas positas ī spatulis ⁊ ī locis carnosis que magis distrahūt. (Capiti): Hic ponit curā ꝑ vnū locale dicens qꝫ super caput debet poni oleū ros. ⁊ acetū. ¶ Notāduꝫ qꝫ quātitas dꝫ esse tres partes olei ⁊ vna aceti. ⁊ tunc ratio remedij ē qꝫ ē repercussiuū frigidū ⁊ siccū. vnde ꝓhibet ascensuꝫ sanguinis ad caput ⁊ alterat malaꝫ ꝯplexionē īpressam a sanguine ⁊ ꝯpetit illud euacuatōe p̄missa: (Et abstineat). Hic ostendit a qbus dꝫ se abstinere: qꝛ a vino cepis alleis sinapi porris apio cauabit. i. caulibus īperialibus caput habētibus ⁊ vniuersaliter ab oībus vaporosis que pñt replere caput: Ratio pꝫ. ¶ Notandū qꝫ qꝫuis ab oībus istis sit generaliter abstinēdū tñ ē spālit abstinēdū a qnqꝫ q̄ a tota specie ꝯmouēt epilepsiā. pͥmū ē coriū capre epar: cornu: Unñ epileptici cornu caprino suffumigati statim cadunt: Secunduꝫ est galbanum ita qꝫ non teneatur nec odoret nec fiat suffumigium. Tertium est myrrha vnde non fiat suffumigiuꝫ. Quartum est apium. vnde recitat Gerardus qꝫ vidit vnum qui epilepticus erat: qui qꝫ cito vidit apium qđ in orto erat statī cecidit epilepticus. Quito ossa odorata suffumigata ⁊c. (Et electuariuꝫ): Ponit iterato curā epilepsie facte a materia frigida per electuariū: dicens qꝫ in tali cōpetit electuarium hoc. ℞. piretri siseleos sticados: ana. ʒ. x. agarici: ʒ. v: cordumeni recētis ⁊ acuti asse optime aristologie rotūde ⁊ lon. omnium añ: ʒ. i. ß: deinde extrahatur succus ex squilla ⁊ misce cum pari quantitate mell'. coquantur ⁊ fiant ex eis species ⁊ de hoc sumat quotidie patiens. ¶ Notandū qꝫ ratio dicti est quia hoc electuariū calefacit: ⁊ resoluit materiam epilepsie ⁊ confortat caput ⁊ est vltimate virtutis: Ad ideꝫ. ℞: margaritaruꝫ electarū: ʒ: i: gariofil' galange nucis mus. cucube domestice añ. ʒ. ß. florum cinamomi: ℈. ij. grane tinctoruꝫ ligni aloes storacis calamite añ: ℈. ß. sandali calami aromatici doronici romani añ: gra: v. seminis peonie munde visci quercini diptani añ. ʒ. i. carnium vuarum bene pinguium. ʒ: i: conserue anthos. conserue sticados: conserue boraginis añ. ʒ. ij. aque ros. damas. zuccari albi añ. lb. i. fiat electuarium: Ad ideꝫ: ℞. pliris sine musco diamargariton añ. lb. ß. Sed si esset bene diues loco diamargaritō ponat diābre fiat electuarium. Ad idem: ℞: piretri fortis quar: ß. diuidatur in frustra parua remolliatur deinde conficiatur cuꝫ zuccaro ⁊: ʒʒ: Sumatur vnus bolus stomacho ieiuno ⁊ ante cenam: piretrum enim condituꝫ per se valet inter omnia electuaria. Ad idem: ℞: conserue squille facte ad solem vel supra carbones cum zuccaro albo ⁊ sic fit: habeatur squilla ⁊ remoueatur pellis exterior que est dura: ⁊ sicca pistet fortiter in mortario ⁊ puluis zuccari cōmixtus fiat cōserua sicut fit conserua ros: vel de viol'. ponatur in vase mundo ad soleꝫ per quattuor dies: comedatur ieiuno stomacho de mane vel ante cenam: vel fiat supra carbones calidos si nō possumus expectare. Ad idem: ℞: siseleos aureos tres baccaꝝ lauri: ʒ. iij. aristologie rotunde radicis peonie añ. au. ij. castorei trocis: sqlle: añ: au: i: conficiantur cum melle dispumato: ⁊ da omni die cum aqua mellis vel cuꝫ secaniabin facto cū aceto squillitico: Ad idem: ℞ piretri siseleos sticados añ. ʒ. x. agarici. ʒ. v. cordumeni as. aristol'. ro. affrodill'. ligricie carpobalsami fiat vt supra: Ad idem: ℞: peonie: ʒ. i. macis spice croci corallorum ru. margaritarum non perforataꝝ añ: ʒ. ß. cinamomi nucis: mus. gariofil: ʒʒ: pipis lon. cardamōi melegete añ: ʒ: ij. ligritie: ʒ: v: anacardi: ʒ. i. ß: musci ambre añ. gra: vij: terantur optime ⁊ conficiantur cū melle dispumato bene cocto vel cum sirupo bene cocto facto cum. lb. viij. zuccari: hoc eniꝫ conditum valet ad epilepsiam paralisim ⁊ spasmū de repletiōe ⁊ cōseruat memoriā ⁊ remouet obliuionē sensus ebentes curat: Datur ad modum nucis in aurora ⁊ post illud bibit aqua mell' pōt ēt dari volēti ire ad dormiēdū. ¶ Tertio notāduꝫ qꝫ loco huius electuari pōt dari puluis talis. ℞. interioꝝ cinamomi elcī gariofil'. galāge nucis mus: macis cubebe domestice añ: ʒ: ij. omnium generuꝫ pipis cardamomi: seminis anisi fenicl': seminis peonie mūde: isopi sicce: diptani: visci quercini añ: ʒ. i: croci: ʒ: ij: candi. ʒ: v. fiat puluis ponat ī sacculo de aluta: vtat ī salsamentis cū omnibus rebus: ⁊ si detur ante digestioneꝫ confortat caput. Ad idem: ℞. peonie: ʒ. ij. pentafilon oppoponacis añ: ʒ. i: lapidū q inueniunt in primo ventriculo irundinis cū inciditur quorum vnus est vnius coloris ⁊ alter est diuersoruꝫ colorum. ʒ. ij. terantur omnia ⁊ detur: ʒ: i. cum vino decoctionis primule veris vel eius radicis: vel cuꝫ melle squillitico: ⁊ detur semel vel bis ī hebdomada: Ad ideꝫ: ℞. seminis galli trici. ʒ. ß. visci. quercini. ʒ. i. tormentille. ʒ. i. ß. fiat puluis de quo dentur. ʒ. ij ante aduentum paroxismi cum aqua decoctionis peonie valet eni a proprietate: Ad idem: ℞: ossium anteriorum partis capitis hominis combustorum seminis peonie munde añ: ʒ ß: tormentille visci quercini añ. ʒ. ij. fiat puluis ⁊ valet a proprietate: Ad idem: ℞: pulueris cornu cerui detur cum vino. Ad idē. ℞. pulueris iecoris milui. Ad idem sanguis agni dicit gerardus: Ad idem vesica apri cuꝫ tota vrina exiccet in furno ⁊ detur singulis diebus ad modum fabe cum oximelle: ¶ Notandū quarto qꝫ in cura epilepsie comedere oua coruorum mirabiliter iuuant. Ideꝫ faciunt carnes irundinum comeste: Ad idem cor lupi datum multuꝫ iuuat: Ad ideꝫ caro vulpis iuuat valde: ¶ Quinto

notandum ꝙ in cura epilepsie succus rute facta residentia cū modico asse fetide iuuat valde ⁊ optime valet. Ad idem sanguis mustelle cū vrina pueri multū valet: Ad idem sanguis edi bibitꝰ vt dicit serapio. c. ð sanguine. Similiter sanguis testudinis nemoralis valet: Ad idē valet vngula asini cōbusta ⁊ in puluerē redacta ⁊ cum aceto forti linire caput. Serapio de extremitatibus aīaliū: Ad idē valet omne coagulum dissolutū ī aceto ⁊ datū in potu: ⁊ specialiter coagulū leporinū: vt dicit Serapio de mente alioꝝ: c: de coagulo. Ad idē valet epar asini quādo comedit̃ stomacho ieiuno vt Serapio. Ad idem valet fel vrsi quando ex eo fit cobol: Serapio: c. de felle:

¶ Almansor.

¶ A carne preterea ⁊ vino abstineat ⁊ bibat rob acetosoꝝ fructuū. Capiti quoqꝫ supponant̃ ea q̄ ipsum infrigidant.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā epilepsie facte a sanguine dicens ꝙ oꝫ se abstinere a carne ⁊ vino: Rō est qꝛ multiplicāt sanguineꝫ. Scđo dicit ꝙ debet sumere succū fructuū acetosoꝝ: s: citri limonis agreste ⁊ granatoꝝ: rō qꝛ repugnāt sanguini vtraqꝫ qualitate: Tertio vult ꝙ capiti debeāt appōi infrigidantia. rō. qꝛ ꝓhibēt ascensuꝫ vapoꝝ ⁊ alterant malā ꝯplexionē calidā. ¶ Notādū ꝙ si ea q̄ dicta sunt non iuuant recurrēdū ē ad vltimū remediū qđ est cauteriū ī parte posteriori. si nō valet fiat ī cōmissura: ¶ Notandū secūdo ꝙ si epilepsia fiat a melācolia lꝫ raro ꝯtingat: ⁊ qꝛ raro ꝯtingit. ideo Raſ nō ponit curā. ꝓcedendū est hoc modo: Digerat̃ ꝑmo materia cū sirupo dicto supra ī cura doloris capitis ꝓuenietis a melancolia hoc addito ꝙ apponāt̃ illa que a tota specie respiciunt epilepsiā. vt isopus ruta. poliū montanum peonia. Deinde fiat euacuatio cū medicinis positis loco dicto: Si vero epilepsia fiat a colera qđ etiā est raro: ⁊ ideo Raſ non ponit curā: Digerat̃ ꝑmo materia cuꝫ sirupis dictis in: c: de cura dolorū capitis ꝓuenientis a colera hoc addito ꝙ in sirupis ponant̃ medicine dicte epilepsiā respicientes. deinde fiat euacuatio cū medicinis dictis ī ꝑdicto. c. ð euacuātibus colerā. Si vero epilepsia fiat a vermibus curanda est cura vermiū de qua dicetur in. c. determinato.

¶ De incubo:

¶ Sillanus:

Notandū circa rubricā ꝙ incubus ideꝫ est ꝙ strangulator: Vel est egritudo quā homo sentit cū ingredit̃ somniū fantasma graue super se cadens. ⁊ cōprimit ipsuꝫ ⁊ angustiat̃ eius spiritus ⁊ intersecat̃ vox ipsius. ⁊ eiꝰ motus ⁊ fortasse ꝑfocat̃ ꝓpter poroꝝ oppilationē ⁊ cū ab illo separat̃ excitat̃ subito: Ita ponit Auic. prima terty trac: quarto: c: de icubo: Aliter diffinitur sic. Incubꝰ est egritudo vel fantasma corpus aggrauās motū ⁊ loquelam ipediens. ¶ Secundo notandū ꝙ ꝭm medicinā tres sunt cause incubi: s: ꝑmitiua antecedēs ⁊ cōiuncta: Primitiua ē frigiditas adueniēs posteriori parti cerebri q̄ cōprimit eā ꝑ quā ꝓhibet̃ spūs ad iferiora descendere: Silr̃ somnus factꝰ sup repletiōe cibi ⁊ potus: vnde ascendunt fumi grossi ⁊ mali qui nō possunt cōsumi a calore naturali oppilātes cerebrū: Causa antecedens sunt humores abundantes in cerebro ⁊ alys partibus a quibus possunt eleuari vapores grossi oppilātes cerebrū: ⁊ possunt esse sanguis colera flegma vel melācolia. causa coniuncta sunt ipsi vapores ī cerebro existentes actu ledētes: qꝛ causantes oppilationē ī parte posteriori cerebri ratione cuius prohibet̃ descensus spirituū ad inferiora mēbra: ⁊ qꝛ primo deficiunt in extremis. ideo ꝑmo videt̃ patiēti ꝙ illud fantasma incipiat descendere a pedibus: deinde paulatim occupat totū corpus ꝭm ꝙ vapores plus occupāt ⁊ ideo loquit̃ mugiēdo petens auxiliū: ⁊ est ꝑterritus totus ⁊ pauidus ꝓpter fumū corruptū: Aliquādo dicit̃ ꝙ cā incubi est demon ꝭm vulgum: Aliquando dicunt ꝙ est vetula calcans et comprimens corpora: ¶ Notandum quarto ꝙ hec egritudo siue dispositio magis fit in somno q̄ꝫ in vigilia qꝛ ī vigilia sunt pori aperti: ⁊ in somno sunt odpilati ideo ⁊c. ¶ Dubitat̃ q̄re accidit multū īcubus supine iacentibꝰ: Dicendū ꝙ cā est: qꝛ talis modus iacendi est causa oppilatiōis faciendo materiā ad posteriora descēdere: Unde tertia primi. c. de somno ⁊ vigilia dicit̃ ꝙ resupine iacere est maluꝫ ⁊ ad malas preparādas egritudines: s: epilepsiā applīā frenesim incubuꝫ: quoniā superfluitates facit ad posteriora declinare:

¶ Almansor:

Cum qs ī somno quasi rē grauē aliqd super se cadere senserit incubū pati nūciandus est: In ipsius itaqꝫ cura nō est tardandū. ipse. n. epilepsie preambulus est. ipsā nāqꝫ precedit:

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de īcubo. ⁊ diuidit̃ ī tres. Primo ponit signa: Secundo ponit causaꝫ ꝓnosticaꝫ quare cura nō ē tardanda: Tertio ponit curam: Scđa ibi. (Ipsius): Tertia ibi: (Eger quoqꝫ): De prima dicit ꝙ cū quis sentit in somno q̄si rem grauē cadere super se dicimus talē pati īcubū: ¶ Noduꝫ ꝙ in somno sentit̃ illa grauitas ꝑꝑ oppilationē rōne cuius nō pōt virtus regere mēbra. ¶ Scđo notandū ꝙ signa passiōis distinguunt̃ ꝑ iudicia patientis ſꝫ signa humoꝝ frequēter dicta sūt: (In ipsius): Hic ponit cām ꝓnosticā ⁊ cāꝫ quare cura nō ē tardāda: qꝛ ꝓnosticat̃ epilepsiā vel subeth vel applīaꝫ vel spasmū vel paralisim: aut mortē subitā: Rō pꝫ: ¶ Scđo notādū ꝙ si īcubus ꝓueniat ī vigilia est deterius: rō pꝫ qꝛ fit a fortiori cā: ⁊ si post excitationeꝫ sudet sudore frigido ⁊ sit cum tremore cordis est pessimuꝫ: ratio patet:

¶ Almansor.

¶ Eger quoqꝫ si in colore rubeus fuerit ⁊ venas habuerit plenas: ex saphēa erit minuendus. Et vētose in carnositate tibiaꝝ ponende sunt: Eger preterea a potu vini ⁊ reꝝ dulciū comestiōe abstinēdus erit ⁊ precipue ab omni re q̄ multuꝫ generat sanguinem:

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā ⁊ diuidit̃ in duas: Prīo ondit curā qn̄ fit a sanguine: Secūdo qn̄ fit a flegmate: Secunda ibi: (Qꝛ si huic): Prīa in duas. ꝑmo ponit curā ꝑ euacuationē. Scđo ꝑ dietā. Scđa ibi. (Eger ꝑterea). Prima ī duas. Prīo ponit ꝑ flebotomiā. Scđo ꝑ vētosas. Scđa ibi: (Et vētose): De prima dic̃ ꝙ si eger fuerit rubeꝰ ī colore ⁊ habuerit venas grossas oꝫ fieri flebotomia de saphena: rō qꝛ signū ē ꝙ ī corpe ē plectoria: iō vt fiat diuersio oꝫ fieri talr̃ flebotomia. deinde post de cephalica: deinde post de vena frōtis vel nasi vt venaꝝ sub lingua: lꝫ tñ Rasis nō dicat ī littera: De scđa dicit ꝙ vētose cū scarificatiōe debēt poni ī ꝑte carnosa tibiaꝝ. rō pꝫ vt supra in. c. ꝑcedēti ⁊c: (Eger ꝑterea): Hic ponit curā ꝑ dietā dicēs ꝙ eger oꝫ se abstinere a potu vini ⁊ a cōestiōe rerū dulciū ⁊ ꝑcipue ab oī re multiplicāte sanguinē: rō qꝛ talr̃ dieta diminuit sanguinem:

¶ Almansor.

¶ Qꝛ si huic contrariū accidit venter ex pillulis cochijs multotiēs erit soluēdus. Et eius regimē subtiliādū. Exercitio quoqꝫ vtendū erit ⁊ mēbra inferiora erūt fricanda.

¶ Sillanus.

¶ Hic pōit curā qn̄ ꝓuenit a flegmate ⁊ diuidit̃ ī tres. Primo ponit curā ꝑ euacuationē: ꝭo ꝑ dietā: Tertio ꝑ exercitiū ⁊ fricatiōes: Scđa ibi: (Et eius regimē): Tertia ibi: (Exercitio quoqꝫ): De prima dicit ꝙ si appareat cōtrariū eius qđ dictū ē. qꝛ nō sit rubedo ſꝫ potiꝰ albedo ⁊ nō sit repletio venarū: sepe oꝫ fieri euacuatio ꝑ secessuꝫ cū pillulis cochys: Rō

patet: ¶ Notandum ꝙ ante exhibitionem pillularum debet ꝑcedere sirupus digestiuus flegmatis dictus i.c.d epilepsia. (Et eius regimē): Hic ponit curā ꝑ dietā ⁊ dicit ꝙ eiꝰ regimē dꝫ diminui: rō vt ɔ̄sumat̄ materia flegmatica ⁊ dꝫ ɔ̄clinare ad calidū ⁊ siccū sicut ī dieta epilepsie: (Exercitio quoqꝫ): Hic ponit curā ꝑ exercitiū ⁊ fricatiōes: dicēs ꝙ ī cura vtendū est exercitio: Rō qꝛ resoluit ⁊ exiccat materiam flegmaticā: Scđo dicit ꝙ mēbra īferiora sunt fricāda: rō qꝛ ꝑ hoc diuertit̄ materia a partibus capitis: ¶ Notādū ꝙ ꝑ exercitia ⁊ fricatiōes debēt ītelligi oīa illa q̄ excitāt virtutē vt clamor magnus: ideo talis dꝫ habere sociū dilectū q̄ statim cū audit ipsuꝫ lamētanteꝫ excitet eum siue cū fricatiōe forti siue aspersiōe faciei cū aqua rof. ¶ Scđo notandū ꝙ si incubus fieret a magna frigiditate capitis dꝫ inungi caput cū oleo costino laurino vel rutaceo ⁊ similibꝰ ⁊ si fuerit a nimia repletione stomachi fiat vomitus clistere ⁊ similia: ¶ Tertio notādū ꝙ ī cura incubi ɔ̄uenit vt ɔfortet̄ cor ⁊ cerebrū cū electuario qđ sic fit. ℞: coralloruꝫ ossis de corde cerui margaritaꝝ nō perforataꝝ aā. ʒ. ß: sirici combusti. ʒ. ß. galāge cardamomi mellegete mirtilloꝝ piperis longi gaꝝ nucis musf. peonie aā. ʒ. i. ß. cinamomi. ℥. i. macis croci aā. ʒ. i. zuccari albi. lb. iiij. fiat electuariū durū: ⁊ pōt fieri cū melle melius ī hieme: Sumat̄ mane ⁊ sero ad modū nucis ⁊ bibatur post illud aliq̄d aque decoctionis peonie: Ad ideꝫ valet diacameron: Similiter ⁊ diambra: Ad idem valet si sumat̄ bis in hebdomada ꝑ qualibet vice ī aurora. ʒ. ß. tiriace cū. ℥. iij. aque decoctionis peonie ⁊ videbit̄ mirabile. ¶ Notanduꝫ quarto ꝙ ī tali posset ēt fieri cauteriū in anteriori parte capitis ī loco ɔmissure coronalis specialiter post purgationes factas: ¶ Quinto notandū ꝙ modus cure istius egritudinis est sicut epilepsie: q̄a materia est eadē: Nam incubus non est aliud q̄ꝫ parua epilepsia.

¶ De melancolia. ¶ Sillanus.

Notandū primo circa rubricaꝫ ꝙ melancolia pōt dupliciter sumi: Uno modo ꝑ hūore melancolico. Secūdo mō pro quadā passiōe cerebri sic noīata. Ad ꝑpositū hic sumit̄ secundo mō. ¶ Secundo notandū ꝙ melancolia secūdo mō dicta capit̄ dupliciter. Uno mō generaliter. ⁊ sic est nomē generale ad maniā caninā ⁊ lupinā siue demoniacā ⁊ ad melancoliā ꝓprie dictā: Secundo mō capitur ꝑ melācolia ꝓprie dicta solū. ¶ Tertio notāduꝫ q̄d sit melācolia ꝓprie dicta: nā melācolia est mutatio extimationū ⁊ cogitationū a cursu naturali ad corruptionē ⁊ timorē ⁊ ad malitiā ꝓpter ɔplexionē melancolicā faciētē siluestreꝫ spiritū ī vēis cerebri ⁊ faciētē ipm timiduꝫ ꝓpter tenebras ipsius: sicut tenebre extrinsece solitariū timere faciūt secundū ꝙ ɔplexio frigiditatis ⁊ siccitatis cōtrariant̄ spiritui debilitans ipsuꝫ ⁊ sic in eo videt̄ esse lesio pluriuꝫ virtutū: ¶ Quarto notandū ꝙ apud medicū tres sunt cāe melācolie. s. ꝑmitiua antecedēs ⁊ ɔiūcta: Primitiua sunt res nō naturales multiplicantes melancoliaꝫ vt cibi melancolici sicut lētes ⁊ fabe ⁊ alia legumina carnes antique caseus caules carnes bouine leporum cuniculoꝝ: vinū grossum panis azimus timor ⁊ tristicia ⁊ cōplexio frigida ⁊ sicca. similiter ⁊ regio frigida ⁊ sicca: etas senectutis ⁊c. Cā antecedēs ē humor melancolicus anteq̄ꝫ actu inducat corruptionē ī virtute estimatiua vel imaginatiua: Causa ɔiuncta ē hūor melācolicus existēs ī cerebro vel ī alio mēbro īducēs corruptionē in virtute imaginatiua vel estimatiua. ¶ Quinto notāduꝫ ꝙ differētia est inter maniā caninā ⁊ melancoliaꝫ ꝓpe dictā: qꝛ mania canina causat̄ ex melācolia generata ex sanguine q̄ꝫ diu remanet in materia causa adurens. ⁊ sic in paroxismo garrulant ⁊ gaudent ratione sanguinis ⁊ tristātur ratione melancolie: Mania aūt lupina vel melancolia lupina cātur ex melancolia causata ex adustiōe colere: ⁊ ī tali fit rixa furia ⁊ agitatio: ⁊ a vulgaribus dicit̄ ꝙ demon intrauit corpus eius: ⁊ ē passio difficilis ad curādū: Melāccholia proprie dicta causat̄ ex melancolia naturali buliente ī cerebro: ⁊ aliquando cātur a mala ɔplexione frigida ⁊ sicca sine materia lꝫ raro ab illa. vel ex melancolia causata ex adustione alioꝝ humoꝝ dum tñ caliditas sit separata ab illa materia: ¶ Sexto notandū ꝙ melancolia pōt ɔsiderari dupliciter: Primo mō quantū ad sui originē vel apprehēsionē: ⁊ sic est actio corrupta virtutis imaginatiue. vel quantū ad sui complemētū: ⁊ sic ē actio corrupta estimatiue: ¶ Septimo notādū ꝙ melācolia pōt fieri dupliciter. vl' ꝑ cām ꝓpriā ī cerebro vel ꝑ cōitatē: vt q̄a vapor melācolicus cōicat̄ cerebro a mēbris inferioribus: vt a corde stomacho ipocondrijs splene renibus: ⁊ a retentionibus mēbroꝝ vel hemorroidaruꝫ. ¶ Octauo notādū ꝙ species melancolie sunt q̄si infinite. Quidaꝫ eni timent casuꝫ celi supra se: Quidaꝫ timēt ꝙ terra absorbeat eos: Quidaꝫ timēt latrones: Quidaꝫ ne lupus aggrediat̄ eos. Quidā imaginant̄ res coraꝫ oculis suis q̄ nō sunt vere: Quidam imaginantur se factos esse reges: aut lupos: aut demones: aut aues: aut īstrumēta artificialia: Quidam ridēt: q̄dam plorant: q̄dam abhorrent aquaꝫ: Quidaꝫ etiā melancolici illitterati fiūt litterati: ⁊ litteraliter loquūtur: Quidaꝫ ꝓphetizant: ⁊ hoc non videt̄ reducibile in causas rōnales nobis notas. ⁊ sūt plures alie spēs q̄s omitto ꝓꝑ multitudinem earum: ¶ Almansor.

Cvꝫ alicui cogitatiōes male sine cā acciderit: ⁊ timor ⁊ tristitia ī eo ꝑualuerit. mlīe principiū ī eo ē: Cū āt res ad hoc deuenerint vt ēt ea q̄ cogitare ceperit ore ꝓmat verba sua atq̄ꝫ actus ꝑmisceat: iam melancolia perfecta est. Cui ergo he male cogitatiōes ⁊ tristicia ⁊ tribulatio accidunt anteq̄ꝫ preualere incipiant succurrendus est: quia si preualuerint cura est difficilis: ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de mlīa: ⁊ diuidit̄ ī tres. Prio pōit signa Scđo reddit cām q̄re cū apparēt male cogitatiōes nō ē differēda cura: Tertio pōit curā: scđa ibi: (Cui ergo he): Tertio ibi: (Et si cū mlīa): Pria ī duas. Prio pōit signa mlīe qñ ē ī ꝑncipio. Scđo qñ ī sui ɔplemēto: scđa ibi: (Cū āt res): De ꝑma dicit ꝙ qñ ī aliquo apparēt ista signa: Prio ꝙ male cogitatiōes accidūt sine cā. Scđm ꝙ timor ⁊ tristicia ī eo preualēt: tūc dicimꝰ ꝙ mlīa ē in sui ꝑncipio. ¶ Notādū ꝙ mlīe tres sunt gradꝰ: ꝑmo qñ false imaginā̄t vl' estimāt quia imaginantur illud qđ nō imaginandum vel estimant qđ nō est estimādū: Secūdus gradꝰ ē qñ ore ꝓferūt qđ mēte ɔcipiūt: qꝛ loquūt̄ fatue: Tertius gradus ē qñ ɔplēt oꝑe qđ mēte cōceperūt sicut aliq̄ mlīci q̄ nō desinūt ire nūc huc nūc illuc: ⁊ nesciūt quo vadāt. ⁊ dr̄ cuttubuth: ¶ Scđo notādū de rōne signoꝝ: Uerificat̄ ꝑmū qꝛ hūor mlīcus repugnat spiritibꝰ sui substantia igrossando spūs ex sui q̄litate qꝛ frigidus ⁊ siccꝰ: Uerificat̄ ꝫꝫ qꝛ sicˀ hō exñs ī mēbris timet ⁊ tristat̄. sic spūs ꝑ mlīaꝫ ⁊ vapores melācolicos obtenebrā̄t. ⁊ iō est timor ⁊ tristicia ⁊c: (Cū āt res): Hic pōit signa mlīe qñ ē ī suo ɔplemēto dicēs ꝙ qñ res ꝑuenit ad h̄ qđ patiēs ꝓferat ore q̄ mēte ɔcipit. Silr̄ v̄ba ⁊ actꝰ suos ꝑmiscet: signū ē ꝙ melīa ē ī suo ɔplemēto. ¶ Notādū ꝙ supra Raf: ī ꝑcedēti ꝑte posuit ꝑmū gradū melīe q̄ est male cogitare ⁊ false imaginari nūc ī hac ꝑte pōit ꝫm gradū melīe q̄ ē proferre ore qđ mēte ɔcepit: ¶ Scđo notādū ꝙ signa mlīe sūt duplicia: q̄dā sūt ꝓnostica ⁊ q̄dā demōstratiua. ꝓnostica sūt timor pusilanimitas: extimatō mala: timor: sine cā: velocitas ire: dilectō solitudis. tremor ⁊ v̄tigo ⁊ sonitꝰ ꝓprie ī mirach: Demonstratiua sūt qñ ꝑdicta sūt ɔfirmata: ¶ Tertio notāduꝫ ꝙ ratio

signorū ē. Primo timor ⁊ pusilanimitas pp tenebrositatē melancolie vel vaporis melancolici obtenebrātis spiritus extimatio mala rōe melīe iprimētis speciē tenebrosā. Timor ⁊ velocitas ire qꝛ talis icipit eē solitarius ⁊ si qs illū a suo ꝓposito diuertit irascit. ⁊ qꝛ imaginat ab oībus paruipēdi ē dilectio solitudinis pp obscuritatē melīe q̄ mouet vt sit sollitarius ⁊ nō cōuersetꝰ cū aliquo: ⁊ fit aliqn̄ tremor ex vaporibus ascēdentibus ad caput ⁊ sonitus ⁊ tinnitus ꝓprie in mirach ꝓpter idem qꝛ ibi eleuant mali vapores est fasti diū ꝓpter multitudinem ventositatis subleuantis cibum.

¶ Quarto notādū ꝙ signa melancolie cerebralis sunt hec superfluitas cogitatiōis assiduatio sollitudinis iportunitas ad aliquā rē vt ad terrā: antecessio isomnietatis egritudines cerebri antecedēs ⁊ nō apparēt i mēbris cerebro cōicātibus nocumēta: Accidētia sunt valde magna ⁊ ꝯtinua. ratio patet itelligētibus. Signa melancolie ꝑ cōitatē ꝑ totū corpus sunt nigredo totiꝰ corporis ⁊ arefactio ⁊ retētio eius qd̄ ꝯsueuit euacuari a splene ⁊ a stō ⁊ hemorroidibus ⁊ mēstruis: vehemēs nigredo piloꝝ: ātecessio ciboꝝ melācolicorum: Antecessio febriū putridarum cronicarū ⁊ diuersarū: rō patet: Signa melīe ꝓpter cōitatē ad splenē sunt multitudo appetitꝰ ꝓpter effusionē melīe ad os stomachi: Paucitas digestiōis stomachi pp frigiditatē melīe: multitudo rugitus lateris sinistris: Inflatio splenis ꝓpter ventositates: ⁊ hoc nō separat ab eis: qn̄qꝫ ē febris quartana: Natura est leuis ꝓpter idigestionē: Signa melīe ꝓpter cōitatē ad stomachū sunt nauseatiua sacietas cū idigōe ⁊ repletiōe i hora digestiōis: Mltiplicatio doloris apō cōestiōē q gescit apō digōem. Signa melīe ꝓpter cōitatē ad mirach: sunt grauitas i mirach: ⁊ attractio ad supiora: nausea iseparabilis: ⁊ corruptio digōnis. Eructuatio acetosa: Sputū humidū: Rugitus ⁊ exitus ventositatis: ⁊ inueniūt iuuamētū. dolor ē in stomacho aut iter vtrasqꝫ spatulas ꝓprie post cibū anteq̄ꝫ digerat. Signa qn̄ mlīca passio fit a sanguinea melācolia sūt quia patiens ē cū gaudio ⁊ risu ꝓpter ꝓprietatē sanguīs. nō est tristicia vehemēs. oculi sunt rubei: Vene sunt plene. cibi multiplicātes sanguinē precesserūt: Signa melīe qn̄ ē a colera sunt. qa ē cū saltu ⁊ cū furore ⁊ cū luppinositate ⁊ cū terribili aspectu. ⁊ appellat a qbusdā demoniū. Signa melancolie qn̄ fit a flegmate ē cū pigritia paucitate caliditatis ⁊ cū qete. Signa qn̄ fit a melancolia est cogitatio plurima: audacia minor q̄ꝫ in alijs odiumqꝫ cuius non obliuiscit ⁊ cetera. (Cū ergo): Hic reddit causam quare cū he male cogitatiōes apparēt cura nō sit differēda: ⁊ dicit ꝙ cū accidunt male cogitatiōes tristitia ⁊ turbatio succurēdū ē antequā incipiant ꝑualere: Reddit causā. qa si ꝯfirment ⁊ ꝑualeāt cura est difficilis. Pronosticatio: fluxus vel varices qn̄ veniūt habētibus melancolicā passionē est bonus. ¶ Notandū ꝙ ratio huius dicti est quia si ꝯfirmet signū ē ꝙ facta est fortis impressio in mēbro ꝑncipali. s. i cerebro: Itē qa talis egritudo fit ab humore melancolico. ⁊ talis repugnat curatiōi rōne substātie: qa ē humor grossus: ⁊ rōne qualitatis quia est humor frigidus ⁊ siccus vnde contrariatur calori naturali qui curat morbos: Unde quartana curatur difficiliter.

¶ Almansor:

¶ Et si cū melancolia fuerit dolor vētris ⁊ inflatio: ⁊ malus color: ⁊ digestionis corruptio: ⁊ vomitus acetosus: ⁊ excreatiōis multitudo: icipienda ē cura cū flebotomia ex basilica: aut saluatella sinistre manꝰ: Et si sanguis visus fuerit niger dimittat egredi in multa quātitate: subtilis aūt ⁊ rubeus si fuerit restringēdus erit illico: Eger vero ex rebus linientibus est nutriendus vt sunt alessidabegi que sunt ex carne edina ⁊ aretina ⁊ mittendus est in balneum in quo non diu moretur:

¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curā melancolie ⁊ diuidit i duas. Primo ponit curā melancolie ꝑueniētis a splene. ¶ Secūdo a capite: Secunda ibi: (Si aūt): Prima i quattuor: Primo ponit curā ꝑ euacuationē: Secūdo ostēdit qbus ē vtēdū post euacuationē. Tertio ostēdit a qbus ē abstinēdū: Quarto ostēdit circa que medicus hꝫ attendere in cura talis melācolie ꝑueniētis a splene. Secūda ibi: (Deinde tribꝰ): Tertia ibi. (Eger vero): Quarta ibi. (Et studēdū): Prima i duas: Primo ponit curā ꝑ euacuationē factā ꝑ flebotomiā: Secūdo ꝑ euacuationē factā ꝑ secessū. Secunda ibi. (Post hoc āt.) Prima i tres Primo docet facere flebotomiā: Secūdo docet curā ꝑ dietā. Tertio ꝑ balneū. Secūda ibi. (Eger vero): Tertia ibi: (Et mittēdus): De ꝑma dicit ꝙ si cū melancolia fuerint ista signa. s. dolor vētris ⁊ inflatio: malus color corruptio digestiōis ⁊ vomitus acetosus: debemus incipere curā faciēdo flebotomiā ex basilica. aut saluatella manꝰ sinistre: Secūdo dicit ꝙ si sanguis fuerit niger debet dimitti fluere seu diminui i quātitate multa. sꝫ si sit subtilis rubeus debet statī restringi. ¶ Notādū ꝙ ⁊ si i melancolia possit esse ꝑ cōmunitatē ad alia mēbra. s. ad cor: qa generat spiritū vitalē turbidū ⁊ grossū: vel ad epar: vel ad splenē: vel ad matricē: hic tn̄ ponit curā eius q̄ ē ꝑ cōmunitatē ad splenē: quia sepius accidit ex quo splen ē receptaculum melancolie ⁊ illa cura curant alie. ¶ Notādū secūdo de ratiōe signoꝝ melancolie ꝑuenientis a splene: Primo est dolor vētris: qꝛ ꝓpter abundantiā humorū in splene: ⁊ ꝓpter colligantiā splenis ad stomachū debilitat virtus digestiua stomachi: ⁊ sic generantur vētositates que sunt cā doloris ⁊ inflationis stomachi: ⁊ sic verificat primū: Verificatur secundū: qa malus color est ꝓpter malitiā digestiōis: Verificat tertiū. s. corruptio digestiōis ꝓpter malitiā melancolie habundātis in splene: Verificat quartū. s. vomitus acetosus qꝛ melācolia ꝯfluit ad stomachū ⁊ corrūpit ꝯuertēdo ad acetosū: Verificat qntū: qa fit multū sputū ꝓpter malitiā digestiōis ratiōe cuius generat multū de flegmate viscoso i stomacho.

¶ Tertio notādū ꝙ ratio remedij ē. qa ꝑ euacuationē factā ex basilica vel ex saluatella manus sinistre vel brachij euacuat sanguis melācolicus q peccat i splene ⁊ si sit niger debet dimitti egredi: qꝛ sanguis melācolicus ē niger ⁊ grossus ⁊ sic euacuat materia peccans. si sit subtilis restringat qa tunc talis sanguis est colericus q ē sicut frenū melancolie ⁊ sic nō euacuat materia peccās: ¶ Dubitat i habētibꝰ passionē melancolicā peccato melancolie. quare competat flebotomia cū nō peccat sanguis: Dicēdū ꝙ melancolia magis conuenit cū sanguine. quia est fex sanguīs: ⁊ quia melancolia non est sic separabilis a sanguine. Sed si dicet ꝙ sanguis magis contrariat in cōplexione melancolie q̄ꝫ flegmati: Dicendū ꝙ lꝫ ex ꝑte cōplexiōis ita sit: tn̄ ex ꝑte multiplicatiōis nō qa fiunt ab eodē calore. Aliter lꝫ sic sit: tn̄ ex parte euacuatiōis nō est simile. qa flegma pp viscositatē adheret. ⁊ nō sequit sanguinē i euacuatōe. sed melancolia nō: immo egredit cū sanguine. ⁊ ideo posuit flebotomiā: ⁊ Auic. ēt quarta ꝑmi capitulo. xx. de flebotomia dicit ꝙ hoīes melācoliei debent sepe flebotomari: ⁊ in flegmaticis prohibet. (Eger vero): Hic ponit curā ꝑ dietā dicēs ꝙ eger dꝫ nutriri ex carne edina ⁊ aretina: Ratio qa ex ea generat sanguis bonus ⁊ multe quātitatis q resistit melancolie: ⁊ ex quo fit resumptio corporis ⁊ specialiter ꝯuenit hoc. qꝛ splenetici sūt macri ꝓpter idigestionē i epate: ¶ Notādum ꝙ ꝑ illa iura debemus etiā intelligere alia iura vt gallinaꝝ pulloꝝ vitellos ouoꝝ ⁊ similia būectantia ⁊ sanguinē multiplicātia: De

herbis vero boraginem ⁊ buglossam comedat: (Et mitten
dus). Hic ponit curã ꝑ balneũ: dicẽs ꝙ patiens debet po
ni in balneo ⁊ in eo paꝝ morari: ¶ Notandũ ꝙ ratio primi
dicti est: quia balneũ aque dulcis humectat corpus: naz ibi
peccat materia ꝑ frigiditatẽ ⁊ siccitatez: Ratio secundi est
qa si diu staret in balneo. magis resolueret materiã subtilẽ
⁊ sic exsiccaret. ⁊ ideo qdã bonus curabat quartanã paucis
diebus. ipse enim administrabat balneum omni die bis vt
materia melãcolica citius expelleret̃ in paroxismo. ⁊ sic in-
fra mensem curabat q̃rtanã: Alia causa ẽ qa balneũ ĩducit
leticiã. sz ĩ passiõe mł'ica ẽ tristicia ⁊c. ¶ Almansor.

¶ Post hoc autẽ decoctione de epithimo quã
ego cõposui vtat̃ cuius hec est cõfectio: ℞. miro
balanoꝝ indorũ. ʒ. x. polipodij. ʒ. v. sene. ʒ. viiij.
turbith. ʒ. iiij. sticados. ʒ. x. passulaꝝ enucleata-
rũ. ʒ. x. epithimi cretensis. ʒ. x. oĩa excepto epithi
mo in tribus. lb. aque coquenda sunt donec ad
vnam librã ⁊ mediã redeãt. cũqꝫ hoc factũ fuerit
addat̃ epithimũ ⁊ illico ab igne remoueãtur ⁊ di
mittãt̃ donec ĩfrigidari ceperint: Cũqꝫ ĩfrigida-
ta fuerint manibus fricata colentur: Deinde su-
mant̃ agarici due tertie. ʒ. i. aloes. ʒ. i. sal' indi. ʒ.
ß. elli nigri quartã. ʒ. vnius. ⁊ cõficiant̃ cũ melle
aut cũ iulep. ⁊ fiant ex eis pillule q̃ ꝑ tres horas
ante decoctõis exceptionẽ sumende sunt. postea
sumat̃ decoctio: Deinde tribus diebus q̃escat.
In his autẽ diebus q̃bus quiescit nutriat̃ ex eis
q̃ precepimus: ⁊ i potu sumat vinũ subtile ⁊ cla-
rũ ⁊ bene odoriferũ: Post hoc quoqꝫ iteꝝ soluẽ
dus ẽ vt prius. hoc vero ita vt prediximus tertio
iterandũ est. quarta quoqꝫ potio ei danda: Eger
vero ab oĩbus q̃ colerã generãt nigrã abstinẽdꝰ
ẽ: vt sunt carnes siluestres oẽs ⁊ caro vaccina ⁊
caprina vetuste ⁊ fabe: ⁊ caro salita ⁊ caseus ve-
tus ⁊ lentes ⁊ ꝓcipue lentes ⁊ oĩa bn̄efactina: Vi
nuz p̃terea grossum labores ⁊ vigilias euitet: nec
patiat̃ famem nec sitim: vino vero subtili ĩ potu
vtat̃: ⁊ ꝓcipiendũ est ei vt dormiat: Et est studẽ
dũ in splenis curatiõe ex his q̃ in sequẽtibus ĩ ca
pitulo de splenis curatione dicturi sumus q̃ aug
mẽtat̃: Os quoqꝫ stomachi cõfortandus est: ⁊
precipue ex medicinis quarum mentionez in se-
quentibus facturi sumus cũ egritudines stoma-
chi nominabimus. ¶ Gillanus.

¶ Hic põit curã ꝑ euacuationẽ factã ꝑ secessuz: Primo ꝑ
decoctionẽ: Secundo ꝑ pillulas. Secunda ibi. (Deinde su-
mat̃): De prima dicit ꝙ post flebotomiaz cõuenit decoctio
de epithimo q̃ est. ℞. mirobalanoꝝ indoꝝ. ʒ. x. polipody. ʒ.
v. sene. ʒ. viiij. turbith. ʒ. iiij. sticados. ʒ. x. passularũ enuclea-
taꝝ epithimi cretẽsis añ. ʒ. x. oĩa excepto epithimo coquan-
tur in. lb. iij. aque donec ad. lb. i. ß. reddeãt. Cũqꝫ hoc factum
fuerit addat̃ epithimũ: ⁊ oĩa ab igne remoueant̃ illico ⁊ di-
mittant̃ donec incipiãt infrigidari ⁊ cum ĩfrigidata fuerint
manibus fricata colentur. De secunda parte põit descriptio
nez pillulaꝝ: ⁊ est. ℞. agarici duas tertias. ʒ. vnius aloes. ʒ. i.
salis indi. ʒ. ß. ell'i nigri quartã. ʒ. vnius cõficiant̃ cuz melle:
aut cũ iulep: ⁊ fiãt pillule. Subdit ꝙ tales sumẽde sunt per
tres horas ante assumptionẽ potionis vel decoctiõis: ⁊ de-
bet ꝯplere recipi vsqꝫ ad dies. xvi. ⁊ qualibet die anteqꝫ det̃
decoctio: pillule oẽs q̃ fiunt ĩ recepta sunt sumẽde ꝑ tres ho
ras añ. ¶ Notãdũ ꝙ rõ dictoꝝ ẽ: q2 tales pillule ⁊ talis dẽco
ctio euacuant flegma grossum aggregatum rõe debilitatis
epatis ꝓpter colligãtiã cũ splene ⁊ melancolia a qua fit p̃n-
cipaliter illa passio ⁊ quare debẽt sumi ꝑ tres horas añ deco
ctionẽ q2 pillule nõ possũt opari in tã breui tp̃e. iõ aduenien-
te decoctiõe pillule dissoluunt̃ ⁊ sil'r ꝑficiunt vnã operatio
nẽ. ¶ Tertio notãdũ ꝙ hora assumptiõis ꝯueniẽs nõ dz eẽ
in die agitatiõis ⁊ cõmotiõis materie sicut ĩ die paroxismi:
q2 in illa die nõ debet esse assumptio alicuius medicine: Ut
Auic. prima quar. c. de cura putridaꝝ in generali. Sed ĩ ho
ra q̃etis: q2 virtus est fortis magis apta euacuatiõi. ¶ No-
tandũ quarto ꝙ anteqꝫ det̃ medicina dz p̃cedere sirupꝰ di-
gestiuus materie existẽtis ĩ splene ⁊ ẽ talis: ℞: radicũ feni-
culi petrosilini accori radicis ciperi añ. quar. ß. radicis rafa-
ni radicis apy añ. ʒ. i. radicũ corticis capparorũ mediã e ta-
marisci frassini ⁊ gemestre añ. ℥. ß. eupatory calamẽti absin
thy capil. vene. endiuie scariole: añ: M. i: anisi maratri cu-
scute seis portulace seminis melonis ind: añ. ℥. i. ligritie ra
se vuuaꝝ passaruz sine arill' añ. ℥. i. succi boraginis succi fu-
mittere depuratorũ añ. ℥. ij. floruz boraginis buglosse foruz
sticados arabici añ. ℥. i. mell' elci. q. iij. zuccari alb. lb. ß. tẽpe-
rent̃ cortices ĩ aceto forti ꝑ noctẽ. fiat sirupus ꝑfecte clarifi
catus vsqꝫ ad. lb. i. ß. administret̃ cuz decoctione boraginis
floruz tamarisci floruz sticados arabici añ. ℥. ß. thimi epithi
folliculorũ sene polipody quercini añ. ℥. ß. anisi. ʒ. iij. ligritie
rase vuarũ passarũ sine arill'. ʒ. vi. fiat decoctio ĩ sero capri-
no. ⁊ ĩ decoctiõe tẽperent̃ ꝑ noctẽ corticũ mirobalanorũ be
ne gũmossorũ. ℥. i. ß. fricent̃ de mane fortiter ⁊ colent̃. ⁊ cola
ture addat̃. ⁊ administret̃ si est delicatus cũ. ℥. i. zuccari al.
vel cãdi dulcoret̃. Ad idẽ valẽt tales pilule: ℞. yere ruffini.
℥. iij. lapidis lazuli puluerizati subtiliter. ʒ. i. misce malaxan
do cũ modico sirupi fumiterre fiãt pillule ad quãtitatẽ cice
rũ: Ad idẽ ꝓ debilibꝰ valet diasene. ℥. ß. Ad idẽ confectio ha
mech. Ad idẽ pulueris sene. ℥. ß. cũ aqua lactis. (Deinde tri-
bus): Hic oñdit quomodo ẽ ꝓcedendũ post euacuationem
dicẽs ꝙ post ꝑmã euacuationẽ dz q̃escere tribus diebꝰ: Rõ
q2 virtus ꝯfortat̃ ꝑ nutrimẽtũ q̃ virtꝰ fuit debilitata ꝑ me-
dicinã ⁊ iterato posset laxari. Secũdo dicit ꝙ in his tribus
diebꝰ dz vti dieta de qua dictũ ẽ: Ratio patet: Tertio dicit
ꝙ ĩ potu debet dari vinũ subtile clarũ odoriferũ. Rõ q2 ge
nerat bonũ sanguinẽ ⁊ spũs claros q̃ ꝯtrariant̃ spiritibꝰ gros
sis in mł'ia: Quarto dicit ꝙ iterato post dz euacuari vt pri-
us: ⁊ sic quousqꝫ quarta potio sit exhibita: Ratio qa mate-
ria mel'ica ẽ difficilis euacuatiõis: ⁊ iõ paulatiz dz fieri eua-
cuatio. Sz intelligendũ ẽ ꝙ semꝑ dz p̃mitti digestiuũ: q2 in
cronicis egritudinibꝰ dz fieri paulatĩ digestio ⁊ paulatĩ eua
cuatio ⁊c. (Eger vero): Hic ostẽdit a q̃bus est abstinẽdũ: di-
cẽs ꝙ eger dz se abstinere ab oĩbꝰ generãtibꝰ mel'iaz. Ut sũt
carnes siluestres oẽs. ⁊ vaccina caro ⁊ hyrcina ⁊ magnaruz
capraꝝ fabe caro silita caseus antiquus lentes ꝓcipue: Si-
militer olera nisi sint humectatiua q̃lia sũt borago buglos-
sa ⁊ sil'ia. Scd̃o dicit ꝙ dz abstinere a vino grosso q2 aggre-
gat mł'iaz ⁊ spũs turbidos. dz abstinere a labore ⁊ vigilys q2
exiccãt: Tertio dicit qd̃ nõ dz pati famẽ nec siti: rõ q2 ĩ tali-
bus dispositiõibus corpus exiccat̃: Quarto dicit ꝙ dz vti vi
no subtili: rõ q2 generat spũs subtiles ⁊ claros q̃ ꝯtrariãt̃ me
lãcolie. Quĩto dic ꝙ dz dormire. rõ q2 celebrat̃ melior dige
stio ⁊ hũectat̃ corpꝰ. ¶ Nota ꝙ studẽtes nõ debẽt vti carn ĩ
bꝰ salsis nec alys generãtibꝰ mł'iaz: nec vino grosso q2 ex his
generat̃ nutrimẽtũ grossuz ⁊ spũs grossi hũidi turbidi. vn-
de cerebrũ ñ dispõit̃ ad speculari ⁊ studere. (Et ẽ studẽdũ).

Hic ostendit circa que medicus habet itendere i curatione mlie pueniētis a splene. dicēs ꝙ debem⁹ attēdere i curatione ad splenē cū his de qb⁹ dicet̄ i. c. ꝺ curatione splenis. Rō qꝛ hec passio ꝑncipaliter depēdet a splene: iō si splē ē dur⁹ dꝫ mollificari. Tertio dicit ꝙ debemus attēdere ad stomachū ꝯfortādo os stomachi cū his q̄ dicent̄ i. ca. de dispositōe stomachi. rō qꝛ a splene ad os stomachi ꝯmunicat̄ melia q̄ ifrigidat ⁊ debilitat os stomachi: iō cōfortari dꝫ vt ꝓhibeat̄ receptio melancolie. ¶ Almansor.

¶ Si aūt cū mlia ea q̄ noiauim⁹ nō fuerit ⁊ acciderint post frenesim vel lōgā morā sub sole. aut percussionez in capite. flebotomia ex cephalica facienda est. ¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curā melancolie cerebralis: ⁊ diuidit̄ in duas. Prio ponit curaꝫ qñ fit a materia calida vel a mlia causata ꝑ adustionē colere vel sanguinis. Scđo ponit curaꝫ qñ fit a mlia inaturali. Scđa ibi: (Si āt). Pria i duas. Prio pōit curā ꝑ flebotomiā. Scđo ꝑ localia. Scđa ibi. (Et capiti). De ꝑma dicit ꝙ si cuꝫ mlia nō fuerint ea q̄ dicta sunt: sꝫ sequat̄ post frenesiꝫ: vel longā morā sub sole. vel post reꝑcussiōem i capite. suple arguim⁹ mliaꝫ eē i capite: vltio cerebria a ꝑncipio dꝫ fieri flebotomia ex cephalica: Rō qꝛ ꝑ ipsam euacuat̄ mā q̄ ē cā añs ⁊ de illa q̄ ē ꝯiuncta. ¶ Notādū ꝙ ibi capit̄ mlia: vt ē cōis ad maniā: ⁊ h̄ capit̄ mania cāta ex mlia cāta ex adustōe sanguis vl' colere q̄diu cā adurēs tenet̄ i mā ⁊ sic venit p⁹ freneṡiꝫ: qꝛ frenesis causat̄ ex sāguie ⁊ colera: ⁊ qñ venit ad vstōeꝫ generat mliaꝫ vl' maniam: ⁊ q̄diu remanet caliditas tā diu remanet mania. Silr ꝑ lōgā morā sub sole adurūt̄ hūores ⁊ ꝯuertūt̄ ad mliaꝫ: ⁊ q̄diu stat caliditas tā diu stat mlia. Silr ꝑ ꝑcussionē capitis sanguis ⁊ spirit⁹ rōe doloris ascēdit ⁊ fit iflāmatō ⁊ adustio. iō ⁊c. ¶ Notādū ꝙ i passiōe causata a materia mlica cōpetit ēt medicina: ⁊ qñq; sirup⁹ ꝯpetit: ⁊ sirupus ꝯpetēs i mania ē: ℞. lactuce scariole altee añ: M. i. floꝝ viol'. nenufaris ros. ru. añ. ℥. i. succi boraginis succi fumiterre succi pomoꝝ acetosoꝝ añ. ℥. ij. acori. sillitici. ℥. i. p cā ꝯiūcta zuccari al. quar. iij. fiat sirupus clarificat⁹ vsq; ad. lb. i. Laxatiuū dꝫ eē tale. ℞. floꝝ boraginis floꝝ viol'. floꝝ nenufaris añ. ℥. ß. vuaꝝ passaꝝ mundataꝝ ebaril'. ʒ. v. epithimi folliculoꝝ sene añ. ʒ. i. anisi. ʒ. iij. fiat decoctio i sero caprino. ⁊ i decoctiōe tēperet̄ cortices mirobalanoꝝ idoꝝ vel citrinoꝝ. ʒ. i. p cā antecedēte corticis mirobalanoꝝ idoꝝ. ℥. ß. Pro cā ꝯiūcta fricēt̄ ꝺ māe fortiter ⁊ soleṫ a colatura de mane det̄. ¶ Almansor.

¶ Et capiti studiū adhibēdū ex reliquo regimine qꝺ dixim⁹ ꝓprie: Aqua ꝑterea tepida ab alto loco sup caput fundēda ē. Deide oleū ro. cuꝫ aceto vini capiti infundat̄: ⁊ lac muliebre desup mulgeat̄. Narib⁹ ēt oleuꝫ de seminib⁹ cucurbite dulcis. ⁊ lac muliebre iniiciat̄. In balneū quoq; sepe mittēdus ē: ⁊ multū ex aq̄ tepida capiti ē superifundēdum. Eger ēt oia q̄ odorifera frigida sunt odoret. ¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curā ꝑ localia. Prio i generali remittendo se. Scđo i speciali. Scđa ibi: (Aq̄ ꝑterea). De ꝑma dicit ꝙ circa caput ē attēdēdū cū his q̄ diximus supra in cura frenes̄. ¶ Notādū ꝙ q̄uis erūt ponēda mlta supradcā: vt i ꝑdicto. c. de cura frenes̄: tñ sūt due ablutiōes spāles i mania: vna ē ablutio capitis cū decoctiōe pedū ⁊ capitis montonis ⁊ seis papaueris albi. Scđa est decoctio folioꝝ sene: ⁊ aliqñ cū semib⁹ ⁊ florib⁹ boragis ⁊ buglosse. (Aqua ꝑterea). Hic pōit curā ꝑ localia i speciali: ⁊ diuidit̄ i qnq; ꝑtes ſm ꝙ qnq; localia ponit. ꝑtes patebūt. De ꝑma dicit ꝙ aq̄ tepida dꝫ ab alto sup caput fundi. Rō qꝛ talis hūectat. deide qꝛ reuertitur ad frigiditatē ifrigidat ⁊ sic ꝓhibet adustionē materie. (Deide oleū). Hic pōit aliꝺ locale: dicēs ꝙ oleū ros. cū aceto dꝫ fūdi supra caput. Rō qꝛ ē frigidū ⁊ stipticū: ⁊ sic ꝓhibꝫ ascēsuꝫ vapoꝝ ad caput ⁊ adustionē i materia. Silr lac muliebre dꝫ mulgeri supra caput. Rō qꝛ frigidat ⁊ humectat. (Naribus). Hic ponit curā ꝑ aliud locale dicēs ꝙ naribus dꝫ imitti oleū de seie cucurbite oleū de salicib⁹ ⁊ lac muliebre. Rō qꝛ alterāt ⁊ ꝓhibēt adustionē i materia: ⁊ ista ꝺbēt fieri i ꝑncipio vel i augmēto qñ nō ē itentio resolutiōis. (In balneū). Hic ponit curā ꝑ aliud locale: dicēs ꝙ patiens dꝫ sepe poni i balneo: ⁊ dicit ꝙ dꝫ i eo morari multū ⁊ fundi ex aqua tepida supra caput. Rō qꝛ ꝓhibet adustionē materie ꝑ suā hūiditatē ⁊ resoluere facit ꝑ caliditatē vl' saltē hūectādo disponit illā ad resolutionē. (Eger ēt). Hic ponit curā ꝑ aliud locale dicēs ꝙ eger ēt dꝫ odorare frigida. vt sūt rose sandali viol'. rō qꝛ ꝓhibēt adustōꝫ materie: ⁊ qꝛ sūt aromatica. ꝯfortant caput: ⁊ p recepta recurrat̄ supra. c. de cephalea ⁊ emigranea: ⁊ ibi patet. ¶ Almansor.

¶ Si aūt cū melācolia. nihil fuerit eoꝝ q̄ dixim⁹ i pricipio: matrix vena dextri brachij aperienda erit: ⁊ sanguis ꝯsiderādus. ⁊ vt ꝑdixim⁹ faciēdū erit ⁊ regēdū: ⁊ postq; hoc regimē infirmo adhibueris ꝑ aliquot dies qescere dimittēdus ē: deinde vt prius i cura eius incipiēdū donec sanitatis fiat restitutio. ¶ Gillanus.

¶ Hic pōit curā mlie cerebral' facte a mlia naturali ⁊ diuidit̄ i duas. Prio pōit curā ꝑ euacuatōꝫ. ſo oñdit qd fiēdū sit i dieb⁹ getl. scđa ibi. (In dieb⁹ vo). Pria i duas. Prio pōit curā ꝑ ꝓhliā. ſo ꝑ medicinā laxatiuā. s. ꝑ pill'as. ſa ibi. (Pill'e). Pria i duas. Prio pōit curā ꝑ flebotomiā. ſo oñdit circa qd dꝫ eē itentio i cura mlie. ſa ibi. (Studiū). Pria i duas. Primo facit qꝺ dictū ē. ſo oñdit qd fiendū post flebotomiā. ſa ibi: (Et postq;). De ꝑma dicit ꝙ cū i mlia nihil fuerit ex his q̄ dixim⁹ i ꝑncipio dꝫ fieri flebotomia de vena cōi q̄ dr̄ vena matrix brachij: s. dextri. ſo dicit ꝙ dꝫ ꝯsiderari sanguis ⁊ dꝫ fieri vt dictū ē: qꝛ si esset grossus debet dimitti egredi: si subtilis debet restringi. ¶ Notādū ꝙ qñ nō est aliquid eoꝝ q̄ dixim⁹ vel que dicta sunt. signū est ꝙ ꝓuenit a mlia naturali: ⁊ cū hoc nō sit in capite nisi qꝛ cōmunicat̄ ab epate vl' corde dꝫ fieri flebotomia totius corꝑis. s. de vena cōi q̄ respicit ꝑtes suꝑiores vt caput ⁊ inferiores vt cor ⁊ epar. Sꝫ q̄re dꝫ fieri flebotomia ē ꝑ ꝯmixtōꝫ cū sanguie: ⁊ sic euacuat̄ fex ei⁹ q̄ ē mā peccās. Sꝫ q̄re dꝫ ispici sanguis: qꝛ si videat̄ niger in magna q̄titate dꝫ euacuari qꝛ euacuat̄ mā peccās: sꝫ si sit subtilis dꝫ restrigi qꝛ nō euacuatur mā peccās. (Et postq;). Hic oñdit qd fiēdū sit post flebotomiā dicēs ꝙ post hoc regimē dꝫ qescere plurib⁹ dieb⁹. Rō vt virt⁹ subleuet̄. deinde ē ꝓcedēdū i cura donec fiat restitutio sanitatis. Ut ex hoc velit ꝙ restitutio dꝫ fieri paulatiue ⁊ sepe: qꝛ mā mlica est difficilis euacuationis. ¶ Almansor.

¶ Studium vero totum qꝺ erga melancolicos est obseruandum est vt impinguentur ⁊ carnosi fiant: ex quo enim pingues ⁊ carnosi fuerint illico sani erunt. ¶ Gillanus.

¶ Ostendit circa qꝺ cadit tota intentio medici in curatione melancolie. ⁊ duo facit. Primo premittit hoc. Secundo ostēdit qbus perficit̄. Secunda ibi. (Cibi āt). De ꝑma dicit ꝙ tota intentio medici in curando melancolicos est vt fiāt pingues ⁊ carnosi. quia si sic. cito fient sani. Ratio quia remota est mala complexio frigida ⁊ sicca que faciebat illam passionem. ¶ Almansor.

¶ Cibi aũt q̄ illis ꝯgruũt sũt caro arietina ⁊ edi-
na ⁊ gallinacea ⁊ panis de simula: oppir⁹ aũt pa-
nis nullo mõ ē eis ꝯgruus: vinũ quoqꝫ subtile ⁊
claꝝ eis ꝯueniēs ē: vinũ ꝟo grossũ nõ ē eis bonũ
nec nigrũ: lac aũt recēter ab vberib⁹ extractũ dũ
adhuc calet eis ꝯfert ⁊ pisces recentes ⁊ sisami
de zuccaro fci ⁊ oleo amigdalino. Preterea au-
dire cãtilenas ⁊ gaudere ⁊ hr̄e ante se res deli-
tiosas ⁊ dormire plurimũ ꝯfert eis: ecõtrario ꝟo
cogitare ⁊ solus morari ⁊ vigilare maxime no-
cet eis. Pillule q̄ colerã nigrã expellũt de qbus
dat his q decoctionē sumere nequnt. ℞: epithi
cretēsis. ʒ. xx. polipodij agarici ãboꝝ añ. ʒ. x. elli
nigri salis idi amboꝝ añ. ʒ. v. sticados. ʒ. vij. pul
ueris ierepigre. ʒ. xv. bibat ex eis. ʒ. iij. In dieb⁹
vero qb⁹ qescit eger dꝫ sumere electuariũ qδ vo-
cat letifians: qδ ℞. mellisse corticũ citri gario-
fil. gallie muscate masticis croci oriētalis nucis
mus. cinamomi cardamomi nebere: misch. be-
hema albi ⁊ rubei zedoarie doronici: semis ozi-
mi maioris semis ozimi gariofil: oium añ. ptes
eq̄les musci: q̄ꝫtũ ē δcima pars. ʒ. vni⁹ deide su-
mant kebuli: xx. ⁊ embl. xxx. ⁊ terant ⁊ i trib⁹ li-
bris aque coquãt donec ad vnã redeãt ⁊ colent.
in colatura vero addat mell. lb. i. deinde bulliãt
donec aq̄ ꝯsũpta sit: post ex hoc melle ꝯficiãtur
spēs p̄dicte qδ tñ in põdere sit triplũ ad spēs de
quo cũ necesse fuerit ad magnitudinez auellane
sumēdũ est. hoc enim medicamē letitiaz ⁊ colo-
ris pulchritudinē ⁊ digestionis bonitatē operat
⁊ retardat canos. ¶ Gillanus.

¶ Hic oñdit quibus ꝑficiat dicta itētio. ⁊ diuidit in duas.
Primo explicat cibũ ⁊ potũ ꝯueniētes ⁊ discõuenietes. Se-
cũdo explicat q̄s alias res ñ nãles. Scδa ibi. (Preterea au-
dire): De p̄ma dicit ꝙ cibi ꝯueniētes sũt caro edina arietia
gallinacea ⁊ panis de simula. i. farina frumēti. Rõ q2 gene-
rat sãguinē laudabilē ꝯriũ melie. Scδo dicit ꝙ panis opir⁹
.i. azim⁹ nõ ꝯuenit: Rõ q2 est oppilãs: ⁊ sic generat malũ san
guinē melicũ. Tertio dicit ꝙ vinũ claꝝ ⁊ subtile erit ꝯueni
ens: q2 gnãt spũs subtiles claros ꝯrios melie. Quarto dicit
ꝙ vinũ grossũ nõ ē bonũ: Rõ. q2 ē oppilatiuũ gnãns meliã.
Quito dicit ꝙ lac recēter extractũ ab vberib⁹ dũ ē calidũ ē
bonũ. rõ q2 bñ nutrit ⁊ humectat: Sexto dicit ꝙ pisces recē
tes: ⁊ sisamũ δ zuccaro fcm ⁊ oleũ amigdalinũ ꝯferũt. rõ q2
humectãt: De scδo dicit ꝙ audire cãtilenas dulces ⁊ gaude
re ⁊ hr̄e res delitiosas i sui p̄ntia ⁊ dormire ꝯferũt: rõ q2 de-
lectãt aiam ⁊ clarificãt spũs ⁊ sõn⁹ humectat: Scδo dicit ꝙ
cogitare ⁊ solus morari ⁊ vigilare maxime nocēt. rõ q2 exic
cãt corp⁹ ⁊ sũt cã mltiplicatõis melie: (Pillule): Ponit cu-
rã ꝑ medicinã. dicēs ꝙ nõ valētib⁹ sumere decoctionē ꝯue
niũt pillule euacuãtes meliaz q̄ sũt. ℞. epithi cretensis. ʒ. x.
polipo. agar. ãboꝝ añ. x. elle. nig. sal. idi. añ. ʒ. v. ãbo. sticados
ʒ. vi. ierepigre. ʒ. xvi. ꝯficiant cũ ydromelle vl sirupo de fu-
moterre ⁊ sumant ex eis. ʒ. ij. ¶ Notãdũ ꝙ añ exhibitõez
illaꝝ pillulaꝝ cõpetũt sirupi digestiui dicti i. c. de cura do-
loꝝ capitis a mã melica. iδ recurrat illuc. ¶ Scδo notãdũ
ꝙ post euacuationē ꝯueniũt oia ꝑticularia dcã loco allega-
to supra. s. fricatões sacculi fomentatões sternutoria ⁊ silla.
Sꝫ fomētatio ꝯueniēs ē: ℞. folliculoꝝ sene thyz epithi bo-
raginis buglosse añ. ʒ. i. ꝯq̄ssent ⁊ bulliãt i duab⁹ ebullitõib⁹
i. q̄ttuor. lb. aq̄ in q̄ decoctõe caput fomētet. Ad idē fiat fo-
mētatio cũ succi boraginis succi fumiterre añ. lb. ß. ⁊ iste sũt
spãles q̄s tꝫ Gerardus. Sternutoriũ ꝯpetēs ē: ℞. lactis mu
lieris. ʒ. i. elli nigri pluerizati. ʒ. i. misce ⁊ fiat iunctio i nares
⁊ si iste pluis distēperet cũ succo sicle erit fortissimũ valde.
¶ Tertio notãdũ ꝙ loco pillulaꝝ põt dari sirup⁹ laxatiu⁹
tal. ℞. floꝝ boragis bugl. sticados arabici añ ʒ. v. polipody
q̄rcini agarici elci añ. ß. ʒʒ. seis basilici añ. ʒ. ij. succi boragis
succi fumiterre δpuratoꝝ añ. ʒ. i. zuccari al. lb. ß. fiat sirup⁹
paꝝ coct⁹ ⁊ paꝝ clarificat⁹ vsqꝫ ad q̄r. iij. dissoluat i sirupo
dyagridij. ʒ. ß. ⁊ sepe ponit i medicis. ad excitãdũ ꝟtutes alia
rũ medicinaꝝ succ⁹ rof. recentiũ mastic añ. gra. iij. Ad idē
valet tal colatura q̄ ꝓfuat a passione melica. ℞. epithi q̄r. ß.
anisi. ʒ. iij. ꝯq̄ssa ⁊ ebulliãt sil vna bullitõe i. lb. i. seri capni co
lent ⁊ colatura admĩstret. Ad idē: ℞. mirobolanoꝝ idoꝝ.
ʒ. i. ß. pistent ⁊ buliãt cũ. ʒ. i. prunoꝝ siccoꝝ i. ʒ. viij. aq̄ donec
medietas aq̄ sit ꝯsũpta colet ⁊ cũ illa colatura addãt mãne.
ʒ. x: (In dieb⁹ ꝟo). Hic oñdit qd sit fiēdũ i dieb⁹ qet: dicēs
ꝙ i dieb⁹ qet dꝫ sumere δ elcũario qδ dr letificãs. ℞. mellis-
se cortic citri gariofil. gallie mus. masticis croci oriētal nu-
cis mus: cinamomi cardamomi: nebere: misch: been. al. ⁊ ru.
zedoarie doronici seis ozimi maioris se. ozimi. gariofil. oiũz
añ ptes eq̄les musci q̄ꝫtũ ē δcima ps. ʒ. vni⁹. deide sumant
kebuli. xx. emblici. xxx. terant ⁊ i lb. trib⁹ aq̄ coquant donec
ad vnã redeãt colent ⁊ in colatura mittat mell. lb. i. deide
buliat donec aq̄ ꝯsũpta sit postea ex illo melle ꝯficiant spēs
p̄dicte qδ tñ i põdere sit triplũ ad spēs de quo cũ nece fuerit
ad magnitudinē auellane sumēdũ est. B. n. medicamē leti-
tiã ⁊ coloris pulchritudinē ⁊ digestionis bonitatē opat ⁊ re
tardat canos: Et ex his pꝫ rõ q̄re B elcũariũ seu medicamē
i passione melãcolica valet: q2 ꝯfortat coꝛ ⁊ alterat malã cõ
plexionē: melãcolicã: ⁊ q2 euacuat f la qδ multiplicat ꝑ idi-
gestionē ꝑ mirobolanos kebulos ⁊ retardat canos. q2 cani-
cies cãtur a flegmate putrido i cerebro. ¶ Notandũ ꝙ lo-
co hui⁹ valet B: ℞. margaritaꝝ electaꝝ. ʒ. i. iaciti smaragdi
doronici romani been al. ⁊ ru. añ. ʒ. i. floꝝ cinamomi galan
ge nucis mus. macis. ʒʒ. al. añ. ʒ. ß. gariof: piperis lõgi. cubebe
domestice ligni aloes storacis calamite seis basalice añ. ʒ. ß.
croci. ℈. i. musci boni ãbre elcte añ. gra. v. corticũ citri ꝯditi
ʒ. ß. ligritie rase. ʒ. ij. cãdi. vuaꝝ passaꝝ sine aril bñ pinguiũ
añ. ʒ. iij. succi pomoꝝ dulciũ bñ depurati. ʒ. i. ꝯfue buglosse
boraginis añ. ʒ. ij. aque rof. ʒ. i. ⁊ zuccari al. lb. i. fiat elcũariũ
Ad idez: ℞. letitie gal. dyaboraginati pliris cum musco añ.
quar. i. misce: Ad idē valet diamargariton: Ad idem diaro-
don lily: Ad idē: ℞. serici combusti. ʒ. i. corraloꝝ ru. ʒ. ß. ossis
de corde cerui. ʒ. ij. margaritaꝝ nõ perforataꝝ. ʒ. iiij. carda-
momi. ʒ. ß. prunoꝝ mundatoꝝ ligritie rase isopi añ. ʒ. ij. nu-
cis musca. gariofil. piperis lõgi. cubebe galãge añ. ʒ. i. ß. cina-
momi. ʒ. v. macis. croci. añ. ʒ. i. zuccari. lb. vi. in hieme vero cõ
ficiãtur cũ mellis dispumati ⁊ cocti lb. iij: ⁊ addãtur in fine
mus. ℈. ij. Sumat mane ⁊ sero ad q̄ꝫtitatē nucis magne. et
post bibat aliqd vini al. clari odoriferi: hoc enim electuariũ
vltimũ est ad ꝯfortandũ coꝛ ⁊ cerebrũ ⁊ animã gaudere fa
cit ⁊ visum rectificat ⁊ remouet malas cogitationes: rectifi
cat memoriã ⁊ ꝯfortat digestionē ⁊ multiplicat humidita-
tē naturalē in toto corpore. ¶ Notãdũ vnũ cõmune in cu-
ra passionis melancolie ꝙ aptio hemorroidaꝝ ⁊ venaꝝ ani
vel ꝓuocatio sanguinis mēstruoꝝ ⁊ aptio saphenei pede ꝓ-
uocatio varicũ in cruribus maxime valet in cura: ¶ Scδo
est notãdũ aliud cõe ⁊ vltimũ remediũ post exhibitionē me
dicinaꝝ ꝙ fiat vnũ cauteriũ in parte anteriori: ⁊ duo i cor-
nib⁹ posteriorib⁹ capitis ꝓfũdando vsqꝫ ad os: si ē possibile

dimittatur locus apertus vsq; ad dies .x. pro posse et sic gratia dei finitur egritudo melancolica.

¶ De catarro. ¶ Sillanus.

Notandū circa rubricā ꝙ catarrus pōt sumi tripl'r. s. ꝓprie magis ꝓprie ⁊ cōmuniter. Cōmuniter sumit̄ p reumate: seu p fluxu materie ab vno membro ad aliud vndecunq; fluat: et ideo dicitur reuma quasi ruens mā. Sed ꝓprie sumitur pro fluxu materie a capite ad tria membra maxime ad nares ad fauces et ad pectus: lz posset mā fluere ad neruos ad stomachuz ⁊ ad alia mēbra. magis ꝓprie sumit̄ p fluxu materie a capite ad pectus ⁊ sic distinguitur ꝯtra corrizā ⁊ branchiū qꝛ in corriza fluit mā ad nares. in brancho ad fauces. in catarro ad pectus. Ut patet in his versibus: si fluit ad pectus dicat̄ reuma catarrus. Ad fauces branchus. ad nares esto corriza. Ad ꝓpositū hic sumitur secūdo modo catarrus. ¶ Scdo notādū ꝙ catarrus pōt fieri tripl'r. pmo p viā dissolutiōis vt a sole vel a balneo vel ab alijs rebus vaporosis assumptis vt alleis cepis sinapi pipere ex qbus dissoluit̄ mā in capite siue calida siue frigida: Scdo pōt fieri p viā compressionis vel ꝯstrictionis: sicut a frigiditate extrinseca ꝯstringente. vt patet in spongia madefacta si ꝯstringatur fluit aqua: Tertio pōt ꝓuenire ex multitudine materie siue sit colera siue flegma siue ab alio extrinseco agente: ¶ Notādum ꝙ apud medicū tres sunt cause catarri. s. pmitiua antecedens ⁊ cōiuncta: Primitiua sunt res extrinsece dissoluētes vel cōprimētes: sicut aer frigidus vel calidus: Balneū. morari ad solē. ⁊ ventus australis vel borealis: Simil'r causa primitiua sunt res non nāles multiplicātes mām colericā vel flegmaticā: Causa antecedēs sunt humores colerici vel flegmatici anteq; causent fluxum a cerebro ad nares vel ad fauces vel ad pectus: Causa ꝯiūcta sunt illi humores quādo fluūt a cerebro ad membra inferiora: ¶ Dubitat̄ qui hoīes facilius incurrunt catarꝝ an habētes caput calidū: an frigidū: Dicēdū ꝙ habētes caput calidū citius icurrūt catarꝝ a causis extrīsecis q; habētes caput frigidū qꝛ habēt porros amplos ⁊ latos: ideo frigiditas extrīseca citius penetrat. Scdo dicēdū ꝙ habētes caput frigidū citius icurrūt catarꝝ ⁊ facilius a causis itrīsecis Ratio. qꝛ in ipsis porri sunt clausi: ideo nō facil'r patiunt̄ a causa extrīseca: sed a causis itrīsecis: qꝛ habēt cerebrū debile: vnde nutrimētū veniēs ad ipsum non debite ꝯuertit̄ in substātiā cerebri: ⁊ sic aggregāt māz p idigestionē. iō nō est mirꝝ si mulieres vadūt capite discopto magis q; viri qꝛ hn̄t capꝰ magis frigidū ⁊ sic poros hn̄t clausos. ¶ Al.

Cum caput alicuius in egressione balnei discopertuz fuerit aut post exercitiū aut post aliud: fueritq; aer frigidus ⁊ vētus septētrionalis ⁊ accidit i naribꝰ ⁊ palato pruritꝰ ⁊ ꝯmotio ⁊ sternutatio. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de catarro. ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit signa. Scdo ponit curā. Scda ibi. (Pānus tunc). De pma dicit ꝙ vbi caput alicuius i egressione balnei. aut post exercitiū vel aliud fuerit discoptū: ⁊ fuerit aer frigidus. ⁊ vētus septentrionalis: si in naribus ⁊ palato veniāt pruritus cōmotio ⁊ sternutatio significamus supra catarꝝ. ¶ Notādū ꝙ causa partis est. qꝛ in egressione balnei vel post exercitiū caput est rarefactū ⁊ in poris aptum: vn̄ aer frigidus vel vētus septētrionalis supueniēs capiti discopto caput penetrat ⁊ cōprimit humiditates cerebri: vn̄ dissolute iducūt pruritū cōmotionē ⁊ sternutationē ⁊ p ꝯsequēs inducūt catarꝝ: ¶ Notandū scdo ꝙ signa catarri ex causa calida sunt subtilitas ⁊ acuitas materie catarri. iflāmatio rubedo in facie. asperitas nariū. caliditas vehemēs pruritus. ⁊ amaritudo cū acuitate que sentitur in gula: Signa catarri ex mā frigida sunt eminētia oculoꝝ cū albedine ⁊ pallore faciei. oppilatio nariū viscositas ⁊ grossities materie fluētis in potētia attrahēdi aerez p nasum destructio olfatus reꝝ ⁊c. Ratio patet: ¶ Notādū tertio ꝙ signoꝝ catarri. quedaz sunt signa tantum. quedā sunt signa et cause: Signa catarri calidi que sunt signa tantū. sunt qꝛ caput sentitur calidum ad tactuz. quando humor descendit pungit ⁊ mordicat. facies videtur rubea vel citrina: Sed signa que sunt signa ⁊ cause sunt cibi assumpti calidi vt cepe allea porri aer calidus cōplexio calida etas iuuētutis: Signa catarri frigidi que sunt signa tantum. sunt quia caput sentitur frigidum ad tactum quando humor descendit non mordicat facies apparet pallida vel alba: Signa que sunt signa ⁊ cause. sunt res extrīsece multiplicātes flegma aquosū vel res cōprimētes vel dissoluentes sicut multiplicatio aeris frigidi. cōplexio frigida. etas frigida tp̄s frigidū. ¶ Almansor.

¶ Pannus tunc calefaciendus est ⁊ capiti superponendus in quo tamdiu moretur donec eger calorem in capitis profunditate sentiat penetrasse. Deinde nigellam odorare incipiat. Et prouocetur sternutatio: ⁊ caueat ne supinus iaceat ⁊ comedat parūz: A vino quoq; omnino abstineat. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curaz catarri frigidi vbi materia fluit ad pectus. Scdo ponit curaz corrizie vbi mā fluit ad nares. Scda ibi. (Si qd): Prima in duas. Primo ponit curā catarri ꝓuenientis sine febre. Scdo ponit curā catarri ꝓuenientis cū febre. Scda ibi. (Qr si neq;): Prima in duas: Primo ponit curaz qn̄ passio est debilis. Scdo qn̄ passio est fortis. Al'r pmo ponit curā qn̄ passio fit a mā frigida. Scdo qn̄ fit passio a mā calida. Scda ibi. (Qr si passio): Prima i qnq;: Primo ponit curā p appositionē pāni calidi supra caput: Scdo p odoramētū: Tertio p sternutationē: Quarto p decubitū: Quinto p dietā: partes patebūt. De pma dicit ꝙ debet pannus calefieri ⁊ supponi capiti ⁊ debet tātū morari ꝙ eger sentiat caliditatē penetrare vsq; ad ꝓfunditatē capitis: Rō qꝛ pannus p suā caliditatē ꝯsumit māz ⁊ remouet malā cōplexionē iductā in cerebro. ¶ Notādum ꝙ loco illius pāni calidi possunt apponi alia calida resoluentia vt sacculus de milio ⁊ sale torefactis. ⁊ potest poni sic i forma: ℞. milij. ℥. iiij. salis communis. ℥. ß. torrefiant simul in sartagine vel in tegula ⁊ sacculus ad quantitatem vnius palmi fiat ⁊ applicetur capiti. ratio patet. Ad idem valet sal in magna quantitate ponatur in vino ⁊ pannus fortiter compressus ponatur supra partem capitis ⁊ est experimentum arnoldi de villa noua. ratio quia desiccat. Ad idem valet hoc vnguentum. ℞. stercoris columbini gumme ru. agrest. castorei seminis sinapis añ. ℥. i. euforbij. ℥. ß. olei ru. quar. i. cere qd̄ sufficit. puluerizāda puluerizentur ⁊ conquassanda conquassentur misce oīa ⁊ fiat vnguentum cursibile. vngatur cōmissura in parte anteriori raso capite. ⁊ est vltime virtutis ⁊ valde exiccatiuū. Ad idem valet cauterium factum in occipitio primo. deīde in commissura si sit necessitas cauterij. ratio patet. Ad idez valet emplastrum dictum in cura doloris capitis facti a materia frigida: ¶ Notandum ꝙ catarrus potest curari quattuor modis. Primo modo per diminutionem materie vt per medicinam laxatiuam ⁊ resolutiuam: Secundo per alterantia et ingrossantia materiam quia in catarro materia primo est fluida et liquida sicut in principio. deinde incipit fieri grossa sicut in augumento. deinde venit ad mediocritatem quando materia est bene digesta sicut in statu: Tertio curatur per prohibentia illum fluxum vt si fluit ad pectus per gargarismata prohibentia illū fluxū ⁊ per illas pil

lulas sub ligua. Quarto curatur ꝑ distractionē materie ad partem contrariam. verbi gratia. si materia fluit ad pectus distrahatur materia ad nares. vel per cauterium factū in parte posteriori colli vel nuche. ⁊ si mā fluit ad nares distrahatur ad os dando gargarismata trahentia mām ad os.

¶ Notandū ꝙ si catarrus fiat a mā frigida debet fieri ingrossatio per stiptica calida. vt sunt mastix olibanū nux cipsi ⁊ similia: Ad idē valet talis sirupus. ℞. saluie folioꝝ cipssi añ. ℥. i. ligni aloes. ʒ. ij. mellis electi zuccari al. añ. lb. ß. fiat sirupus vsqꝫ ad quar. v. ¶ Notandū ꝙ post ingrossationem materie cōpetit euacuatio cū pillulis chochys que fiūt. ℞. pulueris pigre. ʒ. x. colloquintide. ʒ. iij. ⁊ tertiā. scamonee. ʒ. ij. ß. turbith sticados añ. ʒ. v. fiant pillule grosse ad modū ciceꝝ cū succo rute vel apij dosis est. ʒ. ij. ¶ Notandū quinto ꝙ post purgationē ꝯuenit dare patientibus cū vadunt dormitū de ꝯfectōe. ʒʒ. que fit sic. ℞. ʒʒ. mundati non cocti neqꝫ exiccati. ℥. iiij. liquiritie munde. ℥. ß. mellegete gariofil. nucis musca. cardamomi añ. ʒ. ij. fiat electuarium cum sirupo facto ex lb. iij. zuccari sumatur ad modū nucis: ⁊ post bibatur vinū limphatū calidum actu ⁊ potest sumi de mane. Similiter hoc electuariū etiā administratur in introitu lecti. ⁊ sic administratū īpedit cursum catarri ⁊ lenit asperitatē ⁊ facit totū qđ de flegmate in gutture ꝯtinetur: pectore expellere atqꝫ expuere sine difficultate ⁊ supfluū digestum hora expulsionis īuenitur. hoc etiā electuariū ꝯfortat stomachū ⁊ omnia membra nutritiua: vt ait Guilielmus placentinus. (Deinde nigellā): Hic ponit curā ꝑ odoramenta dicens ꝙ debet odorare nigellā: Ratio qꝛ cū sit calida ⁊ stiptica habet ꝯsumare mām ⁊ alterare malā cōplexionē cerebri ⁊ ꝓhibere fluxū: ⁊ debet torrefieri ⁊ poni in pāno lineo ī forma rotunda qꝛ virtus magis attinget. ¶ Notādū ꝙ ꝑ nigellā intelligit omnia alia calida et stiptica. vt est puluis talis: ℞. ligni aloes storacis calamite añ. ʒ. i. ß. nucis musca. nucis cipressi olibani costi sicci. añ. ʒ. i. nigelle torrefacte. ʒ. ij. fiat puluis ⁊ ponatur in panno lineo in forma rotūda: Ad idē ī forma rotunda ꝑforetur pomum ⁊ īpleatur puluere olibani ⁊ coquatur pomū sub cineribus calidis ⁊ odoretur: ⁊ illo cōmuniter vtebatur Gerardus. Ad idē: ℞. laudani purissimi prassij añ. ʒ. i. ligni aloes storacl calamite añ. ℥. i. ß. nucis mus. nucis cipressi olibani gariofil. añ. ʒ. i. ambre electe. ʒ. ß. puluerizanda puluerizentur et subtiliter misce omnia cum aqua ros. malaxādo ⁊ fiat pomū ꝑforatū in medio. vt possit penetrare chorda ꝑ quā teneatur. Sed pro pauperibus fiat sine ambra. (Et prouocetur): Hic ponit curā ꝑ sternutationē dicens ꝙ in cura catarri. s. in mā frigida debet prouocari sternutatio: Ratio. qꝛ ꝑ eā euacuatur mā catarri ⁊ diuertitur ꝙ non fluat ad pectus. Sed que prouocāt sternutationē dicta sunt supra sepe. Ut eleborus albus piretrū euforbium: ⁊ sic de alijs ¶ Dubitat̃ vtꝝ sternutatio ꝯueniat in cura catarri. Probatur ꝙ non ꝑ Galienū secūdo pronosticoꝝ. illa parte. sternutatio vero cū reumate: Scđo ꝑ Auicen. qnta terrij. c. de catarro ⁊ corrixia. vbi dicit ꝙ est nociua. ¶ In oppositū est Rasis: Dicendū primo ꝙ sternutatio ante digestionem materie ⁊ euacuationē in catarro est nociua. hāc probāt auctoritates allegate. ⁊ ratio. qꝛ cū sternutatio sit fortis mot⁹ attrahit mām aliunde. ⁊ ponit mām in fluxu. ¶ Secundo notādū ꝙ sternutatio post digestionē materie ⁊ euacuationem est laudabilis. hoc intelligit rasis. probatur per rōnem qꝛ significat virtutis expellentis fortitudinē ⁊ non malitiā materie. (Et caueat): Hic ponit curā ꝑ decubitū: dicens ꝙ patiens debet cauere ne iaceat supinus: Ratio qꝛ timet̃ ne ꝑ illū decubitū mā fluat ad partē posteriorē. ⁊ tunc cū pars posterior non habeat manifestos meatus ꝑ quos mā fluat: timetur ne fluat ad neruos ⁊ faciat spasmum ⁊ paralisim. ⁊ ideo patiens debet stare cū capite alto. vt precipitur in actu practico ꝓpter causam dictā. ⁊ qꝛ timetur suffocatio ⁊c. (Et comedat): Hic ponit curā ꝑ dietā dicens ꝙ patiens debet comedere paꝝ: Ratio qꝛ nā non habens mām cibalem in quā agat agit in mām catarri ⁊ consumit eā: Secundo dicit ꝙ debet abstinere omnino a vino. ratio qꝛ est vaporosum ⁊ cū sit tale calidū dissoluit mām ⁊ auget catarꝝ: ¶ Notandum ꝙ in cura catarri conuenit abstinere a somno diurno. precipue post cibū. qꝛ maior fit euaporatio ⁊ retētio in capite. Similiter non debet stare ad solem nec ad ignē. Ratio quia dissoluendo materiam augent catarrum. Similiter bonum est abstinere a vociferatione et clamore et a loquella secundum possibilitatem: ¶ Secundo notandum ꝙ cibi conuenientes sunt carnes edine arietine castratorū animalium et pullorum et auium degentium in arboribus et pratis et non in aquis assando et aliquando elixando: et vitelli ouorum: Sed potus conueniens est vt bibat aquam mellis vel aquam decoctionis liquiricie isopi et mellis. vel vinum album debile in quo ponatur duplum eius de aqua ¶ Tertio notandum ꝙ post cibum et potum debet accipere aliquid claudens os stomachi probibens ascensum vaporum. vt coriandros preparatos panem assatum et citonium coctum:

¶ Almansor.

¶ Or si passio ex appositione pāni calidi alleuiata non fuerit nec minuitur per ipsā fiat flebotomia ex cephalica: ⁊ soluat̃ natura ex rebus que non exasperant sicut hec decoctio quam in potu sumere debet qui tussim patitur ⁊ in pectore asperitatem habet ⁊ indiget ventris solutione que ℞. iuiubas. xx. sebestē. xxx. passulaꝝ enucleataꝝ. ʒ. x. violaꝝ siccaꝝ. ʒ. iiij. radicis ligricie fracte. ʒ. v. fic⁹ citrinas. x. coquant̃ in trib⁹ libris aque donec redeāt ad. i. ⁊ colent̃ ⁊ i colatura dissoluātur cassie. ʒ. vi. tereniabin. ʒ. x.

¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curam quando passio est fortis. Uel aliter potest dici ꝙ ponit curam quando catarrus fit a materia calida. et diuiditur in duas. Primo ponit curam per flebotomiam. Secundo per medicinam. Secunda ibi. (Et soluatur): De prima dicit ꝙ si passio non fuerit alleuiata vel diminuta. scilicet catarrus per appositionem panni calidi debet fieri flebotomia de vena saphena: aliqui dicunt ꝙ de vena cephalica. ¶ Dubitatur vtrum flebotomia sit conueniens in cura catarri. arguitur ꝙ non. quia est causa fluxus humorum. ergo ⁊c. Antecedens patet. quarta primi. capitulo de flebotomia. ⁊ cōsequentia satis patet. ¶ In oppositum est Rasis: Dicendum primo ꝙ si catarrus fit a causa frigida quantum est ex parte materie nullo modo conuenit flebotomia. ratio quia per talem flebotomiam infrigidatur caput et augetur materia catarri: Secundo dicendo ꝙ si in casu premisso sit repletio in toto et materia catarri sit digesta vnde non sit timor de fluxu humorū conuenit flobotomia ratōe repletionis: Ratio patet. aliter non. quia augetur fluxus. Tertio dicendum ꝙ si catarrus fiat a materia calida ⁊ fluat ab itus ad extra scilicet ad nares vel ad os: vel linguam vel ad palatum non competit flebotomia: ratio quia distrahit materiam ⁊ trahit eam ad intra: quod non est fiendum. ¶ Quarto notandum ꝙ si catarrus fiat a materia calida ⁊ materia fluit ab extra ad intus sic competit flobotomia. quia per illam fit euacuatio illius materie: ⁊ hoc sequitur magis iuuamentū q̄ȝ nocumētū: ⁊ sic patet dubiū: ¶ Notādū ꝙ anteq̄ȝ fiat flebotomia ꝓhibeat̃ fluxus: vnde dicit Gordonius ꝙ catarrosi flebotomati perpetuo fiunt rauci; ⁊ fluxus prohibet̃ ꝑ gargarisma

⁊ per pillulas retentas in ore et est secretum in cura catarri. Gargarisma prohibens fluxum materie calide: ℞: sirupi de papauere diamoron an̄. ℥. ij. aque roſ. aque dulcis an̄. quar. i. vini mali granati. ℥. ſ. misce. gargarizetur actu calidum. Pillule prohibentes fluxum materie calide possunt esse tales: ℞. seminis papaueris al. seminis portulace seminis lactuce an̄. ʒ. i. diadragagāti gūmi arabici croci an̄. ʒ. ſ. ⁊ ponit̄ crocus ad refrenandū opiū: amidi penidi. an̄. ʒ. i. opij gra. v. pulueriʒāda pulueriʒent̄. misce oīa simul cū sirupo de papauere: fiant pillule cōpresse ad q̄ntitatē parue fabe retineant̄ in ore. Ad idē: ℞. gūmi arabici diadragagāti amidi: succi liquiricie seminis citonioꝝ psilij an̄: fiāt pillule grosse ad modū fabe cū mucillagine psilij ⁊ teneant̄ sub ligua. Ad idē. ℞. succi liquiritie zuccari al. an̄. ʒ. x. amili draganti amigdalaꝝ dulciū excorticataꝝ an̄. ʒ. v: fiāt pillule grosse cū mucillagine seminis citonioꝝ ⁊ teneant̄ sub ligua. ispissant. n. catarꝝ acutū. ⁊ leniūt asperitatē catarri ⁊ dicūt̄ pillule bichichie ⁊c. (Et soluat̄): Ponit curā ꝑ medicinā dicēs ꝙ debet solui vēter cū rebus nō exasperantibus: qualis est hec decoctio: ℞. iuiubas. xx. sebesten. xxx. passulaꝝ enucleataꝝ. ʒ. x. violarū siccaꝝ. ʒ. iiij. radicis ligritie fracte: ʒ. v. ficus citrinas. x. coquātur in tribus. lb. aque donec redeat ad vnā. colet̄ ⁊ in colatura dissoluant̄ cassie fist. ʒ. xij. tereniabin: ʒ. x. ¶ Notandū ꝙ medicina Rasis valet ī catarro causato a mā calida: q2 illa q̄ ponit ī recepta euacuāt colerā. ¶ Scdo notādū ꝙ talis medicina pōt approximari sine digestione ꝑcedēte: q2 est medicina lenitiua ⁊ euacuat colerā ⁊ remouet tussim et asperitatē. Rōne lenitatiſ ⁊ euacuatōis. ¶ Tertio notādū ꝙ si det̄ medicina fortis debet ꝑcedere sirupus digestiuus talis: ℞. ordei mūdi. ℥. iiij. seminis papaueris albi quar. i. iuiubaꝝ sebesten an̄. numero. xx. floꝝ violaꝝ: floꝝ nenufarū roſ. ru. an̄. ℥. i. zuccari al. quar. ij. fiat sirupus clarificatus vsqꝫ ad lb. ſ. det̄ cū aqua decoctōis ordei: Ad idē. ℞. sirupi de papauere. lb. i. ⁊ detur cū aqua decoctōis ordei. vel cū aqua decoctionis iuiubaꝝ vel sebesten Medicina laxatiua post sirupuꝫ est hec. ℞. floꝝ violaꝝ nenufaꝝ an̄. ℥. i. prunoꝝ damascenoꝝ. x. tamarindoꝝ electoꝝ. ℥. i. fiat decoctio in aqua in qua dissoluant̄ cassiefist. mūde bene pinguis. ℥. i. electuarij de succo roſ: vel diaprunus. ʒ. ij. fiat colatura vsqꝫ ad q̄r. v. detur in aurora. Ad idem. ℞. decoctōis prunoꝝ. ℥. iiij. ⁊ sit feruēs. deide addant̄ reubarbari. ʒ. ij. dimittātur simul per horas. xij. adminus. postea colet̄ ⁊ in illa colatura addantur sirupi roſ. ℥. ij. ⁊ detur in aurora frigidū in estate: tepidū vero in hyeme. Ad idē in forma pillulaꝝ. ℞. mirobolanoꝝ citrinoruꝫ absqꝫ nucleis. ℥. ſ. reubarbari. ℥. i. aloes scamonee an̄. ʒ. v. masticis ligricie. an̄. ℈. i. fiāt pillule cuꝫ mucillagine psilij vel seminis citonioꝝ. dosis sit. ʒ. i. Ad idē: ℞. electuariū de succo rosaꝝ. ℥. ſ. malaxet̄ cū modico sirupi nenufaꝝ. fiāt pillule ad q̄ntitatem ciceꝝ ⁊ administrētur in introitu lecti. ¶ Notādū quarto ꝙ post euacuatōeꝫ nō pōt exhiberi hoc electuariū: ℞. diapapaueris diadragagāti frigidi an̄. quar. i. zuccari roſ. ℥. ij. penidiaꝝ cādi subtil'r pulueriʒati an̄. ℥. i. ⁊ si est delicatus addant̄ folioꝝ auri. xx. misce. Ad idem. ℞. diadragagāti frigidi. ℥. ſ. pulueris diapapaueris. ʒ. ij. ꝯserue roſ. ru. nenufaꝝ an̄. ʒ. iij. candi. ℥. i. penidij quar. i. aque roſ. elcē. quar. i. zuccari albi quar. ij. fiat electuariū. Ad idē diapapauer. Ad idē diaradiō. Ad idē loch de papauere. ¶ Notādū q̄nto ꝙ odorare sepe aquā roſ. ⁊ attrahere ꝑ nares est valde vtile. Ad idē odorare cāphorā sepe. Ad idem odorare sandalos vel roſ. Ad idē valet pomum vel puluis dictus in cura doloꝝ capitis a mā calida: ideo recurrat̄ illuc. Ad idē valet vaporatio facta ex aqua decoctionis viol. sic. et ordei excortic. ⁊ papa. al. ⁊ camomille. recipiat in os sine īstrumēto: vel cū īstrumēto q̄d dicit̄ embotū. ⁊ est īstrumētum quo ponit̄ vinū in vegete. post vaporationē vngātur nares cum oleo viol. ¶ Notādū sexto ꝙ in catarro a calida causa dieta cōpetēs est ꝙ comedat succū ordei farri auene ⁊ spelte in quo succo semper ponant̄ penedij. Comedat cibaria facta ex spinachys cucurbitis attriplicibus portulacis ⁊ sil'ibus ⁊ si esset debilis comedat carnes hedoꝝ ⁊ pulloꝝ alteratas ⁊ ꝯditas cū portulacis cucurbitis ⁊ similibus. Si vero sit cū fe: siue sine fe: potus cōueniēs est aqua ordei vel aqua decoctionis liquiricie vel zuccari. vel aqua frigida in qua sit sirupus roſ. vel viol. vel vinū albū debile agresta cuꝫ duplo eius de an̄ frigida. ¶ In cura catarri de mā frigida. Gargarisma ꝓhibēs fluxū materie frigide. ℞. myrrhe olibani an̄. ℥. i. nucis cipressi nucis muſ. masticis an̄. ℥. ſ. fiat pultis ⁊ bulliat in lb. i. vini stiptici donec redeat ad lb. ſ. colet̄ ⁊ cū colatura fiat gargarisma. Pillule ad idē ℞. masticis nucis muſ. nucis cipressi an̄. ʒ. ſ. storacis calamite olibani an̄. ʒ. i. ſ. carniū vuaꝝ passaꝝ bene pinguiū penidiaꝝ an̄. ʒ. ij. pulueriʒāda pulueriʒētur ⁊ ꝯquassanda ꝯquassentur. misce omnia cū idromelle fiāt pillule cōpresse ad q̄ntitatē fabe teneant̄ sub lingua de die ⁊ de nocte. Sirupus digestiuꝰ. ℞. radicū ireos radicis enule campane an̄. ℥. i. isopi capilloꝝ ven. recentium an̄. M. i. liquiricie rase vuaꝝ passaꝝ sine arillis an̄. ℥. ſ. ista valent pro pectore ⁊ capite. Ad prohibendū fluxum catarri ℞. masticis olibani an̄. quar. ſ. nucis muſ. nucis cipreſ. an̄. ℥. ſ. mellis roſ. quar. ij. fiat sirupus clarificatus vsqꝫ ad lb. i. administretur cum decoctione liquiricie. Medicina laxatiua: ℞. pillulaꝝ cochiaꝝ. ʒ. i. ſ. agarici electi pulpe collogntide an̄. ℈. i. salisgēme. gra. ij. pulueriʒanda pulueriʒentur subtiliter misce omnia malaxando cum idromelle facto cū aqua saluie. fiāt pillule ad q̄ntitatē ciceꝝ. dentur in introitu lecti. Electuarium. ℞. interiorum cinamomi. ʒ. i. ſ. nucis muscate storacis calamite an̄. ℥. i. zuccari albi. lb. i. fiat electuarium. Ad idem pro pauperibus transglutiantur tria grana olibani. i. thurris albi. omni nocte et valet loco electuarij.

¶ Almansor.

¶ Et si neque flebotomia profuerit neque ventris solutio ⁊ inde ad pectus descenderit ⁊ superuenerint tussis ⁊ febris illico fiat flebotomia: ⁊ patiens a carne abstineat ⁊ vino ⁊ in potu sumat aquam ordei ⁊ muraba violatum q̄ndiu calor fixus perseuerauerit ⁊ tussis fuerit sicca ⁊ aspera.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam catarri prouenientis cum febre ⁊ tussi et diuiditur in duas. Primo ponit curam per flebotomiaꝫ. Secundo per dietam. Secunda ibi. (Et patiens): De p̊ma dicit ꝙ si in cura catarri a materia calida non profuerit flebotomia nec solutio ventris et materia fluat ad pectus vnde sequatur febris et tussis: statim debet fieri flebotomia. ¶ Notandum ꝙ potest esse ꝙ flebotomia et solutio non ꝓfuerint propter multitudinem materie: sed quia superuenit febris signum est ꝙ materia est intra venas et tunc competit flebotomia et hoc quādo materia est a colera. ¶ Notandum secundo ꝙ in isto casu vbi materia fluit ad pectus et faciat mala accidentia. vtile est distrahere materiam ad partem oppositam versus nasum: et potest fieri sic. ℞. armoniaci. ℥. ſ. piretri subtiliter pulueriʒati. ʒ. ij. misce malaxando cum succo radicis ireos. fiat massa et cum gladio accipe modicum et calefac ad ignem et pone in narem et videbis aquam continue distillare et est speciale remedium. Ad idem. ℞. succi radicis ireos facta residentia quart. i. piretri staphisargie an̄. ʒ. i. misce bombacem in predictis infusionibus ⁊ ponat̄ in naribꝰ tepidū ⁊c. (Et patiēs): Ponit curā ꝑ dietā dicēs ꝙ patiēs dꝫ abstinere a carnibꝰ ⁊ vino: rō q2 augēt febrem. Secūdo dicit ꝙ in potu debet sumere aquā

ordei ⁊ muraba.i.sirupum viol.donec calor infixus perse/
uerauerit ⁊ tussis fuerit sicca ⁊ aspera.ratio qꝛ infrigidat et
humectat ⁊ lenit pectus ⁊ ingrossat mãꝫ ⁊ hoc in materia ca/
lida.sed in materia frigida debet bulliri cuꝫ aqua ordei ali/
qd capil.vene.vel isopi vel ligricie. ¶ Notãdũ ꝙ tussis põt
esse sicca dupl'r: Primo ꝓpter malã cõplexionẽ pectoris si/
ne materia vt in ethica. Scõo rõne idigestionis materie qꝛ
est liqda subtilis nõ obediẽs virtuti expulsiue. Ad ꝓpositũ
est secundo modo ⁊ ideo oportet ꝙ reducatur ad mediocri
tatem cum sirupo violarum.vel aqua ordei ⁊ sic de alijs si/
milibus:

¶ Almansor:

**¶ Sed postꝙ calor quieuerit ⁊ tussis mollifica
ta fuerit ⁊ screare inceperit huius decoctio qua/
ꝗ die cũ muraba violato dãda est donec pectus
mũdificetur ⁊ tussis sedetur ⁊ vox clara reddat.
Que. ℞.ficus citrinas: v: iniubas: x: sebesten: xx:
passulaꝝ albaꝝ enucleataꝝ.ʒ: x. ligricie excortica
te.ʒ.v.coquãtur vsꝗ ad dissolutionẽ ⁊ colentur
deide ⁊ dẽtur omni die: ʒ.iij: cũ muraba violato
ʒ: v. Si vero tussis iueterauerit diuꝗ ꝑmãserit
tũc ostẽdemus qualiter curãda sit cũ de tussis cu
ra tractabimus.**

¶ Sillanus.

¶ Ponit curã catarri ꝓueniẽtis cũ fe: ⁊ tussi qñ est in ꝓces
su plus: cuius signũ est qꝛ calor remittit ⁊ tussis apparet hu/
mida qꝛ icipit screare. ⁊ diuiditur in duas: Primo facit hoc.
Scõo ponit curã tussis qñ iueterata est.nõ sic remittit nos
alibi: Scõa ibi.(Si vero tussis): De ꝑma dicit ꝙ postꝙ ca/
lor remissus fuerit ⁊ tussis mollificata.qꝛ iam icipit screare
debet dari omni die donec pectus mũdificet ⁊ tussis sedet
⁊ vox clara redeat decoctio que talis est: ℞.ficus citrinas: v:
iuiubas: x: sebesten: xx: passulaꝝ albaꝝ enucleataꝝ: ʒ: x: lig/
ricie excorticate.ʒ.v.coquãtur vsꝗ ad dissolutionẽ: dentur
ex hac colatura omni die: ʒ: iiij.in potu cum muraba.i.sirup.
viol: ʒ: v: ¶ Nota ꝙ iste potus ꝯuenit qñ mã est calida ⁊ qñ
est facta digestio.ratio patet: Si tñ mã esset frigida indige/
sta debet addi in illa decoctõe capill: vene: ⁊ vue passe ⁊ non
sirupus violaꝝ.(Si vero tussis): Hic ꝑ cura tussis remittit
nos ⁊ dicit ꝙ si tussis fuerit antiqua ⁊ diu ꝑmanẽs oñdem⁹
qual'r sit curãda cũ tractabimus de cura tussis. ¶ Notãdũ
ꝙ tussis põt dici antiqua duobus modis. Uno modo rõne
multitudinis materie fluentis continue: Secundo ratione
debilitatis membri mandantis vt cerebri et recipientis vt
pectoris:

¶ Almansor.

**¶ Qꝛ si coriza in naribus diu ꝑseuerauerit ⁊ nõ
fuerit calor: flux⁹ erit restrigẽdus suffumigãdo
nares ꝑ traiectoriũ.**

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã corrize qñ flux⁹ materie est a cerebro ad
nares. ⁊ diuidit in duas. Primo in generali qñ fit a mã frigi
da: Scõo in spãli: Scõa ibi:(Qꝛ si qd ꝑ nares): De ꝑma di/
cit ꝙ si fluxus in narib⁹ ꝑseuerauerit ⁊ nõ fuerit calor: flux⁹
restrigẽdus est suffumigãdo nares ꝑ traiectoriũ: rõ est qꝛ ꝑ
illã ꝓhibet fluxus materie ad nares ideo qꝛ igrossant mãꝫ
facientẽ corrizã.

¶ Almansor.

**¶ Et si qđ per nares effluit subtile ac acutum ⁊
citrinũ fuerit suffumigatio fiat ex sulphure pri⁹
in aceto infuso ⁊ postea siccato aut ex fabis aut
ordeo excorticatis ⁊ in aceto prius infusis ⁊ po
stea siccatis: aut ex zuccaro albo ⁊ sandalo albo:
Qꝛ si neꝗ calor neꝗ rubor in facie fuerit suffu
migatio fiat ex costo aut thure: hec nãꝗ suffumi
gatio fluxũ restrigit.**

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam corrize in speciali: ⁊ diuiditur in duas.
Primo ponit curã qñ mã fluẽs est calida. Scõo qñ mã flu/
ens est frigida: Scõa ibi:(Qꝛ si neꝗ): De ꝑma dicit ꝙ si il/
lud qđ fluit ꝑ nares sit subtile acutũ citrinũ dꝫ fieri suffumi
gatio ex sulphure ꝑus ifuso in aceto deinde exiccato: aut ex
fabis aut ordeo exiccatis ⁊ excorticatis ⁊ ꝑus in aceto infu/
sis: aut ex sandalis al: ⁊ zuccaro. Rõ partis est: qꝛ ꝗuis sul/
phur sit calidũ: tñ acqrit frigiditatẽ rõne ifusionis in aceto
⁊ cũ sulphur de se sit siccũ ⁊ rõne aceti qđ est siccũ ingrossat
mãꝫ ⁊ ꝓhibet fluxũ humoꝝ ad nares: Sil'r fabe ⁊ ordeum
excorticate valẽt qñ ponunt in aceto qꝛ acqrũt maiorẽ fri/
giditatẽ ⁊ exiccationẽ vñ ꝓhibẽt fluxũ: qꝛ ingrossant mãm:
Sil'r põt dici de zuccaro albo: ⁊ de sandalis: qꝛ ifrigidãdo i/
grossãt: iõ ⁊c: ¶ Notãdũ ꝙ si ꝑ illas suffumigatões Ras.i/
telligit sibi sil'es: Una est vt sulphur grossũ buliat i aceto ru
beo ⁊ fum⁹ accipiat ꝑ nares: Ad idẽ valet suffumigatio ace
ti ꝑdicti positi supra lapidẽ ardẽtẽ: Ad idẽ valet suffumiga
tio fcã ex decoctõe ordei nẽufaꝝ ⁊ semis papaueris albi ⁊c:
(Qꝛ si neꝗ): Hic ponit curã corrize in spãli qñ fit a mã frigi
da dicẽs ꝙ si nec calor nec rubedo fuerit in facie: fiat suffu/
migatio ex costo ⁊ thure. Et verificat semꝑ qꝛ talis restrigit
fluxũ. Rõ qꝛ ista sũt calida ⁊ stiptica ⁊ mã fluens est frigida
ideo ⁊c. ¶ Notãdũ ꝙ ꝑ istã suffumigationẽ intelligit alias
sil'es: Ut est suffumigatio nigelle posite suꝑ tegulã ardentẽ
asꝑsam vino ⁊ fum⁹ recipiat: Ad idẽ suffumigatio fcã cũ li/
gno aloes olibano ⁊ mastice positis supra prunas ita ꝙ pul/
uerizent oĩa excepto olibano ⁊ patiẽs recipit fumũ illũ: Ad
idẽ suffumigatio vni⁹ illoꝝ tãtũ: Ad catarꝝ descẽdẽtẽ a capi
te.lutũ armenũ puluerizatũ ⁊ sumptũ.serapio de luto ar.et
Auicẽ: prima tertij de asmate: Ad idẽ decoctio fcã ex isopo
ruta ficub⁹ ⁊ melle si sumat in potu: serapio: c: de isopo: Ad
catarꝝ frigidũ valet olibanũ ⁊ myrrha: Si: n: teneat in ore
abscidit fluxũ: mesue in practica: c: de catarro: Ad idẽ valet
spica retẽta in ore ⁊ est verificatũ ⁊ iuuamẽtũ sublime ⁊ ꝑci
pue spica nardi: Ad fluxũ catarri calidi valet suffumigatio
facta ex sandaraca triturata ⁊ posito puluere in aceto. ⁊ po/
stea superfundetur lapidi ardenti.mesue in practica.

¶ De optalmia.

¶ Sillanus.

Otandum circa rubricam in generali. Primo quid
sit oculus: nam sic diffinitur: Oculus est membruꝫ
instrumentale visus. cuius complexio est humida
in forma rotunda cum quadam planitie ex septẽ tunicis cũ
tribus humoribus perfecte compositum: Dicitur membrũ
instrumentale qꝛ est videndi instrumentum: Dicitur cuius
cõplexio est humida.qꝛ in eo dñat aqua: vt patet ꝑ aristote:
in li: de sensu ⁊ sensato. ⁊ rõ patet. qꝛ terra nõ est a dominio
in oculo cũ sit grossa.ml'tũ.n.ipediret trãsitũ spẽꝝ visibiliũ:
nec ignis nec aer ꝓpter eoꝝ subtilitatẽ qꝛ de facili resolue/
rent: Dicit cuius forma est rotũda.ratio patet vt eẽt magis
remotus ab extrĩsecis alterãtibus.s.nocumẽtis: Nã forma
rotũda est remotior a lesione quacũꝗ alia forma vt auero.
scõo colliget: c: de iuuamentis virtutis motiue. vñ ponit ꝙ
antiqtus castellani faciebãt turres rotũdas. vt machina nõ
posset eis nocere: Dicit cũ quadã planicie nõ ex toto rotun
da vt species visibilium in oculis habeant fixionẽ: qꝛ si esset
ex toto rotunda species visibiliũ non magis haberent fixio
nem in angulis ꝗ in alio loco: Dicitur ex septeꝫ tunicis ⁊ tri
bus humoribus perfecte cõpositũ. ⁊ per hoc differt ab ocu/
lo cui deficit aliqđ illoꝝ vt est in oculo ceci: qꝛ licet cõponat
ex his non tamen perfecte vt oculus sani. ¶ Secundo no/
tandum de anathomia oculi: Circa quod sciendũ ꝙ in ocu/
lo sunt septem tunice ⁊ tres humores situati iter predictas
tunicas: Prima versus intra est selirotica que coniungitur
immediate cum craneo ⁊ oritur a dura matrice. Secunda

post illam est secũdina ⁊ oritur a panniculo subtili dicto pia matre. Tertia post illam est retina ⁊ dicitur talis quia facta ad modũ rethe porosa vt possit melius extẽdi ad retinẽduz humorẽ vitreũ ⁊ cristallinũ ⁊ orit̃ a rethe mirabili cerebri. Quarta est aranea subtilis ⁊ diafana vt nõ ipediat̃ receptio spẽꝝ visibiliuz in humore cristallino ⁊ orit̃ a rethina ⁊ sunt sicut due scutelle qñ ꝯiũgũtur scd̃m orificia icludẽtes in se duos humores.s.vitreũ ⁊ cristallinũ. Quinta est vuea ⁊ est ꝑforata ⁊ eius foramẽ dicit̃ pupilla.⁊ est ꝑforata vt spẽs visibiles melius possint ꝑtrãsire ad humorẽ cristallinũ ⁊ orit̃ a tunica secũdina ⁊ recte se habẽt sicut due scutelle magne que ꝯiungũtur ⁊ icludũt omnia illa ꝑdicta. Sexta est cornea ꝑ quã videmus ⁊ est ad modũ cornu lucidi ⁊ orit̃ a tunica sclirotica ⁊ sil'r habẽt se sicut due scutelle ꝰm orificia ꝯiũcte.⁊ exẽplũ est de hoc sicut de cepe in quo est tunica supior maior ⁊ ꝯsequẽter alia minor ⁊ sic quousq̧ veniat̃ ad fundũ. Septima ⁊ vltima est ꝯiũctiua que est alba ⁊ dicit̃ ꝯiunctiua:qꝛ ꝯiũgit totũ oculũ ab ante cũ partibus faciei ⁊ orit̃ a pãniculo imediate cooperiẽte craneũ:⁊ dicit̃ zinzia mater. Humores aũt sunt tres.s.albugineus vitreus ⁊ cristallinus Sitꝰ eoꝝ est. Nã iter tunicã rethinã ⁊ araneã ꝯtinetur humor vitreus ⁊ cristallinus est in medio sicut rex in medio regni ⁊ cor i medio corporis ⁊ est ꝑ̃ncipalis pars oculi:qꝛ plus hz de dispositõibus reqsitis ad visionẽ:qꝛ plus clarus ⁊ diafanus. Post cristallinũ versus cerebrũ est vitreus qꝛ nutrit̃ ex eo qꝛ vitreus ꝑparat nutrimẽtũ cristallino. Modo iter nutritões ⁊ nutritũ nõ oz cadere mediũ. Albugineus vero humor ꝯtinet̃ iter tunicã araneã ⁊ vueam:qꝛ est supfluitas cristallini:et ꝓpter hoc fuit posita vuea tunica in medio vt nõ lederet humorẽ cristallinũ. ¶ Tertio notãdũ circa rubricã ꝙ optalmia est apostematio siue iflatio que accidit in palpebris oculoꝝ vel in oculis donec aliqñ cooperiat totaz rotũditatẽ oculi: Al'r diffinit̃ sic.optalmia est apa calidũ cõiũctiue oculi natural'r qñ fit a sanguine vel colera accidẽtaliter est vel ꝓpter putrefactionẽ qñ fit ab humoribus frigidis.vel ꝓpter attractionẽ humoꝝ sanguinis ⁊ spũs ad oculũ vñ calefiũt humores oculi: ¶ Quarto notandũ ꝙ causa optalmie vel est extrĩseca vel' itrĩseca: Extrĩseca põt esse:aut a sole fumo vel puluere. Causa itrĩseca põt esse ex fluxu aliciuꝰ humoris simplicis.s.a sanguine flegmate colera vel melãcolia.vel ab humore cõposito ex his: Al'r põt dici ꝙ causa optalmie est triplex.s.ꝑ̃mitiua añs ⁊ ꝯiũcta: Primitiua sunt res nõ nãles multiplicãtes aliquẽ humorẽ in corpore vt cibi ⁊ potus: Simil'r põt esse res extrĩseca vt sol fumus ⁊ puluis: Causa añs sũt ipsi humores in corpore multiplicati apti currere ad oculos: Causa ꝯiuncta sunt ipsimet humores qñ actu faciũt.s.apostema in oculis. ¶ Notandũ ꝙ optalmia est duplex.s.vera ⁊ nõ vera. Uera est que causat̃ a fluxu humoꝝ ad oculũ q ibibũtur in porositatibus ꝯiũctiue causantes apostema: Nõ vera est que causat̃ ex cã extrĩseca sine fluxu humoꝝ ad oculũ vt a fumo vel puluere:qꝛ rarificat̃ humiditas ibi que rarificata occupat maiorẽ locũ q̃ȝ ante atq̧ videt̃ ꝙ ibi sit apa cũ non sit ⁊ talis facil'r curat̃:qꝛ remota causa extrĩseca. ¶ Dubitat̃ in quibus oculis magis fiat optalmia:an in magnis an in paruis: Dicẽdũ ꝙ in magnis.ratio qꝛ ad eos plures supfluitates delegant̃ a ceteris partibꝰ qꝛ habẽt latiores vias.⁊ qꝛ spũs magis dispguntur:⁊ ꝓpter hoc peius vidẽt. ¶ Dubitat̃ secũdo.in qua etate magis accidat optalmia: Dicẽdũ ꝙ in puericia.ratio ꝓpter eoꝝ igluuiẽ ⁊ eoꝝ molliciem ⁊ eoꝝ tenebrositatem ⁊ humiditatem. ¶ Dubitat̃ tertio in quo tꝑe anni magis accidat optalmia. Dicẽdũ ꝙ in vere rõne caliditatis ⁊ humiditatis: Rõne caliditatis:s:dissoluẽtis humores congelatos in hyeme.⁊ quia aperiuntur pori.vñ humores sunt magis apti nati fluere ad oculum:

¶ Almansor.

Cum ea que in oculis alba sunt in rubedinẽ mutata fuerint fluxeritq̧ lachryme ⁊ in angulis oculoꝝ lachrymalibus lippitudo collecta fuerit: dicemus tũc egrũ pati optalmiã. Et q̃ȝto plus sint homatum vehemẽtia: aut ipsorũ affuerit minoratio tanto plus erit optalmie fortitudo aut ipsiꝰ debilitas: deterior aũt optalmia est cũ alba oculoꝝ vidẽtur iflata ⁊ adeo eleuata vt oculoꝝ cooperiãt nigredinem ⁊ palpebre inuersentur.

¶ Gillanus.

¶ Hic determinat de optalmia ⁊ diuiditur i duas. Primo ponit signa optalmie: Secundo curam. Secũda ibi.(In ꝑ̃ncipio): Prima i tres: Primo ponit signa absolute. Scd̃o ponit signa fortitudinis ⁊ debilitatis optalmie i generali: Tertio ponit signa quando optalmia est vltimate malitie. Secunda ibi:(Et quãto): Tertia ibi:(Deterior aũt). De ꝑ̃ma dicit ꝙ quando apparent ista signa. Primũ ꝙ alba oculoꝝ sunt mutata ad rubedinẽ: Scd̃z ꝙ lachryme fluunt ab oculis: Tertium qꝛ in angulis oculoꝝ fuerit collecta lippitudo tunc dicimus egrũ pati optalmiã. ¶ Notandũ ꝙ de rõne signoꝝ: Primo alba oculoꝝ mutãtur ꝓpter fluxũ sanguinis ad ꝯiũctiuã.ratio secundi ꝓpter multitudinẽ supfluitatis descẽdẽtis ad oculũ: Ratio tertij causat̃ lippitudo vel ex parte materie aquose fluxu ad oculũ que non põt ꝯuerti in nutrimentũ ⁊ ibidẽ ingrossat̃ vel causat̃ ex parte debilitatis virtutis nutritiue non potẽtis ꝯuertere nutrimẽtũ in substantiã oculi.⁊ significat mortẽ.⁊ de hac nõ loquit̃ rasis. ¶ Secũdo notandũ ꝙ signa optalmie ꝓpter sanguinem sunt vehementia rubedinis aperitio venarum in oculis.et in fronte.inflatio magna aduenie ns cũ dolore ⁊ grauedine multitudo lachrymaꝝ cum lippitudine.ratio patet. Signa eius que fit a colera sunt dolor cũ pũctura in modum acus vel spine.inflatio cũ rubedine trahentur ad citrinitatẽ.cursus lachrymaꝝ adurentiũ ⁊ excorticantiũ loca que tangũt lippitudo ⁊ inflatio ⁊ tensio minor q̃ȝ in sanguine.ratio pz. Signa eius que fit a flegmate sunt grauitas non cũ ardore vndatio magna absq̧ rubedine que tamen si tãgitur cedit tactui ⁊ fit in loco ipressio cum digito.multitudo lachrymarum aquosarum cum lippitudine nõ digesta:habitudo corporis humida.ratio patet. Signa eius que fit a melancolia sunt paucitas inflationis absq̧ rubedine.diminutio lachrymaꝝ ⁊ lippitudinis.nigredo corporis extenuata.dolor cum quadam grauedine ⁊ fractione loci.ratio patet intelligenti. Signa eius que fit ex causa extrinseca discernuntur iudicio patientis ⁊ reuelatione ipsius infirmi:(Et quanto): Hic ponit signa fortitudinis ⁊ debilitatis optalmie in generali.et dicit ꝙ quanto fuerit maior intensio vel remissio accidentium tãto erit optalmia intensior vel remissior: Ratio quia accidens insequitur egritudinem velut vmbra corpus.vt gal'.tertio de accidenti.ergo quanto egritudo est fortior tãto sunt accidentia fortiora ⁊ econuerso ⁊c̃.(Deterior aũt). ¶ Hic ponit signa optalmie quando optalmia est vltimate malitie.et dicit ꝙ deterior optalmia est vbi alba oculorum videntur inflata ⁊ eleuata vt cooperiant nigredinem oculorum ⁊ palpebre inuersentur: Ratio quia significat multitudinem humorum vnde prohibetur transitus specierum visibilium ad humorem cristallinum apostema calidum quod fit a palpebris donec cooperiat duas orbitas cum totalitate sua. ¶ Notandum secundum serapionem capitulo de optalmia ꝙ species optalmie sunt tres. videlicet: Prima inflatio et eleuatio facta in oculo a causa extrinseca.vt a sole puluere vel fumo et quiescit quando

quieſcit cauſa extrinſeca. Secunda ſpecies eleuatio que accidit in oculo qñ currit aliqd de mã ad ɔiũctiuã ꝑpter debilitatẽ mẽbri recipiẽtis.ſ.oculi ⁊ virtutẽ mẽbri repellentis.ſ.cerebri.⁊ iſta eſt deterior ꝓma. ¶ Tertia ſpẽs eſt apoſtema calidũ qḋ fit in palpebris donec forſan cooperit duas orbitas cũ totalitate ſua ſicut coriũ ⁊ ſeqtur iflatio ⁊ dolor duricies ⁊ rubedo que apparẽt in oculis ⁊ replẽtur vene valde cũ coopertura palpebrarũ ⁊ fortaſſe iuerſãt ad exteriora: ⁊ fit difficilis motꝰ earũ ⁊ ẽ albedo oculorũ altior nigredine ipſiꝰ ⁊ illa eſt deterior. ¶ Almanſor.

¶ In pricipio vero curatõis optalmie cephalica eſt flebotomãda ex manu vel ex brachio partis ɔtrarie in qua eſt oculus ifirmꝰ niſi leuis fuerit optalmia ⁊ qñto fortior fuerit optalmia tãto plus eſt minuẽdũ de ſanguine. Deinde vẽter ex mirobol. citrinis ⁊ tereniabin ⁊ ſucco fructuum ſoluẽdus ẽ. Eger a carne ⁊ a vino ⁊ a rebꝰ dulcibꝰ abſtinere dꝫ ⁊ cibũ minuere. ¶ Sillanus.

¶ Hic raſis ponit curã: ⁊ diuidit in duas. Primo ponit curam ꝑ euacuationẽ. ſcḋo ꝑ dietaꝫ: Scḋa ibi: (Et eger). Prima in duas. Primo ponit curã ꝑ flebotomiã. ſcḋo ꝑ medicinam. Scḋa ibi: (Deide venter): De ꝓma dicit ꝙ in ꝓncipio curatiõis optalmie dꝫ eger flebotomari ex cephalica manꝰ vel brachy partis cõtrarie in qua eſt oculus ifirmus: Scḋo ponit exceptionẽ niſi optalmia ſit leuiſſima: Tertio dicit ꝙ qñto optalmia fuerit fortior tanto de ſanguine dꝫ euacuari plus: ¶ Notãdũ ꝙ in optalmia ad hoc vt fiat flebotomia de parte ɔtraria duo reqrunt: Primũ ꝙ in corpore ſit magna plenitudo lꝫ auerois ⁊ auicẽ: ꝓcipiãt in hoc caſu fieri flebotomiã de ſaphena eiuſdẽ partis: deide de baſilica eiuſdẽ partis. Scḋo reqrit ꝙ mã ſit in fluxu qꝛ mã exiſtente fluxa nõ cõpetit flebotomia de brachio ɔtrario. vnde non cõpetit diuerſio ſed euacuatio materie peccãtis que fit ꝑ eandem partẽ: ⁊ ſic patet ratio ꝓmi dicti: Ratio ſecundi dicti eſt ꝙ ſi optalmia ſit parua ꝑ collíria ⁊ aquas põt reſolui mã optalmie: ideo nõ cõpetit flebotomia. Ratio tertij qꝛ qñto optalmia eſt fortior tãto fit a pluri qñtitate materie ideo plus de mã eſt euacuãdũ. ¶ Notandũ ſcḋo ꝙ vena cephalica que eſt vena capitis põt capi vel in brachio vel in manu iter pollicẽ ⁊ idicẽ: Si in manu vel eſt vna vena iter pollicẽ ⁊ idicẽ. vel in brachio in curuatura: ⁊ ſi ambo ſint ifirmi de vtroqꝫ brachio fiat flebotomia: ¶ Tertio notãdũ ꝙ poſt flebotomiã cephalice partis ɔtrarie vel eiuſdẽ cõpetit flebotomia frõtis que eſt in angulis oculorũ: vel de venis que ſunt retro aures imo in optalmia antiqua aliqñ ſcindunt artarie temporũ a cirurgicis. Ratio qꝛ ꝑ illas imediatius euacuat mã optalmie: ¶ Quarto notãdũ ꝙ loco flebotomie cõpetit vẽtoſa poſita in poſteriori parte capitis ⁊ in parte ſuꝑiori colli cũ inciſione vel ſupra ſpatulas: ¶ Notãdum qnto ꝙ optalmia habet quattuor tẽpora ſicut alia apoſtemata. ſ. ꝓncipiũ augmẽtũ ſtatũ ⁊ declinationẽ: Pricipiũ eius eſt quãdo lippitudo eſt aquoſa ⁊ ſubtilis in oculis. Augumẽtũ eſt quãdo talis lippitudo icipit igroſſari ⁊ dealbari. ſtatus eſt quando eſt igroſſata ⁊ dealbata ⁊ multa claudẽs oculos: Declinatio eſt quãdo talis lippitudo icipit diminui ⁊ ɔſumi: (Deide vẽter): Hic ponit curã ꝑ euacuationẽ factã ꝑ medicinã dicens ꝙ poſt flebotomiã vẽter dꝫ curari: i: euacuari cũ mãma mirobolanis ⁊ ſucco fructuũ ſolubiliũ: ¶ Notãdũ ꝙ dictũ raſis habet veritatẽ quãdo optalmia cauſat a mã calida vt a ſanguine vel colera qꝛ ille medicine euacuãt colerã: ⁊ ſi ɔtigeret ꝙ eſſet maximus dolor põt fieri euacuatio ſine digeſtione ꝓcedẽte qꝛ eſt mã furioſa rõne accidẽtiũ: ſed ſi ſit paruus dolor põt ꝓcedere digeſtiuũ ⁊ tale digeſtiuũ ⁊ euacuatiuũ poſita ſunt ſupra: c. de dolore capitis ꝓueniẽtis a colera: recurrat ergo illuc: Sed ſi ſit a flegmate cõpetũt digeſtiuum ⁊ euacuatiuũ poſita ſupra. c. de dolore capitis ꝓueniẽte a mã flegmatica. Sed ſi a melãcolia ꝓuenit: qḋ raro ɔtigit: cõpetũt digeſtiuũ ⁊ euacuatiuũ poſita ſupra in dolore capitis ꝓueniẽte a melãcolia. ſic tamẽ ꝙ in digeſtione ponãtur herbe appropꝛiate oculis que ſunt bethonica verbena eufragia celidonia ruta ſiler montanus feniculus. (Et eger). Hic ponit curã ꝑ dietã dicẽs ꝙ eger dꝫ a carnibus ſe abſtinere ⁊ vino ⁊ rebꝰ dulcibus: Ratio: qꝛ talia multiplicãt humores q ſunt apti deſcẽdere ad oculũ maxime qñ optalmia fit a mã calida: Scḋo dicit ꝙ patiẽs dꝫ minuere cibũ: Rõ qꝛ calor reddit magis itẽtꝰ ad ɔſumẽdũ materiã. ¶ Notãdũ ꝙ in optalmia a materia calida dicta ɔueniẽs eſt vt comedat lactucas portulacas cucurbitas ɔditas cum agreſta. vel ſuccum farine ordei auene ſil'r ⁊ ſpelte ɔditis cum lacte amigdalarũ vel agreſta vel portulaca: Si aũt patiens fuerit debilis poterit comedere carnes pullorũ ⁊ hedi elixatas cũ cucurbitis vel portulacis vel lactucis ɔditis cũ agreſta: vel vino de granatis: De potu. Bibat vſqꝫ ad finẽ aquam ordei vel aquã decoctõis berberis vel prunorũ vel aquã mixtã cũ agreſta vel vinũ de granatis. In fine aũt põt bibere vinum albũ debile limphatũ cũ triplo eius de aqua. Sed in optalmia de materia frigida dieta ſit vt patiẽs comedat aquã cicerũ vel farrũ vel farinã ordei vel auene. ɔdiant cũ puluere que ſic fit. ℞. cinamomi: ʒ. ij. cardamomi: ʒ. ij: croci: ℈. i. fiat puluis cribratus. Poſt dies. v. põt comedere carnes edi pullorũ caſtrati elixatas cũ feniculo boragine ⁊ petroſi: ⁊ de potibꝰ bibat aquã mellis vſqꝫ ad dies. vij. vel aquã decoctõis iububarũ mellis. poſt vero dictũ tẽpus põt bibere vinũ albũ limphatum. ¶ Almanſor.

¶ Or ſi iſta non ſuffecerint ſiet album in lacte iuuencule puellam lactantis fricandus eſt ⁊ in oculis diſtillandus. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam per ea que approximantur ab extra. ⁊ diuiditur in duas: Primo ponit curaꝫ que debet obſeruari ante declinationem. Secundo ponit curã quando eſt in declinatione. Secunda ibi: (Si auteꝫ oculus): Prima in tres Primo ponit curam per vnum approximanduꝫ oculo: ⁊ eſt colirium: Secundo docet remouere lippitudinem. Tertio ponit curam per quedam alia que competunt in cura. Secunda ibi: (Et lippitudinis): Tertia ibi. (Et eger). De ꝓma dicit ꝙ ſi predicta non ſufficerent in cura: tunc ſief albũ debet fricari in lacte mulieris lactantis puellam ⁊ diſtillari in oculum: Ratio eſt quia abſtergit ⁊ mundificat: ¶ Notandum ꝙ ſief eſt colliriuꝫ vel trociſcus vnus diſſolutus in aliquo liquore ex quo fit collirium. ¶ Secundo notanduꝫ ꝙ alia conueniunt in principio. alia in augumento. alia in ſtatu: ⁊ alia in declinatione. nam in principio competunt repercuſſiua habentia duas proprietates: Prima ꝙ non ſint nimis fortia ne condenſent humorem in oculo ⁊ ne nimis infrigident oculum ⁊ alterent: Secũda vt ſit doloris mitigatiua: ⁊ ideo non competunt ſicca nec aſpera: ſed in augumẽto ⁊ ſtatu competunt partim repercuſſiua et partim reſolutiua ⁊ nunqꝫ maturatiua: quia tunc ſanies corroderet tunicas. non enim eſt hic ſicut in alijs membris. ſed in declinatione totaliter competunt reſolutiua. ¶ Tertio notanduꝫ ꝙ in optalmia a materia calida repercuſſiua que competũt in principio: quedam ſunt ſimplicia ⁊ quedã cõpoſita: Simplicia ſunt duo. vnum albumẽ oui fortiter agitatum ex quo vna gutta in oculis diſtilletur. ſecunduꝫ eſt lac mulieris puellam lactantis ſtatim ab vbere mulſum ponatur in oculis. Compoſita ſunt primũ. ℞: aque roſ. electe. albumẽ oui fortiter agitatũ ⁊ diſpumatũ miſce ⁊ fiat colliriuꝫ ⁊ vna gutta

vel due ponantur in oculo vel in ambobus si fuerit dolor. Ad idē: ℞.mucillaginis seminis citonio℞ vel psilij vł draga/gagāti.ʒ.ij.albumē vni⁹ oui fortiter agitatū ⁊ dispumatū lactis mulieris puellā lactātis.ʒ.i.ß.misce ⁊ fiat colliriū: Et si est dolor magn⁹ fiat mucillago in aq̃ decoctōis seminis pa/paueris: Et si dolor est in vltimo addat̄ in collirio opij gra.iiij.⁊ est valde exꝑtū. Ad idē. ℞.ceruse lote.ʒ.viij.gūmi ara/bici.ʒ.iiij.opij dragagāti aā.ʒ.i.terant̄ fortissime: misce cuꝫ albumine oui.fiat colliriū ⁊ ponat̄ i ocło. Ad idē. ℞.folio℞ solatri flo℞ camomille rof.ru.pa℞ pistent̄ ⁊ buliāt ⁊ icorporent̄ cū farina ordei fiat emplastꝝ ⁊ ponat̄ tepidū supra oculū: Ad idē coquant̄ tria poma in igne vel in prunis mūdent̄ post coctionem cum quibus vitella trium ouorum misceā/tur ⁊ tepidū ponat̄ supra locū: Illa que ꝯferūt i augumēto ⁊ statu optalmie sunt: Primū. ℞.lac mulieris ab vbere eie/ctū abstergit.n.mūdificat ⁊ repcutit ⁊ mirabiłr cōmendat̄. Ad idē: ℞.mucillaginis dragagāti aā.ʒ.ij.lactis mlieris qd̄ sufficit ⁊ fiat colliriū: Ad idē: ℞.ceruse lote sarcocolle nutrite in lacte asine opij dragagāti aā.ʒ.ß.fiat puluis subtilissi/mus icorporet̄ cū aqua pluuiali ⁊ sufficit distēperet̄ cū la/cte mulieris fiat colliriū ⁊ est secretū: Ad idē: ℞.tucie bene ꝑparate cāphore subtiłr puluerizate aā:℈.i.aq̃ rof:℥.i.vi/ni albi:℥.ß.misce ⁊ vna gutta ponat̄ in oculo.⁊ valet in dolore oculorum. ¶ In declinatione vero optalmie de materia calida: ℞.camomille melliloti aā.pa℞.fiat decoctio et im/ponat̄ spōgia ⁊ exꝑssa ponat̄ supra oculū: Ad idē fiāt ablu/tiōes manuū ⁊ faciei sepe cū aqua decoctōis melliloti flo℞ camomille ⁊ rof.ru. ¶ In optalmia vero de materia frigida cōpetētia in ꝑncipio sunt hec: ℞.rof.ru.flo℞ camomille aā:℥.ß.ꝯquassent̄ ⁊ fiat sacc⁹ ifundat̄ i vino qd̄ sit actu frigidū ⁊ bn̄ exꝑssus ponat̄ supra locū: ¶ In augmento ⁊ statu. ℞.mucillaginis gūmi arabici mucillaginis fenugreci aā.ʒ.ij.sarcocolle ifuse in lacte mulieris myrrhe aloes cinamo/mi castorei subtiłr puluerizati aā:℈.ß.fiat colliriū: Ad ideꝫ ex farina fenugreci ⁊ mucillagine eius ⁊ florib⁹ camomille mixtis fiat emplastrū ⁊ ponat̄ calidū supra oculū: Ad idem ℞.camomille melliloti aā:℥.ß.pistent̄ ⁊ icorporent̄ cū mu/cillagine fenugreci dragagāti: ⁊ vitelł duo℞ ouo℞ ponatur supra oculū: Itē in declinatōe dꝫ poni patiēs in balneo seu i stufa. Ad idē: ℞.sarcocolle.ʒ.x.licij oloes aā.ʒ.ij.spume maris croci aā:ʒ.i.ß:succi celidonie.ʒ.iij.terant̄ subtilissime vt alcohol vel buliāt in vino albo ⁊ aqua rof.⁊ colet̄ liqdum ⁊ ⁊ mittat̄ in oculū ⁊ substātia grossa sup oculū: Ad idē. ℞.absinthij viridis: M.i.licij:℥.ß.farine fenugreci:℥.ij.sarcocol/le:ʒ.x.succi celidonie:℥.ß.aloes.ʒ.ij.spume maris croci aā.ʒ.i.misce siłr ⁊ fiat i forma emplastri.ponat̄ calidū supra ocu/lū.vł exħat̄ succ⁹ vel aqua ⁊ oīb⁹ pistatis ad īuicē coletur ⁊ ponatur intra oculum: Ad idem fiant ablutiones manuum ⁊ pedum et faciei sepe ex aqua calida decoctionis absinthij melliloti flo℞ camomille. ¶ Almansor.

¶ Et si lippitudinis multitudo fuerit in oculis collecta radius coto iuoluat̄ ⁊ madefiat in aqua ⁊ cū eo oculus ab illa lippa mūdet̄: deide puluis albus aspergatur ⁊ supponēdo oculis aliqd vt cotū suauiter eleuet̄ sustētetur ⁊ ligetur: Et eger in domū tenebrosaꝫ mittatur: ⁊ igeniandū quā/tum possibile est vt somnus ꝓuocetur. Caueat tamen ne super oculū infirmū dormiat ⁊ ne ca/put depressum sit sed superius eleuatū: Nec ve/stimentorum capitia sint stricta nec in faciem se diu proijciat: ¶ Sillanus.

¶ Hic docet remouere lippitudinē: ⁊ diuidit̄ in duas ꝑm ꝙ ꝑ duo docet remouere: Scđa ibi: (Deide puluis): De prima dicit ꝙ si multa lippitudo fuerit in oculo collecta cū ra/dio iuoluto cū coto ifuso in aqua mūdificet̄ oculus: Rō qꝛ talis aqua hꝫ virtutē lenitiuā sugfluitatū. (Deide puluis). Hic ponit curā cū alio dicēs ꝙ post ablutionē factā puluis alb⁹ dꝫ asꝑgi sup oculo ⁊ dꝫ suauiter supponi aliqd vt bōbix vel aliud.s.tenta sup oculo ⁊ ligari: Rō qꝛ talis puluis ꝯsu/mit sugfluitates ⁊ abstergit.descriptionē v̄o illius pulueris ponit ifra. ¶ Notādū ꝙ illud qd̄ supponit̄ ⁊ ligat̄ sicut tēta vł cotū dꝫ statiꝫ remoueri ne puluis cū sit siccus noceat oculo.dꝫ etiā remoueri vt dicit gordonius cū lacte mulieris.rō pꝫ. (Et eger): Hic ponit curā ꝑ q̄dā alia dicēs ꝙ eger debet mitti in domū tenebrosā: Rō qꝛ de rōne lucis est attrahe/re.vn̄ fieret maior fluxus humo℞ ad oculū: ⁊ rōne luminis spūs disꝑgūtur ⁊ resoluunt̄: vn̄ debilitat̄ oculus: Scđo di/cit ꝙ igeniādū est ꝙ ꝓuocet̄ somnus: Ratio qꝛ calor reuo/cat̄ ad itra ⁊ fortificat̄ ⁊ pōt digerere ⁊ ꝯsumere mām: sed hoc dꝫ esse de nocte ⁊ nō de die: Tertio dicit ꝙ patiēs dꝫ ca/uere ne dormiat supra oculū ifirmū ⁊ non stet cū capite di/scopto: aut deꝑsso sed poti⁹ eleuato: Ratio vtriusqꝫ qꝛ flue/rēt humores ad oculos.ideo si optalmia fuerit in oculo de/xtro dꝫ iacere sup sinistrū si in ambobus dꝫ iacere supinus: ⁊ ideo tenētes caput curuū vtplurimū hn̄t oculos humidos Quarto dicit ꝙ capitia seu vestimēta capitis nō debēt esse stricta. Ratio quia propter stricturaꝫ fieret dolor circa oculos ⁊ sic plus attraheret̄ de materia: Quinto dicit ꝙ patiēs non debet se diu prosternere super faciem: qꝛ fieret maior fluxus ad oculos. ¶ Almansor.

¶ Si aūt oculus lenior fiat ⁊ dolor sedet̄ ac la/chryme minuātur flebotomia iam facta ⁊ vētre soluto: Balneū multotiens ingrediat̄. ex hoc.n. passionis reliq̄ dissoluētur. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam qn̄ est in declinatōe: ⁊ diuidit̄ in duas. Primo facit hoc. Scđo reuertit̄ iterato ad curaꝫ optalmie qn̄ ꝑdicta nō sufficiunt: Scđa ibi: (Qđ si in oculo): De ꝑma dicit ꝙ si oculus fiat lenior ⁊ dolor remittatur ⁊ lachryme minuātur.flebotomia ꝑmissa ⁊ solutōe vētris patiēs dꝫ igre/di balneū: Verificat se qꝛ ex hoc mā que remāsit resoluet̄ ¶ Notandum ꝙ loco huius balnei spongia infusa in aqua decoctionis camomille ⁊ melliloti expressa et posita super oculū multū valet. ¶ Almansor.

¶ Qđ si in oculo humorositas ⁊ grauedo remā/serint puluis citrinus est imittendus. Ex his aūt que habēti optalmiā multū ꝯferūt est vt frons ⁊ palpebre ex hoc liniātur epithimate: Quod: ℞. sief menithe ro.aloes licij sandali ru.fausel.cro/ci orientalis omnium aā: partes equales fiant ex eis pillule: cunque necesse fuerit resoluatur vna ex eis in succo coriādri aut in succo endiuie: aut in aqua rosacea: ⁊ liniatur cum eo si deus vo/luerit: ¶ Sillanus.

¶ Hic reuertit̄ ad curā optalmie qn̄ ꝑdicta defficiūt ⁊ di/uidit̄ in duas: Primo facit hoc. Scđo ponit descriptōes q̄/rūdaꝫ medicina℞ de qb⁹ fecerat mētionē: Scđa ibi: (Sief albū): Prima in duas: Primo explicat vnū qd̄ valet i declinatōe. Scđo vnum qd̄ valet in ꝑncipio: Scđa ibi: (Ex his aūt): De ꝑma dicit quod si remāserit humiditas ⁊ grauedo puluis citrinus erit mittēdus in oculū: Descriptionē ponit statim: Ratio qꝛ hꝫ virtutē abstersiuā ⁊ ꝯsumptiuā non tn̄ dꝫ diu dimitti ne exsiccet̄ oculus: ¶ Notādū ꝙ ad idē va/let aqua cuiusdā hidelij cū aqua lucrabat̄ panē suū ⁊ est. ℞.

lapidis calaminaris: ʒ. ß. tutie q̄nq̄es ignite ⁊ q̄nq̄es extincte in aque roſ. electe. ʒ. ß. gariofi. numero. xxx. terant̄ cum. ʒ. ij. mell. vini albi. lb. iiij. pulnerizanda puluerizent̄ ⁊ cribellentur ſubtiliter miſce oīa. Si eſſet neceſſitas magna adde cāphore: ʒ. ß (Ex his aūt): Hic raſ explicat vnū qd̄ valet in ꝑncipio: dicens ꝙ ex his valent habēti optalmiā. ſ. in principio eſt vt frōs ⁊ palpebre liniant̄ ex hoc epithiate. ℞. ſief memithe roſ. licij aloes faufel ſandal. ru. croci orientalis oīum añ. partes equales. fiant pillule ⁊ cū fuerit neceſſitas diſſoluant̄ cū ſucco coriandri aut aqua roſ. aut celidonie. ¶ Notādū ꝙ remediū raſis hʒ veritatē obſeruatis. Primū ꝙ optalmia ſit in ꝑncipio. q̄ꝛ illa ſunt ſtiptica ꝓhibētia fluxū ad oculum: Scd̄o vbi materia ſit calida. q̄ꝛ illa q̄ ponunt̄ in epithimate ſūt frigida ſtiptica. Tertio ꝙ obtalmia fiat ex fluxu humoꝝ ad oculos diſcēdētiū ꝑ venas exteriores. q̄ꝛ ſi per intrinſecas nō valeret. q̄ꝛ vtꝰ nō ꝓfunderet̄. ſed tunc magis valerēt odoramēta ⁊ alia dicta in. c. de catarro ⁊ dolore capitis. ¶ Secundo notādū ꝙ loco huiꝰ epithimatis valet tale emplm̄ quo cōiter vtit̄ Gerardus ī materia calida. ℞. acatie ſanguiniſ draconis. añ. ʒ. i. boli ar. ʒ. ij. fiat puluis ⁊ incorporet̄ cū albumine oui agitato. fiat emplaſtꝝ ⁊ applicet̄ ſupra tempora. ¶ Notādū ꝙ ī materia frigida ꝯpetit tale repcuſſiuū ab extra. ℞. aloes myrrhe myrti acatie añ. ʒ. i. maſticis olibani añ. ʒ. ß. fiat puluis ⁊ incorporet̄ cū albumine oui bene agitato qd̄ ſufficit fiat emplaſtrū ⁊ ponat̄ ſupra frōtē ⁊ tempora. ¶ Almanſor.

¶ Sief album: ℞. ceruſe ablute: ʒ. x. ſarcocolle groſſe: ʒ. iii. draga: ʒ. i. opii. ʒ. ß. fiat ex eis pillule forme lentis ſimiles. Puluis citrinus. ℞. ſarcocolle groſſe: ʒ. x: aloes: ʒ. ii: croci: ʒ. ii: mirrhe: ʒ. i. licii: ʒ. ii: ⁊ his optime tritis imittat̄ puluis cum opus fuerit: Puluis albꝰ: ℞. ſarcocollā albam ⁊ pinguē q̄ mittit̄ in lac mulieris qd̄ meliꝰ ē cum alicuiꝰ iuuēcule fuerit ⁊ dimittat̄ ī vmbrā donec ſiccet̄ ⁊ terat̄ optime ⁊ oībus: ʒ. x: ipſius addat̄ ꝺ ſief memithe. ʒ. ii. q̄ iteꝝ optime trita reponat̄ ⁊ cū opꝰ fuerit ī oculū mittant̄. ¶ Silla.

¶ Hic ponit Raſ deſcriptionē medicinaꝝ de q̄bus dictū eſt. ⁊ diuidit̄ in tres ſʒ ꝙ tres ponit deſcriptiones. Secūda ibi. (Puluis citrinus). Tertia ibi. (Puluis albus). De prima dicit ꝙ ſief albū in forma ponat̄ ſic. ℞. ceruſe ablute. ʒ. x. ſarcocolle groſſe: ʒ. iij. dragaganti. ʒ. i. opij. ʒ. ß. fiāt ex his pillule ſimiles lenti. ¶ Notandū ꝙ illud colliriū valet in augumēto ⁊ ſtatu optalmie ⁊ nō in ꝑncipio. rō dicta fuit ſupra. (Puluis citrinꝰ). Hic ponit ſcd̄am deſcriptionem ⁊ dr̄ citrinus: ℞. ſarcocolle. ʒ. x: aloes: ʒ. ij: croci. ʒ. ij. myrrhe. ʒ. i. licij. ʒ. ij: ex his optime tritis mittat̄ puluis cū opus fuerit (Puluis albus): Hic ponit tertiā deſcriptionē ⁊ dicit̄ puluis albus: ℞. ſarcocollā albā ⁊ pinguem que mittat̄ in lacte mulieris iuuencule dimittat̄ in vmbra donec exiccetur ⁊ teratur optime ⁊ omnibꝰ: ʒ. x: ipſius addat̄ ſief memithe. ʒ. ij. que iteꝝ optime trita reponantur ⁊ cū opus fuerit ī oculum mittatur ad remouēdū lippitudinē: ⁊ eſt de quo fecit mentionē ſupra raſis:

¶ De vlceribus oculorum ¶ Silla.

Notandū circa rubricaꝝ ꝙ vlcꝰ capitur dupliciter. Uno mō ꝑ ſolutionē ꝯtinuitatis ſiue ſit cum ſanie ſiue ſine ſanie. ¶ Scd̄o notandū ꝙ cauſa vlceris oculorum eſt duplex: ſ. intrinſeca ⁊ extrinſeca: Extrinſeca vt caſus ⁊ percuſſio. Intrinſeca eſt humor calidus acutꝰ ſalſus corrodens tunicas: ⁊ fit aliquādo ex ſucceſſione bothor Aliquando ꝓpter ꝑcuſſionē: ¶ Tertio notandum ꝙ principiū vlceris aliquando eſt interius ⁊ diſrumpitur exteriꝰ ideſt diſrumpendo ꝓcedit: Aliquando ꝑncipiū vlceris eſt ab extra: ⁊ diſrūpēdo ꝓcedit ab intra. et de iſtis primū eſt deterius ceteris: ¶ Almanſor.

Cum in oculis fortis dolor ⁊ pūctio nociua ac pſſus ſentiunt̄ ⁊ lachrymaꝝ fluit multitudo ⁊ cū palpebre eleuant̄ ⁊ ocli apiunt̄ loca q̄ ſūt ī albis ipoꝝ īueniūt rubea. aut cū totū fuerit rubeū: vnꝰ locꝰ magis rubere īueīt aut ī nigredine locꝰ aliq̄s albꝰ apparet puſtula iā ī oculo exorta eſt. Ad hāc vero curādā paſſionē neceſſariꝰ eſt medicꝰ valde īſtructꝰ ī curis oculoꝝ: nos tñ curatiōis ipſiꝰ ſūmas ⁊ aggregatōes dicemꝰ. Dicimꝰ itaq̄ ꝙ vlcera q̄ ī cōiucta naſcūt hoc eſt ī albis oculoꝝ nō adeo ſunt timēda vt ea que ī cornea hoc ē ī oculi nigredine fiūt. Deteriꝰ vero vlcerū ē illud qd̄ ī nigredie ſub pupilla exiſtit: eminētia nāq̄ ad iſtū ē velocit̄. ¶ Silla.

¶ Hic raſis determinat de vlceribus oculoꝝ: ⁊ diuidit̄ in q̄tuor: Primo ponit ſigna. Scd̄o oñdit qualis medicus ſit neceſſarius ad curationē vlceris oculorum. Tertio oſtēdit qd̄ vlcus oculoꝝ eſt deterius: Quarto pōit curā: Scd̄a ibi. (Ad hanc vō): Tertia ibi: (Dicimus): Quarta ibi: (Horū autem). De prima dicit ꝙ quādo in oculo apparent hec ſigna: Primo fortis dolor ⁊ punctio nociua ⁊ pulſatio ſentit̄ Scd̄m lachrymarū multitudo fluit ⁊ cū palpebre eleuant̄ ⁊ oculi aperiunt̄ alba oculoꝝ apparent rubea ⁊ ſi totū fuerit rubeū vnus locꝰ īuenitur magis rubere q̄ꝫ alius: Tertiū q̄ꝛ in nigredine oculi: ſ. in cornea apparet locus albus iſtis ſignis arguere debemꝰ ꝙ ī oculo ē vlcꝰ ſiue puſtula ad quā de neceſſitate ſeq̄t̄ vlcꝰ: Rō ſignoꝝ eſt ꝑma ꝑmi. q̄ꝛ ex mā calida ꝑūgitiua cauſat̄ dolor ⁊ punctio nociua: ſed pulſatio fit ꝓpter generatōeꝫ ⁊ augumētationē ſaniei: ī cuius generatōe fit ebullitio ⁊ pulſatio: Rō ſecūdi q̄ꝛ ꝑꝑ dolorē ē fluxꝰ humoꝝ. vñ fit fluxꝰ lachrymaꝝ ⁊ multitudo: Rō tertij q̄ꝛ rōne doloris fit attractio ſanguinis ad cōiunctiuā vnde alba oculoꝝ apparēt rubea: Rō q̄rti q̄ꝛ corpꝰ dyaphanum dū cōdēſat̄ fit albū vt appꝫ de aq̄ cogelata ⁊ de albumine oui cocto: q̄ꝛ fit dealbatio. ſʒ cornea ē corpꝰ dyaphanū ⁊ ꝑꝑ gnātionē vlceris cōdenſat̄ ⁊ ſic dealbat̄: ſʒ qñ fit vlcꝰ ī cōiūctiua fit color rubeꝰ. q̄ꝛ fit extēſio in venis q̄ꝛ attrahit̄ ſanguis cū ꝯiūctiua ſit corpꝰ hñs venas iō appꝫ color rubeus. (Ad hāc vō): Hic oñdit q̄lis dʒ eē medicꝰ ad curatiōeꝫ vlcerū oculoꝝ dicēs ꝙ ad curationē neceſſariꝰ ē medicꝰ valde īſtructus: Scd̄o dicit ꝙ oñdit ſūmas ⁊ aggregationes curatōis: ¶ Notādū ꝙ cā ꝑmi ē q̄ꝛ medicꝰ errās ī illa paſſione cauſat nocumētū magnū. iō ⁊c: (Dicimus ita): Hic oſtēdit qd̄ vlcus oculoꝝ ſit deteriꝰ dicens ꝙ vlcera que ſunt ī cōiunctiua: q̄ꝛ in albo oculoꝝ nō ſūt ſic timenda ſicut illa q̄ ſūt ī cornea: Rō q̄ꝛ talia vlcera plus diſtāt ab humore criſtallino ⁊ a pupilla q̄ ſūt ꝑncipaliora ī viſione: Scd̄o dicit ꝙ deterius vlceꝝ ē qd̄ ē ī nigredie ſub pupilla: Rō q̄ꝛ ē magis ꝓpiquū humori criſtallino. ¶ Almanſor.

¶ Hoꝝ aūt vlcerū corā cū flebotomia īcipere debemꝰ: ⁊ ſāguinis extrahere multitudinē ſʒ ꝙ poſſibile fuerit: Conſeq̄nter aūt venter ſoluendus eſt: Et eger ſibi cauere debet a carne ⁊ vino dulci ⁊ eſſe contentus herbis frigidis ⁊ in potu ſola aqua vti. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam vlcerum oculorum: et diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secūdo ponit curam vestigij remanētis post consolidatione vlcerum. Scḋa ibi: (Cum autem:) Prima in tres. Primo ponit curā per euacuationem. Secundo per dietam. Tertio per localia que applicant ab extra: secunda ibi: (Et eger): Tertia ibi: (In oculo vero) Prima in duas. Primo ponit curam per flebotomiam. Secūdo per medicinam. secunda ibi: (Consequenter). De prima dicit quod debemꝰ incipere curam vlcerum oculorum per flebotomiā extrahendo multitudinē sanguinis secundum quod fuerit possibile. ¶ Notandum si sit magna repletio competit flebotomia de saphea eiusdem partis: deinde de basilica. deinde de cephalica: et si non sit magna repletio sufficit de basilica. Rō predictorum ē quia per flebotomiā prohibetur fluxus humorum ad oculos: qui fit in vlceribus oculorum. ¶ Scḋo notādū quod ad idem valēt ventose posite supra spatulas et in collo cū scarificatōe. (Consequenter aūt) Hic ponit curā per euacuationē per medicinas. dicens quod post flebotomiā venter debet euacuari. Nota quod illa euacuatio debet fieri cū mirobalanis mānа et succo fructuum solubiliū. quia materia vlcerum est acuta mordicatiua. Ad idem valet euacuatio facta cū clisteri. ¶ Notandū secūdo quod post euacuationē vniuersalem est cōueniēs euacuatio per gargarisma et sternutationē facta. (Et eger) Hic ponit curam per dietam et dicit primo quod eger debet cauere sibi a carne et vino dulci. Ratio quia mltiplicāt humores maxime calidos et acutos qui multiplicati de facili currūt ad locum et augent vlcus. Secūdo dicit quod debet eē contentꝰ herbis frigidis: Ut sūt spinachia lactuca portulaca cucurbita et endiuia: rō quia remittūt acuitatē generādo humorē frigidū. Tertio dicit quod in potu debet vti sola aq̄. quia vinū ē vaporosū et eēt cā dissolutōis humorum in loco vlcerum. ¶ Almansor

¶ In oculo vero initio fiet albū cū lacte mlieris ē mittēdū: et si pulsus iā alleuiari et sedari videtur sperādum est quod egritudo soluatur sine saniei collectiōe. Quod si pulsatio post sanguinis extractionem et vētris solutōem ac fiet albi imissionē quiescere non videtur: parua fiducia in hoc quod diximus est habenda. ¶ Silla.

¶ Hic pōit curā vlceris oculi per remedia localia q̄ approximant ab extra et diuidit in duas. Primo ponit curam qn̄ pustula fiūt parua. Scḋo qn̄ fiunt magna. Scḋa ibi: (Quādo fuerit): Prima in duas. Primo ponit vnū locale qḋ cōuenit in generatione saniei. Scḋo ponit aliud qḋ cōuenit qn̄ mā couertitur ad saniē. Scḋa ibi: (Est itaque) prima in duas. Primo facit qḋ dictū ē. Scḋo pōit signa quibꝰ debemus cognoscere quādo egritudo remouebitur sine collectiōe saniei. et quādo nō. Scḋa ibi: (Quod si pulsus): De prima dicit quod in oculo a principio est mittendū fiet albū cū lacte mulieris: rō quia repercussiuum et sic prohibet fluxum materie ad locum vlcerum: (Quod si pulsus): Hic pōit signa et docet cognoscere qn̄ egritudo remouebitur sine collectōe saniei vel qn̄ nō. Primo dicit quod si pulsatio videtur alleuiari et remitti sperādū ē quod egritudo terminabitur sine collatione saniei: Secūdo dicit quod si pulsatio videtur alleuiari et remitti meliꝰ et si nō remittitur primo per flebotomiā et solutionē ventris et missionē fiet albi habenda est parua fiducia: rō predictorum est quia pulsatio causatur rōne generationis saniei propter bullitionem humorum acutorum. Sed si pulsatio remoueatur signū est quod sanies non generatur. ¶ Almansor

¶ Est itaque tūc fiet de olibano mittēdū in oculum et pila alīq̄ oculo supponēda et cū ligatura stringēda: anq̄ vero q̄ hoc eueniat oculus suauiter ē ligādus et sine suppositōe pile et non cesses in oculū de fiet de thure sepe distillare donec sanies in pila videatur. Ex quo eniz hoc visum fuerit fiet de plūbo vti necesse est vsquequo profūditas fiat plana et tota caro generetur. ea tn̄ q̄ diximꝰ tūc sūt facienda cū pustula nō ē magna. ¶ Silla.

¶ Ponit curā per aliud locale qḋ cōuenit qn̄ mā cōuertitur ad saniē et diuidit in duas. Primo ponit per mundificatiua. Secūdo per carnē generantia: Secunda ibi: (Ex quo enim) De prima dicit quod qn̄ sanies generatur tunc fiet de olibano debemus mitti in oculum. secundo dicit quod pila oculo est supponenda et cū ligatura stringēda: Tertio dicit quod tu nō debes cessare mittere vel distillare fiet in oculo donec sanies apparet in pupilla: ¶ Notādū quod vlcꝰ oculi pōt mundificari tripliciter: et ita quodlibet vlcꝰ. scilicet primo cū abstersiuis vt idromelle facto cū aq̄ pluuiali et mell' rosi colato: et quod ponatur pānus duplicatꝰ supra oculum: Secūdo cū attractionis saniei sicut cū collirio rasis colato et quod ponatur armoniacum quod maxime attrahit imo secundum auctores trahit sagittam a corpore: Tertio cū desiccatiuis vt cū puluere trichie dicto supra et iste tertius modus est periculosus: Ad propositū capitur secundo modo et ponitur vt supra: (Ex quo eniz): Hic ponit curā per carnē generantia: et dicit quod postq̄ hoc visū fuerit erit necesse vti fiet de plumbo quousque profūditas fuerit plana et tota caro generetur. Rō patet quia tale fiet est generatiuū carnis et vnitiuum quia ē desiccatiuum non superflue et hoc conuenit in generando carnē ad desiccandum humiditatē superfluam membri que impediret generationem carnis. Secundo dicit quod ea que dicta sunt: sunt facida cum pustula: non ē magna rō: quia in vulnere magno requiritur fortiꝰ vnitiuum quod non est in illo collirio: ¶ Almansor.

¶ Quoniam cū magna fuerit: fuerit que iuxta pupillā: aut inferiꝰ: ē tūc necesse vt cū eleysir medicetur ne vuea egrediatur. ad pile quoque suppositōem et ligaturā ē redeūdū: Eger preterea semper supinꝰ iacere debet et a forti motū abstinere. ¶ Sillanꝰ.

¶ Hic ponit curā qn̄ pustula fuerit magna et diuidit in duas. Primo ponit curā per vnū locale: Scḋo ponit per q̄dam alia. secūda ibi: (Eger preterea): De prima dicit quod vbi fuerit pustula magna circa pupillam vel inferiꝰ tunc erit necesse vt in cura approximetur eleysir. id est q̄ddam medicamē ne vuea egrediatur: rō quia fortiter exiccat hoc colliriū et fortiter ē vnitiuū vt patet per ingredientia. Scḋo dicit quod redeundū ē ad suppositionem pile vel ligature. rō patet: (Eger preterea). Hic pōit curā per q̄dam alia localia. et dicit quod eger debet iacere supinꝰ. rō vt humores fluant ad partē contrariā oculorum. scilicet ad partē posteriorem: Scḋo dicit quod debet abstinere a forti motu. quia talis dissoluit humores qui dissoluti fluūt faciliꝰ ad oculū. ¶ Al.

¶ Cū aūt caro in loco vlceris perfecte generata fuerit: vel locꝰ apostematis carne repletꝰ fuerit remanebit ibi in oculo albedo: quod si vlcꝰ profundum fuerit: albedo erit grossa: et si in superficie tm̄ corNEE fuerit erit subtilis: vlcus quoque si a pupilla fuerit remotum et steterit separatim per se vestigiū illud qḋ redimet nihil mali faciet. Siāt iuxta pupillā qn̄que fuerit post vlceris curatōem vestigium remanēs prohibebit visionē. ¶ Silla.

¶ Hic ponit curā vestigij remanētis post cōsolidationem vlcerum seu vulnerum: et diuidit in tres: Primo ponit vel docet cognoscere quādo albedo remanens est grossa vel subtilis: Secūdo docet cognoscere quādo vestigium remanēs non impedit visionē et quādo sic: Tertio ponit curam: secun-

da ibi: (Ulcus quoqꝫ). Tertia ibi: (Quapropter). De pma dicit ꝙ cum caro fuerit in loco vlceris pfecte generata remanebit in oculo albedo. Rō qꝛ pp ꝯdēsatōēʒ factā i mēbro hñte diaphanitatē fit albedo ⁊c. Scđo dicit ꝙ si vlcus fuerit pfundū albedo erit grossior. Rō qꝛ fit maior cōdēsatio. ⁊ si vlcus fuerit supficiale albedo erit subtilis. rō qꝛ nō fiet tāta cōdensatio. ¶ Notādū ꝙ post curā vlcer⁊ ocul⁊ tria pñt remanere. Primuʒ est cicatrix que non pōt pfecte curari i mēbro spmatico. sed paliari. Scōm ē color albus ⁊ talis pōt recipe curā vel magnā paliationē. Tertiū ē albugo ⁊ qdā supfluitas vuee q̄ non est pfecte curata seu remota in cura ⁊ est sup corneam ⁊ vocat̄ pānus seu tela: ⁊ d̄ hoc determinabit infra: (Ulc⁹ quoqꝫ). Hic docet cognoscere qñ vestigiū remanēs nō ipedit visionē: ⁊ qñ sic. Primo dic ꝙ si vlcus fuerit remotū a pupilla ⁊ steterit sepatū tunc vestigium remanēs non ipedit visionem. Scđo dicit ꝙ si vlcus fuerit iuxta pupillam tūc vestigiuʒ remanens post curationē ipedit visionem. Rō qꝛ poterit coopire ⁊ restrigere foramen pupille. vñ non poterunt recipi spēs visibiles i cristallina. ¶ Almansor

¶ Quapropt̄ tūc vtendū ē reb⁹ ⁊ medicinis q̄b⁹ vestigium qđ dixim⁹ abstergi ⁊ deleri possit: Sief de thure: ℞. armōiaci sarcocolle ābo⁊ añ ʒ. v. thuris ʒ. x. croci ʒ. ij. ꝯficiant̄ ex mucillagie fenugreci ⁊ fiat ex eis sief. ꝯ Sief de plūbo: ℞. plūbi vsti antimonij tutie ablute: calcucecumenō gūmi arabici dragagāti oium añ ʒ. viij. opii ʒ. v. terant̄ ⁊ cū pāno siricino q̄ sit subtilissimus cernant̄ ⁊ cribellent̄ ⁊ aspergant̄ ex aq̄ pluuiali ⁊ fiat ex eis sief. Sief ex quo caro i vlcerib⁹ ocul⁊ generat̄ ⁊ vuee egressio ꝓhibet̄ ⁊ vestigium subtiliatur: ℞. clymie ablute tutie ablute ceruse antihimōij thuris oiuʒ. añ ʒ. ii. myrrhe ʒ. i. sarcocolle grosse ʒ. i. ⁊ ʒ. saguinis dra. aloes opii. añ ʒ. i. fiat ex eis sief. Eleysir quo ē vtendū cuʒ timet̄ ne ex vlcere vuee seqtur egressio: ℞. antimonii ematitis ābo⁊ añ ʒ. x. acatie ʒ. iii. aloes ʒ. i. terātur ⁊ fiant ex eis sief. ⁊ administrentur apud necessitatem. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā ⁊ diuidit̄ in duas. Primo ponit curaʒ in generali. Secūdo ponit descriptionē quarūdaʒ medicinarum. s. colliriouʒ de quibus supra fecit mentionē. Secunda ibi: (Sief). De pma dicit ꝙ iā vtendū ē medicinis qb⁹ vestigiū remanēs possit abstergi ⁊ deleri: (Sief) Hic rasis ponit descriptionem q̄rūdam medicina⁊. s. collirio⁊ de q̄bus fecit mentionē: ⁊ diuiditur in q̄tuor ⁊ʒ q̄ quatuor ponit descriptiones. Partes patebunt. De pma dicit ꝙ ponit descriptionē sief de thure que talis est. ℞. armoniaci sarcocolle añ ʒ. v. thuris ʒ. x. croci ʒ. ij. aspgant̄ ex mucilagine fenugreci ⁊ fiat ex eis sief. ⁊ istud colirium est mūdificās per viam attractōis. vt dictum fuit supra ⁊ d̄ʒ distēpari q̄libet vice cuʒ lacte mulieris. (Sief). Ponit descriptionē sief de plūbo ⁊ est talis. ℞. plūbi adusti antimonij thutie ablute calcucecumenon gūmi arabici dragagāti oium. añ. ʒ. viij. opij ʒ. v. terant̄ ⁊ cū pāno subtilissimo de sirico attaminent̄ ⁊ ꝯspgātur ex aqua pluuiali fiant ex eis sief. ⁊ tale ē carniū generatiuū ⁊ ꝯsolidatiuʒ in vlcere paruo. (Sief.) Ponit descriptionē alterius sief ex quo caro in vlceribus ocul⁊ generat̄ ⁊ vuee egressio ꝓhibet̄ ⁊ vestigium subtiliat̄ ⁊ ē. ℞. clymie ablute tutie ablute ceruse antimonij thuris omniū añ ʒ. ij. myrrhe ʒ. ʒ. sarcocolle grosse ʒ. i. ʒ. sanguinis draconis aloes opij oium añ ʒ. i. fiat ex eis sief cū aqua pluuiali ⁊ valet ad generandū carnē in vulnere magno. qꝛ multū cōsumit hūiditatē: scđo qꝛ valet ad ꝓhibēdū egressionē vuee qꝛ est forte vnitiuū ꝑpter ei⁹ stipticitatē: (Eleysir.) Ponit descriptionē sief dicti eleysir ⁊ est tale. ℞. emathitis antimonij ābo⁊ añ ʒ. x. achatie ʒ. iij. aloes ʒ. i. fiat ex eis sief ⁊ administret̄ apud necessitatē ei⁹ ⁊ valet ne seq̄t̄ egressio vuee ꝑpter ei⁹ stipticitatē. ¶ Almansor.

¶ De his que extrinsec⁹ cadūt i oculis.

Sumatur resina ⁊ per oculuʒ trahatur ⁊ extrahit illđ qđ i oclo cecidit. ¶ Sil.

¶ Hic ras̄ docet remouere ea q̄ cadūt i oculis. vt pilus vl̄ palea dicēs ꝙ d̄ʒ sumi resina. i. gūmi pini ⁊ trahi p oculum: qꝛ extrahit qđ cadit in oculū. rō dicti ē: qꝛ resina rōe sue gūmositatis est cā vt ea que cadunt i oculis adhereāt ⁊ exeāt cū ea. ¶ Notandū ꝙ loco illius docēt auctores lauare oculuʒ cū aq̄ calida dulci. Ad idē valet sepe mittere lac ab vbere in oculū. ¶ Scđo notandū ꝙ si non valēt pdicta eleuat̄ palpebra supior ⁊ extrahat̄ cū vngula parua vel corigia gracili vl̄ tenacul⁊ ⁊ inuerset̄ palpebra supior.

¶ De albugine q̄ fit i oculo. ¶ Silla.

Notandū circa rubricā ꝙ sex sunt passiones ocło⁊ que iter se hñt ꝯuenientiā ⁊ dr̄iam. s. nubes tela albugo pānus macula ⁊ vngula. Cōueniunt in hoc qꝛ pñt fieri ex hūore eodē. ⁊ vtplurimū flatico. sed differūt in grossitie ⁊ subtilitate in pfūditate ⁊ superficie. qꝛ nubes fit ex pauca mā exñte in superficie cornee. Albugo fit ex grossiori materia q̄ʒ tela. iō apparet ibi color alb⁹. Macula est ex grossiori ⁊ pluri mā q̄ʒ albugo. ⁊ iō semp magis pfundat̄ ad itra. Pānus fit ex grossiori ⁊ pluri mā q̄ʒ aliq̄ dictarum ⁊ fit vtplurimū i cōiunctiua: ⁊ est ad modū carnis addite. ras̄ pōit solū curā albuginis ⁊ vngule qꝛ eadē ē ⁊ mā ⁊ cura alia⁊ macula⁊ ⁊ ex eisdē curat̄. ¶ Almāsor.

Albugo q̄ i oclis ꝯtingit ē vestigiū post vlce⁊ curatōēʒ remanēs qñ ꝯsolidat̄ q̄ cū i oclis puero⁊ fit levior ē ad curādū q̄ʒ cū i senib⁹. Cū n̄ fit i senib⁹ fortasse ad sanādū ipossibile est nisi subtilissima fuerit. ¶ Silla.

¶ Hic ras̄ determinat de albugine oculi. ⁊ diuidit̄ in tres. Primo ponit qđ sit albugo. Secūdo oñdit quādo ē facilis curatōis ⁊ qñ difficilis. Tertio ponit curā. secūda ibi. (Que cum). Tertia ibi. (Hec aūt). De pma dicit ꝙ albugo q̄ cōtingit i oculo est vestigiū remanēs post cōsolidationē vlceruʒ qñ ꝯsolidant̄. (Que cum.) Hic ponit curā qñ ē facilis curatiōis ⁊ qñ difficilis ⁊ dic̄ ꝙ vbi albugo fit in oculis puero⁊ talis ē leuior ad curādū q̄ʒ quādo puenit in pcessu etatis. Rō qꝛ humores ad oculū puenientes sūt magis resolubiles ⁊ tunice ocul⁊ sunt rariores magis susceptibiles alterationis. Scđo dicit ꝙ si albugo fiat in etate post pueritiam. vt i iuuentute vel i senectute talis est ipossibilis curatiōis nisi fuerit subtilissima. rō qꝛ humor faciēs albugineʒ ē grossior ⁊ tunice ocul⁊ sunt duriores. ꝯ Qđ subdit p̄ʒ qꝛ ꝑpter facilitatē ⁊ subtilitatem reddit̄ facilis resolutionis.

¶ Notādū ꝙ sign̄ū remanēs post ꝯsolidatōēʒ vlceris primū est cicatrix ⁊ de hoc nō ē sermo. qꝛ nō pōt durari. secundū ē q̄dam ifectio causata a flāte i cornea ⁊ vocat̄ albugo ⁊ de tali est sermo. ¶ Notādū secūdo ꝙ albugo curat̄ velocius i pueris q̄ʒ in iuuenib⁹ ⁊ senib⁹ ⁊ sili̅r i iuuenib⁹ q̄ʒ i senib⁹. Rō ē duplex. Prima qꝛ i pueris hūores sūt subtiliores q̄ʒ i iuuenib⁹ ⁊ senib⁹. ⁊ spāl̄r senib⁹. licʒ virt⁹ sit debilior i senib⁹ q̄re sūt magis apti resolutōi. Scđa cā ē qꝛ i pueris ocul⁊ humores sūt clari ⁊ tunice rariores q̄ʒ in iuuenib⁹ ⁊ se

nibꝰ. vnde maior potest fieri ⁊ velocior alteratio ⁊ per consequens curatio. ¶ Almansor.

¶ Hec aũt passio ex his medicaminibꝰ curãda ẽ postꝗ̃ eger balneũ igressus fuerit aut faciẽ sup vaporẽ aq̃ calide quousq̃ rubea sit tenuerit: si tñ ex h medicamie i venis rubedo ocli ⁊ dolor prouenerint: ꝑ aliquos dies ab eo qescendũ donec oculus qescat ⁊ post ad idẽ remouẽdũ. Medicamẽ valde vtile ad albuginẽ remouẽdã ⁊ cito eradicãdã ego quoq̃ nõ vidi quod meliꝰ aut eq̃le eẽt ad albuginẽ remouẽdam: ℞. massacumie spume maris: stercoris magni lacerti baurach zuccari hygeri oĩuz ãñ. partes eq̃les. deinde sumant accori celidonie oĩum ãñ. ʒ. x. coquantur in lb. i. aq̃ donec ad quar. redeat ⁊ colet ⁊ ex hac aqua inbibant spẽs quas diximꝰ ita ꝙ cõficiant ex ea ⁊ siccent in vmbra: deide iteꝝ terant ⁊ cõspergant vt priꝰ ⁊ siccent.

¶ Quod postꝗ̃ quat factũ fuerit siccẽt ⁊ terãt ⁊ i oculis mittant. hoc eniz medicamẽ nulli vt ꝑdiximꝰ ꝯpar existit i remotiõe albuginis. remouet eni hoc medicamẽ grossam albuginẽ etiã ex oculis animalium. ¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curã per vnũ locale. s. ꝑ balneũ ⁊ vaporatiõez Secundo ꝑ aliud locale. s. ꝑ collirium. Secũda ibi. (Medicamen). De ꝑ̃ma dicit ꝙ hec passio ẽ remouẽda faciẽdo egꝝ balneari. vel faciẽdo faciẽ egri supra vaporẽ teneri aq̃ calide vsq̃quo rubescat. Secũdo dicit ꝙ si ex his ꝓueniat rubedo ⁊ dolor in oculo qescẽdũ ẽ. ⁊ post ad idẽ redeũduz. ¶ Notãdũ ꝙ anteq̃ ꝑdicta ꝯpetãt reqrit debita purgatio corꝑis per flebotomiã ꝑ medicinas ꝑ gargarismata ꝑ sternutatoria ⁊ silia de qbꝰ dictũ est supra. rõ pz. q̃ fieret maior dissolutio. ¶ Notãdũ de rõe dictoꝝ ⁊ ꝑ̃mo ꝑ̃mi dicti ꝙ albugo fit ex mã flegmatica grossa. iõ idiget mollificatione ⁊ subtiliatõe vt disponat ad resolutõem. sed h facit balneuz ⁊ suffumigatio aq̃ calide. ⁊ idez facit si in aq̃ coquat malua bismalua palea ordei ⁊ auene. silr aq̃ decoctionis fenugreci expta ẽ. rõ secũdi. q̃ si balneũ ⁊ euaporatio sint cause rubedinis ⁊ doloris eoꝝ dimissio dz eẽ cã mitigatõis qd̃ sbdit q̃ ẽ redeũdũ. Rõ vt fiat bñ mollificatio ⁊ subtiliatio ⁊ preparatio ad resolutionẽ. (Medicamen). Hic ponit curam ꝑ aliã medicationẽ seu ꝑ aliud locale. s. colliriũ dicens ꝙ medicamẽ valde vtile ad remouẽdũ albuginẽ cito quo non reꝑit meliꝰ nec eq̃le est. ℞. massacumie. i. aq̃ nitri: ⁊ dr aq̃ vasoꝝ viridiũ spume maris stercoris magni lacerti. baurach zuccari hygeri oĩuz ãñ ptes eq̃les. Deide sumãt accori celidonie amboꝝ ãñ. ʒ. x: coquant in lb. i. aq̃ donec redeant ad q̃rtaz colet ⁊ ex aq̃ imbibas spẽs q̃s ꝑdixi ita ꝙ ꝯficiant ex ea ⁊ siccẽt in vmbra. deide iteꝝ terant ⁊ aspgant vt prius et exiccent: ⁊ postꝗ̃ quater factũ fuerit siccent ⁊ terant et in oculuz mittant. ⁊ remouet hoc medicamẽ grossã albuginẽ etiã in oculis aĩaliũ. ¶ Notãdũ ꝙ rõ dicti est q̃ hoc medicamen est abstersiuũ ⁊ ꝯsumptiuũ. vt pz ꝑ materialia igrediẽtia que nõ sunt corrosiua ⁊ sic est extra periculũ. ¶ Notãdũ scđo ꝙ albugo vel macula aut est recẽs aut antiq̃. si recens ꝯpetũt spãlr q̃tuor colliria. Primũ ꝙ inyciat siue iniectet lac mulieris freq̃nter ⁊ postea puluis subtilissimꝰ ossis sepie. Secũdũ coliriũ valet. ℞. succi folioꝝ papaueris rufi. succi cẽtauree mioris facta residẽtia. ãñ. ʒ. i. mell. ʒ. ij. misce. Ad idẽ valet succꝰ herbe passerine ⁊ est herba cũ q̃ passeres recuꝑant sibi visũ. Tertiũ ẽ. ℞. stercoris irũdinis subtiliter puluerizati. ʒ. s. faui mell. q̃d sufficit ad icorporãduz misce ⁊ icorporent cũ aq̃ accori. vel eufragie fiat colliriũ ⁊ ẽ mirabile. Quartũ est q̃ vtit gerardꝰ cõiter. ℞. spume maris. ʒ. ij. zuccari albi. ʒ. i. fiat puluis subtilissimꝰ. sed si albugo sit antiq̃ dz ꝑ̃mo mollificari albugo cũ lacte ⁊ aqua decoctionis fenugreci. vel malue bismalue palee ordei vl auene postea cõueniũt colliria. Primũ ẽ raf quod est sũme bonum. Secundũ ẽ colliriũ corticũ ouoꝝ recẽtiũ modicũ cobustoꝝ stercoꝝ lacerte viridis spume maris sarcocolle nutrite in aqua celidõie. ceruse lote ãñ. ʒ. i. lapidis calamiaris thutie bñ ꝑparate serapi galbani ãñ. ʒ. s. ossis sepie. zinzib. al. ãñ. ℈. i. fellis vlturis. ℈. ij. puluerizãda pluerizẽt subtilr misce cũ aqua celidonie. Tertiũ est secretũ ⁊ ẽ aq̃ rosmarini facta sub terra. ⁊ fit hoc mõ hẽatur olla vitrea munda et ipleat floribꝰ rosmarini ⁊ ponat sub terra in estate calida ꝑ. xl. dies: Aqua illa vocat aq̃ rosmarini. Quartũ ẽ. ℞. floꝝ eris. ʒ. i. thuris. ʒ. ij. vitrioli viridis d̃ quo fit icaustꝝ. ʒ. s. spume maris celidonie rute rosmarini ãñ. ʒ. xij. illa quatuor. s. celidonia ruta ros. rubea. ⁊ accori pistent tãdiu donec medietas sit ꝯsũpta colet ⁊ cũ illa colatura misceat pluis aliaruz reꝝ. siccent in vmbra ⁊ post exiccationẽ terant iteꝝ sup marmore ⁊ fiat hoc quater. in fine aũt optime terat ⁊ cribellet ⁊ cũ pẽna ponat sup albula. Hoc medicamen ꝯfortat visum ⁊ delet albuginẽ absq̃ dolore ⁊ angustia. ¶ Notandũ tertio ꝙ vltimũ remediũ ẽ ꝙ remoueat albugo per cirurgiam cum acu ⁊c.

¶ De scabie palpebrarum ⁊ sebel. ¶ Almãsor.

Notanduz circa rubricaz ꝙ sebel ẽ morbꝰ officialis causatꝰ ex repletione venaꝝ oculi ⁊ maxime cõiunctiue. ¶ Notãdũ scđo ꝙ i illo casu seu morbo possunt eẽ q̃nq̃ morbi officiales. Primo i via q̃ oppilatio. Secundo figura q̃ illud qd̃ debz eẽ gibbosuz in oculo est planum. vel ecõtra. Tertio in quãtitate q̃ est additio rei ꝑter naturã: Quarto i numero qꝛ est aliqd ꝑter naturã supra cõiũctiuã. Quinto in situ q̃ ẽ i suꝑficie illud qd̃ dz esse in profundo. ¶ Notãdũ tertio ꝙ repletio põt eẽ ꝑ venas extrinsecas ⁊ tunc est magna i facie rubedo. ⁊ q̃ñq̃ peruenit ꝑ venas itrinsecas ⁊ tunc non apparet tanta rubedo. ¶ Nota quarto ꝙ scabies ẽ asperitas ꝑua cũ rubedie accñs post obtalmiã ⁊ vlcera ⁊ existit. i itriseca parte palpebre. assimilat eniz palpebra cuz iuersat ⁊ spẽcialr cronica ficui sicce scisse vel diuise. ¶ Notãduz q̃nto ꝙ cã huius egritudinis est plurimuz vt egritudo antecedẽs vt optalmia vel vlcus: sed cã cam tenẽs ẽ carnositas generata a materia salsa deriuata a cerebro per venas ad oculuz. ¶ Notanduz sexto ꝙ sil Raf determinat de sebel ⁊ scabie in eodem capitulo. q̃ ꝑ easdẽ medicinas remouet. Dixit tñ Gerardus ꝙ nunꝗ̃ vidit ꝙ sebel curaret nisi cuz ferro. ¶ Notanduz septimo ꝙ signa hꝰ passiõis ⁊ vtriusq̃ hñtur ex visu ⁊ ex tactu ⁊c. ¶ Al.

Cum palpebra inuersat ⁊ interiꝰ apparet rubea ⁊ aspa: scabies adest. Et cum super alba oculoꝝ ⁊ super nigredinem videtur similitudo panniculi ex venis rubeis ⁊ grossis testis adest passio que vocat sebel. Hic vero due passiones sunt graues ⁊ cronice ⁊ vix curabiles. ¶ Gillanus.

¶ Hic determiat de scabie ⁊ sebel ⁊ diuiditur i tres. Primo ponit signa. Secundo ostendit quomodo he passiones se habent ad curationem. Tertio ponit curam. Scđa ibi. (Hic vero due.) Tertia ibi. (Patiens). Prima diuiditur in duas. Primo ponit signa scabiei. Scđo ponit signa sebel Secunda ibi. (Et cũ sup). De prima dicit ꝙ cum palpebra iuersatur ⁊ interiꝰ apparet rubea ⁊ aspera tunc est scabies.

(Et cum super). Hic ponit signa sebel et dicit ꝙ cum super alba oculorum et sup nigredinem videt similitudo panniculi ex venis rubeis et grossis testis tunc est sebel. (Hec due). Ondit quomodo se hñt ad curã: dicens ꝙ he due passiones sũt graues et cronice et quasi icurabiles. Rõ qr materia ẽ mixta et valde grossa: quare est difficilis ad remouẽdũ. iõ aliquando oportet facere icisionẽ cũ ferro. ¶ Almãsor.

¶ Patiens tamen dum sanus est flebotomia ex brachio et fronte et ventris solutione vti debet Et i comestione vitare dactilos et sisamos de melle et vitet ebrietatem. ¶ Sillanus.

¶ Hic põit curã et diuidit in duas. Prio põit curã qñ iste passiones sunt recentes. Scdo qñ sunt cronice. secunda ibi. (Qr si passiones.) Prima in tres. Primo ponit curã p euacuationẽ. Scdo p dietam. Tertio p illa q̃ approximantur ab extra. secunda ibi. (Et i comestione). Tertia ibi. (Et qñ non). De pma dicit ꝙ patiẽs dz vti flebotomia facta ex brachio et frõte et solutione ventris ¶ Notãduz ꝙ anteq̃ ponat medicamẽ i oculo cõpetit flebotomia et solutio ventris ad phibendũ fluxũ humorum ad oculũ. (Et in comestione). Hic ponit curã p dietam et dicit ꝙ i comestione dz euitare dactilos et sisanos de melle. rõ qr ex istis multiplicat materia et ponit apta ad fluxũ ad oculos. Scdo dicit ꝙ dz euitare ebrietatẽ. rõ qr replet cerebrum et oclos. ¶ Almansor.

¶ Et qñ non est plenus sepe ingredi balneum est ei vtile. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã p ea que approximant ab extra. et diuidit i duas. Primo ponit p balneũ. secundo p colliria. secũda ibi (Et freqnter). De prima dicit ꝙ qñ corpus nõ est plenũ. sepe ĩgredi balneũ est vtile. rõ qr subtiliat et mollificat materiã et disponit eam ad resolutõez. et dicit qñ corpus nõ est plenũ qr i cõpe pleõ fieret maior fluxus ad locũ. iõ et c. ¶ Almã.

¶ Et frequenter imittere oculo sief rubeum similiter confert. Sief rubeũ. ℞. ematitis colcothar cõbusti ambarum añ. ʒ. iij. eris vsti. ʒ. ii. myrrhe croci amborum añ. ʒ. i. pipis longi. ʒ. ß. conspergant ex vino veteri et fiat ex eis sief. His pterea egritudinibus cõfert sief viride: cuius descriptio in capitulo de vngula continet. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã p colliria et diuidit i duas fm ꝙ duo ponit colliria. scda ibi. (His pterea). De pma dicit ꝙ sepe mittere in oculũ sief rubeũ est vtile. rõ qr tale est abstersiuũ et ɔsumptiuũ. Secundo ponit descriptiõez sief pdicti et ẽ tal. ℞. ematitis colcothar cõbusti añ. ʒ. iij. eris vsti. ʒ. ij. myrrhe croci. añ. ʒ. i. pipis lõgi. ʒ. ß. ɔspergant vino veteri et fiat ex eis sief et c. (His pterea). Hic põit curã p aliud sief dicẽs ꝙ i his ãbabus egritudinibus cõfert sief viride. Descriptio ponit i capitulo de vngula. ℞. ziniar. ʒ. iij. colcothar vsti. ʒ. vi. arsenici rubei. spume maris baurach oium añ. ʒ. i. salis armoniaci. ʒ. ß. ãmoniaci. ʒ. ij. armoniacũ cuz succo rute dissoluat et spẽs ex eo conspergant fiat ex eis sief est. n. mirabile. rõ qr corrodit illas venas paruas. ¶ Notãdũ ꝙ vltra colliria pdicta sunt alia valde vtilia. Primũ est. ℞. cortices vnius oui cuz de gallina oriẽ ifundatur i aceto forti p dies. x. et postea desiccent pulverizent subtiliter et ponat puluis in oculo. Scdm colliriũ. ℞. salis armoniaci ifusi per noctẽ in succo rute postea siccati. stercoris murum zuccari albi sbtilr pulverizati añ. ʒ. ij. fiat collirium cum aqua eufragie aut cum lacte mulierum. ¶ Alman.

¶ Quod si passiones iste vetuste fiant scabies fricatione indigebit et sebel extractione non tamen mensure huius libri ɔuenit vt de his tractemus. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã qñ pdicte passiones sunt antique dicens ꝙ si ille passiones fuerint antiq et cronice: scabies indigebit fricatõe cum ferro. et sebel indigebit incisione. Scdo dicit ꝙ ad hunc librum non pertinet hic modus cure. sed supra ad septimũ vbi determinat de cirurgia. ¶ Notandũ ꝙ scabies põt curari cũ zuccaro albo: vel cũ sale armoniaco vel cũ spuma maris. vel cum ferro cũ quo vẽtosatores faciũt plagas et fiat talis fricatio ꝙ sanguis ide exeat et cũ eo ẽt aliqd de illa carne aspersa et scabiosa remoueat et est melior modus remotionis malicie. post abrasionẽ cum ferro. abluat locus cum aqua calida et aliquanto aceti. et distillet sup fricatione ciminũ masticatuz in pane i ortu solis. ponat supra locum rasuz et scabiosuz puluis citrinus qui sic fit. ℞. sarcocolle. ʒ. x. succi celidonie sicci. ʒ. iij. licij aloes añ. ʒ. ij. croci. ʒ. i. ß. spume maris. ʒ. ß. terant in mortario et sup marmore cribellent et fiat puluis. ¶ Scdo notandum ꝙ sebel oportet suspendi cũ vncinis. deinde incidi cum rasorio et hoc non bñ fit nisi per illũ q vsus est in opibus istis. deinde ponat supra locũ aqua cimini masticati in pecia. vel vitellus oui cuz albumine postea pulverizet locus cũ puluere citrino dicto. vel cũ collirio viridi vel rubeo supradictis.

¶ De lachrymalibus cum pruritu. ¶ Sillanus.

Notandũ circa rubricam ꝙ lachrymale est duplex s. maius et minus. Maius sũt duo anguli iuxta nasum. Sed minus sunt duo alij anguli extrinseci. ¶ Notandũ scdo ꝙ licet in qualibet parte oculi possit fieri pruritus rõne humoris acuti et salsi: tamẽ i lachrymalibus iteriorib magis fiunt ppter superfluitates acutas et salsas descendentes ad ipsos latitudine viarum existentium in ipsis maiorum. ¶ Almansor.

Endiuia tenera sumat et terat et fiat ex ea magdaleões parui et ex oleo violato inũgantur et oculis superponant. et in hora dormiendi ligent. rosatum tamẽ melius est et citius ɔfert: Et si hoc non suffecerit lẽtes absq̃ corticibus et sumach et ro. ru. et granati carnositas sumat et contrita ex careno conspergant et more emplastri superponant. Qr si non suffecerit prius flebotometur patiens ex cephalica. deinde ex vena frontis et ex venis que sũt i lachrymalibus ãgulis. venter quoq̃ frequenter soluat et multotiẽs balneum igrediatur. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de pruritu apparente in lachrymalibus oculorum et diuidit in tres. Primo põit curã p vnũ locale. Secundo per aliud. Tertio põit aliaz curam qñ pmum non sufficit. secunda ibi. (Et si hoc non). Tertia ibi. (Qr si non sufficeret). De pma dic ꝙ volẽdo remouere pruritũ lachrymalib endiuia tenera debet sumi et teri et ex ea debent fieri magdaleones parui et inũgi ex oleo viol. et supponi oclis et in hora dormiendi superligari. Rõ remedij qr ipsum alterat malã cõplexionem calidam cuz sit frigiduz et sic remouet acuitatẽ humoris facientis prurituz. Scdo dicit ꝙ oleuz ros. ẽ melius ꝙ viol. et citius cõfert: qr ẽ magis repcussiuũ et sic repercutit materiam quod nõ facit violatũ. (Et si nõ) Ponit curã p aliud locale qñ pmuz non sufficit ad curam. ℞. lentes sine corticibus sumach ros. ru: et carnositatẽ granati et cõtrita cum careno qd est magis fꝛm et stipticum. ¶ Notanduz ꝙ carenũ alr rob. i. vnũ coctũ cõiter accipit p vino ceruoso. sed spãlr sumitur pro quolibet succo ispissa

to vſq3 ad tertiam parte3: et de iſto loquitur raſ: (Qꝛ ſi nõ)
Hic ponit curam per quedam alia remedia quando predicta non ſufficiunt dicens primo ꝙ ſi predicta nõ ſufficiant patiens debet flebotomari de cephalica: rõ quia diuertit a capite ⁊ ab oculis hũoꝛes acutos. deĩde ꝯpetit flebotomia ex vena frontis: ⁊ ex venis que ſunt in lachꝛymalibus: rõ qꝛ imediati⁹ fit euacuatio materie acute facientis pꝛuritum: Scḋo dicit ꝙ venter dꝫ ſepe euacuari cũ medicina: ſ. ꝑ quã euacuat̃ humoꝛ acut⁹ vt colera vel flegma ſalſũ. Tertio dicit ꝙ cõueniẽs ẽt ẽ vt ingrediat̃ balneũ. rõ qꝛ remittit acuitatẽ hũoꝝ. ¶ Notãdũ ꝙ i cura pꝛuritus: licet raſ poſuerit curã mõ ꝑdicto ẽ ꝓcedẽdũ: Pꝛio euacuãdo cũ flebotomia vel cũ medicina: deĩde ꝯueniũt ꝑdicte medicine frigide approximate ab extra: deĩde cõuenit balneũ vel ſpõgia ſepe infuſa i aq̃ tepida. Ultimo ꝯuenit ablutio oculi cum aq̃ celidonie vł bene eufragie vł feniclĩ ꝯiũctim vel diuiſi3:

¶ De vngula. ¶ Sillanus.

Notandũ circa rubꝛicã ꝙ vngula eſt excreſcẽtia media iter carnoſã ⁊ neruoſa3: Unde vngula ẽ macła alba i nigredine oculi tendens v̾ſus pupillã anialis cui⁹ figura ẽ ad modũ vngule. ¶ Notãdu3 ſcḋo ꝙ vngula ẽ ex frigida mã coagulata ⁊ condenſata i loco q̃ diſtillat a cerebꝛo: ¶ Notandũ tertio ꝙ vngula ẽ duplex q̃da3 leuis ⁊ ſubtilis nõ plurimũ ꝓhibẽs viſionẽ: q̃dã groſſa ⁊ cronica ꝓhibẽs viſionẽ. ¶ Notãdũ quarto ꝙ q̃dam fit incipiẽdo: vt qñ cauſat̃ ſine alio moꝛbo ꝑcedẽte a mã groſſa flegmatica: q̃dã fit ꝑ viã ſeq̃le ad aliũ moꝛbũ ⁊ dr̃ accñs. vt qñ ſeq̃t̃ vlc⁹ cũ oculus nõ ꝑfecte mũdat̃ a mã. ¶ Almanſoꝛ.

Cum aliqd pãniculo ſimile ex angulo q eſt ex parte naris oꝛiri videt̃ ⁊ albũ ocłi cooperire ⁊ peruenit vſq3 ad nigredinẽ generatur paſſio que dicit̃ vngula: Cuius nocumentũ tunc ſoluendum eſt peius cum peruenit vſq3 ad nigredinis partem que eſt iuxta pupillam. ¶ Sillanus.

¶ Hic raſ determinat de vngula: ⁊ diuidit̃ in tres partes. Pꝛimo põit ſigna: Scḋo docet cognoſcere quãdo ẽ parua. Tertio põit curã: ſcḋa ibi: (Cui⁹ nocumñtũ). tertia ibi: (Hec igit̃): De ꝑma dicit ꝙ cu3 aliqd ſimile pãniculo itriſeco pãniculo oculi videt̃ oꝛiri ⁊ albũ coopire ⁊ ꝯuertat̃ vſq3 ad nigredine3 ſignũ eſt ꝙ vngula ẽ in oculo ⁊ hoc ex viſu medici põt cog̃ſci qñ eſt parua hec paſſio dicẽs ꝙ qñ hec paſſio ꝑuenit ad nigredinẽ iuxta pupillã: tũc talis paſſio non eſt ꝑua: rõ qꝛ ſua groſſitie ꝓhib3 trãſitũ ſpẽꝝ ad ciſtallinã. ¶ Al.

¶ Hec igit̃ paſſio dũ ſubtilis ẽ cũ ſief viridi ⁊ ſief de calcãto ẽ medicãda: Si autẽ vetuſta fiat ⁊ groſſa cũ ferro ẽ euellẽda. ¶ Sillanus.

¶ Hic põit curã. ⁊ diuidit̃ i tres. Pꝛio põit curã qñ eſt vngła recẽs ⁊ ſubtił. Scḋo qñ ẽ antiq̃ ⁊ groſſa. Tertio qꝛ mẽtionẽ fecerat de ſief de calcãto ⁊ de ſief viridi ponit deſcriptionẽ illoꝝ. ſcḋa ibi: (Si aũt vetuſta): Tertia ibi: (Sief): De ꝑma dicit ꝙ qñ vngula ẽ ſubtilis ⁊ recens curat̃ cum ſief viridi: ⁊ cum ſief de calcãto: rõ qꝛ talia ſunt abſterſiua fortiter coꝛroſiua ⁊ cõſumptiua materie: ¶ Notãdũ ꝙ añ approximationẽ taliũ dꝫ purgari caput cũ pillulis cochys. ⁊ cũ alys euacuãtib⁹ flegma: ¶ Notãdũ ſecũdo ꝙ añ ꝑdicta colliria ſũt approximãda alia debilioꝛa: Pꝛimũ: ℞: ſtomachũ paſſeꝝ excoꝛticatarꝫ: ʒ. ß olei amigdalaꝝ ſeis bõbicis qḋ ſufficit. miſce ad modũ vnguẽti: Scḋ3: ℞: viride eris vitreoli ſalis armoniaci eris aduſti añ: ℈. ß: triu3 geneꝝ pipis fragmẽtoꝝ ſcutelle terre viridis ſarapini galbani añ: ʒ. i: fellis hircini: ʒ. ij. pulueri3ent̃ ſubtiliter cu3 ſucco maioꝛane ⁊ modico mellis: fiat colliriũ. (Si aũt vetuſta): Põit curam i ãtiqua. dicens ꝙ ſi vngula eſt antiq̃ ⁊ groſſa ẽ remouẽda cũ ferro. rõ qꝛ nõ poſſ3 remoueri cũ medicinis ꝓpť ei⁹ duritiẽ adherentia3 ⁊ groſſitiẽ. ¶ Notãdũ ꝙ talis vngula ãtiqua dꝫ ſuſpẽdi cu3 vncinis ⁊ icidi cũ raſoꝛio: deĩde ꝯfoꝛtari loc⁹ cu3 albumine oui ⁊ vitello ⁊ oleo roſ. mixto: deinde ſuꝑ locũ poteſt poni colliriũ albu3 vel rubeum ſm̃ ðſcriptionẽ que ſtati põet̃. Colliriũ albũ: ℞: ceruſe lote: ʒ. x: opy ʒ. i. pſily: ʒ. i: amili: ʒ. ij: miſtis cũ lacte mulieris vel cũ aqua roſ: Colliriu3 rubeũ: ℞: eris vſti: ʒ. ij. floꝝ eris: ʒ. iiij. myrrhe croci. añ: ʒ. i. pipis: ʒ. ß. terant̃ ⁊ miſtis cu3 vino albo ⁊ diſtillet̃ ꝑ alẽbicũ. vł terant̃ oĩa q̃ter ⁊ ſuper marmoꝛe et infundantur in vino quater exiccent̃ ⁊ i fine cribellẽt̃ cũ petia ⁊ fiat ſief vel puluis ⁊c̃. ¶ Almanſoꝛ.

¶ Sief viride quod ꝯfert ſebel ⁊ ſcabiei ⁊ vngule ⁊ albugini: ℞: 3iniar: ʒ. iij: colcothar vſti: ʒ. vi: arſenici rubei baurach: ſpume maris omniũ añ: ʒ. i. ſalis armoniaci: ʒ. ß: ãmoniaci: ʒ. ij: armoniacum in ſucco rute diſſoluat̃ ⁊ ſpẽs ex eo conſpergant̃ ⁊ fiat ex eis ſief: eſt eni3 mirabile: Sief de calcãto quod cõfert vngule: ℞: eris vſti calcãti ãboꝝ añ: ʒ. v: 3iniar: ʒ. ij. ſalis armõiaci. baurach arſeniy ſublimati oĩum añ: ʒ. i. terant̃ ⁊ ꝑ hebdomadã vnã dimittant̃. deĩde fiãt ex eis ſief ⁊ fricet̃ vngula cum eis. ¶ Sillanus.

¶ Hic põit deſcriptionẽ ſief viridis. ⁊ diuidit̃ i duas. Pꝛimo ponit deſcriptionẽ ſief viridis. ſcḋo ſief de calcãto: ſecũda ibi: (Sief): De ꝑma dic̃ ꝙ ſief viride qḋ cõfert ſcabiei ⁊ ſebel vngule ⁊ albugini. põit̃ ſic i foꝛma: ℞: 3iniar: ʒ. iij. colcothar vſti: ʒ: vi: arſenici rubei baurach: ſpume maris oĩum añ: ʒ. i. ſalis armoniaci: ʒ. ij: armoniacu3 cũ ſucco rute diſſoluat̃ ⁊ ſpẽs ex eo cõſpergant̃ ⁊ fiat ſief. (Sief): Ponit deſcriptionẽ ſief de calcanto quod confert vngule: ℞: eris vſti calcanti amboꝝ añ: ʒ. i. 3iniar: ʒ. ij. ſalis armoniaci baurach arſenici ſublimati oĩum añ: ʒ. i. terant̃ et per vnam hebdomadam dimittãtur ⁊ fiat ex eis ſief: deinde fricetur ex eis vngula ⁊c̃.

¶ De macula rubea vel alia re in oculo. ¶ Sillanus.

Notandum circa rubꝛicã ꝙ macula in oculo rubea nõ ẽ aliud niſi ſanguis rube⁹ adherens ꝯiunctiue. ¶ Secũdo notandu3 ꝙ cauſa hui⁹ ẽ duplex. ſ. extrinſeca ⁊ intrinſeca: Extrinſeca vt percuſſio. Intrinſeca vt multitudo ſanguinis ratione cuius reſudat ſanguis extra venas i albedine oculi. ¶ Almanſoꝛ.

Cum in ocło ex ꝑcuſſiõe aut ex re alia pũctum rubeum fieri contingit ſãguis qui ibi eſt diſſoluendus eſt: poſtq̃3 eſtuatio quieuerit. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de macula rubea ⁊ diuidit̃ i duas: Pꝛimo ponit curam i generali: Secũdo in ſpeciali. ſecũda ibi. (Sumatur): De ꝑma dic̃ ꝙ ſi contingat fieri punctũ rubeum ex percuſſione vel ex re alia: ꝙ ſanguis ibi exiſtens eſt reſoluẽdus: Scḋo dicit ꝙ reſolutio dꝫ fieri poſtq̃3 eſtuatio geuit: Rõ pꝫ qꝛ in tꝑe eſtuationis fieret maioꝛ attractio ſãguinis ad locum ⁊c̃. ¶ Almanſoꝛ.

¶ Sumatur igitur arſenici rubei olibani armoniaci myrrhe oĩum añ partes equales ⁊ fiant ex eis ſief q in ſucco coꝛiandri fricentur ⁊ in oculo diſtillentur: Quãdiu tñ doloꝛ perſeuerat albumen oui ſumendum eſt ⁊ oleo roſ: cõmiſcendũ ⁊ coctũ ex eis inolutũ ocło ẽ ſupponẽdũ: ¶ Sil.

¶ Ponit curã in speciali: ꝛ diuidit̃ in duas. Primo ponit vnũ medicamẽ resolutiuũ: Secundo ponit curã itendẽdo ad dolorem. secũda ibi: (Medium tñ): De prima dicit ꝙ debz sumi arsenici rubei olibani myrrhe armoniaci oium añ. ptes equales fiat ex eis sief fricentur in succo coriandri ꝛ in oculum distillent̃: ¶ Notandũ ꝙ in macula rubea qñ materia est in fluxu conuenit primo flebotomia diuersiua vt flebotomia cephalice partis contrarie vel vẽtosatio in spatulis ꝛ collo. deinde debet liniri venter. deinde oportet trãsire ad localia repercussiua ꝛ ex eis pmum est: ℞: albumis oui bene agitati ꝛ vna gutta in oculuz distilletur ꝛ lac mulieris puellã lactãtis. Ad idẽ. ℞: petias ifusas i succo solatri mixto cũ albumine oui ꝛ oleo ros: Ad idẽ: ifundant̃ petie in aq̃ decoctionis coriãdri in qua dissoluat̃ bolũ ar: ꝛ psilium: Ad idẽ. ifũdat̃ bõbix in albumine oui ꝛ oleo ros: ꝛ supponatur oculo. Si autẽ mã sit fluxa intentio ẽ ad dissoluẽdũ sanguinẽ i oclo existentẽ. Et ex eis vl'r est istud pmũ. Sanguis recẽs colũbi vel turturis si capiat̃ sub ala ꝛ distillet̃ i oculũ ꝛ fuit expt' multis vicib'. Ad idẽ. ℞ olibãi salis gẽme añ. ʒ. i. puluerizent̃ ꝛ distillent̃ i lacte mulieris ꝛ fiat collirium. Ad idẽ. ℞ aquã raphani distillatã ꝛ est mirabil' qꝛ dissoluit lapidẽ i renib'. Ad idẽ valẽt ẽplastra. Primum fit de folys raphani vuis passis mũdatis ab arill' ꝛ stercore columbino: Scdm fit ex folys salicis soluz ꝛ ẽ spãlissimũ. Ad idẽ valet suffumigatio facta cũ aqua decoctõis isopi origani ꝛ siliuz. (Medium tñ). Hic põit curã itẽdẽdo ad dolorẽ dicẽs ꝙ qñdiu dolor pseuerat albumẽ oui cũ oleo ros. dz misceri ꝛ supponi: Rõ qꝛ repcussiuũ ẽ ꝛ doloris mitigatiuum:

¶ De lachrymis oculoꝝ. ¶ Sillanus.

Notandũ circa rubricã ꝙ lachryme sũt duplices. s. volũtarie ꝛ iuolũtarie. volũtarie sꝫ dupl'r: Prio pp ratificationẽ meatuũ oculi: vt in gaudio: Scdo ex constrictiõe vt in tristicia: Inuolũtarie fiũt dupl'r: Primo ex magna debilitate cõtẽtiue oculoꝝ. ꝛ de istis non est sermo. Scdo fiũt ex multitudine supfluitatũ descẽdẽtiũ a cerebro ad oculos: vt in hñtib' cerebꝝ humidũ ꝛ de istis loqt̃ ras. ¶ Secũdo notandũ ꝙ causa lachrymaꝝ põt eẽ icisio vngule vel alteri' ifirmitatis in oculo existentis: q̃ cũ ferro ab oclo remouet̃. q̃nq̃ põt eẽ m'tiplicatio hũoris acuti aut salsi. aut humidi nõ acuti. ¶ Tertio notãdum ꝙ signa lachrymaꝝ puenientiũ ab humore acuto vel salso sunt pruritus vel ardor vl' inflatio in loco quẽ lachryme tangunt ꝛ ꝙ stomaco ieiuno ꝛ tpe calido ꝛ hora calidiori magis ledũtur ꝛ ꝙ vsus reꝝ calidaꝝ acutaꝝ ꝛ salsaꝝ ifestat patiẽtẽ: ratio signoꝝ pꝫ. Signa lachrymaꝝ q̃ non fiunt a materia calida sunt multitudo lachrymaꝝ spãl'r in hyeme ꝛ tpe frigido et post cibum multiplicant̃: ꝛ non sentit dolorẽ nec iflãmatio nẽ nec puncturaz in oculis nec in partib' quas tangunt: sil'r vsus reꝝ humidaꝝ ꝛ nimi' pot' vini eas multiplicat. Rõ signoꝝ patet. ¶ Almansor.

Qum lachrymales oculoꝝ anguli sp humidi vident̃ patiẽs quotidie ieiun' ingrediat̃ balneũ. Et i oclis istd alcochol mittat: ℞. thutie: ʒ. x. coralli ru. mirobal. citrini: fricati aloes oiuz añ. ʒ. ij. pipis: ʒ. s. fiat ex eis pluis q̃ assidue mittat̃ in oclo. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã lachrymaꝝ ꝛ diuidit̃ in duas. Primo ponit curã per balneũ: Secundo per colliriũ. Secũda ibi. (Et in oculis). De pma dicit ꝙ vbi anguli lachrymaꝝ oculorũ fuerint humidi patiẽs omni die dz ingredi balneũ. Rõ qꝛ balneũ educit materias ad extra ꝛ ꝯsumit eas ꝛc. ¶ Notãdum ꝙ dictuz ras. verificat̃ pmissa euacuatõe vl' aliter non cent. (Et in oculis). Ponit curam per colliriũ dicẽs ꝙ i oculis dz puluis poni q̃ sic fit: ℞. thutie: ʒ. x. coralli rubei mirobalani citrini fricati oiuz añ. ʒ. ij. pipis: ʒ. s. fiat ex eis puluis q̃ assidue mittat̃ in oculuz: Rõ qꝛ est puluis multum desicatiuus. ¶ Notãdum ꝙ lachryme possunt remoueri q̃tuor modis: Primo cuz repcussiuis. secundo cum attractiuis materie ad ptem contrariã. Tertio cũ euacuatiuis. Quarto cum ꝯsumptiuis materie. Primo cũ repercussiuis sic: ℞ corticũ granatoꝝ lentiũ excorticataꝝ añ: M: i: pistent̃ ꝛ incorporent̃ cũ mucillagine dragagãti. Ad idẽ. ℞. aloes acbatie pulueris glandiũ licy boli ar: gũmi arabici añ. ʒ. i. ifũdãtur in albumine oui vl' cũ mucillagine dragagãti ponat̃ super oclos ꝛ frontẽ. Ad idẽ ponat̃ petie infuse in succo semperuiue vl' solatri mixto cuz agresta ꝛ cum puluere glandis myrrhe boli ar. Ad idẽ. ℞. nucis cipssi mumie sãguinis draconis masticis draga. añ. ʒ. ij. puluerizent̃ ꝛ incorporent̃ cuz albumine oui vl' cuz mucilagine dragagãti. Ad idẽ abluat̃ sepe oculi cuz aqua pluuiali decoctõis gallaꝝ myrrhe boli ar. nucis: cipres: sit aq̃ ablutionis semp calida: Sed cum attractiuis curant̃ lachryme ꝛ si de materia calida cum flebotomia vl' cuz ventosis: si sint de materia frigida curãtur cum gargarismatib' ꝛ cuz medicinis trahentibus mãm ad nares de quib' supra dictũ est vl' cum cauterio facto in occipitio vl' in loco vbi terminatur digitus medius cum cõponitur radix palme supra radicẽ nasi pfundãdo vsq; ad os: ꝛ fit cuz ferro posset tñ fieri potentiale cũ cantaridibus. ꝛ dimitti debet loc' apertus vsq; ad: xl: dies. Sed cum euacuatiuis curant̃ lachryme cum flebotomia ex cephalica quando materia fuerit calida vl' cũ medicinis euacuãtib' mãm a capite q̃les sunt pill'e cochie perapigra ꝛ ea que posita sũt supra: c: de soda pueniẽte ex flegmate: si materia sit frigida: sed cũ ꝯsumptiuis curant̃ lachryme ꝛ exiccatiuis ꝛ d his pmum thutia cuz aqua mirti in lachrymalibus ponatur. Ad idem. puluis ossium mirobalanoꝝ kebuloꝝ modicũ cõbustoꝝ cum aqua myrti. Ad idẽ. ℞. thutie ablute i aq̃ myrti: ʒ. i. coralli al: ꝛ ru: mirobalanoꝝ kebuloꝝ ꝯbustoꝝ modicum sumach gallaꝝ masticis olibani aloes opy oiuz añ. ʒ. s. puluerizent̃ subtiliter misce cum aqua infusionis draganti ꝛ gummi arabici dissoluantur cum aqua myrti ꝛ fiat collirium. ¶ Ultimum remedium est scindere aliq̃s venas tẽpoꝝ: sed timẽduz est de defectu nutrimenti ꝛc.

¶ De debilitate visus. ¶ Sillanus.

Notandum circa rubricaz ꝙ debilitas visus potest causari dupliciter. Primo ex nocumento causato i organo. scilicet in oculo vel in partibus eius: Secũdo ex nocumẽto causato in istrumento vt in spiritib' visibilib'. Primo modo fit ex egritudinibus ꝯtingentibus in oclo vt accidit ex optalmia ꝛ similibus. ¶ Secundo modo fit quinq; modis. Primo modo per retificantia nimis ꝛ disgregantia vt lux magna albedo et cetera. ¶ Secundo per spirituũ densitatem vt sunt colores nigri tenebre ꝛc. Tertio per consumptiua ꝛ resoluentia vt vigilie ꝛ abstinentie. Quarto per pꝓhibentia transitũ spirituũ ad oculos vt sunt humores flegmatici opilantes vias ꝛ neruos opticos. Quinto per offuscantia ꝛ obtenebrantia vt sunt vapores ꝛ fumi grossi. Ad ppositum determinat hic ras de debilitate visus puenientẽ ex nocumento in instrumento: scilicet in spiritibus tribus vltimis modis dictis. ¶ Secũdo nota ꝙ triplex est actio lesa visus: s. diminuta corrupta ꝛ ablata. Diminuta ẽ qñ obiectuz ꝯprehenditur eo mõ quo est sꝫ diminute seu imperfecte. ¶ Corrupta ẽ qñ obiectũ ꝯprehẽdit̃ aliter q̃ est vt patet i scotõia vt qñ corrũpitur dbita pportio potẽtie ad obiectũ vt pꝫ i apphendẽdo rẽ nimis splẽdidã. Actõ ablata ẽ qñ nihil apphendit̃ vt pꝫ i cecis. Ad ppositum primo ꝛ scdo modo sumitur. ¶ Almansor.

Si cũ debilitate visus humiditatis signa apparuerit manifesta que i tempore famis ⁊ exercitij parũper dissoluant pillule cochie multotiẽs erũt tribuẽde. Nutrimẽtum quoq̃ patiẽtis desiccatiuũ eẽ dz. Et eger semp cogẽdꝰ ẽ vomere. Pulueres etiã dsiccatiui oculis sũt imittẽdi. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de debilitate visus. ⁊ diuidit̃ i tres. Primo ponit curã debilitatis visus qñ ꝓuenit ex repletiõe. Secũdo qñ ꝓuenit ex inanitõe. Tertio explicat quedã localia .s. collíria valentia in debilitate visus ex repletõe ꝓueniẽte. secunda ibi. (Qꝛ si cũ ꝑdicta). Tertia ibi. (Confectio alcochol). Prima i duas. Primo ponit curã per euacuationez. Secundo per localia .s. per imissionẽ pulueris in oculũ. secunda ibi. (Pulueres). Pria in duas. Primo ponit curam per euacuationẽ per secessũ. secundo per vomitũ. secunda ibi. (Et eger.) Prima in duas. primo ponit curã per secessũ. secũdo per dietã. secũda ibi. (Nutrimẽtũ). De prima dicit. si cũ debilitate visus fuerint signa humiditatis manifeste tunc pillule cochie sunt tribuende. ¶ Notandum ꝙ signa debilitatis visus propter humiditatem a cerebro ad oculos currẽtẽ sunt ꝙ multiplicat̃ post comestionẽ ⁊ sõnũ. ⁊ faciẽtẽ nauseã proprie. ⁊ ꝙ ante oculos vident̃ quedã humiditates aliquãdo in modũ aque descendẽtis vel in modũ neb'le oculi humidi apparẽt. ⁊ emittũt lippitudinẽ indigestã post sõnũ spãliter. Rõ signoꝝ patet. Signa debilitatis visus q̃ est propter stomachũ absq̃z eo ꝙ in cerebro sit humiditas. vel aliqua talis infirmitas. qꝛ infirmitas cessat ⁊ nõ fit sẽp lõ fortificat̃ cũ est repletio nauseatiua. ⁊ destruit̃ cũ fames adest ⁊ ieiunium ⁊ sobriꝰ citiꝰ sentit alleuiationẽ medicaminis mũdificãtis qñ ẽ ex stomacho q̃ꝫ qñ ẽ ex alijs causis. rõ pz. ¶ Secũdo notãdũ ꝙ pill'e cochie sũt ꝯueniẽtes qñ mã peccat i cerebro. ¶ Tertio notãdũ ꝙ anteq̃ꝫ dent̃ dicte pillule cõpetit tale digestiuuz. ℞. radicis accori corticuz radicũ fenic'l dauci carui seis syleris añ. ʒ. i. rof. ru. vuaꝝ passarũ ab arill'mũdataꝝ añ. ʒ. i. floꝝ sticados arabici. floꝝ anthos añ. ʒ. ß. aq̃ celidonie. ʒ. v. zuccari al. mellis electi añ. lb. ß. fiat sirupus clarificatꝰ vsq̃ꝫ ad q̃r. v. ¶ Quinto notanduz ꝙ si debilitas visus venit ꝑpter stomachũ vt plurimum cõtingit. qꝛ a stomaco eleuãt̃ fumi grossi. qꝛ digestio prima fit in stomaco. tunc digestiuũ dz esse oximel compositũ vel sqlliticum cuz aq̃ decoctionis siseleos isopi ⁊ feniculi. euacuatio fieri dz cum pillulis aureis vel stomaticis vel cuz pigra. ¶ Notãdũ sexto ꝙ si debilitas visus ꝓueiret a mã m'lica i cerebro dz eẽ tale digestiuũ. ℞. buglose boraginis corticuz radicis feniculi añ q̃r. ß. maiorãe. M. ij. ꝟbene eufragie rute sicce sileris montani fumiterre añ. M. i. cuscute seminis feniculi añ. ʒ. i. seis silerũ sebasici añ. ʒ. i. ß. ligritie rase vuaꝝ passaꝝ sine arill' añ. ʒ. i. thimi epithimi folioꝝ sene añ. q̃r. i. aq̃ boraginis aq̃ fumiterre añ. ʒ. v. mellis electi zuccari albi añ. lb. ß. fiat sirupꝰ clarificatꝰ vsq̃ꝫ ad q̃r. v. Medicina laxatiua ẽ talis. ℞. yerelogodion. ʒ. ß. malaxet̃ cuz aq̃ feniculi fiant pillule. (Nutrimentum). Ponit curaz per dietaz dicẽs ꝙ nutrimentuz dz esse desiccatiuũ. Ratio vt humiditates exiccent̃ ⁊ cõsument̃. iõ cõuenit caro assata .s. castrati pullorum turtuꝝ perdicuz ⁊ fasianoꝝ. De potibꝰ vtat̃ aq̃ mellis qꝛ melior est vino. ¶ Notandũ ꝙ vsus feniculi in oĩbus suis comestionibus ⁊ ante cenã ⁊ post est valde vtilis. ⁊ idẽ est de siseleos. (Et eger). Ponit curã per euacuationem dicens ꝙ infirmꝰ est cogendus ad vomitũ. ⁊ maxime qñ ẽ debilitas visus ꝑpter stomachũ. Rõ qꝛ maxime exiccat ⁊ ꝯsumit mãz faciẽtẽ ipsã ⁊ mũdificat stomacũ ab humiditatibꝰ supfluis. (Pulueres). Hic ponit curã per localia .s. per pulueres oc'lis iponẽdos dicimꝰ ꝙ i oc'lis debẽt poni pulueres exiccatiui .s. positi supra. Rõ pz quia exiccant ⁊ consumũt materiam faciẽtez debilitatem visus. ¶ Almansor.

¶ Qꝛ si cum predicta egritudine affuerint siccitas ⁊ corporis macies nutrimẽtũ erit augẽdũ ⁊ vinũ in potu est tribuẽdũ ac super caput ipsiꝰ aqua tepida fundenda ⁊ incuruatio super eam facienda. Balneum preterea ingrediatur in quo tamẽ non multum sudet. naribus quoq̃ oleũ de amigdalis dulcibus atq̃z auribus est imittendum. oculis vero lac adolescentis quaq̃z die est inijciendum. quod etiam frequenter fieri conuenit. Hec quoq̃z debilitatis visus spẽs fortior fit i tp̃e famis. ⁊ cum venter vacuꝰ fuerit. ¶ Silla.

¶ Ponit curaz per localia ⁊ diuiditur in quatuor scđm ꝙ quatuor localia ponit. partes patent. De prima dicit ꝙ sup caput aqua est fundenda et incuruatio super ea est fienda. ratio quia humectat per viam irrorationis substantia oculi. igitur ⁊c̃. (Balneum). Ponit curam per balneum dicẽs ꝙ patiens debet ingredi balneum non tamen in quo multum sudet. ratio quia humectat totum corpus. rationem subdit quod nõ debet multum sudare. quia eẽt causa exiccationis. (Naribus) Ponit curam per aliud locale dicens ꝙ in naribus ⁊ auribꝰ debet mitti oleum de amigdalis dulcibus. ratio qꝛ habet humectare cerebrum. ⁊ per cõsequẽs oc'los. iõ ⁊c̃. (Oc'lis). Ponit curã ꝑ aliud locale dicens ꝙ in oculis debet poni qualibet die sepe lac m'lieris adolescentis. rõ qꝛ hz humectare substãtiã oc'loꝝ. (Hec quoq̃ꝫ). Hic docet per signa hanc debilitatẽ visus cognoscere ex inanitione dicẽs ꝙ hoc cognoscit̃ ex duobꝰ. Primũ qꝛ fit fortior tẽpore famis. Rõ qꝛ fit maior resolutio spirituũ. Scđo qꝛ fit fortior qñ stomachus ẽ vacuꝰ. potest tamen poni vnicũ signum. ¶ Notanduz ꝙ signa debilitatis visus ex inanitione sunt quia alleuiantur tempore somni ⁊ post comestionem. hora autez famis fit fortis. oculi quasi sicci videntur. sentitur puritus hora ieiunij specialiter. ratio signorum patet. ¶ Almansor.

¶ Confectio alcochol quod valde acuit visum qui cã humoris debilitat̃. ℞. thutie ablute ⁊ siccate. ʒ. xx. deinde extrahat̃ succꝰ sansuci viridis ⁊ per noctem vnam residere dimittatur ⁊ coletur ex quo thutia conspersa dimittatur quousq̃ꝫ siccetur. postea teratur. deinde sumantur. ʒʒ. piperis nigri macropiperis celidonie omnium añ. ʒ. ij. salis armoniaci. ʒ. i. cũ thutia fuerit. ʒ. xx. post hec oĩa terant̃ ⁊ ex succo teneri fenic'li ꝯspgant̃ ⁊ siccata iteꝝ terant̃ ⁊ reponant̃ ⁊ cũ necesse fuerit oculis imittãt̃. ad hoc preterea valde cõfert sief de fellibus. ¶ Sillanus.

¶ Hic explicat q̃dã alia localia ꝯferẽtia i debilitate visus ex repletione ⁊ diuidit̃ in duas sꝫ ꝙ duo explicat. scđa ibi. (Ad hoc ꝑterea) De ꝑma ponit descriptionẽ cuiusdã pulueris. ℞. thutie ablute exiccate. ʒ. xx. deinde extrahat̃ succus sansuci viridis ⁊ per noctem vnam residere dimittatur et coletur ex quo thutia cõspsa dimittatur quousq̃ꝫ exiccetur deide terat̃. postea sumat̃ pipis nigri. ʒʒ. macropipis oĩuz añ. ʒ. ij. salis armõiaci. ʒ. i. cum thutie fuerit. ʒ. xx. pistentur hec oĩa ⁊ terantur ⁊ de succo feniculi aspergantur ⁊ exiccẽtur ⁊ iteꝝ terantur ⁊ reponantur ⁊ cum necesse fuerit ocu-

lis imitant̄: ⁊ dicit̄ cōfectio alchochol quod valde acuit vi
sum q̄ debilitat̄ cā hūoꝝ. ¶ Notandū ꝙ i cura ꝺbilitatis
visus ꝓuenientis ex repletiōe valēt plura alia: Primū se
mel i hebdomada recipere tyriace. ʒ. i. vl̄. ℈. cū vino vel cū
aqua rute vl̄ feniculi ⁊ ē de melioribꝰ rebꝰ i debilitate vi
sus ⁊ ꝯseruatiōe ⁊c. Ad idē. ℞. bethonice celidonie eufra
gie isopi pulegy oiuꝫ siccoꝝ aā. ʒ. ℈. seis feniculi syleris mō
tani anisi coriandri ꝑparati seis maiorāe seis basilici carda
momi aā. ʒ. ℈. iterioꝝ cinamomi. ʒʒ. galāge nucis mus. ana.
℈. ℈. gariof. pipis lōg. ligni aloes poly: masticis spice nardi
ana. ʒ. ℈. corticis citri cōditi. ʒ. iiii. cōserue boraginis cōserue
anthos aā. ʒ. y. aque rof. aque feniculi aā. ʒ. v. zuccari albi
quātū suffi. fiat electuariū i bolis. Ad idē mirabolani kebu
buli cōditi mirabiliter valēt. Ad idē electuariū ꝑpentinuꝫ
ē. n. spāle qꝛ pellit supfluitates a cerebro. ideo valet i lepra.
parat̄. n. sic. remoueat̄ caput ⁊ cauda ⁊ coquat̄ in vino: post
cōficiat̄. Ad idē vsus ramoꝝ rute i vino hora comestiōis
iuuat ⁊ ē expertū: (Ad hoc ꝑterea). Hic exēplificat secūdū
locale: dicēs ꝙ i cura debilitatis visus ex repletiōe valde
confert sief de fellibꝰ: rō qꝛ subtiliat. ¶ Notandū ꝙ fella
oīa abstergunt oculū ⁊ visum clarificāt. Ex aīalibꝰ preeli
ligat̄ fel hirci gazel̄ bouis leporis apri vrsi testudinis vul
pis hedi capre. Ex volatilibꝰ aquile vulturū austuris ācipi
tris: ⁊ oīum viuentiū de rapina: hyrundinū passeꝝ galli ⁊ ꝑ
dicū: Ex piscibꝰ: fel fabre ⁊ porci marini ⁊ sunt iuuamenti
multi. ¶ Notandū ꝙ ꝑ ista itelligit alia: Primū aq̄ celido
nie distillata. verbene eufragie feniculi: rute singulariter ⁊
cōiuncti. Ad idē iniectio balsami. Ad ideꝫ liquor qui currit
ex epate porci qn̄ assatur ⁊ larde ⁊ cū pipe lōgo: ⁊ valet spe
cialiter comestū ⁊ oculos suffumigando. ⁊ hoc faciebat ge
rardus de solo. Ad ideꝫ. ℞. syleris mōtani maiorane rute
celidonie eufragie feniculi: aā. ʒ. i. ℈. ʒʒ. al: spice nardi pipis
lōgi gariofil̄. thutie prepate sarcocole bene nutrite i lacte
ligni aloes aā. ʒ. ℈. pulueriza̅nda pulueriʒent̄ cōquassanda
cōquassent̄ liquefiant liq̄fienda ⁊ misce i estate calido solo
exn̄te agitando quotidie sicut zucca: rof. i hyeme vero sup
cineres calidos reseruet̄ i vase mūdo ⁊ i ocul̄ distillet̄ ⁊c.

¶ De tumore palpebrarum. ¶ Sillanus.

Notādū ē circa rubricā ꝙ causa tumoris palpebra
rum ē duplex: Una ē extrinseca vt casus percussio
ratione cuiꝰ fit fluxus humoꝝ ad palpebras: Alia
est cā intrinseca: ⁊ tal̄ pōt esse materia calida. s. sanguis vel
colera ⁊ materia frigida: s: flegma ⁊ ml̄ia: ¶ Secundo no
notādū ꝙ signa tumoris sunt eadē cū signis dictis in: c: de
optalmia q̄ fit ex sāguie colera flegmate ⁊ mīia. ¶ Almā.

Epithymetur ex eptyhimate quod i ca
pitulo de optalmia nōiauimꝰ. ¶ Sil.

¶ Hic determinat ꝺ tumore palpebraꝝ a cā ex
trinseca vt a casu vel ꝑcussiōe i cuius cura cōpetit empl̄m
doloris sedatiuū vt ē empl̄m de vitell̄ oui cū oleo rosato fa
ctū. ratio pꝫ. In cura tumoris palpebraꝝ a sanguine vl̄ co
lera cōuenit predictū empl̄m: rō qꝛ ꝓhibet fluxū mitigat
dolorē ⁊ alterat malā cōplexionē: In cura quādo ꝓuenit
ex ventositate cōpetit empl̄m factū ex faria mily ⁊ aq̄ feni
culi, ⁊ semie cymini: In cura quādo ex flegmate ꝓuenit cō
petit emplꝫ factū ex tyriaca: vel ex trifera magna ⁊ aloes
cū modico aque feniculi ⁊ aceti: In cura quādo ex mlia ꝓ
uenit cōpetūt primo molificātia. deiñ resoluētia: ⁊ post em
plastrū vl̄ cerotū mollitiuū cū olo amigdalarū dulciū.

¶ De pilis inuersis. ¶ Almansor.

Notādū circa rubricā ꝙ triplex est piloꝝ seu i pi
lis palpebrarū nocumentū: Primū ē ml̄titudo pi
lorum. Secundū ē paucitas: Tertiū est ꝓlongatio
eorū vnde aliqn̄ itrant oculū: Ad ꝓpositū de tertio itelligi
tur: Secūdo notandū ꝙ cā multitudinis piloꝝ palpebra
rum ē fortitudo causarū generantiū pilos vt fortis calidi
tas cōuertens materiā i fumosos vapores ⁊ multitudo ma
terie vt fumosorum vaporum ⁊ raritas palpebrarū ⁊ pau
citas pilorum. Causa paucitatis est debilitas causarum ge
nerantium eos: vt paucitas caliditatis non potentis ꝯuer
tere materiā in fumos. paucitas materie ⁊ densitas palpe
brarū: Sꝫ cā ꝓlōgatiōis piloꝝ ē ml̄titudo materie: ¶ Al.

Si pilus fuerit vnus aut duo aliis pilis
palpabraꝝ cū mastice sunt anectēdi aut
olo seni vl̄ radicitꝰ euellāt̄ ⁊ loca a qbꝰ
euulsi sunt cū ferro acuto aut acu adurant̄: si āt
multi fuerit necesse ē vt caro palpebre incidatur
loq̄ tn̄ ꝺ h̄ nostri libri mēsura ꝑtergredit̄: ¶ Sil.

¶ Hic determinat de pilis cōuersis ponendo curam. ⁊ di
uiditur in duas: Primo ponit curā quādo pilus fuerit vnꝰ
Secundo ponit curam quando pili fuerint multi: ibi secū
da: (Si autem ml̄ti). De prima parte dicit. si pilus fuerit
vnus aut multi quia duo intrantes oculū: Modus cure ē
duplex: Unus vt cum mastice aut cum oleo de kerui āne
ctatur alys pilis: Secundus modus est vt radicitus euellā
tur ⁊ loca a quibus sunt diuulsa cauterizentur cum ferro
ignito aut acu: ¶ Notandum ꝙ cura huius est remotio: ⁊
modus remouendi est duplex: Unus vt remoueantur cū
forficibus ⁊ misceantur cum pilis palpebrarum vt cum ali
qua gūma adhereāt vt est mastix gūma pini ⁊c. Secūdus
modus est vt eradicentur ⁊ postea eius generatio probi
beatur: Et prohibetur. primo generatio cū cauterio actua
li: vt cum acu cauterizetur porus per quem transit ille pil
lus. Ad idem fiat inunctio cum unguēto facto ex oleo mā
dragore ⁊ mucilagine psily ⁊ modico aceti ⁊ camphore.
Ad idem opium dissolutum cum mastice. si i foramie post
eradicationem ponatur confert: (Si aūt): Hic ponit curā
quādo pili fuerit multi dicēs primo ꝙ quādo multi fuerit
necesse est vt caro palpebre incidatur: Secundo dic̄ qd̄ lo
qui de hoc non pertinet ad hunc librum: sed ad: vy: in quo
determinat de cirurgia ⁊c.

¶ De aqua descendente in oculis. ¶ Sillanus.

Notandum circa rubricam quid sit cataracta. Est
enim morbꝰ officialis scilitet oppilatio causata ex
aqua situata inter humorem albugineum ⁊ cor
neam tunicam: ¶ Secundo notandum ꝙ cataracta fit
ex materia flegmatica vel melancolica descendente a ce
rebro ad oculos existente aliquando inter vueam ⁊ corne
am: ¶ Tertio notandum ꝙ cataracta fit aliquando ex vi
cio cerebri: quia vapores venientes a cerebro per neruos
vsqꝫ inter humorem albugineum ⁊ corneam tunicam ibi
condensātur propter frigiditatem oculi: vnde conuertun
tur in aquam sicut patet de pluuia quando a sole eleuan
tur vapores vsqꝫ ad mediam regionem aeris: iō in princi
pio videtur homini ꝙ videat muscas ⁊ similia. ¶ Quarto
notandum ꝙ cataracta diuersificatur in quantitate: quia
aliquando est magna oppilās pupillam: ⁊ tunc prohibꝫ vi
sum: Aliquando est parua solum vnam partem occupans
⁊ sic non ꝓhibet visum ex toto: Uel occupat solum parteꝫ
inferiorem vl̄ superiorem vl̄ mediam: sicut in medio: ⁊ tūc
oīa videntur sic perforare. ¶ Quinto notādum ꝙ spēs ca
taracte sunt tres distiguēdo ex parte substātie: s: subtil̄ gros
sa ⁊ mediocris. ⁊ vocat̄ cataracta subtil̄ in principio qn̄ aq̄
est multum liquida: ⁊ talis nō pōt remoueri acu: sed medi
cinis ab intra applicatis ⁊ ab extra: Uocatur quandoque
grossa quando est antiq̄ ⁊ aqua est cōgelata multū ⁊ tal̄ nō
curat̄ acu nec medicinis: ⁊ propter adherētiā ad ꝑtes ocli

non pōt curari acu: Uocat̄ aūt media qn̄ talis aqua nō est
multū liq̄da nec cōgelata ⁊ talis pōt curari cū acu: ¶ No
tandū sexto ꝙ signa ad cognoscendū ꝙ cataracta sit in me
dia dispōne: Primū est sumptū ex parte coloris vel albi vt
margaritaꝝ: Scōm signū ē si patiēs pōt diminute respice
re claritatē loci: Tertiū si claudat̄ oculꝰ ifirmꝰ ⁊ fricet̄ pal
pebra aliq̄n ad sinistrā ⁊ frequenter apiat̄ post. si illa aqua
dilatet̄ ⁊ pꝰ redeat ad dispōnē primā: Quartū si claudat̄
oculus sanꝰ ⁊ pupilla ocl'i ifirmi apparet ꝙ dilatat̄. ¶ Sep
timo notandū ꝙ spēs cataracte diuersificāt̄ ex pte loci. q̄
q̄dā fit ꝓpter opilatiōē nerui. q̄ substātia oculi ⁊ color eiꝰ
nō variat̄ ⁊ vocat̄ gutta serena: Quedā fit ꝓpter opilatio
nē factā ex mā i tunicis ocl'oꝝ: ⁊ hec ē duplex: Quedā fit ex
aq̄ descēdēte q̄ nō ē ꝯfirmata aliq̄n ⁊ aliq̄n est confirmata:
Quedā fit ex materia simili aque descēdēti: ⁊ ē plus grossū
generatū i tunicis oculoꝝ ⁊ dicit̄ alchaminat. ¶ Octauo
notandū ꝙ signa aque icipiētis descēdere sunt ꝙ an̄ ocl'os
videt̄ volare aliq̄d i modū muscaꝝ: rō q̄ materia q̄ ꝑsenta
tur cristallie faciens illas spēs ē subtilis ⁊ rara: nō ⁊c. Signa
cronice ⁊ cōfirmate sunt: q̄ ꝓhibet visuꝫ. Rō ꝓpter grossi
tiē materie. Secūdo videt̄ pupilla cū aspicit̄ oppilata: Rō
ꝓpter materiā grossaꝫ: Tertio videt̄ aliq̄d eē rei extranee
i modū tele vl' pāni: habēs colorē extraneū a cornea ⁊ vuea
i pupilla ⁊ modi illiꝰ sunt plures: q̄ q̄dā ē clara: quedā ad
modū puris. Signa eiꝰ q̄ i modū puris sunt. Primo q̄n me
dicus cōmouet caput ifirmi cōmotiōe forti videt manife
ste pus ad iferiora descendere: Rō ꝓpter fluxibilitateꝫ ⁊
q̄n medicꝰ expit̄ cū acu de eleuatiōe si sit cataracta cōfir
mata descendit ad inferiora: si nō eleuat̄ ꝓpter spissitudi
nē suā absq̄ cōglutinatiōe substātie puris. ⁊ hec ē dr̄ia ma
nifesta iter pānuꝫ ⁊ pus. Signa eius que ē ꝑ oppilationeꝫ
nerui optici ⁊ dr̄ gutta serena: sunt p̄io q̄n antecessit dolor
frōtis ⁊ oculoꝝ: Rō patet. Secūdo i substantia ocl'i nō ap
paret aliqua macula imo vident̄ clari: Rō q̄ opilatio ē in
neruis ⁊ non in substantia ocl'i. ¶ Almansor.

Quandoq̄ videt̄ alicui ꝙ ante se hēat ci
mices vl' alia parua corpa subtilia ⁊ ra
diosa: Quod aliq̄n cā stomachi aliq̄n ex
ꝓprio nocumēto ipsiꝰ oculi cōtingit: ideoq̄ dif
ferētia iter hec duo cōsiderāda ē: neq̄ ꝑ paruo ē
habendū cū hoc accn̄s euenerit: Ex eo nāq̄ qd̄
cā stomachi accidit: nō ē multū timendū ꝙ ocu
lo nocumētū iferat: Ex eo vero qd̄ ex ꝓprio vi
cio oculi cōtingit valde timēdū ē hoc. n. aque pri
cipiū existit. Hec aūt passio dū recens ē ⁊ in pri
cipio cū medicinis curabilis ē: sed cū iā ad ꝑfecti
onē deuenerit sanari nō pōt nisi cū icisione ⁊ for
tasse etiā icisio prodesse non poterit. ¶ Sillanꝰ.

¶ Hic determinat de cataracta vl' aqua descendēte i ocu
lū: ⁊ diuidit̄ i q̄ttuor: Primo pōit signa cataracte icipiētis:
Secūdo docet cognoscere q̄n hec passio est curabilis ⁊ q̄n
nō: Tertio docet cognoscere quādo hec passio ꝓuenit vicio
stomachi ⁊ quādo vicio cerebri vel oculi: Quarto pōit cu
rā eius q̄ est ꝓpria oculo. secūda ibi: (Hec aūt passio). Ter
tia ibi: (Qua ꝓpter): Quarta ibi: (Cū aūt): Prima i q̄tuor
p̊ ponit curā cataracte: Secūdo pōit diuersitateꝫ ex parte
cause: Tertio ostendit ꝙ hec passio q̄n accidit nō ē ꝑuipen
denda: Et quarto pōit que sit deterior cataracta an facta
ex vitio stomachi an ex vitio oculi. secūda ibi: (Qd̄ aliq̄n).
Tertia ibi: (Neq̄ ꝑ pauco). Quarta ibi: (Ex eo nāq̄): De
prima dicit ꝙ aliq̄n alicui apparet ꝙ hēt āte se pulices. aut
alia corpa parua subtilia ⁊ supple: hoc ē signum cataracte.
rō q̄ tunc iter corneā ⁊ albugineū sunt vapores ꝛm quorū
grossitiē ⁊ subtilitatē vident̄ ab extra diuersa q̄ non sunt:
(Qd̄ aliq̄n.) Pōit diuersitatē ex parte cause dicens ꝙ hec
passio aliquādo cōtingit ex vicio stomachi: aliq̄n ex ꝓprio
nocumento oculi. subdit ꝙ iō hec dr̄ia ē cognoscēda inter
ipsam. rō pꝫ. (Neq̄ ꝑ pauco): Hic ostendit ꝙ hec passio dū
accidit nō ē paruipenda: rō q̄ ꝑ ipsaꝫ seq̄t̄ maximū: nocu
mentū i visu: s. ablatio: ⁊ deide toti corpori: (Ex eo nāq̄):
Hic ostēdit q̄ est deterior: an facta ex vitio stōachi vl' oculi
dicens ꝙ si accidat ex cā stomachi nō ē multū timendū: rō
quia ad mundificationē stomachi seq̄t̄ mundificatio illiꝰ
⁊ remotio illius: sꝫ si accidat ex ꝓprio nocumēto oculi: ē val
de timendū. Rō quia talis ꝓprie dicit̄ cataracta. ⁊ nō ita
faciliter remouet̄: (Hec aūt passio): Hic ostēdit quādo hec
passio ē curabilis cū medicis ⁊ quādo nō: Prio dicit ꝙ q̄n
hec passio ē recens: q̄ nō est cōfirmata. sed i pricipio tunc
ē curabilis cū medicinis: Secūdo dicit ꝙ quādo ē corni
ca tunc nō pōt curari nisi cū depositione cū acu. aliq̄n non.
Rō est dicta supra: ¶ Notandū ꝙ cura cū acu sic fit: Cor
pore mūdificato tēpore veris vl' autūni: recipiat̄ acus ro
tundi capitis ⁊ perforet̄ cornea a parte lachrymali minori
versus iferius ⁊ voluendo acū fit fouea i tunica ꝯiunctiua
⁊ trāsit illa acus inter tunicā vueam ⁊ corneā ⁊ caput illiꝰ
acus ascendit versus superius ⁊ trahit̄ versus iferius: ⁊ q̄n
est tracta paꝝ quiescat ⁊ postea trahat acum: deinde pōat
emplastrum super locum ex vitellis oui ⁊ oleo roꝭ: Aly
addunt crocum ⁊ patiens stet in loco obscuro: vij: diebus
oculis clausis. ¶ Almansor.

¶ Quapropter dr̄ia iter hec duo ꝑdicta diligen
ter ē inuestiganda q̄ ē ꝑut dicemꝰ. Qn̄ imagina
tiones vident̄ vtriq̄ apparere oculo extiman
dū ē hoc cōtingere ex vitio stomachi ⁊ ecōuerso
Et cū imaginatiōes i hora fastidii ⁊ i hora male
digestiōis plā solito vidērur: i hora aūt famis ⁊
laboris pautiora apparēt: existimādū ē etiā hoc
ex stōacho eē: ⁊ si ex quo iste imaginatiōes acci
derūt duo ꝑterierūt menses aut plures ⁊ i pupil
la nō fuerit visa cōturbatio: existimandū ē hoc
ex stomacho eē: q̄n aūt iste imaginatiōes sibi ag
gregate fuerint pillas cochias i potu tribue: ⁊ si
passio oīno remouet̄: iā existiationes ꝑdicte cer
tificate erunt: Si aūt vni tm̄ oculo apparuerit
⁊ vno mō i horis oībus ꝑmāserint existiandū ē
vitiū aque adesse ꝑcipue cū i pupilla non fuerit
obfuscatio: namq̄ si fuerit in pupilla dubitatio
iam tunc erit sublata. ¶ Sillanus.

¶ Hic docet cognoscere primo quando hec passio proue
nit vitio stomachi: Secundo quando vitio oculi. secunda
ibi: (Si aūt): De prima dicit ꝙ dr̄ia ē cognoscenda inter ꝑ
dicta: De scdo dicit ꝙ si apparēt ista signa. Primū si ima
ginationes ꝑdicte appareant ꝛꝫ vtrūq̄ oculū: Scdꝫ ⁊ cum
hec in hora fastidy ⁊ male digestionis appareant plus soli
to ⁊ pauciores in hora famis ⁊ laboris: Tertium postquaꝫ
ille imaginationes apparuerunt si preterea nt duo menses
vel tres ⁊ in pupilla non fuerit aliqua conturbatio visa:
Istis signis arguenduꝫ est hanc passionem eē vitio stōachi
Patet ratio signorum bene intuenti. ¶ Notādū ꝙ vltra
predicta signa additur aliud signū: si aliq̄n alleuiatur ⁊ gra
uatur tunc est ex stomacho: rō pꝫ: (Si auteꝫ): Hic docet co
gnoscere q̄n hec passio est ex vitio oculi: dicens ꝙ si ꝑdicte

imaginatiões accidāt ꝫ vnū oculū tm̄ ⁊ ꝑmaneant ī tēpoꝛ
eq̄les: ſi in pupilla nō appareat obſcuratio arguendū ē ibi
eſſe vitium aque. Subdit ꝙ ſi fuerit obſcuratio in pupilla
tunc non erit dubium. rō huius patet. ¶ Almanſoꝛ.

**¶ Cū āt paſſio in oculo ꝓpꝛia fuerit ꝓhibēdū ē
īfirmo ne cū vētoſis minuat ſanguinē nec ex bra
chio: nec comedat piſces nec omnia que hume
ctare poſſunt. ¶ Sillanus.**

¶ Ponit curā ei⁹ qñ ē ex vitio oculi: ⁊ diuidit ī duas: Pꝛio
oſtendit a q̄bus ē abſtinendū: Secūdo ꝓſequit̄ ponendo
curā. ſa ibi. (Vēter quoq̇ʒ): De pꝛia dic̄ ꝙ ſi hec paſſio fue
rit ī oculo ꝓpꝛia ꝓhibendū ē ne fiat euacuatio ſanguis cuꝫ
ventoſis vl̄ ꝑ flebotomiā ex bꝛachio: Rō q꞉ hec paſſio eſt
ex materia frigida ⁊ remouēdo ſanguinē magis īfrigidare
tur. iō ⁊c̄: Scd̄o dicit ꝙ patiens non debꝫ comedere piſces
nec alia humectantia: q꞉ ex eis magis augeret̄ materia ca
taracte. ¶ Notandū ꝙ dictū Raſis verificatur niſi quis
vellet ingroſſare cataractā vt acui ſubijciatur. ideo tunc cō
petunt piſces ſed aſſati. ¶ Almanſoꝛ.

**¶ Venter quoq̇ʒ frequēter ſoluēd⁹ ē ex pillᵘlis co
chijs. Et eger ex calefactiuis ⁊ ꝺ̄ſiccatiuis nutri
end⁹ ē. idromel p̄terea ī potu ē ei tribuēdū. Sil.**

¶ Proſeq̄tur ponendo curā ⁊ diuidit̄ in tres. Pꝛio ponit
curā ꝑ euacuationē. Scd̄o ꝑ dietā. Tertio ꝑ localia. ſcd̄a
ibi. (Et eger). Tertia ibi. (Et ī oculis). De pⁱma dicit ꝙ ca
put ē purgādū ſepe cū pillᵘlis cochys. rō q꞉ cum illᵉ materia
flegmatica euacuat̄ a capite faciens cataractam. Ad idem
valēt pillule lucis meſue. Ad idem valent pillule ſine qui
b⁹ eſſe nolo nicolai. Ad idem pillule de iera magna. ¶ No
tandū ſecūdo ꝙ añ exhibitionē pillᵘlaꝝ cōpetit ſirup⁹ dige
ſtiuus dict⁹ in: c. de ꝺ̄bilitate viſus ⁊c̄: (Et eger): Ponit cu
ram ꝑ dietam. Et pꝛimo dicit ꝙ eger debet nutriri ex cibis
calefactiuis ⁊ deſiccatiuis. Rō pꝫ: Secūdo dicit ꝙ ī potu
ē dandū idromel. Rō q꞉ vinū ē nimis vapoꝛoſuꝫ ⁊ hoc de
bet eē̄ tēpoꝛ̄ ſue curatiōis. ¶ Notandū ꝙ cibi cōuenie̅tes
ſunt carnes caſtratoꝝ pulloꝝ ꝑdicū faſianoꝝ turturū co
lumboꝝ ⁊ oīum auiuꝫ viuentiū in pꝛatis ⁊ nō ī aquis: ⁊ pl⁹
aſſata q̄ʒ elixata. comedat feniculū ⁊ ſemen eius. condiant̄
ei⁹ cibaria cū puluere q̄ ſic fit: ℞. pipis longi: ʒ. ſ. cinamomi
ʒ. ſ. cardamomi: ʒ. iii. croci: ʒ. ij. vel. i. ſ. ¶ Almanſoꝛ.

**¶ Et ī oculis ſief̄ de fellib⁹ mittend⁹. ſief̄ de fel
lib⁹ qꝺ̄ ꝓficit aque ī pꝛicipio ⁊ dilatatiōī pupil
le ⁊ eis q̄ pōſt occaſuꝫ ſolis nō vidēt ⁊ tenebro
ſitati viſus q̄ ē ex hūoꝛe: ℞. fellᵉ gruis fellᵉ ſabot
fellᵉ hircini fellᵉ ācipitris fellis aquile fellis ꝑdicis
oīuꝫ ſiccoꝝ vnū aut plura: ſumant̄ quoq̇ʒ ꝺ̄ oī
b⁹: ʒ. x. iſtoꝝ ſiccoꝝ euforbij collogntide ſapini
oīuꝫ añ: ʒ: v. trita aggregent̄ ⁊ cōſꝑgant ex ſuc
co feniculi teneri ⁊ mittat̄ ī oculū: ¶ Sillan⁹.**

¶ Hic ponit curā ꝑ localia: ⁊ diuidit̄ ī duas. Pꝛimo ī gene
rali: ſecundo ī ſp̄ali ponendo deſcriptionē quandā ſief ꝺ̄ fel
libus. ſecūda ibi: (Sief). De pꝛima dicit ꝙ ī oculis mitten
dum eſt ſief de fellibus: Ratio q꞉ habet virtutem ſubtili
andi ⁊ conſumendi materiam, ſpecialiter fel auium de ra
pina viuentium vt aquile: (Sief): Hic ponit deſcriptionē
ſief de ſeminibus ⁊ pꝛoficit in pꝛincipio aque ⁊ dilatatiōis
pupille ⁊ eis qui poſt occaſum ſolis non vident ⁊ debilitati
viſus que ex hūoꝛe eſt: ℞. fellis gruis: fellis ſaboth piſcis
fellis vrſi fellis ancipitris: fellis aq̄le: fellis perdicū: om
nium ſiccoꝛum vnum aut plura ſumantur pꝛo omnibus: ʒ.
x. iſtoꝛum ſiccoꝛum colloquintide ſerapini euforbij: omni
um añ. ʒ. i. trita aggregentur ⁊ conſpergantur ex ſucco feni
culi teneri ⁊ mittantur in oculum. ¶ Notandum ꝙ loco
huius valet collirium hoc: ℞. balſami fellis ancipitris añ:
℈. ij: electuarij albi: piperis añ: ℈ i: conficiantur cum aq̄
raphani fiat collirium ⁊ oculis inſtilletur: deinde odoret
maioꝛanam frequenter. Ad idem: ℞: fel capꝛe gruis aq̄le
vulturis, aut aliquod ex iſtis ⁊ in ſcutella vitreata miſce cū
ʒ. i. tutie: ʒ. ſ. armoniaci. ⁊. ʒ. ſ. floꝛum eris. ⁊. ʒ. i. ſalis ru. ⁊. ʒ.
: ſ. ſpume maris que omnia trita ⁊ cribellata ſint in qua mi
xtione addantur ſucci celidonie feniculi rute añ. ʒ. iiii. vini
albi libꝛam. i. hoc totum diſtilletur per alembicum: vel di
mittatur hoc totum ad ſolem per xl. dies. poſtea coletur ⁊
iterum ponatur in vaſe vitreo ad ſolem per dies quattuoꝛ
⁊ reſeruetur. Si autem non ponatur vinum: exiccatur hoc
totum ad ſolem ⁊ fit puluis ex omnibus qui teritur ſuper
marmoꝛe in fine dierum: xl: quattuoꝛ ⁊ ponitur in oculo.
hec puluis delet mirabiliter cataractam. ¶ Secundo no
tandum ꝙ raſis ponit ſi egritudo pꝛouenit a ſtomacho cu
ratur cum exhibitione oximellis ſquillitici vel compoſiti:
ʒ. ſ. aque decoctionis feniculi iſopi: ʒ. iiii: deinde cum eua
cuatione facta cum pillulis cochys vel fetidis vel aureis
de octauo in octauum cū dieta ſicca ⁊ cū potu aq̄ mellis:

¶ De noctilopis. i. ꝺ̄ illᵉ q̄ poſt occaſū ſolᵉ ñ vidēt. ¶ Sil.

Circa rubꝛicā ē notādū ꝙ aliq̄ ſūt q̄ bñ vidēt de die
⁊ male de nocte: ⁊ aliq̄ q̄ male vidēt de die ⁊ bñ de
nocte. Rō vtriuſq̇ʒ ē. nā qñ ſpūs ſūt valde ſubtiles
⁊ clari bñ vidēt de nocte ⁊ ꝓpe noctē. ſ. ꝓpe occaſuꝫ ſolis. q꞉
ſpūs aggregant̄ ⁊ cōdenſant̄ aduenie̅te nocte. ꝓcipue ē vꝫ
ī hñtib⁹ ſpūs ſubtiles ⁊ paucos. ſꝫ male vidēt de die q꞉ ra
tione lumis diei ſpūs magis ſꝑgunt̄ vt pꝫ ī cartis: ſꝫ ſpūs qñ
ſūt groſſi valde bñ vidēt de die ⁊ male nocte. q꞉ ī nocte in
groſſant̄ nimis: ī die vᵒ ſubtiliāt̄ rōne lucis diei: ¶ Scd̄o
notādū ꝙ aliq̄ ſūt bñ vidētes a lōge ⁊ male de ꝓpe ⁊ illꝺ̄ qñ
ſpūs ſunt groſſi ⁊ multi. ⁊ cā ē q꞉ tales ſpūs īdigēt multo lu
mine ⁊ magno motu: ⁊ hoc ē ī re q̄ videt̄ de lōge ⁊ nō ī re q̄
videt̄ de ꝓpe: Alij ſunt q̄ bñ vidēt ꝓpe ⁊ male longe: ⁊ hoc
ē qñ ſpūs ſunt pauci ⁊ ſubtiles: q꞉ nō ſuſtinēt magnū motū
nec magnū lumē: iō ⁊c̄: Alij ſūt q̄ male vidēt a lōge ⁊ a ꝓpe
⁊ illꝺ̄ ē qñ ſpūs ſūt groſſi ⁊ pauci: q꞉ rōe paucitatis ñ pñt ſu
ſtinere magnū lumē nec magnū motū qꝺ̄ req̄rit̄ ſi res a lō
ge ꝺ̄beat videri: ⁊ rōe groſſitiei īdiget ſubtiliatiōe q̄ fit per
magnū motū ⁊ magnū lumē: ⁊ hoc nō pōt eē̄ ſi res videat̄ ꝺ̄
ꝓpe: Alij ſūt q̄ bñ vidēt a lōge ⁊ ꝺ̄ ꝓpe: ⁊ illꝺ̄ ē qñ ſpūs ſunt
clari mlᵗi ſubtiles: q꞉ rōe claritatis ⁊ ſubtilitatᵉ ñ īdigēt ſub
tiliari: ⁊ ſi ñ īdigēt mlᵗo lumīe nec motu: ⁊ ꝑ ꝯñs bñ vident
de ꝓpe: ſed rōne multitudis pñt ſuſtinere magnuꝫ lumen
⁊ motum: ⁊ iō bene vident longinqua. ¶ Alman.

**Ad hoc vtile exiſtit epar ircinū ſcindere
⁊ ponere ſuꝑ vnā ſectionē piper lōguꝫ
⁊ coopire ipſuꝫ ex alia ſectiōe pipe lon
go ī medio exn̄te: deide ponere ipꝫ ī furno ⁊ di
mittere ipꝫ donec aſſet̄ ⁊ deſiccet̄ ⁊ nō cōburat̄
q̄uo facto pipꝫ longū qꝺ̄ ī medio erat ſumat̄ ⁊ be
ne terat̄ cū pauco muſco. ꝺ̄īn ex liquoꝛ̄ q̄ ex epa
te aſſato expꝛ̄ſſus fuerit ꝯſꝑgat̄ ⁊ ſiccet̄ ⁊ ī oculū
mittat̄. aut fel capꝛinū cū melle mixtū ī cucuma
ſuꝑ ignē coquat̄: deide radi⁹ ī eo illinit⁹ ī mittat̄
ī oculū: Qꝺ̄ aūt magis valet ad hoc ē vt ſief de
fellib⁹ ī oculū mittatur: Si aūt hec nō ſuffecerit
vēter ſoluat̄ ⁊ ſanguis ex duabus cephalicis ⁊
ex frōte minuat̄ ⁊ regimē ſubtilietur: ¶ Silla.**

¶ Hic determinat de noctilopis quantū ad curā: ⁊ diuidi
tur ī duas. Prio ponit curā ꝑ quedā localia: Secundo ostē
dit qd fiendū qn̄ p̄dicta nō sufficiūt. scd̄a ibi: (Si aūt hec)
Pria ī tres ꝭm ꝙ tria localia ponit. scd̄a ibi. (Aut fel). Ter
tia ibi: (Nō aūt magis): De pria dicit ꝙ valde vtile ē facer̄
qd̄ ponit̄ ī littera: s. scindere epar caprinū ⁊ ponere sup vnā
sectionē pip lōgū ⁊ ipz coopire cū alia sectiōe pipe ī medio
exn̄te. deiñ ponere ipz ī furno ⁊ dimitter̄ ipsū dōec exiccet̄
q̄ facto pip qd̄ ī medio erat sumat̄ ⁊ bñ terat̄ cū pauco mu/
sco deiñ ex liq̄re q ex epate assato exp̄ssus fuerit cōspgat̄ ⁊
siccet̄ ⁊ ī oculū mittat̄: ¶ Notādū ꝙ rō remedȳ ē q2 subti/
liat ꝑꝑ pip lōgū ⁊ valz q2 epar hircinū iuuat a tota ꝓprieta
te quocunq3 mō sumat̄: (Aut fel): Hic pōit aliud locale di
cens ꝙ fel caprinū cū melle mixtū ī vase sup ignē misceat̄
deīde radius eo linit⁹ mittat̄ ī oculū. Rō remedȳ ē qa fel
hz virtutē subtiliandi ⁊ mel hz v̄tutē abstergendi ⁊ acuen
di: iō ⁊c̄: (Nō aūt): Ponit curā ꝑ aliud locale dicēs ꝙ illud
plus valet: s: fief de fellib⁹ ī oculis missuz: ¶ Notandū ꝙ
ꝑ illō itelligit oīa que dicta sunt ī: c: de debilitate visus: ido
recurrat̄ ad illud ⁊c̄: (Si aūt): Hic ostendit qd fienduz qn̄
p̄dicta nō sufficiūt: Et dic̄ prio ꝙ si p̄dicta nō suffecerit oz
fieri euacuatio ꝑ secessum: Rō vt euacuet̄ materia fleg/
matica a capite que causat grossitiē ī spiritib⁹ ⁊ turbulenti
am: Scd̄o dicit ꝙ sanguis ex duabus cephalicis ⁊ ex fron
te debet diminui: Rō ad remouendū plenitudinē ī corpo/
re si sit. vnde cōicant̄ multi vapores ad oculū: Tertio dic̄
ꝙ dieta debet subtiliari: rō pz: ¶ Notandū ꝙ de cura illi⁹
qui de die videre nō pōt ē vt regat̄ dieta ipinguatiua gene
ratiua sanguinis grossi ⁊ spissi vt sunt extrema porcelloꝝ
⁊ aīaliuz ⁊ agnoꝝ: ⁊ bibat vinū rubeū n̄ dulce limphatuz.
ponat in oculo aquā roſ: mixtā cū succo solatri ⁊ gūmi ara
bico ⁊ dragagāto ⁊ psilio q2 ispissant spūm clarū ⁊ subtilez
⁊ tunicas raras ⁊ oculū reddūt robustū. Apire illos tales
ī hoc casu sepe ī aqua veri frigoris ē valde vtile: rō pz de se:

¶ De dilatatione pupille: ¶ Sillanus:

Notandū circa rubricā ꝙ pupilla idē est qd̄ foramē
tunice vuee: ¶ Notandū secūdo ꝙ in pupilla fit
duplex nocumentū Unū est dilatatio: aliud ē con/
strictio: Dilatatio ē duplex: s: naturalis ⁊ accidētalis: Natu
ralis ē a pricipio generatiōis. Accidentalis fit post genera/
tionē: ⁊ talis fit a cā extrinseca vt a casu vel ꝑcussiōe: Uel a
causa intrinseca ⁊ hoc dupl̄r vel ex ianitiōe ⁊ hoc ex fumis
malis desiccantib⁹ vueā: vel ex repletione scilicet ex hūori
b⁹ aquosis relaxantib⁹ tunicā vueā: de hac est plus sermo
Sed cōstrictio est duplex: s: naturalis ⁊ accidentalis: Natu
ralis semꝑ est ad bonū: q2 in eo virtus ē vnita. Accidētalis
est duplex: vt ex inanitione: s: cū tunica ē exiccata ī omnib⁹
partib⁹ q2 tunc partes cōtrahuntur. Uel ex repletiōe: s: ex
humore grosso exn̄te inter tunicam vueam ⁊ corneam cō/
primentē vueam ab intra: Rasis solum ponit curā de no/
cumento quod est dilatatio: quia eadem est cura dilatatio
nis ⁊ constrictionis quando fuerit a repletione. ¶ Tertio
notandum ꝙ signa dilatationis ex humiditate sunt: Pri/
mum ꝙ ipsa pupilla videtur dilata: Secundū q2 humidita
tes fluunt per oculum nares ⁊ palatum: Tertium quia ap/
parent signa humiditatis coīa in facie capite ⁊ in oculis.
Quartum q2 fit subito ⁊ non paulati: Ratio patet: Signa
eius que fit a siccitate sunt arefactio oculorum ⁊ frontis.
Secundum quia hūiditates nec apparēt nec fluūt ab ocu
lis naribus ⁊ palato: Tertium quia paulatim fit ⁊ non su/
bito: ratio patet: Signa eius que fit a dolore aut percussio
ne manifesta sunt ex variatione infirmi: ¶ Almansor:

**Cum pupilla adeo dilatari videt̄ vt vn
dique ꝓtingat ad albedinē: ⁊ fueritq3 hoc
post vehementem cephalee dolorem: parua est
habenda fiducia in eius cura:** ¶ Sillan⁹:

¶ Determinat de dilatatione pupille. ⁊ diuiditur ī duas
Primo ostendit qn̄ dilatatio pupille ē incurabilis: Secun
do ponit curam ei⁹ que ē curabilis. secunda ibi: (Sed si).
De prima dicit ꝙ vbi pupilla. i: foramē vuee dilatet̄ sic ꝙ
proueniat vndiq3 ad albedinē ⁊ contingat post vehementē
dolorē tunc parua fiducia ē habenda ī cura: ¶ Notandū
ꝙ ratio dicti ei⁹: q2 signū ē ꝙ prouenit ex sup̄flua inanitio
ne. vnde exiccate sunt humiditates ⁊ tunice oculoꝝ: Ra
tio patet: ¶ Secundo nota ꝙ si dilatatio ꝓueniēs ex do/
lore eēt in principio ⁊ non esset multū dilatata curat̄ ponē
do super oculū lentes excorticatas pistatas ⁊ mixtas cum
bolo ar. ⁊ cū puluere mirtilloꝝ ⁊ aqua roſ: ⁊ vino granato
rum ⁊ succo berberis: Ad idē ℞ solatri semꝑuiue planta/
ginis misce infundant̄ in eis ⁊ ponant̄ super oculis sepe die
⁊ nocte. Ad idē infundantur perie in aq̄ roſ. in q̄ dissoluta
sit tucia: ponant̄ sup oculum. Ad idē valet cauteriū positū
in posteriori parte capitis: s: in occipitio ⁊ in anteriori ꝓfun
dādo vsq3 ad os ⁊ spāliter post purgationē cū pill̄is de iera
conuenientibus ad dolorem capitis. ¶ Almansor:

**¶ Sed si dilatatio ꝑua fuerit: tunc assidua solu/
tionem ventris ex cochiis multotiens: ⁊ fief de
fellibus in oculos est mittendus.** ¶ Sillanus:

¶ Ostendit qn̄ dilatatio ē curabilis ponendo curā ⁊ diui/
dit̄ in duas: Primo ponit curā ei⁹ q̄ fit a cā intrinseca. scd̄o
ostendit quō se hz dilatatio pupille ꝓueniens ex ꝑcussione
q̄tū ad curam. scd̄a ibi: (Nō si pupillā): De pria dicit ꝙ si
dilatatio pupille ē parua ꝓ cura oz assiduare vētris solutio
nem cuz pillulis chochys: rō pz: Secundo dicit ꝙ in oculo
debet poni fief de fellibus: ¶ Notanduz ꝙ anteq̄ pillule
cochie dent̄ debet premitti digestiuum. ¶ Almansor:

**¶ Q: si pupillā post ꝑcussionē dilatari cōtingat
nō ē ide timēdū: q2 remouebit̄: Fiat itaq3 ēpl̄z
ex farina fabarum ⁊ camomilla ⁊ euisco cum
vino ⁊ aqua:** ¶ Sillan⁹

¶ Hic ostendit quō se habet dilatatio pupille ꝓueniēs a
causa extrinseca scilicet ex percussione q̄tum ad curam: ⁊
diuiditur in duas: Primo facit hoc. secundo ponit curam.
secunda ibi. (Fiat itaq3): De prima dicit ꝙ si contingat di/
latari pupillam post percussionem non est timendum: ⁊ ra
tionem assignat quia curabitur. (Fiat itaq3): Pōit curā di
cens ꝙ debet fieri enpl̄m ex farina fabaꝝ camomilla mix
tis cum aqua ⁊ vino: ¶ Notandū primo ꝙ hoc magis cō/
petit in processu quia abstergit ⁊ mundificat: ¶ Notāduz
secundo ꝙ hoc emplastrum repercussiuū competit in prin
cipio. scilicet tale. ℞. farie fabarum farine ordei an̄: ℥. ij. oli
roſ: ℥. s: vnum vitellū oui bene agitatum: cum succo endi/
uie misce quantum sufficit. fiat emplastrum. Ad idem aq̄
roſ. ⁊ succus solatri vel semperuiue cum albumine oui po
natur super oculum: ¶ Tertio notandum ꝙ in principio
debet flebotomari ex cephalica partis ꝯtrarie: Rō patet.

¶ De fistulis que in angulis lachrymalibus fi/
unt. ¶ Sillanus:

Notandum est. circa rubricam ꝙ fistula est vlcus
sordidum concauum exterius strictum ⁊ interius
latum cum calositate in fundo ¶ Secundo no/
tandum ꝙ fistula causatur ex humoribus male qualitatis
fluxis ad oculum in lachrymali qui humores ad oculos
fluxi corrodunt carnem lachrymalis anguli ⁊ vlcerant. de
inde generatur calositas. Uel potest fieri fistula propter
apostema cerebri non perfecte curatum: ¶ Almansor:

C Um āgulus lachrymalis resudat ⁊ cū ꝑmit̄ sanies ⁊ virꝰ ab eo egrediat̄ fistulam pati intelligitur: C Sillanus

C Determinat de fistula lachrymali: ⁊ diuidit̄ ī duas. Primo ponit signa. secundo curā. scd̄a ibi. (Que cū cauterio). De pria dicit ꝙ qñ illa signa apparuerit. Primū ꝙ angulꝰ lachrymalis resudat. Scd̄o cū ꝑmitur sanies ⁊ virꝰ ab eo egredit̄. arguimꝰ ibi esse fistulā lachrymalē. C Notandū ꝙ rō signoꝝ ē: Uerificat̄ primū q2 ī fistula ē cōcauitas interius ⁊ strictura exterius. iō nō egredit̄ virus ⁊ sanies q̄ generat̄ in fistula. nisi fiat cōpressio cū digito: C Almāsor.

C Que cum cauterio curatur: de hoc tamē loq plus est ꝙ̄ huic nostro libro attineat: C Silla.

C Hic pōit curā fistule: ⁊ diuidit̄ ī duas. Ponit prio curā p cauteriū. scd̄o p medicinā. secūda ibi. (Nos tamē). De pma diciꝰ ꝙ fistula lachrymalis curat̄ cū cauterio. Subdit ꝙ loqui de hoc nō ptinet hic. C Notandū ꝙ ī cura illa nibil ē meliꝰ ꝙ̄ cauteriū potentiale. rō statim appebit. C Almā.

C Nos tū iā ei adinuenimus medicamen qd̄ si adhibitū fuerit: ipaꝝ p multos menses adeo tardare facit vt eger sanus videat̄. Medicamē aūt illud ē: ℞. aloes thuris sarcocolle sanguis draconis balaustie antimonij aluis oiuz añ. partes equales. ziniar quantū ē quarta ps vnius fiat ex eis sief. Cūqꝫ necesse fuerit fistula ī tantū ꝑmat̄ vt qcqd saniei ī ea cōtinet̄ egrediat̄: deide infirmꝰ sup latꝰ in quo nō ē fistula iaceat ⁊ de p̄dicto sief aliqd dissoluat̄ ī aqua de qua ī āgulo lachrymali tres gutte aut q̄ttuor ītimarizēt̄ magno exn̄te iterstitio iter ꝓiectionē vnius gutte ⁊ alterius: quo facto eger p tres sic iaceat horas. In mane quoqꝫ seq̄nti die sil̄r fistula bene premat̄ ⁊ fiat eadē cura qd̄ p hebdomadā vnā fieri ꝯuenit ⁊ etiā tā diu doec a fistula nibil egrediat̄ cū ꝑmitur: Ex hac nāqꝫ cura locꝰ multis mensibꝰ siccꝰ ꝑmanebit: De curis oculoꝝ quātū huic loco necessariū eē putanimꝰ iā satis dcm̄ eē credimꝰ. Alia vero q̄ sunt de curis q̄ p ferrū exercētur dimittamꝰ: q2 multis idigēt medicamibus. Sūt āt q̄dā ex eis q̄ in locis ī qbꝰ de decoratiōe tractabimꝰ ⁊ sanitatis custodia cōtinet̄. C Sil.

C Ponit curā p medicinā ⁊ diuidit̄ ī duas. Prio facit hoc. secūdo iponit finē. Ꝭa ibi: (De curis oculoꝝ): De pria dicit ꝙ ī fistule cura iuentū ē medicamē qd̄ approxiatū sic curabit vt videat̄ sanꝰ. Scd̄o pōit descriptionē. ℞. aloes thuris sarcocolle sanguis dracōis balaustie antimony aluis oiuz añ. ptes eq̄les ziniar quātū ē q̄rta ps ipsiꝰ. fiat ex eis sief ⁊ cuz necesse fuerit fistula ī tantū ꝑmat̄ vt qcqd saniei ī ea cōtinetur egrediat̄. deiñ ifirmꝰ sup latus ī quo nō ē fistula iaceat ⁊ de dicto sief aliqd dissoluat̄ ī aqua de qua ī āgulo lachrymali tres gutte vl' q̄ttuor ꝓiciant̄. Tertio dicit ꝙ hoc dz fieri p hebdomadā sic tū ꝙ fiat oī die ⁊ ꝙ iter vnā guttam ⁊ aliā cadat spaciū. rō remedy q2 ꝯsumit ⁊ ꝯsolidat ⁊ carnē generat. C Notandū ꝙ cura fistule est duplex: quedā vera ⁊ quedā nō vera. sed blanditia ⁊ fit cōsolidando supiora quod fit per desiccatiua. ⁊ de his esset medicamen rasis. Cura vera pficit̄ quattuor intentionibꝰ. Prima intentio est aperire foramen: Secunda ē mundificare fistulā: Tertia ē remouere callositatē que est in fundo: Quarta est regeneratio carnis ⁊ consolidatio: Prima intentio perficitur iplendo foramen cum gentiana vel cum medula sambuci Secunda intentio fit cū idromelle facto cū melle roꝭ. colato ⁊ aqua rute ⁊ vino stiptico ⁊ si non habet̄ vinū stipticuz per se buliant in eo roꝭ. ⁊ si sentiret̄ ardor ex mūdificatiōe fistule distillet̄ intra fistulā albumen oui. Ad idē: fomētetur locꝰ cū spōgia ifusa ī aqua decoctiōis gallaꝝ ⁊ sumach ⁊ modico mellis: Tertia itentio pōt pfici cū cauterio. s. ferro: Similiter pōt pfici cū medicinis. ⁊ lz possint esse multe tū fiant spāliter aliqua. Prima ē: ℞. armoniaci attramēti viridis eris cantaridaꝝ: remotis capitibus ⁊ alis salis armōiaci auripigmenti calcis viue aluis añ. ʒ. i. subtiliter puluerizent̄ ⁊ icorporent̄ cū vrina pueri virginis in vmbra ⁊ desiccent̄ ⁊ ponat̄ modicū ī fistula quolꝫ mane. Ad idem. ℞. folioꝝ rute celidonie agrimonie añ. ℳ. ß. ꝯquassentur ⁊ buliant ī tribus libris aque ardētis quousqꝫ redeant ad quar. i. ß. coletur ⁊ colatura fuet̄ ⁊ vna gutta vel due iponant̄. ⁊ talis fit p gordoniū. Ad idem. ℞. ʒʒ. al. ʒ. y. ⁊ puluerizent̄ subtiliter ⁊ buliant in vase in quo sit dissolutū mel ℔. ß. vsque quo veniat ad spissitudinē vnguenti. Ad idē. ℞. olei vetustioris qd̄ possit repiri aceti vini boni veteris ⁊ electi añ ℔. y. litargiry subtiliter pulverizati ⁊ cribellati. ℔. i. coquant̄ illa simul ī cazola p diē vnā integrā donec nigruz ⁊ relucens fiat. deide de illo fiant tente ⁊ ponant̄ ī fistulis De ꝓprietate eni eradicat fistulā ⁊ desiccat. Quarta intētio q̄ ē regeneratio carnis ⁊ cōsolidatio pficit̄ sic. ℞. aloes olibani sarcocolle nutrite ī aqua feniculi subtiliter pulverizatoꝝ añ. ʒ. y. olei roꝭ. ʒ. y. cere quantū sufficit ⁊ fiat vnguētū: Ad idē. ℞. pulueris radicis ireos. C Secundo notāduz ꝙ vltra duo p̄dicta sunt alia duo singularia ī cura fistule. Primū ē potio. ℞. folioꝝ agrimonie folioꝝ rute foliorum oliue añ. ℳ. y. cōquassent̄ ⁊ buliat ī ℔. iiii. vini albi ad cōsumptionē vnius ℔. colet̄ ⁊ colatura admistret̄. Ista etiaꝫ potio curat omnē fistulā cōtimiata ī quocūqꝫ loco fuerit. Ad idē. colligat̄ agrimōia cū oratiōe dn̄ica portet̄ ad collū ⁊ curat fistulā. (De curis): De curis oculoꝝ q̄tū fuerit necessariū dictū ē. Secundo dicit ꝙ alia q̄ debent curari per ferrū ⁊ p cirurgiā hic dimittant̄: Tertio dicit ꝙ quedā ex eis sunt q̄ continent̄ ī his que dicta sunt de decoratiōe ⁊ d̄ cōseruatione sanitatis. C Notandū ꝙ lz Rasis nō dicat d̄ dieta debꝫ tamen abstinere a salꝭ acutis ⁊ mlcis ⁊ flegmaticis ⁊ vino forti ⁊ aceto. ratio patet.

C De dolore qui fit in aure. C Sillanus.

C Irca rubricā ē notandū ꝙ triplex ē nocumētū qd̄ fit ī aure: siue actio lesa auris ē triplex. s. diminuta ablata ⁊ corrupta. Diminuta est quando pcipit̄ sonus sicut ē sed diminute ⁊ ē qñ non audit nisi fortiter clamantē. Ablata ē qñ nullus sonus pcipit̄: ⁊ vocat̄ surditas Corrupta est quādo pcipit̄ sonus extra qui nō est. ⁊ sic pcipitur obiectū aliter ꝙ̄ est. vel quādo corrūpit̄ bona proportio ad obiectum vt in sono horribili. vl' quādo corrūpit̄ bona cōpositio mēbri vl' bona cōplexio vl' bōa vnio. C Secundo notandū ꝙ causa doloris auris ē duplex: s. mala cōplexio ⁊ solutio cōtinuitatis. Mala cōplexio ē duplex. quedam est cū materia ⁊ quedā est sine materia vt caliditas frigiditas ⁊c. Mala cōplexio cū mā faciēs dolorē auris ē duplex. quedā a causa extrinseca vt frigore vl' vento: quedā causatur a causa intrinseca: ⁊ hec est duplex. q2 quedam est cum apate. ⁊ q̄dam sine apate. Sine apate potest fieri ex quolibꝫ hūore: s. ex sanguie colera flegmate ⁊ mlia ⁊ sil̄r cū ventositate. Sꝫ cū apate vl' calido vl' frigido. sed solutio continuitatis est duplex. quedam causatur a causa extrinseca. vt a casu vel percussiōe. quedā a causa itrinseca: ⁊ h̄ ē duplex: q2 q̄dā cātur ex vētositate ibi exn̄te: vt ī tinitu

vel sonitu: quedam a malo humore cor rodente. Tertio notãdũ ꝙ signa doloris auris ꝓuenietis a causa extrinseca habẽt ex relatiõe ĩfirmi: Signa doloris auris ex caliditate sine materia sunt: qꝛ prio sentit̃ calor. scdo qꝛ leditur a calidis. tertio ẽ leuitas: Rõ pꝫ: Signa qñ fit a frigiditate sine materia sunt: qꝛ prio sentit̃ frigiditas. secũdo qꝛ ledit̃ a frigidis: Tertio est leuitas auris: rõ patet: Signa qñ fit a sanguine sine apate sunt rubedo faciei grauitas capitis ⁊ frontis pulsatio vehemẽs. ĩflatio venaꝝ tẽpoꝝ ⁊ frõtis. sensatio saporis rei dulcis ĩ lingua sine ꝑsentia eiꝰ: Signa qñ fit a colera sunt dolor acutus mordicatiuꝰ: citrinitas faciei ⁊ loci: amaritudo lingue. et vomitꝰ colericus: Rõ patet. Signa quãdo fit a flegmate sine apate sunt dolor remissus grauitas capitis: fuscedo ⁊ albedo faciei ⁊ loci ⁊ insipiditas lingue: rõ pꝫ: Signa qñ fit a mlĩa sine apate sunt dolor capitis aggrauatiuꝰ: fuscedo faciei ⁊ loci ĩsipiditas ligue. rõ pꝫ Signa qñ fit ab apate sunt dolor subito adueniẽs ⁊ febris rõ pꝫ: Signa qñ fit ab apostemate colerico sunt dolor ĩtollerabilis ꝑducẽs aliqñ ad frenesim ⁊ pũctura cũ mordicatiõe ⁊ vigilys. ĩgetudo ⁊ mala tollerantia patiẽtis. sitis ⁊ febris acuta: Signa qñ vẽit ab apate flegmatico sunt febris lẽta dolor grauatiuus dolor remissus. ratio patet: Signa quando fit a solutione continentis sunt quia venit cũ punctura ⁊ mordicatione: dolor auriũ fortissimꝰ. rõ pꝫ: ¶ Al.

Si cũ dolore q̃ fit ĩ aure fuerit ĩ facie ĩflatio ⁊ pulsatio: ex cephalica erit minuendus: ⁊ oleũ ro: ⁊ oleũ de floribꝰ salicis tepidũ cũ pauco aceto ẽ ĩmittẽduꝫ: lac quoque ita calidũ vt ex mãmilla egredit̃ ĩmittẽduꝫ erit multotiẽs: Uẽter ꝓterea ex mirobal. citrinis ⁊ scamonea ⁊ aloe vehemẽter soluat̃: qꝺ h̃ modo fit: ℞ mirobal: citri: ʒ: xx: ⁊ pulueri̇zate ĩ duabꝰ lb: aque coquant̃ donec ad duas tertias vnius lb: redeãt: ⁊ colent̃. pꝰ h̃ sumãt aloes: ʒ: i: scamonee: vi: ps: ʒ: vniꝰ: aggregent̃ cõ rob de citoniis ⁊ fiat ex eis pille q̃ ꝑ duas horas añ ꝺcoctionez sumãtur: deiñ bibat̃ decoctio: ꝙ si dolor nõ quieuerit parum opij in oleo ros. resoluti in aurem mittatur. ¶ Sillanus.

¶ Determiat de dolore q̃ fit ĩ aure ⁊ diuidit̃ ĩ duas: Prio ponit curã eiꝰ q̃ fit ab hũorali materia: Scdo eiꝰ q̃ fit ex vẽtositate: secũda ibi: (Si ãt cũ). Pria ĩ duas. prio põit curaꝫ eiꝰ q̃ fit a materia calida. scdo eiꝰ q̃ fit a mã frigida: scda ibi (Cũ ãt dolor). Pria ĩ duas. ꝑmo ponit curã a materia calida ꝓueniẽte sine apate: Scdo põit curã eiꝰ qñ fit cũ apate. secũda ibi. (Et si pulsatio): Pria ĩ duas. ꝑmo põit curã qñ dolor ẽ debilis. scdo qñ dolor ab apate calido ẽ fortis: scda ibi. (Qꝫ si dolor): Pria ĩ duas. qꝛ ꝑ põit curã ꝑ flobotomiam. scdo ꝑ medicinã laxatiuã. secũda ibi: (Uẽter ꝓterea): Pria ĩ duas. prio fac̃ h̃. ꝭo põit curã ꝑ localia: zᵃ ibi (Et olꝫ ros.): De pria dic̃ ꝑmo ꝙ si cũ dolore q̃ fit ĩ aure appareãt illa signa. Primũ ĩflatio: secũdũ pulsatio: arguẽdũ ẽ ꝙ fit a sanguie: Secũdo dicit ꝙ ĩ tali casu dꝫ fieri flebotomia a cephalica. ¶ Notãdũ ꝙ ratio signoꝝ pꝫ: sꝫ rõ remedii ẽ qꝛ ꝑ flebotomiã factã ex cephalica euacuat̃ sãguis faciẽs malã ꝯplõnez siue dispõnez: ⁊ dꝫ fieri flebothomia ex cephalica eiusdẽ partis qñ ĩtẽtio ẽ euacuatio: sꝫ de cephalica cõtrarie ꝑtis qñ ĩtentio ẽ diuersio. (Et oleũ): Hic põit curã ꝑ localia ⁊ ꝑmo dicit ꝙ oleũ ro: ⁊ oleũ ꝺ salicibꝰ cũ pauco aceto ĩ aurẽ ẽ mittendũ: Secũdo dicit ꝙ lac calidũ vt extrahit̃ de mãmilla sepe auribꝰ ẽ ĩstillandũ. rõ vtriusqꝫ pꝫ qꝛ habent remouere malã ꝯplõnẽ calidam: ⁊ per consequens sedat̃ dolorẽ: q̃re ⁊c̃. ¶ Notandũ ꝙ ad idẽ valet iniectio albuminis oui bene agitati. Ad idẽ valet oleuꝫ viol. cũ modico camphore. ¶ Secundo notandũ ꝙ ad ĩiectionẽ que fit ĩ aure reqrit̃: Primo ꝙ illud qꝺ inycit̃ nõ sit frigidũ. qꝛ oẽ frigidũ ẽ inimicũ nature. Itẽ ꝙ nõ sit calidũ qꝛ resolueret ⁊ calorẽ ⁊ aerẽ cõnaturalẽ auri: Secundo reqrit̃ ꝙ inyciat̃ in parua quãtitate qꝺ est ne remaneat aliq̃d intra. Tertio ꝙ stet modico tp̃e qꝛ non debet stare vltra tres horas ne illa hũiditas corrũpatur: Quarto anteq̃ꝫ vnũ iniiciat̃ aliud expellat̃: Quinto ꝙ ad hoc vt illud qꝺ inicit̃ ĩ aurẽ moretur patiens iaceat supra partẽ sanaꝫ: ¶ Terto notandũ ꝙ ante q̃ꝫ aliq̃d inyciat̃ corpus sit mũdificatũ bene dicit ꝓpter ꝑiculũ ⁊ cõiter fit oppositũ ⁊ potiꝰ ꝓcedendũ ẽ cũ suffumigatiõibus ⁊ emplr̃is. (Uẽter.) Ponit curã ꝑ medicinã laxatiuã dicẽs ꝙ dꝫ fieri euacuatio cũ mirobal. citrinis cũ scamonea ⁊ aloe: Secundo põit discriptionẽ que talis est: ℞ mirobal. citrinoꝝ: ʒ: xx: pulueri̇zent̃ ⁊ ĩ lb. ij. aque coquant̃ donec redeat ad duas tertias vniꝰ lib. colent̃. postea sumatur aloes: ʒ: i: scamonee sexta pars vniꝰ: ʒ: corrigat̃ cũ rob ꝺ citonys ⁊ fiãt ex eis pille que ꝑ duas horas ante potionẽ sumant̃: Uerũ ẽ ꝙ tal. practica nõ ẽ in vsu: ¶ Notanduꝫ ꝙ dictũ Rasis maxie verificat̃ qñ materia ẽ calida colerica: Ratio ẽ q̃a hec medicia euacuat colerã: ¶ Scdo notãdũ ꝙ ad idẽ valet euacuatio facta cũ aqua decoctiõis prunoꝝ tamarindoꝝ mane ⁊ similiũ. vel cuꝫ aqua decoctiõis prunoꝝ ⁊ reubarbari. Tertio ad idẽ valent clisteria lenitiua ⁊c̃. (Qꝺ si dolor): Ponit curã quãdo dolor est fortis dicẽs ꝙ nisi dolor quieuerit paꝝ opy ĩ oleo ro: dissoluti debꝫ poni ĩ aure. Ratio q̃a stupefacit ⁊ remouet dolorẽ: quia remouet sensationem ⁊ est cura periculosa: ¶ Almansor.

¶ Et si pulsatio redierit ⁊ tribꝰ diebꝰ ꝑseuerauerit oleũ sisaminũ ĩ quo anat̃ aut galline adeps fuerit resolutꝰ ĩ aurẽ sepe mittat̃: ibi nãq̃ꝫ ẽ pustula que maturatione indiget: ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam prouenientis ex apostemate calido. ⁊ diuiditur in duas. primo facit hoc. secundo docet cognoscere quando est generata sanies: secunda ibi: (Cum autem dolor): De prima dic̃ ꝙ si pulsatio redierit ⁊ durauerit tribus diebus oleum sisaminum ĩ quo adeps galine fit dissolutus vel anatis sepe in aurem inyciatur: Uerificat se: quia ibi est pustula que indiget maturatione: ¶ Notandum ꝙ in dolore auris ex apostemate sanguineo primo conuenit euacuatio per flebotomiam ex cephalica in brachio vel manu: vel ventosatio in collo ⁊ in spatulis. deinde euacuatio cum medicinis statim dictis: ¶ Secundo notandum ꝙ medicine apostematum auris differunt ĩ duobus a medicinis aliorum apostematum: Primo in repercussiuis. nõ enim competunt repercussiua ne materia repercutiatur ad cerebrum: Secundo in maturatiuis quia maturantia aliorum debent esse calida ⁊ humida potentia: sed illud auris debet esse parum siccum cum caliditate ⁊ humiditate secundum galienum: sexto de ingenio sanitatis secundo capitulo. ¶ Notandum tertio ꝙ quando est pulsatio: signum est ꝙ ibi est generatio saniei: nam in generatione saniei fit ebullitio ⁊ per consequens pulsatio ⁊ ꝓ tanto competit medicamen maturatiuum dictum. Ad idem potest fieri hoc emplastrum: Recipe farine subtilis furmenti q̃rtam: ʒ: mucillaginis seminis lini fenugreci: ana: ʒ: ʒ: pinguedinis anguille dum assatur litargiry ceruse olibani ana: ʒ: ʒ: pulueri̇zentur aceti: ʒ: i: ʒ: olei sisamini quantum sufficit pinguedinis anatis: ʒ: i: ʒ: fiat emplastrũ mediocriter liq̃dũ ⁊ potest applicari ad extra ⁊ põt põi ĩ aure. Ad idẽ: ℞: radicis maluauisci numero: vij: decoquant̃ ⁊ extrahatur ab eis

lignũ quod ĩ medio existit ꝛ icidat̃ frustatĩ:postea cõtun
dant̃ cũ pilo ꝛ icorporẽt̃ cũ farina fenugreci ꝛ seis lini ꝛ bu
tiro ꝛ seis aneti.ꝛ flore camõille ꝛ fiat empl̃m.Ad idẽ:℞.
mucilagis maluauisci seis lini seis fenugreci an̄.ʒ.iij:icor
porent̃ cũ cepe lily cocto ꝛ cũ.ʒ.i.seis aneti ꝛ cũ.ʒ.ij.floꝝ ca
momille.ꝛ.lb.ß.butiri ꝛ fiat empl̃m ꝛ ponat̃ supra aurẽ ca
lidũ. ¶ Quarto notandũ ꝙ si fuerit apã frigidũ qꝛ rat̃ nõ
põit curã:Prio cerebꝝ dꝫ purgari cũ pill̃is cochus:ꝛ si cor
pꝰ fuerit plenũ pꝰ purgationẽ fiat flebothomia de cephali
ca vel vẽtosatio ĩ spatulis ĩtra aurẽ ponat̃ oleũ de spica ca
lidũ:vl̃ oleũ de amigdalis amaris supra aurẽ ponat̃ empl̃ꝫ
qꝺ sic fit.℞.capita allei cocta nũero q̃ttuor ꝛ cepas coctas
ĩ prunis vel ĩ igne q̃ttuor:pistent̃ pfecte postq̃ꝫ mũdate fue
rint ꝛ icorporent̃ in.x.vel v.vitell̃.ouoꝝ ꝛ.ʒ.iiii.butiri vel
axũgie porcie.Ad idẽ:℞.absinthy cocti ꝛ cõtusi:lb.ß:ꝛ in
corporẽt̃ cũ mucilagie seis lini ꝛ fenugr:cũ.ʒ.iiii.mell̃:ꝛ cũ
capitibꝰ q̃ttuor allei cocti põat̃ sup aurẽ.ẽ.n.bonũ: ¶ Al.

¶ **Cum autem dolor quieuerit putredo iaꝫ tũc collecta erit:ideoq̃ꝫ pus subito ex ĩsperato ꝺ aure egreditur:** ¶ Sillanus.

¶ Docet cognoscere qñ sanies ẽ generata dicens ꝙ vbi do
lor geuerit tũc sanies est generata:ꝛ signũ est ꝙ postea su
bito egrediet̃ de aure. ¶ Notãduꝫ ꝙ facta sanie remittit̃
dolor:qꝛ remittit̃ ebullitio ĩ materia ꝛ solutio cõtinuitatis
nõ fit magna:ꝛ pp hoc dicit afforismꝰ ꝭe particule:Circa ge
neratione saniei dolores ꝛ febres magis accidũt ꝛc. ¶ Al.

¶ **Cũ ãt dolor ĩ aure fit post fastidiosaꝫ satietatẽ:aut post vẽtos frigidos :olꝫ ĩ quo ruta aut cepe cocte fuerit ĩ aure distillet̃:Et si hoc nõ suffecerit oleũ ĩ quo turbith coctũ fuerit distillet̃.aut oleũ ꝺ lilio sumat̃ ꝛ cuiq̃ꝫ:ʒ:i:ex ea misceat̃ euforbij recentis:ʒ.i.castorei:ʒ.i.** ¶ Sillanꝰ.

¶ Ponit curã doloris facti a materia frigida.ꝛ diuidit̃ in
duas.Prio ponit curã p localia:Secũdo p euacuationẽ.se
cũda ibi:(Sed si hoc):Pria ĩ tres ꝭm ꝙ tria localia põit.se
cũda ibi:(Etsi hoc):Tertia ibi:(Aut oleũ):De pria dicit ꝙ
vbi dolor pũenit ĩ aure post fastidiosã satietatẽ:aut vẽtos
frigidos oleũ ĩ quo ruta:aut cepe cocte fuerit distillet̃ ĩ au
rẽ.rõ qꝛ calefacit ꝛ cõsumit materiã ꝛc:(Et si hoc):Ponit
ꝭꝫ locale dicẽs ꝙ si pdictũ nõ sufficiat oleũ ĩ quo coctũ fue
rit turbit dꝫ distillari ĩ aurẽ:rõ qꝛ nõ solũ cõsumit imo etiã
euacuat materiã:(Aut oleũ):Ponit tertiuꝫ locale dicens
ꝙ sumat̃ oleũ ꝺ lilio ꝛ vnicuiq̃ꝫ:ʒ.i:de eo misce euforby re
cẽtis:ʒ.i:ꝛ castorei:ʒ.i.ratio qꝛ resoluit ꝛ cõsumit materiaꝫ
¶ Notãdũ ꝙ ĩter alia succus fraxini ita ꝙ ponat̃ in vna
petia magna supra ignẽ ꝛ qꝺ distillabit valꝫ:Ad idẽ succus
rute cũ modico mell̃:Ad idẽ oleũ cologntide valet: ¶ Al:

¶ **Sed si hoc nõ suffecerit vẽter ex pill̃is chochijs soluat̃.patiẽs quoq̃ꝫ balneũ ĩgrediat̃ ĩ quo sudet:vinũ quoq̃ꝫ vetꝰ ꝛ forte eĩ tribuat̃:** ¶ Sil:

¶ Põit curã p euacuationẽ ꝛ diuidit̃ ĩ tres:Prio ponit
curã p euacuationẽ.scðo p balneũ:Tertio p potũ.secũda
ibi:(Patiẽs quoq̃ꝫ):Tertia ibi:(Uinũ quoq̃ꝫ):De pria di
cit ꝙ si pdicta ñ sufficiãt:vẽter cũ pill̃is cochys dꝫ euacua
ri:Rõ qꝛ signũ ẽ ꝙ ibi sit materia que nõ põt cõsumi cũ p
dictis:sꝫ pill̃e cochie euacuãt pdictã mãm: ¶ Notãdũ ꝙ
ante approximationẽ dictaꝝ pill̃aꝝ dꝫ approxiari digesti
uum dictuꝫ in cura doloris capitis pũenientis a flegmate
(Patiens):Põit curã p balneũ dicẽs ꝙ vinũ forte ꝛ anti
quũ dꝫ exhiberi: ¶ Notãdũ ꝙ hoc cõuenit facta euacua
tiõe.rõ qꝛ resoluit tũc ꝛ cõsumit residuũ materie ꝛ remouet
malã cõplexionẽ frigidã:sꝫ ante euacuationẽ nõ cõueniret
qꝛ dissolueret mãm ĩ capite:sꝫ tũc cõpetit aq̃ mell̃: ¶ Al

¶ **Si ãt cũ dolore auris sonitꝰ ꝛ tinitꝰ fuerint atq̃ꝫ vẽtositas panicũ siue miliũ ĩ sartagie torre factũ calidũ multotiẽs supponat̃:Auris quoq̃ꝫ sup vaporẽ aque ĩ qua sint cocta mẽtastrũ ꝛ sticados arabicꝰ ꝛ sansucꝰ teneat̃:De castoreo p̃terea ꝛ euforbio ĩ oleo sãbacio dissolutis quorum vnumquodq̃ꝫ quattuor.g̃.ordei ponderis in aurem mittatur.** ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam quando dolor auris prouenit a ventosita
te:ꝛ diuiditur in tres secundũ ꝙ tria ponit localia.secũda
ibi:(Auris quoq̃ꝫ):Tertia ibi:(De castoreo):De prima di
cit ꝙ si cum dolore auris sit sonitus ꝛ tinnitus ꝛ vẽtositas
tunc panicum vel milium assatum in sartagine super aurẽ
debet poni: ¶ Notandũ ꝙ panicum vel milium assat̃ vel
torrefit vt aliqua humiditas resoluatur:ꝛ tũc ratio reme
dy est:quia hoc calefactorium est exiccatiuũ:ideo ꝛc.Ad
idem valet calefactoriuꝫ ex furfure ꝛ sale mixtis ꝛ calidis
Ad ideꝫ valet sacculus factus ex bethonica sicca:(Auris
quoq̃ꝫ):Ponit localia dicens ꝙ auris debet poni supra va
porem aque in qua cocta sint mentastrum sticados arabi
cum ꝛ sansucus:rõ qꝛ talis suffumigatio est causa resolutio
nis ventositatis:(De castoreo):Ponit curam per aliud lo
cale:dicens ꝙ de castoreo ꝛ euforbio quantum ponderant
quattuor grana ordei debent poni in oleo sambacino ꝛ dis
solui ꝛ in aurem poni:Ad idem oleum de aneto in quo ca
storeum sit dissolutum aut euforbium:Ad idem oleũ nar
dinum ꝛ omnia ista olea:s:oleum sansuci:oleũ de ruta:ole
um camomille:oleum de amigdalis amaris:oleum aneti
num:oleum laurinum:oleum de psilio:oleum de narcisco.
oleũ de pscis:oleuꝫ de crisomillis:oleũ de ben:oleũ ꝺ ker
ua oleũ pugillinũ.oleũ de cinamomo oleũ ꝺ nucibꝰ ꝛc.

¶ De vlcere quod fit in aure. ¶ Sillanus.

Notandum circa rubricam ꝙ causa vlceris est tri
plex:Una est apostema ex cuius ruptura sanies re
mansit in aure ꝛ per consequens vlcus:Secunda ẽ
humiditas superflua descendens a cerebro ad aurem que
digeritur a natura ꝛ ĩ saniẽ ꝯuertit̃:Tertia ẽ debilitas vir
tutis ĩmutatiue auris nõ potẽtis cõuertere nutrimentũ in
sui naturã ꝛ remanet hũiditas ꝛ fit sanies. ¶ Scðo notã
dũ ꝙ signa vlceris ĩ aure sunt dolor acutꝰ cũ acuitate:ꝛ gra
uedine ꝛ fetor ꝛ ꝙ sanies egredit̃ a loco:rõ patet. ¶ Al.

Cum pus ab aũre egreditur idromel tepidum multotiens in vna die in aure ẽ distillandum:Deinde hoc medicamen optime faciens ad hoc est ĩmittendũ:qꝺ recipit sarcocolle aloes ꝛ sanguinis draconis thuris squame ferri ziniari omnia in aceto dissoluãtur ꝛ in aurem mittantur aut licinium melle illinitum in predictis intingatur ꝛ sic ĩmittat̃:patiens itaq̃ꝫ ex hoc medicamine ꝛ idromelle medicetur donec sanus sit. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de vlcere auris ponendo curam:ꝛ di
uiditur in duas:Primo ponit curam per medicamen mũ
dificatiuum Secundo per medicamen consolidatiuum.
secũda ibi:(Deinde hoc):De prima dicit ꝙ vbi sanies egre
diatur ab aure multotiens idromel tepidum ĩ vna die est
auribus instillandum. ¶ Notandum ꝙ auris potest mun
dificari a sanie dupliciter:Primo cum applicatis ad ĩtra.
Primũ ẽ idromel:Scðꝫ est succus folioꝝ oliue cũ melle.ꝛ
dicit auic:ꝙ ẽ vltimũ:Tertiũ ẽ aq̃ ꝺcoctiõis pisciũ salsorũ.

Quartū ē vinū decoctiōis bethōice. Quītū ē succ⁹ ꝑpenta-
rie cū melle: Scḋo pōt mūdificari cū applicatis ad extra
trahētib⁹ saniē: Et vna descriptio ē hec: ℞. galbani. ʒ. ij. ar-
moniaci terbētie cere an. ℥. ß. ꝑapi. ʒ. ij. succi cepe. ʒ. i. ß. myr
rhe castorei an̄. ʒ. i. puluerizāda puluerizent̄ misce oīa ma-
laxādo cū oleo laurio ad modū ceroti. (Deiñ hoc): Hic po
nit curā ꝑ medicamē cōsolidatiuū dicēs ꝙ post mūdifica-
tionē dꝫ fieri tale medicamē: ℞. sarcocolle aloes sanguis
dracōis squame ferri: ziniar: thuris. oīa ī aceto dissoluāt̄ ⁊
ī aurē mittant̄: aut liciniū melle illinitū ī ꝑdictis imergat̄
¶ Notandū ꝙ si sanies ⁊ vlc⁹ ꝓueniant a mā calida cōpe
tit tale cōsolidatiuū. ℞. squame ferri frixe ī sartagie extin
cte quiqes ī aceto acetū inouādo. ʒ. ij. olei roſ. q̄rtā. i. aceti
ʒ. vii. cere. q. sufficit. fiat vnguentū ⁊ tenta īfusa auri īpona
tur. vel buliat ī oleo roſ. ⁊ modico aceti ⁊ de collatura mit
tat̄ ī aurē vna gutta ī die. Si materia fuerit frigida ꝯuenit
tale cōsolidatiuū. ℞. myrrhe. ʒ. ij. castorei aloes an̄. ʒ. ß. olī
laurini q̄rt. ß. aceti. ℥. v. cere quātū sufficit ⁊ fiat vnguentū.
Si āt sit facta fistula ī aure ꝓyciat̄ fel thauri cū vrīa pueri
virginis. vel vinū d̄coctiōis olibāi albi. ⁊ illḋ exꝑtū ē. ℞. vi
ni rubei mell̄ an̄. ℥. ß. ellī. al. ʒ. i. ß. misce ⁊ tēta ī eo īfusa ī au
rē mittat̄ vl̄ ea que dicta sunt ī fistula oculi valent. ¶ Se
cūdo notandū ꝙ sepe purgat̄ vlc⁹ auris omne siue nouuꝫ
siue antiquū fuerit cū vnguēto apostoloꝝ iuuat.

¶ De sonitu ⁊ tinnitu. ¶ Sillanus.

Circa rubricā est notādū ꝙ instrm̄ audit⁹ ē duplex
quoddā est descendēs a cerebro ad aurē spūm de-
ferens aīalē: ⁊ dicunt̄ nerui auditiui. Quoddā ē re
cipiens ⁊ est auris cū aere existēte cōnaturali in ea. ¶ Se
cūdo notandū ꝙ sonit⁹ ⁊ tinnit⁹ ē cōmotio aeris cōnatu-
ralis ī aure exn̄te ⁊ ē corrupta actio audit⁹: q̄ꝛ ꝑcipit̄ extra
esse qḋ nō ē. ¶ Notandū tertio ꝙ cā sonit⁹ ⁊ tinit⁹ aut est
exterior: aut iterior. si exterior sic ē oē illud qḋ mouet aurē
violenter ⁊ cū ipetu sicut vent⁹ reclusus vomit⁹ cursus la
boriosus circūuolutio crapula ebrietas multiplicatio cibo
rū idigestibiliū casus fames angustia ⁊ silia. Si cā sit itrin
seca cā est ꝓpinqua aut remota. si remota: sic est crisis aut
hūores ascendētes a stomacho aut a toto corpore: si ꝓpin-
qua aut est ꝓpter claritatē sensus q̄ꝛ spūs ē siccus ⁊ neruus
aut ꝓpter d̄bilitatē capitis aut corꝑis aut ꝓpter vaporem
grossū ⁊ ventosū q̄ ꝑcutit aerē generalē ī aere. ¶ Quarto
notandū ꝙ signa sonit⁹ ⁊ tinit⁹ a cā extrīseca sunt nota ex
iudicio patientis: Signa qñ ꝓuenit a cā remota. vl̄ ꝑ cōita
tē sunt q̄ venit cū īterpellatione ⁊ sentit̄ alteratio a mem
bro cōicante: Rō patet: Signa vero ꝑ causā ꝓpriā ⁊ ꝓpin
quā sunt q̄ꝛ venit cōtinue ⁊ ī alys mēbris nō est nocumētū
Signa qñ fit ꝓpter d̄bilitatē nerui auditiui vl̄ capitis sūt
q̄ꝛ oīs sonus ledit īfirmū ⁊ nō audit nisi sonos bene fortes
⁊ distinctos: Signa qñ fit ex acuitate sensus audit⁹ sunt
q̄ꝛ fortificant̄ ⁊ īfestat plus tēpore ieiunij ⁊ post repletionē
minus ledit. ⁊ quelibet causa parua occurrens sentit̄. Si-
gna ei⁹ q̄ fit a ventositate sunt q̄ꝛ sentit̄ ascensus ⁊ descen-
sus sicut cū bulit mustū: ⁊ si ventositas vergat ab hūidita-
te videt̄ sibi ꝙ pluat: ⁊ si vergat ad grossitiē videt̄ son⁹ vni
us molendini. si ad siccitatē videt̄ sibi q̄si sonus arboꝝ cū
frangunt̄. Signa ei⁹ q̄ fit ex repletione capitis sunt q̄ꝛ acci
dit post stricturā ventris ⁊ post repletionē nauseatiuā. Rō
pꝫ. Est grauitas capitis ⁊ debilitas auditus. ¶ Alman.

Hec fortasse qñꝫ cōtigit ex subtilitate sē-
sus audit⁹ ⁊ ei⁹ claritate cui⁹ signū ē ꝙ
ī tēpore famis auget̄ ⁊ ī hora sacietatis
⁊ ebrietatis minuit̄ q̄ ꝓpria ñ idiget cura nisi su
ꝑfluitatē obtieat. Tūc. n. d̄ opio dissoluto ī olō
imittēdū ē q̄ꝫtū duo g̃na ordei pōderāt. ¶ Sil.

¶ Hic determinat de sonitu ⁊ tinitu vl̄ tremitu. ⁊ diuidi
tur in duas: Primo pōit curā qñ ꝓuenit ex subtilitate au-
dit⁹. Secūdo qñ ex ventositate. secūda ibi. (Si aūt): Pri-
ma in duas: Primo pōit signū distinctiuū qñ ꝓuenit a sub
tilitate audit⁹: secūdo pōit curā. secūda ibi. (Tūc. n.) De ꝑ
ma dicit ꝑmo ꝙ sonit⁹ ⁊ tinnit⁹ aliquando cōtingunt ex de
bilitate sensus audit⁹ ⁊ claritate. Rō q̄ꝛ q̄libet parua cau-
sa occurrēs sentit̄. Scḋo pōit signū distinctiuū dicēs ꝙ tē
pore famis auget̄: Rō q̄ tūc nō impedit̄ ꝓpter fumosita
tē sꝫ tēpore repletiōis diminuit̄. rō q̄ꝛ tunc aliq̄ vapores as
cendentes reddūt organū auditus magis obtusū: Tertio
dicit ꝙ talia nō indigent ꝓpria cura nisi superfluāt: (Tūc
enīꝫ). Hic pōit curā qñ ꝓuenit ex acuitate sensus dicens ꝙ
de opio q̄ꝫtū ponderāt duo grana ordei ī oleo ē ponendū ⁊
ī aurē mittendū. rō q̄ꝛ igrossat spūm audit⁹ ⁊ remouet sen
sum mēbri. hoc tñ ē ꝑiculosuꝫ. ¶ Notādū ꝙ loco dicti re-
medij valet hoc. ℞. opii. gra. i. castorei gra. i. misce in aceto
⁊ due gutte ponāt̄ in aurē. Ad idē oleū coctū cū seīe papa-
ueris ⁊ mirtilloꝝ distillet̄ ī aurē. ¶ Notandū ꝑo ꝙ dieta
ī tali ē vt comedat lactucas portulacas ⁊ cucurbitas farrū
farie ordei ⁊ hauene cōditā cū agresta ⁊ rizum: De potib⁹
ē vinū liphatū cū aq̄ decoctiōis berberis vel aqua granato
rū vl̄ aq̄ d̄coctiōis sumach ⁊ agresta. ¶ Almansor.

¶ Si āt hec cū grauedie capitis ⁊ audit⁹ d̄bili
tate affuerit: oleū d̄ semie raphāi ⁊ oleū d̄ amig
dalis amaris ⁊ oleū roſ. ī quo castoreū fuerit re
solutū sūt imitēda. auris quoq̄ꝫ supponēda ē va
pori aque ī qua sansuc⁹ sticados arabicū absin-
thiū mētastrū origanū cocta sint. Et venter mul
totiens ex pillulis chochiis ē soluēdus. Et ciba
ria minuenda ⁊ vinum dimittendū. ¶ Silla.

¶ Hic pōit curaꝫ qñ fit a vētositate ⁊ diuidit̄ in tres. Pri
mo ponit curam per localia. Secundo per euacuationem.
Tertio per dietā. secunda ibi. (Et venter). Tertia ibi. (Et
cibaria): Prima in duas. Primo ponit curam per iniectio
nē in auribus: Secūdo per suffumigationem: secunda ibi.
(Auris quoq̄ꝫ): De prima dicit ꝙ si sonit⁹ sit cū grauedine
capitis ⁊ debilitate auditus oleum de semine raphani oleū
de amigdalis amaris oleū roſ. in quo castoreum sit dissolu
tū sunt imittenda: Ratio quia capite purgato illa olea ha-
bent resoluere ventositatem. ¶ Notandū ꝙ per illa possu
mus intelligere sibi similia: vt iiectio aque raphani olei lau
rini: Ad idem iniectio succi serpentarie cum melle: Ad idē
iniectio olei de been. Ad idē succus cepe: Ad idē aqua ru-
te posita in aure cū bōbice. Ad idē oleū de amigdalis ama
ris in quo dissoluta sit ruta vel aliquid euforbii: Ad idem
oleum de spica in quo dissoluat̄ opium castoreū ⁊ euforbiū
Ad idem si distillet̄ acetū decoctionis ellectuari nigri me-
sue. (Auris quoq̄ꝫ): Ponit curam per vaporationem dicēs
ꝙ auris debet poni supra vaporem aque in qua cocta sint
sansucus sticados arabicum mentastrum ⁊ absinthium.
Ratio quia talis vaporatio est causa dissoluendi ventosita
tem ⁊ debet recipi per cannā vel per aliud instrm̄: Ad idē
vinum decoctionis bethonice ⁊ est experimentū gordonii
bonum. (Et venter): Ponit curam per euacuationē cū pil
lulis cochiis. Ratio quia euacuat̄ flegma a cerebro a quo
eleuatur ventositas que est causa sonitus ⁊ tinnitus. (Et ci
baria): Hic ponit curam per cibaria dicens ꝙ cibaria sunt
minuenda. Rō quia calor redditur magis intentus circa
materiam ad resoluendum eam. Secundo dicit ꝙ vinum
ē dimittendum. rō quia tale est vaporosum ⁊ cōmouet ven
tositates ⁊ vapores. iō ⁊c̄. ¶ Notādū ꝙ debet abstiere a
porris leguminib⁹ nucib⁹ ⁊ silib⁹ oib⁹ vaporosis.

¶ De grauedine auditus. ¶ Sillanus.

Notādū circa rubricā ꝙ nocumētū in auditu: aut ꝓuenit a natiuitate: aut post: Si post aut ꝓuenit per viā crisis aut ꝑ crisim vel sine crisi: Si sine crisi: aut est ab itra aut est ab extra: Si ab extra sic est casus vel ꝑcussio tonitruū puluis pulices. vel alie res cadētes in aurē: Si ab itra. aut est ꝓpter nocumētū in istrumēto auditus: aut ꝓpter cōpassionē alioꝝ mēbroꝝ: Si ꝓpter cōpassionē alioꝝ mēbroꝝ sicut sunt passiones capitis aut dētium: aut retētio fluxꝰ ⁊ silia: Si ꝓpter nocumētū istrumēti auditus hoc est aut ꝓpter spm̄ q ꝓuenit a cerebro ꝑ neruū ⁊ ossa: aut ꝓpter nocumētū qđ est in foramine: Si ꝓpter spm̄ aut rōne q̄titatis diminute: aut rōne qualitatis sue: qꝛ est nimis calidus vel nimis frigidus vel nimis grossus: Si ꝓpter neruū ⁊ ossa hoc est ꝓpter tria: aut ꝓpter malā cōplexionem calidā vel frigidā: humidā vel siccā simplicē vel cōpositā cum mā vel sine mā: Aut ꝓpter morbū officialē. sicut est duricies oppilatio nerui optici apostema: aut ꝓpter morbū cōmunem sicut est solutio ꝯtinuitatis: Si ꝓpter nocumētū qđ est in foramine. aut in locis vicinis: hoc est ꝓpter tria: s. ꝓpter malā cōplexionē calidā vel frigidam ⁊c: Uel ꝓpter morbos officiales: sicut est oppilatio facta ꝓpter saniem: aut humores aut verucā. aut carnē additā. aut vermes aut apostema ⁊ similia. aut ꝓpter morbū cōmunem sicut est solutio ꝯtinuitatis: ¶ Scđo notādū ꝙ de signis si ꝓuenit nocumētū auditus a nā vel causis ꝑmitiuis vel alijs egritudinibꝰ capitis vł alioꝝ membroꝝ vel ꝓpter crisim. signa sunt manifesta volenti ꝯsiderare: Signa si fuerint ꝓpter nocumētū qđ fit in foramine: ponat̄ in loco luminoso ⁊ erit manifestum visui: Signa si fuerit ꝓpter nocumēta intriseca in neruo aut osse aut alijs vbi est ꝑ se iudiciū de auditu si est cū mā est cū grauitate capitis ⁊ loci: Scđꝫ signū sumit̄ a iuuātibus ⁊ nocentibus: qꝛ omnis discrasia leditur a simili ⁊ iuuat̄ a cōtrario. ⁊ ex hoc multū deuenit̄ in cognitionē discrasie: licet oporteat aliquas ꝯditiones attēdere quas nunc omitto: si discrasia fuerit calida sentitur ab itra caliditas ⁊ ledit̄ a calidis: si fuerit frigida: sētitur ab itra frigiditas: ⁊ leditur a frigidis. ⁊ iuuatur a calidis euacuatione facta: si fuerit sicca adsunt vigilie vt plurimū: leuitas capitis: si fuerit ab humiditate est tumor in facie ⁊ de facili incurrit reuma ⁊ est cū grauitate. si fuerit ab apostemate est semper dolor magnus ⁊ pulsatio ⁊ calor ⁊ febris saltē effimera: si fuerit ex vlcere est ibi pūctura mordicatio ⁊ dolor: ¶ Tertio notādū ꝙ ad sciendū experimentū vtꝝ in aure sit humiditas aut aquositas: aut sanies: aut alia res. ℞. spōgiā ⁊ calefiat igne ⁊ pānus lineus duplicatus calidus supponat̄ spōgie ⁊ applicet̄ auri ⁊ dormiat desuꝑ: Si iueniat pānū maculatū est ex illis: si vero nō tūc passio auris nō est ex humiditate nec sanie nec aquositate: sed ex alia re: ¶ Notādū quarto ꝙ surditas auditus est duplex: q̄dā est cāta ex lesione organi a ꝑncipio generatōis: et talis est icurabilis: Surditas vero accidentalis est duplex: Quedā est noua ⁊ illa est curabilis: ⁊ q̄daꝫ est antiqua: ⁊ est postq̄ꝫ trāsit duos annos: ⁊ talis est icurabilis: ¶ Notandū quito ꝙ hic capit̄ grauedo auditus vel ꝑ actiōe diminuta vel ablata auditus. ¶ Almansor.

Cum i auditu ꝯtigit grauitas ꝯsiderādū ē an sit ibi sordities q̄ vocat̄ cera q̄ fit in aure q̄ si iueťauerit mūdet̄ cū medicis ꝫ ꝙ ꝑdiximꝰ aut cū cura manꝰ. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de grauedine auditꝰ ⁊ diuidit̄ in q̄ttuor Primo ponit curā qn̄ ꝓuenit ex sorditie q̄ vocat̄ cera: Secūdo qn̄ ꝓuenit ex repletōe ⁊ vētositate: Tertio ponit curā qn̄ ꝓuenit ex inanitiōe: Quarto ponit curaꝫ qn̄ ꝓuenit post frenesim. ⁊ remittit nos: Scđa ibi: (Si aūt sordes): Ibi tertia: (Si aūt auditus): Ibi quarta: (Or si post): De prima dicit ꝙ si in auditu ꝓuenit grauitas ꝯsiderādum est: an sit ibi sordities q̄ vocat̄ cera in aure: Scđo dicit ꝙ si fuerit inueterata dꝫ euacuari cū medicinis ꝫm ꝙ dcm̄ est: Aut cū operatione manuali: ¶ Notādū ꝙ sordities auris aut est in supficie: ⁊ sic pōt remoueri cū operatōe manuali: Uel est in ꝓfundo ⁊ sic pōt remoueri cū medicinis mūdificatiuis ⁊ aperitiuis de quibus dictum est. ¶ Almansor.

¶ Si aūt sordes nō affuerit: ⁊ euenerit hoc post satietatē fastidiosā que eā ꝑcessit: aut egritudinē acutā auris ponēda ē sup vaporē aque in q̄ ea q̄ ꝑdiximꝰ cocta fuerit traiectorio iterposito quousq̄ꝫ vapor ascēdat ī qđ hoc mō fieri ꝯuenit: Res aūt iste i cucuma hn̄te os acutū coquant̄: deinde traiectorium ori cucume supponat̄: ⁊ ne vapor egredi possit pānis inoluat̄ ⁊ auris sup os traiectorij ponat̄: Istud ꝑterea sief i aurē mittat̄: Or ℞: collogntide: ʒ: i: baurach ꝫtiā: ʒ: vniꝰ. castorei aristol: ro: succi absinthij oiuꝫ an̄: ʒ. ß: costi q̄rtā ʒ: vniꝰ. euforbij sextā: ʒ: vniꝰ. fell' vaccini q̄ꝫtū sufficit ad ꝑdicta ꝯficiēda: fiāt ex eis sief: Cūq̄ꝫ neče fuerit sumat̄ vnū i oleo de amigdalis amaris resolutū ⁊ imittat̄ auri: hoc. n: valde vtile existit dolori phlťatico ⁊ vētositati ⁊ sonitui ⁊ tinnitiui qui ex grosso fuerit ⁊ surditati que est ex grossis humoribus. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā qn̄ ꝓuenit ex repletōe ⁊ vētositate. ⁊ diuidit̄ in duas. Primo ponit curā ꝑ vaporationē: Scđo ꝑ imissionē in aurē. Scđa ibi. (Istud ꝑterea): De ꝑma dicit ꝙ si in aure nō fuerit sordes: ꝫ grauitas auditꝰ fiat post satietatē vel repletionē que ꝑcessit vel ꝓpter egritudinē acutā: auris dꝫ poni supra vaporationē aque in q̄ ea q̄ dicta sunt: s. sansucus absinthiū sticados mentastrū origanū cocta sint: scđo ponit modū quo recipi dꝫ vapor: qꝛ res debēt coq in istrumēto: s. i vase ⁊ post circūuolui dꝫ vas ne vapor egredi possit et auris sup orificio poni dꝫ: Rō qꝛ hic fumꝰ ꝯsumit mām ⁊ resoluit vētositatē: ¶ Notandū ꝙ anteq̄ꝫ approximet̄ ħ locale vel aliud dꝫ ꝑmitti euacuatio cū pillulis cochys ⁊ an̄ exhibitionē pillulaꝝ dꝫ ꝑmitti sirupꝰ supradictꝰ: (Istud ꝑterea): Ponit curā ꝑ iniectionē in aurē: dicēs ꝙ in aure dꝫ poni istud sief: ℞: collogntide: ʒ: i: baurach tertiā partē. ʒ. vniꝰ castorei aristol: ro: succi absicthij oiuꝫ an̄: ʒ. ß: costi q̄rtā ptē. ʒ. vnius. euforbij sextā ptē: ʒ. i. fellis vaccini q̄ꝫtū sufficit ad ꝯficiēda ꝑdicta: fiat ex eis sief: ⁊ cū fuerit neče vnū i oleo de amigdalis amaris resolutū i aurē mittat̄: Scđo explicat iuuamēta eiꝰ dicēs ꝙ vtile ē dolori phlťatico ⁊ sonitui ⁊ tinitui ꝓueniētibꝰ ex vētositate grossa ⁊ sorditati q̄ est ex humoribꝰ grossis ¶ Notādū ꝙ cā remedij est: qꝛ ꝯsumit vētositatē ⁊ mām q̄ est cā grauitatis auditꝰ: Ad idē: ℞: baccaꝝ lauri: ʒ. ß: terātur ⁊ bulliāt ⁊ misce cū oleo de lilio ⁊ ponant̄ in aurem ⁊ valēt: Ad idē ℞: oleū laurinū in quo sit bullitū spoliuꝫ ꝫpētis. Ad idē. oleū iuniperis. oleū balsami: oleū amigdalaꝝ amaraꝝ. Ad idem valēt dicta in. c. precedenti de sonitu ⁊ tinitu. ¶ Secundo notandum ꝙ per illa localia intelligere possumus alia: s. gargarismata sternutationes caputpurgia ⁊ masticationes. ¶ Almansor.

¶ Si aūt auditꝰ debilitas post ieiuniū vigiliasq̄ꝫ cōtigit fueritq̄ꝫ facies extenuata ⁊ oculi concaui eger balneū sepe igrediat̄. Et largiori cibo ac po

tu vtat. Et i sõno fiat ꝑfūdior. Sup caput quoqꝫ aquam tepidam cū oleo fundat donec sanet. Qꝫ si post frenesim cõtigat ex medicinis primis curetur.

¶ Gillanus.

¶ Hic ponit curã qñ ꝓuenit ex ianitõe ⁊ diuidit̃ i q̃ttuor. Primo ꝑmittẽdo signa ponit curã ꝑ balneū. Scdo ꝑ dietã. Tertio ꝑ sõnū. Quarto ꝑ embrocationẽ. Scda ibi. (Et largiori). Tertia ibi. (Et i sõno). Quarta ibi. (Sup caput). De pma dicit q̄ si debilitas audit⁹ ꝓueniat post ieiuniū aut vigilias ⁊ cū h̄ fuerit facies extenuata ⁊ oculi ꝯcaui. ꝑ cura dꝫ sepe igredi balneū. ¶ Notãdū q̄ si appareãt ꝑdicta signa significat̃ mlta ꝯsūptio spūuz. tal' aūt est cã grauitatis auditus. Sꝫ rõ remedij est qꝛ i talib⁹ itẽsio ẽ humectatio ꝑpter siccitatẽ fcãz. sꝫ h̄ facit balneū ꝑ viã irrorationis. (Et largiori). Ponit curã ꝑ dietã dicẽs q̄ dꝫ vti dieta i cibo ⁊ potu in maiori q̃ntitate. Rõ qꝛ ex h̄ generat̃ magis de sãguine ⁊ de spū ⁊c. (Et i sõno). Ponit curã ꝑ somnū dicẽs q̄ dꝫ plus dormire q̃ anteqꝛ sõn⁹ bonificat digestionẽ ⁊ humectat corp⁹. (Sup caput). Ponit curã ꝑ embrocationẽ dicẽs q̄ dꝫ fūdi aq̃ tepida cū oleo supra caput. Rõ pꝫ. (Qꝫ si post). Ponit curã qñ venit post frenesim ⁊ remittit nos dicens q̄ si veniat post frenesim debet curari cuz medicinis pmis. ¶ Notandū q̄ post frenesim põt ꝓuenire debilitas audit⁹ dupl'r. vl' ꝑ cõitatẽ materie colerice faciẽtis frenesiz ad aures sinthomatice vel ꝑ viã crisis ⁊ dꝫ curari cuz medicinis dictis in ⁊c. de soda i pncipio libri. Uel põt fieri ex pte ventositatis ⁊ sic ꝯpetūt medicine ꝯsūptiue vẽtositatū. ¶ Scdo notandū q̄ cura grauitatis audit⁹ ex additõe carnis ẽ vt mūdificet̃ cū vnguẽto viridi quod sic fit. ℞. aluminis zuccarini florꝫ eris añ. ℥. ß. mellis. ℥. ß. icorporent̃ sil'. deide mundificet̃ cū vngtõ aplorum qd sic fit. ℞. cere albe resine añ. ʒ. xiiij. oppoponaci florꝫ eris añ. ʒ. ij. armoniaci. ʒ. xiiij. aristol'. longe thuris mūmie añ. ʒ. vi. myrrhe galbani añ. ʒ. iiij. bdelij. ʒ. vi. litargiri. ʒ. viij. ifūdat̃ bdeliū i aceto vini postq̃ frustatim icisū fuerit ꝯficiat̃ sic. dissoluant̃ oẽs gūme cū bdelio ⁊ cera ad ignẽ in oleo ⁊ postq̃ oĩa dissoluta fuerint ꝑfecte colet̃ totum ⁊ tūc addatur puluis aliaꝝ reꝝ que possunt ꝯteri et cribellari et agitetur continue cum spatula donec infrigidatum fuerit.

¶ De vmib⁹ auris ⁊ paruis aĩalib⁹ i ipsã igrediẽtib⁹ vt sūt pulices ⁊ similia.

¶ Gillanus.

Notãdū circa rubricã q̄ vmes pñt cẽ i carne dupl'r. Primo ab ex̃ sicut puluis pulex vel lapis. Scdo ab itra ex mã putrefacta i aure ꝯuertit̃ a calore nãli. licet putrefactio fiat a calore accñtali ⁊ lꝫ vt pl'imū vmes generent̃ in itestinis pñt tñ gnãri i aure ⁊ alijs locis. ¶ Scdo notãdū q̄ signa vmiū sūt titillatio prurit⁹ ⁊ dolor ⁊ casus vmiū ab aure ⁊ q̄ medic⁹ aspiciat itra aurẽ ad solẽ. tūc. n. certe poterit iudicare de vmib⁹. Rõ pꝫ.

¶ Almansor.

Cum i aure fuerit titillatio ⁊ pruritus ⁊ dolor: deinde ceciderint vmes ab aure imittat̃ auri succ⁹ mẽtastri: aut de folijs ꝑsicoꝝ aut oleū de nucleis ipsoꝝ: aut aloes in aq̃ dissoluat̃ ⁊ imittat̃: hec. n. vmes auris ⁊ parua aĩalia igrediẽtia ipsaz aut q̃ in vlcerib⁹ nascūtur interficiunt.

¶ Gillanus.

¶ Hic determinat de vmib⁹ ⁊ alijs aĩalib⁹ ꝑuis i aure dicẽs q̄ vbi i aure fuerit titillatio prurit⁹ ⁊ dolor. ⁊ ceciderit vmis ab aure tūc arguẽdū ẽ q̄ i aurib⁹ erūt vmes. Scdo dicit de cura q̄ i aurib⁹ dꝫ poni succ⁹ mẽtastri vel succ⁹ de folijs ꝑsicoꝝ. vel aloes i aq̃ dissolutū vl' oleū de nucleis ꝑsicoꝝ. verificat se qꝛ hec posita i aurib⁹ iterficiunt vmes ⁊ alia aĩalia parua aurẽ igredẽtia. ¶ Notãdū q̄ ꝑdicta iterficiūt vmes rõne amaritudinis sue. ¶ Scdo notãdū q̄ vltra ꝑdicta ad iterficiẽdū vmes valet. Succus absinthij. succus lupinoꝝ. succ⁹ cẽtauree. succus capparis. succ⁹ radicis mori. succ⁹ radicis coriãdri. nã sibi iest ꝓpetas mirabil'. Distillatio ell'i facta cū vino. oĩa fella. euforbiū ⁊ hec sūt simplicia. Cõposita sūt aloes. ℥. ß. collognitide agarici. añ. ʒ. ß. terant̃ ⁊ pulverizẽtur. misce cū aq̃ feruẽti ⁊ distillet̃ i aurẽ. ¶ Tertio notãdū q̄ educẽtia vmes sūt pmū q̄ vas i quo sit lac applicet̃ auri ⁊ patiẽs decubat supra illã aurẽ. qꝛ vmes descẽdẽt ꝑpter illã dulcedinẽ lactis. Ad idem. ℞. vini. ʒ. ij. mell'. ʒ. iij. olei rosꝫ. ʒ. iij. misce cū albumine duoꝝ ouoꝝ ⁊ lana ifūdat̃ i ꝑdictis. ex q̃ repleat̃ auris. ⁊ patiẽs decubat supra illã aurẽ ⁊ subito lana extrahat̃ qꝛ vmis exibit ex̃. Ad idẽ lana ifusa i melle ponat̃ in aure ⁊ subito extrahat̃. Ad idẽ applicet̃ auri vẽtosa. qꝛ extrahit vmes. Ad idẽ distillet̃ i aurẽ hora post horã oleū tepidū. deide sternutet cū ꝯdisi ell'o albo ⁊ retineat os ⁊ nares vt spūs ferat̃ ad aures. nã cū ipetu exibūt vmes. Ad idẽ si pulex vel aliud tale aurem ingrediatur mittatur in aurẽ capillus vel filum sirici duplicatum applicabitur vermis vel animal ad filum ⁊ sic libere extrahetur.

¶ De his q̃ extrisec⁹ cadūt i aurẽ.

¶ Gillanus.

Circa rubricã ẽ notandū q̄ eoꝝ q̃ igrediunt̃ aurẽ ab ex̃ q̃dã sūt i solida suba: vt cicer lapis ⁊c. q̃dã i suba liqda vt aliqs liquor vt aqua. ¶ Scdo notãdū q̄ si aliqs istoꝝ itrat aurẽ ab itriseco manifestū est medico per narrationem infirmi ⁊ per aspectum in aurẽ cum exponit̃ ad radium solis.

¶ Almansor.

Cum aliqd i aurẽ figit̃ oleū tepidū ẽ imittẽdū ⁊ patiẽs balneū igrediat̃ ibi moraz faciẽs donec corp⁹ ei⁹ mollificet̃: deide narib⁹ isufflet̃ ꝯdisi. ⁊ teneat̃ anhelit⁹ vt sternutatio seq̃tur. forsitan. n. sic egredit̃. Si aūt fuerit difficile ⁊ nõ exierit erit nec̃e vt cū ferro auri imisso extrahat̃. Qꝫ etiã i narib⁹ ẽ faciẽdū si qd eas igressū fuerit qd extrahi nõ possit.

¶ Gil.

¶ Ponit curã eoꝝ q̃ igrediunt̃ i aurẽ ⁊ diuidit̃ i duas. Primo facit h̄. Scdo oñdit q̄ cura nõ est differẽda. Scda ibi. (Neqꝫ h̄). Prima i duas. pmo ponit curã qñ illud qd igredit̃ i aurẽ ẽ i suba dura. Scdo qñ ẽ i suba liqda vt aq̃. Scda ibi. (Si aūt). Prima i duas. pmo ponit curã ꝑ iniectionem olei i aurib⁹. Scdo ꝑ iniectionẽ i narib⁹. scda ibi. (Deinde). De pma dic̃ q̄ qñ aliqd figit̃ i aure oleū tepidū ẽ imittẽdū. Rõ. qꝛ ẽ cã mollificatõis. vñ res meli⁹ possit egredi. scdo dicit q̄ patiẽs igrediẽs balneū dꝫ ꝯhere morã donec mollificet̃. rõ pꝫ supra. (Deide narib⁹). Ponit curã ꝑ iniectõez i narib⁹ dicẽs q̄ i narib⁹ debẽt isufflari ꝯdisi ⁊ retineri anhelit⁹ vt seq̃tur sternutatio. qꝛ sic egrediet̃. rõ qꝛ ꝑ illã sternutationẽ ꝯmouet̃ nã ad expellẽdū supflua ⁊ cū nõ possit exire vẽtus ꝑ nares ⁊ os sic illa res egredit̃. (Si aūt fuerit). Hic ponit curã ꝑ opationẽ manualẽ. dicẽs. q̄ si fuerit difficile egredi cū predictis erit necessariū vt cū ferro posito i aure egrediat̃. scdo dicit q̄ si qd i nare igrediat̃ quod nõ possit egredi idem est faciendum.

¶ Almansor.

¶ Qꝫ si aq̃ aurẽ itrauerit capite ad ptez auris illi⁹ iclinato saliat eger. Qꝫ si nõ exierit ꝓuocet̃ sternutatio vt diximus deide oleū tepidū multotiẽs imittat̃. Neqꝫ hoc ꝑ paruo ẽ habẽdū ⁊ ꝑcipue si res malã hñs q̃litatẽ igressa fuerit: ex ea nãqꝫ grauis seq̃tur dolor.

¶ Gillanus.

¶ Ponit curã qñ illud qd igredit̃ ẽ aqua aut suba liqda. ⁊ pmo dic̃ q̄ si aq̃ igrediat̃ i aurẽ capite ad aurem inclinato

saliat eger ⁊ saltet. rō q2 cā ē vt egrediat̄ p motū ⁊ saltū. Se
cūdo dicit φ si nō exierit oz ꝓuocari sternutatio vt dcm̄ est
supra. Tertio dicit φ oleuȝ tepidū sepe ē imittēdum i aure.
Rō: q2 ē cā lubricatōis. ¶ Notādū φ hec aq̄ i aure pōt re
moueri mūdificādo aurē cū stillo iuoluto i coto vl' pēna sub
tili mūda. Ad idē ponat̄ in aure cū filo vt possit ex̄hi spōgia
marina vel lana q̄ repit̄ i ꝯchis marinis. Uel frustrū medu
le sambuci. Ad idē ponat̄ cānula i aurē ⁊ aliq̄ ꝑsona ex̄bat p
illā cū anhelitu ⁊ exibit aqua ne det̄ vacuū ⁊ etiā modus
attrahēdi vines. Ad idē ponat̄ cāna in aurē ⁊ i canna ponat̄
vga ignita: q2 ꝯsumit illā aquā. Ad idē fiat suffumigatio ad
aurē ex dissoluētib⁹ vt camomilla aniso ⁊ sil'b⁹ coctis i vino.
¶ Nec ꝗ B) Oñdit quō hec cura nō est differēda: dicēs φ q̄n i
aure cadit aliqd ex̄neū nō ē differēda cura nec ꝓ paruo bñ
dū ꝑcipue si igrediat̄ res hūs ꝑrauā q̄litatē. Uerificat se. q2
ex ea seqt̄ur grauis dolor ⁊ p ꝯñs sequitur grauis egritudo.

¶ De fluxu sanguinis nariū. ¶ Sillanus.

Notādū φ flux⁹ sāguis nariū aliq̄n ē arterialis ali
q̄n venalis. Aliq̄n venit post febres acutas et post
apparitionē signoꝝ digestionis ⁊ d'r creticus. Aliq̄n
ante apparitōeȝ signoꝝ digestionis i febrib⁹ acutis ⁊ nō acu
tis. Aliq̄n absq3 febre fit corpe sano ⁊ ꝑpter acuitatē vel ei⁹
mltitudinē vl' a casu vel a ꝑcussiōe. ¶ Scd̄o notādū φ flu
xus sāguis nariū ꝓuenit pp apertionē orificioꝝ venaꝝ que
sūt i narib⁹. ⁊ hoc pp tria: aut rōe mēbri: aut virtutis: aut hu
moꝝ: si pp mēbrū cū est rarū ⁊ laxū. si pp virtutē. vt q2 ex
pulsiua est fortis ⁊ cōtētiua ē debilis: sed pp humorem. aut
q2 mlt⁹. aut q2 acut⁹ aut q2 aquosus ⁊ subtilis ⁊ iste sūt cau
se comunes in oī eo quod egreditur. vt vult Gal' in sexto de
accidenti ⁊ morbo. ¶ Tertio notādū φ fluxus sāguinis na
riū. aut est ab extriseco aut ab intrinseco. Si ab intriseco:
aut cū crisi. aut sine crisi. sicut i frenesi aut pleuresi. aut apo
stemate epatis aut splenis. aut synocha. aut tertiana. aut in
variolis ⁊ morbillis ⁊ silibus. si sine crisi. aut ꝓuenit a capi
te aut ab epate. aut a splene. ¶ Quarto notādū de signis:
Signa distiguētia inter sanguinē venalē ⁊ alterialē. sūt q2
sāguis alterialis exit a loco cū inundatione ⁊ motu tortuo
so: sed venalis nō. Itē sanguis alterialis est valde subtilis ⁊
magis rube⁹ q̄ venalis. Itē ad fluxū sanguis arterialis qua
si sēp sequitur sincopis. in venali aūt nō. Itē arterialis non
sic ex oī medicina restrigitur de leui sicut venalis. Itē res q̄
ponūtur super epar nō sic cōferūt in fluxu sanguinis arteri
alis: queadmodū res q̄ ponūtur super cor ⁊ toracē. In venā
li vero satis cōferūt. Ratio patet. Signa fluxus sanguis cre
tici sūt q2 fit post febres ⁊ post alias egritudines ⁊ post appi
tionē signoꝝ digestionis in supfluitatib⁹ ⁊ in die aliqua cre
tica ⁊ φ dolor corpis ꝓcesserit ⁊ habitudo satis carnosa exi
stit ⁊ colerica vrina visa fuerit citrina ⁊ ante oculos appue
rit res rubee vt ignis ⁊ post fluxū sentit se alleuiatū mani
feste. rō pȝ. Signa ei⁹ qui fit ex acuitate sāguinis sūt clari
tas ⁊ subtilitas sāguinis qui egredit̄ ⁊ cū egredit̄ sētit̄ cali
ditas vehemēs ⁊ φ exit paulatī ⁊ nō subito. Signa ei⁹ g fit
pp multitudinē sūt q2 corp⁹ valde repletū videt̄ rubedo fa
ciei ⁊ toti⁹ corpis ⁊ φ subito emittit̄ in q̄ātitate maxia ad
quā seqt̄ sincopis multotiēs ⁊ φ ante fluxū visū ē patiētez
vti reb⁹ multiplicātib⁹ sanguinē ⁊ φ abstinuit a coitu ⁊ fle
botomia longo tpe ⁊ φ dolor capitis vehemēs antecessit.
Signa quādo fit flux⁹ sāguis a mēbris determiatis: si a ca
pite significat̄ ex dolore vehemēti. si ab epe significat̄ φ sā
guis fluit a nare dxtra: si a splene sāguis fluit a nare sinistra
si ab vtroq3 fluit ab vtraq3. Signa q̄n a cā extriseca. vt casu.
vl' ꝑcussiōe sūt manifesta ex relatione infirmi. ¶ Quinto
notādū de ꝓnostico flux⁹ sanguis. q2 si ꝓuenit pp rethe cer
ebri vix aut nūq3 curabit. Flux⁹ sāguis nariuȝ g extēdit se
vltra quatuor lb. malus ē; si vltra octo pessim⁹; ⁊ si extendit
seu sq3 ad. xx. vel. xxiiij. nūq3 viuere pōt. Et flux⁹ sāguinis vl
φ ad colorē validū ducēs vl' fuscū viridē vl' liuidū pessim⁹ ē
⁊ mortalis. Flux⁹ āt ducēs ad sincopi ē mortalis. Flux⁹ oīs
subito veniēs ⁊ cū ipetu est mortalis. Flux⁹ oīs cum alleuia
tione infirmi est bonus. ¶ Almansor.

Ex his q̄ sāguinis de narib⁹ fluxū retinēt
ē succ⁹ albedarogi cū camphora fuerit i
eo dissoluta naribus imissus ꝓfert. n. ei
qui hanc passionē icurrere solit⁹ ē ante eā iiect⁹
aut i hora egritudinis. Aut sumātur gipsū cinis
carte de panno galle sanguinis draconis calx ge
ziz ⁊ puluerizata narib⁹ insufflentur aut liciniuȝ
in eis intinctum mittatur in nares aut alumē ia
meni puluerizatū vt alchool cum amilo eiusdez
quantitatis naribus insuffletur. Et si frequen
ter adhuc manauerit superiores brachioꝝ par
tes apud ascellas cum instita ⁊ coxe apud ingui
na ligentur ⁊ testiculi sūt ligādi silr. ¶ Sillan⁹

¶ Hic pōit curā flux⁹ sāguis nariū ⁊ diuidit̄ i duas. Prio po
nit curā q̄n flux⁹ sāguis nō ē mlt̄ū magn⁹. Scd̄o q̄n excedit.
Ibi scd̄a: (Si vo passio). Prima i duas. Primo, ponit curā p
q̄dā localia. Scd̄o p diuertētia. scd̄a ibi: (Et si adhuc). Pri
ma i tres ẜm φ tria ponit q̄ restrigūt flux⁹ sanguinis nariū
Primū est succ⁹ basilici maioris i quo dissoluat̄ cāphora et
inyciat̄ narib⁹. Rō q2 cāphora cū sit frigida igrossat sangui
nē: ⁊ succ⁹ basilici valet a ꝓpetate. scd̄o dicit φ valet gypsū
cinis carte panni galle: sanguis draconis calx: zegi: i: calcan
tū puluerizata narib⁹ isuffleńt: aut liciniū in eis itinctū na
rib⁹ iponat̄: rō q2 gnāt crustā q2 ē medicamē caustici. Ter
tio dicit φ si alumē iameni puluerizatū subtilissime cū ami
lo eiusdē q̄titatis narib⁹ isufflet̄: valet. rō. q2 ē ꝯglutinatiuū
stipticū: ⁊ iux̄ B dicit Gerardus φ q̄dā mlier patiebat̄ fluxū
mēstruoꝝ ⁊ fuerūt ei applicata diuersa remedia ⁊ nō pote
rat restrigi ⁊ post ei fuit fcm̄ balneū de alumine ⁊ statiȝ fuit
curata. ¶ Notādū φ flux⁹ sāguis nariū restrigit̄ sex modis
Primo cū frigidis vt sūt lactuca sempuiua solatrū plātago
aq̄ frigida aq̄ roȝ. acetū succ⁹ salicis semē iusqami albi opiū
sāguinaria cauda egna vmicularis cāphora bursa pastoris.
rō q2 talia īfrigidādo sāguinē igrossāt: vñ nō est apt⁹ ad flu
xū: ⁊ iō bonū est fundere aquā frigidā ab alto sup caput: silr
manutergiū īfusū i aq̄ frigida vel i aq̄ roȝ ⁊ aceto ⁊ expssū
alliget̄ collo. Ualet etiā mirabiter si sup spatulas aq̄ frigi
da ab alto fundat̄ cū aq̄ roȝ. mixta cū modico aceti donec
tremat. Ualet etiā epithima ex pdictis positū supra pte a q̄
venit flux⁹. Uel emplm̄ tale. ℞. succi solatri. lb. ʒ. aq̄ roȝ. q̄r.
ʒ. farine ordei. q. sufficit. fiat emplm̄ applicet̄ epi si fluit ab il
lo. Scd̄o flux⁹ sanguinis restrigit̄ cuȝ stipticis. sicut sūt aca
tia corall' rube⁹ mumia aloes alumē idicū cauda egna ka
rabe lapis emathitis ypoqstidos bolus ar: terra sigill'. bala
stie lētes galle sumach. sanguis draconis ⁊ fructus oiuȝ ar
boꝝ stipticaꝝ: sicut sunt pira sorbe nespula citonia ⁊ succus
folioꝝ ipsaꝝ virga pastoris olibanū ⁊ hoc de simplicibus.
De compositis aūt trocisci d karabe trocisci de terra sigilla
ta. rō q2 illa sunt stiptica ⁊ claudunt orificia venaꝝ. Ualet
etiā B emplm̄ positū supra frōtē. ℞. succi plātaginis aq̄ roȝ.
de stipitibus si possit haberi aā: q̄rt: i. ʒ. aceti: ʒ. i. albumina
duoꝝ ouoꝝ terre sigill' vel loco eius argille qd̄ sufficiat. mi
sce ⁊ fiat emplastrū mediocriter ligdū ponat̄ supra frontē ⁊
tēpora. Ad idē. ℞. sanguinis draconis gūmi arabici aāī ami
li aāī gūmi rute roȝ. acatie ypoqstidos spodij balaustie boli
ar: terre sigillate lapidis emathit: corallī ru. karabe aā: ʒ. i. ʒ.

feminis papaueris. feminis portulace an͠ ʒ.i. opij ʒ.ß. pulue/
rizāda puluerizent͠ subtil͠r ⁊ icorporent͠ cū succo plātaginis
q̄. sufficit ⁊ frōti ⁊ tpibꝰ applicet͠. Ad idē. ℞. mumie ⁊ terat͠
⁊ misceat͠ cū tela aranee ⁊ albumie oui ⁊ ponat͠ cū tēta i na
so. Ad idē. ℞. aloes cū albumine oui ⁊ iponat͠ in naribꝰ. Ad
idē. tēta ifusa in succo plātaginis in quo sit puluis coralli ru.
vel lapidis emathitis vel karabe. Ad idē succꝰ caude eq̄ne.
Ad idē fiat empl'm cū puluere boli ar. albumine oui ⁊ succi
sanguinarie ⁊ tpibꝰ applicet͠. Tertio restrigit͠ cū glutinati
uis sicut dragagātū gūmi arabicū puluis thuris farina vo/
latilis molēdini albumen oui ⁊ filia. Rō q͛ faciūt adhere
re partes adiuicē ⁊ vtplimū misce cum stipticis. Quarto re
strigit͠ cū cauterizātibꝰ. sicut atramentū arsenicū calx viua
sal armoniacum vitreolū ita q̄ insufflet͠ puluis in nares. rō
q͛ cānt crustā. ī3 est piculū. q͛ si fluxꝰ nō remouet͠ fit maior
fluxꝰ. iō nō ē libēter vtēdū. Quito restringit͠ cū his q̄ a tota
spē h̄ faciūt h̄ est succꝰ basilici stercꝰ asini vel porci si odo
ret͠ vel fiat tēta ⁊ si ponat͠ in naribꝰ vl' fiat emplm. vn͠ dicit
gerardus q̄ ipse restrigit fluxū sāguinis menstruoꝝ cū em/
plastro fcō ex dictis posito supra pectē. ⁊ ita si ponat͠ i collo
matricis. Scdo restrigit͠ cū diuertētibꝰ ⁊ trahētibꝰ ad par
tē p̄triā sanguinē. ⁊ hoc fit dupl͠r. Primo p flebotomiā saphe
ne vel basilice. vel p vētosas positas i cruribꝰ ⁊ spatulis cū
scarificatōe. Scdo fit sine euacuatōe vt cū ventosis positis
supra mēbrū a quo fluit sanguis sine scarificatōe ⁊ est reme
diū forte. Uel cū ligatura restrigēdo ptes iferiores. s. coxas
vel testiculos vel mamillas vel fortis tractio auriū. (Q͛ si
adhuc). Ponit curā p diuersionē dicēs q̄ si cū p̄dictis reme
dys sanguis adhuc fluat ex naribꝰ brachia vsq̄ ad ascel/
las ⁊ coxe vsq̄ ad iguina cum fascia sūt ligāde ⁊ sil͠r testicu/
li. rō q͛ fit dolor rōne cuius currit sanguis ⁊ spūs ad locum
doloris. ⁊ sic diuertitur. ¶ Notandum q̄ ligatura illa non
debet multum stare. sed debet frequenter fieri et fit maior
dolor. ¶ Almansor.

¶ Si vero passio inualuerit flebotometur ce
phalica eiusdem partis de qua fluit sanguis. Si
autem nec hoc modo strictus fuerit magne ven
tose superponantur vētri ab ea parte de qua flu
it sanguis. Medicamen quod vehementer va
let ad sanguinem constringendum. Suma
tur calx alba ⁊ lenis qua vtuntur aurifices ⁊ se
pe naribus insuffletur sine interpollatione ⁊ li
cinium albumine oui illinitum ea inuoluatur ⁊
naribus imittatur. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā qñ fluxꝰ excidit ⁊ diuidit͠ in tres. Primo
ponit curā p euacuationē. s. p flebotomiā. Scdo p diuersio/
nē. s. p vētosas. Tertio explicat vnum locale. Scda ibi. (Si
aūt). Tertia ibi. (Medicamē). De p̄ma dicit q̄ si fluxꝰ cre
uerit oz fieri flebotomia de cephalica eiusdē partis p quā
fluit sanguis. Rō q͛ p flebotomiā talem euacuat͠ sanguis ⁊
diuertit͠ ad aliū locū ⁊ est remediū optimū. (Si aūt). Po
nit curā p vētosas. s. p diuersionē ⁊ dicit q̄ si fluxꝰ p flebo
tomiā nō restrigit͠ tūc ventose magne sine scarificatōe debent
poni supra vētrē ab ea pte a qua fluit sanguis. rō q͛ talis vē
tosa attrahit ad ptē p̄triā ⁊ diuertit licet nō sequatur euacua
tio. ¶ Notādū q̄ oēs auctores laudāt has vētosas in omni
fluxu vn͠ posita vētosa magna sub mamillis curat fluxū mē
struoꝝ iuxta afforismū q̄rte pticule. Mulieri si velis men/
strua. Et posita sup epar curat fluxū sanguinis p̄ueniētē a
nare dextra. ⁊ sil͠r supra spatulas curāt fluxū sanguis nariū.
Sil͠r si ponant͠ supra vmbilicū curāt vomitū ⁊ hoc remediū
fecit magnū honorē ⁊ laudem in dña Ursina de becchariа
vxore dñi gori. (Medicamē). Hic explicat vnū locale nari
bus applicādū dicēs q̄ sumat͠ calx alba ⁊ lenis q̄ vtūtur au
rifices ⁊ sepe naribus insuffletur sine interpollatione. Se
cundo dicit q̄ licinium illiniatur in ea ⁊ naribus imittatur.
ratio quia cauterizat et facit crustam.

¶ De vlceribus narium. ¶ Sillanus.

Notādū circa rubricā p̄mo q̄ hic capit͠ vlcus p vul
nere. ⁊ est duplex. s. siccū ⁊ humidū. Siccū dr͠ qñ fa
cit crustā. Humiduz qñ fluit humiditas. de vtrisq̄
determinat hic Ras. ¶ Scdo notādū q̄ vlcera fiūt in na
ribꝰ a mā acuta vel salsa vel adusta currēte ad nares ⁊ de/
scēdēdo vlcerat ⁊ vlcera facit in parietibꝰ nasi ⁊ sic fiūt a cā
extrinseca. ¶ Tertio notādū q̄ signa vlceꝝ q̄ fiūt a cā itrise
ca sūt. q͛ ifirmꝰ sentit pruritū ⁊ ardorē ⁊ acuitatē i naso ⁊ cū
fricātur partes intrinsece nasi exit sanguis ⁊ escara ⁊ aliqñ
post escarā exit subtile aquosum croceū vel viride vl' nigrū.
Sed signa quando fiunt a causa extrinseca sunt nota ex re/
latione infirmi ⁊c. ¶ Almansor.

Cum i naribꝰ fuerit vlcera cera ⁊ oleū ⁊
adeps gallinaceꝰ eis imittat͠ ⁊ aq̄ calidā
naribꝰ i mane mltotiēs per aliquot dies
odoret. Cūq̄ pustule egredi ceperit liciniū aceto
forti ifusū in quo sal sit positū naribus imittatur
ac super eas acetū ⁊ sal similiter ponantur. Sic
cabuntur enim ex hoc ⁊ non prolongabitur cax
mora. Q͛ si vlcera ibi affuerint vnguento de ce
rusa curentur. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā vlceꝝ nariū. ⁊ diuidit͠ in tres. Primo docet
remouere escarā seu crustā. Scdo docet remouere pustulas
cū icipiūt egredi. Tertio docet remouere vlcera. Scda ibi.
(Cūq̄ pustule). Tertia ibi. (Q͛ si). Prima in duas s̄m q̄ p
duo docet remouere. Scda ibi. (Et aqua). De p̄ma dicit q̄
vbi sūt i naribꝰ escare vel crusta cera oleū ⁊ adeps gallina/
ceus debēt poni i naribꝰ. Scdo dicit q̄ etiā p̄ueniens est vt
semp p aliq̄t dies de mane sugat aquā calidā naribꝰ. Rō
q͛ illa mollificat crustā. iō ⁊c. ¶ Notādū q̄ ad idē valet vn
guētū tale. ℞. medulle vituli gūmi arabici an͠ ʒ.y. olei sisa/
mini q̄rtl. s. cere. q. sufficit fiat vnguētū. Ad idē valet butiꝝ
ablutū sine sale. Ad idē aq̄ decoctiōis maluauisci. aut aqua
decoctōis solatri ⁊ malue. (Cūq̄ pustule). Hic docet remo
uere pustulas nariū. dicēs q̄ cū pustule iceperit egredi lici/
niū forti aceto ifusū i quo sal ponat͠ naribꝰ imittat͠ ⁊ sup eas
sil͠r acetū cū sale ponat͠. Uerificat se. q͛ exiccabūtur ex hoc.
¶ Notādū q̄ h̄ medicamē p̄petit qñ cruste sūt mlt͠e adhe/
rētes. q͛ tūc cōpetūt mordicātia iter nares. q͛ nā tunc illas
expellit. (Q͛ si vlcera). Docet remouere vlcera. dicēs q̄ si i
naribus fuerint illa vlcera debēt remoueri cū vnguēto de
cerusa. ¶ Notādū q̄ in vlceribus cadit duplex itētio. p̄ma
est mūdificatio cū his que dicta sunt. in. c. de cura vlceꝝ au
riū. Scda intētio est p̄solidatio. ⁊ hec fit cum vnguento de
cerusa. q͛ p̄solidat. Ad idē valet h̄ vnguētū. ℞. ceruse myr
rhe litargiry calcecumenō galle paꝝ cōbuste aluminis an͠.
ʒ.i. olei rosꝫ q̄rtl. i. cere. q. sufficit puluerizāda puluerizentur
subtil͠r misce fiat vnguentū q͛ p̄solidat ⁊ desiccat. Ad idem
valet vnguētū de mumia thure ⁊ mastice naribus ifusum.
Ad idē valet lotio cū vino calido decoctionis myrrhe ⁊ thu
ris. ¶ Secūdo notādū q̄ cū talia vlcera fiant vtplurimum
a reumate cerebri. in talibus ante localia dicta cōuenit pur
gare cerebrum cum pillulis cochys vel pigra vel decoctio/
ne appropriata premittendo digestiuum. ¶ Tertio notan/
dum q̄ si vlcera nasi fuerint a causa extrinseca cura est vt
statim fiat flebotomia vel ventosatio in spatulis ⁊ ponatur
super vulnus albumen oui mixtum cum puluere campho/
re. deinde consolidetur cum predictis.

¶ De apostematibus narium. ¶ Sillanus.

Notandũ est circa rubricam ꝙ tria apata fiũt cõiter ĩtra nares: s. emorroides polip⁹ ⁊ cãcer: Emorroides sunt qñ intra nares caro mollis oriť ⁊ ex eis humores fluxerũt ⁊ si nares stringũtur inueniũtur molles si sanguinẽ tpalr emiserit. si vero sanguinẽ nõ emiserit vocať caro mollis si aũt pedẽ vel ĩfistulationẽ hũerit cũ q̃da duritie nõ vltimata appellať polipus. si vero duritiẽ ⁊ soliditatẽ habuerit appellať fic⁹ vel cãcer. ¶ Scõo notãdũ ꝙ caro mollis est ex mã humida ⁊ descẽdẽte a cerebro q̃ ẽ ꝯuersa in carnẽ ꝑ viã putrefactõis: silr ⁊ emorroides: Polipus vero fit ex mã melãcolica mixta cũ flegmate q̃ in formã illã ⁊ carnem ꝯuertiť a calore accñtali innata ꝑ putrefactionem ⁊ corruptionẽ: Cãcer vero fit ex melãcolica mã adusta vel ĩdurata currẽte ꝑ venas ex cerebro ad partes nasi ⁊ ꝯuertiť i carnẽ ⁊ duritiẽ a calore accidẽtali in mẽbro illo ⁊ partibus nasi. vltimo infiltrať ⁊ inseriť. ¶ Tertio notandũ ꝙ signa carnis mollis vel emorroidaꝝ sũt mollities ⁊ ꝙ nulla sordities ibi reperiť ⁊ humores ab eis manãt tpalr ⁊ tact⁹ nariũ etiam mollis est cũ stringiť a medico. signa polipi sunt oppillatio meatus nasi ⁊ grossities q̃ apparet in parte posteriori ⁊ ꝙ figura eius est sicut figura ficus ⁊ est ibi durities aliq̃ ⁊ fetor. Signa cãcri sunt ꝙ apparẽt ĩ naso vene nigre plene sãguine melãcolico ⁊ durities ibi q̃si vltimata reperiť ⁊ fetor ĩtolerabilis est illic ⁊ fetẽs vir⁹ a loco emanãs viride: aut nigrũ aut liq̃dũ currẽs vt acetũ ⁊ sentiť calor in loco cũ pulsatiõe ⁊ aliq̃ dolore. ¶ Quarto notãdũ de ꝓnostico ꝙ si caro mollis in naso seu emorroides nasi fuerit ĩfiltrata ꝙ non curať absq; recidiuatõe: q2 radices eoꝝ ꝑ cirurgiã remoueri non pñt: Cãcer si fuerit ĩ carũculis curã nõ recipit ꝑ cirurgiã: sed poti⁹ augeť ĩ q̃litate malitia: aut q̃ᷓtitate. ¶ Almãsor.

Cum intus in narib⁹ caro superflua mollis ⁊ quasi dissoluta rubeat: aut alba exorta fuerint ⁊ nares ingrossari ceperint ac ex carne predicta repleri cephalica prius erit flebotomanda. ¶ Sillanus.

¶ Determinat de polipo ⁊ alijs: ⁊ diuiditur in tres: Primo ponit curaz carnis mollis polipi ⁊ emorroides: Scõo ponit curã cãcri quãdo est possibilis. Tertio docet cognoscere qñ passio nõ est curãda ferro vel acuto medicamine ⁊ quando est curãda cũ predictis. Scõa ibi. (Uerꝝ cãcer). Tertia ibi. (Sz cũ nares): Prima in duas. Primo ponit curã ꝑ medicinã. Scõo ꝑ ferꝝ. Scõa ibi. (Hec p̃terea): Prima in duas: Primo ponit curã ꝑ euacuationẽ. s. ꝑ flebotomiaz. Scõo ꝑ localia. Scõa ibi. (Deide liciniũ): De p̃ma dicit ꝙ vbi caro supflua mollis sit in narib⁹ ⁊ quasi dissoluta seu rubea ⁊ alba orta fuerit ⁊ nares ĩceperit ĩgrossari ⁊ repleri carne p̃dicta flebothomia dz fieri de cephalica. Rõ. q2 remouet multitudinẽ ⁊ ꝓhibet fluxum humoꝝ ad nasum ⁊ eodez modo competit medicina. ¶ Almansor.

¶ Deide liciniũ ex vnguẽto viridi q̃d in. c. de corrodẽtib⁹ carnẽ nominauim⁹ liniẽdũ ⁊ narib⁹ erit ĩmittẽdũ: Si vero illud nõ suffecerit medicamẽ acutũ q̃d ibi descripsimus apponať donec ex toto mundificetur: ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã ꝑ localia ⁊ diuidiť in duas scõz ꝙ duo ponit Scõa ibi. (Si vero illud). De p̃ma dicit ꝙ post flebotomiã liciniũ cũ vnguẽto viridi de quo dcm̃ est in cap. de corrodẽtib⁹ carnẽ. s. septimo hui⁹ narib⁹ est ĩmittẽdũ: Rõ. q2 corrodit. Ad idẽ. ℞. arsenici citrini calcãti floꝝ eris añ. lb. ß. argẽti viui lib. salis armoniaci lib. i. terantur subtilr ⁊ ĩfundãtur in aqua que vocať aqua p̃ma. i. aqua calcis. Ad idẽ. ℞. alũnis zuccarini floꝝ eris añ. ʒ. ß. mellis. ʒ. ij. cribellẽtur ⁊ incorporentur simul: Ad idẽ sepe in die abluať cũ aceto sq̃llitico calido ĩquo dissoluať sal ⁊ alumẽ zuccarinũ: Ad idẽ infundať tenta in aceto ⁊ p̃us ĩuoluať ĩ puluere q sic fit. ℞. pulueris affodilloꝝ. ʒ. ß. racalgar. i. lorosigar. ℈. i. misce ⁊ ponãtur ĩtra nares supra egritudinẽ. (Si vero): Ponit curaz ꝑ aliud medicamẽ: dicens ꝙ si medicamen predictũ non suffecerit debet poni medicamẽ acutuz descriptũ septimo almanß. c. dicto: donec ex toto mundificeť: Ratio patet: q2 est fortius corrodens. ¶ Almansor.

¶ Hec preterea passio quandoq; curatur cum ferro radicitus omnino incidendo. Medici tamen quandoq; in hoc errant: vnde ex eorũ cura eger maximũ incurrit nocumẽtũ: in hoc nãq; loco cãcer plurimũq; exoriť. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam ꝑ ferꝝ et diuidiť ĩ duas. Primo facit hoc. Scõo ponit cañ. circa hoc. Scõa ibi. (Medici ⁊c.) De p̃ma dicit ꝙ hec egritudo aliqñ curať cũ ferro ĩcidẽdo totũ radicitus: Scõo dicit ꝙ medici in hac cura sepe errãt. q2 ex cura eoꝝ generať sepe cãcer: ⁊ sic fit maximũ nocumẽtũ: Rõ. q2 hz radices multũ fixas in naso: ideo nõ p̃ot remoueri radix nisi de substãtia nasi remoueať. ¶ Notandũ ꝙ si medicus locũ lesum ⁊ radices cũ stilo ferreo ĩflammato cauterizaret esset valde vtile ⁊ supremũ remediũ ⁊ post vstionez ponere butyꝝ ⁊ albumẽ oui ĩtra nasũ ⁊ extra hora cauterizatõis cooperiat totã faciem ⁊ nasum cũ pãnis ĩfusis in aqua ⁊ aceto vl aqua rosacea. ¶ Almansor.

¶ Uerꝝ cancer qñ in hoc nasciť loco nec tolerat acutas medicinas: nec ĩcisionez que cũ ferro fit: imo ĩdiget vt suauiter tractet ⁊ medicaminibus lenientibus ⁊ flebotomia ⁊ vẽtris solutõe cureť. Cognosciť aũt an illud accidẽs fit cãcer: q2 ẽ durus ꝑtingẽs qñq; vsq; ad palatũ. Sz cũ res sicce fint ⁊ dure nec sit in eis aliq̃ humiditas supflua sũmope cauẽdũ est ne hec egritudo aut silis: ferro aut acuto medicamine tangať. Si ãt q̃d ĩ naribus exoriť caro est mollis fluxerintq; ex eis humores ⁊ cũ nares stringunť inueniunť molles ⁊ cũ tãgũť tact⁹ nõ sentiť solid⁹ nõ ẽ timẽdũ qn ex medicamib⁹ acutĩ ⁊ ferro mederi possint. ¶ Sil.

¶ Ponit curã cancri qñ nasciť in narib⁹: Et p̃mo facit hoc. Scõo ponit signa cãcri: Scõa ibi. (Cognosciť.) De p̃ma dicit ꝙ qñ cãcer nasciť in hoc loco nõ tolerat acutã medicinã. aut ĩcisionẽ q̃ cũ ferro fit: Rõ pz: Scõo dicit ꝙ ꝓ cura indiget medicinis leniẽtib⁹ ⁊ euacuatõe ꝑ medicinam euacuatiuã ⁊ ꝑ flebotomiã: Rõ. q2 remittũt dispõnẽ ⁊ ꝓhibẽt augumẽtũ. ¶ Notãdũ ꝙ ĩ cura ꝯuenit sepe purgare caput ĩ oĩbus istis egritudinib⁹ decoctione q̃ sic fit: ℞: mirobolanoꝝ ĩdoꝝ: ʒ. i. ß. sene epithimi añ. ʒ. ij. penidij. ʒ. iiij. bulliant in. ʒ. ix. aque tãdiu ꝙ medietas sit cõsũpta: postea coleť ⁊ ĩ colatura dissoluať mãne tamaridoꝝ añ. ʒ. i. ⁊ deť ãte diẽ semel ĩ hebdomada: Ad idẽ purgeť cũ pillulis stomaticis alkindi vl fetidis: Cõforteť loc⁹ bis in die vl pluries cũ oleo rosaꝝ mixto cũ cãphora vl cũ vnguẽto fcõ ⁊ ponãť sup locũ petie ĩfuse ĩ succo solatri: Abstineat a legumĩb⁹ caseo ⁊ carnibus ⁊ ab oĩb⁹ reb⁹ generãtib⁹ mlĩam: ⁊ tota ĩtẽtio sit ĩ multiplicatiõe diete hũide: Bibat vinũ limphatũ: (Cognosciť) Ponit signa cãcri dicẽs ꝙ illud accidẽs cognosciť an sit accñs cãcri vel cancer qm̃ ẽ duꝝ pertigẽs qñz ad palatũ: (Si cuz nares,) Hic oñdit qñ nõ ẽ medicandũ cũ ferro nec cũ me

dicinis acutis ⁊ qñ sic dicẽs: ꝙ qñ nares fuerit sicce ⁊ dure ⁊ nõ fuerit ĩ eis humiditates aliq̃: cauẽdũ est ne hec egritudo tãgat̃ ferro: aut medicina acuta. Rõ pꝫ: Scd̃o dicit ꝙ illud qd̃ orit̃ ĩ naribꝰ si est caro mollis ⁊ fluit humiditas ⁊ si nares ꝯstrigant̃ ĩueniunt̃ molles ⁊ ad tactũ nõ sentit̃ durities: tũc potest fieri cura cũ medicinis acutis ⁊ ferro: Ratio patet.

¶ De diminutione olfatus. ¶ Sillanus.

Notãdũ circa rubricaꝫ ꝙ triplex ẽ actio lesa olfatꝰ. s. diminuta qñ odores ꝑcipiũtur sicut sunt: sed ĩperfecte: ⁊ h̃ est cõiter in nã hoĩs respectu alioꝝ aĩaliũ ꝓpter multã cerebri humiditatẽ: nã in organo odoratꝰ dñat̃ ignis vt dicit Aristoteles in libro de sensu ⁊ sensato: iõ aĩalia hñtia cerebrũ siccũ bñ odorãt. Alia est actio ablata ⁊ est qñ nullus odor ꝑcipit̃: Alia est actio lesa; corrupta: ⁊ est qñ ꝑcipit̃ odor alr̃ q̃ꝫ sit: vt res fetide si ꝑcipiantur odorifere: vel ecõtra. ¶ Scd̃o notãdũ ꝙ cã diminutõis odoratꝰ est multa humiditas cerebri. Cã amissionis ẽ ꝓpter eiꝰ oppillationẽ ex humoribꝰ sup̃fluis ⁊ de illa loqtur raſ. Cã corruptõis est humor malus corruptꝰ ĩ organo odoratꝰ vt ĩ carunculis qñ res odorifere ꝑcipiũtur fetide: sꝫ qñ res fetide ꝑcipiunt̃ odorifere cã ẽ phl̃a dulce ĩ loco exñs: ¶ Tertio notãdum ꝙ signa ꝑuatõis odoratꝰ sũt ꝓhibitio anhelitꝰ ⁊ vocis ĩperfectio ⁊ apparet oppilatio ĩ naso manifesta cũ ĩ naso aspicit̃ ad radiũ solis ⁊ ĩ sõno manet cũ ore apto: ¶ Quarto notandũ ꝙ priuatio olfatus que est per naturã: aut ciconia multũ nõ curat̃: si vero nõ fuerit ꝑ naturã. aut cronica aliquãdo curatur aliquando non. ¶ Almansor.

Cum sensus quo odorãda ꝑcipiunt̃ missus fuerit nec ĩ naribꝰ caro sup̃flua euenerit ⁊ aer ita leuiter vt priꝰ attrahat̃ ⁊ oculi ac sensus naturalr̃ existũt naribꝰ erit ĩsufflãdus puluis adeo subtilis vt alchofol q̃ fiat ex cõdisi ⁊ artemisia ⁊ sale armoniaco: Egro quoqꝫ ꝑcipiat̃ vt nares vapori ex aceto calido ꝓcedẽti multotiẽs apponat. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã amissionis odoratꝰ ⁊ diuidit̃ in q̃ttuor ꝑm ꝙ q̃ttuor ponit remedia: Scd̃a ibi. (Egro quoqꝫ). Tertia ibi: (Si aũt). Quarta ibi. (Et h̃ qdẽ): De p̃ma dicit ꝙ vbi sensus odoratꝰ fuerit amissus ⁊ nõ creuerit ĩ naribus caro sup̃flua ⁊ ita leuiter aer attrahat̃ vt prius ⁊ oculi ac sensus nãlr̃ existũt: naribꝰ dꝫ ĩsufflari puluis subtilissimꝰ fcũs ex ꝯdisi ⁊ arthanita ⁊ sale armoniaco. rõ q: alterat malã ꝯplõnẽ ⁊ aperit oppilatões ⁊ vias ⁊ ꝓuocat sternutationẽ. ¶ Notãdũ ꝙ ex eo qd̃ nõ est caro ĩ naribꝰ signũ est ꝙ nõ ꝓuenit ex emorroidibꝰ vl̃ polipo vl̃ cãcro sꝫ ex humoribꝰ vl̃ ex frigiditate ĩ meatibꝰ cerebri. (Egro quoqꝫ): Ponit curã ꝑ aliud locale dicẽs ꝙ egro dꝫ p̃cipi vt recipiat ꝑ nares vapores ex aceto calido ꝓueniẽtes ⁊ h̃ sepe: rõ q: h̃ medicamẽ ẽ mordicatiuũ ⁊ ĩducit sternutationẽ: Ad idẽ. sugat ꝑ nares multotiẽs ĩ die aquã calidã decoctõis mellilotĩ ĩsopi ⁊ sticados aut aquã fumiterre assari ⁊ sãbuci: Ad idẽ odoret nigellã puluerizatã ⁊ sepe recipiat fumum nigelle posite supra carbones: Ad ideꝫ prouocetur sternutatio cum ell̃o albo: aut piretro. aut euforbio ⁊ similibus. ¶ Almansor.

¶ Si aũt hec nõ suffecerit naribꝰ ĩsufflet̃ puluis quẽ noĩabimꝰ cuiꝰ descriptio est: ℞. nigelle fellis gruis colloqntide ell̃i al: oiuꝫ añ: ꝑtes eq̃les puluerizẽtur ⁊ ponãtur ĩ vrine cameli arabici q̃ꝫtitate tãta ꝙ cooperiri possint ⁊ ponant̃ ad solẽ donec siccent̃: deide fiãt ex eis sief: cũqꝫ necesse fuerit vnũ ex eis lẽtis hñs magnitudinẽ ĩ oleo sabucino ĩtinctũ naribꝰ imittat̃: optimũ. n. ad hoc existit: Si aũt ex eo qd̃ naribꝰ imittit̃ fortis sequat̃ dolor oleũ de semine cucurbite eis imittat̃ ⁊ aq̃ calida sup̃ caput fũdat̃ ⁊ sorbeat calida ea q̃ humectãt vt ptisana ⁊ qd̃ fit de aq̃ furfuris ⁊ de farina ⁊ silia: Et hoc qdẽ ẽ medicamẽ ad amissionẽ olfatꝰ ꝓbatissimũ qd̃ sic ꝯficit̃: Nigella puluerizet̃ donec fiat vt puluis ⁊ misceat̃ cũ oleo veteri: deide eger ĩplẽs os suum reclinet caput retro q̃ꝫto plus poterit ⁊ tũc ex predicto medicamine aliquãte gutte naribꝰ distillẽtur: Egro quoqꝫ p̃cipiat̃ vt q̃ꝫtũ ei possibile est aerẽ extrĩsecus iterius attrahere nitat̃ qd̃ ĩ tribꝰ diebꝰ ⁊ tribꝰ vicibꝰ fieri ꝯuenit. Si aũt mordicatio superuenerit fiat hoc quod prediximus. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã ꝑ aliud locale: ⁊ diuidit̃ ĩ duas: Primo facit h̃. scd̃o docet succurrere qñ seqtur dolor ex eo qd̃ ĩ naribꝰ ĩfusum ẽ: Scd̃a ibi. (Si aũt ex eo): De p̃ma dicit ꝙ si nõ sufficiat h̃ qd̃ dcm̃ ẽ ĩsufflet̃ ĩ naribꝰ h̃ medicamẽ: ℞. nigelle fell̃ gruis colloqntide ell̃i oiuꝫ añ. ꝑtes eq̃les: puluerizẽtur ⁊ ponant̃ ĩ vrina cameli arabici tãte q̃ꝫtitatis ꝙ ea possint cooperiri: ponãtur ad solẽ ⁊ siccent̃: fiat sief ad magnitudinẽ lẽtis ⁊ cũ fuerit nec̃e ponat̃ vnum ĩ oleo de sambuco ⁊ ĩ naribus ĩmittat̃: q: ẽ optimũ ĩ h̃ casu. ¶ Notãdũ ꝙ loco eius valet attractio succi radicũ ireos ĩ q̊ puluis piretri sit infusus. Ad idẽ fit iniectio olei nardini ĩ quo euforbiũ castoreũ ⁊ muscꝰ puluerizent̃ subtilr̃ ⁊ dissoluant̃. (Si ãt): Docet succurerre dolori ex iniectõibꝰ dcãꝝ reꝝ dicẽs ꝙ oleũ de semine cucurbite ĩ naribꝰ mittat̃ ⁊ aq̃ cal̃a sup̃ caput fũdat̃: Rõ q: talia remittũt caliditatẽ ⁊ acuitatẽ reꝝ p̃dictaꝝ. ¶ Notandũ ꝙ ad idẽ valẽt oĩa q̃ ĩfrigidãt ⁊ humectãt ⁊ approximãt̃ ab intra vl̃ ab ex̃: iõ vꝫ pãnꝰ ĩfusus ĩ oleo viol̃: ⁊ applicatꝰ naso et aq̃ rosˀ iniecta ĩ nares. (Et h̃ qdẽ): Ponit curã ꝑ aliud locale dicẽs ꝙ ĩ amissione odoratꝰ medicamẽ ꝓbatissimũ sic fit. nigella puluerizet̃ donec fiat puluis: misce cum oleo veteri deide eger ĩplẽs os suũ aq̃ iclinet caput suũ retro q̃ꝫto plus poterit ⁊ tunc ex p̃dicto medicamine aliq̃ꝫte gutte ĩ naribꝰ ĩstillant̃: Rõ. q: nigella ẽ apitiua ⁊ ponit̃ ĩ oleo veteri ad sedãdũ dolorẽ ⁊ ĩplet̃ os aq̃ frã ne medicina ĩtret ĩ os ⁊ iõ errãt q sic nõ faciũt: q: qñ medicina ĩtrat ĩ os nõ opat̃: Scd̃o dic̃ ꝙ egro dꝫ p̃cipi vt q̃ꝫto ẽ pol̃e aereꝫ exteriorẽ ĩteriꝰ attrahat ad sternutationẽ ⁊ sic fac̃ ad apitõeꝫ: Tertio dic̃ ꝙ si añ mordicationẽ sup̃ueniat fiat vt dictũ ẽ statiꝫ. ¶ Notãdum vbi peccans materia videretur in capite debet fieri euacuatio cum pillulis cochys vel cum pigra. ⁊ similibus.

¶ De dolore dentium. ¶ Sillanus.

Circa rubricã notãdũ ẽ p̊ ꝙ dẽtiũ ẽ ml̃tiplex diuersitas: Nã qdã sũt icisiui ⁊ sũt octo: s. q̃ttuor ĩferiores ⁊ q̃ttuor sup̃iores capit̃ q gnãnt̃ ex subtiliori sup̃fluitate ossiũ capitis: Aly sũt canini ⁊ sũt q̃ttuor ⁊ gnãnt̃ ex sup̃fluitate mediocri: aly sũt molares ⁊ sũt: xx: s: x: ĩ ꝑte sup̃iori ⁊: x: in ꝑte ĩferiori ⁊ gnãnt̃ ex sup̃fluitate grossa: ¶ Scd̃o notãdũ ꝙ dẽtes hñt iuuamẽtũ ĩ masticãdo ⁊ sic p̃parãt ad meliorẽ opationẽ: s. ad digõnẽ stõi ⁊ hñt iuuamẽtũ ad loq̃lã aerẽ retinẽdo: hñt ẽt iuuamẽtũ ad decorẽ: ¶ Tertio notãdũ ꝙ dẽtes patiunt̃ ml̃tas dispõnes: qm̃ patiuntur dolores: aut ĩ se. aut in suo ligamẽto. a p̃ata corrosiones ꝑforatões v̊mes cõmotionẽ ꝯgelationẽ: ⁊ fedã eoꝝ colorationẽ: ¶ Quarto notãdũ ꝙ cã doloris dẽtiũ ẽ mala ꝯpl̃o ⁊ sol̃o ꝯtinuitatis: ⁊ ista vl̃ ab extrinseco cãta. s. a casu vl̃ ꝑcussione: vl̃ a vẽto vl̃ a comestione rei nimis calide vl̃ frigide: vl̃ a potu: vl̃ si q̃s vellet frã-

gere res nimis duras. vł comederet res duras cū melle ꝯfe- ctas. Uel cāt ab intrinseco tūc aut a cerebro. vt qꝛ reuma descēdit ad dētes vł gingiuas. aut a neruis veniētibꝰ ad dē- tes ꝛ cāt ibi corrosiones ⁊mes vł fistulā cācrū apata ꝛ silia. Uomitꝰ etiā mł'tū nocet ꝛ potissime cū fuerit acetosūs fu- mosus acutꝰ aut putridꝰ corruptꝰ. ¶ Quinto notādū de si- gnis si fuerit ex causis extrīsecis ħ pōt sciri ex iudicio patiē tis. aut assistētiū ꝛ a capite discernit̄ p dolorē capitis ꝛ p gra uedinē eiꝰ ꝛ p reuma qꝛ frequēter fit ex illo. Si ex dētibꝰ ꝛ gingiuis manifeste apparet. ꝛ si nō pōt distiguere ex quo dē te incipiat dolor: primo masticare īcipiat cū vno dente: po- stea cū alio donec venerit ad illū vbi erit dolor ītēsior ꝛ ma nifestior ī eis. Si fuerit a neruo discernit̄: qꝛ ī alijs nihil ap- paret ꝛc. Si fuerit a stō discernit̄ p grauedinē ꝛ dolorē loci. Signa diuersitatis materie. Si fuerit a sāguine discernit̄ p tumorē calorē ꝛ ruborē. Si ex colera discernit̄ p pūcturā ꝛ mordicationē. Si ex flate p albedinē ꝛ dolorē remissū. Si ex melā discernit̄ p humorē duritiē ꝛ tumorē: si ex humidi tate discernit̄ p grauedinē ꝛ saliuā mł'tā. si ex siccitate discer nit̄ ex ariditate ꝛ siccitate mł'ta. Si ex vētositate discernit̄ p pulsationē ꝛ motū. Signa ꝓnostica liuor viriditas ꝛ nigre do ī dētibꝰ ī fe: pessimū. In dētibꝰ limositas ī fe: lōgitudinē egritudinis significat. In febribꝰ ꝯtinuis si dētes fuerit ari di sic lignū pessimū ē ꝛ mortale. ¶ Almansor.

Si gingiua cū dolore dētiū fuerit sāguino lēta ꝛ apostemosa ꝛ rubea fueritq̄ȝ apa- tio cū pl'satōe extrahat̄ sāguis cū vētosis flebotomia ex cephalica priꝰ fcā. ¶ Sillanus.

¶ Primo ponit curā qñ puenit a mā calida. Scđo qñ pue- nit a mā frigida. Scđa ibi. (Gingiua): Prima in duas: Pri- mo ponit curā p euacuationē: Scđo p localia. Ibi scđa: (De ide ī ore): De pma dicit q̄ si apparuerit ista signa: Primū ē gingiua cū dolore dētiū fuerit sāguinolēta ꝛ apata seu tume fcā: Scđȝ q̄ fuerit rubea: Tertiū q̄ tal' tumefactio fit cum pulsatōe supple istis signis arguēdū ē q̄ talis dolor fit a san- guine: Scđo dicit q̄ p cura oꝫ ex ħi sāguis cū vētosis ꝑmis- sa flebotomia de cephalica. ¶ Tertio notādū q̄ rō signoꝝ pꝫ. Sȝ rō remedij ē: qꝛ pmo ꝯuenit flebotomia ex cephalica qꝛ euacuat sanguinē a capite ꝛ diuertit a loco doloris ꝛ post flebotomiā vł'eȝ dictā ꝯuenit flebotomia pticularis de la- bijs inferioribus vel de venis sub lingua ꝛ cōmuniter fit: ȝ vētose cōpetūt in collo vel sub mēto ad distrahēdum māȝ ꝛ euacuandum. ¶ Almansor.

¶ Deide ī ore aliquādiu acetū ꝛ oleū roȝ: teneat postq̄ȝ eiecerit hoc idē iteȝ fiat: post hoc oleum roȝ. ī ore teneat. Et si ex hoc nō euaserit fueritq̄ȝ pulsatio vehemēs ꝛ cū iflāmatōe cāphora ꝛ pi- retrū terantur ꝛ ī radicibꝰ dentiū ponant̄. Usq̄ȝ dissoluta fuerit iteȝ mittat̄: cotū quoq̄ȝ oleo roȝ. illinitū supponat̄. Qꝫ si dolor aliq̄ñ augmentet̄ ꝛ vehemētior fiat opij sexta ps. ʒ. vniꝰ in oleo roȝ. dissoluat̄ ex quo cotū illinitū radici dētis dolētis adhibeat̄. Si aūt nōdū sedet̄ scalpellādꝰ ē locꝰ ꝛ sāguisuge supponēde sūt. ¶ Sillanus.

¶ Primo ponit curā p localia ꝛ diuidit̄ ī duas. Primo fa- cit ħ: Scđo ponit p cirurgiā: Scđa ibi: (Si aūt.) Prima in tres fȝ q̄ tria localia ponit: Ibi scđa: (Et si ex ħ): Ibi tertia. (Qꝫ si dolor). De pma dicit q̄ patiens oꝫ aliq̄to tpe sumere acetū ꝛ oleū roȝ. ī ore. deide ꝛ iterato sumere ꝛ teneat in ore oleū roȝ: ꝛ acetū: phibēt: n. fluxū mitigāt māȝ ꝛ humorē ꝛ expellūt malā ꝯplonē humoȝ ꝛ mēbri: ꝛ pportio sit vna ps aceti ꝛ tres olei. ¶ Notādū q̄ si fuerit apatio gingiue mani festa pforet̄ cū flebotomo ꝛ post pforationē abluat̄ ter ī die cū vino ꝛ aceto decoctionis. aluminis zuccarini vel salis vel myrrhe fiat omni die ab extrīseco sup mādibula emplm de farina semis lini floȝ camomille radicū maluauisci ꝛ buty- ro ꝛ farina fenugreci misce. ʒ. iiij. olei de aneto vł camomil- la: De ꝓpetate sedat oēȝ dolorē maturat ꝛ final'r resoluit. ¶ Scđo notādū q̄ loco remedij Rasis: valet si patiēs te- neat aquā frigidā ī ore vł acetū cū aq̄ roȝ: vł vino granatoȝ Uel valet succꝰ reȝ frigidaȝ: sic solatri ⁊micularis plātagi nis semp̄uiue portulace ꝛ cucurbite. Ad idē valet vinū de- coctōis gallaȝ: ab ex ponat̄ supra maxillā lana succida īfusa ī oleo roȝ. vł violaȝ vł de salicibꝰ. Ad idē valet sacculus de roȝ. ifusus ī aceto vł bullitus ī aq̄ ꝛ aceto ꝛ expssus. (Et si ex ħ): Ponit curā p aliud locale dicēs q̄ si ex ħ dolor nō cessa uerit ꝛ fuerit iflāmatio ꝛ pulsatio cāphora ꝛ piretrū oꝫ teri ꝛ ī radicibꝰ dētiū oꝫ poni ꝛ cū dissoluta fuerit iteȝ ponant̄. Rō qꝛ piretrū ꝓuocat sputū ꝛ resoluit māȝ. Sȝ cāphora se- dat dolorē ꝛ debēt misceri eq̄l'r: ꝛ ē expertū: Scđo dicit q̄ co- tū oleo roȝ: illinitū oꝫ supponi: Rō qꝛ mitigat dolorē. (Qꝫ si dolor): Ponit curam p aliud locale dicēs q̄ si dolor augeat̄ oꝫ dissolui sexta ps vniꝰ. ʒ. opij cū oleo roȝ: ꝛ cotū illinitū ra dici dētiū oꝫ īponi: Rō qꝛ stupefacit ꝛ remouet ab eo sēsum ¶ Notādū q̄ olea stupefactiua valēt loco opij sic sūt man dragora hyusqamꝰ papauer filonū. attamē addat̄ cum his aliq̄d repmēs malitiam vt crocꝰ cassia lignea ꝛ camemilla. (Si aūt): Ponit curā p cirurgiā siue p opationeȝ manualē. dicēs q̄ si dolor nō remoueat̄ locꝰ ē scarificādus. Scđo di- cit q̄ sanguisuge sūt apponēde. Rō vtriusq̄ est: qꝛ ex eis eua- cuat̄ sāguis a loco a quo fiebat dolor. ¶ Notādū q̄ si dolor fiat a mā colerica ꝓus oꝫ purgari caput cum decoctiōe pru- noȝ manne ꝛ reubarbari: conuenit etiam clistere lenitiuuȝ: deinde localia dicta. ¶ Almansor.

¶ Gingiua vō si nō sāguinolēta fuerit nec apo- stemosa nec dolor ē cū pulsatōe nec ī facie fuerit iflatio: aut dolor acciderit post fastidiū ex satie- tate ꝛ pꝰ cenā comderitq̄ȝ ex cibo frigido multū egre soluēdus est ex pillulis cochijs. ¶ Sil.

¶ Pōit curā qñ dolor dētiū ꝓuenit a mā frigida ꝛ diuidit̄ ī quattuor. Prio ponit curā p euacuationē. Scđo p medici nas locales. Tertio p dietā. Quarto p opatiōe manualem. s. p ferrū. Scđa ibi. (Et dolentiū). Tertia ibi. (Preterea). Quarta ibi. (Si aūt). De pria dic̄ q̄ si apparuerit illa signa Primū q̄ gingiua nō fuerit sanguinolēta nec apata: Scđȝ q̄ dolor nō ē cū pulsatiōe. Tertiū q̄ ī facie nō est inflatio. Quartū q̄ dolor accidit post fastidiū satietatē ꝛ cenā: Qui tū qꝛ comedit ō cibis frigidis multū supple: Istis signis ar guendū ē q̄ tal' dolor fit a mā frigida qꝛ flegmatica: Scđo p cura vult qđ fiat euacuatio cū pill'is cochijs. ¶ Notādū q̄ ratio signoȝ patet. sed ratio remedij est quia pillule co- chie euacuāt māȝ flegmaticā a capite ēt dolēti. ¶ Alman.

¶ Et dolētiū dētiū radices ex hoc medicaīe fri cāde sunt q̄ sic fit. ℞. piretꝝ sinapi sceitargi idi baurach piper. ʒʒ. ꝛ ex eis puluerizatis dentiuȝ fricent̄ radices. cotū quoq̄ȝ ī eis illinitū sup den tiuȝ radices ponat̄. postquā eger os ex aceto in quo piretrū ꝛ mētastrū ꝛ origanū fuerint cocta colluerit. A foris pterea panicū siue miliū ī sar- tagie torrefactū sup maxillā ē ponendū. Aut ex piperis puluere melli cōmixto dens ꝛ eiꝰ radix fricet̄. Et si hoc nō suffecerit ī dētis radicibꝰ hec

tirlaca ponaṫ. q̃: ℞. castorei assi pipis. ʒʒ. storacis opij oiuz añ. ptes eq̄les: ↄficianṫ cuz melle ⁊ administrent. Eger p̄terea p̱ aliq̄ztulũ tpis a comestione abstineat maneatq̄ȝ famelic⁹ ⁊ igrediatur balneũ ⁊ vtaṫ motu. Si aũt nec sic q̄escat ferrũ ignitũ radici dẽtis mltotiẽs apponaṫ. aut eradiceṫ. Si vero dẽs corrosus fuerit repleaṫ ex medicaminib⁹ q̃ noiauim⁹ ⁊ que sunt corrosiua aut extrahatur: ¶ **Villanus.**

¶ Ponit curã p̱ medicinas locales: ⁊ diuidiṫ ĩ q̃ttuor. Secũda ibi: (A foris p̄terea). Tertia ibi: (Aut ex pipis). Quarta ibi: (Et si ħ). De p̄ma dicit q̄ radices dolẽtiũ sũt fricãde ex ħ medicamine: ℞. piretrũ sinapi sceitaragi indi pip baurach. ʒʒ. puluerizenṫ. Scd̃o vult q̄ cotũ eis illinitũ sup̱ radices dẽtiũ ponaṫ. Tertio vult q̄ eger p̱us abluaṫ cũ aceto in q̃ piretrũ mẽtastrũ ⁊ origanũ cocta sũt. rõ q̄ȝ illa consumũt mãȝ flaticã exñtẽ ĩ gingiuis. ¶ Notãdũ q̄ ĩ cura dolor̄ dẽtiũ a mã frigida ĩtẽtio p̄ma ẽ purgatio capitl. deide ⁊ scd̃o p̱hibitio flux⁹ ⁊ p̱ficiṫ sic: ℞. masticis. ʒ. i. saluie: M. i. ↄq̄ssenṫ ⁊ bulliãt ĩ lb. ß. aceti vl' vini. si mã sit multũ frigida vl' vtriusq̄ȝ eq̄s p̱tib⁹ quousq̄ȝ redeat ad q̄rt. l. i. coleṫ ⁊ ex colatura os abluaṫ. Ad idẽ vȝ nux muscata nux cup̱ssi. deide ĩtẽtio ẽ resolutio ⁊ p̱ficiṫ cũ eo q̄d ponit rasis ĩ lr̃a. Ad idẽ. ℞. vuar̄ passar̄ mũdatar̄ ab arill' dorsor̄ alleor̄: M. i. bulliãt vt p̄dicta. Ad idẽ vȝ acetũ decoctõis spolij p̱pẽtis. ⁊ ħ vȝ a p̱p̱etate. silr empl'm fcm̃ de eodẽ. silr valet acetũ decoctõis collogntide. Ad idẽ valȝ vinũ decoctõis hedere. Ad idẽ collutio oris ex decoctõe radicis asparagi. serapio. c. de sparago. silr collutio ex decoctiõe folior̄ tamarisci. serapio. Ad idem collutio oris cũ decoctõe radicis capparor̄ cũ vino vl' aceto ⁊ mastice. Ad idẽ fricatio dẽtiũ cũ radice pastinace valet ad ĩmẽsũ dolorẽ. Ad idẽ radix diptami bñ trita tollit dolorẽ dentiũ ⁊ collutio oris cũ eo ex vino. Ad idẽ si dẽs hoĩs mortui tangit dẽtẽ dolẽtẽ tollit dolorẽ sine dubio. Ad idẽ masticatio piperis vl' piretri vl' radicis dyptami vl' stafisagrie ⁊ talis valet a p̱p̱etate. Ad idem collutio oris ex aceto decoctõis elli. Mesue. Ad idẽ collutio oris ex decoctõe rane in aceto ⁊ aq̄. serapio. Ad idẽ coquanṫ lũbrici ĩ oleo ⁊ distilleṫ ex eo ĩ aurẽ oppositã dẽtis dolẽtis. serapio. Ad idẽ decoctio corticũ pini cũ aceto q̄ñ colluiṫ os cũ ea. Ad dolorẽ dẽtiũ Auic. Ad idẽ coq̄tur ĩ aceto stafisagria ⁊ colluaṫ os. Auic. (A foris preterea.) Ponit curã p̱ aliud locale ab ex̃ approximatũ dicẽs q̄ miliũ in sartagine torrefactũ ab ex̃ dȝ poni supra maxillã. Rõ q̄ȝ exiccat ⁊ ↄsumit. (Aut ex pipis). Ponit curã p̱ aliud locale dicẽs q̄ ↄuenit vt radix ⁊ dẽs fricenṫ ex puluere pipis cõmixto cũ melle. Rõ: q̄ȝ abstergit ⁊ mũdificat radices dẽtis ⁊ gingiuas a mã. ¶ Notãdũ q̄ loco hui⁹ valet ħ: ℞. piretri stafisagrie puluerizator̄ añ. ʒ. i. cere al. ʒ. ij. misce ⁊ cũ modico illi⁹ cere dẽs ĩuolua ṫ ⁊ exp̱tũ ẽ. Ad idẽ valet semẽ de stafisagria positũ supra dẽtẽ. vel stafisagria ipsa. Ad ideȝ valet epar lacerte viridis: fruct⁹ tamarisci radix cucumeris asinini titimalli radix aristol: radix collogntide ⁊ illud q̄d adheret parietib⁹ alueari apũ ⁊ oĩa illa a p̱p̱etate siue cã sit calida siue cã sit frigida valẽt: ⁊ ħ suffumigãdo vl' vaporãdo vl' gargarizãdo vl' subaȝ eor̄ sup̱ maxillã ponendo valde ↄferũt ⁊c̃. (Et si ħ). Ponit curã p̱ aliud locale dicẽs q̄ si p̄dicta nõ sufficiãt: radicib⁹ dẽtiũ dȝ ĩponi tyriaca q̃ sic fit. ℞. castorei asse piperis. ʒʒ. storacis opij: añ: ptes eq̄les ↄficianṫ cum melle ros. rõ pȝ. Ad idẽ valet metridatũ approximatum ab ĩtra ⁊ ab ex̃. (Eger p̄terea). Hic ponit curã p̱ dietã dicens p̄mo q̄ eger dȝ aliq̄zto tp̱e abstinere a cibo ⁊ stare famelicus. Rõ q̄ȝ calor nãlis ṽtit se supra mã. Scd̃o dicit q̄ eger dȝ ingredi balneũ ⁊ ĩtelligit stufã. Rõ. q̄ȝ ↄsumit mãȝ. Tertio dicit q̄ eger dȝ vti motu. Rõ pȝ p̱ idẽ. (Si aũt). Ponit curã p̱ operationẽ manualẽ: dicẽs q̄ si dolor nõ q̄escat ex p̄dcis: radici dẽtis sepe dȝ apponi ferr̄ ignitũ cũ cãnula erea vl' ferrea. Rõ q̄ȝ ↄsumit mãȝ. Scd̃o dicit q̄ si nõ alr põt fieri dȝ eradicari. (Si vo dẽs). Ponit curã dẽtis corrosi ⁊ putridi: dicens q̄ si dẽs sit corrosus ⁊ putridus dȝ ĩpleri ex medicaminib⁹ q̃ stati dicenṫ. Rõ q̄ȝ p̱hibẽt corrosionẽ. Scd̃o dicit q̄ si non: dȝ ex̃hi q̄ȝ ħ est vltimũ remediũ. ¶ Notãdũ q̄ in cura putrefactõis ⁊ corrosionis corp⁹ mũdeṫ sic oȝ ⁊ distrahaṫ mã ⁊ ↄforteṫ mẽbrũ mãdãs. deide abluat os cũ vino decoctiõis vtriusq̄ȝ calamẽti ⁊ piretri. deide ↄcauitas ipleaṫ cũ puluere galle viridis rasis: aluminis ⁊ nitri et fiat sibi cassula de galla viridi ⁊ resina ⁊ terbẽtina. Ad idẽ ĩ foramine ponatur vna gutta aque ardẽtis. ¶ Notãdũ scd̃o q̄ curatio ṽmis in dẽte ẽ: vt suffumigeṫ dẽs vbi ẽ ṽmis cũ opio castoreo ⁊ semine cepe. Uel cũ iusq̄amo ⁊ semine sinapi ⁊ fiat cassula dẽti. Ad idẽ: ℞. auripigmenti radicis cappis radicis collogntide eq̄lr ⁊ ex eis fiat suffumigatio. aut decoquanṫ in vino ⁊ vinũ teneaṫ ĩ ore. Uel puluis ĩ dẽte ponaṫ. Ad idẽ: ℞. myrrhe aloes storacis calamite: fiat puluis de qua portio ĩtus mittaṫ. Ad idẽ suffumigatio de semine porri cũ alkitrã deijcit ⁊ ĩterficit ṽmes. Ad idẽ storax ĩterficit ṽmes ⁊ ↄfert pulsatiõi ⁊ corrosioni dẽtiũ. Serapio. ¶ Notandũ q̄ cura corrosionis dentis: si cã sit calida fit p̱ frigida stiptica q̄lia sunt galle sumach balaustie acatie sãdali rose coralli ipoq̄stidos bulliant ĩ aceto ⁊ fiat gargarisma. aut puluis desup̱ asp̱gaṫ: aut fricatio fiat cũ istis: aut cassula: aut empl'ȝ: ⁊ ĩgenieṫ oĩs modus quo virtus medicaminis possit applicari dẽti dolenti. Si vero causa est frigida. cura est per calida qualia est mastix macis vernix nux muscata: nux cupressi folia ipsius storax calamita ambra alumen sal commune ciminum anisuȝ assa spica nardi myrrha ruta laudanum. fiat gargarisma cũ vino. Uel puluis desuper aspergatur et ita de alijs modis. Ad idem ligentur dentes commoti cum filo vel lino cũ dẽtibus qui non mouentur infiltrando filum cuȝ dentibus ad modum sepis ⁊ omni die abluantur dentes cum vino calido ne remaneat superfluitas ⁊ post continue ponatur supra gingiuas ⁊ dentes puluis factus de corallo ⁊ mastice equaliter. Ad idem cornu cerui adustum. Dieta sit quia abstineat a rebus duris masticalibus ⁊ a rebus nimis calidis: quia dissoluunt ligamenta dentium ⁊ resoluunt spiritus dentium ⁊ abstineat a rebus frigidis: quia mortificant. Utatur sorbilibus. ¶ Quarto notandum q̄ cura fit quando in dentib⁹ feda coloratio est: ℞. tartari vel greppule vegetis in qua ponatur bonum vinum. ʒ. ij. tereatur ⁊ cribelletur postea fricentur ex isto omni die dentes ⁊ post fricationem abluantur cum vino calido in hyeme ⁊ frigido in estate. Ad idem ℞. salis gemme spume maris aluminis zuccarini. añ. ʒ. i. fiat puluis cum quo fricẽtur dentes. Ad idem spuma maris per se vel pumex vel os sepie vel conche maris al. vel aristologie ro. vel radix canneuste: vel cornu vstum: quia quodlibet summe clarificat dentes. ¶ Quinto notandum q̄ cura difficillis exitus dentis est vt fricetur gingiua cum butiro vel cum oleo de lilio vel cũ pinguedinib⁹. Ad idem cerebrum leporis valet a proprietate. Ad idem lac catule valet a proprietate. ⁊ sic fiat fricatio.

¶ De extrahẽdis dẽtibus ⁊ cõstrigẽdis. ¶ Sil.

Circa rubricam notandum q̄ dentes possunt extrahi cũ medicinis aut cũ ferro. Sȝ cũ medicinis nõ videṫ posse fieri lȝ a multis ponaṫ. ¶ Almansor.

Medicamen q̄d cuȝ ĩ dẽte corroso poniṫ ipsius sedat dolorẽ aut ip̄m ↄstringit. Sumaṫ Kebilzengi ⁊ piper ⁊ trita ex allzitrano ↄspergãnṫ ⁊ ipleanṫ ex eo. ¶ **Silla.**

¶ Hic docet extrahere dētes seu ponit curam extractiōis dētiū: ꝛ diuidit i duas. ꝑ pōit medicamē qđ frāgit dētes. Secundo docet ꝛ explicat medicamina extrahētia dētes. Secūda ibi: (Medicamē.) De pma dicit ꝙ medicamen qđ cū ponit i dēte corroso sedat dolorē ipsi⁹ ac et frāgit: ℞. keli os.i. herba pōtulace filis q̄ cū frāgit lac emittit ꝛ piper ꝛ trita ex alkitrano cōspergant ꝛ ipleantur ex eo. ¶ Almansor.

¶ Medicamen qđ dētes debiles ac dolentes q sunt extrahendi eradicat. ℞. cortices radicū celsi ꝛ radicuꝫ capparis ꝛ piretrū ꝛ lac titimalli atqꝫ lac anabule ꝛ arsenicuꝫ ru: ꝛ rad. collognitide. sumāt ꝛ trita ex tāto aceto qđ eis sufficiat ꝯspgant. acetū quoqꝫ p hebdomodaꝫ vnā semel in die vt prius addat. post hoc dētes i circuitu scalpent ꝛ ex pdictis decies in die epithimēt donec ad mouendū sint faciles ꝛ postea extrahāt. Aut fiat epithima ex fece aceti acutissimi p mltos dies ꝛ postea extrahant. Aut rane fluuiales i oleo coquātur donec dissoluant. Cūqꝫ necesse fuerit dētiuꝫ radices scalpellent ꝛ ex oleo isto multotiēs inungāt donec facile moueri possint. postea cū istro euellendi dentes euellantur. ¶ Sillanus.

¶ Explicat medicias extrahētes dētes: ꝛ diuidit i tres ꝫm ꝙ tres explicat medicinas: Secunda ibi: (Aut fiat.) Tertia ibi: (Aut rane.) De p⁹ dicit ꝙ medicine extrahētes debiles q sūt extrahēdi sūt he. ℞. cortices radicis mori. cortices cappis piretꝝ ꝛ lac titimalli lac anabule.i. esule arsēicū rubeū ꝛ radicē collognitide: sumant ꝛ trita ex tāto aceto ꝯspgant qđ eis suffic ꝛ dimittāt p hebdomodā ꝛ acetū oi die addat. Scđo dic ꝙ dētes i circuitu ðbēt fricari decies i die ex istis pdictis ꝛ debēt epithimari donec fint faciles ad mouēdū ꝛ ita extrahāt. Rō qꝛ cōsumit ꝛ corrodit ligamētū cū q̄ ligat dēs cū gingiuis. (Aut rane.) Explicat alias medicias dicēs ꝙ rane fluuiales i oleo decoquāt dōec dissoluāt ꝛ cū fuerit necesse radices dētiū scarificent ꝛ ex isto oleo vngāt multotiēs dōec possint remoueri. deinde extrahāt cū istro extrahēdi dētes. ¶ Notandum ꝙ ad idē facit hoc. ℞. piretri scamonee elli al. euforby. ʒ. v. tere ꝛ dimittant i aceto ꝛ cū eis tāgāt multotiēs dēs i die postqꝫ fuerit mltotiēs scapellat⁹. Ad idē valꝫ semē vrtice radix mori ꝛ radix celidonie vt dicūt qdā. Ad idē si dꝫ exhi scalpellet: deīde leuiter tāgat cū puluere euforby i q̄ nō ē deceptio: qꝛ eradicat a ppetate: deinde leuiter extrahat cū ferro ꝛ sine dolore p posse ꝛ p⁹ abstractōeꝫ abluat loc⁹ cū vino decoctiōis myrrhe ꝛ videbis mirabile ꝛ qsi stati ꝯsolidabit loc⁹ ꝛ dolor pfecte remouebitur. (Aut fiat.) Explicat aliud medicamē dicēs ꝙ fiat epithima cū fece aceti acutissimi p multos dies: deide extrahatur: rō pꝫ. ¶ Notādū ꝙ emplꝫ ꝯueniēs ad oēs dolorē dētiū ex q̄cūqꝫ cā fiat qđ ponat ex sup mādibulā dolorosaꝫ sic fit ℞. xv. radices maluauisci. coquāt bene ꝛ pfecte ꝛ p⁹ decoctionē scidāt ꝛ extrahāt ab eis lignū ꝛ icidāt frustati ꝛ p⁹ pistēt ita ꝙ p⁹ pistatiōeꝫ i modū assungie ꝯuertāt cū eis misce res istas. ℞. farine fenu greci seis lini aneti flor camomille aā. ʒ. i. farine ordei. ʒ. ij. olei de aneto vl' de lilio vl' de camomilla. ʒ. ij. pōat actu calidū supra locū. sedat oēs dolores a ppetate ꝛ maturat oēz materiā ꝛ ipe resoluit ꝛc.

¶ De dētiū ꝯgelatōe ꝛ stupore sine malitia. ¶ Sillanus.

Notādū circa rubricā ꝙ stupor dētiū ꝯuenit ex comestione reꝝ acetosaꝝ vl' reꝝ habētiū stipticitatē vl' pōticitatē vl' acerbū saporē ꝛ similiū. ¶ Almā.

Portulaca ꝛ amigdale amare masticentur: aut his similia. Aut fiat fricatio cū sale. Et masticet cera. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā ꝛ diuidit i tres ꝫ ꝙ tria pōit remedia. Scđa ibi. (Aut fiat.) Tertia ibi. (Et masticet.) De pma dicit ꝙ si portulaca ꝛ amigdale amare masticet̄ remouēt dētiū ꝯgelationē ꝛ stuporē. ¶ Notādū ꝙ portulaca cū amigdalis amaris ē cā hui⁹: qꝛ i portulaca ē mlta hūiditas ꝛ ibi ē frias cū aliq̄ stipticitate: ꝛ i amigdalis ē cū siccitate. cū ergo miscet̄ masticādo tēperies nascit̄ q̄ remouet mortificatōeꝫ mēbri viuificādo locū ꝛ mltū iuuat admixtio saluie cū eis i q̄ ē caliditas actualis cuꝫ salsedine ꝛ acuitate ꝛ nitrositate. ¶ Scđo notādū ꝙ qđlibet p se facit ad curā ꝫ portulaca a ppetate ñ a ꝯplone: ꝫ amigdale amare faciūt illđ p ꝯplonēꝫ q̄ ē cala ꝛ sicca: qꝛ caliditas ꝯfortat calorē i dētib⁹ ꝛ remouet frigiduꝫ ꝯgelās: Sꝫ siccitas ꝯsumit humidū supfluū ad qđ iuuat frigidū ꝯgelās ꝛc. (Aut fiat.) Pōit ꝫm remediū dicēs ꝙ ꝯuenit si fiat fricatio cū sale. Rō qꝛ ꝯsumit hūiditates q̄ erāt in dētib⁹ cā stuporis. (Et masticet.) Pōit tertiū remediū dicēs ꝙ ꝯuenit vt masticet cera. rō qꝛ pp viscositatē remouet cōglutinationē. ¶ Notādū ꝙ vinū calꝫ si teneat̄ i ore aliquātulū ad idē valꝫ: ꝛ si masticet̄ sex grana pipis hora stuporis dētiū ꝛ p⁹ abluat os cū vino calđ stati remouet̄ stupor ꝛc.

¶ De mortificatōe dētiū seu ifrigidatiōe. ¶ Almansor.

Circa rubricam est notandum ꝙ cum res frigida tangit dentes extinguendo paruam caliditatem quā i dentibus iuenit ledit ꝛ eos ad mortificationem aperit ꝛ cetera. ¶ Almansor.

Oleū calefactū i pāno desup ē ponēduꝫ aut vitellus oui assat⁹ calidus multotiens masticet̄. Aut calidū pannē multotiēs mordeat. Aut fricatō ex balsamo: aut oleo de lilio siluestri. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curaꝫ. ꝛ diuiditur in quattuor secunduꝫ ꝙ quattuor remedia ponit. Secūda ibi. (Aut.) Tertia ibi. (Aut.) Quarta ibi. (Aut.) De prima dicit ꝙ oleuꝫ calefactū in panno est desuper ponendum: Ratio quia oleum de natura sua mittigat dolorem ꝛ sua actuali caliditate remouet frigiditatem. (Aut.) Ponit secundum remediuꝫ dicens ꝙ si vitellus oui calidus sepe masticet̄ iuuat. Ratio patet per idē. (Aut.) Ponit tertium remedium dicens ꝙ si patiens sepe mordeat pannem calidum iuuat: Ratio patet per idem. (Aut.) Ponit quartum remedium dicens ꝙ si fiat fricatio ex balsamo: aut oleo đ lilio siluestri iuuat. Ratio patet. Ad idem fricatio olei de balsamo: Uel de spica iuuat. Ad idem retinere in ore vinum calidum solum. vel vinum decoctionis cubebarum. Ad idem si mastix masticetur dentibus ꝛ abluatur post illud vino calido confortat valde.

¶ De cola idest pustulis que nascuntur sub lingua. ¶ Sillanus.

Circa rubricam est notandum ꝙ passio ipsarum fit aliqñ a mā calida acuta vl' nō acuta: vl' a flate putrefacto: aliqñ fit a putrefactiōe i ore ꝛ i dētib⁹. Scđo notādū de signis. Signa pustulaꝝ ꝯtigētiū i ore a mā calida vl' acuta sūt rubedo i ore acuitas ꝛ fortis feruor cū excōticatōe palati ꝛ ligue ꝛ mltitudo pustulaꝝ i locis: ꝛ ꝙ ifirm⁹ reꝫ acutā ꝛ calidā masticare ñ pōt. Signa qñ a flate putrefacto ꝛ marcido sūt albedo pustulaꝝ ꝛ latitudo ipaꝝ. iflatō labiorū ꝛ gigiuaꝝ mltitudo saliue cū salsedie đ calore. Signa qñ fiūt a corrosiōe ꝛ putrefactōe sūt corrosio ꝛ putrefactio lingue ꝛ gigiuaꝝ ꝛ mltiplicatio saliue cū fluxu aq̄. ¶ Alman.

Si pustule fiãt rubee sumantur anthe-re amili spodij lentiũ excorticataꝝ seis portulace coriãdri sicci: seis sene de me cha oĩuz ptes eq̃les cãphore paꝝ: ex his pulueri-zatis fiat fricatio. ⁊ cũ aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊ aq̃ ros. teneãt. Et sanguinis minutio cuz vento-sis fiat. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã pustulaꝝ ĩ ore vel in lingua: ⁊ diuidit ĩ duas primo ponit curã qñ fiunt a materia calida. Secũdo qñ fi-unt a mã frig. Secũda ibi. (Albe vo.) pma ĩ duas. pmo põit curã p localia. Scõo p euacuationẽ. Secũda ibi. (Et sangui nis:) Prima ĩ duas fm ꝙ duo localia ponit. scõa ibi: (Et cuz aceto:) De pma dicit ꝙ si pustule fuerint rubee. ℞: anthere .i. semis ro. al. balaustie amili spody lentiuz excorticataꝝ se minis portulace coriandri sicci seis sene demecha oĩum añ. ptes eq̃les cãphore modicũ. ex oĩbus istis puluerizatis fiat fricatio. Rõ pz. (Et cũ aceto.) ponit fm locale dicẽs ꝙ pdi-cta cũ aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊ aq̃ ros. teneant ĩ ore. Rõ q2 ꝯsolidãt ⁊ remouẽt malã cõplexionẽ. ¶ Notãdũ ꝙ vlcera oris vel fiũt cũ corrosiõe vl' sine. si cũ corrosiõe dz ꝯsumi ma teria faciẽs corrosionẽ: Medicamẽ ẽ tale. ℞: arsenici rubei calcis viue aluminis gallaꝝ floꝝ eris subtiliter puluerizato rũ añ. ʒ. i. ĩfundãt ĩ aceto modico p vnã hebdomodaz ⁊ exic cẽt deinde ponat supra locũ. ʒ. ß. p horã vnã postea iungat loc⁹ cũ oleo viol: vl' ros. ad sedãdum dolorez. Si vlcera sint sine corrosiõe ⁊ sint magna. p̃ ꝯuenit mũdificatõ cũ idrome le colato vel vino ĩ quo sint bullite rose. Po ꝯperit cõsolida-tio ⁊ põt fieri cũ puluere quẽ põit ras. h vl' cũ vngtõ tali. ℞: ceruse lote amidi calcis viue lote litargiry puluerizati añ. ʒ. ij. ĩcorporent sil' cũ mucilagie dragagãti ⁊ gũmi arabici: ⁊ si scissura sit parua sufficit pulis dragagãti ⁊ gũmi arabici: ⁊ si sit excoriatõ valz puluis ligni putrefacti ⁊ ẽ mirabilis ĩ exco riatõe vbicũq fit. ¶ Scõo notãdũ ꝙ vbi pustule pdcẽ sint ĩ pncipio vl' ĩ augmẽto ꝯuenit vt patiẽs gargarizet aq̃ ros. p se vel mixtã cũ aceto. aquã psily vel prunoꝝ p se vl' cũ aceto. Ad idẽ. ℞. gallaꝝ. ʒ. i. aq̃ ros. lb. ß. aceti quar. ß. bulliãt ⁊ fiat ablutio. rõ pz. Ad idẽ teneat ĩ ore medicamẽ qð sic fit. ℞. ro saꝝ spody coriãdri sumach lẽtiũ excorticataꝝ seis põtulace seis cucũeris cucurbite añ. ℥. ß. pistent ⁊ sil' misce ⁊ ĩ fine ali-gd cãphore addat. abluat post illud os cũ aliq̃ dictaꝝ aq̃rũ ⁊ cũ aceto. Ad idẽ fiat fricatio cũ puluere boli ar. sz vbi pu-stule sunt ĩ pcessu cõuenit hoc medicamẽ. ℞. aluminis zuc-carini. ℥. ß. sirupi ꝯpositi. ℥. ij. aceti. ℥. i. aq̃. ℥. iij. buliãt simul ⁊ colent. fiat gargarisma vl' collutio oris ⁊ erit valde vtile ⁊c. (Et sanguis.) Ponit curã p euacuationez dicẽs ꝙ ĩ talib⁹ dz fieri euacuatio sanguinis cũ vẽtosis ⁊ debent poni sub mẽto. vel saltẽ circa collũ. Ratio pz: ¶ Notandũ ꝙ ẽt vtile eẽt si fieret flebotomia de cephalica. ¶ Almansor.

¶ Albe vero si fuerint pustule: cum sale ⁊ melle fricentur: sirupus acetosus aut almuri in ore te neatur. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã qñ fuerit materia frigida ⁊ diuidit ĩ duas fz ꝙ duo localia ponit: Secũda ibi: (Et sirupus.) De pma dic ꝙ si pustule fuerint albe debẽt fricari cũ sale ⁊ melle ros. co lato: q2 dissoluũt flegma ⁊ abstergũt. Scõo dic ꝙ sirup⁹ ace-tosus: aut almuri dz põi seu teneri ĩ ore: Rõ q2 mũdificat ⁊ abstergit: Ad idẽ valet collutio oris cũ melle ⁊ alumine vel vitriolo de quo fit encaustrũ vel attramẽtũ vel cũ oximel-le cõposito mixto cũ aq̃ ros. vl' aqua prunoꝝ: Ad idẽ teneat ĩ ore mirobalanos citrinos ⁊ piretrũ mixtũ cũ iulep: Ad idẽ valet si abluat os cũ aqua calida ĩ q̃ sit oximel ⁊ alumẽ zuc carinũ ⁊ post illã ablutõez gargarizet mel ros. mixtũ cũ aq̃ psily vel cũ aqua decoctiõis prunoꝝ. ¶ Notandũ ꝙ ante cõuenit vt fiat purgatio cũ pillulis cochys: cũ pigra: vl' cum medicamine de turbith. ¶ Scõo notãdũ ꝙ cura pustulaꝝ q̃ sũt ĩ lingua ⁊ ĩ ore ex corrosiõe ⁊ putrefactione ẽ vt anteq̃ fiat purgatio prius approximet medicamẽ qð sic fit. ℞. alu minis zuccarini floꝝ eris mellis añ. ʒ. ij. misce põat hoc me-dicamẽ sup locũ corruptũ. dimittat aliq̃tulũ postea loc⁹ ab luat cũ aceto ⁊ aq̃ fria. hoc pbauim⁹ lõgo tpe: Facta mũdi-ficatiõe ⁊ remota putredine ponat supra locũ. mũdificatuz puluis q fit ex mastice thure ⁊ corallis albis ⁊ ĩ aurora ablu-atur os cũ vino calido ⁊ sic locus cõsolidabit ⁊ ꝯfirmabit.

¶ De gingiuis sanguinolentis. ¶ Sillanus.

Circa rubricam est intelligendum ꝙ fluxus sangui nis gingiuarum potest fieri a causa extrinseca scili cet ex casu vel pcussiõe. Uel a cã intrinseca ⁊ hoc dupliciter. Ul' ex m'ltitudĩe sanguinis vl' ex mã mala acuta pueniẽte a cerebro p modũ reumatismi corrodẽtis gigiuas ⁊ venas: vt a fl'ate salso ⁊ colera. ⁊ qñ antiq̃t fit vt pl'imũ cã-cer ⁊ sepe cadũt dẽtes: Ad ppositũz h loq̃t scõo mõ. ¶ Se-cũdo notandũq signa sũt manifesta visui ⁊ per relationem patientis. ¶ Almansor.

Cuz ex gingiuis sanguis subtilis ꝯtinue manauerit: vtriusq arsenici. s. ru. ⁊ ci-trini calcis gallaruz alũis oium ptes su mant eq̃les ex qb⁹ puluerizatis ⁊ cũ aceto mixtis pui formẽt trocisci: cũq necesse fuerit ex eis pul uerizatis sumat quãtuz sexta pars. ʒ. vni⁹ fricent ex eo optime ⁊ pmaneat sic paruz: deinde teneat oleũ ros. ĩ ore: ẽ eni hoc mirabile ad hanc egritu dinẽ curandã ⁊ putredinẽ ⁊ herpestiomenuz qui est in ore: ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã illi⁹ fluxus dicẽs ꝙ cũ ex gigiuis sãguis sub-til' emanauerit valet. ℞. vtriusq arsenici rubei ⁊ citrini cal cis aluminis ⁊ gallaꝝ oiuz ptes eq̃les ex qb⁹ puluerizatis et cũ aceto mixtis fiãt pui trocisci ⁊ cũ necesse fuerit ex eis su mat puluerizatis quãtũ est sexta ps. ʒ. vni⁹ ⁊ fricẽt ex eo gi giue optie. Scõo dicit ꝙ dz sic pmanere paꝝ. deide tenere oleũ ros. ĩ ore. Subdit ꝙ h ẽ mirabile ad hãc egritudinẽ re mouẽdã ⁊ putredinẽ ⁊ herpestiomenũ q ẽ ĩ ore. ¶ Notan dũ ꝙ in fluxu sanguinis causato a corrosione gingiuaꝝ q̃tu or reqrunt. Primo remouere illud totũ qð ẽ corruptum in gingiua: Scõo bona mundificatio: Tertio bona cõsolida-tio: Quarto bona cõfortatio gingiue ne vlteri⁹ mala mã flu at ad gingiuã. Prima itẽtio pficit cũ eo qð ras põit. Ad idẽ fricent gingiue cuz puluere affodilloꝝ. mixto cuz puluere granati. s. corticuz ei⁹. dimittat p horã: deide abluãt gigiue cũ vino calido vel aceto. Ad idẽ fiat tal' decotio. ℞. folioꝝ oliue. M. i. ß. radicis yreos piretri añ. q̃r. i. ʒʒ. masticis. añ. ʒ ß. mell' electi añ. ʒ. ij. fiat decoctio clarificata vsq ad q̃r. ij. cũ q̃ gigiue abluant. Scõa intẽtio sic pficit. ℞. aq̃ cal'e. ℥. i. mellis ros. ℥. iij. cuz pãnis ĩfusis ĩ pdictis abluant gigiue cũ vio ẽt decoctõis ros. siccaꝝ. 3ª itẽtio pficit sic. ℞. olibãi. alo es sarcocolle sanguinis draconis añ. ʒ. i. subtiliter puluerizent ⁊ misce: ponat modicum inter gingiuas. Ad idez: ℞. laudãi masticis añ q̃r. ß. cãphore subtil'r puluerizate. g. xv. misce malaxãdo cum aqua ros. fiat massa extẽdat supra pã nũ lineum ⁊ ponat supra gingiuam: Ad idem: ℞. masticis thur' ⁊ coralloꝝ fiat puluis ⁊ põat supra gigiuas ⁊ ꝯsolidat ⁊ idurat ⁊ firmat gigiuas: A idẽ valet puluis ossis sepi e et puluis q dealbat dẽtes abstergẽdo: 4ª itẽtio pficit sic. ℞. dc-coctõis folioꝝ cipssi ⁊ pãn⁹ ĩfusus ĩ ea ponat sup giginas.

¶ De casu vuule. ¶ Almansor.

Circa rubricā ē notādū ꝙ radices lingue sūt qnqꝫ.
Prio due amigdale generātes saliuā: Scd̄o ē tra-
chea arteria ꝑ quā exit aer: Tertio ē ysophagus ꝑ
quē ītrat cibꝰ: Quarto ē gutt̄ ⁊ ē spatiū mediū iter tracheā
⁊ ysophagū: Quito ē vuula ⁊ ē quedā pellicula coopiēs viā
anhelitꝰ ⁊ aliqñ viā cibi: Secundo nota ꝙ vuula facit duo
iuuamēta: vnū q2 defēdit ptes pectorales a nocumētis ex-
trinsecis vt a vēto vl' ab extrinsecis vt a reumate: iō illi qbꝰ
abscindit̄ fiūt ptisici: Scd̄m iuuamētū ē: q2 facit ad formā-
dum vocē: Tertio notandum ꝙ casus vuule fit aliqñ a mā̄
calida currēte ad locū: aliqñ fit a frigida ⁊ hūida deriuata a
cerebro ī modū catarri: ¶ Quarto notādū qđ signa casus
vule sūt qñ aliqs sentit ī gutture qđ nō ꝯsueuit sentire: Uel
ī radice ligue ⁊ tūc medicus ꝑcipit apire os ⁊ liguā attrahe-
re ⁊ extrahere dꝫ vt videat̄ vuula oblongata ⁊ mollificata:
tūc dicēdū ē illū pati casū vuule: Signa qñ fit a mā̄ calida
sunt tumor ⁊ rubedo loci ⁊ qñ ifirmꝰ sentit ī saliua sua quā-
dā dulcedinē ⁊ eiꝰ facies ē tota rubea ⁊ calida ⁊ vene oculo-
rū ⁊ frōtis apparēt ⁊ sūt replete ⁊ cū aperit̄ os ifirmi videt̄
pēdēs rubea cū q̄dā grossitie in sumitate eiꝰ plus solito: Si-
gna ꝙ fit a mā̄ fria: sūt mltitudo hūiditatis ⁊ ꝙ sentit catar-
rū descēdētē ⁊ vox eiꝰ raucha audit̄ ⁊ color vuule ē albus ⁊
tota facies cū oculis trahit ad albedinē ⁊ cū ī ore ifirmi aspi
ciat̄ vr̄ elōgata ⁊ pēdēs vltra debitū. ¶ Almansor.

Cum eger senserit aliqd radici sue ligue
īsistere aut gutturi ⁊ cū iubet̄ apire os ⁊
extrahere liguā videt̄ vuula eiꝰ iā eē flu-
xa ⁊ elōgata: ramech ⁊ sal armoniacꝰ sumāt̄ ⁊ be-
ne puluerizata cū istro īsuffladi sup vuulā insuf
flēt̄ ⁊ ex eis ī sūmitate ꝑdicti istri aliqd pōat̄ ⁊ ra
dici vuule cū eo dirigat̄ ⁊ ipa istro paꝝ exteriꝰ ex-
trahat̄: Aut granatū acetosū cū pulpa sua terat̄ ⁊
fiat ex ea gargarismꝰ: Qz si diu ꝑmanserit taliter
⁊ elōgata fuerit eiusqꝫ pars supior subtiliata ⁊ ca
put eiꝰ rotūdū fuerit tūc radicitꝰ erit icidēda: Ca
uēdū tñ ne anteqꝫ ita vt ꝑdiximꝰ sit disposita ici-
dat̄: ex hoc. n. seqret̄ qñqꝫ sanguinis fluxus q̄ re
stringi nō pōt. ¶ Sillanus.

¶ Hic pōit curā casus vuule ⁊ diuidit̄ i duas. Prio explicat
vnā medicinā: Scd̄o aliā: scd̄a ibi: (Aut granatū:) Pria ī du
as. Prio pōit curā ꝑ medicinā: scd̄o ꝑ opatōez manualē. Se
cūda ibi: (Qz si diu:) De pria dic̄ ꝙ vbi eger aliqd sētit ī radi
ce ligue existere: aut ī gutture ⁊ cū ei ꝑcipit̄ apire os ⁊ extra
here liguā videt̄ vuula eiꝰ eē elōgata pro cura ramich ⁊ sal-
armoniacū sumāt̄ ⁊ bene pulueriȝata cū istro isufflādo sup
vuulā isufflent̄ ⁊ ī sūmitate nasi aliqd ponat̄ ⁊ radici vuule
dirigat̄ ⁊ valet qñ fit a mā̄ flegmatica: Rō q2 resoluit ma-
teriā flegmaticā faciētē descēdere vuulā. ¶ Notādū ꝙ cu
ra casus vuule qñ fit a materia frigida ē vt purget̄ ꝑ caput
cū pillulis cochys aut cū pigra. aut cū medicamīe ð turbith.
Cōueniūt ēt clisteria acuta ⁊ leuia: De localibꝰ: Prio ponit
gargarisma decoctiōis masticis ⁊ nucis cipssi: Ad idē valet
gargarisma cū rob de nucibꝰ vl' cū eiꝰ syrupo cū aq̄ calida.
In ꝓcessu v̄o gargarizet oximel cōpositū cū ðcoctiōe balau
stiarum vl' ros: Ad idem valet decoctio sinapis cū modico
mellis ⁊ aceti: Ad idē dissoluat̄ vitriolū cū q̊ fit icaustꝝ qđ
vocat̄ zegi ī aq̄ decoctiōis balaustiaꝝ aut ros: fiat gargaris-
ma: Rx. aluīs zuccarini: ʒ. 5. oximell'. cōpositi: ʒ. y: fiat garga-
risma cū aq̄ decoctiōis balaustiaꝝ: aut ros: (Aut granatū:)
Pōit aliud medicamē qñ fit a mā̄ calida dicēs ꝙ granatū
acetosū cū pulpa sua terat̄ ⁊ fiat gargarisma. Rō pꝫ. ¶ No
tādū ꝙ cura casus vuule a mā̄ calida ē vt fiat flebotomia. ꝑ̊
ð cephalica manꝰ dextre vl' vētosatio ī spatullis ⁊ collo: fiat
ēt clistere lenitiuū de q̊ dictū ē ī cura frenesis: De localibꝰ a
ꝑncipio fiat gargarisma cū aceto ⁊ aq̄ ros: Ad idē valet ðco-
ctio seis rosaꝝ ⁊ vocat̄ anthera cū succo barbe hyrcine ⁊ mo
dico mellis: Ad idem diamargariton cum decoctione ros:
vel balaustiarum fiat gargarisma ex illo puluere coclear
vnum approximando vuule suauiter: Ad idem fiat garga-
risma cū aceto ⁊ melle ⁊ ros. (Qđ diu:) Ponit curā ꝑ opatio
nē manualē: ⁊ diuidit̄ ī duas: Prio facit h̄. scd̄o docet euita-
re errorē: Scd̄a ibi: (Cauēdū:) De ꝑ̄ma dic̄ ꝙ si vuula diu
remāserit ⁊ fuerit subtiliata ⁊ ꝑs supior elōgata ⁊ caput eiꝰ
rotūdū fuerit tūc dꝫ incidi. ¶ Notādū ꝙ vuula pōt incidi
multis modis. ꝑ̄mo cū flebotomo. Scd̄o cū acu ignea tran-
seūte ꝑ cānulā: Tertio cū medicamine corrosiuo: ¶ Scd̄o
notādū ꝙ post icisionē dꝫ fieri gargarisma cū aq̄ ros. ⁊ ace-
to. vl' cū aceto ⁊ aq̄ decoctōis balaustiaꝝ: Ad idē fiat garga
risma cū aq̄ decoctiōis ireos ligritie mell' ⁊ paꝝ aceti.

¶ De sanguisugis q̄ igrediūt̄ guttur. ¶ Almā:

Cum aliqs ī gutture suo titillationē sen
serit ⁊ sanguis sb̄tilis īde manauerit ex-
timādū ē tūc sanguisugā ī ore esse ⁊ ꝑ̄ci
pue si aquam loci in quo sanguisuge fuerint bi-
berit. ¶ Sillanus.

Hic determinat ð sanguisugis q̄ igrediunt̄ os ⁊ gut
tur: ⁊ diuiditur in duas: Primo ponit signa: Se-
cundo curam: ibi secunda: (Os ergo egri:) De pri-
ma dicit ꝙ cum quis senserit in gutture suo titillationem ⁊
sanguis subtilis inde manauerit: arguendum est ibi sangui-
sugam esse: ⁊ precipue si biberit aquam loci in quo sanguisu
ge sint: ¶ Notādū ꝙ ratio signoꝝ ē: q2 ibi ē mordicatio ꝑꝑ
motū ⁊ corrosionē quā faciunt ibi ⁊ exit sanguis: q2 sangui-
suge corrodūt ⁊ soluūt ꝯtinuo. ¶ Almansor.

¶ Os igit̄ egri ē aperiēdū ⁊ ligua extrahēda ⁊ i-
feriꝰ ꝑmēda ⁊ guttur ī sole ē aspiciēdū ⁊ si sangui-
suga ī loco ꝓpinquo pēdere visa fuerit cū forfici
bꝰ qbꝰ sagitte educūt̄ extrahēda erit qđ h̄ mō fiet
caput a quo pendet est stringendum ⁊ sic extra-
hitur. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā ⁊ diuiditur in duas: Primo ponit curam qñ
sanguisuga est manifesta. secūdo qñ est occulta. secūda ibi:
(Qđ si nō:) De ꝑ̄ma dicit ꝙ os egri ē aperiēdū ⁊ lingua ex-
trahēda ⁊ iferius premenda ⁊ guttur ī sole īspiciēdū: Si fue
rit visa sanguisuga pēdere ī loco ꝓpinquo erit extrahēda cū
forficibꝰ cū qbꝰ sagitte extrahunt̄ stringēdo caput a quo pē-
det vel cū vnginis. ¶ Almansor.

¶ Qz si non fuerit manifesta eger multotiēs gar
garizet sinapi cū aceto. q2 de loco ī quo ē moue-
bit̄ aut fiat gargarismꝰ ex aceto ⁊ assa ⁊ sale. Ni-
gella ꝑterea ⁊ sinapis trita īsufflent̄ gutturi: fiat
ēt gargarismꝰ ex succo cepe: Si āt pꝰ eiꝰ casū re-
manserit egro sanguinis desudatio fiat gargaris
mꝰ ex apozimate ī quo cortices granati ⁊ balau-
stie ⁊ sumach cocta fuerint ⁊ gutturi insuffletur
puluis ex balaustijs ⁊ thure ⁊ sanguine draco-
nis ⁊ amido. Sillanus.

¶ Pōit curā qñ ē occl'ta ⁊ diuidit̄ ī duas: Prio fac̄ h̄: scd̄o
pōit curā fluxꝰ sāguis remanēt̄ pꝰ extractiōez: scd̄a ibi: (Si aūt
pꝰ:) Pria ī qnqꝫ ꝑꝫ ꝙ qnqꝫ r̄media pōit. ꝑtes patebūt. de pᵃ di

cit ꝙ si sanguisuga fuerit occulta eger dꝫ gargarizare sinapi cū aceto: De scōa dic̄ ꝙ ēt valet gargarisma cū aceto ⁊ assa: De tertia dicit ꝙ ēt valet gargarisma cuꝫ aceto ⁊ sale: De q̄rta dicit ꝙ nigella ⁊ sinapis trita isufflēt gutturi. rō pꝫ: De qnta dicit ꝙ ēt valet gargarisma ex succo cepe. Ad idē valet aq̄ decoctiōis alleoꝝ. (Si aūt): Pōit curā fluxꝰ sanguis remanētis post casuꝫ sanguisuge dicēs ꝙ si remāserit fluxꝰ sanguis dꝫ fieri gargarisma cuꝫ decoctiōe balaustiaꝝ. rō pꝫ. Scōo dic̄ ꝙ ēt gutturi dꝫ isufflari puluis ex balaustijs thure ⁊ sanguine draconis ⁊ amido añ. ʒ. ij. Ad idē aq̄ decoctionis balaustiarum ⁊ alumis zuccarini. restringit enim sanguinem.

¶ Almansor.

¶ Si āt sanguisuga stōacho annexa fuerit medicamia qbꝰ vermes expellūt̄ i potu sumāt̄. Ex his ēt q̄ sanguisugā exire faciūt ē vt eger balneuꝫ igrediat̄ ⁊ moret̄ i eo donec magnā patiat̄ sitiꝫ ⁊ tūc aq̄ꝫ ifrigidatā i niue frigidissimā. s. i ore aliquā diu teneat. cūq̄ꝫ tepefieri cepit eā expellat ⁊ aliaꝫ sumat. sanguisuga eniꝫ quādoq̄ꝫ venit ad os frigiditatem querendo.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curam qñ ē i stō ⁊ diuidit̄ i duas ꝑꝫ ꝙ duo pōit remedia. scōa ibi. (Ex his): De ꝑma dicit ꝙ si sanguisuga fuerit annexa stomacho debēt sumi medicine qbus expellunt̄ ꝟmes: Ad idē valet aq̄ decoctiōis alleoꝝ absinthij lupinorum asse fetide ⁊c̄: (Ex his): Ponit aliud remediū dicēs ꝙ eger dꝫ itrare balneū ⁊ morari donec patiat̄ sitim magnā ⁊ demū tenere i ore aq̄ꝫ frigidā imo frigidissimā ⁊ qū iceperit calefieri dꝫ eā expuere ⁊ aliā recipe: qꝛ sanguisuga querens frigiditatē veniet ad os: Ad idē comedat patiēs allea ⁊ teneat aq̄ꝫ frigidā i ore qꝛ sanguisuga fugit: Ad idē. ℞. farine lupinoꝝ turbith sticados poly seis nigelle añ. ʒ. ij. icorporētur cū succo absinthij ⁊ fiāt trocisci ⁊ sit. vnusq̄sq̄ꝫ. ʒ. vniꝰ detur stomacho ieiuno cum aqua decoctionis nigelle ⁊ videbis bonum iuuamentum.

¶ De his que ingrediuntur guttur siue sint spine siue aliud extrinsecū.

¶ Almansor.

C Um aliqd qđ guttur igredit̄ ⁊ ifingit̄ i eo aut meri. fuerit bolꝰ magnꝰ aut ei silē de his q̄ nō hñt frusta scissa cōtēta i cis: aut acuta: ꝯfert pleruq̄ꝫ ꝑcutere egꝝ i collo posteriꝰ ⁊ multotiēs: ⁊ aq̄ꝫ sepe traijcere. fortassis. n. descēdet iferiꝰ: Eger quoq̄ꝫ balneū igrediat̄ ⁊ oleū multotiēs traijciat. qđ postq̄ꝫ fcm̄ fuerit magnos deglutiat bolos. ꝙ si nō descēderit istr̄m quo illi simile iferiꝰ duci ꝯsueuit i os mittat̄: Est āt instr̄m illud de plūbo qđ cū sit reti simile ē longum gibbositatē i se hñs.

¶ Sillanus.

H Ic ponit curā: ⁊ diuidit̄ in tot ꝑtes quot remedia ponit. scōa ibi. (Et aq̄ꝫ:) Tertia ibi. (Eger:) Quarta ibi. (Nō postq̄ꝫ:) Quinta ibi. (Qꝛ si nō.) De ꝑma dic̄ ꝙ si illđ qđ igredit̄ gutt̄ ⁊ ifigit̄ fuerit bolꝰ magnꝰ vl̄ sibi silē de his q̄ non hñt frusta sicca ⁊ acuta: ꝑcutere posteriꝰ in collo iuuat. rō qꝛ ex h̄ mouet̄ res infixa ⁊ sic ꝑparat̄ ad expulsiōeꝫ vl̄ descēsuꝫ. (Et aquā.) Ponit secūdū remediū dicēs ꝙ trahere sepe aq̄ꝫ ē ꝯueniēs ⁊ multotiens trahere oleū ros̄. rō qꝛ mollificat ⁊ dilatat guttur ⁊ oleū lubrificat: quare forte descēdet cā lubrificatōis: (Eger quoq̄ꝫ.) Ponit tertiū remediū dicēs ꝙ eger dꝫ ml̄totiēs igredi balneū. (Nō postq̄ꝫ:) Ponit quartū remediū dicēs ꝙ eger dꝫ trāsglutire magnos ⁊ duros bolos ꝑmissis istis. rō qꝛ ꝑmēt illud cui obuiabūt ⁊ sic faciēt descēdere: Ad ideꝫ ponat̄ cādela dura i meri vel gutture ⁊ cū ea ipellat̄ res iferiꝰ aut fiat hoc cū tēta subtili plūbea: ¶ Notādū ꝙ si res illa posset videri capiat̄ cuꝫ vncinis vel tenaculis ⁊ extrahat̄. (Qꝛ si nō:) Pōit qntū remediū dicēs ꝙ si nō descēderit i os dꝫ mitti istr̄ꝫ cū q̄ cōsueuit duci inferius. ⁊ est instrumentum de plumbo perforatum simile rei longam habēteꝫ gibbositatē in se: ¶ Notādū ꝙ hoc remediū valet qñ illa res i guttur̄ fuerit scissa vl̄ iuersa vl̄ fuerit frustata eo qꝛ tūc aliqd illiꝰ rei poterit trāsire ꝑ illud foramē ⁊ sic extrahet̄: Ad idē valet si deglutierit patiēs aliq̄ꝫ ꝑtē spōgie marine ligatā cū filo ⁊ cū ꝺglutierit violēter extrahat̄: Ad idē valet gargarisma cū oleo calido ⁊ oximelle cōposito vel squillitico mixtis ⁊ remollit̄ res infixa.

¶ De grauedine lingue:

¶ Sillanus.

C Irca rubricā ē notādū ꝙ grauedo lingue ē duplex quedā a natiuitate vel q̄si ⁊ dr̄ antiq̄ ⁊ talis nō curat̄. q̄dā ꝟo nō ē a natiuitate ⁊ ꝑ ꝯsequēs causata a cā accñtali: vt a mala mā ibibita i neruis ⁊ lacertis lingue ⁊ talis pōt curari. ¶ Scōo notādū ꝙ cā grauedinis ē vel mā fria ibibita i neruis vl̄ lacertis ligue vl̄ mala ꝯplo vel mala ꝯpositio sequēs ꝑꝑ febrē. vñ fit aspitas i lingua ⁊ fit exiccatio ⁊ ꝑpterea debilitat̄ ꝟtus motiua ⁊ hoc ē signū i febribus acutis significās mortē ⁊ h̄ vidi i pluribꝰ q fuerūt mortui in tertia die. vl̄ cā ē breuitas ligamēti exñtis sub ligua. vl̄ cā ē ranula q̄ ē sub ligua ⁊ nascit̄ ad modū carnis hñtis figuram ad modū ligue pue: ¶ Tertio notādū đ signis. signa grauedinis ligue ex mā fria ibibita i neruis ⁊ ligamētis lingue sūt ipedimēta i loq̄la ⁊ ꝓlatio mala i dcōibꝰ i qbꝰ cadit r. ⁊ ꝙ auditꝰ ⁊ alij sensus sūt turbati. ⁊ ꝙ ex ꝓlatiōe sua cū vult loq subito aut fortiter ꝓferre aliqd vltra volūtatē suā emittit saliuā ⁊ hūiditatē ab ore ⁊ ē signū paralisis vl̄is: Signa grauedinis ligue ex fe: sūt diminutio loq̄le ⁊ ꝙ ifirmꝰ volēs attrahere liguā suā ñ pōt: ⁊ adustio cū nigredie ⁊ aspitate: Signa grauedis ligue ꝑꝑ breuitatē ligamēti sūt ꝙ eiꝰ lingua adheret ꝑti iferiori ⁊ nō pōt ex̄ os emittere: Signa eiꝰ q̄ fit ꝑꝑ ranulā sūt ꝙ cū eleuat̄ ligua apparet ibi eē glādula manifeste atq̄ꝫ apparet ꝙ ibi sit alia ligua ꝑua ⁊ iflat̄ ⁊ emittit̄ sub mēto cū amigdalis cū augmētabit̄.

¶ Almansor.

C Um ligua absq̄ꝫ alijs mēbris grauedinē fuerit passa ⁊ eger neq̄ꝫ febrem neq̄ꝫ acutā egritudinē icurrerit sal armoniacꝰ ⁊ pip ⁊: ʒʒ: ⁊ sinapi albū ac piretꝝ ⁊ stafisagriā ⁊ baurach atq̄ꝫ origanū ⁊ sal idi. ⁊ nigella ⁊ sāsucꝰ siccꝰ sumāt ⁊ i aq̄ coquāt ⁊ fiat ex eis gargarismꝰ. caueat tñ patiēs ne ex eo aliqd traijciat: aut eger ieiunꝰ multis diebꝰ gargarizet almuri nabati: aut fiat gargarismꝰ ex aceto ⁊ piretro. postq̄ꝫ ꝟo gargarizare cessauerit sumant̄ sal̄ armoniaci piretri pipis sinapis oiuꝫ ꝑtes eq̄les ⁊ ex his bene puluerizat̄ lingua diutiꝰ fricet̄: Qꝛ si cuꝫ lingue grauedine auditus aut reliquoꝝ sensuū grauitas fortis affuerit fiat egri curatio secūdū doctrinā qua paralisis curatur.

¶ Sillanus.

¶ Determinat đ grauedīe ligue: ⁊ diuidit̄ i tres. Pꝛio pōit curā grauedis ligue ꝓueniētis a mā fria. scōo ꝓueniētis a febribꝰ. Tertio ꝓueiētis ex ꝑte ligamēti. 2ª ibi. (Si āt loq̄la.) Tertia ibi. (Etsi diu) Prima in duas. ꝑmo ponit curam grauedinis lingue absq̄ꝫ alijs membris: Secundo ponit curaꝫ grauedinis cum alijs membris sensibilibus: secunda ibi: (Nō si cū lingue.) Prima in quattuor ꝑm ꝙ q̄ttuor localia

ponit. secunda ibi: (Aut eger). Tertia ibi. (Aut fiat). Quarta ibi: (Postq̃) De prima dicit ꝙ cū lingua absq̧ membris aliis passa fuerit grauedinē ⁊ nō incurrit febrē nec acutam egritudinē sal armoniacū ⁊ piꝑ ⁊ sinapi an. ℥. ⁊ piretrū ⁊ stafisagria ⁊ baurach ⁊ sāsucꝰ siccus sumāt̄ ⁊ coquāt̄ ⁊ fiat gargarisma ex eis. Rō pȝ. qꝛ cōsumit materiā flegmaticā: Sbdit ēt ꝙ patiēs caueat ne de dicto medicamīe traiiciat: ratō pȝ (Aut eger) Ponit secūdū medicamē dicēs ꝙ eger debȝ multis diebꝰ gargarizare alumē nabati. rō qꝛ abstergit ⁊ exicat. (Aut fiat) Hic ponit tertiū locale dicēs ꝙ fiat gargarisma ex aceto ⁊ piretro. Rō pȝ. (Postq̃) Ponit quartū locale dicens ꝙ postq̃ cessauerit gargarizare sumat̄ salis armoniaci piꝑis piretri sinapis oīuȝ ꝑtes equales ⁊ eis bene puluerizatis diutiꝰ fricet̄: rō pȝ: Ad idē fiat gargarisma cū decoctione saluie ⁊ acori ⁊ facit loqui pueros. ¶ Notādū ꝙ āteq̃ approximēt̄ localia predicta debȝ ꝓcedere euacuatio cū pill̄is cochys vel fetidis vel cū pigra. vl̄ cū medicamīe ð turbith. possūt ēt fieri clisteria leuia ⁊ acuta. (Qꝛ si cū) Pōit curā grauedinis lingue cū grauitate alioꝝ mēbroꝝ ⁊ sēsuum dicēs ꝙ si cū grauedine ligue fuerit grauitas auditꝰ ⁊ alioꝝ sensuū dȝ curari ſȝ ꝙ curat̄ paliſis. Rō pȝ. ¶ Almāsor.

¶ Si autē loquela in acutis febribus aggrauata fuerit ⁊ videris ipsam cū grauitate in loquela extenuatā ⁊ abbreuiatā ⁊ spasmataȝ aq̄ calida ab alto suꝑ spōdiles dorsi ⁊ auris principia fundat̄ ⁊ cū oleo fricent̄: Eger quoq̧ oleū tepidū in ore tenere debet. Et si diu est ex quo loquela sua minui nō cessauerit vel ēt semꝑ cōsiderandū ē an ligamētū quo iferius lingua cōnectit̄ maius sit q̃ debeat: Qđ si ita fuerit ex eo paꝝ ē icidēdū ⁊: ℥. puluerizatū imittēdū: ¶ Sillanus:

¶ Ponit curā grauedinis ligue ꝓueniētis ex febre. ⁊ diuidit̄ in duas ſȝ ꝙ duo remedia ponit. secūda ibi. (Eger quoq̧) De prima dicit ꝙ si loquella in febribꝰ acutis fuerit grauata ⁊ aꝑꝑet ligua extenuata ⁊ ꝯtracta dȝ ifūdi aqua calida ab alto supra spondilles colli. ⁊ pricipia auris. rō qꝛ mollificat ⁊ humectat illas partes vnde sequit̄ humectatio ⁊ mollificatio in ligua. (Eger quoq̧:) Ponit aliud remediū dicēs ꝙ oleū tepidū dȝ teneri in ore. rō qꝛ humectat liguā ⁊ mollificat. ⁊ hoc oleū pōt eē roſ viol̄. on fantinū vel de salicibus Ad idē valēt cādi retēti in ore: Ad idē mucilago psily vl̄ seminis citonioꝝ in ore retēta: Ad idē abluat̄ os cū aqua calida aceto vel melle roſ. ⁊ iulep mixtis si fuerit vētositas in lingua: Ad idē pruna sicca i ore retēta: silr̄ succꝰ ligritie: Ad idē tamaridi aut māna: Ad idē fricet̄ lingua cū cana plicata humectādo sepe cū aqua zuccari calida vl̄ cū aqua dragagāti. (Et si diu) Ponit curā grauedinis ligue ꝓueniētis ex parte ligamēti dicēs ꝙ si diu sit ꝙ loq̄la sit ipedita dȝ considerari an ligamētū quo iferiꝰ lingua ꝯnectit̄ sit maiꝰ. qꝛ si sic: ex eo paꝝ debet poni. Ad idē valet alumen ⁊c.

¶ De lingua que adeo crescit vt os egrediat̄. ¶ Sillanus

Circa rubricā ē notādū ꝙ cā magnitudis ligue ē materia sanguiea vl̄ flegmatica. ⁊ vtplrimū tales materie descēdūt a capite. ¶ Secundo notādū ꝙ signa magnitudis ligue sūt magnitudo multiplicata ſȝ oēs diametros. retētio sputi vl̄ saliue i ore ⁊ ꝓhibitō eiꝰ ⁊ difficultas rō pȝ. Sȝ signa diuersitatis materie sūt ſm diuersitatē materie. s. sāguinis ⁊ flegmatis. patet supra. ¶ Almansor

Cum cōtingit linguā adeo inflari vt pre magnitudine os egrediat̄ fricāda est ex cepe aut ex citri acetositate aut cū ribes aut ex granato acetoso donec saliua multa ab ea fluat: hoc nāq̧ mō detumescit ⁊ ad primā redibit mensuraȝ: Si autem non sufficit fiat fricatio ex sale ⁊ aceto: ⁊ si nondum sufficit fiat minutio ex vtrisq̧ cephalicis prius: ⁊ postea ex venis sub lingua. ¶ Sillanus.

¶ Nūc ponit curā ⁊ diuidit̄ in duas. Primo ponit curam quādo fit a materia frigida. scđo quādo fit a materia calida secūda ibi. (Et si) Prima in duas ſȝ ꝙ duo ponit remedia. scđa ibi. (Si aūt.) De prima dicit ꝙ quādo cōtingit liguam iflari vt ꝑꝑ magnitudinē egrediat̄ os. ligua est fricāda ex cepis. aut ex acetositate citri aut ex ribes aut cū granato acetoso donec saliua egrediat̄. Rō qꝛ talia icidūt materiā flegmaticā. (Si aūt): Ponit scđȝ remediū dicēs ꝙ si hoc nō sufficiat fiat fricatio ex sale ⁊ aceto: rō pȝ: Ad idē fiat gargarisma ex oximelle sqllitico ⁊ aqua decoctionis castorei seu cū aceto decoctiōis rute cipi ⁊ pipis: ¶ Notādū ꝙ ante cōuenit purgatō cū pill̄is cochys fetidis aut pigra: (Et si nōdū.) Ponit curā qñ fit a materia calida dicens ꝙ si nō sufficͨ qđ dictū est: dȝ fieri flebotomia ex vtrisq̧ cephalicis prio. deiñ ex venis que fiūt sub ligua: rō qꝛ fit euacuatio sanguinis.

¶ De glādula q̄ sb̄ ligua nascitur ⁊ dr̄ ranula: ¶ Sillanꝰ.

Circa rubricā ē notādū ꝙ hec passio fit a mā hūida q̄ i carnē ꝯuertit̄ ⁊ aliqñ acqrit̄ i loco q̄ ē sub ligua forma ligue ꝑue: ⁊ tc̄ vocat̄ ranula ⁊ acqrit aliqñ figurā rotūdā: ⁊ tc̄ vocat̄ nodꝰ vel grossities. ¶ Scđo notandū ꝙ rāula vl̄ ē magne q̄titatis vl̄ ꝑue. ⁊ illđ ē ſȝ multitudinē vl̄ paucitatē māe ¶ Tertio notādū ꝙ signa ranule sunt qꝛ ab vtraq̧ ꝑte ligue vr̄ q̄dā eminētia hñs formā lingue: Signa mōi sūt qꝛ vr̄ circa ligamētū ligue ad modū auellāe ⁊ ꝙ ipedit eleuatōeȝ ad palatū ⁊ loq̄lā ⁊ cōestōeȝ. pȝ: ¶ Al:

Quȝ sub lingua glandula nociua fuerit in principio ex sale armoniaco ⁊ gallis fricanda est: ¶ Sillanus:

¶ Pōit curā ranl̄e qñ ē ꝑue q̄titatis. ⁊ didit̄ i duas: Prio pōit curā qñ ē i ꝑncipio: Scđo qñ ē ātiq̄: ibi: (Si āt) De prima dicͨ ꝙ qñ sub ligua fuerit glādula nociua dȝ fieri fricatō ex sale āmōiaco ⁊ gall̄. ⁊ debet intelligi facta scapellatione ratio patet: ¶ Almansor.

¶ Si autez vetusta fiat ex medicamine gingiue sanguinolēte fricāda ē: qđ ē medicamē acutum. Eger āt acetū ⁊ salē i ore teneat: ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā qñ ē ātiq̄: ⁊ didit̄ i duas ſȝ ꝙ duo pōit remedia: 2a ibi. (Eger āt): De pria dicͨ ꝙ si fueit ātiq̄ dȝ fiēi ex medicamīe gigiue sāguiolēto qđ ē medicamē acutū ⁊ tale fit ex melle alūine zuccario ⁊ flore erl eq̄lr̄. De scđa dicͨ ꝙ eger dȝ tenē i ore acetū ⁊ sal. rō pȝ. ¶ Notādū ꝙ si ranl̄a sit magne q̄titatis cura ē vt icidat̄ ⁊ extrahat̄ ꝓ posse. postea fricetur cū zegi. i. cū alūine fecū ⁊ aq̄ calida secum mixta.

¶ De apostematibus lingue. ¶ Almansor.

Ista ex eisdē sunt curanda ex q̄bus curant̄ cola que nouimus ⁊ sinātia sanantur. ¶ Sillanus.

¶ Hic ꝑ cura aꝑatū accñtiū i ligua raſ: remittit nos ad curā aꝑatū ⁊ pustulaꝝ q̄ fiūt i ligua ⁊ dicūt̄ alcola: ⁊ đ ẞ dcm̄ ē superiꝰ ad plenū: nā cōuenit i signis causis ⁊ curis.

¶ De squinantia ¶ Sillanus.

Circa rubricā ē notādū prio ꝙ vꝰsus radices ligue sūt duo meatꝰ q̄ꝝ vnꝰ ē via cibi: ⁊ alter ē via anhelitus: ⁊ vocatur trachea arteria ⁊ caput eius vocat̄ epiglotis. via cibi appellat̄ meri siue isophagꝰ: via media inter istos duos appellat̄ guttur: sed ligua que est stās super istos

duos meatus ad modum digiti appellat̃ vuula: sed quedaꝫ caro addita in radice lingue appellatur due amigdale. pars interior colli appellatur gula: ⁊ est proprie gula via anhelitꝰ: Pars aũt posterior colli qua transit meri appellat̃ ceruix ¶ Secundo notandũ ꝙ squinantia appellat̃ apostema gutturis ⁊ partiũ vicinarũ ĩpediẽs viã anhelitꝰ ⁊ viam cibi. ¶ Tertio notãdum de causis ꝙ cause squinãtie vel ẽ extrinseca. ⁊ tunc potest eẽ sãguis colera flegma vel mẽlia ⁊ ordo ẽ vt plĩmũ a sanguĩe: deĩde a colera. deĩde a flegmate: demũ a mẽlia. ⁊ raro valde: Aliqui tamen dicunt ꝙ primo a sãguĩe secundo a flegmate. tertio a colera de materia mẽlia ⁊c. vel est extrinseca vt casus vl' percussio insufflationes ventoꝛuꝫ vl' frigiditas cõestio quoꝛũdã fũgoꝛũ vl' venenoꝛũ ¶ Quarto notandũ ꝙ spẽs squinantie sunt tres. Una in qua ruboꝛ apparet eẽ in collo ⁊ est leuioꝛ in qua materia decliat ad exterioꝛa: Alia est in qua apparet ruboꝛ ⁊ tumoꝛ intra oꝛe ag⁊ to ⁊ est deterioꝛ prima. Alia est in qua nõ apparet ruboꝛ neqꝫ tumoꝛ nec intra nec extra ⁊ talis est moꝛtalis qꝛ materia est intꝰ occulta ⁊ suffocata. ¶ Quĩto notãduꝫ ꝙ squinãtia põt tripliciter terminari: Primo ꝑ insẽsibilẽ resolutioneꝫ quãdo materia est pauca ⁊ subtilis. ⁊ illiꝰ signũ ẽ alleuiatio ⁊ illa terminat̃ infra q̃tuoꝛ dies. Secũdo ꝑ conuersionẽ eiꝰ in saniẽ. vt quãdo materia ẽ grossa. cuiꝰ signũ ẽ. qꝛ magis coopiat coopimẽta. ⁊ cum sanies est generata alleuiat̃ magis Itẽ qꝛ fit maioꝛ doloꝛ ⁊ febris ⁊ cũ facta ẽ remittit̃: Tertio ꝑ mutationẽ materie ad aliũ locũ cuius signũ est diminutõ ⁊ resolutio absqꝫ aperitione ad exterioꝛa: ⁊ tũc materia põt ad neruos ꝑmutari vl' ad ptes colli. cuiꝰ signũ ẽ doloꝛ ⁊ aggrauatio vl' toꝛtura: vl' ꝑmutari põt ad pulmonẽ. cuiꝰ signũ ẽ tussis doloꝛ pectoꝛis difficultas anhelitꝰ: vl' ꝑmutari põt ad coꝛ: cuiꝰ signũ est tremoꝛ coꝛdis sincopis occupatio pulsus: vel põt ꝑmutari ad stomachũ cuiꝰ signũ ẽ nausea vomitus doloꝛ stomachi: ¶ Sexto notãdũ de signis: signa quãdo fiunt de sanguine sunt rubedo faciei ⁊ oculoꝛũ tẽsio coꝛpoꝛis totiꝰ repletõ tumoꝛ loci ⁊ doloꝛ agrauatiuꝰ: dulcedo saliue: carnositas manifesta coꝛpoꝛis: comestio ciboꝝ generãtiũ sanguinẽ: difficultas trãsglutiẽdi cibũ vl' aerẽ anhelãdi eq̃liter vl' ineq̃liter: Signa qñ ex colera sũt sic ĩflatio doloꝛ acutꝰ: pũctura ⁊ moꝛdicatõ: coloꝛ citrinꝰ saliua amara habitudo coꝛpis magis extenuata q̃ꝫ carnosa: antecessio ciboꝛũ generãtiũ sanguinẽ colericũ ⁊ multitudo eoꝛuꝫ: Signa qñ sunt ex flegmate sunt multitudo cursus saliue raucedo vocis paucitas doloꝛis cũ grauedine albedo loci ⁊ faciei: habitudo flegmatica ⁊ humida. mollities tumoꝛ antecessio ciboꝛũ generãtiuꝫ humoꝛẽ flegmaticũ: Signa mẽlie sunt duritiẽs liuoꝛ tarditas afflictiõis ⁊ duratio moꝛbi. Signa qñ fit a causis ꝑmitiuis sunt manifesta ꝑ indicia patiẽtis ⁊ ꝑ ea que ꝑcesserũt. Signa ꝓnostica ad bonũ sũt somnus qes alleuiatio doloꝛis bonitas anhelitus facilitas trãsglutiẽdi. ⁊ breuiter signoꝛũ maloꝝ ꝓuatio: Sꝫ signa ꝓnostica ad malũ sunt qñ sqnãtia venit ĩ febribus acutis seu ꝯtinuis in die cretica sincopis vehemẽs difficultas anhelitꝰ: difficultas trãsglutiendi sic ꝙ reyciat potũ ad nares: vox catulina ita ꝙ videt̃ loq cũ naribus: spũa ĩ oꝛe: emissio lingue: coloꝛ liuidus ⁊ niger in lingua oculis ⁊ labys: frigiditas extremitatũ: contractio colli sic ꝙ ñ possit iacere supꝛa doꝛsũ. ¶ Dubitat̃ quot sunt species squinãtie. ⁊ ꝓbat̃ ꝑ rasiꝫ nono cõtinẽtis ꝙ sunt due: secũdo ꝓbat̃ ꝙ sunt tres ꝑ ypo. iy. pronosticoꝝ Gal. ⁊ auic. Dicẽdũ ꝙ spẽs sqnãtie pñt distingui speciali distinctione ⁊ sic sunt due: qꝛ cũ apate vel sine. ⁊ sic loq̃t rasis dicendo ꝙ sunt due. vel possunt distingui ex ꝑte accidẽtiuꝫ ⁊ sic sunt tres spẽs. vel possunt distingui ex ꝑte materie ⁊ sic sũt q̃ttuoꝛ: vt sunt quattuoꝛ hũoꝛes. vel pñt distingui ex ꝑte musculoꝝ ⁊ sic sunt plures spẽs ꝺm ꝙ loca tã intrinseca q̃ꝫ extrinseca sunt diuersa. ¶ Almansoꝛ.

Quãz in deglutiẽdo sentit̃ angustia adest passio que sqnantia vocat̃. Et eius grauitas aut leuitas ꝺm angustie quãtitateꝫ deprehendi potest. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de sqnantia ⁊ diuidit̃ ĩ tres: Primo ponit signa sqnantie: Secũdo docet distinguere qñ ẽ debilis ⁊ quando est foꝛtis. Tertio ponit curaꝫ: secunda ibi: (Et eius grauitas). Tertia ibi (Lũqꝫ trahiciendi an.) De prima dicit ꝙ si in transglutiendo sentitur debilitas siue angustia signum est ꝙ ibi est passio q̃ dicit̃ squinãtia. ¶ Notandum ꝙ vltra illud signũ ẽ cõstrictio anhelitꝰ. ⁊ rõ vtriusqꝫ est qꝛ rõne materie existẽtis ĩ vys anhelitꝰ ⁊ deglutiõis cibi fit cõstrictio ĩ illis: vñ fit difficultas ĩ eis: Aliud signũ qꝛ os remanet aptũ vt ꝯtinue aliqd de aere possit attrahi ꝑ viã anhelitꝰ. (Et eiꝰ grauitas): Docet distinguere qñ ẽ foꝛtis vl' debilis sqnãtia dicẽs ꝙ foꝛtitudo vel debilitas sqnãtie possit distingui ꝺm diuersitatẽ angustie. verbi grã si angustia est foꝛtis sqnantia ẽ foꝛtis: si debilis: debilis. rõ qꝛ angustia ẽ signũ sqnãtie. mõ ꝺm diuersitatẽ signoꝛum apparet diuersitas in dispositionibus. ¶ Almansoꝛ.

¶ Lũqꝫ trahiciẽdi angustia fuerit in facie ⁊ oculis rubedo ⁊ repletio: ĩ pꝛincipio curatõis cephalica flebotomet̃ ⁊ gargarismus ex succo granati muzi cũ carnositate sua fiat. aut ex rob mali maciani acetosi. aut ex rob moꝛi de sceni. ¶ Silla.

¶ Ponit curã ⁊ diuidit̃ ĩ duas. qꝛ ꝑmo põit curã qñ sqnantia fit a mã calida: Scdo qñ fit a frigida: scda ibi: (Si aũt.) de pꝛima dicit ꝙ si ĩ facie ⁊ oculis fuerit rubedo ⁊ repletio. istis arguẽdũ ẽ signis ꝙ sqnãtia ẽ a sanguĩe. De scda dicit ꝙ ĩ ꝑncipio dꝫ fieri flebotomia de cephalica. rõ pꝫ: ¶ Notandũ ꝙ si ĩ coꝛpe fuerit repletio dꝫ ꝑmo fieri flebotomia de saphena eiusdem ptis vel lateris si virtus ꝯsentit: Deinde de venis que sunt sub palato inferioꝛi: vl' que sunt sub lingua. ratio patet ex supꝛadictis sepe: Ad idem ventose posite in spatulis. ¶ Almansoꝛ.

¶ Et post hoc fiat gargarismus ex aqua roꝫ. in qua sumach fuerit ĩfusuꝫ: qd postq̃ꝫ ꝑ tres dies sic factũ fuerit: ⁊ vẽter ex succo fructuũ: sicut pꝛunoꝝ tamaridoꝝ cassiefist. ⁊ teraniabi solutꝰ fuerit fiat gargarismꝰ ex apozimate ficuũ citrinarũ ⁊ passularũ aut ex medulla cassiefist: cum idromelle: ꝙ si passio ĩueterauerit ex gargarismis ⁊ ĩsufflatione foꝛtium medicaminum que dicturi sumus curanda erit. Sillanus.

¶ Ponit curã ꝑ localia: ⁊ diuidit̃ ĩ duas. Pꝛio ponit curam in ꝑncipio. secũdo ĩ ꝓcessu. secũda ibi. (Qd postq̃ꝫ): De pꝛia dicit ꝙ in pꝛincipio ꝯpetit gargarismus factus ex succo granati acetosi cũ carnositate sua: vel cũ succo pomi maciani acetosi. vel cũ succo moꝛi de sceni: Secũdo vult ꝙ post ꝯpetat gargarismus de aqua roꝫ. ĩ qua sumach sit infusum: Ad idem valet gargarismꝰ ex aq̃ ꝺcoctiõis coꝛiãdri sumach gallaꝝ ypoqstidos ⁊ mali granati: Ad idẽ valet gargarismꝰ factus ex dyamoꝛon ⁊ aq̃ oꝛdei: Ad idẽ valet gargarismꝰ ex lacte: qꝛ repercutit ⁊ mitigat doloꝛẽ. Ad idẽ valet gargarismꝰ ex sirupo de papauere dyamoꝛon añ ʒ. i. aq̃ roꝫ. ℥. iy: ¶ Notãdũ ꝑ rõne dictoꝛũ ꝙ intentio in pꝛincipio est repercussio ⁊ pꝛohibitio fluxus materie ad partẽ gule: sꝫ hoc ꝑficit̃ cuꝫ gargarismis dictis q sunt frigidi ⁊ stiptici. ⁊ hoc tẽpus durat circa tres dies: (Qd postq̃ꝫ): Hic ponit curam per localia in ꝓcessu ⁊ diuiditur in duas ꝺm ꝙ duo ponit localia: Se-

cunda ibi.(Oꝫ si passio). De prima dicit ꝙ postq̄ factū fuerit ꝑ tres dies q̄ dictū est de gargarismis ⁊ premissa fuerit euacuatio ex succo fructuū solubiliū: sicut tamarindoꝝ pꝛunoꝝ cassie ⁊ manne cōuenit vt fiat gargarisma ex decoctione ficuū siccaꝝ citrinarū ⁊ vuis passis: aut ex medulla cassie fistule cū idromelle. ratio patet: q̄ꝛ isti gargarismi digerunt ⁊ materiā maturāt. iō ⁊c̄. (Oꝫ si passio). Pōit secūdū locale ⁊ patet: ¶ Notādū ꝙ ꝑ illa gargarismata itelligit sibi si'lia de q̄bus ē ꝑmū. ℞. ligritie passulaꝝ mundatarū ab arill' dactiloꝝ an̄. ʒ. ß. seis psilij seis citonioꝝ se. papaueris al. an̄. ʒ. ß. oꝛdei mūdati quar. ß. mellis. ℥. ij. fiat decoctio paꝝ clara vsq̄ ad quar. iij. Ad idē. ℞. ligritie isopi mirre an̄. ʒ. iiij. terant̄ ⁊ misce cū melle roſ. Sꝫ ad maturādū ad ex̄ valet tale vnguentū. ℞. vnguēti de altea q̄r. ß. mucilaginis seis psil. mucila. seis citonioꝛuꝫ an̄. ʒ. ij. medulle cassiefistule butiri sine sale an̄. ʒ. ß. fermēti dactiloꝝ pinguiū an̄. ʒ. ß. olei viol'. ʒ. ij. misce ⁊ fiat vnguētū. Ad rūpēdū apā ↄpetit oximel diureticuꝫ cū decoctiōe caricaꝝ fenugreci sq̄lle ⁊ fiat gargarisma: aut rumpat̄ cuꝫ digito aut vngue aut cū ferro. Si post rupturā fiat gargarisma cū melle ⁊ vino. ¶ Secūdo notādū ꝙ i sq̄nātia de materia colerica pꝛio soluat̄ venter cū decoctiōe q̄ sic fit. ℞. medulle cassie fist. ℥. i. māne tamarindoꝝ an̄. ℥. i. ß. dissoluant̄ oīa in. ℥. vi. aque decoctiōis pꝛunoꝝ. Ad idē. ℞. māne. ℥. i. reubarbari. ʒ. ij. in aq̄ fermētati dissoluat̄ in decoctiōe pꝛunoꝝ siccatoꝝ. sic dimittat̄ ꝑ horaꝫ postea colet̄. sit quātitas aque. ℥. vi. Ad idē clistere ꝓut dictū fuit i cura frenesis. deinde fiat flebotomia de cephalica q̄ ē in manu: aut fiat ventosatio in spatulis ⁊ collo. His ꝑmissis fiat gargarisma i ꝑncipio cū aqua decoctiōis pꝛunoꝝ vel vino de granatis. vel cū oxizacra vel cū his de q̄bꝰ ē dictū supꝛa. In ꝓcessu fiat gargarisma. ℞. decoctionis pꝛunoꝝ. ℥. vi. cassie manne. ℥. i. dissoluant̄ cū ꝑdicta aqua ⁊ ab extra fiat empl'm. ℞. farine fenugreci seis lini an̄. ʒ. i. seis maluauisci malue floꝝ camomille isopi an̄. M. i. olei ꝺ camomilla olei de lilio an̄. ℥. ij. bulliant simul vsq̄ ad spissitudinē in aqua cū oleis ꝑdictis ⁊ pone calidum super locū. ¶ Almansoꝛ.

¶ Si aūt in facie nō fuerit rubedo fluxeritq̄ ab oꝛe saliue multitudo ⁊ eger fuerit hūectatꝰ: i pꝛincipio soluatur vēter ex cochijs. Et fiat enema cū clisteri acuto: quod in capitulo ꝺ appoplexia nominauimus. ¶ Sillanus:

¶ Ponit curaꝫ sq̄nantie q̄n̄ fit a materia frigida: ⁊ diuidit̄ i duas. Pꝛio ponit curā ꝑ euacuationē. secūdo ꝑ localia. secunda ibi. (Cū passio tn̄). Pꝛia i duas. ꝑmo ponit curā cum medicina laxatiua. secūdo cū clisteri. secunda ibi. (Et fiat). De pꝛima dicit ꝙ si signa illa apparuerit. Pꝛimū ꝙ in facie nō sit rubedo. secunduꝫ ꝙ fluxerit multitudo saliue ab oꝛe. Tertium ꝙ eger fuerit habitudine frigide vel humide. sup ple arguēdū ē ꝙ fit a materia frigida. rō pꝫ. Secundo dicit ꝙ ꝓ cura dꝫ fieri euacuatio cū pillulis cochys: q̄ꝛ euacuant materiā flegmaticā. Itelligēdū tn̄ ꝙ dꝫ ꝑmitti digestiuum meri flegmatice. rō pꝫ. Ad idē valēt pillule fetide. Ad ideꝫ ierapigra. vl' pillule ꝺ yera. Ad idē medicamē ꝺ turbith. (Et fiat). Ponit curā ꝑ euacuationē factā ꝑ clistere dicēs ꝙ dꝫ fieri clistere acutū qꝺ ponit̄ i. c. de appoplexia. ¶ Alman.

¶ Cum passio tamē inceperit fiat gargarismus ex sirupo acetoso. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā ꝑ localia ⁊ diuidit̄ in duas. Pꝛimū i ꝑncipio Secūdū i ꝓcessu. secūda ibi. (Aut cū idromellis). De ꝑma dicit ꝙ cū sq̄nātia de mā frigida fuerit i ꝑncipio fiat gargarisma ꝺ sirupo acetoso. Ad idē valet gargarisma supꝛadictū fcm̄ ex diamerō. vl' ex rob nucū viridiū. Ad idē valēt pillule iste. ℞. masticis thuris vuaꝝ passarū mundataruꝫ ab arillis stoꝛacis calamentum an̄. ʒ. ij. terantur ⁊ conficiantur cuꝫ melle ⁊ teneantur in oꝛe. ¶ Almansoꝛ.

¶ Aut cū idromelle ⁊ pipere ⁊ oximelle deinde ex almuri nabati fiat etiaꝫ gargarismus ex idromelle ⁊ sinapi: De his ꝑterea q̄ male sq̄nātie conferūt: est vt ex venis q̄ sunt sub lingua fiat minutio ⁊ vētose absq̄ scarificatiōe in collo ponant̄. Et epithimet̄ collū ex melle anacardino donec vesice i eo generent̄. ⁊ fiat gargarismus cū sinapi. ⁊ fiat gutturi isufflatio ex hoc medicamie qꝺ sic fit: Sinapis sal armoniacus piretrū nitrū assa piper mētastrū sumant̄. ⁊ ex eis cū idromelle fiat gargarismus. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā ꝑ localia in ꝓcessu. ⁊ diuidit̄ in tot ꝑtes quot localia pōit. ꝑtes patēt. De pꝛima dicit ꝙ gargarisma factū ex idromelle ⁊ pipere ⁊ oximelle. ⁊ deinde ex almuri nabati valet: Rō q̄ꝛ incidit materiā attrahit ⁊ euacuat. De secūda dic̄ ꝙ valet gargarisma factū ex idromelle ⁊ sinapi. Rō vt supꝛa. ¶ Notādū ꝙ ad maturādum materiā valet tale gargarisma: ℞. radicis ireos isopi capilloꝝ vene. an̄. M. i. ligritie rase vuaꝝ parū mundataꝝ caricaruꝫ an̄. ʒ. ß. seis lini seis fenugreci an̄. ʒ. ß. oꝛdei mūdi quar. ß. mellis. ℥. ij. fiat decoctio paꝝ clarificata vsq̄ ad quar. iij. Ad extra. ad idē. ℞. dyaltee quar. ß. mucilaginis seis lini se. fenugreci an̄. ʒ. ij. medulle cassiefist. butiri sine sale an̄. ʒ. ß. fermēti dactiloꝝ pinguiuꝫ an̄. ʒ. i. olei amigdalarū dulciū. ʒ. ij. fiat vnguētuꝫ. Ad idē rūpēdū ↄpetit oximel sq̄lliticū fiat gargarisma ⁊ rūpat̄ cū ferro vel cū digitis. (De his). Ponit curā ꝑ flebotomiaꝫ dicēs ꝙ de his q̄ cōueniūt i cura squinantie ē vt fiat flebotomia de venis q̄ sunt sub lingua. rō patet. Scdo dicit ꝙ ventose posite in spatulis ⁊ collo sine scarificatiōe ↄueniūt: q̄ꝛ diuertūt a loco: iō ⁊c̄. (Et epithimet̄). Ponit curā ꝑ aliud locale dicēs ꝙ collū dꝫ epithimari cū melle anacardino dōec vesice generēt̄ i eo: rō ē q̄ꝛ ꝑ illud aperit̄ locus ⁊ seq̄t̄ diuersio ⁊ euacuatio materie. (Et fiat). Ponit aliud locale dicēs ꝙ fiat aliud gargarisma ex sinapi. rō q̄ꝛ attrahit materiam flegmaticā. (Et gutturi). Ponit aliꝺ locale dicēs ꝙ gargarisma fiat ex sinapi sale armoniaco piretro nitro: mētastro ⁊ pipere cū idromelle. ¶ Notādū ꝙ i vtraq̄ materia valet gargarisma decoctiōis moꝛsus diaboli vel masticatio ex eodē. Ad idē gargarisma stercoꝛis canis albi ossa comedentis vel irūdinis vl' lupi: vel fiat puluis ex eis ⁊ isufflet̄ vel' misce cū melle ⁊ fiat linimtū sup gulā ⁊ collū. valēt a ꝓpꝛietate. Ad idē sumāt̄ fila ⁊ ꝓpꝛe tincta i murice ⁊ ē cochiliū marinū cuiꝰ sanguine fit tinctura ꝑfocet̄ cū eo vipa: deīde circūaptetur collū eiꝰ q̄ hꝫ apā i gutture: q̄ꝛ ↄfert mirabl'r. ¶ Notādū ꝙ vltimū remediū ē vt apiat̄ gula icisiōe facta iter anuluꝫ cāne pulmōis vt possit ispirare ⁊ respirare ⁊ cū sq̄nātia fuerit remota tunc consolidetur ⁊c̄.

¶ De tussi. ¶ Sillanus.

Circa rubꝛicam est notandum ꝙ tussis est motus expulsiue naturalis pulmonis coadiuuatus ꝑ virtutem animalem sensibilem ⁊ motiuam lacertoꝛum pectoris pꝛopter nocumentum expellenduꝫ. ¶ Scdo notādū ꝙ de numero motuū q̄ nō sunt in ꝑfecta sanitate. q̄daꝫ ē pure nālis vt singultꝰ q̄dā ē volūtariꝰ purus: vt motꝰ de latere i latꝰ i febꝛibꝰ: q̄dā ꝑtī naturalis ⁊ ꝑtī volūtariꝰ vt tussis. ⁊ ꝺ numero istoꝝ q̄dā ē ī quo naturalis supat volūtariū vt in tussi. q̄dā ecōtra vt i egestiōe. ¶ Notādū ꝙ motuū naturaliū quidaꝫ sunt simplices ⁊ ꝭm naturam: vt est motus pꝛogressiuus. quidā sunt compositi ⁊ pꝛeter naturā vt sternutatio. Et sciendum hic ꝙ tussis est motus appꝛopꝛiatus pectoꝛi.

sternutatio cerebro ꝛ singultus stomacho: ¶ Quarto notã
dũ ꝙ tussis ē duplex. q̃dã ē sicca ꝛ quedã humida. sicca habꝫ
q̄nqꝫ cãs: Una ē mala ꝯplexio exñs in pulmõe calida vl' fri
gida: qꝛ lꝫ ibi nõ vt materia: cogit̃ natura ꝛc̃: Scd̃a cã est cõ
plexio dyafragmatis. qꝛ dũ pulmo non põt ꝑfecte dilatari ꝛ
ꝯstringi vt ĩ apostemate gibbi epatis. vel ĩ casu vel ꝑcussio/
ne. vel ꝓpter frigiditatē aeris ꝯstringētē: Tertia cã ē mate
ria grossa viscosa adherēs vijs canne pulmonis ꝛ ĩ partibus
pectoralibus rõe cuius nõ possit expelli: Quarta cã ē nimia
subtilitas materie quã refugit natura qꝛ nõ põt eã expelle/
re seu apprehēdere taliter vt possit eã expellere: Quinta cã
est debilitas virtutis nõ potētis expellere materiã. sꝫ tussis
humida fit a materia existēte ĩ pectore ꝛ pulmõe descēdēte
vtplurimũ a capite ad pectus ꝑ modũ reumatis lꝫ possit ꝓ
uenire ab alijs mēbris: ¶ Quinto notãdũ ꝙ cã tussis in ge/
nerali põt eē illud qd̃ in cãna ē actu aut ĩ cãnalibus inducit
nocumētũ actu: sꝫ ĩ sp̃ali hoc nocumentũ põt ꝓuenire vel a
causis exteriorib⁹: sicut sunt puluis cibus acetosus aut acu/
tus aut salsus aut venenosus vel in potiõe sumpt⁹ ĩducēs no
cumētuꝫ gutturi: vt aer corruptus vel pestilētialis: Uel põt
ꝓuenire a causis intrinsecis ꝛ hoc dupliciter vel ꝑ cõitatem
.s. cũ reuma descēdit a capite ad partes pectoris vel a stoma
cho qꝛ mali fumi vadũt ad cãnã pulmõis: qꝛ ꝯprimunt̃ mē
bra sp̃ualia ꝑꝑ repletõeꝫ stomachi: vl' ab epate codē mõ: vl'
a splene vel a matrice ꝛ sic de alijs. vel põt ꝓuenire ꝑꝑ cãm
ꝓpriã: s. ꝓpter nocumētũ partiũ pectoraliũ ꝓpriũ ꝛ hoc est
ꝑ malã cõplexionē calidã vel frigidam humidã vel siccam
simplicē vel cõpositã cuꝫ materia vel sine materia: sicut est
sanguis vel colera vel mľia. vel põt ꝓuenire ꝓpter apa pleu
re vel pectoris: sicut est pleuresis vel piplemonia: aut sanies
vel vlcus. ¶ Sexto notãdũ ꝙ signa causaꝝ extrinsecaruꝫ
sunt vel indicio astantiũ vel egri vel ꝑ se: Signa qñ ꝓuenit
a capite sunt grauedo capitis sputũ cũ screatu ꝛ sentit̃ aliq̄d
descēdere ad cãnã: Signa qñ ꝓuenit a stomacho vel ab epa
te a splene vel ab alijs membris sunt loci dolor ꝛ grauedo ꝛ
signa suaꝝ passionuꝫ indicent̃ suo loco: Signa qñ venit aut
ꝓuenit ꝓpter malã cõplexionē. si ꝓpter caliditatē ē cũ calo
re ꝛ pũctura: ꝛ ledit̃ a calidis ꝛ iuuat̃ a frigidis: si ꝓpter fri/
giditatē signa sunt ꝯtraria. si ꝓpter siccitatē ē tussis sicca cũ
ꝑuatiõe sputi ꝛ cũ ariditate ꝛ aspitate: si ab humiditate ē cũ
quadã hũiditate ꝛ mollitie. Signa qñ ꝓuenit ꝓpter apa aut
saniē. signa ꝓpria sunt q̃ dicent̃ suo loco: Signa qñ ꝓuenit
a sanguine sũt sputũ rubeuꝫ dulcedo in ore ꝛ alia signa san/
guinis: Si a colera sputũ citrinum oris amaritudo ꝛ alia si/
gna colere: Si a phlegmate sputi multitudo sputũ viscosuꝫ
ꝛ alia signa flegmatis: Si a mľia sputũ vergit ad liuorem ꝛ
grossitiē cũ acetositate stiptica ꝛ alia signa mľie: lꝫ raro fiat
a mľia: Signa ꝓnostica tussis idropisis veniēs ꝑꝑ idropem
est signũ ꝑditionis: qꝛ significat materiã idropisis eē auctaꝫ
adeo ꝙ ꝯprimat dyafragmã ꝛ sp̃ualia coꝝ: Tussis ĩ senib⁹ ꝛ
decrepitis si diu durauerit est molesta: rõ qꝛ coꝝ virtus est
debilis: Tussis nimia ꝛ diu ꝑseuerãs ē mala: rõ qꝛ ducit ad
ptisiꝫ vel ethicã vel rupturã vene ĩ pectore ꝛ ad sputũ san/
guis ꝛ saniei: Tussis oĩs cuꝫ reumate si durauerit ē mala. rõ
qꝛ est cã ptisis ꝑcipue si mã descēdens fuerit calida ꝛ acuta
Tussis oĩs auferens somnũ ꝛ cũ aggrauatõe ꝛ molestia ꝛ cũ
alijs conationibus multis ad expulsionē ꝛ cũ rubedine ocu
loꝝ ꝛ cũ pauca eductiõe ē mala. rõ qꝛ inducit rupturã: Tus
sis oĩs cũ modico conatu ꝛ alleuiatiõe ꝛ veloci ꝛ magna ex/
pulsiõe ꝛ sine labore optima. rõ qꝛ significat fortitudinē vir
tutis expulsiue ꝛ mũdificationē pectoris ꝛ digestionē mate
rie ꝛ obedientiã eius ad exitũ. Tussis est maior ĩ nocte q̃ꝫ in
die: ratio qꝛ in nocte pori claudunt̃ ꝛ fit decursus materieꝝ
ad interiora: sꝫ ĩ die pori sunt aperti ꝛ vaporat materia sicut
ĩ vigilijs ꝛ exercitio ꝛ ꝑcipue post somnũ lõgũ. ¶ Alman.

Cum tussis acciderit fueritq̄ꝫ aspera ꝛ
sicca ꝛ cum rubedine ꝛ calore: egro mu
rab viol'. ꝛ ptisana tribuēda erit. fabas
quoq̄ꝫ excorticatas ꝛ spinachias cũ oleo de amig
dalis dulcib⁹ in comestiõe accipiat: In ore vero
semp tenere dꝫ pillulas bichichi: Aque aũt quã
bibit sirupus viol'. est ãmiscēdus. Pillule bichi
chie: ℞. succi liquiritie zuccari albi amboꝝ añ. ʒ.
x. amili draga. amigdalaꝝ dulciũ excorticataruꝫ
añ: ʒ: v: ex his cũ mucilagine se: citonioꝝ consper
sis informentur pillule. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de tussi: ꝛ diuidit̃ ĩ duas: Prĩo põit curã
qñ prouenit a caliditate ꝛ siccitate. Scd̃o qñ fit a materia
flegmatica: Scd̃a ibi. (Qꝛ si cuꝫ): Prĩa ĩ quattuor. ꝑmo põit
curã ꝑ dietaꝫ. secundo ꝑ pillulas tenēdas ĩ ore. Tertio ꝑ po/
tũ. Quarto ponit descriptionē pillulaꝝ q̃ dicunt̃ bichichie.
secunda ibi. (In ore): Tertia ibi: (Aque autē): Quarta ibi.
(Pillule bichichie): De prima dicit ꝙ si tussis acciderit ꝛ
fuerit aspera ꝛ sicca ꝛ cũ rubore ꝛ calore egro debet dari zuc
carũ viol'. ꝛ ptisana. rõ qꝛ hũectat: Scd̃o dicit ꝙ dꝫ comede
re fabas excorticatas ꝛ spinachias cũ oleo ð amigdalis dul
cibus. rõ patet: Ad idē. cibet̃ cuꝫ cucurbita endiuia lactuca
portulaca carnibus edi ꝛ pulloꝝ alteratis cum ꝑdictis lacte
farine amidi dragaganti: Ad idem valet balneũ aque tepi/
de foli⁹ vel decoctiõis violaꝝ maluaꝝ maluauisci. rõ patet.
Ad idē valet electuariũ: ℞. dyapapaueris. ʒ. i. dyadragagã/
ti frigidi dyapenidion sine speciebus zuccari viol'. añ. ʒ. iiij.
dyayris: ʒ. ß. misce. Ad idē dyadragagantũ frigidũ. Ad ideꝫ
dyapapauer: Ad idē. dyapēidiõ sine cinamomo: Ad idē cã/
di de optimo zucaro. Ad idē loch de papauere. Ad idē loch
de amigdalis dulcibus. Ad idē zuccarum viol'. vel penidij.
(In ore.) Ponit curaꝫ ꝑ pillulas tenēdas ĩ ore dicēs ꝙ ĩ ore
debet tenere semp pillulas bichichias qꝛ leniũt ꝑtes pecto/
ris. ꝛ sciēdũ ē ꝙ si dissoluant̃ cũ aliquo sirupo hũectatiuo ꝛ
bibant̃ valent multũ. (Aque aũt): Põit curã ꝑ potũ dicēs
ꝙ aq̃ quã bibere dꝫ misceri dꝫ sirupus viol'. ratio patet: Ad
idē valet aqua ordei sola ꝛ si in ea coquant̃ cancri fluuiales
vel testudines nemorales valet amplius: Ad idem sirupus
viol': Ad idem sirupus de papauere. Ad ideꝫ sirup⁹ de iuiu/
bis: Ad idē sirupus ð mirto aut sirupus de cucurbita. (Pil/
lule bichichie): Ponit descriptionē pillulaꝝ q̃ dicunt̃ bichi
chie. ℞. succi liquiritie zuccari al. añ. ʒ. x. amidi dragaganti
amigdalaꝝ dulciũ excorticataꝝ oĩuꝫ añ: ʒ. v: ex eis cũ muci/
lagine seĩs citonioruꝫ ꝯspersis informent̃ pillule: Ad idem.
℞. liquiritie: ʒ. x. seminis cucurbite vel citrulli seminis por
tulace añ: ʒ: v: conficiantur cũ mucilagine psilij vel albumi/
ne oui fiant pillule ad modum cicerũ teneant̃ in ore: ¶ No
tandũ ꝙ in tussi sicca ab extra cõpetit tale vnguētũ: ℞. mu
cilaginis dragaganti gũmi arabici añ. ʒ. ij. assungie galline
medulle vituli añ. ʒ. ß. olei violarum olei amigdalaruꝫ dul/
cium añ. quar. ß cere quantum sufficit fiat vnguentum: Ad
idem: ℞. olei viol'. ʒ. iiij: cere albe quantum sufficit extenda
tur super panno de fustaneo ad quantitatem vnius palme
ꝛ duorum digitorum in longitudine ꝛ vnius palme in latitu
dine ꝛ ponatur supra pectus. ¶ Secundo notandũ ꝙ in cu
ra tussis prouenientis a materia calida descendente a capi/
te ad pectus competunt ea que dicta sunt supra in. c. de ca/
tarro qui fit a mã calida siue sint sirupi: siue electuaria siue
pillule siue gargarisma: iõ recurrat̃ illic. ¶ Almansor.

¶ Qꝛ si cum tussi multuꝫ affuerit sputum quod
cum expuendo expelli non potest nocumentum

infert. sꝫ neqꝫ febris neqꝫ vehemẽs vẽtris solu-
tio cõcomitant̃ ex his troc: dãdũ erit ĩfirmo: qꝺ
℞. seis feniculi: seis apii: succi ligritie capilli ve
ner. amigdalaꝝ oĩuꝫ ptes eq̃les: ex his cũ mucila
gine seis lini cõspersis ĩformẽt̃ trocisci ex qb⁹. ʒ.
.iii. tribuant̃. Decoctionẽ aũt qua ĩ hac egritu-
dine vtendũ ẽ ĩ. c. de catarro iã descripsim⁹: cui
rñ. ʒ. v. capilli veneris sunt addẽde. ¶ Silla.

¶ Põit curã qñ ꝓueĩt a materia frigida ꝛ diuidit̃ ĩ duas
Prio põit curã qñ tussis ñ ẽ antiqua. Secũdo qñ ẽ antiq̃
secunda ibi. (Decoctiõeꝫ). De prima dicit ꝙ si cũ tussi mul
tũ affuerit sputuꝫ quod cũ expelli nõ põt ĩferat nocumẽtũ
ꝙ si nõ sequat̃ febris: nec solutio ventris ĩfirmo dandi sunt
trocisci: q sunt. ℞. se. feni. se. apy succi ligritie capilli vene-
ris amigdalaꝝ dulciũ: omniũ partes eq̃les ex his cũ mucil
lagine semis lini cõspsis forment̃ trocisci ex qbus. ʒ. iii. dẽ
tur. ¶ Notandũ ꝙ isti trocisci debẽt distẽperari cũ aq̃ de-
coctionis capilloꝝ veneris vl' isopi. ꝛ tunc ratio partis ẽ q̃a
trocisci subtiliant materiã ꝛ ꝑparant eã expelli ꝛ nõ ꝑmit-
tunt eã inherere pectori. (Decoctionẽ). Ponit curam ꝑ de
coctionẽ dicens ꝙ iam dixit decoctionẽ q̃ ẽ vtendũ ĩ. c. de
catarro. subdit ꝙ. v. ʒ. capilli vene. sunt addende. Rõ patet
¶ Notandũ ꝙ ĩ tali tussi valet iste sirupus. ℞. radicis yre-
os radicis enule cãpane añ: quartã. ʒ. isopi capilloꝝ vene:
recentiũ añ: M: ij: calamẽti pipinelle prassij origãi añ: M:
ʒ. semis lini assi. ℥. i. ordei mũdi quartã. ʒ. ligritie rase vua-
rum passaꝝ mundataꝝ ab arill'. añ. ℥. ij. mell' ꝛ zuccari albi
añ: lb. ʒ: fiat sirup⁹ vsqꝫ ad lb: v. ꝛ vt sit delicatus preualet
mel. Ad idẽ. ℞. sirupi ligritie vel de isopo. Ad idẽ valet si-
rupus capill' veneris aut aq̃ scabiose vel aqua capilloꝝ ve
neris. Ad idẽ aqua bethonice. Post sirupũ vl' aquas laxet̃
venter cũ pillul' de agarico que fiũt sic: ℞. radicis lily pras
sii añ. ℥. ij. agarici. ʒ. ij turbit. ʒ. ʒ. pulpe cologntide sarcocole
añ: ℈. i. ierepigre. ℈. ʒ. pulverizent̃ pulverizanda cõquassẽ
tur conquassanda ꝛ misce omnia cũ sirupo capill' veneris
fiant pill'e. Ad idẽ. ℞. cassie. ℥. i. agarici. ʒ. i. ʒ. turbit. ℈. i. ʒ. sa
lis gẽme. ʒʒ. añ. gra. iii. cũ decoctiõe capillorũ veneris isopi
liquiritie scabiose viol' distẽperent̃. Ad idẽ valet ab extra
tale vnguentũ. ℞. mucilaginis seminis fenugreci. mucila
ginis seminis lini añ. ℥. ij. butiri sine sale. ʒ. i. olei amigdala
rum dulciũ quart. ʒ. cere q̃ꝫtũ sufficit fiat vnguentum. Ad
idẽ dialtea ad intra valet ꝛ confectio dicta dianisum. Ad
idẽ diapenidion cũ cinamomo. Ad idẽ diadragagantũ cali
dum. Ad idem diacalamentũ. Ad idem loch de pino. valet
etiam loch sanum ꝛ expertũ. Ad idẽ loch squille. Ad idem
ficus sicce asse ꝛ comeste dactili penidy passe pinee. ¶ Se
cundo notandũ ꝙ in cura tussis ꝓuenientis a materia fri-
gida descendente a capite ad pectus competunt illa que di
cta sunt ĩ. c. de catarro qñ fit a materia frigida: ꝛ ideo recur
ratur illic. ¶ Almansor.

¶ Qꝺ si tussis antiqua ꝛ nociua fuerit adeo vt
egrũ ĩ nocte dormire nõ ꝑmittat pillule storacie
sunt dande que. ℞. myrrhe storacis opii oĩum
añ ptes eq̃les ĩforment̃ ex eis pill'e ad lupinoꝝ
similitudinẽ ex qbus vna aut due patienti tribu
ant̃. In potu vero sumat sirupũ de papauere ꝛ
comedat semẽ albi papaueris cũ zuccaro. Qui
hanc p̃terea patitur egritudinẽ vitet ĩ comestio
ne acetosa salsa põtica acuta atqꝫ amara. Fumi
giũ ad antiquã tussim ꝛ sputũ fetidũ. ℞. aristol'.
myrrhe storacis galbãi oĩuꝫ ptes eq̃les arsenici
rubei ad põdus oĩum: oĩa pulverizata ex butiro
vaccio cõspgant̃: ex qbu⁹ magdaleões ad pill'e
ꝑue similitudinẽ ĩforment̃ ꝛ cũ necesse fuerit in
ieiunio ex vno eoꝝ ꝑ tralecturiũ suffumigetur
eger. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã qñ tussis ẽ antiqua ꝛ diuidit̃ in duas. Prio
ponit curã ꝑ pill'as. Scõo per suffumigium. Secunda ibi.
(Suffumigiũ). Prima in tres. Primo facit hoc. Secũdo
iterato ponit curã tussis a materia calida per sirupũ. Ter-
tio ostendit a quibus debet se abstinere patiens tussim:
secunda ibi. (In potu). Tertia ibi. (Qui hanc). De prima
dicit ꝙ si tussis fuerit antiqua ꝛ nociua sic ꝙ egrũ nõ ꝑmit
tat dormire de nocte egro debent dari pill'e de storace que
sunt. ℞. mirrhe storacis opy oĩuꝫ añ. ptes aq̃les. forment̃
ex eis pill' ad similitudinẽ lupinorũ ex qb⁹ vna aut due tri
buant̃. rõ q̃a ꝓhibẽt fluxũ materie distillãtis a capite ad pe
ctus. (In potu). Põit curã a materia calida ꝑ sirupũ dicẽs
ꝙ ĩ potu dꝫ sumere sirupũ de papauere ꝛ comedere semẽ
papaueris albi cũ zuccaro: rõ qꝛ ĩgrossat materiã ꝛ ꝓhibet
fluxũ ꝛ descensuꝫ. (Qui hãc). Hic põit a qb⁹ dꝫ se abstinere
patiẽs tussim dicẽs ꝙ dꝫ euitare acetosa salsa põtica acuta
aerea atqꝫ amara. rõ qꝛ nimis ꝑcutiũt pect⁹ atqꝫ restrigũt
(Suffumigiũ). Põit curã ꝑ suffumigiũ ad antiq̃ꝫ tussim ꝛ
ad sputũ fetidũ. ℞. aristol'. ro. storacis myrrhe galbãi oĩum
ptes eq̃les arsenici ru. ad põd⁹ oĩuꝫ. oĩa pulverizent̃ ꝛ buti
ro vaccio ꝯspgant̃ ex qb⁹ magdaleões ad sĩl'itudineꝫ pill'e
forment̃ ꝛ cũ necesse fuerit ĩ ieiunio vno eoruꝫ suffumiget̃
eger. ¶ Notandũ ꝙ hoc suffumigiũ plus valet qñ ẽ sanies
ꝛ qñ ñ ẽ valꝫ hoc. ℞. isopi. M. i. ligritie rase vuaꝝ passarũ
añ q̃r. i. ʒ. seis fenugreci se. lini añ. q̃r. ʒ. cõquassent̃ ꝛ bulliãt
ĩ lb. iiii. aque: quousqꝫ redeãt ad lb. ij. ʒ. fiat suffumigatio
ita vt patiẽs apiat os ꝛ coopiat̃ olla bñ ꝛ fiat aliquod fora
mẽ ꝑ qꝺ patiẽs recipiat fumũ. Pro paupib⁹ valꝫ suffumi-
gatio ligritie ꝛ vuarũ passarũ. ¶ Notandũ ꝙ qꝛ tussis est
passio cõis sit⁹: volo explicare medicias que valẽt ꝯtra tus
sim ĩ cã calida: ꝛ sunt viole sebesten dragagãtũ gũmi ara-
bicũ amilũ semen papaueris albi iuiube mora celsi ordeũ
mucilago psily ꝛ citoniorũ. seia quatuor cõia frigida mun-
data: semẽ malue endiuie scariole lactuce portulace cucur
bite melones auenatũ. ordeatũ cãdi amigdale penidy ol'ꝫ
viol' nenufaris ꝛ sil'ia. In cã vero frigida isop⁹ ligritia ra-
dix ireos capilli ven e. squilla liliũ prassiũ scabiosa betho-
nica sarcocolla serpillũ calamẽtũ origanũ orubus fenugre
cũ semẽ lily assum piper assa sulphur semẽ vrtice passule fi
cus dactili enula mel zuccarũ. Igit̃ discret⁹ medic⁹ iudicet
formas vl' ꝑ modũ sirupi vl' ꝯditi vl' pill'arũ vl' trociscoruꝫ
vl' vnguẽtorũ: vl' gargarizãdo vl' emplastrando. Accipiat
ergo vnũ vl' multa mixta ꝯuenientia particulariũ. Et sciẽ-
dũ hic ꝙ tres sunt passiões que curant̃ cum eisdem mate-
riebus: s. raucedo tussis ꝛ asma.

¶ De asmate. ¶ Sillanus.

Circa rubricam est notandũ ꝙ tres sunt species dif-
ficultatis ãhelitus: Una ĩ attrahẽdo aerẽ ꝛ hoc fit
qꝛ villi longitudinales pectoris sunt debiles ꝛ vo-
cantur disnia. ꝛ dicitur ꝙ est difficultas anhelãdi sine soni
tu. Secunda species difficultatis anhelitus est in expellẽ-
do aerẽ. ꝛ hoc est quando villi latitudinales pectoris sunt
debiles. propter quod non expellitur aer ꝛ vocatur asma ꝛ
dicitur ꝙ est difficultas anhelit⁹ cum sonitu vnde dicitur ĩ
versu: Disnia se celat. canit asma morbumqꝫ reuelat. Ter-
tia species difficultatis anhelitus est quantum ad vtrũqꝫ
ꝛ hoc est quando villi longitudinales ꝛ latitudiales pecto-

ris sunt debiles: ⁊ vocat̃ orthomia: vt pȝ ĩ versu. Orthomia
quoqȝ morbo vexat̃ vtroqȝ. Nõ hic capit̃ asma vt ẽ nomẽ
generale tribꝰ egritudinibꝰ supra dictis. ¶ Secundo notã
dũ ꝙ asma siue difficultas ãhelitꝰ hȝ tot cãs ⁊ easdẽ q̊t ⁊ eas
dẽ cãs hȝ tussis: sed sunt fortiores ĩ asmate q̃ȝ in tussi abso
lute. iõ pro his recurrat̃ ad capl̾ȝ p̃cedens. Hic tñ rast̃ ponit
curã asmatis siue difficultatis anhelitꝰ causati ex multitu
dine flegmatis viscosi exñtis in cõcauitate pectoris vel in
porositatibꝰ pulmonis vel venaꝝ vel arteriaꝝ pulmonis
q2 vtplurimũ fit ex illa cã. ¶ Notandũ tertio ꝙ signa as
matis ꝭm diuersitatẽ causaꝝ possunt haberi ex signis di
uersitatis tussis dictis ĩ. c. precedenti: ideo pro illis recurra
tur illic. Signa pronostica: asma ĩ senibus nunq̃ȝ curat̃: aut
cũ magna difficultate. Rõ quia virtus eoꝝ ẽ debilis: ⁊ cã
vt plurimũ est humor flegmaticꝰ viscosus multũ difficilis
eradicatiõis. Secundũ asma quando multũ antiquat̃ nõ
recipit curationẽ. Tertiũ qñ ĩ asmate anhelitꝰ est paruus
tardus ⁊ frigidus ẽ signũ mortis ꝓpinque. rõ pȝ. Quartũ
ĩ asmate anhelitꝰ tremulus ⁊ pulsus malũ: ratio qa signifi
cat ꝙ vene pulmonis sunt plene: Ideo timet̃ de suffocatio
ne. Quintũ in asmate tussis ⁊ sincopis pessimũ ẽ. Sextũ in
omni difficultate anhelitꝰ ĩ quo patiens sepe ad anhelãdũ
cogitur ad anhelitũ suscipiendũ mortale. Patet quia talis
anhelitus ẽ p̃focatus. Septimũ si asma venit ꝓpter dislo
cationẽ spondiliũ vix aut nunq̃ȝ curat̃. ratio nanqȝ pȝ. Oc
tauũ asma si ꝓueit ꝑꝑ catarrũ ⁊ caput ẽ debile naturaliter
nunq̃ȝ curat̃. Sȝ itelligendũ ẽ hic ꝙ asma ⁊ difficultas an
belitꝰ sũt egritudĩes cronice ⁊ mouet̃ ꝑoxismaliter. ¶ Al.

Cum aliqs assidue patit̃ tussiȝ: ⁊ aerem
attrabit sicut fit post cursuȝ aut pꝰ ve
hemẽtẽ motũ: ⁊ cũ iacet supinꝰ ẽ ei dete
rius sȝ cũ sedet ẽ ei meliꝰ. Decoctio ei dãda ẽ. q̃
℞. ficuũ citrinoꝝ. ʒ. x. dactilloꝝ multaȝ hũidita
tẽ habentiũ: seis apii feniculi capilli veneris liq
ritie isopi prassii oiuȝ añ. ʒ. v. coquãt̃ ĩ tribꝰ lb.
aque dulcis donec redeant ad vnã ⁊ colet̃. De
hac vero ꝺcoctiõe tribꝰ diebꝰ egro ĩ potu tribua
tur cũ põdere duoꝝ aureoꝝ huiꝰ cõfectiõis q̃. ℞.
succi liqritie isopi capilli vene. oiuȝ añ. ʒ. x. cor
dumẽi pipis amigdalaꝝ amaraꝝ aristol̾. ro. seis
vrtice oiũm añ. ʒ. v. mell̾ dispumati. q. sufficit.
hec. n. cõfectio sup̱fluitates que sunt in pectore
mirabiliter expellit ⁊ ẽ optiã. Dãda itaqȝ ẽ per
hebdomadã vnã cõtinuo. Deide eger postquã
comederit sinapi ⁊ mel vomere cogẽdus ẽ ⁊ vẽ
ter ex his pill̾is soluẽdꝰ. q̃. ℞. agarici gra. ordei
xviii. colognitide iterioris grana ordei. vi. elacte
rii gra. iiii. succi liqritie. ʒ. ß. fiant ex eis pill̾. ⁊ suf
ficit ad dosim vna. post hoc quoqȝ iteꝝ redeat
ad cõfectionẽ ⁊ decoctionẽ sumendã ⁊ postre
mo ad vomitũ ⁊ vẽtris solutionẽ vt priꝰ. H̾ sepe
faciẽdũ ẽ dõec eger sanitati restituat̃. Interi tñ a
cibis grossis ⁊ stipticis acetosis abstieat. ¶ Sil.
¶ Ponit curã asmatis ⁊ diuidit̃ ĩ quattuor. Primo põit cu
ram ꝑ decoctionẽ ⁊ confectionẽ. Secũdo ꝑ euacuationeȝ
Tertio ostẽdit a qbus oportet egrũ abstinere. Quarto ostẽ
dit qd sit fiẽdũ post euacuationẽ. secũda ibi. (Deide eger)
Tertia ibi. (Post hoc) Quarta ibi. (Interim tñ). De pria
dicit ꝙ cũ apparent ista signa. Primo ꝙ patit̃ tussim. Se
cundo ꝙ attrahit aerẽ vehementer: sicut fit post cursum
aut fortẽ motũ. Tertiũ cũ iacet supinꝰ est ei deterius. ⁊ cũ
sedeat ẽ ei melius: supple arguendũ ẽ ꝙ talis patit̃ asma.
Secundo dicit ꝙ pro cura debet dari decoctio que est. ℞.
ficuũ siccaꝝ. ʒ. x. dactiloꝝ multã humiditatẽ habentium
seis apy seis feniculi capilloꝝ veneris liqritie isopi prassy
oium añ. ʒ. v. coquant̃ ĩ lb. iii. aque dulcis donec redeãt ad
vnã: ⁊ dȝ dari egro de ista decoctione tribꝰ diebꝰ cũ ponder̃
auri huiꝰ ꝯfectiõis q̃ est. ℞. succi liqritie isopi capill̾ vener.
añ. ʒ. x. cordumeni pipis amigdalaꝝ amararũ seis vrtice
añ. ʒ. v. mell̾. dispumati. q. sufficit. Hec enim cõfectio super
fluitates q̃ sunt ĩ pectore mirabiliter expellit ⁊ ẽ optiã ⁊ da
ri dȝ ꝑ vnã hebdomadã cõtinue. ¶ Notandũ ꝓ ratione si
gnoꝝ ĩ asmate ẽ tussis. rõ q2 in mẽbris spũalibus ẽ res noci
ua quã natura tẽtat expellere ⁊ sic fit tussis. Scdȝ verifica
tur q2 in asmate ꝑꝑ nocumentũ ĩ mẽbris anhelitꝰ cogit̃ ad
sepe anhelãdũ: ideo attrahit aerẽ sicut fit post cursuȝ. Ve
rificat̃ tertiũ q2 ĩ asmate cũ patiẽs iaceat supinꝰ ẽ deterius
q2 fit cõstrictio maior cãne pulmõis ⁊ sic aer nõ põt ita bñ
attrahi ⁊ exire sed stando meliꝰ ĩtrat aer: iõ ⁊c̃. Sȝ rõ reme
dy ẽ q2 talis ꝺcoctio ẽ rerũ icidentiũ materiã grossaȝ ⁊ sub
tiliantiũ ⁊ sic ipaȝ disponẽtiũ ad euacuationẽ. ¶ Notandũ
ꝙ ꝑ ista itelligit eis siliã vt sirupũ dictũ ĩ. c. ꝺ tussi addẽdo
sqlle. ʒ. i. Ad idẽ valȝ brodiũ galli antiq cocti cũ isopo liqri
tia vuis passis mũdis ab arillis ⁊ seie vrtice ⁊ seie fenugre
ci. Ad idẽ valȝ pomũ granatũ dulce coctũ ĩ cineribꝰ cum
modico zuccari cãdi sic ꝙ scindat̃ ⁊ ponat̃ puluis zuccari
candi ⁊ iuoluat̃ ĩ petia pãni madefacta ⁊ paꝝ dimittat̃ in
cinere calido ⁊ grana icacia ponant̃ ⁊ comedant̃ ⁊ valȝ mi
rabil̾r. Ad idẽ aq̃ distillata enule cãpãe. Ad idẽ si comedã
tur duo boli de folys sqlle cũ ficubꝰ vel zuccaro cando q̊lȝ
mane. Ad idẽ valȝ pulmo vulpis siccꝰ ꝓprie. ʒ. y. dent̃ cuȝ
eo qꝺ cõuenit de potibꝰ: ẽ res mirabil̾. Ad idẽ valẽt oĩa di
cta ĩ. c. de tussi cãta a mã flegmatica. Ab extra vero ꝯuenit
tale empl̾m. ℞. dactiloꝝ pinguiũ caricarũ pigniũ añ. ʒ. y.
ramorũ malue bismalue añ. q̃r. ß. ꝯquassa fortiter ⁊ bulliãt
deide. ℞. stercoris colũbarũ terbentine rasine añ. ⁊ misce
ant̃ oĩa cũ mucillagine fenugreci ⁊ seis lini. q. sufficit. fiat
empl̾ȝ ⁊ ponat̃ supra pectꝰ. Ad idẽ. ℞. cerotũ isopi supponẽ
do lanã calidã. Ad idẽ vnguentũ dialtee. Ad idẽ valet in
unctio facta supra pectꝰ de oleo de lilio ⁊ de oleo de ireos
vl̾ ex oleo laurino vel ex oleo de aneto ⁊c̃. (Deinde eger.)
Ponit curam ꝑ euacuationẽ dicẽs ꝙ postq̃ȝ comederit si
napim ⁊ mel dȝ ꝓuocari ad vomitũ ⁊ hoc hẽt veritatẽ qñ
materia ẽ ĩ stomacho. Ratio q2 sinapis ⁊ mel soluũt mate
riã ibi existentẽ ⁊ ꝑparãt ad vomitũ. sȝ vomitꝰ valȝ q2 eua
cuat̃ materia illa. Scdo dicit ꝙ dȝ euacuari cũ pillulis que
sunt. ℞. agarici q̃ȝtũ põderant. xviii. grana ordei colognti
de iterioꝝ q̃ȝtũ ponderãt sex grana elactery gra. iiii. succi li
quiritie. ʒ. ß. fiãt ex his pill̾e ⁊ sufficiũt ad vnã vicẽ. rõ ꝑtis
q2 euacuant mãm a pectore ⁊ ẽ itelligendũ ꝙ ĩ euacuatiõe
multiplicatio melior ẽ pill̾aꝝ de agarico cuiꝰ ꝺscriptio stat
sic ĩ forma. ℞. agarici. ʒ. iii. colognitide. elactery amboꝝ añ.
q̃rt. iii. vniꝰ succi liqritie añ. ʒ. ß. fiãt ex eis pill̾e. ¶ Notãdũ
ꝙ medicĩe mũdificãtes pectꝰ ⁊ pulmonẽ ab humoribꝰ gros
sis aut etiã putridis sũt isopꝰ ꝭȝ oẽȝ mõȝ admĩstratiõis ⁊ se
rapinũ ꝓpe cũ vĩo ⁊ sqlla ⁊ vrtica ⁊ se. eiꝰ ẽ multũ iuuãs. edu
cit eni hũores grossos sepultos ĩ pectore ⁊ pulmone ⁊ ꝓprie
sorbitiões decoctiõis eiꝰ ĩ aqua mell̾ ⁊ ordei ⁊ ficubꝰ siccis
⁊ radix alfesere ꝭm omnẽ modum admĩstratiõis eiꝰ ẽ mi
rabilis ⁊ decoctio volubilis cum melle ⁊ sil̾r ireos: expellit
eniȝ omnem materiã ab eo ⁊ mundificat pectꝰ efficaciter
⁊ plures alie poni possent. (Post hoc). Ostẽdit qd sit fien
dum pꝰ euacuationẽ dicẽs ꝙ iteꝝ dȝ redire ad sumendum
decoctionẽ ⁊ cõfectionẽ dictã vl̾ ad euacuãduȝ ꝑ vomituȝ

donec restituat̃ sanitas ꝑ secessuȝ vt prius subdit ꝙ sepe dȝ fieri: (Interim tñ) Ostēdit a qbꝰ cibis dȝ abstinere dicēs ꝙ dȝ abstinere a cibis grossis ⁊ stipticis ac acetosis. rō q2 retinēt ⁊ restringūt materiā i stomacho. ¶ Notādū ꝙ non solū dȝ euitare ꝑdicta imo multa alia: vt oīa vētosa ⁊ oīa alia multiplicantia flegma: Euitet ēt balneū ⁊ somnū sup repletionē ꝑsertim i sero. vitet sup̄fluū motū tristitiā ⁊ sollicitudinē. ¶ Et notādū ꝙ iter cetera coitꝰ ē sibi mortal̃. Eligat panē bene coctū fermentatū ⁊ pīsatū cū aniso croco cinamomo ⁊ feniculo. carnes sint vtplurimū volatiliū vsualiū nō viuentiū in aqs. caro vulpis ⁊ hericy nemoral̃ ⁊ potissime pulmones quocunqȝ sumant̃. De fructibꝰ ficus sicce ⁊ calefacte ad ignē vue passe pbistici dactili pinee amigdale dulces. De oleribꝰ borago buglosa feniculꝰ petrosili. origanū calamētū nasturtiū serpillū isopꝰ: De potibꝰ aq̄ mell̃. vinū clarū antiquū odorifeꝝ bene maturū: ſȝ pauce quātitatis. ¶ Scdo notādū ꝙ post medicias dictas valēt suffumigia de qbꝰ ē primū: ℞ sulphuris citrini arsenici añ. ptes eq̄les: fac formas similes auelāis cū adipe renū caprarum aut vacce ⁊ ponat̃ supra carbones ⁊ recipiat̃ fumus ad os ꝑ traiectoriū: Ad idē ex croco myrrha costo aristol̃. casia ⁊ arsenico: fiāt formule cū adipe caprīo. Ad idē ex arsenico ⁊ aristol̃. cū adipe: fiāt formule vt priꝰ. Ad idē valet sulphur ꝓ os si det̃ cū ouis sorbilibꝰ. vl' sulphur ⁊ arsenicū cum ouis sorbilibꝰ ⁊ melle. Aut arsenicū cū aq̄ mell̃. aut pill'e cū arsenico ⁊ gūma pini. ¶ Tertio notādū ꝙ si asma contigerit a sanguie cōpetit flebotomia de basilica: ⁊ si ɔtigerit pp retentionē emorroidaꝝ aut mēstruoꝝ ꝓuocatio eoꝝ ē iuuatiua. ſȝ si asma fieret pp materiā descēdentē a capite cura est itendenda ad caput cū cōfortātibꝰ ⁊ ꝓhibētibꝰ fluxū de qbꝰ dictuȝ ē i c. de catarro: ⁊ cura ē itēdenda ad materiā retentā i pectore cū his de quibus stati dictū ē supra ad caplȝ precedens.

¶ De pleuresi. ¶ Sillanus.

Circa rubricā ē notāduȝ ꝙ duplex ē pleuresis. s. vera ⁊ nō vera: Uera ē vt apa dyafragmatis ⁊ mediastini. Nō vera ē duplex. Una ē apostema exñs i lacertis pectoris seu carne costaꝝ exterioꝝ: Alia ē q̄ fit a vētositate. Ad ꝓpositū hic itelligit̃ d' vera. ¶ Scdo notādū ꝙ pleuresis q̄dā fit a latere dextro. q̄dā i sinistro: vtplurimū fit i dextro. ſȝ q̄ fit i latere sinistro ē piculosior ⁊ citiꝰ terminat̃ pp ꝓpīgtatē ad coꝛ. ¶ Tertio notāduȝ ꝙ pleuresis cā pōt eē exterior vt nimiꝰ calor nimiuȝ frigꝰ sup̄fluꝰ motꝰ vētꝰ boreal̃ qñ vēit post australē: sup̄fluꝰ potus aque frigide vl' vini: Uel eē interior. ⁊ tunc cā antecedēs ē repletio capitis ⁊ totiꝰ corpis. Cā cōiuncta vtplurimū ē colera: deiñ sāguis: deiñ flegma. deide mlia: ſȝ raro. Uētositas ēt pōt esse cā ſȝ pleuret̃ nō vere: ¶ Quarto notāduȝ ꝙ pleuresis pōt terminari qnqȝ mōis: Pmo ꝑ resolutionē isensibilē: vt per calefactoria qñ materia ē pauca ⁊ subtil̃: Scdo ꝑ euacuationē sensibilē seu excreationē vt ꝑ sputuȝ qd fit cōmūiter Tertio ꝑ cōuersionem eiꝰ i saniē sic qñ materia ē grossa ⁊ talis ē piculosa. q2 tales vt plurimuȝ fiunt ptisici ⁊ empici vt pȝ i afforismo qnte pticule: Quicunqȝ pleretici facti ⁊c. Quarto ꝑ cōuersionē eiꝰ ad folyrosim ⁊ hoc fit raro: ⁊ hoc fit ꝑ medicias calidas resoluētes materiā subtilē ⁊ grossaȝ dimittētes qñ sunt nimis calide: Quito ꝑ mutationē materie ad alias partes. sicut aliqñ ad cerebꝝ ⁊ fit frenesis. Aliqñ ad neruos: ⁊ fit spasmꝰ: Aliqñ ad vias vrinales per venas magnas: ⁊ aliqñ ad intestina: ¶ Quito notādum ꝙ pleuresis salubris hēt q̄ttuor tēpora. s. pricipium i quo nihil expuit̃. Augumētum i quo icipit expuere ⁊ apparēt signa digestionis. Statum qñ sputum est album bñ digestū ⁊ faciliter expuit̃ cum facili tussi ⁊ alleuiatiōe: Declinationē qñ ista icipiunt minui ⁊ febris ⁊ alia acñtia: ⁊ illa tēpora assignant̃ distiguēdo tēpora ex parte digestiōis materie. ſȝ alia assignant̃ distiguēdo ex pte accidētium ⁊ illa cum illis nō coincidunt: q2 pricipium quo ad digestionē materie cōprehendit augumētum pricipium ⁊ statum quo ad difficultatē accidentium. ⁊ declinatio quo ad accidentia ɔprehendit augumentuȝ statum ⁊ declinationē quo ad materie digestionē. ¶ Sȝ notāduȝ ꝙ signa ꝓpa vere pleuresis sunt qnqȝ: Primum dolor lateris pungitiuꝰ: q2 ibi ē mala ɔplexio ⁊ solutio cōtinuitatis. sunt āt hec cā doloris. Est āt pungitiuꝰ pp sensibilitatē loci ⁊ ex parte materie: q2 calida naturaliter vl' accidentaliter: Scdz signum ē febris cōtinua q2 meteria ē putrefactiua i locis ꝓpiquis cordi. Tertiuȝ signum ē difficultas anhelitꝰ. q2 pp apa seqt̃ cōpressio pulmonis. Quartum est tussis concomitās: q2 aliqd resudat a loco apatis ad canales pulmōis. iō ⁊c. Quitum signum est pulsus serinus q2 morbꝰ seu apa ē i mēbro duro neruoso. s. pāniculo coopiente costas. vnō fit extensio ⁊ durities ⁊ fit pulsus serrinus: Signa materie peccātis si sit colera: vrina citrina ⁊ itensa ⁊ subtil̃. pulsus durus velox ⁊ freq̄s: dolor acutꝰ pungitiuꝰ multum. citrinus color: ⁊ alia signa colere discurrendo ꝑ res naturales nō naturales ⁊ ꝓter naturam. Signa si sunt a sanguie sunt vria rubea ⁊ spissa: sputuȝ rubeum ⁊ pulsus plenus: dolor nō sentit̃ sic cum punctura ſȝ cum quadā grauedie: repletio venaꝝ: antecessio reꝝ multiplicātium sanguinē: Signa si cā fuerit flegma sunt. vria apparet palida vl' remissa: pulsus paruus ⁊ mollis ⁊ alia signa flegmatis: Signa si fuerit mlia ſȝ raro sunt sputum liuidum ⁊ paucum: dolor nō est itensus nec acutus. vrina est remissa: ⁊ alia signa mlie: Signa ꝓnostica ad malum sunt si signa ꝑdicta pleuresis sunt intensa multum ⁊ laboriosa mortē significant: sicut dolor vehemens ꝓsternens virtutem difficultas anhelitus addens ad caliditatē: ⁊ caliditas ad frequentiam tussis multum laboriosa ipediens somnū ⁊ cibum. febris fortissima. sputum liuidum nigrum viscosū cuȝ laboriosa tussi. silr si medicus recte operet̃ ꝑ vl'ia ⁊ pticularia ⁊ patiens ꝑ medicinā nō alleuiet̃ vl' nō liberet̃ sed potius aggrauat̃ est signum pessimum ⁊ mortale: Signa ꝓnostica ad bonum sunt sputum album lene ⁊ eq̄le cū modica tussi ⁊ alienatiōe patientis qd cito appareat i pricipio: ⁊ cōtinuetur proculdubio significat salutem ⁊ precipue si alia signa conueniunt. sicut est bonitas somni ⁊ appetitus ⁊ bona tolerantia ⁊ egestio non sit frequens: sed iuncta ⁊ equalis ⁊ hora consueta: ⁊ vrina vergat ad rubedinē ⁊ quādam mediocritatem ⁊ cito incipiat facere bonam residentiam: ¶ Notandum ꝙ vrina in egritudinibus epatis ⁊ venarum certam habet significationem si sit bona siue mala: sed in egritudinibus alys q̄ sunt extra venas: si vrina est laudabilis bonum signum est sed non certum salutis: quia ex alys potest piclitari. sed si vrina fuerit mala ⁊ indigesta ⁊ ita de alys signis malis. certum signum est ꝙ eger tendit ad mortem. quia postq̄ digestio deficit in radice deficit in ramis.

¶ Almansor.

Cum aliqs sub costis suis dolorē sentit pūgitiuū: ⁊ ꝓprie qñ siccā patit̃ tussim ⁊ febrē: expedit vt si dolor sup partē costaꝝ ⁊ furculam tendit: fiat minutio ex basilica eiꝰ partis i qua ē dolor nisi totū corpꝰ multo sāguine repletū fuerit: tūc. n. ex latere cōtrario sanguinis detractio faciēda ē. egritudo quoqȝ si iā ꝑ aliquos dies ifestauerit egrū a pricipio sui flebotomia a parte dolente faciēda est. ¶ Silla.

¶ Determinat de pleuresi ⁊ diuidit in duas. primo ponit curam. secundo manifestat ipsam quantum ad nomen. se

cunda ibi: (Hec passio): Prima ĩ duas. prĩo põit curã pleu
resis vere: secũdo nõ vere. secũda ibi: (Si aũt exteriꝰ): Pri
ma ĩ duas. primo põit curã. scđo docet ꝓnosticari ꝺ pleuresi
scđa ibi: (Qđ si ĩ ꝑncipio): Pria ĩ duas. prĩo põit curã obser
uandã anteq̃ꝫ icipiat excreare. secũdo qñ icipit excreare: se
cũda ibi. (Cũq̃ʒ screaŧ): Pria ĩ duas. ꝑ ponit curã ꝑ euacua
tionẽ secũdo ꝑ dietã. secũda ibi. (Qđ si eger): Pria ĩ duas.
primo oñdit quõ euacuatio fit fiẽda ꝑ flebotomiaʒ: scđo ꝑ
medicinã. secũda ibi: (Qđ si dolor): De pria dicit ꝙ qñ ali-
quis sub costis suis sentit dolorẽ pungitiuũ ⁊ patiŧ febres ⁊
siccã tussim: ⁊ dolor tendit supra partẽ costaꝝ ⁊ furculã: oʒ
fieri flebotomia de basilica illiꝰ partis cuiꝰ ẽ dolor: Scđo
põit exceptionẽ dicẽs ꝙ hoc totũ oʒ itelligi nisi corpꝰ totũ
fuerit repletũ multo sanguĩe: qꝛ tũc flebotomia oʒ fieri ex
latere cõtrario: Tertio dicit ꝙ si egritudo ĩfestauerit ꝓgrũ
ꝑ aliquos dies a pricipio suo oʒ fieri flebotomia ꝺ eadẽ par
te dolẽte: ¶ Notãdũ ꝙ si ĩ pleuresi corpꝰ fuerit plectoriũ
oʒ fieri flebotomia ex ꝑte cõtraria dolori: qꝛ si ex eadẽ fie-
ret traheret materia ad locũ vl' ex saphẽa eiusdẽ ꝑtis. qꝛ di
uersio fit ad locũ satis distãtẽ a loco doloris: Si vero corpꝰ
nõ sit plectoricũ vl' materia ẽ ĩ fluxu: ⁊ sic flebotomia debꝫ
fieri de parte cõtraria: vl' materia est fluxa ⁊ sic oʒ fieri de
eadẽ parte: rõ qꝛ pria itentio ẽ ꝓhibere fluxũ. secũda vero
est euacuatio: ⁊ sic ex his verificaŧ textus: Ras: ¶ Scđo
notandũ ꝙ si pleuresis sit a sanguĩe oʒ fieri flebotomia vt
dictũ ẽ: Post flebotomiã vngaŧ locus cũ oleo de camomil
la ⁊ oleo de aneto mixtis simul ⁊ actu calidis. ⁊ põaŧ super
vnctionẽ emplꝫ qđ sic fit: ℞. radicis altee: i: maluauisci coc
te ⁊ ꝑparate: ʒ. iii. viol'. floꝝ camõille añ ʒ: ij. farine ordei: ʒ:
vi: icorporenŧ ⁊ misce cũ oleo de camõilla ⁊ oleo viol': q. suf
ficit ad faciendũ empl'm ⁊ calidũ põaŧ supra locũ: Si ven-
ter ĩfirmi eẽt siccꝰ fiat oĩ die suppositoriũ vel clistere leniti
uũ ⁊ eẽt meliꝰ: ⁊ posset aliq̃bus diebus mundificari cũ hac
medicĩa: ℞. mãne: ℥. ij. aq̃ decoctiõis viol'. ⁊ iuiubaꝝ. ℥. iiii.
Ad idẽ: ℞. cassiefist: ℥. ij. aq̃ decoctiõis ꝑdicẽ: ℥. iiii. coletur
⁊ detur ante diem in matutinis. ¶ Almansor.

¶ Q: si dolor inferiꝰ ad ꝑteʒ costaꝝ posteriorẽ
tẽdit: vẽter ex decoctiõe quã i. c. de reumatismo
descripsimꝰ ẽ soluẽdus: Meliꝰ tñ ẽ vt fleboto-
mia fiat: deĩde aqua ordei cũ zuccaro assidue tri
buaŧ. ⁊ si videris tussiꝫ eiꝰ vehemẽtis siccitatis
da ei ĩ diluculo oĩ die iulep: deĩde da ei in potu
aquã ordei: ꝙ si eger fuerit debil' nutriaŧ cũ pane
⁊ zuccaro: si autem fortis fuerit aqua ordei vsq̃ʒ
ad diem quartum sufficiat: ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curã pleuresis qñ dolor tendit ĩferius ad ꝑtẽ
costaꝝ posterioꝝ. ⁊ diuidiŧ ĩ duas: Prĩo facit hoc: Secũdo
põit curã ꝑ potũ. secũda ibi. (Deĩde aq̃): Pria ĩ duas: Prĩo
facit ħ. secũdo cõꝑat flebotomiã ad farmatiã. secũda ibi
(Melius tñ): De pria dicit ꝙ si dolor tẽdit ĩferius ad par
tẽ costaꝝ ĩferioꝝ: vẽter oʒ euacuari cũ ꝺcoctiõe quã ꝺscrip
simus. c. de catarro. iõ recurraŧ illic. rõ. qꝛ materia talis sa
tis apta ẽ euacuari ꝑ talẽ medicinã laxatiuã: ¶ Notandũ
ꝙ ĩ materia colerica ante solutionẽ cõpetit tale digestiuũ.
℞. ẽdiuie scariole lactuce epatice diptami capilloꝛũ vene
ris recentiũ añ: M: i: q̃ttuor seminũ frigidoꝛũ: seia malue
bismalue seis boraginis mundati añ: ℥. ß: ordei mundi: ℥. i:
ligritie rase vuarũ passarũ ab arillis mundatarũ iuiube se-
besten. añ. ʒ. i. violarũ florũ nenufaris añ: ℥. ß: zuccari albi:
lb. i. fiat sirupus vsq̃ʒ ad q̃rt: v: Ad idẽ sirupus de iuiubis:
Ad idẽ: ℞. sirupi viol': ℥. vi. sirupi papaueris sirupi capil. ve
neris añ q̃rt: i: misce: Medicia laxatiua põt esse tal': ℞. flo
rum violarũ boraginis buglose añ: ℥. ß: prunoꝛũ damascen
noꝝ iniube sebesten añ: ʒ: x: spice nardi ʒ: ß: ligritie rase vua
rum passarum añ: ʒ: v: fiat decoctio ĩ q̃ dissoluaŧ cassiefist.
℥. i: reubarbari ĩfusi ĩ modico aq̃ ordei: ʒ: ß: vl': ʒ: i: Si patiẽs
sit fortis fiat colatura vsq̃ʒ ad quart: i: ß: deŧ in aurora. deĩn
post euacuationem ponaŧ spogia infusa in aqua decoctiõis
camomille viol' vl' aneti: Ad idem spongia infusa in aqua
calida solũ ⁊ exꝑssa. Ad idẽ fiat calefactoriũ cũ vase eneo ĩ
uoluendo pãnũ lini ĩplẽdo vas aq̃ calida. Ad idẽ valꝫ vesi
ca plẽa aq̃ calida ⁊ loco applicata: ¶ Scđo notãdũ ꝙ ĩ mã
flegmatica ꝯpetit tal' sirupus: ℞. isopi capil: vene. añ: M:
ij. ligritie rase vuarum passarum mundataꝝ ab arillis añ.
ʒ. i: ordei mundi. ℥: ij. quattuor seminũ frigidoꝝ mundato-
rũ seis brusci seis sparagi seis lini seis fenugreci añ. ʒ. i. ace
ti albi. ℥. ß. ponitŧ ad incidendum mell' elci q̃rt. i. zuccari al.
quart. iii. fiat sirupus clarificatus vsq̃ʒ ad quart. v. ⁊ iste cõ
peteret si esset colera grossa. Ad idem sirupus de ligritia si
rupus de isopo ⁊ sirupus de capilli veneris. Medicia laxa
tiua: ℞. floꝝ viol'. boraginis buglosse añ: ℥. i: liquiritie rase
vuaꝝ passaꝝ mundatarum ab arillis añ: ℥. ii. caricarũ: ʒ: ß:
agarici. ʒ. ß. fiat colatura vsq̃ʒ ad quar: i: ß: deinde post eua-
cuationem vngatur locus cum oleo de camomilla vel de
aneto vel de lilio vel de ireos. inde fiat calefactoriũ ex flo-
re camomille ⁊ melliloto: ⁊ põt fieri hũidũ decoquendo in
aqua. vel siccum faciendo sacculũ de predictis: Ad idẽ va
let sacculus talis: ℞. ordei orobi añ: quart: ß: furfuris pugil
lum. i. conquassenŧ ⁊ fiat sacculus ad q̃ʒtitatem palmi ab
vtraq̃ʒ parte bulliat in aqua ⁊ modico aceti expressus sup-
ponaŧ lateri: Ad idem valet sacculus ex milio ⁊ sale ⁊ plus
valet si materia esset ventosa. ¶ Tertio notandũ ꝙ si ma
teria esset mł'ia. licet rato. accidat debet dari cũ predictis
ꝓ dirigendo succus boraginis cũ tota radice buglosa cum
tota radice añ: M: i: Et medicina laxatiua potest fieri cuꝫ
ell'o nigro. vel cũ thimo epithimo polipodio sene ⁊ simili-
bus: Deinde procedendum est cũ predictis localibꝰ. (Me
lius tamen): Cõparat flebotomiam dicens ꝙ melius ẽ vt
fiat flebotomia q̃ʒ vt detur farmatia. rõ qꝛ melius remoue
tur materia a loco. qꝛ farmatia nõ sic attigit ad pãniculos
sicut flebotomia. lꝫ quantũ est ex parte materiei peccantis
ꝯpetit farmatia: (Deinde da): Ponit curã ꝑ potũ dicens
ꝙ aqua ordei cũ zuccaro oʒ dari cõtinue in potu. rõ qꝛ ifri
gidat hũectat ⁊ laxat ventrẽ: Secundo dicit ꝙ si videris
tussim vehementis siccitatis ꝯpetit dare oĩ mane in potu
iuleb vel aquã ordei: Tertio dicit ꝙ si virtus patiẽtis fue
rit debilis oʒ nutriri cũ pane ⁊ zuccaro: si fortis sola aqua
ordei sufficit vsq̃ʒ ad quartũ diem: ¶ Notandũ ꝙ in pleu
resi a materia calida potus potest esse aqua ordei vel aq̃
fontis cum pane zuccari vel succus maloꝛum granatoꝛuꝫ
dulcium cũ multa aqua fontis: ⁊ vbi esset sitis ĩsomnietas
⁊ ariditas lingue sirupus violatꝰ: vel nenufarinus vel pa-
paueris cũ aqua ordei aut fontis: ⁊ iste potus valet loco ci
bi quando virtus est fortis: si esset debilis põt vti brodio
pulli parui decocti in aqua fontis cum lactucis aut semini-
bus frigidis sine sale coq̃tur vsq̃ʒ ad ossium separationeꝫ
potest etiam vti ptisana ordei ⁊ farina tritici preparata cũ
lacte amigdalarum ⁊ spinachys: ⁊ potest vti passulis mun-
datis amigdalis cucurbitis iuiubis violis: ⁊ pane loto cuꝫ
aqua seu vino aquoso debili. sed in materia frigida potest
potus esse aqua mellis vel aqua multum zuccarata. de ci-
bis ptisana ⁊ similia: ¶ Almansor.

¶ Cũq̃ʒ screare cepit decoctionẽ quã i: c: ꝺ reu
matismo noiauimꝰ quotidie sumat ⁊ ante aq̃ʒ
ordei bibat donec saneŧ: Si aũt febris ⁊ acuitas
ꝑseuerent ⁊ eger ĩ excreatiõe difficultatẽ patiaŧ

det decoctio quã in .c. d asmate nominauimus ⁊ qd silr est faciendũ cum saniei fit excreatio. Qꝛ si i pricipio passiõis qd excreatur nigrũ aut velut citrinũ apparet ⁊ sic pmãserit ⁊ fe. ñ geuerit nec calor vsqꝫ i diẽ. vij. timorosuꝫ ẽ. ⁊ si cũ hoc toto aeris attractio nõ alleuiat̃ ⁊ in pectore affuerit oregmon: aut in maxillis rubedo ⁊ in oculis labor est morti propinquus. ❡ Sillanus.

❡ Ponit curã qñ patiens icipit screare ⁊ est egritudo i augmento: ⁊ diuidit̃ i duas secũdum ꝙ duo ponit remedia. secũda ibi: (Si aũt): De pria dic̃ ꝙ cũ iceperit screare debet quotidie sumere decoctionẽ quã diximus in: c. de catarro antequã aquã ordei bibat: qꝛ mũdificat pectus. De secũda dicit ꝙ si fe. ⁊ acuitas pseuerauerint: ⁊ eger patiat̃ difficultatẽ in screatu debet dari decoctio quã dixim᷒. c. de asmate: ⁊ idẽ ẽ faciẽdũ cũ est excreatio saniei: rõ quia talis abstergit ⁊ pectus mundificat: (Qd si i pricipio): Hic docet ꝓnosticare i pleuresi dicẽs ꝙ si i pricipio passionis illd qd screatur apparuerit nigrũ ⁊ citrinũ ⁊ sic cõtinuauerit ⁊ nõ quieuerit febris vsqꝫ ad diẽ septimũ: est suspicanduꝫ de malo. Secũdo dicit ꝙ si cũ hoc toto nõ fiat alleuiatio i attractiõe aeris i pectore ⁊ fuerit sonus qui dicit̃ oregmõ: ⁊ i maxillis rubedo: ⁊ in oculis liuor: ẽ pximus morti. Rõ primi quia signũ est ꝙ fit ex malitia materie ⁊ significat̃ debilitas virtutis succũbẽtis: ⁊ sic verificat̃ secundũ dictũ. ❡ Almasor.

❡ Si aũt exteri᷒ i latere apparuerit rubedo aut apostematio ⁊ cũ premit̃ loc᷒ dolet: ponat̃ dsuper vẽtosa aut emplꝫ ex sinapi ⁊ ficub᷒ ⁊ dimittat̃ ibi donec loc᷒ vlceret̃. De his vero q ex errore stolidoꝝ ad augmentũ nocumẽti accidũt hãc egritudinẽ patientib᷒ ẽ cũ dolor sentit̃ i pricipio sub costis existimãt grossaꝫ fore ventositatem: ideoqꝫ electuariũ diamuscuꝫ aut ei silia egro tribuũt: ⁊ eũqꝫ iterficiũt. Hec passio vocat̃ birsen c᷒ causa est apostema qd oritur interius ex costis ipocũdriorum. ❡ Sillanus.

❡ Ponit curã pleuresis nõ vere: ⁊ diuidit̃ i duas. Primo facit hoc: secũdo ponit errorẽ quorũdã: secũda ibi: (De his vero): De prima dicit ꝙ si apparuerint i latere exteri᷒ rubedo: aut apostematio ⁊ cũ loc᷒ premitur dolet: signũ ẽ ꝙ ẽ pleuresis nõ vera facta ex materia cõtenta in costis extra. Secũdo vult ꝙ ꝓ cura dꝫ supponi ventosa: rõ qꝛ attrahit mãꝫ ad extra plus. Tertio vult ꝙ ẽt ꝯpetit ẽplꝫ ex sinapi ⁊ ficubus ⁊ dimittat̃ donec loc᷒ vesicet̃: rõ qꝛ tunc materia exhibit. ❡ Notandũ ꝙ i tali nullo mõ competũt repcussiua: rõ qꝛ repercuteret̃ materia ad itra ad loca mobilia imo nec in pleuresi vera cõpetunt: ⁊ si illud eẽt maxie esset i pricipio principiante si qs pñs esset ⁊ deus dedisset talẽ gratiã ꝙ principiũ principians cognosceret̃ ⁊ ꝙ portaret in manu vl̃ i bursa medicinã repcussiuã: sed nõ videt̃ qñ talia possũt cõcurrere: iõ mirandũ quõ bonus eben mesue dormiuerit ❡ Notandũ ꝙ ĩ pleuresi vera nõ cõpetunt maturatiua nisi quando egritudo prolongat̃ ⁊ non videmus aliã viã: qa sanies est periculosa. (De his vero): Põit errorẽ quorundã dicens ꝙ qdaꝫ stolidi medici i cura huius passiõis errabãt ꝙ cũ dolor sentiebat̃ sub costis i principio egritudinis existimabant grossam fore ventositatẽ: vnde dabãt electuarium diamuscũ ⁊ sibi si similia calida: ⁊ sic augebant nocumẽtum: ⁊ egrum iterficiebãt: ratio patet: (Hec passio): Ostendit denominationẽ huius passionis dicens ꝙ hec passio vocatur birsen: cuius causa est apã qd oritur interius i costis ypocũdriorum: vnde sicut sirsen dicitur apã pãniculorum cerebri: ita birsen dicitur apã panniculoꝝ pectoris

❡ De perypneumonia. ❡ Sillanus.

Circã rubricam est notandum ꝙ perypneumonia est apostema pulmonis. ❡ Scdo nota ꝙ perypneumonia potest terminari quinqꝫ modis: Prio ꝑ resolutionem isensibilem: Secundo per euacuationem sẽsibilem vt per sputum ⁊ hoc est vt plurimum. Tertio per ꝯuersionẽ eius i saniẽ: ⁊ talis ẽ piculosa: qꝛ cũ rumpit̃ apã fiunt ptisici: Quarto ꝑ solirosim vt cũ resoluit̃ subtile ⁊ remanet grossum. Quito ꝑ trãsmissionem materie ad aliũ locum. ❡ Tertio notandũ ꝙ pypneumonia qñqꝫ est egritudo ꝑ se: ⁊ aliqñ est sequens aliã egritudinẽ vt pleuresim ⁊ fluxum catarri. ❡ Quarto notandum ꝙ cã pypneumõie põt esse quilibet humor: sed sicut pleuresis vt plurimũ fit de colera ita pypneumonia vt plurimuꝫ fit de flegmate: ⁊ hoc flegma vel fluit ad pulmonẽ ꝑ venas vl̃ distillat a capite. ❡ Quinto notandũ ꝙ signa pypneumonie qñ est egritudo ꝑ se: ⁊ fiat a materia calida sunt febris ꝯtinua acutissima: rõ ꝓpter ꝓpinqtatẽ materie putrescentis ad cor ⁊ caliditatẽ materie: ⁊ pulsus est vndosus: qꝛ apostema ẽ i membro molli colligente de materia multũ subtili: vnde pulsus est plen᷒ ⁊ vndosus: difficultas anhelit᷒ cũ suffocatiõe ita vt videat̃ ifirmo ꝙ pereat pre nimia suffocatiõe: rõ pꝫ: qa ꝓpter apã oppilant̃ vie pulmõis qb᷒ attrahit̃ aer ad euentandũ caliditatẽ cordis: rubedo maxia in maxillis: qꝛ a pulmone eleuant̃ vapores retinentes colorẽ pulmonis q cõicatur põis maxillaꝝ: dolor in anteriori parte pectoris ⁊ i medio duaꝝ spatulaꝝ: ⁊ talis est aggrauatiu᷒ rõne pãniculi suspendentis qꝛ pulmo est membꝝ insensibile de se: rõ patet qꝛ pulmo continetur in medio pectoris: ⁊ in omni pypneumonia est materia aggrauans ⁊ tussis multa: qꝛ in pectore ẽ mala materia que deciditur a membro spongioso i quo cõtinet̃ multus aer ⁊ miscetur cum illo vrina rubea ꝓpter fe. ⁊ materiam: asperitas lingue cum nigredine: quia eleuant̃ multi vapores ⁊ continentur in lingua ⁊ aduruntur: ⁊ sic fit nigredo in lingua. Signa eius qui fit a materia frigida sunt costrictio anhelitus cum sonitu in pectore absqꝫ aliquo dolore sensibili: lingua est multotiens absqꝫ nigrediẽ In principio pulsus est molis ⁊ rarus: rõ signorum pꝫ: Signa qñ pypneumõia sequit̃ aliã egritudinẽ sũt signa dicta q apparere incipiunt post egritudinẽ ꝓcedentẽ. ❡ Almã.

Cum homini superuenerit fe. ⁊ anhelitu tãtã patit̃ ꝯstrictionẽ vt se ſfocari putet: ⁊ i maxillis ita vehemẽs sit rubedo vt tincte videant̃: ⁊ anterior pars pectoris dolet ⁊ tussis adest ⁊ qd cũ screatiõe emittit̃ existit spũosuꝫ ⁊ i pectore sentit̃ gͣuitas sine punctiõe ⁊ sine calore: cui oĩa hec accidũt acutũ i pulmone patit̃ apostema ⁊ vocat̃ hec passio pypneumonia: In pricipio igit̃ curationis eius basilica est minuenda: deide eger ex his quibus medicatur pleuresis est curandus. ❡ Sillanus.

❡ Determinat de pypneumonia: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit signa: secundo curã: secunda ibi: (In principio): De prima dicit ꝙ ad hoc sunt ista signa: Primũ ꝙ est febris Secundũ ꝙ est constrictio anhelitus vt putet se suffocari Tertiũ i maxillis vehemens rubedo vt videantur tincte: Quartũ dolor pectoris in parte anteriori: Quintuꝫ tussis: Sextum quod emittit̃ ꝑ screatũ est spumosum: Septimũ in pectore est grauitas sine punctione ⁊ sine calore. cũ appa

rent hec signa oīa: signū ē ꝙ patiť acutū apostema ⁊ voca
tur pyṗneumōiꝗ: Rō signoꝝ patet ex dictis: (In pricipo)
Ponit curā dicēs ꝙ in principio debet fieri flebotomia ex
cephalica: Rō qꝛ ꝓhibet fluxū ad locum. secundo dicit ꝙ
post flebotomiā eger debet euacuari cuꝫ his cū quibꝰ cura
tur pleuresis. Rō quia fiunt a simili loco. quasi ex consimi
li materia: ideoqꝫ recurratur illic. s. ad. c. precedens. ⁊ ita fit
in cibis ⁊ potibus sicut dictū est ibi.

¶ De sanguinis proiectione cum sputo ⁊ sine vomitu ⁊
sine rascatione:

¶ Almansor.

Circa rubricā ē notandū ꝙ exitus sanguinis ab ore
pōt ꝑuenire a pluribus locis. Prio a cerebro ꝑ viā
stillicidiȷ ⁊ maxīe illis qui sunt soliti pati fluxū san
guinis nariū: Secūdo a gīgiuis: Tertio a palato. Quarto
a gutture. Quīto a trachea arteria. Sexto a pulmōe. Sep
timo a pectore. Octauo a stomacho ⁊ ab alyȷs mēbris īferi
oribꝰ vt ab epate splene ⁊ matrice: Scđo notādꝰ ꝙ signa
distinctiua qñ ꝓuenit a dictis locis sunt qñ a cerebro ē do
lor ⁊ grauitas capitis ⁊ cōsueuit exire ꝑ nares. Signa distic
tiua qñ a gingiuis sunt qꝛ gingiue sunt sanguinolente vł vl
cerate ⁊ cū fricanť sanguificāť ⁊ ꝙ aduēit absqꝫ rascatiōe
⁊ tussi ⁊ silibꝰ. Signa qñ a palatu sunt qꝛ venit cū modica
rascatione ⁊ modica tussi ⁊ ꝙ sanguis ē clarus ⁊ spumosus
⁊ sine dolore ⁊ ī maxillis apparet alteratio coloris ad rube
dinē: Signa qñ a pectore sunt qꝛ venit cuꝫ magna tussi ⁊
magno dolore ⁊ sanguis ē plenus grossus ⁊ ñ sic spumosus
Signa qñ a stomaco vel ab alyȷs mēbris īferiorbꝰ sunt qꝛ
venit cū vomitu ⁊ dolore loci vel mēbri vł ex retentiōe ali
cuius euacuatiōis ꝯsuete: vt sanguinis mēstrui vł emorroi
dal: Signa qñ ꝓuenit ex ruptura vene: qꝛ venit cū magna
quātitate: si venit ex excoriatiōe cū parua: ¶ Tertio notā
dū de signis ꝓnosticis. Si sputū apparet subrubeū ī pleu
resi vł pyṗneumōia bonū: Omne sputū sanguis cū tussi qđ
diu durat ducit ad ptisim: Sputū sanguinis qđ subito vēit
si vadit ad cor cito iterficit ꝓpter nimiā suā euacuationē
Omne sputū sanguis ex excoriatiōe vix aut nunꝗ̄ curatur
Sputū ex parte fistularū ꝓueniēs frequenter reiterať: pa
tet. Sanguis qñ venit cū vomitu si notabilis quantitatis
⁊ cum fe. fuerit mortale ⁊c.

¶ Almansor:

Cum sanguis cū rascatiōe aut paruo so
nitu q fit sine tussi egrediť nō ē egro ide
timendū. poterit. n. sanari gargarizādo
ea que in. c. de sqnātia nominauimus ⁊ regimē
subtiliando.

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de exitu sanguinis ab ore ⁊ diuidiť in
tres. Prio determinat de sputo sanguinis cū rascatōe: Se
cundo de exitu sanguinis cū vomitu: Tertio de exitu san
guinis cū tussi. Scđa ibi: (Cū vomitu): Tertia ibi: (Qꝛ si):
Prima ī duas. Prio docet ꝓnosticari ex tali sputo sangui
nis cū rascatiōe: Secūdo ponit curā: scđa ibi: (Poterit eni)
De prima dicit ꝙ cuꝫ sanguis exit cuꝫ rascatione. aut par
uo sono qui fit sine tussi nō ē timēduꝫ ex eo: Rō qꝛ signuꝫ
est ꝙ fit a partibꝰ ꝓpinquis: vt a gula trachea arteria ⁊ pa
lato. vñ medicia consolidatiua poterit faciliter applicari.
(Poterit eni). Ponit curā dicens ꝙ sputū sanguinis denti
um poterit curari gargarizado ea que diximꝰ ī. c. de sqnan
tia. Rō qꝛ talia medicamina ꝯstringunt ⁊ ꝓhibent fluxuꝫ
sanguinis. ꝑ hyȷs recurať illic. Secūdo dicit ꝙ curať subti
liando regimē: Rō qꝛ natura redditur potens ad retinen
dum fluxum sanguinis.

¶ Almansor.

¶ Cum vomitu quoqꝫ si exit sanguis non ma
gnum affert timorem.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā vomitus sanguis: ⁊ diuidiť ī duas: primo
docet ꝓnosticari: Scđo pōit curā: Scđa ibi: (Curať nāqꝫ)
De prima dicit ꝙ si sanguis ꝑ vomitū egrediať non ē mul
tū timendū: ¶ Notandū ꝙ vomitus sanguis causať dupli
citer: Primo ex supfluitate sanguis: Scđo ratione male q
litatis sanguis ⁊ tunc si venit ante signa digestiōis ⁊ in die
crisis nō ē timendū. Ad ꝓpositum Rasis loquitur de pri
mo vel de vltimo.

¶ Almansor:

¶ Curať nāqꝫ hec flebotomando:

¶ Sillanus

¶ Pōit curā ⁊ diuidiť ī duas: Primo facit hoc. Scđo ostē
dit in qbus nō est operandū. Scđa ibi: (Quibꝰ aūt): prima
in duas: Primo ponit curā ꝑ flebotomiā: secundo ostendit
curā ꝑ assumptionē ꝑ os: Scđa ibi: (Et si comederit). De
prima dicit ꝙ si fiat flebotomia talis fluxus curať: Rō qꝛ
ꝑ flebotomiā sanguis diuertiť ab illo loco ⁊ operať ꝑ aliū
locū: Ad idē valent ventose posite in naribus: Ad idē ꝓuo
catio emorroidaꝝ vł mēstruoꝝ:

¶ Almansor.

¶ Et si comederit stiptica sicut sumach ⁊ suc
cū vue acerbe: In potu ꝑterea sumat ex boli ar
meni gūmi arabici balaustie sanguinis draconis
thuris oiuꝫ añ: partibꝰ eqlibꝰ. denť ex eo: ℨ. iii. cū
rob simplici de citonijs: Quibꝰ aūt solet accide
re sanguis exitus cū iterpollatiōe ex quo nulluꝫ
sentit nocumētū: ideoqꝫ sic ē dimittēdꝰ:

¶ Sil.

¶ Pōit curā ꝑ assumpta ꝑ os: ⁊ diuidiť ī duas sꝫ ꝙ duo po
nit remedia: Scđa ibi: (In potu): De prima diť ꝙ talis vo
mitꝰ sanguis curať comedēdo stiptica qualia sunt sumach
⁊ succꝰ vue acerbe: Rō pꝫ: ¶ Notandū ꝙ cibꝰ conueniēs
est farina tritici amidū faba fracta lentes cicera fracta rizū
costus recens panis azimus ꝑdices turtures colūbi: De fru
ctibus vtať stipticis quales sunt nespule sorbe citōia pruna
corna pira: (In potu). Ponit scđꝫ remediū dicēs ꝙ ī potu
dꝫ sumi ex boli ar: gūmi arabici balaustie sanguis dra: thu
ris oībus partibꝰ eqlibꝰ denť: ℨ: iii: cū rob de citonyȷs: Rō
pꝫ: Ad idē lac coctū cuꝫ lapidibꝰ fluuialibus. Ad idē aqua
pluuialis vbi ferrū ignitum fuerit extinctum: Ad idē vinū
grossum: Ad idē bibat sepe syrupuꝫ de papauere cuꝫ aqua
decoctionis seīs citonioꝝ vel mirtiloꝝ: (Quibꝰ āt): Osten
dit in quibꝰ nō est oꝑanduꝫ dicens ꝙ in aliqbus solet acci
dere exitus cuꝫ interpollatione ex quo sequiť alleuiatio ⁊
nō nocet ⁊ ī talibus nō est operandum.

¶ Almansor.

¶ Quod si cum tussi superueniat sanguis egres
sio est timorosum:

¶ Sillanus:

¶ Determinat de exitu sanguis cū tussi ⁊ diuidiť in duas
Primo docet ꝓnosticari: Secundo ponit curaꝫ: Scđa ibi
(Et tamen): De prima dicit ꝙ si cū tussi egrediať signum ē
suspectū: rō qꝛ signum est ꝙ prouenit a partibus distātibꝰ
vt a pulmōe vel pectore: vnde timor ē de ptisi: Item quia
remedia non pñt sic attingere ad locum:

¶ Almansor:

¶ Est tñ icipiēdū ī curatiōe egri cū flebotomia
ex basilica: Deide ex trocisis istis ī potu ē tribuē
dū: Qui: ℞. thuris sanguis dracōis amboꝝ añ.
ℨ. iii. ⁊ tertiā Karabe: ℨ: v: ematitis terre sigilla
te amboꝝ añ; ℨ. x: aluminis: ℨ: ij: ⁊. ß: balaustie:
ℨ: iii: opii: ℨ: ij: sarcocolle: ℨ: ij: ex his oībꝰ fiant tro
cisci: x: de qbus quotidie vnus ī potu sumať cū
succo ozimi maioris aut portulace ⁊ si egritudo
vehemēs fuerit alius circa noctē dādus ē. Adiu
torisi quoqꝫ ac coxaꝝ partes supiores sunt ligā
de ⁊ extremitates fricāde: pectus ēt precipue si
fuerit ī eo locꝰ dolēs ex ꝑdictis trociscis ex aqua
⁊ aceto epithieť: Eiꝰ ꝑterea cibaria succū vue

acerbe ⁊ sumach ⁊ eis silia admixta habeat: Et patiens supinus iacens de terra sigillata aliquid paulatim comedat. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā ⁊ diuidit̄ in duas: Primo ponit curā p flebotomiā. Secūdo per alia localia. scđa ibi: (Deide ex trociscis): De pria dicit ꝙ i cura ē icipiendū faciendo flebotomiā ex basilica: rō q2 ꝑpter flebotomiā sanguis diuertitur a partib⁹ pectoris: Ad idē fiat flebotomia de saluatella. Ad idē ventose posite i natibus. Ad idē flebotomia ꝺ saphena (Deiñ ex trocisis). Pōit curā p alia localia ⁊ diuidit̄ i gnꝙ ꝟm ꝙ gnq3 pōit remedia localia. partes patēt. De pria parte dicit ꝙ i potu tribuendū ē de istis trociscis. ℞. thuris sanguis draconis amboꝝ añ. ʒ. iii. ⁊ tertiā karabe. ʒ. v. emathitis terre sigillate añ. ʒ. x. aluminis. ʒ. ij. ʃ. balaustie. ʒ. iii. opij. ʒ. ij. xaued semi. i. reubarbari. ʒ. ij. ex oib⁹ istis fiāt trocisci. x. de qbus quotidie vnus in potu sumat̄ cū succo portulace. Subdit ꝙ si egritudo ē fortis alius trociscus ē dandus circa noctē. Ad idē trocisci de karabe: trocisci de terra sigillata. Ad idē: ℞. mumie masticis boli ar. sanguis draconis añ. ʒ. ʃ. terant̄ ⁊ ꝯficiant̄ cū succo solatri vl' plātagis: fiāt trocisci. ʒ. vni⁹ cū succo portulace. Ad idē. ℞. ꝯserue roſ. viol'. añ. ʒ. i. triasandali q̄rt: i. coralli ru: seis portulace seis plātagis añ. ʒ. ij. cōficiant̄ ad iuicē cū aq̄ ro. fiat electuariū. Ad idem ℞. pulueris diadraganti frigidi. ʒ. ʃ. karabe coralli ru. lapidis ematithis boli ar. añ. ʒ. ʃ. sanguis dracōis gūmi arabici añ. ʒ. i. seis plātaginis sempuiue añ. ʒ. ʃ. masticis olibāi añ. gra. iii. carniū vuaꝝ passaꝝ bñ piguiū. ʒ. i. a q̄ ro. aq̄ portulace añ. ʒ. i. zuccari al'. q. sufficit. fiat electuariū. Ad idē puluis lapidis ematithis distēperat⁹ cū succo portulace paulatiz trāsglutiat̄. Ad idē ℞. granoꝝ mirthi seis plātaginis subtiliter puluerizati añ. ʒ. i. misce cū aq̄ portulace ⁊ paulati trāglutiat̄. Ad idē puluis terre sigillate. Ad idē pl'uis boli ar. Ad idē cauda equina. Ad idē semē mirtilloꝝ. Ad idē sirupus papaueris vl' de iuinbis vl' mirtilloꝝ cū aq̄ decoctiōis seis citonioꝝ vl' mirtilloꝝ. Ad idē valet masticatio portulace ⁊ succ⁹ ⁊ corp⁹ ⁊ semē ⁊ sum expt⁹ ꝙ valet a ꝓprietate. Ad idē succus plātaginis potat⁹ cū modico opij ⁊ ē vltimū remediū: (Adiutoriū). Pōit ꝟm locale dicēs ꝙ partes brachioꝝ ⁊ coxaꝝ supiores sunt ligāde ⁊ extremitates fricande. rō q2 ex his diuertit̄ sanguis ad cōtrarium rōe doloris. (Pectus ēt.) Ponit tertiū locale dicēs ꝙ pectus d3 ephitimari ex trociscis p̄dictis cū aceto ⁊ aq̄. rō q2 cōstringunt ⁊ ꝓhibent fluxū. Ad idē ℞. olei roſ. olei mirtillini olei amigdalaꝝ dulciū añ. ʒ. i. succi citonioꝝ. ʒ. i. cere q̄tū sufficit. fiat vnguentū. Ad idē. ℞. puluerē thuris cu3 albumie oui ⁊ suppone. ¶ Notandū ꝙ l3 p̄dicti trocisci valeant ex parte sanguinis nocēt tñ ex parte tussis. q2 cōstrigūt: ⁊ i hoc errāt ponētes ab extra pure stiptica. iō cōuenit vnguentū dictu3 (Ei⁹ preterea). Pōit curā p alia localia dices ꝙ cū cibarijs d3 misceri sumach ⁊ succ⁹ vue acerbe. rō p3. Ad idē terra sigillata i cibis sumpta ⁊c. (Et patiēs). Ponit curā p aliud locale dicēs ꝙ patiens iacēs supin⁹ d3 paulati sumere de terra sigillata: q2 stiptica ꝯsolidāt partē a q̄ fluit san. Ad idem valēt pillule iste posite sub lingua: ℞. dragaganti seis portulace modicū assati gūmi arabici añ ʒ. ʃ. lapidis emathitis anthere boli ar: terre sigillate. karabe coralli ru. añ. ʒ. i. mucillagis psilij. ʒ. i. ʃ. puluerizāda puluerizent̄ subtiliter. misce oia cū aq̄ portulace ⁊ mucillagie psilij. ʒ. i. fiāt pillule ꝯpresse ad q̄titatē fabe. Ad idē fiāt pillule ex puluere boli ar. gūmi arabici ⁊ penidu cū aq̄ ordei i ifussione dragagāti: teneant̄ sub lingua vt dissolute trāsglutiant̄ ⁊ trāseāt ad spumalia. ¶ Notandū ꝙ si vena cōsolidata remaneat sanguis i concauitate pectoris cōpetunt mūdificatia ⁊ iter oīs triacha antiq̄ valet cū aq̄ decoctionis ligritie ⁊ capil' veneris. ¶ Secūdo notandū qđ i exitu sanguīs a pectore: cōpetit modica locutio. vitet balneum ⁊ exercitium salsa acuta ⁊ acetosa: Ratio patet.

¶ De ptisi. ¶ Sillanus.

Circa rubricā est notandū ꝙ ptisis ē vlcus pulmōis cū cōsumptiōe totius corpis. ¶ Scđo notandū ꝙ cā huius passiōis sunt oia que vlcerant pulmonē ⁊ vna causa pōt esse materia reumatica decurrēs a capite siue fuerit sanguinea siue acuta colerica siue flegmatica salsa corrosiua: vnde sicut guta cauat lapidē sua frequētatiōe siue frequētia: ita stillicidiu3 reumaticū pulmonē vlcerat Secunda cā pōt esse apa oris cū rūpit̄ ⁊ vadit ad pectus ⁊ nō mundificat̄. Tertia cā pñt esse passiones que sunt iuxta clibanū pectoris ⁊ nō mundificant̄ bene sicut est i pleuresi pipneumōia sputū sanguinis ⁊ sanies in pectore aggregata vt i empimate: Quarta causa pōt esse retentio mēstruoꝝ ⁊ emorroidaꝝ ⁊ vapor corrupt⁹ ascendēs ad pulmonē: Quinta cā pōt eē nimia caliditas exterior ⁊ frigiditas rūpens venas aer vētus ⁊ longa mora in cauernis mineraliū ⁊ iuxta fornaces vbi fundunt̄ metalla ⁊ operari cū argento viuo ⁊ silia que stringunt pectus ⁊ pulmonē ledūt: sic aer autumnalis casus ⁊ ꝑcussio: ¶ Tertio notandū ꝙ signoꝝ quedā significāt p̄parationē ⁊ dispositionē ad ptisim ⁊ pñt dici signa ꝓnosticātia ptisim. q̄dā significāt ptisim actu ⁊ dicunt̄ demonstratiua. Signa significantia preparationē ad ptisi3 sunt habere collū longū eminentiā epigloti humeros eleuatos pect⁹ strictū ⁊ debile cerebꝝ reumatizans actu. Signa vero que significant ptisim actu. sunt fe. ethica lēta: laborāt ⁊ aggrauant̄ magis post cibū: tussis ⁊ difficultas anhelit⁹ rubedo maxillaꝝ sputu3 saniosu3. pulsus subtilis ⁊ strict⁹: vrina subtilis nō multū ticta oleaginea. ⁊ ꝓpe mortem apparet curuitas vnguiū: casus capilloꝝ: fluxus vētris ⁊ retentio sputi. Ratio signoꝝ q2 a i ptisi pulmo ē vlceratus vnde nō pōt debite euentare calorē cordis. vnde calefactū esse ponit̄ i corde ⁊ i oibus mēbris. ⁊ tale ē ethica cū cōsumptione corporis: Uerificat̄ ꝟm q2 i ptisi ē fe. ethica. si i tali semp sentit̄ calefactio ⁊ aggrauatio post cibū ⁊ hoc ē q2 ois arida caliditas cū irrorat̄ ꝑniciorē ostendit caliditatē: Uerificat̄ tertiū q2 i ptisi ē materia nociua i pectore que facit tussim ⁊ q2 ꝓhibet attractionē aeris facit difficultatem in anhelitu: Uerificat̄ quartū. q2 in ptisi est vlcus in pulmōe vnde a pulmone eleuant̄ mali vapores ad maxillas hñtes colores pulmonis: Uerificat̄ quintū. q2 i ptisi ē sanies i pulmone que expulsa facit sputū saniosum: Uerificat̄ sextum q2 in ptisi ē debilitas virtutis. ⁊ sic fit pulsus subtilis ⁊ priuatio humiditatis naturalis ⁊ sic fit strictus pulsus: Uerificatur septimum. quia in ptisi est consumptio totius corporis: ideo vrina subtilis est ⁊ nō multū tincta. q2 pauca colera admiscetur ꝑpter debilitatē expulsiue ⁊ priuationē digestionis cōtingentē ex debilitate virtutis: apparet ēt oleaginea ex liq̄factione pinguedinis membroꝝ que cū liquefit currit ad epar ⁊ cū vrina miscet̄: Uerificat̄ octauu3 prope mortē ꝙ est curuitas vnguium ⁊ sic icuruant̄ ⁊ fit casus capilloꝝ ꝑpter cōsumptionē humiditatis naturalis: vnde radices piloꝝ non posunt conseruari: fit flux⁹ ventris ꝑpter multā virtutis digestiue debilitatē vel naturalis ⁊ retētio sputi ꝑpter vltimā debilitatē virtutis expulsiue: ¶ Sed notandū circa quintū signum sumptū a sputo ꝙ experimentum ad cognoscendum vtrū sputum ē saniosum ē: Primo q2 si ꝓiciat̄ super carbones ⁊ fetet est saniosum. Secūdo ꝓiciatur i aqua in aliquo vase: si descenderit ad fundum est saniosum ⁊ ista signa sunt multū notanda in actu practico ⁊ ego multotiēs expertus sum ⁊ verū iueni. ¶ Quarto notandū de signis ꝓnosticis. ptisis antiqua nō recipit cura3 Prima causa ē q2 vlcus est iam fistulatum ⁊ ꝓfundū. Se-

tunda causa ē q̄ꝛ pulmo ē ī continuo motu. Tertia cā q̄ꝛ vl
cus n̄ pōt mūdificari cū tussi ⁊ ī tussi ē fortis mot⁹: ideo fac̄
ad dilatationē vlcerꝝ: Quarta cā est: q̄ꝛ vlcus ē in ꝓfundo ⁊
virtus medicinarꝝ nō pōt attingere ⁊ si attigit hoc ē cū mo
dica virtute: Qnita cā potest esse carentia rerꝝ cōuenientiū
q̄ꝛ si medicamīa sint calida febris augumentabitur cū sem
per ethica cōcomittetᷣ: ⁊ si frigida nō poterit penetrare vir
tus: si sint sicca desiccabitᷣ corpus ⁊ consumetᷣ: cū sicca sint
cōsumptiua: si sint humida oppillant ⁊ putrefiunt: Cauen
dū tamen ē in ꝓnosticatiōe ptisicorꝝ: q̄ꝛ loquendo moriun
tur: ¶ Notandū etiā ꝙ ptisis pōt lōgo tēpore palleari: s: in
pueris ⁊ in senibus ⁊ pinguib⁹ ⁊ carnosis specialiter in mu
lieribus: Secūdum signū est quādo sputū ptisici cadit sup
carbones ⁊ fetet ⁊ ē casus capillorꝝ icuruatio vnguium pro
stratio appetitus retentio sputi: fluxus ventris: tunc ptisi
cus approximat morti ⁊ est expeditus. ¶ Almansor:

Cum aliqs diminutionē pati videtᷣ post
tussim ex cronica passione ⁊ sputo san
guinis aut saniei ꝑcedente lac asininū i
potu tribuatᷣ: Qḋ si iueniri nō poterit caprinūꝫ
cū pauco zuccaro dandū est cum quo etiā panē
sepe comedat: ipsūqꝫ quāto plus pōt loco aque
i potu sumat: Vinum tamē subtile ⁊ tempera
tū aliqn̄ ē tribuendū: Nutrimētū quoqꝫ egri sit
ex carnib⁹ auiuꝫ ⁊ hedina. Eger p̄terea ante co
mestionē ⁊ post balneuꝫ igrediatᷣ qḋ nō sit cali
dū sed tepidū ⁊ ī semicupio morā faciat. ¶ Sil:

¶ Hic determinat de ptisi: ⁊ diuiditᷣ ī duas. primo pōit cu
ram ꝑ ipsuꝫ lac. Scḋo ostendit q̄d fiendū quādo ex lacte fe
bris generatᷣ: scḋa ibi. (Qḋ si lac.) Pria ī duas. Primo fac̄
quod dictū ē: Secūdo ponit canonē obseruandū. scḋa ibi.
(Summo ope.) Prima ī duas primo ponit curā ꝑ dietam
secūdo ꝑ balneū. secunda ibi. (Eger.) prima ī duas. Primo
ponit curā ꝑ lac asininū. secūdo ꝑ vinū: Tertio ꝑ cibū. secū
da ibi. (Vinū tn̄.) Tertia ibi. (Nutrimentū.) De pria dicit
ꝙ cū aliqs habuerit cōsumptionē carnis ꝓuenientē ex tussi
cronica cū sputo sanguinis: aut saniei: suple hoc signū ē pti
sis: in potu dꝫ dari lac asininū. secundo dicit ꝙ si lac asininū
nō reperitᷣ ē dandū caprinū cū pauco zuccaro cū quo ēt pōt
comedere sepe panē: Tertio dicit ꝙ ipsuꝫ debꝫ sumi ī potu
loco aque quantū plus possibile est: De secūda parte p̄rici
pali dicᷣ ꝙ vinū subtile ⁊ tēperatū aliqn̄ ī potu ē tribuendū:
De tertia dicᷣ ꝙ nutrimētū egri dꝫ eē auiū ⁊ hedorꝝ ¶ No
tādū ꝙ eorꝝ q̄ valēt ī cura ptisicorꝝ: q̄dā sūt q̄ habēt naturā
cibi ⁊ pot⁹: q̄dā sūt q̄ hn̄t naturā cibi ⁊ medicīe. q̄dā sunt q̄
hn̄t naturā medicīe: Ea q̄ hn̄t naturā cibi ⁊ pot⁹ sunt tria. s:
lac vinū ⁊ ptisana: Prio dicam⁹ ḋ lacte: In ptisi .n. sunt tria
.s. vlc⁹ sanies ⁊ consūptio. vlcus īdiget cōsolidatiuis: sanies
mundificatiuis: cōsumptio nutrimētis resumptiuis. nunc
autē summus deus creauit omnia ista in lacte: In lacte enim
est pars serosa per quam abstergit: ⁊ ibi est pars casealis per
quam consolidat: ⁊ ibi est pars butirosa per quā nutrit ⁊ re
sumit: Lac tamen mulieris magis conuenit. deinde asina
rum: deinde lac caprinū ⁊ sicut aīalia nutrita in locis altis
⁊ siccis: ⁊ nutrimentum sit ordeum bethonica feniculus pe
troselinum agrimonia: ⁊ aduertatis ꝙ si sit asina nō sit ni
mis larga nec nimis constipata nec nimis ī ocio nec nimis ī
labore: Modus autem assumendi sit ab vbere: ⁊ si non sit
possibile habeatur scutella abluta aqua calida ⁊ sit vacua
⁊ stet super aliam scutellam plenam aqua calida ⁊ mulgea
tur ⁊ sorbeat stati. lac enim citissime corrūpitur: ⁊ si times
corruptionē bulliatur ad ignem: ⁊ ponatur parū salis ⁊ mel
lis ⁊ sorbeantur: ⁊ proyciantur ī lacte lapides igniti fluuia
les. aut ferrum ignitum: ⁊ consideret medicus ꝙ bene di
geratur. ita ꝙ post consumptionem non sentiat tortiones
nec dolores nec eructuationes fumosas: aut acetosas: quo
niam sicut cum digeritur facit magnum iuuamentum. ita
cum non digeritur facit magnum nocumentum: Sciēduꝫ
est hic ꝙ in toto illo tempore quo lac est in stomaco non de
bet sumi vinum. quoniam vinum facit coagulare lac in sto
macho. vnde transit in naturam veneni: ⁊ propter hoc vi
num non datur pueris purus. Cauendum est etiam a lacte
quando est fe: putrida: Secundum qḋ habet naturam po
tus ⁊ cibi est vinum. quoniam abstergit mundificat ⁊ nu
trit: ⁊ velociter conuertit in spiritus ⁊ sanguinem: sit ergo
vinum album clarum non nouum cum multa aqua pluuia
li. vitetur tamen si sit fe: putrida ⁊ cum sumitur lac vt di
ctum est. Tertium autem qḋ habet naturam cibi ⁊ potus
est ptisana ordei vel aqua ordei: ipsum enim abstergit mun
dificat ⁊ nutrit ⁊ infrigidat: ⁊ potest dari omni hora seruata
debita quantitate: Ea autem que habent virtutem cibi ⁊
medicine sunt quattuor scilicet zuccarum mel de roſ. can
cri fluuiales ficus sicce ⁊ multi alij fructus: De melle intel
ligendum est ꝙ abstergit nutrit mundificat ⁊ penetrat. iō
est veiculum aliarum medicinarum que valent ad spiri
tualia: Si auteꝫ esset febris putrida: aut calor fortis posset
fieri idromel aquaticum: secundum est zuccarum roſ. an
tiquum: ⁊ quidam nutriunt eos cum. tali solum ⁊ prolon
gant eos in vita: ⁊ hoc dicit Auic. decima tertij capitulo ḋ
etisi: ⁊ si propter roſ. acciderit aliqua constrictio. vtatur sy
rupo facto de isopo: ⁊ si propter isopum accidat calefactio
vtatur trociscis de camphora ⁊ diadragaganto frigido.
Tertium est cancri fluuiales de quibus notandum ꝙ sunt
medicina benedicta vt volunt omnes sapientes. decoquā
tur ergo in aqua dulci, donec possint mundari ⁊ abiectis in
terioribus ⁊ extremitatibus fortissime abluantur cum li
xiuio facto cum aqua cineris vitium: ⁊ post coquantur vsqꝫ
ad perfectionem in aqua ordei ⁊ comedatur substantia ⁊
potetur aqua decoctionis: Quartum est ficus sicce ⁊ simi
les fructus: sicut pinee phistici vue passe munde sebesten
iuiube: Ea autem que habent naturam medicine. quedaꝫ
sunt simplices ⁊ quedam composite: Simplices sunt radix
ireos aristologia capillus veneris recens isopus orobus se
men bombacis semen papaueris fenugrecum ⁊ similia:
Sed composita sunt diuersa: Sirupus: primo: Recipe ra
dicis ireos isopi ana: ʒ: i: capilli veneris recentis: M: iii:
quattuor seminū frigidorū mundatorum seīs endiuie se
minis scariole seminis lactuce seminis portulace seminis
coriandri seminis papaueris albi seminis malue bomba
cis fenugreci orobi liquiritie munde vuarum passarum ab
arill' mūdatarum: caricarum iuiube sebesten phisticorum
pinearum mundatarum amigdalarum excorticatarum
ordei mundi ana. ʒ: ij: decoquantur lento igne lignis siccis
de iunipero cum aqua dulci fontis sine fumo: addatur mel
lis: roſ: lb: 5: zuccari albi. lb: ij: fiat sirupus ⁊ clarificetur.
Valet enim ptisicis ethicis ⁊ consumptis in tussi ⁊ asmate:
quoniam abstergit mundificat lenit nutrit ⁊ cōsolidat ⁊
ad saniem spuendam virtutem fortificat: Sapiens enim
medicus potest accipere vnum vel plura ex istis vel potest
facere sirupū vl' electuariū vel pill'as vl' troci: vl' emplꝫ iux
ta ꝯueniētiā particulariū: Ad idē: ℞. radicis ireos. ℥. ij: ca
pill' veneris recentis isopi an̄: M: i: ordei mundi quartam
: i: 5. quattuor se: frigidorum maiorum ⁊ minorum munda
torum seminis malue bismalue seīs fenugreci orobi iuiube
sebesten an̄: ℥: 5: liquiritie rase vuarum passarꝝ mundatarū
ana. ℥: i: mellis electi quart: i: zuccari al: q̄rt: iii: fiat sirupus
ꝑfecte clarificat⁹ cū aq̄ pluuiali: ⁊ si in aqua extinguatᷣ fer

rum est bonū ⁊ fiat vsqꝫ ad q̃r.v. Electuaria calida que mū
dificāt ⁊ abstergūt sūt hec: dyayris dyaysopꝰ ⁊ dyaprassiuꝫ
dyacalamētū dyasqlla loch de sqlla. Electuaria fra sūt hec
zuccaꝝ rosꝫ. zuccarum violꝫ. dyadragagantum frigidū. Vel
electuariū resumptiuum dyapenideon sine spēbus calidis
dyarodō abbatis. silr trocisci de camphora. Composita sūt
℞. zuccaꝝ rosꝫ. veteris karabe margaritaꝝ nō pforatarum
ossis de corde cerui sanguis dracōis añ. ʒ. ß. misce. sumat ma
ne ⁊ sero ad modū nucis. Ad idē bethonica data cuꝫ melle.
Ad idē radicis yreos recentis īfuse ꝑ noctē ī syrupo rosꝫ. ʒ. ij.
diadragagāti frigidi. ℥. i. candi penidiaꝝ añ. q̃r. ß. zuccari al.
lb. i. fiat electuariū totū albū. Ad idem. ℞. carniuꝫ testudis
nemoꝝ bene ꝑparataꝝ. ℥. i. misce. Ad idē. ℞. dyayris dyape
nidion añ. lb. ß. Ad idē. ℞. ꝯserue rosꝫ. rū. q̃r. ß. pulueris dra-
gagāti frigidi. ʒ. v. pulmōis vulpis. ℥. i. se. feni. pluerizati. ʒ. ß.
zuccari al. q. sufficit misce. Ab extra fiat emplm. ℞. sūmita
tū aneti fenugreci orobi se. lini ordei dactiloꝝ pinguiū cari-
caꝝ aristolꝫ. ro. añ. ʒ. ij. cōquassenꝫ ⁊ bulliāt in aqua. si ē calor
fortis misce cū oleo violꝫ. si debilis cum anetino fiat emplm
⁊ extēdaꝫ supra pectꝰ. Ad idē valent vnguenta resumptiua
dicta in. c. de spasmo ⁊ alia que cōpetūt in ethicis sicut vn-
guentū albū Galꝫ. ⁊ vnguentū populeō. ¶ Nota de cibis pti
sicorū carnes sint vsualiū volatiliuꝫ viuentiū in pratis arbo
ribꝰ ⁊ nō in aquis hedine ⁊ vituline lactantis carnes pullo-
rū vtaꝫ testiculis vulpis ⁊ pulmone: qꝛ mirabilr cōferunt. ci
bus de farina cocta: cibus de colatura furfuꝝ de simula de
farina ordei ⁊ farina fabaꝝ lentiū: rizo spelte cicerū auene
⁊ amidi ꝯficianꝫ cū lacte amigdalaꝝ: aut caprinarū aut cū
brodio pulli coquanꝫ: fm diuersitatē particulariū secūdū
ꝙ volumus ꝯglutinare abstergere vel nutrire. Interdum
pōt vti spinachys boragine feniculo petrosilꝫ. lactuca portu
laca melonibꝰ ⁊ cucurbitis. ⁊ si nō esset febris putrida vtaꝫ
ouis sorbilibus ⁊ fructibus dictis supra. Panis sit debite
fermentatꝰ cum debita q̄ntitate salꝫ bene coctꝰ. (Eger prete
rea): Ponit curam ꝑ balneū dicēs ꝙ eger ante comestionē
⁊ post comestionē debet igredi balneū qđ sit tepiduꝫ: valet
ad humectandū ante cibū per viā irrorationis sed post va-
let: qꝛ attrahit nutrimētū ad mēbra: Secundo dicꝫ i vase
debꝫ contrahere moram quousqꝫ apparet inflationem ve-
narum fieri.

¶ Almansor.

¶ Summope vero cauēdū ē ne vēter soluaꝫ: Cui
tñ si solutꝰ fuerit ex huiꝰ pulueris bibitiōe succur
rendum est. Qui: ℞. gūmi arabici spodij boli
ar. seis mirtini oium añ. ʒ. i. fiat ex eis puluis de
quo i die. ʒ. iij. cū sirupo de papauere al. aut rob
mirtino denꝫ: huiꝰ quoqꝫ pulueris bibitio oibꝰ
ventris constrictione indigentibus q tussim pa
tiunꝫ remediū affert cui plimūqꝫ addunꝫ xiloca
racte de siria ⁊ bdeliū de mecha: Qꝛ si lac egro fe
brē generauerit anferēdū ē ei lac ⁊ ptisana quous
qꝫ fe. recedat danda: deinde lac ei denuo tribuaꝫ
⁊ si febris iteꝝ redierit remoto lacte ptisana ē dā
da: post cuiꝰ recessionē vt prius ad lac est redeū
dum: hoc autēꝫ semper est faciendum cum ne-
cessitas vrget ⁊ venter summe cauendum est ne
soluatur.

¶ Sillanus.

¶ Pōit canonē obſuandū ⁊ diuidiꝫ in duas: Prio facit h
Secundo docet succurrere fluxui ventris: Secunda ibi.
(Cui tñ): De pma dicit ꝙ valde est cauendum ne fiat fluxꝰ
ventris: De scđo docet succurrere fluxui ventris: dicens ꝙ
si fiat fluxus ventris est dādū de hoc puluere: ℞. gūmi ara-
bici spodij boli ar. seis mirti. añ. ʒ. i. fiat ex eis puluis de quo
oi die. ʒ. iij. cū syrupo de papauere al. cū rob de mirto denꝫ:
Subdit ꝙ aliquādo addaꝫ xilocaracte de siria ⁊ bdelium
de mecha: Nō pꝫ: (Qꝛ si lac): Scđo ostendit qd sit fienduꝫ
qñ ex lacte fit febris: dicens ꝙ si lac generauerit fe: ptisana
quousqꝫ fe: cessauerit danda est. scđo dicit ꝙ post recessum
fe. lac est tribuendum ⁊ sic est faciendū qñ necessitas vrget:
Tertio dicit ꝙ custodiendum est valde ne fiat fluxus ven-
tris: rō pꝫ: ¶ Notandū ē ꝙ licet i ꝑipleumonia rumpatur
apā ⁊ sit ibi sanies ⁊ vlcus non tñ ꝓpter hoc necesse ē ptisis
ꝑ tāto: qꝛ in ꝑipleumonia apā est magis i velamine pulmo
nis q̄ꝫ in substātia sui cū vulcus nō est magnū ⁊ cū hoc sani-
es non est ꝓpter putrefactōēꝫ in substātia pulmonis: sꝫ apā-
tis: in ptisi aūt putrescit pars substātie pulmonis: ¶ Scđo
notādū ꝙ rasꝫ nō fecit mentōēꝫ de ēpimate qđ ē dispositio
satis ꝓpinqua ad ptisim qđ ēpima ē sanies i cōcauitate pec-
toris existens: ¶ Tertio notādum ꝙ causa empimatis est
vlꝫ catarrus descendens a capite ad cōcauitatem pectoris ⁊
non expellitur nec per tussim mūdificaꝫ. vnde in saniē trās
mutatur. vel qꝛ apā rumpitur ⁊ ad cōcauitatatem pectoris
fluit materia sicut in squinantia pleuresi vel peripleumōia
vel qꝛ humores fluunt a toto corpore ad concauitatem pe-
ctoris: ¶ Quarto notandum ꝙ signa empimatis sunt feb.
lenta: sed plus de nocte q̄ꝫ de die supercalefactio manuum
⁊ pedum. tussis cum falsa quiete. Signa ad cognoscendum
in qua parte sit sanies sunt duo: Primum ꝙ si sanies sit in
parte dextra ⁊ iacet supra sinistra parte maior dolor ⁊ ma-
ius pondus sentitur: Qꝛ si iacet super parte dextra non
potest ire ad sinistram: ideo in tali decubitu iacet super pā
niculuꝫ mediastinū diuidentē pectꝰ ꝑ mediuꝫ ⁊ sic sentitur
maius pondus q̄ꝫ econtra: Scđm signum intingatur filum
in bolo ar. ⁊ circūcingaꝫ pectori ⁊ vbi citius exiccabiꝫ ibi
erit sanies ⁊ si i vtroqꝫ latere fuerit vtrobiqꝫ verificanꝫ ea q̄
dicta sunt: Signa ꝓnostica: Primū sanies post sputum san-
guinis malū: Scđm sanies pectoris si sit multa ⁊ virtus for-
tis poterit expelli pars ꝑ tracheam siue per sputū. pars ꝑ vi
as occultas transit ad stōm ⁊ expelliꝫ ꝑ vomitū: pars trāsit
ad epar et si ad cōcauū epatis ad itestina expelliꝫ: si vero ad
gibbū ad vias vrine. si sanies sit multa ⁊ vtꝰ debilis suffocat
vel qꝛ mā vadit ad cor vel ad vias anhelitus: Si mā fuerit
pauca ⁊ virtus debilis mundificari pōt in. xl. diebꝰ ⁊ si vltra
maneat transit ad ptisim: Tertiū signuꝫ si materia saniosa
sit viridis aut nigra: malū est sꝫ expelliꝫ cū laboriosa tussi ⁊
fe: nō cessat molestum est: Quartū signuꝫ. si sputū fuerit al-
lene cum modica tussi ⁊ alleuiatōe fe: ⁊ bōitate appetitus ⁊
fortitudine virtutis est signum salutis. contrariuꝫ vero est
signum mortis: ¶ Sciendum hic ꝙ sanies in concauitate
pectoris existens deludit medicum. quia vtplurimum iu-
dicantur ptisici ⁊ incurabiles ⁊ saniē mūdificata euadunt:
quod est medico vituperium: Considerentur ergo predi-
cta superius de ptisi hec significantia. ¶ Quinto est notan
dum ꝙ cura empimatis satis conuenit cuꝫ cura tussis appli
cādo modo emplastra modo sirupos modo electuaria mo
do pillulas modo trociscos modo gargarismata: De istis
omnibus dictum est supra. ideo recurraꝫ illic.

¶ De tremore cordis.

¶ Sillanus.

Circa rubricam est notandum ꝙ tremor cordis
est motus tremulus preter naturam: ¶ Secun-
do notandum ꝙ causa tremoris cordis potest
esse extrinseca vel intrinseca: Si extrīseca sicut
supfluꝰ calor subito supfluū frigus. inanitio superflua: ⁊ ac-
cidentia anime cum sint in processu venenum sumptum
morsus animalium venenosorum. febris pestilentialis: ver
mes ⁊ omnia que in excessu de virtute cordis: Si causa sit
intrinseca sic potest esse ex malitia membroꝝ habentium

vicinitatē. aut colligantiā cū corde. vt pp passionē stōi cerebri epatis pulmonis splenis ⁊ matricis. Silr pōt eē propter vētositatē: aut pp nimiū sensuz: aut vaporē sāguis corrupti vēiētis ad cor. aut a calore ḱlatis. aut mlie. aut ꝑpter malā ꝯplexionē calidā aut frām cū mā vel sine materia cū apate vel sine apate. ❡ Tertio notādū de signis cāz. Signa cāruz extrinsecaꝝ habent̄ ex iudicio patientis. Si ex passionibus alioꝝ mēbroꝝ discernit̄ p passiones ⁊ signa illoꝝ. Si venit ex vmib⁹ plus affligit̄ ante cibū. si ex sensu ⁊ raritate aduenit ex q̄cū q̄ facili cā. si ex ventositate cito aduenit et cito recedit. si ex caliditate pulsus ⁊ anhelit⁹ sūt veloces frequētes ⁊ iordinati. Signa si ex sanguie ē tremor cordis vrina ē grossa ⁊ plꝰus spissus facies rubea calor in parte cordis sitis regimē p̄cedēs multiplicās sanguinē. si fuerit letus ⁊ liberalis. Signa si ex colera. Urina citrina ⁊ tenuis pulsus velox ⁊ frequens sitis nimia color itēsus regimē p̄cedens multiplicās colerā si iuuenis animosus. q̄ cucurrerit ⁊ laborauerit. Signa ex flegmate. Uria ē remissa spissa pulsus paruus tardus ⁊ iordinat⁹ somnolent⁹ et pusillanim⁹ regimen multiplicās flegma. nō sit ḱlatic⁹ ⁊ i hyeme. Signa si mlia. Si fuerit melic⁹ timid⁹ ⁊ extenuat⁹ i autūno ⁊ silib⁹. Signa pnostica si tremor cordis diu durauerit significat mortem Scōm signū. si post tremorē adueniat vomit⁹ prassinus et tremor nō crescat significat spasmū ⁊ mortē. Tertiū signuz si apa aduenit cordi. si magnū ⁊ calidū iterficit eodē die. si pnū sicut pustula iterficit q̄rto die. Quartū si vulnus aduenit cordi ⁊ si in dextra pte stati iterficit si sit magnum. si sit puum eodem die. si in sinistra eodem die siue sit magnum siue sit paruum. ❡ Almansor.

Si cum cordis tremore fuerit pulsus velocitas ⁊ febris eger ex basilica est minuendus. ❡ Sillanus.

❡ Determinat de tremore cordis. ⁊ diuidit in duas. Primo ponit curā q̄n ꝓuenit a cā calida. Scōo q̄n fit a cā frigida. Secūda ibi. (Si aūt). Prima i duas. pmo ponit curam p flebotomiā. Scōo p localia. ka ibi. (Et trocisci). De pma dicit q̄ si cū tremore cordis fuerit velocitas pulsus ⁊ febris tūc arguēdū ē q̄ fit a cā calida. Scōo dic̄ q̄ p cura cōpetit flebotomia ō basilica. s. si fuerit a sāguie. pz. ❡ Al.

❡ Et trocisci cāphorati cū succo maloꝝ acetosorū i potu sunt tribuēdi. Q̄ð. ℞. spodij seis cucumeris citruli endiuie lactuce portulace rosaꝝ sādali albi omnium ptes equales ⁊ pro vno quoq̄ pōd⁹ aur. vni⁹ ex eis sumant̄ triū. ℥. cāphore ordei pōdus: ex qb⁹ cū succo matianoꝝ ꝯfectis fiāt trocisci de qb⁹ i potu quotidie vni⁹ aurei pond⁹ quaq̄ die tribuat̄ q̄ð p duas bebdomadas fieri cōuenit. Si aūt hec nō suffecerit lac de quo butirūsit extractū ad bibēdū det̄. Ipse vero nutriat̄ ex pillulis cū aceto ⁊ succo vue acerbe ⁊ ex acetoso. Sirupum preterea acetosum de zuccaro factum bibat. ❡ Sillanus.

❡ Ponit curā p alterātia ⁊ diuidit̄ i duas. Prio pōit curaz p trocis. Scōo p dietā. ka ibi. (Ipse vo). Prima diuidit̄ i duas. Primo facit q̄ð dcm̄ est. Secūdo ponit curā p aliud assumptiuū p os. ka ibi. (Si aūt). De pmo dicit q̄ i potu sunt dādi trocisci de cāphora. cū succo maloꝝ acetosoꝝ qui sunt ℞. spodij seis cucumeris citruli endiuie lactuce portulace rosaꝝ sandali al. oium ptes equales p vnoquoq̄ sit pond⁹ aurei vnius. ex his sumatur camphore ad pondus granoꝝ trium ordei ex quibus cum succo macianoꝝ ꝯfectis fiant trocisci de qb⁹ det̄ oī die ad pōdus aurei vni⁹. ⁊ hoc dz fieri ad duas bebdomadas. ❡ Notandū q̄ i tremore cordis ex cā calida cōpetunt aromatica frigida quoꝝ q̄dam sunt simplicia ⁊ q̄dam cōposita. Simplicia sūt sic viole nenufar rose sandali oēs coralli margarite cāphora os de corde cerui iacint⁹ smaragd⁹ rasura eboris karabe coriādꝝ lutū sigillatū acetū agresta succ⁹ acetose succ⁹ granatoꝝ succ⁹ acetositatis citri limonuz citrāguloꝝ aqua rosaꝝ fruct⁹ aromatici sic citonia pira poma lac acetosū. Cōposita sunt ille ꝯfectiones q̄ sūt ex his dyamargaritō dyarodō abbatis sine spēb⁹ dyaboraginatū zuccaꝝ ro. aut viol. dyadragantū tria sandali aq̄ ro. manus xpi cū plis. ⁊ mixtura cum his p̄dictis facta q̄ comuniter vtunt̄ medici cōfectio ex acetosis Mesue trocis. de viol. trocis. de cāphora. Ad idē valet hec ꝯfectio. ℞. ꝯserue ro. ru. ℥. ß. ꝯfue buglose. ℥. ij. ꝯserue nenufaris. ℥. ij. electuariū margaritaꝝ. ℥. i. iacitoꝝ saphiroꝝ smaragdorū seis citri seis acetose coralli ru. aā. ℥. i. oium sandaloꝝ coriandri p̄parati spody romani been al. ⁊ ru. aā. ℥. ß. ossis de corde cerui ifusi i aqua ro. ℥. ß. limature auri et argenti. ʒ. ij. pānoꝝ auri numero. xv. zuccari al. q̄r. ß. pulverizet̄ subtiliter i vase marmoreo sine igne ⁊ aspgāt aq̄ ro. Ad idē. ℞. coralloꝝ plaꝝ iacintoꝝ ⁊ smaragdoꝝ aā. ʒ. i. subtilissime pulverizent̄ ⁊ i potu det̄ paꝝ p vice. (Si aūt). Ponit curā p aliud assūptuz p os dicēs q̄ si trocisci non sufficiunt lac ex quo butirum sit extractū dz dari ad bibendum. ratio quia nutrit ⁊ alterat. (Ipse vero). Ponit curā per dietā dicens: q̄ patiens dz nutriri cum aceto ⁊ succo vue acerbe conditis ro q̄z alterāt ⁊ restaurāt. (Sirupū). Ponit curā per sirupū dicens q̄ patiens debz bibere syrupum acetosum factū cū zuccaro. rō pz. ❡ Notādū q̄ multi alij syrupi ꝓueniunt ad idē. sicut syrupus de succo limonū syrupus de ribes syrup⁹ ro. syrupus viol. syrupus nenufarin⁹. syrupus acetosus de succo ei⁹. syrupus de acetositate citri. syrupus acetos. de prunis. syrupus acet. de succis fructuum. syrupus de agresta iulep ro. iulep viol. Ab extra fiat tale epithima. ℞. aq̄ ro. aq̄ acetose aā. ℥. iij. aq̄ buglose. ℥. ij. coralli ru. sandal. ru. ro. rube. aā. ℥. i. musci ambre aā. gran. iij. croci. ʒ. i. aceti. ℥. i. ß. misce. Ad idē valent odoramenta dicta i. c. de dolore capitis a cā calida ꝓueniēte. ❡ Almansor.

❡ Si āt cū tremore cordis nō fuerit fe. troci. mus. i potu sumāt̄. Q̄. ℞. masticis spice xiloaloes ciamomi gariofil. gallie mus. nuc. mus. cubebe cardamomi maioris tubeleth. corticū citri oium aā. pondus vni⁹ aur. musci sextā. ℥. vni⁹ ex his oib⁹ cū vino bn̄ redolēte cōspersis fiāt trocis. cōferūt sincopi ⁊ tremori cordis. Electuariū diamasci p̄ciosū q̄ð est ad sincopi ⁊ tristiciam cordisq̄ tremorē ⁊ tepidū faciēs. ℞. masticis cinamomi se. ozimi maioris se. ozimi gariofilati se. mellisse se. sisimbrij se. sansuci macropipis oium ptes equales ex qb⁹ oib⁹ pulverizatis. ℥. x. sumant̄ margaritaꝝ minutaꝝ coralli ru. cubebe sete crude Karabe been albi ⁊ ru. folij oium aā. x. musci tubapitici puri. ℥. ß. cōficiant̄ melle de miroba. chebul. B. n. electuariū ad frigiditatē stōi ⁊ digestiue egritudinē optimū eristit. ❡ Sillan⁹.

❡ Ponit curam tremoris cordis facti a causa fra: ⁊ diuidit̄ i duas. Primo ponit curā p trocisū. Secūdo p electuariū. secunda ibi. (Electuarium). De prima dicit q̄ si cum tremore cordis nō fuerit fe. tūc arguendum est q̄ fiat a cā fra. Rō pz. Secundo dicit q̄ p cura trocisci debent dari qui

sāt: ℞ masticis spice xiloaloes cinamōi gariofil: gallie mu
sca: cucube: cardamomi maioris tobeleth .i. minoris corti
cum: citri omnium añ. pondus aur. vnius musci sextā ptē:
ʒ: vniꝰ ex his omnibꝰ cum vino bñ redolēti conspersis fiant
trocisci de gallia muscata: ratio patet. (Electuarium):
¶ Ponit curā p electuariū dicēs ꝙ ad tristitiā sincopiz et
tremorē cordis. valet electuariū damascū pciosū qđ ē: ℞.
masticis cinamomi se: oçimi maioris se: oçimi gariofilati se:
melisse se: sisimbrẏ se: sansuci macropipis oiuz: añ ptes eq̄
les ex qbꝰ oibꝰ pulueriçatis ʒ. x. sumant margaritaꝝ minu
taꝝ coral: ru: karabe sete crude beē al: ⁊ ru: folẏ oiuz añ ʒ. x
musci tubapitici ʒ. ß. cōficiant cuz melle de mirobalanis ke
blis. Subdit ꝙ ēt ad frigiditatē stōi ⁊ debilitatē digestiue
optimū existit. ¶ Notādū ꝙ in cura tremoris cordis a cā
frā ꝯpetunt aromatica calida: ⁊ istoꝝ q̄dā sunt simplicia et
q̄dam cōposita. Simplicia sunt ābra muscꝰ crocꝰ lignū alo
es storax calamita: gariofil: cortex citri ⁊ citranguloꝝ nux
muscata. cinamomū: semē maiorāe ⁊ basiliconis foliū: emi
la: mellissa buglosa borago been albuz ⁊ ru: doronicuz zedo
aria: cardamomū: rosmarinꝰ xiloaloes: ozimū: ex his pñt fi
eri electuaria vel pulueres. aut trocisci vl' sirupi: aut saccu
li: ⁊ pōt cū eis rectificari aer. Cōposita sūt dyābra. dyāthos.
dyacarmerō. Julẏ potio: gallia musc. electuariuz letificās:
aromaticuz musca. electuariū de gēmis: dyadoronici cōfe
ctio de musco: cōfectio de xiloaloes. ꝯfectio đ citro: electua
riū plirisar coticon cortices citri cōditi cōdituz de citro cō
ditum de buglosa: Ad idē valet sirupꝰ de corticibꝰ citri. Ad
idē iulep tale: ℞ aq̄ mellisse aq̄ buglose añ lb. ß. zuccari al:
q̄r. iiẏ: ⁊ fiat iulep vsq3 ad lb. i. Ad idē. ℞ aq̄ buglose cū gario
fil: ⁊ ē mirabilis. Ab extra valet tale epithia: ℞ succi mel
lisse succi buglose fcā r̄sidētia añ q̄r. iẏ: aceti ʒ. ẏ gariofil ʒ.
i. ß. musci ℈ .i. pluerizāda pulverizēt: misce oia fiat epithia
sup mamillā sinistrā: Ad idē valet tale ēpl'm. ℞ laudāi q̄r. i.
gariofil: corticū citri añ ʒ. i. musci ℈ .i. terbētine ʒ. ß. pulue
rizāda puluerizent ꝯq̄ssanda cōquassent cū pistello calido
misce oia malaxādo cuz aq̄ buglose ⁊ fiat ēpl'm ad medieta
tē medẏ palmi p vtraq3 pte pōat sup māillā sinistrā. Ad idē
pōt fieri saccul ꝰ cordialis. ℞ floꝝ boragis floꝝ buglose añ.
M. i. beē: al: ⁊ ru. añ ʒ. i: croci ʒ. i: sete đ: grana. ℈ .i. gariofil:
cinamomi añ. ℈ .i. ß. pulueri coralloꝝ ru. rof. ru: añ ʒ. ß. ossis
đ cōde cerui grani musci ābre paꝝ fiat sacculꝰ i syndōe ru: ⁊
ꝯspgāt aq̄ buglose. Sacculꝰ i cā ca'a. ℞ floꝝ boragis viol:
buglos: añ. M. i: sādaloꝝ ⁊ coralloꝝ al: ⁊ ru: rof: ru. been al:
⁊ ru. oium añ ʒ. i. croci ʒ. ß. sete. ǵ. xv. ossis de corde cerui ℈.
i. spodẏ ʒ. ß. cāphore musci ābre añ: paꝝ ⁊ fiat sacculꝰ i syn
done: ru: Et q2 rab nō dixit de sincopi q̄ satis appropinquat
tremori cordis: iō circa mām sincopis ē notanduz: ꝙ sinco
pis ē ablatio sēsus ⁊ motꝰ i toto cope fz maiorē ptē pp debi
litatē: ¶ Scđo notāduz ꝙ cāe sincopis pñt eē due: s. oē illđ
qđ facit exalatōez caloris ex corde ⁊ omne illud quod facit
ad cōculcationem caloris in corde ⁊ ille pñt eē itrisece ⁊ ex
trisece sic dcm̄ fuit assignādo cās trēoris cordis: q2 ñ differt
nisi fz magis ⁊ minꝰ: q2 i tremore cōdis sūt remissiores q̄3 i
sincopi ¶ Tertio notandū ꝙ signoꝝ sincopis quedaz sūt
pnostica seu pnosticātia sincopi futurā: q̄dā demōstratiua
actu sincopi: pnosticātia sunt: tremor cordis actu ⁊ pmuta
tio coloris faciei i nō nāles colores: pmutatio pulsus ad tar
ditatē ⁊ puitatē ⁊ frigiditas extrēitatū. Signa demōstra
tiua sūt ablatio sensus ⁊ motꝰ pulsus formicās ⁊ mortifica
tio faciei: rō pz: signa fm diuersitatē cāꝝ patent fm ꝙ dcm̄
fuit de signis tremoris cordis. Signa pnostica: Primum si
aliqs longo tpe patiat tremorē cordis ⁊ subito veniat sinco
pis expeditū ē negociū: Scđm signū si aliqs patiat lōgā sin
copiz ⁊ color faciei mutatꝰ sit in liuorē vel viriditatē vel ni
greditatē nunq̄3 calcabit terrā. Tertiuz si subito veniat sin
copis sine cā manifesta ⁊ sincopis fuerit lōga cōsumatum ē
Quartuz si alicui sincopizāti datum fuerit sternutatorium
sic elleborꝰ ⁊ nō sternutauerit dū fuerit ei iiectꝰ i naribꝰ nul
lū valet consiliuz nisi ꝙ crux ⁊ turribulū portet: ¶ Quar
to notāduz ꝙ in sincopi q̄ nō ē mortalis ē opandū: Primo
fricent extrema cuz manibꝰ ⁊ pāno aspo: aut cuz sale ⁊ ace
to ⁊ ꝙ fiāt fricatōes ⁊ ligatōes extremitatū cuz dolore. Se
cūdo qđ ponant in aere claro ⁊ vocent pprio noīe i aure vo
ce alta pluribꝰ vicibꝰ: Tertio aspgatur facies aqua rof: mu
scata ⁊ aqua frā ab alto cadente: Quarto applicent naribꝰ
aromata calida i frigida sincopi ⁊ frigida in cā calida: ⁊ pul
uerē aromaticuz naribꝰ insuflare nisi sincopis esset ppter
pfocatōem matricis: ⁊ tunc ponat glabanum aut assa feti
da ad nares ⁊ inferiꝰ ponant aromatica: Quinto adhibēdū
est vinū cuz musco: Sexto apiat os cuz cultello ligneo ⁊ fri
cent dētes ⁊ lingua cū tiriaca ⁊ potione musc: Septimo po
nant sternutatoria i naribꝰ: ⁊ si sternutet bonū ē. si vero nō
est malū. In paroxismo non existēs si timet in sincopiz aut
poxismuz fe: aut q2 velit facere flebotomiā ⁊ alias non fece
rit: aut q2 patit tremorē cordis ⁊ de similibus: debz sumere
aliođ aromaticū: Sumat g̊ bonuz panē itinctū in aqua cito
nioꝝ: aut succo eoꝝ aut vino granatoꝝ: aut aq̄ rof: aut aqua
acetose aut citri: aut brodio carniū: aut sumat aliqd de dyā
bra vel potiōe muscata vel zuccaro rof: ⁊ ita de alẏs secūdū
cōueniētiā particulariū: In alẏs ptibꝰ pcedēdū est scđm ꝙ
dictum est de tremore.

¶ De collirica passione. ¶ Almansor.

Circa rubricā est notandum: ꝙ passio collirica est in
qua hō sil' in eadē hora eẏcit p vomitū ⁊ p secessum
hūores ⁊ cibaria ⁊ nihil retinet. ¶ Scđo notāduz
ꝙ hec egritudo aliqñ fit ab humoribꝰ frigidis ⁊ aquosis in
stō ⁊ intestinis multiplicatis debilitātibꝰ ṽtutē retētiuaz in
pte supiori stōi ⁊ in pte iferiori. Aliqñ fit ex multiplicatione
colere rubee in itestinis ⁊ stō mordicantis itestina ⁊ stōm:
vñ excitat vomitū eadē hora ⁊ secessū: ⁊ hec ē peior. ¶ Ter
tio notanduz ꝙ signa collirice passiōis a causa frigida sunt
antecessio nausee et fastidẏ: multiplicatio ventositatum in
ventre ⁊ in intestinis ante egritudinem per aliquot dies et
ꝙ incipit cum dolore vmbilici et punctura eius: deinde ad
uenit solutio plurima cum vomitu flegmatico antecessio
ciborum flegmaticorum facientium nauseam ⁊ fastidium
Signa collirice passionis ex effusione colere rubee ad stō
macum: ⁊ intestina sūt nausea vehemens: sitis assidua ⁊ cū
bibit aquam frigidam sedatur nausea donec calefit in sto
maco: deinde euomit eam ⁊ est solutio ventris: et quadoq3
superfluit donec faciat sincopim ⁊ cadit pulsus eiꝰ: ⁊ ē cū
eo estuatio ⁊ mobilitas ⁊ inflammatio magna et multotiēs
perturbatio mētis. ¶ Almansor:

Cum punctio ⁊ tristicia alicui superue
nerit affueritq3 cum ea vel post eam vo
mitus vel ventris solutio: aqua calida
multotiens i potu tribuatur: ⁊ si adhuc perseue
rauerit vomitꝰ ⁊ vētris fluxus: aq̄ calida iterum
detur: sedabitur eniz passio. ¶ Sillanus:

¶ Hic determinat de collirica passione ⁊ diuiditur in du
as. Primo ponit signa collirice passionis. Secundo ponit
curam: ⁊ illa diuiditur in duas. quia primo ponit curam qñ
passio est debilis: Secundo quando est fortis. secunda ibi:
(Or si): Prima in duas: Nam primo ponit curam ante de
clinationem. Secundo in declinatione: Secunda ibi (Luz
autem egritudo): De prima dicit ꝙ cum alicui accidit pun
ctura ⁊ tristicia ⁊ fit cū ea vomitꝰ vl' post ⁊ solutio vētris: tūc
arguēduz ē ꝙ est collirica passio: Scđo p cura dic aq̄ i potu
sepe debet dari: rō q2 lauat ⁊ mūdificat stōm a mā peccāte.

Tertio dicit q̄ si vomitꝰ ⁊ fluxꝰ vētris ꝑuenerit iteꝝ dꝫ dari aq̄ calida. q̄ꝛ remouet̃ hec passio. ¶ Notādum q̄ ꝑ illaꝫ ītelligere debemꝰ oīa illa q̄ mūdificāt stōm a mā̄ faciēte illaꝫ punctōeꝫ. ⁊ iō si mā̄ ē flegmatica cōuenit medicina mūdificatiua flegmatis. Si colerica cōuenit medicina euacuatiua colere. q̄ꝛ vomitꝰ curat vomitū ⁊ fluxꝰ fluxum. ⁊ hoc cā euacuādi mā̄m faciētē vomitū vl' fluxū. ¶ Almansor.

¶ Cū aūt egritudo quieuerit balneū īgrediat̃ eger ī quo ꝑ vnīꝰ hoꝛe spatiū moꝛet̃. Egressus autē de balneo leui alat̃ nutrimēto: deīde doꝛmiat. ¶ Sil.

¶ Ponit curā ī declinatōe ⁊ diuidit̃ ī duas. p̄ ponit curaꝫ ꝑ balneū. scd̄o ꝑ dietā ⁊ sōnū. scd̄a ibi. (Egressus āt). De p̄ma dicit q̄ colirica passio vbi fuerit remissa vel quieuerit eger dꝫ īgredi balneū in q̄ dꝫ moꝛari ꝑ spatiū vnīꝰ hoꝛe. Rō q̄ꝛ resoluit mā̄m vel trahit ipsā ad extra ⁊ sic diuertit̃ ab euacuatione ⁊c̄. (Egressus āt). Pōit curā ꝑ dietam dicēs q̄ dꝫ nutriri post balneū nutrimēto facilis digestiōis. Rō q̄ꝛ stomacus ē debilitatꝰ. Scd̄o dicit q̄ deīde eger dꝫ doꝛmire. rō q̄ꝛ fortificat digestiuā ⁊ retētiuā stōi ⁊ ꝓhibꝫ sensatōeꝫ male materie ⁊ pro tanto in euacuationibꝰ restringendis somnꝰ ꝯmēdatur preterq̄ꝫ in sudoꝛe. ¶ Almansor.

¶ Qȝ si vomitꝰ ⁊ vētris solutio vehemēs fiāt sinthomata terrefaciētia suꝑuēerit nō tñ ē timēduꝫ imo cū medicaminibꝰ q̄ ego noiabo succurrēdꝰ. In p̄ricipio itaq̄ꝫ trocisci ð olibāo cū aq̄ ⁊ niue ⁊ rob granatoꝝ dent̃ semel q̄ iteꝝ sūt ēt dādi si vomitꝰ nō cessauerit. Duo quoq̄ꝫ adiutoꝛia ⁊ coxe ī supremis ꝑtibꝰ ligent̃. Et aq̄ niue īfrigidata sup crura ⁊ pedes fundat̃ ⁊ in ipaꝫ ēt mittant̃. Venter quoq̄ꝫ ex sādalis roſ. cāphoꝛa gallia aq̄ roſ. ꝯspersis epithimet̃. Et pānꝰ aq̄ roſ. ī niue īfrigidata īfusus desup pōat̃ q̄ postq̄ꝫ tepefactꝰ fuerit ē remouēdꝰ ⁊ aliꝰ vt p̄riꝰ desup mittēdus. Ad potandum autēꝫ paulatim tribuatur vinum vetus temperatum cuꝫ rob granatoꝝ ⁊ quādo vomuerit iterum tribuatur. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā q̄n passio ē foꝛtis. ⁊ p̄ facit hoc. Scd̄o ponit descriptōeꝫ q̄rūdā medicinaꝝ ð q̄bꝰ fecerat mētionē. Tertio pōit curaꝫ vomitꝰ suꝑflui. ſa ibi. (Trocisci). Tertia ibi. (Si āt vomitꝰ). Prima ī duas. P̄rio ponit curā ītēdēdo ad vomitū retinēdū. Scd̄o ponit curā vomitꝰ post cessatōeꝫ vomitꝰ. ſa ibi. (Postq̄ꝫ v͛o) Prima ī tot quot remedia pōit. ꝑtes patēt. De p̄ma dicit. Primo q̄ si vomitꝰ ⁊ fluxus fuerit vehemētes ⁊ accidētia īducētia timoꝛē non ē tūc recedēdū a cura īmo succurrendū cū medicaminibꝰ q̄ sequūt̃. Scd̄o dicit trocisci de olibano semel sūt dādi cū aq̄ ⁊ niue ⁊ succo granatoꝝ. Rō q̄ꝛ cōfoꝛtāt stōi retētiuā. Tertio dicit q̄ tales trocisci iteꝝ sūt dādi si vomitꝰ nō cessauerit. (Duo q̄ꝫ) Ponit zᵐ remediū dicēs q̄ adiutoꝛia ⁊ coxe debēt ligari ī ꝑtibꝰ supremis ⁊ rō. q̄ꝛ humoꝛes distrahunt̃ ꝑ ligaturā. (Et aq̄). Ponit tertiū remediū dicēs q̄ aq̄ frigidata in niue dꝫ fūdi sup crura ⁊ debēt pedes poni ī ea. rō q̄ꝛ tal' aq̄ īgrossat humoꝛes: ⁊ sic nō sūt apti ad fluxū. scd̄a rō q̄ꝛ ex hoc foꝛtificat̃ caloꝛ ī īterioꝛibꝰ ꝑꝑ reuocationē. (Vēter q̄ꝫ). Pōit q̄rtū remediū dicēs q̄ vēter dꝫ epithimari ex sandal' roſ. cāphoꝛa ⁊ gallia ⁊ ꝯspgi aq̄ roſ. rō q̄ꝛ īfrigidat ⁊ alterat malā cōplexionē ⁊ sua stipticitate ꝯfoꝛtat ⁊ iō valet ī mā̄ colerica et nō in mā̄ fl'atica. ¶ Notādū q̄ loco illiꝰ valet B. ℞. laudāi masticl aā. q̄r. ʒ. olibani. ʒ. ʒ. sādal' albi ⁊ ru. coꝛa. ru. sumach aā. ℈. i. anthere acatie ypoqstidos ꝑsidie balaustie aā. ℈. i. terebētine. ʒ. i. pulueriзāda pulueriзēt̃ malaxāda malaxēt̃ misce oīa malaxādo cū oleo roſ. ⁊ fiat emplꝫ ad modū scuti ad quātitatē medy palmi ꝑui ab vtraq̄ꝫ ꝑte. ⁊ si vomitus sit foꝛtis fiāt duo ēpl'a. vnū ante: aliud v͛o retro. Ad idē. ℞. succi plātagis aq̄ roſ. de stipitibꝰ aā q̄r. i. aceti. ʒ. ʒ. masticis olibāi aā. ʒ. ʒ. farie lētiū. q. suffic. pluerizāda pulueriзēt̃ misce ⁊ fiat emplm̄. Ad idē vngat̃ stōacꝰ cū oleo de mastice ⁊ oleo de roſ. ⁊ aliquāto aceti. (Et pānꝰ). Ponit q̄ntuꝫ remediuꝫ dicēs q̄ pānꝰ ī aq̄ roſ. ⁊ ī niue īfrigidatꝰ īfusus desupponat̃. Scd̄o dic̄ q̄ cū calefactꝰ ē remouēdꝰ ē ⁊ aliꝰ supponēdꝰ. rō remedy q̄ꝛ hꝫ īfrigidare ⁊ sua stipticitate cōfoꝛtare stōm et valet q̄n fit a colera. (Ad potādū). Ponit sextū remedium dicēs q̄ paulatī in potu dꝫ sumere vinuꝫ ātiquū tēperatum cuꝫ succo granatoꝝ. rō q̄ꝛ ꝯfoꝛtāt stōꝫ. Scd̄o dicit q̄ q̄n vomuerit iteꝝ dꝫ dari. rō pꝫ. ¶ Almansor.

¶ Panē quoq̄ꝫ in succo granatoꝝ īfusū cogēdꝰ ē sumere cū vīo ⁊ comedere: q̄ si vomuerit iterū dādus est ei donec quiescat. Qȝ si sincopis superuenerit muscum cum vino dare conueniens est ⁊ succꝰ carnis hedine ⁊ pulline cū pauco citōioꝝ succo ⁊ vīo mixtꝰ ī potu ē tribuēdꝰ. Pulli p̄terea assādi ⁊ ante nares ipsiꝰ discerpēdi sūt. thus ēt dādū est vt masticet ipm ⁊ paulatiꝫ traȳciat ⁊ postremo bolū coꝛascenū cōditū cū cāphoꝛa tribuatur. Quicq̄d āt de huiꝰ passionis cura nunc vsq̄ꝫ diximꝰ donec vomitꝰ sedet̃ ⁊ stomacus cibuꝫ recipiat fieri conuenit. ¶ Sillanus.

¶ Pōit septimuꝫ remediū ⁊ pōt diuidi ī duas. p̄ fac̄ B. scd̄o docet succurrere sincopi suꝑueniēti. ſa ibi. (Qȝ si sincopis) De p̄ma dicit q̄ patiēs ē cogēdꝰ sumere panē īfusū in succo granatoꝝ cū vino. rō q̄ꝛ īfrigidat os stōi ⁊ sua stipticitate cōfoꝛtat retētiuā ⁊ ꝓhibet fluxū humoꝝ ad stōm sp̄al'r colere. Scd̄o dic̄ q̄ si iteꝝ vomuerit iteꝝ ē dādꝰ dōec q̄escat ⁊ retineat. (Qȝ si sincopis). Docet succurrere sincopi dicens q̄ si sincopis suꝑuenerit ꝯuenit dare muscū cum vino. Rō q̄ꝛ viuificat v͛tutē vitalē. scd̄o dic̄ q̄ ēt dꝫ dari succꝰ carnis hedie ⁊ pulline cū pauco succo citonioꝝ. Rō q̄ꝛ generāt spiritus ⁊ stōm ꝯfoꝛtāt. (Pulli). Ponit octauuꝫ remedium dicēs q̄ pulli sunt assādi ⁊ aā nares dismēbrādi. rō q̄ꝛ sua aromaticitate ⁊ odoꝛe ꝯfoꝛtāt. (Thus) Ponit nonuꝫ remediuꝫ dicēs q̄ thus ē dāduꝫ vt masticet ⁊ paulatiꝫ deglutiat. Rō q̄ꝛ est stipticuꝫ ⁊ caliduꝫ. ⁊ iō valet in mā̄ f'ra plꝰ. scd̄o dicit q̄ ēt dꝫ tribui bolꝰ ar. cuꝫ cāphoꝛa. rō q̄ꝛ ē frigiduꝫ ⁊ stipticuꝫ. iō valet ī mā̄ calida. Tertio dic̄. q̄d dcm̄ ē de cura hꝰ passiōis vsq̄ꝫ nunc docet vt vomitus sedet̃ ⁊ vt stomacus possit cibum recipere. ¶ Almansor.

¶ Postq̄ꝫ vero stomacꝰ ipsius recipe poterit: nutriēdus ē eger ⁊ paꝝ vini vetis ī potu sumat bn̄ redolētis ⁊ doꝛmire īcipiat. Trocisci de olibano ad vomitū dādi. ℞. boli coꝛasceni thuris āboꝝ aā. ʒ. x. cucube cardamomi āboꝝ aā. ʒ. ij. ⁊ ʒ. cāphoꝛe gallie gar. oīuꝫ aā. vi. ʒ. vnius. fiāt trocisci pōdere aur. vniꝰ. hi. n. vomitui m'tum cōferūt. Rob de malis granatis succus maloꝝ grantoꝝ acetosoꝝ sumāt̃ ⁊ ꝑ noctē vnā aut āplius dimittant̃ donec q̄d grossuꝫ est in fūdo resideat ⁊ deīde coquat̃ ⁊ dispumetur donec iulep silitudineꝫ habeat in quo ab igne disposito adhuc tñ calido mēte viridis stipites mittantur ⁊ in ipso permanere permittant̃ quousq̄ꝫ īfrigident̃. Cūq̄ꝫ īfri-

gidatū fuerit extrahant̄ ad cui⁹ sīlitudinē syrup⁹ de citonijs ꝛ sirup⁹ de malis macianis fieri ꝑuenit: Si aūt vomit⁹ hora aliq̄ inualuerit nimis ꝛ supfluerit mag̃ vētosa stō supponat̄. ¶ Sillan⁹:

¶ Ponit curā post cessatōez vomit⁹ dicēs ꝙ postq̄ꝫ vomit⁹ cessauerit ꝛ potuerit eger recipe cibū: dꝫ eger nutriri vt subleuet̄ vtus: Scd̄o dicit ꝙ parꝝ vini veteris bn̄ potētis i potu recipe dꝫ. Rō q2 restaurat spirit⁹: Tertio dicit ꝙ dꝫ icipe dormire: (Trocisci): Ponit descriptōez q̄rūdā medicinaꝝ de qb⁹ supra fecerat mentionē. ꝛ diuidit̄ i duas scdꝫ ꝙ pōit descriptione duaꝝ medicinaꝝ. scd̄a ibi. (Rob d̄ malis granatis): De p̄ma dicit ꝙ trocisci de olibano ad vomitū dādi sunt: ℞ boli coraseni thuris āboꝝ an̄. ʒ. x. hi. n. vomitui ml'tuꝫ cōferunt. (Rob de mal' granatis): Ponit descriptionē rob de granatis ꝛ fit sic. sumat̄ succ⁹ granatoꝝ acetosoꝝ et sic p noctē dimittat̄ donec qd̄ grossū ē in fūdo resideat. deinde coq̄tur ꝛ despumet̄ d̄oec hēat sīlitudinē iulep i quo ab igne deposito tn̄ calido mēte stipites virides mittant̄ ꝛ i ipo ꝑmanere dimittant̄ quousq̄ꝫ ifrigidet̄ ꝛ cū ifrigidatū fuerit extrahāt̄. Scd̄o dic̄ ꝙ ad sīlitudinē hui⁹ potest fieri sirup⁹ de citonijs vl' d̄ macianis. Ad idē valet sirup⁹ de agresta: vl' sirup⁹ de granis myrti. (Si aūt vomit⁹) Ponit curā dicens ꝙ si vomit⁹ aliq̄ hora nimis supfluerit dꝫ suppōi stō magna ventosa: ¶ Notādū ꝙ i fluxu vētris dꝫ pōi supra stōm magna ventosa. Rō q2 diuertit ad supiora ꝛ dꝫ eē sine scarificatōe ꝛ recolo in vna de sancta cristina p restringendo vomitū poni supra vmbilicū vnā ventosā magnā ꝛ totā fuisse repletā pinguedine. vn̄ mortua ē:

¶ De debilitate stomaci. ¶ Sillanus.

Circa rubricā ē notādū ꝙ stomac⁹ pōt ꝯfortari ꝗnq̄ꝫ modis: Primo ꝑ viā alteratōis. vt si sit calidus per frigida ꝛ ecōuerso: Scd̄o ꝑ viā vnionis partiū ꝛ fit per stiptica siue calida siue frā. Frigida sunt vt citonia pira nespula pruna prunelli ꝛ sorbe. calida sunt vt mastix olibanū ꝛ absinthiū: Tertio ꝑ viā mūdificatōis ei⁹ a malis humorib⁹: ꝛ hoc faciūt medicine diuerse secūdū diuersitatē hūorū: Quarto ꝑ viā nutricatōis: vt p cibos facilis digestionis ꝛ boni nutrimēti: Quinto p ea q̄ ꝯueniūt a ꝓpetate: vt absinthiū mastix ꝛ galāga: Ad ꝓpositū Ras i hoc. c docet cōfortare stōm p̄mo ꝛ ⁊o mō: ¶ Scd̄o notādū ꝙ debilitas stōi ē nom̄ dispōnis stōi qn̄ nō bn̄ digerit ꝛ ꝯturbat cū cib⁹ vehemēter. ¶ Tertio notādū ꝙ debilitas stōi pōt ꝑuenire ꝑꝑ causas itrinsecas aut extrinsecas: Cause extrīsece sūt accidētia aīe vt ira. sollicitudo. ꝛ tristicia. ꝛ sīlia accidētia. quātitas cibi ꝛ potus. addita vl' diminuta. mala qualitas. vl' ventositas: aut cib⁹ iordinate sūpt⁹ q2 grossū ꝑpōit̄ subtili ꝛ similes cāe: Si v̄o fuerit ꝓpter cās itrinsecas. aut hoc est ꝓpter stōm aut ꝓpter alia mēbra. aut ꝓpter passiones cerebri sic̄ est reuma: aut ꝓpter passiones cordis: sicut est tremor ꝛ sīlia aut ꝓpter passiones epatis. vt q2 nimis sibi mittit coleram Aut ꝓpter passiones splenis. vt qr nimis sibi mittit ml'iam supfluā. aut ꝓpter passionē matricis. ꝛ sic de alijs mēbris q̄ pn̄t mittere supfluitates ad stōm: Si ꝓpter stōm. aut rōne male ꝯplōnis calide vel frigide: humide vel sicce. cū mā vl' sine mā: Et si cū mā vel cū apate vl' sine apate. aut rōe male ꝯplōnis: s. paruitatis vl' magnitudīs ꝛ male texture vl' sit⁹ ꝛ solutōis cōtinētis: ¶ Quarto notandū ꝙ signa debilitatis a causis extrīsicis hn̄tur ex relatōe ifirmi ꝛ assistētiū ꝛ medici idustria: Signa si fuerit debilitas ex passionib⁹ alioꝝ mēbroꝝ a stō hn̄tur cōsiderādo subtiliter oīa mēbra corporis q2 noticia nō latebit: Signa debilitatis stōi ꝓpter malam cōplōnē calidā sunt q2 sentit̄ calorē stō ꝛ sitis ꝛ male digerūtur cibaria frā ꝛ iuuat̄ a frigidis: ꝛ ledit̄ a calidis: ꝛ si ē cum hūoris vitio adest pōd⁹ aut aggrauatio ꝛ oris amaritudo et vomit⁹: Signa si fuerit ꝑꝑ malā cōpl'oem frām sentit̄ frigiditas i stō ꝛ paucitas sitis: digerit̄ male res difficil' digōnis ꝛ vtplurimū ē appetit⁹ itēsus: iuuat̄ a calidis ꝛ ledit̄ a frigidis. ꝛ si ē cū hūoris vitio. adest pōd⁹ aggrauatio iflatio extēsio nausea multiplicatio sputi velocitas descēsus cibi absq̄ꝫ ei⁹ nimia alteratōe ꝛ eructuatio acetosa ꝛ h̄ si sit fl'a: Si v̄o ē ml'ia ē pōd⁹ ꝛ aggrauatio ꝛ vomit⁹ faciēs cōgelationeꝫ i dētib⁹ appetit⁹ plīm⁹: magnitudo splenis sollicitudo tristitia iflatio magna: Signa si sūt ꝑꝑ siccitatē sūt sitis vehemēs exiccatio ligue supflua exiccatio corpis. iuuamētū cū cibis humidis nocumētuꝫ v̄o cuꝫ siccis: Signa ꝑꝑ humiditatem sūt paruitas sitis. ledi ab humidis. iuuari a siccis: multitudo saliue ꝛ sputi. Signa ꝯpositaꝝ hn̄tur ex simplicib⁹: Signa qn̄ fit ꝑꝑ raritatē texture sunt q2 nō iuenit̄ signū male cōpl'onis nec signuꝫ apatis ꝛ nō iuuat ciboꝝ ꝑmutatio: Signa qn̄ ꝑꝑ apa dicēt̄ i c. seq̄nti. Signa ꝓnostica sūt. p̄mum oīs idigō stōi ē mala ꝛ potissime cerebro. rō p̄mi q2 nō rectificat̄ p aliā digōnē: rō ⁊i: q2 ē radix fere ꝛ origo oīum egritudinū. sic̄ epilepsie disēterie idropisis ꝛc. ⁊ꝫ. si aliq̄s i cōualescētia patit̄ idigestionē ꝛ hēat os acetosuꝫ: cauēdū ē de recidua ꝛ ꝙ mā putrefiat. tertiū deterior debilitas stōi ē q̄ ꝓuenit a raritate texture stōi ¶ Dubitat̄ q̄ malaꝝ ꝯpl'onū stōi sit deterior tā simpliciuꝫ q̄ꝫ cōpositaꝝ ꝛ q̄s sit ordo: Pro c⁹ solutōe ē notāduꝫ ꝙ ille male cōpl'ones cōpant̄ vl' q̄ꝫtuꝫ ad alteratōez vl' lesionē opatōis p̄ncipalis mēbri. s. stōi vl' q̄ꝫtuꝫ ad curatōez: Si p̄ mō sic ē frā cōplexio iter simplices deterior: scd̄o sicca. tertio calida q̄rto hūida: Et iter eas compositas: Primo calida ꝛ sicca. secundo frigida ꝛ sicca. Tertio calida ꝛ humida. ¶ Almansor.

Cum stōi debilitas cū pauca siti ꝛ tarda cibi de stō descēsiōe ꝛ accido ructu fuerit: fueritq̄ꝫ oīa accidētia hec parua nec fuerint vetusta: stomac⁹ ex trocisis de rob: est curād⁹ de qb⁹ eger quotidie in mane pōd⁹ aur. vni⁹ ꝛ. s. cū. ʒ. i. decoctōis d̄ semib⁹ sumat. Decoctio āt de seib⁹ hec ē. sumātur cimini nabati ꝛ ameos bulliant i mina donec aq̄ fiat rubea: de q̄ postea cū troci: de rob: vt p̄dictū ē i potu tribuat̄: Troc: vero de rob sūt q: ℞ pulueris ro. ru. ʒ. iij: xiloaloes spice mastic. xilocassie sq̄nanti cinamomi absinthij oiuꝫ. ʒ. i: cōspgāt̄ ex vino veteri ꝛ iformēt̄ troc: Nutriat̄ vero ex his q̄ cito digerunt̄ ꝛ paucoꝝ sūt hūoꝝ ac paucaꝝ supfluitatū q̄ ēt ex redolētib⁹ ꝛ seib⁹ sūt ꝯdita sicut sūt calagie ꝛ mutagenat: Ipse quoq̄ꝫ an̄ comestionē multo vtat̄ exercitio ꝛ aquā min⁹ solito bibat ꝛ post comestionē ml'tū dormiat de vino q̄uoq̄ꝫ veteri ꝛ puro parū bibat: totāq̄ꝫ nutricatōꝫ minuat. ¶ Silla:

¶ Determiat de debilitate stōi ꝛ diuidit̄ i tres: Prio pōit curā qn̄ ꝓuēit a frigiditate. scd̄o qn̄ a caliditate. tertio qn̄ a siccitate. ⁊a ibi. (Or si digestiue): ⁊tia ibi (Si āt cū h̄): Pria i duas. p̄ pōit curā qn̄ d̄bilitas stōi ē noua. 2°. qn̄ ē ātiq̄ ⁊a ibi. (Or si hec accidētia): Pria i duas. p̄ pōit curā p medicias alteratiuas. scd̄o p dietā: ⁊a ibi: (Nutriatur): Prima i duas. Primo ponit curaꝫ p trociscos de rob ꝛ per decoctiōem de seib⁹: scd̄o ponit descriptionē decoctōis de seib⁹ ꝛ troci: de rob. secūda ibi: (Decoctio āt): De prima dicit ꝙ vbi debilitas stomaci fuerit cum pauca siti tarda descensione cibi de stō ꝛ eructuatōe acetosa cum istis signis arguēduꝫ est ꝙ debilitas stomaci venit a frigiditate. rō patꝫ. secundo dicit

q vbi predicta signa sūt parua ⁊ nō antiqua stomac⁹ dz curari dādo in potu trociscos de rof. quotidie de mane pōd⁹ aur. i. 5. cū ʒ. i. decoctōis de semib⁹: rō q sūt calidi ⁊ stiptici. Ad idē valēt trocisci ō ligno aloes. Ad idē trocisci ō cappis. Ad idē trocisci ō diarodon. (Decoctio) Ponit descriptionē ɔcoctōis ō semib⁹ ⁊ troc. de rof. ⁊ p pōit pmā. ka baz: Scōa ibi. (Troc. vero) De prima dicit q decoctio de semib⁹ ē: ℞. ciminū nabati ameos ⁊ buliant in miua donec aqua fuerit rubea de qua tribuaꝛ cum trociscis: Secundo ponit descriptionē trocisci de rof. que est. ℞. rof. rū. ʒ. iij. xiloaloes: mastic. spice. xilocassie. squinanti absinthy omnium añ. ʒ. i. conspergāꝛ vino veteri ⁊ fiāt troc. Ad idē. si deꝛ aque vite. ʒ. i. in potu pro vice. (Nutriaꝛ) Ponit curā per dietā dicēs q patiens dz nutriri ex his que cito digerūꝛ: Rō q virtus digestiua est debilis. Secūdo dicit q illa quib⁹ nutritur debēt eē paucaꝝ superfluitatū: Tertio dicit q talia debēt eē cōdita cū spēbus redolentib⁹ qualia sunt galāga. ⁊ alie spēs stomatice vt pip ⁊. ʒʒ. gariof. ameos ⁊ silia: Quarto dicit q ēt ante cōestionē dz vti exercitio forti vel multo. rō q reficit ⁊ calefacit: Quinto dicit q dz bibere aquā min⁹ solito. rō q ifrigidat ⁊ relaxat stomacū. Sexto dicit q post comestionem dz multū dormire. rō q iuuat comestionē digestionē confortando calorē p ei⁹ reuocationē. Septimo dic q de vino veteri puro dz bibere paꝝ. q calefacit stōm. Octauo dic q dz sumere de cibis min⁹ cōsueto. rō q ṽtus non eēt sufficiens digerere magnā q̄titatē cibi. Notādū q cibi ɔueniētes sūt carnes arietū. hedoꝝ. pulloꝝ: auiū: volatiliū vt pdicum. fasianoꝝ. pulloꝝ. columboꝝ: qualeaꝝ: vel coturnicū ⁊ similiū ⁊ plus assatas q̄ elixatas conditas cū spēbus oua sorbilia ⁊ similes cibi. Almāsor.

Qz si hec accidētia vetusta fuerint electuariū diacimini ⁊ diaolibani amboꝝ añ vnius aur. pōdus cū. ʒ. i. veteris vini puri in potu sumat. Regimen autē ei⁹ sit vt pditum⁹. Sillanus:

Ponit curā qñ forēt hec accidētia antiq̄ ⁊ diuidiꝛ in duas. Primo ponit curā p ea q̄ approximanꝛ ad itra. s. p cōfectōes. Scōo p ea q̄ approximanꝛ ab extra. s. per emplastra ⁊ vnctōes. secūda ibi. (Emplin) Prima i tres: Prio ponit curā p cōfectōes. Secūdo p dietā. Tertio ponit descriptionē illaꝝ cōfectionū. ka ibi: (Regimē): Tertia ibi: (Electuariū): De pma dic q si hec accidētia fuerit antiq electuariū diaciminū dyaolibanū añ. pōdus auꝛ. vni⁹ cū. ʒ. i. vini veteris puri i potu sumanꝛ. rō q illa sūt calida ⁊ stiptica. Nota q ad idē valēt alia vt diatrionpipereō diagalāga dianisū diamēta gariofilatū aromaticū rof. aromaticuz gariofilatuz aromaticū nardinū electuariū aromaticū cōfectio ō seminib⁹ cōfectio de cinamomo electuariū de citro rosata nouella dyacitonitē cuz spēb⁹. stonticū calidū zinzib. cōditum cortices citri conditi tragea optima: Ad idē. ℞. iterioruz cinamomi electi. ʒ. iij. galange. ʒ. i. aq rof. de damasco lb. i. fiat electuariū: Ad idē. ℞. ʒʒ. al: ʒ. i. gariofil. iterioꝝ cinamomi galāge añ: ʒ. ß. zedoarie pipis lon: coriādri preparat. ℈. i. seis anisi feniculi ameos spice nardi cardamomi maicis añ. ℈. v. corticum citri cōditi vuaꝝ passaꝝ bñ pinguium ʒ. i. aq rof. ō damasco q̄r. ß. zuccari al. lb. i. ⁊ fiat electuariū. Ad idē. ℞. coriandri pparati iterioꝝ cinamōi electi añ. ʒ. ß. triū geneꝝ pipis gaꝝ. galāge. ʒʒ. al. añ. ʒ. i. seis anisi fenicli añ. ʒ. iij. croci. ℈. i. zuccari al. lb. i. fiat electuariū. Ad idē. ℞. pdicta oīa ⁊ fiat puluis ⁊ eo vtaꝛ. Ad idē. ℞. cinamomi electi. ʒ. ß. macis spice añ. ℈. i. granoꝝ paradisi. ʒ. i. pipis lō. ʒ. i. cardamōi. ʒ. ß. floꝝ cinamomi. ʒ. i. zuccari al. ʒ. iij. misce ⁊ fiat puluis. Ad idē. ℞. gariof. macis cinamomi pipis cipi añ. (Regimē autē). Ponit curā p dietā dicens q dieta debet esse vt dictum est supra. Almāsor.

Electuarium diaciminum. ℞. cimini carmeni: ʒ. c. ʒʒ. ʒ. xx. piperis: ʒ. x: folioꝝ rute baurach: zuccari albi añ. ʒ. x: hec oīa cuz mele dispumato conficiantur ⁊ detur de hoc electuario si venter strictus fuerit: Sillanus.

Ponit descriptōz electuarioꝝ dictoꝝ. ⁊ diuidiꝛ i duas. Primo ponit descriptōem diacimini oñdēdo quādo debet exhiberi: Secundo ponit descriptionē diaolibani oñdēdo quādo dz exhiberi: Secūda ibi: (Quā si solut⁹). De prima dicit q electuariū diaciminū est. ℞. cimi carmeni. c. ʒʒ. ʒ. xx. pipis. ʒ. x. folioꝝ rute baurach zuccari al añ. ʒ. x. hec oīa cum melle dispumato fiꝛ cōficiāꝛ: Secundo dicit q dz dari de hoc electuario si fuerit venter stipticus. rō q ciminū si teraꝛ grosso modo laxat ventrē: Si subtiliter puocat vrinam ⁊ est pulchꝝ. pbl: Ad istud pbleu: ita respōdeꝛ si ciminuz teraꝛ grosso modo ratione grossiciei non pōt trāsire nisi p intestina ⁊ iō tunc laxat ventrem: sed si teraꝛ subtiliter tunc melius poterit trāsire p venas mesaraicas ad epar et tunc transit ad vias vrine ⁊ bñ puocaꝛ vrina: Solutio nō placet: q forti⁹ debz puocare secessum q̄ vrinā cum subtiliter tritum debet magis ⁊ melius transire per intestina q̄ per vias vrinales. Almansor.

Qz si solut⁹ fuerit venter electuariū diaolibanuz ē dādū cui⁹ descriptio in. c. de ventris solutione contineꝛ. Sillanus:

Pōit descriptōz diaolibāi oñdēdo qñ dz exhiberi. ⁊ diuidiꝛ i duas: Prio fac h: Scōo oñdit qd faciēduz qñ hec non sufficiūt. ka ibi. (Si āt hec): Prio dic q si vēter fuerit fluxibil⁹ dz dari diaolibanū. rō pz q sua stipticitate strigit fluxū. Scōo dic q ei⁹ descriptio ɔtineꝛ i. c. de fluxu vētris: Ad idē valet mastix ⁊ ē bonus p paupib⁹ ⁊ dz trāsglutire tria. ℈. de nocte ⁊ valet in reumate. Almansor.

Si aūt hec nō suffecerint squama ferri cū vino tribuaꝛ: scorie aūt ferri ɔfectio hec ē: ℞. seminis apij. seminis feniculi anisi cimini ameos amidi origani keisi carui seminis coriandri melanopipis macropiperis cinamomi thuris spice gar: nucis muſ: ciperi zinzi: omnium añ: pōdus aur: vni⁹: scorie aur. x: oibus sextuplū vini addatur ⁊ coquanꝛ donec ad medietatem redeant ⁊ coleꝛ: deinde eger de hoc sirupo postq̄ colabiꝛ pōdus. ʒ. xxx. quotidie sumat ⁊ nutricationem alleuiet. qd̄ p tres hebdomadas faciat: Caueat sibi ab acetosis ⁊ a fructib⁹ recētib⁹ ⁊ aq frigida vinū vero mēsurate bibat. Sillanus.

Hic oñdit qd fiēduz qñ pdcm̄ remediū nō suffic. Et p fac h: Scōo oñdit a qb⁹ dz cauere. ka ibi. (Caueat sibi). De pma dic q si h nō suffecerit sq̄ma ferri cū vino dz tribui. rō q calefacit stōm ⁊ cōfortat ⁊ stipticū reddit: Scōo pōit descriptōz q̄ ē: ℞. se. apy. se. fenicli anisi ameos cimi amidi origāi keisiz seis coriādri carui melāopipis macropipis. spice cinamomi thuris gariof: nucis muſ. ʒʒ. cipi oium añ. pōdus auꝛ. vni⁹ scorie. x. auꝛ. oib⁹ sextuplū vini addaꝛ coq̄ꝛ dōec ad medietatē redeat coleꝛ. Deide de h sirupo postq̄ colabiꝛ pod⁹. ʒ. xxx. bibat q̄tidie. Tertio dic q dz alleuiare dietā. rō pz. Quarto dic q h ē faciēdū p tres hebdōadas ⁊c. (Caueat). Oñdit a qb⁹ dz cauere ⁊ dicit q ab acetosis. rō q augerēt fluxū ɔpmēdo: 2° a fructib⁹ recētib⁹ q lubricāt ⁊ augēt discrasiā. Tertio ab aq̄ fr̄a: rō pz: Almansor.

Emplin quod stōm confortat ⁊ calefacit. ℞.

storacē spicā squināti absinthiū calamū aromaticū masticē ex his cū vino veteri ⁊ succo citoniorū cōspersis emplʾm sup stōm ponat̃. Ad hoc p̃terea ꝯfert vt stomacꝰ fricādo iungatur ex oleo quod fit ex spica nardi ⁊ cipero: vt lana carminata i predicto oleo calefacto iuoluta sup stōm ponat̃ ⁊ cū pāno liget̃. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā p ea q̄ approximant̃ ab extra. Prio facit ħ. Scđo iterato ponit curā p ea q̄ approximant̃ ab extra: scđa ibi. (Eger q̊qꝫ). Prima i duas: p̄mo ponit curā p emplastꝝ. Scđo p vnctionē: scđa ibi. (Ad hoc): De p̄ma dicit ꝙ cōueniēs plurimū calefaciēs ⁊ ꝯfortās stōm est tale. ℞. storacis calamite spice sqnanti absinthij calami aromatici masticis ex his oībus cuꝫ vino veteri ⁊ succo citoniorꝫ conspersis fiat emplʾm ⁊ supponat̃ stō. Ad idem. ℞. masticis q̄r. i. galange ameos zedoarie an̄. ʒ. ß. mente sicce absinthij sicci ⁊ viridis an̄. ʒ. i. terbentine. ʒ. ß. pulucrizāda pulverizent̃ ꝯquassāda ꝯquassent̃ cum pistello calido misce omnia malaxando cū oleo de mastice ⁊ fiat emplʾꝫ ad modū scuti ex vtraqꝫ pte ⁊ extēdat̃ supra fustaneuꝫ. Ad idē sacculꝰ. ℞. mēte sicce absinthij sicci. an̄. M. i. pulueris gaꝝ. ameos cinamomi an̄. ʒ. ß. aspgat̃ sacculꝰ cū aq̄ absinthij ⁊ mēte facta residentia an̄ ʒ. i. olei masticis q̄r. i. cere. q. sufficit ⁊ fiat vnguētū. Ad ideꝫ ℞. laudami. ʒ. ij. masticis cinamomi gariofilʾ. nucis musc̄. galange spice. an̄. ʒ. ij. storacis calamite. ʒ. i. olei nardini. olei mastic. an̄. ʒ. i. cere. ʒ. ß. fiat cerotū ponat̃ supra coriū. Ad idē valet si sup latere calido vʾl ibrice calido aspso sup bono vino ponat̃ petia lini ⁊ sup ea ponat̃ mastix eleētꝰ ⁊ dissoluatur ⁊ calidꝰ applicet̃ stō ad modū ēplʾi. Ad idē. ℞. gariofilʾ. masticis. spice galāge pipis lōgi an̄. ʒ. ii. cere laudami armoniaci an̄. ʒ. i. fiat emplʾm cū oleo de spica. (Ad hoc). ¶ Ponit curā p vnctionē dicēs ꝙ ꝯfert vt stomacꝰ fricādo vngat̃ cuꝫ oleo q̄d fit de spica nardi ⁊ cipo. Uel ꝙ lana carminata i dicto oleo īfusa ponat̃ supra stōm ⁊ cū pāno liget̃. Ad idē valet iunctio facta cū oleo masticis vel de absinthio vʾl de costo vel laurino vel de enula vel de cinamomo vʾl pulegio vʾl de sansuco vel de ruta. Ad idem valet vnguentum. ℞. olei masticis olei absinthij olei spice an̄. ʒ. i. pulueris gaꝝ. masticis ameos an̄. ʒ. ii. cere. q. sufficit ⁊ fiat vnguētū. Ad ideꝫ valet amplecti infātē nudū bn̄ ꝯplexionatū: sꝫ p̄cipue ⁊ longe meliꝰ ē āplecti antiquā vetulā. xij. vʾl. xiij. ānorꝫ vʾl catulum puū bn̄ piguē. Uʾl tenere supra stōm manū calidā vʾl fricatio stomaci ab extra cū aq̄ vite ⁊ sepe sū exptꝰ. Uʾl ifusio pāni i p̄dicta aq̄ ⁊ supponat̃ stō. Ad idē panis frumenti calidꝰ bn̄ ꝯpssus i puluere mente absinthij masticis cum optimo vino puro. ¶ Almansor.

¶ Eger quoqꝫ vinū vetus bibat: aut miuam aut idromel: Miua aūt h̄ mō fit. succꝰ citoniorꝫ muzorꝫ sumat̃ ⁊ p diem ⁊ noctē vt rēsidere possit dimittat̃ ⁊ colet̃: deinde eiꝰ q̄d claꝝ est partes due sumant̃: zuccari ps vna vini veteris. i. ⁊ incipiat coq suauiter ⁊ dispumari donec i iuleb silitudinē transeat: postea pro vnaqꝫ. lb. ex toto sumat̃ ʒʒ: spi. cinamomi gar. oiuꝫ an̄. ʒ. i. masticis. ʒ. ij. oīa pulverizata i pāno ligent̃ ⁊ intus dum calefactū est mittant̃ ⁊ cū ifrigidari ceperit pannus extrahatur ⁊ exprimatur: deinde sirupus recondatur. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā p approximatōeꝫ ab ītra ⁊ diuidit̃ in duas: Primo facit ħ. Scđo ponit descriptionem miue. Scđa ibi (Miua). De p̄ma dic̄ ꝙ eger dꝫ bibere vinū ātiquū. aut miuā. aut idromel. Rō pꝫ. Scđo pōit descriptionē miue. Sumat̃ succꝰ citoniorꝫ muzorꝫ p diē ⁊ noctē dimittat̃ vt residere possit. deīde eiꝰ q̄d claꝝ ē due ptes sumāt̃ zuccari ps vna vini veteris ps vna: ⁊ icipiat coq suauiter ⁊ despumari dōec iuleb habeat spissitudinē. postea p vnaquaqꝫ lb. ex toto sumant̃. zinzib. spice cinamomi gariofilʾ. oīum an̄. ʒ. i. masticis ʒ. ij. hec oīa pulverizata i pāno ligent̃ ⁊ dū ē calidū dimittatur ⁊ cū ifrigidari cepit pānꝰ extrahat̃ ⁊ dispumet̃. deīde sirupꝰ recōdat̃. q̄re valet. pꝫ q̄ꝛ fit ex rebꝰ ꝯfortātibꝰ stōm. Ad idē valet oximel ꝯpositū vʾl sqlliticū. Ad idē sirupꝰ de mēta. Ad idē sirupꝰ d̄ absinthio vʾl de corticibꝰ citri. Ad idē aq̄ vite i potu sūpta. Ad idē claretum p stō frigido ⁊ vocat̃ stelladia: ℞. cinamomi gar̃. an̄. ʒ. i. piperis melegete galāge. an̄ ʒ. i. ß. cardamomi. ʒ. i. zuccari vel mellʾ. q. suffic̄ ad lb. ij. vini fiat claretū vʾl stelladia. ¶ Al.

¶ Qꝫ si digestiue debilitas fuerit cuꝫ mlʾta siti ⁊ paucorꝫ ciborꝫ appetitu ⁊ fetido ructu sirupꝰ acetosus de citōīo bibat̃: Sirupꝰ: ℞. succi citoniorꝫ acetosorꝫ ptem. i. zuccari al. pteꝫ. i. aceti clari q̄rta ps vniꝰ coquant̃ omnia silʾ donec inspissentur. Est āt sirupꝰ iste stōachi ꝯfortatiuꝰ ⁊ ad suas p agendas opatōes iuuatiuꝰ ⁊ vehemētiā icēsiōis ⁊ iflatione q̄ est i stomaco sedat: Egri vero nutricatio sit res i q̄ silʾ cōgregant̃ acetositas ⁊ stipticitas vt est caro cum succo vue acerbe cocta ⁊ cū malis macianis silʾr cocta cū ribes ⁊ facta ex aluleberi ⁊ almosi ⁊ illis silʾia ex cibis: De isto p̄terea det̃ puluere vt trāsglutiat q: ℞. roß. ru. ʒ. x. spodij. ʒ. iij. seminis coriandri. ʒ. v. dosis eiꝰ sint ʒ. ii. cum succo granati muzi ⁊ cum sirupo de citoniis acetosis. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā debilitatis stōi q̄n fit a cā calʾa. ⁊ diuidit̃ i tres Prio pōit curā p sirupū. scđo p dietā. Tertio p puluerē. Secūda ibi. (Egri vo): Tertia ibi. (De isto). Pria pōit̃ i duas. p̄mo pōit curā p sirupū acetosū de citonijs. Scđo pōit d̄scriptōeꝫ eiꝰ. ſa ibi. (Sirupꝰ) De p̄ma dic̄ ꝙ si fuerit debilitas. digestiue cū siti mlʾta ⁊ puo appetitu ciborꝫ ⁊ eructuatōe fetida. tūc ex istis signis arguēdū ē ꝙ debilitas stōi ē ex caliditate: Scđo p cura dic̄ ꝙ bibat̃ sirupꝰ acetosus d̄ citōijs: Rō q̄ꝛ ifrigidat ⁊ sui stipticitate ꝯfortat stōm calidū: Ad idē valet sirupꝰ de agresta. Ad idē valet sirupꝰ de piris vʾl de p̄sicis Ad idē sirupꝰ de berberis vʾl de roß. Ad ideꝫ sirupꝰ acetositat l citri: Ad idē sirupꝰ de granis mirti. Ad idē sirupꝰ d̄ granatis vʾl oxizachara: Ualet ēt sirupꝰ acetosus de succis vʾl aq̄s fructuū: Mesue. Ad idē iuleb rosatū: (Sirupꝰ): Ponit descriptiōem sirupi acetosi: ℞. succi citoniorꝫ acetosorꝫ ptes ij. zuccari ptē. i. aceti clari q̄r. ptis. i. coq̄nt̃ oīa silʾ. donec inspissent̃: scđo dic̄ ꝙ ille sirupꝰ ē ꝯfortatiuꝰ stōi sedās iflāmatōeꝫ seu sedās vehemētiā iflāmatōis. (Egri vo): Ponit curā p dietā dicēs ꝙ eger dꝫ nutriri rebꝰ i q̄bꝰ ē acetositas ⁊ stipticitas. vt est caro ꝯdita cū agresta ⁊ succo eiꝰ: Uel cum succo granatorum vʾl cum alijs acetosis. Ad idem valent arātia: limones. granata. pruna damascena: lactuca cocta. portulaca cocta. condita cum aceto vel agresta vel ptisana ordei: pira cocta: citonia cocta ⁊ amarene: (De isto preterea): Ponit curam per puluerem dicens ꝙ detur de isto puluere: ℞. roß. rube. ʒ. x. spodij. ʒ. iij. coriandri. ʒ. v. doß. est. ʒ. ij. cum succo granati acetosi: Uel sirupo de citonijs. Ad idem dyacidoniten sine speciebus calidis tria sandali dyarodon abbatis electuarium de persicis acetosis: vel

ↄfectio de acetosis: vel cōfectio de fructib⁹. Ad idē troc. de spodio. Trocisci dyarodon abbatis troci. de sandalis troci. de cāphora troci. de berberis. Ab extra emplz. ℞. succi plā taginis aque ros. aā. lb. s. aceti. ℥. i. sandali al. ⁊ ru. coralli ru bei coriandri ꝑparati aā. ℥. ij. se. citonioꝝ semis acetose aā. ℥ i. farine ordei. q. sufficit. puluerizanda puluerizent. fiat em plastꝝ mediocriter liqdum applicet ori stomaci. Ad idē vn guentū. ℞. oium sandaloꝝ coriandri ꝑparati se. citonioꝝ ⁊ se. acetose se. berberis aā ℥. ij. succi citōioꝝ. ℥. i. olei ros. ℥. iiij. puluerizanda puluerizent. bulliant sil' sup cineres calidos vsqꝫ ad ↄsūptionez. colet ⁊ addat colature cere. q. sufficit ⁊ fiat vnguētū. Ad idez vnctio facta cuz oleo ros. vl' oleo cito nioꝝ vl' oleo myrtilloꝝ. Ad idem. ℞. ros. ru. sandal' corall'. al. ⁊ ru. semis citri. aā. ℥. i. coriandri ꝑparati. ℥. i. s. ↄquassatis fiat sacculus pro stomacho. ¶ Almansor.

¶ Si aūt cū hoc quod diximus fuerit in corpo re extenuatio ⁊ inflatio: egro lac ⁊ aqua ordei dā da sunt. Ipse quoqꝫ ex herbis humectantib⁹ nu triend⁹ est: vt sunt lactuce malue cucurbite car nes hedoꝝ ⁊ agnoꝝ lactantiū ⁊ pisces recentes. Balneū ꝑterea anteqꝫ cōedat ⁊ postqꝫ cōederit ⁊ tinaz quotidie igrediat. Et vinū claꝝ valde tē peratum bibat ⁊ assidue vtat qete ⁊ motū ⁊ exerci tiū vitet: sitqꝫ totum eius regimen sicut eius qui corporis grossitiem adipisci desiderat. Et si cuz hac dispositione inflāmatio fuerit ⁊ incensio ve hementissima stomacus ex rebus frigidis est li niendus ⁊ aqua ordei danda sitqꝫ eius regimen sicut ethicam habentis. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā debilitatis stōi qñ fit a siccitate ⁊ diuiditur in qnqꝫ. Primo ponit curā per lac ⁊ aquā ordei. Secundo per dietaz. Tertio per balneū. Quarto per potū ⁊ qdā alia. Quinto per linimentum ab extra. Scđa ibi. (Ipse quoqꝫ) Tertia ibi. (Balneuz). Quarta ibi. (Et vinū). Quinta ibi. (Et si cum hac). De pᵃma dicit ꝙ si cuz his que dicta sunt sit corporis extenuatio: suple arguēdū ē ꝙ sit ex siccitate. scđo ꝑ cura vult ꝙ det lac ⁊ aqua ordei. rō qꝛ ifrigidat ⁊ hume ctat ⁊ lac statim resumit corpus. (Ipse quoqꝫ). Ponit curā per dietam dicēs ꝙ ipse dꝫ nutriri ex herbis infrigidantib⁹ ⁊ humectantibus. vt sunt lactuce malua cucurbita ⁊ citrul li ⁊ ex carnib⁹ que sūt agnoꝝ hedoꝝ lactantiū ⁊ ex piscibus rō est que ifrigidāt ⁊ humectant ⁊ aliq infrigidāt ⁊ aliq re staurāt corpus cito. Ad idez valēt oua cum vino cocta ⁊ ru pta ⁊ dicit sambaglonū quod mirabil' restaurat corp⁹. Ad idem ius pulli alteratū cū infrigidantibus. ad idez distilla tum. ad idē restauratiuū quo vtuntur practici de carnibus. Ad idem restauratiuū qđ dicit marciapā. (Balneū). Pōit curā ꝑ balneū ante comestionē vt fiat irrozatio ⁊ hūectatio per viā irrozatōis ⁊ post comestionē nō tñ imediate vt attra hat nutrimētū ad membra. (Et vinū). Ponit curā per po tum ⁊ qdā alia. dicēs pᵃmo ꝙ dꝫ bibe vinū claꝝ temperatū rō qꝛ humectat ⁊ restaurat spirit⁹. scđo dic ꝙ dꝫ vti qete: rō quia qes humectat corpus. tertio dicit ꝙ debet vitare mo tuz ⁊ exercitiū. rō qꝛ hñt exiccare. itē dꝫ vitare coitū. Quar to dicit ꝙ regimē ei⁹ dꝫ eē sicut illi⁹ qui vult īpinguari. (Et si cuz). Hic ponit curā ꝑ linimētū ab extra dicēs ꝙ si cum hac dispōne fuerit iflāmatio ⁊ icensio vehemēs patiens dꝫ liniri cum oleis frīs sic ex oleo ros. vl' viol'. ⁊ silib⁹. Scđo di cit ꝙ aq ordei dꝫ dari. rō pꝫ. Tertio dicit ꝙ regimē illi⁹ dꝫ esse sicut habentis ethicaz ⁊c.

¶ De dolore ⁊ apostemate stōi. ¶ Sillanus.

Circa rubricam ē notādū de dolore. pᵃmo ꝙ dolor ē sensibilitas rei contrarie subito ⁊ fortiter imprimentis. ¶ Secūdo notādū ꝙ causa doloris stōi est duplex. s. mala ↄplexio ⁊ solutio cōtinuitatis. Mala ↄplexio pōt eē calida vel frā cum mā vel sine materia cū apate vel sine apate. Sed solutio cōtinuitatis pōt eē ex vētositate extēdēte i sto maco exñte. Ad ꝓpositū ras determinat de dolore stōi ex mala cōplexione cum materia cū apate vel sine apostema te ⁊ non ex mala cōplexione sine mā: qꝛ de illo dixit i. c. ꝑce dēti. ¶ Notandū ꝙ signa doloris causati a mala ↄplexiōe cū materia sine apate. d. sunt in. c. ꝑcedenti. Signa doloris causati ab apate stōi si fuerit a colera sūt dolor acut⁹ senti tur in ore stōi fe. cōtinua ⁊ amaritudo oris citrinitas colori sitis maxima vrina rubea subtilis. pulsus velox spissus ⁊ du rus. ⁊ si fuerit apā i ore stōi destruit appetit⁹ ⁊ apparet emi nentia in pte posteriori. si āt fuerit i alijs partib⁹ stōi nō ap parebit emiñētia nec nimis magnū nec multuz eminēs. rō signoꝝ pꝫ. Signa si fuerit a sanguine sunt dolor grauis fe. cōtinua sitis rubedo oculoꝝ iflāmatio venaꝝ. vrina rubea spissa pulsus velox spissus ⁊ mollis ⁊ alia silia vt i ꝑdicto. c. d. est. Signa si fuerit a flāte sunt dolor modic⁹ cū grauedie ⁊ fe. lenta plus. color albus mollities in tactu cum ifrigida tōe mltitudo sputi pulsus paru⁹ mollis ⁊ spissus. vrina non mltū tincta ⁊ spissa. Signa si fuerit a mlīa sunt dolor cū pō dere febris oculta durities loci: fuscedo in colore. Urina glauca pulsus paru⁹ ⁊ subtil' strict⁹ ⁊ dur⁹ cogitationes ma le supra seipꝫ isōnietas mala ⁊ iordiata. ¶ Al.

Si cū dolore stōaci adsūt turbatio ⁊ an gustia ⁊ nausea: egro aqua tepida i potu est tribuenda ⁊ vt vomat precipienduz Et si hoc non suffecerit venter ex yerapigra sol uat. Dō. ℞. pl'ueris ros. ru. spice masti. xilobal sami carpobalsā: cinamomi xilocassie asari oiuz aā. ℥. v. aloes scotrensis duplum oium quod be ne tritū misceas cum medicinis tritis ⁊ cum pā no sericino subtilissime cribellatis quarū tritura tio cum aloe scđo iteretur cuius dos sit a pōde re duoꝝ auꝛ. vsqꝫ ad. ℥. ij. Egro quoqꝫ quotidie detur panis in vino ⁊ succo maligranati infusus ⁊ in sirupo acetoso de citonijs. ¶ Sil.

¶ Determīat de dolore stōi ꝓueniēte a mā sine apate ⁊ di uidit i duas. Primo fac h. scđo ponit documētū qddā ob seruādū. scđa ibi. (Ad dolorē). Prima i duas. Primo ponit curā ꝑ euacuatōez. scđo ꝑ dietā. scđa ibi. (Egro quoqꝫ) Pri ma i duas. Primo ponit curā per euacuatiōe ꝑ vomitum scđo per secessuz. secūda ibi. (Et si h). De pᵃma dic ꝙ si cuz dolore stōi adsit turbatio ⁊ nausea supl. arguendū est ꝙ fit a materia calida. scđo dicit ꝙ ꝑ cura debꝫ sumi aqua tepi da in stomaco. Rō qꝛ leuigat in stō ⁊ laxat ipꝫ ⁊ sic disponit ad vomitū. ⁊ si non valet misceat paꝝ de oleo. Ad idez fiat decoctio aneti viol'. se. atriplicis cū sirupo acetoso. Ad idez fiat medicina vomitiua. (Et si hoc). Ponit euacuationem per secessuz dicens ꝙ si non sufficit hoc dꝫ fieri euacuatio per secessum cuz yerapigra cuius descriptio est. ℞. pulueri ros. ru. masticis spicis xilobalsami carpobalsami cinamo mi xilocassie assari aā. ℥. v. aloes scotrensis ad dupluz oium quod bene tritum cū alys misceatur medicis bene tritis ⁊ cuz pāno serico subtilissimo cribellatis quaꝝ trituratio cū aloe duplo iteretur. Dos. ē pondus aureoꝝ. y. Ratio reme dy ē. qꝛ tales medicine euacuant coleram rōne aloes ⁊ sili rōne flegma. rōne aliaꝝ medicinaꝝ secū mixtaꝝ. Ad idez. ℞ floꝝ viol'. floꝝ boraginis. aā. ℥. s. prunoꝝ damascenoꝝ. x. tamarindoꝝ electoꝝ. ℥. i. vuaꝝ passarum. ℥. ij. corticum

mirobalanorum bene gumosorum infusoruȝ per nocteȝ in decoctione predictorum. ʒ. i. fricent̃ de mane ⁊ colent̃ ⁊ colature addat̃ cassiefist. ʒ. ß. det̃ i aurora. ¶ Notãdũ ꝙ ante debet p̃cedere syrupus digestiuus talis. ℞. ordei mũdi. ʒ. ij. endiuie scariole. anã. M. i. quattuor seminũ frigidoꝝ mũdatoꝝ anã. ʒ. i. floꝝ viol̃. ro. ru. an. ʒ. i. vini mali granati. ʒ. i. zuccari albi. iiij. quar. Fiat syrupus clarificatus vsqꝫ ad lb. i. Ad idẽ valet oxizacara cũ aq̃ ordei vl̃ endiuie vl̃ cũ aq̃ frigida. (Egro quoqꝫ.) Ponit curã ꝑ dietã dicẽs ꝙ egro dꝫ dari panis ĩfusus i succo maloꝝ granatoꝝ ⁊ siruppo acetoso de citonijs. Rõ q2 rõne stipticitatis confortãt stomachũ ⁊ rõne frigiditatis alterãt cõplexionẽ calidã. Ad idẽ valet succus ordei vel auene. ⁊ si eẽt nimis debilis patiẽs det̃ aq̃ pulloꝝ vl̃ hedi decocta cũ portulacis lactutis cucurbitis endiuia agresta ⁊ vinũ de granatis. Bibat iulep vl̃ sirupũ ros vl̃ viol̃ vel vinũ de granatis vel agrestã cũ aqua decoctionis lactucaꝝ endiuie portulace. ¶ Almansor.

¶ Et si cũ dolore ructuũ multitudo ⁊ extẽsio atqꝫ singultus ⁊ egro electuariũ diaciminũ ⁊ diacalamentũ ⁊ alie cõfectiões q̃ vẽtositatẽ dissoluunt q̃s i .c. de colica noiabimus dãda erũt. Cibaria quoqꝫ ei⁹ sint calagie ⁊ muta gerat cũ se. Uini veteris puri parum bibat ⁊ vtatur motu ⁊ ingrediat̃ balneum. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã doloris stomachi sine apate facti i mã frigida specialiter qñ fit a frigiditate. ⁊ diuidit̃ i quattuor. Pmo ponit curã ꝑ ꝯfectionẽ. Scdo ꝑ dietã. Tertio ꝑ motũ ⁊ balneũ. Quarto ꝑ vnctionẽ. Scda ibi (Cibaria quoqꝫ.) Tertia ibi. (Et vtat̃.) Quarta ibi. (Stomachus.) De pma dicit ꝙ si cũ dolore sit multitudo eructuatiõis ⁊ singult⁹ arguẽdũ est ꝙ dolor stomachi fit a vẽtositate. rõ signoꝝ pꝫ. Secũdo dicit ꝙ ꝓ cura dꝫ dari diaciminũ elec. dẽ calamẽto ⁊ alie confectiões dissoluẽtes vẽtositatẽ. supple quales sũt dianisum dyagalãga dyatrion pipereon ꝯfec. dẽ seminib⁹ elec. dẽ baccis lauri. Ad idẽ valꝫ triaca antiq̃ ardẽs. Ad idẽ valꝫ aq̃ ardẽs sola. Ad idẽ valꝫ ab extra saccnlus de sale ⁊ milio torrefactis. Ad idẽ vẽtosa sine scarificatiõe posita supra stõm. Ad idẽ valꝫ vnguẽtũ. ℞. rute. M. i. castorei. ʒ. ij. anisi. ʒ. i. aristol̃. lõ. ʒ. ij. vini ru. ʒ. iij. olei laurini. ʒ. iiij. cõquassanda cõquassent̃ buliãt sup cineres calidos vsqꝫ ad ꝯsumptionẽ vini. colẽt ⁊ colature addat̃ cere. q. sufficit ⁊ fiat vnguẽtũ. Ad ideȝ valet vnctio stomachi facta cũ oleo de ruta vl̃ de enula. vl̃ de pulegio vel de aneto vel laurino. vl̃ de spica vel de kerua. Uel fricatio cũ aq̃ vite ⁊ suȝ exp̃t⁹. ¶ Notãdũ ꝙ si dolor pueniat a mã flegmatica anteqꝫ dent̃ elec. cõpetit tal̃ sirupus. ℞. mẽte absinthij isopi capill̃. veneris recẽtiũ anã. M. i. corticis radicis feniculi petroselini anã. quar. ß. anisi maratri ameos. anã. ʒ. i. ligritie rase vuaruȝ passaꝝ mũdataꝝ ab arill̃. anã. ʒ. i. aceti. al. ʒ. i. mell̃ elci. zuccari. al. anã. lb. ß. fiat sirupus clarificatus vsqꝫ ad q̃r. v. Ad ideȝ valet oximel simplex sq̃lliticũ. Medecina laxatiua ẽ talis. ℞. floꝝ boragis buglose. anã. ʒ. i. anisi. ʒ. ij. ligritie rase vuaꝝ passaꝝ mondataꝝ ab arill̃. anã. ʒ. v. polipodij q̃rcini. ʒ. ß. cortic. mirobalanoꝝ bene gũmosorũ ĩfusoꝝ ꝑ noctẽ i decoctiõe p̃dictoruȝ. ʒ. i. fricent̃ de mane fortiter ⁊ colent̃. ⁊ colature addat̃ turbith bene gũmosi mũdi ĩteri⁹ ⁊ exteri⁹. ʒ. i. ʒʒ. ℈. i. det̃ i aurora. Ad idẽ valet dyarob cũ turbith dent̃. ʒ. ij. vel. ʒ. ß. si patiens sit fortis. Ad idẽ dyacitoniten soluẽs flegma. Ad idem dyafinicõis. ʒ. iij. Ad idẽ elec. ĩdi. ʒ. iij. Si vero dolor stõachi pueniat a m̃lia ꝯpetit talis sirupus. ℞. boraginis cũ toto cortice radicis feniculi petrosil̃. anã. q̃r. ß. ĩterioꝝ sq̃lle. ʒ. i. mẽte isopi scolopendrie capill̃. veneris recẽtiũ. anã. M. i. ani. maratri cuscute anã. ʒ. i. ligritie rase vuaꝝ passaruȝ sine arill̃ anã. ʒ. i. aceti al. ʒ. i. mell̃ elci zuccari elci anã. lb. ß. fiat siru. clarificat⁹ vsqꝫ ad q̃r. v. Ad idẽ valꝫ oximel sq̃lliticũ cum decoctiõe boragis ⁊ buglosse. Medicia laxatiua tal̃ ẽ. ℞. floꝝ boragis buglose anã. ʒ. i. anisi. ʒ. ij. rase vuaꝝ passaꝝ mũdataꝝ ab arill̃ anã. ʒ. i. thimi epithi polipodij q̃rcini anã. ʒ. ß. corticis mirobalanorũ indoꝝ bene gũmosoꝝ ĩfusorũ i decoctiõe p̃dictorũ ꝑ noctẽ. ʒ. i. colet̃ ⁊ colature addat̃ lapidis ar. ʒ. i. det̃ i aurora. Ad idẽ ꝯfectionis amech ʒ. iij. vl̃. ʒ. ß. Ad idẽ diacitõitẽ soluẽs m̃liã mesue Ad idẽ dyasene. ʒ. ß. (Cibaria vero.) Ponit curã doloris stomachi facti a mã frigida dicẽs ꝙ cibaria debẽt eẽ cuȝ spẽb⁹ cõdita. rõ pꝫ. Secũdo dicit ꝙ dꝫ sumere paruȝ vini veteris. Rõ q2 stomachũ calefacit ⁊ cẽ. (Et vtat̃.) Ponit curã ꝑ motũ ⁊ balneũ dicẽs pmo ꝙ dꝫ vti motu. Rõ q2 motus calefacit ⁊ exiccat. Secũdo dicit ꝙ dꝫ igredi balneũ. Rõ pꝫ q2 calefacit ⁊ confortat digestionem ⁊ consumit materiam que remansit ⁊c. ¶ Almansor.

¶ Stomachus quoqꝫ ex oleo de neridẽ. vt dixim⁹ i pãno inoluto vaporet̃. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam per vnctionem dicens ꝙ stomachus debꝫ vngi cum oleo de spica. ¶ Almansor.

¶ Si ãt cũ dolore stomachi fuerit fe. ⁊ apa manifestũ. ⁊ cũ tãgit̃ sentit̃ caliditas. eger pri⁹ ex basilica flebotomet̃ ⁊ loco dolẽti duo supponãt sandali ⁊ ro. ⁊ cãphora cũ aqua rof̃. ⁊ succo citoniorũ. Nutrimẽtũ vero ei⁹ nõ sit nisi sola ordei aqua ⁊ custodiat̃ a carne ⁊ vino ⁊ cõfectiõib⁹ q̃ de melle fiũt ⁊ bibat succũ granatoꝝ muȝoruȝ ⁊ rob de fructib⁹ frigidis. Cũqꝫ caloris vehemẽtia sedata fuerit ⁊ egro cassefist. cũ succo endiuie dissoluta acbullita ⁊ dispumata ad bibẽdũ det̃. ¶ Silla.

¶ Ponit curã doloris stomachi ꝓueniẽtis ab apostemate ⁊ diuidit̃ i duas. Pmo põit curaȝ qñ ꝓuenit ab apate calido. Secũdo qñ ꝓuenit ab apate frigido. Secũda ibi. (Cũ ãt.) Pria i duas. Pmo ponit curã apostematis calidi nõ ꝯuersi i duritiẽ. Scdo põit curã apatis cal. cõuersi in duritiẽ. Scda ibi. (Cũqꝫ aut egro.) Pria i q̃ttuor. Pmo ponit curã ꝑ flebotomiã. Secũdo ꝑ vnũ locale. Tertio ꝑ dietã. Quarto ꝑ medicinã laxatiuã. Scda ibi. (Et loco.) Tertia ibi. (Nutrimẽtũ.) Quar. ibi. (Cũqꝫ caloris.) De pria dic̃ ꝙ si cũ dolore stõi fuerit apa mãifestum. cũ tangit̃ sentit̃ eger calidus ⁊ supple arguẽdũ ẽ ꝙ apa sit a sanguine vl̃ colera. Scdo dic̃ ꝙ ꝓ cura cõpetit flebotomia facta ex basilica. Rõ pꝫ q2 per flebotomiã euacuat̃ mã sanguinea directe. si apa sit sanguineũ. vel colera indirecte si apa sit colericũ. q2 refrigerat. (Et loco.) Ponit curã ꝑ vnũ locale dicẽs ꝙ sup loco debili. s. stomacho dꝫ supponi epthima de sandalis rof̃. cãphora aqua rof̃. ⁊ succo citoniorũ. ¶ Notãdũ ꝙ epithima põt poni sic in forma. ℞. aq̃ rof̃. lb. ß. succi citoniorũ quar. ß. sandal̃. al. ⁊ ru. anã. ʒ. ij. cãphore. ℈. i. puluerizãda puluerizẽt̃ misce oĩa ⁊ valꝫ a pncipio. q2 ẽ frigidũ stipticũ repcussiuũ. Ad idẽ valꝫ emplastꝝ de sandalis. ro. farina ordei oleo rof̃. ⁊ aceto. Ad ideȝ vngatur locus cũ oleo rof̃. puro ⁊ aceto parum. In augmẽto vero valet vnguẽtũ hoc. ℞. folioꝝ malue maluauischi anã. M. i. ordei mũdi. ʒ. i. assungie galline anatis ⁊ anseris. anã. ʒ. i. dactiloꝝ pinguiũ quar. ß. mucilaginis seis lini mucilaginis fenugreci anã. ʒ. i. cõquassanda ꝯquassent̃ ⁊ misce oĩa fortiter ⁊ fiat empl̃ꝫ. Ad idẽ empl̃m factũ de farina fenugreci seis lini ⁊ maluauischo ⁊ oleo de camomilla ⁊ vitellis ouoꝝ. Ad idẽ ℞. farine fenugreci seminis lini aneti camomille. s. florũ et⁹ anã. ʒ. iij. pinguedinis anatis anseris galline anã. ʒ. i. maluauisci cocti ⁊ bene mundati a ligno intrinseco bene pistati lb. i corporent̃ simul ⁊ si ingreret̃ inspissatio incorporent̃ cũ fa-

rina frumenti vel siliginis ⁊ ponant̃.ʒ.iiij.mell'⁊ ponat̃ ca-
lidũ sup apa.(Nutrimẽtũ.) Ponit curã p dietã dicẽs ꝙ nu
trimẽtũ nõ fit nisi sola aq̃ ordei.rõ q2 ifrigidat ⁊ lenit ⁊ p̃pa
rat. Secũdo dicit ꝙ dz cauere a carnibus vino ⁊ ↄfectioni-
bus de melle.ratio q2 calefaciũt ⁊ augẽt materiã apostema
tis: Tertio dicit ꝙ dz bibere succũ granatoꝝ acetosorum ⁊
succũ de fructib⁹ frigidis vt pirorũ citoniorũ. Ratio q2 ifri-
gidãt ⁊ sua stipticitate solũ cõfortat.(Cũqz caloris.) Ponit
curã p medicinã laxatiuã dicẽs ꝙ si calor nõ itẽsus imo re-
missus fuerit ⁊ p ↄsequẽs egritudo fuerit i declinatiõe egro
debet exhiberi cassia fist. dissoluta i succo endiuie.cã ẽ q2 nõ
debet dare medicinã forte qñ est apostema in stomacho q2
nõ purgaret materiã peccantẽ:sed agitaret. ideo cõueniũt
lenitiua dicta supius.q2 nõ iducũt dolorẽ. ¶ Notãdum ꝙ
post euacuationẽ i tali tẽpore trocisci de ros.si recipiant̃ cũ
iulep vel siru.ros.valent. ¶ Almansor.

¶ Cũ aũt egritudinis dies elongati fuerint ⁊ ca-
lor oio qeuerit.si remãserit apostema cũ duritie
ex h ẽplo epithiet̃ loc⁹ q. ℞.viol'.siccarũ.ʒ.x.ro.
ru.ʒ.v.spice odorifere. masticis amboruz añ.ʒ.
iiij.cipi sqnãti calami aromatici oium añ.ʒ.ij.fari
ne fenugreci.ʒ.xx.floꝝ camomille seis maluaui
sci.al.farine ordei oium añ.ʒ.x.cõspgant̃ oia ex
mucilagine se.lini.deinde locus ex oleo de neri-
den tepefacto iunctus emplastret̃ ex p̃dictis per
quattuor horas anteqꝫ cõedat. Et postqꝫ cib⁹ fue
rit digest⁹ ⁊ stomach⁹ fuerit euacuat⁹ ex oleo de
nereidẽ:cũ lana vt diximus vaporet̃. Confectio
olei nardini simplicis. ℞.olei de ben.lb.i.spice.
ʒ.ß.masticis costi cipi sqnanti calami aromatici
oium añ.octaua.ʒ.i.oia hec pulũerizata i p̃dicto
oleo posita ad solẽ p hebdomodã vnã vasis ore
clauso dimittant̃:deinde colent̃ ⁊ exprimant̃ fe-
ces ⁊ scofe q̃ i manib⁹ remanserint emplis admi
sceant̃:optie.n.erũt. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã apostematis calidi ↄuersi i duritiẽ:⁊ diuidit̃
in duas: Primo ponit curã p empl'm. Scd̃o p vnctionẽ. Se
cũda ibi:(Et postqꝫ.) De prima dicit ꝙ si egritudo fuerit p
longata ⁊ calor cessauerit si remanserit apa cũ duritie supra
stõm dz poni empl'm. ℞.viol'.siccaruz.ʒ.x.ros.ru.ʒ.v.spice
odorifere masticis ãborũ añ.ʒ.iiij.cipi sqnãti calami aroma
tici.ʒ.ij.farie fenugreci.ʒ.xx.floꝝ camomille seis maluaui-
sci.al.farine ordei.añ.ʒ.x.cõspgant̃ oia ex mucillagine seis
lini.postea locus ex oleo de spica tepefacto inunct⁹ empl'et̃
⁊ hoc ante cõestiõez p quattuor horas. Ad idẽ valet empl'm
de melliloto. Ad idẽ empl'm dyaglon. Ad idẽ cerotuz isopi
descriptiõe gal'. vl' descriptõe philagry. ¶ Notãduz ꝙ apa
calidũ põt ↄuerti i duritatẽ dupliciter. Prĩo p ea q̃ ab extra
applicant̃:vt sũt olea fortissima resolutiua ptis subtilis ⁊ re
manet grossuz:ideo cessat febris: Secũdo ex heorogeniate
materia. Quia p̃mo resoluit̃ mã subtilis:⁊ ideo valet empl'z
dictũ:q2 mollificat ⁊ resoluit ⁊ dz poni ante cibatiõez vt ci-
bus nõ ipediat̃ i digõne. (Et postqꝫ.) Ponit curã p iunctio
nẽ:⁊ diuidit̃ i duas. Primo facit hoc. Scd̃o põit descriptio
nẽ olei de spica. Secũda ibi.(Cõfec.olei ⁊c̃.) De p̃ma dicit
ꝙ postqꝫ cibus fuerit digestus ⁊ stomachus euacuatus vngi
dz cũ oleo de spica cũ lana vt dictũ ẽ:q2 facta mollificatiõe
tale oleũ resoluit: Ad idẽ valẽt olea ⁊ vnguẽta.d.i.c.de cõ-
fortãtibus stõz. (Cõfectio.) Põit descriptõez olei nardini:
qd̃ sic fit. ℞.olei de been.lb.i.spice.ʒ.ß.masticis costi cipi sq-
nãti calami aromatici oiuz añ.octauã ptẽ.ʒ.i.hec oia pulue-
rizata in oleo dicto posito ad solẽ per hebdomodã ore vasis
clauso dimittantur.deinde colentur ⁊ extrahantur feces ⁊
scofe que in manibus remanserint oleis misceãtur qa erũt
optime. ¶ Almansor.

¶ Cũ aũt apa in stõ inueterauerit troci. de spica
erũt dãdi. Qui. ℞.floꝝ sqnanti xilocassie raued
semi calami aromatici spice oium añ.ʒ.iij.croci
mirre anisi costi pipis oium añ.ʒ.i.bdelij varij.ʒ.
iij.masticis.ʒ.ij.armoniaci.ʒ.i. informent̃ troc.
quoꝝ vnusqsqꝫ põderet aur.i.de qb⁹ vn⁹ quoti-
die cũ vino cocto det̃. Empl'm quoqꝫ istud fiat
qd̃. ℞.bdelij mollis.ʒ.x.armoniaci.ʒ.v.se.been
se.apij amboꝝ añ.ʒ.x.spice masti.nigri amborũ
añ.ʒ.v.cere.ʒ.iij.olei d̃ neridẽ.ʒ.xv.gũme i vino
dissoluant̃.deinde oia cõiungant̃ ⁊ fiat ex eis em
plastrũ. Ad dolorẽ tñ stõi ⁊ epatis curãdũ medi-
cus valde eruditus ẽ necessarius q ipsorũ diligen
ter attendat dispositiones. Nos tamen aggrega
tiones ⁊ summas ad hoc conferentes iam dixi-
mus:licet in quantum potuimus in hoc abbre-
uiaremus sermonem. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã apatis frigidi:⁊ p̃mo p trociscũ.secũdo p em-
plastrũ.secũda ibi.(Empl'm.) De p̃ma dicit ꝙ vbi apa i stõ
iueterauerit trocisci de spica sũt dãdi q sũt. ℞.floꝝ sqnãti xi
locassie raued semi calami arõatici oiuz añ.ʒ.iij.croci mirre
costi anisi pipis oiuz añ.ʒ.i.bdely vary.ʒ.iij.masticis.ʒ.ij.ar-
moniaci.ʒ.i. forment̃ trocisci quoꝝ vnusqsqꝫ põderet aur.i.
oi die det̃ vn⁹ cũ vino cocto. Rõ q2 subtiliãt icidunt ⁊ resol-
uunt materiã.(Empl'm.) Põit curã p emplastrũ dicens ꝙ
dz fieri hoc emplastrũ. ℞.bdely moll'.ʒ.x.spice masticis ni-
gri amboꝝ añ.ʒ.v.cere.ʒ.iij.olei de neridẽ.ʒ.xv.gũme i vi-
no dissoluãt̃ deinde oia cõiũgãt̃ ⁊ fiat emplastruz ex eis. Ad
idẽ fiat emplastꝝ ceroneon quar.i.ß.malaxet̃ cũ oleo amig-
dalaꝝ dulciũ extẽdat̃ supra coriũ ad quantitatẽ medy pal-
mi ex vtraqꝫ pte. Rõ q2 mollificat subtiliat ⁊ resoluit.(Ad
dolorẽ.) Ponit vnũ documẽtũ dicẽs ꝙ ad dolorẽ stomachi
⁊ epatis remouẽdũ necessariũ ẽ hr̃e medicũ pitũ q diligẽter
iuestiget dispositões. Rõ q2 ex errore ↄmisso i istis mẽbris
seqtur error i alys cũ i istis fiãt digestiões ex qbus nutriun-
tur alia mẽbra. Scd̃o dicit ꝙ aggregatiões ⁊ sũmas ad hoc
ↄferẽtes iã dixit lz iã abbreuiauerit sermonẽ iquãtũ fuerit
possibile. ¶ Notãdũ ꝙ i stomacho ex apate stomachi põt
cãri vlcus. Jõ sciẽdũ p̃mo ꝙ vlcus ẽ solutio ↄtinuitatis cũ sa
nie. ¶ Secũdo notãdũ ꝙ vlcus stõi fit aut pp rupturã apo
stematis stõi. aut ex mã venenosa vl' acuta vlcerãte substã
tiã stomachi:aut fit a cã extrinseca. ¶ Tertio notãdũ ꝙ si-
gna significãtia sup vlcus stõi sũt dolor stõi i loco in q̃ vlcus
existit ⁊ ꝙ ẽ fortior si comedat res acutas ⁊ acetosas ⁊ i ege-
stiõe atqꝫ vomitu apparet sanies atqꝫ ruct⁹ ei⁹ vl' sanies vel
vẽtositas ei⁹ q̃ exit ab ore fetet ⁊ post digestionez alleuiat̃ a
grauitate ⁊ dolore. Rõ signoꝝ pz bene itelligẽti. ¶ Quar-
to notãdũ ꝙ vlceris cura qd̃ fit i stõ ẽ vt mũdificet̃ bene cũ
aq̃ d̃coctiõis ordei q̃ dz dari i aurora vl' añ vespas vl' mũdi
ficet̃ cũ aq̃ decoctiõis gũmi arabici ⁊ ligritie. aut aq̃ casei.
⁊ hoc i estate sz i hyeme eisdẽ horis sumat decoctionis mel
lis aut ordei aut aq̃ decoctiõis ysopi sqnãti ⁊ mellis vl' mel
ros. colatũ cũ aq̃ cali. Et sit quãtitas cuiuslibet q̃libet ho-
ra.ʒ.iiij.vl'.vi.post mũdificationẽ p duas horas ante cõestio
nẽ sumat̃ medicamẽ qd̃ sic fit. ℞.ro.balaustiaꝝ karabe añ.
ʒ.ij.boli ar.ʒ.iij.fiat puluis de quo sumat̃ bis i die.ʒ.ij.cũ.ʒ.

iij. succi citonioꝝ vel sirupi cum aqua decoctionis sumac
aut mirtilloꝝ vel portulace ab extra ponat͛ supra locū em/
plastrū qḋ sic fit. ℞. boli. ar. mūmie mirre masticis aloes an̄.
terant͛ ⁊ icorpēt͛ cū. ʒ. ij. picis nauallis aut resine fiat empl'ʒ.

¶ De singultu. ¶ Sillanus.

C Irca rubricā ē notādū ꝙ singultus ē motus expul/
siue virtutis naturalis stomachi incitati a virtute
sensibili ꝓpter nocumētuꝫ expellēdū. ⁊ dicit͛ quasi
spasmus stomachi. ¶ Secūdo notādū ꝙ singult⁹ ē duplex
qdā ē de repletiōe. qdā ē de inanitiōe sicut spasm⁹. ¶ Ter/
tio notādū ꝙ singultus ⁊ spasmus differūt ⁊ cōueniūt. Con
ueniunt primo q͛ ambo possunt causari ex inanitiōe ⁊ reple
tiōe. Secūdo q͛ sicut spasmus ē ꝯtractio neruoꝝ versus suā
originē ita singult⁹ ē ꝯtractio stōi ⁊ ptiū ei⁹ versus suā origi/
nē. Sꝫ differūt q͛ i singultu ē ꝯtractio villoꝝ: ⁊ i spasmo cō/
tractio neruoꝝ: q͛ spasm⁹ ē passio nerui ⁊ singult⁹ ē passio vil
loꝝ stomachi. Secūdo differūt q͛ i spasmo ē ita ꝯtractio ꝙ
postmodū nō ē dilatatio nisi curet͛. Sed in singultu quāuis
ꝑmo fit cōtractio tn̄ postea seqt͛ dilatatio. Sed i singultu ē
ꝯtrariū q͛ post cōstrictio seqtur. ¶ Quarto notādū de cau/
sis singult⁹. Cause aut sunt itrinsece: aut extrinsece. si extrin
sece sunt sicut frigiditas aeris: ⁊ hoc patet. quare cum pue/
roꝝ stomachus nimis ifrigidat͛ de facili icurrūt singultuꝫ:
aut nimia repletō cibi ⁊ pot⁹: corruptio in stō: aut assumptio
reꝝ acutaꝝ: sicut piperis ⁊c̄. Et special'r qn̄ post vinū sumit͛
q͛ facit ꝙ imiscent͛ pipi. si vero singultus fit ꝑꝑ causas itrin
secas: aut hoc ē ꝓpter stōm: aut ꝓpter alia mēbra. aut ꝓpter
apa capitis: aut casuꝫ: aut percussionē. aut fracturaꝫ cranei:
aut ꝓpter apa epatis: aut hūores mordicātes acutos pungi/
tiuos aut acetosos delegatos a toto corpore ad stōm. si ve/
ro fuerit ꝓpter stomachū: aut hoc ē ꝓpter hūores frigidos
inuiscatos: aut calidos pungitiuos: aut ꝓpter apostema. aut
vlcera. aut ꝓpter nimiū sensum. aut ꝑꝑ nimiā inanitionem.
¶ Quinto notādū de signis singultus. Si fuerit ꝓpter cau
sas extrinsecas manifestat͛ ex iudicio patiētis. Si fuerit ꝑꝑ
causas alioꝝ mēbroꝝ aut totius: sil'r pꝫ ex iudicio patiētis.
Signa si veniat ex inanitiōe sūt. qa venit post febreꝫ ⁊ post
longā corporis afflictionē ⁊ post labores ⁊ post abstinētiaꝫ
⁊ post euacuatiōes lōgas ꝑ secessuꝫ vl'ꝑ vomitū. ⁊ nō fit su/
bito sꝫ paulatī. Signa si fuerit ex repletiōe sūt. q͛ fit subito
⁊ absq; alia egritudine ꝑcedēte lōga. ante cibū bene se hꝫ ⁊
post male. q͛ sic stetit i lōga qete ⁊ se repleuit. Signa si fuerit
ꝓpter hūores frigidos i stō iuiscatos sunt q͛ iuuat͛ a calidis
⁊ sētit͛ frigiditas i stō. Signa si fuerit ꝑꝑ hūores calidos sūt
q͛ iuuat͛ a frigidis ⁊ sentit͛ calitas punctura ⁊ mordicatio in
stō. Signa si fuerit ꝑꝑ nimiū sensuꝫ stōi sūt q͛ patit͛ a quali
bet re facili singultū. Signa si fuerit propter apostema sto/
machi sūt febris dolor ⁊ nausea ⁊ alleuiat͛ ifirmus post vo/
mitū ⁊ assellationē magnā. Signa si fuerit ꝓpter vlcera sūt
q͛ cū sumūt͛ acuta ⁊ pūgitiua tūc sentit͛ dolor ⁊ aggrauatio
i stō. Signa ꝓnostica. Primū si singult⁹ in crisi bonis signis
apparētib⁹ bonuꝫ q͛ significat͛ crisis ꝑ vomitum. Si vō si/
gna mala appareāt malū: q͛ significat͛ spasmus. Secūduꝫ
singultus eueniēs post quācūq; euacuationeꝫ supfluā siue
naturalē siue artificialē malū ē signū. Tertiū si post vomi/
tū singultus nō sedat͛ neq; minuat͛. sed poti⁹ augeat͛ malū.
Uel apostema stomachi vel inanitio sequitur tunc malum
est pronosticandum ⁊c̄. ¶ Almansor.

C Um singultus post grossi cibi cōestio/
nē aut vini valde tēperati bibitionē su/
peruenerit aq̄ calida in qua ciminū ⁊ mē
ta ⁊ mētastrū ⁊ paꝝ thuris bullierit m'totiēs i po
tu ē sumēda: Et egro vt dormiat ē ꝑcipiēdū ⁊ vē
ter vaporandus ⁊ ieiunādū ē ei. Cū āt ꝑ multos
dies a cōestiōe abstinuerit iubendū ē balneū sepe
igredi. Deinde paucis cibis desiccātib⁹ tn̄ est alē
dus sicut sūt galagie ⁊ mutagenat cū seminibus
⁊ vini paꝝ puri i potu tribuēdū. Et si hec nō suf/
fecerint trocisci isti dādi sunt q dicunt͛ de thure.
℞. thuris. ʒ. v. enule. ʒ. iij. mētastri folioruꝫ rute
sicce amborum an̄. ʒ. ij. seminis sisimbrij. ʒ. iij. ß.
informentur trocisci ex eis pondere aur. vnius
ex quibus vnus in die cuꝫ apozimate cinamomi
tribuatur. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de singultu ⁊ diuidit͛ in duas. Prio po/
nit singultū de repletiōe. Scḋo de inanitione. secunda ibi.
(Or si singult⁹) Prima in quatuor. Primo ponit curā ꝑ de/
coctionē quandā. secūdo per somnū euaporationē ⁊ abstinē
tiā. Tertio ꝑ dietā. Quarto per trociscos. secunda ibi. (Et
egro.) Tertia ibi. (Deide) Quarta ibi. (Et si hoc) De prima
dicit ꝙ vbi singult⁹ ꝑuenit post comestionē cibi grossi. aut
potū vini valde mixti aque arguendū est eē ꝓpter repletio/
nē a materia frigida. Secūdo dicit ꝙ ꝓ cura debet dari aq̄
calida in qua ciminū ⁊ mentastrū ⁊ paꝝ turis bulierit. Rō.
q͛ dissoluit ventositatē ⁊ materiā frigidā. Ad idem valet si
ifundat͛ spongia ⁊ expssa leuiter applicet͛ stomaco. Ad ideꝫ
valet hoc. ℞. diptāi subtil'r puluerizati. ʒ. tiriace el'cē. ʒ. i. vi/
ni al. cal. ʒ. ß. misceant͛ ⁊ ministrent͛ i potu. ⁊ valet ēt ad dolo
rē stōi fortissimū ꝑuenientē a materia vētosa. Ad idē dipta
mus. Ad idē valꝫ aq̄ ardens aut olea ⁊ vngtā ⁊ sirupi dicti
supra ca. de dolore stomaci. Ad idē cōfectiones dicte supra
sicut diatrionpipeon diaciminū. ¶ Notādū ꝙ in singultu
de repletione ante predicta pri⁹ dꝫ fieri euacuatio cū vomi/
tu ⁊ ꝓuocatio cū oximelle ꝯposito ⁊ aqua radicis rafani for/
tis ⁊ seīs aneti ⁊ sinapis ⁊ atriplicis ⁊ cepaꝝ vel fiat euacua/
tio per secessū cū pill'is storacis vel cū pigra. (Et egro) Po/
nit curā per somnū ⁊ plura alia: dicens primo ꝙ ꝑcipiendū
ē egro vt dormiat. Ratio q͛ somnus reuocando calorē ē cā
dissolutionis ventositatū. Secūdo dicit ꝙ venter est euapo
rād⁹. Ratio pꝫ. Tertio dicit ꝙ est abstinēdū a cibo. Ratio
q͛ calor vertit se supra materiaꝫ frigidā in stomaco existen
tem ⁊ cōsumit eam. Quarto dicit ꝙ cū fecerit abstinentiā
multis dieb⁹ debet ingredi balneū. rō patet. q͛ cōplete ⁊ ꝑ/
fecte cōsumit materiā frigidā facientē singultū. ¶ Notan
dū ꝙ loco euaporatiōis facte supra stomacū fricatio stōi va
let cū aqua ardenti facta. Simil'r saccul⁹ fact⁹ cū absinthio
⁊ menta siccis ⁊ puluere cimini aut ex milio ⁊ sale torrefa/
ctis. Ad idē fiat suffumigatio ex thure mastice ⁊ ligno aloes
⁊ pann⁹ infumigat⁹ stomaco applicet͛ ⁊ ē optimū. ¶ Notā/
dū ꝙ cibi cōuenientes sunt carnes siluestres vsuales pullo
rū colūboꝝ ⁊ similes plus assate q̄ʒ elixe. ⁊ si elixe sint ꝑpa/
rent͛ cū specieb⁹ ⁊c̄. (Et si hec.) Pōit curā per trociscos di/
cens ꝙ si hec non sufficiant debēt dari trocisci de thure. rō
q͛ sunt calidi dissoluentes ventositateꝫ. secūdo ponit ꝯscri/
ptōeꝫ eoꝝ. ℞. thuris. ʒ. v. enule. ʒ. iij. mētastri foliorum rute
āboꝝ an̄. ʒ. ij. seīs sisimbrij. ʒ. iij. ß. iformēt͛ ex his trocisci pō
deris aur. vnius. ⁊ detur vnus in die cum decoctione cina/
momi. Ad idē electuariū de baccis lauri diaciminuꝫ diani/
sum dingalāga diatrionpipeon. Sed iter oīa valēt gariofil'.
ꝯfortādo stōm ⁊ ꝯsumēdo mām. ¶ Almansor.

¶ Or si singultus post se. acciderit fueritq; cum
eo tribulatio: aut nausea: aut sitis: aut in ore sicci
tas: aq̄ calida egro multotiēs tribuēda erit nō ta
men repente sed paulatim. Et si sedatus non fue
rit aqua ordei cū oleo de amigdalis dulcib⁹ det͛.

Spondiles quoq colli ꝛ dorsi ex oleo tepido iungātᷣ ꝛ fricentᷣ. Et mucillago psilij cū iulep ꝛ succo granati i potu tribuātᷣ singultui p̄terea ꝛ sternutationi ꝯfersit retinere anhelitū.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā singultus cū inanitione ꝛ p̄mo facit hoc. Secūdo ponit curā ꝛ reuertitᷣ ad ponēdū curā singultᵘ ꝺ replectione. Secūda ibi. (Singultui.) Prima in quatuoꝛ ꝭm ꝙ q̄tuoꝛ ponit remedia. Secūda ibi. (Et si sedatᵘ.) Tertia ibi. (Spōdiles.) Quarta ibi (Et mucilago.) De p̄ma dicit ꝙ si singultᵘ ꝓueniat pᵘ febrē ꝛ cū eo fuerit turbatio aut nausea aut sitis aut in oꝛe siccitas tūc ē arguēdū ꝙ singultᵘ fit ꝺ inanitiōe rō pȝ. Scḋo ꝓ cura dicit ꝙ aqua calꝫa sepe ē dāda infirmo nō tñ subito sȝ paulatī. rō qꝛ hȝ humectare. (Et si sedatᵘ.) Ponit curā ꝑ ꝭm remediū dicēs ꝙ si singultus nō fuerit remotᵘ dȝ dari aqua oꝛdei cū oleo amigdalaꝝ dulciū rō pȝ. Ad idē valet succus oꝛdei cōditᵘ cū lacte. Ad idē lac calidū ꝭm qꝺ extrahitᷣ ab vbere. Ad idē iura carniū pulloꝝ. Ad idē vitella ouoꝝ soꝛbiliū. Ad idē vinū dulce debilis mixtiōis. (Spōdiles.) Ponit tertiū remediū dicēs ꝙ valet si fricētᷣ spōdiles colli ꝛ dorsi cū oleo cōi vel violato tepi. rō qꝛ humectat. iō plus valet si vngatᷣ totū coꝛpᵘ ꝛc̄. (Et mucillago.) Ponit quartū remediū dicēs ꝙ mucillago psilij cum iuleb ꝛ succo granati dȝ dari in potu. ratō pȝ. (Singultui.) Ponit curā iterato singultᵘ de repletōe dicēs ꝙ in tali dȝ ꝓuocari sternutatio. Rō qꝛ ipa ē motᵘ fortis. iō cōfortat virtutē expulsiuā stomachi. Secūdo dicit ꝙ valȝ retētio anhelitᵘ. rō qꝛ ex hoc cōfortatᷣ caloꝛ in iterioꝛibᵘ qꝛ est plus potēs ad resoluēdū materiā singultᵘ. Notādū ꝙ ad idē valent accidētia aīe subito iducta ex iprouiso vt timoꝛ magnᵘ ira gaudiū magnū. Rō qꝛ diuertitᷣ mēs virtutis aīalis sensibilis q̄ cōcurrit i singłtu. Ad idē vētose supꝛa stōm ꝛ spōdilles sine scarificatōe. rō qꝛ resoluūt ꝛ diuertūt. Ad idem foꝛtes fricationes in extremitatibus facte.

¶ De appetitu canino.

¶ Sillanus.

Circa rubꝛicā ē notādū ꝙ quadruplex ē appetitus p̄ter naturā vł inaturalꝭ. qdā .n. vocatᷣ appetitᵘ caninus. qdā bolismᵘ vel vaccinus. qdā sincopalis. ꝛ qdā vocatᷣ appetitᵘ coꝛruptᵘ. Ad ꝓpositū ratᷣ logtᷣ de primo. Sȝ seq̄r de oibᵘ vt placebit. ¶ Scḋo notādū ꝙ appetitus caninᵘ ē appetitᵘ insatiabilꝭ deriuatᵘ a canibᵘ. qꝛ sicut canes nunq̄ satiātur donec reuertūtᷣ vsqȝ ad vomitū. ita patiens hūc appetitū nō poterit satiari. ¶ Tertio notādū ꝙ cā hᵘ ē duplex. s. caliditas resoluēs ꝛ inaniēs sicut ē calꝭitas aeris cursus labō vigilie supflue fe. p̄cedēs resoluēs euacuationē supflua caliditas stōi ꝛ totiᵘ coꝛpis. v̄mes exn̄tes in stō ꝛ itestinis deuoꝛātes cibū reuma descēdēs ad stōm debilitās cōtentiuā faciēs cibū cito descēdere. debilitas cōtētiue ꝛ foꝛtitudo expulsiue. Omnes iste cause pn̄t reduci ad inanitionē ꝛ resolutionē. Scḋa cā p̄ncipalis ē frigiditas cōpꝛimēs que agit actionē similē succioni. ꝛ sic iducit ꝯtactū ꝛ sensationē ꝛ ideo q habēt oꝛificiū stomachi frigidū habēt appetitū itēsum. ꝛ ideo quāto ē frigidius tāto appetitus ē itēsioꝛ nisi ad tactū deueniat ꝙ moꝛtificet ꝛ deiciat virtutem. Tertia cā p̄ncipalis pōt eē humoꝛ acetosus i oꝛificio stomachi existēs sicut flegma acetosum vel mł'ia suscitās appetitū ꝛ hoc abstergēdo hūoꝛes grossos viscosos i oꝛe stōi ipedientes appetitū ꝛ debilitātes digestiuā. ¶ Quarto notādū de signis si fuerit appetitus caninus ex inanitiōe fcā ex caliditate aeris vel laboꝛis vel vigilijs vel cursu vel febꝛibus p̄cedentibus scitᷣ ex iudicio patiētis vel astātiū. Si ꝑꝑ vermes scitᷣ qꝛ apparēt signa vermiū. si ꝑꝑ caliditatē stōi vel totiᵘ coꝛpis tunc ē sitis ꝛ tūc cū hoc pł'imū ē cōstipatᵘ ꝛ pilosus ꝛ musculosus ꝛ similia. Et si ꝑꝑ reuma vel ꝓpter debilitatē cōtentiue vel ꝓpter foꝛtitudinē expulsiue ē fluxus vētris ꝛ scitᷣ. Quia cibus exit quasi idigestus. Signa si fuerit caninus appetitus ꝑꝑ secūdā cām. s. ꝑꝑ frigiditatē sunt fluxus vētris paucitas sitis inflatiōes ventositates. Rō pȝ. Signa si fuerit ꝑꝑ tertiā cām. s. ꝑꝑ hūoꝛē acetosum sunt paruitas sitis eructuatio acetosa pura cū mł'ta hūiditate. ꝛ si fuerit ex mł'ia ē cū punticitate ꝛ q̄dā siccitate. ratio patet.

¶ Almansoꝛ.

Cum aliqs famem assidue patitᷣ ꝛ cibus post comestionē adeo grauat aut vomere aut ꝑ iferioꝛē regionē ipm eijcere cogatᷣ; rizi dādū ē ei qꝺ cū coqtur ex liquoꝛe q fluit ab agno q i furno assatᷣ ipiguatᷣ ꝛ cauda ꝛ ei similia nec nō ex oi cibo q vnctuosus ē. Et vinuȝ vetus puꝝ dādū ē de quo quātū poterit bibat. Deinde p̄cipiēdū ē ei vt euomat ꝛ hoc regimē ei ꝯseruandū est donec sanetur.

¶ Sillanus.

¶ Determinat ꝺ appetitu canino ꝛ diuiditᷣ i duas. Primo ponit curā eiᵘ qn̄ fit a materia frigida. Scḋo qn̄ fit ꝑꝑ caliditatē resoluētē. Scḋa ibi. (Oꝛ si.) Pꝛia i tres ꝭm ꝙ tria ponit remedia. secūda ibi. (Et vinū vetus.) Tertia ibi. (Deinde p̄cipiēdū.) De p̄ma dicit ꝙ cū qs assidue appetit ꝛ sic post cōestionē cibus grauat eū vt cogatᷣ eū cibū vomere. aut expellere ꝑ secessuȝ. tunc ꝓ cura ꝯuenit exhibere rizū qꝺ dum coqtur ipinguatᷣ ex liquoꝛe q fluit ab agno q assatᷣ i furno. ꝛ similiter cibetᷣ ex oi cibo vnctuoso. rō qꝛ talia vnctuosa supernatāt ꝛ relaxāt os stomachi ꝛ fastidiū iducūt. Ad idē valet oleū viol. potatū cū sero caprino ꝑ plures dies. (Et vinū vetus.) Ponit secūdū remediū dicēs ꝙ vinū antiquū purū quātū ē possibile dȝ sumi. rō qꝛ ꝓuocat vomitū i magna q̄titate natādo i oꝛe stomachi ꝛ sic destruit appetitū ꝛ sic debet dari cū cibo vel post cibū qꝛ meliᵘ ꝑficitᷣ illud. Si tñ itētio eēt resolutio debȝ dari ante cibū ꝛ i pua quātitate. (Deinde p̄cipiēdū.) Ponit tertiū remediū dicēs ꝙ ē p̄cipiēdum vt fiat vomitus. ꝛ sic cum hoc regimine custodiatur donec sanetur.

¶ Almansoꝛ.

¶ Oꝛ si nec cibus eū grauat nec ipm euomit nec ꝑ secessuȝ expellit carnes vaccine sunt dāde ꝛ frumētū coctū vt puls ꝛ rizi cū lacte ꝛ aquā frigidā i potu sumat ꝛ in aere frigido moꝛetur. Hac autē egritudine laboꝛans nihil acetosum ꝛ stipticum nec acutum comedat: sed dulcibus ꝛ vnctuosis solum vtatur.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā quādo fit ꝑꝑ caliditatē resoluentē. Pꝛio facit hoc. Secūdo explicat quedā a qbus opoꝛtet cauere. Similiter explicat quedā que ꝯueniūt. scḋa ibi. (Hac aūt.) De p̄ma dicit p̄mo ꝙ si nō aggrauat patiētē nec ipsuȝ expulit ꝑ vomitū nec ꝑ secessum tūc debēt exhiberi carnes vaccine ꝛ frumentū coctū vt puls ꝛ risum cū lacte vel vinuȝ cū lacte. ratio qꝛ talia sunt difficilis digestiōis replēt stomachū ꝛ nō cito dissoluuntur. Secundo dicit ꝙ debet in potu sumere aquam frigidam. Ratio qꝛ alterat malam complexionem calidaȝ que sic resoluit ꝛ inanit stomacū. Tertio dicit ꝙ dȝ moꝛari in aere frigido. ratio patet per dietam. (Hac autē.) Explicat quedam a quibus debet cauere ꝛ quedam cōuenientia. Pꝛimo dicit ꝙ patiēs hāc dispositionē nō dȝ comedere aliquod acetosum nec punticū nec stipticum nec acutum. ratio qꝛ talia augent appetitum. Secundo dicit ꝙ debet solum vti vnctuosis. Ratio quia deiciunt appetitum.

¶ Circa appetitū pꝛeter naturaleȝ qui dicitur bolismus. est pꝛimo notandum ꝙ bolismus est fames membꝛoꝛum cum destructione appetitus in stomaco ꝛ talis satiatur vno solo bolo. ¶ Secundo notanduȝ ꝙ bolismus fit ex frigiditate

aeris accidentis itinerantibus qui exprimit materiam venaꝝ ⁊ membroꝝ ad stōm ⁊ replet ipsum vnde mēbra remanent famelica ⁊ stomachus replet̄ ⁊ sic destruit̄ appetitus. similiter talis frigiditas mortificat oēm virtutē stomachi. vel fit ex caliditate dissoluēte materiā venaꝝ ⁊ humoꝝ tn̄ ꝙ humores dissoluūt̄ ⁊ mēbra expellūt ad stōm ⁊ destruūt attractionē ⁊ appetitū stomachi vt accidit febrientibus ⁊ laborantibus. ¶ Tertio notādū de signis bolismi. Signa ei⁹ cōmunia sunt añcessio frigoris aeris ⁊ p̄sertim cū qs ī itinere vl̄ alibi ī toto corpe sustinuerit magnā frigiditatē: ⁊ post habuerit desideriū comedēdi ⁊ ipsuꝫ ī breui tēpore amittit ⁊ exiccatio mēbroꝝ: Signa si bolismus fuerit ex aeris frigiditate ⁊ materia in ore stomachi fuerit frigida apparebunt talia: s: fastidiū satietas ⁊ vomitus flegmaticus ⁊ viscosus ⁊ ructus acetosus vel insipidus saliua trahit ad insipiditateꝫ vel ad acetositatē. ⁊ cū hoc sustinuerit frigus ī stomacho ⁊ ī oībus mēbris vt color toti⁹ corpis sit pallidus: aut terreus ⁊ vrina trahēs ad albedinē vel palliditateꝫ: ⁊ pulsus ē debilis paruus ⁊ frequēs ⁊ egestio mollis viscosa ⁊ alba ⁊ aliquādo dura: qꝛ nihil comedit. Signa si bolismus fuerit ex dissolutione vel labore hora vel tēpore calido ⁊ fuerit in cōcauitate vel in ore stomachi colera. apparebūt talia. s. amaritudo oris ardor cū exiccatiōe lingue ⁊ aspitate ⁊ sentiet caliditatem in stomacho ⁊ in oibus mēbris alijs. vrina subtilis cum citrinitate eructuatio famosa color corporis trahēs ad citrinū: ¶ Quarto notandū ꝙ cura si fuerit ex frigiditate aeris cuꝫ cura ex presentia materie frigide in stomacho est vt sumat̄ bis oī die oximel ꝯpositū vel squilliticū cū aqua decoctiōis galange: deinde purget̄ ꝑ vomitū vel ꝑ secessuꝫ cū pillulis fetidis vel stomaticis vl̄ cū decoctiōe facta ex mirobalanis kebulis emblicis ⁊ belliricis. Est enim melior purgatio qꝛ remouet materiā ⁊ stomachū ꝯfortat ⁊ stipticat ⁊ corrugat: ⁊ sic excitat appetitū. deinde comedat electuariū de musco ⁊ dyambra ⁊ dyatrion pipereon ⁊ galangā: Ab extra vngat̄ locus ante prandiū ⁊ ante cenā cuꝫ oleo de mastice ⁊ de spica simul mixtis: Balneet̄ ī aqua decoctiōis absīnthy mellilotī camomille sumach: ⁊ tyriaca aliquādo ⁊ specialiter post purgationē cū vino odorifero: Cibaria sint assata vt plurimū. Cōdiant̄ cū speciebus odoriferis ⁊ bonis: Bibat vinū claꝝ odoriferuꝫ paꝝ stipticum puꝝ: Si bolismus fiat ꝑpter dissolutionē ⁊ laborē hora ⁊ tēpore calidis cū presentia materie colerice ī stomacho ⁊ in ore ei⁹ sumat sepe vinuꝫ de granatis: vel oxizacarā vel aggrestā vl̄ aquā frigidā: deinde purget̄ cū mirobalanis citrinis: aut reubarbaro aut tamarindis dissolutis in aqua decoctiōis prunoꝝ: deinde balneet̄ infirm⁹ cū aqua decoctiōis roſ: mirtilloꝝ ⁊ endiuie: ⁊ post balneū vngat̄ stomachus ⁊ totū corpus cū oleo de mirto ⁊ oleo roſ: mixtis ī qbus sit aliqd aceti: pn̄t etiaꝫ irrorari mēbra ⁊ confortari cū aqua roſ: vel aqua frigida: Comedat carnes elixas conditas cum aggresta vel sumach: vel berberis: Confortent̄ oīa cibaria sua cū rebus odoriferis ⁊ rebus acetosis: Bibat vinū odoriferū clarū bene limphatū vl̄ vinū de granatis cū aqua frigida: Circa appetitū q fames sincopalis dicit̄ notādū ꝙ talis appetitus dicit̄: qꝛ tale accidēs seqtur qd̄ est sincopis: ¶ Secundo notandum ꝙ causa huius appetitus est quando quis habet os stomachi ita debile ⁊ sensibile ꝙ nō pōt tolerare ieiuniū: vnde in hora famis si careat cibo d̄ facili incurrit sincopi: ¶ Tertio notādū ꝙ signa sunt quando quis non tolerat ieiuniuꝫ immo si tolerat cadit in sincopim: ¶ Quarto notandū de cura si tales sint actu in sincopi fricent̄ extrema fortiter ⁊ ligentur ligatione dolorosa ⁊ aspergatur facies aqua roſ: Nō pꝫ: qꝛ oīa trahunt calorē ab extra: Sed si non sit actu sincopis: sed timor sit de casu vtatur pane infuso in vino ⁊ brodio carnium Circa appetituꝫ q dicit̄ corruptus: notandum ꝙ appetitus talis dicitur enormis ⁊ irrationalis: vt cum quis appetit comedere res extraneas humane speciei: vt cretam vel carbones gypsum lutum glandes: pisces ⁊ carnes crudas. ¶ Secundo notandum ꝙ talis appetitus accidit ꝑpter humores corruptos potissime melancolicos existentes in stomacho inficientes stomachum: ⁊ sic causantes appetitum: ⁊ fit in pregnantibus ex materia menstruali ad os stomachi redundante que cum sit multiformis ⁊ diuersa secunduꝫ plurimum diuersimode inficit ⁊ varijs modis conturbat locū appetitus: Sed in alijs non pregnantibus fit: vel qꝛ menstrua retinentur ⁊ ad os stomachi redundant: vel quia epar ⁊ splen oppilantur ⁊ redundat humor melancolicus ad locum appetitus. vel quia in stomacho generantur mali humores melancolici per adustionem vel etiam in venis sicut fit in quartanis vel flegmaticis de flegmate salso ⁊ redundant ad locuꝫ appetitus ⁊ inficiunt ⁊ diuersimode turbant. ¶ Tertio notandum ꝙ signa huius dispositiōis super causas trahuntur ⁊ verificantur ex modo appetendi diuerso. ¶ Quarto notandum de cura. Si appetitus sit corruptus in pregnante: cura est vt comedat sepe dyacitonitē cum speciebus nō laxatiuis. aut electuariū de cardamomo vel diagalanga: Et vomat qbusdam horis post comestionē ⁊ inducat vomitum leuiter prout fuerit possibile cum aqua tepida ⁊ sirupo acetoso. Ungatur os stomachi continue cū oleo de mastice ⁊ spica mixtis ⁊ addatur aliquid aceti: Et de carnibus comedat: vt hedi pullorum assatas ⁊ gallinaruꝫ perdicum ⁊ aliarum auium siluestrium ⁊ aliquando comedat de cerebris hedi ⁊ arietis assatis ⁊ elixatis. Bibat vinū odoriferum clarum purum: Si vero appetitus corruptus est in nō pregnante muliere vel viro sumat ieiuno stomacho oximel compositū cum aqua decoctionis ciperi vel cardamomi. Uel. ℞. oximell' squilliticī. ℥. i. ſ. deinde fiat vomitus cū oximelle ⁊ aqua decoctiōis sinapis seminis attriplicis seminis aneti ceparum ⁊ radicis rafani acuti: deinde sumat electuarium de cardamomo vel de musco vel dyambra. vngatur stomachus ⁊ os eius cum oleo de mastice ⁊ de spica mixtis simul ⁊ addatur aliquid aceti: Sumat cibaria delectabilia. vt carnes castratorum hedorum perdicum fasianorum pullorum caponum. Bibat bonum vinuꝫ odoriferū ⁊ amenum ⁊ cetera.

¶ De dolore epatis. ¶ Sillanus.

Circa rubricam est notandum ꝙ epar potest dupliciter considerari. Uno modo quo ad sui substantiam. ⁊ sic non patitur dolorem. quia substantia epatis de se non sentit: Secundo potest considerari quo ad panniculuꝫ ⁊ sic patitur dolorem aggrauatiuū ratione multiplicationis materiei: ¶ Secundo notandum ꝙ causa doloris epatis est vel mala complexio calida epatis vel frigida ⁊c̄: vel solutio continuitatis vel apostema vel oppilatio in epate: ¶ Tertio notanduꝫ de signis. signa si fuerit ꝑpter malam complexionem calidam sunt: Urina est colerica. egestio tendens ad citrinuꝫ. appetitus in potu est augmētatus ⁊ in cibo est diminutus. pulsus est velox ⁊ leditur a calidis ⁊ iuuatur a frigidis: ⁊ accidit aliquando vomitus diuersorum colorum modo citrinus modo liuidus modo viridis. coadiuuant etiam illa scilicet complexio calida etas iuuentutis cibaria calida tempus calidum. Signa si fuerit propter malam complexionem frigidam sunt color faciei ⁊ totius corporis albus vel palidus vel liuidus. vrina alba vl̄ liuida. pulsus tardus. paucitas sitis. paucitas bone digestionis. egestio liuida declinans ad albedinem pauci fetoris. iuuatur a calidis ⁊ leditur a frigidis. coadiuuat etiaꝫ complexio frigida regimen preteritum multiplicatiuum materie frigide ⁊ similia. Signa male complexionis sicce sunt siccitas oris ⁊ lingue: ariditas corporis. sitis: egestio sicca. pulsus

duritas vrina subtilis. Signa male cõplexionis humide sunt vrina spissa egestio humida paruitas sitis pulsus mollis: inflatio faciei et oculorum: mollities carnis et ipocundriorum. Signũ pnosticũ: oẽs iste passiones male in cacesiam et ydropisiz si diu durauerint finaliter terminãt. ¶ Almansor.

Cum quis male fuerit coloratus et cum hoc malam habuerit formã: habueritqꝫ dolorẽ in dextro latere apud costas posteriores et fuerit eius malus color citrinus et fuerit cũ hoc in ore siccitas et sitis vehemẽs aqua ordei et succi herbaruz vt endiuie et solatri et cuscute cũ sirupo acetoso de zuccaro al: facto in potu tribuat. Emplm̃ quoqꝫ ex duobus sandalis et ros: et cãphora et aqua ros: cũ pãno lineo loco superponat. Ad hoc mõ fiat: pannus in predictis inuolutus suppõat: cũqꝫ tepere ceperit remoueatur et alius loco eius apponat. In potu preterea sumat granatorꝫ succũ et robub q infrigidare consueuerit: Hic quoqꝫ a vino et a cõfectiõibus que de melle fiũt sibi caueat et a cibis calefaciẽtibus: Et sumat trocis: de berberis. Q d. ℞. succi berberis. ʒ. x. se. endiuie. seis citruli portulace oium añ. ʒ. iij. ros. ʒ. ij. rauetseni. ʒ. i. spice. ʒ. ß. i formentur trocisci pondere aur. vni⁹ ex qbus det vnus cũ sirupo acetoso de zuccaro aut cũ succo granati. Venter quoqꝫ si necesse fuerit cum succo fructuum soluat: vt sunt pruna et tamarindi et zuccaro albo. ¶ Gillanus.

¶ Determinat primo de dolore epatis. secundo p cura apatũ epatis remittit nos alibi. secũda ibi. (Si aũt.) Prima in duas. pmo ponit curã epatis qñ fit a caliditate. secũdo quãdo fit a frigiditate. scda ibi: (Or si malus.) Prima in duas. pmo ponit curã p alteratione. secũdo per euacuationẽ. secũda ibi. (Venter quoqꝫ.) Prima i quattuor. pmo ponit curã p sirupũ. scdo p epithima. Tertio p euacuationẽ. Quarto p trociscos. secũda ibi. (Emplꝫ.) Tertia ibi. (In potu.) Quarta ibi. (Et sumat.) De pma dicit ꝙ vbi appareant ista signa. Primo ꝙ fuerit male coloratus. secũdo ꝙ habuerit malaz habitudinẽ. Tertio ꝙ habuerit dolorẽ i latere dextro apõ costas posteriores. Quarto si color eius fuerit citrin⁹. Quinto ꝙ in ore ipsius fuerit siccitas. Sexto ꝙ fuerit sitis suple arguendũ ẽ ꝙ fit a caliditate. rõ pz. Secũdo p cura dicit ꝙ aqua ordei et succi herbarꝫ: vt endiuie solatri cuscute cũ sirupo acetoso facto ex zuccaro i potu detur. Rõ ga talis sirup⁹ deoppilat epar et ifrigidat. Ad idẽ valet sirup⁹ digestiue materie calide epatis. ℞. endiuie nouelle nõ sicce. M. i. lactuce dulcis rostri porcini vtriusqꝫ epatice añ. M. quattuor. seminũ frigidorꝫ sãdalorꝫ al. et ru. añ. ʒ. i. vini mali granati. ℥. i. zuccari albi. lb. ß. fiat sirupus clarificatus vsqꝫ ad. lb. Ad idẽ valet oxizacare sirupi viol. añ. quar. i. sirupi endiuie. lb. i. misce. si colera sit parꝫ grossa addat in pmo sirupo aceti brusci añ. quar. ß. vel aceti. ℥. i. Ad idẽ ℞. sirupi acetosi simplicis sirupi endiuie añ. lb. ß. misce et si vẽter sit cõstipat⁹ adde sirupi viol. ℥. ij. Si vero colera sit adusta addat i sirupo borago et fum⁹ terre. Medicina laxatiua materie calide epatis. ℞. florũ viol. boraginis añ. ℥. ß. prunorꝫ damascenorꝫ tamarindorꝫ añ. ℥. ß. spice nardi. ℈. i. fiat decoctio in aq̃ in qua dissoluat cassie fist. bene pinguis. ℥. i. reubarbari infusi in modico aque endiuie. ʒ. i. fiat colatura vsqꝫ ad quar. i. ß. vel loco reubarbari ponat electuarij de succo ros. ʒ. ij. vl. ℥. ß. si patiens sit fortis. Ad idẽ. ℞. sirupi violarꝫ. ℥. ß. aq̃ ordei q̃r. i. reubarbari infusi i modico aque endiuie. ʒ. i. pilorꝫ spicenardi gra. ij. electuarij de succo rosarꝫ. ʒ. ij. misce det totũ tepidũ i aurora absqꝫ eo ꝙ colet. et his duob⁹ modis vtunt cõiter practicantes. et si colera sit grossa valet ꝙ ponat in predicta colatura loco reubarbari agarici electi et reubarbari electi añ. ʒ. ß. Ad idez dyarob cũ reubarbaro. Ad idem pillule de reubarbaro. ¶ Notãdũ ꝙ ad oppilationez valet. ℞. sirupi de bisancijs. ℥. ij. mellis ros. colati. ℥. i. aque endiuie aque feniculi aque absinthij añ. ℥. ij. fiat iulep pro duab⁹ vicibus detur in aurora. (Emplastrũ.) Ponit curã p epithima ex duobus sandalis ros. cãphora et aqua ros. in panno lineo supponatur epati. secundo dicit ꝙ cũ calefit pannus debet remoueri. rõ remedij quia infrigidat et epar calefactũ confortat. ¶ Notandum ꝙ epithima potest sic formari. ℞. aque ros. ℥. vi. sandal. al. et ru. et ros. ru. añ. ʒ. i. cãphore. ʒ. v. puluerizentur omnia et misceantur cum. ℥. i. aceti. Ad idem valent succi lactuce succi solatri aque endiuie añ. lb. ß. aqua ros. quar. ß. aceti al. ℥. i. sandal. al. et ru. seminis citri puluerizatorꝫ añ. ʒ. i. misce. Ad idem emplastruz. ℞. ros. ℥. ß. seminis papa. al. quar. ß. succi absinthij facta residẽtia q̃r. i. succi solatri. lb. ß. aceti. ℥. i. farine ordei. q. sufficit puluerizãda puluerizentur misce omnia et fiat emplastrũ mediocriter liquidũ. ¶ Sed hic sciendum ꝙ ista valent corpore mũdificato quia aliter incuniarent materiam. Ad idem sumatur cucurbita et incidatur et frustum eius super epar ponatur. Ad idem cerotuz sandalorum mesue est bonum. (In potu.) Ponit curaz per potum dicens ꝙ in potu debet sumere succum granatoruz et succos infrigidantes. Ad idem valet iuleb ros. cum aqua endiuie. Ad idem vinum crispinum. Ad idem. ℞. aque buglosse aque capillorum veneris aque endiuie añ. lb. i. ß. vini mali granati. ℥. i. zuccari albi quar. ij. fiat iulep. (Hic quoqꝫ.) Hic oñdit a qb⁹ dꝫ se abstinere. et pmo a vino. ratio ga calefacit. secundo dicit ꝙ debet se abstinere a confectionibus de melle propter idem. Tertio dicit ꝙ a cibis calefaciẽtibus. ¶ Notandum ꝙ dieta debet esse talis. comedat succum ordei vel auene vel spinachia vel cucurbita cum agresta vel aceto endiuia portulaca persica pruna acetosa. Si patiens esset debilis comedat carnes edi pullorum et similia alteratas cum endiuia lactuca vel aggresta vel vino de granatis vel succo berberis vel acetose. (Et sumat.) Ponit curam per trociscos dicens ꝙ debet sumere trociscos de berberis. ratio quia sunt infrigidantes. secũdo ponit descriptionez que est. ℞. succi berberis. ʒ. x. seminis endiuie seminis citrulli seminum portulace omnium añ. ʒ. v. ros. ʒ. ij. reuadseni. ʒ. i. spice. ʒ. ß. informentur trocisci pondere. ʒ. vnius ex quibus detur vnus cum sirupo acetoso de zuccaro aut vino de granatis. Ad idem trocisci de camphora et de spodio. Ad idem trocisci de sandalis. ¶ Notandum ꝙ confectiones ad idem valentes sunt tria sandali dyarodon abbatis stomaticum frigidum zuccarum ros. ¶ Secundo notandum ꝙ medicine simplices infrigidantes epar caliduz sunt endiuia lactuca viole sandali rose solatrum spodium camphora. quattuor semina frigida. maiorana scilicet melonuz cucurbite. cucumeris et citrulli acetum aqua ros. aqua endiuie aqua solatri et aqua fontium. (Venter quoqꝫ.) Ponit curam per euacuationem dicens ꝙ venter debet solui cuz succo fructuum solubilium. ¶ Almansor.

¶ Or si malus color qui est cum dolore epatis fuerit albus medius videlicet inter eum qui est cum fluxibilitate et eum qui est cũ tumore fueritqꝫ cum eo ventris solutio et palpebrarum atqꝫ extremitatum tumor trocisci de rauedseni cum

sirupo acetoso de melle i potu dādi sunt: q̄ð. ℞.
spice masticis succi eupatorij succi absinthij se-
minis feniculi anisi oīuʒ an̄: ʒ: ij: rauedseni: ʒ: x: in
formenť trocisci pondere aur̄: vnius ex qbꝰ vnꝰ
in potu oī die tribuať. Sumanť ꝑterea mastix
spica ciperi squinantuʒ calamus aroma: crocus
myrrha: deide myrrha ⁊ mastix in vino dissolu-
ta cum alijs misceantur: ⁊ ex eis emplastrū epa
ti superponať. Eger vero a cibis frigidis ⁊ gros
sis abstineat. ¶ Gillanus.

¶ Pōit curā doloris epatis ꝓuenietis a frigiditate ⁊ diuidi
tur in quattuor. Primo ponit curā ꝑ trociscos: secundo per
empl̄m: Tertio ōndit a qbus se cauere dʒ: Quarto docet q̄-
dam alia qñ ꝑdicta nō sufficiūt: scða ibi: (Sumanť:) Ter-
tia ibi: (Eger). Quarta ibi: (Si autē hoc:) De pma dič ꝙ si
ista signa appareāt: s. ꝙ malus color cū dolore epatis fuerit
albus: Secūdū ꝙ fuerit fluxus vētris: Tertiū ꝙ fuerit tu-
mor palpebraꝝ ⁊ extremitatū: suple arguēdū ē ꝙ dolor epa
tis sit a frigiditate: rō patet: Scðo ꝑ cura dič ꝙ trocisci ra-
uedseni cū sirupo de melle sunt dādi in potu: rō q̄r calefaci-
unt epar ⁊ incidūt materiā frigidā epatis ⁊ ipsum cōfortāt:
Tertio ponit descriptionē trociscoꝝ de rauedseni. ℞. ma-
sticis spice eupatorij an̄: ʒ: ß: succi eius seminis feniculi anisi
oīuʒ an̄: ʒ: ij: rauedseni: ʒ: x: in formenť trocisci pōdere: ʒ: vniꝰ
de qbus in potu vnus i die deť: Ad idē trocisci de absinthio
trocisci ð eupatorio: Ad idē trocisci de reubarbaro meś: Ad
idē dyacostū mesue: Ad idē cōfectiōes: s. dyacalamētū dya-
nisum dyaciminū ⁊ similes. (Sumanť:) Ponit curaʒ ꝑ em
plastruʒ dicēs ꝙ sumanť masticis spice ciperi squinanti ca-
lami aromatici croci myrre an̄: deinde myrra ⁊ mastix in vi
no dissoluti cū alijs misceanť ⁊ ex eis emplastruʒ epati sup-
ponať: Rō: q̄r calefacit epar: Ad idē empl̄m ceroneon nico-
lai: Ad idē valet epithima tale: ℞. succi eupatorij: lb: i: aceti.
℥. ß. vel. ʒ. iij. spicenardi. ʒ. i. ß. tepefiat ⁊ infundať pānus ⁊ su-
perponať epati. ¶ Notādū ꝙ anteq̄ȝ applicenť ꝑdicta de-
bet ꝑmitti talis sirupus digestiuus materie flegmatice. ℞.
radicis feniculi petrosl̄: an̄: quar. ß: radicis apij. ℥: i: eupatorij
capill: vene: recentiū an̄: M: i: scolopēdrie: M: i: macis cus
cute an̄: ℥: ij: sigritie rase vuaꝝ passaꝝ mundataꝝ ab arillis
an̄: ℥: i: aceti al: ℥: i: mellis electi zuccari al: an̄: lb: ß: fiat sirupꝰ
clarificatus vsq̄ȝ ad quar: v: Ad ideʒ sirupus de eupatorio:
Ad idē sirupus acetosus dyarodō: Ad idē sirupus de bisan-
tijs: silr̄ ⁊ sirupꝰ acetosus cōpositus: Ad idem secaniabin de
keysin: aut senantabin de colo: Medicina laxatiua: ℞. floꝝ
boraginis buglosse an̄: ℥: iij: ʒʒ: al: ℥: ß: piloꝝ spice: ℈: i: agarici
electi polipodij quercini an̄: ʒ: ß: fiat decoctio i qua dissolua-
tur turbith bene gūmosi mūdi interiꝰ ⁊ exteriꝰ: ʒ: i: fiat cola
tura vsq̄ȝ ad quar: v: deť i aurora: Ad idē valet dyarob cuʒ
turbith: ℥: ß: (Eger vero:) Ostēdit a qbus debet se abstinere
⁊ dicit ꝙ a cibis grossis ⁊ frigidis: rō pʒ: ¶ Notandū ꝙ cibi
cōueniētes sunt sicut sunt carnes pulloꝝ hedoꝝ columbo-
rum perdicis fasianorum ⁊ aliaꝝ auiū similiū: rō quia sunt
facilis digestiōis ⁊ boni nutrimēti ⁊ calidi ⁊ possunt condiri
cum speciebus. ¶ Almansor.

¶ Si aūt hoc nō suffecerit trocisci de lacca cum
apozimate de radicibus sunt dandi: Trocisci āt
de lacca sūt: q̄ð. ℞. lacce rauedseni amboꝝ an̄: ʒ:
iij: spice se: apij ameos masticis sq̄nāti se: iunipe
ri amigdalaꝝ amaraꝝ costi amari rubee succi eu
patorij assari aristol: ro: gentiane oīum an̄: ʒ: i: ⁊
: ß: informenť ex his trocisci cum pondere: i: aur̄:

Apozima de radicibus: ℞. corti: radicis apij fe-
niculi amboꝝ an̄: ʒ: x: se: apij se: feniculi floris sq-
nanti ameos omniū an̄: ʒ: v: rosarū rubeaꝝ spice
odorifere amborū an̄: ʒ: iij: coquanť in lb: i: aque
donec ad tertiā redeāt ⁊ deť i potu cū ꝑdictis tro
ciscis: Si aūt apāta in epate fiāt: eoꝝ cura erit vt
apātū q̄ in stomacho generanť: ¶ Gillanus.

¶ Ponit curā per aliud quādo predicta nō sufficiunt: Pri
mo facit hoc: secūdo ponit descriptionē illaꝝ medicinaruʒ:
ibi: (Trocisci:) De pma dicit ꝙ si illa nō sufficiāt debēt dari
trocisci de lacca cū decoctiōe ð radicibꝰ: rō q̄r deducūt ma-
teriā flegmaticā ⁊ calefaciūt epar ⁊ ꝓuocant vrinā: Ad ideʒ
valēt dyalacca: silr̄ ⁊ dyacucuma ⁊c̄: (Trocisci:) Hic auctor
ponit descriptionē trociscorum de lacca: secundo ponit de-
scriptionē decoctiōis de radicibus: secūda ibi: (Apozima:)
De prima dicit ꝙ trocisci de lacca sunt: ℞. lacce reuedseni
amboꝝ an̄: ʒ: iij: spice seis apij ameos masticis sq̄uināti se-
minis iuniperi amigdalaꝝ amaraꝝ costi amari rubee sicci
eupatorij assari aristol: ro: oīuʒ an̄: ʒ: i: ß: iformēť ex his troci-
sci pōderis: ʒ: vnius: (Apozima:) Ponit descriptionē deco-
ctiōis de radicibus: ℞. corticis radicū apij seminis feniculi
floꝝ sq̄nanti ameos an̄: ʒ: v: roś: ru: spice odorifere amborū
an̄: ʒ: iij: coquanť i: lb: i: aque donec ad tertiā ptē redeat: (Si
aūt:) Hic ꝑ cura apātis epatis remittit nos dicēs ꝙ si fiant
apāta in epate talia curanť sicut apāta stomachi: ⁊ illa ē cau
sa quare raś nō ponit curā: Aliter pōt dici q̄r vtplurimū est
mortale: ¶ Notandum circa apāta epatis ꝙ quedam sunt
in concauo: quedam in gibbo: quedam in lacerto qui est su-
pra epar: ¶ Secundo notandum ꝙ cause apostematis epa
tis: aut sunt interiores aut sunt exteriores: Interiores sunt
crapula indigestio stomachi debilitas digestiue epatis ma-
litia mūdificatiōis chistis fellis ⁊ splenis aggregatio hūoꝝ
i epate: siue hūor sit sanguis siue colera siue flegma siue me-
lancolia: ¶ Tertio notādū ꝙ signa cōia apātis epatis sunt
hec: continuus dolor dextri ypocūdrij grauitas ⁊ malitia decu
bitus supra vtrūq̄ȝ latus: ⁊ iō decūbūt supra dorsuʒ: malitia
coloris ⁊ habitudinis: Signa si apā sit in gibbo sunt q̄a hic
sentiť grauitas illic sentiť tensio apud suspēsoria ⁊ ad tactū
ꝑcipiť tale apā ⁊ precipue in excarnato: tussis sicca malitia
anhelitꝰ ꝑpter cōitatē diafragmatis ⁊ pulmonis i nocumē-
to: minorať vrina ⁊ q̄ñq̄ȝ retineť anhelitꝰ cū apā fit magnū
⁊ apparet in figura lunari: Sed apā factū i lacertis sup epar
apparet in figura oblonga i figura stili: ⁊ ꝑ hoc apparet diffe
rentia inter vnū ⁊ aliud: Signa si apostema epatis sit i ꝯca-
uo sunt grauitas minor ꝑpter sui sustētatiōnē supra stoma-
chū ⁊ nō ē tussis ⁊ cōstrictio anhelitꝰ de qbus ē curādū ⁊ nō
tm̄ cadit sub tactu ⁊ cōicat meseraicis ⁊ stomacho vtpluri-
mū: ⁊ iō apparet singultꝰ ⁊ nausea: Signa apātis calidi san-
guinei sunt vrina rubea ⁊ spissa pulsus magnꝰ latus ⁊ mollis
color faciei rubeus mixtus fuscedini dolor sub costis aggra
uatiuus cuʒ pulsatiōe ⁊ motu: habitudo carnosa sanguinea
regimen precedēs multiplicatiuū sanguinis: dulcedo in ore
Apostematis colerici signa sūt: vrina ru: acuta pulsus velox
⁊ durus color faciei ⁊ totiꝰ corpis citrinus oris amaritudo ⁊
vehemētia sitis: Signa apātis flegmatici sunt vrina pallida
⁊ spissa: pulsus paruus ⁊ mollis: color totius corpis albꝰ vel
liuidus: habitudo pinguis ⁊ mollis: regimen precedēs mul-
tiplicatiuū flegmatis: ⁊ non sentiť cū duritie: Signa apātis
melancolici sunt: q̄r vrina est clara subtilis pulsus puus stri
ctus ⁊ durus: color faciei ⁊ totiꝰ corpis fuscus ⁊ cinericius ⁊
sentiť res dura: Pronosticatio fluxꝰ vētris cuʒ apāte epatis
est mortalis: omne apā epatis generat oppillationē: oppila-
tio indigestionē: indigestio aquositatē ⁊ aquositas idropisiʒ

⁊ sic apostema epatis pronosticatur idropisiʒ. Apostema durũ epatis nisi velociter medicet̃ a ꝑncipio pessimũ ẽ ⁊ icurabile. Apostema gibbi terminat̃ trib⁹ modis ꝑ sudorẽ ꝑ vrinaʒ ⁊ ꝑ fluxuʒ sanguinis nariũ. Apostema ẽt qꝺ ẽ in cõcauo etiã terminat̃ tribus modis: s. ꝑ sudorẽ ꝑ fluxũ vẽtris ⁊ per vomitũ. Apa gibbi est deterius q̃ȝ apa qꝺ est in cõcauo ipsi⁹ epatis. Cura apatis i eodẽ est eadẽ cura cuʒ apostemate stomaci ⁊ ꝯuenit cũ cura male discrasie epatis pẽdẽtis a materia q̃ cura fit ꝑ flebotomiã ꝑ digestiuũ ꝑ solutiuum ꝑ epithima per confectiones per emplastra ⁊c.

De icteritia. — Sillanus.

Circa rubricã ẽ notadũ ꝙ ictericia ẽ vniuersalis cutis defedatio absq̃ȝ ipsius inequalitate. Secundo notãduȝ ꝙ ictericie tres sũt spẽs: s. citrina viridis ⁊ nigra: Citrina fit ex expulsiõe colere citrine vel rubee ad ipsaȝ cutim: sed viridis causat̃ ex expulsione colere prassine ad ipaȝ cutim: qꝛ ipa colera ẽ viridis ⁊ ambo sunt vitio epatis: Nigra fit ex expulsiõe colere nigre ad cutĩ: ⁊ hec põt fieri vitio splenis ⁊ hoc ẽ vtplurimũ: silr̃ põt fieri vitio epatis. Tertio notãdũ ꝙ ictericia citrina vl̃ viridis põt fieri vl̃ ꝓpter malã cõplexionẽ epatis calidã: vñ multiplicat̃ colera ĩ mlt̃a q̃ȝtitate: vl̃ ꝓpter oppilationẽ vie chistis fellis: s. illi⁹ ꝑ quã trahit̃ colera: vl̃ illius ꝑ quã ad itestia mittit̃: vl̃ illi⁹ ꝑ quã mittit̃ ad stomacũ: ⁊ ex istis cãis fit vtplurimũ: ⁊ iõ dixi eas. Sed icteritia nigra fit ꝓpter splenẽ: s. ꝓpter oppilationẽ factã in meatu ꝑ quẽ attrahit melancoliã ab epate: vl̃ ꝑ quẽ expellit ad stomachũ: vel ad intestina: vel ꝓpter caliditatẽ supfluã epatis: vel venaꝝ adurẽtẽ sanguinẽ sicut cõtingit in febribus: aliqñ ꝯtingit ꝑ viã crisis: aliqñ vi sint homatis ꝯtingit. Quarto notãdũ ꝙ signa ictericie ꝓpter multitudinẽ colere sunt macies totius corporis: grauedo ꝑtis dextre ⁊ expellit̃ vomitu colera vel secessu icteritia manẽte in eodẽ statu: ⁊ vrina manet ru. ⁊ spissa. Signa si fuerit oppilatio pori fellei transeuntis a chisti fellis ad itestina sũt q̃a egestio subito fit alba: difficultas exitus fecis vt apparet aliqñ vomitus colere ⁊ oris amaritudo ⁊ sitis ⁊ si epar sit debile i expulsione supfluitatũ ad alia loca vrina remanet tincta ⁊ spissa: Signa si fuerit ꝓpter oppilationẽ pori vadẽtis a chisti fellis ad stomachũ sunt qꝛ vrina ⁊ egestiones sunt grosse substantie rubee sicut lutũ armenũ ꝑꝑ effusionẽ colere ad intestina ⁊ vias vrinales ⁊ ꝙ infirmus est absq̃ȝ omni amaritudine oris ⁊ sine vomitu colere oio. Signa icteritie nigre ꝓpter splenẽ sũt durities splenis ⁊ grauedo eius ⁊ magnitudo ⁊ aliqñ sunt egestio ⁊ vrina nigra: Signa si fuerit ꝓpter epatis caliditatẽ ⁊ venaꝝ adurentiũ sunt nocumẽta manifesta in epate ⁊ nõ in splene nisi i ꝓcessu fiat cõicatio. Pronosticatio i icteritia: egestio crocea i colore ⁊ remissio vrine sine aliqua alleuiatiõe ⁊ insomnietas ⁊ ablatio appetit⁹ sũt signa mala valde ⁊ cõtraria sunt signa bona valde. In icteritia si epar sit durũ malũ ẽ: rõ pȝ. Icteriti valde nõ fiũt inflati propter caliditatem coleram resoluenteȝ: ⁊ si sic est signum mortale.

In icteritia emorroides innate bonuȝ. — Almansor.

Si cuȝ icteritia fuerit febris: succus endiuie ⁊ solatri ⁊ aqua ordei egro i potu tribuat̃. Ipse quoq̃ȝ ex cucurbita ⁊ crisolocãna ⁊ citrullis ⁊ his similibus herbis frigiditati attinentibus nutriẽdus ẽ. Et sirupũ acetosum ex fortissimo aceto i potu sumat. Epati ꝑterea emplastrũ ex duob⁹ sandalis ẽ supponẽdũ. Et venter ex succo prunoꝝ ⁊ zuccaro soluendus. Qꝛ si nõ suffecerint trocisci de cãphora cũ succo granatoꝝ dãdi sunt. Trocisci de cãphora: ℞. zuccari spodij rosaꝝ rubearuȝ oium añ. ʒ. iij. seis endiuie seis citrulloꝝ cucurbite lactuce portulace seminũ ex oibus sandalis ru. oium añ. ʒ. i. ifomẽtur ex his trocisci põdere. ʒ. ij. ex q̃bus quotidie vn⁹ cũ sexta: ʒ. i. de cãphora det̃. Si aũt eger venas habuerit plenas fuerit q̃ȝ diu ex quo minut⁹ nõ fuerit flebotomet̃.

Sillanus.

Determinat de icteritia: Primo ponit curam eius quando fit a febre: secundo quando fit sine febre: Tertio reuertitur ad ponendum curam icteritie quando fit cum fe. secunda ibi. (Qꝛ si.) Tertia ibi. (Icteritie preterea.) Prima in duas: primo ponit curam per medicinas alteratiuas ⁊ euacuatiuas: Secundo ponit curam per flebotomiam ostendẽdo quando debet fieri cura per flebotomiam: secunda ibi. (Si autem.) Prima in sex: primo ponit curam per potum: secundo per dietam: Tertio per sirupum. Quarto per epithima: Quinto per medicinam laxatiuam: Sexto per trociscos: partes patebunt per se: De prima dicit ꝙ si cum icteritia fuerit fe.: in potu debet dari succus lactuce solatri ⁊ aqua ordei: ratio quia alterant malam complexionem calidam ex qua fit icteritia ⁊ cetera. (Ipse quoq̃ȝ.) Ponit curam per dietam dicens ꝙ patiens est cibandus ex cucurbitis crisolocanna citrullis ⁊ similibus herbis frigidis: vt sunt endiuia nouella lactuca scariola condite cum aggresta vel vino granatorum: Ad idem succus ordei. Ad ideȝ valent carnes pullorum vel hedorum condite cum dictis herbis frigidis vel aggresta vel vino granatorum: bibat vinum limphatuȝ valde debile album clarum ⁊ cetera. (Et sirupum.) Ponit curam per potum dicens ꝙ debet sumere in potu sirupuȝ acetosum ex fortissimo aceto: Ad idẽ valet sirupus de endiuia vel de portulaca. Ad idem valet talis sirup⁹. ℞. endiuie scariole lactuce cicoree melliloti añ. M. i. scolopendrie capillorũ veneris añ. M. i. pruna numero. xx. seminis melonis cucumeris cucurbite citrulli ciperi capparis accori añ. ʒ. i. pistentur ⁊ buliant in lb. iij. aque donec medietas sit consumpta: coletur ⁊ in colatura addantur. lb. ij. zuccari vel mellis reducatur ad ignem ⁊ coletur ⁊ postea sirupizetur ⁊ valet maxime si sit icteritia de oppilatione. (Epati preterea.) Ponit curam per epithima dicens ꝙ epithima ad epar ex duobus sandalis est approximandum suple cum aqua endiuie ⁊ aqua ros. ⁊ ponitur in forma. ℞. aque endiuie ⁊ aque rosa. añ. ℥. iiij. sandalorum al. ⁊ rub. añ. ʒ. i. misce. (Et venter.) Ponit curam per medicinam laxatiuam dicens ꝙ venter est euacuandus cum succo prunoruȝ ⁊ zuccaro. ratio patet. Ad idem valent medicine laxatiue dicte in. c. de dolore epatis. ideo recurratur illic quia euacuant materiam colericaȝ ab epate. (Qꝛ si non.) Ponit curam per trociscos dicens ꝙ si non sufficiant que dicta sunt trocisci de camphora cum succo granatorum sunt dandi: ratio patet. Secundo ponit eorum descriptionem. ℞. zuccari spodij ros. ru. omnium añ. ʒ. iij. seminis endiuie seminis citrullorum cucurbite portulace seminuȝ ex omnibus sandalis. ru. omniuȝ añ. ʒ. i. ifomẽtur ex his trocisci ponde. ʒ. ij. ex quibus quotidie vnus cum vino. ℥. vnius detur. Ad idem tria sandali dyarodon abbatis. (Si autem eger.) Ponit curam per flebotomiam dicẽs ꝙ si eger habuerit venas plenas ⁊ fuerit longum tempus ex quo nõ fuerit flebotomatus tunc debet fieri flebotomia ex basilica: ratio patet.

Almansor.

Qꝛ si icteritia fuerit sine fe. venter ex his pillulis soluat̃: q̃. ℞. aloes. ʒ. i. scamonee quartam. ʒ. vni⁹. ex his cũ succo endiuie ꝯfectis fiãt pillule ⁊ sufficiẽt ad dosim. i. deinde dent̃ trocisci de lac-

ca cum apozimate de radicibus. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã ictericie sine fe: ⁊ diuidit̃ in duas: Primo facit hoc: Scd̃o ponit curã itendẽdo ad defedationẽ remanẽtẽ in oculis: Scd̃a ibi. (Si aũt ictericia) Prima ĩ duas: Primo ponit curã ꝑ euacuationẽ: Scd̃o ꝑ trociscos: Scd̃a ibi. (Deide dẽtur). De ꝓma dicit ꝙ si sine fe: fuerit ictericia dꝫ fieri euacuatio cũ pillulis istis. ℞. aloes: ʒ. i. scamonee q̃rtã vnius: ʒ. agarici partes: ij. ʒ. vnius: succi eupatorij tertiam: ʒ. vnius: ex his cũ succo endiuie ꝯfectis fiãt pillule ⁊ sufficiũt ad dosim vnã. Ad idẽ valẽt pillule de reubarbaro: ¶ Notandũ ꝙ si sit sine fe: signũ ẽ ꝙ sit a mã mixta: s. colera ⁊ flegmate: ⁊ tales pillule euacuãt colerã ⁊ flegma: ¶ Scd̃o notandũ ꝙ añ euacuationẽ est ꝯueniẽs premittere sirupũ acetosuꝫ cõpositũ: vel sirupũ q est de bisãtijs: (Deide dẽtur): Ponit curã ꝑ trociscos dicẽs ꝙ post euacuationẽ debẽt dari trocisci de lacca cũ decoctiõe de radicibus: Ratio qꝛ aperiũt vias vrine ⁊ ꝓuocãt vrinã ⁊ sic euacuãt colerã ⁊ flegma Ad idẽ trocisci de reubarbaro: Ad idẽ dyalacca. Ad idem aqua raphani distillata. Ad idẽ comestio eupatorij: Ad idẽ ℞. succi artanie: ʒ. iiij: dissolue cũ zuccaro ⁊ coque vsqꝫ ad: ʒ. ij: ⁊ ẽ exꝑtũ ⁊ ꝓuocat sudorẽ: ¶ Almansor:

¶ Si aũt ictericia in oculis remãserit eger fortissimũ acetũ paulatĩ olfaciat: ⁊ balneũ igrediat̃: ei⁹ quoqꝫ oculis q ictericiã cũ febre patit̃ aq ros: imittẽda ẽ: Ictericie ꝓterea valde ꝯfert vt eger per. iij: hebdomadas sex bibat. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã defedatiõis cutis remanẽtis in facie ⁊ in oculis: ⁊ diuidit̃ in tres f̃m ꝙ ponit tria remedia: Scd̃a ibi. (Et balneũ ingrediat̃): Tertia ibi. (Eius quoqꝫ): De ꝓma dicit ꝙ si defedatio remãserit in oculis eger debet odorare fortissimũ acetũ paulatim: Ratio qꝛ rõne mordicatõis quã inducit in cerebro ĩcitat virtutẽ expulsiuã cerebri ad expellẽdũ: Itẽ qꝛ subtiliat mãꝫ ⁊ ꝓparat ipsam ad expellendũ: (Et balneũ igrediat̃): Ponit curã ꝑ balneũ dicens ꝙ debet ingredi balneũ: Ratio qꝛ resoluit mãꝫ illã: Ad idẽ valet lauare oculos cũ aqua decoctõis camomille: (Eius quoqꝫ): Ponit curã ꝑ aliud locale dicẽs ꝙ in oculis patiẽtis icteritiam debet poni si sit cũ fe: aqua ros: ⁊ valet in ꝓncipio maxime: Ratio qꝛ ĩfrigidat ⁊ ꝓhibet fluxũ materie ad oculos: (Icteritie): Reuertit̃ ad ponẽdũ curã icteritie cũ fe: dicens ꝙ valde ꝯfert vt patiẽs ꝑ tres hebdomadas bibat sex: i. aquã lactis: Rõ qꝛ mũdificat sanguinẽ a cholera adusta: ⁊ ꝓ tãto valet similiter in scabiosis: ¶ Notandum ꝙ cura icteritie nigre perficitur sicut cura doloris splenis cuꝫ sirupis ⁊ medicinis euacuantibus melancoliaꝫ de quibus infra dicetur ⁊ cum clisteribus ⁊ flebotomia:

¶ De idropisi. ¶ Sillanus.

Circa rubricã est notãdum ꝙ idropisis est egritudo mãlis cuius causa est mã exuberans frigida mẽbra igrediẽs ⁊ crescũt ꝑ eam: aut oĩa mẽbra manifesta: aut loca partiũ in qbus fit regimẽ nutrimẽti ⁊ humorꝫ: Aliter diffinit̃ sic: Idrops est error virtutis nutritiue ĩ toto corpore sequẽs ĩmutationẽ v̓tutis digestiue in epate: ¶ Scd̃o notãdũ ꝙ spẽs idropisis sunt tres: s. asclites timpanites et iposarcha: ¶ Tertio notãdũ ꝙ cause idropisis sunt aut extrĩsece aut ĩtrĩsece: Extrĩsece sunt sicut ꝑcussio casus nimia caliditas nimia frigiditas fluxus sanguinis superfluus: aut vẽtris ⁊ similia: Cause ĩtrinsece aut sũt ab alijs mẽbris: aut ab epate: Si ab alijs mẽbris tũc sũt ista qbus cõpatit̃ epar: vel cũ qbus habet colligantiã: vt ꝓpter passiones stomachi meseraycaꝝ vel matricis vesice renũ splenis dyafragmatis pulmonis ⁊ sic de alijs: si ab epate aut ꝓpter morbos ꝯsimiles sicut sunt mala cõplexio calida vel frigida ⁊c: Aut ꝓpter morbos officiales: sicut sunt oppilatio apostema ⁊ similia: aut ꝓpter morbũ cõmunẽ sicut est solutio ꝯtinuitatis: ⁊ hoc in generali: cause idropisis asclitis in speciali sũt due: s. añs ⁊ ꝯiuncta: Causa añs est debilitas digestiue epatis non potentis ꝯuertere chilum in debitos humores ⁊ ꝯuertit ad aquositatẽ: ⁊ hec debilitas fit a frigiditate ⁊ a caliditate resoluente calorem naturalem: Causa coniuncta est aquositas in epate generata effusa per porositates ad concauitatẽ que est inter syphac et intestina: Causa idropisis timpanitis est duplex: scilicet antecedens et coniuncta: Causa antecedens est debilitas virtutis digestiue membrorum: vnde nutrimentum vel chilus conuertitur in ventositatem ⁊ potest fieri a frigiditate et a caliditate resoluente calorem naturalem: ⁊ hec debilitas est minor ea que generat aquositatem: Causa coniuncta est ventositas contenta inter syphac ⁊ intestina: Causa idroposis iposarce est duplex: scilicet antecedens ⁊ coniuncta: Antecedens est debilitas virtutis digestiue membrorum vnde nutrimentum cõuertitur ad naturam flegmatis et non potest debite vniri membris: Causa coniũcta est materia flegmatica sparsa per membra que non potest adherere et coniungi cum membris: ¶ Quarto notandum ꝙ signa que significant idropisim futuraꝫ sũnt: Primo quando superfluitates que solent expelli per tempus solitum longo tempore retinentur: sicut est sudor: egestio: vrina: emorroides: menstrua et similia: Secundum signum est cazesua: idest inflatio faciei: Tertium est mala coloratio faciei preter solitum: Signa cõmunia idropisiscentis sunt inflatio pedum et oculorum: tumor ventris dolor in latere dextro: sitis: diminutio appetitus cibi: mala coloratio: Signa asclitis sunt grauitas in ventre sensibilis ⁊ cũ percutitur venter auditur sonus sicut sonus aque commote: etiam quando mutatur de latere in latus: et tactus eius est sicut tactus vtris pleni aqua et non magnificantur membra omnia sicut in iposarca: scilicet collum et extrema alia preter pedes: imo extenuantur: pulsus est paruus frequens declinans ad duriciem extensione velaminis et aliquando decinat ad mollitiem ex leuitate humiditatis superflue: vrina colorata: quia non fit sequestratio superfluitatis: Signa timpanitis sunt egressio vmblici plurima et tensio mirach in modum timpani et corde et membrorum arefactio et cum percutitur manu venter sonat quasi vter inflatus non sicut vter plenus aqua: et patiens eructuationẽ per illam alleuiatur et per exitum ventositatis: pulsus velox frequens et durus: vrina est subtilis non multum tincta habens ampullas magnas: Signa iposarce sunt vniuersalis inflatio omnium membrorum et faciei et cum digitis premitur in omni loco corporis apparet pressura et remanet vestigium et non inflatur venter nec vmblicus vt in timpanite et asclite: et plerunqꝫ sequitur fluxus ventris et leuitas nature tendens ad albedinem: ⁊ fit pulsus vndosus ⁊ latus et lenis: Pronosticatio omnis idropisis in acuta febre malum: fluxus ventris superueniens idropico sine alleuiatione est mortalis: fetor anhelitus et sputi et egestionis et sudoris signum est mortis quando in ydropico est: egestio sicut est lotura carnis vel sanguinis coagulati proximus est morti: Urina biscolor sicut cum est rufa inferius et liuens superius vel econuerso: vel rubea superius et nigra inferius est mortalis: Si ydropico superueniat disnia et difficultas anhelitus et fluxus ventris infra tres dies morietur: ydrops in complexione calida et sicca est valde mala: ydrops que prouenit ab epate est peior illa que prouenit a splene vel ab alijs membris: ydrops asclites est inter omnes alias peior deinde tympanites: deinde yposarca: ¶ Almansor.

Cum vēter post epatis dolorē ꝛ fe. augumētari ceperit ꝛ qđ ē ab vmbilico vsq3 ad femur exteri⁹ ꝓminuerit ꝛ cutis q̄ est ibi subtiliari ꝛ albere visa fuerit ꝛ cū vēter mouet᷑ audit᷑ son⁹ q̄si aq̄ i vase nō pleno mote ꝛ si cū his vrina fuerit rubea: parua ē hn̄da fiducia ꝛ ꝓprie si virtutis nō affuerit fortitudo. ¶ Sil.

¶ Determinat de ydropisi ꝛ diuidit᷑ i tres: q2 pmo determinat đ asclite: Scđo đ yposarcha: Tertio de tympanite: Secūda ibi: (Et si palpebre). Tertia ibi: (Si vero vēter): Prima i duas: Primo determinat de ydropisi asclite qn̄ est cū fe: Scđo qn̄ est sine fe. Scđa ibi: (Si aūt cū hac): Prima in duas: Primo docet ꝓnosticari: Scđo ponit curā: Scđa ibi: (His tn̄): De pma dicit ꝙ si appareāt ista signa: Primū qn̄ vēter ceperit augeri post dolores epatis ꝛ fe: Scđ3 qn̄ illud qđ est ab vmbilico vsq3 ad femur ꝓminuerit: Tertia ꝙ cutis ibi visa fuerit albere: Quartū cū vēter mouet᷑ auditur sonus quasi aque cōmote i vase nō pleno: Quintū q2 vrina visa fuerit rubea: istis signis apparētib⁹ parua est habēda fiducia in ydropisi asclite ꝛ p̄cipue si fuerit debilitas v̄tutis: Ratio signoꝝ patet. ¶ Almansor.

¶ His tn̄ si virt⁹ fortis fuerit ꝛ vēter vehemēter sicc⁹ pil: de rauedseni q̄ recipiūt mezereon dāde sūt: q: ℞: rauedseni succi eupatorij seminis endiuie oiu3 an̄: ʒ. iij: agarici: ʒ: v: mezereō: ʒ: x: fiāt ex his pillu: q̄ꝝ dos: sit: ʒ: ij: ꝛ. ß: ex qb⁹ quaq3 hebdomada dosis vna sumat᷑: Et si virt⁹ fuerit debilis trocisci de mezereō dādi sūt. q. đ: ℞: seminis endiuie: ʒ: x: mezereō: ʒ. i: ꝛ duas t̄tias agarici: succi eupatorij sil'r tātūdē: rosaꝝ semis citrulloꝝ amboꝝ an̄: ʒ: ij: ꝛ. ß: ex his oib⁹ fiāt trocisci: x: de quibus vnus in die cū sirupo acetoso de zuccaro dandus est. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā idropisis asclitis: et diuidit᷑ in duas. Primo ponit curā qn̄ vēter est stiptic⁹: Scđo qn̄ est fluxibilis: Secūda ibi: (Si aūt): Prima in duas: Primo ponit curā ꝑ euacuationē ꝑ medicinā laxatiuā qn̄ est fortis virtus: Scđo qn̄ virtus est debilis ꝑ trociscos: Scđa ibi: (Et si virt⁹): De prima dicit ꝙ si virtus fuerit valde fortis ꝛ vēter fuerit valde stipticus pillule de raued: in qbus ponit᷑ mezereon sunt dāde: ratio q2 euacuāt aquositatem ꝛ ꝯfortāt epar ne amplius generet᷑ aquositas: Scđo ponit descriptionem pillulaꝝ de raued: ℞: raued succi eupatorij semis endiuie oiu3 an̄: ʒ. iij: agarici: ʒ: v: mezereon: ʒ: x: fiāt ex his pillule q̄ꝝ dos: sit: ʒ. ij: ß: ex qbus vnaq̄q3 hebdomada dos: vna sumat᷑. Ad idē pillule de mezereō: Ad idē succ⁹ cucumeris asinini: Ad idem: ℞: seri caprini: ℥: iij: radicis yreos recēter ꝯquassatis mūdatis ab exteriori cortice: ℥: ß: bulliāt simul lēto igne vsquequo redeāt ad quar: colent᷑ ꝛ colatura administret᷑ cu3 modico zuccari albi: Ad idē. ℞: succi radicū yreos fcā residētia: ℥: i: bibat᷑ crude vel ꝑ se vel cū zucc: vel cū ouo sorbili vl' cū modico sero caprino ꝛ mirabil'r ostendit᷑ ab oībus ꝛ ꝓculdubio oē3 idropi: curat dū tn̄ ꝯtinuet᷑: educit: iij. vl': iiij: sellas aque citrine: Ad idē. ℞: floꝝ laure ole sicce puluerizate subtil'r: ʒ. ß: ifundat᷑ ꝑ: ij: dies n̄ales i succo citonioꝝ ꝛ aceto: postea incorporet᷑ cū sirup: ros: ꝛ fiat massa: de q̄ pōt dari pondus. v: gra: ordei: ꝛ erit vna pill'a ꝑua ꝛ erūt pillule ex ꝑte Her: ꝛ solus pot⁹ gra: ordei fecit assellare rusticū vicib⁹: x: ¶ Notādū ꝙ sirup: digestiu⁹ i idropisi ꝓueniēte a caliditate d3 p̄cedere tal': ℞: endi: M: iiij: scolopē: capil': veneris recētiū an̄: M: i. se: feni: petrosil: cuscute an̄: ʒ. ß: spic: nardi: spic: celtice: an̄: ʒ: ij: zucc: al: lb. ß: fiat sirup: clarificat⁹ vsq3 ad q̄r: v: (Et si v̄t⁹:) Ponit curā qn̄ v̄t⁹ ē debil' dicēs ꝙ si v̄t⁹ est debil' trocisci de mezereō sūt dādi rō q2 euacuāt aquositatē ꝛ ꝯfortāt epar: Scđo ponit đscriptionē. ℞: se: endiuie: ʒ. iiij: duas tertias: ʒ. i: aggarici succi eupatorij sil'r tātūdē ros: se. citrulloꝝ āboꝝ an̄: ʒ. ij. ß: ex his oib⁹ fiāt tro: x. ex qb⁹ vn⁹ i die cū siru: acetoso đ zuc: ē dādus. Ad idē tro: đ reubar. ¶ Al.

¶ Si aūt vēter fuerit solutus: dētur trocisci de berberis cū sirupo acetoso. Eger quoq3 nutriat᷑ ex zibergi: et bibat sirupū acetosū de citonijs: ꝛ si vētris solutio vehemēs fuerit citonioꝝ rob solum dandū est. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā asclitis qn̄ vēter ē fluxibil' ꝛ diuidit᷑ in tres: Primo ponit curā ꝑ trociscos. Scđo ꝑ dietā. Tertio ꝑ sirupū: Scđa ibi: (Eger quoq3). Tertia ibi: (Et bibat) De pma dic̄ ꝙ si vēter fuerit fluxibil' debēt dari trocisci de berberis cū aceto: rō q2 alterāt malā ꝯplōnē calidā: q2 sūt frigidi ꝛ q2 stiptica sūt ꝯfortāt epar ꝛ restrigūt fluxū: Ad idē trocisci de spodio cū seie acetose mes: Ad ide3 de sandalis mes: (Eger q̊q3): Ponit curā ꝑ dietā dicēs ꝙ eger d3 nutriri ex çibergi ꝛ ē mod⁹ cibarij fci ex brodio carnis cū ouis: ¶ Notādū ꝙ h̄ cib⁹ ē ꝯueniēs qn̄ vēter ē stiptic⁹: q2 ē satis fluxibil': (Et bibat): Ponit curā ꝑ sirupū dicēs ꝙ patiens d3 bibere sirupū đ citonijs: rō q2 ifrigidat ꝛ sua stipticitate ꝯstrigit. Scđo dicit ꝙ si fuerit vehemēs solutio vētris solus succ⁹ citonioꝝ est dādus: Ratio q2 plus constringit: Ad idem valet succus plantaginis: ¶ Almansor.

¶ Si aūt cum hac passione nō fuerit vrina rub: nec calor: pillule iste dāde sūt: q: ℞: mezereō serapini amboꝝ an̄: ʒ. ß: salis idi fimi colūbini amboꝝ an̄: sextā: ʒ: vni⁹. pillule: n: iste aquā vehemēter descēdere faciunt: Trocisci p̄terea de laccha cū apozimate de radicibus dādi sūt: Emplastrū asclitici ꝯueniens: ℞: farine ordei ciperi stercoris ouini veteris baurach boli ar: oium partes equales: ex his omnibus tritis fiat epithima super vētrem: huius nāq3 ꝓprietas est aque magnā partem exiccare. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā asclitis qn̄ ē sine fe: ꝛ diuidit᷑ i tres. Prio pōit curā ꝑ pillulas: 2º ꝑ trociscos: 3º ꝑ empl'3: 2ª ibi: (Trocisci): 3ª ibi: (Empl'3). De pma dic̄ ꝙ si cū asclite nō fuerit vrina ticta nec calor debēt dari pill'e q̄ sūt: ℞: mezereō serapini an̄: ʒ. ß: salis idi fimi colūbini an̄: sextā ptē: ʒ: vni⁹. Verificat᷑ l'ra: q2 pill'e iste faciūt đscēdere aquā vehemēter de vētre. Ad idē pill'e đ alsebrā: Ad idē pill'e de mesereō mes. Ad idem vnguētū đ arthania ꝛc̄: (Trocisci): Dic̄ ꝙ trocisci de laccha cū đcoctōe đ radicib⁹ sūt dādi. Rō q2 ꝓuocāt aquositatē ꝑ vrinā: ¶ Notādū ꝙ sic̄ ydrops curat᷑ ꝑ medicinas laxatiuas: ita ēt curat᷑ ꝑ medicinas vrine ꝓuocatiuas: Et iter alia explicabunt᷑ q̄dā: pma: ℞: seri caprini: ℥: iij. spice nardi pl'uerizate: ʒ. iij: bulliāt sil' lēto igne vsq3 q̊ redeāt ad: ℥: iij: colet᷑ ꝛ colatura ieiuno stō det᷑: Ad idē: ℞: succi calamēti fcā residētia: ℥: i: Ad idē vrina caprina i q̄ bullierit spice nardi: Ad idē vrina pueri i potu sūpta: Ad idē vinū albū đcoctōis folioꝝ vl' floꝝ arbos: Ad idē troc: mesue. Sil'r valz dyalaccha: Ad idē dia curcuma: Valet etiā ꝯfectio de mezereō mes: ¶ Notādū ꝙ ad idē valēt ea q̄ valēt ad dolorē epatis i cā frigida supra dicta: (Emplastrū) Ponit curā ꝑ emplastrū dicēs ꝙ emplastrū ꝯueniēs ē. ℞: farine ordei ciperi stercoris ouini veteris baurach boli ar: omniū an̄: partes equales: Ex his omnibus

tritis fiat emplastrũ supra vẽtrẽ: Uerificat se: qꝛ eiꝰ ꝓprietas est exiccare magnã partẽ aque: Ad idem emplastrũ de stercore bouino vel caprino cũ vrina ĩfantis: Ad idẽ: ℞. carica ꝛ pinguiũ quar. i: stercoris colũbini: ʒ. iiij: masticis spice nardi añ: ʒ. ß. puluerizãda puluerizẽtur ꝯquassanda ꝯquassent: misce oĩa cũ vrina capre ad modũ emplastri: Ad idem emplastrũ ceroneon Nicolai: Ad idez emplastrũ relatũ ad aristarchũ qđ ponit mesue: Ad idẽ: ℞. spicaꝝ allei mundataꝝ. ℥. iij. ß. storacis bdelij añ: ℥. iij: terbentine: ℥. iiij: assungie porcine recẽtis adipis anseris añ: ℥. v. masticis olibani añ: ℥. i. ß. euforbij: ℥. i. croci: ℥. ß. cere citrine: ℥. xij: olei nardini ꝛ vini odoriferi: q: sufficit: Ad idẽ emplastrũ de baccis lauri cũ stercore vaccaꝝ vel capraꝝ: ꝛ est operationis mirabilis: Ad idẽ emplastrũ fcm̃ de stercore vaccino baccis lauri ꝛ yreos Ad idẽ stercoris vaccini: lb. i. ꝛ bulliat cũ aqua et sale: deĩde supra ipʒ puluerizet̃ sulphur ꝛ ponat̃ supra ventrẽ: Ad idẽ baurach emplastrũ cũ ficubus: vt Auicẽ: scđo cañ: c: de baurach: Ad idẽ fiat emplm̃ de ostrachis ꝯtritis vel cũ ꝯchilijs suis: Ad idẽ vnguẽtũ agrippa Nicolai ꝛ est mirable: Ad idẽ vnguẽtũ atthanie: ¶ Notãduz ꝙ si idrops fiat a cã frigida emplastra ꝑdicta possunt poni supra vẽtrẽ ꝛ supra epar: Sʒ si fiat a cã calida tũc emplastra debẽt poni supra vẽtrẽ ꝛ supra epar dʒ poni epithima frigidũ: ¶ Almansor.

¶ Qꝛ si ĩ palpebris ꝛ extremitatibꝰ fuerit apostema molle ꝛ testiculi apostemant̃: facies quoqꝫ ac totũ corpꝰ mollicie q̃dã teneat̃ erit tũc idropisis spẽs q̃ iposarcha vocat̃: ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã iposarce: ꝛ diuidit̃ in duas: Primo ponit signa: Scđo ponit curã: Scđa ibi: (Egro itaqꝫ): De p̃ma dicit ꝙ si apparuerint ista signa: Primo ꝙ in palpebris ꝛ in alijs extremitatibꝰ fuerit apostema molle: Scđo ꝙ testiculi ĩflãtur: Tertiũ ꝙ facies ꝛ totũ corpꝰ mollitie tenet̃: arguendũ est ꝙ sit idropisis q̃ dicit̃ iposarca. ¶ Notãdum ꝙ ratio signoꝝ verificat̃: p̃mum ꝙ in iposarca mã que cõmunicat̃ ꝑ nutricatõe ad mẽbra fit ĩconueniẽs ꝑ nutricatione ꝛ ibi remanẽs causat tumorẽ ꝛ mollitiem: s: in palpebris et mẽbris extremis: Uerificat̃ scđʒ quia in iposarca multa mã fluida flegmatica cõmunicat̃ ad testiculos: Et tertiũ verificatur sicut primum: ¶ Almansor.

¶ Egro itaqꝫ hac spẽ laboranti trocisci de laccha cũ apozimate de radicibꝰ sũt tribuẽdi: ꝛ vẽter quaqꝫ hebdomada ex pillulis de reubarbaro ẽ soluẽdus: ꝛ patiẽs ĩ arena calida est sepeliẽdus: ei quoqꝫ est ꝑcipiẽdũ vt exercitio vtat̃ ꝛ famẽ ꝛ siti sepe patiat̃: ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã iposarce: ꝛ diuidit̃ in tres: Primo ponit curã ꝑ trociscos: Scđo ꝑ medicinas laxatiuas: Tertio ꝑ quedaʒ alia: Scđa ibi: (Et venter): Tertia ibi: (Et patiẽs): De p̃ma dicit ꝙ patiẽti iposarcã trocisci de laccha cũ decoctõe de radicibus sunt dãdi: rõ qꝛ ĩcidũt ꝛ subtiliãt ꝛ euacuãt mãʒ flegmaticã que est causa iposarce: (Et vẽter): Ponit curã per medicinã laxatiuã dicẽs ꝙ vẽter est euacuãdus cũ pillulis de reubarbaro omni hebdomada: Ad idẽ valent medicine laxatiue posite in cura asclitis: ¶ Notandũ ꝙ ante ꝯuenit sirupus digestiuus dictus ĩ: c: de dolore epatis a mã flegmatica: (Et patiẽs): Ponit curã ꝑ q̃dã alia dicẽs: Primo ꝙ patiens est sepeliẽdus in arena calida: rõ qꝛ desiccat: Scđo dicit ꝙ patiẽs dʒ vti exercitio: rõ qꝛ resoluit ꝛ exiccat: Tertio dicit ꝙ patiẽs dʒ tolerare famẽ ꝛ siti: rõ qꝛ caloꝛ acuit̃ ꝛ reddit̃ magis potẽs ad resoluẽdũ mãʒ flegmaticã: Ad idẽ valẽt balnea nãlr calida: Ad idẽ stufa sicca: Ad idẽ valet ꝙ ponatur patiẽs in furno calido: Ad idez valet caloꝛ solis sic ꝙ teneat vẽtrẽ discopertũ ad solẽ vbi non sit ventus ꝛ ꝙ fricetur fortiter: ¶ Almansor.

¶ Si ꝟo vẽter ĩflatꝰ fuerit ac tẽsus ꝛ cũ ꝑcutit̃ sonũ reddit vt tĩpanũ: idropisis spẽs adeẽ significabit̃ q̃ timpanites dicit̃: ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã timpanitis ꝛ diuidit̃ in duas: Primo ponit signa: Scđo ponit curã: Scđa ibi: (Quaʒ q patit̃): De p̃ma dicit ꝙ si appareãt ista signa: Primũ ꝙ vẽter appareat ĩflatus ꝛ tẽsus: Scđʒ ꝙ ꝑcussus vẽter reddit sonũ vt timpanũ arguendum est ꝙ ibi sit idropisis timpanites ratio signoꝝ patet quia in timpanite est ventositas extendens ꝛ causans sonũ claꝝ vt timpanũ: ¶ Almansor.

¶ Quam qui patitur a comestione olerum abstinere debet atqꝫ eoꝝ omnium que ventositatis sunt generatiua. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã ꝛ diuidit̃ in duas: Primo ponit a qbꝰ dʒ abstinere: Scđo ponit curã: Scđa ibi: (Uẽter quoqꝫ): De prima dicit ꝙ patiens timpanitez debet abstinere a comestione olerum ꝛ generantium ventositatem: ratio quia talia augent morbum: ¶ Almansor.

¶ Uẽter quoqꝫ omni die ex panico est vaporãdus: ꝛ vẽtose suꝑ vẽtrẽ ponẽde: ꝛ medicamina tumorẽ dissoluẽtia danda sunt vt diacinũ ꝛ electuariũ de laccha lauri qđ in: c: de iliaca nominabimus: eger ꝑterea exercitio vti assuẽscat ꝛ famẽ pati ꝛ ex colirijs que vẽtositatẽ dissoluũt: quoꝝ faciemus mẽtionez: sibi subijciat: Uẽter quoqꝫ cũ mandili donec ĩcipiat rubere fricet̃: ꝛ ex oleo rutaceo clisterizet̃: ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã: ꝛ diuidit̃ in tot quot remedia ponit: partes patẽt: De p̃ma dicit ꝙ vẽter ẽ omni die cũ pãno fricãdus siue euaporãdus: rõ qꝛ resoluit vẽtositatẽ: Ad idẽ valet facculus đ milio ꝛ sale torrefactꝰ ꝛ supra vẽtrẽ positꝰ: (Et vẽtose): Ponit curã ꝑ vẽtosas dicẽs ꝙ vẽtose sũt ponẽde suꝑ vẽtrẽ sine scarificatõe: rõ qꝛ ꝑ caliditatẽ actualẽ resoluũt vẽtositatẽ: (Et medicina): Ponit curã ꝑ ꝯfectões ꝯsumẽtes vẽtositatẽ vt diacinũ electuariũ de baccis lauri de quo dicit ĩ: c: de passione iliaca ꝛ per has ĩtelligit alias: (Eger preterea): Ponit curã ꝑ abstinẽtiã ꝛ exercitiũ dicẽs ꝙ eger dʒ assuescere exercitio: Rõ qꝛ resoluit: Scđo dicit ꝙ dʒ pati famẽ: rõ qꝛ est cã resoluẽdi vẽtositatẽ: (Et ex colirijs): Ponit curã ꝑ suppositoria dicẽs ꝙ debẽt poni suppositoria dissoluẽtia vẽtositatẽ de qbꝰ dicet̃ ĩfra ĩ: c: de colica: Ad idẽ: ℞. salis gẽme floꝝ vel folioꝝ rute añ: ʒ. ij: vel: ℥. ß. castorei euforbij seminis vrtice añ: ʒ. ij: mellis q̃ʒtũ sufficit ꝛ fiãt suppositoria Ad idẽ: ℞. cĩmini baurach se: rute añ: ʒ. ij. mellis: q. sufficit fiãt suppositoria: (Uẽter quoqꝫ): Ponit curam ꝑ fricatões vẽtris dicẽs ꝙ vẽter dʒ fricari cũ mãtili donec ĩcipiat rubere: rõ qꝛ ẽ cã exiccatõis ꝛ resolutõis vẽtositatis: Ad idẽ valʒ exponere vẽtrẽ soli vbi nõ sit vẽtꝰ: Ad idẽ valʒ fricare vẽtrẽ cũ oleis calidis resoluẽtibꝰ vẽtositatẽ vt oleũ aneti oleũ rute ole: laurinũ oleũ de kerua ole: de costo ole: de mezereõ (Et ex oleo): Ponit curã ꝑ clistere dicẽs ꝙ patiẽs timpanitẽ dʒ clisterizari ex oleo ruteaceo: rõ pʒ: Ad idez: ℞. radicis ireos: ʒ. i. isopi apij absinthij brãce vrsine añ: M. i. anisi maratri ameos granorum lauri añ: ℥. ß. vel: ℥. i: Si patiens sit fortis mellis electi olei rute quar: ß. salis gemmis: ʒ. i. fiat clistere vsqꝫ ad quar: v: ¶ Et nota hic vnum de yerapigra ꝙ ierapigra est mirabilis: quia euacuat solũ malos humores et bonos dimittit: ¶ Notandum secundo ꝙ in idropisi si omnia alia remedia deficerent valent duo: Primum est

continua comestio epatis lupi vel puluerizando vel aliter. valet enim quolibet a ꝓprietate: Scḋo est facere cauteriuz sub vmblico per duos digitos vel tres ita ꝙ perforetur panniculus mirach sed debet prius trahi pellis sursum vt orificia amboꝝ panniculoꝝ sibi non obueniant: sed exterior cooperiat interiorē ⁊ omni die extrahe de canula paruā q̄ntitatē aque: ⁊ hoc notabile dꝫ poni in fine partis de cura asclitis.

¶ De dolore spenis: ¶ Sillanus:

Circa rubricā est notādum ꝙ splen potest ꝯsiderari dupliciter: Uno modo q̄ntū ad sui substātiā ⁊ sic in eo non est dolor nisi grauatiuus rōne multitudinis materie: Scḋo pōt ꝯsiderari rōne pāniculi ipsum regentis: ⁊ sic bene in ipso est dolor: ¶ Scḋo notandū ꝙ dolor splenis potest fieri a mala cōplexione vel a solutiōe ꝯtinuitatis vel ab vtrisq̄: Et si a mala cōplexione vel sine materia. s. calida ⁊ frigida ⁊c̄: vel cū materia: s: flegmatica vel melācolica vel vētosa ⁊ hoc cū apostemate vel sine apostemate. ¶ Notandū tertio ꝙ splen est mēbrū a natura ordinatū ad mundificandū sanguinē a melācolia: ideo quādo corpus est bn̄ mūdatū ⁊ bene dispositū bene stat: ⁊ ꝓ tāto splen ridere facit ⁊ quādo male aduenit tristitia ⁊ mlt̄e alie passiones male: qm̄ si splen ꝓpter debilitatē deficiat in attrahēdo generat icteritiā: Sed postq̄ attraxit si deficiat in retinēdo causat̄ fluxus vētris: Si vero deficiat in ꝯuertēdo nutrimētū tūc causat̄ durities oppilatio vel apā ⁊ hoc est vtplrimuz. iō dicit̄ in versibus. Cor sapit: pulmo loqtur: fel ꝯmouet iram. Splen ridere facit: cogit amare iecur. i. stomachꝰ vel epar. ¶ Quarto notādū ꝙ cause duriciei vel sunt extrinsece vel itrinsece: Si extrinsece: sic est multiplicatio ciboꝝ ⁊ potuū melācolicoꝝ sicut est caseus caules caro salita legumina et silia. ⁊ silr̄ timor: Si itrīsece vel ꝓueniūt ab epate multiplicāte melācolicū humorē: vel a splene cū icurrit malā cōplexionē calidā vel frigidā debilitātē splenē: ¶ Quito notandū ꝙ signa duritiei oppilationis ⁊ apostematis splenis sunt vrina remissa ⁊ tenuis. durities notabilis in splene. difficultas anhelitꝰ fedus color faciei ⁊ totiꝰ corporis. tristicia somnia terribilia timor ⁊ similia ptinētia melācolie: Sed differētia quādo splen apostematus est: est q2 durities et tumor est in altera parte tātū: sed in duritie sine apostemate ⁊ oppilatōe est ꝑ totā regionē: Pronosticatio vrina alba tenuis si ꝯtinuauerit in passionibꝰ splenis multū malū est: fluxus sanguinis ꝑiferius est bonū signū in passionibꝰ splenis: Si alicui splenetico ꝓpria adhibeant̄ medicamina ⁊ non alleuiat̄ maluz significat: passio etiā splenis in p̄ncipio satis faciliter pōt curari: sed cū iueterat̄. aut nunq̄ aut valde difficulter curat̄: Durities ⁊ oppilatio ⁊ apostema splenis iducit maciē in toto corpore: ⁊ h̄ ideo q2 ledit̄ digestiua epatis. vn̄ iō generant̄ mali humores qbus nō bn̄ nutrit̄ totū corpus. Splen idiget fortiori medicamine cū oppilat̄: q2 fit oppilatio fortior ⁊ plus distat ⁊c̄.

¶ Almansor:

Si cū dolore splenis fuerit calor: ⁊ vrine rubedo ⁊ calor: eger ex his trocíscis sumat. Trocisci de agno casto: ℞: semis agnicasti semis tamarisci amboꝝ an̄: ʒ: x: semis endiuie: se: portulace amboꝝ an̄: ʒ. v: ex his fiant trocisci de qbꝰ det̄ quotidie vnus cū sirupo acetoso de zuccaro cuiꝰ pondus sit: ʒ: iij. Eger vero si repletꝰ fuerit ex saluatella q̄ est in sinistra manu flebotometur. Splen quoq̄ ex frusto filtri aceto calido ifuso embrocet̄: ⁊ obseruet̄ a rebꝰ dulcibꝰ ⁊ cibis grossis. Qꝫ si cū ꝑdicta egritudine nō fuerit calor egro trocisci de capparis dādi sūt: Qꝫ. ℞: corticis radicis capparis se: agnicasti amboꝝ an̄: ʒ: x: scolopendrie: ʒ. vij. aristol. lon: folioꝝ rute: se: nasturcij accori nigelle oium an̄: ʒ: iij: armoniaci: ʒ: iij: armoniacū in aceto dissoluat̄ ex quo cetera ꝯficiātur ⁊ iformētur ex eis trocisci pōderātes: ʒ: ij. ex qbꝰ vnꝰ cū sirupo acetoso de melle ⁊ apozimate de radicibꝰ i potu sumātur: Si aūt splen tēsus fuerit ⁊ cū p̄mitur audit̄ sub eo rugitꝰ: ex ꝑdictis trocis: cū apozimate de radicibꝰ est dādū: ⁊ vinū vetꝰ tribuēdū ⁊ potus aque minoret̄ q̄nto plus possibile fuerit: Emplastrū ad duritiē ⁊ vētositatē que est sub splene: ℞: folioꝝ rute. ʒ: i. baurach mētastri sicci amboꝝ an̄: ʒ: iij: armoniaci: ʒ. vij: armoniacū i vino veteri dissoluat̄ ex quo cetera ꝯficiant̄: ⁊ fiat ex eis emplastrū qḋ loco supponat̄:

¶ Sil:

¶ Hic ponit curā doloris splenis. ⁊ diuidit̄ in duas. Primo ponit curam doloris splenis: Secundo ponit curaz duritici splenis: Secunda ibi: (Emplastrum): Prima in duas. Primo ponit curam doloris splenis prouenientis a materia melancolica: Secundo quando prouenit a ventositate: Secūda ibi: (Si autem splen): Prima in duas. Primo ponit curam doloris splenis quando est cō fe. Secundo quando est sine fe. Secunda ibi: (Qꝫ si): Prima in quattuor: Primo ponit curam per trociscos: Secundo per flebotomiam. Tertio per vnum locale ab extra: Quarto ostendit a quibus est abstinendū: Secunda ibi: (Eger vero): Tertia ibi: (Splen quoq̄): Quarta ibi: (Et obseruetur): De prima dicit ꝙ si cū dolore splenis fuerit calor et vrina rubea et fe. eger sumere debet trocis. de agno casto: ratio quia confortant splenem ⁊ remittunt calorem materie putrefacte in splene et debent dari cū sirupo acetoso et zuccaro. et pondus sit: ʒ: iij: ¶ Notandum ꝙ ante competit sirupus digestiuus qui est: ℞: corticis radicis capparis mundi. corticis radicis tāmarisci fraxini genestre an̄: ℥: i: endiuie scariole portulace siluestris capil: vene: recentium an̄: M. i: quattuor se: frigidorum passularum munda. ab arillis an̄: ℥: i: mellis electi quar: i: zuccari albi quar: iij. temperentur per noctem cortices in aceto et fiat sirupus clarificatus vsq̄ ad quar: v: Medicina laxatiua: ℞: prunorum damascenorum tamarindorum florum boraginis buglosse: an̄: ʒ. ß: vuarum passarum: ℥. ß: aut: ʒ: iij: polipodij quercini thimi epithimi an̄: ʒ. ß. corticum mirobolanorum indorum bene gummosorum infusoruz per noctē in decoctione predictorum: ℥: i: fricentur de mane fortiter ⁊ de colatura detur in aurora: vel loco mirobolanorum dissoluatur in colatura dyasene ierepigre an̄: ʒ. ij: (Eger vero): Ponit curam per flebotomiam dicens ꝙ si eger fuerit repletus debet fieri flebotomia de basilica in parte sinistra quando intentio est plus euacuatio: Sed si intentio esset plus diuersio debet fieri flebotomia de saluatella sinistre manus que est inter annularem et auricularez. ratio patet (Splen quoq̄): Ponit curam per vnum locale ab extra dicens ꝙ debet epithimari splen infundendo frustum filtri in aceto calido: ratio quia materiam subtiliter preparat ad euacuationem: (Et obseruetur): Ostendit a quibus est abstinendum dicens: ꝙ debet abstinere a rebus dulcibus et cibis grossis: Ratio. quia generant talia melancoliam ⁊ oppilant splenem: (Qꝫ si cum): Ponit curam doloris splenis quando est sine febre dicens ꝙ si cuz dolore non est febris debēt dari trocisci de capparis: quia sunt calidi subtiliatiui materie melancolice nondum putrefacte: Secundo ponit

descriptionem. ℞.corticis radicis capparis se.agnicasti
amboꝝ an̄.ʒ.x.scolopendrie.ʒ.vij.foliorum rute aristol.
lon.seminis nasturtij accori nigelle oium an̄.ʒ.iij.armonia-
ci.ʒ.iij.armoniacum in aceto dissoluatur ⁊ ex ea cetera con
ficiantur. informentur trocisci.ʒ.ij.ex quibus vnus cum
sirupo acetoso de melle ⁊ cum decoctione de radicibus su-
matur. ¶ Notādū ꝙ ante ↄuenit sirup⁹ digestiu⁹ materie
melancolice talis. ℞.radicis ireos radicis feniculi petrosi.
an̄.q̄r.ß.iterioꝝ sqlle.℥.i.corticis capparis fraxini genestre
an̄.℥.i.capill'.veneris recētium scolopendrie gariofil'.came
dreos camepitheos anthos an̄. M.i.anisi maratri cuscu-
te assari seis portulace an̄.ʒ.i.ligritie rase vuaꝝ passaꝝ mū-
datarū ab arillis an̄.℥.i.floꝝ tamarisci boraginis buglosse
an̄.℥.ß.mellis elci.lb.ß.zuccari.al.q̄r.iij.fiat sirup⁹ clarifica-
tus vsq₃ ad q̄r.v.Uel vsq₃ ad lb.i.ß.Medicina laxatiua.℞.
floꝝ boraginis buglosse floꝝ tamarisci an̄.℥.ß.anisi cuscute
an̄.ʒ.ij.thimi epithimi agarici elci an̄.℥.ß.vuaꝝ passaꝝ mū-
dataꝝ ab arillis.℥.i.fiat decoctio in q̄ dissoluunt̄ ierepigre
ruffini.ʒ.ij.lapidis lazuli abluti.ʒ.ß.fiat colatura vsq₃ ad q̄r.
i.⁊ det̄ i aurora.Ad idē.℞.ierepigre iere ruffini.ʒ.ij.lapidis
lazuli abluti.ʒ.ß.vl' lapidis armeni puluerizati.ʒ.i.misce ma
laxādo cū sirupo scolopēdrie.fiāt pillule ad q̄titatē ciceꝝ.
Ad idē capparoꝝ scolopēdrie assari lupinoꝝ cuscute ciperi
endiuie an̄.ʒ.ij.epithimi.ʒ.i.ordei prunoꝝ tamarindoꝝ vio
laꝝ.fiat decoctio ⁊ i fine decoctōis addant̄ epithimū ⁊ se-
ne.deide bulliāt ꝑdicte res vsq₃ ad ↄsūptionē tertie partis.
deide decoctio ꝑdicta colet̄ ⁊ de colatura sumant̄.℥.iij.ß.⁊
dissoluant̄ i ipsa decoctōe medulle cassiefist.℥.ß.pl'ueris pil
lulaꝝ de lapide lazuli.ʒ.ß.Ad idē bulliat ruta i aceto forti ⁊
filtrū i eo ifusū bn̄ cōpressuz applicet̄ actu calidū supra sple
nē.Ad idē.℞.pillulaꝝ de lapide lazuli.ʒ.i.Ad idē.℞.pillu-
laꝝ de lapide armeno vel pillulaꝝ indaꝝ. ¶ Notādum ꝙ
post euacuationē valēt cappares ↄditi cū aceto.Idē faciūt
radices apij in aceto cocte cū aneto. Ad ex̄ oleū de frascino
oleū de cappis.(Si aūt).Ponit curā doloris splenis dicēs
qn̄ fuerit ꝓpter vētositatē dicēs ꝙ si splen fuerit tēsus ⁊ cū
ꝑmit̄ audit̄ rugit⁹ sub eo significat vētositatē ⁊ de trociscis
de capparis est dādū.Rō pz.Scd̄o dicit ꝙ vinū antiquū est
bibēdū.Rō q: resoluit vētositatē.Tertio dicit ꝙ dz mino-
rari potus aque q̄tū ē possibile.Rō q: generat vētositatē.
¶ Notādū ꝙ si potat aquā dz eē aq̄ in q̄ ferꝝ ignitū sit ex-
tinctū.Sil'r valet aq̄ decoctiōis rute costi cinamomi anisi
spicenardi squināti.Ad idē bulliat ruta i aceto forti ⁊ filtrū
in eo ifusū bene cōpressum ponat̄ actu calidū supra splenē.
(Emplastrum). Ponit curam duriciei splenis per empla
strum. dicens ꝙ ad duritiem splenis ⁊ ventositatem va-
let hoc emplastrū.℞.folioꝝ rute.ʒ.x.baurach mētastri sicci
amboꝝ an̄.ʒ.iij.armoniaci.ʒ.vij.armoniacū in veteri vino
dissoluat̄ ex quo cetera ↄficiant̄.fiat emplastrum qd̄ ponat̄
sup loco.Rō q: mollificat resoluit ⁊ ↄsumit vētositatem.
Ad idez.℞.armoniaci bdelij picis naualis an̄.q̄r.ß.trocisci
capparoꝝ seis sinapis sulphuris alei siluestris stercoris vac
cini an̄.ʒ.i.mucillaginis seminis fenugreci.mucillaginis se.
lini an̄.ʒ.ij.puluerizāda puluerizent̄ subtiliter ⁊ gumme i
aceto fortissimo dissoluant̄ misce oia malaxādo cum oleo
laurino ⁊ fiat empl'm.Ad idē empl'm de melliloto mesue.
Ad idez.℞.succi arthanite viscositatis que mulget̄ ex radi
ce silicis.an̄.lb.i.succi tamarisci.℥.ij.olei irini.lb.ij.isopi hu
mide.℥.xv.aceti.℥.i.fiat decoctio cōpleta.Ad idem vnguen
tum tale.℞.radicū malue bismalue radicis lilij cepe sqlle
seis lini seis fenugreci caricaꝝ pinguiū vuaꝝ passaꝝ piguiū
an̄.℥.ß.conquassent̄ fortiter ⁊ ifundant̄ in aceto forti ꝑ no-
ctē.buliāt postea in aq̄ ⁊ iteꝝ cōquasset̄.deide.℞.vnguēti
dialtee.℥.ij.assungie anatis medulle vituli.butiri sine sale
an̄.ʒ.i.olei amigdalaꝝ dulciū.℥.iiii.cere quātū sufficit fiat
vnguentū ⁊ malū valet.Ad idē cerotū isopi descriptōe fila
grij.Ad idez vnguentum marciaton vnguentū nicolai.Ad
idem qn̄ splenetic⁹ bibit vrinam suam oi mane vsq₃ ad dies
aliquot sanat splenē. ¶ Notandū ꝙ medicinalia que hn̄t
aspectum ad splenē sunt ireos accorus aristol.gētiana liliū
apium petrosi.vtriq₃ tribuli cappares agnus cast⁹ frasinus
genestra tamariscus ⁊ mediane cortices istoꝝ.Similiter
ebuli sābuci lupuli.vitis absinthiū capill'.veneris recēs iso
pus sqlla scolopēdria eupa.cuscute calamētū cētaurea be
thonica assarum camedreos camepitheos pānis porcinus
anisum maratrū ameos spica nardi squinantum xilobalsa
mum.Ualent etiā a ꝓprietate pulmo vulpis.vespertiliōis
splen asini siluestris.splen pulli eqni siccent̄ ⁊ puluerizent̄.
accipiatur vnus ex his vel plures.

¶ De iliaca ⁊ colica passione. ¶ Sillanus.

Circa rubricā est notādū ꝙ itestinoꝝ quedam sunt
subtilia seu gratilia.quedā grossa.Subtilia sūt tria
Primū est duodenū.qd̄ cōtinuat̄ cū₃ stomaco.Se
cundum est ieiuniuz qd̄ dicit̄ ieiuniuz.q: sunt ibi multe ve
ne mesaraice sugentes ipm.Tertiū ē yleon.⁊ in tali fit ilia-
ca passio ⁊ alio noie dicit̄ gratie ⁊ iuolutū.quia habet mul-
tas reuolutiones.vt si aliqd benignū moret̄ de chilo attra
hatur ꝑ mesaraycas.Intestina vero grossa sunt tria.Pri-
mum dicit̄ orbus siue saccu⁹ siue monoculū.Scd̄z dicitur
colon.⁊ i tali fit passio colica.Tertiū dicit̄ rectū ⁊ cōtinuat̄
cū ano. ¶ Scd̄o nōndū ꝙ colica passio ē passio itesti colō
dolorosa cuz difficultate exitus stercoris per iferiora.s₃ ilia
ca passio ē passio ileon cum cōstipatione ventris ⁊ frequēti
vomitu ⁊ dolore vehemēti ac si itestina terebello ꝑforaren
tur. ¶ Tertio notandū ꝙ iste passiones.s.colica ⁊ iliaca cō
ueniūt i signis causis ⁊ ꝓnosticis ⁊ curatōe aliqual'r licet sit
dr̄ia multiplex vt patebit iferius.Cause ergo istaꝝ passio-
num aut sūt extrisece aut itrinsece.Si extrisece sunt sicut
sup̄fluus potus aque frigide.assūptio ciboꝝ grossoruz stipti
corum sicut caseus durus carnes bouine legumina nespua
sorbe pira prunelle coctana et omnia que coartant et corru
gant et oppilant intestina casus percussio ruptura.superflu
us calor aeris exiccans et resoluens subtile.superflua frigi-
ditas aeris constringens.sicut ventus borealis.superfluuz
exercitium.labor superfluus.relaxatio siphac et casus inte-
stinorum in bursam.assumptio venenorum. Si cause in-
trinsece hoc est vel propter alia membra.scilicet apostema
epatis vel meseraycarum vel renum aut vesice vel propter
intestina.Si propter intestina hoc est propter sex causas.
Prima est propter apostema yleon vel colon calidum vel
frigidum.Secunda est humor frigidus inuiscatus.Tertia
est ventositas inclusa.Quarta est fex indurata in itestinis.
Quita ē vmes iuoluti i itestinis.Sexta ē dbilitas vtutꝫ sēsi-
tiue ⁊ dbilitas expl'siue. ¶ Quarto notādū dsignis si fuerit
he passiōes ex causis extrisecis cognoscitur ex iudicio patiē
tis. Si vero fuerit propter alia membra habent alia signa
scilicet dolorem locorum et si per signa illarum passionum
Si fuerint ex apostematibus intestinorum calidis.signa
sunt febris continua dolor sitis grauitas pulsatio. Si fue-
rit ex apostematibus frigidis omnia sunt remissiora cum
grauitate et mollicie et inflatione.et quia precesserunt fri-
gida et humida sicut lac pisces et fructus.Si fuerit ex feci
bus induratis est dolor grauis et videtur sibi ꝙ scindantur
intestina et precessio causarum indurantium feces sicut ca
liditas interior vel exterior.ventus vel vsus rerum exiccan
tium humiditatem in fecibus.Si vero fuerint ex ventosi-
tate inclusa mutatur dolor de loco ad locum cum tortio-
ne et rugitu et videtur sibi ꝙ acus sint incluse in inte-
stinis et ꝙ intestina perforentur terebello. Si fuerint
ex flegmate inuiscato est cum frigiditate et grauitate et

precesserunt ea nõ multiplicant flegma: Ratione etiã dolo ris aliqñ fit ibi calor ꝛ rubedo ꝛ sitis ꝛ hoïes indicãt φ hec cã sit calida ꝛ nõ est. Si aũt fuerit ꝓpter vĩnes dicentẽ signa vĩniũ in suo loco: ꝛ ex his cognoscet. Si fuerit ex debilitate sensus tũc lõge egritudines ꝓcesserũt. ¶ Quĩto notãdũ φ colica ꝛ iliaca differũt i plib⁹: qꝛ i iliaca est maior dolor ꝛ ci tius iterficit ꝓpter sensibilitatẽ itestini subtilis maiorẽ. Se cũdo qꝛ in iliaca dolor est magis ambulãs ꝟsus dextrũ ꝛ si nistrũ ꝓpter circũuolutiones itestini ileon. Tertio qꝛ iliaca passio ẽ magis ab vmbilico supi⁹. rõ ꝑ sitũ itestini. Quarto qꝛ iliaca remediat̃ magis per assũpta per os: colica vero ex clisteri. ratio patet. ¶ Sexto notandũ de differẽtia q̃ ẽ iter colicã ꝛ lapidem renũ qꝛ multi practici peccãt in hoc nõ di stinguentes bñ. Pria differentia ẽ sũpta ex q̃titate doloris qꝛ dolor renalis ẽ pu⁹ quasi acut⁹: sed colic⁹ dolor est magn⁹. Secũda dr̃a sumit̃ ex loco. qꝛ dolor colic⁹ icipit a pte inferi ori dextri lateris: ꝛ tẽdit ad superiora sinistri: ꝛ ẽ versus an teriora ꝛ pectinẽ decliuior q̃ sit ad posteriora: ꝛ renalis ici pit a superiorib⁹ ꝛ descendit paulatĩ vsq; ad locũ vbi confir mat̃ ꝛ ẽ decliuior ad posteriora. Tertia differẽtia sumit̃ ex tpe. qꝛ renalis est fortior tpe vacuitatis. ꝛ colic⁹ alleuiat̃ in ea ꝛ forte sumitur aliquid. Itẽ colica icipit subito ꝛ i breui tpe. renalis vero paulatĩ. Quarta differentia sumit̃ ex iuuã tibus. quĩ clistere ꝛ exit⁹ ventositatis ꝛ fecũ alleuiãt dolorẽ colicũ. sed nõ alleuiãt dolorẽ renalẽ alleuiatione de qua sit curãdum. Itẽ medicine frãgentes lapidẽ alleuiãt dolorem renalẽ. sed nõ colicũ. Quĩta differentia sumit̃ ex his que ad herent vrine. qꝛ in renali ꝓcessit vrina arenosa ad modũ sa bule vel arene. deide fit subtilis. deĩde apparent arene. sed i colica nõ. Pronosticatio passio colica ẽ horribilis ꝛ detesta bilis eo φ stercus emittit̃ per supiora ꝛ adueniũt accidẽtia teribilia ꝛ detestabilia. sicut sincopis spasm⁹ frigiditas ex tremitatũ ꝛ desipientia. ꝛ sũt signa mortalia si continuẽt. ꝛ si accidentia minoreñt. ꝛ medicina sumpta per os si descen dat ad inferiora bonũ est signũ. si in colica superuenit vomi tus malũ est signum. qꝛ significat φ inferior pars est oppi lata ꝛ stercora nõ possunt exire per inferiora. timetur ergo ne egrediatur per superius: similiter aduentus malorꝫ acci dẽtium est malum signum. ¶ Almansor:

Si cũ dolore ventris fuerit ipsi⁹ ꝯstrictio ꝛ nausea: sed nec calor nec fe. affuerit ea egro dãda sũt q̃ vẽtrẽ sine vomẽdi de siderio soluãt: vt ẽ electuariũ de galia: qđ. ℞. ma sticis gar. ʒ3. melanopipis macropipis cinamo mi nucis mus. gallie mus. oĩuꝫ añ. ʒ. x. scamonee ʒ. x. postea exprimant̃ citonia acetosa ꝛ recẽtia ꝛ succus eorꝫ cũ eiusdẽ quantitatis melle misce atur ꝛ coquatur vsq; ad spissitudinẽ paulatim ꝛ conficiatur ex eo medicamen quod tamẽ eius dem quantitatis sit cuius spẽs sunt. cuius dosis sit a. ʒ. ij. vsq; ad. iij. ꝛ. 5. ¶ Sillanus:

¶ Hic determinat de colica ꝛ iliaca passione. ꝛ diuiditur i quatuor: Primo ponit curam quando puenit a materia fle gmatica. Secũdo qñ fit a materia ventosa. Tertio qñ fit a caliditate ꝛ per consequẽs a duricie fecũ. Quarto qñ fit ab epate. secũda ibi. (Qꝛ si) Tertia ibi. (Si autẽ) Quarta ibi. (Cũ aũt) Prima i duas. primo facit hoc. Secũdo docet pro nosticari. secũda ibi (Huic preterea). Prima i duas. primo ponit curã quando cũ dolore ventris est constrictio ꝛ nau sea: ꝛ nõ febris nec calor: per electuariũ solutiuũ. Secundo ponit curã quando nõ est timor de nausea vehemẽti ꝑ eua cuationẽ per vomitũ ꝛ per pillas. secũda ibi. (Qꝛ si nausea)

De prima dicit φ si cum dolore ventris fuerit stipticitas vẽ tris ꝛ nausea: sed neq; febris neq; calor. suple arguenduꝫ φ fit a materia flegmatica. tunc debent dari egro euacuãtia non inducentia appetitum ad vomitũ. sicut est electuariũ de gallia. secũdo ponit descriptionẽ. ℞. masticis. gar. ʒ3. me lanopipis macropiperis cinamomi nucis mus. gallie omniũ añ. ʒ. x. postea exprimant̃ citonia acetosa ꝛ recentia ꝛ succ⁹ eorꝫ cũ eadem quantitate mellis misceat̃ ꝛ coquatur pau latim vsq; ad spissitudinẽ. ꝯficiat̃ cũ eis medicamen. sol uit ꝛ confortat stomachum ratione speciez. Ad idem diaci toni reõ solutiuũ cũ speciebus descriptiõe mesue vel nicho lai. Ad idem brodium ãtiqui galli in quo cocta sint polipo diũ quercinũ semen aneti anisi vsq; ad ossium separationẽ. Ad idem medicina dicta ca. de dolore stomachi a materia frigida. Ad idem confectio delectabilis laxatiua. Ad ideꝫ dyarob cuꝫ turbith. Ad idẽ electuariũ idũ. ¶ Almãsor

¶ Qꝛ si nausee vehemẽtia nõ fuerit nec eger me dicias vomuerit: pille iliace sũt dãde. Que. ℞. colloquitide serapini ãborꝫ añ. ʒ. x. scamonee. ʒ. iij. ꝛ ẗtiã. i formẽt pille ꝺ qb⁹ vni⁹ aurei põd⁹ ẽ dã dũ: velocit̃ eni passionẽ dissoluũt iliacã. ¶ Sil.

¶ Põit curã per euacuationẽ per pillas qñ non est timor de vomitu. Et primo facit hoc. secũdo põit remedia alia: se cunda ibi: (Si ãt passio) De prima dicit φ si non fuerit ve hemẽtia nausee ꝛ eger non vomuerit pillas vel medicinas debent dari pille iliace: rõ qꝛ euacuant materiã flegmaticã. Secũdo ponit descriptionẽ. ℞. colloquintide serapini am borꝫ añ. ʒ. x. scamonee. ʒ. iij. ꝛ tertiã: formẽt̃ pille de quib⁹ pond⁹. ʒ. vni⁹ ẽ dãdũ: qꝛ cito dissoluũt dolorẽ iliacũ. Ad idẽ medicine dicte in dolore capitis a materia frigida. Ad ideꝫ ierapigra. Similiter valet benedicta. ¶ Almansor:

¶ Si aũt passio iliaca difficilis fuerit nec medi camina vẽtris solutiua eis ꝯtulerit hoc suppone colliriũ. Qđ ℞. salis panis. ʒ. x. collogntide iteri oris scamonee ãborꝫ añ. ʒ. ij. ꝛ. 5. fiãt ex eis colli ria lõga ꝛ supponãt̃. Et si nõ ꝯtulerit ex enemate leni clisterizet: qđ. ℞. sic⁹ citrias. v. furfuris q̃tũ vna manu capi põt maluauisci. M. i. ꝺ i pãno li gato ꝛ sicle folia. x. i duab⁹. lb. aq coquant̃ donec ad vnã redeãt. deĩde colet̃ ꝛ põat sup eã baurach põd⁹ vni⁹ aur. olei sisami. ʒ. j. ꝛ fiat clistere ex eo. Si aũt qs forti⁹ ꝛ acuti⁹ facere voluerit põd⁹ aur. vni⁹ de collirio qđ pri⁹ diximꝰ admisceat: Cliste re vehement̃ soluẽs quo tũc vtẽdũ ẽ cũ medica mina nõ ꝯferũt nec vẽter soluit̃. ℞. collogntide i terioris. ʒ. x. cẽtauree. ʒ. v. buchormariẽ artbani te amborꝫ añ. ʒ. ij. oĩa i trib⁹. lb. aq donec ad ẗtias duas redeãt: coq̃nt̃ ꝛ colent̃: deĩde dissoluãt̃ i ca albitrã mell' ãborꝫ añ. ʒ. iij. castorei: serapini op poponaci collirij qđ ꝓdiximꝰ oĩuꝫ añ. ʒ. ij. misce ant̃ oĩa ꝛ dũ ẽ tepidũ fiat ex eo enema ꝛ si sqbale exierit iteret̃ clistere donec exire videãt̃. hoc nãq; clistere admistrari dꝫ cũ res fortissima ẽ ꝛ pessi ma i colica mala ꝛ ẽ illa i q̃ fit nausea valde vehe mẽs ꝛ firm⁹ ñ egerit. Huic ꝑterea egritudi q̃nq; fetida supueit eructuatõ ꝛ plerq; sterc⁹ ꝑ os egre dit: qđ cũ accidit sepe mortẽ ꝑdit. ¶ Sil.

¶ Pōit curā ꝑ alia remedia: ⁊ diuidit̃ i duas: Prio pōit curā
ꝑ suppositoria: Scd̄o ꝑ clisteria: Scd̄a ibi: (Et si nō): De pri
ma dic̃ ꝙ si passio iliaca fuerit difficilis: ⁊ medicine vētris so
lutiue nō ꝯferūt: dꝫ supponi suppositoriū tale. ℞. salis. ʒ. x. i
terioꝝ collogntide scamonee an̄. ʒ. ij. ß. fiāt suppositoria lon
ga ⁊ supponātur: rō qꝛ dolor dscēdit i iferiorib⁹ itestinis. vn̄
suppositoria plus attigūt ad locū. Ad idē fiant suppositoria
cū modico salisgēme ꝯsula ⁊ melle: ⁊ fiāt lōga vt plus attin
gant ad partes superiores: (Et si non): Ponit curā per cliste
ria ⁊ primo ponit curam per clistere lenitiuū. secundo ꝑ cli
stere acutum. scd̄a ibi: (Si aūt): De prima dicit ꝙ si non cō
tulerint suppositoria dicta debet fieri clistere lenitiuū. ratō
qꝛ mollificat ⁊ relaxat: vnde materia est plus apta ad eua
cuationē: Secūdo ponit descriptionē: ℞: ficus citrinas. v.
furfuris quātū potest capi vna manu. maluauisci: M. i: hec
in panno ligata ⁊ folia sicle: x. coquātur in lb. ij: aque: donec
ad vnā redeat. deide colet̃: ⁊ ponat̃ baurach pondus aurei
vnius olei sisamini: ʒ. i: fiat clistere: (Si aūt) Ponit curaꝫ ꝑ
clistere acutum: primo vnū: scd̄o aliud. scd̄a ibi: (Clistere.)
De prima dicit ꝙ si quis vellet facere clistere acutius ⁊ forti
us pond⁹ aur̃ vnius de collirio quod prius dixim⁹ admistre
tur: ¶ Notandū ꝙ clistere lenitiuū ponit̃ alicubi sic in for
ma: ℞: malue bismalue mercurialis brāche vrsine an̄: M:
i: caricaꝝ piguium numero: x: seminis fenugreci: se. lini: se.
aneti: an̄: ʒ. i: furfuris pugill̃. i. olei sisamini: mell̃: an̄: q̃r. ß:
salisgēme: ʒ: i: vel salis cōis: ʒ. ij: cassie bene pinguis. ʒ. i. iere
pigre: ʒ: vi: fiat clistere vsq̃ ad quar. v. (Clistere): Ponit ali
ud clistere fortius quo ēvtēdū qn̄ medicamīa alia nō cōfe
rūt: ℞: interioꝝ colloquintide: ʒ: x: bucchormariē arthani
te amboꝝ: an̄: ʒ: rute mentastri origani: an̄: M. i. oīa i trib⁹
lb. aque coquantur donec redeāt ad duas tertias. deide co
let̃ ⁊ dissoluat̃ in ea alkytrā mell̃: an̄: ʒ. iij. castorei serapini
oppoponaci colliry quod diximus oiuꝫ. an̄: ʒ. ij. misce oīa ⁊ dū
ē tepidū fiat enema: Secūdo dicit ꝙ si squibale non exierit
iteret̃ clistere: qꝛ debent iterari cū res est fortissima ⁊ mala
Ad idē: ℞: paritarie centauree minoris origani calamenti
mōtani an̄: M: i: anisi cimini cartami mundi: an̄: ʒ. i: polipo
dy quercini turbit bene gūmosi seis raphani an̄. ʒ. ß: pulpe
colloquintide. ʒ. ij: furfuris pugill̃. i. mell̃. olei rute an̄: quar.
ß: salisgemme: ʒ. i. succi sicle: ʒ. i: fiat clistere vsq̃ ad quar: v:
(Huic preterea): Docet pronosticari dicens ꝙ in hac egri
tudie aliqn̄ accidit eructuatio fetida ⁊ aliqn̄ stercus per os
egredit̃: Secūdo dicit ꝙ cū accidūt ista ꝓnosticant̃ morte.
rō qꝛ significant defectū virtutis. et hoc maxie accidit quā
do apostema est in intestinis: ¶ Almansor:

¶ Or si cū dolore ventris nō fuerit ipsi⁹ strictu
ra. sꝫ iflatio ⁊ rugit⁹ ⁊ tēsio i vētre existūt: Cōfe
ctio de baccis lauri danda est: que. ℞: folioꝝ ru
te siccoꝝ. ʒ: x: ameos cimini nigelle cheysiꝫ origa
ni carui alexandri amigdal̃: amaraꝝ melanopi
peris macrōpipis mētastri dauci accori baccaꝝ
lauri castorei oium an̄: ʒ: ij. serapini: ʒ: iiij: oppo
ponaci: ʒ. iij: ꝯficiant̃ cū melle eiusdē ponderis:
cui⁹ dosis sit vt auelana vna aut nabacha: mult̄
vicib⁹: ʒ. i: vini calefacti: aut cū apozimate de ra
dicib⁹: huic ꝯfectioni in remouēda vētositate ⁊
dissoluēda nihil equiparat̃: Hoc ꝑterea supposi
toriū subijciat̃ ꝙ sit ventositatis dissolutiuū: ℞.
cimini folioꝝ rute viridis amboꝝ an̄: M. i. buc
chormariē arthanite āboꝝ an̄: ʒ: iij: baurach: ʒ: i
cōficiant̃ ex melle ⁊ supponat̃ cū spongia vel la
na: hoc eni dissoluit ventositatē iferi⁹ ⁊ expellit.
Venter quoq̃ assidue ex pāno calido vaporād⁹
est: ⁊ eger i tina mittēd⁹: Si aūt hec nō suffece
rit vētosa cū igne ponēda ē: ⁊ loc⁹ donec rubere
icepit fricād⁹: Post hoc iterato fieri cōuenit ex
oleo rutaceo ⁊ ex alijs o leis calidis ⁊ ex eis cliste
rizād⁹ ē eger: postq̃ꝫ eis admixta fuerit castorei
euforbij āboꝝ an̄: ʒ: ß: Hāc vero solit⁹ pati egri
tudinē dū san⁹ ē caueat ne vinum aqua mixt um
bibat: nec etiā sumat vinū nisi puruꝫ ⁊ forte: nec
aquā multā bibat: ⁊ abstineat ab herbis ⁊ lacte:
⁊ omnib⁹ iflatiuis: Filoniū faciens illios cū ma
ximo coartantur dolore: ⁊ timetur ne sincopis
superueniat: vētositatē carminat ⁊ sōnū prouo
cat: ℞: pipis ameos folioꝝ rute mētastri casto
rei baccaꝝ lauri cimini oium an̄: ʒ: i: opij mādra
gore iusquiami omniū an̄: ʒ: ß: conficiantur cum
melle eiusdē q̃ntitatis det̃ ex eo pōd⁹ aur̃: vnius:
huic quoq̃ electuario addit̃ plerūq̃ scamonee.
ʒ: j: ⁊ fit tūc medicamē vētris solutiuū: ¶ Sil.

¶ Ponit curā colice qn̄ fit a ventositate: ⁊ ita iliace. ⁊ diui
dit̃ in tot quot sūt partes: ⁊ quot remedia ponit: ꝑtes pate
būt: De prima dicit ꝙ si cū dolore vētris nō fuerit strictura
sꝫ inflatio ⁊ rugit⁹ ⁊ tēsio in vētre dꝫ dari cōfectio de baccis
lauri. rō qꝛ dissoluit ⁊ euacuat ventositatē: Secundo ponit
descriptionē. ℞. folioꝝ rute siccoꝝ. ʒ. x. ameos cimini nigel
le keysiꝫ. i. leuisticū origanū carui alexādrini amigdalaruꝫ
amaraꝝ macropipis mētastri dauci melāopipis accori bac
caꝝ lauri castorei omniū an̄: ʒ. ij. serapini: ʒ. iiij. oppopona
cis. ʒ. iij. conficiāt̃ cū melle eiusdē ponderis: dosis sit q̃ntuꝫ
vna auelana cū: ʒ. i. vini calefacti. aut cū decoctiōe cū radici
bus: Tertio dicit ꝙ huic cōfectiōi ꝓ vētositate remouēda
nihil equipat̃: Ad idē valꝫ diaciminū diatriōpipeō: Sil̃r va
let comestio cimini torrefacti mediū coclear de mane: ⁊ si
nō det̃ ante cenā: ⁊ istud est secretū ⁊ valet ꝓ paupib⁹ (Hoc
preterea) Ponit curā ꝑ suppositoriū dicēs ꝙ debet subyci
ei hoc suppositoriū. ℞. cimini folioꝝ rute viridis an̄: M. i.
bucchormarien. i. ciclamīs athanite āboꝝ an̄: ʒ. ij: baurach.
ʒ. i. cōficiant̃ cū melle ⁊ supponāt̃: qꝛ dissoluūt vētositatem
⁊ expellūt ꝑ inferi⁹: Ad resoluendū vētositatē valet aq̄ vite
i q̄ bulierit ameos ⁊ castoreū ⁊ aristol̃. lon. Itē oleū rute ⁊
aneti. Itē tyriaca antiqua per os ⁊ per extra: Itē empl̃m d
grais lauri dscriptōe mesue. Itē spōgia ifusa in decoctione
reꝝ carminātiū vbi addat̃ oleū rute ⁊ aneti: an̄: ʒ. i. ß. ierepi
gre an̄. ʒ. i. ß. vl̃. ʒ. i. diffinicōis. ʒ. ij. vl̃. ʒ. ß. cassie. ʒ. i. Sup stōꝫ
pōat̃ oleū de spica vl̃ de costa i quo buliāt gar̃. ameos ⁊ m a
stix: Itē suppositoria cōia vbi addāt̃ salgēma agaric⁹ ⁊ pul
uis ierepigre. (Venter quoq̃) Ponit curā per euaporati
onē factā ad ventrē dicēs ꝙ vēter ē vaporād⁹ i pāno calido
Ratio qꝛ actuali caliditate resoluit ventositatē. Ad idē va
let sacculus de pānico ⁊ sale torrefactis. (Et eger) Ponit cu
ram per balneū dicens ꝙ eger debet intrare balneum: ra
tio pꝫ: ¶ Notādum ꝙ balneū quod approximat̃ vel ē bal
neū aque dulcis calide vl̃ frigide. ⁊ tunc valet solū ad miti
gandū dolorē: qꝛ anodium: vel est balneū aq̄ dulcis natu
ral̃r: calide vt sulphureū: ⁊c̄: Et plus valet dissoluendo: vl̃
est balneum artificiale: in quo coquunt̃ res resoluentes vē
tositatem vt herbe vel semina: De herbis: vt ruta antheos
feniculum calamentum pulegiū camedreos camepitheos
De seibus: semē anisi fēiculi cimini rute carui ameos aneti

Ad idē valet spongia infusa in decoctione ꝑdictaꝝ herbaꝝ
expssa ⁊ superposita vētri. ⁊ hoc fiat sepe. Ad idē pān⁹ cali-
dus in quo ponant̄ dicte herb[illegible] octe. Ad idē vesica imple-
ta aqua decoctionis herbaꝝ predictaꝝ. Uel vas eneuz ple-
nū aqua predicta circūuolutū panno calido. Ad idē valet
stupha: Similiter valet suffumigiū factū ex thure mastice
ligno aloes ⁊ vernice. Ad idē: ℞. seminis lini torrefacti .lb.
ß. cimini paꝝ torrefacti: ℥. i. furfuꝝ grossꝫ: pugillū. i. conquas-
sa: ⁊ fiat sacculus vni⁹ palmi largi ab vtraqꝫ parte. bulliat in
aqua vel vino. ⁊ fortiter expressus ponatur supra ventrem.
⁊ debet coqui donec vadat pinguedo supi⁹: (Si aūt): Pōit
hic curā per ventosā dicēs ꝙ si nō sufficit quod dictū ē dꝫ
poni ventosa cū igne sine scarificatione supra ventrē: ratō
pꝫ: quia caliditas actualis resoluit ventositatē: (Et locus:)
Ponit curā per fricationē dicens ꝙ locus est fricand⁹ quo
usqꝫ incipiat rubere. (Post hoc): Ponit curā per iunctionē
dicens ꝙ debet fieri inunctio vētris ex oleo rute ⁊ alys ole
is calidis: sicut sunt oleum de aneto oleū de kerua oleum
laurinū oleū de enula oleum nardinum oleū de pulegio:
rō pꝫ: quia omnia talia dissoluunt ventositatez. Ad idē em
plastrū de granis lauri. (Et ex eis): Ponit curā per clistere
dicens ꝙ eger debet clisterizari cū predictis addendo ca-
storei euforby: aā: ℨ. ß. ratio patet: (Hāc vero): Ostendit a q
bus fit abstinendum dicens ꝙ consuet⁹ pati hanc egritudi
nē dū ē san⁹ dꝫ abstinere a potu vini mixti aqua. rō. qꝛ gñat
ventositatē. sꝫ dꝫ sumi vinū antiquū puꝝ. ratio qꝛ est calidū
⁊ siccū resoluens ventositatē: secūdo dicit ꝙ dꝫ abstinere
ab herbis lacte ⁊ alys inflatiuis: (Filoniū): Ponit curam
ꝑ filoniū dicens ꝙ filoniū valet iliacis cum coartant̄ ma-
ximo dolore: ⁊ cū timet̄ ne sincopis superueniat egro ⁊ ven
tositatē resoluit ⁊ maxime ꝓuocat somnū. Secūdo ponit
descriptionē: ℞. pipis ameos folioꝝ rute mentastri casto-
rei baccaꝝ lauri cimini oīum aā: ℨ. i. mandragore seminis
iusquiami aā: ℨ. ß. conficiantur cum melle eiusdem quanti
tatis detur ex eo pondus: ℨ. vni⁹. Subdit ꝙ huic electua-
rio aliquando additur tertia: ℨ: scamonee. ⁊ efficitur soluti
uum: Ad idem valet sarrace: ¶ Notandū ꝙ stupefactiua
non debent exhiberi nisi quando nō cōferūt alia. ⁊ debēt
dari ī parua quātitate ⁊ paꝝ morari: ¶ Almansor:

¶ Si aūt cum dolore fe. affuerit cassia fistula in
succo ēdiuie bulito et dispumato dissoluta egro
ē danda: ⁊ sirup⁹ vio: ī potu est tribuēdus: ⁊ nu
triendus est ex taphea cum oleo de amigda: dul
cib⁹ ꝯditā: ⁊ ex leni clisterī clisterizād⁹: ¶ Silla:

¶ Ponit curā collice quando fit a caliditate febrili. ⁊ diui
ditur in quatuor: Primo ponit curā per medicinam laxati
uā: Secundo per sirupū. Tertio per dietā. Quarto per cli-
stere: Scōa ibi: (Et sirupus): Tertia ibi: (Et nutriendus:)
Quarta ibi: (Et ex leni): De prima dicit ꝙ si cū dolore etiā
fuerit fe. debꝫ dari cassia fist. dissoluta in succo endiuie buli
to ⁊ dispumato: Rō. qꝛ est lenitiua ⁊ vacuatiua colere si ibi
sit. ⁊ qꝛ remollit feces duras factas propter fe. Ad idē valꝫ
manna data. Ad idem decoctio prunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ cū
zuccaro: (Et sirupus): Ponit curā per sirupuz dicens ꝙ si-
rup⁹ vio. est dandus in potu. rō qꝛ infrigidat ⁊ lenit ⁊ sic va
let contra fe: (Et nutriēdus): Ponit curā per dietā dicens
eger ē nutriendus cū taphea cū oleo de amigdalis dulcib⁹
rō. qꝛ ē cib⁹ lenitiu⁹ Ad idē valent spinachia (Et ex leni) Po
nit curam per clistere dicens ꝙ eger debet clisterizari ex cli
steri lenitiuo. Ad idem: ℞. olei mūdi: quar: i: sumitatū mal
ue bismalue herbe violarie: aā. M. i: prunoꝝ damascenoꝝ
sebesten aā: numero: x. seminis melonis: mūdati. se. portul:
seminis cucurb: aā. ℥. i. furfurum pugillū: i. olei rof. olei vio
la: aā: ℥. ß. cassie fist: bene piguis: ℥: i: electuary de succo rof:
℥: v. fiat clistere vsqꝫ ad quar: v: ¶ Almansor:

¶ Cum aūt loc⁹ doloris ī vētre apparuerit gros
sus ⁊ eger habens apostema in principio flebo-
tomet̄: deīde cassia fist. cū succo herbarū sepe dā
da est: Et sit cib⁹ ei⁹ cui hic dolor ex consuetudi-
ne accidere sol[illegible] taphea vnctuosa cū zuccaro ⁊
oleo sisamino: [illegible] abstineat a stipticis ⁊ acetosis
⁊ a cibis grossis ⁊ ventrem stringentibus: Qui
aūt cū hoc dolore vētositatē pati solit⁹ ē: cibetur
cū calagie ⁊ mutagenat conditis cū seminibus ⁊
abstineat ab oleribus ⁊ lacte ⁊ oībus que inflant
Et bibat vinū forte ⁊ non viciatum: aut idromel
cū specieb⁹ que pro condito ponēt̄: vt piper: q̄s
dicem⁹: Hec est confectio ei⁹: ℞. mell' mūdi: lb:
i: aq: lb: vi: misceant̄ ⁊ coquantur diu ⁊ spumen-
tur bene donec fiat ad spissitudinē iuleb: Cūqꝫ
hoc factū fuerit ī vnaquaqꝫ lb. ex eo mittatur: ℨ.
ij: puluerizati piperis in panno ligati donec ap-
propinquet finis decoctioni eius: ⁊ cū īfrigida-
tur extrahatur pān⁹ ⁊ exprimatur ⁊ cū necesse fu
erit propinetur: Cōfert etiā cui hec passio ex vē
tositate ⁊ grossa supfluitate accidere solet oleū
de cherua cum apozimate de seibus sumptum:
Confectio apozimatis de seminib⁹ hec est: ℞:
ameos cimini cheisim carui origani nigelle oīuz
aā. pugillū vnum: Istis autem admisceātur lb.
iij. aque ⁊ coquant̄ donec ad lb: i. ⁊. ß. redeant: de
hoc itaqꝫ apozimate sumātur: ℥. ij: qb⁹: ℨ. iij: olei
de cherua addātur ⁊ multis dieb⁹ bibant̄. Sed
si cui dolor iste cū calore superuenerit pruna xx.
⁊ ficcus citrine: v: ⁊ passulaꝝ enucleatarū: ℨ. v:
sumant̄ ⁊ coquant̄ ⁊ colēt̄. deinde cassia fist. ī eo
dissoluta colet̄ cui oleū amigdal'. admisceat̄ ⁊ su
mat̄. Et ex apozimate qd̄ in ca. de reumatismo
dixim⁹ in potu tribuat̄. Uenter vero si multū fu
erit siccus predicto apozimati addant̄ polipo-
dij ⁊ turbith amboꝝ: aā: ℨ: ij: ⁊ coquant̄ cū eo ⁊
det̄ donec vent̄ soluat̄: cū aūt solut⁹ fuerit remo
ueat̄ polipodiū ⁊ turbit. Confectio ell'ij quo aū vē
trē soluens destruit ventositatē ⁊ grauedinē: ℞
turbith albi fricati ⁊ puluerizati: ℨ: xx: zuccari: ℨ:
xxx: ꝫꝫ: ℨ: x. hui⁹ pulueris ℨ. iij. ad bibendū tribuā
tur: Pillule de quib⁹ cū q̄s ventrē soluere volue-
rit vnam sumere debet q̄ ⁊ appetitū excitāt ⁊ īfla
tionē resoluūt ⁊ grauedinē ⁊ cibū digerūt: ℞. ma
sticis: ꝫꝫ. cinamomi gar̄. nerēsmic ⁊ melanopipe
ris macropiperis scamonee zuccari violaꝝ om-
niū aā: ℨ. i. fiāt ex eis pillule ad magnitudinē cice-
ris ⁊ sūat̄ vna: mouebit eni sel' aut bis: ¶ Silla:

¶ Ponit curaz collice quando fit ab apate: ⁊ diuiditur in
q̄ttuor: Primo facit ß. Scōo reuertit̄ ad ponendū curā qñ
fit a vētositate. Tertio qñ fit a caliditate. Quarto quādo fit

a frigiditate. Scḋa ibi. (Qui aũt). Tertia ibi. (Sꝫ ſi cui).
Quarta ibi. (Ueter vo). Prima ĩ tres. Primo ponit curã ꝑ
flebotomiã. Scḋo ꝑ medicinã laxatiuã. Tertio ꝑ dietam.
ſecũda ibi. (Deinde) Tertia ibi. (Et ſit cibꝰ). De prima dic̃
ꝙ vbi locus doloris apparuerit groſſus ⁊ hũerit apã a prin-
cipio debet fieri flebotomia. rõ q2 ꝓhibet fluxum materie
ad locũ apoſtematis ⁊ debet fieri a baſilica. ¶ Notãdũ ꝙ
poteſt apparere apoſtema ſi ponat̃ digitꝰ ĩ ano. vel illud in
ſtrumẽtũ quod ponũt cirurgici medici ⁊ dicit̃ ſpeculũ (Dei
de caſſia fiſt). Ponit curã per medicinã laxatiuã dicens ꝙ
debet dari caſſia fiſt. cum ſucco herbarum. rõ q2 lenit ⁊ eua
cuat ⁊ ampliat inteſtina. Ad idem. ℞. aque decoctionis en
diuie folioꝝ altee malue ⁊ cuſcute humide. q. ſufficit me-
dulle caſſie fiſt. ℥. i. olei amigdalarũ dulciũ. ℥. i. Ad idẽ vnga
tur locus cũ oleo camomille ⁊ aneti. (Et ſit) Ponit curam
per dietã dicens ꝙ cibus debet eẽ taphea vnctuoſa cũ zuc
caro ⁊ oleo ſiſamino. rõ pꝫ q2 eſt cibꝰ lenitiuus. Secũdo di
cit ꝙ dꝫ ſe abſtinere a cibis ſtipticis acetoſ ⁊ groſſis ſtrigen
tibꝰ vẽtrẽ. rõ q2 claudũt ⁊ ſtrigũt iteſtina ⁊ oppilãt. ¶ No-
tãdũ ꝙ cliſtere quod valet ad mundificãdũ ẽ. ℞. lactis vac
cini. lb. caſſie fiſt. ℥. i. fiat cliſtere. ⁊ ſic factuꝫ fuit in vna dñã
que nõ aſſelauerat per. x. dies. (Qui ãt). Reuertit̃ ad ponẽ
dũ curam doloris ventris a ventoſitate. ⁊ diuidit̃ in tres.
Primo ponit curã per cibũ. Secundo per potũ. Tertio ꝑ
quoddaꝫ aliud ſumptũ. ſecunda ibi. (Et bibat) Tertia ibi
(Confert etiã) De prima dicit ꝙ conſuetꝰ pati hanc egritu
dinẽ debet cibari cum calagie ⁊ mutagenath conditis cũ
ſeminibus. rõ q2 tales cibi diſſoluunt ventoſitatem. Secũ
do dicit ꝙ debet abſtinere ab oleribꝰ ⁊ lacte ⁊ omnibꝰ ifla
tiuis. rõ pꝫ. (Et bibat). Ponit curam per potum. dicens ꝙ
debet bibere vinum potens non mixtũ aqua. rõ patet. Se
cundo dicit ꝙ debet bibere idromel cuꝫ ſpẽbus que ponũ
tur pro condito vt piper. Et ponit deſcriptionẽ idromellꝭ.
℞. mellis mũdi. lb. i. aque lb. vi. miſceant̃ ⁊ coquant̃ diu ⁊
ſpument̃ bñ donec fiat ad ſiꝉitudinẽ iulep. ⁊ cũ ℔ fcm̃ fue-
rit ĩ vnaq̃q3 lb. ex ea. ʒ. ij. pipis pulueriꝫati mittat̃ ligati ĩ pã
no donec appropinquet finis decoctõis eiꝰ ⁊ cũ ĩfrigidat̃ ex-
hat̃ pãnꝰ ⁊ exp̃mat̃ ⁊ cũ nece fuerit approximet̃. rõ remedij
pꝫ. q2 diſſoluit vẽtoſitatẽ. Ad idẽ valet aq̃ ardẽs. Ad idẽ va
let tiriaca diſſoluta ĩ vino calido. (Cõfert etiã). Ponit curã
ꝑ aliud locale dicẽs ꝙ ĩ tali ꝯfert oleũ de kerua recẽti ſũptũ
cũ decoctõe de ſemibꝰ. rõ q2 reſoluit ventoſitatẽ. Scḋo po-
nit deſcriptionẽ decoctõis de ſemibꝰ. ℞. ameos cimini kei-
ſim carui origani nigelle oĩum añ. parteꝫ. i. iſtis admiſceant̃
aque lb. iij. coquant̃ donec redeãt ad. lb. i. ß. Tertio ponit do
ſim dicẽs ꝙ ſumant̃. ℥. ij. decoctõis ⁊. ʒ. iij. olei de kerua ⁊ ſu
mat̃ mꝉtis vicibꝰ. (Sꝫ ſi cui). Reuertit̃ ad ponẽdũ curã qñ
fit a caliditate. Primo ꝑ vnã medicinã. Scḋo ꝑ aliã. Scḋa
ibi. (Et ex apozimate). De p̃ma dicit ꝙ ſi dolor ventris ſup-
uenerit cũ calore det̃ medicina laxatiua talis. ℞. pruna. xx.
ficꝰ citrinas. v. coquant̃ ⁊ colent̃. deĩde caſſia fiſt. ĩ eo diſſo-
luta colet̃. cui oleũ amigdalaꝝ miſceat̃. rõ pꝫ. (Et ex apozi
mate). Ponit curã ꝑ aliã medicinã dicẽs ꝙ in potu det̃ de
apozimate de quo dcm̃ eſt in. c. de catarro. rõ q2 euacuat le-
niẽdo mãꝫ calidã. (Ueter vo). Ponit iterato curã qñ dolor
vẽtris fit a flegmate. ⁊ diuidit̃ in tres. Primo ponit curã ꝑ
decoctionẽ ſolutiuã. Secundo ꝑ puluerẽ. Tertio ꝑ pillulas.
Scḋa ibi. (Cõfectio electuarij). Tertia ibi. (Pillule). De
p̃ma dicit ꝙ ſi vẽter fuerit mꝉtũ ſiccꝰ cũ p̃dicta decoctione
addant̃ polipodij turbith amboꝝ añ. ʒ. ij. coquant̃ cũ ea et
dent̃ donec vẽter ſoluatur ⁊c̃. (Cõfectio electuarij). Ponit
curã ꝑ puluerẽ dicẽs ꝙ puluis vẽtrẽ ſoluẽs ⁊ iflatões diſſol
uẽs ⁊ grauedinẽ. ℞. turbith al. pulueriꝫati. ʒ. xx. ʒʒ. ʒ. x. zuc-
cari. ʒ. xxx. doſ ſit. ʒ. iij. det̃ ĩ potu. poſſet tñ fieri ĩ forma ꝯfe-
ctionis. (Pillule). Ponit curã ꝑ pillulas dicens ꝙ cũ qs vo

luerit ſoluere vẽtrẽ dꝫ ſumere pillulas iſtas q̃ appetitũ exci
tãt ⁊ iflatões rep̃mũt ⁊ grauedinẽ ⁊ cibũ digerũt. ℞. maſti-
cis gar. ʒʒ. neremiſch. i. ſemis peonie aniſi melanopipis. ſca-
monee viol. oĩuꝫ. añ. ʒ. i. fiãt pillꝉe ad q̃ꝫtitatẽ ciceꝝ. ⁊ ſumat̃
vna q2 mouebit ſemel aut bis. ¶ Notãdũ ꝙ hec tragea cõ
ſumit vẽtoſitatẽ. ℞. ʒʒ. al. ʒ. ß. aniſi. ʒ. ij. coriãdri ꝑparati ⁊ cõ
diti q̃r. ß. macis galãge cucube domeſtice nucis muſ. ſubti-
liſſime pulueriꝫate añ. ʒ. i. gar. in partes diuiſoruꝫ numero.
xxx. liquiritie. ʒ. v. zuccari al. quãtũ ſufficit. fiat tragea groſ-
ſa et de ipſa detur patienti ad comedendum ⁊c̃.

¶ De fluxu ventris. ¶ Gillanus.

Circa rubricã eſt notãdũ ꝙ fluxꝰ vẽtris eſt triplex. ſ.
lienteria diſſinteria ⁊ dyarria. Lienteria eſt fluxꝰ
cibalis ĩ eadẽ q̃litate ⁊ q̃ꝫtitate in qua fuit aſſũptus
Dyarria eſt fluxꝰ humoralis vndecũq3 fit ſine excoriatione
iteſtinoꝝ. Diſſinteria eſt fluxꝰ humoralis cũ excoriatõe ite-
ſtinoꝝ. Unde notãdũ ꝙ fluxꝰ vẽtris vel ꝓuenit ꝓpter cãs
itriſecas vel extriſecas. Si ꝓpter cauſas extriſecas aut ꝓ-
pter malitiã ciboꝝ aut malũ ordinẽ. aut ꝓpter q̃litates ve-
nenoſas. aut ꝓpter nãꝫ tpis ⁊ ꝯſtitutõeꝫ talẽ. Si vͦ fuerit ꝓ
pter cauſas itriſecas ſic aliqñ ꝓuenit a capite ꝑ vim reuma
tis. aliqñ a ſtomacho. aliqñ ab iteſtinis ſuꝑioribꝰ vel iferio-
ribꝰ. aliqñ a venis meſeraicis aliqñ ab epate. aliqñ a ſplene.
aliqñ a toto corpore. aliqñ a repletõe. aliqñ ab inanitiõe. vt
in ptiſi ⁊ ethica. ⁊ aliqñ in febribꝰ peſtilẽtialibꝰ ⁊ hoc aliqñ
rõne cõplexionis nãlis vt in traulis. aliqñ ex ꝑmutatõe eta
tis. vt ĩ afforiſmo ſcḋe ꝑticule. Quibuſcũq3 iuuenibꝰ exñti-
bus vẽtres ⁊c̃. ¶ Tertio notãdũ de ſignis diſtinctiuis. Si
fuerit ꝓpter cauſas extriſecas ⁊ ꝓuenit a capite. Signa ſũt
q2 ꝓuenit plus poſt ſõnũ lõgũ ⁊ eſt ꝯſeruãs ꝓximos ⁊ cũ eo
ſũt ſigna catarroꝝ ⁊ leſionis cerebri. ſi fuerit a ſtomacho ſi-
gna ſũt. q2 ñ ſuãt ordinẽ nec ꝑoxiſmũ certũ ⁊ ꝓuenit magis
de die q̃ꝫ de nocte ⁊ eſt grauitas vꝉ leſio ſtomachi ⁊ dolor ⁊
egeſtio idigeſta. ſi fuerit ab iteſtinis ſigna ſũt q2 nõ ſuat or-
dinẽ ⁊ ꝓuenit magis de die q̃ꝫ de nocte ⁊ ẽ dolor iteſtinoꝝ. ſi
vͦ venit a venis meſeraycis diſtiguit̃. q2 fluxꝰ eſt chiloſus
q2 nõ põt trãſire chilus ꝑ meſaycas ꝓpter oppilationẽ ipaꝝ
ſi vͦ fuerit ab epate fluxꝰ ẽ pyodicalis p̃cipue ſi eſt ex oppi-
latõe. ⁊ talꝭ accidit freq̃ntius. ⁊ talꝭ magis deludit medicos.
Tertiũ ſignũ. q2 talꝭ magis accidit de nocte q̃ꝫ de die p̃cipue
ĩ hyeme. Aliud ſignũ ẽ coloris varietas. Aliud eſt fedus co-
lor ĩ dextra ꝑte vͦſus ypocũdria. ſi aũt fuerit a ſplene diſtin-
guit̃ q2 ẽ grauitas ſplenis ⁊ fluxꝰ magis mꝉicꝰ. ſi fuerit a to-
to corꝑe ex oppilatõe poroꝝ exterioꝝ. vñ ſuꝑfluitates non
pñt exire diſtiguit̃ ex indicio patiẽtis. q2 ſtetit ĩ aere frigido
⁊ ſic de ſiꝉibꝰ cauſis. ſꝫ ſi fuerit ĩ corporibꝰ inanitis. vt ĩ ptiſi-
cis ⁊ ethicis diſtiguit̃. q2 fluxꝰ ẽ liq̃factiuꝰ ⁊ apparet pigue-
do ĩ tali fluxu. Sꝫ ſi fuerit ĩ corporibꝰ repletis. vel fit ꝑ viã
mũdificatõis totiꝰ corporis vt ĩ bona criſi. vel ꝑ viã ſintho
matis vt ĩ mala criſi diſtinguit̃. q2 ſeq̃tur alleuiatio vel ag-
grauatio ĩfirmi. ſi fuerit rõne cõplexionis nãlis vt ĩ traulis
diſtiguit̃ ex trauliſatõe ⁊ ex cauſis fluxibilitatis vẽtris que
ponunt̃ ĩ ꝯmento afforiſmi. Quibuſcũq3 iuuenibꝰ exiſtẽti-
bus ⁊c̃. ¶ Quarto notãdũ de cauſis lienterie ĩ ſpãli. q2 ſunt
vel extriſece vel ĩtriſece. ſi extriſece vel ꝓpter nãꝫ ciboꝝ q
ſunt lubrificati. vel ex ſuꝑfluitate aſſũpti. vel ꝓpter maluꝫ
ordinẽ ĩ aſſumptõe ipſoꝝ. vel q2 cibi venenoſi. vel ꝓpter ca
ſum ⁊ ꝑcuſſionẽ. Si cauſe ſint ĩtriſece aut ſunt ꝓpter ſtoma
chũ ⁊ iteſtina. aut ꝓpter alia mẽbra. ſi ꝓpter alia mẽbra co-
gnoſcit̃ ex leſione illoꝝ. ſi ꝓpter ſtomachũ ⁊ iteſtina. cauſa
eſt triplex. Prima eſt humor flegmaticus adherẽs ſuperfi-
ciei ſtomachi iducẽs lubricitatẽ. vnde cibus egredit̃ idige-
ſtus. ſecũda cauſa eſt colera pũgitiua ⁊ mordicatiua pũgẽs
⁊ mordicans ſtomachum vnde excitat̃ virtꝰ ad expellẽdũ.
Tertia cauſa eſt vlceratio ſtomachi. vnde cibus ſuꝑueniẽs

stomacho iducit mordicationē: vñ excitat̄ virtus sensibilis sentiens nocumentū ad expellēdū. Signa lienterie in spāli si fuerit a causis itrīsecis si fuerit ab alijs membris a stomacho habētur ex lesione illoꝝ mēbroꝝ. Si vero fuerit a stomacho. si causa fuerit humor flegmaticus cognoscit̄. q2 est cū eructuatōe acetosa. ⁊ ledit̄ a frigidis. sed si humor est colera est amaritudo oris sitis mordicatio ⁊ calor ⁊ ledit̄ a calidis. Si causa sit vlcera stomachi sentit mordicationē ⁊ pūcturā spāl'r ex cibi assumptōe p̄cipue acuti vel acetosi. Pronosticatio. si lienteria venerit post dissinteriaꝫ mortale. In lienteria oxiremia supueniēs pus nō existēs signū bonum.

¶ Notādū qnto de signis et causis dyarie ĩ speciali. Cause .n. dyarie pñt variari ſm modū materie, vel ex parte locoꝝ a qbus venit talis mã. si ex parte materie sic cause sunt qttuor. s. sanguis. colera. flegma. ⁊ melācolia: q2 glibet humor pōt facere dyariā. Si ex pte locoꝝ a qb' venit talis mã que causat dyariā sic venit aliqñ a capite ex reumate descēdēte aliqñ ab epate: vel a splene. aliqñ a matrice vel a stomacho. aliqñ a toto corpore. Signa dyarie diuersificate ex pte materie sūt: si mã sit colerica sentit̄ ĩ ano ardor ⁊ pūctura ⁊ color eius qđ egredit̄ est citrinus: substātia eius sit fluida non viscosa. sitis. amaritudo oris. vrina citrina subtilis: ⁊ si ꝯiungātur habitudines corporis colerice ꝯplexio colerica ⁊ etas iuuētutis erūt magis certa. Si vero mã flegmatica fuerit ĩ ano non sentit̄ ardor nec punctura. color eius quod egreditur est albus: substantia non multum fluida nec multum viscosa. p̄uatio sitis ⁊ amaritudinis. vrina alba et subtilis. si ꝯiūgant̄ habitudo ⁊ cōplexio flegmatice. ⁊ regimē plurimū multiplicatiuū flegmatis magis erūt certa. Si vero mã sit melācolica color ei' qđ egredit̄ erit niger substantis grossa nō viscosa: ⁊ si ꝯiūgant̄ habitudo ⁊ cōplexio melācolice: ⁊ regimē p̄teritū multiplicatiuuꝫ melancolie signa erūt magis certa. Si aūt mã sit sanguinea: color qđ egredit̄ erit rube' substātia mediocris nō viscosa. ⁊ si ꝯiūgant̄ cōplexio sāguinea ⁊ habitudo ⁊ regimē m'tiplicatiuū sāguinis signa erūt magis certa. Signa dyarie diuersificate ex pte loci ex quo venit mã talis dyarie. si sit a capite sūt signa catarri ⁊ aduenit post sōnū lōgū. Et si fuerit ab epate ⁊ ꝓpter oppilationē epatis. signū est q2 est chilosus ⁊ vniformis fluxus. si ꝓpter debilitatē virtutis digestiue signū est q2 fluxus est sil'is loture carnis recentis: si fuerit ꝓpter multitudinē sanguinis signū est: q2 est plurimus ⁊ nō semꝑ ꝯtinuus ⁊ sine dolore. ⁊ venit post egestionē cū modica ꝑmixtione. si venit a splene ⁊ cū duricie splenis verget ad nigredinē ⁊ apparēt signa melancolie. si fuerit a matrice erit grauitas matricis ⁊ dolor. si fuerit a stomacho erit dolor ĩ stomacho ⁊ egestio chilosa idigesta. si fuerit a toto corpore cognoscet̄: q2 precessit repletio cibi ⁊ potus: vel q2 precessit retentio euacuatōis ꝯsuete: vel q2 corpus paꝝ excitat̄ ⁊ resoluit̄ ⁊ pōt venire ꝑ viā crisis bone ⁊ hoc cū virtus sit fortis vel ꝑ viā sinthontis ⁊ hoc ĩ mala crisi. q2 mã est mala ⁊ virtus debilis. Pronosticatio nullus fluxus crecticus est restringēdus: qđ cognoscit̄ q2 ꝯfert ⁊ bene fertur ab infirmo. Omnis fluxus vētris q venit subito ⁊ repēte post lōgā egritudinem est mortalis. Omnis fluxus vētris ꝓueniēs a melācolia que ꝓiecta supra terrā ebullit ⁊ habet odorē acetosum est mortalis.

¶ Sexto notādū de causis dissinterie ⁊ signis ĩ spāli. Cause dissinterie aut sūt exteriores aut iteriores. Exteriores sūt aer corrupt' cibaria acuta penetrātia sicut allea cepe acetū ⁊ sil'ia: ⁊ medicina vt est dyagridiū aloes: aut pulpa collogntide ⁊ sil'ia. Interiores sūt: vel colera acuta pungēs mordicās ⁊ vlcerās: vel flegma salsū. aut alius homor acutus adustus. vel aperitio alicuius apostematis. ⁊ tunc illa mã pōt ꝓuenire a diuersis vt dictū est in dyaria. et cognoscit̄ a quo mēbro veniat ꝑ signa dicta. Signa si dissenteria fuerit ex causis extrinsecis habētur ex relatione ĩfirmi. si fuerit a causis ĩtrinsecis ⁊ fuerit a colera vel flegmate salso ex ꝯsideratōe eius qđ egredit̄ ⁊ colore ⁊c. Sed si fuerit ab humore vel alio mēbro cognoscit̄. vt supra fuit dictū de dyaria. Signa si dyaria fuerit in superioribus ĩtestinis vel in ĩferioribus sunt. Si fuerit in supioribus tūc est ibi dolor ⁊ grauitas supra vmblicū ⁊ egestio est sicut lotura quedā. aut rasura ꝓpter subtilitatē ĩtestinoꝝ ⁊ sanguis est plus mixtus cū egestione ⁊ clisteria nō multū cōferūt. sed assūpta ꝑ os. Si fuerit in ĩferioribus intestinis est dolor sub vmblico ⁊ grauitas ⁊ egestio est cū qbusdā ꝯtentis furfureis ⁊ squamosis. ⁊ hoc ꝓpter duritiē ĩtestinoꝝ illoꝝ ⁊ sanguis nō est sic mixtus cū egestione et clisteria plus ꝯferūt q̄ assumpta ꝑ os. Pronosticatio. mutatio coloris in dissinteria est malū. Si ĩ dissinteria post aurē sinistrā appareat pustula similis orobo cū magna siti ĩfra. xx. dies morietur. In dissinteria in p̄ncipio fluxus est ad modū loture carnis. ⁊ postea sicut rasura pergameni. et postea sicut quedaꝫ frustula carnis. et si fuerit in intestinis superioribus expeditus est. et si in inferioribus adhuc potest curari. Omnis fluxus ventris post egritudinem manente egritudine: si sit cum mala tolerantia est mortalis. Omnis fluxus cum vomitu et singultu et cum alienatione est mortalis. In omni fluxu casus appetitus est malum signum. Et si in intestinis subito malum. fluxus sanguinis vel sanguinolentus in idropisi est malus ⁊c.

¶ Almansor.

CUm cibus in stomacho more solito nō morat̄ imo citius egredit̄ non mutatus nisi paꝝ ⁊ fuerit cum hoc mordicatio ⁊ dolor in vētre ⁊ sitis cū quo etiā plurimūq3 adest vētris fluxus in quo añ comestionē ĩuenit̄ purulent': det̄ egro rob de succo vue acerbe: aut de succo ribes aut de succo granatoꝝ cum spodij ⁊ rob. amboꝝ añ. ℥. i. Trocisci quoq3 de spodio cōstrictiui ĩtidē tribuātur. Nutriatur vero ex adesia citrina ⁊ pullis cū aceto coctis ⁊ assatis ⁊ cū succo vue acerbe positis. In potu vero sumat sumach cū aqua ro. deide nutriat̄ ex cibo cui admiscet̄ sumach q vocatur sumachia: totūq3 eius regimen ad hoc perducatur vt infrigidare possit ⁊ constringere.

¶ Sillanus.

¶ Determinat de fluxu ventris ⁊ diuiditur in quattuor. Primo ponit curam lienterie. Secundo diarie. Tertio dissenterie. Quarto tenasmonis. secūda ibi. (Si vero cibus). Tertia ibi. (Or si ex fluxu.) Quarta ibi. (Trocisci quoq3). De prima dicit ꝙ si cibus non moratur in stomaco imo citius egreditur q̄ sit digestus et alteratus: suple tūc est liēteria. Secundo dicit ꝙ si appareant ista signa. Primo ꝙ fuerit mordicatio et dolor in stomaco. secundum est sitis. Tertium q2 aliquando ante cibū est fluxus suple purulent': arguendū ē ꝙ lienteria ē ab humore colerico: ratio signoruꝫ patet. Tertio dicit ꝙ pro cura egro debet dari rob de succo granatoꝝ cum spodij ro. añ. ℥. i. Ratio quia ē frigidum ⁊ stipticū: vnde ꝓhibet ne colera inducat tantā mordicatōeꝫ vnde stimulat expulsiuā ad expellendum cibū ante temp'. Ad idem rob de agresta. rob de berberis: rob de ribes: rob de sumach. rob de citonijs. ¶ Notandū ꝙ in tali casu conuenit euacuatio materie colerice ⁊ debet fieri cum medicinis dictis de dolore stomaci a materia calida ꝓueniente. et curat̄ vt supra. (Trocisci quoq3) Ponit secūdā medicinam dicens ꝙ trocisci de spodio etiam constrictiui debent dari Rō quia rōe frigiditatis alterant malam complexionem

calidā. ⁊ rōne stipticitatis ↄstrigūt vētrē ⁊ debēt dari pmissa euacuatōe. qꝛ nūqꝫ stiptica debēt dari ante euacuationē qꝛ icrudarēt et ↄstringeret materiā: Ad idē. ℞. boli ar. terre sigil. corall i sandali sumach berberis seminis citonioꝝ psidie: balaustie gallaꝝ accatie ypoqstidos mirtiloꝝ sāguinis draconis roꝝ. añ. ʒ. i. puluerizent ⁊ misce cū succo plantaginis ⁊ succo absinthy: fiāt trocisci: ⁊ cū vti volueris distēperet vnus cū lacte vaccino vel ouino in quo lapides ardētes sunt extincti. ¶ Notādū ꝙ si ex colera pueniat vlceratio in stomacho. sicut qñ sanies apparet: mundificādum est cū idromelle ⁊ aqua oꝛ. ita ꝙ dētur tria coclearia aque mellis cū tribus coclearibus aque oꝛdei. deīde cōpetit tale ↄsolidatiuū. ℞. dragagāti gūmi arabici masticis thuris karabe añ. ʒ. i. puluerizētur subtilr ⁊ ↄficiātur cū succo absinthy ⁊ fiāt pillule ⁊ capiat duas ieiuno stomacho. Rō remedy est. qꝛ habet ↄsolidare ⁊c. (Nutriaꝛ). Ponit curā p dietā dicēs ꝙ patiēs lienteriā ex colera debet nutriri ex adhesia citrina. ⁊ p hoc intelligit cibos frigidos acetosos: ⁊ ppter hoc dꝫ etiā nutriri pullis cū aceto coctis ⁊ assatis ⁊ ↄditis cū agresta. rō pꝫ. Scōo dicit ꝙ in potu debet sumere sumach cū aqua ro. Tertio dicit ꝙ etiā dꝫ nutriri ex cibo q vocaꝛ sumachia. i. i quo ponitꝛ sumach. Quarto dicit ꝙ totū regimē dꝫ eē ifrigidās ⁊ ↄstrigēs. rō pꝫ qꝛ illa faciūt descēdere colerā ad itestina ⁊ eā restringūt. Ad idē. ℞. sumach qr. s. cū lacte amigdalaꝝ. Ad idē lac capre ipissatū in decoctōe cū riso toꝛrefacto. Ad idē oꝛdeū toꝛrefactū cum lacte amigdalaꝝ: ita ꝙ ex eis fiat oꝛdeaceum. ¶ Almansoꝛ.

¶ Qꝫ si nō fuerit cū eo in vētre moꝛdicatio neqꝫ qꝺ egreditꝛ pus habet admixtū sed est viscosū ⁊ adest iflatōis paucitas ⁊ ructus acidus ⁊ pauca sitis: egro sicla ⁊ sinapis ⁊ pisces saliti tribuanꝛ Deīde cogaꝛ ea vomere sumēdo salem ⁊ mel ⁊ anetū coctuꝫ. Que si nō suffecerit medicamē qꝺ expellit flegma tribuaꝛ: qꝺ. ℞. aloes. ʒ. i. colloqntide iterioꝛis. ʒ. iiij. salis idi. ʒ. iiij. turbith. ʒ. i. ex his fiant pille ⁊ sufficiūt ad dosim. i. Vomitu ꝑterea sepe vtaꝛ. Et cibaria qbꝰ vtiꝛ i almuri ꝑ se itigantꝛ ⁊ comedat sulcida q̄ sale ↄdiunꝛ ⁊ acrimoniā hn̄t q̄ appetitū ꝓuocare ↄsueuere. ¶ Sil.

¶ Ponit curā lienterie qñ pueniт ab humoꝛe flegmatico: ⁊ diuiditꝛ in duas. Primo facit hoc. Scōo ponit curā qñ mā est euacuata. Scōa ibi. (Si aūt cū hoc). Prima i tres. Primo ponit curā p ꝑparatiā māꝫ ⁊ icidētiā: Scōo p euacuationem. Tertio p dietā. Scōa ibi. (Deīde cogaꝛ). Tertia ibi. (Et cibaria). De pmā dicit ꝙ si cū lienteria nō fuerit moꝛdicātio in vētre: vel stomacho ⁊ qꝺ egreditꝛ nō est sanies ſꝫ mā viscosaꝛ est pauca iflatio ⁊ pauca sitis ⁊ eructuatio acetosa suple arguēdū est ꝙ est a mā acetosa flegmatica. Scōo p curā dicit ꝙ egro dꝫ dari sicla sinapis ⁊ pisces saliti. rō qꝛ incidūt māꝫ flegmaticā ⁊ abstergūt ⁊ ꝑpārāt ad euacuationeꝫ. (Deīde cogaꝛ). Ponit curā p euacuationē ⁊ diuiditꝛ i tres. Primo p vomitū. Scōo p secessum. Tertio ponit cañ. circa euacuatōes p vomitū. Scōa ibi. (Que si ñ). Tertia ibi. (Vomitꝰ ꝑterea). De pmā dicit ꝙ eger dꝫ cogi ad euacuādū dādo ei sal ⁊ acetū ⁊ mel coctū. rō qꝛ vomitꝰ diuertit ab euacuatiōe p secessū. ppterea qꝛ p talē vomitū euacuaꝛ mā faciēs lienteriā. Ad idē valēt medicine vomitiue de qbꝰ supra dictū ē ⁊ spālr ille q̄ euacuāt flegma. (Que si nō). Ponit curā per euacuationē q̄ fit p secessū dicēs ꝙ si nō sufficit qꝺ dcm̄ est ꝓuenit medicina euacuās p secessū. Scōo ponit descriptionē. ℞. aloes. ʒ. i. collognitide iterioꝛis. ʒ. iiij. salis idi. ʒ. iiij. turbith. ʒ. i. ex his fiāt pillule. Ad idē valent medicine solutiue

posite supra. c. ꝺ doloꝛe stomachi ꝓueniēte a flegmate. (Vomitu). Ponit canoñ. circa euacuationē p vomitū dicens ꝙ sepe dꝫ vti euacuatōe p vomitū. rō pꝫ: (Et cibaria). Ponit curā p dietā dicēs ꝙ cibaria qbus vtiꝛ debent intingi in almuri qꝺ est qꝺdā genus salsamēti. debēt etiā comedere sulcida cū sale ↄdita que habēt acetositatē. vnde ꝓuocāt appetitū sicut sunt cappares ⁊ oliue. ratio qꝛ icidūt abstergendo materiam flegmaticam. ¶ Almansoꝛ.

¶ Si aūt cū hoc qꝺ diximꝰ nihil egreditꝛ supfluū neqꝫ qꝺ expellitꝛ aliqd puluerulētū vel flegmaticū hꝫ admixtū. egro vinū forte ⁊ puꝝ tribuēdū est. et diaolibanū dādū. Qꝺ. ℞. olibani. ʒ. x. piperis ameos spice cheisim anisi nigelle oiuꝫ añ. ʒ. ij. balaustie. ʒ. x. mellis dispumati. q. sufficit ad ↄficiēdū detꝛ ex hoc i potu qꝛ stomachū calefacit ⁊ vehemēter dsiccat. Apozima quoqꝫ qꝺ i. c. colice passionis noiabimꝰ detꝛ ⁊ assuescat i potu sumere vinū puꝝ. Si vero cibꝰ nō egredietꝛ: ſꝫ res subtilis alba ⁊ aquosa cū q̄ sūt ea q̄ epatis significant debilitatē: egro tribuaꝛ id qꝺ fit de scoꝛia ⁊ diaolibanū: ⁊ electuariū diacalamentū ⁊ trocisci calefaciētes epar quos noiauimꝰ ⁊ electuariū diacalamētū: qꝺ. ℞. folioꝝ rute folioꝝ calamēti siccoꝝ ameos carui cheisim. ʒʒ. cinamomi macropipis oiuꝫ ptes eq̄les: ↄficianꝛ cū melle cocto ⁊ denꝛ alia medicamina q̄ noiauimus in. c. epatis de his q̄ ipsā calefaciūt ⁊ ↄfoꝛtāt. Si aūt cū pdicta egritudine non fuerit significatio debilitatis epatis imo qꝺ egreditꝛ subtile ē ⁊ albū ⁊ fuerit in stomacho grauitas: puluis ꝺ malis granatis ad trāsglutiēdū dādꝰ ē: cuiꝰ ↄfectio: ℞. ossiū granatoꝝ acetosoꝝ ⁊ citrinoꝝ vt alcobol. ʒ. c. carui se. coꝛiādri aceto acerrimo ifusoꝝ: ⁊ postea assatorū añ. ʒ. xx. xilocaracte sumach balaustie omniū añ. ʒ. x. puluerizenꝛ optime ⁊ misce ⁊ detꝛ ad trāsglutiēdū. Electuariū quoqꝫ qꝺ dꝛ chāzi detꝛ: qꝺ ℞. arilloꝝ passaꝝ tritoꝝ vt alcobol. lb. i. mirtilloꝝ siccoꝝ puluerizatoꝝ vt alcobol. lb. s. xilocaracte nabati balaustie se. tamarisci. ameos oiuꝫ añ. ʒ. x. ↄficianꝛ cū melle de canna: aut cū melle apū optime dispumato ⁊ electuariū sumaꝛ. Siāt qꝺ egreditꝛ citrinū fuerit ⁊ anū moꝛdicat egerqꝫ sitiꝫ patiaꝛ ⁊ febrē. trocisci ↄstrictiui de spodio ⁊ aq̄ sauic ⁊ oꝛdei denꝛ. Trocisci ↄstrictiui de spodio ℞. rosaꝝ ru. spodij añ. ʒ. x. se. acetose sumach balaustie gūmi arabici oiuꝫ añ. ʒ. v. iformenꝛ trocisci pōdere. ʒ. ij. quoꝝ vnꝰ cū. ʒ. j. rob citonioꝝ simplici sumaꝛ. Aqua vero sauich oꝛdei ita fit oꝛdeū fractū i aq̄ ipꝫ cooperiēte buliat donec aq̄ ispissetur: deīde colerꝛ ⁊ bibanꝛ ex eo. ʒ. iiij. cū. ʒ. iij. spodij ⁊ gūmi arabici eadē q̄titate. ¶ Sil.

¶ Ponit curā lienterie quando ꝓuenit a mala cōplexione frigida sine materia. ⁊ diuiditur in tres ſm ꝙ tria remedia

ponit: Secunda ibi. (Et diaolibanum). Tertia ibi. (Apozima): De pⁱma dicit ꝙ si in lienteria nihil egrediatur de materia flegmatica: tūc egro debet dari vinū puꝝ ⁊ potens: vt maluasia vel romania. ratio q̄ꝛ calefacit stomachū ⁊ exiccat ⁊ ꝯfortat neruos ⁊ virtutē. Ad idē valet aqua ardēs ⁊ stelladia: (Et diaolibanū): Ponit scd̄ꝫ remedium dicēs ꝙ in tali casu dꝫ silr̄ dari diaolibanū: Et ponit descriptionē eius. ℞. olibani. ʒ. x. piperis ameos spice keisim anisi nigelle. añ. ʒ. ij. balaustie. ʒ. x. mellis spumati. q. sufficit ad ꝯficiendū: Scd̄o verificat se: q̄ꝛ calefacit stomachū ⁊ valde exiccat. Ad idēꝫ valet dyamēta diagalāga diazinzi. diatrionpipereon diacitonitē cū speb⁹. Ad idē valet trāsglutire tria grana olibani vel masticis ⁊ hoc de nocte ī itroitu lecti. (Apozima quoqꝫ) Ponit tertiū remediū dicēs ꝙ debet dari decoctio de seminibus de qua dictū est supra in. c. de cura colice. R̄ō q̄ꝛ calefacit stomachum ⁊ exiccat. Scd̄o dicit ꝙ dꝫ assuefacere ad assumēdū vinū puꝝ. rō pꝫ. (Si vero cibus). Ponit curā diarie ⁊ diuidit̄ in duas: Primo ponit curā qñ ꝓuenit ab epate Scd̄o qñ a stomacho: Scd̄a ibi: (Si autē). De pⁱma dicit ꝙ si non egrediat̄ cibus sed res subtilis al. ⁊ aquosa significat debilitatē epatis ꝓueniētē a frigiditate tūc egro dꝫ dari cōfectio de scoria ferri diaolibanū ⁊ trocisci calefaciētes epar de q̄bus supra dcm̄ est. (Et electuariū diacalamētū). Scd̄o ponit descriptionē diacalamēti. ℞. folioꝝ calamēti folioꝝ rute siccoꝝ ameos carui keisim. ʒʒ. cinamomi macropipis oiuꝫ añ. partes equales. ꝯficiātur cū melle cocto. Tertio dicit ꝙ debēt dari medicamina alia que diximus in. c. epatis que calefaciūt ⁊ ꝯfortāt epar. ¶ Notādū ꝙ rasis ponit curā fluxus vētris ꝓueniētis ab epate dupl̄r: Primo qñ ꝓuenit ab oppilatōe epatis. q̄ꝛ in tali ꝯuenit diacalamētū qd̄ est aperitiuū ⁊ ducit nutrimētū ad mēbra. silr̄ valet aqua ciceꝝ ⁊ petros̄: Ualent etiā medicamina alia aperitiua vt diagalāga. diacinamomū: Scd̄o ponit curā fluxus vētris ꝓueniētis ab epate ꝓpter debilitatē ꝯtētiue epatis: ⁊ hoc ꝑ medicamina stiptica vt dyaolibanū ꝯfectio de scoria ferri. ⁊ valēt qñ debilitas ꝓuenit a frigiditate. si vero ꝓuenit a caliditate ꝯueniūt frigida stiptica vt est trisandalū. Ad idē valet puluis triasandali puluis diapenidiō añ. ʒ. ij. coralli rubei coriādri ꝑparati añ. ʒ. ß. se. citonioꝝ se. acetose se. arilloꝝ añ: ℈. i. iterioꝝ cinamomi olibani añ. gra. v. ꝯserue ros̄. ru: facte ex rosis siccis: ʒ. i. aque ros̄. ʒ. ij: zuccari al: quar. ij: fiat electuariū in bol. Ad idē. ℞: zuccari ros̄. facti ex rosis siccis triasandal. añ. q̄r: i. diacodiō sine speb⁹ ꝯditi cū pane zuccari añ: q̄r. ß. ⁊ si est delicat⁹ addātur pāni aur̄: x x. Itē in forma potabili valēt puluis mirtiloꝝ dat⁹ cū aqua pluuiali vel cum aqua plātaginis: Ad idē. ℞: aque plātaginis aque ros̄. facte de stipitib⁹ aque endiuie añ: q̄r. ij. fiat iulep: vsqꝫ ad lb: ß. Ad idēꝫ ℞. aque plātaginis q̄r. ß. cū puluere se. ros̄. vel anthere: ʒ. i. (Si aūt): Ponit curā diarie ꝓuenientis a stomacho: ⁊ diuidit̄ in duas: Primo ponit curā qñ ꝓuenit a flegmate: Scd̄o qñ a colera. Scd̄a ibi. (Si aūt): De pⁱma dicit ꝙ si cū diaria non fuerit signū debilitatis epatis ⁊ illud qd̄ egredit̄ fuerit subtile albū ⁊ fuerit grauitas ī stomacho suple arguēdū est ꝙ fit a stomacho ꝓpter mā̃ꝫ flegmaticā: rō pꝫ: Scd̄o dicit ꝙ puluis de granatis ꝓ cura dādus ē ī potu: rō q̄ꝛ ꝯfortat digestiuā retētiuā ⁊ ꝯsumit mā̃ꝫ flegmaticā: Tertio ponit d̄scriptionē. ℞. ossiū granatoꝝ acetosoꝝ assatoꝝ tritoꝝ: vt alcohol: ʒ: i. se. carui coriādri amboꝝ in aceto fortissimo ifusoꝝ et post assatoꝝ añ: ʒ: x x: xilocarate balaustie sumach añ. ʒ. i. pniuerizētur optime ⁊ misceātur ⁊ det̄ puluis cōuenit euacuatio materie flegmatice ⁊ medicina laxatiua est talis: ℞. corticū mirobol. kebuloꝝ modicū cōbustoꝝ supra tegulaꝫ calidā: ʒ: ij: mirtilloꝝ aque or: fiat massa ⁊ distēperet̄ cū sirupo mirtiloꝝ limphato cū aqua pluuiali. (Electuariū): Ponit curā ꝑ aliud remediū dicēs ꝙ cōuenit remediū aliud. s. electuariū dictū canzi: qd̄ fit sic. ℞. arilloꝝ passullaꝝ tritoꝝ vt alcobol: lb. i. mirtilloꝝ siccoꝝ puluerizatoꝝ. vt alcobol. lb. ß: xilocaratte nabti balaustie se. tamarisci ameos omniū añ. ʒ. x. ꝯficiātur cū melle apū despumato ⁊ fiat electuariū. rō q̄ꝛ ꝯsumit materiā flegmaticā derelictā post euacuationem: Ad idē valēt alia electuaria calida stiptica dicta supra vt diaolibanū diagalāga. Ad idē valet anisum assum auelane asse: (Si aūt): Ponit curā diarie ꝓueniētis a stomacho ab humore colerico. ⁊ diuidit̄ in duas: Primo ponit curaꝫ: Scd̄o ponit descriptionē medicinaꝝ de q̄bus facit mētionēꝫ: Scd̄a ibi. (Trocisci): De pⁱma dic̄ ꝙ si illud qd̄ egredit̄ fuerit citrinū iducēs mordicationē in ano ⁊ eger patiat̄ sitiꝫ ⁊ fe. suple arguēdū ē ꝙ diaria fit a stomacho ꝓpter colera in eo ex̄ñtem. ratio patet. Scd̄o dicit ꝙ ꝓ cura debēt dari trocisci de spodio ꝯstrictiui ⁊ aqua sauich ordei: ratio patet: q̄ꝛ ꝯstrigūt ⁊ ifrigidant: Sed diceret aliquis aqua ordei laxat vētrē: Dicēdū dupl̄r. Primo ꝙ valet euacuando colerā lauādo: Al̄r ꝙ ordeū dꝫ esse torrefactū ⁊ assum: q̄ꝛ tūc fit illa aqua stiptica. ¶ Notādum pⁱmo debꝫ dari talis medicina colere euacuatiua: ℞: corticū mirobol. citrinoꝝ bñ gūmosoꝝ reubarbari modicū cōbusti suꝑ tegulā calidā añ: ʒ. i. cubebe boli ar. añ: ℈. ß: dragāti gūmi arabici modicū torrefacti añ: ℈. i. fiat puluis ⁊ icorporētur cū sirupo mirtiloꝝ ⁊ fiat massa ⁊ administret̄ vt dictū est in alia medicina: (Trocisci): Ponit descriptionē: Primo trociscoꝝ de spodio. Secundo aque ordei: Scd̄a ibi: (Aqua vero). De pⁱma dicit ꝙ Trocisci de spodio ꝯstrictiui sic fiunt. ℞. ros̄: ru: spody añ: ʒ. x. seminis acetose sumac balaustie gūmi arabici oīum añ: ʒ: x. informētur trocisci pōdere: ʒ. ij: quoꝝ vnus cū. ʒ. i. de rob citonioꝝ simplici sumat̄. (Aqua vero). Ponit descriptionē aque ordei dicēs ꝙ sic fit: ℞: ordeū cū aq̄ ipꝫ coopiēte buliat donec ispisset̄ aq̄: deinde colet̄ ⁊ bibant̄. ʒ. iiij: ex ea cū. ʒ. iiij. spody ⁊ gūmi arabici i eadē q̄ntitate ⁊c. ¶ Almansor

¶ Qꝛ si ex fluxu ventris euenerit excoriatio puluis d̄ bolo ar. ad trāsglutiēdū det̄. Qui. ℞. pilli ʒ: x x. seminis plātaginis. ʒ: x. gummi arabici boli ar. amboꝝ añ. ʒ. iij. psiliū asset̄ ⁊ gūmi ⁊ bolū pulverizētur ⁊ cōmisceātur ⁊ sumātur in potu ex eo in mane. ʒ. iij. cū rob de citonijs ⁊ circa noctē tātūdē. Cibus vero eius sit pulmētū fcm̄ cū granis granatoꝝ ⁊ passis cū aq̄ ⁊ aceto ⁊ cibus fcūs cū succo vue acerbe ⁊ sumach ⁊ raphea cui admiscet̄ suc⁹ sumach ⁊ his silia cibaria. ¶ Sil.

¶ Ponit curā dissinterie ⁊ diuidit̄ i tres. Primo ponit curā ꝑ puluerē. Scd̄o ꝑ dietā: Tertio ꝑ trociscos. Scd̄a ibi. (Cib⁹ vo): Tertia ibi. (Trocisci): De pⁱma dicit ꝙ si ex fluxu ꝓuenerit vētris excoriatio dꝫ fieri puluis boli ar. ad trāsglutiēdū. rō q̄ꝛ ifrigidat ⁊ ꝯstringit: ⁊ iō valet si excorticatio fiat a mā̃ colerica. Scd̄o ponit descriptionem pul: de bo: ar. ℞: psily: ʒ: x x. seminis plātaginis: ʒ: x: gūmi arabici boli ar: amboꝝ añ: ʒ: iij. psiliū assetur ⁊ gūmi ⁊ bolū puluerizētur et cōmisceātur ⁊ sumātur de eo in potu de mane: ʒ. iij. cū rob de citonys ⁊ circa noctē tātūdē. (Cibus vero). Ponit curā per dietā dicens ꝙ cibus eius debet esse pulmentuꝫ factuꝫ de granis granatoꝝ ⁊ passulis cum aqua ⁊ aceto. Et similiter succus factus cum vuis acerbis: i. cibus factus cū ipsis ⁊ sumachia: i. succus sumach ⁊ similia: ratio patet: Secundo ponit descriptionē trociscoꝝ de balaustys. ℞. gallaꝝ siliquaꝝ seminis tamarisci nabati olibani balaustie omniuꝫ añ. partes equales gūmi arabici opy amboꝝ añ. partes eq̄les informentur trocisci ponderis. ʒ. ij. de quibus vnus cuꝫ vino sumatur: Si non fuerit caloꝛ neqꝫ fe: ⁊ si fe: fuerit tūc

cum rob de citonijs acetosis. ¶ Notandum ꝙ cura dissin
terie ꝑficit: vel cũ medicinis vel cũ dieta. Si cũ medicinis
vel tales approximãtur ab intra vel ab extra: si ab intra vel
per superius: s. per os: vel per inferius: s. per anũ: hec sũt cli/
steria quoꝝ quedã sunt lauatiua tm̃: q̃dã lauatiua ⁊ abster/
siua quedã ↄ̃strictiua: ⁊ quedã ↄ̃solidatiua: ⁊ quedã sil'r sup/
posita ab extra. Approximata sũt diuersa: sicut ligare extre
ma superius: fricare mẽbra extrema: sessio in decoctõe reꝝ
stipticaꝝ: emplastrũ factũ supra vẽtrem positũ: vẽtose sine
scarificatione supra ventrẽ posite: ablutio pedũ ⁊ tibiaꝝ ex
decoctione radicis salicis: de oĩbus discutiã ĩcipiẽs a dieta
Dieta ergo sit ꝙ debet vti cibis stipticis ↄ̃strictiuis de q̃bus
sunt omnes cibi assati specialiter ĩ veru ⁊ pulli perdices tur/
tures fasiani pullus coctus in aqua in qua ponitur citoniũ ĩ
vẽtre pulli vel grana sumach vel rizũ torrefactũ vel mirtil/
loꝝ ⁊ decoctũ cum lacte: ⁊ similiter fiat ex milio: Itẽ lentes
cocte in duabus aquis ⁊ postea in aceto. Itẽ fabe cocte cum
aceto. Itẽ lac in quo lapides candentes ⁊ ardentes: extiguũ
tur. similter calibs: Itẽ caseus recens sine sale: Itez caseus
antiquus valet multũ dũ fuerit bullitus in pluribus aquis
dulcibus donec salsedo cessauerit: ⁊ de istis põt vti quõcũq̃
vel per se ⁊ vidi assari aliqualiter. vel triturãdo ⁊ ponẽdo cũ
rizo in rafiolis vel similibus cibis: De potibus vinũ nigruz
stipticũ aqua ferrata: aqua sumach: s. decoctõis vel mirtil/
loꝝ: Seq̃tur nunc de medicinis: ⁊ p̃mo de his que approxi/
mãtur ab intra: Et p̃mo ꝑ ĩferius. vt de clisteribus: Clistere
lauatiuũ solũ fit cũ aqua decoctõis ordei: Clistere lauatiuũ
⁊ abstersiuũ fiat cum aqua decoctõis ordei ⁊ melle ros. co/
lato vl' cũ puluere zuccari. Clistere ↄ̃strictiuũ sic fit cũ stipti
cis: s. cũ succo plãtaginis cũ succo tassi barbassi cũ succo aca
cie. i. prunelloꝝ paruoꝝ addendo de cinere papiri cõbusti ⁊
vitellos duoꝝ ouoꝝ assatos duros: posset etiaz addi puluis
trociscoꝝ de balaustijs vel trociscis de achacia vel de ypo/
q̃stidos vel de terra sigill'. vel fiat ex succo plãtaginis cũ bo
lo armeno: Clistere ↄ̃solidatiuũ sic fit. ℞. gallaꝝ nõ ꝑfora/
taꝝ sumach boli armeni añ. ʒ. ij. sepi renũ capraꝝ quar. s. vi
tellos duoꝝ ouoꝝ coctos. succi plãtaginis facta residentia.
ʒ. i. fiat clistere cũ aqua pluuiali vel cum aqua decoctõis su/
mach. ⁊ teneat ipsum satis patiẽs: Ad idẽ. ℞. lẽtium excor/
ticataꝝ milij vel pãnici excorticati ros. balaustie gallarum
oĩuz añ. M. i. buliãt in tribus lb. aque donec veniat ad cõ/
sumptionẽ medietatis. deide colet' ⁊ sumant' ex ea. ʒ. x. ĩfũ/
dant' in ea olei ros. ʒ. i. cineris papiri: ʒ. i. adipis hyrci. ʒ. s. vi/
tellũ vnius oui assati: Deide medicine que approximantur
ab intra sunt suppositoria ⁊ talia fiũt ex stipticis: ⁊ quãdoq̃
addũt' stupefactiua. de q̃bus: ℞. se. iusquiami albi opij papa
ueris spodij balaustiaꝝ ⁊ thuris partes equales: valẽt: q2 ĩ/
grossant materiã ⁊ ꝓuocãt somnũ qui est melior res que sit:
q2 aufert sensationẽ Ad idẽ: ℞. thuris seminis lini croci añ.
ʒ. i. fiant licinia cũ filis: Seq̃tur de medicinis que approxi/
mãtur superius. s. ꝑ os. Sirupi sunt: Sirupi de citonijs. siru
pus de piris. sirupus ꝓ talibus. ℞. zuccari. lb. v. aque pluuia
lis vel ros. lb. s. in q̃ coquãtur mirtilli. ʒ. i. ros. sumach acha
cie ypoq̃stidos balaustiaꝝ spodij añ. ʒ. s. sorbaꝝ nõ matura/
rũ. x. nespiloꝝ viridiũ. v. prunoꝝ ĩmaturatoꝝ. x. ligricie dra
gagãti gummi arabici añ. ʒ. s. terẽda terant' ⁊ buliãt donec
ad lb. i. redeant. postea colet' ⁊ iteꝝ ponat' supra ignem cum
predicto zuccaro donec ad spissitudinem veniat ⁊ fiat siru/
pus. Ad idem commisce puluerem boli ar: cum succo plan/
taginis et detur per os. Rob sunt rob de citonijs rob de su/
mach rob mirtillorum rob de piris. Succi sunt: succus sola
tri: succus plantaginis succus achacie et similium stiptico/
rum: De pulueribus puluis de granis mirti: puluis sumach
puluis de granis granatorum et de terra sigillata: et similiũ
rerum stipticaꝝ ex quibus potest fieri puluis. De trociscis.

Trocisci balaustiarum. troc. de kara. tro. de terra sigill'. tro.
de ypoquisti. trocis. de achacia: trocisci de spodio. troci. de
opio. tro. de papauere muscati. De ↄ̃fectõibus: ↄ̃fectio dya/
citonitẽ sine spẽbus ⁊ debet dari vnus bolus ante p̃rãdiũ ⁊
ante cenã zuccaꝝ ros. antiquũ trisandali electuariũ de gra
nis mirti mesue. electuariũ de ros. eiusdẽ. Cõfectio talis. ℞.
trocis. de karabe pulierizatoꝝ. ʒ. iij. lapidis ematitis: ʒ. i. sã/
guinis draconis boli ar. añ. ʒ. s. seminis plãtaginis seu endi/
uie añ. ʒ. s. zuccari q̃ntũ sufficit fiat ↄ̃fectio. Item paꝝ tiriace
noue vel filonij vel athanasie: ¶ Sed notãdũ circa appro/
ximationẽ stupefactiuoꝝ ꝙ nõ debent approximari nisi q̃ñ
alia nõ iuuãt: sed in approximatõe ordo debet esse ab extra
p̃mo: scdo ab intra: ⁊ p̃mo ꝑ ĩferius: scdo ꝑ superius: s. per os.
De pillulis vero pillule stiptice nicolai: Itez. ℞. balaustiaꝝ
ꝑsidie mirtilloꝝ simphiti. sanguinis draconis: boli ar: acha/
cie ros. tartari vel cartani ypoq̃stidos sumach croci gallie
musca: galle cinamomi spodij macis gummi arabici añ: ʒ. i.
opij tebayci: ʒ. i. s. tẽperẽtur cũ succo cimaꝝ mirti ⁊ plãtagi/
nis fac pillulas in modũ orobi da: ix. vel: xi: Ad idem pillule
de opio. pillule de sandaraca: pillule de mãdragora. Seq̃/
tur de approximatis ab extra: De ligaturis ad extrema su/
periora: Ad brachia etiã fiũt que diuertũt de fricationibus
mẽbroꝝ exterioꝝ. s. cũ pãnis patet: q2 trahũt ad extra. ⁊ sic
diuertũt: De balneo in quo debet sedere vsq̃ ad vmblicũ:
⁊ dicit' sessio ⁊ fit cũ decoctione reꝝ stipticaꝝ: s. folioꝝ cito/
nioꝝ piroꝝ nespuloꝝ sorbaꝝ ⁊ cornuloꝝ sumach galle mir
ti cupule glãdiũ rose sicce ⁊ similia: De epithimate. Epithi/
ma ad vẽtrẽ põt fieri ex decoctõe p̃dictaꝝ reꝝ fundẽdo pe
tias ⁊ ponẽdo supra vẽtrẽ. Itẽ ex succis ↄ̃strictiuis: vt plãta
gine ⁊ similiũ vel decoctõe sumach vel mirtilloꝝ addendo
de puluere trociscoꝝ de terra sigill'. ⁊c. De vnctiõe põt fieri
ex oleis p̃dictis vel oĩb' sil'ib': Ad idẽ. ℞. olei ros. olei mir/
tilloꝝ olei citoniorũ olei masticis añ. ʒ. s. gallarũ ros. balau
stiarũ mirtillorũ boli ar. sanguinis draconis masticis añ. pa
rũ. cere q̃ntũ sufficit. fiat vnguẽtũ. De vẽtosis sine scarifica/
tione supra vẽtrẽ positis ponẽdo vnã supra vmblicũ: ⁊ duas
a lateribus. patet q2 diuertũt ad exteriora ⁊ debent dimitti
q̃ntum est possibile: ⁊ hoc testat' auicẽ. decimasexta tertij de
fluxu oĩuz modorũ dicens ꝙ fuit expertus: ꝙ si dimittãtur
quattuor horis restrĩgũt: De ablutione pedũ ⁊ tibiarũ fiat
cũ radice filicis. ⁊ si fiat cũ decoctõe reꝝ stipticaꝝ nõ est ma
lum: De emplastris supra vẽtrẽ. emplastrũ de gallia mesue
q̃d est duplex: Unũ. s. cũ fluxus est cum signis frigiditatis.
Aliud vero cũ est cũ signis caliditatis: Ad idẽ emplastrum
diafiniconis alexãdri q̃d ponit mesue: ⁊ medicus ĩdustrio/
sus potest formare alia s̃m ĩtentiones diuersas. Ad idẽ fiat
emplastrũ cum puluere boli armeni albumine oui: ⁊ modi/
co aceti. Addẽda sunt hec duo. Primũ est coagulũ leporis ⁊
est sp̃alissimũ: det'. ʒ. i. cũ succo plãtaginis ante p̃rãdiũ ⁊ an/
te cenã: Scdz sp̃alissimũ est somnus: ¶ Notandũ hic vlti/
mo ꝙ si fluxus vẽtris venit a caliditate debẽt dari frigida
stiptica: quoꝝ quedã sunt simplicia: ⁊ quedam cõposita: Si
vero fluxus venerit a frigiditate debẽt dari calida stiptica
⁊ illorũ quedã sunt simplicia. quedã ↄ̃posita: Simplicia fri
gida sunt balaustie galle sumach acacie ros. berberis semẽ
citoniorũ. cortices citoniorũ. cortices granatorũ lutũ sigilla
tum. lutũ armenũ. spodiũ ypoquistidos semẽ acetose semẽ
plantaginis grana vuarũ succus ypoquistidos grana grana/
torũ fructus stiptici. vt mora ĩmatura prunelli ĩmaturi sor/
be nespila cornula. Cõposita vero sunt dicta supra. vt tria/
sandali diacodion zuccarũ ros. vetus: Simplicia calida sũt
nux muscata poma cipressi ⁊ folia thus myrra ⁊ laudanum
storax calamita ambra ancos. cinamomũ assum. et anisum
assũ ⁊ sil'ia: Cõposita vero calida sũt vt diaolibanũ. diamẽta
diacinamomũ ⁊ his sil'ia.

¶ Almansor.

¶ Trocisci quoqꝫ de balaustijs q̄ cũ nimie ꝯfe-
rāt diarrie dandi sunt cũ fluxus fuerit supfluus
siue habeat sanguinē admixtũ siue nõ. ℞. gallaꝝ
siliqꝝ nabati se. tamarisci olibani balaustie oium
partes equales: opij gũmi arabi. amboꝝ añ. par
tem . ß. iformētur trocisci pōdere. ʒ. ij. ex qbus. i.
cũ vino sumat̄: si neqꝫ calor affuerit neqꝫ febris
ſꝫ si fe. affuerit cũ rob de citonijs acetosis sumat̄
q tūc dādi sūt cũ vētris fluxꝰ superfluꝰ fuerit. Cō
fectio ꝺ trociscis ad tenasmon q tūc dandi sūt cũ
caloris absentia fuerit ꝛ vētositas erit nociua ꝛ
sonitus. ℞. seminis iusqami al. se. aneti. se. feni.
omniũ añ. ʒ. v. ameos. ʒ. ij. ꝛ. ß. opij. ʒ. iij. se. apij.
ʒ. x. fiāt trocisci de qbꝰ pōdus. i. aur̄. in potu su-
mat̄. Cōfectio electuarij de storace que antiquo
fluxu vētris confert ac tenasmon cũ neqꝫ febris
neqꝫ calor affuerit sed aderit ventositas nociua
dāda erit. ℞. castorei opij assari stora. liqde myr
rhe se. iusqami nigri thuris omniũ partes equa-
les mellis. q. sufficit ad spēꝝ ꝯfectionē cuiꝰ do-
sis sit. ʒ. ij. vel. iij. Si aũt postq̄ꝫ tenasmon. x. trā
sierit dies non visa fuerint medicamina ꝯferre ꝛ
eger sup pectinē sentit dolorē redeũdũ est ad cli-
stere: qꝺ. ℞. panici excorticati rizi excorticati lē-
tium excorticataꝝ roꝭ. siccaꝝ balaustie cupulaꝝ
glandiũ omniũ añ. M. j. omnia in tribꝰ libris aq̄
coquant̄ donec ad. j. ꝛ. ß. redeāt: deide colētur:
deinde sumant̄ ceruse cineris papiri amboꝝ añ.
ʒ. j. boli ar. ʒ. ß. vitelli oui vnius assati duri: olei
roꝭ. ʒ. ß. ex his omnibꝰ in predicto apozimate fri
cādo dissolutis clisterizet̄ eger semel aut bis. Qꝫ
si tenasmon fuerit lōgi tēporis in quo nõ egredit̄
sanguis: sed rasura alba mucilagini similis: medi
camē putredinis qꝺ in. c. putridaꝝ gingiuaꝝ no-
minauimꝰ dādũ est ex quo in apozimate eorum
q̄ noīauimꝰ fricato ꝛ dissoluto clistere semel aut
bis fiat. Qꝫ si ex vētris fluxu i vētre vehemēs pũ-
ctio secuta fuerit clistere fiat ex oleo roꝭ. tepido.
si āt nullo mõ mordicat clisteri ex illo medicami
ne addat̄ mltotiens donec sanet̄. Epithima de
quo vēter cũ fluxꝰ vehemēs est ꝛ virtꝰ debilita-
ta liniēdus est. ℞. gallie achacie ciperi mirte gal-
laꝝ cipressi thuris añ. ex oibꝰ his vino veteri: aut
succo citõioꝝ ꝯspersis liniat̄ venter. huic quoqꝫ
quādoqꝫ addit̄ panis coctꝰ de siria. Si aũt cũ hac
egritudine fuerit calor: epithima fieri cõuenit ex
duobꝰ sandalis ꝛ roꝭ. ꝛ bolo ar. ꝛ faufel ꝛ gall̄
ꝛ pāe biscocto cũ succo macianoꝝ aut citonioꝝ
aut mirtino. Qꝫ si eger vehementer patiatur te-
nasmõ ꝛ sepe vadit ad sellā ꝛ nihil tñ egredit̄ col
liriũ istud subijciat̄. ē. n. mirabile ad sedandũ te
nasmõ. Coliriũ. ℞. thuris licij croci gũmi arabi
ci añ. ʒ. j. opij. ʒ. ij. informentur colliria ꝛ suppo
nantur.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curaꝫ tenasmonis: ꝛ diuidit̄ in tres: Primo facit
hoc. Scꝺo reuertit̄ ad ponēdũ curā fluxus ventris. Tertio
ponit curā tenasmonis ꝑ colliriũ. Scꝺa ibi: (Qꝫ si ex). Ter-
tia ibi: (Colliriũ). Prima i tres. Primo ponit per trociscos.
Scꝺo ꝑ ꝯfectões: Tertio ꝑ clistere. Scꝺa ibi: (Cõfectio).
Tertia ibi. (Si aũt). De pͥma dicit ꝙ si tenasmon fiat a ven
tositate ꝛ non sit ibi calor debēt dari trocisci tales. ℞. semi
nis iusquiami al. se. aneti se. fe. oiuꝫ. añ. ʒ. v. ameos. ʒ. ij. opij.
ʒ. iij. se. apij. ʒ. x. fiāt trocisci de qbus pōdus aurei vnius i po
tu sumat̄: ratio qꝛ dissoluũt vētositatē ꝛ aliqualiter stupefa
ciunt. (Confectio). Ponit curā ꝑ ꝯfectionem dicēs ꝙ in te-
nasmone cũ non est fe. nec calor nec cum fluxu vētris anti-
quo ꝯfectio ꝯuenit de storace ꝛ ponit descriptionē. ℞. casto
rei opij assari storacis liqde se. iusqami nigri myrrhe ꝛ thu-
ris oium añ. partes equales mellis. q. sufficit ad spēꝝ cõfe-
ctionē dosis sit. ʒ. iij. vel. ij. vt in trocis. (Si aũt). Ponit curā
ꝑ clistere dicens ꝙ postq̄ꝫ tenasmon trāsiuerit. x. dies ꝛ non
visa fuerint medicamina ꝯferre ꝛ eger sup pectinē dolorē
sentit redeũdũ est ad clistere ꝯstrictiuum: qꝺ est. ℞. pānici
excorticati rizi excorticati lētiũ excorticataꝝ roꝭ. siccaruꝫ
balaustiaꝝ cupulaꝝ glādiũ añ. M. i. i lb. iij. aque. coquant̄
donec redeāt ad lb. i. ß. colet̄. deīde sumat̄ ceruse cineris pa
piri amboꝝ añ. ʒ. i. bo. ar. ʒ. ß. vitellus vnius oui assati ꝛ duri
olei roꝭ. ʒ. ß. ex his oibꝰ i ꝑdicto apozimate fricādo dissolu-
tis clisterizet̄ eger semel vl̄ bis. rõ remedij pͥ: qꝛ mitigat do
lorē ꝛ ꝯstrigit fluxũ. (Qꝫ si tenasmõ). Põit curā tenasmonis
ātiq dicēs ꝙ si tenasmõ fuerit lõgi tpis i q̄ ñ egrediat̄ sāguis
ſꝫ rasura al. sil̄is mucilagi dꝫ dari medicamē dcm̄ i. c. ꝺ cura
gigiuaꝝ putridaꝝ dissoluēdo i ꝺcoctõe reꝝ ꝑdcāꝝ ex his fa
ciēdo clistere semel aut bis. Rõ qꝛ ꝯsolidat. (Qꝫ si ex ven-
tris). Reuertit̄ ad ponēdũ curā fluxꝰ ventris. Et diuidit̄ in
tres. Primo ponit curā ꝑ clistere. Scꝺo ꝑ emplastrũ qꝺ va
let siue fiat a cā frigida siue cal'a. Tertio ꝑ epithima qꝺ va-
let qñ fluxꝰ fit a cā calida. Scꝺa ibi: (Epithima). Tertia ibi
(Si āt cũ hoc): De prima dicit ꝙ si ex fluxu ventris sequa
tur in ventre mordicatio vehemēs dꝫ fieri clistere ex oleo
ro. tepido. rõ qꝛ mitigat mordicationē. Secũdo dicit ꝙ si
nõ sit mordicatio ex illo medicamine multotiēs ē addēdũ
donec sit sanitas. (Epithima). Ponit curā ꝑ epithia qꝺ va-
let in vtraqꝫ causa: s. calida ꝛ frigida dicens ꝙ si fluxꝰ vētris
superuenerit ꝛ virtꝰ fuerit debilitata venter debet liniri epi
thimate quod est. ℞. gallie achacie ciperi mirte gallaꝝ ci-
pressi thuris oium añ. partes equales: ex his oibꝰ vino vete
ri. aut succo citõioꝝ cõspsis liniat̄ vēter. Rõ qꝛ ꝯfortat ꝛ cõ
strigit. Subdit ꝙ aliquādo huic addit̄ panis biscotꝰ ꝺ siria
(Si āt) Põit curā ꝑ epithia qñ fluxꝰ fit a cā calida dicēs ꝙ
si cũ hac egritudine fuerit calor cõuenit epithia factuꝫ ex
duobus sandalis ꝛ roꝭ. ꝛ bolo ar. faufel' gall̄. ꝛ pane biscocto
cũ succo citonioꝝ ꝛ macianoꝝ ꝛ mirtino: qꝛ ifrigidat ꝛ con-
stringit. (Qꝫ si eger). Ponit curā tenasmonis ꝑ colliriũ di-
cens ꝙ si eger valde patiatur tenasmonem ꝛ sepe vadat ad
ascellam ꝛ nihil egrediatur debet supponi colliriũ tale. ℞.
licij thuris croci gũmi arabici oiuꝫ. añ. ʒ. i. opij. ʒ. ij. informē
tur colliria ꝛ mirabilia sunt. ratio quia sunt valde stipti-
ca. Ad idē. ℞. achacie thuris balaustie gũmi ara. sanguinis
dra. boli ar. añ. ʒ. i. terātur ꝛ conficiātur cum succo plātagi-
nis vel solatri ꝛ formentur ad modum ossis dactili. ¶ No
tandum circa tenasmonem ꝙ tenasmon est volũtas nimia
egerendi cum modico vel nullo effectu. ¶ Secundo notā
dum de causis tenasmonis ꝙ est multiplex. Una est mala
complexio frigida inducta in intestino recto: et hoc potest

fieri sedēdo super res frigidas. vt super lapides frigidos ⁊c.
Secunda causa est ventositas existens in intestino recto in
clusa. Tertia est humor calidus ībibitus in intestino recto.
Quarta causa est humor flegmaticus viscosus ībibitus ī po
rositatibus ītestini recti. Quīta cā est apostema illiꝰ ītestini
¶ Tertio notādū de signis tenasmonis ī generali. Signa
tenasmonis sunt frequētia assellatōis paucitas emissionis.
ꝓ̄ssio magna cū appetitu assellādi. dolor etiā circa anū. Si-
gna tenasmonis ꝓpter malā cōplexionē frigidā factā a cau
sis ꝑ̄dictis extrīsecis habētur ex iudicio patientis ⁊ reuela-
tione eius. Signa si fuerit ꝓpter vētositatē sunt rugitus in-
flatio ⁊ extēsio. Signa si fuerit ꝓpter humorē calidū īclusū
sunt dolor mordicatiuus pūgitiuus arsura ⁊ punctura ⁊ iu-
uat̄ a frigidis ⁊ ledit̄ a calidis. Signa si fuerit ꝓpter humo
rē flegmaticū ībibitū sunt qr sentit̄ frigus ⁊ iuuat̄ a calidis
⁊ ledit̄ a frigidis ⁊ expellit̄ humor mucillaginosus. Signa
si fuerit ꝓpter vlcus intestini recti sunt. qr ibi est maximus
dolor cū aliqd ītromittit̄ ⁊ exitus saniei ab ītestino. Signa
si fuerit ꝓpter apostema sunt qr sentit̄ si tāgit̄ cū digito tu-
mor notabilis. Et ita si est ꝓpter emorroidas. Pōt etiā ꝯti-
gere ꝓpter feces duras: ⁊ scit̄: qr diu est ꝙ nō assellauit. Pōt
etiā ꝯtigere ꝓpter medicinas laxatiuas et scit̄ ex relatione
patiētis. Pronosticatio. Tenasmō si diu durauerit ꝑducit
ad colicā ⁊ iliacā ⁊ ad īsomnietatē ⁊ debilitātē virtutis ⁊ ad
passionē capitis ⁊ malitiā tolerādi. ¶ Quarto notandū de
cura ꝯm diuersitatē cāꝝ. Si tenasmon fuerit a mala cōple-
xione frigida īducta a causis intrīsecis. cura est vt sedeat in
balneo aque dulcis calido ⁊ vngat̄ locus cū oleo laurino et
similibus calidis aperitiuis. Ad idē valēt pāni calidi positi
ad anū simil'r spōgia īfusa in decoctione camomille. si vero
fuerit a vētositate īclusa in ītestino recto: cura est per troc. ⁊
ꝯfectiones de quibus dixit rasis paꝝ ante. Ad idē valet bal
neum in quo sedeat si in eo fuerit bulitū anthos isopus ori-
ganū calamētū anetū semen anisi semē feniculi. Ad idē va-
let clistere fcm̄ ex oleo rutaceo. vel ex decoctōe ꝑ̄dictaꝝ re-
rū carminātiū vētositatē cū oleo rutaceo. Ad idē valet spō
gia īfusa in decoctōe ꝑ̄dictaꝝ reꝝ ⁊ calida posita supra anū
⁊ omnia valētia in colica ex vētositate. Si fuerit ex humo-
re calido ībibito in ītestino recto cura est vt purget̄ cū cliste
ri dicto in. c. de colica. ⁊ postea īfundat̄ filtrū in aceto calido
⁊ fortiter expressum applicetur ano ⁊ circuitus ani vngatur
oleo ros̄: ⁊ albumine oui. Et valet etiā vnguētū aut empla-
strum aut saccellatio facta ex rebus frigidis calidis tamen
actu. Ad idē buliat furfur cum aqua in aceto ⁊ vino ꝑ equa
les partes ⁊ exprimat̄ ⁊ desuper ponatur. Vel spōgia īfun-
datur vel pānus ano applicetur. Ad idē fiat balneū vbi sint
rose camomilla. Vel ex his fiat sacculus factus ex furfure
⁊ milio torrefactis. Ad idem vngatur ex oleo ros̄: ⁊ assungia
galline. Si fuerit ab humore mucillaginoso purgetur cum
clisteri dicto in. c. de colica quando prouenit ab humore fle
gmatico. deinde infundatur spongia in vino decoctionis se
minis fenugreci seminis lini ⁊ cauliū rubeoꝝ et applicetur
ano post expressionē fortē. Ad idē sacculus factus ex his su-
per quo patiēs sedeat. Ad idē fiat sacculus ex sale ⁊ milio:
vel de furfure bullitus in vino rubeo puro. vel fiat cū aniso
⁊ maratro. Ad idē filtruʒ balneatū in vino puro ⁊ aspergat̄
puluere rute anisi maratri ponat̄ ītra crura ita ꝙ cōprehē-
dat anchas. Ad idē fiat inunctio cū oleo laurino ⁊ de casto-
reo ⁊ de ruta ⁊ pōt fieri emplastrū de his. Ad idē fiat fomē-
tatio vel cathaplasma ex tasso barbasso ita ꝙ ponatur suc-
cus ⁊ herba simul. Ad idē fiat balneū vbi sit isopus anthe-
os calamētū olibanū vterqꝫ sticados: ⁊ postea terantur illa
dicta ⁊ fiat emplastrum. Ad idem suffumigatio facta cū pi-
nea ꝯfracta suꝑ carbones vel cū sulphure ⁊ subito iuuatur
aut cum thure aut vernice aut myrrha. Ad idem cortex
arboris pini qñ ponit̄ sicut emplastrū curat ⁊ nīl melius eo.
Serapio. Si fuerit ex vlcere ītestini recti: cura est vt mū-
dificetur ꝓ̄us cū vino ⁊ melle. deīde ꝯsolidetur cū vnguēto
facto ex oleo ros̄: dragaganto gūmi arabico aloe loto masti
ce thure ⁊ cera noua. Si fuerit ab apostemate calido cura
est vt supponatur a ꝓ̄ncipio tēta de bōbice: vel de pāno lini
mollis īfuso in oleo ros̄. ⁊ albumine oui. In augumēto iuua
tur si fiat vnguētū ex piguedine galline mucillagine semi-
nis lini oleo amigdalaꝝ dulciū. Ad idē fiat vnguētū ex assū
gia galline farina recēti volatili molēdini ⁊ modico mell'.
Si fuerit ex apostemate frigido cura est vt in ꝓ̄ncipio fiat
hoc medicamē: ℞. succi apij succi cauliū añ. ʒ. i. olei camo-
mille olei ros̄. añ. quar. ʒ. misceātur ⁊ tēta infusa supponat̄
sed in augumēto addatur ad maturādū seminis lini fenu-
greci añ. ʒ. ʒ. ⁊ semꝑ administrētur calida. Si vero est ꝓpter
emorroidas cura est cura emorroidaꝝ ⁊ de ista dcm̄ fuit su-
pra. si vero sit ꝓpter duritiē fecū. ꝓ̄mo fiat clistere lenitiuū
⁊ mollificatiuū fcm̄ ex decoctiōe malue bismalue olei viol'.
deīde fiat clistere addātur blites ierapigra. ¶ Notādū hic
ꝙ īfrascripta valēt in tenasmone a qcūqꝫ cā fuerit. ℞. se. fe
nugreci se. lini bismalue melliloti camomille sūmitatis cau
liū. añ. ʒ. iij. ꝯquassa ⁊ buliāt simul in aqua ⁊ spōgia ītingat̄ ī
illa aqua ⁊ exꝓ̄matur ⁊ suꝑ locū applicetur. sil'r si fit sessio in
ꝑ̄dicta decoctōe. Ad idē emplastrū fcm̄ de vitello oui camo
milla altea mucilagine seminis lini fenugreci. Ad idē allea
bulita ꝑ modū emplastri supposita ano. Ad idē porꝝ elixa-
tum cum butiro vaccino oleo ros̄. ⁊ pauca cera fiat vnguē-
tum ⁊ superponatur. Ad idem collirium ros̄: quod dictum
fuit supra ⁊ ponitur quando alia non conferunt.

¶ De difficultate vrine. ¶ Sillanus.

Circa rubricā est notādū ꝙ triplex est nocumētū in
emissione vrine. s. actio lesa diminuta corrupta ⁊ ab
lata. Vocatur actio lesa diminuta qñ vrina nō pōt
expelli nisi diminute ⁊ in lōgo tꝑe ⁊ ꝑ ītervalla ⁊ dicitur dis
suria. Sed ablata est qñ nullo mō pōt expelli ⁊ vocatur su-
ria. Sed corrupta est quando expellitur guttati ⁊ vocatur
stranguria. vnde versus. Egrum guttatim stranguria min-
gere cogit. Impedit ad tēpus dissuria. suria semper. ⁊ sic pꝫ
ꝙ dissuria est inuolūtaria retētio vrine. ¶ Secundo no-
tādum ꝙ cā retētionis vrine quedā est naturalis ⁊ quedā
innaturalis. Naturalis sicut in sudore vel fluxu ventris.
Sed innaturalis vel prouenit a causa intrinseca vel extrin
seca. Si ab extrinseca aut ꝓpter flatum venti borealis aut
ꝓpter potū aque frigide vel balneum vel quia sedit longo
tempore super marmore: aut lapide frigido: aut ꝓpter fri-
gida applicata super vmbilicū sicut narcotica ⁊ similia: aut
casus ⁊ percussio. Si ꝓuenit a cā intrinseca vel ab alijs mē
bris aut a vesica. Si ab alijs mēbris tunc cōstringit̄ vrina
⁊ retinet̄ inuolūtarie: aut ꝑꝑ passiones matricis aut ꝑꝑ pas-
siones testiculorū aut ꝓpter intestina: aut qr feces sunt ni-
mis indurate aut ꝓpter passiones renū: sicut est ap̄a lapis ⁊
similia: aut ꝓpter passiones epatis vt cacesia idropisis: aut
ꝓpter passiones cerebri sicut est mania m'lia vbi obliuisce
retur mingere: aut ꝓpter passiones neruorum cum sūt mo
lificati. aut spasmati. aut fit ꝓpter passiones totiꝰ corporis
sicut est febris acuta febris liquefactiua que sit dissicans ⁊
corrugans. Si prouenit a vesica aut est ꝓpter passiones aīa
les aut naturales. Si animales ⁊ cum hoc aliquis est in lo-
co nobili ⁊ non vult remouere se: ⁊ tunc repletur vesica ⁊ su
perius dilatatur ⁊ constringitur inferius. ideo cum est ī lo-
co non venerabili nihil potest exire propter coartationem
foraminis: si propter passiones naturales vesice: hoc fit tri
pliciter. aut propter morbos cōsimiles sicut mala comple-
xio calida ⁊ sicca in se: ⁊ hoc fit raro. vl' mala complexio fri
gida. ⁊ hoc fit frequenter. aut fit propter morbos officiales

Sicut oppilationes prouenientes ab humore vel sanie vel lapide aut vētositate aut carne sup̄flua. aut verruca vel similibꝰ. aut fit ꝓpter morbū cōe sicut in vlceribꝰ. ¶ Tertio notādū de signis. signa difficultatis emissionis vrine sūt manifesta. Sȝ signa cāꝝ habētur ꝑ hūc modū. Si. n. cause sint extrīsece habētur ex iudicio patiētis. Si itrinsece ⁊ fuerit ab alijs mēbris distiguūť ex signis passionū alioꝝ mēbroꝝ q̄ p̄cesserūt ⁊ postea seqtur strāguiria. Si vō fuerit a vesica discerniť ꝑ dolorē loci. q2 vbi dolor ibi egritudo. Sȝ si fuerit ꝓpter passiones aīales habētur ex iudicio patiētis. Sed si fuerit ꝓpter passiones nāles vesice: ⁊ si ex mala cōplexione calida lȝ raro tūc discerniť. q2 est febris ⁊ ardor. Si ex frigida tūc est ibi frigꝰ ⁊ ꝑuatio ardoris. Si ē ꝓpter morbos officiales ⁊ si ex apāte ⁊ tūc est ibi tumor ⁊ febris. Si ex lapide p̄cesserūt arenule. Signa si ex vētositate dolor est extēsiuꝰ ⁊ iflatiuꝰ. Si ex humore p̄cessit vrina turbida ⁊ humorosa ⁊ grossa ⁊ sic de alijs causis ꝯsiderādo pōt sapiēs medicꝰ venire ad cognitōem. Si ꝓpter morbū cōeȝ: s. ex vlcere cognosciť. q2 p̄cessit sanies ⁊ pūctura. Pronosticatio. ablatio vrine si diu durauerit mortē significat. ¶ Almansor.

Cum vrina minuiť ⁊ ex toto retineť nec tumor apparet in femore nec grauitas nec dolor i renibꝰ sentiť: succurrēdū est ex medicaminibꝰ vrine ꝓuocatiuis que noiauimꝰ quoꝝ vniꝰ cōfectio. ℞. seis apij nitri rubee tictoꝝ seis olisatri se. iuniperi assari ameos spice amigdalaꝝ amaraꝝ añ. ʒ. xx. se. melonis ʒ. x. cātaridaꝝ quaꝝ capita ⁊ ale abscisa fuerit ʒ. i. armoniaci ʒ. iii. armoniacū i vino dissoluať ⁊ alie spēs ex eo ꝯspgant ex qbꝰ fiāt pille magne ex qbꝰ sumať ab. i. ʒ. vsq ad tres. hoc. n. medicamē valde ꝯfert corpori cū dissolutionē ⁊ laxatōeȝ patiť ⁊ iposarce ad expellēda oia accn̄a cā quoꝝ corpus desiccari oportet. ꝙ si cōtigat migēdi difficultas ex casu vel ꝑcussione in femore vel i ano vel in eoꝝ circuitu eger ex basilica minuať. deide aq̄ calida loco sepe sup̄fūdať ⁊ vsqȝ ad spatiū medij diei ex oleis fricet. Egro quoqȝ precipiatur vt vrinā expellere nitatur. ¶ Sillanus.

¶ Determinat de difficultate vrine ⁊ diuidiť in q̄nqȝ. Primo ponit curā qñ ꝓuenit ex debilitate expulsiue. Scdo qñ ꝓuenit ex casu ⁊ ꝑcussione. Tertio qñ ꝓuenit ex oppilatōe Quarto qñ ꝓuenit ex lapide. Quinto oñdit q̄ generalr cōpetūt in difficultate vrine. Scdā ibi. (Qr si ꝯtigat). Tertia ibi. (Si aūt). Quarta ibi. (Si aūt). Quita ibi. (Ad difficultatē). De p̄ma dicit ꝙ qñ vrina minuiť aut ex toto retineť ⁊ non apparuerit in femore tumor neqȝ grauitas neqȝ dolor in renibus sentitur suple arguēdum est ꝙ sit ex difficultate expulsiue. rō pȝ. Pro cura dicit ꝙ est succurēdū cū medicaminibꝰ vrinā ꝓuocātibꝰ. rō q2 talia iuuāt ṽtutē expl'siuā ad expellēdū. Tertio ponit descriptionē vniꝰ medicaminis. ℞. seis apij nitri rubee tictoꝝ olisatri seis iunipi assari ameos seis feniculi spice amigdalaꝝ amaraꝝ oiuȝ añ. ʒ. xx. se. melonis ʒ. x. cātaridaꝝ q̄ꝝ capita ⁊ ale abscise fuerit. ʒ. i. armoniaci ʒ. iij. armoniacū in vino dissoluať ⁊ alie spēs ex eo ꝯficianť ex qbꝰ fiūt forme auelanis sil'es ex qbus sumať añ. ʒ. vsqȝ ad. iij. (Hoc enim). Ponit iuuamēta medicaminis dicēs ꝙ valde ꝯfert corpori habēti dissolutionē ⁊ laxationē ⁊ iposarcā ⁊ ad expellēdū oia accn̄a cā quoꝝ ꝯtigit corpꝰ exiccari. Ad idē valet electuariū ducis dētur ʒ. ij. i ieiunio ⁊ postea bibat vinū albū vel brodiū ciceꝝ. (Qr si ꝯtingat). Ponit curā difficultatis vrine qñ ꝓuenit ex casu vel ꝑcussione dicēs ꝙ si ꝯtigat difficl'tas migēdi ex casu vl' ꝑcussione i femore. aut i ano. aut partibꝰ circūstātibꝰ dȝ fieri flebotomia de basilica. rō q2 diuertit sāguinē ne fluat ad locū. Scdo dicit ꝙ aq̄ calida loco sepe sup̄fūdať. rō q2 ē cā dissolutōis sāguinis i loco coagulati. Tertio dic ꝙ dȝ fricari ex oleo vsqȝ ad spaciū medij diei. rō q2 talia olea. s. cal'a resoluūt. Quarto dicit ꝙ egro est precipiendum vt nitatur miogere. Ad idem valet emplastrum de mastice ⁊ myrrha. Ad idem sacculus de absinthio bullitus in vino fortiter cōpressus valet multum in percussione. ¶ Almansor.

¶ Si aūt migēdi difficultas cōtingat vesica existente plena ⁊ extensa: ⁊ sit hoc post sāguis vl' puris mictū: medicamina que trūbos sanguinis vel puris qd̄ i vesica generať soluere ⁊ eliquare consueuerūt dāda sūt. Cōfectō medicaminis sāguis vel puris trūbos q in vesica fiūt dissoluēs. ℞. cordumeni myrrhe rubee d̄ q̄ tingiť. seis iuniperi armoniaci asse fetide añ. armoniacuȝ dissoluatur ⁊ iformentur pill'e ex eis: ex alijs speciebus ex eo confectis de qbus q̄ter in die sumať cū apozimate de semibꝰ q̄ nomiauimus. Sirupus etiā acetosus ex forti aceto factus mltotiēs deť. Per siringā preterea imittať aq̄ in vesicam in qua dissolutus fuerit sal aut aq̄ cineris. Et ista ē confectio aque que fit de cinere. ℞. cinerem de glandibus cinerē de uitibus cali. calcē bis oibus admisceať tm̄ aque vt ex ea coopiri possint ⁊ dimittanť sic per tres dies. deinde coleť ⁊ per sirigam inijciāť i vesicā. Herba quoqȝ croci hortulani ⁊ sula cocta suppoāť. Tinā p̄terea assidue ingrediať i q̄ sit aq̄ i q̄ cocta sit camomilla sticados arabicus sansucus sisimbriū: vel in q̄ extremitates cauliuȝ ⁊ sulla ⁊ fimꝰ columbinus cocta fuerit ⁊ sedeat in ea q̄ȝ diu poterit. Et ex herbis istis sic coctis fiet empl'm siue epithima super femur ⁊ ptes ei circūadiacētes. Et dū i tina morať sumat ea in potu q̄ vrinā ꝓuocant. Et si hec oia non ꝓfuerint ad instrumētum quo vrina ꝓuocať redeūdū ē. Si aūt migēdi difficultas post lapidis signa affuerit eger supius iaceat ⁊ pedes eiꝰ diu ⁊ diuersis modis ⁊ fortiter q̄tiēdi sūt. Et si vrina ñ egressa fuerit oportebit vt cū instrō curet ꝑ qd̄ mēbro imissū fit ipulsio. Cauēdū tñ ē ne ṽge imittať cū ē apa. Ad difficultatē ṽo vrine vald ꝯfert sepe igredi tinā ⁊ ungere locū ex oleo ⁊ medicamina vrinā ꝓuocātia i potu sumere. ⁊ abstiere a nutriētibꝰ acetosis ⁊ grossis ¶ Sil.

¶ Ponit curam quando difficultas vrine prouenit ex opilatione: et diuiditur in tot partes quot remedia ponit. partes patent. De prima dicit ꝙ si difficultas mingendi contingat vesica existente plena et extensa: sit ⁊ hoc post mictū sanguinis et faciei debent dari medicamina que consueuerunt liquare aut dissoluere trumbos sanguinis, aut pus qd̄

in vesica fuerat. Ratio patet. Secundo illius medicami-
nis ponit descriptionez. ℞. cordumeni rubee de q̄ tingit̃ feis.
iuniperi armoniaci an̄ partes equales. armoniacū dissolua-
tur ⁊ informētur pillule ex alijs spēbus ex eo ꝯfectis de qui
bus quater in die sumat̃ cū decoctōe de seminibᵒ de q̄ dictū
ē supra. ¶ Notādū ꝙ vesica pōt īpleri tribᵒ pͥmo ex vrina
qn̄ hō morat̃ iter nobiles ⁊ in hoc ꝓualet vt hō decūbat su-
pra vētrē ⁊ supra pectinē ⁊ ꝙ sic fricet̃ ꝙ vrina vadat ꝑ infe
rius ⁊ vie inferiores dilatētur. Scḋo pōt īpleri ex humori
bus ⁊ vtplurimū ex flate descēdēte quāuis pōt eē sanguis
vel colera licet raro: ⁊ tunc competit medicamen rasͥ. Ter-
tio potest impleri ex lapide ⁊ de illo determinat inferius.
(Sirupus.) Ponit curā per sirupum dicens ꝙ detur sirupᵒ
frigidus. Ratio q2 aperit ⁊ dilatat vias. Ad idē vinum deco
ctionis radicis filipendule datum in potu est valde exper-
tum. Ad idē ℞. semi. feniculi capilliueneris scolopendrie se
minis cucurbite melonis cucumeris lactucaꝝ endiuie cico
ree an̄ pistentur ⁊ buliant in aqua ⁊ dulcorētur cum zucaro
⁊ fiat sirupus valde aquosus. Ad idē dyacalamētum mesue
dētur. ʒ. ij. vel ʒ. i. cū vino. Ad idē valent alij potᵒ prouocati
ui vrine: quoꝝ vnus ē oximel squilliticum administratum
cum aqua ciceꝝ ru. ⁊ seminis melonum. Ad idē ℞. piloꝝ
spice nardi. ʒ. ij. cantaridaꝝ remotis capitibus ⁊ alis. ℈. ʒ.
fiat puluis subtilis ⁊ detur cū decoctione ciceꝝ ru. ⁊ semine
melonū. Ad idem aqua rafani si potetur: ⁊ similiter oēs po
tus qui ꝯferunt in fractura lapidis qui infra dicētur. (Per
siringam.) Ponit aliud medicamē dicens ꝙ per syringam
debet poni in vesica aqua in qua dissolutum sit sal: vt aqua
ciceꝝ: q2 mordicatiua erit ⁊ incitat expulsiuam ad expellen
dum. Scḋo ponit descriptionem illius aque. ℞. cinerem de
filice. cinerem de viribus. calx ⁊ est herba qua vtuntur tin-
ctores. calcis. his omnibus admisceatur tantum aque: vt
ex ea cooperiri possint ⁊ dimittantur per tres dies. deinde
colentur ⁊ per siringam in vesica ponantur ⁊ inyciantur.
Ad idem valet si per siringam inyciatur oleū scorpionū in
quo carnes sunt dissolute ⁊ colate. (Herba quoqꝫ.) Ponit
aliū remediū dicēs ꝙ herba croci hortulani ⁊ sula. i. herba
artbetica. cocte debent superponi. Rō q2 tales herbe sunt
aperitiue. Ad idem. ℞. folioꝝ rute. M. ij. ꝯquassa et torrefi
ant paꝝ in patella cum oleo amigdalarū amaraꝝ vel scorpi
onum et supponant̃ pectini. Ad idē lapaciū decoquat̃ in vi
no vel aqua vel frixū in patella cum oleo amigdalarum vel
scorpionū. Ad idē ℞. paritarie senaonum saxifragie dypta-
mi. an. M. i. feminis feniculi anisi an̄. ʒ. ʒ. buliāt in aqua vel
vino albo: deinde predicte res exprimantur et inuoluātur
pāno lineo et apponātur pectini. deinde spōgia infundat̃ in
ꝑdicta decoctione et expressa ponat̃ supra locuz et si ex pre
dicta decoctione impleatur vesica et loco applicetur multū
valet et ex his pōt fieri balneū. (Tinā.) Ponit aliud reme
dium dicens ꝙ patiens debet ingredi tinaz in qua sit aqua
decocta cum camomilla sticados arabico sansuco sisimbro
vel aqua in qua extremitates cauliuz ⁊ sula ⁊ fimus colum
binus cocte fuerint ⁊ debet sedere in dicta decoctione. Ad
idem balneuz aque decoctionis apij petrosͥ. paritarie ⁊ her-
be marine ⁊ cōmuniter pataui vtunt̃ isto. (Ex herbis.) Po-
nit aliud remediuz dicens ꝙ ex herbis dictis coctis fiat em
plastrū sup femur ⁊ ꝑtes circūstātes. Ad idē. ℞. assungie ca-
tuli assung. catti an̄. ʒ i. armonia. ʒ. ʒ. olei de lilio. ʒ. ij. olei
scorpi. ʒ. i. cere modicū fiat vnguētū cū quo vngat̃ pectē ⁊ lo
ca circūstantia. Ad idez fiat vnguētū ex oleo balsami ⁊ oleo
rosͥ. ⁊ cera. Ad idē fiat inunctio ex oleo de scorpionibus vel
de amigdalis amaris vel de lilio vel de his similibus. Uel
ex oleo de cerasis vel oleo balsami. vel de granis citri ⁊ ci-
trangulorum vel de piperibus. ¶ Notandum ꝙ ista parti-
cularia debent fieri premissa euacuatione per clistere ⁊ per
medicinam cum benedicta ⁊ yera ⁊ similibus. ¶ Secūdo
notandum ꝙ sunt duo que in omni casu vrinam consueue-
runt prouocare. Unū est assungia cuniculi. ⁊ pellis eius su-
pra pectinem ⁊ virgam applicata. Secūdū est cimices siue
viui siue mortui ponantur supra caput virge ⁊ ponantur in
sacculo ⁊ sacculus induatur virge. (Et dū.) Ponit aliud re-
mediū dicens ꝙ cum patiens morat̃ in tina debet sumere
prouocantia vrinam. ratio patet. (Et si hec.) Ponit iterato
vnum remedium dicens ꝙ si predicta non sufficiāt ē reuer
tendum ad supra dictū cū quo vrina ꝓuocat̃: s. siringaz. (Si
autē.) Ponit curā difficultatis vrine quādo ꝓuenit ex lapi-
de. Et primo facit hoc. Secundo ponit cau̅. obseruandum.
Secunda ibi. (Cauendū tamen.) De prima dicit ꝙ si fuerit
difficultas mingendi post signa lapidis eger debet iacere su
pinus ⁊ pedes eius diu ⁊ diuersis modis sunt contrahēdi vl'
concutiendi fortiter: ratio quia est causa: vt lapis descēdat.
Secundo dicit ꝙ si vrina nō fuerit egressa oportebit ꝙ cu-
ra fiat cum istrumēto ꝑ qḋ imissum i membro fiat expulsio.
¶ Notandū ꝙ in tali cura tria sunt iuuantia. Primum est
vt digitus longus ponatur in ano ⁊ ꝙ vesicā cōprimat sic ꝙ
eradicet̃ lapis a collo vesice. Secundum est vt patiens stet
supinus ⁊ eleuentur eius anche ⁊ crura concutiantur ante
⁊ retro quousqꝫ lapis descendat. Tertiū est cū instrumento
dicto. (Cauendum.) Ponit cau̅. obseruandum dicens ꝙ ca
uendū est ne siringa ponatur in membro cū sit ibi apa. rō q2
induceret magnū dolorē ⁊ sic attraheret materiā ad locuz.
(Ad difficultatē.) Ostendit q̄ generaliter cōpetunt in diffi-
cultate vrine. dicens ꝙ valet sepe ingredi tinā: fo inungere
sepe loca ex oleis. Tertio sumere in potu ꝓuocantia vrinaz.
Quarto abstinere a cibis acetosis ⁊ ponticis ⁊ grossis. Ra-
tio patet. ¶ Notandum ꝙ loco horum ciborum valent ra-
dices bene cocte de petrosilino.

¶ De lapide vesice et renum. ¶ Sillanus.

Notandum circa rubricam ꝙ lapis est morbus offi-
cialis in numero addito preter naturam. ¶ Secū-
do notandum ꝙ lapis aliquando generatur in vesi
ca. aliquando in renibus. aliquando in concauitatibus licet
raro. vt in pulmone. ¶ Tertio notandum ꝙ causa genera-
tiōis lapidis i renibᵒ vl' i vesica ē duplex. qdā mālis. qdā ef-
ficiēs. Materialis sunt hūores flegmatici grossi viscosi exi
stentes in renibus vel vesica. Nā efficiēs est duplex. quedaz
est imediata. vt caliditas renū ⁊ vesice agens i materiā gros
saz resoluēdo subtile ⁊ remanet grossum ⁊ petrificat̃. Que-
dā ē mediata ⁊ talis est duplex: quedā itrinseca. vt debilitas
stomachi ⁊ epatis rōe cuius generant̃ humores grossi. que-
dā extrinseca: sicut potus ⁊ cibus grossi aer turbidus reple-
tio. oīs res nō naturalis generās hūores grossos. ¶ Quarto
notādū ꝙ differētia est iter lapidē renū ⁊ vesice q2 lapis ve
sice ē albior durior ⁊ maior ⁊ generat̃ plᵒ i etate puerili. La
pis vero renuz est rubicundior mollior ⁊ minoris quantita
tis ⁊ generatur plus i senibᵒ ⁊ iuuenibus. ¶ Quinto notan-
dū ꝙ signa lapidis existētis i vesica sunt illa q̄ pōit rasͥ. Pri
mū ꝙ eger fricat sepe virgā ⁊ manutractat. Scḋm ꝙ erigit̃
vga. Tertiū ꝙ vrina egredit̃ cū difficultate ⁊ dolore. Quar
tū ꝙ intestinū rectum aliquando egreditur. Signa lapidis
existentis in renibus sunt que ponit Rasͥ. Primum quia cū
difficultate mingendi sentit dolorem vehementem in reni
bus ⁊ emunctorijs. Secūdū q2 habet nauseaz. Tertiū q2 hz
stipticitatē vētris. Silr sentit dolorē i spina dorsi ⁊ i anchis.
Silr videt̃ sibi ꝙ pungat̃. Pronosticatio. cū vrina est spissa
turbida cū arenis mltis ⁊ cito efficit̃ tenuis cū dolore illaꝝ
partiū ꝓculdubio significat lapidē generari. Si post gene-
rationē lapidis aduenīat multe arene cū vrina spissa signifi
cat dissolutōez lapidis. Lapis renū ⁊ vesice ē morbᵒ heredi
tariᵒ silr ⁊ lepra ac podagra ⁊c. ¶ Almansor.

Cum eger virgam sepe fricat ⁊ manu tractat ipsa quoq; frequẽter erigit̃ ⁊ subtiliatur ⁊ vrina indifficiliter ⁊ cũ dolore egredit̃ i qua egritudine fortasse ⁊ longa on erit: lapis in vesica esse significat̃: si aũt eger cũ difficultate mingẽdi sentit vehemẽtẽ dolorẽ i renibus ⁊ i inguibus ⁊ nauseã ⁊ vẽtris cõstrictionẽ in renibꝰ lapis esse monstratur.

Sillanus.

Determinat ꝺ lapide: ⁊ diuidit̃ in duas. Prĩo põit signa lapidis vesice ⁊ renũ: scḋo ponit curã: ibi: (Lapidi:) Prima in duas. pͥmo ponit signa lapidis vesice. scḋo renũ. scḋa ibi. (Si aũt eger:) De pͥma dicit ꝙ cũ lapis ẽ in vesica apparent ista signa: pͥmũ qḋ eger fricat sibi sepe virgã: s. radicẽ ⁊ manu sibi tractat cã: Rõ q: talis lapis hꝫ aspitatẽ ⁊ iducit prurituꝫ ⁊ titillationẽ in radice virge: ꝓm virga aliqñ erigitur. Rõ q: calor vesice est debilis ⁊ aggregat vẽtositatẽ q̃ ẽ cã erectiõis virge: Tertiũ q: vrina distillat̃ difficulter ⁊ cuꝫ dolore egredit̃. rõ pͥmi q: ꝓpter oppillationeꝫ: Rõ ꝑi q: ꝓp aggrauatõeꝫ fcãꝫ a lapide i locis illis. s. i pectie: Quartũ aliquãdo exit intestinũ rectũ duꝫ assellat patiẽs. rõ ẽ cõpressio egri ꝓp nocumẽtũ lapidis: (Si aũt eger:) Ponit signa lapidis i renibus dicẽs ꝙ si lapis sit i renibꝰ apparent illa signa. pͥmũ q: difficulter mingit. rõ ꝓp oppilationẽ venaꝝ qbꝰ trãsit vrina: Scḋm ẽ dolor i renibꝰ ⁊ emunctorys ꝓp oppilationẽ factaꝫ i locis illis: Unde si sit i dextro rene ascẽdit dolor ad epar. si sit i sinistro dolor descẽdit plus iferiꝰ: Cã huiꝰ potest eẽ: q: ren in parte dextra plus ascẽdit q̃ꝫ in pte sinistra ⁊ hoc ꝓp colligãtiã. Tertiũ signũ est nausea. rõ q: cõpatit̃ stomachus. Quartum signum est constrictio ventris. ratio propter constrictionem intestinorum.

Almansor.

Lapidi vero q̃ ẽ i vesica ꝯfectio hec vtilis existit ⁊ ẽ optima ad frangẽdũ lapidẽ cũ fuerit vetustus: Ego quoq; iaꝫ fregi cũ eo magnũ lapidẽ in minori spatio q̃ꝫ: xl: dieruꝫ: Qḋ: ℞: carpobalsami: seminis rafani se. olixatri cortic. radicis opoponaci. corticũ radicũ capparis amigdalaꝝ amarũ dãpno cochie squnanti ciperi spice ide cassie lignee saculo cõdrion: barmel. gentiane aristol: ro. assari cordumeni armoniaci serapini bdelij piperis acori añ. gũme dissolute sufficiẽti balsamo malaxent̃ ⁊ ex eis alie species cõspergant̃ ex quibus iforment̃ pillule ⁊ sumant̃ ex eis inde: ʒ: i: cũ apozimate de seminibus. Quãdoq; septima ps vniꝰ: ʒ: de cinere scorpionũ cũ eis dat̃. Cinis vero de scorpionibus hoc mõ fit: scorpiões sumantur ⁊ in ollam nouã positi os habẽtẽ oppilatũ super laterculũ in furno mittant̃ i quo nõ sit nimiꝰ calor neq; vehemens ⁊ sint in: vj: horarũ spacio. deinde extracti pulnerizent̃ ⁊ reponat̃: Eger vero nutriat̃ ex aqua ciceris ⁊ calagie ⁊ mutagenat: ⁊ abstineat a lacte ⁊ caseo ⁊ ab alijs nutriẽtibus grossis: ⁊ ingrediat̃ tinã vbi sit aqua in qua cocta sint folia cauliũ ⁊ sula barẽgeriet ⁊ mẽtastrũ ⁊ fimus columbinus ⁊ medulla croci ortulani. Femur etiã sepe iungat̃ ex oleo scorpiõis ⁊ imittat̃ virge: Qḋ: ℞: aristol: ro: gentiane ciperi cortic: radic: capparis añ: ℥: i. hec omnia in: lb: i. olei de amigdalis amaris posita ad solẽ ꝑ hebdomadã vnã dimittat̃ ⁊ colent̃ ⁊ ꝑ vnaquaq; lb. ex eo adiungant̃ ei scorpiões. x: ⁊ totũ i vas cuius os oppilatũ fuerit missum ad solẽ ꝑ duas septimanas moret̃ deinde colatũ reponat̃: Est: n: optimuꝫ ⁊ mirabile de quo guttatim quotidie i virga mittendum est postq̃ꝫ eger egredit̃ de tina: Q: si lapis magnus fuerit nõ inuenit̃ aliud remediũ nisi vt cũ incisiõe extrahat̃. de hoc tñ loq huius nostri libri modum excedit.

Sillanus.

Ponit curã lapidis ⁊ diuidit̃ i duas: Primo ponit curaꝫ lapidis existẽtis in vesica: Scḋo i renibꝰ. Scḋa ibi: (Cũ aũt:) Prima i duas: Prĩo ponit curã qñ lapis nõ ẽ magnꝰ: Scḋo ponit curã ꝑ cirurgiã qñ lapis ẽ magnꝰ. Scḋa ibi: (Qḋ si lapis.) Prima i tres: Prĩo ponit curã ꝑ medicinas assumptas ꝑ os. Scḋo ꝑ dietã: Tertio ꝑ ea q̃ exteriꝰ approximant̃. Secũda ibi. (Eger vo.) Tertia ibi: (Et igrediat̃.) Prĩa in duas ꝑꝫ ꝙ duas ponit medicinas. Scḋa ibi. (Quãq;.) De pͥma dicit ꝙ i lapide vesice dꝫ dari ista ꝯfectio q̃ dicet̃ q̃ ẽ vtilis ad frãgendũ lapidẽ cuꝫ lapis fuerit magnꝰ ⁊ antiquꝰ: Scḋo testat̃ se fregisse lapidẽ i minori tpe: xl: diebꝰ: Tertio ponit descriptionẽ: ℞: carpobalsami se. rafani dauci oxilatri: i: se: macedonici: corticũ radicũ opoponacis corticuꝫ radicũ capparis amigdalarũ amaraꝝ dãno cochie: i: saxifragie squnanti ciperi spice ide cassie lignee saculo cõdrion. i. scolopendrie barmel gentiane aristol: ro: cordumeni armoniaci serapini bdely assari accori oĩum añ. ptes equales gũme sufficiẽti balsamo dissolute malaxent̃ ⁊ ex eis alie spẽs ꝯspergant̃ ex qbus informent̃ pillule ⁊ sumat̃ ex eis i die: ʒ: i: cũ apozimate de se. (Quãq;:) Ponit medicinã aliã dicẽs ꝙ quãq; dꝫ dari cũ ꝑdicto medicamine. vi. pars. ʒ. i. ꝺ cinere scorpionũ: Scḋo ponit descriptionẽ cineris scorpio. qui sic fit. ℞: scorpiões ⁊ in olla noua positi hñte os oppilatũ sup laterculũ in furno ponant̃ vbi nõ sit vehemẽs ignis stẽt ibi ꝑ spatiũ. vi. horarum. deinde extracti puluerizent̃ ⁊ reponant̃. ratio istius ẽ: q: incidunt ⁊ subtiliãt lapides in vesica: Ad idẽ: ℞: crete marine mily solis ciceꝝ añ: ℥. i. ß: sanguinis yrci bene ꝑparati. ℥. y. lapidis spongie lapidis iudaici añ. ʒ. i. se. melonũ mundatorũ. ℥. i. saxifragie. ℥. i. zuccari al. q. sufficit fiat electuariũ: Ad idẽ comedãt duo boli crete marine quolibet mane madefacte aceto in quo sit vinũ albũ ⁊ cũ isto fregi lapidẽ i q̃dã muliere: Ad idẽ valẽt si comedẽtur oĩ mane tres rotule radicis rafani siluestris. Ad idẽ valet auis q̃ dicitur caudatremula quocũq; mõ comesta vel in puluere si assetur vel elixata vl' assata: Eger vero ponit curã ꝑ dietã dicẽs ꝙ eger dꝫ nutriri ex aqua ciceꝝ ⁊ calagie ⁊ mutageãt ⁊ sunt ꝯdimẽta facta ex speciebus. Rõ q: cõprimũt ⁊ dilatant: Scḋo dicit ꝙ dꝫ abstinere a lacte ⁊ caseo ⁊ ab alys cibis grossis. Rõ q: augmẽtãt mãm flegmaticã q̃ ẽ cã augmẽti lapidis ⁊ oppilatiõis viarũ vrine. (Et ingrediat̃.) Põit remedia ab extra ⁊ diuidit̃ in duas vel tres. Primo ponit curã ꝑ balneũ: Scḋo per inunctionem: Tertio ꝑ immissionẽ in virgam. Scḋa ibi. (Femur etiã): Tertia ibi: (Et immittat̃.) De pͥma dicit ꝙ eger dꝫ ingredi tinã i q̃ sint cocta folia cauliũ ⁊ scicla ⁊ berẽgesif. .i. vna species abrotani ⁊ mẽtastꝝ ⁊ fimꝰ colũbinus ⁊ medulla seminis croci ortulani: Rõ q: mollificat lapidẽ subtiliat ⁊ icidit ⁊ apit vias: Ad idẽ vꝫ balneũ ꝺcoctõis mal: bismalue abrotãi ꝑitarie celte marie se. altee fẽug: ⁊ se: li: istõ: n: mollificat sedat ⁊ apit: ⁊ frãgit lapi: (Fẽur ẽt:) Põit curã ꝑ iũctionẽ dicẽs ꝙ fẽur ⁊ pectẽ debẽt ũgi ex oleo de scorpio. q: valꝫ per qualitates proprias: ⁊ a proprietate ⁊ preualet si fiat qñ

exit a balneo. ¶ Notanduȝ ꝙ antequã fiat vnctio ex oleo scorpionuȝ valde vtile est mollificare cum emplastro qđ sic fit. ℞. malue bismalue seminis altee seminis lini caricaruȝ pinguiũ butiri recẽtis añ q̄r. ß. olei amigdalarũ dulciũ q̄r. i. cõquassa fortiter ⁊ extẽde supra pannũ ⁊ ponat̃ supra locuȝ ⁊ postea iungat̃ cũ oleo de scorpiõib⁹. (Et imitrat̃.) Põit curã ꝑ imissionẽ i virgã ⁊ cũ eger egrediat̃ balneũ. Rõ patet. Scđo ponit descriptionẽ olei de scorpionib⁹. ℞. aristol'. ro. genciane ciperi cõticũ radicis capparis oiuȝ añ. ʒ. i. hec oia in lb. i. olei amigdalarũ amararũ ad solẽ posita ꝑ hebdomodã dimittant̃ ⁊ colent̃ ⁊ exprimant̃ ⁊ ꝑ vnaquaqȝ lb. ex eis addant̃. x. scorpiões ⁊ totũ i vase cuius os sit obturatũ positũ ad solẽ per duas ebdomadas moretur deĩde colet̃ ⁊ repõatur. ẽ. n. optimũ ⁊ mirabile đ quo quotidie inũgat̃. (Nõ si lapis.) Põit curã ꝑ cirurgiã dicẽs ꝙ si lapis ẽ magnus nõ repit̃ aliud remediũ nisi ꝑ incisionẽ extrahendo lapidem. Subdit tamẽ ꝙ hoc nõ ꝑtinet hic determinare: ȝ ad cirurgicos expertos. ¶ Notãdũ ꝙ lapis aliqñ ẽ ad magnitudinẽ oui colũbe ⁊ vidi plures ⁊ ẽ cinericius dur⁹ cũ aspitate. Et sciẽdũ ꝙ icisio đȝ fieri intra anuȝ ⁊ virgã in collo vesice ꝙ ẽ carnosum deinde đȝ consui.

¶ Almansor.

¶ Cũ ãt i renib⁹ fuerit lapis eger frequẽter igrediat̃ balneũ. Et renes ⁊ ilia ex oleis iungãt̃ ⁊ ea q̄ calefaciũt locũ desuꝑ cuȝ panno ponant̃: vt sunt ea que noiauimus. In potu quoqȝ sumantur ea que lapidem frangunt.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curã lapidis exñtis in renibus ⁊ primo anteq̄ȝ lapis descendat in virgã. Scđo ponit curã eius qñ ẽ in virga. Scđa ibi. (Si aũt.) Pria in q̄tuor ẽm ꝙ ponit q̄tuor remedia. Scđa ibi. (Et renes.) Tertia ibi. (Et ea q̄.) Quarta ibi. (In potu.) De prima dicit ꝙ cũ lapis fuerit in renibus eger đȝ sepe ingredi tinãt. Rõ qr tale balneũ virtute herbaꝝ aperit vias ⁊ dilatat. De secũda dicit renes ⁊ ylia vngant̃ oleis De tertia dicit ꝙ super locuȝ ponant̃ ea que locũ calefaciũt De q̄rta dicit ꝙ i potu dent̃ ea q̄ frangunt lapidem. ¶ Notandũ ꝙ curatio lapidis est triplex quedaȝ ꝑseruatiua: quedã mitigatiua doloris ⁊ quedã vere curatiua. Preseruatiua fit cũ bona dieta qua ꝓhibetur generatio materie grosse viscose flegmatice que ẽ materia lapidis. fit etiã cũ euacuationibus factis ꝑ vomitũ ⁊ ꝑ secessuȝ ⁊ plus ꝑ clistere i quo sit benedicta. Cura mitigatiua dolorũ est vt vtat̃ balneo in quo sit malua bismalua semẽ altee semẽ lini tribuli marini ⁊ cãpestris anisi cimini oium añ lb. ß. ⁊ embrocet̃ locus frequẽter ⁊ cadat aqua supra pectinẽ ab alto: ⁊ post exitũ a balneo vtat̃ qualibet vice tyriaca vsqȝ ad. ʒ. i. cũ brodio ciceruȝ ⁊ sit tyriaca noua. Ad idẽ emplm̃ qđ ponat̃ supra pectinem. ℞. malue bismalue seminis altee seminis lini caricarũ pinguiũ butiri recentis. añ. ʒ. i. fiat emplm̃: ⁊ si nõ mitigat̃ dolor ꝓuocet̃ vomitus cuȝ semine rafani ⁊ semine attriplicis aut cũ mediano cortice sambuci: aut cum nuce vomica aut fiat clistere in quo sit yerepigra. Cura lapidis vere curatiua ẽ ꝑ ea q̄ approximant̃ intra ⁊ ab extra: Si ab intra. aut i forma dactili vł pulueris vel cõfectiõis. Si ab ettra vł i forma balnei vel embrocatiõis vel emplastri vel vnctiõis vel de similibus. Ego incipiã ab hys. ⁊ ꝓmo q̄ approximãt̃ ab intra in forma potus sirupus. ℞. sparagi bruschi graminis añ q̄r. ß. scolopendrie cum radicibus crete marine capilli veneris tribuli marini saxifragie pinpinelle millefoly. añ. M. i. ciceruȝ ru. ʒ. y. aceti squillitici. ʒ. i. zuccari albi mell'. electi añ. lb. ß. fiat sirupus clarificatus vsqȝ ad quar. v. Ad idem. ℞. aque saxifragie. ʒ. y. aque lupini aq̄ rafani aque feniculi aq̄ pentafilon añ. ʒ. i. dulcorent̃ cũ zuccaro ⁊ ponat̃ sanguis birci cinamomi electi mily solis. añ. ʒ. i. puluerizẽtur ⁊ agitent̃ cum predictis aquis. fiat colatura ⁊ clarificetur in modum stelladie. Ad idem. ℞. aque saxifragie aque peritarie aque pentafilon aque senationuȝ aque feniculi aque rafani aque capilli veneris. Ad ideȝ. ℞. aque mecedonici mily solis seminis apy petrosilini añ. ʒ. y. seminis genestre. ʒ. iy. anisi feniculi añ. ʒ. y. pistentur simul ⁊ in duabus quar. vini bulliãt vsqȝ ad consumptioneȝ tertie partis. Ad ideȝ. ℞. radicis graminis pentafilon radicis saxifragie origani pulegy paritarie senacõnũ oiuȝ añ. ꝑtes. y. dauci radicis apy radicis se. ra. sparagi radicis bruschi radicis endiuie capilli veneris ante partẽ. i. camedreos camepitheos leuistici omnium añ. partẽ. ß. dimittantur bullire in tina cum musto deinde dimitte exire mustum ⁊ fit doẜ. omnium simul in vna brenta vini. M. i. bonum ⁊ quando exiuit cum eo mustuȝ misce species infrascriptas ⁊ accipe omnes in vna pecia ⁊ post pone i vno vecticulo ⁊ dimitte sic bullire in vino. ℞. florum cinamomi. ʒʒ. gar. melegete galange nucis musca. cardamomi spice ameos anisi feniculi seminum comunium frigidorum omniuȝ añ. ʒ. iy. puluerizanda puluerizentur omnia ponantur in saculo ⁊ hoc dicitur vnum artificiale appropriatum. Ad lapidem renuȝ in pulueris forma ⁊ est puluis regine. ℞. reubarbari costi xilobalsami reuponticici carpobalsami. añ. ℈. ß. spice. ʒʒ. accori cinamomi pencedominon melanopiperis saxifragie. añ. ʒ. y. gariofil'. ciperi dragaganti alexandrie camedros ameos sparagi basiliconis vrtice se. citri seminis genestre quattuor seminum frigidorum mandragore añ. ʒ. v. cassie lignee poly croci sgnanti bdely leuistici masticis amomi yreos nasturty. añ. ʒ. iy. granorum mily solis seminis feniculi petroẜ. sileris montani cardamomi cinamomi anisi euforby añ. ʒ. y. ℈. i. epatis leonis balsamite sanguinis hyrci pentafilonis añ. ʒ. i. ß. cantaridarum. ʒ. ß. piretri pinpinelle lingue auis pulegy añ. ʒ. iy. ß. liquiritie. lb. ß. brionie fragarine turbith se. malue attriplicis aristol'. ro. cẽtauree maioris foliorum lauri añ. ʒ. i. ⁊ gra. v. leucopiperis saxifragie añ. ʒ. i. litargiry graminis siseleos aristol'. lon. hermodactillorum añ. ʒ. ß. lapidis lincis lapidis gagatis armeni spongie ⁊ lazuli añ. ʒ. i. doẜ est. ʒ. i. cum vino subtili: aut aqua diuretica. Ad idem lapis spongie iudaicus cinis scorpionis puluerizatus cinis leporis combusti cinis ouorum galline postq̄ȝ euacuate sunt a pull'. cinis auicule que vocatur caudatremula sanguinis hyrci bene preparati lingue serpentis. s. illa que valet contra venenum puluis lumbricorum terrestrium cum exiccãtur ⁊ omnia ista valent a proprietate ⁊ additur aqua rafani que valet a ꝓꝑetate: ⁊ põt dari q̄libet ꝑ se vel mixtus ⁊ hoc cũ brodio ciceꝝ ru. vł cũ aqua rafani vł cũ aqua appropriata. In forma ꝯfectiõis dent̃ iustini. ʒ. y. cũ ribola vł maluauissia vel cũ vino i quo sit coctũ miliũ sol' ⁊ saxifragia. Ad idem filoãtrops litontripon. Ad idem nefre catarticũ. i. renes purgãs Nicolai. Ad idẽ adrianũ Nicolai. Ad idem electuariũ de cinerib⁹ Nicolai. Ad idẽ. ℞. cineres scorpionuȝ. ʒ. y. cãtaridaꝝ abscisis capitib⁹ ⁊ alys. ʒ. i. sanguis hyrci exiccati. ʒ. y. cineris vitri cauliũ nõ trãsplãtatorũ cineris leporis cineris auis caudetremule cinerũ ouoꝝ ex qb⁹ exiuerũt pulli añ. ʒ. iy. lapidis iudaici lap. inuenti in felle bouis spongie piperis dauci caruise. altee gũmi arabici se. saxifragie mily solis siseleos carpobalsami xilobalsami spice nardi capillis veneris recentium quattuor seminum frigidoruȝ añ. ʒ. i. cõficiãtur cũ melle roẜ. q. sufficiat. ⁊ fiat ꝯditũ ⁊ vtat̃ eo ad q̄ȝtitatẽ duarũ auellanarũ mane ⁊ sero cũ aq̄ decoctiõis ciceꝝ ⁊ tribuli marini. Ab ex̃ approxiata fiat iunctio i renib⁹ ⁊ pectine cũ oleo de scorpionib⁹ vel de lilio vł đ amigdalis amaris vel de cerasis vel de granis citri ⁊ citrangulorũ vł de piperibus. Balneum embrocatio emplastrum fiat sicut in cura difficultatis vrine.

¶ Almansor.

¶ Si ãt lapis ceciderit ⁊ i virga obstaculũ fecerit aqua calida ab alto distilãdo ei supfundat̃ donec

rubere videatur: deinde oleum tepidũ guttatim supꝑiciat̃ ⁊ si necesse fuerit sugatur ⁊ ex hoc mo-uebit̃ lapis ⁊ exibit. Q si magnus ⁊ angulosus fuerit necesse est vt virga inferius incidatur ⁊ ex-trahatur. ❡ Sillanus.

❡ Ponit curam lapidis quando descendit in virgam. Et diuiditur in duas. Primo ponit curã qñ lapis nõ ẽ multuꝫ magnus qñ posset egredi ꝑ virgã. Scđo ponit curã qñ lapis est valde magnꝰ qñ nõ posset egredi ꝑ virgã. Scđa ibi. (Q si magnꝰ.) De pͥma dicit ꝙ si lapis descẽdat i virgã aq̃ calida distillãdo fundat̃ ab alto donec videat̃ rubere. Ratio pꝫ ꝑ idẽ. Tertio dic̃ ꝙ si necesse fuerit dꝫ sugi ꝑ foramẽ vge. Rõ qꝛ ex tali successione fit fortis attractio lapidis. (Q si ma-gnus.) Ponit curã qñ lapis descẽdit i vga ⁊ ẽ magnꝰ dicens ꝙ si lapis ẽ magnus ⁊ nõ põt descẽdere necesse ẽ vt virga i-ferius icidat̃ ⁊ sic extrahat̃ ⁊ postea consolidetur.

❡ De apate qđ fit i renibus vel vesica. ❡ Sillanus.

Notandũ circa rubricã qd fit apa renum vel vesice. ❡ Secundo notandũ ꝙ cã itrinseca apatũ renuꝫ ⁊ vesice aliqñ ẽ calida ⁊ aliqñ ẽ frigida scđm ꝙ mate-ria diuersa põt fluere ad renes vel vesicã vel ibi cõgregari. Sꝫ cã extrinseca põt eẽ casus vel ꝑcusio vel inepta egtatio ⁊ silia. ❡ Tertio notandũ ꝙ signa apostematis renũ sũt qꝛ dolor est i diuerso aggrauatiuus ⁊ ipedit̃ vrine transitus fe. ꝑmixta cuꝫ qua ẽ rigor ⁊ horripilatio. Signa apatis vesice sunt: qꝛ apparet tumor manifestus i pectine. ⁊ dolor itensus sicut mulieris ꝑturiẽtis maxime si mã sit calida qđ ↄclarat fe. ⁊ dolor acutus. Si vero mã sit frigida dolor ⁊ fe: sunt re-missiores ⁊ vrina ⁊ mingit̃ cũ difficultate. Signa si apa sit i rene dextro. dolor ascẽdit vsqꝫ ad epar. Si i sinistro descẽdit vsqꝫ ad vesicã. Pronosticatio talia apata in renibus sũt dif-ficilia ad curãdũ ⁊ possunt terminari tripliciter. Prio i sen-sibiliter: vt qñ mã ẽ pauca. Scđo ꝑ ↄuersionẽ mãe in sanieꝫ Tertio ꝑ ↄuersionẽ eius ad clyrosim cuius signũ ẽ fe. errati-ca ⁊ freq̃uẽs mictꝰ vrine ⁊ qñ mouet̃ videt̃ ꝙ habeat aliqd suspensum in illis locis. Apostema renum indicat ydropisiꝫ si non cito curatur. ❡ Almansor.

Hn apostema quod fit in renibus ⁊ vesi-ca cũ comittat̃ febris permixta que non est vehementis caloris cum qua est hor-ripilatio ⁊ rigor ⁊ frequas mictus ⁊ dolor in infe-rioribus costis ⁊ grauitas ⁊ cum impellitur vide-tur ꝙ aliqd ibi sit suspẽsum. ❡ Sillanus.

❡ Determinat de apate qđ fit in renibus ⁊ vesica: ⁊ diuidit̃ in duas. Prio ponit signa. scđo curã. Scđa ibi: (Cũ itaqꝫ hec signa.) De pͥma dic̃ ꝙ apata q̃ fiũt i renibus ⁊ vesica sequun-tur hec signa: Primũ ẽ febris ꝑmixta q̃ nõ ẽ multuꝫ calida in q̃ ẽ horripilatio ⁊ rigor ꝑꝑ materiã putrescẽtẽ i loco apo-stematis si ẽ ꝑmixta qꝛ fumi nõ cõtinuãt̃ semꝑ ad cor ꝑꝑ ni-miã distãtiã: sꝫ ñ ẽ vehemẽtis caloris: qꝛ materia putrescit i loco satis distãte a corde ⁊ si sit i vesica ꝑꝑ frigiditatẽ mem-bri: sꝫ ẽ horripilatio ⁊ rigor rõne male materie pungitiue a q̃ eleuant̃ fumi pungitiui supra dorsuꝫ. Scđm signũ ẽ freq̃uẽs mi-ctꝰ. Rõ pꝫ. Tertiũ ẽ dolor i iferioribus dorsi. Ratio patet. Quartũ cũ mouet̃ ⁊ pellit̃ videt̃ egro ꝙ aliqd sit suspẽsum ibi. Ratio patet. ❡ Almansor.

❡ Cum itaqꝫ hec signa visa fuerint eger ex basi-lica minuatur eius partis in qua grauedinem ⁊ dolorem sentit: Loco quoqꝫ emplastra infrigi-dantia superponãt: ⁊ si egritudo sic dissoluta fue-rit bonum erit. Si autem febris ⁊ dolor ⁊ graui-tas perseuerauerint ⁊ vrina nimium ⁊ frequen-ter egrediatur: significat̃ ibi pus colligi. Empla-strum igitur est tunc super dorsum ponendum ex camomilla se. lini oleo sisamino furfuris con-spersis. Est ergo precipienduꝫ vt in tina sedeat. Si autem eger minxerit pus semina que nomi-nabimus in. c. de ardore vrine sunt danda donec pus minuatur deinde trocisci dẽtur quos in. c. de mictu sanguinis ⁊ puris nominabimus. Apo-stema vero quod fit in vesica debet concomitari fe. conclusa ⁊ difficultas mingendi ⁊ dissuria ⁊ fe-moris ⁊ virge dolor: ⁊ tunc eger ex basilica minu-endus est ⁊ fiat huius egritudinis cura quemad-modũ prediximus. Est autẽ quandoqꝫ ꝙ renuꝫ apostema non peruenit ad saniem immo transit in duritiem cuius grauitas in renibus sine febre perseuerat. Est ergo clisterizandus ex mucilagi-ne fenugreci ⁊ seminis lini ⁊ apozimate camomil-le ⁊ caulium ⁊ melliloti ⁊ maluauisci ⁊ furfuris. Et vomat frequenter. Renibus quoqꝫ superpo-natur emplastrum ex his que nominauimus: ⁊ si vrina minui videtur vrinam prouocantia den-tur. Hoc quoqꝫ pro paruo nõ ẽ habẽdũ: qꝛ ex eo ꝑuenit̃ ad idropisim. ❡ Sillanus.

❡ Ponit curã ⁊ diuidit̃ i duas. Prio facit hoc. Secũdo po-nit cañ. obseruandũ. scđa ibi: (Hoc quoqꝫ.) Pria in q̃ttuor. Prio ponit curã apostematis renũ a ꝑncipio añ ↄuersioneꝫ materie i saniẽ: scđo ponit curã i ꝑcessu quãdo materia ↄuer-tit̃ ad saniẽ. Tertio ponit curã apatis vesice. Quarto ponit curã apatis renũ qñ mã ↄuertit̃ ad duritiẽ. scđa ibi. (Si aũt fe.) Tertia ibi. (Apa.) Quarta ibi. (Est aũt.) Prima i duas. Primo ponit curã ꝑ flebotomiã. scđo ꝑ vnũ locale. s. emplꝫ scđa ibi: (Loco quoqꝫ.) De pͥma dicit ꝙ vbi nõ fuerit signa ꝑdicta eger dꝫ flebotomari ex basilica illiꝰ ꝑtis i q̃ sentit do-lorẽ ⁊ grauitatẽ. rõ qꝛ ꝓhibet augmẽtum apatis diuertẽdo materiã ⁊ euacuãdo: sed q̃re ab eadẽ ꝑte: qꝛ sufficit vna dya-meter. s. ab iferiori ad suꝑius. (Loco quoqꝫ.) Põit curã per vnũ locale: s. ꝑ emplm̃ dicẽs ꝙ loco debẽt suppponi empla in-frigidãtia. Rõ qꝛ ꝓhibẽt fluxũ mãe ad locũ a ꝑncipio. Se-cũdo dic̃ ꝙ si egritudo dissoluat̃ sic erit bonũ signũ. ❡ No-tandũ ꝙ si apostema sit calidũ emplꝫ dꝫ eẽ tale. ℞. ros. ru. ℥. i. seis portulace seis papaueris al. añ. ℥. ß. olei q̃r. i. aq̃ ros. ℥. ß. farine ordei. q. sufficit. pulverizãda pulverizẽt̃. misce oĩa ⁊ fiat emplm̃ mediocriter liqdũ. Sꝫ si mã fuerit frigida a ꝑn-cipio ↄpetit emplm̃ tale. ℞. succi absinthy: lb. ß. olei ros. ca-momille añ q̃r. ß. farine ordei: q. sufficit. misce oĩa ⁊ fiat ẽplꝫ. (Si aũt.) Ponit curã quãdo generat̃ sanies ⁊ diuidit̃ i tres. Primo ponit signa generatiõis saniei. Scđo põit quoddã emplꝫ qđ facit ad generationẽ saniei. Tertio põit curã post generationẽ saniei. Scđa ibi. (Est ergo.) Tertia ibi. (Si aũt eger.) De pͥma dic̃ ꝙ si febris ⁊ dolor ⁊ grauitas ꝑseuerauerint ⁊ vrina minutiꝫ ⁊ freq̃uẽter egrediat̃ ar. ẽ supra genera-tiõeꝫ saniei. rõ qꝛ i generatiõe saniei plus agit calor i mate-riam ⁊ agit ⁊ commouet ⁊ fit maior febris ⁊ dolor ⁊ graui-tas. Sed quare minutim ⁊ frequenter egreditur vrina. Ra-tio patet quia in generatione saniei fit maior acuitas in ma-teria ⁊ plus stimulat. (Est ergo.) Ponit emplastruꝫ matura-tiuum ⁊ generatiũ saniei dicens ꝙ debet poni emplastrum supra dorsum factum ex camomilla se. lini furfuribus oleo

sisamino ꝯspsis: Ad idē empl'z maturatiuū i apate calo: ℞. mal: bismal' añ. M. ß. carica⁊ piguiū q̄r. ß. medulle cerui vl' vituli. ℥. i. vl'. ℥. i. ß. olei ⁊ farine tritici. q. sufficit. ꝯq̄ssanda cōquassent̄ fortiter misce oīa ⁊ fiat emplm̄: Emplm̄ maturatiuum in apate frigido: ℞. carica⁊ pinguiū. ℥. ij. radicis lily quar. ß. mucilaginis fenugreci mucilaginis seminis lini: añ. ℥. ß. olei sisamini quar. i. ydromellis pauce ꝯmixtiōis q̄r. i. ß. farine tritici: q. sufficit. cōquassanda cōquassent̄ fortiter misce ⁊ fiat emplm̄. (Si aūt eger.) Ponit curā ꝑ ea q̄ debēt approximari post generationē saniei dicēs ꝙ si eger minxerit saniē debēt ei dari semina q̄ dicent̄. c. de ardore vrine donec minuat̄. Dicit scđo ꝙ deinde debēt dari trocisci đ q̄bus infra dicetur. c. de mictu sanguinis ⁊ saniei. Rō q2 illi mūdificāt vias vrinales a sanie ⁊ remittūt acuitatem. (Apa vo.) Pōit curā apostematis qđ fit i vesica. Primo p̄mittit signa. Secūdo pōit curā. Scđa ibi. (Est aūt.) De p̄ma dicit ꝙ apostema vesice sequunt̄ illa signa. Primū ē fe. cōclusa. Secūdū est difficultas mingendi ⁊ dissuria. Tertiū ē dolor virge ⁊ femoris. Ratio pz. Et tūc dicit ꝙ eger debet flebotomari ex basilica. ratio patet vt supra. Secūdo dicit ꝙ alia cura. s. ꝑ localia debet eē vt dictū ē de cura apostematis renuz. ratio patet ꝑ idē. (Est autē.) Ponit curā qñ apostema cōuertitur ad duritiem: ⁊ diuiditur in duas. Primo p̄mittit signuz. Secundo ponit curā. Scđa ibi. (Est egro.) De p̄ma dicit ꝙ apostema renū aliquādo cōuertit̄ ad duritiē: ⁊ signū distinctiuuz est: quia grauitas ꝑseuerat in renib⁹ sine febre. Ratio patet: q2 resolutū ē qđ erat subtile euaporabile ⁊ remansit grossuz. (Est ergo.) Pōit curā ⁊ diuidit̄ i tres. Primo ponit curā ꝑ clistere. Scđo ꝑ euacuationē ꝑ vomitū. Tertio ꝑ emplastrū. Secunda ibi. (Et vomat.) Tertia ibi. (Renib⁹ quoqꝫ.) De p̄ma dicit ꝙ eger debet clisterizari cuz mucillagine seminis lini ⁊ fenugreci ⁊ decoctiōe cauliū camomille melliloti ⁊ maluauisci ⁊ furfuris: rō q2 tale ē mollificatiuū. (Et vomat.) Ponit curā ꝑ vomitū dicēs qđ dz vomere frequēter. rō q2 diuertit a loco. (Renibus quoqꝫ). Ponit curā per emplastrum dicens ꝙ renibus debet superponi emplm̄ ex his que dicta sunt. s. ex mollificatiuis: ratio patet. Secundo dicit ꝙ si vrina apparet minui debēt dari ꝓuocātia vrinaz. Ratio patet q2 ex ea ꝓuenit̄ ad ydropisiz: q2 tale apostema debilitat renes: vnde nō possunt trahere aquositatē ab epate ⁊ sic remanens resudat ad concauitatez ventris ⁊ causat ydropisim ⁊ cetera.

¶ De ardore vrine. ¶ Sillanus.

Notandū circa rubricam qd sit ardor vrine: pz q2 est acuitas ⁊ mordicatio quedā ipsius vrine. ¶ Scđo notandū ꝙ causa ardoris vrine ē duplex. Una ē ꝑmixtio humoꝝ calidorū cū substantia vrine ⁊ est colera vel flegma salsuz qñ transit ꝑ vias renum vel vrine. Alia causa est vlcus existens i vys vrine: vnde cuz vrina transit ꝑ loca inducit ardorē. Ad ꝓpositum primū capitur hic. ¶ Tertio notādū ꝙ signa ardoris vrine habēt̄ ex iudicio patiētis ꝓnosticato: talis ꝓnosticat̄ super vlcere in vys vrine seu vrinalibus ꝓꝑ excoriationē quā iducit vrina acuta. ¶ Almansor.

Cum eger dū mingit sentit ardorē ⁊ punctionem i virga a salsis acetosis ⁊ acutis abstinēdus ē ⁊ nutriendus est ex taphcis lenibus ⁊ zibrebez i ⁊ eorū similibus. Hec quoqꝫ medicina danda ē ei: ℞. se. melonis excorticati. ʒ. xxx. citrulli cucurbite portulace papaueris albi seminū añ. ʒ. iij. seminis hyusqami albi. ʒ. ij. zuccari albissimi ad pondus oium pulueris horum quotidie. ʒ. iij. in mane alie. iij. circa noctē cū. ℥. i. sirupi viol'. aut iuleb sumant̄. Hec ergo egritudo nō est ꝑuipēdēda q2 cū sit māsiua ⁊ ꝑseuerās prouenīunt ex ea in vesica ⁊ in instrumentis vrinalibus vlcera. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam ardoris vrine: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam. Secundo ponit cañ. pronosticū. Secunda ibi. (Hec ergo.) Prima in duas. Primo facit quod dictum est. Secundo ponit curaz per medicamen. Secunda ibi. (Hec quoqꝫ.) De p̄ma dicit ꝙ si eger in emissione vrine sentit punctionem ⁊ dolorem debet abstinere a salsis ⁊ acutis ⁊ acetosis. Ratio quia augent ardorē in vrina ⁊ debet vti cibis humidis: vt ptisana non colata spinachia lactuca ⁊ portulaca ⁊ similibus. Ratio quia remittunt acuitatez. (Hec quoqꝫ.) Ponit curam per vnum medicamen dicens ꝙ debet dari vnuz medicamē quod est. ℞. se. melonis excorticati. ʒ. xxx. se. citrulli se. cucurbite se. papaueris albi omniuz añ. ʒ. iij. se. hyusquiami. ʒ. ij. zuccari albissimi ad pondus omniū. de puluere horum quotidie in potu sumat in mane. ʒ. iij. ⁊ totidez in nocte vel circa cum. ℥. i. sirupi viol'. vel iuleb. Ad idez: ℞. seminum communium frigidorum. ℥. iiij. se. portulace hyusquiami papaueris albi liquiritie passularum añ. ʒ. i. zuccari. ℥. i. ß. fiat targea. Ad idem lác amigdalarū cuz aqua decoctionis se. melonis. Ad idem valet iniectio per siringam albuminis oui bene agitati. Ad idem. ℞. mucilaginis se. psily se. citoniorum añ. ʒ. i. lactis mulierum vel asine in virgam per se proiecti. Ab extra valet emplastrum hoc. ℞. sandali al. ⁊ ru. sumach spody myrtillorum añ. ʒ. ij. acacie ipoquistidos añ. ʒ. i. ß. succi plantaginis aque ros. añ. ℥. i. farine ordei. q. sufficit. puluerizanda puluerizētur. misce omnia ⁊ fiat emplastrum mediocriter liquidum. possent etiam addi duo albumina ouorum. Ad idez valet pannus duplicatus infusus in albumine oui bene agitati ⁊ lacte mixtis ⁊ positis supra locum. (Hec ergo.) Ponit cañ. obseruandū dicens ꝙ hec egritudo non est paruipendenda: quia cum antiquatur prouenunt vlcera in vesicam ⁊ instrumentis vrine.

¶ De mictu saniei vel sanguinis. ¶ Sillanus.

Notandum circa rubricam ꝙ sanguis apparens in vrina. aliquādo prouenit ab epate: aliquando a renibus: aliquando est purus. aliquando impurus: aliquando cum sanie aliquando sine sanie. ¶ Secundo notāduz ꝙ causa mictus sanguinis est aliquādo interior: aliquādo exterior. Si exterior est sicut casus percussio superfluus coitus exercitiuz nimium superflua ciborum ⁊ potus repletio: dimissio alicuius fluxus soliti sicut menstruorum emorroidarū ⁊ mutilatio membri. Si vero causa sit interior hoc est propter habundantiam humorum aut propter acuitatē aut propter aquositatem vel ventositatem. vel vlcus vel apostema vel propter debilitatem renum ⁊ vesice ⁊ sic de alys. Aliquando prouenit per viam crisis ⁊ mundificationis: aliquando per viam sinthoatis. ¶ Tertio notanduz de signis distinguentibus si prouenit ab epate ē sine dolore q2 epar non sentit ⁊ est purus nisi sit ex debilitate epatis ⁊ est mixtus cuz vrina. Si a vesica tunc est dolor in pectine ⁊ est trumbosus separatus ab vrina. Si prouenit multus ⁊ subito significat rupturaz vene: ⁊ quando paulati significat corrosionem vel resudationez vel paruam apertionem. Si ꝓuenit sicut lotura carnis recentis significat debilitatem epatis. Si propter repletionem prouenit discernitur ex habitudine. Si prouenit propter acuitatem humoruz discernitur ex ardore. Si vero ꝓuenit ex alys causis cognoscitur ex signis apostematum renuz ⁊ vesice dictis supra. Si prouenit per viā mūdificatōis tunc discernit̄ ab alleuiatiōe. Si ꝑ viā sit sto. tūc discernit̄ ex grauitate. Pronosticatō. oīs flux⁹ sanguinis rubei ⁊ mundi si sit mult⁹ ē malus: flux⁹ sanguinis ex vesica tardius curatur q̄ꝫ ab alys mēbris. Sanguis appa-

rens in vrinam longo tempore pessimus est qꝛ significat vlcera fraudulenta in corpore: ¶ Quarto notandũ de mictura saniei ꝙ mictus saniei est propter vlcera in renibus existentia ⁊ vesica: Uel est a membris superioribus: sicut propter rupturã pleuresis ⁊ ꝑipleumonie vl' apãtis epatis ⁊ sic de alijs: si vero ꝑꝑ vlcera ĩ renibus vel ĩ vesica sic ẽ cã vl' iterior vel exterior: si exterior ẽ sicut ꝑcussio plaga casus coitꝰ supfluus medicine acute ⁊ nimis diuretice ⁊ similia: si cã sit ĩterior ẽ: vel ꝑꝑ apã male curatũ ⁊ male mũdificatũ: vel ꝑꝑ humoꝝ abundantiã: vel ꝑꝑ malã q̃litatẽ: vel ꝑꝑ grossitiẽ ⁊ vẽtositatẽ vel viscositatẽ vnde adheret: vl' ꝑꝑ lapidẽ cũ ibi dissoluit: ¶ Quinto notãdũ ꝙ si sanies veniat a mẽbris superioribus discernit̃ ꝑlesionẽ illaꝝ ꝑtiũ: Si a renibus ⁊ vesica discernit̃ ex loco doloris. Si a renibus dolor ẽ ĩ renibꝰ et dorso: Si a vesica dolor ẽ ĩ pectine: Sꝫ si sit a cã ĩtrinseca discernit̃ ex relatiõe infirmi: si ab intrinseca faciliter discernit̃ bene cõsideräti. Pronosticatio: Ulcera renũ facilius curant̃ q̃ꝫ vlcera vesice: qꝛ ren mẽbrũ ẽ carnosuꝫ: et vesica est membrum non carnosum: Ulcera renuꝫ et vesice diuturna nunquã curantur qꝛ fistulata sunt: in istis a vanis promissionibus desistamus.

¶ Almansor.

Cum aliqs ꝑꝑ casum vel ꝑcussionẽ sanguinẽ minxerit ex basilica minuatur: Et trocisci q dicũt̃ trocisci đ Karabe tribuãtur. Qui. ℞. Karabe gũmi tremule arboris añ. ʒ. v. balaustie ypoqstidos añ: ʒ: ij. ⁊. ʒ. olibani. ʒ. ij. se. apij opij añ: ʒ. i. formẽt̃ trocisci põdere aur. i. ex qbꝰ vnꝰ in die cũ apozimate sumach tribuat̃: Ad comedẽdũ vero tribuant̃ carnes cocte cũ sumach ⁊ carnes cocte cũ succo vue acerbe. Abstineat a nutrientibus acutis ⁊ salsis: Loco vero ꝑcussiõis supponat̃ emplastrũ ex bolo armeno ⁊ acacia ⁊ aloe ⁊ litio cõfectis cũ aceto ⁊ aq̃. Si aũt sanguinis mictus euenerit post cõestionẽ ciborũ acutorum: aut potum vini acuti flebotometur eger: trociscos de Karabe ĩ potu sumat ⁊ eodem quod diximꝰ guberneť regimie: Pus vero si minxerit egro trocisci isti dãdi sũt: Qui. ℞. seis melonis citrulli cucurbite absq̃ꝫ corticibꝰ oium añ. ʒ. x: boli ar. gũmi arabici thuris pinguis sanguinis draconis oium añ: ʒ. x: opij: ʒ: iij: se. apij: ʒ: ij. ĩformenť trocisci põdere: ʒ. ij. ex qbus oi die vnꝰ cũ sirupi đ papauere: ʒ. i. ĩ potu tribuat̃. Uirge quoq̃ꝫ ex isto collirio imittat̃. Colliriũ de cerusa: ℞. ceruse sarcocolle olibãi gũmi arabici opij sanguinis draconis oium ꝑtes equales. fiãt ex eis colliria ⁊ ꝑ sirigã priꝰ fiat iniectio ex ydromelle ⁊ mingat eger ⁊ post eius egressionẽꝫ fiat iteꝝ iniectio istius collirij dissoluti ĩ lacte asine.

¶ Sillanus.

¶ Determinat đ mictu sanguinis ⁊ saniei: ⁊ diuidit̃ ĩ duas: Prio põit curã mictꝰ sanguinis qñ ꝓuenit a causis extrinsecis: Scđo saniei. Secũda ibi: (Pus vo:) Pria ĩ duas: Prio põit curã mictꝰ sanguinis qñ ꝓuenit a causis extrĩsecis: Secũdo qñ ꝓuenit ꝑꝑ cõestionẽ ciboꝝ acutoꝝ vl' potũ vini antiq: Scđa ibi: (Si ãt:) Pria ĩ q̃ttuor: Prio põit curã ꝑ flebotomiã. Fo ꝑ troci: Tertio ꝑ dietaꝫ: Quarto ꝑ emplm. Fa ibi. (Et trocisci:) Tertia ibi. (Ad comedẽdũ:) Quarta ibi. (Loco vo:) De ꝑma dcit ꝙ qñ qs minxerit sanguinẽ ꝑꝑ casuꝫ vl' percussionẽ dꝫ fieri flebotomia đ balica: Rõ qꝛ diuertit materiã ne fluat ad loca renũ vl' vesice. (Et trocisci.) Ponit curã ꝑ trociscos dicẽs ꝙ debẽt dari ĩ potu trocisci de karabe: rõ qꝛ sũt frigidi ⁊ stiptici ⁊ a ꝓꝑetate restringũt sanguinẽ. Fo ponit descriptionẽ. ℞. karabe gũmi tremule arboꝝ amborũ añ. ʒ. v: balaustiaꝝ ypoqstidos amboꝝ añ: ʒ: i: ĩformẽt̃ trocisci põderis aur. vniꝰ. ex qbꝰ omni die cũ decoctiõe sumach tribuat̃. Ad idẽ valẽt trocisci de karabe positi supra. c. đ sputo sanguinis ⁊ administrent̃ cũ aq̃ plãtaginis. (Ad comedẽdũ.) Ponit curã dicẽs ꝙ ad comedendũ debẽt dari egro cocta cũ succo vue acerbe: rõ qꝛ ĩgrossant sanguinẽ ⁊ remittũt ebullitionẽ. Fo dicit ꝙ debet abstinere a cibis acutis ⁊ salsis rõ pꝫ. (Loco vo.) Ponit curã ꝑ emplm dicẽs ꝙ loco ꝑcussionis dꝫ supponi emplꝫ factũ de bolo ar. accacia aloe ⁊ litio cõfectiõis cũ aceto ⁊ aq̃ rof. Ratio pꝫ: qꝛ ẽ stipticũ ⁊ ꝯsolidatiuũ. Ad idẽ emplꝫ factũ ex folijs plãtaginis portulace ⁊ sempernine cõquassatis. (Si ãt sanguis.) Ponit curã mictꝰ sanguinis ꝓueniẽtis post cõestionẽ ciboꝝ acutoꝝ: aut potũ vini antiq: dicẽs ꝙ si mictꝰ sanguinis fiat mõ dicto dꝫ fieri flebotomia: rõ qꝛ sũt frigidi ⁊ stiptici. Fo dicit ꝙ eger dꝫ regi vt dictũ ẽ supra. ¶ Notãduꝫ ꝙ mictus sanguinis qdã ẽ nouꝰ ⁊ tunc sufficit qđ ẽ dictũ ꝑ raf: Aliꝰ ẽ antiquus ⁊ tunc sufficit mũdificare vias vrinales a sanguine: ⁊ tunc medicina mundificatiua vesice ẽ. ℞. capill'. veneris. M. iij. ligritie rase. ʒ. i. seis melõis q̃r. ʒ. zuccari albi mellis electi añ. q̃r. ij. fiat sirupus clarificatus vsq̃ꝫ ad. lb. i. administret̃ cũ decoctiõe seminis melonis. Ad idẽ. ℞. folioꝝ pẽtafilon. M. iij. zuccari albi q̃r. ij. fiat sirupus clarus vsq̃ꝫ ad q̃r. i. vel. lb. i. ⁊ administret̃ cũ decoctiõe folioꝝ plãtaginis: mũdificat. n. ⁊ ꝯsolidat ⁊ ẽ: M. Herardi ⁊ nunq̃ꝫ ĩuenit defectũ. Ad idẽ ꝑ pauperibꝰ sufficit comedere. lb. ij. pẽtafilon: đ mane. (Pus vo.) Ponit curã mictus saniei ⁊ diuidit̃ ĩ duas. ꝑmo ponit curã ꝑ trociscos: Scđo ꝑ colliriũ qđ dꝫ ĩmitti ꝑ siringã: Scđa ibi. (Uirge quoq̃ꝫ:) De ꝑma dicit ꝙ si eger mingit saniem debẽt dari trocisci isti. ℞. seminũ melonum citrulli angurie cucurbite oium absq̃ꝫ corticibus. ʒ. x. boli ar. gũmi arabici thuris pinguis sanguinis draconis oium añ. ʒ. x. opij. ʒ. iij. seis apij. ʒ. ij. informent̃ trocisci põderis. ʒ. ij. ex qbus omni die vnꝰ cũ sirupo de papauere. ʒ. i. tribuat̃. Rõ qꝛ tales trocisci alterant malã cõplexionẽ qualitatiue q̃ ẽ ĩ vlcere. mũdificãt vlcus ⁊ cõsolidãt ⁊ hoc ĩ vlcere renũ regrit̃. ¶ Notandũ ꝙ ĩ vlcere renum ⁊ vesice: aliquando administrãtur mundificantia ⁊ consolidantia per se: aliquãdo simul: Mundificatiuuꝫ: ℞. se. melonis mundati se. altee se. solatri añ. ʒ. iij. amigdal'. amararum se. citrulli capilli veneris recentium radicis ireos liquiritie rase. ʒ. i. ʒ. se. baucie se. apij añ. ℈. i. zuccari albi. lb. i. fiat electuariuꝫ per bolos: ⁊ de istis potest fieri sirupus si completur quantitas: ⁊ talis sirupus administretur cum decoctione se. melonum. Ad idem sunt aqua ordei ydromel aqua ficuuꝫ decoctio ysopi prassij capilli veneris recentiuꝫ et lac. Consolidatiuum est. ℞. consilide maioris ⁊ minoris añ. ʒ. ij. sanguinis draconis thuris masticis boli ar. añ. ʒ. i. reubarbari assari acacie myrti. ʒ. ʒ. spice nardi. ℈. ʒ. zuccari albi. q. sufficit. fiat electuariuꝫ per bolos: ⁊ de istis potest fieri sirupus si dupletur quantitas. Ad idem. ℞. liquiritie rase. ʒ. ij. capilli veneris recentium foliorum arnoglosse. i. plantaginis añ. M. ij. cucumeris cucurbite citrulli indi. añ. ʒ. i. se. papaueris albi se. altee mucillaginis se. citonioꝝ añ. ʒ. ʒ. dragaganti gummi arabici. ʒ. iij. reubarbari rof. ru. añ. quar. ʒ. zuccari albi quar. iij. fiat sirupus clarificatus vsq̃ꝫ ad. lb. i. Ad idem cauda equina sumpta intus et extra. Sed simplicia sunt bolus ar. sanguis draconis mirra spodium rose cauda eqna ⁊ similia: ⁊ inter omnia valet potus lactis caprini: Nã valꝫ loco cibi ⁊ potus ⁊ medicine. (Uirge quoqꝫ.) Ponit curam per collirium quod imponitur per siringam: dicens ꝙ

per siringam debet poni collirium de cerusa. Ratio quia consolidat. Scdo pōit descriptōes. ℞. ceruse sarcocolle gūmi arabici olibani opy sanguinis draconis oīuz añ. ptes eqles. fiat ex hys collirium. Tertio dicit q̄ dz prius fieri iniectio p siringā ex ydromelle. deinde dz mingere eger. post egressionē dz fieri iniectio illius collirij dissoluti i lacte asinino. ¶ Notādū q̄ dz medicus mō cū psolidatiuis mō cū mūdificatiuis modo cuz mitigatiuis procedere τ sic reiterare quousqȝ fuerit cura completa.

¶ De fluxu vrine. ¶ Sillanus.

Notādū circa rubricā q̄ dyabetica passio ē imoderata vrine emissio vel effussio. ¶ Scdo notādū q̄ cā huius passionis. vel est supflua caliditas renū attrahēs aquositatē ab epate τ epar a stō τ hoc ē vtplurimū. Uel cā ē frigiditas renū τ totiꝰ corporis mortificās τ paraliticās vnde nō pmittit cōtineri vrinā. ¶ Tertio notādū q̄ signa huius passiōis sūt manifesta qn̄ vrina mingit i magna quātitate τ frequēter. Signa vō fm diuersitatē causaꝝ variantur. Si fiat a caliditate sentit caliditas i renibꝰ τ dolor τ punctura τ magna sitis. Si ex frigiditate sentit frigiditas i renibꝰ τ extremitatibꝰ τ ledit a frigidis τ iuuat a calidis. Pronosticatio: si hec passio ptinuauerit macerat corpꝰ τ debilitat τ deducitur ad perditionem. ¶ Almansor.

Cum eger multū vrine emittit τ i emissione ardorē nō sentit aut mingit in somno suo nec patit siti nec corpis extenuationē incurrit: ea q̄ vrinā pstringūt dāda sūt. Medicamē retinēs vrinā. ℞. glādiū. ʒ. i. olibani. ʒ. xxx. seminis coriandri sicci boli armenij gūmi arabici añ. ʒ. x. fiat ex eis puluis d̄ quo i mane. ʒ. iij. τ circa noctē totidē ad trāsglutiēdū dēt. Qd̄ si cū bac egritudīe sitis fuerit validissima clamosa τ aqua q̄ bibit cito egrediat aqua ordei cū psilio dēt. Et nutriat cū succo vue acerbe τ sumach τ similibꝰ boꝝ nutriētiū. τ cū cibo q̄ fit de sīla ordei τ masal τ rob acetosum da ei i potu τ phibeat a labore τ cū muliere pcūbere. Isti quoqȝ trocisci i potu sumant. ℞. spodij. ʒ. x. lactuce se. portulace añ. ʒ. xv. coriādri sicci. ʒ. i. se. rosꝝ. ru. boli armeni añ. ʒ. v. balaustie. ʒ. iij. cāphore. ʒ. ß. sumant in potu cū succo granati acetosi. Herbe ēt frigide terant τ sup renes ponant. Et caueat sibi a cibis calidis τ vino τ ab oībus q̄ vrinā puocāt. Illud aūt qd̄ ex nimio stolidoꝝ errore puenit ēt q̄ dant i bac egritudine medicinas calidas: vnde illico ducūt ipsum ad ptisim. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā fluxꝰ vrīe: τ diuidit i duas. Prio pōit curā qn̄ puenit a frigiditate. Secūdo qn̄ puenit a caliditate. Scda ibi. (Qd̄ si cū.) De pma dicit q̄ si eger emittit multā vrinā τ in eiꝰ emissiōe nō sentit ardorē vel mingit i somno τ nō patit sitim nec extenuatōez corpis: suple arguēdū ē q̄ fit a frigiditate τ hūiditate relaxāte villos vesice. Scdo dicit q̄ p cura debēt dari restrīgētia vrinā: τ tūc pōit vnū medicamē qd̄ ē. ℞. glādiū. ʒ. i. olibani. ʒ. xxx. se. coriādri sicci boli ar. gūmi arabici añ. ʒ. x. fiat de hys puluis dēt. ʒ. iij. de mane τ tantūdē circa noctē. Ad extra valet emplm. ℞. laudani masticis añ. ʒ. iij. ligni aloes storacis calamite galāge se. citonioꝝ añ. ʒ. i. terbentine. ʒ. i. pulverizāda pulverizent pquassanda cōquassent cū pistello calido. misce oīa malaxādo cū succo mēte τ fiat emplꝫ tenue ad quātitatē medij palmi ab vtraqȝ pte extēdat supra coriū τ applicet pectini. Ad idē. ℞. succi mēte. lb. i. olibani masticis. añ. ʒ. ß. nucis cipressi. ʒ. ij. galange ligni aloes añ. ʒ. i. pulueris cinamomi. q. sufficit τ si ē pauper valet puluis cimini assati τ fiat emplm. Ad idē vngant loca femoris τ virga τ ptes adiacētes cū oleo d̄ lilio vl' de costo i q̄ dissoluāt castoreū bolū armeniū mastix mumia mirra. (Qd̄ si cū.) Pōit curā fluxꝰ vrine qn̄ puenit a caliditate: τ diuidit i duas. Prio facit hoc. Scdo pōit errorē quorūdā stolidoꝝ. Scda ibi. (Illud āt.) Pria i tres. Prio pōit curā p ea q̄ approximant ad itra. Scdo p ea q̄ approximāt ad extra. Tertio ondit a qbꝰ dz abstinere. Scda ibi. (Herbe ēt.) Tertia ibi. (Et caueat.) Pria i tres. Primo pōit curā p potū. Secūdo p dietā. s. p cibū τ qdā alia. Tertio p trociscos. Secūda ibi. (Et nutriat.) Tertia ibi. (Isti quoqȝ.) De pma dicit q̄ si cū fluxu vrine fuerit fortissima sitis τ aqua que bibitur cito egredit credendū ē q̄ sit a caliditate. Scdo dicit q̄ p cura debet dari aq̄ ordei cuz psilio. Ratio q̄ remittit caliditatē renū. Ad idē valet sirupus viol' vl' iuleb vil. cum aqua frigida. (Et nutriat.) Ponit curaz p dietā dicēs q̄ debet nutriri cū succo vue acerbe τ sumach τ similibꝰ τ cibo facto de simila ordei τ similibꝰ cibis frigidis. Similiter valet lac acetosū masal. i. Rō q̄ oīa illa infrigidāt τ alterāt malaz cōplexionē calidā: τ p hos itelligit similes cibos τ fructꝰ frigidos τ stipticos vt sūt nespile sorbe prumelli τ cornule: τ caueat a labore τ coitu. Rō q̄ talia calefaciunt renes. (Sitis qq̄.) Pōit curā p trociscos dicēs q̄ debēt sumi trocisci isti q̄ sunt. ℞. spodij. ʒ. x. seis lactuce seminis portulace añ. ʒ. xv. coriandroꝝ siccoꝝ rosꝝ. ru. boli armeni oīum añ. ʒ. v. balaustiaꝝ. ʒ. iij. cāphore. ʒ. ß. sumant i potu cū succo granati acetosi. Ratio q̄ sunt frigidi. ideo alterāt cōplexionem calidā. τ stiptici. ideo claudūt vias vrine. Ad idē tria sandali. Ad idē diarodon abbatis. (Herbe ēt.) Ponit curaz p ea q̄ approximant ab extra dicens q̄ herbe frigide terant τ super renes ponant sicut sūt lactuca portulaca solatꝝ sempuiua τ similia. Ad idē folia vitis folia salicis cucurbita τ fructus q̄ dicitur anguria similis cucurbitis p frustra incisus. Ad idez. ℞. vnguēti populeon quar. i. olei rosꝝ. olei mandragore añ. ʒ. ß. mucilaginis psilij. ʒ. ij. aceti. ʒ. i. cere paꝝ. fiat vnguētuz. Ad idē. ℞. succi lactuce dulcis suc. solatri. añ. q̄r. i. saq̄ rosꝝ. q̄r. i. aceti. ʒ. ß. papaueris albi. q. suffic. misce oīa τ fiat emplꝫ mediocriter liqdū. Ad idē petia plūbi i multis locis pforata infundatur in aceto per noctez τ ponatur super renes. Ualet religiosis τ continentibus qui non affectant coitum. (Et caueat.) Ostendit a quibus debet cauere dicens q̄ debet abstinere a cibis calidis τ a vino et ab omnibus vrinam generantibus. Ratio quia augent fluxuz vrine. (Illud aūt.) Ponit errorem quorundam stolidorum. dicens q̄ aliqui stolidi in cura huius passiōis dant medicinas calidas vnde egrū perducunt ad ptisim et ethicam et cetera.

¶ De vermibus qui generantur in ventre. ¶ Sillanus.

Circa rubricam est notandum q̄ vermis generatur ex putredine in corpore humano sicut etiam generantur vermes et musce et alia animalia sibi similia et sic patet que sit causa efficiens. ¶ Secundo notandū q̄ causa efficiēs vmiū est duplex. s. remota et imediata. Remota ē oē illud qd̄ generat hūorē crudū sicut repletio nausteatiua coitꝰ supfluꝰ post cōestionē mlta repletio fructuū et sic d̄ alys. Cā imediata ē mā flegmatica cū putrescit i itestis supioribꝰ generāt vmes lōgi et rotundi et appellāt lōbrici. Si i longatione vel recto generant qdam parui et rotundi sicut sunt vermes qui repiūtur in caseo. Sꝫ i itestis medijs generātur vermes curti τ lati τ vocant ascarides vel cucurbiti qd̄ idē ē. ¶ Tertio notādū de signis q̄ signoꝝ vermiū quedam sumuntur a somno quedam a vigilia. A somno. pri

mo qñ gariunt ī somno ⁊ patiuntur sudorez ⁊ masticāt sicut
si haberēt ī ore cibū ⁊ habēt ēt somnia terribilia: ⁊ excitant
terribiliter ⁊ cū ingetudine. Signa sumpta ī vigilia sunt qꝛ
patiūt fricationē ⁊ mordicatiōez nasi ⁊ oculoꝝ cōcauitatez
⁊ alienationez ⁊ dolorē ī vētre ⁊ clamorē ⁊ emissionez saliue
egredit lingua ⁊ exiccat os plus de die q̄ȝ de nocte ⁊ habēt
anhelitū fetidū ⁊ amaꝝ: aliqñ eyciunt ꝑ nares os ⁊ ꝑ iferio
ra. Jō dr̄ ꝙ aliqñ ꝑforāt itestina ⁊ exeūt extra ⁊ ē stupor au
dire si veꝝ ē ⁊ ꝯsueuerūt seq terribilia accidētia sicut ē ma
nia epilepsia appetitus canin⁹ ⁊ bolismus sincopis iliaca pas
sio ⁊ colica ⁊ epatis passiōes ⁊ sūt cū stipticitate vētris vt plu
rimū: Et si sunt ī itestinis supiorib⁹ ascēdit dolor ⁊ ī lōgitudi
ne sentiunt quedā pruritū q̄si cōtinuū sicut si formice eēnt
ī ano: Si sūt ī itestinis medijs causat ibi dolor in medio lo
co: Pronosticatio: Uermes frequēti⁹ generant ī pueris aut
ī gulosis ⁊ circa autumnū: Uermes in febribus: aut sunt in
principio aut in medio aut in fine: Si in p̄ncipio aut sunt vi
ui aut mortui: Si viui malū signū ē qꝛ significant fe: pestilē
tialē ⁊ malā corruptōez: si mortui bonū signū ē qꝛ significāt
mūdificatiōez: si ī fine apparēt ⁊ sunt viui bonuz ē signū qꝛ
veniūt tūc rōne mūdificatiōis: Si vero mortui malū est si
gnū: qꝛ significat hoc eē ex malitia materie. Si v̄o apparent
ī medio semꝑ malū ē signū siue viui siue mortui appareant
ga fe: cōitans v̄mes semꝑ ē malū: qꝛ ꝯsumit nutrimētū ver
miuz ⁊ auget putredinem ex qua generantur vermes ⁊ ita
angustiantur ⁊ magis mouentur sic patiens magis molesta
tur:

Almansor:

Qui hoc nocumēto solit⁹ est ledi a cibis
grossis ⁊ vnctuos sibi cauere dȝ: ⁊ quoti
die anteq̄ȝ comedat sumat bucellas ali
quas cū sinapi ⁊ almuri: hoc. n. ipsos generari ꝓ
hibet. Si vero eos generari cōtingat nō cōuenit
nisi vt expellant. Medicamē ascarides expellēs
burūgi excorticati cū valde famelic⁹ ē eger. ʒ. vij.
sumant: Medicamē magnū expellēs lūbricos.
℞. burūgi excorticati turbith se: nil: oium partes
eq̄les lupinoꝝ nasturtij cambil: añ. ꝑtē mediā su
māt ex eo ī potu. ʒ. vij: pri⁹ tñ bibat eger lac mox
vt mlctū fuerit ꝑ tres dies: ⁊ deiñ die q̄rta dietet
se, ⁊ de p̄dicto medicamine ī lacte adhuc calido
vt est mulctū dissoluto aceto dū ē valde famelic⁹
bibat: Uermes vero minuti q ī ano fiūt ꝓ q̄bus
generat prurit⁹ in eo: ⁊ iō cū fricat an⁹ expellunt
cuȝ coto qđ ex oleo abluto inuolutū imittat: aut
imittat cū oleo de grisomil: aut succo mentastri
aut inoluat ex ꝑua quātitate aloes ⁊ felle vacci
no ⁊ superponatur:

Gillanus.

Determinat de vermibus: ⁊ diuidit ī duas: Prio docet
p̄seruare a v̄mib⁹: Scđo ponit curā qñ sunt generati: ſa ibi:
(Si v̄o eos:) De prima dicit ꝙ ille q ē ꝯsuet⁹ ledi a v̄mib⁹ dȝ
cauere a cibis grossis ⁊ vnctuos: rō qꝛ talia generāt materiā
v̄miū: ſo dicit ꝙ añ cōestionē dȝ sumere bucellas aliq̄s cuȝ
sinapi ⁊ almuri: rō qꝛ icidūt ⁊ ꝯsumūt flegma qđ ē materia
generatiōis v̄miū: (Si vero eos:) Pōit curā qñ v̄mes sūt ge
nerati: ⁊ diuidit ī duas: Nā p̄ pōit curā generationis v̄miū q
generāt ī itestis supiorib⁹ ⁊ medijs: ſo q generāt ī lōgatiōe:
scđa ibi. (Uermes v̄o:) Pria ī duas ſꝫ ꝙ duo pōit remedia.
ſa: ibi: (Medicamē.) De p̄ma dicit ꝙ si ꝯtigat v̄mes gene
rari nō cōuenit aliud nisi ꝙ expellāt: ⁊ tūc pōit vnū medi
camē dicēs ꝙ eger sumat. ʒ: vij. burūgi excorticati cū ē val

de famelic⁹. Burūgi ē quoddā semē nigrū silē pipi qđ aspor
tat de seni: De ſa pōit aliud remediū. ℞. burūgi excorticati
turbith nil. oium ꝑtes eq̄les. lupinoꝝ nasturcij cābil oium
añ. ꝑtes equales. sumant ex eis in potu. ʒ. vij. ſo dic ꝙ prius
dȝ bibere lac ꝑ tres dies. deinde q̄q̄ȝ die q̄rta de p̄dicto me
dicamine cū lacte dissoluto bibat. Rō pȝ. Notādū ꝙ cu
ra v̄miū p̄dictoꝝ ꝑficit ꝑ simplicia ⁊ ꝑ cōposita. Simplicia
q̄dā sūt cal'a q̄dā sūt fria: Simplicia cal'a: q̄dā sūt q̄ iterfici
unt tm̄: q̄dā sūt q̄ iterficiūt ⁊ educūt ex: Simplicia cal'a q̄ i
terficiūt sūt absinthiū folia lauri nucle⁹ ꝑsici ruta mētastꝝ
cost⁹ amar⁹ cētaurea prassiū lupini amari mēta radix enule
gra: lauri exiccata abrotanū anisū. semē apij nigella assarū
ciminuȝ nasturtiū amigdale amare dyptamū pulegiū aleū
fella aialiū: Siplicia v̄o calida q̄ iterficiūt ⁊ educūt ex sunt
aloes succus yreos succ⁹ cucumeris asinini agaric⁹ pulpa col
logntidie cartam⁹ succ⁹ enule recētis: ⁊ Auic. c. de cura ver
miū dic ꝙ si sumāt: ʒ. iij. extrahit eos sine nocumēto ⁊ ē mi
rabile. Siplicia fria ī v̄mib⁹ sūt semē coriādri sumach ypo
q̄stidos: lutū sigillatū lotuȝ: magra ⁊ ē spēs terre mirabil. se.
portulace endiuie amare. lactuce amare. se. salicis. se. cauliū
tribuli arōglossa sicca se. atriplicis oleū onfaciniū ī mlta q̄ȝ
titate sūptū interficit eos ꝑꝑ magnā amaritudinē ⁊ educit
extra ꝑꝑ viscositatē ⁊ ē vtēdū istis diuersimode: Si ē fe. vtē
duȝ est frigidis. et si non est febris vtendū ē calidis ⁊ sūt ma
teria ꝯpositaꝝ: Cōposita que approximāt quedā iterficiūt
⁊ educunt extra. ⁊ talia approximantur vel ab extra vel ab
itra: Si ab itra vl' ī forma pot⁹ vl' pulueris vl' ꝯfectōis vl' pil
lulaꝝ vl' suppositorij vl' clisteris: Si ab extra vl' ī forma vn
guēti vel empl'i vel epithimatis vel sacculi vel de ꝯsimilib⁹
de singulis discurrā. Et p̄mo ī forma pot⁹: Sirup⁹ acetosus
simplex cū aqua absinthij vel. alicuius decoctiōis simplicis
cal'i vel frigidi valet. Ad idē fit aqua mirabilis ꝯtra vermes.
℞. sumach terre sigill. ipoq̄stidos acatie oium añ. ʒ. ij. ⁊ bul
liāt ī aq̄ vsq̄ȝ ad ꝯsumptionē medietatis ⁊ de ea sumant ī po
tu ⁊ ita de alijs pōt fieri decoctio cū vino. Ad idē. ℞. vini al
bi. lb. i. ſ. absinthij. ℥. i. nigelle. ʒ. i. cōquassata nigella ⁊ absin
thio tm̄ bulliāt ꝙ veniāt ad medietatē. deide colet. dosis sit
. ℥. i. ſ. ꝑ vice. Ad idē. ℞. radicis graminis sumach fiat in aq̄
decoctio ⁊ vtat illa. Jn forma pulueris: ℞. coriandroꝝ p̄pa
ratorum seminis apij preparati. añ. ʒ. i. ſ. ossis de corde cerui
ꝯbusti. ʒ. vi. coralloꝝ. ʒ. i. cinamomi electi. ʒ. ſ. croci. ℈. i. aga
rici. ℈. ſ. florum boraginis ⁊ buglosse añ. ʒ. i. ſ. ligni aloes. ʒ.
ſ. calami aromatici. ℈. ſ. margaritarum. ʒ. ſ. dyptami armo
niaci limature eboris serici cōbusti añ. gra. ij. folioruȝ lauri
numero. viij. zuccari. ʒ. vi. ex his fiat puluis subtilissim⁹: Ad
idem: ℞. cornu cerui combusti. ʒ. i. seminis peonie seminis
apij seminis coriandri seminis caulium nigelle seminis plā
taginis. añ. ʒ. ſ. seminis endiuie. ʒ. i. dyptami. ℈. i. sandali cor
ralorum margaritarum añ. gra. vi. zuccari pondus omniuȝ
⁊ fiat puluis subtilissimus. Ad idem. ℞. rasure cornu cerui
parum torrefacti. ʒ. ij. coriandrorum preparatorum. ʒ. i. ſ. dy
ptami. ʒ. i. ℈. ſ. terre sigill. ʒ. i. fiat puluis subtilissimus: Ad
idem. ℞. cornu cerui adusti. ʒ. i. seminis coriandrorum. ℈. ſ.
aloes. ℈. ſ. terantur subtilissime ⁊ dentur in potu cum siru
po acetoso: Ad idem apium pulverizatum est valde bonuȝ
Ad idem rasura cornu cerui data in potu excludit vermes.
serapio. Jn forma cōfectionis. ℞. cornu cerui combusti. ʒ.
i. seminis peonie seminis coriādri preparati seminis apij se
minis caulium nigelle seminis plantaginis seminis endiuie
añ. ʒ. ſ. dyptami. ℈. ſ. herbe marine. ʒ. i. sandali corallorum
rubeorum margaritarum añ. gra. v. zuccari. ʒ. vi. fiat confe
ctio. Ad idē tiriaca. Ad idē yerapigra ⁊ cū hoc simul educit
extra. Ad idem aloes cum melle datū. Ad idem succi enule
℥. iij. Jn forma pillularum. ℞. pillularum communiuȝ ſm
diuersitates corpoꝝ aliquando vnam aliquādo. ij. aliqñ. iij.

fꝫ diuersitatẽ ⁊ sic vltra ⁊ sũt mirabiles: q2 vmes īterficiũt ⁊ educũt: In forma clisterꝭ: Primo fiũt clistera acuta cũ yerapi: ⁊ silib⁹: In forma suppositoꝛy: fiãt suppositoꝛia ex melle ⁊ aloe vel ex carne salsa. vt lardone. Ab extra approximata ī forma vnguẽti: ℞: aloes absinthy olei psicoꝝ olei amigdalaꝝ amaraꝝ oli masticis olei spice: añ. ℥ ß: ʒ: ij: acatie ypogstidos terre sigilꝭ. lupioꝝ añ. ℈: i: aloes yerepigre añ: ʒ: ß: nigelle gallie musꝭ. abꝛotãi fellꝭ. tauri ligni aloes añ: ℈: i: cornu cerui cõbusti: ʒ: ij: se: endiuie: ʒ: i: cũ cera fiat vnguentũ ꝑ stõ: Ad idẽ: ℞. olei ð absinthio olei myrtilloꝝ añ: ℥. ß: pulueris aloes enatici coꝛiãdroꝝ ꝑparatoꝝ terre sigilꝭ nigelle oium añ: ʒ: v: vini citonioꝝ fellꝭ vaccini cere paꝝ: fiat vnguẽtũ Ad idẽ: ℞: olei absinthy. olei psicoꝝ olei myrtilloꝝ roꝭ sumach coꝛalloꝝ aloes gallie musꝭ. añ. parũ cũ pauca cera fiat vnguẽtũ ⁊ ẽ mirabile: Ad idẽ. ℞. rute cũ farina lupinoꝛum absinthy aloes fellꝭ bouini añ: ʒ: i: buliãt ī aceto ⁊ oleo amigdalaꝝ amararũ: ⁊ oleo rute oĩuꝫ añ: ꝑtes eq̃les: cere. q: sufficit fiat vnguentũ: Ad idẽ: ℞. vnguenti agrippa Nicolai ⁊ īungue ventrẽ ⁊ ẽ mirabile: De oleis valet oleũ psicoꝝ oleũ amigdalaꝝ amaraꝝ oleũ ð absinthio: In forma emplꝭi: ℞. mẽte absinthy añ: ℥. ij: cẽtauree mioꝛꝭ agarici añ: ℥: ß: aloe: ʒ ij: aceti: ℥: ij: aq̃ ro: ℥: i: farie lupinoꝝ ad põd⁹ oĩuꝫ fiat ẽplꝭm ⁊ põat supꝛa stõꝫ: Ad idẽ: ℞. farie lupinoꝝ succi absinthy succi psicarie: succi mẽte: succi folioꝝ psici ⁊ succi seu vini citonioꝝ añ: ℥. ij. pulueris terre sigilꝭ: coꝛiãdroꝝ ꝑparatoꝝ nigelle' farine lupinoꝝ masticis mirtilloꝛũ aloes epatici: añ: ℥: ß: fellꝭ vaccini: ℥: i. coꝛalloꝛum. ru: ʒ: i: misceanꝭ cũ modico vini ru. odoꝛiferi: Ad idẽ: ℞. mẽte absinthy farine cicerũ ru: aloes fellꝭ vaccini añ: ʒ: iij: buliãt ī aceto ⁊ oleo amigdalaꝝ amararũ. īfundanꝭ petie ⁊ ponanꝭ supꝭ stõm añ ⁊ retro: In fõma sacculi: ℞. mẽte pꝭlegy absinthy mẽtastri ru. abꝛotãi roꝭ arnoglosse añ: M. ß: teranꝭ grosso mõ: ponanꝭ ī sacclꝭo ⁊ apponanꝭ stõ ⁊ vẽtri. In forma odoꝛamẽti: ℞: panẽ assũ ⁊ assatũ ⁊ īfundaꝭ in aceto foꝛtissimo ⁊ odoꝛetꝭ: Ad idẽ nigella odoretꝭ: (Uermes do): Ponit curã vmiũ q sũt ī longatõe: vꝭl intestino recto: ⁊ dicit ꝙ vmes minuti q fiũt ī ano cui⁹ signũ ẽ q2 generaꝭ pꝛurit⁹ in ano: vñ cũ fricaꝭ anus expellunꝭ: tunc cottũ ex oleo abluto īuolutũ īmittaꝭ aut ex oleo ð crisomilꝭ aut succo mẽtastri vꝭl īuoluaꝭ ex parua q̃ntitate aloes ⁊ felle vaccino ⁊ supponaꝭ: Ad idẽ valet suppositoꝛiũ de carnibus salsis. q2 īcitaꝭ expulsiua: Ad idẽ suppositoꝛiũ de melle: sed subito extrahaꝭ: Ad idẽ clistere cũ lacte ī q̃ sit lac cũ yerepigra vꝭl cassia q2 dꝭlcis: Ad idẽ: ℞. abꝛotani absinthy añ: M: i: se: cicute se: cimini assi se: apy: añ: ℥: i: se: alexãdrini: ʒ: ij. furfuris: p. i: mellꝭ psicoꝛũ amaroꝛũ añ: q̃r: ß. salꝭ cõis: ʒ: ij: yerepi: ʒ: v: succi folioꝛũ poꝛri: ℥: i: fiat clistere vsqꝫ ad q̃r: v:

De emoꝛroidib⁹ fistꝭlis ⁊ ragadys q̃ ī ano fiũt: Sil:

Notãdũ circa rubꝛicã ꝙ emoꝛroydes q̃dã sũt mãifeste sicꝭ q̃ appent ī oꝛificio ani ad oculũ: q̃dã sũt occꝭte iter anũ q̃ nõ pñt videri nisi digiti ponanꝭ iteri⁹: Et istarũ ãbe sꝭ duplices: vt qñ sãguis emanat ab eis ⁊ a vulgarib⁹ ꝑpe dicũꝭ emoꝛoydes: q̃dã sũt surde: vt qñ nihil emanat ab eis. Scðo notãdũ ꝙ triplex ẽ gen⁹ emoꝛroydarũ q̃dã dicunꝭ vucales ⁊ sũt extrīsece existẽtes ī ano q̃dã dicũꝭ moꝛales q2 hñt silꝭitudinẽ cuꝫ moꝛo ⁊ sũt extrīsece ī ano cãte a sãguie: Aly addũt aliã spẽꝫ dicẽtes ꝙ alie sunt sicꝭ vesice ⁊ fiũt a fꝭlate licet raro: Alie dicũꝭ vueales ⁊ hñt coloꝛẽ vue bñ mature causate a sãguie mꝭlico: ⁊ sic pꝫ cã itrīseca ipsarũ emoꝛroidarũ: sꝫ cã extrīseca ẽ sicꝭ acceptio medicie acute pũgitiue ⁊ silꝭia: 3° no: ꝙ signa emoꝛroidarũ extrīsecarũ sũt mãifesta ad visuꝫ. q2 eminẽtes extra ⁊ ad tactuꝫ: Signa earuꝫ q̃ sunt ꝑfunde sũt doloꝛ ⁊ g̃uitas ītra anuꝫ ⁊ difficulꝭtas egerẽdi: ⁊ veri⁹ signuꝫ ẽ iuersare lõgatõeꝫ cuꝫ vẽtosa magna absqꝫ icisiõe: ⁊ tunc aspect⁹ itestini iuersati idicabit ṽitateꝫ imediate supꝛa egritudinẽ: Signa qñ sunt ab humoꝛib⁹ frigidis: q2 sentiꝭ doloꝛ ⁊ ꝯturbatio ⁊ grauitas ī vẽtre. Si sint ex humoꝛib⁹ calidis sẽtiꝭ punctura circa anuꝫ ac si patereꝭ tenasmonẽ: ⁊ ꝯsueuerunt p⁹ illa accñã ꝯseq discoloꝛatio faciei ⁊ grauitas coxatu: Pronosticatio fluxus emoꝛroidaruꝫ si ẽ tp̃s ꝑseruat a mꝭltis egritudib⁹ mꝭlicis fcis ex humorib⁹ adustis sicut est silꝭia mꝭla lepꝛa idropisis moꝛfea malũ moꝛtuuꝫ q̃rtana passio splenis: Cũ emoꝛroides ꝯsueuerunt fluere ⁊ nõ fluunt. imo oĩo cessãt sunt cã idropisis ⁊ ptisis. Oẽs emoꝛroides sunt difficilꝭ curatõis: p̊ q2 illa ꝑs est enoꝛmis ⁊ rugosa ⁊ nõ põt sic iuestigari cã: Scðo q2 illa ꝑs ẽ mꝭltuꝫ sensibilꝭ: Tertio q2 talis ẽ semita mꝭltaꝝ supꝭfluitatuꝫ et q̃si ꝯtĩuaꝝ: Quarto q2 ẽ mẽbꝝ frigidũ nõ hñs vtutẽ: Ulteri⁹ notãduꝫ ð fistulis ani: Pꝛio ꝙ fistula ẽ vlc⁹ strictuꝫ supius latuꝫ iferi⁹ soꝛdiduꝫ ⁊ cõcauũ cum callositate ī mẽbꝛo Scðo notãdum de fistulꝭ ani ꝙ q̃dã sunt penetrãtes ⁊ q̃dã nõ. Tertio notãdum ꝙ fistula ī ano cãtur ex materia mꝭlica venenosa adusta decurrẽte ad ītestinum longatõe q̃ ipm coꝛrodit ⁊ vlcerat ⁊ parit ꝑ tp̃s fistulã ī loco: cãtur etiaꝫ ꝑꝑ apã emoꝛroidas ⁊ silꝭia: Quarto notãdum ꝙ signa fistule penetrãtis sunt q2 feces exeunt ꝑ fistulã ⁊ vẽtositates manifeste ⁊ mãifestaꝭ cirurgico cuꝫ īmiserit tẽtã ī fistulam ⁊ tractauerit eã iuenit tẽtã ꝑfundari vsqꝫ ad longatõeꝫ et si digit⁹ ponaꝭ ī ano nõ poterit bñ ꝯstringi vndiqꝫ: Qñ fistula penetrauerit ītestinuꝫ oĩo īcurabilꝭ ẽ: ⁊ si est curabilꝭ timẽdũ ẽ valde de larcato Ulteri⁹ ẽ notãdum ꝑncipalꝭr de ragadys ani ꝙ ragadie ani sunt fissure ī ano sine tumoꝛe: 2° ẽ notãduꝫ de causis: Cã ragadiaꝝ põt eẽ q̃ntuplex: Prima dissinteria: Scða cã põt eẽ feces dure q̃ trãseuntes ꝑ anuꝫ inducunt magnuꝫ doloꝛẽ ⁊ scissurã ⁊ solutõeꝫ ꝯtinui: Tertia cã põt eẽ caliditas ⁊ siccitas oꝛificy ani scindẽtis anum Quarta cã põt eẽ apã ani ⁊ emoꝛroides qñ rumpunꝭ: Quita põt eẽ aliq̃d exteri⁹ scindẽs ⁊ rumpẽs. Tertio notandũ de signis ragadiaꝝ ani: Signa sũt doloꝛ ⁊ ardoꝛ cũ scissurꝭ apparẽtib⁹ ⁊ ꝙ ex eis emanat vir⁹ nigꝝ: aut rubeuꝫ: aut fetẽs valde ⁊ viride: Pronosticatio: Ragadie sunt difficilis ꝯsolidatõis ⁊ curatiõis ꝑpter causas superi⁹ allegatas de emoꝛroidibus.

Almansoꝛ:

Cum sanguis recẽs sine doloꝛe ꝑ iferioꝛẽ fluit regionẽ iterpollato tñ tp̃e nõ est cõstringẽd⁹ nisi patiẽs debiliteꝭ: a mꝭltis eni passionib⁹ exinde liberaꝭ. Si aũt ex eo debiliteꝭ ⁊ idiget cõstrictõe: trocisci de charabe cũ succo sumach denꝭ: In comestione quoqꝫ sumat sumachiã ⁊ cibũ q cũ succo vue acerbe fit et his silꝭia de illis q̃ nutriẽtia sunt: Si vero multũ debiliteꝭ nutriaꝭ cũ succo carnis cui plurimuꝫ admisceꝭ succus citonioꝝ ⁊ vinũ: Uinũ quoqꝫ bibat stipticũ: Et supꝭ epar ponaꝭ emplꝭm de spica q̃ð in: c: de epate nominauim⁹: Et si ista nõ suffecerit confectio de scoꝛia ferri deꝭ: Qð: ℞: mirobalanoꝝ indoꝝ beliricoꝝ ⁊ embilicoꝝ omniũ añ: ʒ: v: spice sq̃nanti cipi: ʒʒ: pipis olibani ameos oium añ: ʒ: ij: scoꝛie ifuse ī aceto ꝑ hebdomadam vnam ⁊ postea toꝛrefacte: ʒ: xv: cõficianꝭ oĩa cũ melle dispumato quod fuerit coctũ cum apoꝫimate embilicoꝝ sicut in: ca: de melancolia noiauim⁹ de quo quotidie ad nucis magnitudinẽ sumaꝭ: hoc nãqꝫ emoꝛroidaꝝ ⁊ mẽstruoꝝ sãguinẽ ꝯstringit: fluxui quoqꝫ vẽtris lõgi tẽpoꝛis

remediū affert: Si aūt i ano orit̄ aliqd ꝓminens
extra ex quo magnꝰ ꝓuenit dolor nec ab eo fluit
aliqd tūc succꝰ cepe cū pauca lana: aut fel vaccinuz
supponat̄: Suppositoriū quoqꝫ lōgū d̄ ciclami
ne subijciat̄ qḋ patiēs ꝑ totā teneat noctē: ⁊ si cō
tigat egredi remittat̄ donec īfrigidet̄: ⁊ egrediat̄
sāguis. Cū aūt dolor vehemētissimꝰ fuerit ⁊ apa
magnū i ano flebotomet̄ eger et emplm̄ hoc su
pponat̄ ⁊ sedat .n. emorro. dolorē cū adest apa cū
cis. Q d̄: ℞. mellilotū camomillā q̄ tādiu i aqua
coquant̄ donec dissoluant̄: deīde sumat̄ ex aqua
d̄coctōis eaꝝ quātū vna manu capi pōt: vitellus
oui assati vnꝰ croci: ʒ.i. opij: ʒ.ii. sc: lini triti fenu
greci maluauisci oinm añ: ℈d: i. cōficiant̄ oia ex
rob in quo bdeli. ʒ.iii. fuerint dissolute ⁊ folia su
pposita postq̄ȝ supficies ex oleo sisamio in quo
adeps galliaceꝰ fuerit dissolutꝰ aut anatis infecta
fuerit more empli suppōat̄ dū adhuc sit tepida:
Alia ꝯfectio dolorē ⁊ apa sedās. Cepe albū opti
me coctū terat̄ ⁊ cū butiro vaccino misceatur vt
mollefiat ⁊ tepefactū ano in quo est apa suppo
nāt̄ hec .n. dolorē sedāt vehemēt̄e. ¶ Sil:

¶ Determiat d̄ emorroidibꝰ fistul' ⁊ ragadys ani. ⁊ diuidit
in tres. Prio determiat de emorroidibꝰ: Scd̄o de ragadys
Tertio de fistul'. Scd̄a ibi: (Cū vo i ano): Tertia ibi: (Fistu
levo): Prima i tres: Prio ponit curā qñ emorroides sūt flu
entes docēdo restringere. Scd̄o ponit curā qñ sūt surde nō
fluētes docēdo apire. Tertio docet sedare dolorem. Ƨa ibi:
(Si aūt i ano) Tertia ibi: (Cuz āt dolor): Pria i duas. Pri
mo ponit curā qñ emorroides fluūt ⁊ non sunt restringēde:
Scd̄o ponit curā qñ idigēt restrictōe. Ƨa ibi: (Si āt): De ꝑ
ma dic̄ q̄ cum sanguis recēs fluit ꝑ anū cū iterpollatōe tal'
nō ē restrigēd' nisi patiēs debilitet̄: ⁊ vrificat se. qꝛ patiēs li
berat̄ ⁊ ꝓseruat̄ a m'ltis egritudinibꝰ m'licis de q̄bꝰ dcm̄ ē.
Rō pꝫ: (Si āt): Ponit curā qñ idiget restrictōe. ⁊ diuidit̄ i
q̄tuor: Prio ponit curā ꝑ trociscos: Scd̄o ꝑ dietā. Tertio ꝑ
ēplm̄. Quarto ꝑ ꝯfectōeȝ: Ƨa ibi: (In comestione): Tertia
ibi: (Et sup epar): Quarta ibi: (Et si ista): De ꝑma dicit q̄ si
ex fluxu emorroidaꝝ patiēs debilitet̄ debēt dari trocisci d̄
charabe cuz decoctōe sumach. Rō qꝛ sūt fri ⁊ stiptici ⁊ cōso
lidāt a ꝓꝑetate restrigētes sanguinē: Ad idē pillule de bde
lio: Ad idē pillule de sandaraca: (In comestione): Pōit cu
rā ꝑ dietā: Et ꝓ dicit q̄ i comestione d̄ȝ sumere sumachiam
⁊ cibuz q̄ fit ex succo vue acerbe et ꝯsil'a: Rō qꝛ tales cibi
sunt stiptici ⁊ igrossāt sanguinē ⁊ claudūt vias ⁊ ꝯstringunt
Scd̄o dicit q̄ si patiēs m'ltū debilitet̄ debȝ vti succo carnis
cui adiūgit̄ succꝰ citonioꝝ ⁊ vinū: Rō qꝛ magis subleuat vir
tutē ⁊ ꝯstringit: Tertio dicit q̄ d̄ȝ bibere vinū stipticū. Rō
pꝫ: (Et sup epar): Ponit curā ꝑ emplm̄ dicēs q̄ sup epar est
ponēdū emplm̄ de spica de quo ē dcm̄. ca. de epate: Rō qꝛ
stipticū ē ꝯfortat epar ⁊ ꝓhibet fluxū ab epate: ¶ Notādū
q̄ sup anū d̄ȝ poni hoc emplm̄: ℞. aloes succotrini sanguis
draconis piloꝝ leporis subtil' puluerizatoꝝ añ: ʒ.ij. tele ara
nee: ʒ.ij. albuminis oui bn̄ agitati: q. sufficit ad icorporādū
⁊ extēdat̄ sup pāno ⁊ applicet̄ ano: Ad idē ℞. succi plātag:
ʒ.ij. aq̄ rob: ʒ.ß. pulueris sumach: q. sufficit ad icorporādum
misce oia ⁊ fiat emplm̄ mediocriter liqduz: Ad idē ꝑ paupe
ribꝰ vngat̄ ex oleo rob: vl' mirti o vel pulvis sumach sumat̄
cū oleo ⁊ applicet̄ ano. Ad idē sedeat i aq̄ decoctōis gallaꝝ
balaustiaꝝ sumach myrtilloꝝ ⁊ siliuz. Uel fiat decoctio in
vino stiptico: vel fiat fomētatio ex tasso barbasso decocto
i vino: (Et si ista): Ponit curā ꝑ ꝯfectōem dicēs q̄ si ista nō
suffecerit d̄ȝ dari cōfectio de scoria ferri: Scd̄o ponit descri
ptōeȝ: ℞. mirobal. indo. bellirico ⁊ ebilicoꝝ añ: ʒ.v. spice sp
nanti cipi: ʒʒ: ameos piperis olibani oiuz añ: ʒ.ij. scorie ferri
infuse in aceto per ebdomodā vnā ⁊ torrefacte postea: ʒ.xv.
conficiātur misce cum melle dispumato quod fit coctū apo
zimate emblicoꝝ sicut dictū est in ca. de m'lia. Tertō ponit
iuuamētū dicēs q̄ hoc electuariū restringit sāguinē emor
roidaꝝ ⁊ menstruoꝝ: Sil'r restrigit fluxū ventris antiquū.
Rō pꝫ: (Si aūt in ano) Ponit curaȝ quādo emorroides sūt
surde docendo apire eas: ⁊ diuiditur in duas ꝭm q̄ duo po
nit remedia. secūda ibi: (Suppositoriū): De ꝑma dicit q̄ si
i ano emorroides fuerit appentes .s. extra ꝓminentes ⁊ nō
fluit aliquid tūc succꝰ cepe cū pauca lana d̄ȝ supponi aut fel
taurinum: rō qꝛ talia appiunt emorroidas vl' vēas emorroi
dales vbi est materia retenta: (Suppositoriuz): Ponit ali
ud remediū dicens q̄ debet supponi suppositoriū longū d̄
cyclamie quod patiēs d̄ȝ tenere tota nocte. Rō dicit q̄ si cō
tingit egredi debet remitti donec scidat ⁊ egrediat̄ sāguis.
Ad idē ℞. succi cucūer'i asinini stafisag: añ: ꝯficiāt̄ cū mel
le fiāt suppositoria: Ad idē ℞. pulpe collogntide: ʒ.ij. ami
gdalaꝝ amaraꝝ: ʒ.iiij: fiāt licinia lōga: Ad idē ℞. olei psico
rū amaroꝝ q̄r. ʒ. medulle crisomilloꝝ d̄oſoꝝ alleoꝝ añ: ʒ.i:
fiat ūguetū cū cere: q. suffic ⁊ suppōat̄ cū tēta: Ad idē suppo
sitio fcā ex radice ireos aperit orificia emorroidaꝝ: Mesue
Ad idem panis porcinꝰ: Ad idē inunctio cuz oleo persicoꝝ
vel de crisomilis: vel de amigdal' amaris: ¶ Notādum q̄
emorroides possunt aperiri cuz folys ficꝰ ⁊ fricet̄ locꝰ ex eis
a pte aspa donec lac egrediat̄: vel cuz succo cyclaminis vel
cepe. Sil'r valet si fricet̄ locꝰ cum lana vel panno ifuso ime
dicamine quod ē: ℞. aloes succotrini subtil'r puluerizati: ʒ.
iȝ: folioꝝ leuistici: ʒ.i. misceantur: Sil'r possunt aperiri cuā
ffomo. ⁊ vt non claudantur vngat̄ locꝰ cum vnguento ime
diate dicto: Sil'r possunt apiri cum sāguisugis appositis ad
emorroidas cuz vna cāna cōcaua ne vadāt ad aliuz locū ⁊c̄.
(Cum āt dolor): Docet sedare dolorē emorroidaꝝ: ⁊ diuidi
tur in duas: Primo docet ꝑ flebotomiā: Scd̄o ꝑ ēplz. De ꝑ
ma dic̄ qḋ qñ apa fuerit vehemēs ⁊ magnuz i ano debȝ eger
flebotomari: Rō qꝛ diuertit ne mā fluat ad locū: (Et ēplz)
Ponit seu docet sedare ꝑ ēplm̄: et diuiditur i duas ꝭcm̄ q̄
duo ponit: Ƨa ibi: (Ad dolorē): De ꝑma dicit q̄ ad sedādum
dolorē emorroidaꝝ d̄ȝ supponi emplz qḋ ē: ℞. mellilotum
cāomillā diu coctā i aq̄ donec dissoluat̄. deide sumat̄ ex aq̄
decoctōis eaꝝ quātū vna manu teneri pōt: vitellus oui as
sati croci: ʒ.i. opy: ʒ.ij. seis lini triti seis fenugreci maluaui
sci añ: ʒ.i. cōficiant̄ oia ex rob i quo sint bdely: ʒ.iy. disso
lute ⁊ folia superposita postq̄ coꝝ superficies ex oleo sisa
mino in quo adeps anatis mixta fuerit more empl'i suppo
nant̄ dum sint tepida: rō qꝛ resoluunt ꝑꝑ camomillā: stupe
faciunt ꝑꝑ opiūz: mollificāt ⁊ maturāt ꝑꝑ assugiā anatis cū
bdelio. Ad idez ℞. mucillaginis seis lini añ: ʒ.ij. butiri sine
sale sepi renum capraꝝ añ: ʒ.ß. vitelluz vnꝰ oui rob. ʒ.ij. cere
modicum fiat vnguētū: Ad idē ℞. floꝝ malue camomille
añ: ʒ.ij. seis fenugreci seis lini añ. q̄r. ʒ. ꝯquassa sil' ⁊ bulliāt
oia in aq̄ in qua patiēs teneat anchas: aut spōgia fortiter cō
pressa ifusa in ꝑdicta aq̄ applicet̄ ano. vel ex ꝑdictis fiāt sac
culi longi ⁊ stricti ⁊ superponantur: (Alia confectio): Po
nit aliud sedans dolorē dicēs q̄ cepe albuz optime coctum
terat̄ ⁊ cū butiro vaccino misceat̄. ⁊ molefiat ⁊ tepefactum
ano supponat̄ qꝛ resoluit vehemēter dolorē. Ad idē porruz
elixatuz ꝯfectuz cum butiro. Ad idē ℞. limacias cū testa ⁊
cōbure in fornace ⁊ puluerizata aspgantur qꝛ statim dolor
sedatur. Ad idē valet suffumigatio fcā cum bdelio ⁊ adipe

xirbi camelini. Ad idẽ vnctio fcã cum oleo seis lini de pscl vel crisomil valet: ¶ Notãdum q iter oĩa folia cauliuz se dant dolorem. Ad idem vnctio cuz adipe anatis ẽ maximi iuuamenti: ¶ Almansor:

¶ Cũ vero ĩ ano ragadias habuerit patiẽs q̃ eũ ledũt cũ ipsi⁹ vẽter sicc⁹ ẽ pillis de bdelio vtat: q. ℞: mirobal: ni: chebul' ãbo℞ añ: ʒ: x: serapini: ʒ: iiij: nastrutũ al: ʒ: ij: bdeli al: moll' ⁊ piguis: ʒ: xv. dissoluat bdeliũ in succo porro℞ ⁊ ex eo ↄficiant alia ⁊ iformẽt ex eis pille ⁊ sumat ex eis freq̃nt ab: ʒ: i: vsq3: ad: ʒ: iiij: Loc⁹ vero si adustionẽ patiat ex vnguẽto d cerusa iungat: si ãt nõ sentitur ĩ eo adustio vngat ex vnguẽto q fit ex adipe q in gibbo cameli iuẽit ⁊ bdelio q̃d sic fit ℞: cere citrine olei sisamini adip: anatis medulle cruris vaccini adipis q ẽ ĩ gibbo cameli bdelij oĩu3 ptes eq̃les: bdeliũ pri⁹ mucillagie se. lini dissoluat: deinde oĩa misceãtur: hoc eni optimũ existit. Si aũt eger ragadias ĩ ano habuerit ꝓfũdas a qb⁹ fetẽs vir⁹ fluxerit medicamẽ acutũ q̃d i: c: de vulnerib⁹ descripsim⁹ ei supponat q̃d eger p duos dies patiat: Et si ĩ eis aliqd remaneat q̃d resudet medicamẽ iterũ apponat q̃d eo vsq3 fiat donec loc⁹ siccet ⁊ nõ resudet: Q2 si ea que ibi fiũt eminẽtia extra ⁊ pẽdẽtia fuerint ĩ tm̃ vt arescãt ⁊ nigrescãt butirũ tepidũ mltotiẽs sup fũdatur donec nigredo ab eo remoueat: Si aũt resudatio reuersa fuerit acutũ medicamẽ iterũ ibi appõatur: ⁊ si nõ resuderit ex vnguento de cerusa curetur: Et etiã3 qñ eminẽtes emorroides extra curãtur cũ ferro cauterizãdo: loq tñ de h pl⁹ est q̃3 huius nr̃i libri mod⁹ reqrat: Fistule vero generãtur ĩ ano velociter: q̃m figura ei⁹ fac ẽẽ illd necessariũ: Que sũt vtriq3 penetrãtes: aut nõ penetrãtes: Cũ ãt pforate sũt vtriq3 sterc⁹ egreditur ex eis ⁊ vẽtositas Si ãt nõ egredit sterc⁹ neq3 vẽtositas non ẽ penetrãs ab vtraq3 pte: Loq vero de ei⁹ cura perfecte pl⁹ ẽ q̃3 hic nr̃ liber expectat: s3 q2 oẽs fere hoĩes sp maximũ icurrũt errorẽ ĩ cura ei⁹: vñ ⁊ maximũ icurrũt nocumtũ: nos excitabim⁹ eos ad hoc q̃d huic egritudini ↄgruũ erit: ⁊ ostẽdem⁹ qlr a pdcõ errore se custodiant: ⁊ dicim⁹ q fistula vtrinq3 pforata cũ ab ano remota fuerit nullo mõ ferro tãgẽda ẽ: ĩ icisione eni3 ferri ↄstrigit sterc⁹ inuolũtarie egredi: Est ẽt aliud q̃re fistula ab vtraq3 pforata ferro tãgi nõ d3: q2 toto tpe vite egri sic permãere poterit nõ magnũ faciẽs nocumẽtũ neq3 ꝓueĩet ex ea aliud nisi resudatio ⁊ flux⁹: Si q̃d ab ea fluxerit: acutũ fuerit ⁊ mordicatũ ⁊ fetidũ hũerit odorẽ c⁹ ẽt quãtitas quotidie augeat: erit fistula putrida ⁊ cũ hoc herpete estiomeno cui ex medicamine acuto ⁊ ex eo q̃d ↄplet oĩa succurrẽdũ ẽ ãteq3 dilatet ⁊ magnificet. Cũ ãt resudauerit nisi paruũ neq3 quantitas quotidie augeat neq3 magnificet neq3 odor ibi augumẽtat⁹ fuerit nõ ẽ ĩ ea aliqd q̃d sit timẽdũ nisi resudatio ⁊ flux⁹ que medicari põt donec siccetur ⁊ detumescat ⁊ nõ resudet per lõgũ tp̃s: Si aũt resudatio redierit medicamẽ pdictũ adhibeat. Et hoc mõ poterit blãdiri p totũ tp̃s vite egri ⁊ nõ nocebit. Mod⁹ adhibẽdi huic egritudini medicamen ex collirio q̃d i: c: de fistula oculi noĩauim⁹: sumat ⁊ optie terat ⁊ fistula pmat dõec qcqd ĩ ea cõtinet egrediat ⁊ si radi⁹ eã igredi poterit iuoluat coto: deinde ex pdicto medicamine postq3 mollificatũ fuerit itinct⁹ ĩ fistulã imittat: Si vero ĩ ea minime radi⁹ igredi poterit dissoluat medicamẽ in aq̃ ⁊ subleuet coxa egri supposito puluinari ⁊ eo supino iacẽte pdictũ medicamẽ distillãdo sup fistulã fũdat ⁊ fiat hoc ĩ mane ⁊ circa noctẽ p tres dies ⁊ sedeat ĩ aq̃ de curcuma ⁊ lauet ex ea: ¶ Sil:

¶ Ponit curã ragadiarũ q̃ fiunt in ano ⁊ diuidit in duas: pmo facit hoc: scdo reuertit ad ponẽdũ curã emorroidaru3 maxime qñ fuerit putredo: ĩa ibi. (Q2 si ĩ ea): Prima in duas pmo ponit curã ragadiarũ qñ nõ sũt ꝓfũde nec saniose: Scdo qñ sũt tales. ĩa ibi. (Si ãt.) Prima ĩ duas: p ponit curã p euacuatõe3 qñ vẽter est stipticus. scdo p localia. ĩa ibi. (Loc⁹ vo): De pma dicit q qñ patiẽs habuerit ragadias in ano ledẽtes eũ cu3 vẽterẽ stiptic⁹ d3 vti pillis de bdelio que sunt. ℞. mirobal: nigrorũ kebulorũ embilicoru3: añ: ʒ. x: serapini: ʒ: iiij: nasturtij al: ʒ: ij: bdelij moll' ⁊ albi: ʒ: xv: dissoluatur bdeliũ ĩ succo porroru3 ⁊ ex eo cõficiant alia ĩformẽt pille ⁊ ex eis sumat freq̃nter ab: ʒ: i: vsq3 ad: ʒ: iiij: rõ q2 iste pille ꝓpter mirobalanos euacuãt ⁊ cõsolidãt pp bdelium: ¶ Notãdũ q meli⁹ ẽẽt si darent medicie laxatiue vel fierẽt clisteria q2 mirobalani cõstringunt post laxatõe3: deide cõsolidet loc⁹ cu3 vnguẽto cõsolidatiuo ⁊ cerusa dicta superi⁹ sepe: ⁊ sic facit gerard⁹: (Loc⁹ vo): Ponit curã qñ ĩ loco fit adustio: scdo quãdo in loco nõ ẽ adustio: ĩa ibi. (Si ãt ñ) De pma dicit q si in loco fuerit adustio d3 fieri inunctio cũ vnguẽto de cerusa. rõ q2 ẽ infrigidatiuũ ⁊ cu3 hoc cõsolidatiuũ. (Si ãt nõ): Ponit curã qñ in loco nõ est adustio dicẽs q d3 inungi cu3 vnguento q̃d fit ex adipe q̃ in gibbo cameli inuenit ⁊ bdelio ⁊ sic fit: ℞: cere citrine olei sisamini adipis anatis medulle crurl vaccini adipis q̃ ẽ ĩ gibbo cameli bdelij oĩu3 añ ptes eq̃les. bdeliu3 pri⁹ ĩ mucillagie seis lini dissoluat deide misceant q2 hoc optimu3 existit: ¶ Notãdu3 q loco adipis q̃ ĩ gibbo cameli repitur valet sepũ caprar u3 vel assungia galline ⁊ iungant scissure: eodẽ mõ valet ĩ scissuris manuũ: Ad idẽ: ℞. dragagãti gallaru3 añ: pulueriẽt cũ sepo capno vl' bouino ⁊ pauco olei roẽ. misce ⁊ fiat vnguẽtum: Ad idẽ suffumigatio facta cum bdelio cõfecto cũ adipe: Ad idẽ terbẽtine: ʒ: ij: adipis anatis olei viol: añ: ʒ: ij. mucillaginis dragaganti. ʒ: i: cere citrine: ʒ: i. dragagãti puluerizati: ʒ: ij: fiat vnguẽtum ⁊c. (Si ãt eger): Ponit curã ragadiarum qñ sunt ꝓfunde ⁊ saniose dicẽs q si eger habuerit ĩ ano ragadias ꝓfundas a qb⁹ egredit vir⁹ fetẽs d3 supponi medicamẽ acutum q̃d scripsit in: c: de vlcerib⁹ oculorum et d polipo: rõ q2 corrodit: iõ ↄsumit mã3 saniosã vl' furiosã: z⁹ dicit q si in eis aliqd remanet q̃d resudat: iterum d3 põi medicamẽ: ⁊ h fac donec loc⁹ exiccet ⁊ nõ rsudet: Ad idẽ valet cerotu3 viride positum ĩ eodẽ: c: deide loc⁹ cõsolidetur cum

vnguento de cerusa:(Or ſi ea) Ponit iterato curam emor
roidaꝝ ſpāl'r:⁊ diuidit̄ i duas.ꝑmo ponit curā ꝑ medicinaꝫ
Scdo ꝑ cyrurgiam:ſa ibi:(Eſt ēt):De ꝑma dicit ꝙ ſi emor
roides fuerint extra ꝓminētes ⁊ ꝓdētes ⁊ fetētes ī tantuꝫ
ꝙ areſcūt ⁊ nigreſcūt dꝫ ſepe ſupponi butiꝝ tepiduꝫ donec
nigredo remoueat̄:Scdo dicit ꝙ ſi reſudat vir⁹ fetēs medi
camē acutū ibi pōat̄:Tertio dicit ꝙ ſi nō reſudat vir⁹ fetēs
curet̄ cū vnguento de ceruſa:rō q2 ꝯſolidat:(Eſt ēt):Ponit
curā ꝑ cyrurgiā dicēs ꝙ curat̄ aliqñ cauterizādo cum ferro.
ſcdo dicit ꝙ h̄ nō ꝑtinet ad iſtū locuꝫ:ſꝫ ad ſeptimū alman/
ſoris:¶ Notādum ꝙ emorroides pñt remoueri ꝑ icīſionē
eaꝝ ita ꝙ totalr̄ icidant̄ qñ ſūt ātique cū ferro:ſ:cū forfici/
b⁹:Scdo pñt icidi ſine dolore cū filo de ſerico vl' cū pilis eq
⁊ ifundant̄ i aq̄ in q̄ cāphora fuit diſſoluta:vñ nō ſentit̄ do/
lor ſtupefaciēdo mēbruꝫ:⁊ poſt icīſionē ponat̄ empl'm fcm̄
ex vitell' ouoꝝ ⁊ oleo roſ:ad ſedandū dolorē.poſtea ꝯſolidē
tur vngēdo locū cū vnguēto ꝯſolidatiuo qđ fit cū ceruſa lo
ta aloe maſtice thure ſanguine draconis oleo ro:⁊ cera:(Fi
ſtule):Ponit curā fiſtulaꝝ q̄ fiūt i ano:⁊ diuidit̄ i tres:ꝑmo
ꝑmittit quō ſe hñt fiſtule ani quātū ad generatōem:Scdo
ponit diuerſitatē fiſtulaꝝ:Tertio ꝓſeqt̄ ponēdo curā:ſcda
ibi:(Que āt vtrinqꝫ):Tertia ibi:(Loq vō.) De ꝑma dic̄ ꝙ
fiſtl'e i ano cito generant̄ ⁊ diſcernit̄ ex figura ei⁹:(Que aūt
vtriqꝫ):Ponit diuerſitatem eaꝝ dicēs ꝙ tales aut ſunt pe
netrātes aut nō:Scdo dicit ꝙ penetrātes diſtiguunt̄ ex eo
ꝙ egredit̄ de loco fiſtule ſterc⁹ ⁊ vētoſitas:ſꝫ ſi nō ſūt pene/
trātes tūc nō egredieť ab eo nec ſterc⁹ nec vētoſitas:(Loq
vō).Proſeqt̄ ponēdo curā fiſtulaꝝ ani:⁊ diuidit̄ in duas.ꝑ
ponit itētōem ſuā:ſcdo ꝓſeqt̄ eaꝫ:ſcda ibi:(Et dicem⁹):De
ꝑma dicit ꝙ loq̄ndo de cura fiſtule ꝑfecte trāſit metas hu/
i⁹ libri:De ſecūda dicit ꝙ fere oēs hoīes maximū icurrunt
errorē i cura hui⁹ paſſionis.vñ maximū ſeqt̄ nocumētū:Et
hic ipē itēdit excitare nos illud explicādo qđ ē cōgruū i cu/
ra hui⁹ ꝑꝑ qđ poſſim⁹ cauere a dicto errore:(Et dicemus).
Proſeqtur ⁊ diuidit̄ in duas.ꝑmo ꝑmittit documētū obſ/
uandū i cura fiſtule penetrātis.ſcdo ponit curā illi⁹ ꝑ medi/
cinas ibi:(Si āt illud):De ꝑma dicit ꝙ fiſtula penetrās ab
vtraqꝫ ꝑte ſi fuerit diſtās ab ano nō ē tāgēda aliquo mō fer
ro ⁊ rōnē aſſignat.q2 ex icīſione facta cū ferro cōtingit ſter/
cus egredi iuolūtarie:Rō q2 lacert⁹ cōſtringēs ⁊ dilatans
ē icīſus.ſcda cā q2 talis fiſtula toto tꝑe vite:ſ:egri ſic ꝑmāe/
re pōt nō iducēs magnū nocumētū nec pueīt ex eo aliđ niſi
reſudatio ⁊ flux⁹:(Si āt):Pōit curā fiſtule ſanioſe:⁊ diuidit̄
i duas:q2 ꝑmo ponit curā in gnāli:ſcdo in ſpāli:ſa ibi:(Mo
dus):Prima i duas:ꝑ ponit ī generali qñ fiſtula ē ſanioſa ⁊
ꝓfunda:2⁹ qñ ē pauca:ſcda ibi:(Cū āt nō):De ꝑma dicit ꝙ
ſi illud qđ egredit̄ a fiſtula fuerit mordicatiuū et acutū ⁊ fe
tiduꝫ ⁊ q̄titas cōtinue augeat̄ talis fiſtula erit ſanioſa ⁊ cū
herpeſtiomeno:Scdo dicit ꝙ in cura tali ſucurrēduꝫ eſt cū
medicamine acuto ⁊ cū eo qđ ꝑficit itētiōes oēs āteqꝫ dila/
tetur:De ſcda dicit ꝙ ſi fiſtl'a nō reſudat niſi paꝝ ⁊ q̄titas
nō auget̄ quotidie nec malus ē odor:tūc dꝫ medicari cum
medicamie exiccatiuo donec exiccet̄ ⁊ detumeſcat ⁊ nō re
ſudet aliq̄d lōgo tēpore:Tertio dicit ꝙ ſi reſudatio reuerta
tur dꝫ exhiberi medicamē acutū ⁊ ſic blādiri toto tꝑe egri:
(Modus):Ponit curā i ſpāli:⁊ diuidit̄ i duas.Primo ex/
plicat medicamē ponēdo modū approximatōis:ſcdo oñdit
q̄d fiēdū qñ nō pōt approximari mō ꝑdicto.ſa ibi:(Si vō)
De pria dicit ꝙ dꝫ exhiberi medicamē factū ex collirio.de
quo dcm̄ eſt i cura fiſtule oculi:⁊ hoc dꝫ fieri dōec egrediat̄
qđ i fiſtula cōtinet̄:ſecūdo dicit ꝙ ſi tēta pōt igredi iuolua
tur radi⁹ coto ex ꝑdicto medicamie inūcto ⁊ mittat̄ i fiſtu/
lam:De ſecūda dicit ꝙ ſi radi⁹ nō pōt igredi i eā diſſoluat̄
medicamē in aq̄ ⁊ dꝫ ſubleuari coxa egri ſuppoſito puluina
ri:⁊ ifirmo ſupino iacēte ꝑdictū medicamē dꝫ ifundi ſuper
fiſtulā diſtillādo ⁊ dꝫ fieri de mane ⁊ circa noctē ꝑ tres dies
Dic̄ ēt ꝙ dꝫ ſedere i aq̄ de curcuma ⁊ lauari ex ea:¶ Notā
dū ꝙ cura fiſtule penetrātis ē vt totū corp⁹ mūdificet̄ cuꝫ
pill'is fetidis:aut ex decotōe mirobal'ādoꝝ chebuloꝝ ſene
epithimi fumiterre dulcorata cuꝫ zuccaro roſ:veteri:dein
de tota fiſtula mūdificet̄ vſqꝫ ad lōgatōeꝫ cum vnguēto vi/
ridi facto ex melle roſ:⁊ aluie zuccotrino ⁊ flore eris mixtl
⁊ tritis eq̄l'r:aut ex puluere affodilloꝝ:⁊ dilatet̄ os fiſtl'e cū
tēta de ſpōgia:aut cū medulla cāne mellite aut cū tenerita
te ariſtologie rotūde:⁊ cū fcm̄ fuerit cauterizet̄ loc⁹ vſqꝫ ad
ꝓfundū:deīde remoueat̄ cruſta cū butiro.deīde icarnet̄ il/
lud cuꝫ puluere thuris minuti rotūdi ⁊ i fine ꝯſolidet̄ cum
puluere nucis cipſſi ⁊c̄.Cura fiſtule nō penetrātis ē vt mun
dificetur loc⁹ cum vnguento viridi dicto vel cuꝫ puluere af
fodilloꝝ ⁊ dilatet̄ os vt dcm̄ ē ⁊ poſſet cauterizari.q2 caute
riū oēm remouet malā ꝯplexionē membri ⁊ diſſoluit mās
corruptas cōtētas i mēbro ⁊ ſtringit fluxū ſanguis.¶ Me
dicamē valde bonum ad fiſtulā ani:℞:aceti vini fortiſſimi
clari olei vetuſtioris quod poſſꝫ iuēiri añ.lb̄.i.litargiry pul
uerizati ⁊ cribellati.lb̄.ß:coquant̄ iſta donec nigꝝ ⁊ lucens
fiat:deīde ex eo fiāt tēte:h̄ eni valde exiccat abſqꝫ mordifi
catōe ⁊ ꝯſolidat plagas recētes ⁊ vulnera ⁊ vlcera ātiq̄ cōſo
lidat ⁊ mūdificat:Ad idē:℞:aloes ſarcocolle thuris ſāguis
dracōis aluis zuccarini añ.ʒ.i.floꝝ eris.ʒ.ij:fiant ex eis ſief
cū ſucco fumiterre ⁊ reponant̄ tādiu ꝙ idureſcāt ⁊ cum ne
ceſſe fuerit pōat̄ vnū i fiſtl'a ⁊ ponat̄ oī die vſqꝫ ad:vij:dies
mūdificat:n:de ꝓpetate fiſtulā ⁊ final'r cōſolidat.

¶ De egreſſione ani ⁊ matricis. ¶ Sillanus.

Notandū circa rubricā de exitu ani ꝙ cā exitus ani
eſt duplex:Una eſt relaxatio lacerti ſeu muſculi re
tinētis feces:hec ab humore relaxante lacertum.
Alia cā ē apa inteſtini faciēs ipm deſcendere:¶ Secundo
notādum ꝙ ſigna exit⁹ ani ꝓpter relaxatōeꝫ ſūt.q2 ꝑ imiſ/
ſionē cum digito pōt igredi anus ſine dolore:Signa exit⁹
ani ꝓpter apa ſunt ꝙ iteſtinū nō ingredit̄ niſi ipellat̄ cuꝫ di
gitis.dolor loci cum eminētia manifeſta et cum duritie.
¶ Tertio notanduꝫ circa rubricam de exitu m̄ricis ꝙ exi/
tus m̄ricis eſt duplex:ſ:cā extrinſeca ⁊ itrinſeca:Extrinſeca
ē ſic̄ caſus ⁊ ꝑcuſſio ſuꝑflu⁹ coitus ſeſſio ſuꝑ lapidē frigiduꝫ
vel ſtatio in aq̄ frigida vel vnctio cum vnguētis frigidis:
Cā intrinſeca eſt vl' apa m̄ricis ⁊ ſic exit extra.vel relaxatio
vel mollificatio ſiue paraliſis:hoc vel ab hūore imbibito i
cōcauitate matricis vel ꝓpter fluxum humiditatis aquoſe
ab alys mēbris ad matricē:¶ Quarto notādū ꝙ ſigna exi
tus matricis ad extra ꝓpter relaxatōeꝫ ſunt multitudo hu
miditatl fluentis a vulua mollities mēbroꝝ ⁊ laxitas:Si/
gna exitus ꝓpter apa ſunt dolor itrinſec⁹ ⁊ aliqñ febris:fe
bris ⁊ aliqñ durities.¶ Pronoſticatio exit⁹ m̄ricis extra
nunq̄ꝫ vel difficulter curatur: ¶ Almanſor.

Cum an⁹ extra egredit̄ carēs apate ⁊ ita
diſpōit̄ ꝙ ſi ipellat̄ igredit̄:ceruſe balau
ſtie gallaꝝ aluis antimonij oiuꝫ ꝑtes ſu/
māt̄ eq̄les ⁊ i puluere redigāt̄:⁊ ſuꝑ locū ex oleo
roſ:calefacto inunctū pulueriꝫent̄ ⁊ an⁹ itromit
tat̄ ⁊ cōſtringat̄:qđ tñ fieri cōuenit poſtq̄ꝫ eger
a ſella reuerſus fuerit ne eū cito ad ſellam ſurge
re ſit neceſſe:Sumant̄ ēt galle balauſtie cupule
glandiū folia mirti ⁊ coquant̄ in aqua donec ru
bea fiāt ⁊ ſedeat in ea ⁊ lauet̄ ex ea:Qđ ſi an⁹ qui
apoſtemoſus ē igredi minime pōt:eger aquā ca
lidam frequenter ingrediatur ⁊ in ea ſedeat ⁊ vn

gat anum ex cera ⁊ oleo camomillino: aut aneti no donec igrediat̄. Cu̇qꝫ itromissus fuerit ex his q̄ nominauimꝰ curet̄. Uulua preterea si egressa fuerit sil'r erit medicāda. Est tn̄ necesse vt fortiter ligetur ⁊ vt egra semꝑ supina iaceat ⁊ coxa superius eleuet̄.

¶ Sillanus.

¶ Determinat de exitu ani ⁊ matricis: ⁊ diuidit̄ i duas. primo ponit curā exitꝰ ani. scd̄o matricis: ibi: (Uulua preterea): Prima i duas scd̄ꝫ ꝙ duo ponit remedia. ibi: (Sumant̄): De p̄ma dicit ꝙ cum anꝰ extra egredit̄ ⁊ sine ap̄ate cuiꝰ signū ē: q2 si digitꝰ ipellit igredit̄ tūc dꝫ anꝰ sup̄spargi puluere tali. ℞. ceruse balaustiaꝝ gallaꝝ antimonij aluis oīuꝫ an̄. ptes eq̄les: puluerizēt̄ ⁊ sup anū priꝰ oleo ros̄: salis inunctū ponant̄: deide anꝰ itus mittat̄ ⁊ stringat̄: rō q2 talis puluis ē stipticꝰ. sꝫ oleo iungat̄ vt meliꝰ retineat̄ puluis sup anū Ad idē. ℞. sumach: ʒ. ꝭ. gallaꝝ anthere nucis cip̄ssi myrrhe olibani an̄. ʒ. i. fiat puluis cū quo smapizet̄ itest nū: sꝫ p̄us iungat̄ oleo ros̄. (Sumant̄): Ponit aliud remediū dicēs ꝙ sumant̄ cupule glādiū galle balaustie folia myrti: coquant̄ i aq̄ donec fiāt rubea ⁊ sedeat i ea ⁊ ex ea lauet̄: rō q2 sūt stiptica. Ad idē fiat balneū de folijs nucis cip̄ssi. Ad idē valet sessio si fiat i decoctōe achatie vl' seis mirti tassi barbassi vel caude eq̄ne. ¶ Notādū ꝙ i cura p̄fecta dꝫ p̄cedere balneū deide iunctio: deide puluis: (Qꝫ si anꝰ): Ponit curaꝫ exitus ani q̄n fit ꝑpter ap̄a cuiꝰ signū. q2 nō pōt igredi ꝑꝑ ꝯp̄ssionē digiti eger dꝫ igredi aquā calidā ⁊ sedere i ea. Secundo dic̄ ꝙ dꝫ iungere anū ex cera ⁊ oleo camomille vl' aneti. rō q2 illa mollificāt ⁊ sedāt dolorē. ¶ Notādū ꝙ balneū eoꝝ que cōpetūt i exitu ani ē eoꝝ q̄ mollificāt. vt malua bismalua fenugrecū semē lini ⁊ anetū. Sil'r solū balneū aq̄ dulcis valet i hoc casu. (Uulua p̄terea): Ponit curā exitꝰ matricis dicēs ꝙ si matrix egrediat̄ extra codē mō ē curāda. Scd̄o dic̄ ꝙ tn̄ ē necesse vt fortiter liget̄ ⁊ egra iaceat supia ⁊ coxa supiꝰ eleuet̄: rō p̄mi q2 eadē videt̄ cā exitꝰ ani ⁊ matricis. Rō scd̄i q2 i tali situ matrix meliꝰ ascēdit ad locū suū. ¶ Notādū ꝙ ad exitū matricis ad extra sex ꝑ ordinē reqrunt̄: Prio vētose. Scd̄o suffumigatio. Tertio balneū. Quarto vnguētum. Quinto suppositoriū. Sexto emplm̄. Modꝰ est vt dicet̄ de oibꝰ ꝑ ordinē. Uētose sint tres. Una ponat̄ supra vmbilicū. sꝫ alij dicūt sub mamilla. ⁊ vna ab vtroqꝫ latere ⁊ fit vt matrix ascēdat ad locū suū vel ad sup̄iora. Suffumigatio. habeat ollā paruā in q̄ sint carbones igniti ⁊ supponat̄ puluis talis. ℞. camomille achatie radicis bistorte an̄. ʒ. iiij. p̄sidie balaustie an̄. ʒ. ij. asse fetide. ʒ. i. masticis olibāi galbāi an̄. ʒ. ij. ꝭ. nucis cip̄ssi gallaꝝ folioꝝ myrti an̄. ʒ. v. ⁊ cū instrō dꝫ recipi fumꝰ circūtegēdo pānis ollā ne fumus ascēdat ad nares: sꝫ dꝫ tenere aliq̄d odorifeꝝ ante eas: ⁊ tūc rō remedij ē: q2 ex fetidis ē cōpositū faciētibꝰ matricē ascēdere ⁊ stipticis ꝓhibētibꝰ descensuꝫ. ⁊ dꝫ fieri ventosis exn̄tibꝰ. Balneuꝫ sit tale: ℞. ro. ru. q̄r. ꝭ. mirti radicis tassi barbassi an̄. M. i. tormētille radicis bistorte āthere masticis olibani an̄. M. i. succi matricarie succi lauendule an̄. q̄r. ꝭ. asse fetide q̄r. i. ꝯquassētur ⁊ in sacculo ponant̄: buliāt in modico vini stiptici ⁊ submergat̄: rō ꝑ idē vt supra. Unguētū cuꝫ quo dꝫ iungi orificium m̄ricis vl' vulue intꝰ ⁊ extra ⁊ renes. ℞. olei myrtini olei de lilio olei masticis an̄. ʒ. ij. ꝭ. asse fetide radicis bistorte tormētille an̄. ʒ. iij. cere. q. sufficit fiat vnguētuꝫ vt supra. Suppositoriū vel pessariū i dura suba positū in collo m̄ricis. ℞. asse fetide. ʒ. i. pulueriꝫent̄ pulueriꝫāda misce malaxādo cū oleo mirtino: fiat massa de qua fiat suppositoriū. rō vt supra Emplm̄ q̄d imediate dꝫ poni super vuluam ne iterum accedat. ℞. gūmi pini. ʒ. ij. thuris masticis an̄. ʒ. i. nucis cip̄ssi. ʒ. ꝭ. liq̄fiant i olla noua cū oleo de mastice fiat emplm̄. Ad idē ℞. masticis q̄r. i. olibani. ʒ. ꝭ. nucis cip̄ressi gallaꝝ myrtillorum an̄. ʒ. i. p̄sidie balaustie an̄. ʒ. ꝭ. terbētine. ʒ. i. pulueriꝫāda pulueriꝫent̄ ꝯquassanda ꝯquassent̄ cum pistello calido: misce oia sil' malaxādo cum oleo: fiat emplm̄ tenue ad q̄ti tatem vnius palmi parui i longitudine ⁊ medij in latitudine extendatur supra pānum ¶ Ultimo notādū ꝙ in cura huiꝰ passionis valet vomitꝰ qui trahit ad superiora.

¶ De sup̄fluitate mēstruoꝝ ꝯstrigēda. ¶ Sillanꝰ.

Circa rubricaꝫ est notanduꝫ ꝙ mēstrua fluunt naturaliter qualibet reuolutōe aut renouatōe lune sol' scd̄m ꝙ conuenit etati mulieꝝ ⁊ alijs p̄ticularibus. ⁊ durat a diebꝰ tribꝰ vsqꝫ ad. vij. scd̄m diuersitates ꝯplexionum: ⁊ q̄n menstrua currunt i q̄ntitate qualitate ⁊ ordine tunc sunt mulieres sane caste ⁊ fecunde: q̄n autē illa mutāt̄ tunc sunt egrotatiue icōtinētes ⁊ steriles: ⁊ si generāt ibecilles ⁊ morbidos generāt pueros. sup̄fluūt ergo aliq̄n p̄ter naturā ⁊ sunt cā morboꝝ. ¶ Scd̄o notandum ꝙ cā sup̄flui fluxus aut est intrinseca aut extriseca: Si extrinseca sic casus ⁊ percussꝰ o aborsus partꝰ innaturalis magnitudo nimia virge ⁊ ragadie in vulua mulieꝝ. Si cā intrinseca aut ꝑpter v̄tutē aut ꝑpter mēbra: aut ꝑpter humorē. Si ꝑpter v̄tutē hoc ē ꝑpter v̄tutē expulsiuā ⁊ mūdificatōeꝫ totiꝰ ⁊ sic ē ad bonuꝫ quātuꝫ ē ex hoc: aut ē ꝑpter v̄tutis debilitatē ꝯtentiue ⁊ hoc ē maluꝫ. Si fuerit ꝑpter mēbꝝ hoc ē q2 mēbꝝ ē rarum molle laxum mollificatiuū latuꝫ ⁊ apertum. Si fuerit ꝑpter humorē hoc est q2 peccat rōne nimie quātitatis ⁊ nō potest ꝯprehendi in vasis: aut rōne qualitatis male: vt quia nimis subtilis calidus venenosus salsus acutus mordicatiuus putridus aut frigidus aquosus subtilis. ¶ Tertio notanduꝫ de signis si fuerit a causis extrinsecis habetur ex iudicio patientis si diligens inquisitor velit eē medicus. Si vero fuerit ꝑpter causas intrinsecas et fuerit cum virtute forti tunc est cum bona coloratione tolerantia ⁊ alleuiatōe Sed si fuerit ex debilitate virtutis tunc mulier est discolorata ⁊ debilis ⁊ male tolerat: ⁊ si fuerit ex mēbro cognoscitur ex habitudine corporis. si est pilosa extenuata macilenta ⁊ de facili passibilis: si fuerit ex humorum quātitate cognoscitur ex plectoria quia vene sunt plene: si fuerit ex humoril peccantis qualitate. s. caliditatis sue est calor sitis mōdicatio ⁊ cognoscit̄ ex colore. si fuerit ex sanguine color mēstruoꝝ cōuertit̄ ad albedinē: si ex colera tendit ad citrinitatem: si ex flegmate ad albedinē. si ex m̄lia ad liuorem et nigredinē: ⁊ est optimuꝫ signuꝫ ad distinguendum: Pronosticatio: fluxus menstruoꝝ sup̄fluus ducit ad egritudines cōsumptiuas. s: ad idropisim: ptisim: ethicā: dolorē dorsi: ⁊ passiones stomaci: s. debilitatem digestiue ablationem appetitus ⁊ similia: Confectio ꝓ retentione menstruoꝝ: ℞. zuccari ros̄. ʒ. ij lapidis emathitis trocisc: de carabe trocis: de terra sigill' ⁊ trocis. de spodio an̄. ʒ. i. misceant̄ ⁊ ponantur i scutela parua ⁊ deauretur: Unguentum ad idem. ℞. olei masticis olei absinthij an̄. ʒ. ꝭ. olei myrtilloꝝ. ʒ. i: pulueris masticis: ʒ. i: puluis troc: de carabe troc: de terra sigil. boli armēi. lapidis emathitis an̄. ℈. ꝭ. cere paꝝ: fiat vnguentuꝫ: addas aceti: ʒ. ꝭ.

¶ Almansor.

Pro sup̄fluis menstruis constringendis trocisci de carabe per hebdomadā vnaꝫ sunt dandi: ꝙ si non contulerint confectio de scoria detur. Et fiat minutio ex basilica. Uentose quoqꝫ ad mamillas apponantur. Et i comestione cibis vtat̄ stipticis. Et hoc medicamen egra sibi subijciat. Q̄ꝫ: ℞. olibāi balaustiarum gallaꝝ antimonij achatie aloēs omniuꝫ par

tes equales. puluis hoꝝ optime tritoꝝ cuꝫ pau‑ca lana subijciatur. Femur vero ⁊ dorsuꝫ ex epithimatibus que in .c. de fluxu ventris nominauimus epithimet̃. Et sedeat in aqua de curcuma. Ꝙ si ista nõ contulerit ex alio pessaro acuto fiat ĩmissio ⁊ maneat in vulua. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curã qñ mẽstrua superfluunt: ⁊ diuidit̃ i tot quot remedia ponit. partes patebũt. De pͥma dicit ꝙ ꝓ supfluis menstruis restringẽdis debẽt dari trocisci de charabe per vnã hebdomadã cũ aqua plantaginis. Ratio. qꝛ sunt frigidi: Ideo alterant. ⁊ sũt stiptici. iõ restringunt vias ⁊ a forma specifica restringũt sãguinẽ fluentẽ. Ad idem valet potare ʒ. i. coralloꝝ cũ ℥. i. aq̃ plãtaginis ante prãdiũ ⁊ tantũ de nocte. Ad idẽ pillule facte ex trocis. stipticis ⁊c̃. (Ꝙ si nõ): Ponit aliud remediũ dicẽs ꝙ si non contulerit debet dari confectio de scoria ferri. ratio patet. (Et fiat) Ponit aliud remedium dicens ꝙ conuenit flebotomia facta de basilica. Ratio qꝛ diuertit ⁊ euacuat aliunde. ⁊ tũc si peccet sanguis ꝯpetit flebotomia directe. si ali⁹ humoꝛ ꝯuenit flebotomia ĩdirecte. (Uentose quoqꝫ): Ponit aliud remediuꝫ dicẽs ꝙ vẽtose debẽt poni ad mamillas. s. sub eis. rõ qꝛ ꝓpter colligantiã mamillaꝝ cũ m̃rice diuertũt ad supioꝛa mãm ⁊ ẽ remediũ forte ⁊ familiare ⁊ sepe exptus sum. Ad idẽ valet ligare brachia: qꝛ ẽt diuertit mãm ad supioꝛa. (Et in comestione). Ponit aliud remediũ. s. ꝑ dietã dicẽs ꝙ ĩ cibo dꝫ comedere stiptica sicut risuꝫ lẽtes far coctũ carnes assatas vinum grossuꝫ stipticũ. rõ pꝫ. (Et hoc). Ponit aliud remediũ dicẽs ꝙ dꝫ subici tal' puluis. ℞ olibãi balaustie gallarũ antimonij acatie alũis oĩuꝫ añ. ꝑtes eq̃les puluerizent̃ subtil'r ⁊ cũ lana supponat̃. Ad idẽ. ℞ folioꝝ plãtaginis. M. ß. ꝯq̃ssa ⁊ supponat̃. Ad idẽ succi plãtaginis. lb. ß. troc. charabe. ℥. ß. misce ⁊ colet̃ ⁊ excollet̃ ⁊ ex colatura mittat̃ ĩ matricẽ. Ad idẽ suppositoriũ ex achatia ⁊ succo sãguinarie et supponat̃. Ad idẽ ⁊ est secretũ iniectio stercoris asinini ⁊ valet a ꝓprietate. (Femur vꝫo): Põit aliꝰ remediũ dicẽs ꝙ femur dꝫ epithimari ex epithimate de quo dcm̃ ẽ supra. c. de cura flux⁹ vẽtris. ratio patet qꝛ constringit. Ad idem fiat epithima ex succo plantaginis ⁊ trociscis de charabe ⁊c̃. Ad idem valet empl'm de stercore asini recenti factum. Ad idem. ℞ succi plãtaginis. lb. i. aq̃ roß. q̃r. i. aceti. ℥. ß. coralloꝝ rubeoꝝ charabe lapidis emathitis boli ar. myrtilloꝝ cupulaꝝ glandiũ olibani añ. ʒ. ij. terre sigil. q. sufficit puluerizãda puluerizentur misce oĩa sicut duo empl'a vnũ ãte ⁊ aliud retro. ratio pꝫ (Et sedere). Ponit aliud remediũ dicẽs ꝙ debet sedere in aqua de curcuma. ⁊ est balneũ factũ ex radice rubee tictoꝝ ⁊ ẽ radix cum qua tingunt̃ panni. Ad ideꝫ valet aqua mirti ⁊ corticis radicis vlmi ⁊ corticis radicis querc⁹. ⁊ alioꝛum stipticoꝝ sicut sunt cõtices granatoꝝ balaustiaꝝ glãdes lẽtes folia nespuloꝝ citonioꝝ piroꝝ. Ad idem valet balneũ aque decoctõis aluminis puluerizati ⁊ est experimentũ vetularum ĩfallibile. ¶ Notãdum ꝙ ꝑ̃dicta remedia valent multũ quando fluxus est ꝺ sanguĩe colerico: vnde si ꝑ̃dict⁹ sanguis sit aquosus competit balneum ⁊ alia emplastra facta per res calidas ⁊ stipticas vt olibanũ mastix nux cipressi vernix laudanũ myrrha storax calamita anisũ assum ⁊ his similia: ⁊ hec sunt simplicia calida et stiptica. Sed frigida stiptica sunt cãphoꝛa achatia spodiuꝫ coriandrum sanguis draconis sandali lapis emathitis ypoquistidos bolus ar. cupule glandium sumach galla mirtus balaustia plãtago gnꝫ femina frigida sanguinaria ⁊ similia. (Ꝙ si non): Ponit aliud remedium dicens ꝙ si predicta non sufficiant: debet dari pessarium aliud acutum. et diu teneri in vulua. Ratio patet.

¶ De ꝓuocatõe mẽstruoꝝ. ¶ Sillanus.

Circa rubricam notandum ꝙ menstrua currunt naturaliter ab anno: xiij. vsqꝫ ad: xxxv: vel. l. vel. lx: aliquãdo citi⁹. aliquãdo tardi⁹. scdm̃ diuersitatem complexionum ⁊ alioꝝ particularium. Sed retinentur aliquando naturaliter vt infra ãnum. xij: ⁊ vltra. lx. aliquando retinent̃ preter naturaliter vt in temporibus medijs. Et sciendum ꝙ menstrua plus deficiunt in mulieribus q̃ꝫ sperma ĩ viris. ¶ Secundo notanduꝫ ꝙ menstrua fluunt scdm̃ etatem lune. puellis fluunt in prima quadra. iuuenibus ĩ secunda. Sed illis que magis ꝓcesserunt ĩ tertia quadra ⁊ alijs in vltima. et ex hoc possumus percipere ꝙ iuuenes debent flebotomari in noua luna ⁊ senes in antiq̃. quoniam ars ĩmittatur naturaꝫ ⁊ ideo bene dicit̃: Luna vetus veteres: iuuenenes noua luna requirit. ¶ Tertio notãduꝫ ꝙ menstrua retinentur preter naturam ꝓpter causas extrinsecas. aut intrinsecas. Si propter extrinsecas: aut propter nimium exercitium famẽ accidentia anime nimiã pinguedinem febrẽ ptisim ydropisim cicatricem in vulua ⁊ his similia. Si propter causas intrinsecas vel ratione virtutis hoc est propter aliquam de malis complexionibus debilitantibus virtutem: vt mala complexio calida cum excedit: aut frigida humida vel sicca: vnde debilitat expulsiuam et non expellit superfluum: aut rõne membri: aut quia os strictum corrugatum oppilatum clausum. sicut est matrix et orificia venaꝝ: Si propter humorem vel propter quantitatem. vl' qualitatem humoꝝ. vt quia sanguis erit nimis grossus viscosus frigidus ⁊ sic de alijs. Si propter causas ĩtrinsecas rõne virtutis discernit̃. ¶ Quarto notãdũ de signis: Si fuerit retentio menstruoꝝ propter causas extrinsecas faciliter cognoscitur ex iudicio patientis: Si propter causas intrinsecas ratione virtutis discernit̃ ex signis malarum cõplexionum: ꝙ si sit mala complexio calida ibi est sitis pulsus velocitas vrina intensa ⁊ alia signa caliditatis. Si vero sit mala cõplexio frigida mulier est discolorata: sõnolenta: cuꝫ paucitate sitis: pulsus tarditas: vrina remissa. Si ratione mẽbri cognoscitur ex habitudine. s. si est piguis superflue vel nimis extenuata: si ꝓpter apostema vel cicatricem in matrice: Si rõne humoꝝ discernit̃ ꝓpter qualitatem: vt quia sanguis est viscosus grossus frigidus ⁊ cognoscitur ex habitudine superflue pinguis: vel ex regimine preterito multiplicante humores grossos ⁊ viscosos causantes oppilationeꝫ: Pronosticatio. si menstrua retinẽtur ꝑter naturam medicus potest ꝓnosticari alteram ex his passionib⁹ aut multa: s. mania m'lia caligo ⁊ epilepsia: Et hoc quantũ ad cerebꝝ: sed quantum ad spiritualia membra ptisis tussis suffocatio: sed quantum ad naturalia nausea ydropsis: ⁊ quãtum ad membra ĩferioꝛa podagra. ¶ Almansor.

Cum ex retẽtõe mẽstruoꝝ magna sequit̃ passio trocis. de myrrha dentur: quod. ℞ myrrhe. ʒ. iiij. lupioꝝ optime tritoꝝ ʒ. v. folioꝝ rute mentastri pulegii ceruini rubee de q̃ tingit̃ asse serapini oppoponaci: oĩuꝫ añ. ʒ. ij. ĩformentur trocisci ponderãtes. ʒ. ij. ex q̃bus det̃ in die vn⁹ cum aqua in q̃ semen iunipi coctũ fuerit. hoc nãqꝫ medicamẽ adeo vehemẽs existit in prouocãdis mẽstruis vt ẽt fetũ excutiat si qua eo sepe vtat̃. Uentose quoqꝫ sub curuature poplitis sunt ponẽde ⁊ flebotomia ex saphena facienda est. postremo quoqꝫ ventose femori sũt superponende. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam retentionis menstruorum. ⁊ diuiditur in tot quot remedia ponit. partes patebũt. De prima dicit ꝙ

cum ex retentione menstruoꝝ sequitur magna lesio tūc de
bent dari trocisci de myrrha: Ratio patet quia incidūt ma/
teriam viscosam subtiliant aperiunt. ⁊ mundificāt matricē
⁊ sic etiam confortant expulsiuam: Secundo ponit descri/
ptionem: ℞. myrrhe. ʒ. ij. lupinoꝝ optime tritoꝝ. ʒ. v. folio
ruꝫ rute: mentastri puleg. ceruini: rubee de q̄ tingit̄ serapi
ni asse opponacis oīum añ. ʒ. ij: informent̄ trocisci ponde
ris: ʒ. ij: ex qbꝰ detur vnus in die cuꝫ aq̄ decoctōis iuniperi:
Tertio dicit ꝙ hoc medicamen ē ita potens in ꝓuocatione
menstruoꝝ: qꝛ etiā valet ad extrahendū fetum. ¶ Notan/
dum ꝙ in ꝓuocatione menstruoꝝ quedā approximantur
per supius quedā ꝑ inferius: ⁊ q̄dam ab extra. Approxima/
ta ꝑ superius. super os: ℞. rubee tinctoꝝ maioris. ʒ. ij. leui/
stici sparagi graminis radicis cipi añ. q̄r. ꝭ. siseleos. ℥. ij. mel/
lisse: M. ij: arthimisie sauine valeriane puleg calamenti
añ: M. i. xilobalsami carpobalsami añ. ℥. i: spice nardi. ʒ. ꝭ. li
gritie rase vuaꝝ passaꝝ mundataꝝ añ. ℥. i. floꝝ anthos flo/
ruꝫ sticados arabici añ. ℥. i. mellꝭ electi. lb. ꝭ. zuccari al. q̄r. iij.
fiat syrupꝰ clarificatus vsqꝫ ad lb. i. ꝭ. detur cuꝫ brodio cice/
rum. Ad ideꝫ: ℞. sauine puleg: ⁊ rubee maioris añ. partes
equales fiat decoctio cū vino albo subtili det̄ ad bibenduꝫ:
Ad ideꝫ: ℞. trifere rubee maioris añ. ℥. ꝭ. seīs siseleos: ʒ. iiij.
seminis fenugreci faseoloꝝ rubeoꝝ ciceꝝ nigroꝝ añ: partē
mediā. coquant̄ in lb. ꝭ. aque quousqꝫ redeat ad parteꝫ: i. co
let̄ ⁊ colatura cuꝫ modico zuccaro admistret̄ et multū ape/
rit: Ad idē valet aqua distillata rubee maioris ⁊ est multū
fortis Ad ideꝫ valet vsus trifere sine opio quolibꝫ mane cū
aqua cicerū vel cū vino albo: Ad idē: ℞. cassie lignee: ʒ. ij: tro
ci: cassie añ: ʒ. i. pulverizentur subtiliter ⁊ det̄ ad bibendum
cuꝫ vino in quo bullierit sauina ⁊ subito ꝓuocat. Ad idē pul
uis cassie lignee cū vino datus: Ad idē. ℞. myrrhe castorei
storacis. omniū añ. aur. i. sauine cinamomi amboꝝ añ. aur.
ꝭ. conficiant̄ cū melle. doꝭ. est aur. ij. si det̄ cum vino est me
lius. Ad idē: ℞. sauine. ʒ: ij. asse armoniaci rubee añ. ʒ. i. ꝭ. fi/
ant pillule ⁊ sunt aur. Ad idē croci. ʒ. ij. vel. i. detur ad biben
duꝫ: Similiter dyacalamēti: ʒ: i. Valet etiā dyacinamomū
cuꝫ rubea tictoꝝ. Ad idē cordumeni triti. ʒ: i. Approximāda
per iferiꝰ. s. ꝑ vuluaꝫ sunt suffumigia. ℞. coloquitide quātū
vis cuiꝰ recipiat fumū super carbones ponēdo cū instrumē
to ⁊ stati ꝓuocat. Ad idē fiat suppositoriū cū assa serapino ⁊
euforbio. Ad idē supponat̄ euforbiū cū aceto ⁊ statim ꝓuo
cat. Ad idē fiat suppositoriū ex assa fetida armoniaco ⁊ sera
pino vel ex sola assa. Ad idē suppositoriū ex trifera magna
⁊ puluere aloes ⁊ mastice. Ad idē itingat̄ cotū in oppopobal
samo ⁊ supponat̄: Ad idē. ℞. radicis gētiane puleg regalis
añ: ʒ: ij. nigelle: ʒ: i: carniū ficuū caricaꝝ. q: sufficit ad icorpo/
randuꝫ pulverizāda pulverizent̄ misce oīa cuꝫ succo maio
rane ⁊ fiat massa ⁊ liget̄ in vltimo cuꝫ filo vt possit extrahi.
sed hoc pessariū ifert dolorē i collo matricis: ⁊ Serap: eo val
de vtebat̄. Ad idē. ℞. radicis gētiane. ʒ. ij. seīs stafisagrie co
logntide nigelle añ: ʒ. i. ꝭ. carniū ficuū siccaꝝ. q: sufficit ad i/
corporādū omnia misce cū succo mercurialis fiat massa et
potest fortificari cū ellꝭ vel euforbio: Ad idē. ℞. benedicte:
℥. ꝭ. stafisagrie cologntide nigelle pulverizataꝝ añ: ʒ. i. ꝭ. mi/
sce malaxando cuꝫ succo cucumeris asinini. ℥. i. succi mercu
rialis quar: ꝭ. misce ⁊ fiat suppositoriū de bōbice ifuso sup/
ponat̄: Ad ideꝫ. ℞. radicis ru. maioris radicis ciperi añ: q̄r.
ꝭ: succi arthemisie isopi sauine calamēti puleg mōtani añ.
M. i. seīs siseleos: ʒ: i: nigelle: ʒ. ij: pulpe cologntide: ʒ. ꝭ. mellꝭ
olei d lilio: añ q̄r. ꝭ: succi arthemisie: ʒ. i. benedicte: ʒ. vi. fiat
pessariū. Vel inyciat̄ in matricē ad modū clisteris duabus
vicibus. Ad idē galbanuꝫ. Ad ideꝫ vngula asini vel stercus
asini. Vel oculi pisciuꝫ salitorum a ꝓprietate valent: Ad idē
buccbormariē: idest panis porcinus. Ad idē supponat̄ radix
serpentarie: Ab extra approximāda per balneuꝫ. ℞: arthe
misie sauine añ: M. iij. malue bismalue. brance vrsine: añ.
M: i. seīs feniculi. seīs petroꝭ. asini aneti assari dauci. añ. ʒ.
ꝭ: floꝝ camomille floꝝ sambuci floꝝ anthos vtriusqꝫ stica
dos: añ: ʒ. i: fiat sacculus sup quo sedeat in balneo ⁊ illō ape
rit vias ⁊ mollificat. Ad idē vnguētuꝫ: ℞. mucillaginis seīs
lini seīs fenugreci añ. ℥. i: butiri sine sale. ℥. ij: axūgie galline
anatꝭ ⁊ anseris medulle vituli: añ. ℥. ꝭ: olei sisamini olei ami
gdalaꝝ dulciuꝫ añ. ʒ. v: fiat vnguentū quo vngatur ante et
retro: Ratio qꝛ mollificat ⁊ dilatat ⁊ debēt precedere alia
remedia: (Uentose quoqꝫ): Ponit aliud remediū dicēs ꝙ
ventose sunt ponēde i curuatura poplitis: Rō quia trahit
sanguineꝫ ad inferiora: Ad idē ligature dolorose in coxis et
fricationes fortes: (Et flebotomia): Ponit aliud remediū
dicens ꝙ flebotomia est fiēda de saphena: Rō quia ꝑꝑ col/
ligātiā quā habet cum matrice trahitur sanguis ad inferio
ra ⁊ hoc faciunt moniales ⁊ alie nolentes impregnari: (Po
stremo): Ponit aliud remediū dicens ꝙ vltimo valent ven
tose si superponent̄ femori: Rō patet. ¶ Notandum ꝙ in
ꝓuocando menstrua prius dꝫ fieri purgatio cōmunis mu/
lieri secundum exigētiā humoꝝ peccantiū: deinde approxi
mare deiuretica ⁊ ꝓuocatiua menstruoꝝ. Simplicia mate
rialia sunt rubea maior athemisia origanū calamentum di
ptamus anisuꝫ marataꝝ ciminuꝫ siseleos spicanardi squinā
tuꝫ calamus aromaticus myrrha assa opponacū piretrū
cuscute castoreū fella nigella muscus serapinū coloquinti/
da pipa assaꝝ: sauina. iunipus. radix apy. brusci semē spara
gi: scolopēdrie: ⁊ ista sunt calida: Sꝫ frigida materialia sūt
ista simplicia scariola semina quatuor cōmunia frigida: scꝫ
melonis cucurbite cucu: ⁊ circuli semen endiuie semē lactu
ce semē scariole. Et ex his potest fieri pessariuꝫ emplastruꝫ
vnguētū: pulvis: oleū potio: vel balneū: vel quodcūqꝫ aliud
cum similia:

¶ De ragadys vulue. ¶ Sillanus:

Circa rubricā est notāduꝫ ꝙ ragadie sunt quedam
scissure cū quibusdā eminētys carnosis a qbꝰ cū fri
catōe cū virga nō per se emanat sanguis: ¶ Secū/
do notandum ꝙ causa ragadiaꝝ matricis aut est extrinse/
ca aut intrinseca: Si extrinseca vt casus ⁊ percussio: ⁊ partꝰ
inaturalis ⁊ grossities virge viri iꝑositio medicaminis acu/
ti: sicut est nigella ⁊ similia. Sed intrinseca est sicut ruptu/
ra apostematis humores acuti corrosiui ⁊ sanies que egredi
tur: ¶ Tertio notandum ꝙ causa ragadiaꝝ si sunt extrin/
sece signa habentur ex iudicio patientis. Si intrinsece ⁊ sūt
ex ruptura apostematis cognoscitur ex sanie que egreditur
⁊ que precesserunt signa apostematis matricis que dicent̄:
si autem sunt ex humoribus acutis corrosiuis est ibi calor
dolor ⁊ punctura mordicatio ⁊ inquietudo ⁊ si sint ex exte/
rioribus de facili discernitur ex exeuntibus ⁊ ex dolore ⁊ ex
impositione speculi in vulua: quia tunc apparent si fuerint
ragadie vel vlcus vel verruca: ¶ Pronosticatio ragadie
vulue sunt difficilis curationis et specialiter si sint ex pro/
fundo: ¶ Almansor:

Hec curande sunt ex medicamine de ra/
gadijs ani: Pessarium quoqꝫ ex adipe
anatis ⁊ isopo ⁊ ceroto ⁊ medulla cru/
ris ceruini mixtis cum cera dissoluta in oleo de
lilio. aut narciscino subijciatur si neqꝫ febris neqꝫ
acuitas affuerint. Qꝛ si illud fuerit cum calo/
re ⁊ acuitate oleum roꝭ: adhibeatur: Ex vnguē
to quoqꝫ de cerusa similiter fiat pessarium: si aūt

calor fuerit vehemētior: sumat̄ succus portula-
ce semperuiue lactuce aut mucillago psilij ⁊ fiat
tabula de plumbo similis marmori in qua te-
runtur colores habens in circuitu labiū paruū
⁊ ponat̄ in ea aliquid de predictis succis ⁊ cum
pistello plumbeo adeo sup̄ ipsam moueat̄ vt de
plumbo predicto liquori multum misceatur ⁊ i-
spissetur succus ex quo fiat pessariū postq̄ oleū
ros̄. ei admixtum fuerit ⁊ supponatur: hoc enim
medicamen cancro vulnerato q̄ ē in matrice op-
timū existit ⁊ alijs ei silib⁹.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curam ⁊ diuidit̄ in duas. Primo ponit curam in
generali. Scd̄o in speciali. Secūda ibi. (Pessariū): De pri
ma dicit ꝙ ragadie matricis sunt curā̄de sicut ragadie que
fiunt i ano. Ratio q̄r eadem est causa ⁊ loca sunt ꝓpinqua:
(Pessariuz): Ponit curā in speciali ⁊ diuiditur i duas: Pri
mo ponit curaz quā̄do nō est acuitas: scd̄o qñ ē acuitas ⁊ fe:
siue calor: Sa ibi: (Or si). De p̄ma dicit ꝙ dz subyci pessariū
factum ex adipe anatis ysopo croco ⁊ medulla cruris cerui
mixtis cum cera dissoluta cuz oleo de lilio. aut narcisco posi
to ꝙ nō sit febris neq̄ acuitas: Ratio q̄r glutinat̄ scissuras:
⁊ non timet̄ de caliditate: (Or si) Ponit curaz quā̄do est ca
lor ⁊ acuitas: Et p̄mo dicit ꝙ si ragadie sint cū dolore ⁊ acui
tate oleū ros̄: debet approximari. Ratio quia remittit calo
rem ⁊ acuitatē: Scd̄o dicit ꝙ pessarium debet fieri ex vn-
guento de cerusa: ratio patet. quia alterat malam ꝯplexio-
nem ⁊ cōsolidat. Tertio dicit ꝙ si calor fuerit maior debet
sumi succus portulace vel mucillago seminis psily que fue
rit dissoluta super plumbo: sic ꝙ de plumbo dissoluat̄ ali-
quid admiscendo oleū ros̄: quia magis alterat ⁊ cōsolidat:
Subdit ꝙ hoc medicamē valet etiā cancro vulnerato qui
est in ventre: ¶ Notandū ꝙ ragadie si sunt extra valet vn-
ctio solum: Si sint intra ponat̄ tenta: Si vero sunt in cōca
uo vulue ponatur pessarium: ¶ Scd̄o notandum ꝙ ad re
mouendum ardorem valet suppositoriū de bombice ifuso
in aqua ros̄: vel in aqua plā̄taginis: Ad idem valet ablutio
cum aqua calida solū: Ad idem balneū decoctionis rerum
frigidarum: vt myrtillorum ros̄: lentium ⁊ similia: Rō patet:
¶ Tertio notandum ꝙ ante cōsolidationē valet decoctio
ysopi cuz melle: aut ydromel cū radice yreos. Consolidati
uum in forma vnguēti pōt esse tale: ℞: dragagā̄ti gūmi ara
bici infusorum in aq̄ ros̄: aloes ceruse lote olibani loti sanguis
draconis aā: ʒ: i: litagiry. ℥. s: olei ros̄: ℥: y: cere: q: sufficit: pul
uerzanda puluerizent̄ subtiliter. misce oīa simul ⁊ fiat vn-
guentum cōsolidatiuū: Ad idez i liquida substā̄tia ad iny-
ciendum in matricem potest esse tale. ℞. ceruse lote aloes
olibāi sanguinis draconis: boli ar: aā: ℥: y: cōquassent̄ ⁊ buli
ant in lb: s: lactis caprini donec redeat ad q̄r: i: coletur ⁊ co-
latura inyciatur i matricez:

¶ De apāte q̄d fit i matrice:

¶ Sillanus.

Circa rubricā notanduz ꝙ causa apostematis matri
cis est duplex: s: exterior sicut casus ⁊ percussio su-
perflu⁹ coytus aborsus inaturalis obstetrix cuz est
indocta ⁊ similia. Aut causa est interior sicut est retentio
menstruorum retentio spermatis retentio humoris acuti
ad locum descendentis: sicut est sanguis colera flegma vel
melancolia ventositas vel aquositas simplicia vel compo
sita. ¶ Scd̄o notanduz ꝙ signa apostematis calidi in ma
trice sunt fe: dolor vehemens inter vmbilicum: ⁊ pectinez
renum ⁊ yliorum vigilie ⁊ inquietudo difficultas vrine ⁊ ege
stionis ⁊ frequentia pulsus dolor capitis ⁊ oculorum propter
continuitatem ⁊ colligantiam. difficultas anhelitus dolor
stomaci ⁊ nausea. Signa apostematis frigidi. omnia accidē
tia sunt remissa: Si apostema sit conuersum ad duritiē co
gnoscitur: quia reuertit̄ feb. quia resolutuz est subtile ⁊ gra
uitas ⁊ durities in pectine. Pronosticatio omne apostema
matricis est difficilis consolidationis ⁊ spāl'r quā̄to magis
appropinquat ad intra.

¶ Almansor.

Si cuz apātibus istis adest calor ⁊ febris
flebotomia ex cephalica fiat: Et patiēs
aqua ordei nutriatur. Et liniā̄tur renes
⁊ femur ⁊ illa ⁊ sumē ex epithimate apostema-
tis calidi ⁊ infrigidetur loc⁹ quantū possibile est:
Si vero postq̄ febris ⁊ acuitas quieuerit ⁊ re-
manserit ex apostemate calido aliquid exit: vn-
ctionibus liquidis curetur: ⁊ mulier in huiusmo
di liquidis sedeat donec mollescat ⁊ maturetur
Pessarium mollificans dura apostemata ma-
tricis: ⁊ conferens doloribus in ea factis ⁊ pau
latim ea quiescere faciens: ℞. adipis anatis me-
dulle cruris cerui vel medulle cruris vaccini bde
lij moll' croci vitelli oui assati fecis olei ꝺ semini-
bus: fecis olei de lilio oīum aā. partes equales
dissoluantur i vino aut rob ⁊ fiat ex eis pessariū.
est enim optimum ad sedanduz dolorem ⁊ mol
lificandum duritiem matricis: Patiens pre-
terea sedeat in aqua in qua acoquā̄tur fenugrecū
⁊ camomilla ⁊ mellilotū ⁊ caulium extremitates
sigillatim aut omnia simul.

¶ Sillan⁹:

¶ Ponit curā apātis m̄ricis. Et p̄ qñ ē calidū: Scd̄o qñ est
ꝯuersuz ad scliroziz ⁊ duritiē: Scd̄a ibi: (Si vō): Pria i tres
Primo ponit curā p̄ flebotomiā. Scd̄o p̄ dietā: Tertio per
vnū locale. Sa ibi: (Et patiēs): Tertia ibi: (Et liniat̄): De p̄-
ma dicit ꝙ qñ cū apāte m̄ric' sit calor ⁊ febris dz fieri flebo
tomia de basilica: Rō q̄r ꝓhibet̄ flux⁹ trahēdo mā̄z aliū̄de
⁊ euacuā̄do eā: De scd̄a dicit ꝙ patiens dz nutriri aq̄ ordei:
Rō q̄r remittit caliditatē ⁊ fe: De tertia dic̄ ꝙ debēt liniri
⁊ epithiari femora ⁊ renes ⁊ alia ex epithiāte apātis calidi ⁊
ifrigidari loc⁹ i q̄ztū ē possibile rōne ardoris: ¶ Notā̄dū ꝙ
i cura apātis m̄ricis quā̄tū ad localia a p̄ncipio extrahat̄ suc
c⁹ plā̄tagis ⁊ colet̄: ⁊ tepid⁹ inyciat̄ i m̄ricē ⁊ freq̄nter. Deide
aq̄ decoctōis gallarum lētiū balaustiarum sumach ros̄: ⁊ sā̄dal':
inyciat̄ i m̄ricē: deide mū̄dificet̄ matrix cū decoctiōe ysopi
absinthy mell': ros̄: vini al: ⁊ lacte colet̄ ⁊ colatura inyciat̄ p̄
pessariū: Deide vtat̄ isto vnguēto: ℞: dragagā̄ti gūmi arabi
ci ifusorum ceruse lote litargiry amidi sā̄guis dracōis boli ar:
ro: ru: aā: ʒ. i: corticis eris: ℈. y: olei ro: ⁊ cere: q: sufficit: Et si
vnguētū nō possz attingere locū decoquant̄ oīa ista i lacte
cū ol'o ro: colet̄ ⁊ colatura p̄ pessariū inyciat̄. deide si carnē
voluerī regenerare fiat vnguētū ꝺ aloe myrrha ⁊ thure sar
cocolla sā̄guine draconis litargirio ⁊ thutia lota cū oleo ro:
⁊ cera. fiat vnguētū coq̄rat̄ i lacte ⁊ colet̄ ⁊ inyciat̄ cū istro:
(Si vō): Ponit curā apātis m̄ricis qñ ē ꝯuersū ad duritiē ⁊
diuidit̄ i duas scd̄m ꝙ ponit duo remedia: Sa: ibi: (Patiens
p̄terea): De p̄ma dic̄ ꝙ postq̄ acuitas q̄euit ⁊ remā̄sit duri-
ties dz eē cura inyciēdo in m̄ricē aliq̄ liq̄da mollificatiua.
z⁹ ponit descriptionem vnius pessari quod est: ℞: adipis
anatis medulle cruris cerui medulle cruris vaccini bdelij
mollis croci vitelli oui assati fecis olei ꝺ lilio aā: partes eq̄
les dissoluantur in vino vel rob ⁊ fiat pessarium: ⁊ causā as
signat: q̄r sedat dolorem ⁊ mollificat duritiē matricis: (Pa

tiens:) Ponit aliud remedium dicēs ꝙ patiens debet sedere in aqua in qua sint cocta fenugrecum semen lini camomilla mellilotum extremitates caulium: quia mitigat dolorem ⁊ mollificat: Ad idē balneū de lilio cōquassato:

¶ De vlceribꝰ q̄ fiūt ī matrice ⁊ eius cancro: ¶ Sillanus:

Circa rubricam est notandum ꝙ vlcus matricis est solutio facta in matrice cū sanie: sed cancer est apostema durum melancolicum. ¶ Secundo notandum ꝙ cancer fit a materia melancolica adusta infiltrata ⁊ inserta in venis circundantibus locum que expirant superfluitates melancolicas: ¶ Tertio notandum ꝙ signa cancri sunt quia incipit ad modum ciceris vel fabe ⁊ vene apparent circa locum sue natiuitatis nigre vel liuide ⁊ fit continue augmentatio cum duritie ⁊ calore ⁊ pulsatione in loco quousq₃ in loco vlceretur: tempore vero vlcerationis emanat ab eo virus viride vel nigrum fluens vt acetum vl' aqua ⁊ fetet fetore exeunte a cadauere qđ est in via putrefactionis ⁊ facit deambulationem continuam. Pronosticatio: vlcera matricis possunt curari: Sed cancer in matrice impossibilis est cure vel difficillime. ¶ Almansor:

Cum a vulua fluxerit sanies spissa: aut virus tenue: si ex propinquo manat loco: neq₃ fuerit ibi profunditas fetida: neque putrida: sumenda sunt aloes: ⁊ myrrha: ⁊ sanguis draconis: ⁊ sarcocolla atq₃ olibanum: ⁊ loco superponenda donec consolidetur: Si autē ex loco manauerit remoto: ex pessario qđ nominauimus in capitulo de sanguine ⁊ sanie fiat prodisnia: Si autem quod fluxerit est feridum odorem habens malum: ex pessario secundo acuto fiat iniectio postquam locus mundificatus fuerit ex aqua ⁊ melle iniectis per instrumentum eneum: Si vero cum hoc quod fluit fuerit punctio ⁊ dolor est apostema durū quod tactu discernitur summopere cauendum est ne aliquo acuto medicamine tangatur: Sed fiat iniectio ex confricatione plumbi quam diximus: aut ex unguento de cerusa: Et flebothometur ex basilica: ⁊ custodiatur ab omnibus q̄ colerā nigram gignunt ⁊ seminibus ⁊ speciebus que pro condimēto admiscentur cibis: ¶ Sillanꝰ:

¶ Ponit curam vlceris matricis ⁊ diuiditur in duas: Primo ponit curam quando est in extremitatibus: Secundo quando est in interioribus: secunda ibi: (Si autem:) De prima dicit ꝙ cum a vulua vel matrice exit sanies spissa vel virus subtile si fuerit in loco propinquo debet supponi aloes sanguis dracōis myrrha sarcocolla ⁊ olibanū. Rō q₂ ē consolidatiuū: Sciendū tamē qđ deb₃ premitti mundificatiuū cū ydromelle factū: (Si autē:) Pōit curā qñ ē ī īteriorībꝰ: ⁊ diuidit̃ ī tres. p̄rio pōit curā qñ illđ qđ fluit nō ē multū fetidū. Scđo qñ ē multū fetidū. Tertio qñ ē mltū durū: scđa ibi: (Si aūt:) tertia ibi: (Si vero:) De p̄ria dic̃ ꝙ si sanies fluat ex loco remoto ⁊ ꝓfundo debet fieri iniectio cū eo qđ noīauimꝰ ī.c. đ sanie ⁊ sāguine: Scđo dicit ꝙ si illđ qđ fluit ē fetidū hñs malū odorē d₃ fieri ex pessario acuto īiectio p̄missa euacuatione vniuersali ⁊ premissa mundificatione loci cū idromelle: rō p₃: (Si vero:) Pōit curā qñ apā ē durū ⁊ ꝑ ꝯsequēs cancer: Et p̄rio dic̃ ꝙ si cū eo qđ fluit sit punctio ⁊ dolor ē apostēa durū qđ discernit̃ ad tactū: ⁊ p̄rio cauēdū ē ne aliq̄ medicamīe acuto tāgat̃: rō q₂ auget malitiā scđo dicit ꝙ d₃ fieri iniectio cū fricatiōe plūbi đ q̄ dixit: aut ex vnguēto de cerusa. rō q₂ remittit acuitatē. Tertio dic̃ ꝙ d₃ fieri flebotomia ex basilica: Rō q₂ diuertit ne materia fluat ad locū: Quarto ꝙ d₃ caueī ab omnibꝰ mltiplicātibꝰ melācoliā: ⁊c̃:

¶ De prefocatiōe matricis: ¶ Silla.

Notādū circa rubricā ꝙ p̄focatio mr̃icis ē ascensio matricis ad superiora vsq₃ ad dyafragma: ¶ Secūdo notādū ꝙ cāe p̄focatiōis matricis sūt hūores vētosi existētes ī matrice q accidūt ex spmate retēto: ⁊ hoc accidit potissime viduis q̄ cōsueuerāt coire ⁊ mō nō coeūt ⁊ puell' adultis q̄ carēt viris vl' etiā accidit ex corruptione hūoꝝ ī matrice: ¶ Tertio notādū đ signis qñ mulier d₃ incurrere p̄focationē matricis patit̃ scotomiā ⁊ vertiginē₃ ⁊ dolorē capitis ⁊ sentit res ascēdētes ad supiora ⁊ sētit supra vētrē manū ꝯpssā ⁊ tenet genua flexa: ⁊ si vocet̃ ꝓprio nōie bñ audit ⁊ ītelligit: s₃ nō pōt respōdere ⁊ post poxismū đ oībꝰ recordat̃: Differt ab epilepsia: q₂ hic nō ē spuma in ore: Differt etiā ab appoplexia: q₂ hic nō ē tāta difficultas anhelitus: Differt a litargia: q₂ hic non ē febris: Pronosticatio l₃ spēs p̄focatiōis matricis sint multe tñ illa q̄ ducit ad difficultatē āhelitꝰ ē peior: ⁊ si cū hoc poxismꝰ est lōgꝰ frequēter moriunt̃: ⁊ hoc iā vidi: Utꝝ ī p̄focatiōe sit mortua actu discernitur sic̃ ī appoplexia ⁊ cyato pleno aqua posito supra pectus ⁊ ex coto carminato supra nares: ¶ Almansor:

Cum mēstrua ꝑ longū spacium tēporis retēta fuerit. aut mulier a cōmixtione viri diu abstinuerit licet valđ affectauerit ⁊ euenerit grauitas ⁊ dolor ī īferioribꝰ partibꝰ femoris ⁊ senserit q̄si aliqđ sursū trahi a parte suminis fortasse post ista supuenit ei sincopis ⁊ q̄si mortua cadet: ꝓpēdi quoque vir poterit ꝙ ipa attrahat aerē vel habeat pulsū ⁊ forsitan p̄focabit ⁊ moriet̃ ⁊ fortasse sanabit laboriose tñ: Hec itaq₃ passio illico vt euenerit curāda ē: cuiꝰ cura ē vt pedes fortiter fricēt̃ ⁊ ligent̃ ⁊ ventosa magna sūmini superponat̃ ⁊ obstetrici quoq₃ ꝑcipiat vt digitū oleo bene redolēte inungat ⁊ ī circuitu oris vulue dū ē intus bene cōmoueat: Naribꝰ p̄terea cōdisi īsuflent̃ ⁊ circa aures ipsiꝰ voces clamādo proferantur ⁊ nihil qđ bene redoleat olfaciat imo redolentia ⁊ algalia remoueāt ⁊ pecten ⁊ eius inferiora ex eis epithimētur ⁊ naribus malū reddentia odorē applicentur vt stercus castoreū ⁊ sulfur: Cū autē sanitati restituta fuerit ex hoc medicamine curetur ne egritudo redeat: Et si hec egritudo post menstruorum venerit restrictionem: ea dentur que menstrua prouocant ⁊ in pedibus fiat minutio ⁊ vētose in eis apponantur: Si autē post longā viri disiunctionem contingat ex quo etiam sepe accidit īcipiat viri cōsuetudinē habere: aut obstetrix iteret illđ qđ sepe diximꝰ ī omni pauco tēpore: aut medicāina q̄ minuūt spma dētur q̄ p̄diximꝰ ⁊ dent troci: de myrrha quos ī. c. đ mēstruis ꝓuocandis nominauimus: ¶ Sillanus:

¶ Determinat de prefocatione matricis: ⁊ diuidit̃ in tres. Primo ponit signa ꝑfocationis matricis. secūdo pōit vnū documentū: Tertio ponit curaꝫ: secunda ibi: (Et forsan.) Tertia ibi: (Cuius cura est.) De prima dicit ꝙ qñ apparēt ista signa: Primū ꝙ menstrua fuerint lōgo tp̄e retenta vel talis mulier abstinuit a coitu lꝫ valde affectaret: Secūdū est grauitas ⁊ dolor i parte iferiori suminis. Tertiū q̄ sentit q̄si aliquod sursū eleuari a parte suminis ⁊ postea superuenit sincopis ⁊ cadit quasi mortua: vnde vix pōt ꝑpendi ꝙ habeat anhelitū vel pulsuꝫ: arguere debem⁹ sup. ꝑfocationē matricis. rō signoꝝ pꝫ: (Et forsan.) Ponit vnū documentū dicēs ꝙ cū hec passio aduenit subito ē curāda. verificat se q̄ vel ꝑfocabit̃ ⁊ morieẗ: vel de difficili sanabitur. Ratio q̄ nō pōt stare longo tēpore sine anhelitu: (Et eius cura.) Ponit curā ⁊ diuidit̃ i tres: Prio ponit curā qñ est in actu ꝑfocationis: Secūdo docet ꝑseruare qñ ꝓuenit ex retentione menstruoꝝ: Tertio docet ꝑseruare qñ ꝓuenit ex abstinentia viri ⁊ affectet euꝫ. secunda ibi: (Cū autem:) Tertia ibi. (Si aūt:) Pria in tot quot remedia ponit. partes patent: De prima dicit ꝙ cura est vt pedes fortiter fricentur ⁊ ligentur. ratio quia fit diuersio ad inferiora: Secundo dicit ꝙ debet precipi obstetrici vt inungat digitum oleo bene redolenti sicut est oleum de lilio ⁊ ipsum ꝯmoueat in circuitu oris vulue: rō quia inducit titillationē in loco ⁊ hoc facit aliqualē diuersionē ⁊ incitat̃ matrix ad descendendū inferius: Quarto dicit ꝙ debet prouocari sternutatio ponendo in naribus puluerē elli albi: ratio quia in sternutatione fit fortis motus: vnde fit cōpressio ad inferiora: Quinto dicit ꝙ debent ꝓferri voces magne fortiter clamādo iuxta aures: ratio q̄ expergefactio ⁊ motus spirituū ad exteriora fit: Sexto dicit ꝙ non debet odorare aliq̄d odoriferū: sed pecten ⁊ iferiora debent ex eis epithimari: Septimo dicit ꝙ debēt naribus applicari reddentia malū odorem. qualia sunt assa fetida galbanū castoreū furfur pluma cōbusta ⁊ sole sotularium cōbustoꝝ ⁊ capili cōbusti: Secūda ratio quia matrix currit ad aromatica ⁊ fugit fetida ⁊ i collo matricis debent poni aromatica: ¶ Notandū ꝙ odorifera que ponuntur in collo matricis sunt muscus ambra ⁊ ille puluis: ℞. storacis calamite lig alo: gar: añ: ʒ. i: musci ambre añ: ℈. i. ß: fiat puluis ⁊ ponat̃ in panno lineo ⁊ supponatur: ⁊ si ista non suffecerint supponant̃ suppositoria acuta dicta in: c: de prouocatione menstruorum: quia talia trahunt ad iferiora: (Cū autē:) Hic docet preseruare mulieres quādo prefocatio prouenit ex retentione mēstruoꝝ dicēs ꝙ cū mulier fuerit restituta sanitati vbi timor sit de aduētu post retentionē pro preseruatione dentur ꝓuocātia mēstruoꝝ: Secūdo fiat flebotomia in pedibus: quia de saphenis: Tertio apponant̃ ventose in coxis: ratio quia oīa ꝓuocant menstrua vt dictū fuit superius: (Si autē:) Docet preseruare mulieres quādo ꝓuenit ex abstinentia viri dicens ꝙ si contingat prefocatio ex abstinentia viri longo tempore incipiat vti viro: ratio patet. Secundo dicit ꝙ obstetrix debet fricare orificium vulue cum digito iuncto vt dictuꝫ fuit ⁊ hoc sepe fiat. ratio quia incitat ad expulsioneꝫ superfluitatū: Tertio dicit ꝙ debet dari medicina que minuit sperma vt ruta agnuscastus ⁊ similia: Quarto dicit ꝙ dent̃ trocisci de myrrha: ratio quia mirabiliter prouocant menstrua ⁊ sperma. ¶ Notandum ꝙ rasis non facit mentionē de precipitatione matricis: precipitatio ergo matricis est: quia matrix declinat versus alteram partem: si ad superiorem dicitur prefocatio: si ad inferiorem casus vt dictum ē. ¶ Secundo notandum ꝙ precipitatio matricis accidit ꝓpter causas extrinsecas vt est casus percussio nimius coitus sessio super lapidem frigidū: vel in aqua frigida vel iniectio ex aliquo frigido: Vel accidit propter causas intrinsecas: ⁊ tunc accidit aut a paralisi vel mollificatione neruorum ⁊ lacertorū ⁊ concursu aquosarum humiditatum versus matricem vel propter humiditatem aqueam: Tertio notandum ꝙ signa precipitationis matricis sunt quia extenditur dolor in altero laterum ⁊ grauedo: ⁊ si passio fuerit occulta obstetrix debet ponere digitum in collum matricis: ⁊ si foramen intrinsecum matricis est ex directo alterius manus intrinsece nulla ē precipitatio ⁊ si est tortuosum tunc est precipitatio vel dislocatio: Pronosticatio si diu steterit dislocata matrix de difficili curatur aut nunq̄ꝫ ⁊ pessime si exit extra: Cura si prouenit ex repletione prius purganda est matrix: deinde est ponenda ventosa in latere contrario que sit magna precedente balneo aque dulcis tepide: Ratio quia mollificat ⁊ ventosa trahit ad medium Deinde ponatur alia ventosa super vmblicum cum reducta sit ad locum naturalem: deinde fiat suppositorium factum ex cera longum ⁊ grossum ad quantitatem sex digitorum ad modum virge ⁊ vngatur ex oleo de lilio: vt sustineat corpus matricis: Ponatur emplastrum stipticum supra matricem dictum in capitulo de prouocatione menstruorum: Balneum cōstrictiuum matricis: Recipe folia quercus folia nespilorum folia sorbe summitates bedaguar folia cipressi in quantitate: M. i: pro quolibet summitatum myrti valeriane nepite ana: M. ij: fiat sacculus super quo sedeat in balneo: Ad idem valet suppositorium illud: Recipe nucis cipressi gallarum non perforatarum querci florum squinanti florum cameleunte vel camomille ana ʒ. ß: roſ: rubearum: ʒ. ij: pilorum leporis: ʒ. ß: fiat puluis ponatur in panno lineo raro ad longitudinem vnius digiti ⁊ ei⁹ grossitiem: infundatur in vino decoctionis florum camomille calido ⁊ supponatur:

¶ De mola matricis: ¶ Sillanus:

Notandum circa ru. ꝙ mola matricis est duplex: q̄dam vera ⁊ est frustum carnis enormis ⁊ quasi sine figura. sed non vera est quedam ventositas aggregata in matrice vel aquositas inducens inflationem. ¶ Secundo notandum ꝙ mola causatur ex multitudine sanguinis menstrui mulieris quando currit in matricem cum carentia seminis viri ⁊ posito ꝙ esset semen viri ⁊ non esset potens vnde non posset fieri embrio sed generatur quidam globus enormis ⁊ credunt mulieres se esse pregnantes ⁊ tamen non sunt: ¶ Tertio notandum ꝙ mola assimilatur impregnationi propter multa: Primo quia mēstrua retinentur: Secundo quia venter est tumefactus: Tertio quia sentitur motus sicut i pregnantibus: Quarto quia mammille indurantur: Quinto quia cadit appetitus: Sexto discoloratur mulier: ⁊ hec omnia sunt in pregnātibus: Sed distinguentia inter impregnationem ⁊ molam sunt quia non est ordinatus motus i mola sicut in pregnatione: quia res inanimata: Secundo quia venter est durior in mola nec sic trahibilis sicut in pregnatione: Tertio quia non fit motus de latere in latus nisi cum compressione ⁊ violentia. sed in pregnante non sic est: quia mola est res inanimata: Quarto in mola pedes ⁊ man⁹ sunt molles valde ⁊ apparent digiti breues: in pregnante vero non: Quinto in mola non est mulier ita habilis ad mouendum sicut in vere pregnante: Sexto quia vtplurimum in nouem mēsibus discernitur fetus: sed in mola non est tempus determinatum: Pronosticatio: Mola vniuersaliter est difficilis cure: nam aliquando stat quattuor annis: aliquando stat vsqꝫ ad terminum vite ⁊ non recipit curam: Aliquando vero egreditur quoddam frustum carnis: aliquando sanguis multus: aliquando ventositas multa. patet: ⁊c. ¶ Alman.

Mulierib⁹ plerisqꝫ accidit passio ex qua impregnãtiũ dispositiõis similitudinẽ icurrũt: venter nãqꝫ crescit ⁊ discolorate fifit ⁊ retinẽt menstrua: mot⁹ tñ q̃ ẽ in hac egritudie nõ ẽ vt mot⁹ ĩfantis licet qñqꝫ de suo moueť loco cũ duriter tangiť: ad vltimũ vero cũ angustia ⁊ dolore frustum carnis iforme ac si pareret emittiť. plerũqꝫ vero solũ modo vẽtositas ⁊ humorũ multitudo emittunť ⁊ deiñ minuiť vẽter ⁊ remouenť accidẽtia. Postq̃ꝫ vero tẽpus ꝑterierit i quo sciť pueꝝ debere moueri si adesset: trocisci de mirrha dandi sunt ⁊ apozima de seminib⁹ ⁊ oleũ de resina ad bibẽdũ: ⁊ pessariũ ex ruta ⁊ mẽtastro ⁊ alia pessaria ꝑdicta i.c. de alleuiatiõe part⁹ sunt imittẽda: doses quoqꝫ de pillulis fetidis frequẽter tribuẽde sunt: cum hoc enim cito euadunt:

¶ Sillanus:

¶ Determinat de mola ⁊ diuidiť i duas: Primo ponit cõnenientiã quã hẽt mola cũ fetu ⁊ dr̃iaꝫ. secũdo ponit curaꝫ secũda ibi: (Postq̃ꝫ uero:) Pr̃ia i duas. p̃io põit cõueniẽtiã secũdo dr̃iaꝫ. secũda ibi: (Mot⁹:) De pr̃ia dicit ꝙ i mulieribus aliqñ accidit passio hñs similitudinẽ cũ ipregnatiõe: ⁊ h̃ q̃ vẽter tumescit ⁊ sunt discolorate q̃ retinenť mestrua sicut i pregnãtib⁹: De secũda ponit dr̃iam dicens ꝙ motus qñ fit in hac egritudiẽ nõ ẽ sicut motus ifantis. quia solum moueť dũ duriter fit cõpressio sed fetus moueť ad vtrãqꝫ dr̃iam ꝑ se: Secũda dr̃ia ẽ q̃ in mola ad vltimũ egreditur frustũ carnis non figuratũ cũ angustia ⁊ dolore: ⁊ aliqñ sola ventositas: Deinde minuiť venter ⁊ remouenť accidentia. rõ pꝫ: (Postq̃ꝫ vero:) Ponit curaꝫ mole ⁊ diuidiť in tot quot remedia ponit. partes patẽt: De pr̃ia dicit ꝙ postquã sentiť tẽpns i quo fetus dꝫ moueri transsiuisse vsqꝫ ad decem menses ⁊ nõ moueť: tũc trocisci de myrrha sunt dãdi rõ q̃ ꝓuocant ⁊ aperiunt: De secunda dicit ꝙ etiã cõuenit decoctio de seib⁹. rõ q̃ aperit subtilat ⁊ ꝓuocat: De tertia dicit ꝙ oleũ de balsamo ẽ dandũ ad bibendũ: De quarta dicit ꝙ debet fieri pessariũ de ruta ⁊ mentastro: Silr̃ valẽt alia pessaria dicta i c. de alleuiatione ꝑtus: De quinta dicit ꝙ de pill'is fetidis frequenter ẽ tribuendũ: rõ quia sunt valde fortes i hoc: ¶ Notãdũ ꝙ predicta etiã valẽt ad extrahendũ fetũ siue sit mortuus siue viu⁹ ⁊ vlcera predicta: sũt alia: Primũ suffumigatio facta ex vngula asini ⁊ valet a ꝓprietate: Ad idẽ suffumigatio facta ex laudano. vl' ex myrrha galbão ⁊ castoreo. Ad idẽ suppositoriũ. ℞. ell'i nigri stafisagrie aristologie ro: pulpe colognt'ide armoniaci añ. ʒ. ij. fell' bouini: ʒ. i pulueriʒãda pulueriʒenť dissoluanť i succo artimisie. misce ⁊ fiat suppositoriũ: ex istis posset fieri pessariũ i forma ligda ⁊ mittere ĩ matrice: Ad idẽ pessariũ factũ ex oppoponaco ⁊ aristol'. ro. cũ succo artemisie ⁊ extendať sup aluptã ad q̃ꝫtitatẽ vni⁹ palmi ⁊ duoꝝ digitoꝝ. Ad ideꝫ ℞. succi rute: lb. ß. myrrhe pulueriʒate: ʒ. iii. pulpe cologn'ti de q̃ꝫtũ suffic. misce oĩa ⁊ fiat empl'ꝫ mediocriter liquidum ⁊ ponať supra ventrẽ calidũ: Ad idẽ. ℞. galbani: ʒ. ij. ifundanť cũ lacte caprino ℥. i. ß. ⁊ stati expellatur. ⁊ hoc ad difficultatem partus. ¶ Secundo notandum ꝙ omnia predicta valent ad difficultatem partus. ⁊ vltra hoc valent alia approximata ab intra: ⁊ quedam aproximata ab extra. Ad intra approximata: ℞. pulueris corticis cassie fistule: ʒ. vi. cum vino albo ⁊ cum brodio ciceruꝫ rubeoꝝ. Ad idem. ℞. myrrhe costi storacis calamite añ. ʒ. ß. armoniaci electi sauine añ. ℈. i. ß. fiat puluis. Ab extra: Primũ ẽ agrimonia cuꝫ radice ⁊ radix ponať versus matricẽ ⁊ cũ pepererit remoueatur ne matrix descendat ⁊ exeat. Ad idem magnes alligatus coxe: Ad idem corallus rubeus alligat⁹ coxe cum radice versus matricem: Ad idem radix serpentarie: Ad idem smaragdus alligatus coxe: Ad idem cyclamẽ si fuerit alligatum super femur parturientis facit cito parere Serapio. similiter caput aquile: Ad idem: ℞. assari castorei subtiliter pulueriʒatoꝝ añ. ʒ. i. detur cum decoctione cicerum rubeorum: Ad idem puluis siseleos:

¶ De sterilitate mlieris ⁊ ꝓhibitiõe ipregnatiõis: ¶ Sil.

Notandum circa rubricã ꝙ sterilitas idem est qd̃ ꝓhibitio ipregnatiõis: ¶ Ulterius notandũ de causis sterilitatis: quia sterilitas aut accidit ex parte mulieris aut ex parte viri aut ex parte vtriusqꝫ: Si ex parte mulieris: aut accidit ꝓpter causas extrinsecas aut intrinsecas: Si propter extrĩsecas aut quia mulier potauit aquã in nimia q̃ꝫtitate vel quia continuat cibaria nimis acetosa vel mala vel accidit ꝓpter accidẽtia anime. vt sunt ira timor ⁊ similia. vl' accidit cum post coituꝫ saltat vel nimis velociter mouetur: vl' ẽ mulier malitiosa que cepit aliqua sterilitatẽ faciẽtia: Si autẽ est ꝓpter causas intrinsecas tunc accidit ꝓpter membra generationis vel propter totũ corpus: Si ꝓpter totũ corpus hoc est vel ꝓpter passiones notas ⁊ manifestas cerebri cordis epatis splenis vel stomaci quia mẽstrua sunt retẽta: vl' quia nimis fluunt: vl' quia nimis piguis: vl' q̃ puella est vel vetula: Si aũt fuerit ꝓpter mẽbra generationis mulieris vel ꝑꝑ matricẽ tunc accidit illud vl' ꝑꝑ morbos cõpositionales vl' cõsimiles sicut ẽ mala cõplexio calida vel frigida hũida vl' sicca vel ꝯposita ex his: vl' ꝑꝑ morbos officiales: vt verrucas emoroides. aut pinguedo i orificio intrinseco. aut strictura aut nimia laxitas. aut amplitudo aut oppilatio aut tortura aut ꝑꝑ solutionẽ cõtinui vl' vlcus: Si fiat sterilitas ex parte viri vel accidit ꝑꝑ causas extrinsecas vel intrinsecas: Si ꝑꝑ causas extrinsecas sunt sicut sup̃fluus coitus potus aque frigide vel nimia frequentia ⁊ vsus ciboꝝ acetosoꝝ vel alterius male q̃litatis: vl' q̃ est puer vel decrepit⁹ vl' crapulator vl' ebriosus vel q̃ vtitur superfluo coitu vl' propter accidentia anime vel q̃ fasinatus vel q̃ sumpsit quedã sterilia: si ꝓpter causas intrĩsecas aut propter totũ corpus aut ꝑꝑ membra generationis viroꝝ: si propter egritudines membrorũ principalium aut nobiliũ vel eis adiacentiũ. sicut cor cerebruꝫ epar stomacus splen: vel quia been iuueniles vel guidem post aures sunt incise: vel quia nimis pinguis vel nimis extenuatus: si propter mẽbra generationis tũc accidit: vel ꝓpter morbos consimiles. sicut propter malam complexionem ꝑmatis ⁊ testiculoꝝ calidaꝫ vel frigidam humidam vel siccam vel ex his cõpositam: vel accidit ex morbis officialib⁹: vt q̃ virga ẽ nimis lõga vel nimis breuis vel q̃ molificata vel spasmata ⁊ testiculi similiter vel quia testiculi non sunt aut foramen uirge est tortuosum: Uel accidit propter morbum cõmunẽ: sicut propter solutionẽ continuitatis vel vlcus: si autem fuerit sterilitas propter vtrunqꝫ: q̃ ambo conueniunt i malitia ꝯplexiõis vl' q̃ disconueniunt ⁊ malitia est nimis intensa: quare semina non possunt se contemperare vel corrigere ad inuicem: vel quia vnus anticipat emissionem seminis ante alium. quia simul debent emitere semina: Uel accidit sterilitas propter membra quoniam non sunt proportionata: vt quia matrix est nimis ampla ⁊ concaua ⁊ virga est nimis breuis: ¶ Secundo notandũ de signis: signa sterilitatis propter causas extrinsecas sunt manifesta ex iudicio patientis: Signa sterilitatis propter egritudinem totius corporis vel membri principalis sunt nota ex signis aliarum egritudinum que precesserunt. Et signa sterilitatis ex malitia complexionis calide sunt q̃ vr̃ia ẽ itensa ⁊ circa genitalia ẽ m'ltitudo pilo-

rum calor ꝛ punctura ꝛ appetitus ad coitum: vel velox emis
sio seminis: ꝺlectatio nimia: menstrua citrina ꝛ sunt calida
tactu: ꝛ sunt animose: pulsus velox sitis velocitas in moti
bus ꝛ in omnibus suis actionibus. Signa sterilitatis ex ma
litia ꝯplexiōis frigide sunt opposita: qꝛ vrīa ē remissa: pauci
tas piloꝝ: paucitas ꝺsiderij ad coitū paucitas mstruoꝝ ꝛ eo
rū albedo: tarditas emissiōis seis: modica ꝺlectatio ī coitu
pulsus tardus paucitas sitis: pigritia ī motibꝰ: Signa steri
litatis ex mala cōplexione sicca: mulier ē extenuata: parū
vl' nihil emittit de semie ī coitu. vrina pauca tenuis: labia
vulue arida ꝛ sicca: Signa ex mala cōplexione hūida sunt
matrix hūida ꝛ post mēstrua remanet hūida. ꝛ quasi semꝑ
exit a matrice quoddā liqdū aquosuꝫ ꝛ fluidū ꝛ nō delecta
tur ī coitu: ꝛ matrix ē humida ꝛ liqda sic ꝙ nō pōt retinere
semē: ꝛ hec cā plurimū ꝯiungiť frigiditati: Signa ad cogno
scendū vtrū mulier sit parata ad cōcipiendū: Primū ē: suf
fumigeť mulier īferiꝰ cū aromatibꝰ ꝛ tūc si penetrat odor
vsqꝫ ad nares parata ē cōceptiōi: ꝛ si nō penetrat: tūc est ibi
oppilatio ꝓhibēs transitū suffumigij: ꝛ hoc expimētū valet
ī vermibꝰ: Scđꝫ expimentū supponat mulier dorsum allei
aliq̄liter ꝯquassatū ꝛ cōsideret si īuenit saporē ꝛ odorē eiꝰ
ī ore: qꝛ tūc ē parata cōceptiōi. al's nō: ꝛ hoc ē ad sciēdū vtrū
ī ea ē oppilatio: Tertiū expimentū. ꝙ ꝓiciant duo sperma
ta ī aqua ꝛ quodcūqꝫ natat ī aqua ex parte illiꝰ ē defectus:
Quartū ꝓiciant due vrine sup lactucā ꝛ ex eo ē defectus
cuiꝰ vrina exiccat: Quintū expimentū. sumanť quiqꝫ gra
na frumenti septē ordei ꝛ septē fabaꝝ. ponanť ī vase terreo
ꝛ mingat super ea vnus amboꝝ ꝛ dimittať septē diebꝰ tūc
si grana nascunť nō ē sterilitas ī illo ꝛc. Sextū sumatur ari
stol'. auř: i: terať ꝛ cōficiať cū melle ꝛ supponať cū lana suc
cida a mane vsqꝫ ad meridiē ī ieiuno: si tūc dulcessit saliua
eiꝰ cōcipiet masculū: si amarescit ē cōcipiēs feminā: ꝛ si non
alterať nō est cōcipiens neqꝫ ꝑgnans ꝛc. Signa sumpta ab

ab vrina

vrina sunt: vrina ī pricipio ē habens colorē citrinū clara de
clinans ad albedinē vel ad colorē yreos ꝛ sup ipsaꝫ apparet
aliqd simile nubibꝰ ꝛ quodcūqꝫ fit ī ea apparet: sicut cotuꝫ
carminatū ꝛ etiā cū eo sunt granula ascēdentia ꝛ descendē
tia: sꝫ ī fine ipregnatiōis apparet rubedo: ꝛ qn̄ moueť vrina
le vrina pregnantis cōturbať: Sed alia signa impregnatio
nis sumpta ab alijs sunt: qꝛ retinenť menstrua ꝛ ꝓsternit
appetitus: Discolorať mulier: mām̄ille īduranť: venter tu
midus fit: ꝛ vltimo sentitur motus embrionis: Signa ma
sculinitatis. mulier est melioris coloris ꝛ plurie leuitatis ꝛ
agilitatis ꝛ mundioris faciei ꝛ melioris appetitꝰ ꝛ qetioruꝫ
accidentiū ꝛ sentit grauitatē lateris: ꝛ qn̄ moueť fetus ma
sculus moueť a latere dextro ꝛ mamilla dextra priꝰ igrossa
tur ꝛ prius fluit lac ab ea: ꝛ lac eius est grossuꝫ ꝛ viscosum. ꝛ
fit pulsus eiꝰ dexter plenꝰ vehementior ꝛ frequentior: ꝛ qn̄
moueť a loco mulier priꝰ mouet pedē dextrū ꝙꝫ sinistrū: ꝛ
cū egrediť sustentať prius supra manū dextrā: ꝛ est oculus
eius dexter leuior velociorisqꝫ motꝰ: Pronosticatio. muli
er fecunda magis viuit sana. sed citius canescit ꝛ antiquať.
Mulier sterilis magis ꝯseruat iuuentutē suā sed est magis
egrotatiua ꝙꝫ q̄ nō est sterilis. (Cura.) Notandum de cura
sterilitatis ex malitia ꝯplexionis male calide si particula
ria ꝯueniant. In primis fit flebotomia de basilica: deide ꝺ
saphena. deinde vtať de sirupo roſ: vl' viol': vl' ꝺ endiuia.
deide purgeť cū trifera sarracenicha ꝛ reubarbaro: deinde
fiat stufa cū herbis frigidis. deiñ vtať rubea trocis: deinde
vtať zuccaro roſ. tria sandal': ꝛ dyadragagāto frigido: deiñ
odoret roſ: cāphorā sandalos aquā roſ: deinde pessariū fi
at de stercore ꝛ de matrice leporis ꝛ semē mercurial' cū mo
dico melle roſ: ꝛ cōtinuet ordeatā ꝛ panē ordei nō solū per
dies: sed ēt ꝑ menses ꝛ ꝑ ānos ꝛ si fuerit necesse vtať pisci
bus squamosis de aqꝭ mundis: vtať coriādris ꝛ sallamēto

ꝛ vtať lacte acetoso ꝛ ordinenť sex res nō naturales ī gra
du opposito dōec calor ex predictis ad tēperatū sit reductꝰ
Sꝫ si sterilitas ꝓuenerit ꝑꝑ frigiditatē ꝛ hūiditatē eiꝰ cura

ex f b

ē vt digeratur materia ꝑ hūc modū: ℞. rubee maioꝝ arthi
mesie sauie an̄: lb: s folioꝝ mente folioꝝ absinthij sūmita
tū origāi calamēti an̄: ʒ: ij. sq̄nāti spice nardi calami aroma
tici an̄: ʒ: ij: anisi maratri ameos siseleos an̄. ʒ: iii: mell' ro: lb:
ij: fiat sirupꝰ: Et materia digesta cū tali solutiuo euacuetur
℞. benedicte theodoricon emperisticon an̄: ʒ: iii: esule ma
sticis an̄. ℈: i: s: misce ꝛ fiāt pillule: Ad idē pill'e fetide: Deiñ
fiant stufe ꝛ ī stufa ponantur ea q̄ in sirupo ponunť ꝛ in exi
tu stufe detur auree alexandrine metridati an̄: ℈: i: misce
ꝛ fiat multis vicibus: deinde mundificetur matrix: ℞. siru
pum cum aqua decoctionis absinthij myrrhe colloquinti
de ꝛ misce ꝛ proyciantur: ʒ: iii: in matricem ꝛ deinde vtatur
isto electuario. ℞. pulueris trifere magne sine opio: pulue
ris stomaticon confortatiui conserue cytranguloꝝ an̄: ʒ: i:
ligni aloes ambre gresie an̄: ʒ: ij: musci: ℈: ij: zuccari al. quā
tum sufficit fiat electuarium. Ad idem si non fuerit fecun
da: Recipe testiculum dextrum verris si vult masculum ꝛ
sinistrum si vult femellam ꝛ desiccetur in vmbra ꝛ pulue
rizetur ꝛ ℞: limaturam eboris seminis siseleos matricis le
poris ꝛ coaguli eius ana. ꝛ fiat puluis ꝛ vtatur illo puluere
mane et sero cum brodio cicerum aut carnium aut vino
albo potest poni puluis liquiritie aut zuccari: Et si sterili
tas ē ex hūiditate lubricante et lubricitate matricis: cura
est vt purgetur cum pillulis factis ex pulpa colloquintide
turbith hermodactilis. et: ʒʒ: mixtis et incorporatis cum
vino in quo sit mastix dissolutus. vtatur vomitu facto ex
aqua decoctionis radicis raphani acuti seminis aneti semi
nis atriplicis: et sinapis similiter et ceparum in qua: ℥: i: oxi
mellis compositi dissoluatur: Recipiat fumum factum ex
pipere euforbio storace vel ex similibus fiat pessarium ta
le: ℞. myrrhe aloes masticis thuris olibani nucis cipressi ꝛ
foliorum eius blance bisancie ligni aloes galange cedua
rie nucis muscate aluminis sumach eupularum glandi
um ana: ʒ: i: conficiantur cum oximelle squilitico. fiant pes
saria et supponantur et teneantur vna hora: Ordinentur
sex res non naturales gradu opposito donec humiditas et
lubricitas ād temperamentum redeant: Si sterilitas pro
uenit ex siccitate vtatur isto pessario. ℞. cerebri cerui et vi
tuli butiri vaccini sine sale et adipis caprarum cere et mel
lis quantum sufficit fiant pessaria et supponantur: Ad idē
tange sepe os matricis cuꝫ adipe anatis anseris et galline
mixtis ad inuicem et liquefactis: fiant ex his pessaria et in
ytiatur ī matricem sepe: Et quasi omni die sedeat in bal
neo decoctionis maluauisci florum camomille fenugreci
malue boraginis et lingue bouine: Vtatur electuarijs re
stauratiuis et impinguantibus: Sumat iura gallinarum
et auium pinguium cum vitello oui et puluere cardamomi
et croci: Dormiat et quiescat et sic de alijs humectantibus
sicut in letitia et gaudio: Si sterilitas sit ex ventositate
vtatur lauatione facta ex decoctione ameos amomi carui
cimini pulegij calamenti siseleos et vtatur puluere istaruꝫ
spetierum misce cum pipere longo: Et apponantur ea que
consumunt ventositatem per modum emplastri ante ꝛ re
tro: Pessaria suppositoria emplastra suffumigia clisteria ꝛ
balnea ex his fiāt in quibus sit ruta ꝛ semen eius nastur
tium anisum ciminum anetum castoreum agnuscastus et
similia: sumat sepe electuaria calida ꝛ dyagalanga dyaci
minum: ꝛ tangat sepe os matricis cum oleo de costo vel spi
ca ꝛ oleo balsami: ꝛ est melius in quo ponatur aliquid sisele
os ꝛ pulueris peonie: Si autē sterilitas sit propter pingue
dinem matricis tunc pessarizetur cum aurea alexandri
na et tyriaca et sa e et milio ꝛ nuce cipressi ꝛ nitro: torrefiāt

⁊ fiāt pessaria et saccellatiōes: Fiat ieiuniū et dieta subtil' et pauci nutrimēti et exiccatiua: et cōpetit ira tristitia solicitudo vigilie plurime dur⁹ ꝯcubit⁹ et similia: Si vo sterilitas sit ꝓp stricturā orificij matricis balneet̄ sepe cū decoctōe bismalue palee ordei et auene: Fiāt pessaria ⁊ paulatiue igrossent̄ de apio aniso cymio ⁊ melle. Et si fuerit necessariū fiāt multa pessaria de stagno quedā parua: ⁊ q̄dā magna ⁊ īuoluant̄ ī lana ⁊ aragon ⁊ supponant̄: et sint ita grossa ꝙ fiat q̄si q̄dā violētia: Si sterilitas sit ꝓpter nimiā amplitudinē orificij matricis: balneet̄ ī aquis stipticis: vt sunt caude eq̄ne plātagis sumach myrtilloꝝ nucis cipressi masticis thuris galle boli ar: cupulaꝝ glandiū ⁊ similiū: ⁊ ex istis pōt fieri pessariū: Ad idē abluat os vulue ⁊ sedeat ꝑ horam ī aqua calida decoctiōis gallaꝝ nucis cipressi ⁊ gūmi arabici ⁊ imediate remoueat̄ ⁊ exiccet os vulue cū petia linea munda ⁊ ponat̄ circa ipsā vuluā ⁊ circa os ei⁹ petia lini in re que sic fit: ℞ galle nucis musī añ ʒ iiii gar ʒ i vini stiptici aliquantulū: ⁊ ad ignē calefiant: ¶ Notādū ꝙ ea que valēt a proprietate ad cōceptionē ⁊ preparant mulierē ad cōcipiendū sunt semen baucie quādo teritur ⁊ potat̄ cū vino odorifero ⁊ ei⁹ radix comedit̄: ⁊ hoc ꝯtinue vsq̄ ad duos mēses Ad idē det̄ in potu vrina elephantis. valet: n: a proprietate ⁊ mirabilis est ad ipregnationē: Ad idē bibat mulier de rasura eboris: q2 est maximi iuuamenti. Ad idē semen siseleos ⁊ est expertū: ⁊ dat̄ mulierib⁹ fecundia in potu: vt multiplicet generationē: Ad idem in forma pessarij: ℞ ameos teratur ⁊ misceat̄ cum medulla ossis cerui: aut vituli ⁊ supponatur cū licinio vel lana ante horam coitus die primo vel tertio post purgationē menstruoꝝ. Ad idē coagulū leporis q̄n misceat̄ cū butyro cocto ⁊ supponat̄. Ad idē stercus leporis cū oleo ros: mixtum ⁊ supponat̄ cū licinio. Ad idē supponatur succ⁹ peonie femine vel masculi ⁊ misceat̄ cum puluere seminis eiusdē ⁊ est mirabile: Ad idē fiat suppositoriū de felle gazelli masculi ⁊ suppōat̄ cū eo aliquid de testicul' vulpis ⁊ stercoris eiusdem: Ad idē suppositio fellis vulpis ⁊ leporis ⁊ leonis añ pondus tertie ʒ vnius. Ad idē suppositio stercoris leporis: Et notandū ꝙ omnia illa que supponunt̄ in vulua cā impregnationis plus valent in die quarto post purgationē q̄ alijs tꝑibus q̄uis in omnib⁹ valeant tꝑibus: Optimū pessariū est illud qđ fit de oleo de beē ⁊ de oleo balsami ⁊ oleo de lilio: Colliriū bonū fiat de mastice mirra galla castoreo ⁊ oleo nardino. Experimētū quod faciebat gulielm⁹ tempore suo: mundificabat mulierē ante mēstruationē cū aqua mirobal' kebuloꝝ ros: ru: ⁊ dulcorabat ipam cū zuccaro ros: veteri ⁊ dabat de illa aq̄ ʒ iiij: vl' cū vino stiptico rubeo añ diē ꝑ horā ⁊ faciebat sem' vl' bis añq̄ mēstrua accidere̅t ⁊ post purgationē mēstruoꝝ mulier oīb⁹ diebus. v. primis ꝑ vnā horā sedeat ī aq̄ decoctionis ros: ru. gallaꝝ balaustie ⁊ radicis peonie pistatis grosso mō: ⁊ cū exibat de aqua ītrabat lectū ⁊ exiccabat ei⁹ vuluā cū pāno lineo mūdo ⁊ stati imediate supponebat cū cādela vl' licinio de balsamo cū puluere peonie: ⁊ oī die ꝑ mēsē in ortu sol: vl' stomaco ieiuno comedebat ꝺ semie siseleos ʒ ij: vl' ꝑ se vl' mixtas cū ameos: Et ī h̄ iuenit miracl'a plus alijs: Expimētū qđ fecit dña ꝺ laturre tꝑe quo fuit cū dño martio ꝺ laturre ⁊ bñ successit sibi. Prio faciebat tale balneū: ℞ mirtilloꝝ ro: añ lb ß: corticis mandragore lb ß: corticū galle vl' valeriane lb ij. buliāt oīa ista aliquātulū postq̄ fuerit pistata grosso mō cū duab⁹ situlis aque ī qua ferrarij extingūt ferrū ignitum ⁊ ī illa cū fuerit tepida sedeat cōtinue mulier cū fuerit purgata a suis menstruis ꝑ dies: ix: oī sero cū vadit dormitū cū ītrauerit lectū: supponat̄ sibi cādela ītra os matricis q̄ sic fit ℞ olei ro: ʒ i: musci g: vi: ambre pōd⁹ granoꝝ: xx: puluis corticis mādragor' pl'uerizate cū petia lini: ʒ ß: misceāt oīa ista Ultima vero die sui mēstruū aurora diei sumat trifere magne: ʒ ß: cū vino rubeo calido: ⁊ hoc faciebat de quarto ī q̄rtū. oī tñ mense donec ipgnabat̄: q2 absq̄ dubio si fuerit possibile hr̄e filios cū tali hoīe ipregnabit̄: Expimētū aliud ꝓbatū per ipm si possibile fuerit ꝙ medicina ad impgnatōē poterit ꝓdesse hec proderit: ℞ corticis mādragore peonie: agnicasti ro: ru: piperis lōgi cassie lignee añ ʒ ß: pistent̄ grosso modo ⁊ buliāt in vino rubeo odorifero quod sit lb vi: tādiu ꝙ resoluant̄ lb ij: colet̄ ⁊ de illo vino bibat mulier ī aurora diei: ʒ iiij: ⁊ ʒ ß: trifere magne de quarto ī q̄rtū preter q̄ ī dieb⁹ in q̄bus habet mēstrua. deide oī sero cū vadit dormitū preter q̄ in tꝑe mēstruoꝝ sedeat in aqua q̄ sic fit: ℞ lb ij. aq̄ ferrarioꝝ ī q̄ extigunt ferrū ignitū ⁊ ī ea buliāt hec ℞ artimisie papaueris al: corticū mādragore agnicasti ro: ru. peonie ⁊ cassie lignee añ: lb ß: pistent̄ grosso mō: oī sero faciens ipam tepidā ⁊ semper herbe dimittātur in aqua:

¶ De hernia eminentia ⁊ ruptura: ¶ Sillanus:

Circa rubricam est notandum ꝙ hernia est duplex: quēdam inguinalis: ⁊ quedam testiculorum: ⁊ hec est multiplex: quia quedam est ventosa quedam varicosa: quedam intestinalis: ⁊ quedam humoralis. Inguinalis ē tumor apparens ī inguie: Sed hernia testiculorum est tumor apparens in testiculis: ¶ Secundo notandum de causa hernie aut crepature: q2 aut fit propter causas extrinsecas: aut intrinsecas: Si cause fuerit extrinsece vt sunt casus ⁊ percussio aut labor exercitium coitus vox alta: ⁊ hoc post nimiam repletionem: tunc de facili rumpitur syfac: similiter propter cursum laboriosum ⁊ tussim laboriosam: Si propter causam intrinsecam tunc fit inguinalis propter relaxationem syfac: vnde intestina vel zirb⁹ descendunt ⁊ causatur eminentia in loco: sed hernia testiculorum causatur ex ventositate in bursa testiculorum ⁊ aquosa ex aquositate ⁊ carnosa ex carnositate addita testiculis ⁊ verrucosa ex sanguine melancolico replente venas ⁊ fiunt varices grosse: sed intestinalis fit ex descensu intestinorum in bursam testiculorum. sed humoralis fit ex descēsu humorum flegmaticorum: ¶ Tertio notandum de signis. si hernia est ventosa est rugitus ⁊ mouetur ventositas de vna parte ad aliam: et est leuitas respectu aliarum et fit sonitus ad modum timpani: si est aquosa est molities aquosa et cito cedit tactui: si est carnosa videtur testiculus tumefactus sine dolore cū duritie: si vero fuerit varicosa ē dura oblongata ad modum varicum vel rugarum. si fuerit intestinalis reuertitur satis de facili si iaceat supinus. si fuerit humoralis discernitur: quia corpus est repletum sine dolore etiam et cedit tactui et est mollis media inter carnosam et aquosam. Sed differentia inter relaxationē et rupturam est quia cum aliquis ē supra pedes suos et impellit anhelitum versus inferiora: si de facili ad impulsionem anhelitus descendit est ruptura. si non. est relaxatio: Pronosticatio: omnis ruptura de facili curatur a principio precipue ī pueris: varicosa ē difficilis curatiōis: sed ītestial' postq̄ ē antiq̄ videt̄ icurabilis nisi ꝑ cyrurgiā et licet multa ꝓmittant̄ pauca a medicis attenduntur: ¶ Almansor

Quum aliq̄s ī mirach vētris habuerit eminentiā q̄ cū supinus iacuerit ⁊ cū leuiter digitis loc⁹ cōpressus fuerit remouetur ⁊ cum sederit redibit: passio adest que ruptura dr̄: Qui h̄ itaq̄ patit̄ sibi cauere dꝫ ne post cōestionē moueat̄ neq̄ comedat fabas ⁊ hoc ꝑcipue faseolos neq̄ lentes neq̄ olera neq̄ aliquē cibum inflatiuū: Studere etiā dꝫ vt ei⁹ vēter semper sit mollis: Hoc nāq̄ regine possibile ē ipsū euadere dolorē: loco ꝑterea aliq̄ꝺ semꝑ ponen-

dũ ẽ obstaculũ: ⁊ strĩgendus ⁊ ꝓprie cũ se mo-
uere voluerit: Grossus quoqꝫ si fuerit ⁊ vẽtrẽ
habuerit grauẽ nõ dꝫ vti motu: nisi vẽter prius
sub vmbilico ampla cĩgat fascia: Emplastrũ ad
rupturã: ℞. gallaꝝ cipressi partes .ij. myrrhe ci-
peri sansuci gallaꝝ achacie olibãi gũmi arabici ℥
oĩuꝫ añ: partẽ vnã: gũme pri⁹ in vino soluant ⁊
aggregent cũ eis reliq̃: ⁊ sup rupturã egro supio
iacẽte ponant ⁊ strĩgat loc⁹ ⁊ nõ soluat vsqꝫ ad
tres vl' q̃tuor dies. postea egro supio iacente sol
uat: ⁊ illo eiecto de eodẽ emplastro supponatur
ex hoc .n. ꝓhibet ampliari. In ruptura aũt testi
culoꝝ pell' ossei augumẽtat: qđ fit aut ꝓpter vẽ
tositatẽ aut ꝓpter aquã que ibi cõgregat: aut qꝛ
ĩtestina descendũt ad locũ illũ: Si vero ꝓpter ĩ-
testinoꝝ descensuꝫ cõtingat: erit grauis ⁊ dolo-
rosus ⁊ sentiet dolorẽ cũ tãget: Taliter itaque
patiẽs sicut p̃dixim⁹ regend⁹ ẽ ⁊ empl'ꝫ predictũ
supponendũ ẽ ⁊ locus ligatura assidue stringẽ
dus ẽ: Ruptura .n. cũ nõ stringit dilatat ⁊ augu
mentat semꝑ: Si aũt causa aque fiat loc⁹ appa-
ret lucidus ⁊ tersus: huic itaqꝫ cõfert epithiari
epithiate qđ ĩ .c. de idropisi noiauim⁹: Aq̃ vero
ĩ hac egritudie plerũqꝫ petit ĩferiora ⁊ fluit ide:
vnde eger ꝑ aliqđ tẽp⁹ san⁹ efficit sed postea re
dit egritudo: postq̃ꝫ ergo aqua fluxerit curand⁹
ẽ eger ex cauterio ⁊ medicamie acuto: ex hoc .n.
prorsus curabit nec redibit egritudo: de hoc tñ
loqui plus ẽq̃ꝫ hic noster exigat liber: Cũ autez
hec egritudo vẽtositatis causa cõtingat: loc⁹ fri-
candus ẽ ⁊ ex oleo sambucio in quo castoreũ ⁊
euforbiũ dissoluta fuerit iungend⁹: ⁊ ex eodem
itus ĩ virgã guttatim distillandũ ẽ: ¶ Gillan⁹:
¶ Determinat de hernia ⁊ diuidit ĩ duas: Prio põit signa
secundo curam. secunda ibi: (Qui hoc itaqꝫ.) De pria dicit
ꝙ si aliqs habuerit eminẽtiã ĩ mirach vẽtris ⁊ cũ supin⁹ ia
cuerit ⁊ loc⁹ digitis pressus fuerit remouebit: ⁊ cũ sederit re
dibit passio: arguendũ ẽ ꝙ ẽ ruptura ⁊ ꝑ consequẽs hernia:
(Qui hoc itaqꝫ.) Ponit curã prio ĩ generali: secũdo ĩ spãli:
secũda ibi: (In ruptura.) Pria ĩ duas: prio ostẽdit a qb⁹ de-
bet se abstinere. secũdo põit curã ĩ generali: secũda ibi: (Lo
co p̃terea.) De prima dicit ꝙ habens herniã dꝫ se cauere
ne post comestionẽ moueat: rõ patet. Scđo dꝫ sibi cauere
ne cibũ comedat ĩflatiuũ vt fabas faseolos lentes ⁊ silia:
ratio patet: (Loco p̃terea.) Põit curã ĩ generali ⁊ diuidit
ĩ duas. prio facit hoc. secũdo applicat vnũ remediũ: secũda
ibi: (Emplastrũ.) De pria dicit ꝙ loco dꝫ supponi aliquod
obstaculũ vt bracale ⁊ cõstrigi ⁊ ꝓprie cũ vult sermonẽ fa-
cere ⁊ ꝓferre: ratio qꝛ ꝓhibet descẽsuꝫ: De secũda explicat
vnũ remediũ .s. emplm̃: ⁊ põit descriptionẽ: ℞. gallaꝝ cipssi
partes .ij. mirte ciperi sansuci gallaꝝ achacie olibani gumi
arabici partẽ vnã: gũme pri⁹ dissoluant ĩ vino ⁊ aggregent
cũ eis reliqne medicie ⁊ sup rupturã egro iacẽte supino po-
nat ⁊ stringant loc⁹ ⁊ ñ soluat vsqꝫ ad tres vel q̃ttuor dies
rõ patet. hoc emplm̃ ẽ stipticũ ⁊ vnitiuũ partiũ. Ad idẽ: ℞.
gluminis pisciũ: ℥ .ij. colofonie: ℥ .i. ß. picis naualis armonia-
ci añ: ℥ .i. ĩcidant ꝑ frusta ⁊ ĩfundant ꝑ diẽ ⁊ noctem ĩ: ℥ .iij.
aceti albi: ⁊: ℥ .ij. olei de mastice: liquefiãt ĩ patella: colentur
⁊ colature addat masticis thuris boli ar: sanguis draconis
mũmie gumi arabici seis fenugreci subtiliter puluerizato-
rũ añ: ʒ .iij. misce diu agitãdo fiat emplm̃. Ad idẽ. ℞. corticũ
triũ cõsolidaꝝ visci quercini añ: ℥ .ß. masticis olibãi aloes añ:
ʒ .ij. sanguinis dracõis boli ar. gallaꝝ nucis cipressi draga-
ganti subtiliter puluerizatoꝝ: ʒ .ij. misce diu agitando fiat
emplm̃. Ad idẽ: ℞. radicũ triũ cõsolidaꝝ añ: ℥ .ß. masticis: ʒ.
ij. acacie balaustie añ: ʒ .ß. piloꝝ leporis: ʒ .iij. visci quercini.
℥ .i. picis naualis: ℥ .ij. cere noue: ʒ .v. puluerizãda puluerizen
tur liquefienda liquefiant misce oĩa malaxando cũ oleo ro
sato: fiat emplm̃ ⁊ ponat sup loco rupture ⁊ postea bracha-
le desuꝑ liget vt supra. ¶ Notandũ ꝙ ĩ ruptura ista sum-
pta ꝑ os valẽt. Primũ ꝙ patiẽs sumat quolibꝫ die de mane
ĩ potu: ʒ .i. pulueris radicis valeriane cũ vino: Secundũ est
nasturtium integrum admĩstratũ cũ vino. Tertiũ ẽ radix
burse pastoris minutissime ĩcisa admĩstrata cũ vino. Quar
tũ ẽ vinũ cũ đcoctiõe nucis cip: bibitũ: Quĩtũ ẽ pes colũbi
n⁹ ⁊ pes cameleũte puluerizẽt ⁊ potẽt: Sextũ ẽ scrofularia
ĩ potu sũpta: Septimũ ẽ puluis vtriusqꝫ cõsolide dat⁹ ĩ po-
tu. Octauũ ẽ puluis caude eqne ⁊ succ⁹ ei⁹: (In rup.) Põit
curã ĩ spãli. primo põit curã ĩflatiõis testiculoꝝ: secũdo po-
nit curã scđꝫ vnã diuersitatẽ. secũda ibi: (Si vero ꝓpter.)
De pria dicit ꝙ ĩ ruptura pell' ossei augmẽtat vl' ꝑꝑ ventosi
tatẽ vl' aq̃ꝫ vl' ꝑꝑ ĩtestia qñ descẽdũt: (Si vero ꝑꝑ.) Ponit
curã qñ ꝓuenit ꝑꝑ descensuꝫ ĩtestioꝝ. scđo qñ prouẽit ꝑꝑ
aquositatẽ. Tertio qñ ẽ ꝑꝑ ventositatẽ. ꝯa ibi: (Si ãt.) ter-
tia ibi: (Cũ ãt.) De pria dicit ꝙ si ꝯtigat ĩflamatio testiculo
rũ ꝑꝑ descensũ ĩtestioꝝ: erit grauis ⁊ dolorosa ⁊ sentiet do-
lorẽ cũ tanget ꝑꝑ sensibilitatẽ ĩtestioꝝ: ꝯo dicit ꝙ patiẽs ẽ
regend⁹ ꝫ ꝙ dictũ ẽ ĩponẽdo empl'ꝫ supra locũ. deiñ ꝯstri
gẽdo cũ brachali. rõ qꝛ si ñ cõstringit dilatat ruptura. pri⁹
tñ đbẽt ĩtroduci ĩtestia. rõ pꝫ: (Si ãt.) Põit curã qñ est ꝑꝑ
aq̃sitatẽ dicens ꝙ si fiat ꝑꝑ aq̃ꝫ loc⁹ apparet lucid⁹. rõ patꝫ:
ꝯo dicit ꝙ ĩ talib⁹ ꝯuenit epithima dictuꝫ ĩ capitulo đ idro
pisi. Tertio dicit ꝙ aliqñ aq̃ petit ĩferiora ⁊ cõuenit vt fiat
cauterizatio. ratio vt aq̃ nõ redeat iteꝝ. ¶ Notandũ ꝙ in
hernia aquosa prio cõuenit empl'ꝫ vl' fomẽtatio talis. ℞. fi-
seleos cimini añ: ℥ .i. floꝝ camomille melliloti añ. ℥ .i. ꝯquas
sent ⁊ buliãt ĩ: lb .iii. aq̃ quousqꝫ redeat ad: lb .ij. colet ⁊ cuꝫ
colatura tali fiat fomentatio. deide facta fomentatiõe cõ-
petit tale empl'ꝫ stipticũ ĩ radice testicl'oꝝ: ℞. masticis q̃rt.
.i. nucis cipssi. ℥ .ß. dragagãti gumi arabici añ: ʒ .ij. puluerizã
da puluerizent: ꝯquassanda cõquassent: misce oĩa malaxã
do cũ pistello calido ⁊ cuꝫ oleo rosato: fiat instrm̃ ꝑforatuꝫ
ĩ medio qđ possit ĩtrare ꝑ virgã ⁊ ponat ĩ radice testiculoꝝ
qꝛ ꝓhibet ne materia fluat ⁊ illa debẽt põi post cauterium
(Cur autẽ.) Põit curã qñ ẽ ꝓpter ventositateꝫ dicẽs ꝙ lo-
cus ẽ fricãdus cuꝫ oleo sambacio ĩ quo castoreuꝫ ⁊ euforbi
um fuerint dissoluta: ratio qꝛ dissoluit ventositatẽ ⁊ resol-
uit: Secundo dicit ꝙ de eodẽ est distillanduꝫ ĩ virga gutta
tim ⁊ ponat ĩ radice testiculoꝝ: rõ ꝑ idẽ patet. Ad idẽ valet
sacculus de furfure ⁊ cimino bulit⁹ ĩ vino albo. ratio qꝛ re
soluit. Ad idẽ empl'ꝫ hoc. ℞. succi ebuli vini al: añ: q̃rt: ß. fa
rine fabaꝝ: q. sufficit fiat emplm̃. Ad idẽ fiat empl'ꝫ ex ruta
cimino agnocasto calamẽto baccis lauri sansuco ⁊ storace:
rõ pꝫ. Ad idẽ sedeat ĩ aq̃ decoctiõis p̃dictaꝝ reꝝ. Cura her
nie carnose qꝛ rasis nõ põit est: vt in prio mollificet cuꝫ em
plastris ⁊ gũmis ⁊ piguedinib⁹: deĩde applicent emplastra
⁊ vnguenta resoluentia dicta: Sꝫ alio mõ põt curari ꝑ cirur
giã sic scindendo pellẽ cuꝫ rasorio ⁊ excarnando ipaꝫ a car-
nositate ⁊ tunc eleuet tota carnositas cuꝫ suis radicib⁹ ꝯm
ꝙ fuerit possibile: ⁊ postea continuetur pellis cum sutura
⁊ cõfortetur locus ⁊ consolidetur: Cura hernie humoralis

est sicut cura aquose ꝛ ventose ꝛ satis dictū ē de illis.

¶ De podagra sciatica ꝛ artetica. ¶ Sillanus.

Notandū circa rubricā q̄ inueniunt̄ ista nōia gutta artetica podagra ciragra ꝛ sciatica. Gutta ē nomen generale ꝛ ita artetica ad omnē dolorē factū i iuncturis siue pedis siue manuū siue anchaꝝ. Podagra dicit̄ qn̄ materia ē cōpulsa i ligamentis ꝛ lacertis pedū. Cyragra vero quādo materia est cōpulsa i ligamētis ꝛ lacertis manuū. Sciatica vero qn̄ materia fluit ad loca anchaꝝ i loco qui appellat̄ vertebrū: licet etiā sciatica posset fieri ex mala cōplexione. ¶ Secūdo notandū de causis haꝝ passionum q̄ causa aut ē interior aut exterior. Si exterior sicut ē caliditas nimia dissoluens: aut nimia frigiditas condensans: aut ociū nimiū: aut retentio alicuiꝰ quod cōsueuit fluere: aut nimiū exercitiū post saturitatē. aut coitꝰ nimius p̄cipue post repletionē: aut crapula vel nimia repletio cibi ꝛ potꝰ. Si cā fuerit iterior vl̄ p̄uenit ex abundātia hūoꝝ sicut sanguis flegmatis colere m̄lie: siue sint simplices siue ꝯpositi. Aut ex parte mēbri qꝛ rarū lapsum amplū dilatatū in vijs suis aut foraminibꝰ. Aut ex parte virtutis vt qꝛ mēbrū ē debile ꝛ boca natura vt qꝛ filiꝰ podagrici ꝛ hoc p accidēs. ¶ Tertio notandū de signis. si dolor artetic' fuerit sine grauedine ē mala ꝯplexio sine materia. Si āt cū grauedine. ē mala cōplexio cū materia. Signa cū p̄uenit a sanguine sunt color rubeꝰ dolor magnꝰ itēsiuꝰ extēsiuꝰ ꝛ pulsatiuꝰ. vrīa spissa rubea. pulsus magnꝰ plenꝰ qđ magis tp̄e matutinali affligit̄. cōplexio sanguinea. etas adolescētie. vite suauitas. tēpus veris. ꝛ p̄cessit gaudiū ꝛ regimē sanguinē m̄ltiplicās. signa tn̄ debiliter sumūt̄ a colera qn̄ materia ē itus p̄funda. Signa qn̄ p̄uenit a colera sunt dolor acutꝰ penetratiuꝰ multū itēsus. color citrinꝰ. vrīa colorata ꝛ tenuis. egestiōes colerice. pulsus velox tactꝰ calidus ꝛ p̄cipue ꝑticula patiēs ꝛ ē colericꝰ iuuēis q cucurrit ꝛ laborauit ꝛ tēpus ē calidū. s. estas ꝛ p̄cessit regimē multiplicans colerā ꝛ magis affligit̄ hora motꝰ colere. s. hora diei. Signa qn̄ p̄uenit a flegmate sunt dolor modicꝰ ꝛ color nō ē mutatꝰ de quo sit curandū vrina remissa vl̄ spissa. egestio mucillaginosa ꝛ ē tactu frigidus ꝛ ē flegmaticꝰ ꝛ senex. tēpus hyemale ꝛ p̄cessit regimē multiplicatiuū flegmatis ꝛ ē homo mali regimis ꝛ diues. Signa qn̄ p̄ueit a m̄lia lꝫ raro ꝯtingat sunt dolor modicꝰ. patiens extenuatꝰ. vrīa remissa ꝛ tenuis ꝛ ē m̄licꝰ i ꝯplexiōe. tēpus autūnale ꝛ p̄cessit regimē multiplicatiuū m̄lie. Signa qn̄ p̄uenit a vētositate sunt dolor extensiuꝰ sine grauedie ꝛ p̄cessit regimē m̄ltiplicatiuū vētositatis. ¶ Sciēdū circa p̄dicta q̄ i cognitiōe cause decipiunt̄ medici plusq̄ in alijs vbi gr̄a passio iuncturaꝝ erit a materia frigida ꝛ approximabimꝰ frigida. ꝛ iuuabūt. s. stupefaciēdo mēbrū ꝛ dolorē sedādo. ꝛ ex his credimꝰ q̄ cā sit cal'a lꝫ sit fr'ia. sil'r aliqn̄ erit ecōtra. s. cā erit calida ꝛ approximabimꝰ calida ꝛ iuuabunt exalādo. si corpꝰ nō fuerit plectoricū. Et ex hoc credimꝰ q̄ causa sit frigida. lꝫ sit calida. ꝛ sic sumꝰ decepti. Secūda deceptio p̄ueit alicui qꝛ multa materia fluit ad iuncturas ꝛ tunc iducet dolorē magnū ꝛ fiet attractio colere ꝛ sanguis ad locū ꝛ apparebit rubedo ꝛ caliditas exteriꝰ ꝛ credit̄ q̄ materia sit calida cū tn̄ sit frigida. cōsiderēt ergo locꝰ quo ad tactū. ꝛ si cōplexio ꝯsuetudo ꝛ etas ꝛ aer ꝛ tēpus āni cōueniunt i caliditate p̄babile esse videt̄ q̄ materia sit calida ꝛ sic p oppositū q̄ materia sit frigida. Pronosticatio. omnes iste passiones vtplurimū sunt hereditarie ꝛ p̄cipue podagra. Urina spissa multū velut subingalium aut verices sunt cura huius egritudinis. Sciatica ꝛ podagra cū sunt curate de facili p̄pter modicā occasionē reuertunt̄ p̄pter situꝫ mēbri ꝛ latitudinē meatuū ꝛ i alijs iuncturis nō sit. Dolor artheticus nō iducit spasmū qꝛ nō est in cordis ꝛ neruis sed ē in ligamentis. Eunuchi nō podagrizant neq3 claui fiunt. s. q̄tū ex parte coitꝰ sꝫ ex alijs sic. Inter oēs dolores iuncturaꝝ sciaticꝰ dolor ē maior. licet alij dicāt q̄ podagricus. qꝛ fluxus humoꝝ fit maior. ꝛ coartatio ꝛ cōpressio maior. Dolores artethici ducūt i mēbro maciē ꝛ tenuitatem. Dolores iūcturaꝝ frequētiꝰ accidūt i vere p̄pter hūores q tunc mouent̄ q fuerūt aggregati i hyeme. Secūdo plus fiunt i autūno p̄p iordiatione tēporis ꝛ regimis. ¶ Alman.

Cum in iuncturis fuerit dolor ꝛ apa: et locꝰ cū tangit̄ fuerit tactu calidus ꝛ color rubeus: eger si dolet i dextro pede ex dextra manu flebotometur: ꝛ si in sinistro ex dextra est flebotomandus: ꝛ locus ex hoc medicamine ē leniēdꝰ. Epithia: ℞. ros. ru. sandali sau fel sciesmemithe boli armeni apij omnium ptes equales. ex istis i aqua ꝛ aceto dissolutis fiat epithima. psiliū quoq3 aceto ifusuꝫ i carta missum superponatur ꝛ cum tepuerit mutetur ꝛ loco eius aliud superponatur. ¶ Sillanus.

¶ Determinat de passionibꝰ iuncturaꝝ. ꝛ anteq̄ ꝯueniat̄ ad textum: notanda sunt quedā generalia obseruāda i cura haꝝ passionū. Nā si passio sit ex mala cōplexione tantū cōueniunt solū alterantia. ꝛ si ex materia tunc digerat̄ priꝰ deide materia euacuet̄. ꝛ si materia ē simplex ponant̄ simplicia. ꝛ si materia ē cōposita cōponant̄. ꝛ diuersimode secūdū diuersitatē cōponentiū. deinde cōsideremꝰ an materia sit frigida et tunc nō ponemꝰ nimis calida qꝛ materiā traherent ad locum ꝛ resolueretur subtile. S materia sit calida non ponantur nimis frigida. quia condensant materiaꝫ nimis: et hoc nisi cogeret nos vehementia doloris et tunc ponantur repressa et parum morentur. Deinde consideretur de flebotomia. quia non conuenit a principio quia reddit humores fluxibiles nisi materia esset sanguinea. et alia particularia conueniunt. Deinde considerentur medicine laxatiue. quia non dentur fortes a principio. sed si dentur sit hoc in parua quantitate. Deinde considerentur balnea aque dulcis. sed in declinatione possunt fieri sulphurea et ex aqua marina. Deinde considerentur cauteria vnguenta et emplastra quia nullum remedium locale fiat nisi corpore mundificato et bono regimine supposito. nisi malitia accidentis nos cogeret ad hoc. quare stupefacientia ponantur. Deinde confortetur membrum mandans vt non mittat materiam: et membrum cui mandatur vt non recipiat. Deinde diuretica considerētur quia non competunt a principio. quia faciunt materiam fluere ad locum. Deinde considerentur medicamina que imutari debent. Deinde considerentur vomitus. quia mirabiliter iuuāt ante cibum et post Deinde considerentur cibaria que debent declinare ad grositiem ne humor de facili currat ad locum. Hijs generaliter visis rasis determinat de podagra sciatica et artethica: et diuiditur in duas: Primo ponit curam quando fit a caliditate. secundo quando fit a frigiditate. secunda ibi: (Cum autem:) Prima in duas: Primo ponit curam passionis quando est presens: Secundo docet perseuerare ne adueniat. secunda ibi: (In tempore.) Prima in duas. Primo ponit curam quando materia est in fluxu. secundo quando est fluxa. secunda ibi: (Cum autem:) Prima in quattuor. Primo ponit curam per flebotomiam: Secundo per localia. Tertio per medicinam laxatiuam. Quarto per dietam. partes patebunt: De prima dicit q̄ quando in iuncturis dolor affuerit ꝛ apostema vel inflatura ꝛ locus ad tactum fuerit calidus ꝛ color rubeus arguendum est q̄ fit a materia calida. Ratio signorum patet: secūdo pro-

cura dicit ꝙ si dolor fuerit in pede dextro dꝫ fieri fleboto-
mia de brachio dextro: ⁊ si in sinistro de sinistro: rō pꝫ: quia
ꝓhibet fluere sanguinē ad locū euacuādo ⁊ diuertēdo ma
teriā: ¶ Notandū ꝙ i podagra nō cōuenit flebotomia nisi
i sanguinea. aliter enī subtiliat humores ⁊ eos facit fluere ꝑ
corpꝰ: (Et locus:) Pōit curā ꝑ localia ⁊ diuidit̄ i duas ſꝫ ꝙ
duo localia pōit. scđa ibi: (Psiliū:) De prima dicit ꝙ locꝰ ē
epithimandus ex hoc medicamīe: ℞. ros: rub: sandal: fau-
fel flefmemite boli ar: opij an̄ partes equales: ⁊ istis i aceto
⁊ aq̄ dissolutis fiat epithima: rō qꝛ ꝓhibet fluxū repcutien
do. De scđa dicit psiliū i aceto infusuꝫ ⁊ i pānis imissum su
pponat̄: Rō qꝛ alterat malā cōplexionē: ¶ Notandū ꝙ i
podagra calida repitur duplex emplm: Unū qđ ponit̄ cir-
ca locū ad ꝓhibendū fluxū ⁊ dꝫ eē totaliter stipticū: Aliud
qđ ponit̄ supra locū. erit aūt parti dolorū sedatiuū: Primū
emplm: ℞. mirtillorū sumach boli ar: an̄ ʒ. ſ. sandali albi ⁊
ru: acacie: psidie balaustie gallarū an̄ ʒ. i. aque ros: plātagis
an̄ quart: i. olei ros: q̄rt. ſ. aceti: ʒ. i. farine ordei aut lentiuꝫ
q: sufficit: puluerizāda puluerizent̄. misce oīa ⁊ fiat emplꝫ
mediocriter liquidū. Ad idē. ℞. sandal: al. ⁊ ru. amidi. ceru
se lote an̄ ʒ. ij. se. papaueris. ʒ. ſ. cāphore. ℈. i. olei ro. q̄rt. i.
butiri sine sale q̄rt. ſ. mucillaginis se. psilij. ʒ. i. ſ. vitelli duo
rū ouorū agitati. puluerizanda puluerizent̄. misce oīa ⁊ fiat
emplꝫ: Ad idē. ℞. olei ros: quart: i: aceti: ʒ: i: agitent̄ fortiter
adinuicē: vngat̄ enī locus. qꝛ multū dolorē mitigat ⁊ ꝓhi-
bet fluxū humorū: Ad idē: ℞. pulueris iusqami parū calefa
cti supra tegulā ⁊ calidus supponat̄: Ad idē fricet̄ locus cū
aceto tanto. Ad idē lac mulieris mulsum supra locū vel cū
petia valet. Ad idē. ℞. lactis vaccini: lb. ſ: opij: puluerizati
ʒ. ſ. panis siliginis fortiter cōquassati: q. sufficit: fiat empla-
strū mediocriter liquidū. Ad idē si liniat̄ cū sanguine men
struo tollit dolorē: Serapio. Ad idē vngat̄ locꝰ ex oleo ros:
vel de mirto vel de nenufare. Ad idē epithiet̄ locꝰ cū succo
solatri vl̄ sempuiue vl̄ plātaginis vl̄ oibꝰ simul: ¶ Almā.

¶ Uenter p̄terea ex apozimate mirobal: ⁊ her
modactil: soluat̄: Apozima: ℞: mirobal: citri:
ʒ: xv. pulueris turbith fricati: polipodij amborū
an̄: ʒ: iii: sene se: fumiterre: an̄. ʒ: iii: hermodactili
al: se: endiuie se. apij ros: oīū an̄. ʒ: ij. coq̄n: i tribꝰ
libris aq̄ donec ad vnā redeant deide māibꝰ fri-
cent̄ ⁊ colent̄ ⁊ bibant̄ cū zuccari tabarzet: ʒ: x:
Si q̄s aūt apozima fastidiuerit pillas istas su-
mat q̄ i lecto iacentes surgere ⁊ icedere faciūt ⁊
pedibus ambulare: pill: q̄ nō valentes incedere
faciunt surgere: ℞. aloes: ʒ. i. scamonee q̄rt. ℈ i.
rosa. ru: tritarū sextā: ʒ. i. hermodactili albi. ʒ: ſ. i
formētur ex eis pille q̄ erunt dos. i. Eger vero
nutriat̄ ex cibis frigidis ⁊ stipticis ⁊ abstineat a
vino ⁊ confectionibꝰ q̄ ex melle fiunt ⁊ carne.
Cū aūt apatis calor generit ⁊ eius iflāmatio: ex
his q̄ calorē apatū r̄soluūt reliqas curet̄: Quorū
vnū: ℞: cerā i oleo d̄ lilio resolutā cui admiscea
tur mucillago fenugreci ⁊ se: lini: deide terant̄
simul dōec vniātur ⁊ fiat ex eis epithia: ¶ Sil:

¶ Ponit curā ꝑ medicinā laxatiuā. ⁊ diuidit̄ i duas scđm
ꝙ duo pōit: Secūda ibi: (Si q̄s aūt.) De pria dicit ꝙ ven-
ter dꝫ solui ex decoctiōe mirobalanorū ⁊ hermodactilorū
Et ponit descriptionē: ℞. mirobal: citrinorū: ʒ: xv. pulueris
turbith fricati polipodij: an̄: ʒ: iii. hermodactili albi seis en
diuie seis apij ros: ana: ʒ: ij. sene seis fumiterre: an̄: ʒ: iiii: co-
quant̄ i. iii. lb. aque donec ad vnā redeāt. deinde manibus
fricent̄ ⁊ bibat̄ cū zuccari tabarzet: ʒ: x. qꝛ euacuat coleraꝫ
De scđa dic̄ ꝙ si q̄s n̄ valꝫ sumere medicinā p̄dictā i forma
d̄coctiōis sumat pillas q̄ faciūt surgere ⁊ ābulare n̄ valētes
Et pōit d̄scriptionē. ℞: aloes: ʒ: i. scamōee q̄r: ptē: ʒ: i: ro: ru:
tritarū: vi: ptē: ʒ. i: hermodactili albi: ʒ: ſ: cōficiāt̄ ex his pille
q̄ erūt dos: i. pilla: rō vt supra. ¶ Notādū ꝙ si peccet cole-
ra sine alio humore ꝯpetit priꝰ digestiuū hoc: ℞. endiuie:
M: iii: ros: ru: q̄rt: ſ: oīm sandal: ʒ: i. zuccari al: lb: i: fiat siru:
clarificatus vsq; ad q̄rt: v. Pōt fieri laxatiuū tale. ℞. ele-
ctuarij d̄ succo ros: ʒ: v: vl̄: ʒ: ſ: qđ est appropriatū iuncturis
Ad idē: ℞: caricarū piguiū. ʒ: i: vel: ʒ. ſ. vuarū passarū munda
tarū: ʒ. v: cortic. mirobalano. citrinorū ifusorū ꝑ noctē i deco-
ctiōe p̄dictorū: ʒ: i: fricent̄ de mane fortiter ⁊ colent̄ ⁊ cola
ture addat̄ electuarij de succo ros. ʒ. ij. fiat colatura vsque
ad q̄rt: i: ⁊ det̄ i aurora: (Eger vero:) Ponit curā ꝑ dietā di
cens ꝙ eger dꝫ nutriri ex cibis frigidis ⁊ stipticis: Rō qꝛ ra
tione stipticitatis claudūt vias ⁊ rōe caliditatis reprimunt
colerā: Scđo dicit ꝙ dꝫ abstinere a vino ⁊ ꝯfectionibꝰ de
melle ⁊ carne. rō qꝛ talia multiplicāt colerā: ¶ Notanduꝫ
ꝙ potꝰ pōt esse aq̄ ordei vl̄ aqua decoctiōis prunorū vl̄ aq̄
frigida cū vino granatorū: (Cū aūt apatis:) Ponit curā q̄n
materia ē fluxa dicēs ꝙ vbi calor remissus fuerit tūc admi
stret̄ ea q̄ resoluūt: rō qꝛ signū est ꝙ materia ē fluxa. Ꝑo po-
nit d̄scriptionē: ℞. cerā i oleo d̄ lilio resolutā cui admisceat̄
mucillago fenugreci ⁊ se. lini. deide terant̄ simul donec mi
sceant̄: fiat iunctio: Rō qꝛ mollificat ⁊ resoluit: Ad idē. ℞.
florū camomille melliloti an̄: quart. ſ: ros: ru: ʒ. i. se. fenugre
ci se: lini an̄: ʒ: ij: furfuris pugillū: i: ꝯquassent̄ ⁊ bulliāt i lb.
ij. aq̄ dulcis quousq; redeant ad quart: iii: colet̄ ⁊ colature
addat̄ aceti albi: ʒ. ſ: ⁊ fiat fomētatio: Ad idē emplꝫ factuꝫ
ex semine fenugreci seie lini aneti masticis icorporati cum
maluauisco decocto ⁊ mūdificato a ligno iteriori ⁊ pistato
cū hijs addant̄: ʒ: ij. vnctuositatis vl̄ piguedīs anatis anse-
ris ⁊ galline. hec enim sedant dolorem ⁊ resoluunt absque
attractione: ¶ Almansor:

¶ In tēpore aūt sue icolumitatis ⁊ ꝓprie circa
tēpꝰ in quo egritudo euadere cōsueuit ⁊ q̄ꝫ ma
xime i vere assuescat flebotomia ⁊ ventris solu
tione ⁊ ex his que colerā expellūt ru: Et a potu
vini abstineat: ⁊ a comestiōe eorū q̄ ex melle cōfi
ciunt̄ ⁊ a carne: ⁊ sint eiꝰ cibaria acetosa ⁊ stipti
ca et his silia ex his que ifrigidāt: Mēbra aūt q̄
hanc cōsueuerit icurrere passionē minꝰ solito la
borē pati assuescāt: ⁊ p̄cipue cū tēpꝰ iuasionis ti
met̄ ⁊ cū corpꝰ fuerit plenū ⁊ vene plene ⁊ fuerit
diu ex quo neq; minutꝰ neq; solūtꝰ fuerit: ¶ Sil:

¶ Docet preseruare a podagra vt nō eueniat Primo per
euacuationē: Scđo ꝑ dietā: Scđa ibi: (Et a potu vini) De
pria dicit ꝙ tēpore sue sanitatis ⁊ p̄cipue illo tēpore quo cō
sueuit egritudo sua venir̄ ⁊ maxīe i vere dꝫ vti flebotomia
⁊ euacuatiōe ꝑ secessuꝫ cū eis q̄ euacuāt colerā: ratio qꝛ cuꝫ
istis materia euacuat̄ q̄ si retineret̄ faceret podagrā: (Et a
potu:) Docet p̄seruare ꝑ dietā dicēs ꝙ dꝫ cauere a vino ⁊
ꝯfectionibꝰ de melle ⁊ similiter a carne. ratio qꝛ multipli-
cant materiā que esset cā podagre: Secūdo dicit ꝙ ciba-
ria debēt eē acetosa ⁊ stiptica ifrigidatiua: Rō qꝛ non sunt
apta ad fluxū. Tertio dicit ꝙ mēbra q̄ ꝯsueuerūt icurrere
egritudinē hāc debēt fatigari minus solito ⁊ p̄cipue cū ꝯtīu
git tēpus iuasionis ⁊ cū corpus fuerit plectoricū ⁊ vene ple
ne: ⁊ diu fuerit ꝙ nō fuerit flebotomatꝰ nec euacuatꝰ: Rō
qꝛ motus calefacit illa membra: ¶ Almansor:

¶ Cū āūt cū dolore iuncturaꝝ neqȝ calor neqȝ rubor i colorē fuerit: fueritqȝ eger frigidꝰ ꝯplexionis ⁊ locꝰ tactu sētit frigidꝰ: i pricipio curatiōis eꝰ pillēe maiores ꝺ hermodac: satiriō meisabara omniū añ: ʒ: v: ierapi: ʒ: x: cologntide cētau: minōꝝ añ: ʒ: v: euforbiȷ: ʒ: ij: turbith: ʒ: x: sectarigi idi: ʒʒ: sinapis pipis castorei oīȝ: ʒ: i: iformentur ex eis pillēe ex qbꝰ a duabꝰ: ʒ: ⁊: ß: aut iii: sumatē: he nanqȝ pillēe valde cōferūt: qr ñ valētes surgere icedere faciūt: Epithbia ad podagrā frigidam ℞: castorei storacis ligde euforbiȷ myrrhe aloes acbatie oīuȝ ptes eq̄les ex his oībꝰ vino veteri admixtis fiat epithbia: Cū itaqȝ dolor qeuerit succurratē patiēti ex distillatiōe mīte aq̄ calide ab alto ⁊ iunctio fiat ex oleo ꝺ lilio: Et emplīm de bdelio molli ⁊ storace ac fenugreco ⁊ seīe lini ⁊ armoniaco supponatē: Q ꝺ h mō cōficiatē: armoniacū ⁊ bdeliū i vino veteri resoluantē ⁊ alia oīa eis admisceantē ex qbꝰ fiat emplȝ ⁊ supponatur: Hec nanqȝ egritudinis spēs ē q̄ i lapidis duritiē transit ⁊ reddit mēbra ⁊ iuncturas fungis similia: Quapp hanc habēs passionē a fastidio ⁊ ab aq̄ frigida ⁊ a cibis grossis abstineat ⁊ a frequēti ebrietate custodiatē: eiqȝ p̄cipiendū vt dūȝ sanus ē motu vtatē: ⁊ a coitu abstīeat p̄cipue cū satur fuerit neqȝ balneū igrediatē neqȝ exercitetē post comestionē: vinū preterea vetus ⁊ purum bibat: eis quoqȝ dū sanus ē vtatē que vrinaȝ prouocare consueuerunt. ¶ Gillanus.

¶ Ponit curā podagre ꝓueniētis a materia frigida ⁊ diuiditē i duas. Prio pōit curā p medicinā. Secūdo p dietā: secunda ibi: (Hec nanqȝ.) Pria i duas. prio ponit curā p euacuationē. secundo p localia: Secunda ibi. (Epithbima..) De prima dicit q vbi cū dolore iuncturaꝝ nō fuerit calor neqȝ rubor ⁊ eger fuerit frigide cōplexiōis ⁊ ad tactū sentitē frigus: arguendū ē q a frigiditate: Secūdo dicit q ꝓ cura debent dari pillēe de hermodactilēe maioribꝰ q̄ fiunt: ℞. hermodactilos satirion meisabara ⁊ ē spēs titimali: añ: ʒ: v: ierepi: ʒ: x: cologntide centauree minoris añ: ʒ: v: euforbȷ ʒ: ij: turbith: ʒ: x: sectaragi idi: ʒʒ: sinapis pipis castorei añ. ʒ. i. formētur pillēe. ⁊ dosē. euiꝰ ē a: ʒ. ij: vsqȝ ad: ʒ. iii. Ponit iuuamentū qr he pillēe faciūt surgere nō valētes ābulare: Rō qr euacuant materiā flegmaticā: ⁊ cū hoc hñt stipticitatē ⁊ claudūt vias ne hūores possint descēdere: ¶ Secūdo notādū q antēq fiat talis euacuatio ꝯuenit digestiuū hoc: ℞. saluie primule veris yue añ: M: i. zuccari albi: lb: i: fiat sirupꝰ clarificatꝰ pfecte vsqȝ ad q̄r: v: ⁊ cō uenit materia existēte i fluxu. Sȝ materia existēte fluxa cōueniūt syrupꝰ talis: ℞. acori gēciane añ. ℥. ij. aristol: ro: ℥: i: ypericon saluie yue primule veris herbe arthetice folioꝝ lauri camedreos camepitheos: añ: M: i. anisi maratri se. peonie añ. ℥. i. seīs basiliconis cinamōi añ: ℥. ß. ligritie rase vuaꝝ passaꝝ mūdataꝝ añ: ℥. i. vtriusqȝ sticados floꝝ āthos añ: ℥: i. aceti sqlitici: ℥: i. mellēe. lb. ß. zuccari q̄rt: iii: fiat syrupꝰ clarificatꝰ vsqȝ ad lb: i: ß: Sȝ laxatiuū fit tale: ℞. turbith bene gūosi iteriꝰ ⁊ exterius: ℥: ß: hermodactiloꝝ elēcōꝝ: ʒ: ij: diagridij: ʒ: ß masticis: ℈: ß: zuccari: ℥: i. fiat puluis ⁊ dosē q̄rt. pars pulueris vna vice. ⁊ potest fieri i pillēis: Ad idē ℞. pillēaꝝ arteticaꝝ: añ: ℥: i. misce ⁊ formentē pillēe ad q̄ntitatē ciceꝝ ⁊ dentē: ʒ: iii: i introitu lecti: Ad idē pl̄uis hermodactiloꝝ alboꝝ mūdatoꝝ: ʒ: ij: turbith: ℈: i. dyagridij: g: iiii: ʒʒ: ℈: ij: zuccari. ʒ: ij: icorporētē ad inuicem. (Epithbia.) Pōit curā p localia: Et prio pōit vnū locale qñ mā ē i fluxu: Scđo admistrat localia materia iā fluxa: scđa ibi. (Cū itaqȝ.) De pria dicē q ad podagrā frigidā valȝ epithbia hoc: ℞. storacis ligde castorei eufor. mirrhe aloes oīuȝ añ ptes eq̄les: ⁊ ex eis oībꝰ cū vīo veteri mixtis fiat epithbia ¶ Notādū q i podagra fria ꝯpetit duplex emplȝ: Primū dȝ poni circa locū doloris ⁊ dȝ eē emplīm stipticū. ℞. nucis cipressi mirrhe masticis thuris añ: ℥. ß: gūmi arabici dragaganti añ: ʒ. iii: aq̄ saluie: lb. ß. aq̄ rosē: ℥. i: aceti: ℥. ß. farie nucis cip̄ssi: q. suffic: misce oīa priꝰ tñ puluerizata ⁊ fiat emplȝ mediocriter ligdū ⁊ pōt pōi supra locū facta euacuatiōe: Aliđ emplȝ dȝ poni supra locū qđ ē mitigatiuū sedatiuū ⁊ resolutiuū: ℞. mucillagis fenugreci se: lini añ: ℥: i: butiri sine sale quar: ß: olei sisamini olei rosē. añ: ℥: ij: cineris radicis caulīuȝ ℥: ß: cere q: suffic: fiat emplīm vlē vnguētū. Ad idē valȝ sacculus ex semie lini ꝯquassato q sacculꝰ sit bullitꝰ i aq̄ ⁊ fortiter ꝯpressus: Ad idē vȝ emplȝ de stercore vaccino recēti: ⁊ ē expimentū rusticoꝝ: Ad idē: ℞. fenugreci ꝯq̄ssati: ℥: ß: aceti quar: i: bulliātē diu simul ⁊ i fine decoctiōis addatē mellē q̄r: ß: ⁊ fiat emplīm ex radice ꝑpentarie melle ⁊ stercore capraꝝ Ad idē q̄ttuor vitella ouoꝝ bñ agitata pl̄ueris hermodactili: ʒ: iii: misce ⁊ fiat emplȝ. (Cū itaqȝ.) Pōit curā qñ mā ē fluxa dicēs: Prio q cū dolor fuerit remissus fiat distillatio ab alto cū aq̄ calida: rō qr resoluit ⁊ mollificat. Scđo vȝ iunctio fcā ex olō de lilio: Tertio dicit q vȝ emplȝ de bdelio molli ⁊ storace ⁊ se: fenugreci ⁊ se: lini ⁊ armoniaco ⁊ fiat hoc mō. armoniacū ⁊ bdeliū i vino veteri dissoluantē ⁊ cū eis alia misceantē ⁊ fiat emplīm: Ad idē. ℞. armoniaci oppoponacis galbāi distēperatoꝝ i aceto añ: ℥: i: picis naualē q̄rt: ß. misce malaxādo cū oleo costio fiat emplȝ ⁊ extēdatē supra coriū. Ad idē vȝ fomētatio aq̄ dulcis cū decoctiōe vulpis itegre: Ad idē vȝ fomētatio aq̄ sulphuree naturaliter vlē artificialiter talis: Ad idē ℞: folioꝝ maiorāe rute ana: M: i: floꝝ anthos floꝝ camomille vtriusqȝ sticados añ: ℥: i. conquassentē ⁊ buliātē i aqua cū qua fiat fomētatio. Ad idē olīm vulpinū: olȝ costinū oleū vipaꝝ: Ad idē ℞: diaculō quar: i: malaxetē cū oleo costio ⁊ extēdatē supra coriū: Vel ℞: fecis olei ꝺ seīe lini mucillagis fenugreci piguedis anatis medulle cruris vituli olei de radice cucume: asini piguedis gallīe armōiaci oīȝ añ: paꝝ dissoluatē armōiacū cū aliq̊ oloꝝ ⁊ cū cera qđ sufficit: fiat vnguētū. Ad idē balneū si ꝯcoquatē vulpis i olō: Ad idē euaporatio cū decoctiōe de sticados: Sciēdū q oīa valēt euacuata materia cū clisteribꝰ medicis ⁊ vomitu q mlētū valȝ i hoc casu: (Hec nanqȝ.) Pōit curā p dietā dicēs q dȝ abstiere a fastidio ⁊ ab aq̄ frigida ⁊ a cibis grossis ⁊ frequēti ebrietate: Rō qr augēt materiā: Scđo dicit q dū ē sanꝰ dȝ vti exercitio: Rō qr exiccat ⁊ resoluit. Tertio dicē q dȝ abstiere a coitu: Rō qr ꝺbilitat iūcturas ⁊ facē lubricare materiā ⁊ ipaȝ reddit aptā ad fluxū: Quarto dicē q nō dȝ igredi balneū: Rō qr dissoluit: Quito dicit q ñ dȝ se exercitare post comestionē: rō: pȝ: Sexto dicē q vinuȝ dȝ eē puꝝ ⁊ ātiquū. rō qr calefacē ⁊ exiccat ⁊ resoluit ⁊ dȝ fieri i ꝺclinatiōe: Septio dicit q dȝ vti ꝓuocātibꝰ vrinā. Rō qr supfluitas reumatica expellitur p vrinam: ¶ Almansor:

¶ Dolor vero q sciaticꝰ vocatē ē q ab ancha per corā totā vsqȝ ad genu i lōgitudinē ꝓtēditē: qñqȝ ēt i lōgitudie ad virge similitudinē extensue: per crus vsqȝ ad pedē descendit: ⁊ tūc si i cōplexione dñatus fuerit calor ⁊ i vria rictura ex basilica ma

nus eiusdem partis prius minutio facienda est deinde ex sciatica. ¶ Sillanus:

¶ Ponit curã sciatice passionis: ꝛ diuidit̃ i duas: Prio facit hoc: secũdo docet p̃seruare a tali passiõe. secũda ibi: (Taliter p̃terea:) Pria i duas: prio põit curã qñ fit a materia calida: secũdo qñ fit a materia frigida: secũda ibi: (Si autẽ.) De prima dicit ꝙ dolor sciaticus est ille q ab ancha ꝑ coxã totã vsq3 ad lõgitudinẽ extendit̃ ꝑ crus vsq3 ad pedes per silitudinẽ virge: Secũdo dicit ꝙ si fuerit i ꝯplexiõe dñiu3 caloris ꝛ vrina tincta: arguendũ est ꝙ fit a caliditate: Tertio ꝑ cura dicit ꝙ prio d3 fieri flebotomia de brachio eiusdẽ partis. deide d3 fieri ex sciatica: Rõ q2 flebotomia pria plus diuertit q̃ꝫ euacuet ꝛ scđa plus euacuat. ¶ Almansor

¶ Si aũt egri cõplexio frigida fuerit ꝛ color fuscus sepe ꝓuocãdus ẽ vomit⁹ ex apozimate rafani cũ sirupo acetoso: Coxa quocꝫ ac pedes. ꝛ crus ex oleo i quo castoreũ ꝛ euforbiũ ꝛ storax sint resoluta iungant̃ assidue. ¶ Sillanus:

¶ Ponit curã qñ fit a materia fria: diuidit̃ i duas. Primo põit curã ꝑ medicias: Scđo ꝑ cauteriũ: secũda ibi: (Si egritudo:) Pria i duas: prio, ponit curã qñ dolor nõ ẽ mãsiuus: secũdo qñ ẽ mãsiu⁹: secũda ibi: (Dolor i coxa.) Pria i duas: primo ponit curã ꝑ vomitũ: Secũdo ꝑ vnũ locale: secunda ibi: (Coxa quoq3:) De pria dicit ꝙ si ꝯplexio egri fuerit frigida ꝛ color fusc⁹ arguẽdũ ẽ ꝙ fit a frigiditate: Rõ p3. Secũdo dicit ꝙ ꝑ cura d3 vomitũ ꝓuocare cũ decoctiõe rafani ꝛ sirupo acetoso. Rõ q2 diuertit materiã ꝛ euacuat multũ ideo val3 i passionib⁹ mẽbroꝝ iferioꝝ ꝛ d3 fieri euacuatio cũ pillˡis fetidis ꝛ hermodactilˡ: (Coxa quoq3.) Põit curã ꝑ vnũ locale dicẽs ꝙ coxa ꝛ crus debẽt iungi cũ oleo in quo castoreũ euforbiũ ꝛ storax sint dissoluta. Rõ q2 resoluit materiã sciatice passionis: Et sciẽdũ ꝙ solũ cõuenit materia existente fluxa ꝛ nõ qñ materia ẽ i fluxu: ꝛ pri⁹ ꝯpetũt mollificatiua vt sit apta materia ad resoluendũ: Ad idẽ vngat̃ loc⁹ ex oleo de lilio vel de spica vel de costo vel de vulpino: vel de laurino: Ad idẽ emplastret̃ loc⁹ vel ancha cum emplˡo facto ex maluauisco ꝑparato ꝛ faria fenugreci ꝛ seminis lini mixtis ꝛ icorporatis cũ butiro ꝛ cũ piguedinib⁹ auiũ: Ad idẽ vngat̃ loc⁹ melle ꝛ puluerizet̃ semẽ nasturcy: q2 aufert dolorẽ: Serapio. ¶ Notãdũ ꝙ materia existẽte i fluxu d3 iungi loc⁹ oleo ros̃: vel mirtio vˡ de absinthio fortiter calido tãgendo locũ cũ pẽna suauiter: Ad idẽ loc⁹ epithimet̃ cũ succo solatri ꝛ sempuiue ꝛ absinthy: Ad idẽ emplastret̃ loc⁹ cũ eisde3 herbis decoctis ꝛ pistatis ꝛ icorporatis cũ faria seis fenugreci seminis lini ꝛ ordei cũ aliquo predictorum oleorum: Ratio patet. ¶ Almansor:

¶ Q: si dolor i coxa mansiu⁹ fiat: eger ex almuri nabati ꝛ baurach clisterizet̃ ꝛ ex enemate acuto qđ i: c: de appoplexia noiauim⁹: Colliriũ quocꝫ ex cyclamie ꝛ colognida factũ supponat̃: ꝙ eo vsq3 fieri cõuenit donec eger excoriationẽ icurrat: ex ea eni dũ accidit plerũcꝫ cõseqt̃ sanitas: si aũt passio iueterauerit: sinapis sumat̃ ꝛ cũ fimo colũbino eiusdẽ quãtitatis terat̃ ꝛ ex apoziate ficuũ cõficiant̃ ex qbus coxe empl3 supponat̃: qđ tã diu dimittat̃ donec i loco vesice plene aqua fiant ꝛ scidant̃ ꝛ fluat aq̃ que i eis ẽ ꝛ vaporet̃ locus cũ aqua calida. deiñ eger ꝑ aliquot dies qescere dimittat̃: ꝛ si nondũ sanitati restitutus fuerit ad hãc eandẽ curã redeundu3 ẽ: Q: si egritudo valde mãsiua fuerit ꝛ lõgi tẽporis ꝛ timetur ne vertebrũ resiliat: aut egressus fuerit: loc⁹ ex instrumẽto qđ rote assimilat̃ cauterizãdus ẽ: ꝛ itẽdat̃ cũ coctura sup caput anche apđ coxe pricipiũ ponẽda: hui⁹ idẽ rei sermociatio isti⁹ nostri opis metas trascẽdit. Taliter p̃terea patiẽs i tẽpore sospitatis vomere cõsuescat ꝛ soluere ventrẽ ꝛ regimẽ subtiliare ꝛ a cibis grossis ꝛ frequẽti ebrietate abstinere: ¶ Sillanus:

¶ Ponit curã qñ dolor ẽ mãsiu⁹: prio facit hoc: Scđo qñ ẽ ãtiqu⁹: secũda ibi: (Si aũt.) Pria i duas: prio põit curã ꝑ clistet̃. secũdo ꝑ suppositoriũ. Secũda ibi: (Colliriũ quocꝫ) De pria dicit ꝙ si dolor in coxa fuerit mansiuus eger debet clisterizari: ex almuri nabati ꝛ baurach ex clisteri acuto de quo dictum est i capitˡo đ appoplexia. Ratio quia talia clisteria distrahũt ꝛ euacuãt materiã flegmaticã grossã: De secũda dicit ꝙ d3 supponi colliriũ factũ ex ciclamie ꝛ colognida ꝛ debẽt talia fieri donec eger icurrat excoriationẽ: qm̃ aliqñ seqt̃ sal⁹. (Si aũt.) Põit curã qñ hec passio ẽ ãtiq̃ dicẽs prio ꝙ si hec passio fuerit ãtiq̃ d3 sumi sinapis cũ fimo colũbio eiusdẽ q̃titatis ꝛ teri ꝛ cõfici cũ decoctione ficuũ ꝛ fieri ẽpl3 ꝛ suppõi: Tertio dicit ꝙ tã diu đbẽt dimitti donec vesice sint i loco ꝛ aq̃ ipleãt̃ ꝛ scidant̃ ꝛ fluat aq̃: rõ p3: (Q: si egritudo.) põit curã ꝑ cauteriũ dicẽs ꝙ si egritudo fuerit mãsiua ꝛ lõgi tpis ꝛ timet̃ ne vtebrũ egrediat̃ foras: aut fuerit egressũ loc⁹ ẽ cauterizãd⁹ cũ instrumẽto qđ similat̃ rote ꝛ ponat̃ supra anchã: q2 ꝯsumit materiã existẽtẽ iter vtebrũ ꝛ pixidẽ: Et subdit ꝙ hoc nõ ꝑtinet ad hũc locũ. (Taliter.) Docet p̃seruare a dicta passiõe dicẽs ꝙ existẽtes i tpe sanitatis debẽt vti euãtiõe ꝑ vomitũ ꝛ ꝑ secessũ ꝛ subtiliat̃ regimẽ ꝛ abstiere a cibis grossis ꝛ a frequẽti ebrietate: Ratio patet.

¶ De gibbositate. ¶ Sillanus.

Notãdũ circa rubricã ꝙ triplex ẽ gibbositas: q̃dam fit versus ꝑtẽ iteriorẽ q̃dã versus partẽ posteriorẽ seu exteriorẽ qđ ꝯtigit vt pˡrimũ: q̃dã fit v̉sus vtrãque. s. ãteriorẽ ꝛ exteriorẽ dextrã ꝛ sinistrã: ¶ Scđo notãdũ ꝙ cã gibbositatis ẽ duplex. s. itriseca ꝛ extriseca: Extriseca: vt cas⁹ ꝛ ꝑcussio: Intriseca fit qm̃ ligam̃ta spõdiliũ colli ꝛ spatulaꝝ relaxant̃: aut iplent̃ a materia currente illuc: Uel ꝑꝑ apa natũ i loco: vˡ ꝑꝑ vẽtositatẽ mouẽtẽ ꝛ iplẽtẽ ipa ossa ꝛ faciẽtẽ r̃silir̃ đ loco vˡ ꝑꝑ spasmũ. đ ianitiõe: ¶ Ter. notãdũ ꝙ signa gibbositatˡ ꝑꝑ r̃laxationẽ sũt g̃uitas ꝛ mollificatio corꝑis ꝛ r̃gimẽ p̃teritũ: Signa qñ fit ꝑꝑ apa sũt dolor i dorso siue i loco antecedẽs cũ febrib⁹ acutis ꝛ magnitudo pulsus: Signa ꝑꝑ vẽtositatẽ sũt q2 ifirm⁹ sẽsit cõmotionẽ ꝛ tẽsionẽ ꝑ lõgũ tẽp⁹ i dorso antecꝫ veniat gibbositas Signa qñ ꝑꝑ spasmũ đ ianitiõe sũt q2 appet i corꝑe ꝯsũptio ꝛ extenuatio: Pronosticatio: gibbositas post ei⁹ cõfirmationẽ a q̃cũq3 cã cõtigat ñ põt curari: S3 i pricipio sic: Si gibbositas vẽit ꝑꝑ asma ꝛ tussim iterficit ãte iuuẽtutẽ iuxta afforismũ sexte ꝑticˡe: q̃cũq3 ex asmate gibbosi fiũt: Gibbositas q̃ fit versus iferius est mortalis. ¶ Almansor:

Cum gibbositas fieri icipit pillˡe maiores de hermodactilˡ dãde sunt ꝛ oleũ đ rasim cũ apoziate de seibus sepe sumẽdũ: loc⁹ quoq3 ex oˡo sambacio i quo storax liqda ꝛ castoreũ ꝛ euforbiũ resoluta sint frequẽter insigendus ꝛ a cibis frigidis ꝛ grossis abstinendũ: Aqua ẽt calida i q̃ cocta sunt mẽtastrũ ꝛ sansucus ꝛ sticados arabic⁹ ab alto sup locũ distillãda ẽ: deiñ freq̃ns fricatio ꝛ iunctio ex oˡis cali-

dis faciēda ē. Qꝛ si is q hanc patitur egritudinez puer fuerit balneum solūmodo ꝛ inunctiones sufficiunt ex his que diximus. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā gibbositatis q̄ fit ꝑꝑ relaxationē. Scđo pōit curā ei⁹ q̄ fit ꝑꝑ apa. Scđa ibi. (Si aūt.) Pria ī q̄ttuoꝛ. primo pōit curā laxatiuā: secūdo ꝑ iunctionē. Tertio ꝑ dietaz Quarto ꝑ embꝛocationē ꝛ vnctionē. ꝑtes patēt. De pria dicit ꝙ cū gibbositas īcipit ō̄bēt fieri dari pill'e ō hermodactilis. Rō qꝛ euacuāt materiā flegmaticā q̄ ē cā relaxatiōis. Ad idē pill'e fētide vel cochie. De secūda dicit ꝙ ē sumēdū oleū ō pentadactil' cū decoctiōe ō seminib⁹. (Loc⁹.) Pōit curā ꝑ vnctionē dicēs ꝙ loc⁹ ē vngendus ex oleo sambacio ī q̄ stoꝛax ligda ꝛ castoꝛeū ꝛ eufoꝛbiū sint dissoluta. Rō qꝛ talia dissoluūt ꝛ subtiliāt materiā flegmaticā. Ad idē ēpl'm qđ fit de bdelio oppoponaco armoniaco ꝛ serapio dissolutis ī vino mixtis ꝛ īcoꝛpoꝛatis cū piguedinib⁹ auiū ꝛ farina fenugreci ꝛ seīs lini: (Et a cibis.) Ponit curā ꝑ dietā dicens ꝙ ē abstinēdum a cibis frigidis ꝛ grossis. rō pꝫ. (Aqua ēt.) Ponit curā ꝑ embꝛocationē ꝛ inunctionē dicēs ꝙ aqua in qua decocta sunt sansuc⁹ mentastrū sticados arabicū debꝫ distillari ab alto supꝛa locū. Rō qꝛ calefacit ꝛ resoluit. Secundo dicit ꝙ post dꝫ fieri fricatio foꝛtis ꝛ frequēs īunctio ex oleis calidis. Tertio dicit ꝙ si ille q patit̄ hāc egritudinē fuerit puer balneū solū ꝛ vnctiones ex his q̄ dicta sunt sufficiunt sepenumero absq͡ꝫ alys medicinis. ¶ Almansoꝛ.

¶ Si aūt cū gibbositas īcipit affuerit febꝛis a ꝑdicto regīe oīo abstinēdū ē: sꝫ apozia ex herbis factū cū cassiaf. ī potu ē tribuēdū. Flebotomia quoq͡ꝫ ex basilica faciēda ē: ꝛ empl'a vehementia loco superponēda sunt. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā qn̄ fit ab apate vl' qn̄ ē febꝛis. ꝛ dīdit̄ ī duas Pꝛio pōit curā ī generali. Scđo in spāli. scđa ibi. (Sꝫ apozima.) De pꝛia dicit ꝙ si fuerit febꝛis qn̄ gibbositas incidit ꝛcetera. est abstinendum a pꝛedicto regimīe quia calefacit (Sꝫ apozia.) Ponit curā ī speciali. ꝛ diuidit̄ ī tres. pꝛio ponit curā ꝑ medicinā. Secūdo ꝑ flebotomiā. Tertio ꝑ vnū locale. secunda ibi. (Flebotomia.) Tertia ibi. (Et empl'a.) De pꝛia dicit ꝙ dꝫ dari ī potu cassia fist. cū decoctiōe herbarū frigidaꝝ. rō pꝫ. qꝛ euacuat leniēdo ꝛ alterādo. De secūda dicit ꝙ dꝫ fieri flebotomia ex basilica. rō qꝛ diuertit ꝛ euacuat. De tertia dicit ꝙ empl'a sunt supponēda loco. ¶ Notandū ꝙ ī pꝛīcipio dꝫ vngi loc⁹ ex ol'o ros. vl' mirtino ꝛ emplastrari loc⁹ ex ros. mirtis sandal. ꝛ faria oꝛdei ꝛ sil'ibus. In declinatiōe vngat̄ loc⁹ cū oleo de camomilla vel aneto vl' de lilio ꝛ ponat̄ supꝛa locū empl'z factū ex maluauisco ꝑparato faria fenugreci ꝛ se. lini piguedinib⁹ auiū. s. anseris anatis ꝛ galline. ꝛ vltimo possunt addi ꝑꝑ maioꝛē resolutionē ꝛ foꝛtificationē loci armoniacū bdeliū oppopōacū dissoluta ī oleo de camomilla ꝛ mixta cū alys reb⁹ deiñ ꝯfoꝛtēt spōdiles posterioꝛes ꝛ ossa pectoꝛis cū ligaturis plumaceol' ꝛ substētacul' factis ex stupa madefacta ꝛ pecys īuolutis ī albumīe oui positis ꝛ locatis sup empl'z dictū. Ponant̄ postea astelle foꝛtiter ꝯpꝛesse vt bñ teneāt ne spōdiles possint āpli⁹ dislocari. ¶ Secūdo notādū ꝙ si gibbositas fiat a vētositate. cura ē vt a pꝛīcipio ꝓcedat̄ cū reb⁹ carmīnātib⁹ vētositatē ꝛ special'r post purgationē. vl' cū pill'is fetidis vl' de hermodactil'. supꝛa locū ponat̄ empl'z factū ex pullegio calamēto oꝛigão carui cimino faria lupinoꝝ seīe lini ꝛ fenugreci mixtis ꝛ īcoꝛpoꝛatis siml'. Sil'r armoniacū cū oleo de costo vel ō lilio bñ mollificatū ꝑfecte opat̄ ī hoc: qꝛ resoluit vētositatē ꝛ ossa suis ꝓpꝛys locis firmat exiccādo loca lesa Vltīo ponat̄ empl'z qđ fit ex sinapi stercoꝛe colūbino ꝛ ficub⁹ siccis ꝛ īcoꝛpoꝛatis siml'. ꝛc.

¶ De varicibus. ¶ Sillanus.

Notādū circa rubꝛicā ꝙ varices sunt vne grosse virides vel nigre plene sanguīe melācolico inuolute sup crus apparentes ꝛ hoc fit cā varicū. Signa sūt manifesta ad sensum. pꝛonosticatio. Varices non bene recipiunt curam. ¶ Almansoꝛ.

Cum vene grosse ꝛ plene ꝛ diuerso mō curuate ꝛ virides in crure apparuerint egritudo q̄ vitis vocat̄ adesse significat̄ Hec aūt egritudo frequenti⁹ accidit his q multū pedib⁹ laboꝛare cōsueuerūt ꝛ q cibaria q̄ colerā nigrā generant sepe sumunt. ¶ Sillan⁹.

¶ Determinat de varicibus. ꝛ diuiditur ī tres. Pꝛimo docet cognoscere varices. Secundo ostendit a quibus magis accidunt. Tertio ponit curā. scđa ibi. (Hec autē.) Tertia ibi. (In pꝛīcipio) De pꝛia dicit ꝙ vbi vene grosse ꝛ virides plene ꝛ diuersimode curuate in crure apparuerit. signū est ꝙ sunt varices. De scđa dicit ꝙ hec egritudo frequēti⁹ accidit consuetis itinerare vl' ferre onera ꝛ frequēter vtētibus cibarys multiplicantibus melancoliam. ¶ Almansoꝛ.

¶ In pꝛīcipio itaq͡ꝫ curatiōis hui⁹ passionis basilicā minuere cōuenit. Et ventrē ex his q̄ colerā educūt nigrā soluere quoꝝ mētionē fecimus ī. c. de m'lia. hec aūt sepe faciēda sunt. Et ab oīb⁹ a q̄bus m'liaz patiētes custodiunt̄ ī hac egritudine abstinendū. Postq͡ꝫ vero hoc regimē diu adhibitū fuerit ex venis quas ī crure apꝑuisse diximus minutio fiat: a q̄bus sanguis tā diu fluere dimittat̄ donec quicq̄d ī eis ē euacuet̄. Deide huiusmōi patiēs colerā nigrā expellētib⁹ vtat̄ ꝛ ex basilica minuatur ꝛ caueat sibi ab omnib⁹ q̄ coleram generant nigrā. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā varicū. Et pꝛio qn̄ sunt ī pꝛīcipio. Scđo qn̄ sunt ī declinatiōe vel ī ꝓcessu. secūda ibi. (Postq͡ꝫ vero.) pꝛima in tres. pꝛio pōit curā ꝑ flebotomiā. secūdo ꝑ medicinā laxatiuā. Tertio ostendit a q̄b⁹ ē abstinendū. scđa ibi. (Et venter.) Tertia ibi. (Et ab omnib⁹.) De pꝛia dicit ꝙ ī pꝛincipio cōueniēs ē facere flebotomiā de basilica. rō qꝛ ꝓhibet ne fluat sanguis ad ꝑtes īferioꝛes. De scđa dicit ꝙ ꝯueniēs ē soluere ventrē cū euacuātib⁹ soluētib⁹ mel'iam de q̄b⁹ dictū ē supꝛa. c. de mel'ia. Subdit ꝙ ista sepe sūt fiēda. rō patꝫ (Postq͡ꝫ vero.) Pōit curā qn̄ ē ī ꝓcessu dicēs ꝙ si passio sit in ꝓcessu fiat flebotomia ex venis q̄ sūt ī carne tātū ꝙ euacuet̄ totū qđ ē cōtētū ī eis. rō qꝛ materia existēte fluxa ꝯuenit euacuatio ꝛc. Scđo resumit quoddā dictū dicēs ꝙ patiens vtat̄ euacuātib⁹ mel'iaz ꝛ fiat flebotomia a basilica ꝛ abstineat a m'tiplicātib⁹ m'liaz. ¶ Notādū ꝙ aliq sūt vtētes cauterio. Sꝫ si fiat dꝫ fieri in vena supioꝛi a qua oēs alie oꝛiunt̄ ꝑm lōgū. deiñ dꝫ empl'z stipticū supꝛa cauteriū poni ꝛ supꝛa alias venas ꝯuenit empl'z factū ex farina lupinoꝝ cū aq̄ decoctionis tamarisci: aut empl'm de fimo capꝛino ꝛ vino ꝛc.

¶ De elefantia. ¶ Silan⁹.

Notādū circa rubꝛicā ꝙ elefantia ē duplex: q̄dā est large dicta: vt q̄dā īflatio manuū vel pedū a q̄cūq͡ꝫ re causet̄: siue a ꝑcussiōe: siue a casu: siue a fluxu humoꝝ: ꝛ de tali nō determinat qꝛ de facili curat̄. Alia ē elefantia ꝓpꝛie dicta ꝛ causata ab hūoꝛe multū grosso flegmatico vel melācolico viscoso ībibito ī poꝛositatib⁹ pedū vel manuūz ꝛ sic pꝫ cā. ¶ Scđo notādū ꝙ signa elefātie ex sanguīe melācolico grosso sūt caliditas loci ad tactuz. tenebꝛositas ī co

lore. aspitas loci ꝛ aliqd ex eminētys ꝛ exit᷒ sanguis nigri
ex locis cruris vel pedis. vrīa spissa ꝛ tenebrosa ꝛ vsus rerū
generātiū sāguinē grossū: Signa elefātie ex flate veheme
ter grosso sūt grossitudo cruris ꝛ pedis absqꝫ rubedine ꝛ in
tēsa aspitate loci ꝛ tact᷒ loci videt̄ frigid᷒ absqꝫ calitate ad
min᷒ itēsa ꝛ ñ hꝫ eminētes pustulas vt supior: pronosticatō
postq̄ꝫ fit māsiua nō curat̄ sꝫ i pricipio bn̄ pōt curari: ¶ Al:

HEc passio postq̄ꝫ mansiua fuerit incu-
rabilis est: Cum autem incipit: si ei sub
ueniatur ꝛ vt debet medicata fuerit aut
sanatur aut manet sic nihil addens: ¶ Silla:

¶ Determinat de elefantia ꝛ diuidit̄ in duas. Prio oñdit
qñ ē curabil' ꝛ qñ icurabil'. Secūdo pōit curā: scōa ibi: (Cū
ergo.) De pria dic̄ ꝙ postq̄ꝫ hec passio fit māsiua: ē icurabi
lis: Rō qr. ꝑꝑ antiqtatē illi᷒ morbi debilitat᷒ ē calor natu-
ralis pedū q erat debilis: Silr qr talis passio fit ex hūorib᷒
grossis ifiltratis. nō de facili remouibilib᷒: scōo dicit ꝙ si fu
erit i pricipio ꝛ medicet̄ vt oꝫ vel curat̄ vl' ꝓhibet̄ ei᷒ angu
mētatio: rō qr tūc vt᷒ ē fortis ꝛ iuuat̄ ꝑ mñdicias: ¶ Almā.

¶ Cū ergo pedis grossities augeri videt̄ ꝛ co-
lor obfuscari: vene quoqꝫ q̄ vites vocant̄ appa
rere ceperit: eger quotidie cōgēdus ē vomere ꝛ
custodiēdus ab ambulatiōe ꝛ statiōe ꝛ vēter vo
mitu ꝑcedēte ex pillis maiorib᷒ de hermodacti
lis soluēdus ē: dein̄ ad vomitū redeundū p᷒ illō
hoc quoqꝫ mltotiēs fieri oꝫ: Eger ꝑterea a cibis
grossis ē abstinēdus: ꝛ tibia a calcaneo icipiēdo
sursum vsqꝫ ad genu strigēda: añ tñ cōstrictionē
epithimāda ē ex aloe ꝛ mirrha ꝛ achatia ꝛ ypo
qstidos ꝛ alumine cuꝫ aceto forti dissolutis: ex
basilica quoqꝫ man᷒ cōtrarie partis minutio fa
ciēda ē: neqꝫ erect᷒ stet nisi pes strict᷒ ligat᷒ fue-
rit neqꝫ epithima vllo mō dimittat: vomitu quo
qꝫ frequenter vtat̄. Qꝫ si paruū intercesserit spa
tiū a precedenti vomitu ꝛ apperit qescere vapo
ra ipm cū seminib᷒ cauliū ꝛ sticados arabico ci
nere de vitib᷒ ꝛ lupinis ꝛ mētastro ꝛ stercore
caprino ꝛ farina fenugreci ꝛ liniat̄ ēt ex aqua ci
neris ꝑ spatiū vni᷒ diei: aut duoꝝ. Ipe eni hui᷒
egritudinis maximam resoluit partem adqꝫ le-
uiorem reddit. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā ꝛ diuidit̄ i sex: Prio pōit curā ꝑ vomitū: Se
cūdo ꝑ secessū: Tertio ꝑ dietā: Quarto ꝑ ligaturā: Quito ꝑ
flebotomiā: Sexto ꝑ vaporatiōes. ꝑtes patebūt: De prima
dicit ꝙ vbi grossities pedis videt̄ augeri ꝛ color obfuscari
ꝛ vene q̄ dicunt̄ varices apparere ceperit. tūc eger cogēd᷒
ē vomere: rō pꝫ: Scōo dicit ꝙ oꝫ cauere a deābulatiōe: rō
pꝫ qr ē cā flux᷒ humoꝝ iferi᷒. De secūda dicit ꝙ oꝫ fieri so-
lutio vētris cū pill'is de hermodactil' maiorib᷒ ꝛ hoc facto
pri᷒ vomitu. rō qr euacuāt materiā flegmaticam ꝛ mel'icaꝫ
grossā: De tertia dicit ꝙ eger oꝫ se abstinere a cibis grossis
rō pꝫ: De quarta dicit ꝙ tibia a calcaneo icipiēdo vsqꝫ ad ge
nu strigēda ē. ratioē: qr ꝓhibꝫ ne hūores descendāt. Sub-
dit ꝙ āte ꝯstrictionē ꝛ ligaturā oꝫ epithiari ex aloe mirrha
accatia ypoqstidos ꝛ alumīe vl' bolo ar. cū aceto forti disso
lutis: rō qr ꝯstringit ꝛ ꝓhibet fluxū materie ad iferiora: De
quīta dicit ꝙ ē fiēda flebotomia man᷒ cōtrarie partis ꝛ hꝫ
qñ ē i pricipio: ꝛ sit a sanguīe melācolico: Ideo qr diuertit.

secūdo dicit ꝙ nō debēt stare sup pedes: rō qr hūores de-
scēdunt: Tertio dicit ꝙ oꝫ vti frequēter vomitu: rō pꝫ: De
sexta dicit ꝙ euaporatio oꝫ fieri cū decoctiōe cauliū stica-
dos arabico cinere de vitib᷒ ꝛ lupinis ꝛ nitro ꝛ stercore ca-
prino ꝛ faria fenugreci. ꝛ liniant̄ etiā ex aq̄ cineris ꝑ spatiū
vni᷒ diei vl' duoꝝ. rō qr resoluit ꝛ exiccat. Ad idē valꝫ si pes
vl' crus frequēter teneat̄ i stufa sicca facta ex lenib᷒ resol-
uentibus: sicut sunt ebulus laurus ruta ꝛ similia:

¶ De vlceratiōe renū q̄ exteri᷒ fit i cute. ¶ Sillanus.

NOtādū ꝙ vlcera renū sūt duplicia. qdā itriseca fa
cta i substātia renū vl' i lacertis eoꝝ q vocant̄ lūbi
ꝛ de istis dictū ē supra. Alia sunt extriseca ꝛ sūt ma
nifesta sensui ꝛ de istis ꝓsequit̄ rasis. ¶ Almansor.

QUm aliqs lōgo tpe supin᷒ sup dorsum
iacet loca renū plurimūqꝫ rubent ꝛ ma
la ibi fiunt vlcera. ¶ Sillanus

¶ Notandū ꝙ ras hic determinat de vlcerib᷒ exteriorib᷒
renuꝫ. ꝛ diuidit̄ i duas. Prio assignat cās generationis eo-
rū. Secundo pōit curā: scōa ibi: (Cuꝫ ergo:) De pria dic̄ ꝙ
cuꝫ aliqs lōgo tpe iacet supin᷒ supra dorsuꝫ loca renuꝫ fiūt
rubea ꝛ fiunt ibi vlcera: ratio patet: ¶ Almansor.

¶ Cū ergo loca ista rubere cū augmēto visa fue
rit miliū siue panicū aut folia salicis sub eo ster-
nenda sunt: ꝛ ipse i die multotiēs ē eleuādus: lo
ca quoqꝫ q̄ rubēt aqua ros: sup niuē infrigidata
rorāda sunt ꝛ flabellāda: Qꝫ si calor perseuera-
uerit iponat̄ epithima de alubrati qd̄ i: c: de apa
tib᷒ noiauim᷒: Et si vesice ꝛ vlcera ibi exorta fu
erit ex vnguēto de cerusa curentur: ¶ Sillan᷒:

¶ Pōit curā ꝛ didit̄ i duas. prio pōit curā ruboris apparē
tis añ vlceratione. scōo pōit curā vlceratiōis. ꝭa ibi: (Et si.)
De pria dic̄ ꝙ vbi loca apparuerit rubere miliū vl' panicū
vl' folia salicis sūt sub ea sternēda: rō qr alterāt malā ꝯplo-
nē: De ꝭa dicit ꝙ loca ꝑdicta sūt rorāda aq̄ ros ꝛ flabellan
da: pꝫ: Scōo dicit ꝙ si calor ꝑseuerauerit oꝫ appōi epithia
dictū i. c. d̄ apatib᷒: pꝫ: Ad idē vꝫ vngtm̄ al. gal. vl' vngtm̄ po
puleō: vl' folia vitis ifusa i aq̄ ros. vl' folia salicis. Ad idē fru-
stra cucurbite similiter ꝛ lamina plumbea perforata: (Et
si.) Pōit curā vlceratiōis dicēs ꝙ si vesice ꝛ vlcera sūt orta
debēt curari cū vngtō d̄ cerusa: rō pꝫ qr ꝯsolidat.

¶ De dolore q fit i mēbris manifestis. ¶ Sillanus.

NOtādū circa rubricā ꝙ dolor i extrēitatib᷒. s. mani
b᷒ vl' pedib᷒ pōt cāri vl' a cā exteriori vel interiori,
sicut a causa vel percussione ꝛ similibus. Si ab ite
riori vel a mala ꝯplone cū mā vl' sine mā. Cū mā vt calida
vl' frigida: Cū apate vl' sine apate vl' a solutiōe ꝯtinuitatis.
Ad ꝓpositū Ras pōit curā qñ fit dolor a mā cal'a vel fria.
Scōo nota ꝙ doloris ꝓueniētis a mā cal'a signa sūt rube-
do calor prurit᷒ ꝛc. Et si sit cū duritie ꝛ tumore loci apā cali
dū futuꝝ significat. Sꝫ signa qñ fit a cā frigida sūt priuatio
rubedis ꝛ caliditatis ꝛ stupor ꝛ fuscedo ꝗuitas ꝛ formicatō
Hec cū affuerit palisiꝫ vl' mortificatiōeꝫ significāt caloris.

QUm dolor i manu aut i pede fit: eger in
terrogād᷒ ē si ex ꝑcussiōe hoc ei accidit
aut si aliqd sup ipꝫ mēbꝝ cecidit: aut si
sup ipꝫ diu iacuit: aut si ꝯtigit ex cā extrīse: Sil:

¶ Determinat d̄ dolore q fit i mēbris extrēis. s. i pedib᷒ vl'
manib᷒ ꝛ diuidit̄ i duas: Prio docꝫ iuestigar̄ qñ fit a causis
exteriorib᷒. ꝭo pōit curā qñ fit a cā itriseca. ꝭa ibi: (Si aūt.)
De pria dic̄ ꝙ vbi dolor fit i māu vl' pede oꝫ iterrogari eger
si accidit ex ꝑcussiōe vl' si aliqd cecidit supra mēbꝝ vl' si diu

iacuerit supra mēbꝝ sic ꝑuenit a cā extrīseca. ¶ Almāsor:

¶ Si aūt ab exteriori cā nō cōtigerit: loc⁹ dolēs cōsiderādus ē an sit magis rubeus q̄ꝫ reliquum corp⁹ aut nō: si: n: toto corpore rubicūdior fuerit ex cali apatis medicamie curādus erit: ꝛ si mēbrū neqꝫ fuerit calidū neqꝫ rubeū: sed iam quotidie obfuscaꝫ ꝛ siccaꝫ aq̄ cal'a ab alto sup ipm distillāda ē ꝛ ex oleo ꝛ cera resoluta iungēd⁹ ꝛ dimittendus sic donec dolor sedeꝫ. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā prio qn̄ fit a cā calida: Scdo qn̄ fit ab exiccatiōe mēbri: Tertio pōit curā qn̄ fit a materia frigida. Scda ibi: (Et si:) Tertia ibi: (Qꝫ si:) De pria dicit q̄ si dolor non fiat a cā exteriori dꝫ ꝯsiderari loc⁹ dolēs an sit rubicūdior reliquo corpe: qꝛ si sic dꝫ curari ex medicamie apatis calidi: s: cū oleis frigidis ꝛ olo ro: vel viol: ꝛ silib⁹: ¶ Notādū q̄ in tali cāu conuenit flebotomia: ꝛ si dolor fuerit i pedibus fiat flebotomia de manibus ꝛ econuerso. (Et si): Ponit curam qn̄ fit ex siccatione dicens q̄ si mēbrū n̄ fuerit rubeū vel calidū sꝫ quotidie obfuscaꝫ ꝛ exiccaꝫ dꝫ distillari aqua calida ab alto. Ratio qꝛ humectat deinde vngere ex oleo ꝛ cera dissoluta patet ꝛc̄. ¶ Almansor:

¶ Qꝫ si loc⁹ grossior videaꝫ ꝛ tactu ēt frigidior sentiaꝫ frequēter erit fricādus ꝛ aq̄ cal'a i qua sansuc⁹ ꝛ camo: ꝛ sticados arabic⁹ cocta fuerit ab alto vt diximus sup ipsuꝫ erit distillanda ꝛ ex oleo de Keiri citrio iungendus: Regimē quoqꝫ subtiliandū erit. Ipse vero vtaꝫ exercitio ꝛ i balneo sudet si aūt ista nō suffecerit vēter ex his solnaꝫ q̄ hūiditates educūt. Mēbrū ꝑterea si tactu sētiꝫ frigidum fricetur prius ꝛ deinde iungatur ex oleo costino ꝛ sambucio ꝛ oleo de been tepidis ꝛ his silib⁹: Qꝫ si ista nō suffecerit ex vnguētis q̄ i capitulo de paralisi nominauim⁹ iungendus erit donec sanetur: ¶ Sillanus:

¶ Pōit curā qn̄ dolor fit a materia fria. ꝛ diuiditur i tres: Prio pōit curā ꝑ q̄dā localia. scdo ꝑ euōnē: Tertio iterato ꝑ localia: Sa ibi: (Si aūt:) Tertia ibi: (Mēbꝝ.) Pria i duas: Prio pōit curā ꝑ duo localia: So ꝑ dictā. Sa ibi. (Regimen.) De pria dicit q̄ si loc⁹ appareret grossior ꝛ ad tactū frigidus erit sepe fricādus vt fiat rarificatio poroꝝ deinde dꝫ fieri embrocatio ex aq̄ decoctiōis camom: sansuci ꝛ sticados arabici: rō qꝛ resoluit materiā friaꝫ: secūdo dicit q̄ dꝫ iungi cū oleo de keyri citrio. Ad idē ex oleo costio vel de lilio ꝛ silib⁹: rō pꝫ. De Sa dicit q̄ regimē ꝛ dieta dꝫ subtiliari quo ad q̄ntitatē rō pꝫ: vt calor natural' reddaꝫ potētior ad resoluēdū: secūdo dicit qđ dꝫ vti multo exercitio. Rō quia calefacit ꝛ resoluit. Tertio dicit q̄ dꝫ sudare i balneo: ratio patet: (Si aūt.) Ponit curam ꝑ euocationē dicens q̄ si ista modo dicta non sufficiant debet fieri euacuatio cum medicinis euacuantibus materiam flegmaticaꝫ verbi gratia cum pillulis de hermodactilis vel fetidis vel medicamine turbith: (Membrum vero:) Ponit iterato curam per localia dicens q̄ si membrū sentitur frigidū debet fricari: deinde iungi ex oleo costino ꝛ sambucino ꝛ de been ꝛ similib⁹ Secūdo dicit q̄ si nō sufficit debet inungi cum vnguentis de quibus dictum est in capitulo de paralisi donec sequaꝫ sanitas: Ratio quia sunt fortioris virtutis:

¶ Explicit nonus liber Almansoris: cum expositione domini Sillani de papia:

¶ Incipit tabula capitulioꝝ noni libri Almansoris per ordinem cartarum:

FINIS

¶ Incipiunt recepte magistri Petri de Tusignano super nono Almansoris.

IN descriptione recepta-
rum coueniētiū ɔgrue nono Almansoris ta
lis ordo seruet᷑. Primo in vniuersali dicē
tur digestiua hūoꝝ tam simplicia q̄ʒ com-
posita. Secūdo dicētur euacuatiua illoꝝ
appropriata tā simplicia q̄ʒ cōposita. Ter-
tio dicet᷑ digestiuū cuiuslibet hūoris ⁊ illi⁹ eductiuū siml'.
Quarto ponent᷑ doses solutiuoꝝ. Quīto dabit᷑ modus
ꝑparatiōis eoꝝ. Sexto dicet᷑ medicie simplices appropria
te mēbris nr̄i corpis digestiue ⁊ solutiue cuiuslibet hūoris
⁊ ducētia v̄tutes eaꝝ ad mēbra ꝑticularia. Septīo dicent᷑
soluētia simplicia ⁊ ɔposita a determinatis mēbris. Octa
to dicent᷑ medicie mēbroꝝ ꝑticulariū calefactiue ⁊ ifrida-
tiue tā simplices q̄ʒ ɔposite. Nono icipiā ponere curā cuius
liber egritudinis iuxta ordinē auctoris adēdo ɔtinue aliq̄s
ꝓprias ⁊ ꝑticulares receptas vtiles ⁊ exptas. Decimo gra
duabo medicias vsitatas adēdo aliq̄s ꝑticlares opatiōes
eaꝝ ⁊ expōnes q̄rūdā cōmuniū vocabuloꝝ i medicina.

¶ Tractatus prim⁹ ō digestiōe hūoꝝ. Digerētia coleraz.

Medicine simplices digestiue col'e sunt hec viola: rosa
endiuia: lactuca: sempuiua: portulaca: citrulus: cucurbita:
seia cōia fria: s. cucurbite melonis: cucumeris ⁊ citruli: sāda
lus: spodiū: cāphora berber⁹ iusqām⁹: scariola: epatica: ca-
pillus veneris: aqua: acetum: succus granatorum: ⁊ succi
frigidi. papauer lentigo aque nenufaris ⁊ similia.

Cōposita digerētia colerā cōia. Sirup⁹ acetosus simplex
⁊ cōposit⁹: oxizachara sirup. violat⁹. Sirup⁹ rosat⁹. Julep
rosat⁹ ⁊ violat⁹. Sirup⁹ de endiuia. Sirupus de nenufare.
Sirup. de fructibz. Et siles sirupi dant᷑ cū aq̄ cal'a simplici
vl' cū decoctiōe simpliciū ꝑdictoꝝ. Et q2 zuccaꝝ paꝝ tēdit
ad calitatē q2 q̄si tēpatū ē i calitate ⁊ fritate ⁊ zuccaꝝ ru. ē
calidū in ᵒ gradu ⁊ iō siru. oēs ⁊ maxie debentes digerere
col'am fiūt cū zucc. al. ⁊ bono ⁊ nō cū ru. Et pōt de nouo cō-
poni tal' sirup. ℞. endiuie lactuce portulace aā. M. i. iiii. se-
minū frigidoꝝ aā. ʒ. ß. papaueris al. ʒ. ij. floꝝ violaꝝ berbe-
roꝝ florū nenufaris rosaꝝ ru. aā. ʒ. i. zuccari lb. i. fiat sirup⁹
q̄ ē satis alteratiu⁹. Et si veles hr̄e aliq̄ʒ subtiliationē cū ß
adde radices acori caparoꝝ anisi feni. maratri se. basilicōis
⁊ silia. Pōt fieri ēt sirup. digestiu⁹ colere ēt ⁊ eductiu⁹ illi⁹
vt videbit᷑ i tertia pte pricipali ifra. Ali⁹ siru. optim⁹. ℞. se.
cōiuz. iiii. frioꝝ. ʒ. ij. floꝝ violaꝝ nenufaris rosaꝝ ru. aā. ʒ.
endiuie scariole lactuce aā. M. i. sumitatū papaueris al. ʒ.
ß. vini granatoꝝ. ʒ. iiii. zuccari q. suffi. acetoset᷑ cū aceto vini
granatoꝝ ⁊ fiat sirup. Ali⁹ ⁊ breuior. ℞. sirupi violati. ʒ. i. si
rup. rosati. ʒ. ß. vl' sirupi endiuie vl' sirupi nenufaris vel ace
tosi simplicis. ʒ. ß. vl' ozoizacare. ʒ. ß. dent᷑ vt supra. Nota q̄
sirup. vbi ponit᷑ multū acetū subtiliat ⁊ iō q̄n vis alteratio-
nē ⁊ subtiliationē vtere eo. Et quāto acetum ē magis ace-
tosum ⁊ de subtiliori vino ⁊ potētiori tāto magis subtiliat.

¶ Digerētia flegma. Medicie simplices digestiue fleg-
matis sūt pulegiū origanū calamētū saluia maiorana mē-
ta saturegia ꝑpillū ruta gnq̄ʒ radices. s. radix feni. apy pe-
trose. spagi brusci seis anisi fenicl'i bedeguar ysop⁹ pip. ʒʒ.
gariofil'. capillus veneris mel acetū sgliticū sglla. Et pn̄t q̄
si enumerari medicie oēs cal'e ⁊ sicce. sed gr̄a breuitatis di-
mittant᷑ ⁊ sufficiāt. Medicie cōposite flegmatis dige-
stiue sūt oxi. simplex ⁊ ɔpositū mel ro. oximel sgliticū. Si
ru. ō eup. siru. herodis c⁹ ōscriptio hec ē. ℞. sglle. lb. i. se. fen.
ʒʒ. anisi piretri ysopi. ciamōi gariofiloꝝ costi acori aā. ʒ. i.
pipis amomi cimini aā. ʒ. ij. dauci leuistici ameos cordume
ni. aā. ʒ. x. aceti fortis. lb. i. ß. mell'. lb. ij. hec oia ifundant᷑ in
aceto ⁊ buliāt ad sufficiētiā ⁊ postea cola ⁊ addat᷑ supra di
ctū mel dispumatū ⁊ spēs ponāt᷑ i sacculo ⁊ vsui reseruētur

Valet q̄n flegma ē grossū valō. Valz ēt ydromel ōscriptōe
mesue. Et siru. ō calamēto: et siru. ō prasio: hic ēt ē siru. cōis
⁊ bon⁹. ℞. gnq̄ʒ radicū radices raf. aā. ʒ. ij. se. apy. ʒ. ij. se. fe.
anisi petro. carui thimi epithimi aā. ʒ. ß. seiuz cōiuz frigido
rū aā. ʒ. i. ß. scolopēdrie capilli vene. aā. M. i. florū boragis
rosaruz viol. aā. ʒ. i. cū bono zuccaro fiat sirup. Dāt᷑ isti siru
pi cū aq̄ calida vl' cū ōcoctiōe ꝑdictoꝝ simpliciū. ¶ Dige-
rētia mel'az. Medicie simplices digestie mel'ie sūt borago
buglo. thimū epithimū capar⁹ tamarisc⁹ scolopēdria vinū
aromaticū balneū dulce gaudiū ligritia pasule polipodiuz
gramē camedreos cuscute asarū gētiana lupin⁹ acor⁹ spica
nardi agn⁹ castus amigdale amare lupl'i fumusterre sicla ci
corea rosmarin⁹ pes locuste ⁊ ē spēs zedoarie semē rāfāi cā
cer marinus nigella pipinella ⁊ his silia. Cōposite sunt iste
oximel sgliticū mel ro. Siru. aceto. simplex ⁊ ɔposit⁹. Sir.
ō fumoterra ⁊ aly. Et hic sirup. maxie vz i digōne mel'ie fa
cte ꝑ adustionē. ⁊ cū eo ml'tos curaui a q̄rtana seq̄nte alias
febres. ℞. cal'edule. i. cicoree lauēdule. i. āthos pipicle lupu
loꝝ gnq̄ʒ foly trifoly ligue arietis capilli vene. ēdiuie cū su
is radicib⁹ bora. fumiterre radicis bug. ⁊ floꝝ bora. ⁊ fumi
terre epatice bedeguar q̄rcl'e maio. ⁊ minor. corticū radicū
caparoꝝ r̄cētiū corticū radicū tamari. scolopē. cū radicib⁹
aā. ʒ. ij. prunoꝝ sebestē aā nūro. xv. sene cuscute timi epithi-
mi feni. aā. ʒ. ß. ligri. passulaꝝ sticados aā. ʒ. ij. ꝑdicta buliāt i
aq̄ simplici lb. vi. vsq̄ʒ ad mediū. demū col'et᷑ ⁊ collature ad-
dat᷑ succi bugl. succi prunoꝝ dulciū aā. lb. i. ß. dissoluāt᷑ i eis
zuccari lb. ij. mell'i rof. lb. ß. ⁊ fiat sirup. Et ex hys simplicib⁹
ml'tos potes sirupos ɔponere ⁊ ꝑdicti sirupi dari ōbēt cū aq̄
calida vl' cū ōcoctiōe ꝑdictoꝝ. Et nota q̄ thim⁹ ⁊ epithim⁹
nūq̄ʒ ōbēt pōi i ebulitiōe cū alys reb⁹ q2 v̄tutes eoꝝ exirēt
i fumos sz q̄n ōcoctōes facte sūt ōbēt appōi cū ōcoctōe ⁊ cū
māib⁹ bn̄ fricari malaxādo. ⁊ p̄io mō v̄tutes remanebūt in
ōcoctiōib⁹. Al'm solutiuū. ℞. pl'ueris. bn̄dicte. ʒ. i. exule er
modactiloꝝ. aā. ʒ. ij. aloes. ʒ. ij. masticis.

¶ Tractat⁹ scōus ō solutiuis. Soluētia coleram.

Solutia simplicia. col'e aloes scamo. absinthiū eupatoriū
lupul⁹ mirob. citri. fumusterre. reubar. aq̄ casei succ⁹ ro. ca
siafi. viola tamari. pruna māna psiliū esula cap. ve. basce vo
lubil' succ⁹ viol. ⁊ hys silia. Cōposita. el'm ō suc. ro. pill'e cu
iuslibz materie dyagridiate. ⁊ nota q̄ medicie vsitate ɔposi
te purgātes col'az ēt alios hūores purgāt. Mr̄ ꝑcedētes ma-
gistri vidētes sil' colerā cōiter dn̄ari i corpib⁹ hūanis ɔposue
rūt col'az cū purgātib⁹ fl'a sic dyarob cū reubar. c⁹ recepta
hec ē. ℞. turb. al. gūmosi camulosi. ʒ. i. ʒʒ. ʒ. ß. reubar. ʒ. i. spi.
ʒ. ß. ciamōi gaf. aā. ʒ. ij. galāge pip. lōgi maci. aā. ʒ. i. digrid. ʒ.
iii. ß. zuc. al. ʒ. xvi. ⁊ cū vio cito. fiat ɔfectio. simil'r m̄dici. pur
gātes. medicia purgās col'az ℞. viola. floꝝ bora. aā. ʒ. i. seis
lactu. scariole portula. tamari. aā. ʒ. ß. seiuz cōiuz. ʒ. ij. iniub.
sebestē aā. nūero xx. prunoꝝ nūero. xx. scolopē. lactu. scari.
cap. ven. epatice malue mercurial' fiat ex his ōcoctio ⁊ i ea
dissoluāt᷑ mirobal. ci. ʒ. v. reubar. ʒ. ij. succi casiefi. ʒ. i. ß. ta-
mari. ʒ. ß. siru. vio. ʒ. i. oia sil' misceant᷑ ⁊ stēt sil' ꝑ diē ⁊ postea
colēt᷑ ⁊ exprimāt᷑ aliq̄l'r ⁊ dent᷑ i aurora. hec medicia ē exhi
bēda ōlicatis i qb⁹ col'a maxie dn̄at᷑ ⁊ i tpe estiuo maxie ⁊
corpib⁹ ml'tū colericis ⁊ ē. i. dof. alia m̄dicia. ℞. prūa nūero
viii. tamari. ʒ. i. ⁊ hoꝝ ōcoctio cū aq̄ fiat i q̄ ifūdat᷑ ʒ. i. miro.
citri. ꝑ diē ⁊ noctē ⁊ bn̄ exprimant᷑ ⁊ colēt᷑ ⁊ colature addat᷑
zuccari al. ʒ. i. det᷑ i aurora ē. n. leuis ml'tū. Ad iō alia cois ℞.
viol. ēdiuie lact. aā. M. ß. prūa nūero. v. tamari. seiuz cōiuz
passularū cap. ve. florū borag. aā. ʒ. ij. fiat hoꝝ decoctio cū
sufficiēti aq̄ ⁊ ꝑdicte ōcoctiōi addat᷑ casiefi. ʒ. i. el'ty ō suco
ro. ʒ. ij. vl' reubar. ʒ. ß. spi. ℈. i. ⁊ oia misceāt᷑ cū cinamomo ⁊
aromatizet᷑ ⁊ det᷑ totū i substātia. Soluētia fl'a. m̄dicie sim
plices eductie flegmatis mirob. kebl'i ēblici beliri. salgēma
cologtida turbith agaric⁹ stica. yreos beē sarcoc. ferl'a cucu.
asini. ermodactili eufor. sgla asarū poliū vrtic. ʒʒ. aq̄ cauliū

zuccaꝝ rū: eupatoꝛiū pipꝫ isopꝰ sicla oppoponacū aristol: car
tamū cētaurea serapinū elloꝛꝰ sābucꝰ anacardꝰ piretꝝ poli-
podiū lactuca aloes. ¶ Cōposita blācha teodoricō anacar
dinū bñdcā stōaticō laxatiuū paulinū yerapi. pillē artetice
pillē feti: pillē au: pillē euforbij pillē cochie pillē sine qbꝰ ē ē
nolo pillē de hermoda: maioꝛes ⁊ minoꝛes ⁊ silia: Decoctio
purgās flegma: ℞. scolopē: eupatoꝛij capill: veneri sañ: M:
i. sēis anisi feni: epithi: agari: cuscute petrosil: cartāi turbith
se. apij sene: añ: ʒ. ij: fiat ex eis decoctio cui addat bñdcē mi-
robal. chebuloꝝ añ: ℥. ß. oia sil maneāt p diē: demū colet ⁊ d
tur i auroꝛa ⁊ ē vna dos cōis. Electuariū meū solēne q vtoꝛ:
℞. cināo: opti ⁊ electi gario. nu: mus: añ ʒ. ß. macis cardāomi
ligni aloes añ: ℈. i. ʒʒ: ʒ. i: turbit opti: ʒ. vi: diagridij: ʒ. iij: zuc-
cari: lb. ß: distēpatū cū vio citōioꝝ: cꝰ dos: ē a: ʒ. iij: vsqꝫ ad iiij
ß. purgat fl'a pcipalr ⁊ aliqd col'e. Et vitādū tpe magni estꝰ
ē sꝫ i oi alio tpe mirabile ē. Diarob cū turbith: ℞. turbith:
al: gūosi ⁊ cānalosi. ℥. i: ʒʒ. ℥. ß: cia: gario: añ: ʒ. ij: galāge pipis
lōgi macis añ: ʒ. i: diagridij: ʒ. iij: zuccari lb. i: fiat cōfectō cuꝫ
vio citōioꝝ ⁊ aq̄: dos: cōis ē. ℥. ß: Diarob cū agarico. ℞. agari
ci: ℥. i: salgēme: ʒ. iij: spice: ʒ. iij. ß: cina: gario: galāge macis añ
ʒ. ij: diagridij: ʒ. iij: polipodij: ℥. i. ß. zuccari al: lb. ß: ⁊ cū vio ci-
tōioꝝ ⁊ aq̄ cōi fiat cōfectio cꝰ dos: ē. ℥. ß: ¶ Soluētia mliam
Medicie simplices soluētes mliaꝫ sūt epithimū stica: mi-
robal. nigri: kebuli polipodiū esula la: lazuli. la: armenꝰ cala
mētū mōtanū sene fumusterre cassiafist. volubil maioꝛ lu-
pullꝰ eleboꝛꝰ niger sal idꝰ cartamꝰ salgēma ⁊ silia: ¶ Cōposi
ta catarticū iperiale diasene yera ruffini yeralogodion teo
doricō ēpisticō ypoqstidos ⁊ silia: Decoctio soluēs mliam.
℞. sene thi epithi cuscute: añ: ℥. i: polipodij ℥. iiij: floꝝ boꝛa
gis: ℥. i: violaꝝ: ℥. ß: pruoꝝ nūero: xxx. passulaꝝ: ℥. i. se. anisi
feni: petrosil: apij añ: ℥. ß. scolopē: capilli vene: cācdreos eu-
pa: añ: M: i: fiat ex eis decoctio ⁊ i ea dissoluāt mirobal. in-
doꝝ: ℥. iiij: kebloꝝ diasene añ: ʒ. iij: succi cassie fist: ℥. i. la: la-
zuli ablati ℈. ij: stent oia sil p diē. postea colēt ⁊ dēt i auro-
ra ⁊ ē dos: vna ⁊ magna: ¶ Electuariū quod pōt dari i oibꝰ
egritudinibꝰ i quibꝰ ē facīada vlis euo: ⁊ i ɔstipatis ad cōser-
uationē sanitatis añ ⁊ pꝰ cibū ⁊ euacuat colaꝫ ⁊ fl'a ⁊ mliaꝫ ⁊
mūdificat sāguinē ⁊ lenit pectꝰ ⁊ remouet vētositatē. ℞: se
ne. cassie tamaridoꝝ reubarbari violaꝝ polipo: añ. ℥. ß: ligri
tie mūde penidiaꝝ cādi: añ: ʒ: iiij. oia buliāt in decoctōe pri
us fcā de polipo. ℥: i. ß. ⁊ colata pter cassiā ⁊ tamaridos cādi:
⁊ reubarbari ⁊ dcām decoctionē sirupiza cū sufficiēti. zucca
ro: postea adde reliqua ⁊ fiat electuariū. Electuariū aliud:
℞: pulueris bñdcē: ʒ. i: esule hermodactil. añ. ʒ: i: ß: aloes ʒ: ij
confice cū lb: i: mell: ¶ Soluētia humoꝛes adustos. Medi
cie simplices solutie hūoꝝ adustoꝝ sūt de aq̄ casei sene mi
robal: idi fumusterre volubil lupulꝰ reubarba: ⁊ silia: Com
posite sūt sicut medicie ex his cōposite dicit diascene dya-
reubarbaꝝ ⁊ silia: ¶ Soluētia aqsitatē. Medicie simpli
ces educētes aquositatē sūt turbit aloes capilli vene: salgē-
ma euforbiū kerua aristol: cētaurea cucūer asininꝰ succꝰ coꝛ
ticū eiꝰ ⁊ silia. Cōposite sūt pillē agregatie ⁊ ɔposite ex istis
simplicibꝰ i capl'is pticl'aribꝰ dare hēbis: ¶ Soluētia aquā
citrinā: Medicie simplices educētes aquā citrinā sūt yre-
os agaricꝰ cucūer asininꝰ serapinū mezereon esula es vstū ⁊
silia: Cōposite sūt pillē de mezereō ⁊ silēs cōposite de pdi-
ctis ⁊ clare hēbis i ca: de ydropisi: ¶ Purgātia sāguinē: me
dicie simplices purgātes sāguinē sūt cassiafist: māna tama-
ridi terenabi iuiube boꝛago capilli veneris epatica scolopē
dria cibalaria sempuiua v̄micularis viole: v: spēs mirobal:
berberis malua agrestis seꝝ capnū: ¶ Cōposita dcoctio le-
nitiua mūdificās sāguinē a fl'ate ⁊ a col'a ⁊ a mlia ⁊ iō qsi in
pncipio cuiuslibet fe: ɔpetit. ℞. violaꝝ floꝝ boꝛagis añ: ℥. i.
prunoꝝ nūero: xxx. sebestē: xx. capilli veneris scolopēdrie
scario: añ: M. i. se. cōiuꝫ: ʒ. i: mirobal: citri: ido. kebu: ⁊ ēbi: añ
ʒ. iij. ⁊ fiat decoꝝ i ea ponāt cassie fi. sirupi vio: añ: ℥. ß. māne.

ʒ. v. ⁊ stet p diē demū colet ⁊ det in auroꝛa ⁊ ē dos vna leuis:

¶ Tractatꝰ. 3. de digerentibꝰ ⁊ soluētibꝰ sil ⁊ primo colere:

¶ Digestiua hūoꝝ ⁊ solutia sil: Et p colere: ℞: prunoꝝ sebe
stē añ: numero: c. tamaridoꝝ. lb. i: miroba: ℥. iiij: succi ros: re
cētiū: ʒ. iij: māne cassie fi añ: ℥. iiij: fiat ex istis syru: cū aq̄ ⁊ zuc
caro ⁊ postea funde sup illuꝫ aceti: lb. ij: succi granatoꝝ lb:
i. ß: decoq̄ cū facilitate: demū accipe diagridij bōi: ℥. vi: tere
⁊ riga i pāno subtili ⁊ pice i syrupo ⁊ decoq̄ sp fricādo pānū
vsqꝫ duꝫ pficiat eiꝰ deco. mesue distictōe: vi. dos eiꝰ ē: ℥. iiij:
vl circa: ¶ Digestiuū fl'atis ⁊ solutiuū sil: ℞: radi. fe. petro:
gramis scolopēdrie ēdiuie añ: M. i. radicis yreos isopi añ:
℥. ij: capilli veneris: M. ij. hec buliāt i aq̄ sufficiēti ebolitōe
pma demū adāt ista grosso mō pulueriꝫata ⁊ buliant sil: 2ª
ebulitōe: ℞: miroba: chebuloꝝ. ℥. i. agarici: ℥. ß. salgēma. ℈.
ij: polipodij ℥. ij: turbit opti: ʒʒ. añ: ʒ. iij: deide liq fiat i ea stōa
ticō laxatiuū: ℥: i. ⁊ cū zuccaro fiat sirupꝰ lōgꝰ sm artē: dos ē
℥. iij: Eodē mō sumat aliō digestiuū fl'atis de supradictis in
pma pte ⁊ dū ē i suo fieri ad ignē pōat solutiuū fl'atis q vult
euacuare tamē coꝛrectū vt ifra dicet ⁊ ligatū in petia i dcō
digestiuo fl'atis qusqꝫ dcm digestiuū sit pfcē coctū pꝰ ea siru
pizet ⁊ cū aceto acetoset ⁊ vsui seruet: ¶ Digestiua mlie ⁊ so
lutiua: ℞: radicū caparoꝝ tamarisci añ: ℥. i: radicū: v: grami
nis añ: M: i: ēdiuie scolopē: añ: M: ß: fumiterre scabiose la-
pacij acuti añ: M: ij: cuscute: ℥. ij. violaꝝ boꝛa: buglo: añ: ℥. i.
buliāt i sufficiēti aq̄ pma bulitura ⁊ i sa bulitōe adāt folicu
loꝝ sene mirobalanoꝝ ido: a: ℥: i. thimi epithimi añ: ℥. ß. thi-
muꝫ: lanēt ⁊ fricēt i dcā decoctōe postea adāt electuarij d
succo ro: dyacatolicō añ: ℥: i. ⁊ cū zuc: fiat siru: lōgꝰ sꝫ artē: do
sis ē: ℥: iij: vel: circa. Et nota q hos sirupos potes variare sm
q varias solutiua: vide per te ipm:

¶ Tractatꝰ quartꝰ d dosibus solutiuoꝛum simpliciū pmo.

¶ Nūc qrto ponēde sūt dos solutiuoꝝ nō oiuꝫ sed vsitato
ruꝫ magis: ⁊ p simpliciū: sō ɔpositoꝝ. Scamōee dos ē a tri
bꝰ granis vsqꝫ ad. xij: Reubarbari dos ē a. ʒ. i. vsqꝫ ad. iiij. in
deco. ē a. ij. vsqꝫ ad. iiij. cassie fi: ē a. ℥. ß. vsꝫ ad: ij: hermodatili
a: ʒ: i. vsqꝫ: a: iij: agari: a: ʒ: i: vsqꝫ: ij: i deco: a: ij: vsqꝫ ad: iiij: la-
pidis armēi ñ loti dos ē a. ʒ: ß: vsqꝫ ad: i. ß: ⁊ loti a: ʒ: i: vsqꝫ ad
ij: lapidis lazuli loti dos ē a: ʒ: i: vsqꝫ ad: ij: sꝫ ñ loti a: ʒ: ß: vsqꝫ
ad: i: sene dos ē ʒ: ij: vsꝫ iiij: ifuse āt a: ʒ: iiij: vsꝫ ad. ℥. i. polipo:
dos a: ʒ: ij: vsꝫ ad: vi: mirobalaoꝛum citrinoꝛum dosis est a
ʒ: ij: ad: v: infusoꝛum est a: v: vsꝫ ad: x: kebuloꝛū: ⁊ idoꝝ dos
ē a: ʒ: ij. vsꝫ ad: iiij: ifusoꝝ a: iij: vsꝫ ad: x. ēbilicoꝛū dos ē a: ʒ: i.
ß: vsꝫ ad: v. ifusoꝛū a: v: vsꝫ ad: xij: Hec sūt dos mediciarum
maioꝝ ⁊ mio. sꝫ sñiaꝫ mesue: Et no: q meliꝰ ē ifra sbsistere
q exqsitissime euacuar potiꝰ atesterl mioꝛi q maioꝛi: 2ꝰ nō
q haꝝ medici: aliqñ aliq dāt i sba aliqñ dāt solū eaꝝ ifusio
nes aliqñ ponūt i dcoctōibꝰ ⁊ colāt: Qñ dāt i sba: reqrit mioꝛ
qtitas q qñ ponūt i dcoctōibꝰ qꝛ mag psvadit i fumū: g ma
ioꝛ reqrit qtitas i dco: ⁊ qñ ponūt i ifusiōe quantitas minoꝛ
requiritur. Quando medicine solutiue ifūdūt dnt pꝰ tps d-
bitū ifusiōes cola. cū pāno lini vl stamia ⁊ digit bñ expmat
vtꝰ mediciaꝝ vt vtꝰ medicie remāeat i liqre ⁊ sba abiciēda ē
⁊ iste modꝰ soluēdi valde tutꝰ ē. ¶ Dos ɔpositoꝝ vsitatoꝝ:

¶ Dyarob cū turbit dos ē a. ʒ. ij. ß. ad. ʒ. vi. diarob cū reubar
ba: dos a: ʒ: ij: ß: vsqꝫ ad: vi: Electuarij mei dosis ē a: ʒ: ij: ß: vsꝫ
ad: v: diarob cum agarico dosis est a. ʒ. ij: vsqꝫ ad: vi: ¶ Ele
ctuarium de succo ro: dosis est a: ʒ: iij: vsqꝫ ad: ℥. ß: diaprunis:
dosis est ab: ℥. ß: vsqꝫ: i: yerepigre communis dosis est ab: ℥.
ß: vsqꝫ ad: ℥. i: Benedicte dosis est ab. ℥. ß: vsqꝫ ad: ℥. i. Blance
dos ē a: ʒ: ij: vsqꝫ ad: iiij: Stōaticū laxatiuū ab: ℥. ß: ad: i: Teo
doricū anacardini ab: ℥. ß: vsqꝫ ad: i: Pauli ab: ʒ: iij: vsqꝫ. vi:
pillaꝝ arteticaꝝ: ʒ: i: pillē de hermodatilis: ʒ: i: pillē auree. ʒ.
i: pillē. cocie. ʒ: i: Catartici iperial ab: ℥. ß. vsqꝫ ad. ij: Dyasene
ab: ℥. ß. vsꝫ ad: i: ierē. rufij a: ʒ: i. ß. vsꝫ ad: iij: yerelogodiō a: ʒ: ij:
vsqꝫ ad: iiij: Teodoricō ipisticon a: ʒ: iij: vsqꝫ ad. vi: Et nō q

he medicine dũ approximãt ꝑ euacuatõe hũoꝝ dñt dari cũ aq̃ decoctõis reꝝ respicientiũ hũores quos volum⁹ eua-cuare q2 ex se sũt idifferentes q̃si ad mẽbrũ qd̃libet ⁊ q̃si ẽt ad hũores. fm nõ sic ad hũores sic̃ ad mẽbra vt dcm̃ ẽ i:z:c:

¶ Tractat⁹ qnt⁹ ꝺ ꝑparatõe mediciaꝝ simpliciũ ꝑdictaꝝ:

¶ Dãd⁹ ẽ mod⁹ ꝑparatõis medicinarũ simpliciũ ꝑdictarũ ⁊ q2 Mes.i suo de cõsolatõe ãplã fecit doctrinã iõ cũ breui tate trãseũdũ ẽ: Dico g̃ q̃ scamonea q̃n ꝑparat̃ decoq̃t̃ in ci tonio ⁊ dat̃ cũ sirupo ro: vl̃ cũ zucca: ro: vl̃ violato aut aqua decoctõis masticis aut citonioꝝ aut mirobalanoꝝ citrino-rũ: Reubarbarũ ꝑparat̃ cũ sero capño in quo bulita fuit spi ca nardi aut cũ bono vino ⁊ dat̃ cũ aliquo ipoꝝ: Et in estate dat̃ cũ aq̃ endiuie: Cassiafistula dat̃ cũ decoctiõe cõi: Tur-bit ꝑparat̃ cũ tertia pte: ʒʒ: ⁊ dat̃ cũ melle ro: cola: vl̃ nõ co-lato vel cũ aq̃ passularũ: nec o3 multũ ꝯteri: Agaric⁹ ꝑparat̃ cũ tertia pte salisgẽme vel cuz: ʒʒ: Et dat̃ cuz melle ro: col: ⁊ o3 m̃ltũ ꝯteri. Hermodatil⁹ ꝑparat̃ cũ masti. ciamomo: ʒʒ: añ: pt: v: ⁊ misceat̃ p⁹ea dat̃ cũ oximelle vl̃ melle ro: col: lap: armen⁹ sic ꝑparat̃: ꝑ terat̃ in vase lapideo vl̃ metallino: de-ĩde laue᷑ cuz aq̃ dulci vigesies terẽdo: demum laue᷑ decies cuz aq̃ ro: ⁊ det̃ cuz diaboriginato ⁊ aq̃ buglose ⁊ vino odori fero: lapis lazuli ꝑparat̃ vt lapis armen⁹: Sene ꝑparat̃ cuz ʒʒ: salisgẽme añ: deĩde dat̃ cũ decoctõe boragis buglose vio-laruz masti: gar̃: cardamomi: polipodiuz ꝑparat̃ cum aniso feni: gar̃: cinãomo cimino: ʒʒ: õmũ cũ aq̃ mellis dat̃ aut pas sularũ: mirobalãi ꝑparant̃ cũ amigdalis dulcib⁹ aut passul̃ seie fe: ⁊ spica ⁊ dantur cũ sero caprino seu succo fumi terre vl̃ cũ decoctõe cõi: Et sufficiãt hec pp breuitatẽ: Si vis vlte rius quere in mesue:

¶ Tractatus: vi: ꝺ medicinis simplicib⁹ ducẽtib⁹ virtutes digestiuorum ⁊ solutiuorũ ad mẽbra. ¶ Medicine simpli ces ducẽtes v̾tutes digestiuoꝝ ⁊ solutiuorũ ad mẽbra i qb⁹ ⁊ a qb⁹ volum⁹ digerere ⁊ euacuare hũores dicẽt nc̃ĩnã dige stiua ⁊ eũatiua ꝑdcã vl̃r idifferẽter euacuãt a q̃cũq3 mẽbro ꝑ admixtionẽ igr̃ medicinarũ simpliciũ dicẽdaruz digerẽt sic hũores i vna pte corpis q̃ nõ i alia: Et sil̃r euacuabũt sic ab vna pte q̃ nõ ab alia: Vbi grã: Oximel digerit fl̃a absolu te ⁊ nõ pl⁹ i vna pte corpis q̃ȝ i alia: s3 ꝑ admixtionẽ cum nu. mus: peonia cubebis sic digerit fl̃a i capite q̃ nõ i alys mẽ-bris. Et si det̃ cũ caparib⁹ ⁊ tamarisco digerit i splene ⁊ sic ꝺ alys mẽbris ⁊ iõ he medicie appellari pñt medicine approꝑ antes vl̃ ꝑticularizãtes: ¶ Ducẽtes ad cap: Medicie igr̃ du cẽtes v̾tutes digestiuoꝝ ⁊ solutiuoꝝ ad caput sunt iste nux mus: sticados cubebe peonia poliũ maiorana balsam⁹ lignũ ei⁹ semẽ ei⁹ anacard⁹ thus castoreũ foliũ laudanum mellilo-tũ acor⁹ lignuz aloes myrrha camedreos camepiteos sq̃lla spi. nardi gentiana ysop⁹ grana pini pipe serapinũ. ¶ Ducẽ tes ad pect⁹: Medicie ducẽtes ad pect⁹ ⁊ pulmonẽ sunt yre os ysopus ligritia passule capill: vene: squilla amigdal: g̃na pini pulmo vulpis prasiuz mel zuccaꝝ dragagãtuz psiliũ fe nugre. ordeũ croc⁹ ameos cõdumẽt succ⁹ cauliũ ius galli ãti q nasturtiuz xiloaloes auela: oppoponacuz myrrha rapinũ rafa: afodil⁹ arist: olibanũ liliũ: ¶ Ducẽtes ad epar: Me-dicine ducẽtes v̾tutes aliaꝝ ad epar st̃ spica sg̃nãtũ eupato riũ fumus terre cuscute ẽdiuia absinthiuz lactuca aq̃ ordei sãdali spodiuz asaruz fenicul: anisuz amigdale amare foliũ dauc⁹ ciamomũ spagi aq̃ cicerũ kemedreos aronoglossa vo lubilis yreos laur⁹ aq̃ casei sq̃lla vinũ dulce poliũ: ¶ Me-dicie retinẽtes al̃ i stõ. Medicine retiẽtes v̾tutẽ aliaꝝ in stõ q2 nõ idigẽt medicis ducẽtib⁹ v̾tutẽ aliaꝝ ad eũ sunt hec ga lãga coctana mala g̃nata mastix v̾t⁹ ⁊ q̃si oia stiptica: ¶ Du cẽtia ad splẽ: Medicine q̃ faciũt venire ad spẽ sũt tamarisc⁹ scolopedria caparis rubea tictoꝝ sq̃lla asaꝝ scordeõ dauc⁹ calamĩtũ spica buchormariẽ cortices salicis salgẽma sal id⁹ acor⁹ yreos prasiũ absinthiuz eupatoriũ anisũ feni. cuscute agn⁹ cast⁹ cãepitheos amigdale amare: ¶ Ducẽtes ad rñes et vesicam: ¶ Medicine que ducunt ad renes ⁊ vesicam sunt saxifragia milium solis petrosilinum macedonicuz cã tarides radices q̃nq3: s: fenicu: petrosi: apy spagi brusci: iiy: seia fra: s: cucurbite melonis cucumeris citruli: ¶ Ducẽtes ad matricẽ: Medicine q̃ ducunt ad m̃ricẽ sũt plegiuz cala mẽtũ sauina iunipus m̃ricaria morella ruta pipinella mile foliũ pẽtafilõ ruta myrrha saluia mẽta rubea tictoꝝ lupini ⁊ oẽs ducẽtes ad renes ⁊ vesicã ẽt ducũt ad m̃ricẽ. ¶ Ducẽ tes ad iũcturas: Medicine que ducunt ad iuncturas sunt sq̃lla asa: ʒʒ: accor: poliũ oppopõacũ aq̃ por: succ⁹ cauliũ cor dumẽi scordeon cãedreos camepitheos amomũ:

¶ Tractat⁹ septim⁹ ꝺ medicinis euacuãtib⁹ a quolib3 mẽ bro: Et primo a capite: Nũc dicẽde sũt medicine euacuati ue a quol3 mẽbro simplices ⁊ cõposite a capite euacuãtes. medicie simplices sũt iste. coloquitida agaric⁹ sticados alo-es: la: lazuli lapis armen⁹ epithim⁹ sq̃lla sal id⁹ kebuli indi. Composite sũt hec yerapigra biacha yeralogodion theodo ricõ anacardi: pill̃e cocie: pill̃e auree. pill̃e de yera. ¶ Sol uẽtia a pectore: Medicie simplices euacuãtes a pectore ⁊ pulmone sũt he: Agaric⁹ isop⁹ volubil̃ sarcocolla cassiafist: yros coloquitida. ¶ Cõposite sũt paulimũ dyasene pill̃e ꝺ agarico descriptiõe mesue quas hẽs ifra ca. de tussi: Electu sũ meũ supi⁹ descriptũ i ha pte. ¶ Medicie simplices:

¶ Soluẽtia a stõ. Medicie simplices euacuãtes a stõ ⁊ ab itestinis sũt he: Absinthiũ aloes mirobalani. Et oẽs medi-cie solũ lenitiue siue lãbificatiue ⁊ etiã ꝯpssiue: ¶ Cõposi-te. sũt Dyaprunis stõaticõ laxatiuũ atarticũ ipiale yerapi-gra pill̃e de yerapigra pill̃e stomatice descriptõe mesue Et ẽ hec recepta: ℞. turbith. ʒ. x: masticis: ʒ: iiy: rof: ʒ: iy: alo-es boni ad pondus oĩum confice cũ succo absinthy ⁊ i oĩ tpe valent. dof: ẽ: ʒ: i: ¶ Soluentia ab epate Medicie vacua-tiue ab epate simplices. Agaric⁹ aq̃ casei volubil̃ maior lu-pulus reubarba. succ⁹ cro: absinthiũ fum⁹ terre: eupatoriuz mirobalani citrini tamaridi yreos mezereon serapinũ sar-cocolla. ¶ Cõposite: Dyaprũis trifera saracẽica: pill̃e ꝺ reu barbaro descriptione mesue: quaꝝ hec ẽ recepta: ℞. reubã bari: ʒ: iy: succi liquiritie succi absinthy masticis añ: ʒ: i: mi-robal: citrinoꝝ: ʒ: iy: ß: yerepigre: ʒ: x: sẽis apu feniculi añ: ʒ: ß trociscoꝝ diarodon: ʒ: iy: ß. confice cũ aqua fenicl̃i. dof: ẽ ʒ: i: dat̃ in sero cũ aqua casei: ¶ Soluẽtia a splene: Medicie simplices euacuãtes a splene: Agaric⁹ sene epithim⁹ elebor⁹ niger calamẽtũ mõtanuz: ¶ Cõposite sunt dyasene pill̃e i ꝺ di descriptõe haliud recitat mesue: ⁊ sũt m̃ltũ singl̃ares q̃rũ recepta hec ẽ: ℞. mirobol: idoꝝ ell̃i nigri añ: ʒ: v: agarici lapi dis lazuli loti ꝑfecte scolopẽdrie salis idi añ: ʒ: iiy: succi eupa tory spice añ: ʒ: y: gar̃: ʒ: i: yerepi: ʒ: xy: fiãt pill̃e cũ succo apy: Dof ẽ: ʒ: vy: dant̃ cũ aq̃ casei. ¶ Soluẽtia a iũcturis: Me-dicine euacuãtes a iuncturis ⁊ mẽbris remotis vt rẽib⁹ ⁊ ve sica simplices sũt: Hermodactil⁹ turbit ⁊ oppopo. salgẽma sal idũ serapinuz euforbiũ cẽtaurea cucumer afrani⁹ elebo-r⁹ niger polipodiuz sarcocolla: ¶ Cõposite sunt he: Ell̃in de succo ro: bñdicta hermodatilata: pill̃e de bñdcã pill̃e arteti ce. katarticuz ipiale. ¶ Et notã. q̃ nõ solũ ꝑdicte medicine euacuãt a ꝑdcis mẽbris s3 ẽt pñt euacuare a q̊libet mẽbro si det̃ cũ medicis hñtib⁹ v̾tutẽ ducẽdi solutiua vel v̾tutes eoꝝ ad mẽbꝝ a quo vis euacuare:

¶ Tractat⁹ octau⁹ de medicis cõfortatis cuiuslibet mẽbri Et ꝑ capitis: Nunc dicẽde sunt medicine mẽbroruz ꝯforta-tiue calide ⁊ frigide simplices ⁊ ꝯposite. ⁊ primo de calidis. Calide medicine simplices ꝯfortãtes caput sũt iste. Saluia ruta maiorana betonica peonia saturegia comõilla serpiliũ pulegiũ calamẽtuz siler mõtanuz fenicul⁹ lignũ aloes xilo-balmum carpobalsamuz foliuz thus laudanũ folia lauri sti cados melegetes sq̃la nux muscata cubebe ãbra musc⁹ me

lilotū: ¶ Cōposite sunt: Aurea alexādrina. pliris arcoticō
diacastoreō dyarodō iuly diātos cū musco. ¶ Frigide me
dicine simplices caput ꝯfortātes sunt. Papauer albuz iusq
am⁹ lactuca viola cāphora mādragora folia mirti folia sali
cis acetū: ¶ Cōposite sunt zuccaꝝ ro: violatū. diapapauer.
¶ Cōfortātia pect⁹ ꝛ pulmonē. Medicine simplices cale
faciētes pect⁹ ꝛ pulmonē. ysop⁹ marubiuz yreos enula cāpa
na camōilla radix altee vua passa sqla lignū balsāi myrrha
serapinuz liliuz capilli veneris ligritia spica ꝛc. ¶ Cōposite
sunt. dyacalamētuz dyaprassiū dyaysop⁹ dyayris lohoc de
pino ꝛ silia: ¶ Medicine simplices ifrigidātes pect⁹ ꝛ pul
monē sunt iuiube sebestē dragagātū gūmi arabicuz: amidū
se: papa: amigdale dulces viole cādi mora celsi sādali zucca
rum: ¶ Cōposite ifrigidātes: dyapapauer dyadragagātuz
dyapenidiuz sine spēb⁹ zuc: ro: zuc: viol. Cōfortātia cor: me
dicine simplices q̄ cor ꝯfortāt ꝛ calefaciunt: melisa borago
enula cāpana gar: cardamomū rosma: lignum aloes ambra
musc⁹ os de corde cerui croc⁹ mēta ābe beē cortex citri doro
nici cubebe ozimū gar: poliū: ¶ Medicine simplices ꝑpan
tes: cor q̄ ēt sunt ꝑpata sunt he: iacict⁹ saphir⁹ smaragd⁹ beli
rici auꝝ argentū buglosa: ¶ Cōposite calefaciētes cor sunt
dyamargaritō dyacinamomuz cordiale dyamargaritō pli
risarcoticō dyaboraginatū: Electauriuz letificās vide i: c: de
mꝉia almā. dyātos: Elcūariuz de lapidib⁹: Medicine sim
plices ifrigidātes cor cāphora viola margarite coralli rasu
ra eboris pōa odorifera rose spodium sādali oēs karabe ne
nufar. lutū sigillatū coriādꝝ: ¶ Cōposite sūt: dyarodō aba
tis sine spēb⁹ zuc: ro: ꝛ viol: syrup⁹ viol: ꝛ nenufar⁹: triasāda
li man⁹ xpi plaruz: troci: de bolo ar. Troc. de cāphora. Con
fortātia stōm. ¶ Medicine simplices stōm calefacientes
sunt mēta saluia maiorana: absinthiuz marubiū anisuz fe:
ciminuz mastix galāga gariofil⁹. zz. cinamomuz macis sqlla
spica rafan⁹ fenugrecuz: ¶ Cōposite sūt diatriō pipeō dia
galāga ro. nouella mel ro: col: n̄ col: dianisuz diaciminū dia
calamētū ꝛ silia: ¶ Medicine simplices stōm ifridātes sī.
rosa viola plātago lactuca cucurbita melōes portu: cucu: ci
truli mala granata acetosa citonia pira agresta acetum: ꝛc:
¶ Cōposite sunt. diacitonitē cū zuccaro sine spēb⁹ zuc: ros:
siru: ro: vio: ꝛ triasādali: ¶ Cōfortātia epar: ¶ Medicine
simplices calefaciētes epar: spica sqnātū ciamo: assaꝝ eupa
toriū absinthiū fum⁹ terre radic: gnq3 capill⁹ veneris se: fe:
anisi carui ameos costuz: ¶ Cōposite sunt diaciminū diaco
sta ro: nouella dianisuz diacalamētū: ¶ Medicine simpli
ces ifridātes epar sunt: ēdiuia lact. portu. epatica viola seia
eaꝝ aq̄ ordi sādali solatrū spodiū cāphora q̄tuor seia fra aq̄
ro: aq̄ ēdiuie acetuz berberis ꝛ silia: ¶ Cōposite sunt triasā
dali: zuccaꝝ ro: vio: ꝛ silia: ¶ Cōfortātia splē. ¶ Medicie
simplices calefaciētes splenē sunt. caparis tamarisc⁹ cicorea
scolopēdria aristologia cortex median⁹ frasini cortex radi
cū genestre borago buglosa nasturtiuz calamētuz armōia
cuz calam⁹ aromatic⁹ ruta thim⁹ epithim⁹ amigdale amar
aq̄ frassēi anisi feni. carui ameos radices gnq3 sqlla acetuz
sqlliticuz agn⁹ cast⁹ lupin⁹ bdeliuz castoreū: ¶ Cōposite sūt
diacaparis diacalametuz diaciminuz ꝛ silia ¶ Medicine:
simplices ifridātes splenē sunt lactu: ēdiuia seia eaꝝ sādali
spodiū q̄tuor seia fra acetuz: ¶ Cōposita sūt diaboragiatū
triasādali ꝛ silia: ¶ Medicine ꝑpate ēe q̄ pn̄t admistrari
ꝓ nocumēto stōi epatis splenis fellis ꝛ itestinoꝝ ꝛ sunt iste
camomilla mellilotum radix lily borago nenufar⁹ fum⁹ ter
re capillus veneris: ꝛ scolopēdria: ¶ Cōfortātia renes:
¶ Medicine simplices calefacientes renes saxifragia mili
um solis petroselinuz macedonicuz eruca semē ei⁹ vrtice cu
cube brodiuz ciceꝝ rubeoꝝ radices gnq3 spica nar: spica cel
tica sqnātuz pitaria senatōes dauc⁹ iuniper⁹ grana pini ꝛ si
milia. ¶ Cōposite sunt. diacalamētū electuariuz ducis fi

lo ātropos: ¶ Medicine simplices infridantes renes sunt
nenufar: se: lactuce portu. endiuie papauer albuz vba pasto
ris seia cōia fra q̄tuor psilium vinū citonioꝝ plātago ꝛ silia:
¶ Cōposite sunt. syru. nenufar⁹ syru. acetosus stōaticū fm
Et oia splenē ꝛ epar ifrigidātia: ¶ Cōfortātia matricem:
¶ Medicine simplices calefaciētes matricē sunt artemi
sia ruta saluia sauina: assa rubea tinctoꝝ iunipus pulegium
mētastꝝ calamētū myrrha oppoponacū lupini spica sqnā
tū galia cinamomū calam⁹ aromati. rapinū ꝛ oēs simplices
calefaciētes renes dicte: ¶ Cōposite sunt q̄ dicte sūt supra:
¶ Medicine simplices ifridātes matricē ꝛ ꝯposite sūt ea
dē cuz medicinis simplicib⁹ ꝛ cōpositis ifrigidantib⁹ renes:
¶ Confortātes iuncturas: ¶ Medicine simplices calefa
ciētes iuncturas hermodactil. ypicō sqla armoniacū assaꝝ
castoreū euforbium storax ligda myrrha nasturciuz sterc⁹
vaccaꝝ origanū calamentū sinapis gra. pini cortex radicis
caparoꝝ artetica camomilla enula: galia rafan⁹ ruta serapi
nū: ¶ Cōposite sunt cōfectio anacardina electuarium dia
marte oximel iuliani oximel sqliticū. ¶ Medicine simpli
ces infridātes iūcturas sunt solatrū sempuiua lactuca en
diuia mirt⁹ mucillago psily acetum aq̄ ro: bol⁹. arme. apiuz
¶ Cōposite sunt eedē cuz ifridātib⁹ renes q̄ dicte sunt: ꝛ ēt
syru: ō seib⁹ frigidis: syru: limonum ꝛ similia.
¶ Tractat⁹ non⁹ de cura egritudinuz ꝑticlarium a capite
vsq3 ad pedes fm rasiz: ꝛ ꝑ de soda: ¶ Nunc nono descēdē
dū ē ad receptas ꝑticulariū egritudinū seq̄ndo ordinē capi
tuloꝝ almā. ꝛ ꝑ dicem⁹ ea q̄ ꝯpetūt i supmo vētriclo aialiuz
Prio g̊ dicem⁹ receptas ꝯuēiētes: i: c. sode ꝛ qn̄ ē a cā calida
p⁹ ē recepta raſ. q̄ sic ꝯponi dz. ℞. aq̄ ro. olei ro: an̄: ʒ. y. aceti
ʒ. ſ. ꝯq̄ssent sil̄ ꝛ capiti apponant: ꝛ nota q̄ qn̄ raſ noiat ace
tum cū alys medicinis liqdis de aceto dz solū sumi q̄rta ps
Et hec regula vitatē hz in oib⁹ dicēdis lz possit sumi q̄ttitas
maior: ¶ No: ro q̄ qr medicine posite a rasi sunt magis ap
propriate alys: iō medic⁹ sp dz ab illis icipe ꝛ qn̄ ille ōficiūt
ponant alie silēs ill̄ q̄s pōit raſ saltē i vtut: ¶ Euacuatiuū
cole raſ sic ordinari pōt: ℞. prunoꝝ damas: nūero: x: tama
ridoꝝ: ʒ. i: corticū mirobal: ifusoꝝ i decoctōe prunoꝝ ꝑ vnā
noctē: ʒ. i: ꝛ i māe misce ꝛ cuz māib⁹ fricet bn̄ ꝛ colet. postea
addat zuc: al. ʒ. ſ. ꝛ det ad bibēduz i aurora cal̄a: Et si ifun
dāt mirobalāi citrini ꝑ noctē: p⁹ modū exꝑmat ꝛ det aq̄ ad
bibēduz multū valet. silr de prunis ꝛ tamaridis. Empl̄z ra
sis sic ordinat: ℞. aceti q̄r. i. ſ. se: altee: q: suf: ad icorporāduz
ꝛ misceat ꝛ fiat ēpl̄z liqdū aliq̄lr ꝛ extēdat sup pāno ꝛ capi
ti apponat: Et no. q̄ piculū ēt magnum ē mltū fra appōere
ꝑti capitis posteriori. lz n̄ ē sic ō ꝑte āteriori. Cura si cā sode
sit colera: ¶ Digerētia colerā i capite faciētē sodā: ℞. de sy
rupis digerētib⁹ colerā i ꝑma ꝑte ꝛ addo syrupū de nenufa
re qr vtutē portat ad caput vl̄ illos syru. distēpa cū ōcoctōe
aliq̄ꝝ simpliciū portātiuz vtutē ad caput dictoꝝ i. vi. ꝑticl̄a
Ad idē. ℞ oxizachare sirupiēdi: si: nēufar an̄: ʒ. ſ. misce ad
iuicē ꝛ det cū ōcoctōe aliq̄ꝝ simpliciū portātium vtute ad
caput q̄ ēt sint fra. Ad idē. ℞. seiuz cōiuz q̄tuor froꝝ: ʒ. y. floꝝ
vio. nēufaris ro. ru: an̄. ʒ. i: endi: scariole lactu: an̄. M. i. sumi
tatū papa: al. ʒ. ſ: vini granatoꝝ: ʒ. iiy: ꝛ cū zuccaro fiat siru:
ꝛ cū aceto vini granatoꝝ acetoset. Soluētia colerā a capite
℞. medicie ō scriptis supi⁹. i ra ꝑte hn̄tes soluere colerā q̄ i
cepit: medicie hec purgās colerā cui addas sticados: ʒ. y: qr
dirigit eā ad caput. Alie medicie ibi ōscripte optie sūt si ad
dat aliqd qō dirigat ad caput. Ad idē. ℞. electuary de succo
ro: ʒ. ſ: vl̄ diaprunis: ʒ. ſ. distēperet cū siru: nenofario ꝛ det i
aurora. Epithima ifrigidās: ℞. aq̄: ro. ʒ. y. aceti: ʒ. ſ: conquas
sentur optime ꝛ fiat epithima super parte coronali capitis:
Ad idē ꝑdictis pōt addi succus solatri portulace sempuiue:
¶ Ad idem mucillago psilu cum aceto multuz valet omni
bus morbis capitis calidis: Et nota q̄ anteq̄3 ponantur illa

frigida debent euacuationes pcessisse stante capite reple
to: ¶ Odoriferum confortās cerebrum ab extra rasis fri-
gidum taliter fiat: ℞.florum violaruz salicis vel nenufaris
an: ʒ.i.rose rube: ʒ.ß.camphore: ℈.i.cere quantum sufficit ⁊
fiat pomum cum aqua rosata: Et melius est si fiat sine ce-
ra ⁊ ponatur in sindone illa pulverizata et sepe aspersa cum
aqua rosata: ¶ Medicamen apponendum post impositio
nem narcoticorum in nares vel aures ad remouendum stu
porem qui sequi posset ⁊ conuenit cuiqꝫ membro cui appo-
situm fuerit narcoticum: ℞.cassie lignee: ʒ.i.puluerizetur ⁊
misceatur cum oleo ⁊ in nares vel aures mittant̄ post emis
sionem narcoticorum: Et si stupor fuerit inductus miscea-
tur cum castore: ʒ.ß.croci. ℈.i. ⁊ dissoluatur cassea lignea. cū
istis in oleo de costo ⁊ mittatur in aures vel nares. ¶ Cu-
ra si cā sode sit f̄lā. Digerentia f̄lā in capite qñ nō distillat i
soda a cā f̄ra: ℞.radicū accori cipi añ. ʒ.i.aristologie ro. ʒ.ij.
īteriorꝫ sqlle. ʒ.i.vtriusqꝫ saluie cētauree minoris maiorāe
foliorꝝ lauri betōice rute añ. M.i.anisi maratri se.siseleos
basiliconis añ. ʒ.ß.ligritie rase vuarꝝ passarꝝ mundatarꝝ ab
arill' añ. ʒ.i.vtriusqꝫ sticados florꝝ āthos: an: ʒ.i.aceti al. ʒ.i:
mell' ⁊ zucca.al.an.lb.ß.fiat syrup⁹ ꝺm artē. ⁊ si mā foret ml'
tū f̄ra pñt addi iste spēs.s.gariofilorꝝ cubebarꝝ pipis ana. ʒ.
ij: ⁊ fiet ml'tū acut⁹ ⁊ delectabil'. Ad idē ali⁹ syrup⁹: ℞.syru.
ꝺ sticados ʒ.i.mell' ro.co. ʒ.ß.misce. Ali⁹ qñ mā ē ml'tū gros.
℞.oximell' ꝯpositi sirupi de sticados oximell' sqlllitici an: ʒ.
ß.sumat̄ cū: ʒ.iij.aq̄ decoctōis sticados|nuc.mus.saluie an. ʒ.
ij.zuccari ru. ʒ.ij. ⁊ digerit̄ cū digestis i p̄ma pte dcis vide ibi
¶ Digestiuū f̄latis distillātis a capite. ℞.saluie florꝝ cipssi.
an. M.iij.masti.olib.an. ʒ.i.nucis mu.nu.cipssi an. ʒ.ß.ligni
aloes. ʒ.ij.mell' zuccari añ.lb.ß.fiat syru. ꝺm artez. Et no. ꝙ
stiptica calida ꝯferūt i isto casu q̄ꝝ tabulā.xi.c.videbis p or
dinē: ¶ Sirup⁹ valēs passiōib⁹ capitis f̄ris ⁊ neruorꝝ: ℞.sal
uie sticados foliorꝝ lauri calamēti isopi origāi sāsuci mente
radicū accori feni.petrosili.spagi ēdiuie an: M.ß. passularꝝ
mūdatarꝝ granorꝝ pini seiuz cōiuz ro.apy anisi.an. ʒ.ß.cube-
barꝝ seiuz peonie gar.nucis mu.añ. ʒ.i.ß.spice. ʒʒ.cinamōi pi-
pis calami arōatici an. ʒ.ß.ligritie caparorꝝ an. ʒ.iij.ex deco
ctōe p̄dictorꝝ cuz melle ⁊ zuccaro sufficiēti fiat syrup⁹. Et si
vis ꝙ sit soluēs adde cartami polipody hermodactilorꝝ an.
ʒ.ß.agarici. ʒ:vi.salisgēme. ℈.ß.turbit. ʒ.ij. ⁊ i petia ligata bu
liāt cū p̄dcis ⁊ acetoset̄ cū aceto sqllitico. ¶ Euacuatiuum
f̄latis a capite. ℞.pill'arꝝ cochiarꝝ. ʒ.ij.pl'pe cologn.bdelij añ.
℈.i.ꝯficiāt cū syru.ꝺ sticados vl' aq̄ saluie ⁊ fiāt pill'e ad mo
dū cicerꝝ ⁊ det̄. ʒ.i.q̄r sūt fortes. Ad idē. ℞.pill'arꝝ cochiarū
ʒ.ß.pill'arꝝ de yerapi. ℈.ij.reficiāt cū syru.de sticados ⁊ fiāt
Ad idē. ℞.pill'arꝝ elefagiarꝝ pill'aruz aurearū pill'arū de alo
es ⁊ sunt appropate: dos ē. ʒ.i. Ad idē. ℞.florꝝ sticados ara-
bici florꝝ boragis buglose añ. ʒ.i.passularꝝ mūdatarꝝ ab arill'
ʒ.i. ʒʒ.se.basili.an. ʒ.i.anisi. ʒ.i.agari. turbit mūdati iteri⁹ et
exteri⁹ an. ʒ.ß.corticū mirobalanorꝝ keblorꝝ ifusorū p nocte
i ꝺcoctōe p̄dcorꝝ. ʒ.i.ß.fricet̄ de māe fortiter ⁊ colet̄ ⁊ dent̄ i
aurora. Nō plz q̄r nimis fortia ē sufficeret tcia ps ei⁹ i vna do
si. Ad idē. ℞.yerapi. agar. ʒ.i.spice croci.an. ℈.i.sal'gēme. g̃.
ij.dissoluāt̄ p̄dcā cū decoctōe stica.nucis mu.saluie an. ⁊ ē do
sis cōis: Ad idē. ℞.mell' ro.co.sirupi ꝺ stica.an. ʒ.iij. agarici
℈.ij.turbit. ʒ.ß. ℈.ß.spi.g̃.iij.sal'gēme.g̃.ij.yerepi. ʒ.ß.dissol-
uāt̄ p̄dcā cū decoctōe imediate dicta ⁊ ppinēt̄ calida i auro
ra. ¶ Pill'e cochie ꝺm almā. ℞.pulueris pigre. ʒ.v.cologn̄.
ʒ.iij. ⁊ ter. ptē scamone. ʒ.ij.ß.turbit stica.an. ʒ.v.fiāt pill'e cū
syrupo stica: Dos ē vt supra. Et no. ꝙ i puluere pigre ꝺ q̄ itē-
dit ꝫ ras q̄ ē ꝺz gal'.nec igredit̄ aliqꝺ solutiuū nisi aloes: oīuz
alia sunt ad ꝯfortādū ⁊ aliorū solutiuorū malitiā reꝑmēdā
scamōea āt pōit̄ ad incitādū v̄tutez: Pill'e cochie gal'.et q̄si
eq̄l'r purgāt colerā ⁊ f̄lā: ℞.aloes mast.cologn.scamōee suc
ci absinthy ptes eq̄les ⁊ fiāt pill'e: Pomū calidū ꝯfortatiuū
cerebri f̄ri. ℞.laudāi. ʒ.ß.ligni alo.stōa.calāite an. ʒ.i.gar.nu
cis mu.se.basilicōis an. ʒ.ß. ⁊ cū aq̄ ro. i q̄ sit aliqꝺ de musco
fiat pomū: Et si addat̄ de ābra pl⁹ valet: Itē nigella torrefcā
ligata i pāno valz si odoret̄: Et no. ꝙ musc⁹ ābra croc⁹ ⁊ sil'es
medicie q̄ igrediūt̄ midicias ꝯpositas in pua q̄ntitate sp de-
bēt distēpari cū mag̃ diligētia cū liq̄rib⁹ v̄bi gra si. ℈.i mu-
sci igrediat̄ vnū ponū p̄ distēpet̄ cū modicissima aq̄ ⁊ bñ et
postea duplet̄ aq̄ illa q̄usqꝫ fuerit bñ distēpata ⁊ iterꝝ aq̄ du
plet̄: ¶ Digestiuū: ¶ Cura si cā sode sit ml'ia.ml'ie eñtis i
capite faciēt' sodā. ℞.boragis bug.an. ʒ.i.radicū acco.radi.
cipi corticū radicū fe.petro.an. ʒ.i.iteriorꝝ sqlle. ʒ.i.saluie sā
suci maio.foliorꝝ lauri betōi.mellisse.fūiterre an. M.i.ani-
si mara.se.basi.an. ʒ.ß.se.ligritie rase vuarꝝ pas.mū.ab arill'.
ʒ.i.vtriusqꝫ stica.florꝝ āthos an. ʒ.flo.bora.flo.bug.an. ʒ.i.ß.
aceti. ʒ.ij.mell' zuc.an.lb.ß.fiat syru.diligēter ꝺz artē. Ad iꝺ
℞.syrupi de epithio oximell' simplicis an. ʒ.vi.fiat deco.cū
aq̄ bora.saluie stica.nenufaris ⁊ det̄ i māe. ¶ Euacuātia
ml'iā capitis. ℞.yere rufi. ʒ.ij.yerelogodiō lapis lazuli bene
abluti. ℈.ij.se.basili. ℈. ⁊ cū siru.de stica.fiāt pill'e: c⁹ dosis
ʒ.i.vl' circa. Ad idē. ℞.flo.bora. sticados ara.an. ʒ.ß.ligritie
rase vuarꝝ passa.mūdatarꝝ an. ʒ.ß.thimi epithimi polipody
q̄rcini foliclloruz sene an. ʒ.ß.anisi se.basi.an. ʒ.ij.fiat decoc-
tio i sero capno ⁊ in nocte ifūdāt̄ corticū mirobol'.indo.bñ
gūosoruz. ʒ.ß.diascene. ʒ.ij.cassie fistl'e. ʒ.ß. ⁊ i mane colet̄ ⁊ ē
vna dos: ¶ Si vis alias medicias solutiuas: Recurre ad se
cūdā ptē: Et si vis ꝯpōere siru.alios a p̄dcis digerētes hūo-
res in capite potes sumēdo simplicia r̄spiciētia caput calida
ad digerendū hūores frigidos: frigida ad digerendū homo
res calidos et facere decoctionem et demum sirupizare
ꝺm artem: Item: ℞.triace auree alexandrine an. ℈.ij.mi-
sce ⁊ det̄ cuz modico bōi vini ꝫ ml'tū valet ⁊ det̄ bono māe.
¶ Medicina extriseca i soda f̄ra ēpl'm ꝺm Rasiz leue: ℞.
laudāi. ʒ.iiij.maruby. ʒ.v.mily modicū torrefci. ʒ.i.ß.terbē.
.q. suffic̄ ad icorporādū ⁊ ēpl'm fiat seu cerotū cū oleo camo
mille: Potest ex his ēt fieri saccul⁹ ⁊ pōat̄ supra cōisurā sa-
gital' ⁊ phibet cursuz hūiditatū ad ptes inferiores ⁊ ocl'os:
Pñt ēt alia addi si volum⁹: Itē valet ēt ēpl'm ras ꝫ ē multū
forte q̄r ingrediunt̄ ipm cal'a i q̄rto: ¶ Aliꝺ ⁊ mediocre: ℞.
radicū cucu.asinini absinthy an. ʒ.ij.aq̄ dulcis olei añ.q.suf.
buliāt sil' sup prunas vsqꝫ ad cōsūptōz tertie ptis: Et ꝺ deco-
ctōe fiat ēbrocatio: ⁊ de suba fiat ēpl'm. Auic.mirabl'r cōmē
dat euz: ¶ Saccul⁹ ꝯ sodā f̄ram leuis: ℞.betōice sicce. M.
i.flo.bora.mellilott mily modicū torrefacti añ. ʒ.ß: florum
āthos stica.ara.an. ʒ.ij.cōquasset̄ ⁊ fiat saccul⁹: Ali⁹ sacculus
fortior: ℞.betōice sicce.rute añ. M.ß.florꝝ āthos.stica.ara.
añ. ʒ.i.se.basi.se.rute an. ʒ.ß.ꝯq̄ssent̄ ⁊ fiat saccul⁹: Et no. ꝙ
rose nec alia medicina simplicia stiptica nō cōpetūt i p̄dcis
emplastris siue sacculis q̄r phibēt resolutōez lz confortent.
Ad idē saccul⁹ fcūs ex milio torrefacto cuz q̄rta pte salis et
flo.camomille.valet multū: ¶ Ad idē: ℞.sticados cāomil
le calamēti maiorane foliorꝝ lauri. M.i.foliorū sene nucis
cipressi corticum citri ana. ʒ.ij.cubebarum nucis muscate
gar.an. ʒ.i.macis spice cipi calāi arōatici an. M.ij.pipis ni.
ʒ.ß.cū p̄dictis puluerizatis fiāt duo saccl'i p capite: Et si vis
forti⁹ calefacere: addat̄ sterc⁹ colūbinuz sinapis an. ʒ.iij.ca-
storei euforby an. ʒ.i. ¶ Unctio fiat cuz oleo de lilio nardi
no costio de castoreo cāomellino anetino. Et cuz puluerib⁹
⁊ cera pōt fieri vngtm̄. ⁊ caput vngat̄: ¶ Embrocatio ēt pōt
fieri ex decoctōe p̄dictorū ⁊ embrocare caput: ¶ Itē lotio
cum aqua vite multum valet: ¶ Saccullus calefactiuus ⁊
r̄solutiu⁹ māe f̄re. ℞.corti.citri nucū cipssi an. ʒ.i.ß.stica.cāo
mille maiorāe foliculorꝝ sene an. M.ß.nucis musca.cubeba
rum gariofiloruz: spice ana. ʒ.ß.stercoris columbini sinapis
an. ʒ.i.ß.laudani ro.an. ℈.ij. ⁊ fiat saccul⁹: ¶ Ponēda in li-
xiuio de quo caput lauet̄: ℞.sticados florꝝ camomille foli-

culorũ sene foliorum lauri.assari maiorane:ana.M:ʒ:te-
rantur aliqualiter: ¶ Suffumigatio:
¶ Fumigium fiat ex thure ligno aloe.mastice.nuce mus-
cata storace calamita.
¶ Uomitus cum aq̃ rafani:⁊ oximelle prouocetur:
¶ Gargarisma fiat ex decoctõe masticis acori ligritie pas-
sularũ añ:ʒ:ʒ:isopi yreos an:ʒ:ij.piretri saxifragie:ʒʒ.sinapis
an:ʒ:i:ↄquassent: ¶ Clisteria cõfortantia:
¶ Clisteria conferentia dicentur capitulo de paralysi ⁊ epi
lepsia: ¶ Caplm de scotomia ⁊ vertigine:
¶ Diuertentia quãdo ẽ de mã fra.Cauteriũ potentiale:℞:
cãtaridarũ abscisis alis ⁊ capitib⁹ ⁊ cum fermẽto misceant̃ ⁊
cũ aceto vel aq̃ vite ⁊ ponant̃ post aures ĩ occipite ad diuer
tẽdũ:qñq̃ ĩ tibijs:qñ q̃ ĩ naribus: ¶ Uomitiuum.
¶ Uomitiuũ bonũ:℞:radicẽ vnã rafani ⁊ ĩ ea ĩfige ellebo
ri nigri aliq̃s ptes:⁊ stẽt p noctẽ:demũ extrahe ptes ellebori
a rafano ⁊ buliat rafanũ ĩ aq̃ ⁊ colet̃:⁊ colature addat̃ croci
ʒ:i:aceti:ʒ.iiij:⁊ dent̃ duo coclearia ⁊ plus valet si fiat assum
pro cibo p duas horas: ¶ Et si vis digerere mãs q̃ sunt ĩ ca
pite recurrere ad receptas pme partis. ¶ Et si vis euacua-
re recurre ad receptas:c:de cefalea ⁊ emigranea et ad rece
ptas que dicentur in ca: de paralisi:
¶ Digerẽtia.℞.syrupi de sticados.ʒ.i.oximell:ʒ.ʒ.fiat de-
coctio simplicium ducẽtium ad caput. ¶ Euacuãtia:
¶ Euacuantia:pillule cochie pille d yerapigra Gal ⁊ silia.
¶ Clisteria ↄferẽtia ĩ hac passiõe dicet̃:a:d epilẽsia ⁊ palisi
¶ Gargarismata ⁊ caputpurgia sũt cõferẽtia in decliatõe:
Gargarisma deponẽs flegma a capite qd cõpetit solũ illis q
nõ sunt apti ad passiones pulmonis põt eẽ tale:℞.betonice
ysopi añ:M:i:ligritie rase passularũ mũdatarũ ab aril:añ:ʒ
i:piretri radicis ireos recẽtis añ:ʒ.i:se:sasifragie:ʒʒ:añ:ʒ:ʒ:
masti:ʒ.i.mell:ʒ:ij:fiat apozima vsq̃ ad ↄsũptõez t̃tie ptis:⁊
fiat bis ĩ die mãe ⁊ sero ⁊ teneat patiens in ore diu postea ei
ciat:valet ad deponẽdũ flegma a capite:Itẽ ad idẽ piretrũ
positũ in vino albo vel aqua calida.vel inuolutũ in pano li-
neo subtili ne mordicet retẽtum in ore valet ad deponẽdũ
flegma a capite:Ad idẽ.℞.sinapis origani piretri piperis lõ
gi saluie añ:M:i.buliant in vno vrceo aque vsq̃ ad cõsũptõ
nẽ medietatis ⁊ colet̃.Ad idẽ:℞.piretri piperis macropipe
ris:ʒʒ.añ:ʒ:ij:sinapis:ʒ:vi:macis radicũ yreos calamẽti aco
ri añ:ʒ:iiij.buliant ĩ aqua vrcei:i:vsq̃ ad cõsũptõem medie
tatis ⁊ colature addat̃ yerepigre mellis añ:ʒ:i.⁊ fiat garga-
risma: ¶ Caputpurgia:℞.aque maiorãe:lb:i:aceti sqlitici:
ʒ:ij:⁊ misceãtur.Ad idẽ.℞.aceti sqlitici.lb.i.pulueris origa
ni piretri macropiperis sinapis añ:ʒ:ʒ:misceat̃ ⁊ ẽ forte:Ad
idẽ ⁊ est expertũ:℞.folia herbe que vocat̃ morsus galine:i:
pipinela minor:⁊ fricentur nares nã ide faciet fluere hũidi-
tatẽ:Et nota q ĩ caputpurgijs ⁊ gargarismis dz appõi aliqd
sal vt cerebrũ stimulet:Et si foret oppilatio magna appõat̃
baurach vel de cõi in maiori quantitate: ¶ Sternutatoria
℞:rute siluestris cõdisi añ:ʒ:ij.puluerizent̃ ⁊ cũ pẽna ĩsuf-
flentur in nares:Ad idẽ:℞:nigelle sinapis cõdisi añ:ʒ:ij:sa
lis:ʒ:i:puluerizent̃ ⁊ cũ pẽna suffleñ ĩ narib⁹ educit mãs ⁊ ca
lefacit cerebrũ:Qñ ãt ẽ a cã calida pmo fiat flebotomia a ve
na cõi postea a cephalica vltimo de venis frõtis: ¶ Uẽto-
satio ĩ spatulis et ĩ natib⁹ ẽt cõfert:Euacueñ et digerant̃ hu
mores cũ pdictis ĩ pma pte et scda. ¶ Dimittant̃ oia calefa
ciẽtia sãguinẽ ac ẽt multiplicãtia illũ. ¶ Etiã vomit⁹ in hac
calida cã valet: ¶ Clistere:℞:decoctõis foliorũ viole mal-
ue blitis mercurial metretã vnã olei violati:ʒ:iiij:casie yere
pigre añ:ʒ:i:sal parũ et fiat clistere cõe: ¶ Caplz d frenesi
¶ In frenesi et in alijs morbis pacutis sic sgnãtia sinocha
colicha et silib⁹ ĩcipiem⁹ a solutiuis sepe q2 piculũ ẽ ĩ mora:
Qñq̃ tñ exhibem⁹ digestiua q2 mã expectat digestionẽ vel
q2 fcã sit minoratio: ¶ Digerẽtia colerã ĩ frenesi:digestiuũ
q frenesis sit digestiuũ colere sic syrup⁹ violat⁹ vl sic syrup⁹
nenufarin⁹ vl syrup⁹ de papauere albo et ẽt de papauere ni
gro pp sõnũ. ¶ Soluẽtia colerã:Solutiuũ colere ĩ frenesi
dz sic fieri:℞:solutiui alicuius colere descripti ĩ scda parte
⁊ misce cũ aliqb⁹ ducẽtib⁹ ipm ad caput de eis q̃ dcã sunt in
sexta pticula.vl sumas de solutiuis dictis ducẽtib⁹ a capite
i:vij:pte respiciẽtib⁹ colerã: ¶ Clistere lenitiuũ:℞:dcoctio
nis malue blitis mercurialis violarũ ordei florũ nenufaris
metretã vnã trifare saracẽice:ʒ:i:diaprunis:ʒ:i:ʒ.olei viol.
ʒ:ij:salis parũ et fiat clistere: ¶ Nota q tamarindi valent
mltũ q2 alterãt ⁊ euacuãt cãz qñ ille passiones vl alie cõsi-
miles sũt a cã calida:Et nota quãdo frenesis ẽ de sãguie me
dicine posite ab extra debẽt ẽt frigide ⁊ sicce.qñ ãt de cole-
ra fre ⁊ hũide: ¶ Epithẽa ĩ frenesi de sãguine:℞:succi plã
taginis.lb:i:succi burse pastoris aq̃ ro:añ:ʒ:iiij:aceti:ʒ:ij:⁊
ĩ istis ĩfundant̃ pecie ⁊ ponant̃ sup pte anteriori capitis.Ad
idẽ:℞:violarũ lactucarũ ordei fracti mũdati añ:M:i.corti-
ticũ papaueris radicis mãdragore nenufaris añ: M:ʒ.seis
iusqami papaueris lactuce añ:ʒ:ʒ:camomille mellilotimal
ue an:M:ʒ:ex sufficiẽti dcoctõe horũ fiat embroca ab alto
sup cõisura coronali cũ spõgia ĩfusa ĩ ea:⁊ hoc cõpetit ĩ q̃cũ-
q̃ tpe:Ad idẽ:℞.succi sempuiue succi lactuce succi portula
ce succi solatri añ.lb:ʒ:aq̃ ro:ʒ:iiij:aceti:ʒ:ij.misceant̃ ⁊ fiat
vt supra hoc ẽt puocat sõnũ maxime si apponant̃ succi pa-
paueris:ʒ:iiij.Si vis narcoticare adde de oppio ⁊ succo mã
dragore ⁊ si succi nõ habent̃ accipiant aq̃ q̃ fiũt ĩ lãbico:Et
si vis emplm facere adde ad pdictas aq̃s farine ordei.q.suf
ficit ⁊ cuz oib⁹ pdictis fiat emplm:Et nota q ista fra vtra-
q3 solũ ↄpetũt ĩ pncipio q2 quãdo mã fluxa ẽ ⁊ ↄfirmata fre
nesi cõpetũt resolutiua vl resoluẽtia cũ repcussiuis.Catul⁹
pu⁹ lactãs reuiserat⁹ posit⁹ sup capite raso valet multũ:Et
si vis sõnũ ĩducere fcã euiseratõe catuli pone ĩtus catulũ de
puluere iusqami p totũ ⁊ appone capiti:Ad idẽ valet colũ-
b⁹ scissus p dorsũ:Silr gall⁹.silr pulmo arietis si capiti appo
nant̃ ⁊ quãdo pulmo ĩfrigidat̃ iterũ calefac bñ in aq̃ calida
⁊ reponãt̃ et valet:Et hec valent ĩ q̃cũq̃ frenesi q2 resoluũt
mãz apatis.Embroca ẽt optia ẽ:Et hec dcoctio q2 resoluũt
q̃uis aliqña calida apponat̃.℞:violarũ mellıloti malue an
thos foliorũ lauri corticũ papauer añ:M:ij.buliãt ĩ aq̃ ⁊ fi
at decoctio. ¶ Unguẽtũ ad sõnũ:℞:lactis mlieris lactãtis
puellã:ʒ:ij:albumina:iiij ouorũ fortiter agitatorũ farie pa
paueris al:q:sufficiat aceti fortissimi ʒ:i.ponant̃ ĩ pãno ⁊ ca
piti applicet̃:Et si vis potes cerã apõere ⁊ facere vngtm.Ad
idẽ:℞:oli mãdragorati nenufarati ro:vnguẽti populeõ añ
ʒ.ʒ.puluis iusqami mãdragore corticũ nenufaris añ ʒ.ʒ.ce-
re:q:suffi.⁊ fiat vnguẽtũ.Ad idẽ ⁊ ẽ forti⁹:℞:iusqami:℈.i.
opij.tebaici.ʒ:ij:croci:℈:ʒ:⁊ ĩcorpent̃ cũ modico aq̃ ro:⁊ ace
ti ⁊ liniat̃ frõs:Ad idẽ aq̃ ro cũ aceto ĩfrigidãdo testiculos
ĩducit sõnũ silr ĩfridãdo collũ ĩducit sõnũ.Sz mlierib⁹ ĩfri
dãdo mamillas ĩducit sõnũ.silr ĩfridãdo man⁹ ⁊ pedes.Ad
idẽ:℞.terre sigill:ʒ.ij.misceat̃ cũ aq̃ ro:⁊ aceto ĩ modũ vn-
gti et nõ sit actu fridũ et solũ pedes vngas ⁊ puocat sõnuz.
Electuariũ ad sõnũ.℞.ↄfue violarũ ↄfue nenufaris:añ:ʒ.
ʒ:se:papaueris al:ʒ:i:se:iusqami:ʒ:i:zuccari.q:suf.⁊ misceat̃
oia sic zuccarũ ro:⁊ dat̃ cũ aq̃ ordei oĩ die:Tragea ad sõnũ.
℞.se:lactuce se:papa:al:an:ʒ:ij:se:ẽdiuie.se:portula:ʒʒ:an:ʒ:
i.iusqami:ʒ.i:ʒ.pãnis zuccari:ʒ:iiij:⁊ fiat tragea grossa. Ad
idẽ:℞:se:papa:ʒ.i.se:lactu.se.portul:an:ʒ.ij:se:iusqami:ʒ:i:
cucube masticis an:ʒ:ʒ:zucca:ʒ.iiij.⁊ fiat tragea ⁊ hec magl
appropiat̃ capiti.Ad idẽ lac papa.ĩ cibis suis ĩ mãe ⁊ ĩ sero ẽ
bonũ.Itẽ pille d opio sũt fortis ⁊ sic fiũt:℞.opij croci:cassie
lignee añ ptes eq̃les det̃ vna p vice vl due ad plus ⁊ dant̃ ĩ
casibus vltimis:Et nota q in frenesi si non est aliud qd phi
beat p flebotomia de cephalica:deinde flebotoma venas

frontis ⁊ appone sāguisugas: aut ꝓuoca sāguinē ꝑ nares aut
vētosas ad spatulas: Et scias ꝙ nil meli⁹ ē ĩ frenesi q̄ȝ emor
roidas ꝓuocare: ꝓuocatio āt emorroidaꝝ habebit̃ in. c. suo
vide ibi. Et valet scarificatio auriū ⁊ ē vtil' ĩ extremitatib⁹:

¶ Capitulum de appoplesia:

¶ Distrahentia humiditates a capite excitātia v̄tutes. liga
ture extremoꝝ: fricatōes eorūdē. Extēsio digitoꝝ: ɔstrictō
nasi: sternutatio clamores: suffumigatio cū bdelio galbano.
⁊ similia: ¶ Suppositoria ⁊ clisteria: ℞. mel'lis cocti. q. suf-
ficit ⁊ addat̃ puluis euforbij salgēme vel vitri: dyagridij ye
repigre colognttide agarici añ. ptes equales: ⁊ fiāt supposito
ria lōga ⁊ grossa: Itē fiāt ēt suppositoria ex felle bouis ⁊ sa-
pōe albo cū melle ⁊ sine melle ⁊ valet ĩ paralisi epilepsia spa
smo tremore ⁊ stupore ⁊ tortura: Itē. ℞. agarici euforbij op
poponaci añ. partes equales. ⁊ cum melle fiat suppositoriū.
¶ Clistere. ℞. cētauree colognttide añ. M. ß. polipodij mer
curialis añ. M. i. anisi feniculi cimini añ. ℥. ß. sene. ʒ. iij. rute
camomille añ. M. i. ficuū siccaꝝ numero. x. cartami thimi
epithimi añ. ʒ. v. fiat decoctio lēta excepta thimo ⁊ epithio
de q̄bus fiat vt supra cui addantur olei rute. ℥. v. agarici tur
bit ȝȝ. añ. ʒ. i. yerepigre. ℥. i. salis paꝝ ⁊ fiat clistere. Et aliqua
liter forte. Ad idē. ℞. camomille rute aneti saluie origāi ca
lamēti cētauree minoris añ. M. ß. colognttide. ℥. ß. sticados
furfuris sicle mercurialis añ. M. ß. carthami. ℥. i. fiat deco-
ctio ex p̄dictis cui addat̃ olei de castoreo. ℥. iij. yerepigre. ℥.
iij. mell'. ℥. ß. salisgēme. ʒ. i. agarici. ʒ. ß. benedicte. ℥. ß. ⁊ fiat cli
stere ⁊ hoc forte ē. Ad idē. ℞. anisi maratri seis siseleos seis
basiliconis añ. ℥. ß. cētauree minoris saluie rute abrotani ca
lamēti origani añ. ℥. i. sticados arabici colognt. ʒ. iij. furfuris
M. ß. fiat decoctio cui addatur mellis anacardi. ʒ. iij. olei.
de ruta. ℥. iiij. salisgemme. ʒ. ij. yerepigre. ℥. i. ellebori. ℥. iij. et
fiat clistere ⁊ est forte. Et si vis clisteria leniora recurras ca
pitulo de paralisi ⁊ reperies leuiter soluentia mediocriter
⁊ fortiter soluētia: ¶ Sternutare facientia: ℞. condisi. ʒ.
ij. ß. piperis albi ⁊ nigri castorei añ. ʒ. ß. rute campestris. ʒ. i.
puluerizentur simul ⁊ naribus insufflentur. Ad idem. ℞.
nigelle sinapis añ. ʒ. i. aloes. ℈. ij. puluerizent̃ simul ⁊ h̾ ex-
trahit humiditates ꝑ nasum ⁊ est leue. Ad idē. ℞. piretri. ȝȝ
sinapis añ. ʒ. i. puluerizent̃ simul plus agitat q̄ȝ educat. Ad
idē. ℞. colognttide ellebori al. añ. ℥. i. castōei. ʒ. ß. nigelle sina
pis pipis añ. ℈. ij. pulnerizēt̃ ⁊ narib⁹ ĩsufflent̃ ⁊ ē forte mł
tum. nā exiccat ⁊ sup̄fluitates educit ad extra per nares:
¶ Emplm̄ rat̃. est vtile ⁊ pōt sic fieri. ℞. sinapis. ℥. vi. casto
rei. ℥. ij. aceti. ℥. i. ⁊ cū cera oleo de costo. vel de castoreo. vł d̄
euforbio fiat vnguentum vel emplm̄ magdaleon: Ad idē
℞. galbani serapini oppoponacis añ. ℥. ij. euforbij se. sinapis
castorei triū geneꝝ pipis añ. ʒ. ij. sulphuris. ʒ. i. ß. terbētine. ʒ.
ij. gūme liq̄fiant cū oleo de costo ⁊ fiat magdaleon ⁊ extēde
sup corio facto ad formā capitis ⁊ ē medicamē multū cali
dum ⁊ exiccatiuū. ¶ Unguentū. ℞. pireti piperis euforbij
castorei añ. ℥. i. sulphuris. ʒ. i. ß. accori costi. añ. ℥. ß. siseleos se.
basiliconis añ. ʒ. ij. sq̄nanti. ℈. ij. succi rute olei nardini olei
camomille olei de lilio añ. ℥. ij. cere. q. sufficit aceti paꝝ ⁊ fi-
at vnguentū ⁊ est valde decēs in hoc casu. Ad idē. ℞. eufor
bij piperis isopi calami aromatici costi castorei glutinis ali
bat oppoponacis. añ. ʒ. iij. storacis. ʒ. i. ß. cere citrine quātuȝ
sufficit ⁊ cum oleo antiquo vel de costo vel oleo calido fiat
vnguentum: ⁊ si addi potest olei de balsamo. ℥. ß. adhuc erit
melius. hoc vnguentum est valde solēne: ⁊ nota ip̄m q: ipȝ
sum expertus multotiens:

¶ Capitulum de subet ⁊ letargia ⁊ congelatiōe.

¶ Primo instandū ē ad diuertendū. Et ꝙ ĩ sōno non ꝓfun
detur ⁊ ideo fiant ligature ⁊ fricatōes extremitatū: plicatio
digitoꝝ contorsio nasi depilatio barbe ⁊ pectinis: clamores
magni: ducant̃ in tristiciā: ⁊ videant res que ɔtristari habēt
etiā fiāt sternutatōes cū p̄dictis in c. de appolexia. fiat etiā
suppositoria et clisteria acuta cuȝ p̄dictis in. c. d̄ appoplexia
⁊ fiant vnguenta ⁊ empl'a p̄dicta. in. c. de appoplexia: ¶ Et
nota ꝙ ista fortia nō cōueniūt sic in ꝓncipio sȝ p̄cedant aliq̄
euacuatiua ꝑ vomitū vel secessuȝ vel fiat aliq̄d clistere leue
de scriptis in. c. de paralisi. Uomitus fiat cū cādela vel pē-
na vel manu: Itē det̃ decoctio raphāi cū oximelle simplici
⁊ vomat: Itē det̃ vomitū scriptū in. c. de scotomia ⁊ v̄tigie:
Euacuet̃ cū pill'is cochijs vel pill'is de yerapigra: ß. vel ali-
qua alia medicina descripta in capitulo de paralisi. Et nota
ꝙ iste due passiones. s. subeth et letargia q: conueniunt ĩ cā
lȝ differant ex parte situs. q: letargia est passio partis poste
rioris cerebri: et subeth ē passio ꝑtis anterioris: curant̃ eo-
dē mō et cum eisdē medicinis: Congelatio vero ē passio par
tis posterioris: sed est a cā frigida ⁊ sicca et iō in cura ei⁹ licȝ
miscere aliqua humida cū calidis et ĩ cura cuiuslibȝ passio
nis medicie debēt esse fortes q: sunt de mā grossa: ¶ No-
tandū tamē ꝙ frigidiora p̄nt applicari ab extra ꝑti āteriori
q̄ȝ parti posteriori et calidiora cōferunt plus ĩ cōgelatiōe q̄ȝ
subeth: ¶ Embroca ad caput: ℞. sticados rosmarini rute
origani maiorana folioꝝ lauri isopi calamenti buliāt in aq̄
sufficienti vsq̄ȝ ad ɔsūptionē medietatis ⁊ fiat ab alto em-
brocatio ex p̄dictis. et potest fieri sacculus. ¶ Caputpurgi
um fiat cū aqua maiorane: ⁊ possum⁹ facere bulire ĩ ea aliq̄
calida de p̄dictis sicut sticados rutā ⁊c. Et si egritudo perse
ueret vt digestione ĩdigeat recurre ad capl'ȝ de soda ꝓ dige
stiuis ⁊ sil'r euacuatiuis isto mō: q: subeth ⁊ letargia fit vt ĩ
pl'ib⁹ a mā fl'atica. ℞. digerētia fl'a et euacuātia illud. Et q:
ɔgelatio si ē cū mā fit a mā f'ra ⁊ sicca. ℞. digerētia māȝ me
lācolicā ⁊ euacuātia illā: Clistere ĩ cōgelatōe. ℞. mercurial'
fumiterre mellisse sene polipodij boragis buglose anisi ma
ratri añ. M. i. furfuris añ. M. ß. fiat decoctio ĩ aq̄ sufficiēti
et colet̃ ⁊ addat̃ colature yere rufini yere logodion añ. ℥. ß.
olei rute. ℥. iiij. salsis paꝝ ⁊ fiat clistere. Clisteria conferētia
ĩ hac passione dicentur in capitulo de paralisi ⁊ epilepsia.

¶ Capl'm de ꝑalisi tremore tortura et spasmo de repletōe:

In cura ꝑalis̃ ⁊ aliaꝝ egritudinū neruoꝝ mł'tiplices medi-
cie ɔferūt q̄ꝝ receptas tibi satis plene scribā: Nota tñ ꝙ in
ꝓncipio a leuiorib⁹ est ĩchoāduȝ ĩ fine v̄o a fortiorib⁹: ĩ me-
dio mediocrib⁹ vt auic. p̄ma fen. tertij. c. d̄ cura egritudinū
capitis: Medicie cōferētes sūt solutiua digestiua clisteria
ɔfortātia neruos assūpta ꝑ os. vngtā ēpl'a ol'a balnea stufe
ēbroce: ꝓuocātia febrē: euaporatoria gargarismata caput-
purgia vētose flebotomia sternutoria. pillule: de oīb⁹ dicta
¶ Medicine soluētes sūt triū modoꝝ q̄dā leuiter soluētes
q̄dā fortiter q̄dā medio mō: In ꝓncipio ɔpetunt leuit̃ soluē
tes q̄ꝝ q̄dā sūt pill'e. q̄dā elcūaria: q̄dā ɔfectōes. q̄dā potōes
quedā pulueres ĩcipiēdo a pill'is: ¶ Pill'e leuiter soluētes
sūt pill'e almāsoris descripte ĩ. c. de dolori stōi ⁊ sunt leuiter
soluētes ibi ponēt̃ eaꝝ recepta: ⁊ dos̃ eaꝝ ⁊ vtiles valde sūt:
¶ Pill'e alie cōes q̄ ēt sūt vtiles tpe pestilētie: ℞. ligni aloes
calāi arōatici xilobalsāi gar̃. nucis mu: ȝȝ. spice galāge croci
ciamōi carpobal. cardamōi absinthij mēte apij petro: feni:
sileris mōtāi leuistici añ. ʒ. ß. myrrhe. ℈. ij. reubar: ad pōd⁹
oīuȝ: aloes epatici ad pōd⁹ reubar: ⁊ aliaꝝ reꝝ et cū bono vi
no fiāt pill'e grosse ad modū ciceꝝ: dos̃ ē añ. ʒ. i. vsq̄ȝ ad. ij. et
hec ēt ɔfōrtāt mēbra nal'ia al'ia ⁊ vitalia: Pill'e alie cōes: ℞.
myrrhe croci ʒ. i. aloes. ʒ. ij. fiāt pill'e grosse ad formā cicerū
dos̃ ē. ʒ. i. vsq̄ȝ ad. ij. Pill'e mediocriter soluētes. ℞. arōatici
sapi oppopōacl casto. bachaꝝ lauri stica. zedoa. macis anisi
mastic. feni. cardamōi ȝȝ. ciamōi. spice nar: gar̃. galāge. nu.
mu: cubebe croci xiloaloes sq̄nāti. v. q̄ñȝ mirobal'. añ. ʒ. i. tur
bith. ʒ. iiij. aloes ad pōd⁹ oīuȝ ɔfice cū succo saluie vł maio-
rāe musci. g̃. iiij. ⁊ fiant pill'e. dos̃ ē a. ʒ. i. vsq̄ȝ ad. ʒ. i. ß. ¶ Pill'e
alie fetide Alman. ĩ illo. c. ℞. pulueris pigre. ʒ. x. colognttide

interioris.ʒ.v.euforbij.ʒ.ij.ß.castorei pipis asse serapini op
poponaci seitaragi indi.℈.i.cassie sinapis an̄.ʒ.i.centauree
minoris elacterij.succi cucumeris asinini an̄.ʒ.v.gumme in
succo rute dissoluantur.⁊ alia ex eis ꝯficiat̄:fiant pillule.Ea
rū dos̄ ē a.ʒ.ß.vsq̄ ad.i.ß.⁊ hec regrunt digestōez i mā q꞉ sol
uūt satis ⁊ m̄ltū. ¶ Pillule alie ēt sūt q̄ arabice appellāt̄ ⁊
m̄ltū valēt i dolore capitis q̄ntūcūq̄ fuerit āntiqu⁹. ℞.aloes.
ʒ.iiij.mirobalanoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ emblicoꝝ belliricoꝝ
īdorū masticis dyagridij a ssari ro.an̄.ʒ.i.croci.ʒ.i.castorei.ʒ
ij.ꝯficiant̄ cū succo cauliū et fiāt pillule.Dos̄ eaꝝ ē.ʒ.ß.vs
q̄ ad.i.ß.Expt⁹ sum maxie i dolore capitis antiq̄ nec m̄ltū
soluūt.¶ Pillule artetice alie sūt q̄ appropriāt̄ ad arteticā
friaz.℞.ermodactiloꝝ turbit agāici an̄.ʒ.ß.cassie lignee spi
ce nardi gario.xilobalsami carpobalsami.ʒ.ß.macis galāge
asse fetide se.fe.saxifragie se.sparagi brusci gra.solis ros̄.sa
lis gēme an̄.ʒ.ß.aloes:ad pōdus oium ꝯficiāt̄ cū succo feni.
Dos̄ ē.ʒ.ij.vsq̄ ad.℈.iiij.¶ Pillule alie securiores et p me
m̄ltū expte.℞.mirobalanoꝝ citrinoꝝ.ʒ.x.aloes.ʒ.ix.ss.ʒ.ij.
pipis nigri ⁊ lōgi an̄.ʒ.i.sinapis.ʒ.ij.cētaruee salis idi collogn
tide an̄.ʒ.ij.pēdion.ʒ.iiij.tēpera cū succo porri ⁊ fiāt pillule.
Dos̄ ē.ʒ.i.vsq̄ ad.i.ß.¶ Pillle alie de serapino.℞.se.apij.se.
armeli an̄.ʒ.i.serapini bdelij an̄.ʒ.ij.yere.ʒ.iij.pulpe collogn
tide agarici an̄.ʒ.i.turbith.ʒ.vi.fiāt pillule cū succo feniculi.
Dos̄ ē an̄.℈.ij.ad.℈.iiij.Sūt ēt pillle ꝺ agarico.⁊ pillle aggre
gatiue vide a mesue descriptōe.ix.⁊ iste sufficiāt.¶ Pillule
fortiter soluētes.℞.euforbij colloquintide agarici serapini
bdelij an̄.ʒ.ij.aloes.ʒ.v.masticis.ʒ.ij.ꝯfice cum succo porri ⁊
fiāt pillle.Dos̄ ē an̄.ʒ.ß.vsq̄ ad.ʒ.i.Eaꝝ vsus n̄ placet q꞉ edu
cēdo itestīa excoriāt ⁊ nimis calefaciūt ꝭm mesue.¶ Pillle
fetide maiores ꝭꝫ mesue.℞.aloes turbith an̄.ʒ.vi.serapini
armōiaci oppopōacis bdelij se.armel.mirobalani collognti
de iteriorois an̄.ʒ.iiij.scamōee.ʒ.ij.cassie hermodact sebra ca
storei euforbij.agarici an̄.ʒ.i.cinamomi croci cardamomi
spice an̄.ʒ.ß.gūme ifūdāt̄ i aq̄ porri ꝭcā ad capellū fiāt pillle
grosse aliquantulū.dosis ē a.℈.ij.vsq̄ ad.℈.iiij.¶ Pillule
herofaldie.℞.hermodactiloꝝ.ʒ.ij.aloes.ʒ.ij.ß.dyagridij.ʒ.
i.colloquintide.ʒ.ij.euforbij turbit an̄.ʒ.ß.Dos̄ an̄.ʒ.i.vsq̄
ad.ij.Nō placent q꞉ solutiua nō sunt bene correcta.¶ Pil
lule ꝺ oppopōaco ꝭꝫ mesue distin.ix.vtiles sunt i palisi spāli
ter ⁊ sūt fortiter soluētes ⁊ vsus eaꝝ ē tutior q̄ vsus pilaꝝ ꝺ
euforbio.vide ibi.Alias receptas posseꝫ pōere:sꝫ ista suffici
ant.¶ Electuaria solutiua leuiter.℞.cinamomi macis nu
cis musc.gariofil.an̄.ʒ.i.ss.ʒ.ij.accori.ʒ.ij.turbith.ʒ.ß.mel
lis q̄ntū sufficit.⁊ fiat electuariū.¶ Electuariū aliꝺ ꝭm me
sue alcaf boni saporis.vide distin.ij.Dosis est an̄.ʒ.ij.ad.iiij.
¶ Electuariuꝫ dyafinicō ad idē descriptū a mesue disti.ij.
⁊ appellat eū ꝯfectio ꝺ dactil̄ bonū ⁊ exptū p me.Dos̄ ē an̄.
ʒ.ij.vsq̄.ad.ʒ.vij.⁊ eo vtor audacter.¶ Cōfectio de māna
ex iuētiōe.H.posita a mesue disti.ij.mirabl̄r valꝫ.vide ibi.
¶ Jerapigra Nicolai ēt ē ꝺ istis.sꝫ q꞉ amara nō pōt rūpi in
forma electuarij:oꝫ q̄ distēperet̄.⁊ iō ponā ipaꝫ cū potiōib⁹
mediocriter soluētib⁹.¶ Et nūeret̄ iter ista dyacassiafi.cu
ius hec ē ꝺscriptio.℞.prunoꝝ violaꝝ an̄.lb.ß.buliāt i sex.lb.
aq̄ vsq̄ ad ꝯsūptōez medietatis ⁊ addāt̄ colature mane cas
siefi.an̄.lb.i.tamarindoꝝ.ʒ.ij.buliant vsq̄ ad spissitudinē
demū addāt̄ cādi puluerizati.ʒ.iiij.penidij.ʒ.ij.zuccari.lb.
i.sirupi viol̄.lb.i.ß.fiat ell̄m.Dosis est an̄.ʒ.i.vsq̄ ad.ʒ.i.ß.⁊
est medicia p delicatis.¶ Electuaria medio mō soluentia.
Primū sit electuariū meū superi⁹ ꝺscriptū i scꝺa pte ꝺ soluti
uis flegmatis.Aliꝺ ē diacitonitē ꝭm mesue di.ij.vide ibi.
¶ Diasene valde bonū.℞.nucis musca.galāge gariofili fo
lij macis ligni aloes cardamomi pipis lōgi.ss.ciamomi an̄.
ʒ.i.sene turbit an̄.ʒ.i.ß.auelanaꝝ mūdataꝝ a cortice exteri
ori.ʒ.iij.mellis q̄ntū sufficit ⁊ fiat electuariū isto mō.recurē
tur auelane ⁊ icorporēt̄ cū melle:ad vltimū vo addāt̄ aro

mata.Dos̄ ē an̄.ʒ.vi.vsq̄ ad.ʒ.i.¶ Electuariū ad idē qꝺ dr̄
cesaris ⁊ hūores purgat a lōge ⁊ citā opatiōeꝫ fac.℞.macro
pipis.ss.scamōee turbit an̄.ʒ.ij.se.apij ameos piretri salis ta
barzet an̄.ʒ.i.zuccari.ʒ.ij.fiat electuariū cuꝫ vino citonioꝝ.
Dos̄ ē an̄.ʒ.ij.vsq̄ ad.ʒ.v.Alia dimittāt̄ i h ordie.⁊ hec suf
ficiāt.¶ Electuaria fortia.Jera hermetis ꝭꝫ mesue distin.
ij.Dos̄.ē an̄.ʒ.ij.vsq̄ ad.ʒ.ij.Jera collogntide ꝭꝫ rasiꝫ.vi
de i mesue di.ij.Dos̄ an̄.ʒ.ij.vsq̄ ad.ʒ.iiij.Aliud qꝺ mira
bile ē i passiōib⁹ neruoꝝ maxie i palisi.℞.castorei mirobala
norū citrinoꝝ an̄.ʒ.ij.aloes.ʒ.i.ß.asse mirre euforbij an̄.ʒ.ij.
℈.i.folij ciamomi calami aro.ss.tamarisci nitri galbani sg
nāti spice oppopōacis reubarbari serapini storacis calamite
an̄.ʒ.i.℈.ß.saxifragie dauci maratri paucedani apij petrosi
lij storacis rubee sanguis dracōis thuri cardamoni maiora
ne an̄.ʒ.iiij.agarici masticis salis armo.zedoarie an̄.ʒ.ß.satu
regie isopi camedreos pulegij origāi balsamite mēte aq̄tice
brance vrsine basilicōis diptami rute seis aristologie lōge ⁊
rotūde lauri succi caulis aggrestis assari saluie bdelij an̄.℈
.ß.epithimi polipodij carpobalsami an̄.℈.i.radicū laureole
caparoꝝ anacardoꝝ sauine gētiane corticū mādragore an̄.
gra.xi.absinthij yreos an̄.gra.v.mellis.q.suf.⁊ fiat electua
riū.Dosis ē an̄.ʒ.ij.vsq̄ ad.ʒ.ij.post fermētatōeꝫ duoꝝ mē
siū ⁊ det̄ cū aliq̄ decoctiōe respiciēte mēbrū a quo vis eua
cuare ēt mām quā uis euacuare.Hic ēt possꝫ enūerari ele
ctuariū qꝺ diamarte dr̄:positū ab Auic.ꝭo canone tractatu
pmo cui⁹ dosis ē an̄.ʒ.ij.vsq̄ ad.iiij.Aduertēdū ē q̄ cū me
dicis oīb⁹ sic̄ est turbith agaric⁹ reubarbar⁹ pn̄t fieri medici
ne fortiter soluētes m̄ltiplicādo q̄ntitatē eaꝝ.⁊ eaꝝ vsus ē
magis tut⁹ q̄ facē alia medicinalia ita fortia q̄ semp sumūt̄
cū piculo:⁊ iō vitāda sūt q̄nto pl⁹ fieri pōt.¶ Cōfectiōes le
uiter soluētes.p q̄ scias q̄ oīa electuaria pꝺcā pn̄t reduci i
formā ꝯfectionū si fiāt cū zuccaro bono ⁊ q꞉ non bn̄ pn̄t tot
pl̄ueres icorpari oꝫ q̄ dosis sit maior.¶ Diarob cū turbith
i h valet m̄ltū.℞.turbith albi camillosi ⁊ gūmosi.ʒ.ß.cina
momi gario.an̄.ʒ.ij.galange pipis macis an̄.ʒ.i.diagridij.ʒ.
ij.zuccari al.lb.i.⁊ cū vino granatoꝝ aq̄ simplici an̄.fiat cō
fectio.Dosis an̄.ʒ.ij.vsq̄ ad.ʒ.iiij.¶ Jtē diarob cū agari
co cui⁹ receptas hēs i ꝭa pte ꝺ medicis solutis.⁊ hec sufficiāt
lꝫ m̄lta possent addi.¶ Cōfectiōes medio mō soluētes po
tes addere ꝺ solutis ⁊ minuē ꝺ aliis nō solutis i recepta dia
rob cū turbit sic̄ addere turbit ⁊ diagridiuꝫ ⁊ minuere alia.
vbi grā.℞.turbith.ʒ.iiii.ss.ʒ.i.diagridii.ʒ.vi.ciamomi gar.
galāge pipis an̄.ʒ.ii.macis.ʒ.i.zuccari.q.suf.cū aq̄ simplici ⁊
vino citoniorū an̄.⁊ fiat ꝯfectō.Silr̄ fit diarob cū reubarba
ro:⁊ vꝫ qn̄ mā foret mixta ex fl̄ate ⁊ colera.℞.reubarbari
turbith an̄.ʒ.iii.ss.ʒ.i.ß.galāge pipis an̄.ʒ.i.croci macis spi
ce an̄.ʒ.i.zuccari lb.iiij.vini citonioꝝ.lb.ij.fiat ꝯfectio.Dos̄ ē
a.ʒ.ij.ad.vi.pn̄t ēt addi diacridij.ʒ.iiii.⁊ erit forti⁹.Diarob
cū sene.℞.sene mūde.ʒ.i.ciamōi gar.macis masti.an̄.ß.dia
gridii.℈.ß.⁊ cū zuccaro fiat ꝯfectō cū vio gra.Dos̄ ē ab.ʒ.ß.
vsq̄ ad.ʒ.vii.⁊ hec sufficiāt.¶ Pn̄t ēt fieri alie ꝯfectōes for
titer soluētes sic̄ diarob cū turbith ⁊ mezereō scāonea collo
gntida.Diarob cū turbith ⁊ euforbio bdelio ⁊ silib⁹.sꝫ q꞉ n̄
sūt i vsu dimitto descriptōeꝫ.Et meli⁹ ē ēt reducere i forma
ell̄ii q꞉ meli⁹ ꝯꭗuāt̄ ⁊ pportionāt̄ ad iuicē ⁊ ēt meli⁹ fermētā
tur.¶ Potiōes leuiter solutie.℞.cassie.ʒ.i.distēpet̄ cū de
coctiōe cōi ⁊ arōatizet̄ cū ciamomo.Decoctō cōis sic fit.℞.
ordei.ʒ.iiii.prunoꝝ nūero.xii.ligritie tamaridoꝝ anisi feni.
an̄.ʒ.ß.aq̄ lb.iii.buliāt sil̄ vsq̄ ad ꝯsūptōꝫ tertie partis lēto
igne.Alia potō.℞.bn̄dcē.ʒ.i.distēpet̄ cū ꝺcoctōe cōi ⁊ arōa
tizet̄ cū ciamomo.Alia potō ⁊ ē magis appropata istis pas
siōib⁹.℞.yerepigre.ʒ.i.distēpet̄ cū ꝺcoctōe cōi ⁊ arōatizet̄
cū ciamomo.Ad idē cassiefi.ʒ.ß.ell̄ii solutiui mei ꝺscripti i
ꝭa pte ꝺ medicis.ʒ.ii.ß.distēperet̄ cū ꝺcotōe cōi ⁊ arōatizet̄
cū ciamomo.¶ Et nō.q̄ cuilibꝫ pꝺcāꝝ potionū pōt addi.

ʒ.i.elľy de succo rosa. ꝛ pl⁹ꝛciti⁹ faciūt opatōez suā. nā elľm ð succo ro.asse paꝝ soluit ſꝫ solutia cito fac̄ soluere.ē.n.calcar aliaꝝ mediciaꝝ vt ait mesue. ¶ Potōes medio mō soluētes ꝛ vocāť medicie salutifere. ℞.cassie.ʒ.i.agarici.ʒ.i.ȝȝ. ciamōi an.ʒ.ſ.ifundať agaric⁹.ȝȝ.ciamomū i melle ro.co.in moratorio p diē.i.ꝛ bn̄ tere cū pistello.reubarbari.ʒ.i.spice.ʒ.ſ.reubarbaꝝ ꝛ spica ifūdāť i vino bono vľ sero caprino vel aq̄ endiuie p diē. Deide fiāt expressiōes bōe ꝛ sb̄a abyciať ꝛ cassia distēpeť cū dcā expssiōe ꝛ decoctiōe cōi cui addať salgēme.y.gra.ꝛ arōatizeť cū ciamomo ꝛ deť calā.hec medicina ꝯsueuit cōiter ducere sex vicib⁹ ꝛ purgat mľiaꝫ caput pect⁹ renes matricē ꝛc̄. Et educ̄ a neruis ꝛ maxie si dimissa decoctōe cōi distēpeť cū decoctōe respiciētiū neruos. Et diuersificať qꝛ qn̄qꝫ additť elľꝫ ð succo roſ.ʒ.i.qn̄qꝫ sumiť.ʒ.i.cassie.qn̄qꝫ sumiť ð agarico ꝛ reubarbaro an.ʒ.ſ.ꝛ hec fiāt ſꝫ dispōnes corpoꝝ. Et tpe q̊ reubarbaꝝ erat i bono foro mľtū vtebar hac medicia. ¶ Potō alia ℞.bn̄dcē.ʒ.ſ.vľ.ʒ.vi.turbith ʒ.i.ȝȝ.ʒ.ſ.distēpeť cū decoctōe cōi addať salis gēme pōdus gra.v.turbith.ʒ.ſ.ȝȝ.℈.i.salis gēme pōderis q̄ttuor granoꝝ distēpeť cū decoctōe cōi vľ decoctōe reꝝ portātiū ꝟtutē ad neruos sic̄ ðcoctō sticados peōie artetice palitice foly ꝛ siliū ꝓ sūt mľte alie siľes ðscribi. ¶ Decoctō cōis ex prunis ligritia, ordeo passulis ꝛ tamaridis. ¶ Potōes fortes. ℞.yere hermetis.ʒ.vi.distēpeť cū decoctōe polipody sene cētauree ciamōi prunoꝝ ordei ꝛ addať electuary succi ro.ʒ.ſ. ꝛ arōatizeť. Ad idē ℞.yere collogntide.ʒ.i.distēpeť cū ðcoctōe cōi ꝛ arōatizeť cū nuce musc. Ad idē ℞.seis anisi fenicli petrosili.apy an.ʒ.ſ.sene thimi an.ʒ.y.℈.y.passularū.ʒ.i.agarici collogntide serapini an.℈.y.caparoꝝ.ʒ.iii.turbit.ʒ.i.esule.℈.i.mezereon.℈.ſ.polipodii cartami an.ʒ.v.fiat ex eis ðcoctio lēto igne ꝛ coleť: ꝛ colature addať chatartici ipialis.ʒ.i.bn̄dicte.ʒ.ii.arōatizeť cū ciamomo. Hec medicina lꝫ fortis sit pp mľta solutia q̄ igrediūť: tn̄ hec solutia resoluūť in fumū pp ebulitōem.ꝛ iō ꝟt⁹ ei⁹ remittiť. ¶ Et scias ꝙ qn̄ volum⁹ fortes medicias meli⁹ ē eas sumere i forma pillularū.qꝛ pp lōgā morā quā i stō trahūt attrahūt hūores a remotis. ¶ Et qn̄cūqꝫ ꝯtigerit pillulas trāsglutiri n̄ posse.pisteť ꝛ tribuāť i apozimate appropriato hūori ꝛ mēbro aq̄ vis euāre. ¶ Pľuis leuiter soluēs. ℞.aloes.ʒ.i.myrrhe masticis an.ʒ.ſ.ciamōi gar.an.ʒ.ii.croci.ʒ.i.zuccari ad pondus oium ꝛ fiat puluis: doſ ē ad libitū vsqꝫ ad.ʒ.ſ. ¶ Nota ꝙ aloes q̄ꝫto magis ē lot⁹ tāto magis ꝯfortat stōm ꝛ tāto minus soluit ꝛ q̄ꝫto min⁹ ē lot⁹ tāto magis soluit ꝛ min⁹ stōꝫ ꝯfortat. Ali⁹ q̄ satis ē i vsu ꝛ dať i q̄cūqꝫ etate ꝛ q̄cūqꝫ hora qꝛ ēt dať cū cibis ℞ sene.ʒ.iy.ciamōi.ʒ.i.tartari.i.fecis vini q̄ radeť a pietib⁹ vasis.ʒ.i.pulueriząť ꝛ fiat puluis ꝛ si vis adde zuccari ad pōd⁹ oium: doſ ē ad placidū vsqꝫ ad.ʒ.ſ. Ali⁹ ꝛ ē vltimus ℞.sene epithimi passularū floꝝ boragis polipodii recētis an̄ ptes eq̄les tritureť postq̄ꝫ polipodiū fuerit exiccatū ꝛ cribeleńť. Dať cū zuccaro i estate i hieme cū melle.doſ est ad placidū vsqꝫ ad.ʒ.ſ. ¶ Pulueres medio mō soluētes. ℞.turbit optimi ꝛ elc̄i sine cōtice exteriori.ʒ.i.zuc.ʒ.i.ȝȝ.ʒ.ſ.pulueriząť ꝛ misceanť.doſ ē a.ʒ.ii.vsqꝫ ad.ʒ.iiii.dať i māne cū aq̄ calā. Et si vis ex eo opatiōem fortiorē exhibe ipm cū ðcotōe dactilloꝝ hermodactilloꝝ ꝛ ciamōi. Iste puluis mirabiľr ꝓdest gutosis. Ali⁹ ℞.foliculoꝝ sene.ʒ.ix.ciamōi.ʒ.ii.gariofi.ʒ.ſ.tartari.ʒ.v.diagridii.ʒ.ſ.siue.ʒ.v.ꝛ fiat puluis doſ ē a.ʒ.i.vsqꝫ ad.ʒ.iii.ꝛ soluit bn̄. Ali⁹ purgās fľa maxie de stō ꝛ epate. ℞.turbit.ʒ.ii.ʒ.ii.kebuloꝝ ēblicoꝝ an.ʒ.ii.ȝȝ.ʒ.ii.ſ.ameos dōestici.ʒ.ii.zuc.al.ʒ.ii.fiat pľuis.doſ ē a.ʒ.i.vsqꝫ ad.ʒ.iiii. Ali⁹ maxie efficacie i gutis ꝛ passiōibus neruoꝝ fris ℞.hermodactilloꝝ.ʒ.xii.ſ.turbit scamōee an.ʒ.x.mirrhe folii an.ʒ.ſ.ȝȝ.gariofil.aristologie lon.ꝛ ro.se.sparagi bruschi anisi apii.an.ʒ.ii.ſ.fiat puluis. Deť i mane cū aq̄ calā.doſ ei⁹ a.ʒ.i.vsqꝫ ad.ʒ.i.ſ. Ali⁹ q̊ ego vtoꝛ maxie efficacie. ℞.ȝȝ.ʒ.ſ.an.ʒ.ii.salis gēme.ʒ.ſ.turbit.ʒ.i.zuccari ad pōd⁹ oiuꝫ ei⁹.doſ ē a.ʒ.i.vsqꝫ ad.ʒ.iii. Multi alii pn̄t fieri ꝛ ð diuersis solutiuis g n̄ bn̄ forēt securi ex eo ꝙ solutiua nō bn̄ corrigūť i istis puluerib⁹ iō ꝓdicti sufficiāt qꝛ sūt securi valde ꝛ possum⁹ eis vti secure ꝛ tute. Et nota ꝙ turbit nūq̄ꝫ oꝫ multū ꝯteri ne adhereat stō ꝛ semꝑ oꝫ secū.ʒ.amisceri. Agaric⁹ āt semꝑ bene cōteri oꝫ. ¶ Pľueres soluētes piculosi sūt ꝛ iō dimitēdi. Modus tn̄ aponēdi sit talis: ℞.ꝯdisi.ʒ.iii.diagridii.ʒ.i.ſ.ȝȝ.piretri kebuloꝝ citrinoꝝ emblicoꝝ masticis spice xiloaloes sandali albi ꝛ rubei an.ʒ.i.zuccari ad pōd⁹ oium. Ei⁹ doſ q̄ꝫtūcūqꝫ ꝑua piculosa ē.siľr pōt fieri de hermodactillo euforbio assa fetida ꝛ siľib⁹. Alius. ℞.diagridii.ʒ.ſ.turb.ȝȝ.ʒ.iii.elebori albi folioꝝ mezereon correctoꝝ an.ʒ.i.ſ.zuccari ad pōdus oium ꝛ fiat puluis. Dosis est a.℈.ſ.vsqꝫ.ʒ.ſ.ꝛ ē piculosus. Et hec sufficiāt de dictis solutiuis in dictis passionibus. ¶ Digestiua i ꝓdictis passiōib⁹ ꝛ ꝑmo sirupi. Digestiuū ꝑncipale ē sirup.de sticados ſm meſ.distinctōe.vi. Et deť cū decoctione portāte ꝟtutē ad mēbrū vbi ē mā. Aliud. ℞.cinamomi galiofiľ.nu.mu.galāge spice nardi xilobalsami carpobalsami xilocassie amōi carui sansucci masti.sqnāti celtice anisi feni.apii assari petrosi.sticados dauci cuscute eupatorii saluie herbe palſ se.aneti costi acori cipi an̄.ptes eq̄les fiat decoctio ꝛ cū melle sirupizeť ꝛ parū musci addať ꝛ fiat sirup. lōgus quo vtať sine alia decoctiōe mane ꝛ sero stō ieiuno.ʒ.iiii.ʒ.p q̄libet vice. Itē nota ꝙ lꝫ oximel digerit i talib⁹ passiōib⁹ scðm mesue distinctōe.vi. ℞.zinian.ʒ.ſ.folii folioꝝ saluie ꝛ reliq̄ vide ibi. Doſ ē:ʒ.ii.cū calā mane ꝛ sero. Aliud qð diciť sirup:herodis. ℞.squille lb̄.i.ȝȝ.se.anisi feni:piretri isopi ciamōi gariofiľ.costi acori an.ʒ.i.pipis ciami amōi an.ʒ.ii.dauci ameos leuistici carui an̄.ʒ.x.aceti fort.lb̄.i.ſ.mellis.lb̄.ii.hec oia ifūdāť i aceto ꝛ buliāt ad sufficiētiā.postea cola ꝛ addať supradcm̄ mel dispūatū ꝛ spēs ponāť i sacculo vsui reserueť. Doſ.ʒ.ii.cū decoctiōe portāte vtutē ad mēbrū vbi ē mā. Puluis digestiu⁹ i ꝓdictis passiōib⁹. ℞.ciamomi.ʒ.iiii.ȝȝ.ʒ.ii.pipis.ʒ.i.mirtiloꝝ.ʒ.i.ſ.galāge nu.muſ.folii cardamōi melegete gariofiľ.an.ʒ.ii.sileris mōtani.ʒ.iii.eufragie rute sicce celidonie an.ʒ.ii.ſ.cribeleńť bn̄ zuccari ad pōdus oium ꝛ fiat puluis. Doſ ē.ʒ.ii.dať i mane stō ieiuno cū bono vino. Et diaradō abatis digerit māꝫ fľaticā si deťur stō ieiuno doſ ē.ʒ.ſ. ¶ Hic possēt pōi oēs sirupi digerētes mām fľaticā positi.c.de soda fria. vide ibi ꝑ te illa.

¶ Cōfortātia neruos assumpta ꝑ os ꝯferētia factis euacuatiōib⁹. ¶ Electuariū anacardinū descriptuꝫ a rasi capitulo de palisi ꝛ ꝓuocat febrē ꝛ facit sudorē vide ibi.doſ est a.ʒ.i.vsqꝫ ad.ʒ.ii.ieiuno stō pōt bibi parū vini subtilis sic̄ ribolū. Aliud ꝛ ē potio mirabilis q̄ pōt dari oi mane a ꝑncipio vsqꝫ ad finē siue purgatio ꝓcesserit siue nō q̄ exiccando digerit ꝛ resoluit ꝛ neruos cōfortat. ℞.yue anisi folioꝝ rute an.M.ii.buliāt cū trib⁹.lb̄.aq̄ vsqꝫ ad.lb̄.i.ſ.ꝛ coleť cui⁹ colatuť ℞.ʒ.iii.triace antiq̄.ʒ.i.misceať siľ ꝛ deť stō ieiuno.ȝȝ.ꝯditum sūptū stō ieiuno ēt valet ꝛ bibere parū post ꝓdicta decotiōe sine tiriaca ꝓficit multū. Acori cōdi iter cetera valēt ꝛ omni hora possūt approximari. ꝯdiūť sic̄.ȝȝ.vide mesue distinctiōe q̄rta. ¶ Valet ēt dyacalamētū diatrion siperion vide descriptōes a Mesue distinctione ꝑma. ¶ Tiriaca antiqua passiōib⁹ neruoꝝ de mā fria valꝫ. Dyaciminū ēt valꝫ ꝛ q̄si oēs ꝯfectōes calē. Et possūt ꝯpōi addēdo aromata pl⁹ ꝛ min⁹ ꝓut fuerit necessitas. ¶ De clisteribus lenitiuis. ℞.brodii carniū.lb̄.ii.olei.ʒ.iii.cassie vľ zuccari.ʒ.i.melis roſ.colati.ʒ.ii.salis parū ꝛ fiat clistere ꝛ si vis sume de brodio in minori q̄ꝫtitate. Aliō. ℞.decoctiōis malue blitis mercuriaľ furfuris.lb̄.ii.olei camomille.ʒ.iii.salis parū cassie vľ bn̄dicte.ʒ.i.fiat clistere. pōt ēt addi vitellus vn⁹ oui vľ duo. pn̄t addi i decoctōe anisi feni.cimini camomille ꝛ silia ꝛ remaneāt cōia ꝛ cōferūt i ꝑncipio. Clisteria media. ℞.decoctiōis

Digestiua

Ecuatur

Pga fleg

centauree polipodii malue camomille blitis furfuris carta
mi anisi feni. cimini orbate an̄. lb. i. s. olei rute. ℥. iii. bn̄dicte
yerepigre an̄. ℥. i. melis ro. co. ℥. ii. salis parū ⁊ fiat clistere.
In his possum⁹ addere fenugrecū altea mellilotū ficus sic.
⁊ sil'ia ⁊ remanēt medio mō soluentia. Et nota ꝙ quātitas
clisteriorū dʒ eē ſm q̄titatē corpis cui approximāt. nā i cor
pore pue q̄titatis dʒ eē pue q̄titatis. ¶ Clisteria fortia. ℞.
cētauree polipodii collogntide an. ℳ. i. cartami. ʒ. iiii. ani
si fen. petro. cimini orbate seminis. aneti ameos an. ʒ. v. mal
ue mercurialis pitarie calamēti mōtani origani rute pule
gij an. ℳ. i. ficuū siccaꝝ nūero. x. fiat decoctio lēta in lb. iij.
aq̄ vsq; ad ꝯsūptōez tertie ptis ⁊ colet̄ ⁊ colature addāt̄ ol'i
rute. ℥. iij. bn̄dicte cassie an. ℥. i. salis gēme. ℥. ij. agarici turbit
an. ʒ. i. ⁊ fiat clistere. alia pn̄t fieri valde fortia qb⁹ n̄ ē vtēdū
nisi sit necessitas magna. ¶ Unguētū ꝺ euforbio mirabile.
℞. olei antiq multū. lb. i. cere ru. ℥. ij. liq̄ fiat cera cū oleo ad
ignē ⁊ eyciāt̄ desup euforbij. ℥. i. castorei. ℥. s. ⁊ fiat vnguētū
h. n. mirabile ē i passiōib⁹ neruoꝝ ⁊ expt⁹ sū. Aliud. ℞. serpē
tes sic sūt bisse ⁊ amputatis capitib⁹ ⁊ caudis spacio. iij. digi
toꝝ ⁊ iteriorib⁹ deiectis fac frusta duoꝝ digitoꝝ ⁊ pōe i olla
vitreata hn̄te i medio vnū fūdū pfōatū sup q̄ ponāt̄ illa fru
sta: deide pone ollā i caldario pleno aq̄ buliēte quousq; di
stillet̄ piguedo ad fūdū. postea depone ollā ab igne ⁊. ℞. il
li⁹ pinguedis. ℥. ij. succi cētauree. ℥. s. radicū caparoꝝ piretri
euforbij castorei an. ʒ. s. cere. q. suf. ⁊ fiat vnguētū ⁊ m'tū vʒ
gutis ⁊ dolorib⁹ neruoꝝ. h ēt mirabile ē i ꝯfortatōe neruoꝝ
olea oia. Olea cal'a in h valēt sic oleū de costo cuius receptā
vide a rasi. c. ꝺ palisi. Oleū laurinū. Oleū anacādinū. Oleū
ꝺ lilio. Oleū de pipib⁹ ⁊ sil'ia. has q̄ttuor receptas vide a me
sue distinctōe. xij. Oleū vulpinū mirabil'r ēt opat̄. vide me
sue. ¶ Unguētū optimū. ℞. succi saluie. ℥. i. absinthij maio
rane apij an. ℥. s. bachaꝝ lauri iuniperi castorei an. ʒ. vi. mar
ciatō olei laurini an̄. ℥. ij. cere ru. ʒ. v. aceti paꝝ ⁊ fiat vnguen
tū ⁊ ē vtile valde. ¶ Empl'm de sinapi optimū vide receptā
a mesue distictōe. xij. Et recorderis eleuare ipaʒ de hora i ho
rā ad vidēdū opationē ne nimis vlceret. Ampl'a oia i. c. ꝺ ap
poplexia vtilia sūt i h casu. Balnea stufe embroce ⁊ epithi
mata ꝯferūt sʒ pl⁹ ꝯfert stufa i palisi q̄ʒ balneū qr stufa plus
ꝯsumit q̄ʒ dissoluat balneum ⁊ econuerso. Fiat stupha ex ar
thimisa mētastro marubio ruta origano paletica nasturcio
⁊ i exitu stufe det̄ tyriace antiq. ʒ. i. iste herbe possunt poni in
stupha sup prunis i aq̄ buliēte ⁊ sic iterius fine alio. ¶ Em
brocatio admistrāda sup caput ⁊ loca neruosa. ℞. florū ca
momille. lb. s. yue foliorū saluie eupatorij sansuci sticados
an̄. ʒ. iij. decoquāt̄ i q̄ttuor. lb. aq̄ vsq; ad. ij. fiat embrocatō
⁊ ēt potest fieri sic empl'm cū herbis istis. Ad idē. ℞. camōil
le sticados eupatorij sansuci origani folioꝝ lauri an̄. ptes eq̄
les. fenugreci vʒ ptē mediā ⁊ coquat̄ ⁊ fiat embrocatio. Epi
thia ēt raſ descriptū i. c. ꝺ gutta ad guttā friaʒ valet i h casu.
¶ Balnea natural'r cal'a sic sulphurea alumiosa ferrea ⁊ si
milia m'tū valent qr exiccant. illas mās ⁊ ꝯfortāt neruos.
sʒ p̄mittēde sūt eūatiōes ⁊ alia reqsita. ¶ Balneū i q̄ bulie
rit catulus vulpis euiscerat⁹ ⁊ canis m'tū valet. Et vʒ bal
neū aq̄ maris qr exiccat maxie si non balneat̄ caput. Fiant
ēt alia balnea artificiosa cū aq̄ dulci q̄ p̄dictoꝝ virtutē hn̄t.
Nā i aq̄ dulci ponūt̄ ad balneādū res q̄ exiccāt ⁊ neruos cō
fortāt sic sulfur sinapis ⁊ sterc⁹ colūbinū sal cinis pulegiū sti
cados artetica palitica ⁊ ꝯsimilia. ⁊ extinguit̄ ferrū ignituʒ.
neq; p̄dicta diu buliāt qr vt⁹ resolueret̄ herbaꝝ. ¶ Et nō ꝙ
post balneatōez stādū ē i loco vbi bene sudare possit: qr ali
ter materie agitate p balneū irēt ad extrema ⁊ lederent ner
uos. ¶ Et nota ꝙ post sudorē ⁊ balneatōez assumere aliqd
ꝺ p̄dictis ꝯferētib⁹ neruos optimū ē. ⁊ p istū ordinē vidi mul
ta bōa seq. ¶ Prouocātia febrē ⁊ de his cū qb⁹ qr piculū est
aliq̄liter puocare febrē maxie corpe receptorio subtiliter i
sistēdū ē. Prouocātia febrē duplicia sūt. nā q̄dā sumūt̄ p os
⁊ q̄dā approximāt̄ ab ex. Assūpta p os sūt sic electuaria cal'a
sic tiriaca antiq mitridatū ꝯfectio anacardia scripta supra
i. i. c. assa fetida castoreū sinapis q̄ dāt̄ simplicia vl' mixta ad
duplū cū melle. Que exterius approximāt̄ sunt sic olea cali
da m'tū. Et hoc speciale ē. ℞. olei petrolei siue de costo siue
laurini. lb. i. carniū leonis. ℥. iij. buliāt dicte carnes i frusta i
cisa pua quousq; dictū oleū sit ꝯsumptū scōm tertiā eius.
¶ Ad idē. ℞. alicui⁹ oleoꝝ p̄dcōꝝ. lb. i. ouoꝝ formicarū. ℥.
ij. ⁊ buliāt simul vsq; ad ꝯsumptōz tertie ptis. Ad idē aliud
℞. alicui⁹ olei p̄dcōꝝ. s. lb. i. pipis piretri euforbij an. ʒ. s. pul
uerizēt̄ ⁊ buliāt i p̄dicto oleo vsq; ad ꝯsūptiōez tertie ptis.
Mod⁹ operādi ē iste iungas pl'sus brachioꝝ ⁊ tēpoꝝ ex isto
oleo aliq̄liter calefacto ⁊ ēt emūctoria sic subascellas p⁹ au
res ⁊ iguina ⁊ ypocundriū dextꝝ ⁊ sinistrū ⁊ viris pudibun
da ⁊ mulierib⁹ mām̄illas sepe i die. ¶ Aliter pone illuʒ cui⁹
febrē vis puocare i vno loco bn̄ cal'o ⁊ da cōedere res cal'as
sic aleatā vl' sinapismū i magna q̄titate vl' piperatū cū bono
vino ⁊ potenti. ⁊ postmodū cū aliquo p̄dictoꝝ oleoꝝ facias
vnctionē i oib⁹ locis p̄dictis. ¶ Euaporatoria bōa sūt ⁊ ma
xime qn̄ euaporāt̄ collū spōdilia ps capitis posterior ceruix
facies mēbrū paliticū. Et istō ē solēne valde. ℞. yue asse ca
lamēti sticados saluie an. ʒ. ij. aceti. lb. s. aq̄. lb. ij. buliāt siml'
ad ꝯsūptōz medietatis demū sumat̄ lapis molēdini ⁊ ignia
tur ⁊ pyciat̄ de dicta decoctōe sup ladide ignito ⁊ euaporet̄
mēbrū ⁊ post euaporationē p̄dicte herbe ponāt̄ sup mēbro
euaporato ⁊ dimittat̄ p modū empl'i ⁊ subsequet̄ effect⁹ op
tim⁹. Et expt⁹ sū sepe. nā vt⁹ pfundat̄ ⁊ icidit ⁊ resoluit hūo
res. ⁊ iō multū vʒ i sciatica. Ualet ēt euaporatiuū fcm̄ de p̄
dictis herbis bulitis i aq̄ si sup fumo teneat̄ loc⁹ lesus coop
t⁹ bn̄ pānis: hoc ēt vʒ si sup lapide p̄dicto ponat̄ solū acetū.
Et ē sciēdū ꝙ post fumigatōez dʒ stare i loco cal'o pp sudare
posse. ¶ De gargarismatib⁹ ⁊ caputpurgijs. ¶ Nota ꝙ gar
garism⁹ fit ad. v. itētōes. Prio ad alterādū vt. ℞. piretri sina
pis stafisagrie acori an. ʒ. i. pipis. ʒʒ. an. ʒ. s. buliāt i aq̄ ⁊ colet̄
⁊ addat̄ colature salis armōiaci castorei an. ℈. i. ⁊ fiat garga
risma ⁊ vʒ ad exiccādū hūiditates i ore existētes. ¶ Aliud.
℞. radicū acori. ʒ. ij. piretri. ʒ. iij. sinapis. ʒʒ. an. ʒ. i. nu. mus. ʒ.
ij. s. aceti ℥. ij. mel'. ℥. iij. aq̄. lb. ij. buliāt oia sil' vsq; ad ꝯsū
ptōez. Itē. ℞. aceti sq̄llitici. lb. s. origani piretri macropipis
sinapis an̄. ʒ. s. pulueriʒent̄ subtiliter ⁊ misceāt̄ ⁊ fiat caput
purgiū. ¶ Scōo fit ad euacuandū vt. ℞. castorei. ʒ. i. panis
porcini pipis baurach pulpe collogntide euforbij felis tauri
ni subtil'r exiccati an. ʒ. ij. oia pulueriʒēt̄ subtil'r cui⁹ pl'ueris
accipe. ʒ. ij. aq̄ maiorāe. lb. s. ⁊ fiat caputpurgiū. mirabil'r. n.
caput purgat. Et si vis leui⁹ illo fac oia eq̄liter bulire sil' ⁊ co
la. Et aq̄ maiorane vtere p gargarismo. ¶ Aliō. ℞. sinapis
℥. s. mel'. ʒ. ij. aceti. ℥. vi. buliāt lēte ad ignē ad cōsūptōez me
dietatis. deide accipe hui⁹ ꝺcoctōis postq̄ʒ colatū fuerit. ℥. i.
aq̄. ℥. iij. ⁊ fiat gāgarisma. Tertō fit gargarizatō ad abstergē
dū mās ꝺ ptib⁹ gulle. Quarto fit ad ꝯstrigēdū vel ad cōpin
gēdū catarrū. Quito fit ad ꝯpositas itētiōes. Caputpurgiū
℞. euforbij castorei an̄. ptes eq̄les dissoluātur i oleo ros. i q̄
bulitū ē costū ⁊ de eo distillet̄ i nasū ⁊ multū exiccabit ⁊ bn̄
succedet ei. ¶ Aliud. ℞. colloquintide radicū sicle nigelle
granoꝝ armel an̄. ptes eq̄les buliāt in aq̄ maiorane ⁊ colet̄
⁊ fiat caputpurgiū. Alia si vis q̄re i. c. de appoplexia vide ibi.
¶ De flebotomia ⁊ vētosis. Raro ꝯpetit flebotomia i egri
tudinib⁹ neruoꝝ ⁊ si accidat euenire qr cā sit ex sāguine tūc
ꝯpetit flebotomia diuersiua p angulū vnū vt si paralisis sit
i brachio lateris dextri fiat i sinistro ad partes iferiores. Et
aliqn̄ ꝯtigit fieri p āgulos duos vt si paralisis eēt i brachio
dextro fiat in sinistro pede ⁊ in hoc operet̄ prudētia medici.
¶ Uētose sepissime ꝯferūt. nā aliqn̄ ꝯferūt ad euacuatōez
materiei cāntis paralisim ⁊ tūc ꝯpetit scarificatio ⁊ maxie

qñ mã fluit ex vẽtositate. Et q̃to mã fuerit ꝓfũdioꝛ tanto
fiat scarificatio ꝓfũdioꝛ. Aly ꝯferũt ad attrahẽdũ spm̃ ad
mẽbra paralitica postq̃ȝ fcã ẽ euacuatio ⁊ tũc nõ fiat scarifi
catio qꝛ spũs atracti p vẽtosas exalarẽt ⁊ euacuarẽť imo oȝ
ꝙ fiat appositio alicui⁹ ꝙ faciat crustã vt spũs illic attracti p
maneãt. Et ꝯforteť locus lesus ex sui caliditate ⁊ hec crusta
fiat aspgẽdo picẽ naualẽ sup mẽbro vẽtosato vľ aliã gũmã.
Et debẽt appõi vẽtose cũ mľto igne ⁊ hr̃e capita valde stri
cta ⁊ subito eleuari ⁊ cũ eleuate fuerit ľaspgere ꝺ puere p̃di
cto vt hec sufficiãt i curis egritudinũ neruoꝝ. ¶ In qb⁹ no
ta qꝺ mã faciẽs spasmũ grossioꝛ videreť mã faciẽte palisiȝ ⁊
qꝛ turbit euacuat a se fľa subtile. ⁊ si misceať cũ. ʒʒ. euacuat
fľa grossiuȝ iꝺ maioꝛ q̃ȝtitas. ʒʒ. oȝ amisceri cũ turbit in cura
spasmi q̃ȝ in cura palisis: In tremore valet a ꝓpꝛetate eupa
toriũ sticad os gariofilata perforata castoreuȝ. In fine pali
sis post vẽtosaȝ i mumia sumac sarcocola cuȝ oleo mirtino.
¶ Nota ꝙ pellis arietis vȝ vľ bos vľ equ⁹ vľ aliꝺ aĩal viuũ
subito euisceratũ i cura dictaꝝ egritudinũ. In cura spasmi
ꝺ inanitõe i fcõ eẽ ñ curať sȝ tm̃ i p̃ncipio. Cibaria ꝺbẽt hr̃e
ꝯditões qnqꝫ p q̃ cura pficiť. P̃ria ꝙ sint facilis digõis. Se
cũda ꝙ sint facil' penetratiõis. Tertia ꝙ sint mľti nutrimẽ
ti. Quarta ꝙ sint alteratiua ꝯpľonis qꝛ fria ⁊ hu. Quattuoꝛ
sũt cibaria p̃ncipalia. p̃mũ oua sorbilia. s̃m vinũ multũ lim
fatũ. tertium aq̃ carnis. q̃rtuȝ lac spãliter mulieris ⁊ postea
asine. Triplex ẽ balneũ cõferẽs. p̃mũ aq̃ dulcis i q̃ bulierint
herbe frie ⁊ hu. viole salicis nenufaris. s̃m lactis. tertiũ de
coctõis carui. Et iter alia hũectãtia ⁊ phibẽtia qꝺ maxie cõ
fert pigued i spine ẽ hoc. ℞. assungie ãseris galline medule
vituli an. ʒ. ß. mucilaginis psily dragagãti gũmi arabici an.
ʒ. iy. olei violacei olei nenufaris an. ℥. ß. cere. q. suffi. aceti pa
rum ⁊ fiat vnguentum.

¶ Capitulum de epilepsia.

¶ Digerẽtia i epilepsia. ℞. rute vtriusqꝫ saluie. maioꝛãe iso
pi sicce añ. M. ß. radicũ yreos accoꝛi cipi iterioꝛis sqlle ame
os visci q̃rcini poly oꝛigani calamẽti aristo. ro. añ. ʒ. y. semi.
anisi maratri siseleos se. basilicõis se. peonie an. ʒ. iy. ligritie
mũdate passulaꝝ mũdataꝝ an ℥. i. nu. mu. cubebaꝝ piretri
an ʒ. i. floꝝ anthos sticados radicũ feniculi brusci an. ʒ. ß. suc
ci absinthy succi fumiterre añ. ℥. i. ß. cũ melle ⁊ zuccaro suf
ficẽtib⁹. fiat sirup⁹ q acetoseť paꝝ cũ aceto sqllitico ⁊ ppieť
cũ decoctõe peõie rute nu. mu. Et si velles ei⁹ caliditatẽ re
mittere eidẽ scariole coꝛiãdri recẽtis seminũ cõiuȝ an. ℥. ß.
Item põt sumi de sirupis p̃dcis digerẽtib⁹ fľa i p̃ma pte vel
dcis i. c. de palisi ⁊ cũ decoctõe reꝝ valẽtiũ a ꝓpꝛetate epile
psiã ꝓuonere. ¶ Et nota ꝙ regľr pũgẽd⁹ ẽ epilẽtic⁹ i ãno sex
vicib⁹: bis i ṽe bis i autũno: seľ i estate seľ i hyeme. ¶ Et nõ.
ẽt ꝙ qñ piodi sũt i aduẽtu lune vľ i augmẽto ẽ signũ ꝙ mã ẽ
hũida. ⁊ qñ veniũt i ꝺclinatõe lune ẽ signũ ꝙ ẽ fria. ¶ Res
valẽtes a ꝓpꝛetate ꝯtra epilepsiã peõia suspẽsa collo vľ iteri
us assũpta. Itẽ ruta freq̃nter odoꝛata ⁊ succ⁹ ei⁹ cuȝ modico
asse fetide: Itẽ visc⁹ q̃rcin⁹ i collo suspẽsus. Itẽ isop⁹. Itẽ po
liũ montanũ. Itẽ coꝛiũ lupi maxie caude ⁊ capitis. ⁊ fiat ex
hac pelle zona ⁊ silr zona ꝺ coꝛio asini. Iteȝ sanguis mustele
cũ vrina ifantis ⁊ coꝛio ei⁹. Itẽ piretrũ cũ melle mixtũ. Iteȝ
semp nard⁹ i collo suspẽsus. Itẽ coagulũ lepoꝛis potatũ. Itẽ
ossa capitis hũani ⁊ maxie ptis anterioꝛis adusta ⁊ pulueri
zata. Itẽ legãť versus ad aurẽ epilẽtici. Gaspar fert myrrhã
thus melchioꝛ balthasar auꝝ. Hec tria q secũ poꝛtauerit no
mina regũ. Soluiť a moꝛbo xp̃i pietate caduco. ¶ Cõfoꝛtã
tia ⁊ ꝯferẽtia fcã purgatõe. tiriaca mitridatũ. aurea alexan
drina. pliris arcoticõ nicholai. dianthos. dimargaritõ mesue
elľȝ ꝺ genis mesue accoꝛi ꝯditi. ¶ Aliud. ℞. pľueris diamã
tis pulueris diagalãga pulueris rosate nouelle an. ʒ. i. ß. pul
ueris arcoticõ sine musco pulueris diamargariton coꝛiãdri
ꝓparati coꝛalli rubei an. ʒ. ß. cõticũ citri ꝯditũ. ℥. i. ß. ꝯdi. ʒ. v.
carniũ vuaꝝ passularũ. ʒ. i. ꝯserue ro. ru. ꝯserue sticados ara
bici añ. ʒ. y. aq̃ ro. q. suf. zuccari. lƀ. y. fiat elľm. ¶ Aliꝺ ⁊ me
li⁹. ℞. aq̃ calẽ. ℥. iy. pľueris masticis. ʒ. y. misceãť silľ ⁊ ñ colẽ
tur ⁊ poteť oĩ mane ieiuno stõ qñ epilepsia ꝓuenit ex stõ ⁊ ẽ
res singularis. ¶ Aliud. ℞. margaritaꝝ mũdataꝝ. ʒ. gaŕ. ga
lãge nu. mu. cubebe doẽstice an. ʒ. ß. floꝛũ ciami. ℈. y. gra. tin
ctoꝛũ ligni aloes stoꝛacis calamite. an. ℈. ß. sandali aromati
ci serici crudi doꝛonici romani an. gra. v. se. peõie visci q̃rcini
diptãi an. ℈. i. carniũ vuaꝝ passarũ piguiũ. ℥. ß. cõfue ãthos
cõserue sticados arabici cõserue boꝛagis an. ʒ. y. zuccari. lƀ.
i. ⁊ cũ aq̃ ro. fiat electuariũ. ¶ Aliꝺ. ℞. pulueris artoticõ si
ne musco diamargariton an. lƀ. ß. diãbꝛe. ℥. y. musci. ℈. y. ⁊ fi
at electuariũ. ¶ Puluis optim⁹. ℞. ciamõi gaŕ. galãge ma
cis nu. mu. cubebarũ. ʒ. y. triũ generũ pipis cardami se. anisi
fenicľi se. peõie isopi sicce diptãi visci q̃rcini. ʒ. i. croci. ʒ. i cã
di. ʒ. v. zuccari s̃m tertiã ptẽ oĩum ⁊ fiat puluis ꝺ q̊ vtať i ci
bis ⁊ oĩ mõ. ¶ Puluis valẽs a foꝛma specifica. ℞. galitria. ℥.
ß. visci q̃rcini. ℥. i. toꝛmẽtile. ℥. i. ß. ⁊ fiat pľuis ꝺ q̃ admistrẽť.
ʒ. y. añ aduẽtũ poxismi cũ aq̃ ꝺcoctõis peõie. ⁊ nõ bñ. Vľ sic
℞. ossiũ capitľ hũani ꝺ pte ãterioꝛi ꝯbustoꝝ seis peonie añ.
℥. ß. toꝛmẽtile visci q̃rcini añ. ʒ. y. ⁊ fiat puluis. ¶ Soluẽtia
i epilepsia. pillule cochie pilľe ꝺ yerapigra pilľe fetide yera
diacollogntidos yera hermetis yera galieni. Vľ sic. ℞. yere
galieni. ʒ. y. ß. pľpe collogntide bdely an. ℈. ß. masticis gra. iy.
se. peonie. ℈. y. cũ succo rute fiãt pilľe grosse ad foꝛmã cice
ris. doś an. ʒ. i. siue. ℈. y. ¶ Res q̃ mouẽt epilepsiã odoꝛare
galbanũ vľ fomẽtatio apy vľ coꝛnu capꝛini cõbusti: oĩa hec
mouẽt epilentiã. ⁊ ẽt cepe aleũ poꝛrũ sinapis fabe vinũ ⁊ fu
mantia ad caput. Diuertentia ligature extremoꝛũ cõtoꝛsio
digitoꝛũ ⁊ ꝓpꝛe puoꝛũ tractio nasi auris ⁊ siľiuȝ. ¶ Cauteria
cõferẽtia sup cõmissurã coꝛonalẽ vľ i pte posterioꝛi ⁊ sũt re
media q̃ deberẽt fieri qñ alia nõ valẽt. P̃rimũ ẽ emplľm raś
qꝺ sic fieri dȝ. ℞. sinapis pipis euforby pľuerizatoꝛũ subtili
ter añ. ʒ. i. mellis anacardini q̃ȝtũ sufficit ad icoꝛpoꝛãdũ ⁊ fi
at ẽplľȝ liq̃dũ ⁊ fluidũ. Itẽ fiat cauteriũ cũ melle anacardi
no ⁊ cãtaridib⁹ abscisis alis ⁊ capitib⁹ ⁊ fermẽto ⁊ aceto foꝛ
tissimo. Itẽ põt fieri ex p̃dcis sine melle anacardino. Itẽ po
test fieri ex calce viua ⁊ sapone nigro añ ⁊ cũ succo affodillo
rũ icoꝛpeť. ¶ Aliud ⁊ ẽ mirabile ⁊ cito opať ℞. corticũ ouo
rũ ⁊ coꝛtices p̊ cõp̃mãť manu ⁊ post lauẽť ⁊ fricẽť pluribus
vicib⁹ cũ plurib⁹ aq̃s abyciẽdo coꝛtices furfuraceos. Scꝺo
lauẽť cũ aceto foꝛti eodẽ mõ. Tertio sumať terra ꝺ q̃ fit ol
la i q̃ vitriolũ liq̃fit ⁊ fiãt duo vꝛceoli se i vicẽ claudẽtes ⁊ po
nať ad ignẽ vitriarioꝛũ ⁊ stẽt p vnã diẽ ⁊ vnã noctẽ. deinde
auferãť ⁊ resoluãť i puluerẽ coꝛtices p̃dicti cui⁹ pulueris su
mať. ʒ. i. argẽti sublimati. ℈. i. ⁊ cũ pistello cito misceãť ⁊ sta
ti p⁹ addať sapõis albi tẽdẽtľ ad nigredinẽ. ℥. i. ⁊ bñ cũ pistel
lo ꝯq̃ssěť. demũ sumať supꝛa manuȝ ⁊ cũ saliua balota p̃ua
fiat. ¶ Põt ẽt fieri cauteriũ actuale cũ ferro ignito vľ argẽ
to vľ auro. ¶ Et nõ ꝙ talr̃ fiat cauteriũ ꝙ ñ ꝓueniať ad pã
niculũ coopiẽtẽ craneũ ⁊ teneať cauteriũ aptũ saltẽ p dies
q̃ttuoꝛ ⁊ meli⁹ ẽ si stabit p decẽ. Vnguẽtũ ad ꝯsolidãdũ cau
terizatõeȝ. ℞. aristologie yreos myrrhe olibãi sarcocolle añ.
ʒ. i. ß. dragagãti gũmi arabici sanguis dracõis añ. ß. ceruse lo
te litargiry. ifusi i aceto p noctẽ añ. ʒ. y. olei ro. ℥. iiy. cere. q.
suf. ⁊ fiat vngtm̃. Itẽ vȝ vngtm̃ ꝺ cerusa. ¶ Pro võitis qñ
epilepsia ẽ a stõ recurre ifra capľo ꝺ appetitu cãino. ¶ Pro
clisterib⁹ i epilẽtia ⁊ suppositoꝛys silr̃ recurras supꝛa ad cri
steria mediocriter ⁊ foꝛtiter soluẽtia ꝺscripta i capľo ꝺ pali
si. Et ad suppositoꝛia foꝛtia ꝺscripta i. c. ꝺ subet. ¶ Aliꝺ ⁊ ẽ p
priũ i epilepsia ℞. radicis yreos aristologie ro. an. ℥. ß. cẽtau
ree mioꝛis mẽte absinthy saluie rute isopi poly mõtani mal
ue blitis mercurialis an. M. i. se. siseleos se. aneti anisi car
ui se. basilicõis an. ℥. ß. se. peõie. ʒ. i. furfuris pugillũ vnũ. oĩa
silľ buliãt i aq̃ sufficiẽti ⁊ coleť ⁊ colature addať olei rute. ℥.
iy. melľ. ℥. y. saľ cõis. ʒ. y. yerepigre. ℥. i. ⁊ fiat clistere. ¶ Pro
sternutatoꝛys recurre s̃ ca. ꝺ appople. qꝛ ibi sũt mľta ⁊ bõa i
h casu. Pro gargarismis ⁊ cappurgys recurre s̃ ad ca. ꝺ pa

lisi ꝫ semꝑ addas peōiaꝫ ⁊ rutā ⁊ aliqd ō appropriatis ꝯ epi lēsiā. ¶ Odorifera i epilēsia. ℞. rutte siece subtilr pluerizate. ʒ. i. pōat i pāno lineo i forma rotūda ⁊ odoreť qꝛ hꝫ vtutē subtiliādi. Ad idē. ℞. gūmi rute agrestis. ʒ. i. farine ordei. ʒ. ß. aceti. q. suf. ad icorpādū ⁊ fiat magdaleon ⁊ odoreť. ¶ Res a qbꝰ spāliter ē cauēdū. Primū ē coriū capre ⁊ cornu eiꝰ ⁊ eiꝰ epar neqꝫ oꝫ hri suffumigatio alicuiꝰ pdcōꝝ. Scdꝫ ē suffumigatio galbani ⁊ retētō eiꝰ i ore. Tertiū suffumigatō myrrhe. Quartū ē apiū vinū potēs ⁊ silia. ¶ Caplm ō icubo.

¶ Cura icubi sit cura epilēsie ⁊ cū eisdē medicis cū qbꝰ curať epilēticꝰ curať icubꝰ. vide i. c. pcedēti. ¶ Caplꝫ ō mlia.

¶ Melācolicꝰ ē triplex. s. male existiās male pferēs ore qd existiat ⁊ ope exeqns qd existiat ⁊ oiuꝫ pōať h cura. ¶ Sirupi digerētes in passiōe mlica. ℞. radicū petrosily feni. ag. apy endiuie capilli veneris ligue ouine cāedreos cāepitheos absinthy mellisse an. M. ß. floꝝ boraginis buglosse sticados viol. an. M. i. se. anisi carui ameos siseleos sādaloꝝ ro. cipi berbis cuscute sqnāti an. ʒ. iy. ligritie rase ⁊ mūdate passulaꝝ mūdataꝝ an. ʒ. v. timi epithimi polipody señ. an. ʒ. y. mirobal. citrioꝝ kebuloꝝ idoꝝ an. ʒ. iy. gar. ciamōi se. basilicōis an. ʒ. i. myrrhe croci an. ℈. i. prunoꝝ nūero. x. succi boragis succi fumiterre an. ʒ. iy. ⁊ cū zuccaro sufficiēti fiat sirupꝰ ⁊ acetoseť aceto vini vl aceto sqllitico. Aliꝰ siru. qñ mlia ēi splene ōscriptꝰ i. c. ō dolore splenis. vide ibi qꝛ optimꝰ. Aliꝰ siru. qñ mlia ē fcā p adustōeꝫ. ℞. endiuie scariole lactuce añ. M. i. floꝝ viol. floꝝ nenufari ro. ru. an. ʒ. i. succi boragis succi fūiterre succi pomoꝝ acetosoꝝ siue siluestriū an. ʒ. y. aceti sqllitici. ʒ. i. ⁊ cū zuccaro fiat siru. dať cū rebꝰ portātibꝰ vtutē ad cap ⁊ splenē si ibi ē radix. Soluētia i passiōe mlica ℞. pillaꝝ idaꝝ ōscriptōe hali. ℈. y. pillaꝝ aggregatiuaꝝ. ʒ. ß. incorporēť cū succo boragis sil ⁊ fiāt. xi. ⁊ ē vna dos. Decoctio epithimi rasis cū pillis qs pōit q pille pus dñt dari añ p. iy. horas ⁊ pꝰ elapsis tribꝰ horis dꝫ dari ōcoctō epithi q talis ē. ℞. mirobal. idoꝝ. ʒ. x. polipody. ʒ. v. sene. ʒ. viy. turbit. ʒ. iiy. sticados passulaꝝ mūdataꝝ epithi cretēsis an. ʒ. x. oia excepto epithio i tribꝰ libris aq ōcoqnť doec redeāt ad. lb. i. ß. postea addať epithimū ⁊ illico ab igne ōpōať. Cūqꝫ ifriata fuerit māibꝰ fricata coleť. ¶ Pille q dñt dari p tres horas añ dictā decoctiōem. ℞. agarici. ℈. y. aloes sal'idi an. ʒ. i. elli nigri pte qr. i. ʒ. ⁊ cū melle vl iuleb fiāt pille. dos ē. ʒ. i. ¶ Pille ēt raß ōscripte circa finē scōi capli vꝫ i h. ¶ Pille alie ℞. yere rufini. ʒ. iy. lapis lazuli bñ abluti. ʒ. i. misceāť ⁊ cū modico sirupi de fūoterra fiāt pille. dos. ʒ. i. ß. Medicie ℞. floꝝ boragis tamarisci sticados arabici passulaꝝ an. ʒ. v. decoqnť i sero caprino ⁊ coleť ⁊ colature infūdāť mirobo. ʒ. y. p noctē ⁊ i māe dulcoreť cū zuccaro ⁊ ppieť cal'a. ⁊ si volumꝰ medicinā fōtiorē addē possumꝰ folliculoꝝ sene. ʒ. iy. i decoctōe ⁊ ēt de polipodio ⁊ ēt de alys medicis soluētibꝰ mliaꝫ. Decoctō optia q pfuat hoieꝫ a mlia ⁊ lepra ⁊ mltl alys malis dispōibꝰ ℞ epithi. ʒ. i. anisi. ʒ. y. paꝝ buliāt lēto igne i sero caprio. lb. ß. coleť ⁊ colature addať zuccari. ʒ. i. ⁊ ppieť i māe. x. diebꝰ ptinuis. Approxiāda capiti ab ex qñ cerebrū ē siccū. fiat epithia siue lotō ex decoctōe pedū ⁊ capitis castrati ⁊ se. papaueris albi. Itē vꝫ decoctio foliculorū sene floꝝ boragis buglosse timi epithi añ. Et fiat lotio capitis. Itē fiāt ēbrocatōes dcē supiꝰ i. c. de frenesi. Itē ℞. succi boragis succi fūiterre añ. lb. ß. ⁊ fiāt fomētatio ad cap. Sternutatoria vide s. de appoplexia. Electuaria pferētia i passiōe mlica. Electuariū raß ōscriptū i fine ca. mlcū vꝫ. eiꝰ recepta hec ē ℞. mellisse corticū citri gario. galie muscate croci oriētalis masticis cinamōi nu. mu. cardamo wi nu. mu. loco eius poniť spica ben al. ⁊ rub. zedoarie doronia se. ozimi maioris se. ozimi gariofila. añ musci. q. ē ps ōcia vniꝰ ptis. demū sumāť kebu. xx. ēblici. xx x. ⁊ terāť ⁊ i iii. lb. aq coquāť donec ad vnā redeāt ⁊ coleť ⁊ in colatura ponať mel. lb. i. demū buliāt donec aqua cōsūpta sit ⁊ pꝰ ex hoc melle cōficiāť predcē spēs qꝫ tm̄ sit i pōdere triplū ad spēs ⁊ vsui serueť. dos. ē quātitas vniꝰ auela. Et letitia coloris pulchritudinē bōitatē digōis pcurare ad caniciē retardat. Electuariū de lapidibꝰ ēt vꝫ. diamuscū ēt vꝫ letificās cor ēt vꝫ. oia a mesue ponūť. vide ibi. ¶ Caplꝫ de catharro ¶ Digerētia qñ mā ē frā fluēs ad pectꝰ. ℞. radicū yreos enu. añ. ʒ. i. isopi capilli vene. añ. M. i. ligri. passulaꝝ mūda añ. ʒ. i. mastic. olibāi an. ʒ. i. nu. mus. nu. cipssi. añ. ʒ. ß. ⁊ cū zuccaro fiat siru. cꝰ deť. ʒ. ii. cū decoctiōe cōtra tussim. ʒ. iii. quā ponit raß. recepta cꝰ ē hec. ℞. iuiubas. xx. sebeni. xxx. passulaꝝ enucleataꝝ. ʒ. x. vio. siccaꝝ. ʒ. iiii. ligri. icise subtilr. ʒ. v. ficꝰ citri. numero. x. coquāť in lb. iii. aq quo vsqꝫ ad vnā redeāt ⁊ coleť. Aly sūt sirupi digerētes mām frām a capite fluentē ad pectꝰ q descripti sūt supra ca. ō dolore capitis vide ibi. Soluētia mām frāꝫ de capite. pille cochie hoc faciūt. Silr pille de yerapi. Halieni ēt medicie qsi oēs descripte i ca. de palisi: vide ibi. Alia medicia pōt eē ista. ℞. pillaꝝ cochiaꝝ. ʒ. i. ß. agāici. ʒ. ß. pulpe collogntide bdely an. ℈. ß. salisgēme gra. tria. pulueriзēť subtlr ⁊ misceāť ⁊ cū idromelle fcō cū aq saluie icorpenť ⁊ sint pille grosse ad qñtitatē ciceris. dos ē. ʒ. i. ß. Electuariū admistrādū i sero i itroitu lecti. ℞. cinamomi electi. ʒ. i. ß. nu. mu. storacis calamēte añ. ʒ. ß. ligni aloes masticis olibāi añ. ℈. i. ligri. passulaꝝ enucleatarū an. ʒ. i. cādi. ʒ. ß. zuccari. q. suf. ⁊ fiat elcm ⁊ zuccaꝝ liqfiat cū decoctōe ad pectꝰ supiꝰ descripta. dos ē. ʒ. ß. Itē trāsglutiř i sero qñ itrať i lecto tria grana thuris albi adeo ē vtile qꝫ nō ē sibi ꝑpar ꝯtāte catharro grosso. Pomuꝫ laudani ⁊ sacculꝰ ad cap ⁊ vngtm ℞. laudani purissimi. ʒ. i. ligni aloes storacis calamite olibani añ. ʒ. ß. nu. mu. nucis cipressi sandarice an. ʒ. i. nigelle cinamōi gariofi an. ℈. y. galie muscate. ʒ. ß. myrrhe spice masticis costi an. ℈. i. ābre. ℈. ß. musci grana tria. pluerizāda pluerizēť ⁊ ꝯqssenť cū aq ro. ⁊ vino odorifero ⁊ modico cere fiat pomū. Itē ex maiori pte pdictorū pōt fieri sacculus ad cap. Iteꝫ posset fieri sacculꝰ ex duabꝰ ptibꝰ mily torrefacti ⁊ vna parte salis. ¶ Aliud odoramentum. ℞. ligni aloes storacis calamite an. ʒ. i. ß. nucis musca. nucis cipres. olibani costi añ. ʒ. i. nigelle torrefcē. ʒ. y. puluerizentur ⁊ ponāť i pāno lineo i forma rotūda ⁊ odoreť. Unguētum exiccatiuū inuncto capite priꝰ naso ℞. stercoris colūbini rute agrestis se. sinapis castorei añ. ʒ. i. euforby. ʒ. ß. olei ru. q. sufficit aceti paꝝ ⁊ fiat vnguētū. Alia vnguēta ceroti ⁊ emplastra ⁊ sacculos qre supra ca. de dolore capitis. Sirupi digerētes de mā cal'a de catarro. ℞. ordei. ʒ. ß. seis papaueris al. ʒ. i. iuiubarū sebesteni añ. xx. florum viol. floruꝫ nenufaris ro. rube. an. ʒ. i. zuccari. q. suf. ⁊ fiat sirupꝰ ⁊ deť ō eo. ʒ. y. cū decoctōe ordei. ʒ. iy. ⁊ deť i māe calus vl deť cū decoctōe pdcā ad pectꝰ. Si vis alios recurre ad pmā ptē de sirupis digerētibꝰ colerā. Soluētia in catharro cal'o. Pillule de reubarbaro describēde infra: de cuiꝰ recepta pōit raß: vide ibi. Alia medicina pōt eē ista ℞. florū viol. florū nenufaris an. ʒ. i. prunorū nūero. x. tamarindorū. ʒ. ß. ⁊ fiat decoctio in aq in q dissoluāť medulle cassiefi. ʒ. i. Electuary de succo rosa. ʒ. iy. vel dyaprunis. ʒ. iy. ⁊ coleť ⁊ deť mane cal'a. Alia. ℞. elcūary ō succo ro. ʒ. ß. distēpeť cū decotōe ad pectꝰ supiꝰ descripta ⁊ deť bono māe cal'a. Si vis alias medicias soluētes catharrū regras ad scōaꝫ ptē ⁊ ibi inuenies mlta. Elcūariū ꝯpetēs i catharro ō mā calida. ℞. diaprunis diadragagāti ʒ. i. zuc. ro. ʒ. ii. pēidiaꝝ cādi añ. ʒ. i. ⁊ misceāť cū sirupo ō nenufare ⁊ fiat elcūariū. Uel alr sic. ℞. puluerl diadragagāti ʒ. ß. pluerl diaprunis. ʒ. ii. cādi. ʒ. i. penidiaꝝ. ʒ. iii. zuc. q. sufi. ⁊ fiat elcūariū. Odoriferꝝ in catarro calido. ℞. ro. ru. sāda. al. ⁊ ru. añ. ʒ. ii. floꝝ nenufaris floꝝ vio. añ. ʒ. ß. spody. ʒ. ß. cāfore gra. iii. boli armeni nucis mus. añ. ℈. y. ⁊ cū aq ro. ⁊ glutine gūmi arabici ⁊ cera alba fiat pomum odoriferꝝ. Caput purgiū trahens mās p nares. ℞. armo. ʒ. ß. piretri subtiliter

puluerizati.ʒ.ij.misceatᷓ cū succo yreos ⁊ de eo modicū cale
fcō ad ignē trahatᷓ ꝑ nares ⁊ mirabilr trahet catharrū ꝑ na
sum. Uel aliter sic. ℞.succi yreos.ʒ.ß.piretri staphisagrie
an.ʒ.ij.puluerizētᷓ ⁊ misceātᷓ ⁊ sumatᷓ bombix ifusus i istis te
pidꝰ ⁊ pōatᷓ i nares ⁊ teneatᷓ diu. Sacculꝰ.℞.mily ptē.viij.
salꝭ ptē.iiij.⁊ fiat sacculꝰ vniꝰ palmi. Uel aliter.℞.boni vini
lb.ij.sal.lb.i.⁊ buliāt silꝭ paꝝ.deide pōatᷓ i vino ⁊ calidꝰ capiti
appōatᷓ.

Capłz de oculis.⁊ pᷓmo de obtalmia.

Dicto de receptis ꝯferētibꝰ capiti ⁊ ptibꝰ eiꝰ pp passiones
eis supueniētes distinctas ſm vnūqōqꝫ ca. Nūc dicēdū ē ð
receptis q̄ cōpetūt mēbris ortis a cerebro q̄ sūt i eo pp passi
ones eis supueniētes.⁊ pᷓ oclis. Et pᷓ ca. Nota pᷓ ꝙ tardare ad
mistratōez medicaminū ad oculos vsqꝫ ad tres dies ē vtile
qꝛ aliqñ añ sole euacuatiōes sufficiūt vniuersales ⁊ pticula
res i cura obtalmie. Nota ꝙ septē sūt herbe oculꝭ appropa
te portātes ṽtutē digestiuoꝝ ⁊ solutiuoꝝ ad oclos.s.betōica
herbena.eufragia.celidōia.siler mōtanuꝫ.feniculꝰ.⁊ ruta. Et
iō qñ volumꝰ digerere mām flaticā sume digestiuuꝫ vnū ex
eis q̄ hēs.š.i.c.ð dolore capitꝭ puenietis a flate.⁊ adde ð pre
dcis herbis. Et ad mām mlīcā simplr digestiuū.ibi sume ⁊
adde de p̄dcis herbis. Silr fiat de colerica. Et idē modꝰ ser
uetᷓ ð solutio. Et nō ꝙ diuersiōes dn̄t eē ꝯtinue.s. ligādo pe
des ⁊ torquēdo digitos fricādo extrema ⁊ silia. Nota regu
lā ꝙ nūqꝫ dꝫ ꝓuocari sanies i oculis qꝛ stati fieret corrosio i
oculis ⁊ tunicis eiꝰ. Repcussiua ꝯferētia i p̄ncipio obtalmie
calꝭe duo sunt simplicia repcussiua q̄ ꝯpetūt i p̄ncipio obtal
mie. Primū ē albumē oui dispūatū. Scdꝫ ē lac mulieris ab
vbere sūptū. Et scias ēt ꝙ lac abstergit rōne sue ꝓsitatis.⁊
iō i oi tpe ꝯpetit. Et nō ꝙ repcussiua nūqꝫ dn̄t eēt ita fria ꝙ
ꝯdēsent materiā i oculo.⁊ iō succꝰ solatri ñ ē ꝯferēs. Scdo ꝙ
ñ sint magne siccitatis ne dolorē iferāt. Hoc ēt ē repcussiuū
ꝯferēs i p̄ncipio ꝯpositū. ℞.aq̄ ro.ʒ.i.albuis vniꝰ oui ꝯq̄ssati
⁊ dispumati misceātᷓ silꝭ ⁊ vna gutta vlꝭ due distillētᷓ i oculū.
Aliō.℞.mucilagis psily.ʒ.ij.albumē vniꝰ oui misceātᷓ cū la
cte mulieris lactātis mulierē qꝛ friꝰ ē.⁊ si ē dolor magnꝰ fi
at mucilago cū decoctōe papaueris ⁊ faldella bōbacis i ea
dē medicīa pōatᷓ ifusa sup oculū ⁊ sepe moueatᷓ cū desiccatᷓ.
Et si dolor eēt i vltīa malitia addatᷓ opy gra.ij. Ulꝭ sic ⁊ vo
catᷓ sief album. ℞. ceruse lote.ʒ.viij.gummi arabici.ʒ.iiii.
opy dragagāti añ.ʒ.ß.terātᷓ ⁊ cribellētᷓ subtlr ⁊ cū albuie fi
at sief. De isto facit mētōez raſ i.c.isto ð q̄ cū lacte mulieris
distēpato sup lapide ꝑuo ð barberys fiat coliriuꝫ. Alius. ℞.
achacie sanguis dracōis.añ.ʒ.i.boli armeni.ʒ.ij. fiat pluis ⁊
icorpetᷓ cū albuie oui bñ agitati.⁊ fiat emplꝫ sup ptibus cir
cūstātibꝰ oclo qñ māe fluāt ad ex̄. Aliud ad frōtē ⁊ supcilia.
℞.achacie sanguinis draconis añ.ʒ.ij.fiat puluis ⁊ incorpo
retᷓ cū albumine oui agitati.q.suf. Et nota ꝙ flebotomia ce
phalice brachy oppositi in p̄ncipio ꝯpetit.⁊ si necesse est rei
terare flebotomiaꝫ fiat ex cephalicis vtriusqꝫ manus. Et si
materia est fluxa fiat laqueatio venaꝝ tēporum.⁊ aliquan
do apponimus sanguisugas fronti.⁊ ventosas super nuchaꝫ
cum scarificatione.⁊ si illa non sufficiunt facimus cauteriuꝫ
super commissuram coronalem.de his plene habetur in.c.
de epilepsia.vide ibi. Cōferentia i augmento ⁊ statu obtal
mie calide quasi sunt eadem.quia in statu nunquaꝫ confe
rūt maturatiua ⁊ hec sunt. Primuꝫ est lac mulieris ab ube
re sumptum. Item.℞. mucilaginis fenugreci mucilaginis
draganganti.añ.ʒ.ij.lactis mulieris quantum sufficit ⁊ fiat co
liriū. Aliud.℞.ceruse lote.ʒ.ij.sarcocolle nutrite i lacte asi
ne draganganti opy añ.ʒ.ß.gummi arabici croci añ. ℈.ß.fiat
subtilissimus puluis ⁊ incorporetur cum aqua pluuiali ⁊ tē
pore administrationis distemperetur cum lacte mulieris.
Et nota ꝙ aqua pluuialis multuꝫ valet ex sui subtilitate in
passionibus omnium oculorum. Aliud valens dolori oculo
rum. ℞.tucie bene preparate camphore subtilissime pulue
riza.℈.i.aque rosate.ʒ.i. vini albi.ʒ.ß.⁊ anteqꝫ in oculo po
natur debet agitari camphora vt melior fiat permixtio ⁊
pro vice ponatur in oculo gutta vna vel due. hec medicina
dolorem repercutit ⁊ mitigat ⁊ resoluit.

Colirium ad oculos quod repperi in margine libri ⁊ est
secretum magistri petri.℞.succi feniculi.ʒ.iiij.aque rosate.
ʒ.xx.mellis boni ⁊ clari.ʒ.xv.misceantur ⁊ ponantur in am
pulla de vitro munda ⁊ stet tribus mensibus ad solem con
tinue remouendo fundum.⁊ hoc fiat sepe.postea de illo co
lato pone in oculo ⁊c.

Epithia raſ q̄ epithimetᷓ frons ⁊ palpebre habēti obtal
miā i quocūqꝫ tpe.℞.sief memite raſ.aloes licy sandali ru
bei faufel.i.auelana idica croci oriētalis añ.ptes eq̄les fiāt
ex his pillule. Et cū necesse fuerit resoluatᷓ vna ex eis ex suc
co coriādri vlꝭ endiuie aut cū aqua rosata ⁊ fiat epithima.

Puluis citrinus rasis.℞.sarcocolle.ʒ.x.aloes croci añ.ʒ.
ij.mirrhe.ʒ.i.licy.ʒ.ij.puluerizentur simul ⁊ cribellentur ⁊
valet in fine obtalmie.

Puluis albus rasis. ℞. sarcocolle albe et pinguis que
in lacte mulieris mittatur ⁊ dimittatur in vmbra donec ex
iccetur ⁊ optime teratᷓ ⁊ omnibus.x.ʒ.ipsius addatᷓ sief me
mite.ʒ.ij.que iterum trita optime reponātur.⁊ cū opus fue
rit in oculum mittantur ⁊ mirabiliter mitigāt dolorem.

Cōferētia in declinatōe obtalmie sūt hec.℞.spōgiā infu
sam in aq̄ decoctōis camomille ⁊ melliloti ⁊ eā expme ⁊ su
per oculo pone. Nota ꝙ medicinaꝝ oculi alie sunt alte
ratiue frīe vt succi solatri virge pastoris endiuie lactuce mu
cillago psily aq̄ ro. Alie calide vt muscꝰ pip accorꝰ celidonia
Alie constructiue vt memite aloes crocus rose. Alie ex
iccatiue vt tucia anthimonium climia. Alie lenientes sicut
lac mlierꝭ.⁊ albumē oui mucillago psily fricatio lazuli. Alie
maturatiue sicut aqua feniculi. vene crocus. Alie resolu
tiue sicut sarcoco.aq̄ feni. Alie stupefactiue sic succꝰ pomo
rū mādra.papaueris opiū. Et nota ꝙ euacuatōes vniuer
sales ⁊ spālr a capite ⁊ flebotōia sepe debent reiterari nec
vna vlꝭ duabꝰ stare cōtētꝰ ⁊ hoc ñ solū debet fieri i pricipio.
Sed ēt ꝯferūt i augmēto statu ⁊ decliatōe. In pricipio ob
talmie frē hec ꝯferūt.℞. sacculū ro.ru.ꝯq̄ssataꝝ.ʒ.i.⁊ in
fūde i vino albo actu frō ⁊ exprie ⁊ pone sp oculū. Itē sief
de spica dissolutū i lapide barbery cū aq̄ feni.iiectū in ocu
lū optimū ē.cꝰ receptā ifra hēbis stati. Epithia siue ēplꝫ ad
frōtē ⁊ palpebras.℞.aloes succi citrini mirrhe achacie añ.
ʒ.i.masticis olibāi añ.ß.fiat puluis et icorpetᷓ cū albumine
oui agitati.q.sufficit ⁊ fiat ēplꝭm. Euacuationes vlꝭes fiāt cū
pillꝭis cochys pillꝭis de yerapi.⁊ yeragalieni ⁊ silꝭiū. vide in
ca.ð dolore capitꝭ digerētia ⁊ vacuantia plene. In augumē
to cōpetit istud ⁊ i statu qñ materia ē frā.℞.gūmi ara.mu
cila.fenugre.añ.ʒ.ij.sarcoco.nutrite in lacte mulier. spice
nardi mirrhe cina aloes castorei sbtilissime plꝭuerizati añ.
℈.ß.misceantᷓ ⁊ fiat coliriū cū lacte mulieris. Feniculꝰ tūc
ꝯpetit quōlibꝫ approximasset fit ex eo emplꝫ cū vitello oui
⁊ cū p̄dictis ēt valet. In declinatōe obtalmie frīe h ꝯferūt.
Prio dꝫ poni patiēs in bal. Itē lauetᷓ cum bono vino. Item
potatio vini. Item spōgia p̄dc̄a ifusa i aq̄ camomille melli
loti h oia sup oculo sᷓt ponēda. Hic iferiꝰ ꝑ ordinē scribē
tur medicie raſ ad oculos pp nō repetere q̄ sūt plibꝰ passio
nibꝰ ꝯferētes. Sief albū raſ qð dr̄ sief pᷓmū.qꝛ ante oēs
medicinas ad oculū ponitᷓ ⁊ descriptū est supius i folio p̄ce
dēti vbi ē h signū. Epithima frōtis ꝯstrictiuuꝫ est descri
ptū supiꝰ vbi ē h signū. Puluis citrinus est descriptꝰ supra
vbi est hoc signum aliud. Sief thuris siue de thure.℞.
thuris ʒ.x.armoniaci sarcocolle.ʒ.v.croci.ʒ.ij.fiat sief ⁊ vte
re cum lacte mulieris cum fuerit sanies in oculis ad mo
dum lunule citrine.maturat enim ⁊ consolidat vlcera ocu
lorum.

Rasis capitulo de vlceribus oculorum.

hbe odis appriate

regula

Sief albū

Sief albū

¶ Sief de plūbo. ℞.plūbi vsti antimony tucie ablute cal
cecumenō.i.es vstū vel feces metalloꝝ:gūmi arabici añ.ʒ.
v.opy.ʒ.ȝ.⁊ fiat sief.cū aq̄ pluuiali vł albumine oui:⁊ vtere
cū aq̄ ro.⁊albumine oui qñ sanies nō ē i cornea vel pupilla ⁊
qñ itēdis vlc⁹ ꝯsolidare ⁊ repleri carne.Rasis.c.de vlceri
bus oculoꝝ.¶ Sief gñatiuū carnis.℞.climie ablute tucie
ablute ceruse anthimony thurł añ.ʒ.y. myrrhe.ʒ.i.sarcocol
le.ʒ.i.ȝ.sāguinis draconis aloes opy añ.ʒ.i.fiat sief ⁊vtere cū
albumine oui vł aq̄ feni.facit carnē gñare.ꝓhibet.n.egres
sionē vue ⁊ vestigiū subtiliat.rasis in.c.de vlcerib⁹ oculoꝝ.
¶ Sief alexre.℞.anthimony sebedenagi.i.lapidis emati
tis añ.ʒ.x.acacie.ʒ.iiy.aloes.ʒ.i.⁊ fiat sief cū succo rubi:⁊ ad
ministreť cū albumine oui ⁊ aq̄ ro.i ocłis distillādo cū lapi
de barbery valet vt sief ꝓcedēs Rasis.c.de vlcerib⁹ ocłoꝝ.
¶ Sief rubeū lapidis ematitł colcotar ꝯbusti añ.ʒ.y.myr
rhe croci añ.ʒ.i.pipis lōgi.ʒ.ȝ.aspergať ex vino veteri ⁊ fiat
sief.raf.c.de scabie siue sebel.¶ Sief viride.℞.viride eris
ʒ.iy.colcatar.i.vitrioli vsti.ʒ.vi.arsenici vsti baurach spume
maris añ.ʒ.i.salis armoniaci.ʒ.ȝ.amoniaci dissoluāť i succo
rute ⁊ spēs eis ꝯspganť ⁊ fiat sief.raf.c.de vngula. ¶ Sief
ꝯ maculā rubeā.℞.arsenici rubei olibani myrrhe amoniaci
añ.ptes eq̄les.fiat sief cū succo coriādri cū q̄ distilleť i ocło
q̄usqꝫ dolō pseuerauerit.raf.c.ō macła rubea.¶ Alcobol ꝯ
lachrymas ⁊c̄.℞.tucie.ʒ.x.coralli rubei mirobolanoꝝ citri
noꝝ siccatoꝝ aloes añ.ʒ.y.pipis.ʒ.i.⁊ fiat płuis subtilissim⁹
raf.c.ō lachrymis.¶ Alcobol ꝯ visū.℞.tucie ablute ⁊ exic
cate.s.gnges ignite ⁊ exčte in vrina pueri v̄ginis:deide iteꝝ
ignite ⁊ p⁹ extičte i aq̄ ro.ʒ.xx:deide extrahať succ⁹ sāsuci viri
dis ⁊ p noctē residere pmittať ⁊ coleť ex q̄ tucia ꝯspsa dimit
tať q̄usqꝫ exicceť ⁊ postea terať:demū sumať piperis nigri ⁊
macropipis.ʒʒ celidonie.añ.ʒ.y:sał amoniaci.ʒ.i.postea oia
teranť ⁊ succo teneri feniculi ꝯspganť ⁊ siccata iteꝝ teranť
⁊ reponanť ⁊ cū neče fuerit ponanť in oculū.sief.rasis.c.de
debilitate.¶ Sief.de fellib⁹.℞.fellis gruis fełł saboth ꝭm
q̄sdā ē piscis hñs rostrū lōgū ꝭm alios ē luci⁹.fełł hircini ac
cipitris agle pdicū oīuz añ.vnū.siccū q̄qꝫ p oibus.ʒ.x.illoꝝ
succoꝝ euforby collogntide serapini añ.ʒ.i.trita aggregenť
ex succo feniculi ⁊ ponanť i ocło emeti.i.illi⁹ q nō pōt vide
re post occasū solis ⁊ valet aliq̄łr i p̄ncipio dilatatōis pupil
le.Rasis.c.de aq̄ ō̄scēdēte i oculū.¶ Sief memite.℞.me
mite camedreos corticū thuris myrrhe aloes sarcocolle at
tramēti aristologie rotūde añ.ʒ.i.terātur sič alcohol ⁊vtere

¶ Capitulum de vlceribus oculorum.

¶ Fiāt primo euacuatiōes vniuersales ⁊ flebotomie scd̄m
modū sepius dictū superius ⁊ reiterētur sepe ac etiā diuer
simode diuersiones. Primo poniť sief albū dissolutū cum
lacte mulieris.Et si nō ꝯfert poniť sief de thure cum lacte
mulieris ⁊ fila de bombace posita super oculo donec sanies
sit egressa.Tertio poniť sief de plūbo ad generandum car
nem ⁊ si egreditur vuea amiscetur sief de alixiri. Quarto
vtimur medicinis remouentibus vestigium.et dicentur.c.
de albedine.¶ Nota ꝙ tribus modis extrahitur sanies de
oculo.primo cum abstersiuis sicut cum ydromelle facto cū
aqua pluuiali ⁊ melle ro.col.⁊ panno lini madefacto in di
cto idromelle tepido.Secundum est cum attractiuis sicut
sief de thure quod mirabiliter attrahit adeo ꝙ sagittas at
trahit ad se ⁊ hoc maxime est ratione amoniaci.Tertio cū
desiccantibus sicut est cum puluere tucie extincte pluries.
Emplastrū cum mucillaginibus qđ maxime valet in his vl
ceribus.℞.se.lini fenugreci añ.ʒ.ȝ.⁊ conterātur bene ⁊ mi
sceantur cum lacte asine vel mulieris quantum sufficit ⁊ di
mittatur per duas horas ⁊ postea ab eis distrahantur mucil
lagines cum petia linea subtili forti ⁊ cum eis misceatur ali
quid croci:quia maturat ⁊ resoluit.Et si vis ipsum facere cū
aliquali repercussione adde de mucillagine psily.⁊ si vis cū
aliquali ꝯstrictōe pone de mucillagine citrinoꝝ cū eis.he.n.
mucillagines debēt poni sup oculū cū sanies fuerit i cornea
tā diu q̄ sanies fuerit euacuata ⁊ resoluta ⁊ nō vlteri⁹.ponē
do semp de sief de thure sič dcm̄ ē ter vł q̄ter i die ꝭz ꝙ fue
rit neciū ⁊ sic ō̄bēt euacuari vlcera ocłoꝝ.Et nō ꝙ hec egri
tudo ē piclosa ⁊ ē difficił cure quando prouenit a variolis.

¶ Capitulum de his que cadunt in oculo.

¶ Ducere gummam pini per oculum in hoc valet.et laua
re oculum aqua calida ⁊ etiam lac mulieris ab vbere mul
tum valet etiam si necesse est aperto oculo capiatur cum te
naculis paruis et leuibus.Aliud.℞.bethonice berbere celi
donie eufragie isopi pulegy.

¶ Capitulum de albedine que est in oculis.

¶ Nota ꝙ albedo veniens propter cicatricem curam non
recipit notā sed quandam paliationem.Defedatio proueni
ens ab humore flegmatico vel alio modo purgato bene re
cipit curam et hoc melius in pueris q̄ in senibus.Et scias
ꝙ hec egritudo nunq̄ curatur nisi beneficio cirurgie.si al
bedo est subtilis et in corporibus teneribus assiduatur eua
poratio cum aquis calidis et balneis et sepe administratio
sit pulueris post pulueriçationem huius pulueris.℞.sar
cocolle albe zuccari tabarzet spuma maris añ.partes equa
les.fiat puluis.⁊ pulverizeť sup oculū ⁊ iteꝝ administretur
sterc⁹ lacerte sarco.cādi alexā.añ ⁊ pulverizeť ⁊ pulveriza
ta cōferūt sp oculū.Itē puluis ossis sepie cū lacte mulierł
pulverizat⁹ młtū vz.Itē vz succ⁹ ligue passeris ⁊ ē herba cū
q̄ irūdies visū recupāt.Itē.℞.stercoris irūdinū exiccati.ʒ
ȝ.faui mel.q.suffič ad icorpādū misceāť ⁊ distēpenť cū aq̄
feniculi vel saxifragie ⁊ fiat coliriū.Itē.℞.spume maris.ʒ.
y.zuccari.ʒ.iy.⁊ fiat płuis subtilissim⁹.Et nota ꝙ albugo se
pe oz mollificari cū lacte młieris ab vbere vł cū mucillagi
ne fenugre.cū decoctiōe malue ⁊ bismalue.postea debent
medicari cū medicamie raf cui nullū pōt eē cōpar sibi i bo
nitate.Aliđ ē ⁊valēs ⁊ ē aqua rorismarini fcā sub terra ⁊ fit
sic.hēať vitz m ū dū ⁊ ipleať florib⁹ rorisma.⁊ obtureť ⁊ po
nať i estate sub terra.xl.dieb⁹ magni est⁹. ¶ Capłm de
sebel ⁊ scabie. Prio oz facere corpis mūdificationē cū fle
botomia.solutōe vētris ⁊ vētosatione ⁊ alys diuersiuis.Et
si ē ātiquata oz vt friceť ocul⁹ cū folio fici vt sāguis egredia
tur vł cū alio faciēte euacuationē illi⁹ sāguiš:deide lauetur
ocul⁹ cū aceto ⁊ aq̄ ro.⁊ emplastreť cū vitello oui ⁊ oleo ro.
¶ Coliriū basilicō.⁊ si res no ē ita ātiq̄ta vtať colirio basili
cō c⁹ ē hec recepta.℞.climie.ʒ.x.aloes.ʒ.viy.pipis macro
pipis ziniar.i.erugo eris.ʒ.iiy.bau.ʒ.iy.gardamoni gaŕ.spi
ce añ.ʒ.i.salis āmonia.ʒ.i.ȝ.musci.℈.i.cāphore.ʒ.ȝ.⁊ terāť ⁊
fiat sief ⁊ admistreť qñ neče fuerit cū lacte młierł.Aliđ co
liriū quod remouet pruritū ⁊ scabiē oculoꝝ.⁊ cōfert sebel
⁊ tenebrositati visus de quo dicit isaac ꝙ vēdiť pondere au
ri pp ei⁹ excellētiā.Coliriū qđ vēdiť pondere auri.℞.tucie
ēblicoꝝ añ.ʒ.i.antiony auŕ.y.croci memite añ.ʒ.i.cāphore
auŕ.ȝ.galiemusca.dauic.i.salis amoni.ʒ.i.teraŕ contritione
bōa i vase lapideo mūdo.⁊ ꝓyce sup eā aquā pluuialē i qua
ifuse fuerit p dies.y.ex mirobał.nigris ciciter.ʒ.y.postq̄ȝ fu
erit cōtriti.demū cola aquā ⁊ ifūde ex ea paꝝ sp medicinā
⁊ dimitte exiccari.demū fūde de aq̄ p̄dcā ⁊ fiat sicut prius.
⁊ paulisp effūdēdo.⁊ triturādo vsqꝫ ad toti⁹ aq̄ cōsūptiōem.
deide fiat coliriū cū aq̄ ro.⁊ vino albo.vł fiat alcochol sub
tilissim⁹ ⁊ administreť vbi oz.In hoc ēt valet coliriū rube
um ⁊ coliriū viride.Raf.vide ibi Aliud auicēne.℞.corti
cū vni⁹ oui recētis dū admistrať agaliā ⁊ ifūdať in aceto fō
ti.ix.dieb⁹.postea exicceť ⁊ subtillissime pulverizeť ⁊ de il
lo puluere i oculo ponať.Et nota ꝙ bonū ē vti cōtinue re
b⁹ mollificātib⁹ ptes oculi sicut decoctio fenugre.⁊ silium.

¶ Capitulum de lachrymis cum pruritu.

¶ Epithima ad frōtē rasis ō̄scriptū i.c.de obtalmia i augu

mēto ꝺ cā cal'a ꝯfert. Aliud valēs ad dolorē ocl'oꝝ ⁊ lachry mas. ℞. lanā nō lotā ⁊ cōburat̄ ⁊ ei⁹ cinerē diligēter ter ⁊ ex co cū albumine oui sup frōtē ⁊ tpa lauet̄ ⁊ stati mãe fluxū ⁊ lachrymaꝝ tollit ⁊ amputat. Aliud optimū ad lachrimas ⁊ tenebrositatem. ℞. succi granatoꝝ acetosoꝝ cocti vsq ad medietatē ⁊ colati lb. ß. demū pone sup ip̄z sief memite aloes boni puri licy croci an̄. ʒ. ij. mlte. i. idromell' qd̄ fit ex vino aq̄ ⁊ melle dauich. ij. demū pone i vase vitreo ⁊ obtura orifi ciū ei⁹ ⁊ dimitte ad solē dieb⁹ q̄tuor: ⁊ vtere i ocl'is mane et sero. ē. n. exptū bonū. Aliud ꝯferēs ardori aspitati egritudi nib⁹ assuetis cal'is ⁊ ei q patit̄ ꝺscēsū colere ⁊ ei cui videt̄ ma res due. ℞. sarcocolle i lacte nutrite mlier dieb⁹ plib⁹. ʒ. iiij. dragagāti albi olibani scorie ferri margaritaꝝ nō pforataꝝ an̄. ʒ. iij. spice ide climie argēti auri an̄. ʒ. i. ß. amidi ceruse an̄. ʒ. ij. tucie subrubee. ʒ. iij. tere oīa ⁊ ibibe cū aq̄ ro. sic ꝯterēdo demū fac exiccari demū ibibe i succo granatoꝝ acetosoꝝ fi at sic̄ pus. demū cū aq̄ solatri. demū pone cāphore. ʒ. i. zuc. ta barzet. ʒ. i. ß. ōmū tere vltima ꝯtritōe ⁊ fiat sief ⁊ vtere cū aq̄ ro. ⁊ albumie oui ⁊ lactis mlieris. Aliō pānū cōrodēs sāgui nē ⁊ pruritū remouēs ab ocl'is ⁊ lachrymas strigit. ℞. tutie alexādrie. ʒ. i. tere optie i mōtario i lb. i. optimi vini albi acer bi ⁊ mitte alicq̄tulū ꝺ ꝺcō vino cū ꝺcā tucia ⁊ duc optie ꝯte rēdo. ⁊ sp̄ adde paꝝ vini ⁊ itez duc bn̄. ⁊ tātū sic fiat q̄usq to tū vinū itromittat̄. postea mittas i vase rami ⁊ fac bulire ad ignē aliq̄l'r ⁊ p⁹ remoue ab igne ⁊ adde aloes epatici optime pl'uericati. ʒ. ij. duc bn̄. ⁊ cū fuerit bn̄ fricatū pone i ampulla ⁊ vsui reseua. ⁊ cū nec̄e fuerit pone. ij. vel. iij. guttas i oculo ⁊ stet supin⁹ p duas horas. Et nō q̄ i hac positōe sic̄. i alys ocu loꝝ p̄cedūt euacuatōes flebotomia diuersiones ⁊ silia sepe superius dicta.

Capitulum de vngula.

Vngl'e cura meliō ē ꝺnudatio ei⁹ cū ferro si grossa ē ⁊ re siduū ei⁹ ꝯsumere cū reb⁹ astrigētib⁹ ⁊ abstergētib⁹ ⁊ cōrosi uis sic̄ ē sief viride ⁊ sief ꝺ calamēto posito a rasi. Si vo s̄btil' ē fiat sine ferro cū p̄dcis ⁊ alys leuiorib⁹ sic̄ sūt ista. ℞. stoz passez scōticaꝝ. ʒ. i. olei medule. feis bōbac' qd̄ suffic ad icō porādū misceat̄ ad modū vngti liqdi. Aliō. ℞. viride eris vi trioli sal' amōiaci eris vsti. an̄. ℈. i. fell' yrcini. ℈. ii. pl'uericet̄ s̄btil'r ⁊ cū succo maiorāe ⁊ modico mell' fiat coliriū. Et nō q̄ illa p̄cedūt eūatōes flebotomia diuersiōes ⁊ silia sic̄ i aliis.

Capitulum de macula rubea oculorum vel de alia re

In p̄ncipio h⁹ cōpetūt eūatiōes flebotōia diuersiōes ⁊ si lia ventositates i spatul' ⁊ epithīa ad frōtē Raf. descripte sup̄ i ca. de obtalmia alia ēt repcussiua q̄ ponūt̄ i obtalmia cal'a i p̄icipio ⁊ augmēto supra oculū cū bōbace. sic̄ bol' ar men⁹ lutū sigilatū chimolea cū albūie oui. Scd̄a cura p⁹ p̄n cipiū. s. augmēto ⁊ statu distillet̄ i oculū sāguis pulli colūbi ni aut turturis ⁊ capiat̄ de subt⁹ ale dextre ⁊ sit recēs. ēt vz aq̄ rafani distillata in oculū tepida. Et ab extra ponat̄ em plm̄ de folys rafani ⁊ passulaꝝ cū modico stercoris colūbi ni ⁊ fiat euaporatio cū reb⁹ resolutis in ca. ꝺ obtal. ꝺcis. s. fe nugre. camo. mellilloto ro. ⁊ silib⁹. In fine ponat̄ i ocl'o co liriū gabriel' ⁊ forti⁹ illo ē sief sabeth. Sief ꝯferēs macl'e ru bee ℞. thur' mirrhe croci ⁊ amo. an̄. ʒ. i. arsenici. ʒ. ß. ⁊ fiat si ef cū aq̄ feni. admistret̄. Aliud cōferēs bonū. ℞. thuris p. tē. i. ⁊ tere vltra cōtritionē ⁊ fūde sup ip̄z ex aq̄ pluuiali i q̄ dissoluti sint sal' masse sal' amōi. ⁊ sal' gē. an̄. ptl. i⁹. ptē tertiā cōterat̄ ⁊ distillet̄ mãe ⁊ sero. Sief sabeth. ℞. arsēi. loti ⁊ s̄b limati ōmū loti ⁊ fricati cū aq̄ coria. ʒ. iij. sarcocole piperis amōia. la. lazuli an̄. ʒ. i. distillet̄ ⁊ dissoluat̄ amōiacū i aq̄ dis solutū sit ex sale amōia. ʒ. ß. ⁊ fiat sief ⁊ vtere cū lacte mlie ris. De lachrymis. Nota q̄ lachryme magis cōtingunt ocul' magnis q̄ puis ⁊ maxie capiti exn̄ti hūido. Et nota fa ctis eūonib⁹ flegmatis ex diuersitatib⁹. Prio ad tpa ⁊ ad frōtē repcussiua cōferūt. que ꝺcā sūt i ca. de obtalmia. Se cūdo resolutia sic̄ ħ epl'z positū sup cōmissurā. ℞. laudāi. ʒ. i. amonia. ʒ. i. masticis. ʒ. v. mily mūdati torrefacti. ʒ. ij. mi sceāt̄ cū oleo cāemi. ⁊ fiat ep̄lm in lōgitudie palmi ⁊ latitu dine iiij. digitoꝝ. Tertio conferūt exiccatia. ℞. tucie. ʒ. ij. pulerizet̄ cū aq̄ myrrhe ad oculū ponat̄. fortiter exiccat. Vel sic. ℞. pulueris ossiū miroba. kebu. ꝯbustoꝝ ⁊ cū aqua mēte fiat coliriū. Vel sic. ℞. tucie ifuse ⁊ ablute cū aq̄ mirti ʒ. i. corali al. ⁊ ru. ossiū miroba. kebuloꝝ cōbustoꝝ sumach galla aloes masticis olibāi opy an̄. ℈. i. pulueriset̄ subtili ter ⁊ cū aq̄ infusiōis dragagā. ⁊ gumi ara. fiat coliriū. Item valent in hoc coliria descripta sup̄i⁹ ꝺ lachrymalib⁹ ⁊ pruri tu. vide ibi.

Cap⁹ ꝺ visus debilitate.

Premissis eua cuatiōib⁹ sepe reiteratis ⁊ pblia si expediret diuersiōib⁹ se pe reiteratis admistrari pt tiriaca. ʒ. i. ß. cū aq̄ feni. st̄ō ieiūo Itē miroba. kebu. conditi q̄cūq̄ hora valet diei. Aliud. ℞. bethōice berbe. celido. eufragie isopi pulegii siccoꝝ an̄. ℈. ß. sileris mōtāi. se. feni. ani. coriā. ꝑpati se. maiorāe se. basili. macis carda. an̄. ʒ. ß. cina. ʒʒ. galā. nu. mus̄. an̄. ℈. i. pipis lōgi aloes folii mastic' spice nardi an̄. ℈. ß. corticū citri. ʒ. iii. ꝯfue bora. ꝯfue anthos an̄. ʒ. ii. zuc. q. su. ⁊ cū aq̄ ro. ⁊ a q̄ feni. fiat elcuāriū ꝺ q̄ sepe vtat̄. dos ē. ʒ. i. vl'. ʒ. i. p vice. vl' circa ēt ocu lo ponēd⁹ ē liq̄r q egredit̄ ab epate yrcino assato i q̄ sūt posi ta mlta gra. pipis lōgi ⁊ bn̄ ꝯfortat visum. Tiriaca cū aq̄ feni. mltū vz dos ē. ʒ. i. ēt vz suffumigiū ad ocl'os fcm̄ ex ꝺco ctōe vapoꝝ ⁊ epatis hircini. Itē ⁊ ħ plus aliis vz aq̄ distilla ta celidonie feni. berbene eufra. maio. rute singl'r vl' ꝯmixte posite i ocl'o ēt vz coliriū rasi qd̄ ē sup̄i⁹ ꝺscriptū ⁊ ē alcocol ꝯ visū. Itē ħ vz. ℞. sileris mōtani maiorane eufra. rute celi. feni. an̄. ʒ. i. ß. ʒʒ. spice nardi pip. lō. gar. tucie bōe ꝑpate sarco colle nutrite i lacte. ligni aloes an̄. ʒ. ß. fell' āguill'e fell' ācipi tris fell' hircini ꝺ q̄libz vnū bal. ʒ. ii. mell' ro. co. ʒ. ß. pl'uericet̄ liq̄fiāt misceātur in estate in sole calido cōtinue agitādo. ⁊ si fuerit hyems fiat sup prunas ⁊ reseuet̄ in vase vitreo ⁊ ocu lis instilletur.

Capitulum de pilis inuersis.

Pili iuersi curāt̄. v. mōis. s. adherētia vl' iuiscatōe caute rio ordie cū acu abreuiatōe palpebre ꝯsectōe ⁊ euulsiōe phi bētiū. Nō q̄ fel ericii ⁊ sāguis ei⁹ cū casto. ⁊ erugine ferri ad iuicē icōpata ⁊ rducta ad formā siliū lētiv' s̄qmis piscīū phibz gn̄atōs piloꝝ maxie si euulso pilo distēpet̄ cū saliua hois ieiuni ⁊ pōat̄ sup loco vn̄ euulsus ē pil⁹ hora vna ⁊ miti gat dolorē. Tūor palpebraꝝ ⁊ iuersatio curāt̄ cū cirurgia seq̄ndo curatiuū palpebre. Nō palpebre curāt̄ icidēdo cuti ⁊ apponēdo granū sal'a nitri vbi nata stabat ⁊ p⁹ modū ꝺsup ꝺ albūie oui ⁊ cimio. ista oīa hn̄t ꝯpleri cū cirurgia. nō vlte rius dicēdū.

Capitulū ꝺ aqua descēdēte i oculū.

In cura imagiami significatō kate. ⁊ iitii aq̄ ad ocl'os. p⁹ ordiet̄ dieta. ꝯo euacuet̄ cū appropat' ⁊ flebotōet̄ si expedit ⁊ diuertat̄. 3⁹ ꝯfortet̄ visus cū his q̄ ꝺcā sūt̄. c. ꝺ ꝺbilitate visus vid ibi. 4⁹ admistret̄ ꝺ ifrascript' medicis clarificātib⁹ ⁊ rsol uētib⁹ mās i ocul' existētē sic̄ ē coliriū fcm̄ ex aq̄ maiorāe feni. rute ro. ꝯfortātia tn̄ cū cināomo pipe lōgo spica nucis mus̄ ⁊ vltio pōat̄ sief de fellib⁹ script' ħ a rasi ꝯ rubricā. Aliō. ℞. fell' ācipitr' bal. an̄. ℈. ii. elcuārii al. pip. an̄. ℈. pl'uericet̄ ⁊ cū aq̄ raphāi fiat coliriū. Aliō. ℞. fell' hirci asse fetide. ʒ. i. pōat̄ i pāno lieo mūdo ⁊ fricet̄ s̄btil'r q̄usq̄ totū dissoluat̄ demū addat̄ bal. ʒ. i. ⁊ fiat coliriū. Aliō. ℞. sal' amōiaci oppopōaci an̄. ʒ. i. distēpent̄ cū lacte mlier' ⁊ fiat coliriū. ⁊ nō q̄ oia ꝺcā i. c. ūgl'e mltū valēt. ⁊ odorare maiorarā ē res singl'arl' mltū. Si āt cataracta ꝯfirmata forz cū acu ꝺpōi ꝺz fcis eūatōib⁹ ⁊ alis adhibit' nec̄iis. cū fuerit ꝺposita sup ocl'z pōat̄ epl'z fcm̄ ꝺ vitello oui ꝯgl'atū olo ro. vl' vio. ⁊ stet i loco obscuro ⁊ an tro rēotus ab oi motu aie ⁊ cōpis p dies. ix. ⁊ vtat̄ ꝯfortāti bus visū ⁊ maxie colirio ꝺscripto i ꝺbilitate visus curāt̄ etiā intra balanis ꝯditis. ⁊ alia faciat q̄ mādat auic. videas p te. Nō aspicere acute i ocl'is asini remouet cataractā ⁊ ē qd̄ dā mirabile auenoçar.

Capl'z de dilatatōe pupille.

Fiat p euacuatōes vl'es. 2⁹ fiat ꝯtinue diuersiōes sic̄ cau teriū a pte posteriore laq̄s i ocl'os scarificatō auriū ⁊ silia

3º fiāt tolerātia fames. 4. admistrẽt resoluẽtia hūorẽ extñ/
tẽ i ocl'o faciẽtẽ dilatatõẽꝫ sic̃ alcohol ex felle edi cū succo fe
ni. ⁊ pauco sale amoniaco aut ex felle hirci aut ex felle testu/
dinis aut ex capitib' irundinū adustoꝝ ⁊ ẽt fiat ex melle cū
succo celidonie ⁊ est expt̃ū. sup frõtẽ vo ponant̃ emplastra ⁊
epithimata repcussiua ⁊ resoluetur ac etiam super oculum.

¶ Capitulū de fistulis que in angulis lacrimaliū sunt.

¶ Nõ ꝙ ruta ẽ de reb' mirabilib' ad hāc egritudinẽ ⁊ ꝓpe
fcõ empl'o ex ea cū expssione granatoꝝ sanans. In hac cura
q̃tuor ꝑ ordinẽ sūt obsuāda. pº ꝙ fiat ampliatio vlceris sic
ꝙ fūdū videāt ⁊ h fit cū spõgia vl' medulla sābuci vl' tritici
vl' rasorio. 2º ꝙ mortificet̃ caro calosa q̃ ẽ i fūdo q̃ ẽ radix fi
stule ⁊ h fit cū cauterio actuali vl' potẽtiali sic̃ h. ℞. arsenici
ru. attrimẽti cātaridaꝝ abscis̃ alis ⁊ capitib' calcis viue sal'
amoniaci alumis añ. ℈. i. pl'ueriçent̃ ⁊ icorpent̃ cū vrina pue
ri vginis ⁊ ðsiccet̃ ad vmbrā ⁊ modicū ponat̃ i fistula q̊libꝫ
mane ⁊ postea mūdificet̃ loc'. Aliud bonū. ℞. ʒʒ. ʒ. ij. viri/
de eris. ʒ. i. pl'ueriçent̃ subtil'r ⁊ buliāt i aceti. ℥. s. vsqꝫ q̃ ve/
niāt ad spissitudinẽ ⁊ vnguātur tẽte ⁊ ponant̃ i fistula. Aliđ
℞. folioꝝ rute agrimonie celidonie añ. M. s. ꝯq̃ssent̃ ⁊ bu/
liāt i lb. s. aq̃ vite vl' rute vsqꝫ q̊ redeāt ad medietatẽ ⁊ colet̃
⁊ de colatura due gutte vl' tres pñt poni q̃libet die i fistula.
Tertio ẽ mūdificatio ⁊ id fit cū idromelle fcõ ex aq̃ rute et
melle rosa. co. ⁊ ẽt cū vino calido stiptico vl' stipticaro cū ro/
sis. Quartū ẽ carnis regnātio ⁊ põt fieri cū isto medicamie.
℞. aloes olibani sarcocolle nutrite i aq̃ feniculi añ. ʒ. ij. olei
ro. ʒ. ij. cere. q. suf. ⁊ fiat vngtm̃ ⁊ põt fieri cū puluere radicū
yreos. Aliud ⁊ ml'tū valet i fistula. ℞. folioꝝ agrimonie fo/
lioꝝ rute añ. M. ij. ꝯq̃ssent̃ ⁊ buliāt in. iiij. lb. vini ⁊ colet̃ ⁊
q̃libet die ponat̃ i fistula.

¶ De dolore auris.

Recepte ad/
iecte tractatui egritudinū auris ƀꝫ ordinẽ noni almāsoris ⁊
ipsi' capl'oꝝ. pma ẽ de dolore q̃ fit in aure. Circa illud capl'z
no. pº. ꝙ sex sūt ꝯditões obsuāde i his q̃ inyciunt̃ i aurẽ. pª ꝙ
istud nõ sit ml'tū calidū nec frigidū ƀꝫ tepidū. 2ª ꝙ sit in ꝑua
q̃ntitate. 3ª ꝙ stet ꝑuo tꝑe: q2 suffic̃ morari ꝑ tres horas. 4ª
ꝙ añqꝫ aliqđ eyciat̃ pmū sit expl'sum. 5ª ꝙ dū aliqđ inyciat̃ pa
tiẽs stet i latere sano. 6ª ꝙ loc' sit bñ mūdificat' cū dẽtissi/
mis ꝑꝑ tõtuositatẽ auris.

¶ Nõ ꝙ repcussiua nūqꝫ ꝯpetūt
apatib' au. q2 repcuterẽt ad cerebꝝ. 2º maturatiua apatū sꝑ
ðbẽt hr̃e vtutẽ exiccatiuā aliq̃l'r ad ꝯsuatõeꝫ au. vt ait. g. v.
ð igenio sanitat' ꝯ illū medicū. Maturat. mãe cal'e. ℞. farie
frumẽti. q. suf. mucillagis fenugreci mucillagis se. lini añ. ℥.
s. piguedis gal. vl' anguile cū assat̃. ʒ. ij. litargiri ceruse oliba
ni pl'ueriçatoꝝ añ. ʒ. i. aceti. ʒ. i. s. olei sisami. q. suf. misceat̃ ⁊
fiat aliq̃l'r liqđū empl'm. Et si mã fuerit frã ponatur plus de
mucillagib' ⁊ loco pig. gal. vl' āguile piguedo anat' vl' vultu
ris. Itẽ qñ mã frã fit empl'z ð cepe ðcocto sƀ cinerib' cū bu
tyro. qñ mã ẽ frã h vꝫ ⁊ ẽ expimẽtū mes̃. ℞. collognitide. ℥. i.
buliāt i oleo. ℥. vi. vsqꝫ q̊ r̃deāt ad. ij. ⁊ ð illo oleo mitte. ij. gut
tas i au. Itẽ succ' ligni frasi. cū põit̃ supra carbões frasinū ⁊
dissoluit̃ succ' ille ⁊ resuet̃ i vase ⁊ ponant̃ tꝑe necẽitatis. ij.
gutte. vl'. i. expimẽtū ẽ mirabile. Itẽ. ℞. succi ru. ℥. ij. mell'. ℥.
i. casto. ʒ. ij. misceat̃ ad ignẽ lẽtū exptū ẽ auic. Balneū i q̊ i/
gredit̃ si mã sit frã fit cū herbis. s. ð sticados camo cimi. bac
cis lauri. qñ cā doloris ẽ vẽtositas fit saccul' ex betoni. sicca
⁊ ml'tū vꝫ. Silr saccul' ex aniso ⁊ cimi. ⁊ vꝫ tõre fieri. Ad idẽ
qñ dolõ ml'tū ifestat. ℞. olei. ℥. i. opij. g. iij. cassie lignee gra.
ij. croci. gra. i. ⁊ misceāt̃. Itẽ filoniū cū oleo ro. vl' cū lacte qñ
dolor ẽ frigid' cū sibilo. ℞. olei ð amig. ama. ℥. i. olei ð casto.
℥. s. musci. gra. iij. misceat̃ ⁊ fiat iiectio. Itẽ vꝫ ad idẽ ole. nar
dinū ole. costinū ole. ð lilio ole ð ruta ⁊ põt addi butyꝝ bñ
lotū ⁊ adeps galie vel āser'. ⁊ i h valẽt lūbrici terrestres ⁊ v/
mes q stāt sƀ vrceis si ꝯsent̃ ⁊ pl'uericẽt̃ ⁊ misceant̃ cū oleis
pdcis. Aliđ. ℞. calam. absinthi cina. origa. sāsuci floꝝ lauri
añ. M. i. cimi. anisi aneti añ. ℥. s. terant̃ paꝝ ⁊ ex eis decoct'
aliq̃l'r i aq̃ fit euaporatio ad au. Empl'z anadinū ⁊ q̃si seda/
tiuū cuiuscūqꝫ doloris. ℞. radic' altee folioꝝ camo. mellilo
ti violaꝝ siccaꝝ añ. M. s. fabaꝝ faria or. añ. ℥. ij. olei camo.
olei amig. dulciū añ. ℥. i. s. ⁊ fiat ƀm artẽ empl'm ⁊ est bonū ⁊
ꝯueniẽs.

¶ Capitulum de vulnere quod fit in aurem.

¶ ℞. armõiaci terbẽtine cere añ. ℥. s. sapini. ʒ. ij. succi cepe.
ʒ. i. s. myrrhe casto. añ. ʒ. i. misceāt̃ oia cū oleo laurio. Empl'z
mūdificās saniẽ ab aure. Succ' folioꝝ oliue cū melle iiect'
i aure purgat eā a sanie ⁊ ẽ expimẽtū auic. Itẽ aq̃ decoctõis
pisciū salitoꝝ vl' oliuaꝝ salitaꝝ idẽ fac̃ iiecta i au. ad idẽ vi/
nū ðcoctū cū beto. ad idẽ oximel qñ ẽ mã ml'tū frã. Vngtm̃
ẽt mūdificatiuū vlcer' mūdificata sanie. ℞. sq̃. ferri frixi in
sartagie extícte q̃nqes i aceto sẽꝑ renouādo acetū. ʒ. ij. olei
ro. cere añ. ʒ. i. ⁊ fiat vngtm̃ ð q̊ tẽta iungat̃ ⁊ põat̃ i aurẽ. Ad
idẽ. ℞. sq̃. ferri ꝑꝑate buliat i oleo ro. ij. ꝑtiū ⁊. iij. aceti: ⁊ ð co
latura ponant̃. ij. vl'. iij. gute i aurẽ. Vngtm̃ ꝯsolidatiuū ꝯfe
rẽs qñ ꝓueit a mã frã. ℞. mire casto. alo. añ. ʒ. s. olei. lau. ʒ. i.
aceti. ʒ. s. cere. q. suf. ⁊ fiat vngtm̃. Ad iđ si fistl'a sit fcã i aur̃.
℞. mell'. ℥. s. vini ru. ℥. ij. misceant̃ ⁊ cū tẽta ifusa i pdcis mit
tat̃ i aurẽ. Et i h vꝫ vrina pueroꝝ vgis cū fele tauri. Et oia q̃
dcã s̃t i fistula lachrymali põat̃ liciniū cū fele tauri ⁊ põat̃ i
aure. Ad iđ ⁊ forti'. ℞. scorie ferri. ℥. s. fricet̃ cū aceto i sarta
gine. x. ⁊ p' modū auri ꝓpinet̃ paꝝ ad itra. Ad iđ qñ ẽ dolõ.
℞. vini potẽtis. ℥. ij. aq̃ pisciū salitoꝝ. ℥. i. s fūdat̃ i aurẽ qñ ẽ
vehemẽs dolõ cū sanie. Hic ꝯferūt ea q̃ dcã s̃t i. c. de dolo/
re aur'. Suffumigiū fcm̃ ð stipitib' fabaꝝ i aq̃ ml'tū r̃mouꝫ
tinitū ⁊ sonitū aur' qñ cā t̃ a mã frã fumosa. Ad iđ valẽt pscri
pta i folio pcedẽti. viđ ibi. aliqñ euẽit sibil' ⁊ sonit' ex acuita
te ƀsus audit' ⁊ tc̃ ðstilla oleū ro. ðcoctū i aceto fõti valđ. Ad
iđ vꝫ lac ml'ier'. ad iđ gra. pini. ℥. s. cast. ʒ. ij. terre vtriusqꝫ cū
aceto ⁊ tepidū distilla i aurẽ. Et qñ f[i]ẽt ex vẽtositate grossa
fiat ista suffumigatio. ℞. aneti. calam. orig. sāsuci rute stica.
camo. floꝝ lauri añ. M. i. buliāt i aq̃ sufficiẽti ⁊ fiāt euapo/
ratões ad foramina auris ꝑ instr̃m debitū. Purgatões sẽꝑ
pmittātur.

¶ Capitulum de grauedine auditus.

¶ Oleū laurinū iiectū i aurẽ qñ ꝓueit ex r̃pletõe. Silr ole.
amig. ama. Silr ole. bal. ole. iunipi. Et nõ ꝙ põere gutā olei
sinapis ð. iij. i. iij. diẽ i aurẽ ñ audiẽt' libat eū. Hẽ. nãrat i suis
ꝯsilijs ꝙ curauit q̃ndā iuuenẽ a surditate nā fec̃ cū vti pill'is
arcoticõ postea distillauit i aurẽ mirrā cū ole. ƀa. ⁊ lau. ad iđ
distillẽt̃ i au. ea q̃ hñt dissoluere ⁊ resoluere hūores crudos
sic̃ sūt mel fel sal capre succus rute. ole. aneti. ⁊ silia. Et nõ ꝙ
purgatões ⁊ diuersiones ꝯtinue sūt i h maxie necẽie. ⁊ iđ nõ
sūt dimittẽde.

¶ Capl'm ad extrahẽdū vermẽ de aure.

℞. vini. ʒ. ij. mell'. ʒ. iij. olei ro. ʒ. iiij. misceant̃ cū albumibus
ij. ouorū demū lana infundat̃ in predcis ⁊ impleat̃ au. ð ista
lana. postea sub. ista lana extrahat̃ de au ⁊ p' patiẽs accūbat
sup au. ꝑ. ij. horas. Aliud. ℞. olei de absin. olei amig. ama. añ
℥. i. pl'uerizẽt̃ aloes mistū ⁊ i au. põe ƀꝫ regl'as pdcās. Ad idẽ
vꝫ distillatõ cucũe. asinini i au. ⁊ si adiponat̃ diagridy me/
li'. ℞. succ. cucu. asini. ℥. ij. diagri ʒ. i. miscẽt̃ ⁊ guttati põat̃.

¶ Capl'm de his que figunt̃ in aurẽ ab exterioribus.

¶ Appositio vẽtose magne capiẽtꝫ totā au. extbit oẽꝫ rẽ de
au. Ad exheñ. aquā ð au. apositõ facl'i fci ex reb' exiccātib'
sic̃ cimio ani. ⁊ silib'. itẽ ābulare sꝑ vno peđ capite icliato sꝑ
au. i. q̃ exit aq̃. ad idẽ qñꝫ suffic̃ fusio ole. calidoꝝ sic̃ ol. cāo.
ole. ane. ð amig. ama. Ad idẽ fiat euapatio au. cū flo cāo. se.
lini i aq̃.

¶ Capl'm ð sāguie ex narib'.

¶ Sāguis fluẽs ex
narib' restrigit̃ sex mõis. prio ꝑ ifridātia ex qb' sāguis igros
sat̃ sic̃ lactu. sẽꝑui. aq̃. ro. ⁊ acetū ⁊ silia. ⁊ si expedit addat̃
opimū. Iusq. mādra. ⁊ silia: ⁊ iđ. Ad iđ pāñ' lie' ifusus i aq̃
⁊ aceto ⁊ expssus exposit' circa colū ml'tū vꝫ. Silr ifridare
spatulas ac ẽt ifridare epar ml'tū vꝫ. ẽplastrare ẽt frõtẽ ex
fris ⁊ tꝑa. Scđo mõ restrigit̃ cū stiptic'. sic̃ acacia ypoq. bo/
lo ar. cora. la. emātites: tra sigil. ⁊ alys q2 restrigūt orifici. ve
naꝝ: Et ideo valet hoc ẽpl'm. ℞. succi plantagi. aque rosate
añ. ʒ. iij. aceti. ℥. s. albumina duorum ouorum terre sigillate

q̃tū sufficit misceant̃ ⁊ fiat emplastrū liqdū aliq̃l'r. Ualent
trocisci ex puluere ꝯstrictiuo ⁊c̃. Recepta scribit̃ a Mesue
⁊ est talis. ℞. sanguinis draconis gūmi arabici assari anter. i.
seminis rosarum acacie ypoq̃stidos spody balaustie boli ar
meni terre sigillate ematites corali rub. an̄. ʒ. i. s. sẽis papa-
ueris semis portulace cornu ceruini adusti cineris galarum
nuces cipssi an̄. ʒ. i. pulverizent̃ subtil'r ⁊ icorporent̃ cū succo
plãtaginis ⁊ fiãt trocisci pn̄t etiã reduci ĩ formã emplastri ⁊
sup tpa apponant̃. Tertio mõ restrigit̃ ꝯglutinatiuis ꝯglu-
tinãdo orificia venaꝝ sicut tus mastix dragagãtū farina vo
latilis ĩ molẽdino tella aranee ⁊ silia ⁊ hec misceãt etiã cū
frigidis ⁊ magis adhereãt. Quarto mõ restrigit̃ cū restrigẽ-
tibꝰ a forma specifica sicut stercꝰ asininū succꝰ eiꝰ cinis eius
iteriectꝰ stercꝰ porcinū carabe: portulata: mẽta: ⁊ eiꝰ succus
q diu stetit in inclaustro tella aranee. Et nota q̄ oẽm fluxū
sanguinis stercꝰ asininū restrigit quocūq̃ mõ approximet̃
siue emorroidalis sit. siue ex vulnere et maxime succꝰ ster
coris. Quĩto restrigit̃ fluxꝰ sanguis nariū cū distrahẽtibus
siue iteruenĩat euacuatio vt flebotomia cefalice siue epati
ce vel safene vel vene magne q̃ est in spatulis vel alteriꝰ ve
ne in pte diuersa siue euacuet̃ vt cū vẽtosa posita supra mẽ-
bro a quo ꝓuenit fluxꝰ siue sit epar siue splen ⁊ cū ligamini
bus exterioꝝ sicut brachioꝝ coxaꝝ mamillaꝝ testiculoꝝ ⁊
ꝑ appositionẽ vrticaꝝ fortiter pungentiū ad extrema ⁊ sub
aselis ⁊ alijs ptibꝰ corpis. Sexto mõ restrigit̃ fluxꝰ sanguis
cū cauteriçãtibꝰ iducẽdo crustã sup orificijs venaꝝ a q̄bus
manat sãgnis sicut attramẽtū arsenicū calx viua ĩsufflãdo
eã ĩ nares: etiã ferrū ignitū si caute ponat̃: alumẽ operat̃ a
q̃litatibꝰ ⁊ forma specifica ⁊ etiã cauteriçat multū facit lau
des Auic: de balneo aluminoso ĩ restrigẽdo menstrua. Em-
plastratio fiat ⁊ iunctio in tpibꝰ ⁊ frõti ex gypso ⁊ albumine
oui cõmixtis. Itẽ sãguis draconis boli armeni terre sigilla-
te an̄. pilloꝝ leporis vstoꝝ ⁊ cū albumine oui misceat̃ ⁊ fiat
stuellū. Itẽ sicla maior apposita sup epar ipsum cõstringit.

Caplꝫ de vulneribꝰ q̃ fiũt ĩ ĩterioribꝰ partibus nariū.

Recipe medulle vitelli oui dragagãti gūmi arabici an̄.
ʒ. ij. olei sisamini. ʒ. i. cere q̃tū sufficit ⁊ fiat vnguẽtum. Ad
ꝯsolidandū valet vnguẽtū de cerusa scriptū a Nicolao. Ad
idẽ. ℞. olei amigdalaꝝ dulciū. ℥. i. olei rosati. ℥. s. butyri loti
adipis galine mucillaginis dragagãti an̄. ʒ. ij. cere q̃tū suffi-
cit ⁊ fiat vnguẽtū ad remotionẽ escare. Ad idẽ qn̄ egritudo
est fortior paꝝ. ℞. ceruse. ℥. i. s. merdasengi. ʒ. s. plumbi adu-
sti abluti contriti. ʒ. s. aceti parum. cere quantum sufficit et
cum sufficienti oleo mirtino fiat vnguentum.

Caplm̄ de emorroidibus q̃ nascũtur in naribꝰ ⁊ polipo.

Hec sũt corrosiua polipis ⁊ carnis mollis. ℞. arseici citri
ni ⁊ calcis viue ⁊ floris eris an̄. lb. s. argẽti viui lb. s. salis amo
niaci. ʒ. ij. oĩa terrant̃ ⁊ buliãt ĩ aq̃ ⁊ tal'r reſuata reddit̃ cor-
rosiua ⁊ sũt alia corrosiua sicut cauteria potentialia ẽt aqua
ĩ qua calx sit extīcta si ĩ ea extiguit̃ argẽtū viuū ẽ corrosiua.
Remouẽs dolorẽ post cauteriū ẽ vitellꝰ oui cū oleo rosato
mixtis rosis. Ad idẽ ⁊ est vtile calcis viue ⁊ extincte arseni-
ci citrini an̄. ʒ. ij. colcotar floꝝ eris alumis an̄. ʒ. i. galaꝝ ba-
laustiaꝝ an̄. ℈. ij. terãtur p̃dicta in mortario ereo ⁊ cū ace-
to forti multū ⁊ trituratõe forti m'tū fiãt trocisci ⁊ cū nec̃e
fuerit vtere vno illoꝝ trociscoꝝ distẽperãdo ⁊ põe cū lisiuio
ĩ nares. Aut puluis ĩsufflet̃ in nasū. Ad idẽ de expertis. ℞. at-
tramẽti ⁊ pulueriçẽtur subtil'r mane ⁊ sero insufflet̃ ĩ nares.

Capitulum de amissione odoratus.

Succꝰ yreos cū puluere piretri valꝫ ĩ amissione odoratꝰ
ab opilatõe iniectꝰ ĩ nares. Itẽ oleū nardinū ĩ quo fuerit de
puluere euforbij vel castorei vel musci v'l de oĩbꝰ sil'ibꝰ. Ad
idem. ℞. sansuci camomille folioꝝ lauri calamẽti sticados
an̄. M. s. yreos nigelle. an̄. ʒ. ij. ⁊ cū aqua decoctõis p̃dictaꝝ
fiat caput purgiū. Ad idẽ. ℞. pillulaꝝ dyacastorei. ʒ. i. dissol
uãtur in succo rute aut sichle ⁊ fiat caputpurgiū. Et solū suc
ci p̃dicti valent. Ad idẽ. ℞. nigelle collogntide elebori albi
açimi piperis ana partes equales ⁊ fiat puluis et insuffletur
in nares. Odorare nigellam torrefactam in pãno lineo
ligataꝫ multum valet. Ad idem. ℞. storacis calamite nucis
muscate cubebarum gariofili nigelle ligni aloes spice cina-
momi ãbre musci ⁊ cū laudano sufficienti fiat pomū vt su-
pra dictuꝫ ẽ. Ad idẽ fiat suffumigiū ad nares de camemilla
⁊ melliloto ruta origano bulitis in aq̃s ⁊ vino simul.

Capitulū de dolore dentium.

Flebotõia venaꝝ labioꝝ ĩ dolore de materia sãguinea valꝫ
p̃missa tn̄ flebotõia v'l' hoc medicamẽ vtile est. ℞. masticis.
ʒ. i. saluie. M. i. buliãt in bono vĩo. lb. s. donec redeat ad q̃r
tam ptẽ. Et si dolor fuerit de materia frigida. si vero d̃ ma-
teria calida buliat ĩ aceto cõmuniter. tn̄ ponit̃ de aceto quã
tū de vĩo. euacuat rõe masticis flegma mucillaginosū. stip
ticat rõe saluie. Aliud. ℞. passulaꝝ mūdataꝝ a suis botris
ʒ. i. dolsoꝝ aleoꝝ mūdatoꝝ an̄. ℥. i. buliãt in vino ⁊ aceto an̄
ʒ. iij. ⁊ colet̃ valet q̄r euacuat. Itẽ acetū decoctõis spolij ser
pentis valet. Itẽ empl'm fcūm de spolio serpẽtis valet ⁊ mi
rabile. Itẽ acetū decoctõis colloqntide valet q̄r euacuat fle
gma. Itẽ valet vinū d̃coctõis edere. Itẽ vinū decoctõis ase
vel casia ⁊ fumiterre. Medicamẽ solẽne. ℞. piretri se. saxi
fragie subtiliter pluerizatoꝝ an̄. ʒ. i. cere albe. ʒ. iij. misceã-
tur simul ⁊ dens dolorosus ponat̃ in illa cera mitigat acui
tatẽ ⁊ alia euacuat flegma. Itẽ valet saccul'ꝰ de sẽie saxifra-
gie. Itẽ valet radix diptami a tota spẽ ⁊ ideo masticata sil'r
⁊ radix celidonie in dẽte corroso vbi est vermis. Ex semine
iusqami v'l cū semĩe pori vel se. sinapis multū valet in dẽte
corroso vbi est hūor putridꝰ ⁊ corruptꝰ. debet fieri mūdifi-
catio cū medicina aliqua de predcis. demū ponat̃ aliq̄d d̃
aq̃ ardẽti. Puluis cõueniẽs ad remotionẽ defedationis dẽ
tiū. ℞. ossis sepie cõchalaꝝ marinaꝝ albaꝝ spuma maris
nitri alumis aristol'. rotūde radicis cane vste ordei vsti sul-
furis vsti cinamo. pipis lõgi oĩa pulverizẽt̃ ⁊ misceant̃ cuꝫ
melle ⁊ postea fricent̃ dentes. Itẽ aqua que distillat a vite
qn̄ incidit̃ si ex ea dentes lauẽt̃ mitigat dolorẽ dentiū. Ad
idẽ ⁊ est exptū lauari ter in mẽse cū vino cū quo bulita sit
radix titimali preseruat dentes a dolore.

Caplm̄ de dentibꝰ extrahẽdis ⁊ ꝯstrigẽtibꝰ.

Lac titimali malaxatū cū pasta v'l' cera fcã cassula dẽti cor-
roso corrodit ligamẽtū dẽtis. sic q̄ ꝑ se cadit. Ad idẽ. ℞. la
ctis titimali. ℥. s. radicis abrotani. ʒ. iij. radicis titimali. ʒ. ij.
mell'. q. sufficit ⁊ icorpet̃ ad ignẽ ⁊ ponat̃ supra dẽtẽ. Me-
dicamẽ cõstrictiuū dentiū. ℞. alumis turis masticis gala-
rū cipssi floꝝ rorismarini an̄. ptes equales buliãt ĩ aq̃ pluui
iali in vino sufficienti ⁊ lauentur dentes ex eo tepido. Ad
idẽ. ℞. cornu cerui vsti salis vsti mirrhe vste an̄. ʒ. ij. ⁊ cum
melle fiat decoctio de q̃ liniãt̃ gigiue a pte ĩtriseca ⁊ extrin
seca. Et nota q̄ debet sibi cauere ab oĩ masticatione ⁊ a tã-
gendo ipsum cū mãu v'l' lingua.

Capitulum de congellatione dentium.

Ligritia ⁊ succꝰ eiꝰ remouet cõgelationẽ dẽtiū si masticet̃.
Ad idẽ masticatio portulace ⁊ eiꝰ sẽis cõtriti infusi in aq̃.
Ad idẽ masticatio amigdalaꝝ dulciū. Itẽ lotio dẽtis ex aq̃
salita calida. itẽ ex lacte asinino. Itẽ ex decoctiõe aristolo.
longe valet abluẽdo. Ad idẽ lotio dẽtiū ex decoctione gra-
norum lauri.

Capitulū de dẽtibꝰ qui dolent cū aere frigida tãgūt̃.

Quodlibet oleū actu. ⁊ potẽtia calidū dolorẽ dentiū predi
ctū remouet. Ad idẽ. ℞. granoꝝ lauri aristol'. lon. aluminis
an̄. ptes equales buliant in vino sufficienti ⁊ sepe ex eo ca-
lido lauent̃ dẽtes. Ad idẽ et fortiꝰ sumat̃ predcã decoctio
et addatur yerepigre. ℥. i. et ex calida lauentur dentes ⁊ cõ
tinuet̃ per horam. Ad idem valet si colluant̃ bn̄ cū tiriaca

bona ꝛ antiqua ꝛ diu stetur ꝙ nõ apponaṯ aliqs liquor ibi. Ad idẽ oyasinapismus si teneaṯ in ore. Ad idẽ valet si vngã tur dẽtes cũ oleo de sinapi ꝛ sumaṯ pdictũ oleũ ꝛ cum cera fiat casula vna dentibus multum valet. Et nota ꝙ medi camina dẽtibus apponẽda nõ debẽt esse multũ calida actu

¶ Recepte de egritudinibus oris ꝛ lingue.

¶ Capitulum primũ de vlceribus oris ꝛ pustulis in lingua.

¶ Capitulum de vlceribus oris.

¶ Abstersio gigiuaꝝ fit cũ ydromelle fcõ ex melle rosᷓ. vel cũ vino ru. in q̃ sint rose bulite. Puluis quẽ ħ ponit raſ cõso lidat. Medicamẽ corrodẽs mãs corruptas in vlcerib᷒. ℞. arsenici rubei calcis alumis galaꝝ floꝝ eris subtilr̃ pulueri zatoꝝ añ. ʒ. i. ifundanṯ i modico aceti p hebdomadã vnã ꝛ exiccẽṯ ꝛ isti᷒ medicine ponaṯ. ℈. i. p vnã horã sup locũ vlce ratũ ꝛ postea iungaṯ loc᷒ cũ oleo rosato ad sedãdũ dolorẽ ꝛ postmodũ reitereṯ quousq̃ mã sit tota ꝯsũpta. medicina ꝯso lidãs. ℞. galaꝝ. ʒ. i. aq̃ rosate lb. ß. buliant sil᷑ vsq̃ ꝗ q̃rta ps sit ꝯsũpta ꝛ coleṯ ꝛ cũ colatura fiat ablutio. ¶ Et nota ꝙ co medere psica remouet etiã fetorẽ pueniẽtẽ ex stõ. Et qñ vl cera nõ sũt mltũ pfũda valet decoctio fcã i vino ex istis. ℞. rasure pgameni alumis gallaꝝ añ. ptes eq̃les ꝛ buliant. Ad idẽ collutio oris ex melle rosato colato mixto cũ decoctiõe copularum glandium galarũ corticum granatoꝝ ꝛ similiũ.

¶ Capitulum de fluxu sanguinis ex gingiuis.

¶ Lotio corrodẽs malã carnẽ gigiuaꝝ. ℞. florũ oliue. ℳ. i. ß. piretri ꝛ radicũ añ. q̃rtũ vnũ yreos. ʒʒ. albi masticis añ. ʒ. ß. mellis electi. ʒ. ij. fiat decoctio clarificata vsq̃ ad q̃rtas tres. ¶ Lotio mũdificans gingiuas. ℞. aq̃ camomille. ʒ. i. mellis rosati colati. ʒ. iij. misceanṯ ꝛ cũ pãno ifuso in pdictis abluanṯ gigiue vel lauẽtur cũ vino decoctõis rosaꝝ. ¶ Re generãs carnẽ qñ bñ fuerit mũdificate. ℞. olibani ligni alo es sarchocholle sãguis draconis subtilr̃ puluerizatoꝝ añ. ʒ. i. misceanṯ sil᷑ ꝛ de illo ponaṯ modicũ in gigiua. Ad idẽ ꝛ etiã ꝯfirmãs dẽtẽ scd̃z Auicẽnã. ℞. laudani masticis añ. ʒ. i. cam phore subtilr̃ puluerizatoꝝ grana. vi. misceãtur malaxando cũ aq̃ rosaꝝ ꝛ fiat masa ꝛ extẽdaṯ sup pãnũ ꝛ ponaṯ sup gin giuas. ¶ Hic puluis posit᷒ sup gigiuas corrodit carnẽ malã ꝛ mũdificat bonã: regenerat carnẽ ꝛ ꝯfortat gigiuas. ℞. alu mis iameni. ʒ. ij. salis costi. ʒ. i. puluerizẽtur ꝛ ponãtur sup gi giuas. Pãn᷒ diffusus i aqua ꝯstillata folioꝝ cipssi sup gigi uas ꝯfortat auget ei᷒ ptes vnit. ¶ Collutio oris phibẽs flu xũ sanguĩs ex gigiuis. ℞. balaustiaꝝ aluminis rosaꝝ arno glose copulaꝝ glãdiũ plãtaginis añ. ptes eq̃les. buliãt i vino rubeo sufficiẽti ꝛ sufficiẽter: ꝛ coluaṯ os ex eo ꝛ optime valet q̃ ꝯfortat gigiuas ꝛ restrigit sanguinẽ ide fluẽtez ꝛc̃. Ad idẽ valet collutio ex decoctõe galarũ ꝛ folioꝝ oliue rosarũ len tiũ capitũ rosaꝝ ꝛ corticũ granatoꝝ. Ad idẽ. ℞. piretri radi cis lily añ. ʒ. i. sumitatũ galaꝝ nõ pforataꝝ balaustiarũ añ. ʒ. ij. teranṯ subtilr̃ ꝛ gingiuis aspganṯ ꝛ cum eo fricent. Ad idẽ valet si ex pdictis sumptis in dosi maiori fiat decoctio i vino rubeo cuz q̃rta pte aceti ꝛ ex ea fiat colutio oris. ¶ Et si ẽ ibi vlc᷒ pfundũ addaṯ aluminis due partes ꝛ fiat deco ctio. Sil᷑ cũ dcã decoctõe põt poni mel rosatũ colatũ p mũ dificatõe saniei ab vlcere.

¶ Capl̃m de casu vulue.

¶ Qñ est a mã calida fcã flebotomia ꝛ euacuatõe. vl̃ i pn̄ cipio cõpetunt repcussiua sicut ista. ℞. decoctõis gallarũ. ʒ. iij. dyamorõ. ʒ. ij. misceanṯ ꝛ fiat gargarisma: phibet dila tationẽ. Itẽ in augmẽto cõpetit medicamẽ rosaruz fcm̃ ex galis ꝛ sale ãmoniaco tritis sil᷑. Itẽ decoctio repcussiua fcã ex decoctõe citri seminis rosarum cum succo barbe yrcine ꝛ modico aceti in pncipio phibet dilatationem. Itẽ garga risma thuris masticis nucis cipssi cum dyamorõ. ¶ Qñ est mã frigida i pcessu valet ħ gargarisma saluie seminis sina pis añ. ʒ. iij. buliãt in aq̃ sufficienti ꝛ coleṯ ꝛ addaṯ colature mell᷑ colati ro. ʒ. iiij. ꝛ fiat gargarisma. Ad idẽ valet gargaris ma fcm̃ ex oximelle sinapi molito cum aceto añ ptes eq̃les. Ad idẽ valet p eleuatõe ei᷒ ħ. ℞. balaustiarũ aluminis añ. ptẽ vnã cãphore ptẽ. ß. ponaṯ cum istrumento in vuulã. Ad idẽ. ℞. anthere. ʒ. i. succi barbe yrcine. ʒ. ß. buliãt in vino et ex eo fiat collutio oris. Ad idẽ. ℞. galarũ partes duas salis amoniaci ptẽ mediã puluerizenṯ ꝛ ponaṯ ad vuulã. ¶ In īfãtib᷒ linitio sinapitis ex galia adulta cũ aceto mltũ valet.

¶ Capitulum de sanguisugis ꝛ alỹs que ingrediuntur.

¶ Decoctio fcã ex reb᷒ amaris interficit sãguisugã ꝛ eã fa cit remoueri ab adherẽtia gargariçãdo. Itẽ medicine ex so lutõe interficiũt si fiat gargarisma. Itẽ puluis restrictiuus sanguinis ꝯsuet᷒ valet ad restringẽdũ sanguinẽ postq̃ san guisuga fuerit remota ꝛ est. ℞. pulueris sanguinis draconis terre sigillate: aloes pilloꝝ leporis añ. fiat puluis ꝛ ponatur cũ instrumẽto in gutture vbi fit apposita sanguisuga si vide ri poterit. Ad idẽ p tollẽdo adherẽtiã sanguisuge. ℞. aleo rũ lupinorũ collogntide añ. partez. i. nigelle partẽ. ß. sinapis partẽ. i. ß. buliãt omnia in aceto vini sufficienti sufficiẽter ꝛ coleṯ ꝛ colature addaṯ salis amoniaci. ʒ. iij. et fiat gargaris ma. Ad idẽ succus salicis gargariçati ex proprietate. Ad idẽ valet gargarismus cũ aceto ꝛ asa fetida. Ad idẽ valet si pix ligda misceaṯ cũ aqua ꝛ fiat gargarisma. Ad idẽ valet masti catõ aleoꝝ ꝛ apto ore steṯ ad solẽ apposita aq̃ frigida añ os.

¶ Capl̃z õ his q̃ i gutturi gredĩunṯ siue sint spine siue sit os.

¶ Modus extrahẽdi spinã potest esse tribus modis. Pri mus vt ligeṯ filus in capite canipe recentis ꝛ q̃s illa canipa trãsglutiaṯ ꝛ nõ masticetur fortiter ne vna pars ab alia sepa reṯ ꝛ qñ fuerit in gutture subito extrahãtur. Et q̃ canipa ẽ viscosa ideo talis spina infigitur ibi ꝛ extrahitur cum cani pa. Uel fiat decoctio cum canipa ꝛ inde fiat gargarisma. Secundus modus est ꝙ capiaṯ de spongia in parua q̃tita te ꝛ ligata cũ filo in parua q̃titate trãsglutiaṯ ꝛ subito inde extrahaṯ sic cum spongia extraheṯ spina. Tertius modus est vt fiat emplastrũ de mucillaginibus seminis lini cũ bu tyro ꝛ medulla cassie ꝛ oleo amigdalino dulci valet multũ. Ad idẽ valet si pcutiaṯ in collo fortiter. Ad idẽ valet si vo mat fortiter post cibũ sumptũ ꝛ sepe. Ad idẽ si fiat gargaris ma cũ robvue in quo decocte sint vue sicce vel ficus. Ad idẽ valet si ficus trãsglutiaṯ ligata cũ filo modice masticata et inde subito extrahaṯ cũ dicto filo. Ad idem transglutiatur aliqua corda duplicata ꝛ inde extrahatur debito modo.

¶ Capitulum de grauitate lingue.

¶ Premanṯ euacuatões capit̃l ꝛ flebotomia si expedit fri care linguã cũ saluia si expedit facit loq citius ꝛ cõpetit pue ris ꝛ etiã qñ ligua paraliticaṯ. Gargarisma fcm̃ ex decoctõe saluie isopi acori valet ad faciẽdũ loq. Piretrum ligatũ in pãno si aliq̃s masticeṯ valet. sed si masticeṯ sine panno pu stulas facit in ore. Ad idẽ valet oximel squilliticũ quãdo ex eo coluiṯ os. Ad idẽ. ℞. ꝯdisi. ʒ. i. euforby. ʒ. ß. puluerizẽtur simul ꝛ cũ eis fricetur lingua. Ad idẽ. ℞. salis armoniaci pi peris sinapis baurach. ʒʒ. saxifragie origani sansuci salis na ptici añ. partem. i. puluerizentur subtiliter ꝛ aque calide mi sceantur ꝛ fiat gargarisma diebus continuis ꝛ est res exper ta. Ad idem. ℞. mellis rosati colati. ʒ. ij. salis gemme. ʒ. ij. mi sceantur ꝛ lingua sepe colluatur.

¶ Capl̃m de lingua que adeo tumescit ꝙ os egreditur.

¶ Gargarisma ex decoctione yreos sinapis piretri ꝛ simi liũ valet in hoc. Puluis fricatus super linguã factus ex pi pere. ʒʒ. piretro ꝛ similibus valet. Ad idẽ gargarisma factũ ex decoctione dactiloꝝ ficuũ passularũ cum vino dulci. Ad idem. ℞. oximelis squillitici. ʒ. iiij. rob. vini. ʒ. ij. misceatur ꝛ fiat gargarisma continuum. Ad idem decoctio fenugreci passularum feniculi radicis lily ficuum cui addatur mellis ro. colati. ʒ. ij. ꝛ fiat gargarisma continuum.

¶ Capl̃m de glandula sub lingua ꝛ vocatur ranula.

¶ Trocisci positi a Rasi in.c.de pustula que nascit̃ in lin-
gua sunt corrodẽtes hãc glãdulã q̃ est apa ex flegmate. Ad
idẽ. ℞. origani psici corticũ granatoꝝ salis añ. partes eq̃les
puluerizẽtur ⁊ cum eis fricetur lingua infantis ⁊ est res ex-
perta. Etiam sola fricatio cum sale aliquando sufficit.
¶ Capitulum de ambobus apostematibus in lingua.
¶ Hargarisma factũ ex decoctõe piretri se. vrtice yreos mlˀ
tũ valet in hoc. ¶ Nota tamẽ si apostema est cũ caliditate
tũc frigida cõpetũt ⁊ si cũ frigiditate calida. ¶ Et nota q̃ i
passionibus ligue multũ valet flebotomia venaꝝ eius.
¶ Capitulum de squinantia.
¶ Recipe ĩ pncipio qñ mã est calida gargarismus ex succo
lactuce valet a cõplexione ⁊ a forma specifica. Itẽ garga-
rismus ex decoctõe galaꝝ sumach ⁊ dyamoron. Itẽ garga-
rismꝰ ex decoctõe mirtiloꝝ valet. Itẽ. ℞. sirupi de papaue-
re dyamoron añ. ʒ.ß. aque rosate. ʒ.ij. misceant̃ ⁊ fiat garga-
rismꝰ. Silr̃ valet tenere pillulas ĩ ore q̃ ꝓhibẽt descẽsũ reu-
matis calidi q̃ posita sũt in.c. de catarro. Ad idẽ. ℞. aque ro
sate. ʒ.iiij. aceti. ʒ.i. misceãtur ⁊ gargariza. Ad idẽ rob vini ĩ
aq̃ rosata. silr̃ si ponant̃ vini granatoꝝ. ¶ In augmento ℞.
ligritie rase vuaꝝ passaꝝ mũdataꝝ ab arilis. añ. ʒ.ß. carica-
rũ piguiũ. ʒ.i. semis psily semis citonioꝝ semis papaueris al
bi añ. ʒ.ß. ordei mũdati quar. ß. mellis. ʒ.ij. fiat decoctio paꝝ
clarificata vsq̃ ad ꝯsũptionẽ medietatis ⁊ colet̃. Ad idẽ. ℞.
dyamoron. ʒ.ij. mellis rosati co. ʒ.i. fiat decoctio ficuũ ligri-
tie ordei passularũ dactiloꝝ et fiat gargarisma. ¶ In statu
cõpetit oximel dyureticuꝫ ⁊ repcutit mã. Vnguentũ ab ex
maturatiuũ. ℞. mucillaginis semis psily seis citonioꝝ añ.
ʒ.ij. medulle cassiefistule butiri sine sale añ. ʒ.ß. fermẽti ca-
ricaꝝ piguiũ añ. ʒ.i. vel. ʒ.i. olei violati. ʒ.ij. misceat̃ ⁊ vnguẽ
tum fiat. ¶ In squinãtia frigida ĩ pncipio qñ mã est frigi-
da grossa cõpetit gargarismꝰ subtilissimꝰ sicut iste. ℞. radi-
cis yreos. ʒ.ß. isopi capilli veneris recentis añ. M.i. ligritie
rase vuaꝝ passaꝝ enucleataꝝ caricaꝝ añ. ʒ.i. semis fenugre
ci semis lini. añ. ʒ.ß. ordei mundati q̃rtũ. ß. mellis electi. ʒ.ij.
fiat decoctio paꝝ clarificata vsq̃ ad q̃rtos. iij. ¶ In statu
ad rũpẽdũ cõpetit oximel squilliticũ maturatiuũ ab extra.
℞. vnguenti dialtee q̃r. ß. mucillaginis semis fenugreci seis
lini añ. ʒ.ij. medulle cassiefistule butiri recentis sine sale añ.
ʒ.ß. fermẽti caricaꝝ añ. ʒ.i. olei amigdalaꝝ dulciũ. ʒ.ij. misce
ant̃. ¶ Pillule supiꝰ descripte ꝯtra reuma frigidũ retẽte in
ore valet. In pncipio squinãtie. Hargarismus ex decoctiõe
morsus diaboli ꝯtinue valet. Ad idẽ. ℞. oximellis cõpositi.
ʒ.ß. dyamoron. ʒ.ß. fiat decoctio ficuuꝫ passulaꝝ yreos iso-
pi. mirti ⁊ apponatur modicum croci. Et si decoctio fiat si-
ne piretro pipere sale ⁊ armoniaco et nitro erit gargarisma
valde fortius aliquo predictorum.
¶ Capitulum de tussi.
¶ Maturatiuũ ĩ tussi sicca calida ⁊ aspera sũt sicut sirupꝰ
violatꝰ sirupꝰ de papauere de inmubis aque decoctõis ordei
violaꝝ ligritie passulaꝝ sebesten zucc. al. Euacuatiuũ ĩ tali
passiõe. ℞. medulle cassiefi. ʒ.i.ß. distẽpent̃ cũ pdcã ꝯcoctõe
⁊ addat̃ ĩ ꝯcoctõe pruna tamaridi añ. ʒ.ß. seminũ coĩuꝫ papa
ueris capilli veneris añ. ʒ.ij. Cõfcões valẽtes dyadragagãtũ
lac dyapapauer penidy ligritia pillˀe bichechie rotũde subli
gua ĩ tussi sicca ⁊ aspa. ¶ Vnguẽtũ ĩ tussi sicca ⁊ calida. ℞.
mucillaginis psily mucillaginis dragagãti gummi arabici
añ. ʒ.ij. assũgie galine medule vituli añ. ʒ.ß. olei violati olei
amigdalaꝝ dulciũ añ. q̃r. ß. cere q̃tũ sufficit ⁊ fiat vnguẽtũ
Ad idẽ. ℞. olei violati cere albe añ. q̃tũ sufficit ⁊ fiat spara-
drapꝰ ad lõgitudinẽ vniꝰ palmi ⁊ ad latitudinẽ medy ⁊ po-
nat̃ supra pectꝰ. ¶ In tussi frigida flegmatica qñ mã est fle
gma grossũ ĩ pectore exñs cã tussis valet iste sirupꝰ. ℞. radi-
cis yreos radicũ enule cãpane añ. q̃r. ß. isopi capilli veneris
recẽtis añ. M.ij. serpilli calamẽti origani psily. M.i. anisi
feniculi semis vrtice orobi semis fenugreci seis lini assi añ.
ʒ.i. ordei mũdati q̃r. ß. ligritie rase vuaꝝ passulaꝝ mũdata-
rũ ab arilis añ. ʒ.ij. mellis zuccari añ. lb. ß. fiat sirupꝰ clarifi-
catꝰ vsq̃ ad q̃r. ij. Itẽ valet sirupꝰ de orobo vel de isopo ⁊ ẽ
extẽsor bonꝰ. Itẽ sirup. de ligritia ⁊ sic fiat. ℞. sirupi de iso-
po. ʒ.i. de ligritia. ʒ.ß. fiat ꝯcoctio ligritie ordei dactiloꝝ pas
sulaꝝ cũ zuccaro. Itẽ sirup. de prasio oximel squilliticũ pil-
lule de agarico ꝺm descriptionẽ mesue ⁊ auicẽne cũ qbꝰ oꝫ
purgari post sirupũ. ℞. radicũ lily radicuꝫ feniculi añ. ℈.i.
agarici. ʒ.i. turbit. ʒ.ß. pulpe colloquintide de sarcocolla añ.
℈.ß. ierepigre galieni. ℈.ij. puluerizẽtur ⁊ fiãt pillule cũ suc
co capilloꝝ veneris ⁊ administrẽtur ĩ itroitu lecti. ¶ Vn-
guẽtũ ad pectꝰ qñ est tussis humida de mã flegmatica in pe
ctore. ℞. mucillaginis fenugreci mucillaginis seminis lini
añ. ℈.ij. olei amigdalaꝝ dulciũ cere q̃tum sufficit ⁊ fiat vn
guẽtũ ⁊ fiat sparadrapꝰ in q̃titate vt supra. Ad idem valet
bõbix bñ carminatꝰ ⁊ madefactꝰ ĩ oleo amigdalaꝝ dulciũ
⁊ calefactꝰ ad ignẽ. ¶ Suffumigiũ ad idẽ. ℞. isopi. M.i. li
gritie passulaꝝ mũdatarũ ab arilis q̃rtũ. i. ß. semis fenugre
ci semis lini añ. q̃rtũ. ß. buliãt ĩ q̃ttuor libris aque vsq̃ quo
redeãt ad duas libras ⁊ fiat cũ tractõe dicta in.c. de catarro
¶ Cõfectões ꝯueniẽtes loch de pino dyapenidon loch sa-
nũ ⁊ exptũ est dyaprasiũ. Et est fortior alys loch de squilla
dydris vt puto salomonis. Itẽ ius galli antiq cũ quo bulliãt
semina cartami isopꝰ yreos passularũ semis vrtice. Itẽ a ꝓ-
prietate mlˀtũ valet B.s. enula crocꝰ pulmo vulpis bñ lotꝰ cũ
vino ⁊ exiccatꝰ ⁊ det̃. ʒ.ij. cũ bono vino dulci vlˀ cũ decoctõe
predicta. ¶ Capitulum de asmate.
¶ Maturatiua materie asmatis qñ est grossa flegmatica
sirupꝰ de isopo sirupꝰ de prassio oximel sqlliticũ cum aq̃ de-
coctõis passulaꝝ isopi ⁊c. Itẽ ad idẽ ius galli cũ buliãt semi
na cartami isopꝰ yreos passule semina vrtice cuꝫ aq̃ mellis
aut ad supradicta. Itẽ valet pulmo vulpis vt supra. ¶ Cõ-
fectões bone in hoc loch de pino loch sanuꝫ ⁊ exptũ: loch de
squilla dyaprasiũ dydris enula oĩ mõ ⁊ crocꝰ q2 ambo valẽt
a forma specifica. Ad idem. ℞. ligritie. ʒ.i. vue passule lb. ß.
capilli veneris. M.i. mellis lb. i. ß. coquantur iste res in lb.
viij. aque vsq̃ quo remaneat lb. ij. ⁊ cũ illa aq̃ tẽperet̃ vinũ
suũ. Ad idẽ sumat̃ malũ granatũ dulce ⁊ diuidat̃ in q̃ttuor
ptes ⁊ ĩ medio ponat̃ de zuccaro albo puluerizet̃ ⁊ pomum
claudat̃ ⁊ ponat̃ sub cineribꝰ demũ grana pdci pomi postq̃
steterit sub cineribꝰ aliq̃tulũ eyciat̃ ĩ vno vase ⁊ cũ coclea-
ri capiat̃ ĩ ore ⁊ teneat̃ lãbẽdo. pectꝰ mirabilr̃ clarificat vo-
cẽ ⁊ ꝯfert tussi. Ad idẽ sumat̃ ordine duo boli foliorũ enule
cãpane cũ ficubꝰ maturis siccis. Ad idẽ si corũ panis. s. co-
ctꝰ cũ aniso feniculo ⁊ croco. ¶ Vnguẽtũ siue emplastrũ su
pra pectꝰ. ℞. dactiloꝝ piguiũ caricaꝝ piguiũ añ. ʒ.ij. radicũ
malue radicũ bismalue añ. q̃r. ß. ꝯq̃sent̃ fortiter ⁊ buliãt in
aq̃. ¶ Demũ. ℞. stercoris colũbini termẽtine resine añ. ʒ.i.
misceant̃ oĩa in mucillagine psily semis lini q̃tuꝫ sufficit ⁊
fiat emplastrũ ⁊ ponat̃ sup pectꝰ. ¶ Euacuãtia pillˀe almã-
soris hic descripte. Ad idẽ pillule de agarico valẽt multũ.
¶ Capitulum de pleuresi.
¶ Qñ est in principio de mã ventosa vel subtili pauca vel
aquosa calefactoriũ ꝺm ex duabꝰ partibꝰ mily ⁊ tertia sa-
lis multũ valet si fiat sacculus ⁊ ponat̃ sup dolorẽ. Et valet
si fiat decoctio cum spõgia. ¶ In pleuresi colerica vel san
guinea digestiuũ ꝯueniẽs in pncipio. ℞. sirupi violati. ʒ.i. si-
rupi de ligricia. ʒ.ß. cũ duplo aque decoctõis ordei violaruꝫ
iuiubarũ ⁊ zuccaro. Itẽ sirupus de papauere valet saltẽ ꝓ-
pter vigilias. Ad idẽ aliud. ℞. endiuie scariole epatice lactu
ce dulcis capilli veneris recentis añ. M.i.iij. seminũ frigi-
dorũ mũdatorũ semis malue bismalue semis bõbicis mun
dati añ. ʒ.i. florũ violarũ floruꝫ nenufaris añ. ʒ.i. zuc. lb.i. ⁊
fiat sirupꝰ clarificatus. ¶ Solutiuũ in codẽ: solutiuũ ꝺm ĩ

tusi calida ⁊ sicca ⁊ multū valēs est hoc. ℞.medulle casie fi.
℥.i.ß.distēperent cuȝ decoctōe ordei ligritie passularū iuiu/
baꝝ.viol.prunoꝝ.aā ⁊ aromatizet cū cinamomo. pōt ad/
di reubarbaꝝ.ʒ.ß.spice.℈.i.⁊ plꝰ vȝ. Cōfectōes loch ꝺ papa/
uere dyapenidiō dyadragātuȝ pil̄le bichichie retēte sub li/
gua. In augumēto ⁊ qñ mā ē grossa maturatiuū ℞.sirupi ꝺ
ysopo.℥.i.ß.cum aq̄ p̄dcā. Ul' fiat talis. ℞.ysopi capil'. vene
ris recētis aā.M.ij.ligritie rase vuarū passaruȝ mūdataꝝ
ab arill' aā.℥.ij.ordei.℥.i.seiuȝ q̄tuor f̄roꝝ mundato.se.bru/
sci se.spagi fenugreci se.lini aā.℥.i.aceti.℥.ß.melis q̄r.i.zuc/
cari q̄rtos.iij.fiat siru. Empl'ȝ maturatiuū p̄dcē materie. ℞.
radicuȝ altee.M.i.floꝝ cinamomi mellilioti viol.siccarum
an.M.ß.farie seis lini farine fenugre.an.℥.ß.farine fabe fa
rine ordei.℥.ij.olei amigda.dulciū olei anetini olei violaruȝ
an.℥.i.fiat ex his oībꝰ emplm. Calefactoriū i hac mā. ℞.or/
dei orobi an.q̄r.ß.sulfuris.M.i.ꝯquassent sil' ⁊ fiat saccul'
ad q̄ttitatē vniꝰ palmi ⁊ buliāt i aqua ⁊ modico ace.⁊ exp̄sse
ponant sup̄ locū. Mitigatiuū doloris i quacūq; pleuresi. ℞
malue bismalue an.M.i.pistent ⁊ cū oleo vio.⁊ asūgia por
cina recēte ꝑ modū ēpli ⁊ ponant sup̄ locū sȝ nō diu teneat.
q2 rematuraret mām. ⸿ Solutiuū qñ mā ē grossa ⁊ dige/
sta. ℞.flo.bora.flo.buglose an.℥.ß.ligritie rase vuarū passa.
munda.ab arillis an.ʒ.i.cartami mūdi.℥.ß.fiat decoctio i q̄
dissoluat casiefi ℥.i.agarici elci turbit gūmosi mūdati iteriꝰ
⁊ exteriꝰ an.℥.i.⁊ fiat colatura vsq; ad q̄r.i.ß. Et si vis fortiꝰ
oꝑari qñ mā ē m'lta vti potes eleboro thimo ⁊ epithimo et
istis silibus.

⸿ Capituluȝ de peripleumonia.

⸿ Huic ꝯpetūt r̄cepte q̄ ꝯpetūt pl'esi qñ ē ꝺ mā fl'atica ⁊ pi
pleu. qñ ē ꝺ mā fl'a ꝙ vt fit i pl'ibꝰ ꝯuēit. Qñ ꝟo piplenmōia
ē ꝺ mā col'ica ꝯpetūt r̄cepte q̄ ꝯpetūt pl'esi qñ ē ꝺ mā colica.

⸿ Capitulū de sputo sāguinis quomodocunq; egrediatur
ꝑ os i vomitu sanguinis. ⸿ Electuariū istō vȝ. ℞.diarodō
dyapapaueri triasādali zuccari ro.fci cū rof.siccis citōiorū
cōditorū cuȝ zuccaro sine spēbꝰ aā quar.ß.misceant. Ad idē
℞.cōserue rosa.ru.℥.i.triasādali.ʒ.ß.corali ru.charabe lapi.
ematitis se.portulace se.plantagis aā.℥.i.sanguis draconis
dragagā.gūi ara.spody aā.M.i.pulueris zuccari.q.sufficit
pulueriȝēt pulueriȝanda subtil'r ⁊ misceāt oīa i moduȝ zuc
cari rosati. Ad idē trocisci ioānis mesue admistrati cum aq̄
plātagīs quoruȝ rubrica posita ē i ca.de tussi. Ad idē aq̄ ro.
potate succi virge pastoris potati. Ad idē efficaciter valȝ suc
cꝰ plā.cum modico opij. Empl'm sup̄ stōm ab extra factum
ex succo plātagis modico aceti ⁊ terra sigillata ⁊ ēt plāta/
go pistata cum modico aceti.empl'm valens in sputo sāguis
in tussi ⁊ spūalibꝰ. ℞.trocisco.de terra sigillata.ʒ.i.trocisc.ꝺ
charabe.ʒ.ß.pulueriȝēt ⁊ misceāt cum aqua plāta.aqua por
tu.aā.℥.i.ß.in ore teneant lābēdo. Et trocisci descripti ⁊ ex/
perti i ca.de ventris fluxu infra vide rubricā. Ad idē. ℞.tiri
ace recētis.ʒ.i.ß.aceti aq̄ portulace aā.ʒ.i.ß.vel.℥.i.ß Ad idē
pulueris lupinorū la.ematitis ⁊ destēꝑet cum aqua pluuia/
li vel portulace pulueriȝēt ⁊ teneat in ore lābēdo. Ad idem
vtile folia portu.masticata. Ad idē la.ematitis.ʒ.i.cuȝ aqua
plā.℥.iii. Ad idē grano mirti se.plā.subtil'r pulueriȝatorum
aā.ʒ.ij.aq̄ portu.misceāt ⁊ potet lābēdo. Electuariū. ℞.zu
cari ro.āttiqui.ʒ.i.ß. Electuarii cōstrictiui.℥.i.manꝰ x̄pi plati
triasādali dyapapaueris aā.℥.ß.troci.de terra sigillata tro.
de charabe.aā.ʒ.i.icorporēt cum sirupo mirtino. Ad idē ali
ud. ℞.pinearū mūdatarū ab vtroq; cortice.℥.i. passularuȝ
mūdatarū.℥.i.ß.liquiritie subtillissime icise.℥.ß.ȝȝ.ʒ.i.cina/
mo.ʒ.ij.amigda.dulciū zuc.albi ad pōdꝰ oīuȝ ⁊ fiat electua
riū vel fiat tragea in forma solida. Loch valēs aliud ad idē
℞.dragagā.℥.ß.carabe corali ru.la.ematitis boli ar.aā.℈.i
sāguis draco.origani gūmi ara.aā.℈.ß.se.portulace se.plan
ta.coriādri ꝑpati aā.ʒ.ß.masticis olibāi grana tria vuaꝝ pas
saꝝ piguiū.℥.i.aq̄ ro.℥.i.aque portu.℥.i.zuccari al.lb.i.⁊ fiat

electuariū quo vtat tenēdo i ore lābēdo. Unguētū ad pectꝰ
hoc vnguētū est singl'are q2 restrigit sāguinē ⁊ ñ auget tusiȝ
sic illō qō scribit Almāsor. ℞.olei ro.olei amigdalaꝝ dulciū
olei mirtilloꝝ an.℥.ij.succi citonioꝝ cere.q.suf.fiat vngtm̄.
Ad idē. ℞.acatie ypoq̄stidos sāguis dracōis balaustiarum
gallaꝝ masti.ro.ʒ.i.℈.i.turbit boli ar.an.ʒ.i.olei ro.ol'i mir
tini masticini an.℥.ß.albumis vniꝰ oui cere.q.suf.fiat vngtm̄
⸿ Pil̄le bichichie sub ligua tenēde. ℞.dragagāti se.portu.
paꝝ asate gūmi arabici an.℥.ß.lapidis ematitis ātere boli
ar.terre sigil.charabe coral.ru.aā.℈.i.mucillagis psiliȷ.ʒ.i.
puluericent subtil'r pulueriçāda ⁊ misceant cum aq̄ portu/
lace ⁊ fiāt bichichie in forma lupini. Siru.ꝯstrictiuꝰ. ℞.gra
noꝝ mirti sumac rof.balaustiarū ātere copularuȝ glādium
galaꝝ acatie ypoq̄stidos an.℥.ß.sādaloꝝ al.se.citonioꝝ spo
dy an.ʒ.ij.dragagāti gūmi arabici boli ar.sanguis dracōis
an.ʒ.i.ß.terre sigill'.masti.an.ʒ.iij.thuris papa.al.ʒ.ii.ß.lapi
dis ematit.ʒ.ß.succi plātagis vini citonio.an.lb.ß.ꝺspumēt
succi ⁊ colēt ⁊ fcā decoctiōe cū aq̄ pluuiali ⁊ zuc.al.sufficiē
ti fiat siru. Purgatio cuȝ farmaco. ℞.pill'arum de agarico.
℈.ij.pill'aꝝ cochia.℈.i.ꝯficiāt sil'. Resoluētia sāguinē pꝰ q̄
fuerit vēa ꝯsolidata r̄manēte i ꝯcauitate pectoris. ℞.tiria.
āttiq.ʒ.i.ß.det cum.ʒ.iij.decoctōis ligritie ⁊ capilli vene. Ad
idē. ℞.tiria.āttiq.ʒ.i.aceti.℥.i.aq̄ ro.℥.ii.⁊ misceāt ⁊c. Ad idē
aq̄ scabiose vȝ. Et nota ꝙ si sputū ꝑuenit a corruptiōe.p̄ fcā
flebotomia dȝ fieri purgatio eiꝰ qō ē cā corrosionis.sȝ isti ra
ro vel nunq̄; euadūt. Medicamē vltimū i oī fluxu sāguinis
℞.piretri al.iusqami an.ʒ.v.terre sigillate opij an.ʒ.ii.se.ca
napis croci an.ʒ.i.℈.i.castorei spice euforbij piretri marga
ritarum nō ꝑforatarū charabe çedoarie dorōici an.℈.cam
pho.ğ.vi.ꝯfice cum melle ro.coto.q.suf. Dosē a.ʒ.ß.vsȝ ad
ʒ.i.cum aq̄ plāta.℥.i.ß.vini subtilissimi.℥.ß. ⸿ Capl'ȝ ꝺ ptisi.

⸿ Siru. valēs ptiscis catarosis sāguinē spuētibꝰ. ℞.ligri/
tie.℥.ij.capilli vene.℥.i.anisi papaue.al.pulmonis vulpis se.
cōium f̄rorum rof.violaꝝ se.feniculi croci puluerū cācro/
rum fluuialium adustoruȝ an.ʒ.vi.isopi sicce.℥.i.virge pa/
storis plātaginis an.M.ß.seis citoniorum se.malue iuiuba
rum an.ʒ.ii.cubebarū nucis mu.an.ʒ.i.passularum .℥.ß.pe/
nidij ⁊ zucca.q.sufficit ⁊ fiat siru.cū aq̄ pluuiali vel fōtis cla
ri ⁊ det in aurora. Purgatio cum farmaco qñ eēt necessaria
sed euitāda quāto plus pōt. ℞.pill'aruȝ de agarico.℈.ii.pil
lularū cochiaruȝ.ʒ.ß.incorporent pil'le. Loch valēs ptisicis
⁊ cōsumptis ⁊ educēs saniē ⁊ pectꝰ mundificās. ℞.seis pa/
paueris albi spody se.lini torrefacti croci amigdalarū dul/
cium an.℥.iij.amidi gūmi arabici dragagāti se.citoniorum
se.citrulorum an.ʒ.vi.granorū nasturtij croci amigdalaruȝ
amararū fabarum an.℈.i.ß.penidiorū.ʒ.v.dissoluant peni
dij cū aq̄ fontiū ⁊ fiat loch. Potus valēs ptisicis loco lactis
mundificans pectꝰ ⁊ ꝯsolidans vlcus. ℞.radicis yreos.ʒ.ii.
isopi capilli ve.recētiū an.M.i.ordei mūdati q̄rtū.i.q̄tuor
se.f̄rorum maioruȝ ⁊ minorū se.malue se.bōbacis mūdato/
ruȝ se.fenugreci iuiubarū sebestē aā.℥.ß.ligritie rase vuaꝝ
passa.mundata.ab arill'.an.℥.i.mellis electi q̄rtū.i.zuccari
al.quartos.iij.fiat siru.cū aq̄ pluuiali. Electuariuȝ. Ad idē
℞.radicis yreos recentium infusorum ꝑ noctem in sirupo
rof.ʒ.ij.pl'ueris dragagāti.℥.i.cādij penidiorū ana.quar.ß.
zuccari.lb.i.fiat electuariū. Et pōt pōi carniū testudinis ne
moralis p̄paratarū bene quar.i.mundatarū ab arilis.℥.ß.fi
at electuariū. Ad idē. ℞.rosa.ru.quar.ß.capillorū vene.℥.ß.
passularū pl'ueris dragagāti.ʒ.v.pl'ueris pulmōis vulpis.ʒ.
i.fenicl'i pulueriȝati.ʒ.ß.zuccari q̄ttū sufficit ⁊ fiat sicut zuc/
carū rof. Unguēta dāda.c.de ethica. Ab extra approximā/
da valēt i hoc casu. Itē valet electuariū restauratiuum de/
scribendum in capitulo de ethica.

⸿ Capituluȝ de tremore cordis ⁊ sincopi.

⸿ In cā calida tremoris trocisci āthoꝝ q dicunt cāphorati

pil bichichie

m

Sacculꝰ cordiat

valēt maxime dati cū aq̄ ro. Electuariuz ad idē. ℞.cōserue rosaꝝ ru.℥.ſ.cōserue nenufaris cōserue buglose an.ʒ.ii.margaritarū.ʒ.i.iacitorum safirorū smaragdorū ſe.citri.ſe.acetose coralli ru.an.℈.i.ſāda.al.coriādri ꝑpati spody doronici beē al.⁊ ru.an.℈.ſ.ossis ð corde cerui īfusi.℥.ſ.aq̄ ro.limature auri ⁊ argē.an.℈.ii.pluerizēt pulueriçāda ſic zuccarū ro.sine igne. Sacculꝰ cordialis ab ex̄ fiat ex istis pulueribꝰ ⁊ sindōe ⁊ ḡna.epithia. ℞.aq̄ ro.aq̄ nēu.an lb.i.succi pomoꝝ acetosorū facta resīdētia.lb.ſ.aq̄ bug.aq̄ mellisse an̄.℥.iij.aceti.℥.i.sādali ſe.citri.ſe.ace.an.ʒ.i.cāphore.℈.ſ.pulueris rosarū.ʒ ii.ſ.⁊ fiat epithima. Odoratiuū sūme odoratiuuz fcm̄ dictū i.c.de cura doloris capitis ꝓueniētis a cā calida. Sirupꝰ valēs in hoc ⁊ iuleb. ℞.aq̄ ro.succi pomorū acetosorum aq̄ buglose an.q̄r.i.zuccari.lb.ſ.fiat iuleb vſqz ad lb.i.siru.vio.siru.nenufaris siru.de acetosa siru.acetosus sirupꝰ rosatꝰ. In tremore ⁊ sinco.a cā f̄ra trocisci antorū ⁊ sua cōfecta diamuscū. Ad idē. ℞.margaritaꝝ.ʒ.i.doronici beē al.⁊ ru.ꝫꝫ.floꝝ cinami macis.galāge mellisse an.Ɱ.i.gar̄.cubebe buglose mellisse an.ʒ.ſ.sandali serici crudi grana tictoꝝ ligni aloes storacis calamite ſe.basilicōis an.℈.ſ.radicis buglose.℈.i.croci.ʒ ſ.corticū citri cōdiſi an̄.℈.ij.ligritie.ʒ.ſ.cādi.ʒ.x.carniū vuaꝝ paſ.bn̄ pinguiū.℥.i.aq̄ buglose.℥.ſ.aque mellisse succi pomoꝝ dulciū aq̄ ro.ð damasco an.℥.ſ.musci ambre an.℈.i.zuccari lb.ſ.⁊ fiat electuariū. Ad idē vz diamargaritō dyacamereō simplex vł mixtū. Electuarium de margaritis ſp valet i quocūqꝫ tp̄e ⁊ sincopi ⁊ q̄ſi in quacūqꝫ cā. ℞.doronici corticū citri flo.bora.rosaꝝ ru.beē albi ⁊ ru.coralloꝝ ru.limature eboris an.ʒ.ij.spody macis.gallie muscate charabe ossis de corde cerui.sādaloꝝ ru.an.ʒ.i.ſ.ſe.basilico.floꝝ morelle melise coriandri cinamomi cubebe cardamomi zedoarie spice nardi ligni aloes sete cōbuste croci an̄.ʒ.i.miroba.oīuz.ʒ.ſ margaritaꝝ argenti ſfoliati an.℈.ſ.beliricorū iacintoruz smarag.saphi.an.℈.i.mellisse buglose an.℈.ij.ābre.ʒ.ſ.cāphore.ʒ.i.musci.ʒ.ſ.succi pomoꝝ redolētiū dispumati succi buglose an.ʒ.ij.⁊ cū zucca.sufficiēti ⁊ aq̄ ro.⁊ buglo.fiat ꝯfectio ponēdo ſup.lb.i.zuccari ꝑ q̄libet.vi.ʒ.i.pulueris ꝑdictoꝝ. Potꝰ. ℞.aq̄ bug.℥.ij.pulueris gar̄.ʒ.ſ.maluasie.℥.i.⁊ misceant̄ ⁊ potet̄ sūmo mane ꝑ vnaz hebdomadā oī die. Ad idē. ℞.aq̄ buglo mellisse an.lb.ſ.zuccari.℥.iij.fiat iuleb vſqꝫ ad lb.i. Epithia ⁊ ēpl'm saccul ⁊ sirupꝰ. ℞.aq̄ mellisse.aq̄ buglo.an.lb.i.aceti.℥.ij.gar̄.ʒ.ij.croci.ʒ.i.musci.℈.i.pulueriz ēt ⁊ fiat epithia cū sacculo. Ad idē. ℞.laudani q̄r.i.corticū citri gar̄.ʒ.i.musci electi.℈.i.termētine.ʒ.ſ.et cū aq̄ boglose fiat ēpl'm ⁊ ponat̄ tenue ad q̄ꝫtitatē vniꝰ palmi ſup cor fiat sacculꝰ de ꝑdictis pulueribꝰ i sindone de grano.sirupi calefaciētes valēt.sirupꝰ de absinthio de mēta et sil'ia.

¶ Capl'm de passiōe colerica. ℞.rosarū balaustie gallie mus̄.an.Ɱ.i.ſ.mēte acatie mirte thuris an.ʒ.i.absinthy ypoqstidos cipi gar̄.masti.an.ʒ.ſ.corallorū al.⁊ ru.spice an.℈.i.panis vsti.℥.ſ.cāphore.℈.ſ.terant̄ ꝑdicta grosso mō ⁊ bulliāt cū vino citonioꝝ aq̄ ro.an.℥.vi.vini nigri stiptici.℥.viij.aceti.℥.ij.⁊ cū spōgia ifusa ⁊ exp̄ssa fiat stōi fomētatio.et de ꝑdictis ſm ebulitōez pōt fieri optime ad stōm.⁊ pōt de ꝑdictis fieri sacculꝰ ad stōm. Inunctio siue ēpl'm siue sacculus ℞.olei masticini olei citonioꝝ olei mirtini an.℥.ſ.pulueris ro.corallorū ru.mēte an.ʒ.ſ.gar̄.mirti an.℈.ij.misce ⁊ cum modico aceti ⁊ cere.q.ſuf.fiat vngtm̄. Pōt fieri ēt in forma ēplastri. Ad idē. ℞.laudāi masti.an̄.q̄r.ſ.olibāi.ʒ.ſ.sādaloꝝ ru.⁊ al.corallorum ru.sumach berberis an̄.℈.i.anterie acatie ypoqstidos balaustie an.℈.ſ.termentine.ʒ.i.⁊ cum oleo ro.fiat ēpl'm ad moduz scuti ⁊ ponat̄ vnꝰ a p̄te an̄ ⁊ aliꝰ a p̄te post ⁊ ex opposito stōi ⁊ iuolutio pānoꝝ f̄rorum infusorum i aqua f̄ra reuolutorum circa guttur. Ad idē. ℞.succi plātaginis aq̄ rosate.q.ſuf.⁊ fiat empl'm. Expimentū mulierum panis assati ⁊ pistet̄ cui addat̄ pulueris masti.ʒ.ii.⁊ fiat sacculus ⁊ calefactꝰ ad ignē ponat̄ ſup stō. Sirupꝰ valēs ad vomitum. ℞.sirupi de mēta mine sine sp̄ebus.℥.ſ.trociscoruz de thure hic descriptoꝝ.ʒ.i.aq̄ ad duplum ⁊ calefactū det̄ i mane. Remedia auctorum sūt sp̄ālia ⁊ singularia sp̄ālr vētosatio dyacitonitē sine sp̄ēbꝰ post cibum retinet vomitum Silr coriādrum preparatum post cibum.

¶ Capl'z de his q̄ stōm ꝯfortāt ⁊ ciboꝝ ꝑficiūt digōnem.

¶ In debilitate stōi a cā f̄ra.cōfectōes calide stōatice diaciminū diagalāga diaciamomū dianisuz diacitonitē cū sp̄ēbus diatriō pipereō ſm mesue pliris arcoticon diaolibanū ꝫꝫ.conditū tragea facta ex.ꝫꝫ.cinamomo gariofil' aniso ⁊ coriandro.q̄nqꝫ addit̄ muscꝰ cū multo zuccaro. Ad idē. ℞.cinamomi.ʒ.ij.ꝫꝫ.nu.mus̄.cardamomi galāge gar̄.an̄.ʒ.i.macis ligni aloes an̄.ʒ.ſ.anisi.ʒ.i.pellicularū itrinsecarum stōrum gallinaꝝ bn̄ ablutorū cum vino bono ⁊ exicatoꝝ.ʒ.iij.zuccari al.lb.ij.ex his fiat cōfectio solida. Ad idē. ℞.ciamomi.ʒ.iij.galāge.ʒ.i.aq̄ rosa.odorifere.℥.i.zuccari.q.sufficit ⁊ fiat ꝯfectio ⁊ bn̄ restaurat appetitū ⁊ ea vtere in delicatis. Ad id. ℞.ꝫꝫ.ʒ.i.gar̄.galāge an̄.ʒ.ſ.pipis coriādri ꝑparati an.℈.i.ſe.anisi ſe.feni.ameos spice nardi cardamomi an.ʒ.i.℈.ſ.corticū citri conditi.℥.i.ligritie rase.ʒ.ii.candi.℥.ſ.passularū mundatarū ab arill'.℥.i.aq̄ ro.odorifere quartū.ſ.zuccari q̄ꝫtum sufficit ⁊ fiat cōfectio. Puluis stōm cōfortās frigidum. ℞.coriādri cinamomi an̄.℥.ſ.triū generū piperis galāge gar̄.ꝫꝫ.an.ʒ.i.ſ.anisi ſe.feni.an̄.ʒ.iij.croci.ʒ.i.zuccari al.ad pondꝰ oīum fiat puluis. Ad idē. ℞.cinamomi elci et rasi ꝫꝫ.an.ʒ.vi.galāge florum cinamomi an.ʒ.iij.ligritie rase.et recētis.ʒ.ij.ſ.gar̄.ʒ.ij.nu.mu.ʒ.i.macis cardāomi pipis magni an.ʒ.ſ.zuccari ad pōdus oīum ⁊ fiat puluis.isto vtor mltū.digerētia materiā frigidā stōi. ℞.oximellis simplicis vł cōpositi.℥.i.mellis rosati co.℥.ſ.aque absinthy vel feniculi ℥ iij.approximet̄ calidū. Ad idē sirupꝰ de absinthio sirupꝰ de mēta sirupꝰ de fumoterre ⁊ silēs. Ad idē. ℞.mēte apy absinthy capilli veneris an.Ɱ.i.anisi maratri ameos an.℥.i.corticū radicis feni.petrosilini an.q̄r.ſ.ligritie rase passulaꝝ an.℥.i.aceti.℥.i.mellis elci zuccari an.lb.ſ.fiat sirupꝰ. Euacuantia mām frigidā i stō. ℞.yerepigre.℥.i.turbit.ʒ.ſ.ꝫꝫ.℈.i.sumat̄ ⁊ distēperet̄ cū ðcoctōe cōmuni ⁊ aromatizetur cū ciamomo. Ad idē pill'e de agarico pill'e de yerapigra pillule inde descriptione hali auctoritate mesue. Stomaticum laxatiuū stomaticū frigidū confortatiuū ab extra emplastruz ⁊ vngtm̄ rasis ēt ex īgrediētibꝰ ēpl'm si fiat sacculꝰ. Ad idē. ℞.masti.galāge zedoarie ameos an.ʒ.ſ.mēte sicce absinthy sicci an.ʒ.ſ.termētie cere an.℥.ſ.⁊ cū oleo de mastice fiat ēpl'm. Ad idē. ℞.olei mast.olei de absinthio an.℥.i.olei mirti.℥.ſ.gar̄.cia.galā.an.ʒ.ſ.ligni alo.ꝫꝫ.an.℈.i.cere.q.ſuf.aceti paꝝ ⁊ fiat vngtm̄ ⁊ cū ꝑdictis potest fieri cerotum addendo masticem. Ad idem. ℞.aque mente aq̄ absinthy maluasie ana lb.i.pulueris gariofilorum.mentecinamomi.ligni aloes.galange ana.ʒ.i.et fiat epithima cum quo epithimet̄ stomaco cum filtro. Miua de citonys descriptōe auctoꝝ multū valet. Itē valet amplecti infantē nudū ad debilitatē digestiuē ⁊ hr̄e sacellum de pluma bn̄ minuta. Ad idē. ℞.bachaꝝ lauri masticis an̄.ʒ.i.cināo.ligni aloes ciperi sādaloꝝ cubebaꝝ an̄ ʒ.ſ.mente absinthy ro.ru.an̄.ʒ.i.℈.i.spice mac.ora.rub.an̄.℈.i.gale muscate.ʒ.i.galange calami aromatici thuris cimi.an̄.℈.ij.laudani.ʒ.ij.⁊ cū sufficienti q̄ꝫtitate rasine ⁊ modico olei masticis.fiat cerotū ſup corio subtili extenso ad modū scuti. Digerētia materiā melicā i stomaco liquiritie passulaꝝ an̄.℥.i.boragis buglosse corticis radicū feni.anisi maratri cuscute an̄ ℥.ſ.ꝫꝫ.ʒ.vi.mell'.zuc.an̄.lb.ſ.⁊ fiat sirupꝰ ſm artē. Ad idem oximel squilliticū aproximatū cū aqua boraginis. Uide supra medicinas soluētes mł'iam q̄ ille hic valent. In stō debili a causa calida confectiones trie stomatice triasādali

zuc.ro.violatũ. Diacitonitẽ sine spẽb⁹ ⁊ q̃si stõatice tẽpate.
aromaticũ rosatũ. Rosata nouella. Diarodõ abatis. ¶ Di
gerẽtia mãm colicam in stõ siru.viola.siru.ro. Oxizacara si
ru.de berberis ⁊ ille magis depmit caliditatẽ alys.siru.ace
tosus simplex.siru.de ẽdiuia. Ad idẽ. ℞.endiuie scariole la
ctucarũ an. M.ss.se.cõium frorum ʒ.i.absinthy. M.i.rosaruz
vio.an.ʒ.i.ordei mũdati. M.i.vini granatorum ʒ.iiy.aceti.ʒ.
y.zuc.q.suf.⁊ fiat siru.clarificat⁹ ꝯm artẽ. Euacuãtia mãm
colericã de stõ. Medicine purgãtes coleraz tã simplices q̃z
ꝯposite. Cõfortãtia stõm calidũ ab extra approximatuz ⁊c.
succi plãtagis aq̃ ro.an.lb.ss.aceti.ʒ.i.sãdalorum ru.al.cora.ru.
coriãdri p̃parati an.ʒ.y.se.citonio.se.acetose an.ʒ.i.farie or
dei quartũ.i.⁊ fiat empl'm ⁊ caue ne diu teneat. Ad idẽ. ℞.
sãdalorum al.⁊ ru.coriãdri p̃parati se.acetose berberis citoni
orum an.ʒ.y.succi citonio.ʒ.y.olei masti.ʒ.iiy.puluerizẽt pul
uerizãda ⁊ buliãt lẽte sup calidũ cinerẽ vsq₃ ad ꝯsũptiõem
succi ⁊ colet ⁊ colature addat cere.q.suf.⁊ fiat vnguentũ ⁊
de hoc vngas stõm ⁊ ẽ medicamẽ notabile. Ad idẽ fiat sac
cul⁹ ex illis pl'ueribus. Ad idẽ. ℞.aq̃ ro.aq̃ endiuie mẽte.lb.i.
vini cito.acetosorum ʒ.y.sãdalorũ al.⁊ ru.coriãdri p̃parati co
rallorum ru.rosarũ ru.an.ʒ.y.cimarum absinthy an. M.ss.
⁊ fiat epithima siue fomentatio.

¶ Capl'm de dolore et apostemate stomaci.

¶ Digerẽtia ⁊ euacuãtia q̃scũq₃ mãs existẽtes in stõ hite s̃t
imediate supra ⁊ iõ nõ repetunt. Empl'm apatis calidi. ℞.
sãdalorum ru.al.ros.an.ʒ.y.plãtagis portulace absinthy an.ʒ.
i.ss.farine ordei.ʒ.ii.cãphore.℈.i.olei ro.olei citoni.an.ʒ.i.
ss.p̃dicta ad iuicẽ buliãt ⁊ fiat empl'm i p̃ncipio. i augumẽto
fiat p̃dictũ empl'm cui addat malue.ʒ.i.masticis sgnãti.ʒ.i.
ss.asungie galline anatis.an.q.suf. In statu fiat p̃dictũ ẽpl'm
cui addat apy dactili fenugreci bdely ace.an.ex oĩbus fiat
empl'z. Ad idẽ. ℞.ro.violarum an. M.i.cipi sgnãti sãdalis al.
⁊ ru.an.ʒ.ii.camemille melliloti absinthy.an. M.i.farie or
dei.ʒ.ss.radicũ maluauisci. M.i.olei spicẽ.ʒ.i.olei ro.ʒ.y.et
fiat ẽpl'm ꝯm artẽ. Empl'm ĩ p̃ncipio apatis duri ⁊ frigidi et
ẽt valet i p̱cessu. Ad id. ℞.camemile melliloti ciamomi po
ly aneti añ.ʒ.ss.absinthy spicẽ ana.ʒ.iy.masti.ʒ.ii.aloes.ʒ.ss.
thuris.ʒ.iy.radicũ altee.ʒ.ii.olei ro.ʒ.iiy.et fiat ẽpl'm cũ mu
cillagie altee. Et dũ fuerit i augmẽtatiõe vl' statu adde amo
niaci oppoponacis storacis an.ʒ.ss.adipis gallie ãseris añ.ʒ.
i.olei de spica lb.ss.et fiat empl'm qd ẽ resolutiuũ valde. Itẽ
empl'm d mellilloto ꝯm mesue vz i oĩ tp̃e. Mitigãtia dolorẽ
a cã fra ⁊ vẽtositate. Carminãtia vẽtositatẽ vt cõfortatiões
calide p̃dicte imediate supra aq̃ rute carminata alexãdrini
cui⁹ hec ẽ recepta. ℞.cinamo.olei.ʒ.ii.zz.ʒ.i.ss.gar.ʒ.galãge
ʒ.ss.nucis mus.ʒ.vi.cardamõi.ʒ.iy.macis.ʒ.ii.pipis.ʒ.ss.foly
ʒ.ii.cimini.ʒ.i.ss.croci.ʒ.iy.zucca.ʒ.iy.⁊ puluis subtilissimus
det cum bono vino calido. Ad idẽ fomẽtatiões calide ab ex
tra saccul' ex sale ⁊ milio. vẽtositatẽ supra vmbilicũ ⁊ sumẽ.
Et nota q͏ decoctio mastic.⁊ ei⁹ assumptio preseruat stõm a
malis egritudinib⁹.

¶ Capl'm de singultu.

¶ In singultu de repletõe pot⁹ cõferẽtes et cõfectões ster
nutatoria hẽs supra.c.d appl'ia recurre ibi. Aqua quã noiat
auctor ml'tum vz. Itẽ aq̃ rute supradicta i mãe stõ ieiuno.
Itẽ hoc vinũ. ℞.diptami subtil'r puluerizati.ʒ.iiy.tiriace.ʒ.
i.misceant ⁊ cũ bono vino distẽperent ⁊ vz in oĩ dolore stõi.
Itẽ.zz.cõditũ valet. Itẽ. ℞.spice sgnãti calami aroma.ani
si maratri mẽte absinthy costi an.ʒ.i.croci ligni aloes.gar.
an.℈.ii.masti.ʒ.i.ss.rosarum ʒ.i.ss.opy coriãdri p̃parati se.papa
ue.cassie lignee an.ʒ.ss.cũ mucillagie psily iformet trocisci
vl' si vis cum zuc.fiat cõfectio. Ab extra approximãda sunt
ẽpl'a vngtã calida dicta in p̃cedẽti.c.sil'r ⁊ sacculi. Itẽ appo
sitio vẽtose supra stõm. Itẽ fomẽtatio cũ aq̃ rute. In singul
tu d ianitõe cura sicut curat ethic⁹.cũ humectãtib⁹ ⁊ restau
rãtib⁹. Pill'e multum valẽtes in singultu a cã calida. ℞.spo
dy endiuie portulace ligni aloes an.ʒ.i.ss.pulpe tamaridorum
an.ʒ.ss.ranẽi elci.ʒ.i.cõficiant cũ aceto i forma pill'arum.

¶ Capl'm de appetitu canino.

¶ In frigida cã competũt calefaciẽtia ⁊ extinguẽtia vl' ex
tergẽtia mãm fram de ore stõi dicta i.c.de his q stõm ꝯfor
tãt. Itẽ valent he pill'e. ℞.turbit al.⁊ mundi agarici añ.ʒ.i.
spice.zz.añ.ʒ.ss.p vice stõ ieiuno. Itẽ aq̃ rute i h vz. Itẽ diaci
minũ in hoc vz ⁊ ẽ res singularis. Itẽ vinũ antiquũ puruz ⁊
bonũ multũ in hoc vz. In cã cal'a rob d granatis multũ vz ⁊
oĩa frigida stiptica p̱hibẽtia dissolutõem i mẽbris ac ẽt va
lẽt ea q dcã sũt i cã cal'a d his q stõz cõfortãt. Faciẽtia vome
re. ℞.radicũ rafani siluestris in q̃ sit v̓t⁹ elebori.ʒ.ii.⁊ sic fit
℞.radicẽ ⁊ pfora ⁊ ĩ foramine illo ponat suppositorium ele
bori et ponit rafan⁹ in terra ⁊ stat p.xx.dies.vel.xl.et tũc re
manet v̓t⁹ elebori et remouet s̄ba elebori ⁊ sit eleborus al.
Et tũc. ℞.radicis ei⁹ rafani sic p̃parati.ʒ.y.se.atriplicis sina
pis an.ʒ.i.asari.ʒ.ss.ꝯquassent ⁊ buliãt in.lb.i.ss.aque dulcis
quousq₃ redeat ad q̃rtã ptẽ ⁊ colet ⁊ colature addatur succi
mediãi corticis sãbuci rasi v̓sus ptẽ supiorẽ.ʒ.i.q₂ qñ radit
v̓sus ptẽ ãteriorẽ p̱uocat vomitũ olei sisamini.ʒ.ss.⁊ bibant
tepidũ. Ad idẽ. ℞.oximellis simplicis.ʒ.y.aq̃ decoctõis ra
fani.ʒ.iy.misceat et sumat tepidũ. Ad idẽ. ℞.aceti.ʒ.iy.aq̃
decoctõis aquori rafani se.atriplicis.ʒ.iiij.⁊ bibat tepidum
Multa solidiora et fortiora possent fieri s₃ illa sufficiãt.

vomitiua

¶ Capl'z de dolore epatis et apate i iflatõe epatis.

¶ Sirupi oxizachara siru.de endiuia siru.ro.vio.siru.ace
tosus simplex. Ad idẽ. ℞.lactuce scariole rostri porcini vtri
usq₃ epatice ana. M.i.endiuie. M.iy.q̃tuor cõiuz frorum
an.ʒ.sãdalorum al.⁊ ru.ʒ.i.vini.ʒ.i.zuccari.q.suf.⁊ fiat sirup⁹
de decoctõe p̃dictorum ⁊ si eẽt cũ colera grossa addãt radices
feni.petro.spagi brusci ⁊ gramis et acetosent. ¶ Euacuã
tia.det medicina purgãs colerã respiciẽs epar vt supra. Ad
idẽ reubarbarũ quõlibet vz. Ad idẽ. ℞.cassie fistule.ʒ.i.ele
ctuary.d succo rosarum ʒ ii.ss.distẽpent cum aq̃ endiuie. Itẽ
valet diarob cum reubarbaro. Cõfectões ad idẽ triasãdali
zuccarum ro.vio.diarodõ sine spẽbus ⁊ sil'ia. Epitima vn
guẽta ⁊ ẽpl'a. ℞.aq̃ ẽdi.lb.i.aq̃ ro.aq̃ sola.an.lb.ss.aq̃ absin
thy.ʒ.iiy.succi lactuce accori an.ʒ.iy.pulueris sãdalorum al.⁊
ru.spody sgnãti rosarum ru.an.ʒ.ii.cãphore.℈.ii.fiat epi
thia. Empl'm ad idẽ. ℞.farie ordei lb.ss.ro.ru.ʒ.ii.se.papa.
al.ʒ.i.succi absinthy sine residẽtia succi solatri an.ʒ.iii.aceti
ʒ.i.et cũ oleo ro.fiat ẽpl'm. Vngtm̃. ℞.olei ro.ʒ.ii.olei vio.
olei de spica an.ʒ.i.aceti.ʒ.ss.pulueris ro.spody sgnãti sãda
li al.ru an.ʒ.i.cinamomi.ʒ.ss.cãphore.℈.ii.cere.q.suf.⁊ fiat
vngtm̃. In fr̃iditate epatis cõfectões. Cõfectiões oẽs cale
faciẽtes sũt ẽt calefaciẽtes epar vt diagalãga diaciminum
diacostũ dialacca ⁊ sil'ia. Digestiuũ. ℞.radicis fe.petro.apii
spagi brusci ana.ʒ.ss.eupatorii.ʒ.i.anisi maratri cuscute an.
ʒ.iii.scolopẽdrie diantos gariofilate an. M.i.⁊ cũ zuccaro
fiat sirup⁹ et acetoset. Ad idẽ siru.de eupatorio calamẽto d
fumoterre oximel cõpositũ siru.de bisãtiis siru.de acetosis
ꝯpositis. Euacuãtia diarob cũ turbith electuariũ solutiuũ
d scriptõe supi⁹.c.z. Pil'e aggregatiue de agarico et euacuã
tia fl'a ab epate. Epithia ẽpl'z vngtm̃ i cã fra. ℞.ace.ʒ.ii.suc
ci eupatorii sine residẽtia lb.ii.spice cinamomi an.ʒ.i.ss.⁊ fi
at epithia.põt addi aq̃ absinthii lb.i.ss. Empl'm. ℞.farine or
dei.ʒ.ii.florum camomille melliloti an. M.ss.mucillagis al
tee.ʒ.v.cipi sgnãti masti.spice an.ʒ.ii.sãdalo.ru.calami aro
matici eupato.absinthii an.℈.ii.spodii.℈.i.croci.℈.ss.aceti
ʒ.ss.olei ro.ʒ.i.ficuũ sicca.nũero q̃tuor.olei de absinthio ol'i
nardini an.ʒ.ii.⁊ fiat ẽpl'm i duritie epatis. Vngtm̃. ℞.olei
ro.ʒ.ss.olei de absinthio olei nardini an.ʒ.i.sãdalorum alb.
⁊ ru.spodii sgnãti cimini an.ʒ.ss.cinamomi.ʒ.i.eupatorii ca
lami aromatici an.℈.ii.masticis spice an.℈.i.croci.℈.ss.ce
re.q.suf.aceti parum ⁊ fiat vnguẽtũ.

¶ Capl'm d ictericia.

Icterica

¶ In icteritia ex opilatōe. Sirup⁹. ℞. scolopēdrie lingue ceruie ēdiuie epatice absinthy cicoree an. M. ſ. cuſcute. ℥. i. ſe. cōium floꝝ boꝛa. buglo. an. M. i. capiloꝝ ū veneris radicū feni. petro. bꝛuſci an. M. ſ. ⁊ cū zuc. fiat ſiru. ſm artē ꝗ aromatizet̄ cū iſto puluere. ℞. folii ſpice lace caſſie lignee an. ʒ. ij. ligent̄ in pāno ligneo ⁊ buliant ī ſirupo.

¶ Capl'm de idropiſi.

¶ Digeſtiuū ī idropiſi a caliditate epatꝭ. ℞. lupulloꝝ fumiterre eupatoꝛy ſcolopēdrie cicoꝛee an. M. i. endiuie ſcariole oꝛtulane ⁊ ſilueſtris an. M. ii. ſe. cōiū froꝝ lace ſpice nardi abſinthy radi. apy an. ℥. ſ. ſpodii ſāda. ru. an. ʒ. i. ſ. roſarū ʒ. ii. aceti al. ʒ. iij. cū zuc. al. ſufficiēti fiat ſiru. circa lb. i. ſ. Ad idē. ℞. ēdi. ſcolopē. capilli vene. an̄. M. ii. ſe. feni. petro. cuſcute an. ℥. ſ. ſpice nardi ſpice celtice an. ʒ. ii. zuc. q. ſuf. ⁊ fiat ſiru. ſm artē. Soluētia ī idropiſi cū calītate epatis. ℞. floꝝ boꝛa. fumiterre violaꝝ an ℥. ſ. ligritie mūda. iuiubaꝝ paſſulaꝝ abſinthy an. ʒ. ii. pꝛuna nūero. vij. ſpice na. ʒ. i. fiat decoctio ī ſero capno ⁊ ī decoctōe pōat̄ mirobal. citroꝝ. ℥. ſ. fricētur ⁊ colent̄ ⁊ extrahat̄ medulle caſſie fiſtule piguis. ℥. i. reubar. elci. ℥. i. ⁊ oia miſceant̄. Ad idē. ℞. ſeri capni lb. ſ radicū yreos recētiū mūdatarū a coꝛtice. ℥. ſ. buliat ſil' ad ꝯſūptōez tertie ꝑtis ⁊ colet̄ ⁊ addat̄ colature zuc. ℥. ſ. electuarii de ſucco ro. ʒ. i. Ad idem. ℞. radicū yreos ſucci recētis fcā r̄ſidētia ℥. i. ⁊ buliāt ſolū vel cū zuc. ⁊ ēt pōt ſumere cū ouo ſoꝛbili vel modico ſeri capni. ⁊ m'tū vȝ ⁊ exꝑtū ē. Ad id. ℞. floꝝ laureole pulverizatoꝝ. ℥. ſ. īfūdāt̄ ꝑ duos dies nāles ī ſucco citonioꝝ ⁊ aceto an̄. p⁹ea icoꝛꝑent̄ cū ſiru. ro. ⁊ fiat maſſa de q̄ pōt dari ad pōd⁹. x. granoꝝ oꝛdei ⁊ ē medicia foꝛtis. Ad idē ⁊ ē medicia optia. ℞. ſiru. ro. ℥. ii. aq̄ decoctōis folioꝝ laureole ℥. iij. ⁊ aromatizet̄ cū cinamomo ⁊ cū illa decipit̄ īfirm⁹ ꝗ dicit ſe laxatiuū nolle ſūere. Ad idē. ℞. radicū yreos recētium mūdataꝝ a coꝛtice an̄. lb. ſ. ⁊ fiat decoctio ⁊ cū illa ꝺcoctiōe fiat ſiru. cū zuc. vel melle ⁊ iſte ſiru. ſuffi. ī laxādo vētrē ⁊ eſt m'tū vtil'. Ad idē. ℞. ſucci praſii depurati et cū zuc. vl' melle ſirupizet̄ ⁊ det̄ māe ꝯtie ⁊ mirabl'r vȝ. Ad id. ℞. pill'aꝝ de reubar. ℈. ii. pill'aꝝ aggrega. ʒ. ſ. icoꝛꝑent̄. vel adde pill'aruȝ de mezereō. ℈. i. ⁊ ſūt foꝛtes. Curatio idropiſis ꝑ vꝛinā. ℞. ſeri capni. ℥. iiij. ſpi. nar. ʒ. iij. buliāt ſil' lēto igne vſq3 ad ꝯſumptōȝ q̄rte ꝑtꝭ ⁊ det̄ oī māe colature ꝑ duos dies. nā ſpica nar. īter cetera ꝓuocat vꝛinā. Ad idē. ℞. ſucci cala. fcā reſidētia ⁊ potet̄ ī māe. Ad idē. vꝛie hoīs. ℥. iii. oī māe potata ēt vȝ. Ad idē. ℞. vꝛie capne. ℥. iiij. ſpice. ʒ. ſ. mellis. ℥. ſ. paꝝ buliāt ⁊ potet̄ ī māe. Ad idē vinū decoctōis flo. āthos multū vȝ. Cōfectio. ℞. ſpēꝝ ꝑ triaſādalis ſpēꝝ ꝑ diaradō an. ʒ. iij. ⁊ cū. zuc. fiat ꝯfectio. In idro. fcā cū magnis opilatōib⁹ epatis ⁊ ſplēiſ ⁊ maxie ī aſclite. ℞. radicū fe. apy petro. bꝛu. ēdi. an̄. M. ſ. ſgnāti cuſcute ligritie calamti oꝛigāi yreos an̄. ℥. ſ. abſinthy ro. zuccari bedeguar capil. ve. an̄. ʒ. vi. flo. buglo. aniſi fe. eupatoꝛy an̄. ℥. ſ. reubar. maſti. aga. an̄. ℥. ii. ſpice folii aſari an. ʒ. i. ſeium cōium mily ſol' dauci an. ʒ. iij. fūiterre pulegii ſādaloꝝ ru. ⁊ al. an. ʒ. i. ſ. epatis adip. pulverizatis. ℥. ſ. ⁊ ſi viſi futuro ꝑ ſplene adde capparoꝝ ſcolopē. coꝛticū tamariſci coꝛticū radicū capparoꝝ coꝛticū medianoꝝ fraſāi an. M. ſ. thimi epithimi an. ʒ. ii. polipo. ʒ. i. ſ. ⁊ haꝝ decoctōe ſufficiēti in aq̄ fabroꝝ cū lb. i zuc. ⁊ lb. ii. mell' fiat ſiru. ⁊ acetoſet̄ cū ace. bōi vini aut cū aceto īfuſiōis meçereō. Pill'e ad idē ſt̄ pill'e aggre. pill'e de reubar. pill'e mezereō. trociſci de lacha troci. de eupatoꝛio troci. ꝺ abſinthio. Cōfectōes dialaca diacurcuma diarodō abatis. epl'ȝ ad idē. ℞. ol'i. maſti. myrrhe an. ℥. i. ꝑnatoꝝ lauri. ℥. ii. cipi coſti. an. ℥. i. ſ. ſter. caprarū ⁊ ouiū pluerizatoꝝ ⁊ exiccatoꝛū an. ℥. iij. furfu. ſaliſ nitri an. ℥. i. pulverizet̄ ꝑdcā et cū melle iſpiſſet̄ et fiat ēpl'm. Ad id ēpl'm de mellilo to ē ꝯuēiēs. Ad id vngat̄ cū oleo fiſticoꝝ vel amigda. amarū. Ad id ficuū caricarū piguiū. ℥. i. ſtica. ſter. colūbi. ʒ. iij. ſpice nar. maſti. an̄. ℥. i. ⁊ cuȝ vꝛia capre. ⁊ modico mellis fiat ſicut ēplaſtrum. In tipanite fiat vt ſupꝛa ⁊ fiāt cliſteria carminantia.

¶ Capitulum de doloꝛe ſplēis

¶ Digerētia q̄n mā ē cal'a. ℞. coꝛ. radi. capa. mediāi coꝛti. tamariſi geneſte. an. ℥. i. ēdi. ſcariole pōtu. ſcolopē. capil. ve. r̄cētiū an. M. i. q̄tuoꝛ ſeiuȝ ꝯmuniū froꝛuȝ mūda. ſe. poꝛtu. ſe. apy ſe. bꝛu. ſe. ſpagi an. ℥. i mell' el'i. q̄r. i. zuc. q. ſuf. ⁊ fiat ſiru. ꝓus tn̄ īfūdāt̄ ī aceto coꝛtices ꝑ diē. Ad idē vȝ ſiru. acetoſus oximel ſimplex et ſil'ia. Soluētia q̄n ē a mā cal'a. ℞. flo. tamariſci flo. boꝛa. flo. buglo. an. ℥. ſ. vua. paſ. mun. ab arill'. ℥. i. aniſi. ʒ. ii. polipo. q̄rci opithi. ʒ. ſ. coꝛti. mirob. idoꝛū īfu. ꝑ noctē in deco. ꝑdcāꝝ. ℥. i. fricēt̄ de māe foꝛtiter ⁊ colēt̄ ⁊ colatura admiſtret̄ de māe in auroꝛa. vel loco miroba. diſſoluat̄ in colatura diaſene yera rufini an. ʒ. ij. Et no. ꝙ bibere cū vaſis fcīs ex lignis tamariſi ꝯſuat ab egritudib⁹ ſplēis et alys accidētib⁹ malis ſupuēiētib⁹ ſplēi auēzoar. Digerētia q̄n mā ē fra. ℞. radicū yreos radi. accoꝛi. coꝛticū radi. fenic. petro. an. q̄r. i. īterioꝛū ſqlle. ℥. i. coꝛticū radi. capa. mediāoꝛū coꝛti. tamariſi fraſini ⁊ geneſtre an. ℥. i. ſcolopē. capil. ve. r̄cētis ſanamūde gariofilate camedreos camepiteos adiātos. an. M. i. ani. mara. cuſcute aſari ſe. poꝛtu. an̄. ℥. i. ligritie raſe vua. paſ. munda. ab arill'. an̄. ℥. i. mell'. lb. ſ. zuc. ℥. ii. fiat ſiru. Ad idē oximel cōpoſitū oximel ſqlliticuȝ ſiru. de eupatoꝛio ſiru. de calamēto ſiru. de ſcolopēdria ⁊ ſil'ia. Ad idē ſiru. deſcript⁹. c. ꝺ idropiſi ꝓuēiēte a foꝛtib⁹ opilatōib⁹. Ad id q̄n ē m'lica ⁊ cāt m'licā. ℞. coꝛti. radicū fe. petro. radi. acco. radi. cipi an̄. ʒ. i. radi. rafāi radi. apy an̄. ℥. ſ. coꝛticū capa. mediani coꝛticis tamariſci fraſini geneſte an̄. ℥. i. germādree ſcolopē. an̄. M. i. ſ. eupatoꝛy calamēti abſinthii capil. ve. endiuie ſcariole an. M. i. aniſi baratri cuſcute ſe. poꝛtu. ſe. melo. an̄. ʒ. i. blacte ſpi. nar. ſgnāti ſe. baſi. an̄. ʒ. ii. ligritie paſ. mun. an̄. ℥. i. ſucci boꝛa. ſucci fumiterre. an. ℥. ii. flo. boꝛa. flo. bug. ſtica. ara. an̄. ℥. i. ſ. ⁊ cuȝ zuc. ⁊ melle an. fiat ſiru. et acetoſet̄ cū aceto vini ī q̊ p⁹ſteterit radices īfuſe ꝑ vnā noctē. Soluētia q̄n ē mā fra. ℞. tamariſci flo. boꝛa. bug. an. ℥. ſ. aniſi maratri cuſcute an̄. ʒ. ii. thimi epithimi aga. elci an. ℥. ſ. paſſularū mun. ab aril. ℥. i. ⁊ fiat deco. ī ꝺcoctōe diſſoluat̄ yera rufi. ʒ. ii. lapidis lazuli nonies abluti. ℥. ſ. fiat colatura vni⁹ciati. Ad idē. ℞. yera rufini. ʒ. ii. lapi. lazuli nonies abluti pulverizatoꝛū. ʒ. i. ſ. miſceāt̄ cuȝ ſiru. ꝑdcō vel oximelle ꝯpoſito ⁊ fiāt pill'e. doſ ē. ʒ. i. Cōfectōes diacapar'l diacalamītuȝ diacīminū ⁊ ſil'ia. Vngtm̄. ⁊ ēplā. ℞. mucil. ſe. lini fenugre. an. ℥. i. adipis gallie āſ'is anatis an. ℥. vi. butyri loti aſungie poꝛcine ſine ſale medulle bouine an. ℥. ſ. pulueris coꝛticū tamariſi ſalicis ſclopē. coꝛticū mediani fraſini coꝛti. radicū capa. folioꝛū rute calmēti ſicci an. ʒ. ii. olei de caparib⁹. ℥. iij. aceti paꝝ ce. q. ſuf. ⁊ fiat vngtm̄. Empl'ȝ ad idē. ℞. armo. bdely picis naual' an. ʒ. i. coꝛticuȝ capa. ſe. ſina. ſcoꝛdeon ſter. vaccini ſter. ouis exiccatoꝝ an. ʒ. i. ſ. mucilla. fēugre. ſe. pſily an. ʒ. i. pulverizet̄ pulverizāda ⁊ ī foꝛti aceto diſſoluāt̄ gūme ⁊ cuȝ oleo laurio fiat. ēplaſtrū. Ad id. ℞. radicū malue biſmalue radi. lily cepe ſqlle ſe. li. ſe. fēugre. caricaꝝ piguiū vuaꝝ paſaꝝ ſine aril. an̄. ℥. ſ. infundāt̄ in aceto ꝑ noctē ⁊ poſtea buliāt ī aq̄ cāemil. lēto igne ⁊ oia ponāt̄ ī ſacculo ⁊ ſꝑ ſpleneȝ ponat̄ mirabil'r remouet duriciē ſplenis. Epithia ad ideȝ ℞. oximel. ſimplicis lb. i. coꝛticum caparoꝝ. ℥. ij. abſint. ℥. i pulverizet̄ ⁊ cū oximel. buliāt ⁊ epithiet̄ cum filtro. Ad idē ℞. vnguēti dialtee aſūgie anatis medulle vituli buti. ſine ſale an̄. ℥. i. olei amig. dul. ℥. iiii. cere. q. ſuf. ace. paꝝ ⁊ fiat vnguētuȝ.

¶ Cap^m de colica. Digerētia māȝ flegmaticā facīētē colicā vel iliacā ſirup⁹ de abſinthio ſiru. ꝺ calamēto oximel ſqli. oxi. cōpoſitū ⁊ ſil'ia. Soluētia. ℞. cina. ℥. ij. nu. mu. ligni aloes. ſpice carda. macis an̄. ʒ. ſ. maſticis bacha. lauri macropipis an. ℈. ii. ſcamōee ꝑꝑate. ʒ. iii. turbit optimi. ʒ. vi. ʒʒ. ʒ. iiii. zuc. ℥. iii. fiat cōfectio ſolida. doſ eſt. ʒ. iii. vſq3 ad. ʒ. iiii. Ad idē. ℞. diafinicō. ʒ. ſ. vini. ℥. ii. miſceant̄ ſimul hec eſt

letus ꝛ q̄cūq; tpe pōt approxiari. Ad idē. ℞. electuary mei supiꝰ descripti. c. ʒ. ȝ. ſ. ꝛ def subito. Ad idē. ℞. yerepigre magne. ʒ. i. turbit. ʒ. ſ. ȝȝ. ℈. i. distēpent cū. ʒ. ij. boni vi. vel dcocīōe cōi. Ad idē. ℞. turbit. ʒ. y. ȝȝ. ℈. i. masti. ℈. ſ. zuccari ad pōdꝰ oiuz fiat puluis. Ad idē. ℞. pillaꝝ ilicaꝝ. ʒ. i. vl. ʒ. ſ. l. ℞ diacitonitē solutiui vel cū spēbꝰ. ʒ. ſ. Cōfectiōes diaciminū diatriō pipeō diagalāga dianisū diacalamītū pliris corticō tragea cōis ꝛ silia. Itē tiriaca mitridatū cū bonovio. Ad idē dolorē mltū ifestātē. ℞. tiriace. ʒ. i. trifere. ʒ. ſ. filonii. ʒ. i. misceanf def cū vino. Ad idē. p paupibꝰ aleū cōestū vl ciminuz torrefactū paꝝ cū bonovino añ. ꝛ da pꝰ cibū. Clisteria ꝛ ceteris media melioꝛ ꝛ ēt suppositoria. ℞. se. anisi cimini aneti bachaꝝ lauri ameos feni. carui añ. ʒ. ſ. origāi calamēti ru te an. M. ſ. folioꝝ sicle mercurial cāemille cētauree minoris añ. M. ſ. castorei. ʒ. i. ſ. furfuris. M. i. cardamōi polipo. añ. ʒ. iy. aga. ʒ. i. ſ. buliāt pdcā sufficiēter ꝛ colent ꝛ addat colature olei rute olei aneti añ. ʒ. y. sal cōis. ʒ. i. yerepigre cassiefi. an. ʒ. ſ. mel. ʒ. i. ſ. ꝛ fiat clistere fortis mltū qd nō fiat nisi i magna necītate. Ad idē ius galli ꝯcrepiti ātiq cū dcoctione cartami polipody cimini aneti cētauree anisi fe. an. lb. y. ꝛ addat cassiefi. yerepi. an. ʒ. i. olei rute. ʒ. iy. ꝛ fiat clistere ꝛ ē optimū ꝛ ē satis lene. Itē valēt suppositoria de melle lōga ꝛ acuta cū agarico ꝛ oppopōaco vl exula salgēma ꝛ ster. muris. Clistere mollitiuū stāte fece sicca. ℞. deco. malue malvauisci blitis mercurial se. li. fenugre. an. M. i. ficuū siccaꝝ nūero. v. ani. fe. an. ʒ. ſ. furfu. M. i. sal. ʒ. ſ. yerep. cassiefi. an. ʒ. i. olei rute. ʒ. iy. ꝛ fiat clistere. Ad idē. ℞. paritarie. abrotāi cētauree mioris cala. origāi mercurial an. M. i. ani. cimini. cartāi an. ʒ. i. polipo. ʒ. i. turbit kapini an. ʒ. y. fiat dco. cui addat cassie yerepi. an. ʒ. i. olei rute olei aneti. an. ʒ. y. sal paruz ꝛ fiat clistere. Emplm vngtā ꝛ cī. Sacculꝰ ex sale ꝛ milio calefcs ꝛ suppositꝰ. Ad idē vēto. magne ꝛ posite sr ūbilicū. Itē spōgia ifusa i decoctōe pdcōꝝ i clisterib. Itē sacculꝰ ex se. li. cimio torrefcō ꝛ furfure grosso. Itē balnea cū her. pdcis. Itē ēpla ex pdcis. Itē vngtā. Qn ē mā cala siru. vio. siru. de edivia siru. aceto. oxiçachara ꝛ silia. Soluētia colerā i B valēr. Clistere ad mollificādū qn ē apa. ℞. lactis vac. lb. i. cassiefi. ʒ. i. ꝛ fiat clistere. Itē ēplz ex mollitiuis qn ē doloꝛ ab apate mltū vz. Tragea carminās vētositātē ꝛ phibēs eā gnāri ℞. ʒʒ. ʒ. ſ. anisi coriādri ppa. an. ʒ. y. galā. cubebe dōestice nucis mu. an. ʒ. i. gar. ʒ. iy. ligritie. ʒ. v. zuc. ad pōd oīuz. pulue. pulvericāda ꝛ icidāt icidē. ꝛ fiat tragea. ¶ Capꝰ d flu. vētris.

¶ Ere mꝰ simplices stiptice sūt iste s. uach berbe. ypoq. balaustia gala acatia rose gūmi arbicū lutū armenū lu. sigillatū spodiū assuz cāpboza gna granatoꝝ semē portulace acetosa coriādꝝ arnoglossa portu. ābra mirti ātere sādali coral li sāgui. dra. se. papa. cauda egna corigola lābrusca plātago succꝰ eiꝰ. semē ēt maxie assū ꝛ silia. Fructꝰ fri stiptici citonia sorbe exula pira siluestria matia siluestria cornula agresta mora imatura. Sirupi stip. fri rob citōioꝝ sine spēbꝰ. Rob de ribes rob de agre. rob de cornibꝰ siru. mirtinꝰ siru. ro. vel sic. ℞. aq plāta. aq ēdi. aq ro. ꝛ cū zuc. fiat sirupus siue iuleb. Emplm meū singlare. ℞. succi esculoꝝ succi sorbaꝝ suc. corticū granatoꝝ suc. balaustiaꝝ an. ʒ. y. pꝛūoꝝ sine ossibꝰ nūero. xxx. vini cito. vini ru. an. lb. i. olei mir. olei citoni. an. lb. ſ. pulueris mast. colofonie ātere acatie siligis an. ʒ. i. san. dra. terre sigil. boli. ar. an. ʒ. ſ. mediāi corti. castaneaꝝ. ʒ. vi. ce. q. suf. aceti parū ꝛ fiat ēplm. Emplm frm stip. ꝯfortatiuū ptiū circūstātiū. ℞. suc. plā. vitꝝ vnū aq ro. aceti an. ʒ. i. s. uach berbe. an. ʒ. ſ. mirob. oīm boli ar. an. ʒ. y. coral. ru. sāda. al. ꝛ ru. ātbere mast. an. ʒ. i. psidie balau. gal. an. ʒ. ſ. far. lētiū. q. suf. pluerizē. sbtilr ꝛ fiat ēplz mediocrr ligdū vz mirablr qn fluxui iūgit mala calitas. Troci. fri stip. tro. d spodio cū se. acetose troci. de berbere troci. de bala. troci. de bolo ar. Cōfectōes stiptice ꝛ fre zuc. ro. ātiquū triāsā. diacitonitē sine spēbꝰ manꝰ xpi cuz

lapidibꝰ. vel sic fiat. ℞. sādaloꝝ al. ꝛ ru. diarodō abatis. an. ʒ. y. coꝛa. ru. coriādri ppa. an. ℈. ſ. se. ace. se. cito. an. ℈. i. cināomi. ʒ. ſ. ꝯfue ro. ru. sic. ʒ. ſ. aq ro. ʒ. ij. zuc. q. suf. fiat ellm. Medicie simplices calē ꝛ stiptice ciminū assū ameos anisū thus myrrha stoꝛax mastix nux mu. nux cipsii laudanuz reubar. assuz absinthiū mēta lignū aloes cipi gario. caseꝰ vetꝰ assatꝰ ablato sale p mltā ablutōz. coagulū edi ꝛ lepo. Cōfectōes calē diagalā. diacimi. diacinamomū diacitonitē cū spēbus tiriaca metridiamēta. Emplz calidū. ℞. anisi cimini nasturty. assatoꝛuz mast. olibāi an. ʒ. iy. succi absinthy. ʒ. i. ſ. aq ro. vitrū vnum aceti foꝛ. ʒ. i. farie nu. cipsii. q. suf. puluerizēt puluerizāda ꝛ misceāt et fiat ēplm aliqlr ligdū. Sirupꝰ cū fei. sine fe. vz. ℞. rob de achatia rob de grāis mirti rob de citonys an. lb. ſ. pulueris boli ar. se. ro. an. ʒ. ſ. buliāt sil ꝛ sirupizēt ꝛ vtat cuz cibo ꝛ ex cibuz qꝛ vz ℈ flu. ꝛ febrē. Medicina euacuās stipticādo ꝯferēs fluxui colico. ℞. mirob. citri. ʒ. i. ſ. kebulo. ido. an. ℈. i. reubar. ʒ. i. ℈. i. dragagāti. ʒ. ſ. ifundāt i vio cito. ʒ. y. aq ēdi. ʒ. i. p diē ꝛ noctē ꝛ māe exꝑmat et colatura ppiet. Ad id. ℞. miclete. ʒ. vi. trociscoꝛū spody. ʒ. i. misce cum aq pluuiali ꝛ ppiet i māe. Mundificātia vlcera cū disinteria p supiꝰ. ℞. idromell. ʒ. iiy. aq ordei. ℈. vi. def sepe i die stō ieiūo. Et bonū ē clistere lauatiuū. Cōsolidātia vlcera fcā mūdificatōe. ℞. gūmi ara. mast. thuris karabe an. ℈. y. iformet cū siru. ro. l cū succo absinthy ꝛ fiāt sic pille ꝛ sumāt. v. stō ieiūo oi die sel aut bis. Ad id zucca. ro. ʒ. i. ſ. elcūary ꝯstricti iferiꝰ ꝯscribēdi. ʒ. vi. dragagāti. ʒ. y. troci. de fra sigil. ʒ. i. icoꝛpet ꝛ def stō ieiūo. ʒ. i. pvice. Troci. expti ꝛ opti ꝯ oēz fluxū et febrē. ℞. thuris sā. dra. an. ʒ. y. ſ. boli ar. ʒ. i. ematitis fre sigil. ʒ. v. balaustie. ʒ. i. ſ. spi cina. an. ʒ. i. opy. ʒ. i. kara. ʒ. i. ſ. ꝛ fiāt tro. ʒ. i. cū suc. poꝛtu. aut aq cis. ꝛ aliqn adde aluis. ʒ. i. ſ. ꝛ B qn mā fuerit būida mltū ꝛ qꝛ ꝯstrigūt spu. sā. i illo ca. feci mētōz. Et scias ꝙ i singlo troci. solū igredit ꝯcianōa ps. ʒ. i. opy ꝛ secur dari pnt. Nō ꝙ ista sim. i q̄cūq; qsi fluxu ꝯfert pꝰ coagulū edi l leporis ꝛ def an prā. ʒ. i. ꝛ cenā cū. ʒ. ſ. aq plā. ʒꝰ ē caseꝰ ātiquꝰ q butiꝝ totū ꝛ sal fuerit rmotū ꝛ ꝯz minuti icidi ꝛ ꝯciescū aq cala lauari malaxā. ips ꝛ pꝰea exicent ꝛ quōlz vz approxiatū. ʒꝰ ē tiriaca rcēs. ʒ. i. cū aq plā. 4ꝰ ē nastur. assū admitteret cū aq plā. aut lacte cap. ꝛ def bis in die stō ieiūo. ʒ. i. ſ. 5ꝰ lētes coc. i oua. ags ꝛ pꝰea assate i patella cū modico aceto ꝛ piguedie castrati ꝛ def loco cibi. Idē faciūt fabe ppate. 6ꝰ ē diacitōitē sine spēbꝰ añ cibū. 7ꝰ ē lac capnū a quo butiꝝ ē extractum in quo sint extincti lapides fluuiales ardētes vl calida vl ferꝝ. ¶ Scdo notādū ꝙ tria sūt remedia singularia q cōferūt exteriꝰ approxiata in quocūq; fluxu. Primū ē appositio bꝰ ventose sr vmblicū. Et si fluxꝰ fuerit fortis ponat. ʒ. i. f. circa vmblicū ꝛ a quolz alio latere alia. Scōm ē balneū rute qꝛ multū diuertit. Tertiū ablutō pedū ꝛ tibiaꝝ cū decoctōe illiꝰ herbe q vocat calcatrepa ꝛ ē ypicon ꝛ plꝰ valet si lotio fiat vsq; ad coxas. ꝛ lotō radicis salicis ꝛ cordumēi valet loco illiꝰ. Clisteria lauatia i fluxu fiāt ex aq ordei lb. i. aq mell. ʒ. iiy. vel fiat ex aq ordei cū melle ro. co. Ad idē. ℞. ordei. M. y. rof. M. i. floꝝ camomille. M. ſ. fiat decoctio ꝛ colature addat zucca. al. ꝛ ru. ʒ. i. et si vis ꝙ sit sedatiuū doloris addat olei ro. ʒ. iy. sepi capraꝝ. ʒ. i. ſ. Clisteria stiptica cōsolidatia. ℞. gallaꝝ nō pforataꝝ s. uac boli armeni añ. ʒ. i. dragagā. gūi ara. añ. ℈. y succi plāta. fcā residētia. ʒ. vi. adipis renū capraꝝ recētis. ʒ. y. vitellū vniꝰ oui et fiat clistere cū aq pluuiali vl aq ferrea ꝛ sit clistere i sūma lb. i. Ad id. ℞. butiri recētl. ʒ. vi. sāguis draconis. ʒ. y. et fiat clistere. vz i q̄cūq; disinteria. Clistere. ℞. rof. mirre balaustiaꝝ copulaꝝ glādiū rizi gallaꝝ s. uach an. M. i. buliat i aq cisterne et decoctōis ipiꝰ. lb. i. succi plā. ʒ. y. olei mirti. ʒ. i. ſ. vitellū vniꝰ oui assati sepū capraꝝ. ʒ. i. pulueris dra. gūmi ara. assi boli ar. mast. an. ʒ. ſ. carte bōbacis ꝯbuste. M. i. ꝛ fiat clistere. ¶ Caplm de tenasmōe.

¶ In cura tenasmonis. nota ꝙ tenasmō ē nimia volūtas

egerēdi ꝯ modi. ꝉ nll'o efficu̅. ℞. ꝺcoc. fenu. fur. cau. an̄. M
i. vnā megetā ⁊ calefiat ⁊ p⁹ea ifūdat̄ filtꝝ ⁊ eger sedat s̄.
eo exp̄sso ab aq̄ ⁊ vz siru. ex ill' calis fiat saccul⁹ ⁊ sedat eger
sp̄ eo. ad idē fomtatō tasibar. ꝉ cataplas. Suffūigiū optiꝫ ꝯ
tēasmo. ℞. folioꝝ piro. escu. cito. sā. ꝺꝛa. boli ar. balau. ter
re sigi. buliāt oīa ī vio ⁊ vadat ad aselā cū aselauit p̄ᵃ vice an̄
q̄z icipiat se exp̄mere accipiat̄ lapis q̄ sit calefc̄s igne fortit̄
⁊ ꝓyciat̄ ꝺ isto vio sp̄ lapidē ⁊ pōat̄ lapis s̄b scāno s̄bano ⁊ re
cipiat an⁹ illū vaporē calm̄ ⁊ sic fiat oī vice p⁹q̄z pᵃ vice ase/
lauit an̄q̄z icipiat p̄mere. Licinia lōga ꝯsolidātia ⁊ dolorē
sedātia. ℞. turꝭ opti mirre acacie. se iusq. papa. al. gūi arab.
an̄. ʒ. y. cro. boli ar. an̄. ʒ. ʃ. pl'uerizēt̄ ⁊ fiāt lici. cū adi. capra/
rū ꝉ castra. Ad idē. ℞. croci tu. gūi ara. an̄. ʒ. i. opy. ℈. i. ʃ. ⁊ cū
albu. oui fiāt lici. lōga. El'a ꝯstrictia. ℞. ḡ. mirti balau. rosꝭ
corticū grana. an̄. M. ʃ. sūac se. aceto. se. plāta. ātere bberꝭ
sāda. al. masti. spody an̄. ʒ. y. se. papa. al. ʒ. iy. anisi. se ēdi. cipi
turis an̄. ʒ. i. ʃ. coriā. ifusi i aceto cina. coꝛa. ru. an̄. ʒ. ʃ. acacie
ypog. amidi cip̄s. gūi ara. assi an. ʒ. i. terāt̄ terēda ⁊ sufficiēt̄
p̄dcā coquāt̄ i aqua cisterne. ꝺiñ ispissēt cū zuc. al. ⁊ fiat elꝫ.
possꝫ addi ꝺ vio ḡna. paꝝ. Aliꝺ. ℞. gallaꝝ bala. cupu. glādiū
coꝛti. grana. an. ʒ. i. ʃ. tre sigil. carabe sā. al. ⁊ ru. bo. ā. sāg. ora.
thu. mast. se. papa. al. gūmi ara. assi psily assi margaritarū n̄
ꝑfoꝛataꝝ an. ʒ. i. auelanaꝝ assa. granoꝝ vue an. ʒ. i. spody cia
mo. an. ʒ. ʃ. ramich. ro. cipi ana. ℈. y. spi. nar. cerni ypog. an.
ʒ. ʃ. liatu. eboꝛis ꝉ acuū. ʒ. i. ⁊ cuꝫ zuc. al. sufficiēti fiat ꝯfectio
solida. Expimētū sūat̄ assis ꝺ arboꝛe q̄ ꝺr̄ ppl's ⁊ bn̄ calefiat
⁊ ano nudo sedeat s̄r eā ⁊ qn̄ assis icipit tepescere hēat̄ alia
cal'a ⁊ sic tā diu fiat q̄usq̄ sētiat calorē ad itra ⁊ si nō hēt illa
arboꝛ sūat̄ ꝺ abiete. ¶ Cap⁹ de difficl'tate migēdi. Prio no
ta carmē illꝺ. Strāgur gutati sur nil ꝺisurq̄z p̄ horas. Diffi/
cultas vꝛie qn̄z pueīt a casu ⁊ p̄cussiōe ⁊ qn̄z ex ꝺbilitate ex
pulsiue. qn̄z a r̄pletiōe. ⁊ illa r̄pletio qn̄z ē ex r̄tētōe vꝛie lōga
vt cū'gs diu ꝟecūdia r̄tinuit vꝛinā. qn̄z ex hūoꝛib⁹ vel sanie
qn̄z ex lapide. Si ē ex casu ⁊ p̄cussiōe fiat p̄ flebo. basilice et
fiat cliste. fiat effusio aq̄ cal'e i q̄ camo. mellil. rosꝭ bulierit ⁊
ab alto s̄r loco p̄cusso p̄ du. horas ꝓyciat̄. p⁹ea vngat̄ loc⁹ cū
isto vngtō. ℞. myrrhe masti. an. ʒ. i. olei ro. ℥. i. olei ane. ℥. ʃ. ce
re. q. suf. ⁊ fiat vngtm̄. Ad idē vꝫ saccul⁹ de absinthio bulit⁹ i
vio al. exp̄ssus posit⁹ supꝛa femur ⁊ loco p̄cusso. Mādet̄ ifir
mo q̄ sepe cōet̄ migere. Si v̄o fuerit ex r̄pletōe vꝛie tc̄ ꝺcū
bat s̄r vētrē ⁊ ꝯp̄mat fortit̄ pectē q̄ꝛ tc̄ p̄s iferioꝛ apit̄ cū vꝛia
egr̄dit̄. Sꝫ si ex r̄pletōe hūoꝝ vl' saniei ꝉ sāguis fuerit he me
dicie ꝯfert. Medicie ꝯposite dis'p̄gō litōtri. vstiuū nicolai
tiriaca ātiq̄ metridatū. Medicie simplices aq̄ spagi aq̄ saxi
fra. rafani ius ciceꝝ ru. cū radicib⁹. v. aq̄ limonū vꝫ ꝯ r̄nū ⁊
vesice lapidē. Pl'uis op. de q̄ sūat̄ liq̄re diuretico. ʒ. i. p̄ vice
℞. seiuꝫ apy petro. peꝺie se. genestre saxifra. an. ʒ. ii. se. feni.
anisi carui an. ʒ. ʃ. seiuꝫ cōiuꝫ. ℥. ʃ. mily sol'. ʒ i. spi. ciamo. an.
ʒ. i. lig. ʒ. iii. zuc. al. ℥. i. ʃ. fiat ex his puluis s̄btilissim⁹. No. ip̄z
q̄ꝛ optim⁹ ē ⁊ eo pōt vti ꝯtinue. Balneū siue seicupiū. ℞. fo
lioꝝ cauliū malua ui. cresonū siue senatōꝛuꝫ p̄itarie artetice
flo. camōil. flo. apy petro. radicū eoꝛūdē an. M. iy. fiat bal
neū. Clisteria fiāt ex p̄dcis herbis ⁊ i colatura addat̄ bn̄dcē
℥. y. cassie fi. yerepi. an. ℥. ʃ. olei rute. ℥. iy. ⁊ fiat clistere. Vn/
gtm̄ op. ℞. olei de scoꝛpio. olei costini olei de lilio olei aneti.
an. ℥. ʃ. adi. anatis. ℥. ʃ. p̄itarie saxifra. ʒ. i. pl'ueris cimi. ʒ. iy.
ce. q. suf. aceti paꝝ fiat vngtm̄. Expiētia accipe totū zirbum
thauri vni⁹ recēs siue bouis iuuēis p̄fci ⁊ illꝺ calefac ad ignē
⁊ calm̄ suppōe fēoꝛi ⁊ ē mirabile i ꝓuocādo vꝛinā. Ad idē vꝫ
herba q̄ nasc̄r s̄r fūdū nauiū stātiū i aq̄ salsa co. i vio s̄btili al.
posita sp̄ fēur. ad idē si ponāt̄ cimices iter pellē ⁊ carnē v̄ge.
Nō q̄ artetica ab ītra ⁊ ab ex̄ approxiata ml'tū ē ꝓuocatia
Nō q̄ oīa frāgētia lapidē q̄ dicēt̄ i seq̄nti ca. valēt ad ꝓuo/
catōꝫ vꝛie ⁊ p̄dcā i illo ca. ⁊ dicebāt̄ valēt ēt ꝯ lapidē. Aq̄ di
uretica magr̄i tadei q̄ mirabil' ē i ꝓuōe vꝛie ēt frāgēdo lapi.
⁊ rēouēdo dolorē ilioꝝ si ꝑfcē fiat qꝺ raro cōtigit ⁊ ē mul/
tū medicina mea. ℞. creso. M. y. radicū. v. an. M. i. radicū
rafani enu. pēcedini cip̄i acco. yrigi macedōici radicis feli/
cis radi. valꝺ bōe albe ⁊ nigre treteāt cice. ara. palit̄. pipiel.
an̄. M. i. mily sol' gramis vtriusq̄z scolopē. capil. vene. saxi
fra. leuisti. polipo. ypicon melisse p̄itarie aristo. eufragie be
tōice caul' agrestis cico. politrici citrac adiāti cāedre. cāepi
te. herbe apy an̄. M. y. pilosele ēdi. radicis melote siluestr.
an̄. M. i. nasturty filopē. rute siluest. saxi. maioꝛis extrēita
tū vitis albe coꝛti. genestre coꝛticū radicis rubee tribuloꝝ
maio. an̄. M. y. siseleos iusq. thi. epi. polipo. an̄. ℥. y. mily so.
℥. iiy. ameos leui. sene cuscute se. cōiū an̄. ℥. y. celtice galan.
spice an. ℥. ʃ. anisi feni. an̄. ℥. iy. cimini cie. scoꝛpi. an̄. ℥. i. ʃ. se.
apy rosꝭ. an. ʒ. ii. lapidis licis lapi. spōgie lapi. hois ꝉ p̄ꝛoci an̄.
℥. i. nucleoꝝ ceresoꝝ ⁊ p̄sicoꝛū ⁊ coꝛti. cācroꝛū adustoꝛū ster.
gallie ster. colū. sq̄lle an̄. ℥. i. ossis mādibule lucy sang. lepo.
san. hirci an̄. ℥. iiy. se. genestre se. nastur. an. lb. ʃ. saxifrag. sic
ce lb. i. ⁊ ex istis fiat aq̄ p̄ istū mo. ℞. oēs radi. p̄ se ⁊ minutiꝫ
icidas ⁊ tere cū pistello paꝝ eas ⁊ pōe ad capellū ⁊ distilla ⁊
h̄ua p̄ se. ꝺmū accipe seīa ⁊ lapides sil' ⁊ fac puluerē ⁊ ifūde
i trib⁹ vrceis vini al. s̄btilis ⁊ pōe ad capellū ⁊ fac distillare.
P⁹ moduꝫ oēs istas tres aq̄s accipe ⁊ sil' misce ⁊ vsui rēh̄ua.
Veꝝ si addat̄ cū lapi. aq̄ nitr. ℥. i. adhuc fiet fortioꝛ sūat̄ ꝺ ea
vitꝝ vnū ꝉ. ℥. iy. ⁊ pl⁹ tp̄e necitatis sꝫ sit sp̄ s̄tūs a cibis vacu⁹.
⁊ ēt hn̄tes calculū vtūt̄ tp̄e sāitatꝫ ⁊ i p̄h̄uatōe a doloꝛe ilioꝝ
nā i h̄ ē potissīa. Et no. q̄ suffumi. cū pelle hirci i r̄tētōe vꝛie
dissoluit eā si n̄ fuerit p̄cedēs ab ꝓpate ꝉ lapide viā obturāti
b⁹ auēzoar. Cap⁹ ꝺ lapide renū ⁊ vesica. Valētia ꝯ lapi. a ꝓ/
p̄etate la. iudaic⁹ cinꝭ scoꝛpio. lapis spōgie la. licꝭ leporis vsti
cinis testaꝝ ouoꝝ a q̄b⁹ egressus ē pullus sang. hirci aq̄ rafāi
cauda treml'a q̄cūq̄ mō sūpta. Et no. q̄ q̄ vsus fuerit cōede
re vrticas securabit̄ ab arenul' ⁊ gnātōe lapidis ⁊ ē ꝺ exp̄tis
auēzoar. Siru. ℞. scolopē. capil. ve. tribuli marini saxifra.
crete marie pipi. mily so. leuistici ēdiuie an. M. i. radi. spagi
brusci petro. rafāi gramis an̄. ℥. i. se. siseleos se. altee se. fenu/
gre. anisi fe. an̄. ℥. ʃ. se. cōium. ℥. i. ligritie mūdate passularuꝫ
mū. an. ℥. i. ciceꝝ ru. M. i. spi. nar. ʒ. y. ace. sq̄lli. ℥. y. mel. elci.
zuc. al'. lb. i. ⁊ fiat sir. ⁊ dant̄. ʒ. y p̄ vice cū. ℥. iii. aq̄ rafa. ꝉ alia
ꝺ p̄dcis i. c. p̄cedēti. El'a. ℞. ely ducꝫely litō. an. ℥. y miscēat̄
det̄. ℥. i. cū aq̄ aliq̄ diure. ꝺ p̄dcis. aliꝺ. ℞. cina. ʒʒ. an̄. ℥. ʃ. spi.
ʒ. ʃ. carda. ℥. i. gari. nu. mu. cipi sq̄n. ani. an. ʒ. i. pip. lō. ⁊ ni. an̄
ʒ. y. se. melo. ℥. i. la. spō. la. iuda. mēte vste la. licis an̄. ʒ. y. cre.
ma. ℥. i. ʃ. saxi. ℥. ʃ. mily so. ʒ. ii. ʃ. se. mace. xilo. carpo. ani. pet.
an. ʒ. y. lig. ℥. ʃ. radi. spar. M. i. ʃ. ⁊ cū lb. iii. zuc. fiat elꝫ. p⁹ de
bēt ici. radi. ⁊ ꝺco. cū zuc. ⁊ pistari agitādo. ꝺiñ spēs addāt̄.
aliꝺ forte ml'tū. ℞. pl'ue. scoꝛpi. vsti vitri vsti cine. radi. caul.
cine. lepo. sāg. hirci cine. coꝛti. ouo. a q̄b⁹ pull⁹ ē egress⁹ la. iu/
da. gar. nu. mu. acco. ʒ. i. se. petro. dau. pule. gūi ara. se. altee.
ppꝫ. an. M. i. ʃ. la. spō. la. rēa. hūidi an. ℈. ii. pl'uerizēt̄ p̄dcā
⁊ ꝯfici. cū mel. dos. ē. ʒ. ii. cū aliq̄ aq̄ diure. No. q̄ i cura la. oꝫ
admi. mollificatia ne la. magn⁹ idurescat ex approxia. vim
hn̄tiū frāgēdi. ēplꝫ mollificatiuū qꝺ approxiari dꝫ. ℞. mal.
bis. se. alt. se. li. ficu. cari. piguiū buti. r̄cē. ℥. i. ol. ami. ℥. y. ⁊ ex
oīb⁹ fiat ēplꝫ ⁊ pōat̄ s̄ renes si ibi ē lapis. ꝉ. i fēoꝛe si i vesica ē
lapis ⁊ stet p̄ diē mediā. ⁊ illo rēoto iungat̄ oleo scoꝛpi. ꝉ ifra/
scripto ūgtō. ℞. olei scoꝛpi. ℥. iy. lapi. spōgie cine. caude tre/
ml'e la. iuda. an. ʒ. ʃ. ce. q. suf. ⁊ fiat vngtm̄. Balneū molli. et
mitigatiuū doloꝛꝫ. ℞. malue bism. p̄itarie abꝛotāi crete ma
rie se. altee fēugre. se. li. ⁊ buliāt paꝝ i aq̄ suffi. p̄ balneo ⁊ cū
egredit̄ inūgat̄ ūgtō supꝛadcō. Pl'uis ad idē op. ℞. saxif. āisi
petro. pip̄is apy mily sol' se. spagi. tere oīa ⁊ cribꝛa ⁊ cū mel.
misce ⁊ da bibere coclear vnū cū aq̄ cl'a ⁊ ē optim⁹ ⁊ exp̄t⁹ p̄
me. Ad idē. Coꝛigiole. ℥. ʃ. cice. ru. ℥. ii. se. melo. n̄ mūdatoꝝ. ℥. i
buliāt i lb. i. aq̄ dul. vsq̄q̄ r̄deat ad. ℥. vi. ⁊ det̄. ℥. ii. p̄ vice cū
modico zuc. s̄tō ieiūo ⁊ vꝫ ꝯ renulas. Puluis. ℞. sā. hir. exic
cati. ℥. i. det̄ cū aliq̄ diuretica aq̄. Et no. q̄ sic p̄parat̄ sā. hir. p̄
cibet̄ hirc⁹ cū herbis s̄btilatis ⁊ icisiuis sicut pipi. saxifra. se.

melonū ꝛ ſilia. poſtea decolet̄ hirc⁹ prim⁹ ſāguis ꝛ vltim⁹ oꝫ
abyci ſꝫ ꝯs retineri ꝛ exiccari ad vmbrā. icidi miuti ſic fiūt
troci. ꝛ vſui reſuet̄. Et no. ꝙ alñ lapis i veſica claudit foramē
veſi. vt nil poſſit egredi ꝺ vria ꝛ tc ſt̄ tria remedia. P⁹. ē vt
pōat̄ digit⁹ i ano ꝛ ꝯpmat̄ veſica ſic ꝙ lapis retrocedat it⁹ ꝛ
rēoueat̄ ꝺ via vrie. S⁹ ꝙ patiēs ſtet ſupi⁹ ꝛ ꝙ eleuēt̄ crura
ꝛ ꝯſtrigāt̄ añ ꝛ retro vſqꝫ quo lapis ꝺſcēdat ad fūdū veſice.
Tertiū ē ꝙ ſiriga liniat̄ oleo amig. dulc. ꝛ ipōat̄ p collū vge.
ſic ꝙ pellat la. ad itra ꝛ ē bonū valꝺ. ſꝫ bñ pōat̄ ſiriga. ❡ Ca
plm de apate i renib⁹ ꝛ veſica ꝯferēs i p̊ qñ ē ꝺ mā calā. ℞.
mucil. pſily mucil. ſe. citōiorꝫ añ. ʒ. ij. ole. ro. ʒ. ij. aq̄ ēdi. lb. ſ.
ſe. portu. ſe. papa. al. añ. ʒ. ſ. fari. orꝺ. q. ſufficit ꝛ fiat ēplꝫ me
diocriter liqdū cū. ʒ. ſ. aceti. Si ſit i prio mā frā h ꝯfert. ℞
pulueris ro. abſin. añ. ʒ. ij. olei ro. ol. cāomil. ol. amig. dulciū
añ. i. ſ. florꝫ camo. melli. añ. ʒ. ſ. fari. orꝺi. fa. frumē. añ. q.
ſuf. ꝛ fiat ēplm. Emplꝫ maturatiuū qñ ē ꝺ mā cala. ℞. radi
cū altee malue añ. M. ſ. ficuū caricarꝫ piguiū. ʒ. i. medulle
cruris vitu. butiri adipis anatis añ. ʒ. ſ. olei camo. ol. amig.
dulciū. añ. ʒ. i. ſ. florꝫ camo. melli. añ. ʒ. ſ. farie orꝺi frumēti
añ. q. ſuf. ꝛ fiat ēplꝫ. Sꝫ ſi fuerit ꝺ mā frā h ꝯfert ad matu
rādū. ℞. piguiū ficuū caricarꝫ. ʒ. ij. radi. lily. ʒ. i. muci. fenu
greci mucil. ſe. lini añ. ʒ. ſ. ole. amig. dulciū ydromel. pauce
cōeſtiōis añ. ʒ. i. farie tritici. q. ſuf. ꝛ fiat ēplꝫ. Ad idē vꝫ ēplꝫ
ꝺ melli. ꝯm meſue. Ecā maturatiōe ꝯferūt mūdificātia et
cōſolidātia q̄ oīa ſcribēt̄ i caplis imediate ſeq̄ntib⁹. ❡ Ca
plm ꝺ ardore vrie. Nō ꝙ ardor vrie pueīt a duplici cā. vna
qñ vrina ē acuta rōe coler̄ pmixte vl̓ flegmatis ſalſi ꝛ ꝺ illo
loq̄t̄ h. Alia cā pōt eē qñ ē vlc⁹ i veſica ꝛ i vys vrie. q꞉ lꝫ non
ſit vria acuta trāſiēs p vlc⁹ ardorē cauſat ꝛ ꝺ illo loq̄t̄ ifra.
Pluis raſis optim⁹ ꝛ expt⁹ ē ſepe p me ꝛ vꝫ mltum. Itē lac
amig. dul. cū ꝺcoctiōe melonū vl̓ cū aq̄ e⁹ mltū vꝫ ſi det̄ in
potu ſtō ieiuno. Itē vꝫ ſirup⁹ vio. cū aq̄ melonū. Emplꝫ ſan
dalorꝫ al. ꝛ ru. ſpody ſumac mirtilo. añ. ʒ. ij. acacie ypoq. añ.
ʒ. i. ſe. por. ſe. cu. ſe. cucur. añ. ʒ. i. ſ. ſucci plā. aq̄ ro. añ. ʒ. ij. far.
or. q. ſuf. ꝛ fiat ēplꝫ ꝛ ponat̄ ad renes ꝛ ſ̄ pectē. Pluis ſe. lac.
ꝛ portu. cū zuc. ē mdicia expta cuidā viro ātiq̊ q āno icurrit
ter vl̓ q̄ter iſtū morbū ꝛ liberat̄ i duob⁹ dieb⁹ ꝛ ꝺ eo ſumit cū
oī cibo ꝛ i oī ſuo potu i magna q̄ꞇtitate ꝛ ē. l. ānorꝫ caliꝺ ꝛ ſic
ce ꝯplōnis i oīb⁹ mēbris e⁹ ꝛ qñ excoriat̄ i capite vge. iā feci
appōi ſtuelū īfuſū i aq̄ ro. i q̄ liq̄factū fuit apiū ꝛ ſtati ceſſa
uit dolor. ❡ Ca. ꝺ mictu ſanguis ꝛ ſaniei ꝛ p ꝯñs ꝺ vlcerib⁹
renū ꝛ veſice ꝛ viarꝫ vrie. Nota ꝙ mict⁹ ſanguis lꝫ poſſit p
cedere a veſica rēib⁹ epate ꝛ alys mēbris. raſ hic ſolū ponit
curam qñ procedit a renibus vl̓ veſica. Nota ꝙ trociſci de
karabe ſt̄ fri ſtiptici ꝯglutiatiui ꝛ a ppetate r̄ſtrigūt ſang.
p e⁹ ſimplicia. Nō ꝙ cuchabit. i. karabe lapis ematites ꝛ co
ral⁹ vꝫ a ppetate i r̄ſtrigēdo ſāg. vñcūqꝫ fluat. Trociſi. alkē
gi ſt̄ vltimi iuuāti i ātiq̊ mictu ſāg. ꝛ i vlcerib⁹ renū ꝛ veſice
ꝛ viarꝫ vrie nā p̊ r̄mittūt malā ꝯplōnē calaꝫ acutorꝫ hūorū
q꞉ fri. ꝯo mūdificāt vlcera pp apitiā q̄ ſt̄ i eis vt ſe. apy. ʒ⁹. cō
ſolidātia vlcera pp ꝯſolidātiā q̄ ſt̄ i eis ꝛ bol⁹ arme. olibanū
ſā. dra. gūmi ara. q̄ tria r̄piūt̄ i oī vlcer̄ r̄ceptā viꝺ meſue. dat̄
vn⁹ p vice ſtō ieiuno cū aq̄ melonū vl̓ mucilagie ſe. cōiuꝫ vl̓
cū lacte capno vl̓ cū aq̄ plātag. Dat̄ ēt cū. ʒ. ii. ſiru. ꝺ papa. ꝛ
aq̄ ordei. Trociſci ꝺ terra ſigil. ēt valēt ꝛ dat̄ cū aq̄ plātag.
Vngtm̄ ad r̄nes ꝛ ēt ad veſicā. ℞. oli ro. ʒ. ij. oil̓ mirti. ſucci
plātag. añ. ʒ. ſ. trociſci ꝺ terra ſigil. trociſci ꝺ karabe añ. ʒ. i.
aceti. ʒ. ij. cere al. q. ſuf. aceti parꝫ ꝛ fiat ūgtm̄. Alñ regrit̄ in
ātiq̊ mictu ſāg. p̊⁹ mūdificare p⁹ea ꝯſolidar̄. Mūdificatia
ſolū ꝛ mūdificatia ſil̓ ꝛ ꝯſolidātia ecce p ordinē. ſiru. mūdi
ficās ſolū. ℞. capill̓. vene. r̄cētiū. M. iii. ligritie mūdate. ʒ. i.
ſe. melo. mūdati. ʒ. i. mel̓. zuc. añ. ʒ. i. ſ. fiat ſiru. ꝯꝫ artē loq̄⁹.
De eo dat̄. ʒ. iiii. q̄libꝫ māe. Ali⁹. ℞. capil. vene. recētis folio
rū arnogloſe añ. M. ij. ſe. melo. mūdati. ʒ. ij. ſe. cucu. ſe. cu
curb. citru. mūdati. añ. ʒ. i. ſe. papa. al. ſe. citōio. ſe. altee añ. ʒ.
i. ſ. zuc. mell̓. q. ſuf. ꝛ ꝯꝫ artē fiat ſiru. Dat̄. ʒ. ij. cū aq̄ melonū

Elꝫ mūdificās ꝛ bonū. ℞. ſe. melo. mūdati. g. alkēgi ſe. al
tee añ. ʒ. iii. amigd. amar. ſe. citru. capil. ven. recētis ſe. yreos
orobi liqri. mūda. añ. ʒ. i. ſ. ſe. lactu. apy baucie añ. ʒ. ij. ꝛ cū
zuc. fiat ellꝫ. Dat̄. ʒ. i. p vice bis i die cū aq̄ melonū ꝛ ſiñ illa
Elꝫ ꝯſolidās. ℞. ꝯſolide maioris ꝛ mino. añ. ʒ. iii. ſang. dra.
boli ar. thuris maſti. añ. ʒ. ij. acacie mirrhe añ. ʒ. ſ. pilorꝫ ſpice
nardi. ʒ. i. dragagāti gūi ara. añ. ʒ. ij. ꝛ cū zuc. fiat elīm. pōt
ēt fieri ſiru. ex iſtis ſi res duplēt̄ vl̓ triplēt̄. Siru. mūdificās
ꝛ cōſolidās. ℞. foliorꝫ pētafilorꝫ. M. iiii. zuc. q. ſuf. ꝛ fiat ſi
rup⁹. i. lb. det̄. ʒ. ii. cū aq̄. plāt. ꝛ ē remediū optimū ꝛ velocit̄
iuuamētū p̄ſtat. Ad idē ſiru. fact⁹ ex ꝺcoctiōe foliorꝫ agrio
nie. flo. plāt. añ cū zuc. Elīm ad iꝺ. ℞. liqri. mūd. ʒ. ii. ſe. mel.
mūda. ʒ. ſ. ſe. citruli cucurb. mūda. ſe. papa. al. g. alkekēgi añ.
ʒ. i. cinami. mirtilorꝫ añ. ʒ. ſ. dragagā. gūmi arab. ifuſorꝫ p
noctē i aq̄ ro. amig. dulciū excortica. pinearꝫ mūdatarꝫ añ.
ʒ. ſ. mel̓. ro. co. ʒ. i. aq̄ ro. aq̄ plāta. an. ʒ. i i. zuc. q. ſuf. ꝛ fiat ele
ctuariū. Et nō ꝙ lac capnū q̊mōcūqꝫ ſumat̄ ceteris p̄ua
let ꝛ maxīe ſi ſumat̄ cū vno trociſco alkakēgi. ʒ. i. Nā qdaꝫ
nobilis etatis. lx. annorꝫ vel circa ex ſolo medicamiue iſto
fuit liberat⁹ ꝺ vlcerib⁹ coli veſice a ſex mēſib⁹ citra. Siri
gam⁹ i vlcerib⁹ veſice prio cū mūdificatis ſic aqua mel̓ aq̄
ordei ꝺcoctio yreos ꝛ ſilia. Scꝺo appōim⁹ ꝯſolidātia ſic pul
uis ſan. dra. boli ar. terre ſigilate ꝛ ſiliū ꝛ iſtū pluerē pōim⁹
cū lacte vl̓ aliq̊ liq̊re. Et nō ꝙ via vge ē tortuoſa ꝛ iꝺ caute
ꝛ ſine violētia ſirigēt̄ i vlcera.

❡ Capitulum. ꝺ cura emſſiōis vrie inuoluntarie.

❡ Emplaſtrū ſiue cero. ℞. laudani maſt. añ. ʒ. ij. olibani
nu. cipſſi añ. ʒ. ij. ligni alo. ſtora. calami. galāge cinamo. añ.
ʒ. i. terbētie. ʒ. ij. oīa miſceāt̄ cū piſtelo ꝛ cū ſucco mēte fiat
ēplꝫ ꝙ apponit̄ i forma ceroti ſup corio pōat̄ ſup pectē pri⁹
pilis abraſis ne accidat euulſio pilorꝫ i r̄motiōe. Ad iꝺ ꝛ pl̓s
vꝫ i polutionē. ℞. ſucci mēte. lb. ſ. maſti. olib. añ. ʒ. ſ. nu. ci.
ʒ. ij. lig. alo. galāge añ. ʒ. i. plueris ciamo. q. ſuffi. Et ſi ē paup
pōat̄ cimini aſſi loco ciamo. ꝛ fiat ēplꝫ. mediocriter liqduꝫ
Et pōt fieri i forma vngti cū cera ꝛ modico aceto ꝛ iungat̄
pectē. In diabetica paſſiōe a calitate r̄nū. ℞. vngti populeō
oli ro. oli nenu. oli mirti. añ. ʒ. ſ. acacie. ʒ. ij. turis ʒ. i. ypoqſti.
laudāi añ. ʒ. i. galarꝫ. ʒ. ſ. mucila. pſily. ʒ. i. ſ. aceti. ʒ. ij. cū cera
fiat vngtm̄. Ad iꝺ vꝫ. ad polutōeꝫ plaſtra plūbi i mltis locis
pforata īfuſa p noctē vnā ꝛ diē i aceto poſita ſupra renes ꝛ
fit i clericis q i ſpmate abūdāt mltū. Aliꝺ vngtm̄. ℞. ſucci
lactu. portula. ſolatri añ. ʒ. i. ſ. aq̄ ro. ʒ. i. aceti. ʒ. ſ. farie papa.
al. ʒ. i. cere. q. ſuf. de q̊ fiat vngm̄ ꝛ iungant̄ renes.

❡ Cap. ꝺ vmib⁹ q i ano ꝛ vētre generāt̄. Siplices medicie
cal̓e iterficiētes vmes. alo. turbit cologn ti. oīa gña feliū ſpe
cial̓r fel̓ lup. tau. nuclea. pſicorꝫ lupi. amig. ama. cētaurea co
ſtū abſinthiū ciamo. ru. yreos enu. ale. po. ſe. cauli. abrota.
gētia. pſi. grami. calam̄. ſanto. ſiue ſticados. g. lauri lūbrici
tereſtres agrimo. ꝛ ſe. alexādrinū cōiter p̄ualꝫ dat̄. ʒ. i. vl̓. ʒ.
. i. ſ. cū vio tpe frigido ꝛ cū aliq̊ ſucco frio tpe calꝺ. q꞉ calefa
cit mltū. Medicie frie terra ſigil. coriād. ſucci plāta. radicū
arboris q̄nati ſumac ypoqſti. ſe. portl̓a. ēdiuia lactu. amara
granata acetoſa pomū arāciū. g. citri ſiligo. cor. cer. vſtū lac
aſine oīa acetoſa. q꞉ icidūt ꝛ ſubtiliāt māꝫ q̄ eſt cā vmiū vel
mā vmiū ꝛc. Inungat̄ circa ūbilicū cū olꝺ petrolei vꝫ ꝯ̄ ver
mes q꞉ eos iterfic. ab ex̄ vngtm̄ optimū circa ūbilicū. ℞. oli
ꝺ abſinthio oli michael̓ ſcoti oli fel̓ tauri. aceti añ. ʒ. ſ. terre
ſigil. ʒ. ij. oſſis ꝺ cor. cer. ʒ. i. yerepig. alo. añ. ʒ. i. ſ. farie lupino.
ʒ. ſ. cere. q. ſuf. ꝛ vngtm̄ fiat. Ad olū michael̓ ſcoti p vmib⁹
optimū. ℞. abro. doēſtici. ʒ. ij. abſinty. ʒ. ij. cor. laureole. ʒ. i.
ſtica. ʒ. iii. gētiāe. ʒ. i. vmiclorꝫ. ʒ. iii. pſicarie. ʒ. iiii. pomi gra
nati corticum radicum canne ana. ʒ. iii. graminis. ʒ. iii. poli
idi. ʒ. ij. ſ. ſauine. ʒ. ij. lingue auis. ʒ. ij. ſ. radi. bacharum lau
ri añ. ʒ. ſ. alo. ʒ. i. oīa buliāt i oleo ꝛ aceto ꝛ p⁹ea cōſeruētur
tradat̄ vſui cū fuerit neceſſe. Aliꝺ. ℞. fermēti. ʒ. i. croci. ʒ. i.
aceti. q. ſuffi. ꝛ liq̄fiat de q̊ iungant̄ tēpora ac etiā loc⁹ medi

us ĩ pte supiori capitis vbi ē cõmissura nã ml'tũ vz ad rep-
mēdũ ⁊ resoluendũ vapores ascendētes adeo q̃ repmit ac
cidētia mala võmiũ optie significat subet ⁊ silia. Ad idē iun
gãt nares sil' cũ furcl'a gutturis cũ tiriaca antiq̃ vl' ierapi-
gra. Ad id vz h' ēpl'z qñ ē feb. ℞. suc võmicl'aris. ℨ. ij. succi fo
lior psici añ. ℨ. i. aceti fel' thauri añ. ℨ. ß. aloes pulpe cologn
tide. se. alexãdrini añ. ℨ. i. ol'i amigdalar amara. ℨ. ij. farine
lupinor. q. suffi. ⁊ fiat ēpl'z. Ungtm̃ ɔsuetũ mihi. ℞. lig. alo
es croci añ. ℨ. ij. farine lupinor. ℨ ß. fel' tauri. ℨ. i. yerepigre. ℨ
v. ol'i amig. amar. vl' michael' scoti. ℨ. i. terre sigillate cornu
cerui vsti sumach añ. ℨ. iiii. cere. q. suf. aceti fortissimi. ℨ. ij. ⁊
fiat vngtm̃. Cõposita tiriaca antiq̃ pill'e de aloes ierepigre
aq̃ gramis distilata ē. n. optim⁹ pot⁹. Ad idē qñ ē febris. ℞.
ordei. ℨ. iiii. se. gal. gramis añ. ℨ. i. buliãt i aq̃ sufficienti vsq̃
ad ɔsũptõez tertie ptis colet̃ ⁊ d illa det̃ ad potãdũ ⁊ addit̃
par aceti ñ nocz. Et si võmes sĩt i ano fiat suppositoriũ d rb⁹
molestãtib⁹ expulsiuã sic d carnib⁹ bñ salitis. Et clistere la
uatiuũ ⁊ eductiuũ. Et nõ q̃ supi⁹ d bēt amara dari võmib⁹ ⁊ p
iferi⁹ admistrari dulcia ⁊ cliste. d lacte. ɔfectio ɔsueta mihi
℞. ligni alo. ℨ. ß. ʒʒ. macis. añ. ℨ. i. cornu cerui vsti. ℨ. ß. mente
maruby zedoarie añ. ℨ. i. ℈. ß. zuc. al. lb. ij. dissoluãt̃ pdcã in
decoctiõe lupino. ⁊ radicis graminis ⁊ fiãt formule parue.

¶ Cap. d emorroidib⁹ fistul' ⁊ ragadys q̃ i ano fiũt. Ad flu
xũ sang. restrigēdũ trocisci d karabe fz mesue dati cũ deco
ctiõe sumac sanguinē restrigũt optie. Ad id vz electuariũ
de scoria ferri almãsoris sz sumat̃ i paruã q̃ntitatē qr ml'tũ
restrigit. Ad idē trocisci de karabe fz almã. ab extra. Ad id
℞. aloes turis sang. draco. bo. arme. pilor leporis subtil'r i-
cisor añ. ℨ. ij. pulueriʒēt̃ pdcã. demũ accipe telã araneã mo-
lēdini ⁊ cũ albumie oui pdcã misceãt̃ ⁊ liniat̃ loc⁹ vñ sang.
emanat. cũ illo medicamie sel' restrixi sang. fluētē ex arte-
ria icisa sub genu a pte dõestica tibie p. iiii. dies ñ poterat re
strigi a medicia. q̃ pfuerã cure lucrat⁹ fui duca. xii. ⁊. x. bra
chia pãni pulchri ex curialitate patiētis. Ad idē. ℞. balau-
stiar ros. galar nu. cipsi sumac corticũ. g̃. mirti acatie turis
añ. ℨ. ß. ɔquassent̃ aliq̃ntulũ ⁊ buliãt i vio nigro stiptico ⁊ aq̃
añ. ptib⁹ eq̃lib⁹ ⁊ fiat cataplasma vl' fomētatio cũ spõgia.
ad idē. ℞. olei ro. ℨ. ij. sumac mirti añ. ℨ. i. cere. q. suf. aneti pa
rũ. fiat vngtm̃ ⁊ iungat̃ loc⁹. ad aperiēdũ emõroides vt sãg.
fluat. Nota q̃. v mõis aperiũt̃ emorroides vt ide fluat san.
Prio ⁊ ē securior cũ flobotomo vt nõ claudant̃ qr facl'r ɔso
lidant̃. Inungat̃ isto vngtõ qd ē ℞. olei psicor. ℨ. ij. medule
crisolomilorũ corticũ aleor añ. ℨ. ij cere. q. suffi. aceti par
⁊ fiat vngtm̃. Scdo aperiant̃ cũ sanguisugis p aliq̃ cãnam
vt nõ vadãt p alia loca qr ille euacuant sang. melicũ vt ait
auic. fen. iiii. primi canonis. i hoc differũt a vētosis. Tertio
mõ aperiunt̃ cũ folys fic⁹ vl' cepe ita vt fricent̃ cũ istis foli
is fortiter a pte exteriori vsq̃ quo icipiat emitter̃ sanguinē
⁊ ē cõis mod⁹ ml'ier. Quarto mõ cũ eo qd põit Rasis vt pã
nus d lana ifundat̃ i succo cepe ⁊ loc⁹ fricet̃ qr ille succ⁹ est
multũ apitiu⁹ ⁊ ideo aperit. Quinto mõ conor apire cũ isto
vngtõ ℞. aloes sucotrini subtil'r pluerizati. ℨ. ij. felis tauri
ni. ℨ. i. aceti. ℨ. ij. misceant̃ siml' ⁊ cũ lana vl' filtro i isto liquo
re ifuse fricet̃ loc⁹. Aliã medicinã põit rasis ⁊ ē exptũ vide
ibi. Ad mitigãdũ dolorē emorroidar. Nota q̃ trib⁹ modis
sedat̃ dolor emõroidar. s. resoluēdo materiã minorãdo ma
teriã ⁊ molificãdo ⁊ stupefaciēdo. ⁊ ml'tũ vz empl'z h' ras. c.
d epate qd dr̃ empl'z de epate. ℞. spice masticis cipi sq̃nãti
calami aroma. croci mēte. deiñ mastix ⁊ mēta i vio disoluto
cũ alys misceant̃ ⁊ ex his oib⁹ fiat ēpl'z. Ad id ℞. mucilagis
fenugre. mucilag. se. lini añ. ℨ. ij. butiri sine sale sepi rnũ cap.
añ. ℨ. i. viteli vni⁹ oui. ol'i ro. ℨ. ij. cere modicuz ⁊ fiat vngtm̃
Ad idē. ℞. folior ligue auis fo. ligue cãis fo. malue an. M.
ij. fenugre. se. lini an. cõquassent̃ ⁊ buliãt i aq̃ demũ ponat̃
spõgia ifusa i illa aq̃ ⁊ expssa ponat̃ i ano. Vel fiat sacul⁹ ex
dictis herbis ⁊ ponat̃ i ano. ad idē ol'i d crisolomis. ℨ. i. olei
ro. ℨ. ß. piguedis anatis butiri loti. an. ℨ. iii. bdely i pdcõ ol'o
dissoluti. ℨ. ij. cere. q. suffi. ⁊ fiat vngtm̃ mole. Ad idē qñ ē do
lor ml'tũ ifestãs. ℞. diaglõ. ℨ. i. olei. ro. ℨ. ß. viteluz vni⁹ oui
croci opii. an. ℈. i. misce iungat̃ loc⁹. ad idē qñ maxim⁹ do-
lor ē. ℞. opii. ℨ. i. dissoluãt̃ i aq̃ ro. deide accipe stuellũ de bõ
bace ⁊ ifũde i dcã aq̃ postea appone ano ⁊ teneat modicũ. ⁊
stati cessabit ⁊ sepe fui expt⁹. Et nota q̃ lauare anũ cũ aq̃
tepida dulci phibz euenir̃ emorroidas ad ragadias i ano ñ
saniosas. Si sunt cũ adustiõe vz vngtm̃ de cerusa. si sũt siñ
iflãmatiõe vz h'. ℞. mucilagis psily. ℨ. i. piguedis galie rcē
tis. ℨ. i. ⁊. ß. vitelũ vni⁹ oui croci. ℨ. i. oĩa misceãt̃ ⁊ iungat̃ lo-
c⁹. ad ragadias saniosas appone medicamē corrosiuũ prius
descriptũ. c. d polipo. p⁹ea cõsolida cũ sanies cessauerit cum
vnguēto de cerusa. Et seda dolorē cũ medicia descripta c.
de polipo. vide ibi receptas. ad emõroidas apparentes pu-
tridas. nota q̃ tales emorroides pñt curari plurib⁹ modis
primo per apertionem venarum ⁊ de illo dictuz ē. alio mõ
dolorē sedando ⁊ de illo ēt dictũ est. tertio modo q̃ incida-
tur total'r ⁊ tc̃ pri⁹ purget̃ totuz corp⁹ aut flebotõet̃ spãl'r
qñ sũt nouele qr qñ sũt ãtiq̃ pus debēt restrigi postea icidi
⁊ hoc fit mult] modis. Uno mõ sine dolore q̃si. accipe filuz
sirici vl' pillũ eq̃ fortē ⁊ ifũde i aq̃ ro. i q̃ fuerit dissolutum
modicũ opy ⁊ albumie oui ⁊ ole ro. ⁊ cum illo frica emõroi
das multis vicib⁹. nã rõe fritatis ñ pcipit̃ dolor pp scissurã
illi⁹ fili. ⁊ isto mõ curo ēt verucas. Sʒo ligat̃ si sunt parue i ra
dicē si sunt magne i medio ⁊ sic strigat̃ donec icidãt̃. Tertõ
mõ icidũt̃ cum forficib⁹ ⁊ dsup ad mitigãdũ dolorē ponit̃
empl'm d vitelo oui ⁊ ole. ro. p⁹ea itēditur ad cõsolidãdum
cũ hoc vngtõ. ℞. ceruse lote alo. loti masti. turis sang. dra.
añ. ℨ. ß. olei ro. ℨ. i. ß. cere. q. suff. aceti par ⁊ fiat vngtm̃. Quã
to mõ icidãt̃ cum medicis causticis ⁊ ē magis piculosũ ℞.
vide eris anacardi sbtil'r pulueriʒati añ. ℨ. i. misceãt̃. ad idē
valet medicamē corrosiuũ descriptũ ca. d polipo. Ad fistu-
las ani fist. ē vlc⁹ ɔcauũ sordidũ strictũ exteri⁹ et iteri⁹ ãplũ
cũ calositate i fũdo. prio g̃ it⁹ ponãt̃ m̃dicamia corrosiua di
cta supi⁹ p⁹ cõsolidãtia sp itēdēdo mũdificatiõi. Et si expe
dit mitigãtia doloris iã hēs. caueas icisionē cũ ferro vt dic

¶ Cap⁹ de egressiõe ani et mr̃icis. ¶ Egressio ani fit a du
plici cã pria ab hũiditate molificãte siue relaxãte lacertos
rtētiuos fecũ ⁊ tc̃ cũ digito põt itroduci. Sʒo ab apate ani in
ducēte grauitatē ⁊ tc̃ cũ digito ñ põt itroduci. Pl'uis aponē
d⁹ sup itestio egr̃sso ñ apato. ℞. sũac. ℨ. ß. galar ãtere nu. ci.
olib. an. ℨ. i. pl'uerizēt̃ sil' sbtil'r ⁊ p⁹ ũgat̃ cũ ole. ro. itestinũ ⁊
p⁹ea addat̃ pl'uis iste sup eo circũq̃q̃ ⁊ fiat sic oĩ vice q̃ egre
dit̃ itestinũ. ad id vz balne. fcm̃ d pdictis imo rgul'r fiat prio
balneũ sʒo iungat̃ ol. ro. ⁊. 3º. apõat̃ pl'uis. qñ egredit̃ an⁹ cũ
apate fiat balneũ cũ aq̃ ca. bulita cũ camo. melilo. mal. bis-
mal. se. li. fēug. aneto p⁹ea ũgat̃ cũ ol'o ane. postea aspgat̃ d
pl'ue. pdcõ. ad exitũ mr̃icis. Nõ. triplex ē sit⁹ ñ nãl' mr̃icis. s.
assẽs⁹ ⁊ vocat̃ pfocatõ mr̃ic. ad lat] ⁊ vocat̃ pcipitatio. ad ex̃
⁊ vocat̃ exit⁹ ⁊ d illo vltio ē h' dicēdũ. hɔ triplex ē cã hũidi-
tates ibibite i mr̃ic. rdētes palíticã. Sʒa apa faciēs cã sui gra
uitate descēdere. Tertia ml'titudo supfluitatũ descenden-
tium ad ɔcauitatem mr̃icis. prio debz fieri purgatio toti⁹
cõpis cũ m̃dicis rspiciētib⁹ tales supfl'itates ⁊ cũ võitu q̃ est
melior eũo q̃ fieri possit. ⁊ si expedit flebo. diuersiua. Sʒo po
nãt̃. iii. vētose magne vna põat̃ sup ũbelico. Sʒa i latere sini-
stro vs⁹ pectē. 3ª i later̃ dstro. g. vnã põit sub mãil'. tertio fiat
suffumigatõ ad mr̃icē cũ isto puluer̃ ℞. tormĩtile acatie ra.
bistorte añ ℨ. iii. psidie balau. añ. ℨ. ij. galã. nu. ci. fo. mirte añ
ℨ. v. ⁊ fiat pl'uis ⁊ aspgat̃ sup carbones ita vt nõ pcipiat ipe
odorē ⁊ fiat vētos adhuc pmanētib⁹. Quarto odoret redo
lentia sibi grata sicut muscum ambra violas ⁊ similia.
Quinto balneet se in aqua bulita cum istis. ℞. ro. ru. mirti
radi. tasibarbasi ana. M. ij. tormentile rad. bistorte ãtere
mast. olib. an. ℨ. ß. mr̃icarie kalēdule sicce an. M. i. ase. feti.

ʒ.ij.cōq̄ssent̄ cōquassanda.⁊ radi.⁊ herbe buliāt i aq̄ faba
rū sufficiēti.Alia ligent̄ i saccl'o vno ⁊ ille buliat i vino stipti
co postea misceat̄ vinū cū illa aq̄ ⁊ fiat balneū.Sexto cum
egredit̄ balneū iungat̄ orificiū m̄ricis int⁹ ⁊ extra ⁊ circa re
nes h̄ vngtō.℞.ole.mirtini ole.ꝺ lilio:olei de masti.añ.℥.ij
asse fetið radi.bistorte tormētile añ.ʒ.ij.cere.q.suffic.⁊ fiat
vngtū.Septio pōat̄ sibi suppositoriū vl' pesariū tale i colo
m̄ricis p⁹ exitū a balneo.℞.asse fetide.℥.i.mastic.turis se:
mirti galāge nu.cipssi añ.ʒ.i.pl'uerizēt̄ subtil'r ⁊ cū ol'o.mir
tino fiat massa.Octauo vtat̄ isto ceroto q̄si ꝯtiue posito ab
vmbilico.s.vsq₃ ad vuluā ℞.gūmi pini.℥.ij.thuris mastic.
añ.℥.i.gūi cipssi.℥.ß.liq̄fiāt oīa cū ol'o ꝺ mastice ⁊ fiat cerotū
lōgū vsq₃ ad q̄ntitatē vni⁹ palmi ⁊ latū ad q̄ntitatē medij pal
mi.Ad iꝺ ℞.masti.℥.ß.olib.℥.ß.nu.ci.galaꝝ mirtiloꝝ añ.ʒ.i.
psidie balaustia.añ.ʒ.ß.terbē.ʒ.ij.⁊ cū oleo masti.fiat cero
tum i q̄ntitate p̄dicta. ¶ Cap.de cura fluxus mēstruoꝝ.

Nō q̄ flux⁹ mestru.supfluoꝝ accidit ex trib⁹.p̄rio qn̄ mē
brū eēt raro dilatatū ⁊ apertū ⁊ relaxatū nāl'r vl' ꝑcussiōe.
Scðo qn̄ eēt m'ltitudo vl' acuitas vel fluxibilitas hūoꝝ.qð h₃
cognosci ex receptādo ei⁹ i pāno ⁊ lotōe pāni p⁹ ⁊ añ exicca
tionē isp̄iciat̄ color q₂ citrin⁹ arguit sang.col'icū.albedo fle
gmaticū.liuiditas aquosū.Tertio ex debilitate retentiue ⁊
fortitudīe expulsiue.Ut i pl'ib⁹ ex rōe acuitatis sang.Et iō
p̄mo purget̄ col'a cū miroba.citri.Medicie posite.c.ꝺ vo-
mitu sang.⁊ ꝺ fluxu sang.nariū ⁊ ꝺ mictu i h̄ valēt.℞.pl'ue
ris coralo.ru.ʒ.i.aq̄ plātagi.℥.iii.misceāt̄ ⁊ potent̄ qn̄ vadit
dormitū nulla cena p̄cedēte ⁊ ē res mirabil' expta.Ad idē₃
℞.sirupi mirtiloꝝ.℥.ij.aq̄ plātaginis.℥.iii.⁊ potet̄ qn̄ vadit
dormitū nulla cena p̄cedēte.Suppositoria ⁊ pesaria qn̄ sā
guis ē coleric⁹.℞.fo.plāta.M.i.ꝯquassent̄ ⁊ suppōat̄ et fu-
c⁹ solus.Ad idē trocis̄coꝝ de karabe s₃ io.mesue.ʒ.ij.succi
plātagi.℥.i.misceāt̄ ⁊ fiat pesariū.ad idē v₃ sterc⁹ asini recēs
ipos̄it⁹ m̄rici.Empl'a ad idē.℞.succi plātagi.lb.i.aq̄ eiusdē
lb.ß.aceti.℥.ij.coral.ru.karabe lapidis ematitis boli ar.mir
tilloꝝ copulaꝝ glādiū olibāi añ.ʒ.i.terre sigilate.℥.i.farine
ordei.℥.iiii.⁊ cū ol'o mirti.⁊ oleo citonioꝝ oleo ro.ana.ptes
eq̄les fiāt duo empl'a ⁊ vnū ponat̄ pectini a pte āte aliud a
parte post supra renes.Et ex istis potest fieri balneū. No
ta q̄ fluxus iste etiam potest prouenire ex emorroidib⁹ ma
tricis ⁊ tunc curatur sicut curantur emorroides ani.

¶ Capitulū de p̄uocatiōe mēstruoꝝ ⁊ fet⁹ mortui ⁊ his q̄
faciūt ad cōceptionē.Nota q̄ cā r̄tetiōis ē triplex ꝑ opposi
tū cāe fluxus mēstruoꝝ.Sirup⁹ ad mēstrua p̄uocāda ⁊ q̄
ꝑos assumunt̄ ℞.rubee.℥.ij.radi.sparagi brusci radi.ciperi
añ.℥.i.neptite valeriāe sauine calamīti pulegij añ.M.i.me
lisse.M.ij.se.siseleos.℥.ij.xilobalsami carpobalsami se.me
lonū mūdatoꝝ añ.℥.i.spice nar.℥.ß.ligritie rase vuaꝝ passa
rū mūdataꝝ ab aril'.añ.℥.ß.mell' ell'.zuc añ.lb.ß.fiat sirup⁹
s₃ artē lōg⁹ ꝺ quo sumat oi mane.℥.iii hora ꝯgrua.Cū sum
pserit decēter ꝺ illo sirupo sumat̄ bn̄dicta distēpata cū ꝺco
ctiōe rubee tictoꝝ i dosi debita vt bn̄ purget̄.Post purga-
tionē oi mane sumat vnū vitrū aq̄ rubee tictoꝝ distilate ꝑ d
capellū.Itē vtat̄ oi mane de artemisia duos bolos añ pran
diū ꝑ lōgū tp̄s.Itē vsus trifere magne sem̄ opii q̄ntitate.ʒ.i.
cū brodio cicerū v₃ multū.Itē pot⁹ iste si ꝯtinuet̄ bis i die
⁊ ꝑ vice.℥.iiii.m'ltū v₃.℞.ra.rubee tictorū maioris.℥.ß.seis
siseleos se.fēug.faseoloꝝ ciceꝝ nigroꝝ añ.M.i.buliat i aq̄
sufficiēti vsq₃ q̊ redeat ad q̄r.part.⁊ colet̄ ⁊ dulcoret̄ colan-
tia illa cū zuc.⁊ ē m'ltū valida i hoc.Balneū ℞.artemisie sa
uine añ.M.iii.folioꝝ costi dulcis foliorū₃ malue bismalue
brāce vrsine añ M.ij.se.malue bismalue se.baucie se lini
fenugre.cuscute se.sinapis se.lauēdule se.siseleos añ.℥.i.ß.
se.petrosili se.fe.aneti asari dauci añ.℥.ß.floꝝ camo.florū₃
sambuci florū anthos sticados añ.℥.i.seia ligent̄ i saccl'o con
quassate ⁊ oīa buliār parū i aq̄ suffic.⁊ sup saccl'o sedeat m'li
er i dcō balneo.Pesaria quodāmō dure substātie.℞.radi.

gentia.pulegij regal' añ.ʒ ij.nigelle.ʒ.i.carniū ficuū.q.suf.
ad icorporādū.ꝯquasset̄ ꝯquassāda ⁊ cū modico mercurial'
fiat masa ⁊ illo m'ltū vtor q₂ nō iducit ardorē neq₃ excoria
tionē aliquā sic̄ faciūt aliq̄ cōiter ⁊ forti⁹ fieret masa si fie-
ret cū succo cucu.asini.Ad idē ⁊ ē forti⁹ ℞.radi.gētia.℈.ij.
cologntide nigele an.ʒ.i.ß.carniū ficuū q.suf.ad icorporan
dū ⁊ fiat masa cū succo mercurial' vl' cucu.asinini.Ad iꝺ ℞.
bn̄dict.℥.ß.cologntide nigele añ.ʒ.i.misceat̄ cū succo cucu.
asini.⁊ pōt fortificari cū ell'o al.Pesaria liq̄da.℞.succi cu-
cumeris asini.ʒ.ß.succi mercurial'.ʒ.ij.misceant̄ ⁊ itromit-
tat̄ bōbix ⁊ iponat̄ vulue.Aliꝺ ⁊ v₃ ēt ad ip̄regnationē₃ ℞.
radic.rubee maioris radic.cipi añ.ʒ.ij.artemisie ysopi sauie
calamē.pulegij mercurial' añ.M.i.se.siseleos.℥.i.nigelle.℥.
ij.pulpe cologntī.℥.ß.mell' olei de lilio.añ.ʒ.ij.succi artemi.
℥.i.benedicte.ʒ.vi.fiat pesariū suffic.ꝑ trib⁹ vicib⁹.Empl'a.
℞.benedicte.℥.ß.turbit.ʒ.ij.nigelle.ʒ.iii.mel'.ʒ.ß.⁊ fiat ēpl'z
q̄ appōatur in orificio vulue.Et iterum fiat aliud super pe
cten qð habet mollificare vt hoc ℞.mucil.lini fenugre.añ.
℥.i.butiri sine sale.℥ i.axungie galline axungie anatis axū-
gie anseris medulle vituli añ.℥.ß.armo.ʒ.ij.olei amig.dul.
olei sisami.añ.℥.i.cum modico cere fiat vnguentum de quo
inungatur ab vmbilico ⁊ a parte retro.Flebotomia saphe
ne ptis iterioris m'ltū v₃.sil'r ⁊ vētose.Nota q̄ nigella ⁊ eu-
forbiū pp acuitatē eorū iducūt ragadias i m̄rice facil'r.Ad
p̄uocādū fetū mortuū nota q̄ ex trib⁹ agnoscitur q̄ fet⁹ ē
mortu⁹.P̄rio ex motu mulieris de latere ad lat⁹ q₂ sic fet⁹
mouet̄ q₂ nō adheret ligamēto.Scðo ex fetore m'lieris in
odore anhelit⁹.nā p⁹ tres dies fetet.Tertio ex lōga retētio
ne man⁹ calefacte i aq̄ cal'a supra vētrē q₂ si fet⁹ nō mouet̄
ē signū mortis.⁊ i hoc attēte agas.Expta.℞ galbāi.℈.ij.la
ctis caprini.℥.i.dissoluat̄ galbanū i lacte ⁊ det̄ ad potādū mi
rabiliter p̄uocat.Pesariū ad iꝺ ℞.elebori nigri saxifragie
aristol.ro.buchor mariē.ḡ.laureole pul.cologn.armoni añ.
ʒ.ij.fel' tauri.ʒ.i.dissoluat̄ armo.i succo artemisie ⁊ fiat sup-
positoriū ex istis.Cerotū ad iꝺ.fiat cero.ex galbāo dissolu-
to i succo artēisie ad q̄ntitatē vni⁹ palmi ⁊ duorū digitorū₃
i lōgitudinē.Ad iꝺ ⁊ forti⁹ ℞.succi rute.lb.ß.mirre.ʒ.iii.co
lognt.q.suffi.⁊ fiat cerotū vt p̄us Ad facilē partū faciēdū
sumat p̄gnās cū trāsierit octo mēses cū dic fic⁹ siccas ꝯtiue
pigues assatas añ.prādiū₃ ⁊ cenā.Ꝭo illo tp̄e ascēdat ⁊ ꝺscē
dat sepe scalā.Tertio aliqn̄ itrēt balneū aq̄ dulcis vbi sint
malue bismalue i tp̄e p̄dcō.Ad facilē ptū i actu pt⁹ ad intra
℞.casie.℥.iii.buliāt i bono vīo albo subtili sufficiēti vsq₃ ad
ꝯsūptionē medietatis ⁊ colet̄ ⁊ det̄ vitrū vnū cū aq̄ cicerū
⁊ ē securū ⁊ eo vtor ⁊ addo cina.Ad idē.℞.asari casto.añ.
ʒ.i.pl'uerizēt̄ subtil'r ⁊ ꝺtur cū brodio cicerū rub.℞.ad idē
℞.mirre casto.stora.calāi.añ.ʒ.ß.cia.electi sauie an.℈.ß.fi
at puluis ⁊ icorporet̄ cū melle ad modū pill'arū det̄ vna pro
vice ꝺ hora i horā.Decūbat mulier sup vētrē gēibus flexis
⁊ explicatis vmblico ⁊ p̄uocet̄ sternutatio vl' vomit⁹.q₂ fa
cile fet⁹ expellit̄.Nota q̄ si agrimōia liget̄ coxe ꝑpe vuluā
p̄uocat fetū.sil'r ⁊ magnes.imo si teneat̄ i manu sil'r coral.
ru.alligat⁹ coxe dextre.sil'r ēt croc⁹ ꝯquassat⁹ ⁊ ꝺ eo fcm̄ sic
nux alligata coxe.Mitigātia dolorē p⁹ ptū₃.℞.cam.se.lini
ꝯq̄sset̄ ⁊ fiat sacl'us ⁊ calefact⁹ i vi cal'o pōat̄ supra vētrē₃
Ad iꝺ.℞.cepe al.vnū coq̄t̄ i cinet̄ ca.vt pistet̄.demū misce
at̄ secū butirū vaccinū sine sale ⁊ extēdat̄ supra pānū ⁊ ap
plicet̄ vētri. ¶ Cap.de his q̄ faciunt ad cōceptionē.Et hec
sūt vtilia q̄uis iptinētia.⁊ iō nota.q̄ tria faciūt ad cōcepti
onē purgata m̄rice vt supra.Primū ē ꝺlectatio viri cū mu-
liere ⁊ hoc faciat diasatirō.Et hoc ēt ē optimū ell'ū₃ i p̄uo
cādo coitū.℞.pl'ue diasatirō.℥.ß.galā.ʒʒ.beē al.ru.se.bau.
cepe añ.℈.i.caudarū sticorū ʒ.ß.cōfue sticados arabici cor
ticū citri cōditi añ ʒ.ij.cerbelorū paserū colūbarū paꝝ asa-
torū₃ añ.℥.i.fisticorum mūdatorū₃.℥.ij.⁊ cū₃ zuc.fiat ell'z
ꝺ quo comedat vnū₃ coclear āte prādiū₃ ⁊ āte cenā qn̄ va

nō ꝑ partu

dit dormitũ. Et adde i illo mulieris pulueris trifere magne
sine opio. ʒ.i. Ad idẽ auelane ↄdite cũ zuc. ꝛ modico. ʒʒ. Ad
idẽ. ʒʒ. ↄditũ. Balneũ ad cõfortãdũ retentiuã matricis ℞.
sumitatũ mirre recẽtis. M. iiii. folioꝝ valeriãe nepite me
lise artemisie añ. M. i. ro. ru. M. ß. ↄq̃sent ꝛ fiat balneum
postq̃ fuerit a mestruis mũdificata ꝛ det̃. ʒ.i. Et de illo pul
uere mãe ꝛ sero sumat i exitu balnei ℞. testiculoꝝ leporis
exiccatoꝝ. ʒ. ß. se. siseleos se. artemisie se. mercurial̃ añ. ʒ.i. ra
sure eboris. ʒ. iii. zuc. ad põdus oiũ ꝛ fiat puluis ꝛ paꝝ boni
vini odoriferi bibat pᵒ ꝛ fiat hoc p dies tres cõtinue. Et pos
set fieri cũ solo puluere mixto cũ vino. Et post tres dies po-
nat̃ hoc pessariũ añq̃ viro cõiũgat̃. ℞. testicloꝝ leporis li-
gni aloes rasure eboris aũ. ʒ. ij cõficiat̃ cũ aq̃ ↄcoctiõis ca-
meleõte supponat̃ collamatricis. Et qñ vlt se viro cõiũger̃
amoueat ꝛ tũc viro cõiungat̃ pmissis q̃ auic. docet pmitter̃
vt mulier bñ apetat. Et nota q emissio seis ẽ i matrice. stet
vir strictᵒ cũ muliere p tps. pᵒ mõz voluat se ad latᵒ ꝛ ipõat
istõ pesariũ. ℞. galle nõ pforate. ʒ.i. sgnãti. ʒ. ß. pluerizent̃ ꝛ
fiat saculᵒ oblung. cũ pãno lineo raro ꝛ subtili. Balneũ re-
strictiuũ coli matricis ẽ istõ ℞. folioꝝ quercᵒ fo. sorbe folio
rũ nespilloꝝ armõiaci sũmitatũ betõice gariof. cipressi aũ.
M. i. sũmitatũ valariãe nepite aũ. M. ij. buliãt herbe i aq̃
sufficiẽti ꝛ reliq̃ ligent̃ i saculo ꝛ ẽt buliãt cũ dicto balneo.
Ad idẽ ℞. nuc. ci. galaꝝ nõ pforataꝝ galaꝝ quercᵒ florũ sq
nãti flo. camelcõte aũ. ʒ. ß. ro. ru. ʒ. ij. pilloꝝ lepo. ʒ. ß fiat pul
uis ꝛ ponat̃ i pano lineo raro ad lõgitudinẽ vni digiti ꝛ eiᵒ
grossitiẽ ꝛ ifundat̃ i vino decoctiõis floꝝ camo. ꝛ i exitu bal
nei iponat̃ collo mr̃icis ꝛ fricet̃. ¶ Nota q si vir hz vgã par
uã dz ponere puluinar sub ano mulieris ꝛ si hz eã nimis lõ-
gã dz ponere puluinar sub eiᵒ coxis. Et añq̃ se iungat ad ac
tũ icitet bñ mulierẽ ad coitũ osculãdo tãgẽdo bñ mamillas
ꝛ fricãdo pitoneã ꝛ ẽ locᵒ mediᵒ iter anũ ꝛ vuluã. De ludo
ligue taceo pp honestatẽ. Cũq̃ fuerit mulier cal̃a q cogno
scit̃ ex eiᵒ anhelitu pmutato ꝛ q̃si balbuciẽdo loq̃t̃ se vir ac
tui expõat ꝛ sit hora q̃ ↄpleta pria digestio ẽ. Et vir emittat
magnã quãtitatẽ se. ꝛ iõ dz raro coire q2 stare p dies. xv. vl̃
circa. De his ꝛ alys scriptis loq̃r i meo tractatu de dispõibᵒ
mẽbroꝝ generatiuoꝝ. Epimẽtũ ℞. pluerisveretri tauri bñ
exiccati pulueris mẽte aũ. ↄfice cũ mele ꝛ da mane ꝛ sero.
ʒ.i. mulieri qñ vadit dormitũ. Electuariũ õ margaritis de-
scriptũ ab auic. fen. xxi. c. õ pseruatiõe aborsus phibz abor-
suz quocũq̃ tpre. vide ibi receptã ꝛ iuuamẽta. Electuariuz
de margaritis fz auic. fen. xxi. c. de regimie vl̃i pgnãtis ℞.
margaritaꝝ nõ pforataꝝ piretri aũ. ʒ. i. ʒʒ. mastic. aũ. ʒ. iiii.
zedoarie doronici se apy casie cardamo. vl̃ tapsie nu. mu. ci
namo. ana. ʒ. ij. been al. ꝛ ru. pipis macropipis ana. ʒ. iii. cina
mõi. ʒ. v. zuc. al. ad põdᵒ oiũ. ꝛ plᵒ. fiat elm̃. dosis ẽ coclear. i.

¶ Capitulum de ragadys vulue ꝛ vlceribus eius.

Pessariũ mundificatiuũ vlceris putridi matricis ℞. yso
pi absinthy ana. M. i. buliãt i aqua sufficiẽti ꝛ tunc sumat̃
vit. vnũ mell̃ ro. co. ʒ. iiii. ꝛ misceat̃ ꝛ iniciat̃ in matrice. Ad
idẽ decoctio yreos cũ mele. Cõsolidatiuũ ℞. dragagãti gũ
mi arabici ifusoꝝ i aq̃ rosacea ceruse lote olibãi sang. drac.
an. ʒ. i. litargiry. ʒ. ß. olei ro. ʒ. ij. cere. q. suffi. ꝛ fiat vngtm̃. ad
idõ ℞. ceruse aloes olib. san. dra. boli ar. ana. ʒ. ij. ↄq̃sent̃ ꝛ bu
liãt i. iiii. lb. lactis caprini vsq3 q̃ r̃deãt ad medietatẽ ꝛ colẽt̃
ꝛ inyciat̃ i matricẽ. Ad remouẽdũ ardorẽ valet bõbix ifu-
sus in oleo ro. lb. iii. aq̃ plantaginis ꝛ similia ꝛc.

¶ Capitulũ de cera apatis mr̃cis. Scias q hic cõpetũt
medicamia eadẽ ꝛ eodẽ mõ q̃ dcã sunt i. c. de apatibᵒ renũ
ꝛ vesice ꝛ ideo ibi recurras. ¶ Capitulũ de vlceribᵒ ꝛ can-
cris q̃ fiunt i matrice. Nota q i plus se hz vlcus q̃z cancer
q2 vbi cãcer ibi vlcᵒ ꝛ nõ ecõuerso. Qñ vlcus ẽ sine cancro
ea q̃ dicta sunt in. c. de ragadys hic competunt. Si autem ẽ
cancer malum acutũ cõpetit sed dz pcedere cura paleatiua
ꝛ modicũ se ipedire q2 morbᵒ ẽ icurabil̃ ꝛ maxie i tali loco.

¶ Capitulũ de suffocatiõe matricis. Nota q hec passio
causat̃ ex spmate r̃tento sic̃ i viduis vl̃ ex sanguie mẽstruo
retẽto ꝛ i illa nũquã fit spuma i ore ligatio extremitatũ ꝛ fri
catio eorũdez eductio rerũ acutaꝝ ad extrema ipositio di-
giti i vulua ꝛ cõmotio labioꝝ vulue cũ eo vz. Et iferiᵒ fiãt
odoramẽta placibilia supiᵒ odoramẽta displicibilia muscᵒ
ipositᵒ i pãno lineo ꝛ appositᵒ colo matricis mltũ vz. Ad idõ
℞. ligni aloes storacis calamite gariofil̃. ana. ʒ. i. musci am-
bre an. ℈. i. fiat pluis ꝛ ponat̃ i pãno lineo ꝛ supponat̃. ad idõ
vz suppositoria dicta i. c. de retẽtiõe mr̃struoꝝ. Ad eãdẽ pci-
pitationẽ mr̃icis ea q̃ dicta sũt ad exitũ mr̃icis ꝛ ani hic ↄfe
rũt maxie qñ ẽ ab hũiditate molificãte ꝛ sil̃r balnea ꝛ ẽpl̃a
stiptica dicta i. c. de fluxu mestruoꝝ ꝛ ẽt dcã. c. õ pficiẽtibᵒ
ad ipregnationẽ. r̃curre ibi. Et spal̃r illõ balneũ qõ icipit bal
neũ restrictiuũ coli mr̃icis ℞. folioꝝ querci. ꝛ sequẽs. prius
tam̃ fiat purgatio cũ bñdicta ꝛ siru. descripto supiᵒ i. c. õ pro
uocatiõe mẽstruoꝝ. ¶ Capl̃z de mola mr̃icis qcũq̃ modᵒ
distiguit̃ mola ꝛ vã ipregnatio ñ piguedie. prio q2 fetᵒ post
xxx. dies mouet̃ ad q̃lib3 ptẽ corpis ꝛ mola nõ mouet̃ p se
ad aliq̃ ptẽ. 2o pedes ꝛ manᵒ aliqñ mõstrãt defectũ caloris
nãlis q nõ ẽ i vera ipregnatiõe. Tertio q mulier i mola nõ
ẽ fortis sz debil̃. ideo nõ põt moueri. Quarto q2 i mola ven
ter durior ẽ q̃z i võ ↄceptu. Quito fetᵒ portat̃ tpe õtermina
to sz mola ñ. Pesariũ eductiuũ mole. ℞. elebori al. oppopo
naci aũ. ʒ. ij. fel̃ tauri. ʒ. ij. pulueriz ẽt̃ ꝛ fiat suppositoriũ ꝛ ml̃
tũ vz. Ad idõ valẽt q̃ dicta sũt i puocatiõe mẽstruoꝝ ꝛ i edu
ctione fetᵒ mortui ꝛ si vis fortius adde ellebori. ʒ. ij.

mola

¶ Capitulũ de hernia sine ruptura.

Empl̃z ad rupturã itestialẽ ℞. glutinis pisciũ colofõie aũ
ʒ. ij. picis naual̃. ʒ. i. ß. icidant̃ p frustra ꝛ ifundant̃ i ol̃o ma-
sticis ꝛ aceto aũ. eq̃l̃r. q. suffic. p diẽ ꝛ noctẽ. postea liq̃fiat in
patella ꝛ colet̃ ꝛ colatur̃ addat̃ masticis thuris boli ar. san.
dra. dragagãti fenugre. subtil̃r pulverizatoꝝ aũ. ʒ. ij. ꝛ misce
ant̃ diu agitãdo ꝛ fiat empl̃z. Ad idẽ radices triũ ↄsolidaꝝ
fabe iuerse visci quercini sang. dra. boli ar. galarũ nu. cipsi.
gũi ara. aũ. ʒ. i. acacie psidie balaustie aũ ʒ. ß. pil. lepo. ʒ. iii. se
pi yrci. ʒ. i. pi. naual̃. ʒ. ii. cere noue. ʒ. v. ꝛ cũ ol̃o ro. fiat ẽplm
ꝛ dz põi sup loco ꝛ postea appõi brachale. Et nota q si dat̃. ʒ
ß. radi. valeriãe pl̃uerizate cũ bono vio mltũ vz. Comẽta
tio ad herniã aq̃saz ℞. rute agni casti origãi cala. an. M. i.
anisi maratri seis rute seis siseleos an. ʒ. i. flo. camo. meliloti
an. ʒ. ij. ↄq̃ssent̃ ꝛ buliãt i tribᵒ lb. aq̃ vsq̃ quo redeat ad lb.
duas ꝛ colet̃ ꝛ ↄpetit ad resolutionẽ aq̃. Empl̃z qõ cõpetit
postq̃ r̃soluta fuerit aq̃ ne r̃ddeat. ℞. masti. ʒ. i. nu. cipsi. ʒ. ß
dragag. gũi arab. an. ʒ. i. ꝛ cũ ol̃o ros. fiat empl̃z. Saclus ad
herniã vẽtosã ℞. furfuris ꝛ cimini an. ꝛ fiat saculᵒ ꝛ buliat
i bono vio al. ꝛ calidõ apponat̃ burse. Empl̃z ad idẽ ℞. succi
kebuli vini al. an. ʒ. ij. ol̃i camo. ʒ. iii. mel̃ ro. co. ʒ. i. farie fa-
barũ. q. suffic. ꝛ fiat ẽpl̃z. Regimẽ quo gentil̃ dic̃ se curasse
multos ab hernia intestinali. Et iã fui exptᵒ ꝛ bene sucessit.
pmo accipiat̃ pell̃ vniᵒ castrati õpilata ꝛ triturata optie ꝛ po
nat̃ ad capellũ ꝛ ex aq̃ distilata inungat̃ locus ꝛ stati supiᵒ
apponat̃ h empl̃z ℞. pi. naual̃ aloes iusqami aristologie lõ
ge beẽ croci radices anagal̃ maioris an. ʒ. ij. cere al. colofo-
nie ana. ʒ. i. ß. litargiry galbani masticis galarum cipresi ar
moniaci mumie sanguinis draconis oppoponaci ana. ʒ. i. bo
li armeni. ʒ. iij. ß. gipsi mirre thuris termentine ana. ʒ. ij. ß.
visci quercini lb. i. sanguinis humani lb. i. ꝛ fiat emplastrũ
cũ decoctiõe pellis castrati depilati ꝛ radicis maluarũ ap-
ponãt̃ ꝛ ide nõ remoueãt̃ nisi qñ renouat̃. Et fiat hoc elec-
tuariũ õ q̃ sumat mãe ꝛ 2o i q̃titate nucis cũ vio subtili. ℞.
radicis ↄsolide maioris ꝛ minoris an. lb. ß. boli ar. sang. drac.
mumie an. ʒ. i. radic. brusci herbe ꝛ radicis falipẽdule an. ʒ.
ij. galarũ cipsi. ʒ. ß. san. draco. ʒ. ij. radicis sigili salamonis

⁊ sancte marie cucurbite agrestis an̄. ℥.ij. radicis spagi. ℥.iii.
colofonie. ℥.ij. radicis nucleoꝝ lb.ij. saturegie. ℥.iii. pilloꝝ le
poris. ℥.ii. fiat electuariū. Et sumat ꝺ illa aqua distillatiōis
die ⁊ nocte. ℞. radicis cōsolide maioris ⁊ minoris caude eq/
ne. an̄. lb.i. rad. milcētoꝝ. lb.ii. cresōis rad. cucur. agrestis an̄
lb.ij. herbe ⁊ radicis filipēdule an̄. lb.ʃ. radicis maluaꝝ lb.
ij. fiat aq̄ ꝑ distilationē ⁊ sēp iaceat supin⁹ ⁊ curabit̄ i. xxxxx
dieb⁹.

¶ Caplm̄ de podagra siatica ⁊ artetica.

In gutta calida duplici medicia vtimur vna circa locū do/
loris ne mā fluat ad locū dolorosū alia super loco doloroso.
Pria ē. ℞. sumac mirtiloꝝ boli. ar. an̄. ℥.i. sādali al. ⁊ ru. aca
cie galaꝝ psidie balaustie an̄. ℥.i. aq̄ ro. aq̄ plātagis an̄. ℥.i.ʃ.
olei ro. ℥.iiii. aceti. ℥.i. farie lētiū vl̄ ordei. q. suffic̄ ⁊ fiat ēpla
strū. Emplz sup loco doloroso mitigādo ℞. lactis vacini. lb.
ʃ. opy. ℥.i. pāis siligis fortissime ꝯquassati. q. suffic. ⁊ fiat em/
plastrū mediocriter liqdū. Ad idē ℞. sādaloꝝ al. ⁊ ru. ami/
di ceruse lote an̄. ℥.ij. se. papaue. al. ℥.ʃ. cāphore. ℈.i. olei ro.
℥.iii. butiri sine sale. ℥.i.ʃ. viteloꝝ duoꝝ ouorū bn̄ agitatoꝝ
⁊ cū cera fiat ēplm̄. Ad idē ℞. olei ro. ℥.ii. aceti. ℥.i. agitet̄ ⁊
loc⁹ iungat̄. Ad iđ folia iusqami calefacta sup tegl̄a ⁊ posi/
ta sup locū dolorē mitigāt. Ad idē fricet̄ loc⁹ fortiter cū ace
to forti. Et nota ꝙ fiēde sūt euacuatiōes respectu colere ⁊
maxie cū medicia almāsoris q̄ pria ē hic. Comētatio q̄ ꝺbe
tur i ꝺcliatiōe gutte ℞. floꝝ camo. meliloti an̄. M.i. ro. ru.
M.i.ʃ. se. fenugr. se. lini an̄. ℥.ij. furfuris pugillū buliat i aq̄
sufficiēti sufficiēter q̄ sit. lb.i. vsq₃ ad sūptionē. iiii. ptis ⁊ co/
let̄ ⁊ colature addat̄ aceti al. ℥.ij. Ad guttā fraz sūt ēt. ii. me
dicie. vna circa locū alia supra. pria ē ℞. nu. cip. mirre masti
cis thuris an̄. ℥.ʃ. dragagāti gūmi ara. an̄. ʒ.ij. aq̄ saluie. lb.ʃ.
aq̄ ro. ℥.i. aceti. ℥.ʃ. fabe lentiū. q. sufficit ⁊ fiat ēplastrū. Em
plastra cōferētia i pricipio mitigātia dolorē. ℞. mucilagis se. li/
ni fenugreci an̄. ℥.i. butiri sine sale. ℥.ij. ol̄i sisamini olei ro℟.
an̄. ℥.i.ʃ. radicis cauliū. ℥.ʃ. cere q̄tū sufficit ⁊ fiat vnguētū
⁊ iungat̄ loc⁹ gutte. Ad idē v₃ sacul⁹ fact⁹ de seie lini ꝯquas/
sat⁹ bulit⁹ i aq̄ ⁊ expresus posit⁹ sup loco guttoso. Ad idē va
let sterc⁹ vacinū recēs positū sup loco doloroso. Ad idē ℞.
se. fenugreci ꝯq̄ssati lb.ʃ. aceti. ℥.ij. buliāt i aq̄ diu ⁊ i fine ad
dat̄ mell. ℥.iii. ⁊ fiat ēplastrū. Ad idē ℞. vitellos duoꝝ ouo
rum pulueris hermodatiloꝝ an̄. ℥.ʃ. misceant̄ sil̄ ⁊ pōat̄ su/
per loco. Ad guttā frigidā q̄n̄ ē i ꝺclinatiōe resolutiua ⁊ re/
moltiua ℞. diaglon cū gūmis ⁊ molificet̄ cū oleo costio ⁊
extēdat̄ sup locū. Ad idē ℞. armo. opopo. galbāi tēpatoꝝ in
aceto an̄. ℥.i. pic. naual. ℥.ʃ. malescēt̄ oia ⁊ cū oleo costio fiat
emplastrū. Ad idē vngtm̄ ꝺ ranis ⁊ ē exptū bonū. ℞. sepi ra
narū. ℥.i.ʃ. butiri agripe an̄. ℥.i. olei camo. olei aneti. olei ca/
sto. an̄. ℥.ii. olei ro. ℥.iiii. olei de costo termentū an̄. ℥.ii. cere
al. ℥.i. euforbii. ℥.i. rasine. ℥.ii. ⁊ fiat vngtm̄ ⁊ iungat̄ locus.
Oleū de ranis ꝓ gutta quo vtebat̄ dn̄s guido de canosa ꝓ
suis guttis. ℞. ranarū excorticatarū nūero. xxxxx.i olei lb.
vi. buliāt fortiter i cacabo bono copto vsq₃ quo rane liq̄scāt
⁊ faciliter cōfrāgant̄ ⁊ ad cōsūptionē medietatis ol̄i. demū
accipiant̄ ⁊ pistent̄ fortiter cū ossib⁹ oib⁹ qbus pistatis ite/
rū ponant̄ i ꝑdictū oleū ⁊ aliquātulū buliāt demū dimittā
tur ifrigidari oleū cū eis postea exprimant̄ ꝑ vnā petiā line
am valde fortiter ⁊ reseruet̄ oleū ⁊ iungat̄ locis guttosis. H
ē qdē mirabile ⁊ exptū. Ad idē v₃ balneū sulfureū. Ad idē
v₃ oleū costinū. ad idē ℞. foliorū lauri rute maiorane ana.
M.i. florū camo. florū anthos vtriusq₃ sticados an̄. ℥.i. ꝯq̄s
sent̄ ⁊ buliāt i aq̄ sufficiēti ⁊ sufficiēter cū aq̄ fiat fomētatio
Pro purgatiōib⁹ fiēdis i prio r̄curre ad pria. c. vbi docet̄ di
geri ⁊ euacuari hūor qlib₃ de pse. De sciatica Rasis pōit cu
rā ꝯpletā. vide ibi. Emplz. ℞. pl̄ueris hermodactilorū. ℥.ii.
mellilo. ℥.i. camo. ℥.ʃ. ro. ru. ℥.iii. croci ʒ.i. vitel. vi. ouo. farie
orobi. ℥.ii. acet. ℥.i.ʃ. icorporet̄ oia cū aqua ꝺcoctiōis grami
nis. Et fiat emplastrum ad omnem dolorem arteticum.

¶ Caplz de gibbositate.

In pricipio stādū ē ad euacuatoi
nē medicie relaxātis musculos cū hys q̄ ꝑmisim⁹ ⁊ cū apiti
uis icisiuis leniētib⁹ vētrē. i etate pueritie facim⁹ mollificā
tia sepe ⁊ postmodū apponim⁹ empl̄a ꝯstrigētia vt mēbra
ad suū redeāt sitū postq̄₃ vidim⁹ gibbositatē. Et fiat molli
ficatio ꝑ dies nouē. Emplm̄ stipticū ⁊ restrigēs apponat̄ su
pra spōdiles ⁊ iaceat puer supin⁹.

¶ Caplz ꝺ varicib⁹.

No
ta ꝙ circa varices solū itēdo ad euacuationē melie. Et vtor
flebotōia neq₃ aliqd circa varices opor q̄ n̄ sūt ipediāti ali
cui⁹ i vita: si tn̄ curare velles fiat cauteriū supra varices s₃
longū vene a qua varices oriunt̄ ⁊ post modū pone emplz
stipticū supra ne materie nouiter fluāt ad varices. aut pōe
emplz solū factū ex faria lupinoꝝ ⁊ bono vino ⁊ sil̄ib⁹ ⁊ atē
de ad supiora membra mādātia ipsa emendando.

¶ Caplm̄ ꝺ elefātia.

Elefātia causat̄ ex hūore grosso ⁊ vi
scoso ibibito flegmatico vl̄ melācolico. Et curat̄ cū vomitu
spisso ⁊ flebotomia ⁊ emēdāt̄ ꝑus mēbra naturalia. Nō. lin
gua arietis empl̄a posita sup elefantiā augumētū ꝓhibet
⁊ detumescere fac̄. Sil̄r lutū sigillatū distēperatū cū aceto
forti ꝓprietatē h₃ iuncto mēbro. tn̄ cura hui⁹ ē tediosa nisi
i pricipio ⁊ maxie fit mediante sensatiōe vt dicit rasis. Et
pone empl̄a stiptica q̄ supra sunt dicta i. c. de podagra frigi
da. Resoluētia sūt sic̄ oleū ꝺ castoreo ⁊ sulphur cū rasina pi
ni ⁊ aceto. curat ea₃ si cōtinuet̄ supra mēbꝝ postea sanet.

¶ Caplz de vlceratiōe renū q̄ fit exteri⁹ i cute.

Preseruat̄
qs cū oleo ro. mixto cū aceto paꝝ. Si āt adsint vlcera vngu
enta frigida admistrēt̄ exiccatia sic̄ vgtm̄ ꝺ cerusa ⁊ silia.

¶ Caplm̄ de dolore q fit in māifestis membris.

Anodina dcā sup⁹ ⁊ pl̄ries i hoc ꝯferūt oleū camomilinū
anetinū de seie lini fenugreci flos camomille se. aneti ⁊ fa/
rie ordei ⁊ hꝰ. Añ si ē purgatio necessaria ꝑmittēda ē ex pri
us. Et si sola mala ꝯplexio sit ꝯtraria apponant̄ alteratiua.
Emplm̄ mitigatiuū cuiuscūq₃ doloris. ℞. vitellos ouorum
v. opy. ʒ.ij. olei camemilini mice panis q̄tū. ʃ. ad malaxādū
⁊ fiat emplastrum bene mole ⁊ applicet̄ membro dolenti.
Cōtra lūbricos. ℞. abrotāi dōestici. ℥.i. absinty. ℥.i.ʃ. corti
cū laureole sticados an̄. ℥.ʃ gētiāe. ʒ. vi. ferūcelo. ℥.i.ʃ. ꝑsica
rie. ℥.ij. cētauree maioris ⁊ minoris an̄. ℥.i. radicū mori. ℥.ij.
corticū radicū ꝑsici corticū radicū arūdis an̄. ʒ.i.ʃ. ḡmie. ʒ.ʃ
poly mōtāi. ℥.i. ⁊ ʒ.ij. sauine. ℥.i. ligue auis. ʒ.i. ℈.i. bachaꝝ
lauri aloes. ℥.ʃ. buliāt i oleo ⁊ aceto vsq₃ ad aceti ꝯsūptionē
⁊ de H iunge vētrē ⁊ renes exptū ⁊ bonū. Ad tinitū auriū ⁊
ꝺbilitatē audit⁹ ℞. elebori al. castorei costi an̄. ʒ.ij. rute ni
tri pipis lōgi an̄. ʒ.i. ℈.i. ꝺinde accipe succi radicis q̄ comedi
tur succi porri olei ꝺ spica olei camōile ol̄i amigdala. ama.
olei aneti an̄. ʒ.i. euforby. ʒ.ʃ. coquāt̄ oia vsq₃ ad succoꝝ cō
sūptiōe₃ ⁊ ꝺ hoc tepido distillet i aurē. M. N. Ad difficul
tatē vrinādi. ℞. alkēkegi. ℥.ʃ. malnasie fialā. i. deiñ distilla
ꝑ alēbicū ⁊ de illa aq̄ ponas. ℥.i. vl̄. ℥.i.ʃ. i vno ciato lactis se
minū cōiu₃ cal̄i. ⁊ da i potu. Liciniū ad tenasmonē ℞. mir
te corticū thuris croci opy gallaꝝ corticū ḡnatoꝝ balausti
arū gūmi arabici an̄. ʒ.ʃ. terant̄ subtiliter ⁊ ꝯficiant̄ cū suc
co plātagis ⁊ albūie oui. Epithia cordiale ℞. aq̄ rosate aq̄
buglose an̄. ℥.iii. aq̄ melisse. ℥.ij. pulueris vtriusq₃ sandal̄ ro
saꝝ rubeaꝝ corticū citri an̄. ʒ.i.ʃ. ligni aloes ossis de corde
cerui an̄. ʒ.i cāphore croci an̄. ℈.ʃ. q̄n̄q₃ addit̄ puluis basili
conis ⁊ puluis electuary ꝺ gemis s₃ diuersas itētiōes. Pille
i dolore renali ex lapide. ℞. spēꝝ diaolibāi. ℥.i. pill̄aꝝ allefā
ginaꝝ pill̄aꝝ de serapio an̄. ℥.ʃ. agarici ꝑparati. ℈.i.ʃ. lapi/
dis lincis. ℈.ij. icorporent̄ cū aq̄ cressonū aut paritarie ⁊ fi
ant pillule. v. pro dragma. ⁊ sunt efficacissime.

¶ Excellētissimi doctoris dn̄i Petri ꝺ Tussignano Rece
pte sup nono almāsoris. feliciter finiūt. Impresse Venetiis
iussu ⁊ ipēsis nobilis viri Octauiani Scoti ciuis modoetiē
sis. anno Salutis. MCCCCXC. decima die aprilis.

Recepte domini Petri de Tussi
gnano supra nonum Almansoris